ஸ்ரீமத் வால்மீகி ராமாயணம்

ப்ரதி பத அர்த்தம்

பால காண்டம்

ஸ்ரீமத் வால்மீகி
ராமாயணம்

ப்ரதி பத அர்த்தம்.

பாகம்-1

பாலகாண்டம்

மூல ஸ்லோகங்கள் ஸம்ஸ்கிருதத்திலும் தமிழிலும்
பதப்பிரிப்பும் அர்த்தமும் தமிழில்

நன்றி:

The Late Rao Sahib P.S. Krishnaswami Iyer
M.N. Ramaswami Iyer Memorial Edition
M.N.Narasimhan - Mumbai
(ராமாயண பப்ளிஷிங் ஹவுஸ்)
ப்ரும்ம வித்யா வெங்கடராமன்
V. Ramachandran
V.Varalakshmy (Trustee Sri Rama Nama Bank)
H.Ganesh (Trustee Sri Rama Nama Bank)
R.Chitra, R.Santhanam, C.Venkatesh

பகவன் நாமம் எழுதுவதற்கு நோட்டுகளை வழங்கி பக்தர்கள் மூலம்
நாமா எழுதுவிக்கின்ற வேள்வியை நடத்தி வருகின்ற
ஸ்ரீ ராம நாம வங்கியின் பிரசாரப் பிரிவான

ஸ்ரீ பகவன் நாமா பப்ளிகேஷன்ஸ் வெளியீடு :
ராம மந்திரம், 2/8, விநாயகம் தெரு,
மேற்கு மாம்பலம், சென்னை 600 033.
தொலைபேசி : 044- 2489 3736
E-mail : raman@ramanamabank.org
Website : www.ramanamabank.org

TITLE	: Srimad Valmiki Ramayanam - Prathipatha Artham
AUTHOR	: P.S. Krishnaswami Iyer
SIZE	: 21.5cm x 14cm
EXTENT	: 9760 Pages
PRICE	: RS 2300/- Set of 11 volumes
EDITION	: 2010

ஸ்ரீ ராம நாம வங்கியின் பிரசாரப் பிரிவான

ஸ்ரீ பகவன் நாமா பப்ளிகேஷன்னின்

செயல்பாடுகள்: 2010 ஏப்ரல் முடிய

தலைப்புகள்:	179
புத்தகங்கள்:	200
விஷயங்கள்:	54,210 பக்கம்
அச்சிட்ட புத்தகங்களின் எண்ணிக்கை:	5,55,240
விநியோகம் செய்யப்பட்ட புத்தகங்களின் எண்ணிக்கை:	4,95,522

இதன் துணையுடன்-உதவியுடன்

ஸ்ரீ ராம நாம வங்கியின்

செயல்பாடுகள்: 2010 ஏப்ரல் முடிய

ஈடுபட்ட தனி நபர்:	40,40,000+
பரிவர்த்தனைகள்:	77,40,000+
நாம விநியோகம்:	4870கோடி+
நாம ஸேகரம்:	4080கோடி+
நாம ப்ரதிஷ்டை:	3230கோடி+
ப்ரதிஷ்டை எண்ணிக்கை:	100
நாமயாத்திரை:	13
நாமமுகாம்:	4110+
யாத்திரை அளவு :	368 நாட்கள் 32,637Kmதூரம்

23.	பக்த துகாராம் திவ்ய சரித்திரம்	100/-
24.	ஸ்ரீ மத் பாகவத கதாம்ருதம்	100/-
25.	ஸ்ரீமத் பாகவதம் மூலம் தமிழில் கையடக்க வடிவில்	100/-
26.	ஸ்ரீ ராம தூதனின் சுயசரிதம்	100/-
27.	ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸஹஸ்ரநாமம்-பாசுரங்கள்	60/-
28.	கீதகோவிந்தம் ப்ரதிபத அர்த்தம்	60/-
29.	ஸ்ரீ ஞானேஸ்வர் திவ்ய சரித்திரம்	60/-
30.	ஸ்துதி மணிகள்	60/-
31.	ராதே!பருந்தாவனராதே!!	60/-
32.	பாதுகா ஸஹஸ்ரம் -பாசுரங்கள்	60/-
33.	பிரபு வருகிறார்	60/-
34.	ஸ்ரீமத் பகவத் கீதை ப்ரதி பத அர்த்தம்	60/-
35.	நாராயணீயம் -பாசுரங்கள்	50/-
36.	ஹரி ஸங்கீர்த்தன மாலா	50/-
37.	தர்ம சாஸ்திரம்	50/-
38.	பக்தி பாகீரதி	50/-
39.	ஜய கல்யாண ஸூக்தி லஹரீ	45/-
40.	தக்ஷிண ஸம்ப்ரதாய பஜன மாலா	40/-
41.	கோவிந்தபுரம் பஜன பத்ததி	40/-
42.	ஏகநாதர் திவ்ய சரித்திரம்	40/-
43.	ஸ்ரீ த்யாகராஜரின் ராம(நாம) ரசம்	40/-
44.	ஸ்ரீ ருக்மிணி கல்யாணம்-பாசுரங்கள்	40/-
45.	தக்ஷிண ஸம்ப்ரதாய கல்யாண மாலா	35/-
46.	உன்மாதினி யசோதா	35/-
47.	கலியுக தர்ம சாஸ்திரம்	35/-
48.	அபங்க முத்தாரம்	30/-
49.	வ்ரஜ ரஸம்	30/-
50.	ப்ரேம சாம்ராஜ்யம்	30/-
51.	பக்தி	30/-
52.	ஒரு கோபியின் இதயம்	30/-
53.	வ்ரஜத்தின் ஒரு நாள்	30/-
54.	ஆறு கோஸ்வாமிகள்	30/-
55.	ஸ்ரீ க்ருஷ்ண கீதாம்ருதம்	30/-
56.	கன்னையா சிரித்தான்	30/-
57.	ஸ்ரீ க்ருஷ்ண கர்ணாம்ருத ரஸாயனம்	25/-
58.	பஞ்சகீதை	25/-
59.	ராதா மாதவ ப்ரேம ரசம்	25/-
60.	சிவானந்த லஹரீ - ப்ரதிபத அர்த்தம்	25/-
61.	ஸௌந்தர்ய லஹரீ - ப்ரதிபத அர்த்தம்	25/-
62.	ஐயாவாளின் நாம அனுபவங்கள்	25/-
63.	ஸ்ரீ சுந்தர காண்டம்	25/-
64.	ஸ்ரீ ராம மாதுரீ	25/-
65.	பக்த ரத்தினங்கள்	25/-
66.	பாண்டுரங்க லீலைகள் -பாசுரங்கள்	25/-
67.	கிருஷ்ண கர்ணாம்ருதம் -பாசுரங்கள்	25/-
68.	தியாகராஜர் அனுபவங்கள்	25/-
69.	ஸ்ரீ பத்ராசல ராமதாஸர் கீர்த்தனைகள்	25/-
70.	ஸ்ரீ த்யாகராஜ ஸ்வாமிகள் திவ்ய சரித்திரம்	25/-
71.	பக்தை மீரா	25/-
72.	பக்த ஸாம்ராஜ்யம்	25/-
73.	நாம ஸாம்ராஜ்யம்	25/-
74.	ஸ்ரீ லலிதா பஜனை கீர்த்தனைகள்	25/-
75.	மனாசேஸ்லோக	25/-
76.	சியாம சுந்தரனின் சுபாவம்	25/-
77.	ஸ்ரீ விஷ்ணுஸஹஸ்ர நாமம் ப்ரதி பத அர்த்தம்	25/-
78.	பூஜா கல்பம்	25/-
79.	மௌனத்தின் குரல்	25/-
80.	ஞான அருவி	25/-

81.	அம்பாஷ்டபதி	25/-
82.	பகவன் நாம ரஸாயனம்	25/-
83.	ஸ்ரீ பாத ஸப்ததி	20/-
84.	ஸ்ரீ யாக்ஞவல்கியர் திவ்ய சரித்திரம்	20/-
85.	ஸ்ரீ துளஸி தாஸர் திவ்ய சரித்திரம்	20/-
86.	ஸௌந்தர்யலஹரி - தமிழ் பாடல்கள்	20/-
87.	சிவ ஸஹஸ்ரநாம ப்ரதி பத அர்த்தம்	20/-
88.	தினசரிபாகவதம்	20/-
89.	நாமவைபவம்	20/-
90.	நாமச் சிறப்பு	20/-
91.	நாம சக்தி	20/-
92.	காலங்கள் அறிந்த காஞ்சி மாமுனிவர்	20/-
93.	ஆயிரம் நாமக் குறிப்புகள்	20/-
94.	போதேந்த்ர அமுதம்	20/-
95.	த்வமேவ ஶரணம் லலிதாம்பிகே	20/-
96.	சிவாம்ருதம்	20/-
97.	ஸ்ரீ சேஷாத்ரி ஸ்வாமிகள் திவ்ய சரித்திரம்	15/-
98.	குருவாயூரப்பன் அந்தாதி-பாசுரங்கள்	15/-
99.	தயாசதகம்-பாசுரங்கள்	15/-
100.	ஸம்க்ஷேப ராமாயணம் -பாசுரங்கள்	15/-
101.	ஸ்ரீ ஆண்டாள் கல்யாணம்	15/-
102.	ஸ்ரீ ராதா மாதவ - பஜனை பத்ததி	15/-
103.	நவராத்திரி கீர்த்தனைகள்	15/-
104.	பக்தி ஸந்தேஹ த்வாந்த பாஸ்கரம்	15/-
105.	ஸ்ரீ ப்ரும்மேந்திராள் திவ்ய சரித்திரம்	15/-
106.	நந்தன் சரித்திரக் கீர்த்தனைகள்	15/-
107.	ஸ்ரீ ப்ரும்மேந்திராள் கீர்த்தனைகள்	15/-
108.	ஸ்ரீ பத்ராசல ராமதாஸர் திவ்ய சரித்திரம்	15/-
109.	திருமாலை	15/-
110.	ஸ்ரீ போதேந்திராள் சரித்திரம்	15/-
111.	ஸ்ரீ ஐயாவாள் சரித்திரம்	15/-
112.	ஸ்ரீ ஸத்குரு சரித்திரம்	15/-
113.	Sri Bodendral English	15/-
114.	Sri Sridhara Ayyaval English	15/-
115.	Sri Sadguru Swamigal English	15/-
116.	Sri Sadasiva Brahamendra English	15/-
117.	Sri Bodendral Malayalam	15/-
118.	Sri Sridhara Ayyaval Malayalam	15/-
119.	Sri Sadguru Swamigal Malayalam	15/-
120.	Sri Bodendral Hindi	15/-
121.	Sri Sridhara Ayyaval Hindi	15/-
122.	Sri Sadguru Swamigal Hindi	15/-
123.	Sri Bodendral Telugu	15/-
124.	Sri Sridhara Ayyaval Telugu	15/-
125.	Sri Sadguru SwamigalTelugu	15/-
126.	கோஸம்ரக்ஷணம்	15/-
127.	தினசரிராமாயணம்	15/-
128.	ஆசாரமும் ஆஹாரமும்	15/-
129.	மன அமைதி வேண்டுமா?	15/-
130.	நாமவிசேஷம்	15/-
131.	சிஷாஷ்டகம்	15/-
132.	ஆதார க்ஷேத்ரங்களின் சிவ-சக்தி ஆராதனை	15/-
133.	கீத கோவிந்தம்	10/-
134.	ஹரி பாட்	10/-
135.	ஸ்ரீ சைதன்ய மஹாப்ரபு ஸஹஸ்ர நாமம்	10/-
136.	நாரத பக்திஸூத்ரம்	10/-
137.	ஸ்ரீ ஸமர்த்த ராமதாசர் திவ்ய சரித்திரம்	10/-
138.	திருவரங்கன் திருவந்தாதி- பாசுரங்கள்	7/-

139. பரமார்த்த ஸ்துதி- பாசுரங்கள் 7/-
140. நாமாயணம் 7/-
141. ஸ்ரீ கீதா ஸாரம் -பாசுரங்கள் 7/-
142. ஸ்ரீ போதேந்திராள் கீர்த்தனைகள் 5/-
143. ஸ்ரீ போதேந்திராள் நாம வந்தனம் 5/-
144. கீதா ஸஹஸ்ர நாமாவளி 5/-
145. புருஷோத்தம ஸஹஸ்ர நாமம் 5/-
146. நாம உயர்வு 5/-
147. ராம தாபின்யுபநிஷத் கலிசந்தரணோபநிஷத் 5/-
148. போதேந்த்ர ஸரஸ்வதி ஸ்வாமிகள் திவ்ய சரித்திரச்சுருக்கம் 5/-
149. நாமப்ரபாவம் 5/-
150. ஸ்ரீபோதேந்திராள் அஷ்டோத்திரம் 5/-
151. 100 / 100 5/-
152. ஸ்ரீ ராம நாம மஹிமை 5/-
153. அபங்கப்ரவாஹம் 5/-
154. ஸ்ருதிகளிலிருந்து ராமநாமத்தின் பெருமை 5/-
155. புருஷ ஸூக்தம் 5/-
156. ஸ்ரீ ஸூக்தம் 5/-
157. அனுமன் நாற்பது 5/-
158. ஸ்ரீமத் பாகவத ரஹஸ்யம்
159. ஸ்ரீபகவன் நாம மகிமை
160. ஸ்ரீ வாசுதேவ ப்ரம்மம் திவ்ய சரித்திரம் 5/-
161. ஸ்ரீ ஆலங்குடி சுவாமிகள் திவ்ய சரித்திரம் 15/-
162. நாம சாதனை 20/-
163. சந்திசேகரஷ்டகம் 6/-
164. நாம பாகவதம் 6/-
165. நாம ராமாயணம் 6/-
166. ராம நாமாவளி 6/-
167. பாசுரப்படி ராமாயணம் 6/-

பொருளடக்கம்

॥ *பால காண்டம்* ॥

॥श्रीः॥

॥विषयानुक्रमणिका ॥

बालकाण्डम्

ஸ்ரீ ராமசந்த்ரபாதாப்யாம் நம:

ஆதியில் குசன் லவன் இவர்களால்

ஸ்ரீராம ஸந்நிதியில்

அச்வமேத யாகசாலையில்

முப்பத்திரண்டு தினங்களில்

கானம் செய்யப்பட்ட

ஸ்ரீமத் ராமாயணத்தில்

முதல் 3 தினம் முழுவதும்

நான்காவது தினத்தில் பகுதியும்

பால காண்டத்தில்

1 -வது ஸர்க்கம் முதல்

77-வது ஸர்க்கம் வரை

ஸ்லோகம் 1முதல்

ஸ்லோகம் 2355 முடிய

கானம் செய்யப்பட்ட

2355 ஸ்லோகங்கள்

இந்த பாகத்தில்

அர்த்தத்துடன் கொடுக்கப்பட்டுள்ளது.

ஸ்ரீஹரி:

ஸ்ரீமத் வால்மீகி ராமாயணம்

ஸ்ரீ ராமசந்த்ர பாதாப்யாம் நம:

॥ அத பாலகாண்ட: ॥

ப்ரதம: ஸர்க: - 1

तपःस्वाध्यायनिरतं तपस्वी वाग्विदां वरम् ।
नारदं परिपप्रच्छ वाल्मीकिर्मुनिपुंगवम् ॥

தப: ஸ்வாத்யாயநிரதம் தபஸ்வீ வாக்விதாம் வரம் ।
நாரதம் பரிபப்ரச்ச வால்மீகிர் முனிபுங்கவம் ॥ 1

தப: ஸ்வாத்யாய	-	*தபஸ், வேதாத்யயனம் இவைகளை*
நிரதம்		*எப்பொழுதும் செய்கின்றவரான*
வாக்விதாம்	-	*வேதமறிந்தவர்களுள்*
வரம்	-	*உத்தமரான*
முனிபுங்கவம்	-	*முனிவர்களிற் சிறந்தவரான*
நாரதம்	-	*நாரதரை*
தபஸ்வீ	-	*தபஸ்வியான*
வால்மீகி:	-	*வால்மீகி*
பரிபப்ரச்ச	-	*ப்ரச்னம் செய்தார்.*

को न्वस्मिन् सांप्रतं लोके गुणवान् कश्च वीर्यवान् ।
धर्मज्ञश्च कृतज्ञश्च सत्यवाक्यो दृढव्रतः ॥

கோன்வஸ்மின் ஸாம்ப்ரதம் லோகே குணவான் கஶ்ச வீர்யவான் ।
தர்மஜ்ஞஶ்ச க்ருதஜ்ஞஶ்ச ஸத்யவாக்யோ த்ருடவ்ரத: ॥ 2

அஸ்மின் லோகே	-	*"இந்த உலகில்*
ஸாம்ப்ரதம்	-	*இப்பொழுது*
குணவான்	-	*நேர்மையுடையவன்*
க:னு	-	*எவன்?*
வீர்யவான் ச	-	*வீர்யமுடையவனும்,*
தர்மஜ்ஞ: ச	-	*தர்மமறிந்தவனும்,*
க்ருதஜ்ஞ: ச	-	*நன்றியறிவுள்ளவனும்,*
ஸத்ய வாக்ய:	-	*உண்மையே பேசுபவனும்,*
த்ருட வ்ரத:	-	*விரதத்தில் உறுதியுடையவனும்*
க:	-	*எவன்?*

चारित्रेण च को युक्तः सर्वभूतेषु को हितः ।
विद्वान् कः कः समर्थश्च कश्चैकप्रियदर्शनः ॥

சாரித்ரேண ச கோ யுக்த: ஸர்வபூதேஷு கோ ஹித: ।
வித்வான் க: க: ஸமர்தஶ்ச கஶ்சைக ப்ரியதர்ஶன: ॥ 3

சாரித்ரேண - "குலாசாரத்துடன்
யுக்த: ச - கூடினவனும்
க: - எவன்?
ஸர்வ பூதேஷு - எல்லாப் பிராணிகளிடத்திலும்
ஹித: க: - ஹிதன் எவன்?
வித்வான் - வித்யாநிபுணன்
க: - எவன்?
ஸமர்த: ச - வல்லவனும்
க: - எவன்?
ஏக ப்ரியதர்ஶன: ச க:- ப்ரியமானதாகவேயுள்ள பார்வை உடையவனும் எவன்?

आत्मवान् को जितक्रोधो द्युतिमान् कोऽनसूयक:।
कस्य बिभ्यति देवाश्च जातरोषस्य संयुगे ॥

ஆத்மவான் கோ ஜிதக்ரோதோ த்யுதிமான் கோऽனஸூயக: ।
கஸ்ய பிப்யதி தேவாஶ்ச ஜாதரோஷஸ்ய ஸம்யுகே ॥ 4

ஆத்மவான் - 'தைரியமுடையவன்
க: - எவன்?
ஜிதக்ரோத: - கோபத்தைத் தன்வசப்படுத்தினவன்
த்யுதிமான் - காந்தியுள்ளவன்
அனஸூயக: க: - அஸூயை இல்லாதவன், எவன்?
ஸம்யுகே - போரில்
ஜாதரோஷஸ்ய - கோபங்கொண்ட
கஸ்ய - எவனுக்கு
தேவா: ச - தேவர்கள்கூட
பிப்யதி - நடுங்குகிறார்கள்?

एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं परं कौतूहलं हि मे ।
महर्षे त्वं समर्थोऽसि ज्ञातुमेवंविधं नरम् ॥

ஏததிச்சாம்யஹம் ஶ்ரோதும் பரம் கௌதூஹலம் ஹி மே ।
மஹர்ஷே த்வம் ஸமர்தோऽஸி ஞாதுமேவம்விதம் நரம் ॥ 5

ஏதத் - "இதை
ஶ்ரோதும் - அறிந்துகொள்ள
அஹம் - நான்
இச்சாமி - இச்சைப்படுகிறேன்.
ஹி - ஏனெனில்,

மே - என்
கௌதூஹலம் - ஆசை
பரம் - மிகவும் அதிகம்.
ஏவம் விதம் - இம்மாதிரியான
நரம் - மானிடனை
ஞாதும் - உள்ளபடி அறிய
மஹர்ஷே - மஹர்ஷியே!
த்வம் - தேவரீர்
ஸமர்த: - வேண்டிய யோக்கியதையுள்ளவராய்
அஸி - இருக்கிறீர்."

श्रुत्वा चैतत् त्रिलोकज्ञो वाल्मीकेर्नारदो वच: ।
श्रूयतामिति चामन्त्र्य प्रहृष्टो वाक्यमब्रवीत् ॥

ஶ்ருத்வா சைதத் த்ரிலோகஜ்ஞோ வால்மீகேர் நாரதோ வச: ।
ஶ்ரூயதாமிதி சாமந்த்ர்ய ப்ரஹ்ருஷ்டோ வாக்யமப்ரவீத் ॥ 6

வால்மீகே: - வால்மீகியினுடைய
ஏதத் - இந்த
வச: - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
த்ரிலோகஜ்ஞ: - மூன்றுலகங்களின் பரிசயமுள்ள
நாரத: - நாரதர்
ப்ருஹ்ருஷ்ட: - வெகு ஸந்தோஷமடைந்தவராய்
ச ச - தத்க்ஷணமே
ஶ்ரூயதாம் - "கவனமாய்ச் செவி கொடுக்கப்படட்டும்"
இதி - என்று
ஆமந்த்ர்ய - சொல்லி,
வாக்யம் - மறுமொழியை
அப்ரவீத் - உரைத்தார்.

बहवो दुर्लभाश्चैव ये त्वया कीर्तिता गुणा: ।
मुने वक्ष्याम्यहं बुद्ध्वा तैर्युक्त: श्रूयतां नर: ॥

பஹவோ துர்லபாஶ்சைவ யே த்வயா கீர்திதா குணா: ।
முனே வக்ஷ்யாம்யஹம் புத்த்வா தைர்யுக்த: ஶ்ரூயதாம் நர: ॥ 7

முனே - "முனிவரே!
த்வயா - உம்மாலே
கீர்திதா: - கூறப்பட்ட
குணா: - நற்குணங்கள்
யே - எவைகளோ அவைகள்

பஹவ: - அனேகங்கள்
துர்லபா: ச ஏவ - கிடைப்பதற்கரியனவுமே.
அஹம் - நான்
புத்த்வா - ஆலோசித்து,
வக்ஷ்யாமி - விவரித்துச் சொல்லுகிறேன்.
தை: யுக்த: - அவைகளோடு கூடின
நர: - புருஷன்
ஶ்ரூயதாம் - இன்னாரென்று அறிந்துக் கொள்ளப்படட்டும்.

इक्ष्वाकुवंशप्रभवो रामो नाम जनैः श्रुतः ।
नियतात्मा महावीर्यो द्युतिमान् धृतिमान् वशी ॥

இக்ஷ்வாகுவம்ஶப்ரபவோ ராமோ நாம ஜனை: ஶ்ருத: ।
நியதாத்மா மஹாவீர்யோ த்யுதிமான் த்ருதிமான் வஶீ ॥ 8

ராம: நாம - "ஸ்ரீராமர் என்று
ஜனை: - ஜனங்களால்
ஶ்ருத: - சொல்லப்பட்டவர்
இக்ஷ்வாகு வம்ஶப்ரபவ: - இக்ஷ்வாகு வம்சத்தில் பிறந்தவர்.
நியதாத்மா - நிர்விகாரர்.
மஹாவீர்ய: - மஹாசக்தியை உடையவர்
த்யுதிமான் - காந்தியுள்ளவர்.
த்ருதிமான் - உறுதியுள்ளவர்.
வஶீ - எவரையும் தம் வசத்திலடக்கி ஆளுகிறவர்.

बुद्धिमान् नीतिमान् वाग्मी श्रीमाञ्शत्रुनिबर्हणः ।
विपुलांसो महाबाहुः कम्बुग्रीवो महाहनुः ॥

புத்திமான் நீதிமான் வாக்மீ ஸ்ரீமான் ஶத்ருநிபர்ஹண: ।
விபுலாம்ஸோ மஹாபாஹு: கம்புக்ரீவோ மஹாஹநு: ॥ 9

புத்திமான் - "புத்திமான்.
நீதிமான் - நீதியுடையவர்
வாக்மீ - வாக்ஸாமர்த்தியமுள்ளவர்.
ஸ்ரீமான் - ஐச்வர்யமுடையவர்.
ஶத்ரு நிபர்ஹண: - சத்ருக்களை அழிப்பவர்.
விபுலாம்ஸ: - உயர்ந்த தோள்களையுடையவர்.
மஹாபாஹு: - மஹாபாஹு
கம்புக்ரீவ: - சங்குபோன்ற கழுத்துடையவர்.
மஹாஹநு: - தசைப்பற்றுள்ள கன்னங்களுள்ளவர்.

महोरस्को महेष्वासो गूढजत्रुररिन्दमः ।
आजानुबाहुः सुशिराः सुललाटः सुविक्रमः ॥

மஹோரஸ்கோ மஹேஷ்வாஸோ கூடஜத்ருரரிந்தம: ।
ஆஜாநுபாஹு: ஸுஶிரா: ஸுலலாட: ஸுவிக்ரம: ॥ 10

மஹோரஸ்க: - "விசாலமான மார்பையுடையவர்.
மஹேஷ்வாஸ: - பெரிய வில்லாளி.
கூடஜத்ரு: - தசைப்பற்றால் மறைந்த தோளெலும்புகளை உடையவர்.
அரிந்தம: - சத்ருக்களை அடக்குகிறவர்.
ஆஜாநுபாஹு: - முழங்கால் வரை நீண்ட புஜங்களையுடையவர்.
ஸுஶிரா: - அழகான சிரஸை உடையவர்.
ஸுல்லாட: - அழகான நெற்றியை உடையவர்.
ஸுவிக்ரம: - அழகான நடையை உடையவர்.

समः समविभक्ताङ्गः स्निग्धवर्णः प्रतापवान् ।
पीनवक्षा विशालाक्षो लक्ष्मीवाञ्शुभलक्षणः ॥

ஸம: ஸமவிபக்தாங்க: ஸ்நிக்தவர்ண: ப்ரதாபவான் ।
பீநவக்ஷா விஶாலாக்ஷோ லக்ஷ்மீவான் ஶுபலக்ஷண: ॥ 11

ஸம: - சரியான உயரம் சரியான உறுப்புகளை அமையப் பெற்றவர்.
ஸம விபக்தாங்க: - சரியாக பிரிக்கப்பட்ட அவயவங்களை உடையவர்
ஸ்நிக்த வர்ண: - நேசிக்கத்தக்க நிறமுடையவர்.
ப்ரதாபவான் - ப்ரதாபமுள்ளவர்.
பீநவக்ஷா: - பெருத்த மார்புடையவர்.
விஶாலாக்ஷ: - அகன்ற கண்களையுடையவர்.
லக்ஷ்மீவான் - சோபையை உடையவர்
ஶுபலக்ஷண: - மங்களகரமான லக்ஷணங்களையுடையவர்.

धर्मज्ञः सत्यसन्धश्च प्रजानां च हिते रतः ।
यशस्वी ज्ञानसंपन्नः शुचिर्वश्यः समाधिमान् ॥
प्रजापतिसमः श्रीमान् धाता रिपुनिषूदनः ॥

தர்மஞ: ஸத்யஸந்தஸ்ச ப்ரஜாநாம் ச ஹிதே ரத: ।
யஶஸ்வீ ஞானஸம்பந்ந: ஶுசிர்வஶ்ய: ஸமாதிமான் ॥
ப்ரஜாபதிஸம: ஸ்ரீமான் தாதா ரிபுநிஷூதன: ॥ 12

தர்மஞ: - "தர்மமறிந்தவர்.
ஸத்யஸந்த: ச - ஸத்யமான ப்ரதிக்ஞையுடையவர்

ப்ரஜாநாம்	- ப்ராணிகளுடைய
ஹிதே	- நன்மையில்
ரத: ச	- நோக்கமுடையவர்.
யஶஸ்வீ	- கீர்த்தியுடையவர்
ஞான ஸம்பந்ந:	- ஞானம் நிறைந்த பேரறிவினர்
ஶுசிர்	- பரிசுத்தர்
வஶ்ய:	- தம்மையடைந்தவர்களுக்கு வசப்பட்டு நடப்பவர்
ஸமாதிமான்	- ஆச்ரிதரக்ஷணஜாகரூகர்
ப்ரஜாபதி ஸம:	- ப்ரஹ்மதேவருக்கு ஒப்பானவர்
ஸ்ரீமான்	- ஸ்ரீயை உடையவர்
தாதா	- போஷிக்கிறவர்
ரிபுநிஷூதன:	- சத்ருக்களைத் தோற்கடிப்பவர்.

रक्षिता जीवलोकस्य धर्मस्य परिरक्षिता ।
रक्षिता स्वस्य धर्मस्य स्वजनस्य च रक्षिता ॥

ரக்ஷிதா ஜீவலோகஸ்ய தர்மஸ்ய பரிரக்ஷிதா ।
ரக்ஷிதா ஸ்வஸ்ய தர்மஸ்ய ஸ்வஜனஸ்ய ச ரக்ஷிதா ॥ 13

ஜீவலோகஸ்ய	- 'ப்ராணிஸமூஹத்திற்கு
ரக்ஷிதா	- ரக்ஷகர்
தர்மஸ்ய	- தர்மத்தினுடைய
பரிரக்ஷிதா	- அன்பான ரக்ஷகர்
ஸ்வஸ்ய	- தம்முடைய
தர்மஸ்ய	- தர்மத்திற்கு
ரக்ஷிதா	- ரக்ஷகர்
ஸ்வஜனஸ்ய ச	- தமது ஜனத்திற்கும்
ரக்ஷிதா	- ரக்ஷகர்.

वेदवेदाङ्गतत्त्वज्ञो धनुर्वेदे च निष्ठितः ।
सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञः स्मृतिमान् प्रतिभानवान् ॥

வேத வேதாங்க தத்வஜ்ஞோ தநுர்வேதே ச நிஷ்டித: ।
ஸர்வஶாஸ்த்ரார்த்ததத்வஜ்ஞ: ஸ்ம்ருதிமான் ப்ரதிபானவான் ॥ 14

வேத வேதாங்க தத்வஜ்ஞ:	- ''வேதவேதாந்தங்களின் தத்வங்களை அறிந்தவர்
தனுர்வேதே	- தனுர்வேதத்தில்
ச	- முழுவதும்
நிஷ்டித:	- தேர்ச்சியடைந்தவர்
ஸர்வ ஶாஸ்த்ரார்த்த தத்வஜ்ஞ:	- எல்லா சாஸ்த்ரார்த்தத்தின் உண்மையையும் அறிந்தவர்

ஸ்ம்ருதிமான்	- ஞாபகமுடையவர்
ப்ரதிபானவான்	- மேல்மேல் விஷயங்கள் விளங்கபெற்ற ஞான விசேஷமுடையவர்.

सर्वलोकप्रियः साधुरदीनात्मा विचक्षणः ।
सर्वदाभिगतः सद्भिः समुद्र इव सिन्धुभिः ॥

ஸர்வலோக ப்ரிய: ஸாதுரதீநாத்மா விசக்ஷண: ।
ஸர்வதாபிகத: ஸத்பி: ஸமுத்ர இவ ஸிந்துபி: ॥ 15

ஸர்வலோக ப்ரிய:	- 'ஸகல லோகங்களுக்கும் ப்ரியமானவர்
ஸாது:	- ஸாது
அதீநாத்மா	- கம்பீரஸ்வபாவமுள்ளவர்
விசக்ஷண:	- வெகு சமர்த்தர்
ஸிந்துபி:	- நதிகளால்
ஸமுத்ர: இவ	- கடல்போல்,
ஸத்பி:	- நல்லவர்களால்
ஸர்வதா	- எப்பொழுதும்
அபிகத:	- அடையப்பட்டவர்.

आर्यः सर्वसमश्चैव सदैव प्रियदर्शनः ।
स च सर्वगुणोपेतः कौसल्यानन्दवर्धनः ॥

ஆர்ய: ஸர்வஸமஶ்சைவ ஸதைவ ப்ரியதர்ஶன: ।
ஸ ச ஸர்வகுணோபேத: கௌஸல்யாநந்தவர்தன: ॥ 16

ஆர்ய:	- ''பூஜ்யர்
ஸர்வஸம:	- எல்லோரிடத்திலும் ஸமமாயிருப்பவர்
ச	- மேலும்
ஸதா ஏவ	- எப்பொழுதும்,
ஏக ப்ரிய தர்ஶன:	- ப்ரியமானதாகவேயுள்ள பார்வையை உடையவர்
ஸ:	- அவர்
கௌசல்யா நந்த வர்தன:	- கௌஸல்யைக்கு ஆனந்தத்தை வ்ருத்தி செய்பவர்
ச	- மேலும்
ஸர்வ குணோ பேத:	- ஸமஸ்த நற்குணங்களோடு கூடினவர்.

समुद्र इव गाम्भीर्ये धैर्येण हिमवानिव ।
विष्णुना सदृशो वीर्ये सोमवत् प्रियदर्शनः ॥

ஸமுத்ர இவ காம்பீர்யே தைர்யேண ஹிமவாநிவ ।
விஷ்ணுனா ஸத்ருஶோ வீர்யே ஸோமவத் ப்ரியதர்ஶந: ॥ 17

காம்பீர்யே - ''காம்பீர்யத்தில்
ஸமுத்ர: - ஸமுத்ரம்
இவ - போன்றவர்
தைர்யேண - தைர்யத்தில்
ஹிமவாந் - இமயமலை
இவ - போன்றவர்
வீர்யே - பராக்ரமத்தில்
விஷ்ணுனா - விஷ்ணுவுக்கு
ஸத்ருஶ: - ஸமானமானவர்
ஸோமவத் - சந்த்ரன்போல்
ப்ரியதர்ஶந: - ப்ரியமான பார்வையையுடையவர்.

कालाग्निसदृशः क्रोधे क्षमया पृथिवीसमः ।
धनदेन समस्त्यागे सत्ये धर्म इवापरः ॥

காலாக்னி ஸத்ருஶ: க்ரோதே க்ஷமயா ப்ருதிவீஸம: ।
தனதேந ஸமஸ்த்யாகே ஸத்யே தர்ம இவாபர: ॥ 18

க்ரோதே - ''கோபத்தில்
காலாக்னி ஸத்ருஶ: - ப்ரளயாக்னிக்கு ஸமானமானவர்.
க்ஷமயா - பொறுமையில்
ப்ருதிவீஸம: - பூமிக்கு ஸமானமானவர்
த்யாகே - கொடுப்பதில்
தனதேந - குபேரனோடு
ஸம: - ஸமானமானவர்
சத்யே - உண்மை பேசுவதில்
அபர: - மற்றொரு
தர்ம: - தர்மதேவதை
இவ - போன்றவர்.

तमेवंगुणसंपन्नं रामं सत्यपराक्रमम् ।
ज्येष्ठं श्रेष्ठगुणैर्युक्तं प्रियं दशरथः सुतम् ॥

தமேவம் குணஸம்பந்நம் ராமம் ஸத்யபராக்ரமம் ।
ஜ்யேஷ்டம் ஶ்ரேஷ்டகுணைர்யுக்தம் ப்ரியம் தஶரத: ஸுதம் ॥ 19

प्रकृतीनां हितैर्युक्तं प्रकृतिप्रियकाम्यया ।
यौवराज्येन संयोक्तुमैच्छत् प्रीत्या महीपतिः ॥

ப்ரக்ருதீனாம் ஹிதைர்யுக்தம் ப்ரக்ருதிப்ரியகாம்யயா ।
யௌவராஜ்யேன ஸம்யோக்துமைச்சத் ப்ரீத்யா மஹீபதி: ॥ 20

ஏவம் குண சம்பந்நம் - ''மேற்சொல்லிய குணங்களோடு கூடின,
ஸத்ய பராக்ரமம் - ஸத்ய பராக்ரமமுள்ள,

ஶ்ரேஷ்ட குணை: யுக்தம் - சிறந்த குணங்களோடு கூடின,
ப்ரக்ருதீனாம் - ஜனங்களுடைய
ஹிதை: - நன்மைகளுடன்
யுக்தம் - இணங்கின,
ப்ரியம் - அன்புள்ள
ஜ்யேஷ்டம் ஸுதம் - மூத்தகுமாரனான
தம் ராமம் - அந்த ஶ்ரீராமரிடம்
மஹீபதி: - மஹாராஜாவான
தஶரத: - தசரதர்,
ப்ரக்ருதி ப்ரிய காம்யயா - ஜனங்களுக்கு நன்மை செய்ய வேண்டும் என்ற விருப்பத்தால்,
யௌவ ராஜ்யேன - யுவராஜ்ய அதிகாரத்தை
ஸம்யோக்தும் - அளிக்க
ப்ரீத்யா - அபிமானத்தால்
ஐச்சத் - இச்சித்தார்.

तस्याभिषेकसंभारान् दृष्ट्वा भार्याथ कैकयी ।
पूर्वं दत्तवरा देवी वरमेनमयाचत ॥
विवासनं च रामस्य भरतस्याभिषेचनम् ॥

தஸ்யாபிஷேக ஸம்பாரான் த்ருஷ்ட்வா பார்யாத கைகயீ ।
பூர்வம் தத்தவரா தேவீ வரமேனமயாசத ॥
விவாஸனம் ச ராமஸ்ய பரதஸ்யாபிஷேசனம் ॥ 21

அத - ''அப்பொழுது
அபிஷேக ஸம்பாரான் - அபிஷேகத்திற்குரிய உபகரணங்களை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
பூர்வம் - முன்னமே
தத்தவரா - கொடுக்கப்பட்ட வரமுடையவளான
தஸ்ய - அவருடைய
பார்யா - பார்யையான
கைகயீ தேவீ - கைகேயீ தேவி
ஏனம் - இவரை,
ராமஸ்ய - ஶ்ரீராமருக்கு
விவாஸனம் - ஸ்வதேசத்தை விட்டு வெளிப்படுத்தலையும்
பரதஸ்ய - பரதருக்கு
அபிஷேசனம் ச - பட்டாபிஷேகத்தையும்
வரம் - வரமாக
அயாசத - யாசித்தாள்.

स सत्यवचनाद्राजा धर्मपाशेन संयतः ।
विवासयामास सुतं रामं दशरथः प्रियम् ॥

ஸ ஸத்யவசநாத் ராஜா தர்மபாஶேன ஸம்யத: ।
விவாஸயாமாஸ ஸுதம் ராமம் தஶரத: ப்ரியம் ॥ 22

ஸ: - "அந்த
ராஜா - ராஜாவான
தஶரத: - தசரதர்
ஸத்ய வசநாத் - ஸத்ய வசனத்தின் காரணத்தால்
தர்மபாஶேன - தர்மமாகிற பாசத்தால்
ஸம்யத: - கட்டுண்டவராய்
ப்ரியம் - அன்புள்ள
ஸுதம் - புத்ரரான
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
விவாஸயாமாஸ - ஸ்வதேசத்தினின்று அகற்றினார்.

स जगाम वनं वीरः प्रतिज्ञामनुपालयन् ।
पितुर्वचननिर्देशात् कैकेय्याः प्रियकारणात् ॥

ஸ ஜகாம வனம் வீர: ப்ரதிஜ்ஞாமநுபாலயன் ।
பிதுர்வசனநிர்தேஶாத் கைகேய்யா: ப்ரியகாரணாத் ॥ 23

ஸ: வீர: - "அந்த வீரன் (ஸ்ரீராமன்)
பிது: - பிதாவினுடைய
வசன நிர்தேஶாத் - வார்த்தையாகிற ஆஜ்ஞையால்,
கைகேய்யா: - கைகேயியினுடைய
ப்ரிய காரணாத் - இஷ்டநிமித்தமாக,
ப்ரதிஜ்ஞாம் - ப்ரதிக்ஞையை
அநுபாலயன் - பரிபாலிப்பவராய்
வனம் - வனத்திற்கு
ஜகாம - சென்றார்.

तं व्रजन्तं प्रियो भ्राता लक्ष्मणोऽनुजगाम ह ।
स्नेहाद्विनयसंपन्नः सुमित्रानन्दवर्धनः ॥
भ्रातरं दयितो भ्रातुः सौभ्रात्रमनुदर्शयन् ॥

தம் வ்ரஜந்தம் ப்ரியோ ப்ராதா லக்ஷ்மணோऽநுஜகாம ஹ ।
ஸ்நேஹாத் விநயஸம்பன்ன: ஸுமித்ராநந்தவர்தன: ॥
ப்ராதரம் தயிதோ ப்ராது: ஸௌப்ராத்ரமநு தர்ஶயன் ॥ 24

விநயஸம்பன்ன: - "மேன்மக்களுக்கேற்ற ஒழுக்கத்தில் முழுத் தேர்ச்சியடைந்தவரான

ஸுமித்ரா நந்த வர்தன: - ஸுமித்ரைக்கு ஆனந்தத்தை பெருக்குகிறவரான,
ப்ரிய: - இஷ்டரான
ப்ராதா - உடன் பிறந்தவரான,
ப்ராது: - உடன் பிறந்தவருக்கு
தயித: - அன்புள்ள
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
வ்ரஜந்தம் - புறப்பட்டுப் போகிற
ப்ராதரம் தம் - உடன் பிறந்தவரான அவரை,
ஸௌப்ராத்ரம் - நல்ல ஸஹோதரத்தன்மையை
அநுதர்ஶயன் - காண்பித்து
ஸ்நேஹாத் - ஸ்நேஹத்தால்
அநு ஜகாம ஹ - பின்தொடர்ந்தார்.

रामस्य दयिता भार्या नित्यं प्राणसमा हिता ।
जनकस्य कुले जाता देवमायेव निर्मिता ॥

ராமஸ்ய தயிதா பார்யா நித்யம் ப்ராணஸமா ஹிதா ।
ஜனகஸ்ய குலே ஜாதா தேவமாயேவ நிர்மிதா ॥ 25

सर्वलक्षणसंपन्ना नारीणामुत्तमा वधूः ।
सीताप्यनुगता रामं शशिनं रोहिणी यथा ॥

ஸர்வலக்ஷணஸம்பந்நா நாரீணாமுத்தமா வதூ: ।
ஸீதாப்யநுகதா ராமம் ஶஶினம் ரோஹிணீ யதா ॥ 26

ராமஸ்ய - "ஸ்ரீராமருடைய
தயிதா - ப்ரியையான
பார்யா - பார்யையான,
ப்ராணஸமா - உயிருக்கு நிகரானவளான,
ஹிதா - ஹிதையான,
ஜனகஸ்ய - ஜனகருடைய
குலே - குலத்தில்
ஜாதா - உண்டானவளான,
தேவமாயா இவ - தேவமாயைபோல்
நிர்மிதா - அமைந்தவளான,
ஸர்வ லக்ஷண ஸம்பந்நா - ஸகல லக்ஷணங்களோடு நிறைந்தவளான,
நாரீணாம் - ஸ்த்ரீகளுக்குள்
உத்தமா - சிறந்த
வதூ: - பெண்ணான
ஸீதா அபி - ஸீதையும்

ஶஶினம்	-	சந்திரனை
ரோஹிணீ யதா	-	ரோஹிணிபோல்
நித்யம்	-	இடைவிடாமல்
ராமம்	-	ஸ்ரீராமரை
அநுகதா	-	பின்பற்றினாள்.

पौरैरनुगतो दूरं पित्रा दशरथेन च ।
शृङ्गिबेरपुरे सूतं गङ्गाकूले व्यसर्जयत् ॥
गुहमासाद्य धर्मात्मा निषादाधिपतिं प्रियम् ॥

பௌரைரநுகதோ தூரம் பித்ரா தஶரதேந ச ।
ஶ்ருங்கிபேரபுரே ஸூதம் கங்காகூலே வ்யஸர்ஜயத் ॥
குஹமாஸாத்ய தர்மாத்மா நிஷாதாதிபதிம் ப்ரியம் ॥ 27

பௌரை:	-	"பட்டணத்து ஜனங்களாலும்,
பித்ரா	-	பிதாவான
தஶரதேந ச	-	தசரதராலும்,
தூரம்	-	வெகுதூரம்
அநுகத:	-	பின்தொடரப்பட்டவரான
தர்மாத்மா	-	தர்மாத்மா
நிஷாதாதிபதிம்	-	வேடருக்குத் தலைவனான
ப்ரியம்	-	ப்ரியமுள்ளவனான
குஹம்	-	குஹனை
ஆஸாத்ய	-	அணுகி,
கங்கா கூலே	-	கங்கைக்கரையில்
ஶ்ருங்கி பேர புரே	-	ச்ருங்கிபேரபுரத்தில்
ஸூதம்	-	ஸாரதியை
வ்யஸர்ஜயத்	-	விடை கொடுத்தனுப்பி விட்டார்.

गुहेन सहितो रामो लक्ष्मणेन च सीतया ॥

குஹேந ஸஹிதோ ராமோ லக்ஷ்மணேன ச ஸீதயா ॥ 28

ராம:	-	ஸ்ரீராமர்
குஹேந	-	குஹனோடும்,
லக்ஷ்மணேன	-	லக்ஷ்மணனோடும்,
ஸீதயா ச	-	ஸீதையோடும்
ஸஹித:	-	கூட இருந்தார்.

ते वनेन वनं गत्वा नदीस्तीर्त्वा बहूदकाः ।
चित्रकूटमनुप्राप्य भरद्वाजस्य शासनात् ॥

रम्यमावसथं कृत्वा रममाणा वने त्रयः ॥
देवगन्धर्वसंकाशास्तत्र ते न्यवसन् सुखम् ॥

தே வநேந வநம் கத்வா நதீஸ்தீர்த்வா பஹூதகா: ।
சித்ரகூடமநுப்ராப்ய பரத்வாஜஸ்ய ஶாஸநாத் ॥ 29
ரம்யமாவஸதம் க்ருத்வா ரமமாணா வநே த்ரய: ।
தேவகந்தர்வஸங்காஶாஸ்தத்ர தே ந்யவஸன் ஸுகம்॥ 30

தே	-	"அவர்கள்
வநேந	-	(ஒரு) வனத்திலிருந்து
வநம்	-	மற்றுமுள்ள வனத்தை
கத்வா	-	அடைந்து,
பஹூதகா:	-	மிகுந்த ஜலத்தையுடைய
நதீ: தீர்த்வா	-	நதிகளைத் தாண்டி
பரத்வாஜஸ்ய	-	பரத்வாஜருடைய
ஶாஸநாத்	-	ஆஜ்ஞையால்
சித்ரகூடம்	-	சித்ரகூடத்தை
அநுப்ராப்ய	-	அடைந்து .
ரம்யம்	-	அழகான
ஆவஸதம்	-	வாஸஸ்தலத்தை
க்ருத்வா	-	செய்துகொண்டு
தே	-	அந்த

தேவ கந்தர்வ ஸங்காஶா:-தேவகந்தர்வர்களுக்கு ஸமமான

த்ரய:	-	மூவர்கள்
தத்ர வநே	-	அந்த வனத்தில்
ரம மாணா:	-	ரமித்துக்கொண்டு
ஸுகம்	-	சுகமாக
ந்யவஸன்	-	வஸித்தார்கள்.

चित्रकूटं गते रामे पुत्रशोकातुरस्तथा ।
राजा दशरथः स्वर्गं जगाम विलपन् सुतम् ॥

சித்ரகூடம் கதே ராமே புத்ரஶோகாதுரஸ்ததா ।
ராஜா தஶரத: ஸ்வர்கம் ஜகாம விலபன் ஸுதம் ॥ 31

ராமே	-	"ஸ்ரீராமர்
சித்ரகூடம்	-	சித்ரகூடத்தை
கதே	-	அடைந்தளவில்
புத்ர ஶோகாதுர:	-	புத்திர சோகத்தால் பீடிக்கப்பட்டவரான
ராஜா	-	மஹாராஜாவான

தஶரத: - தசரதர்,
ஸுதம் - குமாரனைக் குறித்து
விலபன் - புலம்பிக்கொண்டு
ததா - அப்படியே
ஸ்வர்கம் - ஸ்வர்க்கத்தை
ஜகாம - அடைந்தார்.

मृते तु तस्मिन् भरतो वसिष्ठप्रमुखैर्द्विजैः ।
नियुज्यमानो राज्याय नैच्छद्राज्यं महाबलः ॥

ம்ருதே து தஸ்மின் பரதோ வஸிஷ்டப்ரமுகைர் த்விஜை: ।
நியுஜ்யமானோ ராஜ்யாய நைச்சத் ராஜ்யம் மஹாபல: ॥ 32

தஸ்மின் - "அவர்
ம்ருதே - மரித்தபொழுது
வஸிஷ்ட ப்ரமுகை: - வஸிஷ்டரை முக்யராகவுடைய
த்விஜை: - ப்ராஹ்மணர்களால்
ராஜ்யாய - ராஜ்ய பரிபாலனத்தின் பொருட்டு
நியுஜ்யமாந: - நியமிக்கப்பட்ட
து - போதிலும்
மஹாபல: - மஹாசக்திமானான
பரத: - பரதர்
ராஜ்யம் - ராஜ்யத்தை
ஐச்சத் ந - ஏற்றுக்கொள்ளவில்லை.

स जगाम वनं वीर रामपादप्रसादकः ॥

ஸ ஜகாம வனம் வீர: ராமபாதப்ரஸாதக: ॥ 33

வீர: - "வீரரான
ராம பாத ப்ரஸாதக: - பூஜ்யரான ராமரின் க்ருபையை பெறமுயலும்
ஸ: - அவர்
வனம் - வனத்திற்கு
ஜகாம - புறப்பட்டார்.

गत्वा तु सुमहात्मानं रामं सत्यपराक्रमम् ।
अयाचद्भ्रातरं राममार्यभावपुरस्कृतः ॥

கத்வா து ஸுமஹாத்மானம் ராமம் ஸத்யபராக்ரமம் ।
அயாசத் ப்ராதரம் ராமமார்யபாவபுரஸ்க்ருத: ॥ 34

ஆர்ய பாவ புரஸ்க்ருத: - "தர்மவழியில் முதன்மைப் பெயர் பெற்றவர்
து - தம் வரையில்,
ஸுமஹாத்மானம் - ஸுமஹாத்மாவான

ஸத்ய பராக்ரமம் - ஸத்ய பராக்கிரமமுள்ள
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
கத்வா - அடைந்து,
ப்ராதரம் - உடன்பிறந்தவரான
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
அயாசத் - கெஞ்சிக் கேட்டார்.

त्वमेव राजा धर्मज्ञ इति रामं वचोऽब्रवीत् ।
रामोऽपि परमोदारः सुमुखः सुमहायशाः ॥
न चैच्छत् पितुरादेशाद्राज्यं रामो महाबलः ॥

த்வமேவ ராஜா தர்மஜ்ஞ இதி ராமம் வசோऽப்ரவீத் ।
ராமோऽபி பரமோதார: ஸுமுக: ஸுமஹாயஶா: ॥
ந சைச்சத் பிதுராதேஶாத் ராஜ்யம் ராமோ மஹாபல: ॥ 35

ராமம் - "ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
தர்மஜ்ஞ: - 'தர்மமறிந்தவரான
த்வம் ஏவ - நீரே
ராஜா இதி - 'அரசன்' என்று
வச: - வாக்கை
அப்ரவீத் - சொன்னார்
பரமோதார: - அபேக்ஷித்தவைகளையெல்லாமளிக்கத் தக்கவரான
ஸுமுக: - தேஜஸ்வியான,
ஸுமஹாயஶா: - புகழ்பெற்ற கீர்த்தியை உடையவரான,
ஸுமஹாபல: - மஹாபலசாலியான
ராம: - ஆச்ரிதரின் மனதை ரஞ்சிப்பிக்கும் ஸ்வபாவமுடையவரான
அபி - போதிலும்,
ராம: - ஸ்ரீராமர்
பிது: - பிதாவினுடைய
ஆதேஶாத் - உத்தரவினால்,
ராஜ்யம் - ராஜ்யபரிபாலனத்தை
ஐச்சத் ந ச - ஒத்துக் கொள்ளவில்லை.

पादुके चास्य राज्याय न्यासं दत्त्वा पुनः पुनः ।
निवर्तयामास ततो भरतं भरताग्रजः ॥

பாதுகே சாஸ்ய ராஜ்யாய ந்யாஸம் தத்வா புன: புன: ।
நிவர்தயாமாஸ ததோ பரதம் பரதாக்ரஜ: ॥

ச - ''ஆனபோதிலும்,
பரதாக்ரஜ: - பரதருக்கு முன்பிறந்த அவர்
அஸ்ய - இவருக்கு
பாதுகே - பாதுகைகளை
ராஜ்யாய - ராஜ்ய பரிபாலனத்தை உத்தேசித்து
ந்யாஸம் - (தன்) பிரதிநிதியாக
தத்வா - கொடுத்து
புன: - மேலும்
பரதம் - பரதரை
புன: - மறுபடி
தத: - அவ்விடமிருந்து
நிவர்தயாமாஸ - திரும்பிப் போகச் செய்தார்.

स कामनवाप्यैव रामपादावुपस्पृशन् ।
नन्दिग्रामेऽकरोद्राज्यं रामागमनकाङ्क्षया ॥

ஸ காமமனவாப்யைவ ராமபாதாவுபஸ்ப்ருஶன் ।
நந்திக்ராமே(அ)கரோத் ராஜ்யம் ராமாகமனகாங்க்க்ஷயா ॥ 37

ஸ: - ''அவர்
காமம் - மனோரதத்தை
ஏவ - முழுதும்
அனவாப்ய - அடையாமல்
ராமபாதவ் - ஸ்ரீராமருடைய பாதுகைகளை
உபஸ்ப்ரு ஶன் - ஸேவித்துக்கொண்டு
ராமாகமன காங்க்க்ஷயா- ஸ்ரீராமர் திரும்பி வருவதிலேயே ஆவலோடு
நந்திக்ராமே - நந்தி கிராமத்தில்
ராஜ்யம் - இராஜ்யபரிபாலனத்தை
அகரோத் - செய்தார்.

गते तु भरते श्रीमान् सत्यसन्धो जितेन्द्रियः ।
रामस्तु पुनरालक्ष्य नागरस्य जनस्य च ॥
तत्रागमनमेकाग्रो दण्डकान् प्रविवेश ह ॥

கதே து பரதே ஸ்ரீமான் ஸத்யஸந்தோ ஜிதேந்த்ரிய: ।
ராமஸ்து புனராலக்ஷ்ய நாகரஸ்ய ஜனஸ்ய ச ॥
தத்ராகமன மேகாக்ரோ தண்டகான் ப்ரவிவேஶ ஹ ॥ 38

பரதே - ''பரதர்
கதே து - போனபின்
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானாய்
து - இருந்தும்

ஏகாக்ர: - ஒரே உறுதியை உடையவரான
ஸத்ய ஸந்த: - ஸத்யஸந்தரான
ஜிதேந்த்ரிய: - இந்த்ரியங்களை ஜயித்தவரான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
தத்ர - அவ்விடத்தில்
நாகரஸ்ய - பட்டணத்து
ஜனஸ்ய - ஜனங்களினுடைய
புன: ச - மறுபடியும்
ஆகமனம் - வரவை
ஆலக்ஷ்ய - எதிர்பார்த்து
தண்டகான் - தண்டகாரண்யத்தை
ப்ரவிவேஶ ஹ - ப்ரவேசித்தார்.

प्रविश्य तु महारण्यं रामो राजीवलोचनः ।
विराधं राक्षसं हत्वा शरभङ्गं ददर्श ह ॥
सुतीक्ष्णं चाप्यगस्त्यं च अगस्त्यभ्रातरं तथा ॥

ப்ரவிஶ்ய து மஹாரண்யம் ராமோ ராஜீவலோசன: ।
விராதம் ராக்ஷஸம் ஹத்வா ஶரபங்கம் ததர்ஶ ஹ ॥
ஸுதீக்ஷ்ணம் சாப்யகஸ்த்யம் ச அகஸ்த்யப்ராதரம் ததா ॥ 39

து - ''இப்பொழுது
ராஜீவ லோசன: - செந்தாமரைக் கண்ணரான
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
மஹாரண்யம் - மஹாரண்யத்தில்
ப்ரவிஶ்ய - ப்ரவேசித்து
விராதம் - விராதன் என்கிற
ராக்ஷஸம் - ராக்ஷஸனை
ஹத்வா - கொன்று
ஶரபங்கம் - சரபங்கரையும்
ஸுதீக்ஷ்ணம் ச - ஸுதீக்ஷ்ணரையும்
அகஸ்த்யம் ச - அகஸ்த்யரையும்
ததா - அப்படியே
அகஸ்த்ய ப்ராதரம் அபி- அகஸ்த்யரின் ப்ராதாவையும்
ததர்ஶ ஹ - கண்டார்.

अगस्त्यवचनाच्चैव जग्राहैन्द्रं शरासनम् ॥
खड्गं च परमप्रीतस्तूणी चाक्षयसायकौ ॥

அகஸ்த்யவசநாச்சைவ ஜக்ராஹைந்த்ரம் ஶராஸனம் ।
கட்கம் ச பரம ப்ரீதஸ்தூணீ சாக்ஷயஸாயகௌ ॥ 40

அகஸ்த்ய வசநாத் ஏவ-''அகஸ்தியருடைய சொற்படியே

ஐந்த்ரம் - இந்திரஸம்பந்தமான
ஶராஸனம் ச - தனுஸையும்
கட்கம் ச - கட்கத்தையும்
அக்ஷய ஸாயகௌ - அக்ஷயமான பாணங்களையுடைய
தூணீ ச - இரண்டு அம்பறாத்தூணிகளையும்
பரம ப்ரீத: - மிக ஸந்துஷ்டராக
ஜக்ராஹ - ஸ்வீகரித்தார்.

वसतस्तस्य रामस्य वने वनचरैः सह ।
ऋषयोऽभ्यागमन् सर्वे वधायासुररक्षसाम् ॥

வஸதஸ் தஸ்ய ராமஸ்ய வநே வனசரை: ஸஹ ।
ரிஷயோऽப்யாகமன் ஸர்வே வதாயாஸுரரக்ஷஸாம் ॥ **41**

வனசரை: ஸஹ - ''வனவாஸிகளோடுகூட
ரிஷய: - முனிவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
அஸுர ரக்ஷஸாம் - அசுரர்கள், இராக்ஷஸர்கள் இவர்களுடைய
வதாய - வதத்தின் பொருட்டு
வநே - வனத்தில்
வஸத: தஸ்ய - வஸித்துக் கொண்டிருக்கிற அந்த
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
அப்யாகமன் - ஸமீபம் வந்தார்கள்.

स तेषां प्रतिशुश्राव राक्षसानां तथा वने ॥

ஸ தேஷாம் ப்ரதிஶுஶ்ராவ ராக்ஷஸாநாம் ததா வநே ॥ **42**

ஸ: - ''அவர்
வநே - வனத்தில்
தேஷாம் - அவர்களுக்கு
ராக்ஷஸாநாம் - ராக்ஷஸர்களைப் பற்றி
ததா - அந்த ப்ரகாரமே
ப்ரதி ஶுஶ்ராவ - செய்வதாக வாக்களித்தார்.

प्रतिज्ञातश्च रामेण वधः संयति रक्षसाम् ।
ऋषीणामग्निकल्पानां दण्डकारण्यवासिनाम् ॥

ப்ரதிஜ்ஞாதஶ்ச ராமேண வத: ஸம்யதி ரக்ஷஸாம் ।
ரிஷீணாமக்னிகல்பாநாம் தண்டகாரண்யவாஸிநாம் ॥ **43**

ச - ''அன்றியும்
ஸம்யதி - யுத்தத்தில்

ரக்ஷஸாம் - ராக்ஷஸர்களுடைய
வத: - வதம்
அக்னி கல்பாநாம் - அக்னிக்கு ஸத்ருசமான
தண்டகாரண்ய வாஸிநாம் - தண்டகாரண்ய வாஸிகளான
ரிஷீணாம் - முனிவர்களுக்கு,
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ப்ரதிஜ்ஞாத: - பிரதிக்ஞை செய்யப்பட்டது.

तेन तत्रैव वसता जनस्थाननिवासिनी ।
विरूपिता शूर्पणखा राक्षसी कामरूपिणी ॥

தேந தத்ரைவ வஸதா ஜநஸ்தான நிவாஸினீ ।
விரூபிதா ஶூர்பணகா ராக்ஷஸீ காமரூபிணீ ॥ **44**

தத்ர - ''அங்கு
வஸதா - வஸிக்கிறவரான
தேந - அவராலே
ஜநஸ்தான நிவாஸினீ - ஜனஸ்தானமெனும் காட்டில் வஸிப்பவளான
காமரூபிணீ - வேண்டியபடி வடிவம் கொள்ள வல்லவளான
ஶூர்பணகா - சூர்ப்பணகை என்கிற
ராக்ஷஸி - ராக்ஷஸி,
விரூபிதா ஏவ - அங்கபங்கமட்டும் பண்ணப்பட்டாள்.

ततः शूर्पणखावाक्यादुद्युक्तान् सर्वराक्षसान् ।
खरं त्रिशिरसं चैव दूषणं चैव राक्षसम् ॥
निजघान रणे रामस्तेषां चैव पदानुगान् ॥

தத: ஶூர்பணகாவாக்யாதுத்யுக்தான் ஸர்வராக்ஷஸான் ।
கரம் த்ரிஶிரஸம் சைவ தூஷணம் சைவ ராக்ஷஸம் ॥ **45**
நிஜகான ரணே ராமஸ்தேஷாம் சைவ பதானுகான் ॥ **46**

தத: - ''அப்பொழுது
சூர்பணகா வாக்யாத் - சூர்ப்பணகையின் வார்த்தையால்
உத்யுக்தான் - ஸன்னத்தர்களான
ஸர்வ ராக்ஷஸான் ச - ஸமஸ்த ராக்ஷஸர்களையும்
கரம் ஏவ - கரன் என்பவனையும்
த்ரிஶிரஸம் ச - த்ரசிரஸ் என்பவனையும்
தூஷணம் - தூஷணன் என்கிற
ராக்ஷஸம் ஏவ - ராக்ஷஸனையும்
தேஷாம் - அவர்களுடைய
பதானுகான் - கூட்டாளிகளையும்

ராம: ஏவ - ஸ்ரீராமரே
ரணே - போரில்
நிஜகான - கொன்றார்.

वने तस्मिन् निवसता जनस्थाननिवासिनाम् ।
रक्षसां निहतान्यासन् सहस्राणि चतुर्दश ॥

வநே தஸ்மின் நிவஸதா ஜநஸ்தான நிவாஸிநாம் ।
ரக்ஷஸாம் நிஹதான்யாஸன் ஸஹஸ்ராணி சதுர்தஶ ॥ 47

தஸ்மின் வநே - "அந்த வனத்தில்
நிவஸதா - வஸித்து வந்தவராலே
ஜநஸ்தான நிவாஸிநாம்-ஜனஸ்தானத்தில் வஸித்து வந்த
ரக்ஷஸாம் - ராக்ஷஸர்கள்
சதுர்த ஶ - பதினான்கு
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரமானவர்கள்
நிஹதானி - ஸம்ஹரிக்கப்பட்டவர்களாக
ஆஸன் - ஆனார்கள்.

ततो ज्ञातिवधं श्रुत्वा रावणः क्रोधमूर्च्छितः ।
सहायं वरयामास मारीचं नाम राक्षसम् ॥

ததோ ஞாதிவதம் ஶ்ருத்வா ராவண: க்ரோதமூர்ச்சித: ।
ஸஹாயம் வரயாமாஸ மாரீசம் நாம ராக்ஷஸம் ॥ 48

ராவண: - "ராவணன்
ஞாதிவதம் - ஞாதிகளின் அழிவை
ஶ்ருத்வா தத: - கேட்டு, அதனால்
க்ரோத மூர்ச்சித: - கோபத்தால் அறிவிழந்தவனாய்,
மாரீசம் நாம - மாரீசனென்ற
ராக்ஷஸம் - ராக்ஷஸனை
ஸஹாயம் - ஸஹாயனாக
வரயாமாஸ - வேண்டினான்.

वार्यमाणः सुबहुशो मारीचेन स रावणः ।
न विरोधो बलवता क्षमो रावण तेन ते ॥

வார்யமாண: ஸுபஹுஶோ மாரீசேன ஸ ராவண: ।
ந விரோதோ பலவதா க்ஷமோ ராவண தேந தே ॥ 49

ராவண: - "ஓ ராவண
தேந - அந்த
பலவதா - பலசாலியுடன்
தே - உனக்கு
விரோத: - விரோதம்
க்ஷம: - 'ஸஹிக்கக் கூடியது
ந - இல்லை' (என்று)
மாரீசேன - மாரீசனாலே
ஸ: - அந்த
ராவண - ராவணன்
ஸுபஹுஶ: - பற்பலவிதமாய்
வார்யமாண: - தடுக்கப்பட்டான்.

अनादृत्य तु तद्वाक्यं रावणः कालचोदितः ।
जगाम सहमारीचस्तस्याश्रमपदं तदा ॥

அநாத்ருத்ய து தத்வாக்யம் ராவண: காலசோதித: ।
ஜகாம ஸஹமாரீசஸ்தஸ்யாஸ்ரமபதம் ததா ॥ 50

து - "ஆனபோதிலும்
காலசோதித: - விதிவசத்தால் தூண்டப்பட்டவனான
ராவண: - ராவணன்
தத் வாக்யம் - அவனுடைய வார்த்தையை
அநாத்ருத்ய - லக்ஷ்யம் செய்யாமல்
ஸஹ மாரீச: - மாரீசனோடுகூட
ததா - அப்பொழுது
தஸ்ய - அவருடைய
ஆஶ்ரம பதம் - ஆச்ரமஸ்தானத்தை
ஜகாம - வந்தடைந்தான்.

तेन मायाविना दूरमपवाह्य नृपात्मजौ ।
जहार भार्यां रामस्य गृध्रं हत्वा जटायुषम् ॥

தேந மாயாவிநா தூரமபவாஹ்ய ந்ருபாத்மஜௌ ।
ஜஹார பார்யாம் ராமஸ்ய க்ருத்ரம் ஹத்வா ஜடாயுஷம் ॥ 51

மாயாவிநா - "மாயாவியான
தேந - அவனைக்கொண்டு
ந்ருபாத்மஜௌ - இராஜகுமாரர்களிருவரையும்
தூரம் - வெகுதூரம்
அபவாஹ்ய - போகச்செய்து
ஜடாயுஷம் - ஜடாயுவென்கிற
க்ருத்ரம் - கழுகை
ஹத்வா - மிக்கக் காயப்படுத்தி
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
பார்யாம் - மனைவியை
ஜஹார - தூக்கிக்கொண்டு போய்விட்டான்.

गृध्रं च निहतं दृष्ट्वा हृतां श्रुत्वा च मैथिलीम् ।
राघवः शोकसंतप्तो विललापाकुलेन्द्रियः ॥

க்ருத்ரம் ச நிஹதம் த்ருஷ்ட்வா ஹ்ருதாம் ஶ்ருத்வா ச மைதிலீம் ।
ராகவ: ஶோகஸந்தப்தோ விலலாபாகுலேந்த்ரிய: ॥ 52

ராகவ: - "ஸ்ரீராகவர்
மைதிலீம் - மைதிலியை
ஹ்ருதாம் - அபஹரிக்கப்பட்டவளாக
ஶ்ருத்வா - அறிந்து
ச - அதுவும் தவிர
நிஹதம் - அடிக்கப்பட்ட
க்ருத்ரம் ச - கழுகையும்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
ஶோகஸந்தப்த: - சோகத்தால் மிகவும் மனோவேதனை படுபவராய்
ஆகுலேந்த்ரிய: - கலவரமடைந்த இந்த்ரியங்களை உடையவராய்
விலலாப - கதறினார்.

ततस्तेनैव शोकेन गृध्रं दग्ध्वा जटायुषम् ।
मार्गमाणो वने सीतां राक्षसं संददर्श ह ॥
कबन्धं नाम रूपेण विकृतं घोरदर्शनम् ॥

ததஸ்தேனைவ ஶோகேன க்ருத்ரம் தக்த்வா ஜடாயுஷம் ।
மார்கமாணோ வனே ஸீதாம் ராக்ஷஸம் ஸந்ததர்ஶஹ ॥
கபந்தம் நாம ரூபேண விக்ருதம் கோரதர்ஶனம் ॥ 53

தத: - "அப்பொழுது
தேந - அந்த
ஶோகேன ஏவ - சோகத்தாலேயே
ஜடாயுஷம் - ஜடாயுவென்கிற
க்ருத்ரம் - கழுகை
தக்த்வா - தஹனம் செய்து
வனே - வனத்தில்
ஸீதாம் - ஸீதையை
மார்கமாண: - தேடுகிறவராய்
ரூபேண - உருவத்தால்
விக்ருதம் - விபரீதமான
கோர தர்ஶனம் - கண்ணுக்கு பயங்கரமாயிருந்த
கபந்தம் நாம - கபந்தனென்ற

ராக்ஷஸம் - ராக்ஷஸனை
ஸந்ததர்ஶ ஹ - பார்த்தார், ஆச்சர்யம்!

तं निहत्य महाबाहुर्ददाह स्वर्गतश्च सः ॥

தம் நிஹத்ய மஹாபாஹுர்ததாஹ ஸ்வர்கதஶ்ச ஸ: ॥ 54

மஹாபாஹு: - "மஹாபாஹு
தம் நிஹத்ய - அவனைக் கொன்று
ததாஹ - தஹனம் செய்தார்;
ஸ: ச - அவன் உடனே
ஸ்வ: - ஸ்வர்கத்தை
கத: - அடைந்தான்.

स चास्य कथयामास शबरीं धर्मचारिणीम् ।
श्रमणीं धर्मनिपुणामभिगच्छेति राघवम् ॥

ஸ சாஸ்ய கதயாமாஸ ஶபரீம் தர்மசாரிணீம் ।
ஶ்ரமணீம் தர்மநிபுணாமபிகச்சேதி ராகவம் ॥ 55

ச ஸ: - "மேலும் அவன்
ஆஸ்ய - ஆகாசத்தில் சற்றுநின்று
தர்ம நிபுணாம் - 'தர்மங்களை பூர்ணமாய் அறிந்தவளான
தர்ம சாரிணீம் - தர்ம அனுஷ்டானமுள்ள
ஶ்ரமணீம் - சன்யாஸினியான
ஶபரீம் - சபரியை
அபி கச்ச - போய்க் காண்பீராக'
இதி ராகவம் - என்று ஸ்ரீராகவருக்கு
கதயாமாஸ - தெரியப்படுத்தினான்.

सोऽभ्यगच्छन्महातेजाः शबरीं शत्रुसूदनः ।
शबर्या पूजितः सम्यग्रामो दशरथात्मजः ॥

ஸோऽப்யகச்சன் மஹாதேஜா: ஶபரீம் ஶத்ருஸூதன: ।
ஶபர்யா பூஜித: ஸம்யக் ராமோ தஶரதாத்மஜ: ॥ 56

மஹாதேஜா: - "மஹாபோர்வீரரான,
ஶத்ருஸூதன: - சத்ருக்களை அழிப்பவரான
ஸ: - அவர்
ஶபரீம் - சபரியை
அப்யகச்சத் - போய்க் கண்டார்.
தஶரதாத்மஜ: - தசரத புத்ரரான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஶபர்யா - சபரியினால்

ஸம்யக் - யதாயோக்யமாய்
பூஜித: - பூஜிக்கப்பட்டார்.

पम्पातीरे हनुमता संगतो वानरेण ह ।
हनुमद्वचनाच्चैव सुग्रीवेण समागतः ॥

பம்பாதீரே ஹநுமதா ஸங்கதோ வாநரேண ஹ ।
ஹநுமத்வசநாச்சைவ ஸுக்ரீவேண ஸமாகத: ॥ 57

பம்பாதீரே - "பம்பா நதிக்கரையில்
ஹநுமதா - ஹனுமாரென்கிற
வாநரேண - வானரரால்
ஸங்கத: - கண்டு கொள்ளப்பட்டார்.
ஹ - ஸந்தோஷம்!
ஹநுமத் வசநாத் - ஹனுமாருடைய வார்த்தையால்
ஸுக்ரீவேண ஏவ - சுக்ரீவனோடும்
ஸமாகத: ச - கூட்டுறவானார்.

सुग्रीवाय च तत्सर्वं शंसद्रामो महाबलः ।
आदितस्तद्यथावृत्तं सीतायाश्च विशेषतः ॥

ஸுக்ரீவாய ச தத்ஸர்வம் ஶம்ஸத்ராமோ மஹாபல: ।
ஆதிதஸ்தத் யதா வ்ருத்தம் ஸீதாயாஶ்ச விஶேஷத: ॥ 58

மஹாபல: - "மகாபலசாலியான
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஆதித: ச - ஆதிமுதலாய்,
தத் - அந்த
யதா வ்ருத்தம் - நடந்த செய்தி
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
விஶேஷத: - முக்யமாய்
ஸீதாயா: - ஸீதையை பற்றிய
தத் ச - விபரங்களையும்,
ஸுக்ரீவாய - ஸுக்ரீவருக்கு
ஶம்ஸத் - சொன்னார்.

सुग्रीवश्चापि तत्सर्वं श्रुत्वा रामस्य वानरः ।
चकार सख्यं रामेण प्रीतश्चैवाग्निसाक्षिकम् ॥

ஸுக்ரீவஶ்சாபி தத்ஸர்வம் ஶ்ருத்வா ராமஸ்ய வானர: ।
சகார ஸக்யம் ராமேண ப்ரீதஶ்சைவாக்னிஸாக்ஷிகம் ॥ 59

ஸுக்ரீவ: - "சுக்ரீவர் என்ற
வானர: அபி - வானரரும்
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய

தத் ஸர்வம் ச - (விபரங்கள்) எல்லாவற்றையும்
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ராமேண - ஸ்ரீராமரோடு
ப்ரீத: ச - திருப்தியடைந்தவராயும்,
ஏவ - உடனே
அக்னிஸாக்ஷிகம் - அக்னி சாக்ஷியாய்
ஸக்யம் - ஸ்னேக உடன்படிக்கையை
சகார - செய்தார்.

ततो वानरराजेन वैरानुकथनं प्रति ।
रामायावेदितं सर्वं प्रणयाद् दुःखितेन च ॥

ததோ வானரராஜேன வைராநுகதனம் ப்ரதி ।
ராமாயாவேதிதம் ஸர்வம் ப்ரணயாத் து: கிதேன ச ॥ 60

து: கிதேன - "துக்கமடைந்த
வானர ராஜேன - வானரராஜனாலே
தத: - பிறகு
வைராநுகதனம் - த்வேஷத்துக்கனுகூலமான வார்த்தையை
ப்ரதி - குறித்து
ஸர்வம் ச - ஸமஸ்தமும்
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கு
ப்ரணயாத் - எதையுமொளிக்காமல்
ஆவேதிதம் - சொல்லப்பட்டது.

प्रतिज्ञातं च रामेण तदा वालिवधं प्रति ।
वालिनश्च बलं तत्र कथयामास वानरः ॥

ப்ரதிஞாதம் ச ராமேண ததா வாலிவதம் ப்ரதி ।
வாலிநஶ்ச பலம் தத்ர கதயாமாஸ வானர: ॥ 61

தத்ர - "அந்த ஸந்தர்ப்பத்தில்,
வானர: - வானரர்
வாலிந: - வாலியினுடைய
பலம் ச - வல்லமையையும்,
கதயாமாஸ - விவரித்துச் சொன்னார்.
ததா - அப்போது
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
வாலிவதம் ப்ரதி ச - வாலியைக் கொல்லுவதை பற்றியும்
ப்ரதிஞாதம் - ப்ரதிக்ஞை செய்யப்பட்டது.

सुग्रीवः शङ्कितश्चासीन्नित्यं वीर्येण राघवे ॥

ஸுக்ரீவ: ஶங்கிதஶ்சாஸீந்நித்யம் வீர்யேண ராகவே ॥ 62

ஸுக்ரீவ: - ''ஸுக்ரீவர்
ராகவே - ஸ்ரீராகவருடைய
வீர்யேண - வீர்ய விஷயத்தில்
நித்யம் ச - ஸாதாரணமாய் உண்டாகக் கூடியபடி
ஶங்கித: - ஸந்தேஹமடைந்தவராக
ஆஸீத் - இருந்தார்.

राघवप्रत्ययार्थं तु दुन्दुभेः कायमुत्तमम् ।
दर्शयामास सुग्रीवो महापर्वतसंनिभम् ॥

ராகவப்ரத்யயார்தம் து துந்துபே: காயமுத்தமம் ।
தர்ஶயாமாஸ ஸுக்ரீவோ மஹாபர்வதஸந்நிபம் ॥ 63

ஸுக்ரீவ: - ''ஸுக்ரீவர்
து - இந்தஸ்திதியில்
ராக்வ ப்ரத்யயார்தம் - ராகவரிடம் நம்பிக்கையுண்டாகும் பொருட்டு
துந்துபே: - துந்துபி என்ற அசுரனுடைய
மஹா பர்வத ஸந்நிபம் - பெருமலைக்கு நிகரான
உத்தமம் - மிகவும் பெரியதான
காயம் - தசையில்லாத சரீரத்தை
தர்ஶயா மாஸ - சுட்டிக் காட்டினார்.

उत्स्मयित्वा महाबाहुः प्रेक्ष्य चास्थि महाबलः ।
पादाङ्गुष्ठेन चिक्षेप संपूर्णं दशयोजनम् ॥

உத்ஸ்மயித்வா மஹாபாஹு: ப்ரேக்ஷ்ய சாஸ்தி மஹாபல: ।
பாதாங்குஷ்டேன சிக்ஷேப ஸம்பூர்ணம் தஶயோஜனம் ॥ 64

மஹாபல: - ''ப்ரஸித்திபெற்ற போர்வீரரான
மாஹாபாஹு: - மஹாபாஹு
ச - அதன்மேல்
அஸ்தி - எலும்புக்கூட்டை
ப்ரேக்ஷ்ய - கவனமாய்ப் பார்த்து
ஸ்மயித்வா - பரிஹாசமாய் நகைத்து,
பாதாங்குஷ்டேன - காலின் கட்டை விரலினால்
ஸம்பூர்ணம் - பூர்ணமான
தஶயோஜனம் - பத்துயோஜனை தூரம்
உத் - லக்ஷ்யமின்றி
சிக்ஷேப - தூக்கிக்கடத்தினார்.

बिभेद च पुनः सालान् सप्तैकेन महेषुणा ।
गिरिं रसातलं चैव जनयन् प्रत्ययं तदा ॥

பிபேத ச புனஸ்ஸாலான் ஸப்தைகேந மஹேஷுணா ।
கிரிம் ரஸாதலம் சைவ ஜநயன் ப்ரத்யயம் ததா ॥ 65

புன: - ''மேலும்
ஸப்த ஸாலான் ச - ஏழு ஸால மரங்களையும்
கிரிம் ச - பர்வதத்தையும்
ரஸாதலம் ஏவ - கீழுலகத்தையும்,
ப்ரத்யயம் - நம்பிக்கையை
ஜநயன் - உண்டுபண்ணுகிறவராய்
ஏகேந மஹேஷுணா - ஒரு பெரிய பாணத்தால்
ததா - அப்பொழுது
பிபேத - பிளந்தார்.

ततः प्रीतमनास्तेन विश्वस्तः स महाकपिः ।
किष्किन्धां रामसहितो जगाम च गुहां तदा ॥

தத: ப்ரீதமநாஸ் தேன விஶ்வஸ்த: ஸ மஹாகபி: ।
கிஷ்கிந்தாம் ராமஸஹிதோ ஜகாம ச குஹாம் ததா ॥ 66

தத: - ''பிறகு
தேன - அதனாலே
விஶ்வஸ்த: - நம்பிக்கையடைந்த
ப்ரீதமநா: - ஸந்துஷ்டமனமுடையவரான
மஹாகபி: - பெரிய வானரரான
ஸ: - அவர்
ராமஸஹித: - இராமரோடு கூடினவராக
ததா - அப்பொழுது
கிஷ்கிந்தாம் - கிஷ்கிந்தை என்கிற
குஹாம் - குஹைக்கு
ச ஜகாம - மறுபடி சென்றார்.

ततोऽगर्जद्धरिवरः सुग्रीवो हेमपिङ्गलः ।
तेन नादेन महता निर्जगाम हरीश्वरः ॥

ததோऽகர்ஜத் ஹரிவர: ஸுக்ரீவோ ஹேமபிங்கள: ।
தேந நாதேன மஹதா நிர்ஜகாம ஹரீஶ்வர: ॥ 67

தத: - ''அங்கிருந்து
ஹரிவர: - வானரச்ரேஷ்டரான
ஹேம பிங்கள: - ஸ்வர்ணம்போல் மஞ்சள் வர்ணரான
ஸுக்ரீவ: - ஸுக்ரீவர்
அகர்ஜத் - கர்ஜித்தார்.
மஹதா தேந - பெரிய அந்த
நாதேன - த்வனியால்
ஹரீஶ்வர: - வானரர்களினீசன் (வாலி)
நிர்ஜகாம - வெளிக்கிளம்பினான்.

अनुमान्य तदा तारां सुग्रीवेण समागतः ।
निजघान च तत्रैनं शरेणैकेन राघवः ॥

அநுமான்ய ததா தாராம் ஸுக்ரீவேண ஸமாகத: ।
நிஜகான ச தத்ரைனம் ஶரேணைகேந ராகவ: ॥ 68

ததா - "அப்பொழுது
தாராம் - தாரையை
அநுமான்ய - ஸம்மதிக்கச் செய்து
ஸுக்ரீவேண - ஸுக்ரீவரோடு
ஸமாகத: - கைகலந்தான்.
ராகவ: - ஸ்ரீராகவர்
தத்ர - அவ்விடத்தில்
ஏனம் ஏகேந - இவனை ஒரு
ஶரேண ச - பாணத்தாலேயே
நிஜகான - கொன்றார்.

ततः सुग्रीववचनाद्धत्वा वालिनमाहवे ।
सुग्रीवमेव तद्राज्ये राघवः प्रत्यपादयत् ॥

தத: ஸுக்ரீவவசநாத் ஹத்வா வாலினமாஹவே ।
ஸுக்ரீவமேவ தத்ராஜ்யே ராகவ: ப்ரத்யபாதயத் ॥ 69

ராகவ: - "ஸ்ரீராகவர்
ஸுக்ரீவ வசநாத் - ஸுக்ரீவர் சொல்படி
வாலினம் - வாலியை
ஆஹவே - யுத்தத்தில்
ஹத்வா - கொன்று
தத: - அப்பால்
தத்ராஜ்யே - அவன் ராஜ்யத்தில்
ஸுக்ரீவம் ஏவ - ஸுக்ரீவரையே
ப்ரத்ய பாதயத் - ஸ்தாபித்தார்.

स च सर्वान् समानीय वानरान् वानरर्षभः ।
दिशः प्रस्थापयामास दिदृक्षुर्जनकात्मजाम् ॥

ஸ ச ஸர்வான் ஸமாநீய வானரான் வானரர்ஷப: ।
திஶ: ப்ரஸ்தாபயாமாஸ தித்ருக்ஷுர் ஜநகாத்மஜாம் ॥ 70

வானரர்ஷப: - "வானரச்ரேஷ்டரான
ஸ: ச - அவரும்
ஜநகாத்மஜாம் - ஜனகரின் புத்ரியை
தித்ருக்ஷு: - பார்க்க இச்சையுடையவராய்
ஸர்வான் - எல்லா

வானரான் - வானரர்களையும்
ஸமா நீய - அழைத்து
திஶ: - திசைகளை குறிப்பிட்டு
ப்ரஸ்தாபயாமாஸ - அனுப்பினார்.

ततो गृध्रस्य वचनात् संपातेर्हनुमान् बली ।
शतयोजनविस्तीर्णं पुप्लुवे लवणार्णवम् ॥

ததோ க்ருத்ரஸ்ய வசநாத் ஸம்பாதேர் ஹநுமாந் பலீ ।
ஶத யோஜனவிஸ்தீர்ணம் புப்லுவே லவணார்ணவம் ॥ 71

தத: - "அதன்பிறகு
பலீ - பலவானான
ஹநுமாந் - ஹனுமான்
க்ருத்ரஸ்ய - கழுகான
ஸம்பாதே: - ஸம்பாதியினுடைய
வசநாத் - வார்த்தையால்
ஶத யோஜன விஸ்தீர்ணம் - நூறு யோஜனை விஸ்தாரமான
லவணார்ணவம் - ஸமுத்திரத்தை
புப்லுவே - தாண்டினார்.

तत्र लङ्कां समासाद्य पुरीं रावणपालिताम् ।
ददर्श सीतां ध्यायन्तीमशोकवनिकां गताम् ॥

தத்ர லங்காம் ஸமாஸாத்ய புரீம் ராவணபாலிதாம் ।
ததர்ஶ ஸீதாம் த்யாயந்தீமஶோகவனிகாம் கதாம் ॥ 72

ராவண பாலிதாம் - "ராவணனால் அரசாளப்பட்ட
லங்காம் - இலங்கை என்கிற
புரீம் - பட்டணத்தை
ஸமாஸாத்ய - அடைந்து
தத்ர - அங்கு
அஶோக வனிகாம் - அசோகவனத்தை
கதாம் - அடைந்து
த்யாயந்தீம் - த்யானித்துக் கொண்டிருக்கிற
ஸீதாம் - ஸீதையை
ததர்ஶ - கண்டார்.

निवेदयित्वाभिज्ञानं प्रवृत्तिं च निवेद्य च ।
समाश्वास्य च वैदेहीं मर्दयामास तोरणम् ॥

நிவேதயித்வாபிஞானம் ப்ரவ்ருத்திம் ச நிவேத்ய ச ।
ஸமாஶ்வாஸ்ய ச வைதேஹீம் மர்தயாமாஸ தோரணம் ॥ 73

அபிஞானம் - "அடையாளத்தை
நிவேத யித்வா ச - தெரியப்படுத்தியும்
ப்ரவ்ருத்திம் - முயற்சியை
நிவேத்ய ச - தெரிவித்தும்
வைதேஹீம் - விதேஹதேசத்தரசர் பெண்ணை
ஸமாஶ்வாஸ்ய ச - தைர்யப்படுத்தியும்
தோரணம் - வெளிவாயிலை
மர்தயாமாஸ - சிதைத்தார்.

पञ्च सेनाग्रगान् हत्वा सप्त मन्त्रिसुतानपि ।
शूरमक्षं च निष्पिष्य ग्रहणं समुपागमत् ॥

பஞ்ச ஸேநாக்ரகான் ஹத்வா ஸப்த மந்த்ரிஸுதாநபி ।
ஶூரமக்ஷம் ச நிஷ்பிஷ்ய க்ரஹணம் ஸமுபாகமத் ॥ 74

பஞ்ச - "ஐந்து
ஸேநாக்ரகான் - ஸேனாதிபதிகளையும்
ஸப்த மந்த்ரி ஸுதாந் அபி - ஏழு மந்த்ரி புத்ரர்களையும்
ஹத்வா - வதைத்து
ஶூரம் - சூரனான
அக்ஷம் ச - அக்ஷனையும்
நிஷ்பிஷ்ய - பொடியாக்கி
க்ரஹணம் - பிடிபடுவதை
ஸமுபாகமத் - அடைந்தார்.

अस्त्रेणोन्मुक्तमात्मानं ज्ञात्वा पैतामहाद्वरात् ।
मर्षयन् राक्षसान् वीरो यन्त्रिणस्तान् यदृच्छया ॥

அஸ்த்ரேணோன்முக்தமாத்மானம் ஞாத்வா பைதாமஹாத்வராத் ।
மர்ஷயன் ராக்ஷஸான் வீரோ யந்த்ரிணஸ்தான் யத்ருச்சயா ॥ 75

ततो दग्ध्वा पुरीं लङ्कामृते सीतां च मैथिलीम् ।
रामाय प्रियमाख्यातुं पुनरायान्महाकपिः ॥

ததோ தக்த்வா புரீம் லங்காம்ருதே ஸீதாம் ச மைதிலீம் ।
ராமாய ப்ரியமாக்யாதும் புனராயான்மஹாகபி: ॥ 76

வீர: - "சூரரான
மஹாகபி: - பெரிய வானரர்
பைதாமஹாத் - பிரஹ்மதேவரின்
வராத் - வரத்தால்
ஆத்மானம் - தன்னை
யத்ருச்சயா - ப்ரயத்னமின்றி
அஸ்த்ரேண - அஸ்த்ரத்தினால்
உன்முக்தம் - விடுபட்டதாக
ஞாத்வா - அறிந்து,
யந்த்ரிண: - கயிற்றைக் கட்டினவர்களான
தான் - அந்த
ராக்ஷஸான் - ராக்ஷஸர்களை
மர்ஷயன் - க்ஷமித்துக்கொண்டு
மைதிலீம் - மிதிலை மன்னர் மகளான
ஸீதாம் ருதே - ஸீதையை தவிர
லங்காம் - இலங்கை என்ற
புரீம் - பட்டணத்தை
தக்த்வா - தீயிட்டுக் கொளுத்தி
ச - உடனே
தத: - அவ்விடத்திலிருந்து
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கு
ப்ரியம் - ப்ரியமான வார்த்தையை
ஆக்யாதும் - சொல்வதற்காக
புன: ஆயாத் - திரும்பி வந்தார்.

सोऽभिगम्य महात्मानं कृत्वा रामं प्रदक्षिणम् ।
न्यवेदयदमेयात्मा दृष्टा सीतेति तत्त्वतः ॥

ஸோऽபிகம்ய மஹாத்மானம் க்ருத்வா ராமம் ப்ரதக்ஷிணம் ।
ந்யவேதயதமேயாத்மா த்ருஷ்டா ஸீதேதி தத்த்வத: ॥ 77

அமேயாத்மா - "மஹாமேதாவியான
ஸ: - அந்த ஹனுமார்
மஹாத்மானம் - மஹாத்மாவான
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
அபிகம்ய - அடைந்து
ப்ரதக்ஷிணம் - ப்ரதக்ஷிணத்தை
க்ருத்வா - செய்து
த்ருஷ்டா - "காணப்பட்டாள்
ஸீதா இதி - ஸீதை" என்று
தத்த்வத: - நடந்தவாறு
ந்யவேதயத் - தெரிவித்தார்.

ततः सुग्रीवसहितो गत्वा तीरं महोदधेः ।
समुद्रं क्षोभयामास शरैरादित्यसंनिभैः ॥

தத: ஸுக்ரீவஸஹிதோ கத்வா தீரம் மஹோததே: ।
ஸமுத்ரம் க்ஷோபயாமாஸ ஶரைராதித்யஸந்நிபை: ॥ 78

தத:	-	''அதன்மேல்
ஸுக்ரீவ ஸஹித:	-	சுக்ரீவரோடு கூடினவராய்
மஹோததே:	-	சமுத்ரத்தினுடைய
தீரம்	-	கரையை
கத்வா	-	அடைந்து
ஆதித்ய ஸந்நிபை: ஶர:		சூர்யனுக்கு நிகரான பாணங்களால்
ஸமுத்ரம்	-	சமுத்ரத்தை
க்ஷோபயாமாஸ	-	கலக்கினார்.

दर्शयामास चात्मानं समुद्रः सरितां पतिः ।
समुद्रवचनाच्चैव नलं सेतुमकारयत् ॥

தர்ஶயாமாஸ சாத்மானம் ஸமுத்ர: ஸரிதாம் பதி: ।
ஸமுத்ர வசநாச்சைவ நலம் ஸேதுமகாரயத் ॥ 79

ஸரிதாம்	-	''நதிகளுக்கு
பதி:	-	பதியான
ஸமுத்ர: ச	-	சமுத்ரராஜனும்
ஆத்மானம்	-	நிஜரூபத்தை
தர்ஶயாமாஸ	-	தோற்றுவித்தான்.
ஸமுத்ர வசநாத் ஏவ	-	சமுத்ரராஜன் சொன்ன பிரகாரமே
நலம்	-	நளனைக்கொண்டு
ஸேதும் ச	-	அணையையும்
அகாரயத்	-	அமையச் செய்தார்.

तेन गत्वा पुरीं लङ्कां हत्वा रावणमाहवे ।
रामः सीतामनुप्राप्य परां व्रीडामुपागमत् ॥

தேன கத்வா புரீம் லங்காம் ஹத்வா ராவணமாஹவே ।
ராம: ஸீதாமநுப்ராப்ய பராம் வ்ரீடாமுபாகமத் ॥ 80

ராம:	-	''ஸ்ரீராமர்
தேன	-	அந்த சேது வழியாய்
லங்காம்	-	இலங்கை என்ற
புரீம் கத்வா	-	புரியை அடைந்து
ஆஹவே	-	யுத்தத்தில்
ராவணம்	-	இராவணனை
ஹத்வா	-	வதம் செய்து
ஸீதாம்	-	ஸீதையை
ப்ராப்ய அநு	-	அடைந்து, பிறகு
பராம்	-	தமக்கு இல்லாத
வ்ரீடாம்	-	லஜ்ஜையை
உபாகமத்	-	அடைந்தார்.

तामुवाच ततो रामः परुषं जनसंसदि ।
अमृष्यमाणा सा सीता विवेश ज्वलनं सती ॥

தாமுவாச ததோ ராம: பருஷம் ஜனஸம்ஸதி ।
அம்ருஷ்யமாணா ஸா ஸீதா விவேஶ ஜ்வலனம் ஸதீ ॥ 81

தத:	-	''பிறகு
தாம்	-	அவளைப் பார்த்து
ஜனஸம்ஸதி	-	ஜனசபையில்
பருஷம்	-	கொடுமையான வார்த்தையை
ராம:	-	ஸ்ரீராமர்
உவாச	-	சொன்னார்.
ஸதீ	-	பதிவ்ரதையான
ஸா ஸீதா	-	அந்த ஸீதை
அம்ருஷ்யமாணா	-	அக்கொடிய வார்த்தைகளை ஸஹிக்காதவளாய்
ஜ்வலனம்	-	அக்னியில்
விவேஶ	-	ப்ரவேசித்தாள்.

ततोऽग्निवचनात् सीतां ज्ञात्वा विगतकल्मषाम् ।
बभौ रामः संप्रहृष्टः पूजितः सर्वदेवतैः ॥

ததோऽக்நிவசநாத் ஸீதாம் ஞாத்வா விகதகல்மஷாம் ।
பபௌ ராம: ஸம்ப்ரஹ்ருஷ்ட: பூஜித: ஸர்வதைவதை: ॥ 82

தத:	-	''பிறகு
அக்நி வசநாத்	-	அக்னியின் வார்த்தையால்
ஸீதாம்	-	ஸீதையை
விகத கல்மஷாம்	-	கல்மஷமற்றவளாக
ஞாத்வா	-	அறிந்து
ராம:	-	ஸ்ரீராமர்
ஸம்ப்ரஹ்ருஷ்ட:	-	அதிக ஸந்தோஷமடைந்தவராய்
பபௌ	-	விளங்கினார்
ஸர்வ தைவதை:	-	ஸமஸ்த தேவதைகளாலும்
பூஜித:	-	பூஜிக்கப்பட்டார்.

कर्मणा तेन महता त्रैलोक्यं सचराचरम् ।
सदेवर्षिगणं तुष्टं राघवस्य महात्मनः ॥

கர்மணா தேந மஹதா த்ரைலோக்யம் ஸசராசரம் ।
ஸதேவர்ஷிகணம் துஷ்டம் ராகவஸ்ய மஹாத்மன: ॥ 83

மஹாத்மான:	-	''மஹாத்மாவான
ராகவஸ்ய	-	ஸ்ரீராகவருடைய

தேந - அந்த
மஹதா - பெரிய
கர்மணா - கார்யத்தாலே
ஸசராசரம் - அசைபொருள், அசையாப்பொருள் இவைகளோடு கூடின
ஸ தேவரிஷிகணம் - தேவரிஷி கணங்களுடன் கூடின
த்ரைலோக்யம் - மூவுலகும்
துஷ்டம் - ஸந்தோஷமடைந்தது.

अभिषिच्य च लङ्कायां राक्षसेन्द्रं विभीषणम् ।
कृतकृत्यस्तदा रामो विज्वरः प्रमुमोद ह ॥

அபிஷிச்ய ச லங்காயாம் ராக்ஷஸேந்த்ரம் விபீஷணம் ।
க்ருதக்ருத்யஸ்ததா ராமோ விஜ்வர: ப்ரமுமோத ஹ ॥ 84

ததா - "அப்பொழுது
ராம: - ஸ்ரீராமர்
விபீஷணம் - விபீஷணரையே
லங்காயாம் - இலங்கையில்
ராக்ஷஸேந்த்ரம் - இராக்ஷஸ மன்னராக
அபிஷிச்ய - பட்டாபிஷேகம் செய்து
க்ருத க்ருத்ய: - எடுத்த காரியத்தை முற்றும் முடித்தவராய்
விஜ்வர: - கவலை நீங்கியவராய்
ப்ரமுமோத - ஸந்தோஷித்தார்.
ஹ - ஆச்சர்யம்.

देवताभ्यो वरं प्राप्य समुत्थाप्य च वानरान् ।
अयोध्यां प्रस्थितो रामः पुष्पकेण सुहृद्वृतः ॥

தேவதாப்யோ வரம் ப்ராப்ய ஸமுத்தாப்ய ச வானரான் ।
அயோத்யாம் ப்ரஸ்திதோ ராம: புஷ்பகேண ஸுஹ்ருத் வ்ருத: ॥ 85

ராம: - ஸ்ரீராமர்
தேவதாப்ய: - தேவர்களிடமிருந்து
வரம் - வரத்தை
ப்ராப்ய - பெற்றுக்கொண்டு
வானரான் - வானரர்களை
ச - அனைவரையும்
ஸமுத்தாப்ய - உயிர்ப்பித்து
ஸுஹ்ருத் வ்ருத: - ஸுஹ்ருத்துக்களால் சூழப்பட்டவராய்
புஷ்பகேண - புஷ்பக விமானத்தைக் கொண்டு
அயோத்யாம் - அயோத்யைக்கு
ப்ரஸ்தித: - புறப்பட்டார்.

भरद्वाजाश्रमं गत्वा रामः सत्यपराक्रमः ।
भरतस्यान्तिकं रामो हनुमन्तं व्यसर्जयत् ॥

பரத்வாஜாஸ்ரமம் கத்வா ராம: ஸத்யபராக்ரம: ।
பரதஸ்யாந்திகம் ராமோ ஹநுமந்தம் வ்யஸர்ஜயத் ॥ 86

ஸத்ய பராக்ரம: - "ஸத்ய பராக்ரமரான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
பரத்வாஜாஸ்ரமம் - பரத்வாஜராச்ரமத்தை
கத்வா - அடைந்து
பரதஸ்ய - பரதருடைய
அந்திகம் - ஸமீபத்திற்கு
ஹநுமந்தம் - ஹனுமாரை
ராம: - ஸ்ரீராமர்
வ்யஸர்ஜயத் - அனுப்பினார்.

पुनराख्यायिकां जल्पन् सुग्रीवसहितस्तदा ।
पुष्पकं तत् समारुह्य नन्दिग्रामं ययौ तदा ॥

புனராக்யாயிகாம் ஜல்பன் ஸுக்ரீவஸஹிதஸ்ததா ।
புஷ்பகம் தத் ஸமாருஹ்ய நந்திக்ராமம் யயௌ ததா ॥ 87

ததா - "பின்பு
ஸுக்ரீவ ஸஹித: - சுக்ரீவருடன் கூடினவராய்
தத் - அந்த
புஷ்பகம் - புஷ்பக விமானத்தில்
ஸமாருஹ்ய - எழுந்தருளி
ததா - அப்பொழுது
ஆக்யாயிகாம் - பூர்வவிருத்தாந்தத்தை
புன: - மறுபடியும்
ஜல்பன் - சொல்லிக்கொண்டு
நந்தி க்ராமம் - நந்திக்ராமத்தை
யயௌ - அடைந்தார்.

नन्दिग्रामे जटां हित्वा भ्रातृभिः सहितोऽनघः ।
रामः सीतामनुप्राप्य राज्यं पुनरवाप्तवान् ॥

நந்திக்ராமே ஜடாம் ஹித்வா ப்ராத்ருபி: ஸஹிதோऽநக: ।
ராம: ஸீதாமநுப்ராப்ய ராஜ்யம் புனரவாப்தவான் ॥ 88

அநக: - "பாபரஹிதரான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ப்ராத்ருபி: - ப்ராதாக்களோடு

ஸஹித: - கூடினவராய்
நந்தி க்ராமே - நந்திக்ராமத்தில்
ஜடாம் ஹித்வா - ஜடையைக் களைந்து
ஸீதாம் - ஸீதையை
அநுப்ராப்ய - கூடவைத்துக்கொண்டு
ராஜ்யம் - இராஜ்ய பரிபாலனத்தை
புன: - மறுபடி
அவாப்தவான் - மேற்கொண்டார்.

प्रहृष्टमुदितो लोकस्तुष्टः पुष्टः सुधार्मिकः ।
निरामयो ह्यरोगश्च दुर्भिक्षभयवर्जितः ॥

ப்ரஹ்ருஷ்டமுதிதோ லோகஸ்துஷ்ட: புஷ்ட: ஸுதார்மிக: ।
நிராமயோ ஹ்யரோகஶ்ச துர்பிக்ஷபயவர்ஜித: ॥ 89

லோக: - ''ஜனஸமூஹமானது
ப்ரஹ்ருஷ்ட முதித: - மயிர்க்கூச்சலடைந்து களித்ததாக ஆனது.
துஷ்ட: - ஸந்தோஷித்ததாக ஆனது.
புஷ்ட: - போஷிக்கப்பட்டதாக ஆனது.
ஸுதார்மிக: - நல்ல தர்மங்களையுடையதாக ஆனது.
நிராமய: - சரீர பீடையற்றதாக ஆனது.
அரோக: - மனோவ்யாதியற்றதாக ஆனது.
துர்பிக்ஷபய வர்ஜித ச- க்ஷாமபயம் இல்லாததாகவும் ஆனது.
ஹி - ஸத்யம்!

न पुत्रमरणं किञ्चिद्द्रक्ष्यन्ति पुरुषाः क्वचित् ।
नार्यश्चाविधवा नित्यं भविष्यन्ति पतिव्रताः ॥

ந புத்ரமரணம் கிஞ்சித் த்ரக்ஷ்யந்தி புருஷா: க்வசித் ।
நார்யஶ்சாவிதவா நித்யம் பவிஷ்யந்தி பதிவ்ரதா: ॥ 90

புருஷா: - ''புருஷர்கள்
க்வசித் - ஓரிடத்திலும்
கிஞ்சித் - கொஞ்சங்கூட
புத்ர மரணம் - புத்திர மரணத்தை
த்ரக்ஷ்யந்தி ந - காணவில்லை
நார்ய: ச - ஸ்த்ரீகளும்
அவிதவா - விதவைகளாகாதவர்களாக
நித்யம் - எப்பொழுதும்
பதிவ்ரதா: - பதிவ்ரதைகளாக
பவிஷ்யந்தி - இருந்தார்கள்.

न चाग्निजं भयं किंचिन्नाप्सु मज्जन्ति जन्तवः ।
न वातजं भयं किंचिन्नापि ज्वरकृतं तथा ॥

ந சாக்னிஜம் பயம் கிஞ்சிந்நாப்ஸு மஜ்ஜந்தி ஜந்தவ: ।
ந வாதஜம் பயம் கிஞ்சிந்நாபி ஜ்வரக்ருதம் ததா ॥ 91

அக்னிஜம் - ''அக்னியாலுண்டாகிற
பயம் - பயம்
கிஞ்சித் ந - கொஞ்சமும் இல்லை
ச - மேலும்
ஜந்தவ: - ஜந்துக்கள்
அப்ஸு - ஜலங்களில்
மஜ்ஜந்தி ந - முழுகி மரணமடைகிறதில்லை
வாதஜம் - வாயுவினாலுண்டான
பயம் - பயம்
கிஞ்சித் அபி - கொஞ்சமும்
ந - இல்லை
ததா - அப்படியே
ஜ்வர க்ருதம் ந - ஜ்வரத்தாலுண்டானதுமில்லை.

न चापि क्षुद्भयं तत्र न तस्करभयं तथा ॥

ந சாபி க்ஷுத்பயம் தத்ர ந தஸ்கரபயம் ததா ॥ 92

தத்ர - ''அங்கு
க்ஷுத் பயம் அபி - பசியாலுண்டாகிற பயமும்
ந - இல்லை
ததா - அப்படியே
தஸ்கர பயம் ச - திருடர்களுடைய பயமும்
ந - இல்லை.

नगराणि च राष्ट्राणि धनधान्ययुतानि च ।
नित्यं प्रमुदिताः सर्वे यथा कृतयुगे तथा ॥

நகராணி ச ராஷ்ட்ராணி தனதான்யயுதானி ச ।
நித்யம் ப்ரமுதிதா: ஸர்வே யதா க்ருதயுகே ததா ॥ 93

நகராணிச - ''பட்டணங்களும்
ராஷ்ட்ராணிச - தேசங்களும்
தன தான்ய யுதானி - தனதான்யங்களோடு கூடினவைகளாக ஆயின
க்ருத யுகே - கிருதயுகத்தில்
யதா - எப்படியோ
ததா - அப்படியே
ஸர்வே - எல்லோரும்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ப்ரமுதிதா: - ஸந்தோஷமடைந்தவர்களாக இருந்தார்கள்.

अश्वमेधशतैरिष्ट्वा तथा बहुसुवर्णकैः ।
गवां कोट्ययुतं दत्त्वा ब्रह्मलोकं प्रयास्यति ॥
असंख्येयं धनं दत्त्वा ब्राह्मणेभ्यो महायशाः॥

அஶ்வமேதஶதைரிஷ்ட்வா ததா பஹுஸுவர்ணகை: ।
கவாம் கோட்யயுதம் தத்த்வா ப்ரஹ்மலோகம் ப்ரயாஸ்யதி ॥ 94
அஸங்க்யேயம் தனம் தத்த்வா ப்ராஹ்மணேப்யோ மஹாயஶா: ॥ 95

அச்வமேத ஶதை: - "அனேக நூற்றுக்கணக்கான அச்வமேத யாகங்களாலே
ததா - அப்படியே
பஹுஸுவர்ணகை:- வெகுத்ரவ்யங்களுடன்
இஷ்ட்வா - யாகங்களைச் செய்து
கோட்யயுதம் - அனேககோடி
கவாம் - பசுக்களை
தத்த்வா - தானம் செய்து
அஸங்க்யேயம் - கணக்கிட முடியாத
தனம் - தனத்தை
ப்ராஹ்மணேப்ய: - பிராஹ்மணர்களுக்கு
தத்வா - கொடுத்து
மஹாயஶா: - மஹாகீர்த்தியை உடையவராய்
ப்ரஹ்மலோகம் - ப்ரஹ்மலோகத்தை
ப்ரயாஸ்யதி - அடையப்போகிறார்.

राजवंशाञ्शतगुणान् स्थापयिष्यति राघवः ।
चातुर्वर्ण्यं च लोकेऽस्मिन् स्वे स्वे धर्मे नियोक्ष्यति ॥

ராஜவம்சான் ஶதகுணான் ஸ்தாபயிஷ்யதி ராகவ: ।
சாதுர்வர்ண்யம் ச லோகே(அ)ஸ்மின் ஸ்வே ஸ்வே தர்மே நியோக்ஷ்யதி ॥ 96

ராகவ: - "ஸ்ரீராகவர்
ராஜவம்சான் - ராஜவம்சங்களை
ஶத குணான் - நூறுமடங்கு
ஸ்தாபயிஷ்யதி - நிலைநிறுத்தப் போகிறார்
அஸ்மின் லோகே - இந்த உலகத்தில்
சாதுர் வர்ண்யம் ச - நான்கு வர்ணத்தையும்
ஸ்வே ஸ்வே - அவரவர்களின்
தர்மே - தர்மத்தை
நியோக்ஷ்யதி - காப்பாற்றி அநுக்ரஹிக்கப் போகிறார்.

दश वर्षसहस्त्राणि दश वर्षशतानि च ।
रामो राज्यमुपासित्वा ब्रह्मलोकं प्रयास्यति ॥

தஶவர்ஷஸஹஸ்ராணி தஶவர்ஷஶதானி ச ।
ராமோ ராஜ்யமுபாஸித்வா ப்ரஹ்மலோகம் ப்ரயாஸ்யதி ॥ 97

ராம: - "ஸ்ரீராமர்
தஶவர்ஷ ஸஹஸ்ராணி- பதினாயிர வர்ஷங்கள்
ச - இன்னும்
தஶவர்ஷ ஶதானி - ஆயிரவர்ஷங்கள்
ராஜ்யம் - ராஜ்யத்தை
உபாஸித்வா - பரிபாலித்து
ப்ரஹ்ம லோகம் - பிரஹ்மலோகத்தை
ப்ரயாஸ்யதி - அடையப்போகிறார்.

इदं पवित्रं पापघ्नं पुण्यं वेदैश्च संमितम् ।
यः पठेद्रामचरितं सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥

இதம் பவித்ரம் பாபக்நம் புண்யம் வேதைஶ்ச ஸம்மிதம் ।
ய: படேத் ராமசரிதம் ஸர்வபாபை: ப்ரமுச்யதே ॥ 98

பவித்ரம் - "பரிசுத்தமான
பாபக்நம் - பாபத்தை போக்குகின்ற
புண்யம் - புண்யத்தையளிப்பதான
ச - மேலும்
வேதை: - வேதங்களுக்கு
ஸம்மிதம் - ஸமமான
இதம் - இந்த
ராம சரிதம் - ஸ்ரீராமருடைய சரித்ரத்தை
ய: - எவன்
படேத் - படிக்கிறானோ (அவன்)
ஸர்வ பாபை: - எல்லா பாபங்களிலிருந்து
ப்ரமுச்யதே - விடுதலையடைகிறான்.

एतदाख्यानमायुष्यं पठन् रामायणं नरः ।
सपुत्रपौत्रः सगणः प्रेत्य स्वर्गे महीयते ॥

ஏததாக்யானமாயுஷ்யம் படன் ராமாயணம் நர: ।
ஸபுத்ரபௌத்ர: ஸகண: ப்ரேத்ய ஸ்வர்கே மஹீயதே ॥ 99

ஆயுஷ்யம் - "ஆயுளைக் கொடுக்கவல்ல
ஏதத் ராமாயணம் - இந்த இராமாயணமென்கிற
ஆக்யானம் - சரித்ரத்தை
படன் நர: - படிக்கிற மனிதன்
ஸ புத்ர பௌத்ர: - பிள்ளை பேரன்களுடன் கூடினவனாய்
ஸகண: - பரிஜனங்களுடன் கூடினவனாய்

ப்ரேத்ய	- சரீரத்தை விட்டபின்
ஸ்வர்கே	- ஸ்வர்கத்தில்
மஹீயதே	- பூஜிக்கப்படுகிறான்.

पठन् द्विजो वागृषभत्वमीयात् स्यात् क्षत्रियो भूमिपतित्वमीयात् ।
वणिग्जनः पण्यफलत्वमीयाज्जनश्च शूद्रोऽपि महत्त्वमीयात् ॥

படன் த்விஜோ வாக்ருஷபத்வமீயாத்
ஸ்யாத் க்ஷத்ரியோ பூமிபதித்வமீயாத் ।
வணிக்ஜன: பண்யபலத்வமீயாத்
ஜனஸ்ச ஶூத்ரோऽபி மஹத்வமீயாத் ॥ 100

படன்	- "படிக்கிறவன்
த்விஜ:	- ப்ராஹ்மணனாக
ஸ்யாத்	- இருந்தால்
வாக்ருஷபத்வம்	- வாக்வல்லமையை
ஈயாத்	- அடைவான்
க்ஷத்ரிய:	- க்ஷத்ரியன்
பூமிபத்வம்	- சக்ரவர்த்திப் பதவியை
ஈயாத்	- அடைவான்.
வணிக்ஜன:	- வைச்யன்
பண்ய பலத்வம் ஈயாத்	- வ்யாபாரத்தில் லாபத்தைப் பெறுவான்.
அபி	- மேலும்
ஶூத்ர: ஜன: ச	- சூத்ரனும்
மஹத்வம்	- பெருமையை
ஈயாத்	- அடைவான்".

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
நாரத வாக்யம் நாம ப்ரதம: ஸர்க: ॥

த்விதீய: ஸர்க: - 2

नारदस्य तु तद्वाक्यं श्रुत्वा वाक्यविशारदः ।
पूजयामास धर्मात्मा सहशिष्यो महामुनिः ॥

நாரதஸ்ய து தத் வாக்யம் ஶ்ருத்வா வாக்யவிஶாரத: ।
பூஜயாமாஸ தர்மாத்மா ஸஹஶிஷ்யோ மஹாமுனி ॥ 1

நாரதஸ்ய	- நாரதருடைய
தத்	- அந்த
வாக்யம்	- வாக்யத்தை
ஶ்ருத்வா	- கேட்டு
வாக்ய விஶாரத:	- சொல்வன்மையரான
தர்மாத்மா	- தர்மாத்மாவுமான
மஹாமுனி:	- மஹாமுனிவர்
ஸஹ ஶிஷ்ய: து	- சிஷ்யர்களோடு கூடினவராகவே
பூஜயாமாஸ	- பூஜித்தார்.

यथावत् पूजितस्तेन देवर्षिर्नारदस्तदा ।
आपृष्ट्वैवाभ्यनुज्ञातः स जगाम विहायसम् ॥

யதாவத் பூஜிதஸ்தேந தேவர்ஷிர் நாரதஸ்ததா ।
ஆப்ருஷ்ட்வைவாப்யநுஜ்ஞாத: ஸ ஜகாம விஹாயஸம் ॥ 2

தேந	- அவரால்
யதாவத்	- விதிப்படி
பூஜித:	- பூஜிக்கப்பட்டவரான
தேவர்ஷி:	- தேவர்ஷியான
ஸ: நாரத:	- அந்த நாரதர்
ததா	- அப்பொழுது
ஆப்ருஷ்ட்வா	- உத்திரவு கேட்டு
அப்யநுஜ்ஞாத:	- விடைபெற்றவராக
விஹாயஸம்	- ஆகாசத்தை
ஜகாம	- அடைந்தார்.

स मुहूर्तं गते तस्मिन् देवलोकं मुनिस्तदा ।
जगाम तमसातीरं जाह्नव्यास्तु विदूरतः ॥

ஸ முஹூர்தம் கதே தஸ்மின் தேவலோகம் முனிஸ்ததா ।
ஜகாம தமஸாதீரம் ஜாஹ்நவ்யாஸ்து விதூரத: ॥ 3

தஸ்மின்	- அவர்
தேவலோகம்	- தேவலோகத்தை

கதே - அடைந்தவளவில்
முஹூர்த்தம் - முகூர்த்தத்திற்கெல்லாம்
ஸ: - அந்த
முனி: து - முனிவரும்
ததா - அப்பொழுது
ஜாஹ்நவ்யா: - கங்கையினுடைய
அவிதூரத: - ஸமீபத்தில்
தமஸாதீரம் - தமஸா தீரத்தை
ஜகாம - அடைந்தார்.

स तु तीरं समासाद्य तमसाया मुनिस्तदा ।
शिष्यमाह स्थितं पार्श्वे दृष्ट्वा तीर्थमकर्दमम् ॥

ஸ து தீரம் ஸமாஸாத்ய தமஸாயா முனிஸ்ததா ।
ஶிஷ்யமாஹ ஸ்திதம் பார்ஶ்வே த்ருஷ்ட்வா தீர்தமகர்தமம் ॥ 4

ஸ: - அந்த
முனி: து - முனிவரும்
தமஸாயா: - தமஸா நதியின்
தீரம் - கரையை
ஸமாஸாத்ய - அடைந்து
ததா - அப்பொழுது
அகர்தமம் - கல்மஷமற்ற தெளிவான
தீர்தம் - தீர்த்தத்தை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
பார்ஶ்வே ஸ்திதம் - பக்கத்தில் நின்ற
ஶிஷ்யம் - சிஷ்யரைப் பார்த்து
ஆஹ - பின்வருமாறு சொன்னார்.

अकर्दममिदं तीर्थं भरद्वाज निशामय ।
रमणीयं प्रसन्नाम्बु सन्मनुष्यमनो यथा ॥

அகர்தமமிதம் தீர்தம் பரத்வாஜ நிஶாமய ।
ரமணீயம் ப்ரஸந்நாம்பு ஸன்மநுஷ்யமனோ யதா ॥ 5

பரத்வாஜ - "பரத்வாஜ!
ஸன்மநுஷ்யமன் யதா- ஸாதுக்களுடைய உள்ளம் போன்று
அகர்தமம் - கல்மஷமற்ற
ப்ரஸந்நாம்பு - தெளிவான ஜலமுடையதான
ரமணீயம் - ரமணீயமான
இதம் - இந்த
தீர்தம் - தீர்த்தத்தைப்
நிஶாமய - பார்.

न्यस्यतां कलशस्तात दीयतां वल्कलं मम ।
इदमेवावगाहिष्ये तमसातीर्थमुत्तमम् ॥

ந்யஸ்யதாம் கலஶஸ்தாத தீயதாம் வல்கலம் மம ।
இதமேவாவகாஹிஷ்யே தமஸாதீர்தமுத்தமம் ॥ 6

தாத - "குழந்தாய்!
கலஶ: - உதகபாத்திரம்
ந்யஸ்யதாம் - கீழ்வைக்கப்படட்டும்
மம - என்னுடைய
வல்கலம் - மரவுரி
தீயதாம் - கொடுக்கப்படட்டும்
உத்தமம் - ச்ரேஷ்டமான
இதம் ஏவ - இதே
தமஸாதீர்த்தம் - தமஸா நதியின் தீர்த்தத்தில்
அவகாஹிஷ்யே - அவகாஹ ஸ்நானம் செய்யப் போகிறேன்.

एवमुक्तो भरद्वाजो वाल्मीकेन महात्मना ।
प्रायच्छत मुनेस्तस्य वल्कलं नियतो गुरोः ॥

ஏவமுக்தோ பரத்வாஜோ வால்மீகேன மஹாத்மநா ।
ப்ராயச்சத முனேஸ்தஸ்ய வல்கலம் நியதோ குரோ: ॥ 7

மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
வால்மீகேன - வால்மீகி முனிவரால்
ஏவம் - இங்ஙனம்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
குரோ: - குருவுக்கு
நியத: - அடங்கின
பரத்வாஜ: - பரத்வாஜர்
தஸ்ய - அந்த
முனே: - முனிவருக்கு
வல்கலம் - மரவுரியை
ப்ராயச்சத - கொடுத்தார்.

स शिष्यहस्तादादाय वल्कलं नियतेन्द्रियः ।
विचचार ह पश्यंस्तत् सर्वतो विपुलं वनम् ॥

ஸ ஶிஷ்யஹஸ்தாதாதாய வல்கலம் நியதேந்த்ரிய: ।
விசசார ஹ பஶ்யம்ஸ்தத் ஸர்வதோ விபுலம் வனம் ॥ 8

நியதேந்த்ரிய: - ஐம்புலன்களை அடக்கிய
ஸ: - அவர்

ஶிஷ்ய ஹஸ்தாத் - சிஷ்யர் கையிலிருந்து
வல்கலம் - மரவுரியை
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு
விபுலம் - விசாலமான
தத் வனம் - அந்தக் காட்டை
ஸர்வத: - நாற்புறத்திலும்
பஶ்யன் - பார்த்துக்கொண்டு
விசசார - ஸஞ்சரித்தார்.
ஹ - ஸந்தோஷம்!

तस्याभ्याशे तु मिथुनं चरन्तमनपायिनम् ।
ददर्श भगवांस्तत्र क्रौञ्चयोश्चारुनिःस्वनम् ॥

தஸ்யாப்யாஶே து மிதுனம் சரந்தமனபாயினம் ।
ததர்ஶ பகவாம்ஸ்தத்ர க்ரௌஞ்சயோஶ்சாருநி:ஸ்வனம் ॥ 9

பகவான் - பகவான்
தத்ர - அங்கு
தஸ்ய - அதனுடைய
அப்யாஶே - ஸமீபத்தில்
சரந்தம் - சஞ்சரிக்கிற
அனபாயினம் - இணைபிரியாத
சாருநிஸ்வனம் - இனிமையான குரலுடைய
க்ரௌஞ்சயோ: - இரண்டு க்ரௌஞ்ச பக்ஷிகளுடைய
மிதுனம் - ஆண்-பெண் ஜோடியை
து - இப்பொழுது
ததர்ஶ - பார்த்தார்.

तस्मात्तु मिथुनादेकं पुमांसं पापनिश्चयः ।
जघान वैरनिलयो निषादस्तस्य पश्यतः ॥

தஸ்மாத் து மிதுநாதேகம் புமாம்ஸம் பாபநிஶ்சய: ।
ஜகான வைரநிலயோ நிஷாதஸ்தஸ்ய பஶ்யத: ॥ 10

பாப நிஶ்சய: - பாபத்திலுறுதி கொண்ட
வைரநிலய: - க்ரூரங்களுக்கிருப்பிடமான
நிஷாத: - வேடன்
தஸ்மாத் - அந்த
மிதுநாத் - ஆண்-பெண் ஜோடியிலிருந்து
பஶ்யத: - பார்த்துக் கொண்டிருக்கிற
புமாம்ஸம் ஏகம் - ஆண் பக்ஷியை

தஸ்யது - அவரை அனாதரித்து
ஜகான - கொன்றான்.

तं शोणितपरीताङ्गं वेष्टमानं महीतले ।
भार्या तु निहतं दृष्ट्वा रुराव करुणां गिरम् ॥

தம் ஶோணித பரீதாங்கம் வேஷ்டமானம் மஹீதலே ।
பார்யா து நிஹதம் த்ருஷ்ட்வா ருராவ கருணாம் கிரம் ॥ 11

பார்யா - பெண் பக்ஷி
நிஹதம் - கீழே தள்ளப்பட்டு
மஹீதலே - பூமியில்
வேஷ்ட மானம் - புரளுகிற
ஶோணித பரீதாங்கம் - ரத்தத்தால் பூசப்பட்ட சரீரமுடைய
தம் த்ருஷ்ட்வா - ஆண் பக்ஷியைப் பார்த்து
து - உடனே
கருணாம் - பரிதபிக்கத்தக்க
கிரம் - புலம்பலை
ருராவ - புலம்பிற்று.

वियुक्ता पतिना तेन द्विजेन सहचारिणा ।
ताम्रशीर्षेण मत्तेन पत्रिणा सहितेन वै ॥

வியுக்தா பதிநா தேந த்விஜேன ஸஹசாரிணா ।
தாம்ரஶீர்ஷேண மத்தேந பத்ரிணா ஸஹிதேந வை ॥ 12

தாம்ர ஶீர்ஷேண - சிவந்த தலையையுடைய
பத்ரிணா - இரக்கையையுடைய
மத்தேந - கொழுத்த
தேந - அந்த பக்ஷி
ஸஹிதேந - கூடவிருந்து
ஸஹசாரிணா - கூடப்பழகும்
பதிநா - பதியான
த்விஜேன - பக்ஷியைவிட்டு
வியுக்தா வை - பிரிக்கப்பட்டது.

तथा तु तं द्विजं दृष्ट्वा निषादेन निपातितम् ।
ऋषेर्धर्मात्मनस्तस्य कारुण्यं समपद्यत ॥

ததாதுதம் த்விஜம் த்ருஷ்ட்வா நிஷாதேந நிபாதிதம் ।
ரிஷேர் தர்மாத்மனஸ்தஸ்ய காருண்யம் ஸமபத்யத ॥ 13

ததா து - அவ்வாறே
நிஷாதேந - வேடனால்

நிபாதிதம் - கீழே தள்ளப்பட்ட
தம் - அந்த
த்விஜம் த்ருஷ்ட்வா - பக்ஷியைப் பார்த்து
தர்மாத்மன: - தர்மாத்மாவான
தஸ்ய - அந்த
ரிஷே: - முனிவருக்கு
காருண்யம் - கருணை
ஸம பத்யத - உண்டாயிற்று.

ततः करुणवेदित्वादधर्मोऽयमिति द्विजः ।
निशाम्य रुदतीं क्रौञ्चीमिदं वचनमब्रवीत् ॥

தத: கருணவேதித்வாததர்மோऽயமிதி த்விஜ: ।
நிஶாம்ய ருததீம் க்ரௌஞ்சீமிதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 14

தத: - அப்போது
த்விஜ: - ப்ராஹ்மணர்
ருததீம் - புலம்புகிற
க்ரௌஞ்சீம் - பெண் க்ரௌஞ்சப் பக்ஷியை
நிஶாம்ய - பார்த்து
கருணா வேதித்வாத் - கருணை அடைந்த காரணத்தால்
அயம் அதர்ம - 'இது அதர்மம்'
இதி - என்று
இதம் - பின்வருகிற
வசனம் - வசனத்தை
அப்ரவீத் - சொன்னார்:

मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः ।
यत्क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ॥

மா நிஷாத ப்ரதிஷ்டாம் த்வமகம: ஶாஶ்வதீ: ஸமா: ।
யத் க்ரௌஞ்சமிதுநாதேகமவதீ: காமமோஹிதம் ॥ 15

நிஷாத - "வேடா!
க்ரௌஞ்ச மிதுநாத் - க்ரௌஞ்ச மிதுனத்தில்
காம மோஹிதம் - காமத்தால் மயங்கி இருந்த
ஏகம் - ஒரு பக்ஷியை
அவதீ: - கொன்றாய்
யத் த்வம் - அதனால் நீ
ஶாஶ்வதீ: - சாச்வதமான
ஸமா: - ஆண்டுகளுடைய
ப்ரதிஷ்டாம் - வாழ்க்கையை
மா அகம: - அடைய மாட்டாய்."

(அல்லது)

மா நிஷாத - "ஸ்ரீனிவாஸ!
க்ரௌஞ்ச மிதுநாத் - ராக்ஷஸமிதுனத்தில்
காம மோஹிதம் - காமத்தால் புத்தி மயங்கிய
ஏகம் - ஒருவனை
அவதீ: - (நீர்) கொன்றீர்;
யத் - அதனால்
த்வம் - நீர்
ஶாஶ்வதீ: - சாச்வதமான
ஸமா: - (எண்ணற்ற) வருஷங்களுக்கு
ப்ரதிஷ்டாம் - கீர்த்தியை
அகம: - அடைந்தீர்."

तस्यैवं ब्रुवतश्चिन्ता बभूव हृदि वीक्षतः ।
शोकार्तेनास्य शकुनेः किमिदं व्याहृतं मया ॥

தஸ்யைவம் ப்ருவதஶ்சிந்தா பபூவ ஹ்ருதி வீக்ஷத: ।
ஶோகார்தேநாஸ்ய ஶகுநே: கிமிதம் வ்யாஹ்ருதம் மயா ॥ 16

ஏவம் - இவ்வாறு
வீக்ஷத: - பார்த்தவரும்
ப்ருவத: - சொன்னவருமான
தஸ்ய - அவருடைய
ஹ்ருதி - மனதில்
அஸ்ய ஶகுநே: - 'இந்த பக்ஷிநிமித்தமாக
ஶோகார்தேந - சோகத்தால் பீடிக்கப்பட்ட
மயா - என்னால்
வ்யா ஹ்ருதம் - சொல்லப்பட்டது
கிம் இதம் - இது' என்ன என்ற
சிந்தா பபூவ - சிந்தை உண்டானது.

चिन्तयन् स महाप्राज्ञश्चकार मतिमान् मतिम् ।
शिष्यं चैवाब्रवीद्वाक्यमिदं स मुनिपुंगवः ॥

சிந்தயன் ஸ மஹாப்ராஜ்ஞஶ்சகார மதிமான் மதிம் ।
ஶிஷ்யம் சைவாப்ரவீத் வாக்யமிதம் ஸ முனிபுங்கவ: ॥ 17

மஹா ப்ராஜ்ஞ: - மஹாப்ராக்ஞரான
மதிமான் - சாஸ்திரக்ஞானமுடையவரான
ஸ: - அவர்
சிந்தயன் - ஆழ்ந்த சிந்தனையுடன்

மதிம் சகார - ஆலோசனை செய்தார்
முனிபுங்கவ: - முனிவர்களிற் சிறந்த
ஸ: ச - அவரும்
ஶிஷ்யம் - சிஷ்யரைப் பார்த்து
இதம் - இந்த
வாக்யம் ஏவ - வாக்யத்தை
அப்ரவீத் - சொன்னார்:

पादबद्धोऽक्षरसमस्तन्त्रीलयसमन्वितः ।
शोकार्तस्य प्रवृत्तो मे श्लोको भवतु नान्यथा ॥

பாதபத்தோऽக்ஷர ஸமஸ்தந்த்ரீலயஸமன்வித: ।
ஶோகார்தஸ்ய ப்ரவ்ருத்தோ மே ஶ்லோகோ பவது நாந்யதா ॥ 18

ஶோகார்தஸ்ய - "சோகத்தால் பீடிக்கப்பட்ட
மே - என் வாக்கிலிருந்து
ப்ரவ்ருத்த: - வெளிப்பட்டதும்
பாத பத்த: - பாதங்களோடமைந்த
அக்ஷரஸம: - எழுத்துக் கட்டுபாடுள்ளதும்
தந்த்ரீலய ஸமன்வித: - வீணைத் தந்தியில் தாளவொத்தோடு கூடினதுமான
ஶ்லோக: - (வாக்யம்) ச்லோகமாக
பவது - இருக்கட்டும்;
அந்யதா - வேறுவிதமாக
ந - (கருத) வேண்டாம்.

शिष्यस्तु तस्य ब्रुवतो मुनेर्वाक्यमनुत्तमम् ।
प्रतिजग्राह संहृष्टस्तस्य तुष्टोऽभवद्गुरुः ॥

ஶிஷ்யஸ்து தஸ்ய ப்ருவதோ முனேர்வாக்யமனுத்தமம் ।
ப்ரதிஜக்ராஹ ஸம்ஹ்ருஷ்டஸ்தஸ்ய துஷ்டோऽபவத் குரு: ॥ 19

ஶிஷ்ய: து - சிஷ்யரும்
தஸ்ய முனே: - அந்த முனிவர்
ப்ருவத: - சொன்னபொழுது
அனுத்தமம் - நிகரற்ற
வாக்யம் - வாக்யத்தை
ஸம்ஹ்ருஷ்ட: - ஸந்துஷ்டராய்,
ப்ரதி ஜக்ராஹ - பாடம் செய்து கொண்டார்
குரு: - குரு,
தஸ்ய - அவரிடத்தில்
துஷ்ட: - ஸந்தோஷித்தவராக
அபவத் - ஆனார்.

सोऽभिषेकं ततः कृत्वा तीर्थे तस्मिन् यथाविधि ।
तमेव चिन्तयन्नर्थमुपावर्तत वै मुनिः ॥

ஸோऽபிஷேகம் தத: க்ருத்வா தீர்தே தஸ்மின் யதாவிதி ।
தமேவ சிந்தயன்நர்தமுபாவர்தத வை முனி: ॥ 20

தத: - பிறகு
ஸ: முனி: - அந்த முனிவர்
தஸ்மின் - அந்த
தீர்தே - தீர்த்தத்தில்
யதாவிதி - விதிப்படி
அபிஷேகம் - நீராடுதலை
க்ருத்வா - செய்து,
தம் - அந்த
அர்தம் ஏவ - விஷயத்தையே
சிந்தயன் - ஆலோசித்துக் கொண்டு
உபாவர்தத வை - திரும்பினார்.

भरद्वाजस्ततः शिष्यो विनीतः श्रुतवान् मुनिः ।
कलशं पूर्णमादाय पृष्ठतोऽनुजगाम ह ॥

பரத்வாஜஸ்தத: ஶிஷ்யோ விநீத: ஶ்ருதவான் முனி: ।
கலஶம் பூர்ணமாதாய ப்ருஷ்டதோऽநுஜகாம ஹ ॥ 21

விநீத: - வினயமுள்ளவரும்
ஶ்ருதவான் - சாஸ்த்ரமறிந்தவரும்
முனி: - விரக்தருமான
ஶிஷ்ய: - சிஷ்யர்
பரத்வாஜ: - பரத்வாஜர்,
கலஶம் - உதகபாத்திரத்தை
பூர்ணம் - பூர்ணமான பின்
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
தத: - பிறகு
ப்ருஷ்டத: - (குருவின்) பின்
அநுஜகாம - சென்றார்.

स प्रविश्याश्रमपदं शिष्येण सह धर्मवित् ।
उपविष्टः कथाश्चान्याश्चकार ध्यानमास्थितः ॥

ஸ ப்ரவிஶ்யாஶ்ரமபதம் ஶிஷ்யேண ஸஹ தர்மவித் ।
உபவிஷ்ட: கதாஶ்சான்யாஶ்சகார த்யானமாஸ்தித: ॥ 22

தர்மவித்	- தர்மஜ்ஞரான
ஸ	- அம்முனிவர்
ஶிஷ்யேண ஸஹ	- சிஷ்யருடன்
ஆஶ்ரம பதம்	- ஆச்ரமஸ்தானத்தில்
ப்ரவிஶ்ய	- புகுந்து,
உபவிஷ்ட:	- உட்கார்ந்து
த்யானம் ஆஸ்தித:	- த்யானத்திலமர்ந்து
அன்யா: கதா: ச	- இதர புராண பாராயணங்களை
சகார	- செய்தார்.

आजगाम ततो ब्रह्मा लोककर्ता स्वयंप्रभुः ।
चतुर्मुखो महातेजा द्रष्टुं तं मुनिपुंगवम् ॥

ஆஜகாம ததோ ப்ரஹ்மா லோககர்தா ஸ்வயம் ப்ரபு: ।
சதுர்முகோ மஹாதேஜா த்ரஷ்டும் தம் முனிபுங்கவம் ॥ 23

தத:	- அப்போது,
லோக கர்தா	- உலகங்களை ஸ்ருஷ்டித்த
சதுர்முக:	- நான்கு முகமுடைய
ப்ரபு:	- ப்ரபு
மஹாதேஜா:	- மஹா தேஜஸ்வியான
ப்ரஹ்மா	- ப்ரஹ்மா,
முனிபுங்கவம்	- முனிபுங்கவரான
தம்	- அவரை
த்ரஷ்டும்	- பார்ப்பதற்கு
ஸ்வயம்	- தாமாகவே
ஆஜகாம	- (அங்கு) வந்தார்.

वाल्मीकिरथ तं दृष्ट्वा सहसोत्थाय वाग्यतः ।
प्राञ्जलिः प्रणतो भूत्वा तस्थौ परमविस्मितः ॥

வால்மீகிரத தம் த்ருஷ்ட்வா ஸஹஸோத்தாய வாக்யத: ।
ப்ராஞ்ஜலி: ப்ரணதோ பூத்வா தஸ்தௌ பரமவிஸ்மித: ॥ 24

அத	- அங்கே
வால்மீகி:	- வால்மீகி
தம் த்ருஷ்ட்வா	- அவரை கண்டு,
ஸஹஸா	- சீக்ரமாக
உத்தாய	- எழுந்திருந்து
பரம விஸ்மித:	- மிகவும் ஆச்சர்யப்பட்டவராய்
வாக்யத:	- மனமொழிகளை அடக்கினவராய்
ப்ரணத:	- தண்டனிட்டு,
ப்ராஞ்சலி:	- நன்றாகக் கைகளைக் கூப்பினவராய்

பூத்வா	- ஆகி
தஸ்தௌ	- நின்றார்.

पूजयामास तं देवं पाद्यार्घ्यासनवन्दनैः ।
प्रणम्य विधिवच्चैनं पृष्ट्वाऽनामयमव्ययम् ॥

பூஜயாமாஸ தம் தேவம் பாத்யார்க்யாஸன வந்தனை: ।
ப்ரணம்ய விதிவச்சைனம் ப்ருஷ்ட்வா அனாமயமவ்யயம் ॥ 25

தம் தேவம்	- அந்த ப்ரஹ்மதேவரை
பாத்யார்க்யாஸன வந்தனை:	- பாத்யம், அர்க்யம், ஆஸனம், வந்தனம் இவைகளால்
பூஜயாமாஸ	- பூஜித்தார்
ஏனம்	- அவரை
விதிவத்	- சாஸ்த்ரோக்தமாக
ப்ரணம்ய	- நமஸ்கரித்து
அவ்யயம்	- ப்ரஹ்மாவின்
அனாமயம்	- க்ஷேமத்தை
ப்ருஷ்ட்வா ச	- விசாரித்து ஸத்கரித்தார்.

अथोपविश्य भगवानासने परमार्चिते ।
वाल्मीकये महर्षये संदिदेशासनं ततः ॥

அதோபவிஶ்ய பகவானாஸநே பரமார்சிதே ।
வால்மீகயே மஹர்ஷயே ஸந்திதேஶாஸனம் தத: ॥ 26

அத	- இப்பொழுது
பரமார்சிதே	- மிகவும் பூஜிக்கப்பட்ட
பகவான்	- பகவான் (ப்ரஹ்மா)
ஆஸநே	- ஆஸனத்தில்
உபவிஶ்ய	- உட்கார்ந்து,
தத:	- பிறகு
மஹரிஷயே	- மஹர்ஷியான
வால்மீகயே	- வால்மீகிக்கு
ஆஸனம்	- ஆஸனத்தை
ஸந்திதேஶ	- நியமித்தார்.

ब्रह्मणा समनुज्ञातः सोऽप्युपाविशदासने ॥

ப்ரஹ்மணா ஸமநுக்ஞாத: ஸோऽப்யுபாவிஶதாஸனே ॥ 27

ஸ: அபி	- அவரும்
ப்ரஹ்மணா	- ப்ரஹ்மாவினால்
ஸமநுக்ஞாத:	- உத்திரவு பெற்றவராய்

ஆஸனே - ஆஸனத்தில்
உபாவி ஶத் - உட்கார்ந்தார்.

उपविष्टे तदा तस्मिन् साक्षाल्लोकपितामहे ।
तद्गतेनैव मनसा वाल्मीकिर्ध्यानमास्थितः ॥

உபவிஷ்டே ததா தஸ்மின் ஸாக்ஷால்லோக பிதாமஹே ।
தத்கதேநைவ மனஸா வால்மீகிர்த்யான மாஸ்தித: ॥ 28

லோக பிதாமஹே - உலக பிதாமஹரான
தஸ்மின் - அவர்
ஸாக்ஷாத் - கண்ணின் முன்னே
உபவிஷ்டே - உட்கார்ந்தபொழுது
தத்கதேந - அதிலேயே லயித்த
மனஸா ஏவ - மனதுடன்
வால்மீகி: - வால்மீகி
ததா - அப்பொழுது
த்யானம் - மனதிற்குள் ஆலோசனையில்
ஆஸ்தித: - ஆழ்ந்திருந்தார்.

पापात्मना कृतं कष्टं वैरग्रहणबुद्धिना ।
यस्तादृशं चारुरवं क्रौञ्चं हन्यादकारणात् ॥

பாபாத்மநா க்ருதம் கஷ்டம் வைரக்ரஹண புத்தினா ।
யஸ்தாத்ருஶம் சாருரவம் க்ரௌஞ்சம் ஹன்யாதகாரணாத் ॥ 29

வைர க்ரஹண - பகை நிரம்பிய அபரிக்க வேண்டுமென்ற
புத்தினா - புத்தியையுடைய
பாபாத்மநா - பாபாத்மாவால்
கஷ்டம் க்ருதம் - கொடுமை செய்யப்பட்டது,
ய: - எவன்
தாத்ருஶம் - அப்படிப்பட்ட
சாருரவம் - மதுரமாய்க் கூவிக்கொண்டிருந்த
க்ரௌஞ்சம் - க்ரௌஞ்சத்தை
அகாரணாத் - காரணமில்லாமல்
ஹன்யாத் - கொல்வான்?

शोचन्नेव मुहुः क्रौञ्चीमुपश्लोकमिमं पुनः ।
जगावन्तर्गतमना भूत्वा शोकपरायणः ॥

ஶோசன்னேவ முஹு: க்ரௌஞ்சீமுபஶ்லோகமிமம் புன: ।
ஜகாவந்தர்கதமனா பூத்வா ஶோகபராயண: ॥ 30

ஶோக பராயண: - துக்கபரவசரான அவர்
புன: - திரும்பவும்
க்ரௌஞ்சீம் ஏவ - பெண் க்ரௌஞ்சத்தையே
கதமனா: - சிந்திக்கிறவராய்,
ஶோசன் - துக்கிக்கிறவராய்
பூத்வா - ஆகி,
முஹு: - சற்றுநேரம்
இமம் - இந்த
ஶ்லோகம் - ச்லோகத்தையே
அந்த: - மனதிற்குள்
உப ஜகவ் - உச்சரித்தார்.

तमुवाच ततो ब्रह्मा प्रहस्य मुनिपुंगवम् ।
श्लोक एव त्वया बद्धो नात्र कार्या विचारणा ॥

தமுவாச ததோ ப்ரஹ்மா ப்ரஹஸ்ய முனிபுங்கவம் ।
ஶ்லோக ஏவ த்வயா பத்தோ நாத்ர கார்யா விசாரணா ॥ 31

தத: - அதன் பிறகு
ப்ரஹ்மா - பிரஹ்மதேவர்
முனி புங்கவம் - முனிபுங்கவரான
தம் - அவரைப் பார்த்து
ப்ரஹஸன் - புன்சிரிப்புடன் முகமலர்ந்து
உவாச - சொன்னார்
த்வயா - "உம்மாலே
பத்த: - நிர்மிக்கப்பட்டது
ஶ்லோக ஏவ - (ஒரு) ச்லோகமே
அத்ர - இந்த விஷயத்தில்
விசாரணா - விசாரணையை
கார்யா ந - செய்யவேண்டிய அவச்யமில்லை.

मच्छन्दादेव ते ब्रह्मन् प्रवृत्तेयं सरस्वती ।
रामस्य चरितं कृत्स्नं कुरु त्वमृषिसत्तम ॥

மச்சந்தாதேவ தே ப்ரஹ்மன் ப்ரவ்ருத்தேயம் ஸரஸ்வதீ ।
ராமஸ்ய சரிதம் க்ருத்ஸ்னம் குரு த்வம்ருஷிஸத்தம ॥ 32

ப்ரஹ்மன் - "ப்ராஹ்மணரே!
தே - உம்முடைய
இயம் ஸரஸ்வதீ - இந்த வாக்கானது
மச்சந்தாத் ஏவ - என்னுடைய அபிப்ராயத்தாலேயே
ப்ரவ்ருத்தா - உண்டானது
ருஷி ஸத்தம - முனிச்ரேஷ்டரே!
த்வம் - நீர்

ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
சரிதம் - சரித்ரத்தை
ஸர்வம் - முழுவதையும்
குரு - செய்யும்.

धर्मात्मनो गुणवतो लोके रामस्य धीमतः ।
वृत्तं कथय वीरस्य यथा ते नारदात् श्रुतम् ॥

தர்மாத்மநோ குணவதோ லோகே ராமஸ்ய தீமத: ।
வ்ருத்தம் கதய வீரஸ்ய யதா தே நாரதாச்ச்ருதம் ॥ 33

தர்மாத்மந: - ''தர்மாத்மாவான,
லோகே - உலகில்
குணவத: - குணவானான
தீமத: - தீமானான,
தீரஸ்ய - தீரனான
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
வ்ருத்தம் - சரித்ரத்தை
நாரதாத் - நாரதரிடத்திலிருந்து
தே - உம்மால்
ச்ருதம் - கேட்கப்பட்டது
யதா - எப்படியோ அப்படியே
கதய - விஸ்தரித்துச் சொல்லும்.

रहस्यं च प्रकाशं च यद्वृत्तं तस्य धीमतः ।
रामस्य सहसौमित्रे राक्षसानां च सर्वशः ॥

ரஹஸ்யம் ச ப்ராகாஶம் ச யத் வ்ருத்தம் தஸ்ய தீமத: ।
ராமஸ்ய ஸஹஸௌமித்ரே ராக்ஷஸானாம் ச ஸர்வஶ:॥ 34

वैदेह्याश्चैव यद्वृत्तं प्रकाशं यदि वा रहः ।
तच्चाप्यविदितं सर्वं विदितं ते भविष्यति ॥

வைதேஹ்யாஶ்சைவ யத் வ்ருத்தம் ப்ரகாஶம் யதி வா ரஹ: ।
தச்சாப்யவிதிதம் ஸர்வம் விதிதம் தே பவிஷ்யதி ॥ 35

ராக்ஷஸானாம் ச - ''ராக்ஷஸர்களுடையவும்
ஸஹஸௌமித்ரே - லக்ஷ்மணரோடு கூடின
தீமத: - தீமானான
தஸ்ய - அந்த
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
ரஹஸ்யம் ச - ரஹஸ்யமானவை
ப்ரகாஶம் - வெளிப்படையானவை

யத் - எந்த
வ்ருத்தம் - விருத்தாந்தமோ,
ஏவ - அப்படியே
வைதேஹ்யா: ச - விதேஹராஜ புத்ரியினுடைய
ப்ரகாஶம் - வெளிப்படையானவை
யதிவா - தவிர
ரஹ: - ரஹஸ்யமானவை
யத் - யாதொரு
வ்ருத்தம் - விருத்தாந்தமோ,
தத் - அது
ஸர்வம் ச - எல்லாமும்
அவிதிதம் - அறியப்படாதது
அபி - ஆயினும்,
தே - உமக்கு
ஸர்வஶ: - முற்றிலும்
விதிதம் - தெரிந்ததாக
பவிஷ்யதி - ஆகப்போகிறது.

न ते वागनृता काव्ये काचिदत्र भविष्यति ।
कुरु रामकथां पुण्यां श्लोकबद्धां मनोरमाम् ॥

ந தே வாகந்ருதா காவ்யே காசிதத்ர பவிஷ்யதி ।
குரு ராமகதாம் புண்யாம் ஶ்லோகபத்தாம் மனோரமாம் ॥ 36

அத்ர காவ்யே - ''இந்த காவ்யத்தில்
தே வாக் - உமது வாக்கானது
காசித் - கொஞ்சமும்
அந்ருதா - நிஜமற்றதாக
பவிஷ்யதி ந - ஆகப் போவதில்லை.
புண்யாம் - புண்யமான
ராம கதாம் - ஸ்ரீராம கதையை
மனோரமாம் - மனதிற்கினிய
ஶ்லோக பத்தாம் - ச்லோகங்களாலமைந்ததாக
குரு - செய்யக்கடவீர்.

यावत् स्थास्यन्ति गिरयः सरितश्च महीतले ।
तावद्रामायणकथा लोकेषु प्रचरिष्यति ॥

யாவத் ஸ்தாஸ்யந்தி கிரய: ஸரிதஶ்ச மஹீதலே ।
தாவத் ராமாயணகதா லோகேஷு ப்ரசரிஷ்யதி ॥ 37

மஹீதலே - ''உலகத்தில்
கிரய: - மலைகளும்

ஸரித: ச - நதிகளும்
யாவத் - எதுவரைக்கும்
ஸ்தாஸ்யந்தி - இருக்குமோ
தாவத் - அதுவரைக்கும்
ராமாயண கதா - ராமாயண கதை
லோகேஷு - உலகங்களில்
ப்ரசரிஷ்யதி - விளங்கப் போகின்றது.

यावद्रामस्य च कथा त्वत्कृता प्रचरिष्यति ।
तावदूर्ध्वमधश्च त्वं मल्लोकेषु निवत्स्यसि ॥

யாவத்ராமாயண கதா த்வத்க்ருதா ப்ரசரிஷ்யதி ।
தாவதூர்த்வமதஶ்ச த்வம் மல்லோகேஷு நிவத்ஸ்யஸி ॥ 38

ச - "மேலும்
த்வத் க்ருதா - உம்மால் செய்யப்பட்ட
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
கதா - கதை
யாவத் - எதுவரையில்
ப்ர்சரிஷ்யதி - விளங்குகிறதோ
தாவத் - அதுவரையில்
மல்லோகேஷு - என்னுடைய உலகங்களில்
அத: ஊர்த்வம் - கீழேயும் மேலேயும்
ச - எங்கும்
த்வம் நிவத்ஸ்யஸி - நீர்சாச்வதமாக இருக்கப் போகிறீர்."

इत्युक्त्वा भगवान् ब्रह्मा तत्रैवान्तरधीयत ।
ततः सशिष्यो भगवान् मुनिर्विस्मयमाययौ ॥

இத்யுக்த்வா பகவான் ப்ரஹ்மா தத்ரைவாந்தரதீயத ।
தத: ஸஶிஷ்யோ பகவான் முனிர்விஸ்மயமாயயௌ ॥ 39

இதி - இவ்விதம்
உக்த்வா - சொல்லி,
பகவான் - பகவானான
ப்ரஹ்மா - ப்ரஹ்மதேவர்
தத்ர ஏவ - அங்கே தக்ஷணமே
அந்தரதீயத - அந்தர்த்தானமடைந்தார்.
தத: - அப்பொழுது
பகவான் - பகவானான
முனி: - முனிவர்,
ஸஶிஷ்ய: - சிஷ்யரோடு கூடினவராய்,

விஸ்மயம் - ஆச்சர்யத்தை
ஆயயௌ - அடைந்தார்.

तस्य शिष्यास्ततः सर्वे जगुः श्लोकमिमं पुनः ।
मुहुर्मुहुः प्रीयमाणाः प्राहुश्च भृशविस्मिताः ॥

தஸ்ய ஶிஷ்யாஸ்தத: ஸர்வே ஜகு: ஶ்லோகமிமம் புன: ।
முஹுர்முஹு: ப்ரீயமாணா: ப்ராஹுஶ்ச ப்ருஶ விஸ்மிதா: ॥ 40

தத: - அப்பொழுது
தஸ்ய - அவருடைய
ஶிஷ்யா: - சிஷ்யர்கள்
ஸர்வே ச - எல்லோரும்
ப்ருஶ விஸ்மிதா: - வெகு ஆச்சர்யமடைந்தவர்களாய்,
இமம் - இந்த
ஶ்லோகம் - ச்லோகத்தை
முஹு: முஹு: - அடிக்கடி
ப்ராஹு: - சொன்னார்கள்.
புன: - இன்னுமதிகமாய்
ப்ரீயமாணா: - சந்தோஷமடைந்தவர்களாய்
ஜகு: - பாடவும் பாடினார்கள்:

समाक्षरैश्चतुर्भिर्यः पादैर्गीतो महर्षिणा ।
सोऽनुव्याहरणाद्भूयः शोकः श्लोकत्वमागतः ॥

ஸமாக்ஷரைஶ்சதுர்பிர்ய: பாதைர்கீதோ மஹர்ஷிணா ।
ஸோऽநுவ்யாஹரணாத் பூய: ஶோக: ஶ்லோகத்வ மாகத: ॥ 41

ய: - எது,
ஸமாக்ஷரை: - ஸமமான அக்ஷரங்களையுடைய
சதுர்பி: - நான்கு
பாதை: - பாதங்களால்
மஹாத்மனா - மஹாத்மாவால்
கீத: - பாடப்பட்டதோ
ஸ: - அந்த
ஶோக: - சோகமானது
அநு வ்யாஹரணாத் - அடிக்கடி சொல்லுவதால்
பூய: - மறுபடி
ஶ்லோகத்வம் - சுலோகமாக
ஆகத: - ஆயிற்று.

तस्य बुद्धिरियं जाता वाल्मीकेर्भावितात्मनः ।
कृत्स्नं रामायणं काव्यमीदृशैः करवाण्यहम् ॥

தஸ்ய புத்திரியம் ஜாதா வால்மீகேர்பாவிதாத்மந: ।
க்ருத்ஸ்நம் ராமாயணம் காவ்ய மீத்ருஶை: கரவாண்யஹம் ॥ 42

பாவிதாத்மந: - பரமாத்மாவின் சிந்தனையிலாழ்ந்த
தஸ்ய - அந்த
வால்கீகே: - வால்மீகிக்கு
க்ருத்ஸ்நம் - ஸமஸ்தமான
ராமாயணம் - ராமாயணமென்ற
காவ்யம் - காவ்யத்தை
ஈத்ருஶை: - இவ்வாறாய்
அஹம் கரவாணி - ''நான் செய்யக்கடவேன்'' (என்ற)
இயம் புத்தி: - இந்த யோசனை
ஜாதா - உண்டாயிற்று.

उदारवृत्तार्थपदैर्मनोरमैस्ततः स रामस्य. चकार कीर्तिमान् ।
समाक्षरैः श्लोकशतैर्यशस्विनो यशस्करं काव्यमुदारधीर्मुनिः ॥

உதாரவ்ருத்தார்தபதைர்மநோரமைஸ்
தத: ஸ ராமஸ்ய சகார கீர்திமான் ।
ஸமாக்ஷரை: ஶ்லோகஶதைர்யஶஸ்விநோ
யஶஸ்கரம் காவ்யமுதாரதீர்முனி: ॥ 43

கீர்திமான் - கீர்த்திமானான
உதாரதீ: - கம்பீர புத்தியையுடைய
முனி: - முனிவர்
யஶஸ்விந: - கீர்த்தி வாய்ந்த
அஸ்ய - இந்த
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
யஶஸ்கரம் - கீர்த்தியை உண்டுபண்ணுகிற
தத் - அந்த
காவ்யம் - காவ்யத்தை
உதார வ்ருத்தார்த பதை: - சிறந்த விருத்தங்கள், அர்த்தங்கள், பதங்கள் நிரம்பின,
மநோரமை: - மனதிற்கினிய
ஸமாக்ஷரை: - ஒத்த எழுத்துக்களை உடைய
ஶ்லோக ஶதை: - அனேக ச்லோகங்களினால்
சகார - இயற்றினார்.

तदुपगतसमाससन्धियोगं सममधुरोपनतार्थवाक्यबद्धम् ।
रघुवरचरितं मुनिप्रणीतं दशशिरसश्च वधं निशामयध्वम् ॥

ததுபகதஸமாஸஸந்தியோகம் ஸமமதுரோபனதார்த வாக்ய பத்தம் ।
ரகுவரசரிதம் முனிப்ரணீதம் தஶஶிரஸஶ்ச வதம் நிஶாமயத்வம் ॥ 44

உபகத ஸமாஸ ஸந்தியோகம் - ஸமாஸங்களுடனமைந்த ஸந்திகள் இவைகளையுடைய
ஸம மதுரோபனதார்த வாக்ய பத்தம் - ஸமமாயும் மதுரமாயும் சேர்ந்திருக்கிற அர்த்தங்களுடைய வாக்யங்களால் கோர்க்கப்பட்ட
முனி ப்ரணீதம் - முனிவராலியற்றப்பட்ட
ரகுவர சரிதம் - ரகுச்ரேஷ்டருடைய சரித்ரத்தையும்,
தத் - அந்த
தஶஶிரஸ: - ராவணனுடைய
வதம் ச - வதத்தையும்
நிஶாமயத்வம் - ச்ரவணம் செய்யுங்கள்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ப்ரம்ஹாகமனம் நாம த்விதீய ஸர்க: ॥

த்ரிதீய: ஸர்க: - 3

श्रुत्वा वस्तु समग्रं तद्धर्मात्मा धर्मसंहितम् ।
व्यक्तमन्वेषते भूयो यद्वृत्तं तस्य धीमतः ॥

ஶ்ருத்வா வஸ்து ஸமக்ரம் தத் தர்மாத்மா தர்மஸம்ஹிதம் ।
வ்யக்தமன்வேஷதே பூயோ யத் வ்ருத்தம் தஸ்ய தீமத: ॥ 1

தர்மாத்மா	- தர்மமூர்த்தியான வால்மீகி
தர்ம ஸம்ஹிதம்	- தர்மத்தோடு கூடின
வஸ்து	- பரிபூர்ணமான
ஸமக்ரம்	- காவ்யத்தின் ஸாராம்சத்தை
ஶ்ருத்வா	- கேட்டு,
தீமத:	- புத்திமானான
தஸ்ய	- அவருடைய
யத்	- யாதொரு
வ்ருத்தம்	- விருத்தாந்தமோ
தத்	- அதை
பூய:	- மேலும் மேலும்
வ்யக்தம்	- வ்யக்தமாய்
அன்வேஷதே	- சிந்திக்கிறார்.

उपस्पृश्योदकं सम्यङ्मुनिः स्थित्वा कृताञ्जलिः ।
प्राचीनाग्रेषु दर्भेषु धर्मेणान्वेक्षते गतिम् ॥

உபஸ்ப்ருஶ்யோதகம் ஸம்யங்முனி: ஸ்தித்வா க்ருதாஞ்ஜலி: ।
ப்ராசீநாக்ரேஷு தர்பேஷு தர்மேணான்வேக்ஷதே கதிம் ॥ 2

முனி:	- முனிவர்
ஸம்யக்	- சாஸ்த்ரப்படி
உதகம்	- தீர்த்தத்தை
உபஸ்ப்ருஶ்ய	- ஆசமனம் செய்து
ப்ராசீநாக்ரேஷு	- கிழக்கு நுனிகளையுடைய
தர்பேஷு	- தர்ப்பத்தாலான ஆஸனத்திலே
ஸ்தித்வா	- அமர்ந்து
க்ருதாஞ்சலி:	- கைகூப்பினவராய்
தர்மேண	- தர்மத்தின் சக்தியினால்
கதிம்	- யாது உள்ளது என்பதை
அன்வேஷதே	- சிந்திக்கிறார்.

रामलक्ष्मणसीताभी राज्ञा दशरथेन च ।
सभार्येण सराष्ट्रेण यत प्राप्तं तत्र तत्त्वतः ॥

हसितं भाषितं चैव गतिर्या यच्च चेष्टितम् ।
तत्सर्वं धर्मवीर्येण यथावत् संप्रपश्यति ॥

ராமலக்ஷ்மண ஸீதாபீ ராஜ்ஞா தஶரதேன ச ।
ஸபார்யேண ஸராஷ்ட்ரேண யத் ப்ராப்தம் தத்ர தத்வத: ॥ 3
ஹஸிதம் பாஷிதம் சைவ கதிர்யா யச்ச சேஷ்டிதம் ।
தத் ஸர்வம் தர்மவீர்யேண யதாவத் ஸம்ப்ரபஶ்யதி ॥ 4

ராம லக்ஷ்மண ஸீதாபி: - ஸ்ரீராமர் லக்ஷ்மணர் ஸீதை இவர்களாலே

ஸபார்யேண	- மனைவிகளோடு கூடின
ஸராஷ்ட்ரேண	- ப்ரஜைகளோடு கூடின
ராக்ஞா	- ராஜாவான
தஶரதேன ச	- தசரதராலேயும்
யத்	- எது
ப்ராப்தம்	- அடையப்பட்டதோ
தத்ர	- அவ்விஷயத்தில்
ஹஸிதம்	- சிரிப்பும்
பாஷிதம் ஏவ	- வார்த்தையும்
யா	- யாதொரு
கதி: ச	- ஸஞ்சாரமோ
யத்	- யாதொரு
சேஷ்டிதம் ச	- செய்கையோ
தத்	- அவை
ஸர்வம்	- எல்லாவற்றையும்
தர்மவீர்யேண	- தர்ம வீர்யத்தால்
யதாவத்	- எப்படி எப்படியோ
தத்வத:	- அந்தவிதமாய்
ஸம்ப்ரபஶ்யதி	- நன்றாய்ப் பார்க்கிறார்.

स्त्रीतृतीयेन च तथा यत्प्राप्तं चरता वने ।
सत्यसन्धेन रामेण तत्सर्वं चान्ववेक्षत ॥

ஸ்த்ரீ த்ருதீயேன ச ததா யத் ப்ராப்தம் சரதா வனே ।
ஸத்யஸந்தேன ராமேண தத் ஸர்வம் சான்வவைக்ஷத ॥ 5

ததா	- அப்பொழுது
ஸ்த்ரீ த்ருதீயேன	- ஸ்த்ரீயுடன் மூவர்களான (ஸ்ரீராமர், ஸீதை, லக்ஷ்மணர்)
வனே	- வனத்தில்
சரதா	- சஞ்சரிக்கும்
ஸத்ய ஸந்தேன	- ஸத்யஸந்தரான
ராமேண	- ஸ்ரீராமரால்

யத் - எது
ப்ராப்தம் ச - அடையப்பட்டதோ
தத் - அவை
ஸர்வம் ச - எல்லாவற்றையும்
அன்வவைக்ஷத - தம் ஞானக் கண் முன் பார்த்தார்.

ततः पश्यति धर्मात्मा तत् सर्वं योगमास्थितः ।
पुरा यत्तत्र निर्वृत्तं पाणावामलकं यथा ॥

தத: பஶ்யதி தர்மாத்மா தத் ஸர்வம் யோகமாஸ்தித: ।
புரா யத் தத்ர நிர்வ்ருத்தம் பாணாவாமலகம் யதா ॥ 6

தத: - இன்னமும்
தர்மாத்மா - தர்மாத்மா
யோகம் - யோகநிஷ்டையை
ஆஸ்தித: - அடைந்தவராய்
தத்ர - அவர்களிடத்தில்
புரா - முன்பு
யத் நிர்வ்ருத்தம் - எது நடந்ததோ
தத் - அவை
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
பாணவ் - உள்ளங்கையிலிருக்கும்
ஆமலகம் - நெல்லிக்கனியை
யதா - போன்று
பஶ்யதி - தெளிவாய்க் கண்டார்.

तत्सर्वं तत्त्वतो दृष्ट्वा धर्मेण स महाद्युतिः ।
अभिरामस्य रामस्य चरितं कर्तुमुद्यतः ॥

தத் ஸர்வம் தத்வதோ த்ருஷ்ட்வா தர்மேண ஸ மஹாத்யுதி: ।
அபிராமஸ்ய ராமஸ்ய சரிதம் கர்துமுத்யத: ॥ 7

कामार्थगुणसंयुक्तं धर्मार्थगुणविस्तरम् ।
समुद्रमिव रत्नाढ्यं सर्वश्रुतिमनोहरम् ॥

காமார்தகுணஸம்யுக்தம் தர்மார்தகுணவிஸ்தரம் ।
ஸமுத்ரமிவ ரத்நாட்யம் ஸர்வஶ்ருதி மனோஹரம் ॥ 8

மஹாத்யுதி: - மஹாகாந்தியையுடைய
ஸ: - அவர்
தத் - அந்த
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
தத்வத: - நடந்தபடி

தர்மேண - தர்மத்தால்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
அபிராமஸ்ய - ஸர்வஜனங்களுடைய மனத்தையும் கவர்கின்றவரான
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
காமார்த குண ஸம்யுக்தம் - காமம், அர்த்தம், குணம் இவைகளோடு சேர்ந்த
தர்மார்த குண விஸ்தரம் - தர்மம், மோக்ஷம் இவைகளின் குணாதிசயங்களை விஸ்தாரமாக்குவதான
ரத்நாட்யம் - ரத்னங்களால் நிறைந்த
ஸமுத்ரம் இவ - சமுத்ரத்தைப்போல்
ஸர்வ ஶ்ருதி மனோஹரம் - ஸர்வஜனங்களுடைய செவிகளுக்கும் ஹ்ருதயங்களுக்கும் இனிதான
சரிதம் - சரித்ரத்தை
கர்தும் - செய்ய
உத்யத: - யத்னம் செய்தார்.

यथा स कथितं पूर्वं नारदेन महर्षिणा ।
रघुवंशस्य चरितं चकार भगवानृषिः ॥

யதா ஸ கதிதம் பூர்வம் நாரதேன மஹர்ஷிணா ।
ரகுவம்ஶஸ்ய சரிதம் சகார பகவான் ருஷி: ॥ 9

जन्म रामस्य सुमहद्वीर्यं सर्वानुकूलताम् ।
लोकस्य प्रियतां क्षान्तिं सौम्यतां सत्यशीलताम् ॥

ஜன்ம ராமஸ்ய ஸுமஹத் வீர்யம் ஸர்வாநுகூலதாம் ।
லோகஸ்ய ப்ரியதாம் க்ஷாந்திம் ஸௌம்யதாம் ஸத்யஶீலதாம் ॥ 10

பகவான் - பகவானான
ருஷி: - வால்மீகி முனிவர்
ரகுவம்ஶஸ்ய - ரகுவம்சத்தினுடைய
சரிதம் - சரித்ரத்தை
பூர்வம் - முன்பு
மஹர்ஷிணா - மஹர்ஷியான
நாரதேன - நாரதரால்
யதா - எப்படி
கதிதம் - சொல்லப்பட்டதோ
ததா - அவ்வாறே (பாலகாண்டத்தில்)
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
ஸுமஹத் - மஹத்தான
ஜன்மச - ஜனனத்தையும்

வீர்யம் ச - அவருடைய வீர்யத்தையும்
ததா - அதோடுகூட
ஸர்வாநுகூலதாம் - எல்லோரிடத்திலும் அனுகூலமாக இருந்ததையும்
லோகஸ்ய - ஜனங்களுக்கு
ப்ரியதாம் - அன்பாயிருந்ததையும்
க்ஷாந்திம் - பொறுமையையும்
ஸௌம்யதாம் - ரம்யமாயிருந்ததையும்
ஸத்ய ஶீலதாம் - ஸத்யஸ்வபாவத்தையும்

नानाचित्रकथाश्चान्या विश्वामित्रसमागमे ।
जानक्याश्च विवाहं च धनुषो भेदनम् तथा ॥
நாநா சித்ர கதாஶ்சான்யா விஶ்வாமித்ர ஸமாகமே ।
ஜானக்யாஶ்ச விவாஹம் ச தநுஷோ பேதனம் ததா ॥ 11

रामरामविवादं च गुणान् दाशरथेस्तथा ।
तथा रामाभिषेकं च कैकेय्या दुष्टभावताम् ॥
ராமராமவிவாதம் ச குணான் தாஶரதேஸ்ததா ।
ததா ராமாபிஷேகம் ச கைகேய்யா துஷ்டபாவதாம் ॥ 12

विघातं चाभिषेकस्य रामस्य च विवासनम् ।
राज्ञः शोकविलापं च परलोकस्य चाश्रयम् ॥
விகாதம் சாபிஷேகஸ்ய ராமஸ்ய ச விவாஸனம் ।
ராஜ்ஞ: ஶோக விலாபம் ச பரலோகஸ்ய சாஶ்ரயம் ॥ 13

प्रकृतीनां विषादं च प्रकृतीनां विसर्जनम् ।
निषादाधिपसंवादं सूतोपावर्तनं तथा ॥
ப்ரக்ருதீனாம் விஷாதம் ச ப்ரக்ருதீனாம் விஸர்ஜனம் ।
நிஷாதாதிபஸம்வாதம் ஸூதோபாவர்தனம் ததா ॥ 14

गङ्गायाश्चापि तरणं भरद्वाजस्य दर्शनम् ।
भरद्वाजाभ्यनुज्ञानाच्चित्रकूटस्य दर्शनम् ॥
கங்காயாஶ்சாபி தரணம் பரத்வாஜஸ்ய தர்ஶனம் ।
பரத்வாஜாப்யனுக்ஞானாத் சித்ரகூடஸ்ய தர்ஶனம் ॥ 15

वास्तुकर्मनिवेशं च भरतागमनं तथा ।
प्रसादनं च रामस्य पितुश्च सलिलक्रियाम् ॥
வாஸ்துகர்ம விவேஶம் ச பரதாகமனம் ததா ।
ப்ரஸாதனம் ச ராமஸ்ய பிதுஶ்ச ஸலிலக்ரியாம் ॥ 16

விஶ்வாமித்ர ஸமாகமே - விச்வாமித்ரரோடு சேர்ந்ததும்
அன்ய: - தவிர

நாநாசித்ரா: - மிகவும் ஆச்சர்யப்படத்தக்க
கதா: - கதைகளையும்
ததா - அவரிடமிருந்து கேட்டதும்
தநுஷ: - (சிவ) தனுஸை
பேதநம் - பங்கம் செய்ததும்
ஜானக்யா: - ஜனகமஹாராஜனின் புத்ரி ஜானகியின்
விவாஹம் ச - விவாஹத்தையும்
ராமராம விவாதம் ச - பரசுராமருக்கும் ஸ்ரீராமருக்கும் நடந்த ஸம்வாதத்தையும்
ததா - அப்படியே (அயோத்யா காண்டத்தில்)
தாஶரதே: - தாசரதியினுடைய
குணான் - குணங்களையும்
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
அபிஷேகம் - பட்டாபிஷேகப் (பிரயத்னத்தையும்)
ததா - அவ்வண்ணமாய்
கைகேய்யா: - கைகேயியின்
துஷ்டபாவதாம் - துஷ்ட பாவத்தையும்
அபிஷேகஸ்ய - அபிஷேகமானது
விகாதம் - விக்னமானதையும்
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமனின்
விவாஸனம் - ஸ்வதேசத்தினின்று அகற்றப்பட்டதையும்
ராஜ்ஞ: - ராஜாவினுடைய
ஶோக விலாபம் - புத்ரசோகத்தாலுண்டான புலம்பலையும்,
பரலோகஸ்ய ஆஶ்ரயம் - அவர் பரலோகமடைந்ததையும்
ப்ரக்ருதீனாம் - ஜனங்களுடைய
விஷாதம் - துக்கத்தையும்
ப்ரக்ருதீனாம் - ஜனங்களை
விஸர்ஜனம் - திருப்பி அனுப்பினதையும்
நிஷாதாதிப ஸம்வாதம் - நிஷாத ராஜனுடன் நடந்த ஸம்பாஷணத்தையும்
ததா - அப்படியே
ஸூதோபாவர்தனம் - ஸாரதியை திரும்பியனுப்பியதையும்
கங்காயா: - கங்கையை
தரணம் - தாண்டியதையும்
பரத்வாஜஸ்ய - பரத்வாஜரை
தர்ஶனம் - தர்சனம் செய்ததும்
பரத்வாஜாப்யநுக்ஞானாத் - பரத்வாஜருடைய நியமனத்தால்
சித்ரகூடஸ்ய - சித்ரகூடத்தினுடைய

தர்ஶனம் - தர்சனத்தையும்
வாஸ்து கர்ம - சாஸ்த்ர விதிப்படி க்ருஹ நிர்மாணம் செய்ததையும்
விவேஶம் ச - அதனுள் பிரவேசித்ததையும்
பரதாகமனம் - பரதரின் வரவையும்
ததா - அவ்வண்ணமாய்
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமரை
ப்ரஸாதனம் ச - ராஜ்யத்தை ஸ்வீகரிக்க ப்ரார்த்தனை செய்ததையும்
பிது: - (ஸ்ரீராமர்) பிதாவிற்கு
ஸலிலக்ரியாம் - தர்ப்பணம் செய்தலையும்,

पादुकाग्र्याभिषेकं च नन्दिग्रामनिवासनम् ।
दण्डकारण्यगमनं विराधस्य वधं तथा ॥
பாதுகாக்ர்யாபிஷேகம் ச நந்திக்ராம நிவாஸனம் ।
தண்டகாரண்ய கமனம் விராத்ஸ்ய வதம் ததா ॥ 17

दर्शनं शरभङ्गस्य सुतीक्ष्णेन समागमम् ।
अनसूयासमास्या च अङ्गरागस्य चार्पणम् ॥
தர்ஶனம் ஶரபங்கஸ்ய ஸுதீக்ஷ்ணேன ஸமாகமம் ।
அநஸூயாஸஹாஸ்யாம் ச அங்கராகஸ்ய சார்பணம் ॥ 18

अगस्त्यदर्शनं चैव दर्शनं च जटायुषः ॥
शूर्पणख्याश्च संवादं विरूपकरणं तथा ।
அகஸ்த்ய தர்ஶனம் சைவ தர்ஶனம் ச ஜடாயுஷ: ।
ஶூர்பணக்யாஶ்ச ஸம்வாதம் விருபகரணம் ததா ॥ 19

वधं खरत्रिशिरसोरुत्थानं रावणस्य च ॥
मारीचस्य वधं चैव वैदेह्या हरणं तथा ।
வதம் கரத்ரிஶிரஸோருத்தானம் ராவணஸ்ய ச ।
மாரீசஸ்ய வதம் சைவ வைதேஹ்யா ஹரணம் ததா ॥ 20

राघवस्य विलापं च गृध्रराजनिबर्हणम् ॥
कबन्धदर्शनं चैव पम्पायाश्चापि दर्शनम् ।
ராகவஸ்ய விலாபம் ச க்ருத்ரராஜ நிபர்ஹணம் ।
கபந்ததர்ஶனம் சைவ பம்பாயாஶ்சாபி தர்ஶனம் ॥ 21

शबर्या दर्शनं चैव हनुमद्दर्शनं तथा ॥
विलापं चैव पम्पायां राघवस्य महात्मनः ॥
ஶபர்யாதர்ஶனம் சைவ ஹனுமத்தர்ஶனம் ததா ॥ 22
விலாபம் சைவ பம்பாயாம் ராகவஸ்ய மஹாத்மன: ॥ 23

பாதுகாக்ர்யாபிஷேகம் ச - ச்ரேஷ்டமான ஸ்ரீராம பாதுகைகளின் பட்டாபிஷேகத்தையும்
நந்தி க்ராம நிவாஸனம் - நந்திக்ராமத்தில் வஸித்ததையும்
அனஸூயா ஸமாஸ்யாம் - அனஸூயையோடு கூட இருந்ததையும்
அங்க ராகஸ்ய - சந்தனம் முதலிய அலங்கார வஸ்துக்களை
அர்பணம் அபி - கொடுத்து உபசரித்ததையும்
ததா - அவ்வாறே (ஆரண்ய காண்டத்தில்)
தண்ட காரண்ய கமனம் - தண்டகாரண்யத்திற்கு சென்றதையும்
ததா - அவ்வண்ணமாய்
விராதஸ்ய - விராதனுடைய
வதம் - வதத்தையும்
ஶரபங்கஸ்ய - சரபங்கரை
தர்ஶனம் - தர்சனம் செய்ததையும்
ஸுதீக்ஷ்ணேன - சுதீக்ஷ்ணரோடு
ஸமாகமம் - சேர்ந்ததையும்
அகஸ்த்ய தர்ஶனம் - அகஸ்த்யரை தர்சனம் செய்ததையும்
ஜடாயுஷ: - ஜடாயுவை
தர்ஶனம் - பார்த்ததையும்
ஶூர்பணக்யா: - சூர்ப்பணகையின்
ஸம்வாதம் ச - ஸம்வாதத்தையும்
விரூப கரணம் ச - (அவளை) அங்கபங்கம் செய்ததையும்
ததா - அவ்வண்ணமாய்
கரத்ரிஶிரஸோ: - கரன், த்ரிசிரஸ் இவர்களுடைய
வதம் ச - வதத்தையும்
ராவணஸ்ய - ராவணனுடைய
உத்தானம் ச - ஸீதாபஹரணத்துக்கான முயற்சியையும்
மாரீசஸ்ய - மாரீசனுடைய
வதம் ச - வதத்தையும்
வைதேஹ்யா: - வைதேஹியினுடைய
ஹரணம் ச - (அதனால் ஏற்பட்ட) அபஹரிப்பையும்
ராகவஸ்ய - ஸ்ரீராகவருடைய
விலாபம் ச - விலாபத்தையும்
க்ருத்ர ராஜ நிபர்ஹணம் - ராவணனால் கழுகு ராஜனை வதம் செய்யப்பட்டதையும்
கபந்த தர்ஶனம் ச - கபந்தனுடைய தர்சனத்தையும்
ஶபர்யா: - சபரியினுடைய
தர்ஶனம் ச - தர்சனத்தையும்
பம்பாயா: - பம்பையை
தர்ஶனம் அபி - தர்சனம் செய்ததும்
ததா - அவ்வாறே (கிஷ்கிந்தா காண்டத்தில்)

பம்பாயாம் - பம்பையில்

மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான

ராகவஸ்ய - ஸ்ரீராகவருடைய

விலாபம் ச - புலம்பலையும்

ஹனுமத் தர்ஶனம் ச- ஹனுமாருடைய தர்சனத்தையும்

ऋश्यमूकस्य गमनं सुग्रीवेण समागमम् ।

प्रत्ययोत्पादनं सख्यं वालिसुग्रीवविग्रहम् ॥

ரிஶ்யமூகஸ்ய கமனம் ஸுக்ரீவேண ஸமாகமம் ।

ப்ரத்யயோத்பாதனம் ஸக்யம் வாலி ஸுக்ரீவ விக்ரஹம் ॥ 24

वालिप्रमथनं चैव सुग्रीवप्रतिपादनम् ।

ताराविलापं समयं वर्षरात्रनिवासनम् ॥

வாலிப்ரமதனம் சைவ ஸுக்ரீவ ப்ரதிபாதனம் ।

தாராவிலாபம் ஸமயம் வர்ஷராத்ர நிவாஸனம் ॥ 25

कोपं राघवसिंहस्य बलानामुपसंग्रहम् ।

दिशः प्रस्थापनं चापि पृथिव्याश्च निवेदनम् ॥

கோபம் ராகவஸிம்ஹஸ்ய பலாநாமுபஸங்க்ரஹம் ।

திஶ: ப்ரஸ்தாபனம் சாபி ப்ருதிவ்யாஶ்ச நிவேதனம் ॥ 26

अङ्गुलीयकदानं च ऋक्षस्य बिलदर्शनम् ।

प्रायोपवेशनं चैवं संपातेश्चापि दर्शनम् ॥

அங்குளீயகதானம் ச ரிக்ஷஸ்ய பிலதர்ஶனம் ।

ப்ராயோபவேஶனம் சைவ ஸம்பாதேஶ்சாபி தர்ஶனம் ॥ 27

पर्वतारोहणं चापि सागरस्य च लङ्घनम् ।

समुद्रवचनाच्चैव मैनाकस्य च दर्शनम् ॥

பர்வதாரோஹணம் சாபி ஸாகரஸ்யச லங்கனம் ।

ஸமுத்ரவசநாச்சைவ மைநாகஸ்யாபி தர்ஶனம் ॥ 28

राक्षसीतर्जनं चैव छायाग्राहस्य दर्शनम् ।

सिंहिकायाश्च निधनं लङ्कामलयदर्शनम् ॥

रात्रौ लङ्काप्रवेशं च एकस्यापि विचिन्तनम् ।

ராக்ஷஸ்தாஜனம சைவ சாயாகராஹஸய தாஶனம ।

ஸிம்ஹிகாயாஶ்ச நிதனம் லங்காமலய தர்ஶனம் ॥

ராத்ரௌ லங்காப்ரவேஶம் ச ஏகஸ்யாபி விசிந்தனம் ॥ 29

ரிஶ்ய மூகஸ்ய - ரிச்யமூகபர்வதத்திற்கு

கமனம் ச - சென்றதையும்

ஸுக்ரீவேண - சுக்ரீவனோடு

ஸமா கமம் ச - சேர்ந்ததையும்

ப்ரத்யயோத்பாதனம்- நம்பிக்கை உண்டாகும்படியான

ஸக்யம் ச - ஸக்யத்தையும்

வாலி ஸுக்ரீவ விக்ரஹம்-வாலி-சுக்ரீவர்களுடைய யுத்தத்தையும்

வாலி ப்ரமதனம் ச - வாலியினுடைய வதத்தையும்

தாரா விலாபம் ச, - தாரையின் புலம்பலையும்

ஸுக்ரீவ ப்ரதி பாதனம் ச } - சுக்ரீவனுக்கு ராஜ்யத்தை அளித்ததையும்

ஸமயம் ச - (இருவருக்குளேற்பட்ட) ஸங்கேதத்தையும்

வர்ஷராத்ர நிவாஸனம் ச } - மழைக்காலத்தில் (அங்கு) வாஸம் செய்ததையும்

ராகவ ஸிம்ஹஸ்ய - ரகுகுல ஸிம்ஹமமான ஸ்ரீராமனுடைய

கோபம் ச - ஸுக்ரீவன் மீதேற்பட்ட கோபத்தையும்

பலாநாம் - ஸைன்யங்களுடைய

உப ஸங்க்ரஹம் ச - சேர்க்கையையும்

அங்குளீயக தானம் ஏவ-மோதிரங்கொடுத்தலையும்

ப்ருதிவ்யா: - பூமியினுடைய

நிவேதனம் ச அமைப்பைக் கூறுதலையும்

தி ஶ: - திசைகளைக் குறிப்பிட்டு

ப்ரஸ்தாபனம் ச - போகுதலையும்

பர்வதா ரோஹணம் - பர்வதத்தில் ஏறினதையும்

ரிக்ஷஸ்ய - ரிக்ஷபர்வதத்தினுடைய

பில தர்ஶனம் ச - சுரங்கத்தினுடைய தர்சனத்தையும்

ப்ராயோபவேஶனம் - மரணத்திற்காகஉண்ணாவிரதம்கொண்டதையும்

ஸம்பாதே: - ஸம்பாதியினுடைய

தர்ஶனம் அபி - தர்சனத்தையும்

ததா - அவ்வாறே (சுந்தர காண்டத்தில்)

ஸாகரஸ்ய - ஸமுத்ரத்தை

லங்கனம் ச - தாண்டியதையும்

ஸமுத்ர வசநாத் - ஸமுத்ர ராஜனுடைய வார்த்தையால்

மைநாகஸ்ய - மைனாகபர்வதத்தை

தர்ஶனம் ஏவ - பார்த்ததையும்

ராக்ஷஸீ தர்ஜனம் ச - ராக்ஷஸியின் மிரட்டலையும்

சாயா க்ராஹஸ்ய - சாயையால் பிடிக்கப்பட்ட

தர்ஶனம் ச - அனுபவத்தையும்

ஸிம்ஹிகாயா: - ஸிம்ஹிகையினுடைய

நிதனம் ச - வதத்தையும்

லங்காமலய தர்ஶனம் ஏவ } - இலங்கையின் மலய மலையின் ஓர் பக்கத்தினுடைய தர்சனத்தையும்

ராத்ரௌ - இரவில்
லங்கா ப்ரவேஶம் ச - இலங்கையில் ப்ரவேசித்ததையும்
ஏகஸ்ய - தனியாய் இருந்த ஸமயம் அவருடைய
விசிந்தனம் ச - ஆலோசனையையும்

आपानभूमिगमनमवरोधस्य दर्शनम् ।
दर्शनं रावणस्यापि पुष्पकस्य च दर्शनम् ॥

ஆபான பூமி கமனமவரோதஸ்ய தர்ஶனம் ।
தர்ஶனம் ராவணஸ்யாபி புஷ்பகஸ்ய ச தர்ஶனம் ॥ 30

अशोकवनिकायानं सीतायाश्चापि दर्शनम् ।
अभिज्ञानप्रदानं च रावणस्य च दर्शनम् ॥

அஶோகவனிகாயானம் ஸீதாயாஸ்சாபி தர்ஶனம் ।
அபிஞானப்ரதானம் ச ராவணஸ்யச தர்ஶனம்॥ 31

राक्षसीतर्जनं चैव त्रिजटास्वप्नदर्शनम् ।
अभिज्ञानप्रदानं च सीतायाश्चाभिभाषणम् ॥

ராக்ஷஸீதர்ஜனம் சைவ த்ரிஜடாஸ்வப்ன தர்ஶனம் ।
அபிஞானப்ரதானம் ச ஸீதாயாஸ்சாபிபாஷணம் ॥ 32

मणिप्रदानं सीताया वृक्षभङ्गं तथैव च ।
राक्षसीविद्रवं चैव किङ्कराणां निबर्हणम् ॥

மணிப்ரதானம் ஸீதாயா வ்ருக்ஷபங்கம் ததைவ ச ।
ராக்ஷஸீவித்ரவம் சைவ கிங்கராணாம் நிபர்ஹணம் ॥ 33

ग्रहणं वायुसूनोश्च लङ्कादाहाभिगर्जनम् ॥
प्रतिप्लवनमेवाथ मधूनां हरणं तथा ।

க்ரஹணம் வாயுஸூனோஸ்ச லங்காதாஹாபிகர்ஜனம் ।
ப்ரதிப்லவனமேவாத மதூநாம் ஹரணம் ததா ॥ 34

राघवाश्वासनं चैव बलनिर्यातनं तथा ॥
संगमं च समुद्रेण नलसेतोश्च बन्धनम् ।

ராகவாஸ்வாஸனம் சைவ பலநிர்யாதனம் ததா ।
ஸங்கமம் ச ஸமுத்ரேண நளஸேதோஸ்ச பந்தனம் ॥ 35

विभीषणेन संसर्गं वधोपायनिवेदनम् ॥
प्रतारं च समुद्रस्य रात्रौ लङ्कावरोधनम् ॥

விபீஷணேன ஸம்ஸர்கம் வதோபாயநிவேதனம் ॥
ப்ரதாரம் ச ஸமுத்ரஸ்ய ராத்ரௌ லங்காவரோதனம்॥ 36

புஷ்பகஸ்ய - புஷ்பகவிமானத்தை
தர்ஶனம் ச - தர்சனம் செய்ததையும்

அவரோதஸ்ய - அந்தப்புரத்தை
தர்ஶனம் ஏவ - கண்டதையும்
ஆபான பூமி கமனம் ச- மதுபானம் செய்யும் இடத்திற்கு போனதையும்
அஶோக வனிகாயானாம்- அசோக வனத்திற்கு போனதையும்
ராக்ஷஸீ தர்ஜனம் ச - ராக்ஷஸிகளுடைய மிரட்டுதலையும்
த்ரிஜடா ஸ்வப்ன தர்ஶனம் ஏவ - த்ரிஜடையின் கனவையும்
ஸீதாயா: - ஸீதையை
தர்ஶனம் ச - தர்சனம் செய்ததையும்
அபிஞான ப்ரதானம் ஏவ - உள்ளபடி தெரிந்து கொண்ட விஷயங்களை எடுத்துரைத்தலையும்
ராவணஸ்ய - ராவணனை
தர்ஶனம் ஏவ - தர்சனம் செய்ததையும்
ராவணஸ்ய - ராவணனுடைய
தர்ஶனம் ஏவ - மனோபாவத்தை தெரிந்து கொண்டதையும்
அபிஞான ப்ரதானம் ச- அடையாளமான மோதிரத்தை கொடுத்ததையும்
ஸீதாயா: - ஸீதையுடன்
அபி பாஷணம் ஏவ- ஸம்பாஷணம் செய்ததையும்
ஸீதாயா: - ஸீதையானவள்
மணி ப்ரதானம் ச - சூடாமணி கொடுத்ததையும்
வ்ருக்ஷ பங்கம் ச - ஹனுமான் வ்ருக்ஷங்களை அழித்தலையும்
ராக்ஷஸீ வித்ரவம் ஏவ-ராக்ஷஸிகள் பயந்து ஓடினதையும்
கிங்கராணாம் - கிங்கரர்களுடைய
நிபர்ஹணம் ச - வதத்தையும்
வாயு ஸூனோ: - வாயுபுத்திரரை
க்ரஹணம் ஏவ - கண்டுண்டதும்
லங்கா தாஹாபி கர்ஜனம் ச - லங்கையைக் கொளுத்தி கர்ஜித்ததையும்
அத - பிறகு
ப்ரதிப்லவனம் ச - (லங்கையினின்று) திரும்பத் தாண்டினதையும்
மதூநாம் - மதுவனத்தில் மதுபானங்களை
ஹரணம் ஏவ - உட்கொண்டதையும்
ராகவாஸ் வாஸனம் ஏவ - ஸ்ரீராகவரை ஆச்வாஸபடுத்தியதையும்
ததா - அவ்வாறே (யுத்த காண்டத்தில்)
பல நிர்யாதனம் அபி- ஸைன்யங்களின் புறப்படுதலையும்
ஸமுத்ரேண - ஸமுத்திரத்தோடு
ஸங்கமம் ச - சேர்ந்ததையும்
நளஸேதோ: - நளனால் செய்த ஸேதுவிற்கு

பந்தனம் ச - பந்தனம் செய்ததையும்
விபீஷணேன - விபீஷணரோடு
ஸம் ஸர்கம் அபி - சேர்ந்ததையும்,
வதோ பாய நிவேதனம் ச - ராவண வதத்திற்கு உபாயங்களை எடுத்துரைத்ததையும்
ஸமுத்ரஸ்ய - ஸமுத்திரத்தை
ப்ரதாரம் ஏவ - தாண்டினதையும்
ராத்ரௌ - இரவில்
லங்காவ ரோதனம் ச- லங்கைக்கு முற்றுகை போட்டதையும்

कुम्भकर्णस्य निधनं मेघनादनिबर्हणम् ॥

கும்பகர்ணஸ்ய நிதனம் மேகநாத நிபர்ஹணம் ॥

रावणस्य विनाशं च सीतावाप्तिमरेः पुरे ।
विभीषणाभिषेकं च पुष्पकारोहणं तथा ॥

ராவணஸ்ய விநாஶம் ச ஸீதாவாப்திமரே: புரே ।
விபீஷணாபிஷேகம் ச புஷ்பகாரோஹணம் ததா ॥

अयोध्यायाश्च गमनं भरतेन समागमम् ।
रामाभिषेकाभ्युदयं सर्वसैन्यविसर्जनम् ॥

அயோத்யாயாஶ்ச கமனம் பரதேன ஸமாகமம் ।
ராமாபிஷேகாப்யுதயம் ஸர்வஸைன்யவிஸர்ஜனம் ॥

स्वराष्ट्ररञ्जनं चैव वैदेह्याश्च विसर्जनम् ॥

ஸ்வராஷ்ட்ர ரஞ்ஜனம் சைவ வைதேஹ்யாஶ்ச விஸர்ஜனம் ॥

கும்ப கர்ணஸ்ய - கும்பகர்ணனுடைய
நிதனம் ச - வதத்தையும்
மேக நாத நிபர்ஹணம்ச- மேகனாதனுடைய வதத்தையும்
ராவணஸ்ய - ராவணனுடைய
விநாஶம் ச - விநாசத்தையும்
விபிஷணாபிஷேகம் ச- விபீஷணருடைய பட்டாபிஷேகத்தையும்
அரே: - சத்ருவினுடைய
புரே - பட்டணத்தில்
ஸீதா வாப்திம் அபி - ஸீதையை அடைதலையும்
புஷ்பகாரோஹணம்ச- புஷ்பக விமானத்திலேறினதையும்
பரதேன - பரதரோடு
அயோத்யாயா: - அயோத்யையை
கமனம் ச - அடைந்ததையும்
ராமாபிஷேகாப் - ஸ்ரீராமருடைய பட்டாபிஷேக

யுதயம் ச ஸர்வஸைன்ய - மஹோத்ஸவத்தையும் ஸமஸ்த ஸைன்யங்களை அனுப்பி
விஸர்ஜனம் ச - விட்டதையும்
ஸ்வ ராஷ்ட்ர ரஞ்ஜனம் - தம் ராஜ்ய ஜனங்களை சந்தோஷப் படுத்தினதையும்
வைதேஹ்யா: - வைதேஹியினுடைய
விஸர்ஜனம் அபி - விட்டகற்றலையும் பற்றி
சகார - (காவ்யம்) இயற்றினார்.

अनागतं च यत्किञ्चिद्रामस्य वसुधातले ।
तच्चकारोत्तरे काव्ये वाल्मीकिर्भगवानृषिः ॥

அநாகதம் ச யத் கிஞ்சித் ராமஸ்ய வஸுதாதலே ।
தச்சகாரோத்தரே காவ்யே வால்மீகிர்பகவான் ரிஷி: ॥

பகவான் - பகவானான
வால்மீகி: - வால்மீகி
ரிஷி: - முனிவர்
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய (கதையில்)
வஸுதாதலே - பூதலத்தில்
அநாகதம் - வராததும் இன்னும் சம்பவிக்காததும்
யத் கிஞ்சித் - எதுவோ
தத் ச - அதை முழுவதையும்
உத்தரே காவ்யே - உத்தர காவ்யத்தில்
சகார - செய்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
காவ்ய ஸங்க்ஷேபோ நாம த்ரிதீய: ஸர்க: ॥

சதுர்த: ஸர்க: - 4

प्राप्तराज्यस्य रामस्य वाल्मीकिर्भगवानृषिः ।
चकार चरितं कृत्स्नं विचित्रपदमात्मवान् ॥

ப்ராப்தராஜ்யஸ்ய ராமஸ்ய வால்மீகிர் பகவான் ரிஷி: ।
சகார சரிதம் க்ருத்ஸ்னம் விசித்ரபதமாத்மவான் ॥ 1

ப்ராப்த ராஜ்யஸ்ய - ராஜ்யத்தை ஸ்வீகரித்தவரான
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
விசித்ர பதம் - சொற்சுவை, பொருட்சுவையுள்ள
க்ருத்ஸ்னம் - ஸமஸ்தமான
சரிதம் - சரித்ரத்தை
ஆத்மவான் - ஆத்மஞானியுமான ஸ்ரீராம ப்ரபந்தத்தை இயற்ற அநுகூல ப்ரயத்னம் செய்தவருமான
பகவான் - ப்ரஹ்ம ப்ரஸாதமாக அடைந்த ஞானவானும்
ரிஷி: - முனிவருமான
வால்மீகி: - வால்மீகி மகர்ஷி
சகார - இயற்றினார்.

चतुर्विंशत्सहस्राणि श्लोकानामुक्तवानृषिः ।
तथा सर्गशतान् पञ्च षट् काण्डानि तथोत्तरम् ॥

சதுர்விம்ஶத் ஸஹஸ்ராணி ஶ்லோகாநாமுக்தவாந்ரிஷி: ।
ததா ஸர்கஶதான் பஞ்ச ஷட் காண்டானி ததோத்தரம் ॥ 2

ரிஷி: - முனிவர்
சதுர்விம்ஶத் - இருபத்துநான்கு
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரமான
ஶ்லோகானாம் - சுலோகங்களுடைய
ததா - அப்படியே
பஞ்ச - ஐந்நூறு ஸர்க்கங்களுடைய
ஷட் காண்டானி - ஆறு காண்டங்களை
ததா - அப்படியே
உத்தரம் - உத்தர காண்டத்தையும்
உக்தவாந் - செய்தருளினார்.

कृत्वाऽपि तन्महाप्राज्ञः सभविष्यं सहोत्तरम् ।
चिन्तयामास को न्वेतत् प्रयुञ्जीयादिति प्रभुः ॥

க்ருத்வாபி தன்மஹாப்ராஞ: ஸபவிஷ்யம் ஸஹோத்தரம் ।
சிந்தயாமாஸ கோந்வேதத் ப்ரயுஞ்ஜீயாதிதி ப்ரபு: ॥ 3

மஹாப்ராஞ: - மஹாப்ராக்ஞர்
ஸபவிஷ்யம் - நடக்கப் போகிறதோடு கூடின
ஸஹோத்தரம் - உத்தர காண்டம் என்ற பெயரோடு கூடின
தத் க்ருத்வா - அதை செய்து
அபி - ஆனபோதிலும்
க: ப்ரபு: நு - "எந்த ஸமர்த்தன்தான்
ஏதத் - இதை
ப்ரயுஞ்ஜீயாத் - வாக்விதேயம் செய்வான் (ப்ரஸங்கிக்கப் போகிறான்)"
இதி - என்று
சிந்தயாமாஸ - ஆழ்ந்து சிந்தித்தார்.

तस्य चिन्तयमानस्य महर्षेर्भावितात्मनः ।
अगृह्णीतां ततः पादौ मुनिवेषौ कुशीलवौ ॥

தஸ்ய சிந்தயமானஸ்ய மஹர்ஷேர் பாவிதாத்மன: ।
அக்ருஹ்ணீதாம் தத: பாதௌ முனிவேஷௌ குஶீலவௌ ॥ 4

தத: - அவ்விடத்தில்
முனிவேஷௌ - ரிஷி வேஷம்பூண்ட
குஶீலவௌ - குசன், லவன் இவர்கள்
பாவிதாத்மன: - பரமாத்மாவை ப்ரார்த்தித்து
சிந்தய மானஸ்ய - சிந்தித்துக் கொண்டிருக்கிற
தஸ்ய மஹர்ஷே: - அந்த மஹர்ஷியின்
பாதௌ - பாதத்தைத்
அக்ருஹ்ணீதாம் - தழுவினார்கள்.

कुशीलवौ तु धर्मज्ञौ राजपुत्रौ यशस्विनौ ।
भ्रातरौ स्वरसंपन्नौ ददर्शाश्रमवासिनौ ॥

குஶீலவௌ து தர்மஞௌ ராஜ புத்ரௌ யஶஸ்வினௌ ।
ப்ராதரௌ ஸ்வரஸம்பந்நௌ ததர்ஶாஶ்ரமவாஸினௌ ॥ 5

தர்மஞௌ - தர்மத்தையறிந்த
ராஜ புத்ரௌ - ராஜபுத்ரர்களான
யஶஸ் வினௌ - கீர்த்தியுடையவர்களான
ப்ராதரௌ - ப்ராதாக்களான
ஸ்வர ஸம்பந்நௌ - நல்ல சாரீரமுள்ளவர்களான
ஆஶ்ரம வாஸினௌ - ஆச்ரமவாஸிகளான
குஶீலவௌ - குசன், லவன் இவர்களை
து ததர்ஶ - இப்பொழுது கண்டார்.

स तु मेधाविनौ दृष्ट्वा वेदेषु परिनिष्ठितौ ।
वेदोपबृंहणार्थाय तावग्राहयत प्रभुः ॥

ஸ து மேதாவினௌ த்ருஷ்ட்வா வேதேஷு பரிநிஷ்டிதௌ ।
வேதோபப்ரும்ஹணார்தாய தாவக்ராஹயத ப்ரபு: ॥ 6

வேதேஷு - வேதங்களில்
மேதாவினௌ - மேதாவிகளான
பரிநிஷ்டிதௌ - நன்றாய் தேர்ந்தவர்களான
தௌது - அவ்விருவர்களையும்
ஸ: ப்ரபு: - அந்த ப்ரபு
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு
வேதோப ப்ரும்ஹணார்தாய - வேதங்களின் உட்கருத்தை விளக்கும் பொருட்டு
அவக்ராஹயத - அத்யாபனம் செய்தார்.

काव्यं रामायणं कृत्स्नं सीतायाश्चरितं महत् ।
पौलस्त्यवधमित्येव चकार चरितव्रतः ॥

காவ்யம் ராமாயணம் க்ருத்ஸ்னம் ஸீதாயாஶ்சரிதம் மஹத் ।
பௌலஸ்த்யவதமித்யேவ சகார சரிதவ்ரத: ॥ 7

சரிதவ்ரத: - வ்ரதானுஷ்டரான அவர்
ராமாயணம் - ஸ்ரீராமரது சரித்ரத்துடன்
ஸீதாயா: - ஸீதையின்
மஹத் - மஹத்தான
சரிதம் - சரித்ரத்தையும்
பௌலஸ்த்ய வதம் - புலஸ்த்ய வம்சத்திலுண்டான ராவணனுடைய வதத்தையும்
இதி க்ருத்ஸ்னம் - இவை எல்லாவற்றையும்
காவ்யம் ஏவ - ஒரு காவ்யமாக
சகார - கதனம் செய்தார்.

पाठ्ये गेये च मधुरं प्रमाणैस्त्रिभिरन्वितम् ।
जातिभिः सप्तभिर्बद्धं तन्त्रीलयसमन्वितम् ॥

பாட்யே கேயே ச மதுரம் ப்ரமாணைஸ்த்ரிபிரன்விதம் ।
ஜாதிபி: ஸப்தபிர்பத்தம் தந்த்ரீலயஸமன்விதம் ॥ 8

हास्यशृङ्गारकरुणवीररौद्रभयानकैः ।
बीभत्सादिरसैर्युक्तं काव्यमेतदगायताम् ॥

ஹாஸ்ய ஶ்ருங்கார கருண வீரரௌத்ர பயானகை: ।
பீபத்யாதிரஸைர்யுக்தம் காவ்யமேததகாயதாம் ॥ 9

பாட்யே - படிக்கும்பொழுதும்
கேயே ச - பாடும்பொழுதும்
மதுரம் - மதுரமான
த்ரிபி: - மூன்று
ப்ரமாணை: - ப்ரமாணங்களோடு
அன்விதம் - கூடினதான
ஸப்தபி: - ஏழு
ஜாதிபி: - ஜாதிகளால்
பத்தம் - கட்டுப்பட்டதான
தந்த்ரீலய ஸமன்விதம் - வீணைத்தந்தியில் தாளவொத்தோடு கூடியதான
ஹாஸ்ய ஶ்ருங்கார கருண வீர ரௌத்ர பயானகை: - ஹாஸ்யம், ச்ருங்காரம், கருணம், வீரம், ரௌத்ரம், பயானகம்,
பீபத்யாதி ரஸை: யுக்தம் - பீபத்ஸம் முதலிய ரஸங்களோடு கூடின
ஏதது காவ்யம் - இந்த காவ்யத்தை
அகாயதாம் - பாடினார்கள்.

तौ तु गान्धर्वतत्त्वज्ञौ मूर्च्छनास्थानकोविदौ ।
भ्रातरौ स्वरसंपन्नौ गन्धर्वाविव रूपिणौ ॥

தௌ து காந்தர்வதத்வஜ்ஞௌ மூர்ச்சனா ஸ்தான கோவிதௌ ।
ப்ராதரௌ ஸ்வரஸம்பந்நாவகந்தர்வாவிவ ரூபிணௌ ॥ 10

தௌ - அவ்விருவர்கள்
ப்ராதரௌ - ப்ராதாக்கள்
து - இதன்றி
காந்தர்வ தத்வஜ்ஞௌ - கானசாஸ்த்ரத்தின் தத்வத்தை அறிந்தவர்கள்
மூர்ச்சனா ஸ்தான கோவிதௌ - மந்திரம் மத்தியமம், தாரம் ஆகிய இசை வகைகளை அறிந்தவர்கள்
ஸ்வர ஸம்பந்நௌ - நல்ல சாரீரமுள்ளவர்கள்
கந்தர்வவ் இவ - கந்தர்வர்கள்போல
ரூபிணௌ - ரூபமுடையவர்கள்.

रूपलक्षणसंपन्नौ मधुरस्वरभाषिणौ ।
बिम्बादिवोद्धृतौ बिम्बौ रामदेहात्तथापरौ ॥

ரூபலக்ஷண ஸம்பந்நௌ மதுரஸ்வரபாஷிணௌ ।
பிம்பாதிவோத்திருதௌ ராமதேஹாத் ததாபரௌ ॥ 11

ரூபலக்ஷண ஸம்பந்நௌ - ரூபம், அழகு, இவைகளுடன் கூடினவர்கள்

மதுர ஸ்வர பாஷிணௌ - மதுரமான ஸ்வரத்தில் பேசுகிறவர்கள்
பிம்பாத் - பிம்பத்திலிருந்து
அபரௌ - வேறான
பிம்பௌ இவ - பிம்பங்கள்போல்
ராம தேஹாத் - ராமதேஹத்திலிருந்து
ததா - அதுபோலவே
உத்த்ருதௌ - பிரத்யேகமாய் உண்டாக்கப்பட்டவர்கள்.

तौ राजपुत्रौ कार्त्स्न्येन धर्म्यमाख्यानमुत्तमम् ।
वाचो विधेयं तत् सर्वं कृत्वा काव्यमनिन्दितौ ॥

தௌ ராஜபுத்ரௌ கார்த்ஸ்ன்யேன தர்ம்யமாக்யான முத்தமம் ।
வாசோவிதேயம் தத் ஸர்வம் க்ருத்வா காவ்யமநிந்திதௌ ॥ 12

ऋषीणां च द्विजातीनां साधूनां च समागमे ।
यथोपदेशं तत्त्वज्ञौ जगतुस्तौ कुशीलवौ ॥
महात्मानौ महाभागौ सर्वलक्षणलक्षितौ ॥

ரிஷீணாம் ச த்விஜாதீநாம் ஸாதூநாம் ச ஸமாகமே ।
யதோபதேஶம் தத்வக்ஞௌ ஜகதுஸ்தௌ குசீலவௌ ॥
மஹாத்மானௌ மஹாபாகௌ ஸர்வலக்ஷண லக்ஷிதௌ ॥ 13

அநிந்திதௌ - நிந்திக்கத்தகாத
தௌ ராஜ புத்ரௌ - அவ்விரண்டு ராஜாகுமாரர்கள்
கார்த்ஸ்ன்யேன - முழுமையும்
தர்ம்யம் - தர்மத்தோடு கூடின
உத்தமம் - உத்தமமான
ஆக்யானம் - சரித்ரமான
தத் ஸர்வம் - அந்த பூர்ணமான
காவ்யம் - காவ்யத்தை
வாச: - வாக்குக்கு
விதேயம் - ஸ்வாதீனமாக
க்ருத்வா - செய்து
தத்வக்ஞௌ - தத்வங்களை அறிந்தவர்களான
மஹாத்மானௌ - மஹாத்மாக்களான
மஹாபாகௌ - மஹா பாக்யசாலிகளான
ஸர்வ லக்ஷண லக்ஷிதௌ - ஸர்வலக்ஷணங்களோடு கூடினவர்களான
குஶீலவௌ - குசன், லவன் என்ற
தௌ - அவ்விருவர்கள்
ரிஷீணாம் ச - முனிவர்களிடமும்
ஸாதூநாம் - ஸாதுக்களிடமும்

த்விஜா தீநாம் ச - ப்ராஹ்மணர்களிடமும்
ஸமாகமே - ஸதஸ்ஸில்
யதோப தேஶம் - உபதேசம் பெற்றவாறு
ஜகது: - பாடினார்கள்.

तौ कदाचित् समेतानामृषीणां भावितात्मनाम् ।
आसीनानां समीपस्थाविदं काव्यमगायताम् ॥

தௌ கதாசித் ஸமேதாநாம் ரிஷீணாம் பாவிதாத்மநாம் ।
ஆஸீநாநாம் ஸமீபஸ்தாவிதம் காவ்யமகாயதாம் ॥ 14

கதாசித் - (ஸ்ரீராமர் ஸந்நிதியில்) ஒரு ஸமயம்
பாவிதாத்மநாம் - பரமாத்மா சிந்தனையுடைய
ஸமேதாநாம் - அச்வமேத மண்டபத்தில் ஒன்று சேர்ந்து
ஆஸீநாநாம் - வீற்றிருந்த
ரிஷீணாம் - முனிவர்களுடைய
ஸமீபஸ்தவ் - ஸமீபத்தில் இருக்கிறவர்களாய்
தௌ - அவ்விருவர்கள்
இதம் - இந்த
காவ்யம் - காவ்யத்தை
அகாயதாம் - பாடினார்கள்.

तत्श्रुत्वा मुनयः सर्वे बाष्पपर्याकुलेक्षणाः ।
साधु साध्विति तावूचुः परं विस्मयमागताः ॥

தச்ச்ருத்வா முனய: ஸர்வே பாஷ்பபர்யாகுலேக்ஷணா: ।
ஸாது ஸாத்விதி தாவூசு: பரம் விஸ்மயமாகதா: ॥ 15

தத் ச்ருத்வா - அதைக்கேட்டு
முனய: - முனிவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
பாஷ்ப பர்யா குலேக்ஷணா: - கண்ணீரால் வியாப்தமான கண்களை உடையவர்களாய்
பரம் - அதிக
விஸ்மயம் - ஆச்சர்யத்தை
ஆகதா: - அடைந்தவர்களாய்
தௌ - அவ்விருவர்களைப் பார்த்து
ஸாது ஸாது - 'ஸாது, ஸாது'
இதி - என்று
ஊசு: - மெச்சிக் கொண்டார்கள்.

ते प्रीतमनसः सर्वे मुनयो धर्मवत्सलाः ।
प्रशशंसुः प्रशस्तव्यौ गायन्तौ तौ कुशीलवौ ॥

தே ப்ரீதமனஸ: ஸர்வே முனயோ தர்ம்வத்ஸலா: ।
ப்ரஶஶம்ஸு: ப்ரஶஸ்தவ்யௌ காயந்தௌ தௌ குஶீலவௌ ॥ 16

தர்ம வத்ஸலா: - தர்மத்தில் ஆஸக்தர்களான
தே முனய: - அந்த முனிவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ப்ரீத மனஸ: - ப்ரீதியுள்ள மனமுடையவர்களாய்
காயமானௌ - கானஞ் செய்பவர்களான
ப்ரஶஸ்தவ்யௌ - ஶ்லாகிக்கத்தக்க
குஶீலவௌ - குசன், லவன் இவர்களை
ப்ரஶஶம்ஸு: - புகழ்ந்தார்கள்.

अहो गीतस्य माधुर्यं श्लोकानां च विशेषतः ।
चिरनिर्वृत्तमप्येतत् प्रत्यक्षमिव दर्शितम् ॥

அஹோ கீதஸ்ய மாதுர்யம் ஶ்லோகாநாம் ச விஶேஷத: ।
சிரநிர்வ்ருத்தமப்யேதத் ப்ரத்யக்ஷமிவ தர்ஶிதம் ॥ 17

கீதஸ்ய - கீதத்தினுடைய
விஶேஷத: - முக்யமாய்
ஶ்லோகாநாம் - சுலோகங்களுடைய
மாதுர்யம் - மாதுர்யமானது
அஹோ - ஆச்சர்யம்
ஏதத் - இது
சிர நிர்வ்ருத்தம் - வெகுகாலத்திற்கு முந்தி உண்டானது
அபி - ஆயினும்
ப்ரத்யக்ஷம் - பிரத்யக்ஷமானது
இவ - போல
தர்ஶிதம் - காட்டப்பட்டது.

प्रविश्य तावुभौ सुष्ठु तथाभावमगायताम् ।
सहितौ मधुरं रक्तं संपन्नं स्वरसंपदा ॥

ப்ரவிஶ்ய தாவுபௌ ஸுஷ்டு ததாபாவமகாயதாம் ।
ஸஹிதௌ மதுரம் ரக்தம் ஸம்பந்நம் ஸ்வரஸம்பதா ॥ 18

ஸஹிதௌ - ஒன்று சேர்ந்திருக்கிற
தௌ உபௌ - அந்த இருவர்கள்
பாவம் - கதையின் பாவத்துள்
ஸுஷ்டு ப்ரவிஶ்ய - நன்றாகப் புகுந்து
ஸ்வர ஸம்பதா - ஸ்வரஸம்பத்துடன்
ஸம்பந்நம் - கூடினதாய்
மதுரம் - மதுரமாய்

ரக்தம் - ராகத்தோடு கூடினதாய்
ததா - அப்பொழுது
அகாயதாம் - பாடினார்கள்.

एवं प्रशस्यमानौ तैस्तपःश्लाघ्यैर्महात्मभिः ।
संरक्ततरमत्यर्थं मधुरं तावगायताम् ॥

ஏவம் ப்ரஶஸ்யமாநௌ தைஸ்தப: ஶ்லாக்யைர் மஹாத்மபி: ।
ஸம்ரக்த தரமத்யர்தம் மதுரம் தாவகாயதாம் ॥ 19

ஸம்ரக்தரம் - மிகவும் உயர்ந்தரகமானதாயும்
அத்யர்தம் மதுரம் - மிகவும் மதுரமாயும்
தௌ - அவ்விருவர்கள்
அகாயதாம் - பாடினார்கள்.
தௌ - அவ்விருவர்கள்
தப: ஶ்லாக்யை: - தவத்தால் சிறந்தவர்களான
மஹாத்மபி: - மஹாத்மாக்களால்
ஏவம் - பின் சொல்லியவாறு
ப்ரஶஸ்ய மாநௌ - ச்லாகிக்கப்பட்டார்கள்.

प्रीतः कश्चिन्मुनिस्ताभ्यां संस्थितः कलशं ददौ ।
प्रसन्नो वल्कलं कश्चिद्ददौ ताभ्यां महायशाः ॥

ப்ரீத: கஶ்சின் முனிஸ்தாப்யாம் ஸம்ஸ்தித: கலஶம் ததௌ ।
ப்ரஸந்நோ வல்கலே கஶ்சித் ததௌ தாப்யாம் மஹாயஶா: ॥ 20

ப்ரீத: - ஸந்துஷ்டரான
கஶ்சித்முனி: - ஒரு முனிவர்
ஸம்ஸ்தித: - தன் ஆஸனத்திலிருந்து எழுந்து
தாப்யாம் - அவர்களுக்கு
கலஶம் - தன் கலசத்தை
ததௌ - கொடுத்தார்;
மஹாயஶா: - மஹாகீர்த்தியையுடைய
கஶ்சித் - ஒருவர்
ப்ரஸந்ந: - ப்ரஸன்னராய்
தாப்யாம் - அவர்களுக்கு
வல்கலே - மரவுரிகளிரண்டை
ததௌ - கொடுத்தார்.

अन्यः कृष्णाजिनं प्रादाद्यज्ञसूत्रमथापरः ।
कश्चित् कमण्डलुं प्रादान्मौञ्जीमन्यो महामुनिः ॥

அன்ய: க்ருஷ்ணாஜினம் ப்ராதாத் யக்ஞஸூத்ரமதாபர: ।
கஶ்சித் கமண்டலும் ப்ராதாத் மௌஞ்ஜீமன்யோ மஹா முனி: ॥ 21

அன்ய: - மற்றொருவர்
க்ருஷ்ணாஜினம் - கிருஷ்ணாஜினத்தையும்
ததா - அவ்விதமாகவே
அபர: - வேறொருவர்
யக்ஞஸூத்ரம் - யக்ஞோபவீதத்தையும்
ப்ராதாத் - கொடுத்தார்;
கஶ்சித் - ஒருவர்
கமண்டலும் - கமண்டலுவையும்
அன்ய: - வேறொரு
மஹாமுனி: - மஹர்ஷி
மௌஞ்ஜீம் - மௌஞ்ஜியையும்
ப்ராதாத் - கொடுத்தார்.

बृसीं ददौ तदा चान्यः कुठारमपरो मुनिः ॥

ப்ருஸீம் ததௌ ததாசான்ய குடாரமபரோமுனி: ॥ 22

ததா ச - அப்பொழுதே
அன்ய: - ஒருவர்
ப்ருஸீம் - ஆஸனபீடத்தையும்
அபர: முனி: - மற்றொரு முனிவர்
குடாரம் - கோடாரியையும்
ததௌ - கொடுத்தார்.

काषायमपरो वस्त्रं चीरमन्यो ददौ मुनिः ।
जटाबन्धनमन्यस्तु काष्ठरज्जुं मुदान्वितः ॥

காஷாயமபரோ வஸ்த்ரம் சீரமன்யோ ததௌ முனி: ।
ஜடாபந்தன மன்யஸ்து காஷ்டரஜ்ஜும் முதான்வித: ॥ 23

यज्ञभाण्डमृषिः कश्चित् काष्ठभारं तथापरः ।
औदुम्बरीं बृसीमन्यो स्वस्ति केचित्तदा वदन् ॥

யஞபாண்டம்ரிஷி: கஶ்சித் காஷ்டபாரம் ததாபர: ।
ஔதம்பரீம் ப்ருஸீமன்யோ ஸ்வஸ்தி கேசித்ததா வதன் ॥ 24

அபர: - மற்றொருவர்
காஷாயம் - காஷாய
வஸ்த்ரம் - வஸ்த்ரத்தையும்
அன்ய: முனி: - மற்றொரு முனிவர்
சீரம் - மரவுரியையும்

அன்ய: - மற்றொருவர்
முதா - ஸந்தோஷத்தோடு
அன்வித: - கூடினவராய்
ஜடா பந்தனம் - ஜடைமுடியும் நூலையும்
து - அதோடுகூட
காஷ்ட ரஜ்ஜும் - விறகு கட்டும் கயிறையும்
கஶ்சித் ரிஷி: - ஒரு ரிஷி
யஞபாண்டம் - யக்ஞபாண்டத்தையும்
அபர: - மற்றொருவர்
காஷ்ட பாரம் - விறகு கட்டையும்
ததா - அத்துடன்
ஔதும்பரீம் - அத்தி (ஓதும்பரமரத்தினால் செய்த)
ப்ருஸீம் - ஆஸனபீடத்தையும்
ததௌ - கொடுத்தார்;
அன்யே கேசித் - வேறு சிலர்
ததா - அப்பொழுது
ஸ்வஸ்தி - ஆசீர்வசனம்
அவதன் - கூறினார்கள்.

आयुष्यमपरे प्राहुर्मुदा तत्र महर्षयः ।
ददुश्चैव वरान् सर्वे मुनयः सत्यवादिनः ॥

ஆயுஷ்யமபரே ப்ராஹுர்முதா தத்ர மஹர்ஷய: ।
ததுஶ்சைவ வரான் ஸர்வே முனய: ஸத்யவாதின: ॥ 25

தத்ர - அங்கு
அபரே - வேறுசில
மஹர்ஷய: - மஹர்ஷிகள்
முதா - ஸந்தோஷத்தினால்
ஆயுஷ்யம் - 'தீர்க்காயுஸ்ஸாய் இருங்கள்' என்னும் ஆசீர்வாதத்தை
ப்ராஹு: - உச்சரித்தார்கள்;
ஸத்ய வாதின: - ஸத்ய வசனமே பேசுபவர்களான
முனய: - முனிவர்கள்
ஸர்வே ச ஏவ - எல்லோருமே
வரான் - வரங்களை
தது: - அளித்தார்கள்.

आश्चर्यमिदमाख्यानं मुनिना संप्रकीर्तितम् ।
परं कवीनामाधारं समाप्तं च यथाक्रमम् ॥

ஆஶ்சர்ய மிதமாக்யானம் முனினா ஸம்ப்ரகீர்திதம்।
பரம் கவீனாமாதாரம் ஸமாப்தம் ச யதாக்ரமம் ॥ 26

अभिगीतमिदं गीतं सर्वगीतेषु कोविदौ ।
आयुष्यं पुष्टिजनकं सर्वश्रुतिमनोहरम् ॥

அபிகீதமிதம் கீதம் ஸர்வகீதேஷு கோவிதௌ ।
ஆயுஷ்யம் புஷ்டிஜனகம் ஸர்வஶ்ருதிமனோஹரம் ॥ 27

प्रशस्यमानौ सर्वत्र कदाचित्तत्र गायकौ ।
रथ्यासु राजमार्गेषु ददर्श भरताग्रजः ॥

ப்ரஶஸ்யமானௌ ஸர்வத்ர கதாசித் தத்ர காயகௌ ॥
ரத்யாஸு ராஜமார்கேஷு ததர்ஶ பரதாக்ரஜ: ॥ 28

முனினா - முனிவரால்
ஸம்ப்ர கீர்திதம் - காவ்ய லக்ஷணத்துடன் விஸ்தாரமாக செய்த
கவீனாம் - கவிகளுக்கு
பரம் ஆதாரம் - பரம ஆதாரமாக
யதாக்ரமம் - க்ரமப்படி
ஸமாப்தம் - முடிக்கப்பட்ட
ச - அன்றியும்
ஆஶ்சர்யம் - ஆச்சர்யகரமான
ஆயுஷ்யம் - ஆயுர் விருத்தியை கொடுக்கவல்ல
புஷ்டி ஜனகம் } - புஷ்டியை உண்டுபண்ணுகிற
ஸர்வஶ்ருதி } - எல்லா ஜனங்களுடைய செவியையும்
மனோஹரம் - மனதையும் அபஹரிக்கிறதான
அபிகீதம் - நன்றாக கானஞ்செய்யப்பட்ட
இதம் கீதம் - ராகலக்ஷணங்கள் ஸஹிதமான
இதம் ஆக்யானம் - இச்சரித்ரத்தை
ஸர்வ கீதேஷு - எல்லா கீதங்களிலும்
கோவிதௌ - ஸமர்த்தர்களாய்
காயகௌ - கானஞ் செய்கிறவர்களான
தத்ர - அங்கு
ரத்யாஸு - வீதிகளிலும்
ராஜ மார்கேஷு - ராஜமார்க்கங்களிலும்
ஸர்வத்ர - எங்கும்
ப்ரஶஸ்ய மானௌ - ச்லாகிக்கப்பட்ட அவர்களை
கதாசித் - ஒரு சமயத்தில்
பரதாக்ரஜ: - பரதரின் ஜ்யேஷ்ட ப்ராதாவான (ஸ்ரீராமர்)
ததர்ஶ - கண்டார்.

स्ववेश्म चानीय ततो भ्रातरौ च कुशीलवौ ।
पूजयामास पूजार्हौ रामः शत्रुनिबर्हणः ॥

ஸ்வவேஶ்ம சானீய ததோ ப்ராதரௌ ச குஶீலவௌ ।
பூஜயாமாஸ பூஜார்ஹௌ ராம: ஶத்ருநிபர்ஹண: ॥ 29

ஶத்ரு நிபர்ஹண: - சத்ருக்களை அழிப்பவரான
ஸ: - அந்த
ராம: ச - ஸ்ரீராமரும்
பூஜார்ஹௌ - பூஜிக்கத்தக்க
ப்ராதரௌ - ப்ராதாக்களான
குஶீலவௌ - குசன், லவன் இவர்களை
தத: - அவ்விடத்திலிருந்து
ஸ்வவேஶ்ம - தன் மாளிகைக்கு
ஆநீய - அழைத்துவந்து
பூஜயாமாஸ - உபசரித்தார்.

आसीनः काञ्चने दिव्ये स च सिंहासने प्रभुः ।
उपोपविष्टः सचिवैर्भ्रातृभिश्च परंतपः ॥

ஆஸீன: காஞ்சனே திவ்யே ஸ ச ஸிம்ஹாஸனே ப்ரபு: ।
உபோபவிஷ்ட: ஸசிவைர்ப்ராத்ருபிஶ்ச பரந்தப: ॥ 30

दृष्ट्वा तु रूपसंपन्नौ तावुभौ नियतस्तदा ।
उवाच लक्ष्मणं रामः शत्रुघ्नं भरतं तथा ॥

த்ருஷ்ட்வா து ரூபஸம்பந்நௌ தாவுபௌ நியதஸ்ததா ।
உவாச லக்ஷ்மணம் ராம: ஶத்ருக்னம் பரதம் ததா ॥ 31

காஞ்சனே - ஸ்வர்ணமயமான
திவ்யே - திவ்யமயமான
ஸிம்ஹாஸனே - ஸிம்ஹாஸனத்தில்
ஆஸீன: - உட்கார்ந்திருந்தவராய்
ஸசிவை: - மந்த்ரிகளாலும்
ப்ராத்ருபி: ச - ப்ராதாக்களாலும்
உபோப விஷ்ட: - சூழப்பட்டவராய்
பரந்தப: - சத்ருக்களை தபிக்கச் செய்கிறவரும்
நியத: - அச்வமேதயாக தீக்ஷை கொண்டிருப்பவரும்
ப்ரபு: - ப்ரபுவுமான
ஸ: - அந்த
ராம: ச - ஸ்ரீராமர்
ரூப ஸம்பந்நௌ - ரூபஸம்பன்னர்களான

தௌ - அந்த
உபௌது - இருவர்களையும்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
ததா - அப்பொழுது
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரையும்
ஶத்ருக்னம் - சத்ருக்னரையும்
பரதம் - பரதரையும் பார்த்து
ததா - பின்வருமாறு
உவாச - சொன்னார்:

श्रूयतामिदमाख्यानमनयोर्देववर्चसोः ।
इत्युक्त्वा सदृशौ तौ तु गायकौ तावुवाच ह ।
विचित्रार्थपदं सम्यग्गायन्तौ समचोदयत् ॥

ஶ்ருயதாமிதமாக்யானமனயோர் தேவவர்சஸோ: ।
இத்யுக்த்வா ஸத்ருஶௌ தௌ து காயகௌ தாமுவாச ஹ ।
விசித்ரார்த்தபதம் ஸம்யக் காயந்தௌ ஸமசோதயத் ॥ 32

தேவ வர்சஸோ: - "தெய்வஒளி பொருந்திய
அனயோ: - இவ்விருவர்களிடம்
இதம் - இந்த
விசித்ரார்த்த பதம் - விசித்ரமான பொருளும் சொல்லுமமைந்த
ஆக்யானம் - சரித்ரம்
ஸம்யக் - நன்றாக
ஶ்ருயதாம் - கேட்கப்படட்டும்"
இதி - என்று
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
ஸத்ருஶௌ - ஒருவர்க்கொருவர் இணையான
தௌ - அவ்விரு
காயகௌ து - பாடகர்களையும் பார்த்து
உவாச ஹ - பேசினார்; காண்!
தௌ - அந்த (இரு)
காயந்தௌ - பாடுபவர்களையும்
ஸமசோதயத் - உத்ஸாஹப் படுத்தினார்.

तौ चापि मधुरं रक्तं स्वञ्चितायतनिःस्वनम् ।
तन्त्रीलयवदत्यर्थं विश्रुतार्थमगायताम् ॥

தௌ சாபி மதுரம் ரக்தம் ஸ்வஞ்சிதாயத நி:ஸ்வனம் ।
தந்த்ரீலயவதத்யர்தம் விஶ்ருதார்தமகாயதாம் ॥ 33

அபி - இதனால்
தௌச - அவ்விருவர்களும்
மதுரம் - மதுரமாய்
ரக்தம் - ராகத்தோடு கூடியதாய்
ஸ்வாசித்தாயத நிஸ்வனம் - பூஜ்யமாயும் தீர்க்கமுமான ஆலாபத்தை உடையதாக இருக்கும்படி
தந்த்ரீலயவத் - வீணைத்தந்தியில் தாளவொத்தோடு கூடினதாய்
அத்யர்தம் விஶ்ருதார்தம் - மிக ஸ்பஷ்டமான அர்த்தமுடையதாய்
அகாயதாம் - கானஞ் செய்தார்கள்.

ह्लादयत्सर्वगात्राणि मनांसि हृदयानि च ।
श्रोत्राश्रयसुखं गेयं तद्बभौ जनसंसदि ॥

ஹ்லாதயத் ஸர்வகாத்ராணி மனாம்ஸி ஹ்ருதயானி ச ।
ஶ்ரோத்ராஶ்ரய ஸுகம் கேயம் தத் பபௌ ஜனஸம்ஸதி ॥ 34

தத் - அந்த
கேயம் - கானமானது
ஜன ஸம்ஸதி - ஜனஸபையில்
ஶ்ரோத்ராஶ்ரய ஸுகம் - ச்ரோத்ரேந்த்ரியத்திற்கு மதுரமாய்
பபௌ - விளங்கியது
ஸர்வ காத்ராணி - ஸகல ஜனங்களின் அவயவங்களையும்
ஹ்ருதயானி - ஹ்ருதயங்களையும்
மனாம்ஸி - மனங்களையும்
ஹ்லாதயத் - ஸந்தோஷப்படுத்தியது.

इमौ मुनी पार्थिवलक्षणान्वितौ कुशीलवौ चैव महातपस्विनौ ।
ममापि तद्भूतिकरं प्रचक्षते महानुभावं चरितं निबोधत ॥

இமௌ முனீ பார்திவ லக்ஷணான்விதௌ
குஶீலவௌ சைவ மஹாதபஸ்வினௌ ।
மமாபி தத் பூதிகரம் ப்ரசக்ஷதே
மஹானுபாவம் சரிதம் நிபோதத ॥ 35

இமௌ - 'இந்த
குஶீலவௌ - குசன், லவன், இவர்கள்
மஹா தபஸ்வினௌ - பெருந்தபஸ்விகளாகவும்
முனீ - முனிவர்களாகவும்
அபி - இருந்தும்
பார்திவ லக்ஷணான்விதௌ - ராஜலக்ஷணங்கள் பொருந்தினவர்கள்

ச - மேலும்
மம ஏவ - எனக்கே
ஶ்ரூதிகரம் - ச்ரேயஸ்கரமான
மஹாநுபாவம் - அதிப்ரபாவமுடைய
சரிதம் - சரித்ரமானது
ப்ரசக்ஷதே - சொல்லப்படுகிறது
தத் - அதை
நிபோதத - கேளுங்கள்.'

ततस्तु तौ रामवचःप्रचोदितावगायतां मार्गविधानसंपदा ।
स चापि रामः परिषद्गतः शनैर्बुभूषया सक्तमना बभूव ह ॥

ததஸ்து தௌ ராமவச: ப்ரசோதிதா-
வகாயதாம் மார்கவிதான ஸம்பதா ।
ஸ சாபி ராம: பரிஷத்கத: ஶனைர்
புபூஷயா ஸக்தமநா பபூவஹ ॥ 36

தத: - பிறகு
து - இப்பொழுது
ராம வச: ப்ரசோதிதவ்- ஸ்ரீராமருடைய வார்த்தையால் உத்சாகம் கொண்டவர்களாய்
தௌ - அவ்விருவர்கள்
மார்க விதான ஸம்பதா - மார்க்கமென்கிற கானப்ரகாரத்தின் அதிசயத்தோடு
அகாயதாம் - கானஞ் செய்தார்கள்
அபி - அதனால்
ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமரும்
ஶனை: - மெள்ள மெள்ள
பரிஷத் கத: - ஸிம்ஹாஸனத்திலிருந்து இறங்கி ஸபையை அடைந்தவராய்
புபூஷயா - அனுபவிக்க வேண்டுமென்கிற விருப்பத்துடன்
ஸக்த மநா: - ஆஸக்தியான மனமுடையவராய்
பபூவ - ஆனார்
ஹ - ஆச்சர்யம்!!

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
அநுக்ரமணிகா நாம சதுர்த: ஸர்க: ॥

பஞ்சம: ஸர்க: - 5

सर्वा पूर्वमियं येषामासीत् कृत्स्ना वसुंधरा ।
प्रजापतिमुपादाय नृपाणां जयशालिनाम् ॥
ஸர்வா பூர்வமியம் யேஷாமாஸீத் க்ருத்ஸ்நா வஸுந்தரா ।
ப்ரஜாபதிமுபாதாய ந்ருபாணாம் ஜயஶாலிநாம் ॥ 1

येषां स सगरो नाम सागरो येन खानितः ।
षष्टिः पुत्रसहस्राणि यं यान्तं पर्यवारयन् ॥
யேஷாம் ஸ ஸகரோ நாம ஸாகரோ யேன கானித: ।
ஷஷ்டி: புத்ரஸஹஸ்ராணி யம் யாந்தம் பர்யவாரயன் ॥ 2

इक्ष्वाकूणामिदं तेषां राज्ञां वंशे महात्मनाम् ।
महदुत्पन्नमाख्यानं रामायणमिति श्रुतम् ॥
இக்ஷ்வாகூணாமிதம் தேஷாம் ராக்ஞாம் வம்ஶே மஹாத்மநாம் ।
மஹதுத்பன்னமாக்யானம் ராமாயணமிதி ஶ்ருதம் ॥ 3

க்ருத்ஸ்நா - ஸமஸ்தமான
இயம் வஸுந்தரா - இந்த பூமி
ஜயஶாலிநாம் - வெற்றியால் விளங்குகிற
யேஷாம் - எந்த
ந்ருபாணாம் - ராஜாக்களுக்கு
ப்ரஜாபதிம் - மனுப்ரஜாபதியுடன்
உபாதாய - ஆரம்பித்து
ஸர்வா பூர்வம் - எல்லோருக்கும் துர்லபமாயிருக்கும்படி
ஆஸீத் - இருந்ததோ
யேஷாம் - எவர்களுக்குள்
ஸ: ஸகர: - அந்த ஸகரரோ
யேன - எவரால்
ஸாகர: - ஸமுத்ரம்
கானித: - தோண்டப்பட்டது
நாம - ப்ரஸித்திதமோ
யாந்தம் - வெளியில் புறப்பட்ட
யம் - எவரை
ஷஷ்டி: புத்ர ஸஹஸ்ராணி - அறுபது ஆயிரம் பிள்ளைகள்
பர்ய வாரயன் - சூழ்ந்துகொண்டார்களோ
மஹாத்மநாம் - மஹாத்மாக்களான
இக்ஷ்வாகூணாம் - இக்ஷ்வாகு வம்சத்திலுண்டானவர்களான
தேஷாம் - அந்த

ராக்ஞாம் - ராஜாக்களுடைய
வம்ஶே - வம்சத்தில்
ராமாயணம் - ராமாயணம்
இதி - என்று
ஶ்ருதம் - ப்ரஸித்தமான
மஹத் இதம் - சிறந்த இந்த
ஆக்யானம் - சரித்ரம்
உத்பன்னம் - உண்டாயிற்று.

तदिदं वर्तयिष्यामि सर्वं निखिलमादितः ।
धर्मकामार्थसहितं श्रोतव्यमनसूयया ॥

ததிதம் வர்தயிஷ்யாமி ஸர்வம் நிகிலமாதித: ।
தர்மகாமார்த்த ஸஹிதம் ஶ்ரோதவ்யமனஸூயயா ॥ 4

தத் இதம் - அப்படிப்பட்ட இந்த காவ்யத்தை
வர்தயிஷ்யாமி - வெளியிடுகிறேன்
தர்ம காமார்த்த ஸஹிதம் - தர்மம், காமம், அர்த்தங்களோடு கூடின
ஸர்வம் - ஸர்வமும்
ஆதித: - ஆதிமுதல்
நிகிலம் - ஸகலமும்
அனஸூயயா - அஸூயை இல்லாமல்
ஶ்ரோதவ்யம் - கேட்கத்தக்கது.

कोसलो नाम मुदितः स्फीतो जनपदो महान् ।
निविष्टः सरयूतीरे प्रभूतधनधान्यवान् ॥

கோஸலோ நாம முதித: ஸ்பீதோ ஜனபதோ மஹான் ।
நிவிஷ்ட: ஸரயூதீரே ப்ரபூததனதான்யவான் ॥ 5

முதித: - ஸந்தோஷமடைந்த
ஸ்பீத: - ஸம்ருத்தியான
ப்ரபூத தன தான்யவான் - அதிக தனதான்யங்களையுடைய
கோஸல: - கோஸலமென்று
நாம - ப்ரஸித்தமான
மஹான் - பெரிய
ஜனபத: - தேசம்
ஸரயூ தீரே - ஸரயு நதியின் கரையில்
நிவிஷ்ட: - ஸ்தாபிக்கப்பட்டது.

अयोध्या नाम नगरी तत्रासील्लोकविश्रुता ।
मनुना मानवेन्द्रेण या पुरी निर्मिता स्वयम् ॥

அயோத்யா நாம நகரீ தத்ராஸீல்லோகவிஶ்ருதா ।
மனுநா மானவேந்த்ரேண யா புரீ நிர்மிதா ஸ்வயம் ॥ 6

आयता दश च द्वे च योजनानि महापुरी ।
श्रीमती त्रीणि विस्तीर्णा सुविभक्तमहापथा ॥

ஆயதா தஶ ச த்வே ச யோஜநாநி மஹாபுரீ ।
ஶ்ரீமதீ த்ரீணி விஸ்தீர்ணா ஸுவிபக்தமஹாபதா ॥ 7

राजमार्गेण महता सुविभक्तेन शोभिता ।
मुक्तपुष्पावकीर्णेन जलसिक्तेन नित्यशः ॥

ராஜமார்கேண மஹதா ஸுவிபக்தேன ஶோபிதா ।
முக்தபுஷ்பாவகீர்ணேன ஜலஸிக்தேந நித்யஶ: ॥ 8

அயோத்யா - அயோத்யை
நாம - என்று
லோகவிஶ்ருதா - உலகப்ரஸித்தமான
நகரீ - நகரம்
தத்ர ஆஸீத் - அங்கு இருந்தது
யா - எந்த அந்த
புரீ - நகரமானது
மானவேந்த்ரேண - மனிதர்களுக்குப் ப்ரபுவான
மனுநா - மனுவினால்
ஸ்வயம் - ஸ்வயமாகவே
நிர்மிதா - ஸ்ருஷ்டிக்கப்பட்டது
தஶ ச த்வே ச - பன்னிரண்டு
யோஜநாநி - யோஜனைகள்
ஆயதா - நீண்டது
மஹாபுரீ - முக்ய நகரம்
ஶ்ரீமதீ - ஶ்ரீயை உடையது
த்ரீணி - மூன்று யோஜனைகள்
விஸ்தீர்ணா - அகன்றது
ஸுவிபக்தமஹாபதா - நன்றாக பிரிக்கப்பட்ட பெரிய மார்க்கங்களை உடையது
மஹதா - பெரிய
ஸுவிபக்தேன - நன்றாக பிரிக்கப்பட்ட
முக்த புஷ்பாவ கீர்ணேன - உதிர்ந்த புஷ்பங்களால் வ்யாப்தமான
நித்யஶ: - எப்பொழுதும்
ஜலஸிக்தேந - ஜலத்தால் நனைக்கப்பட்ட
ராஜ மார்கேண - ராஜமார்க்கத்தால்
ஶோபிதா - சோபித்தது.

तां तु राजा दशरथो महाराष्ट्रविवर्धनः ।
पुरीमावासयामास दिवं देवपतिर्यथा ॥

தாம் து ராஜா தஶரதோ மஹாராஷ்ட்ரவிவர்தன: ।
புரீமாவாஸயாமாஸ திவம் தேவபதிர்யதா ॥ 9

மஹாராஷ்ட்ர விவர்தன: - பெரிய ராஜ்யங்களை வ்ருத்தி செய்கிற
ராஜா - மஹாராஜா
தஶரத: து - தசரதரோவெனில்
திவம் - தேவலோகத்தின்
தேவபதி: யதா - தேவராஜாபோல்
தாம் புரீம் - அந்த நகரத்தை
ஆவாஸயாமாஸ - ஆண்டு வந்தார்.

कवाटतोरणवतीं सुविभक्तान्तरापणाम् ।
सर्वयन्त्रायुधवतीमुपेतां सर्वशिल्पिभिः ॥

கவாட தோரணவதீம் ஸுவிபக்தாந்தராபணாம் ।
ஸர்வயந்த்ராயுதவதீமுபேதாம் ஸர்வஶில்பிபி: ॥ 10

सूतमागधसंबाधां श्रीमतीमतुलप्रभाम् ।
उच्चाट्टालध्वजवतीं शतघ्नीशतसंवृताम् ॥

ஸூதமாகதஸம்பாதாம் ஶ்ரீமதீமதுலப்ரபாம் ।
உச்சாட்டாலத்வஜவதீம் ஶதக்னீஶத ஸம்வ்ருதாம் ॥ 11

वधूनाटकसङ्घैश्च संयुक्तां सर्वतः पुरीम् ।
उद्यानाम्रवणोपेतां महतीं सालमेखलाम् ॥

வதூ நாடக ஸங்கைஶ்ச ஸம்யுக்தாம் ஸர்வத: புரீம் ।
உத்யாநாம்ரவணோபேதாம் மஹதீம் ஸாலமேகலாம் ॥ 12

दुर्गगम्भीरपरिखां दुर्गामन्यैर्दुरासदाम् ।
वाजिवारणसंपूर्णां गोभिरुष्ट्रैः खरैस्तथा ॥

துர்ககம்பீரபரிகாம் துர்காமன்யைர்துராஸதாம் ।
வாஜிவாரணஸம்பூர்ணாம் கோபிருஷ்ட்ரை: கரைஸ்ததா ॥ 13

सामन्तराजसङ्घैश्च बलिकर्मभिरावृताम् ।
नानादेशनिवासैश्च वणिग्भिरुपशोभिताम् ॥

ஸாமந்தராஜ ஸங்கைஶ்ச பலிகர்மபிராவ்ருதாம் ।
நாநாதேஶ நிவாஸைஶ்ச வணிக்பிருப ஶோபிதாம் ॥ 14

प्रासादै रत्नविकृतैः पर्वतैरिव शोभिताम् ।
कूटागारैश्च संपूर्णामिन्द्रस्येवामरावतीम् ॥

ப்ராஸாதை ரத்னவிக்ருதை: பர்வதைரிவ ஶோபிதாம் ।
கூடாகாரைஶ்ச ஸம்பூர்ணா மிந்த்ரஸ்யேவாமராவதீம் ॥ 15

चित्रामष्टापदाकारां वरनारीगणैर्युताम् ।
सर्वरत्नसमाकीर्णां विमानगृहशोभिताम् ॥

சித்ரா மஷ்டா பதாகாராம் வரநாரீகணைர்யுதாம் ।
ஸர்வரத்னஸமாகீர்ணாம் விமானக்ருஹ ஶோபிதாம் ॥ 16

கவாட தோரணவதீம் - வெளிவாயில் கதவையுடையதும்
ஸுவிபக்தாந்தரா பணாம் - நன்றாக பிரிக்கப்பட்ட மத்யப்ரதேசத்தில் கடைகளையுடையதும்
ஸர்வ யந்த்ரா யுதவதீம் - எல்லா யந்த்ரங்களையும் ஆயுதங்களையும் உடையதும்
ஸர்வ ஶில்பிபி: உபேதாம் - எல்லாசித்ர வேலைக்காரர்களோடு கூடினதும்
ஸூதமாகத ஸம்பாதாம் - மஹாராஜாவை துதித்து பாடுபவர்களான ஸூதர்களாலும் குலமுறை கூறி புகழ்ந்து அவரை துயிலெழுப்புபவரான மாகதர்களாலும் நிறைந்துள்ளதும்
ஶ்ரீமதீம் - ஶ்ரீயை உடையதும்
அதுல ப்ரபாம் - ஒப்பில்லாத ஒளியை உடையதும்
உச்சாட்டால த்வஜவதீம் - உன்னத மாளிகைகளின்மீது கொடிகளை உடையதும்
ஶதக்னீ ஶத ஸம்வ்ருதாம் - நூறு சதக்னீ என்ற பீரங்கிகளின் வ்யாப்தமான
தாம் - அப்படி ப்ரஸித்தி பெற்றதான
மஹதீம் - மஹிமை பொருந்தியதும்
புரீம் - ராஜதானியாய்
ஸர்வத: - எங்கும்
வதூ நாடக ஸங்கை: - பெண்களுக்கு நர்த்தனம் பயிற்றுகிற நடர்களின் கூட்டங்களோடு
ஸம் யுக்தாம் - கூடினதும்
உத்யா நாம்ரவணோ பேதாம் - சிங்காரவனங்கள் மாஞ்சோலைகளோடு கூடினதும்
ஸால மேகலாம் - ஒட்டியாணம் போன்ற மதில்களையுடையதும்
துர்க கம்பீர பரிகாம் - பெரிய ஆழமுள்ள அகழியையுடைய
துர்காம் - கோட்டையையுடையதும்
அன்யை: - இதரர்கள்
துரா ஸதாம் - வருந்தியும் புகவாரிதானதும்
வாஜிவாரண ஸம்பூர்ணாம் - குதிரைகளாலும் யானைகளாலும் நிறைந்ததும்
கோபி: - பசுக்களாலும்

உஷ்ட்ரை: - ஒட்டகங்களாலும்
கரை: - கழுதைகளாலும்
ததா - அப்படியே
பலி கர்மபி: - கப்பங்களைக் கட்டுகிற
ஸா மந்த ராஜ ஸங்கை: - சிற்றரசர்களின் கூட்டங்களாலும்
ஆவ்ருதாம் - நிறைந்துள்ளதும்
நாநா தேஶ நிவாஸை: - நானா தேசங்களிலிருப்பவர்களான
வணிக்பி: - வ்யாபாரிகளால்
உபஶோபிதாம் ச - விளங்குகிறதும்
ரத்ன விக்ருதை: - ரத்னங்களாலிழைத்துக் கட்டப்பட்ட
ப்ராஸாதை: - மாளிகைகளால்
பர்வதை: இவ - பர்வதங்களால்போல்
ஶோபிதாம் - விளங்குகிறதும்
கூடாகாரை: ச - மேல்வீடுகளாலும்
ஸம்பூர்ணம் - நிறைந்ததும்
இந்த்ரஸ்ய - இந்த்ரனுடைய
அமராவதீம் இவ - அமராவதியைப் போல
சித்ராம் - ஆச்சர்யமான
அஷ்டா பதா காரம் - சொக்கட்டான் கட்டம் போல வடிவமமைந்ததும்
வர நாரீ கணை: யுதாம் - சிறந்த ஸ்த்ரீ ஸமூஹங்களோடு கூடினதும்
ஸர்வ ரத்ன ஸமா கீர்ணாம் - எல்லாவகை ரத்னங்களால் நிறைந்ததும்
விமான க்ருஹ ஶோபிதாம் - விமானங்களுக்கொப்பான மாளிகைகளால் நிறைந்ததும்

गृहगाढामविच्छिद्रां समभूमौ निवेशिताम् ।
शालितण्डुलसंपूर्णामिक्षुकाण्डरसोदकाम् ॥

க்ருஹ காடாமவிச்சித்ராம் ஸமபூமௌ நிவேஶிதாம் ।
ஶாலிதண்டுல ஸம்பூர்ணாமிக்ஷு காண்டரஸோதகாம் ॥ 17

दुन्दुभीभिर्मृदङ्गैश्च वीणाभिः पणवैस्तथा ।
नादितां भृशमत्यर्थं पृथिव्यां तामनुत्तमाम् ॥

துந்துபீபிர் ம்ருதங்கைஶ்ச வீணாபி: பணவைஸ்ததா ।
நாதிதாம் ப்ருஶமத்யர்த்தம் ப்ருதிவ்யாம் தாமநுத்தமாம் ॥ 18

विमानमिव सिद्धानां तपसाधिगतं दिवि ।
न कुवेरस्य चेन्द्रस्य यमस्य वरुणस्य वा ॥

விமானமிவ ஸித்தாநாம் தபஸாதிகதம் திவி ।
நகுபேரஸ்ய சேந்த்ரஸ்ய யமஸய வருணஸ்ய வா ॥ 19

ब्राह्मणोऽपि पुरी रम्या नेदृशी च स्वयंभुवः ।
सुनिवेशितवेश्मान्तां नरोत्तमसमावृताम् ॥

ப்ராஹ்மணோऽபி புரீரம்யா நேத்ருஸி ச ஸ்வயம்புவ: ।
ஸுநிவேஶித வேஶ்மாந்தாம் நரோத்தம ஸமாவ்ருதாம் ॥ 20

ये च बाणैर्न विध्यन्ति विविक्तमपरावरम् ।
शब्दवेध्यं च विततं लघुहस्ता विशारदाः ॥

யே ச பாணைர் ந வித்யந்தி விவிக்தமபராவரம் ।
ஶப்தவேத்யம் ச விததம் லகுஹஸ்தா விஶாரதா: ॥ 21

सिंहव्याघ्रवराहाणां मत्तानां नर्दतां वने ।
हन्तारो निशितैः शस्त्रैर्बलाद्बाहुबलैरपि ॥

ஸிம்ஹவ்யாக்ரவராஹாணாம் மத்தாநாம் நர்ததாம் வனே ।
ஹந்தாரோ நிஶிதை: ஶஸ்த்ரைர்பலாத் பாஹு பலைரபி ॥ 22

तादृशानां सहस्रैस्तामभिपूर्णां महारथैः ।
पुरीमावासयामास राजा दशरथस्तदा ॥

தாத்ருஶானாம் ஸஹஸ்ரைஸ்தாமபிபூர்ணாம் மஹாரதை: ।
புரீமாவாஸயாமாஸ ராஜா தஶரதஸ்ததா ॥ 23

तामग्निमद्भिर्गुणवद्भिरावृतां द्विजोत्तमैर्वेदषडङ्गपारगैः ।
सहस्रदैः सत्यरतैर्महात्मभिर्महर्षिकल्पैरृषिभिश्च केवलैः ॥

தாமக்னிமத்பிர் குணவத்பிராவ்ருதாம்
த்விஜோத்தமைர்வேதஷடங்க பாரகை: ।
ஸஹஸ்ரதை: ஸத்யரதைர்மஹாத்மபிர்
மஹர்ஷி கல்பைர்ரிஷிபிஶ்ச கேவலை: ॥ 24

க்ருஹ காடாம் - வீடுகளால் நெருக்கமானதும்
அவிச் சித்ராம் - குற்றமில்லாமலிருக்கிறதும்
ஸமபூமௌ - ஸமபூமியில்
நிவேஶிதாம் - கட்டப்பட்டதும்
ஶாலி தண்டுல ஸம்பூர்ணாம் - செந்நெல் அரிசி வளமுள்ளதும்
இக்ஷு காண்ட ரஸோதகாம் - கரும்புக் கண்டத்தின் ரஸம் போன்ற தீர்த்தமுடையதும்
துந்துபீபி: - பேரிகளாலும்
ம்ருதங்கை: ச - மிருதங்கங்களாலும்

வீணாபி: - வீணைகளாலும்
பணவை: - மத்தளங்களாலும்
ததா - அப்படியே
ப்ருஶம் நாதிதாம் - மிகவும் த்வனிக்கப் பெற்றதும்
ப்ருதிவ்யாம் - பூமியில்
அத்யர்த்தம் - மிகவும்
அநுத்தமாம் - உத்தமமானதும்
தபஸா - தவத்தால்
அதிகதம் - அடையப்பட்ட
ஸித்தாநாம் - ஸித்தர்களுடைய
விமானம் இவ - விமானம் போன்றதாய்
திவி - தேவலோகத்தில்
குபேரஸ்ய - குபேரனுக்காவது
இந்த்ரஸ்ய - இந்திரனுக்காவது
யமஸ்ய - யமனுக்காவது
வருணஸ்ய வா - வருணனுக்காவது
ந - இல்லை
ஸ்வயம் புவ: - ஸ்வயம்புவான
ப்ரஹ்மண: - ப்ரஹ்மாவினுடைய
ரம்யா - அழகியதான
புரீ அபி ச - பட்டணம்கூட
ஈத்ருஶீ - இம்மாதிரியாக
ந - இல்லை
தாம் - அப்படி ப்ரஸித்திபெற்ற
ஸுநிவேஶித வேஶ்மாந்தாம் - நன்றாக நிர்மாணிக்கப்பட்ட வீடுகளுடையதும்
நரோத்தம ஸேவிதாம் - ச்லாக்யர்களான மனிதர்களால் அனுபவிக்கப்பட்டதும்
லகு ஹஸ்தா: - அஸ்த்ர வித்தையில் தேர்ச்சியடைந்த
விஶாரதா: - ஸமர்த்தர்களான
யே - எவர்கள்
விவிக்தம் - துணைவலியற்றவனையும்
அபராபரம் - ஸந்ததியில்லாதவனையும்
ஶப்த வேத்யம் - சப்தத்தால் அறியத்தக்கவனையும், (அதாவது கண்ணெதிரில் நில்லாதவனையும்)
விததம் ச - புறங்காட்டி பயந்தோடுகிறவனையும்
பாணை: - பாணங்களால்
வித்யந்தி ந ச - அடிப்பதில்லையோ
வனே - வனத்தில்

மத்தாநாம் - கொழுத்த
நததாம் - அட்டஹாஸம் பண்ணுகிற
ஸிம்ஹ வ்யாக்ர வராஹாணாம் - சிம்ஹங்களையும் புலிகளையும் பன்றிகளையும்
பலாத் - பலத்தாலும்
பாஹு பலை: அபி - பாஹுபலங்களாலும்
நிஶிதை: - தீக்ஷ்ணங்களான
ஸஸ்த்ரை: - ஆயுதங்களாலும்
ஹந்தார: - கொல்லுகிறார்களோ
மஹாரதை: - மஹாரதர்களான
ஸஹஸ்ரை: - ஆயிரக்கணக்கான
தாத்ருஶானாம் - அப்படி கீர்த்தி பெற்றவர்களுடைய
அபி பூர்ணாம் - நிரம்பிச் சூழ்ந்ததும்
அக்னி மத்பி: - யக்ஞம் செய்கிற
குணவத்பி: - நல்ல குணமுடைய
வேத ஷடங்க பாரகை: - வேதங்களையும் ஆறு வேதாங்கங்களையும் கற்றுக் கரைகண்ட
ஸஹஸ்ரதை: - வெகுவாக தானம் செய்கிற
ஸத்யரதை: - ஸத்யம் தவறா
மஹாத்மபி: - மஹாத்மாக்களான
ரிஷிபி: - ஒப்பற்ற
மஹர்ஷிபி: - மஹர்ஷிகளாலும்
மஹர்ஷி கல்பை: - மஹாமுனிவர்களுக்கொப்பான
த்வி ஜோத்தமை: ச - உத்தம பிராஹ்மணர்களாலும்
ஆவ்ருதாம் - சூழப்பட்டதுமான
தாம் புரீம் - அந்த நகரத்தை
ததா - அப்பொழுது
தஶரத: - தசரதர்
ராஜா - ராஜாவாக
ஆவாஸயாமாஸ - பரிபாலித்து வந்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகியே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
அயோத்யா வர்ணனம் நாம பஞ்சம: ஸர்க: ॥

ஷஷ்ட: ஸர்க: - 6

तस्यां पुर्यामयोध्यायां सर्ववित् सर्वसंग्रहः ।
दीर्घदर्शी महातेजाः पौरजानपदप्रियः ॥

தஸ்யாம் புர்யாமயோத்யாயாம் ஸர்வவித் ஸர்வ ஸங்க்ரஹ: ।
தீர்கதர்ஶீ மஹாதேஜா: பௌரஜாநபதப்ரிய: ॥ 1

इक्ष्वाकूणामतिरथो यज्वा धर्मरतो वशी ।
महर्षिकल्पो राजर्षिस्त्रिषु लोकेषु विश्रुतः ॥

இக்ஷ்வாகூணாமதிரதோ யஜ்வா தர்மரதோ வஶீ ।
மஹர்ஷிகல்போ ராஜர்ஷிஸ்த்ரிஷு லோகேஷு விஶ்ருத: ॥ 2

बलवान्निहतामित्रो मित्रवान् विजितेन्द्रियः ।
धनैश्च संचयैश्चान्यैः शक्रवैश्रवणोपमः ॥

பலவான் நிஹதாமித்ரோ மித்ரவான் விஜிதேந்த்ரிய: ।
தனைஶ்ச ஸஞ்சயைஶ்சான்யை: ஶக்ரவைஶ்ரவணோபம: ॥ 3

यथा मनुर्महातेजा लोकस्य परिरक्षिता ।
तथा दशरथो राजा वसञ्जगदपालयत् ॥

யதா மநுர்மஹாதேஜா லோகஸ்ய பரிரக்ஷிதா ।
ததா தஶரதோ ராஜா வஸந் ஜகதபாலயத் ॥ 4

தஸ்யாம் - அந்த
அயோத்யாயாம் - அயோத்யை என்ற
புர்யாம் - நகரத்தில்
ஸர்வ வித் - ஸர்வக்ஞரும்
ஸர்வ ஸங்க்ரஹ: - எல்லாரையும் வசப்படுத்துகிறவரும்
தீர்கதர்ஶீ - பின்வரும் கார்யங்களை முன்பாகவே ஊஹித்தறிபவரும்
மஹா தேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியும்
பௌரஜாநபதப்ரிய: - நகர ஜனங்களின் அபிமானத்தைப் பெற்றவரும்
இக்ஷ்வாகூணாம் - இக்ஷ்வாகு வம்சத்திலுண்டானவர்களுக்குள்
அதிரத: - அதிரதராய்
யஜ்வா - யாகங்களைச் செய்தவரும்
தர்மரத: - தர்மத்திலாஸக்தியுடையவரும்
வஶீ - எல்லாரையும் தன் வசத்திலடக்கி ஆளுகிறவரும்
மஹர்ஷிகல்ப: - மஹாமுனிவர்களுக்கொப்பான
ராஜர்ஷி: - ராஜர்ஷியும்

த்ரிஷு லோகேஷு - மூன்றுலகங்களில்
விஶ்ருத: - ப்ரஸித்திபெற்ற
பலவான் - சதுரங்க ஸைன்யங்களோடு கூடிய பலவானும்
நிஹதா மித்ர: - சத்ருக்களை நாசம் பண்ணினவரும்
மித்ரவான் - மித்ரர்களோடு கூடினவரும்
விஜிதேந்த்ரிய: - இந்த்ரியங்களையடக்கியவரும்
தனை: ச - தனங்களாலும்
அன்யை: - இதரங்களான
சஞ்சயை: ச - நிதிகளாலும்
ஶக்ரவை ஶ்ரவணோபம: - இந்த்ரனுக்கும் குபேரனுக்கும் ஒப்பானவராய்
யதா - எப்படி
மஹாதேஜா:. - மஹாதேஜஸ்வியான
மநு: - மனுச்சக்ரவர்த்தி
லோகஸ்ய - உலகத்திற்கு
பரிரக்ஷிதா - காப்பாற்றுகிறவரானாரோ
ததா - அப்படியே
ராஜா - மன்னவர்
தஶரத: - தசரதர்
வஸந் - வஸித்துக்கொண்டு
ஜகத் - ஜகத்தை
அபாலயத் - ரக்ஷித்தார்.

तेन सत्याभिसन्धेन त्रिवर्गमनुतिष्ठता ।
पालिता सा पुरी श्रेष्ठा शक्रेणेवामरावती ॥

தேந ஸத்யாபிஸந்தேன த்ரிவர்கமநு திஷ்டதா ।
பாலிதா ஸா புரீ ஶ்ரேஷ்டா ஶக்ரேணேவாமராவதீ ॥ 5

ஸத்யாபிஸந்தேன - ஸத்யத்தில் ஊக்கம் கொண்டவரும்
த்ரிவர்கம் - தர்மார்த்தகாமங்களை
அநுதிஷ்டதா - அனுஸரிக்கிறவருமான
தேந - அவரால்
ஶக்ரேணே - இந்த்ரனுடைய
அமராவதீ இவ - அமராவதிபோல
ஶ்ரேஷ்டா - சிரேஷ்டமான
ஸாபுரீ - அந்த நகரம்
பாலிதா - பரிபாலிக்கப்பட்டது.

तस्मिन् पुरवरे हृष्टा धर्मात्मानो बहुश्रुताः ।
नरास्तुष्टा धनैः स्वैः स्वैरलुब्धाः सत्यवादिनः ॥

தஸ்மின் புரவரே ஹ்ருஷ்டா தர்மாத்மானோ பஹுஶ்ருதா: ।
நராஸ்துஷ்டா தனை: ஸ்வை: ஸ்வைரலுப்தா: ஸத்யவாதின: ॥ 6

தஸ்மின் - அந்த
புரவரே - ச்ரேஷ்டமான நகரில்
நரா: - மனிதர்கள்
ஹ்ருஷ்டா: - ஸந்தோஷமுடையவர்கள்
தர்மாத்மந: - தர்மாத்மாக்கள்
பஹுஶ்ருதா - பல சாஸ்த்ரங்களை அறிந்தவர்கள்
ஸ்வை: ஸ்வை: - தங்கள் தங்கள்
தனை: - பொருள்களைக் கொண்டு
துஷ்டா: - த்ருப்தி அடைந்தவர்கள்
அலுப்தா: - லோபமற்றவர்கள்
ஸத்யவாதின: - ஸத்யமே பேசுபவர்கள்.

नाल्पसंनिचय: कश्चिदासीत्तस्मिन् पुरोत्तमे ।
कुटुम्बी यो ह्यसिद्धार्थोऽगवाश्वधनधान्यवान् ॥

நால்பஸம்நிசய: கஶ்சிதாஸீத் தஸ்மின் புரோத்தமே ।
குடும்பீ யோ ஹ்யஸித்தார்தோऽகவாஶ்வ தனதான்யவான் ॥ 7

தஸ்மின் புரோத்தமே - அந்த உத்தமமான பட்டணத்தில்
அல்பஸம் நிசய: - அல்ப கோசமுடையவனும்
அகவாஶ்வ தன தான்யவான் - பசு, குதிரை, தனம், தான்யம் இவை இல்லாதவனும்
அஸித்தார்த: - ப்ரயோஜனமடையாதவனும்
குடும்பீ - குடும்பியும்
ய: - எவன்
கஶ்சித்ஹி - ஒருவனும்
ஆஸீத் ந - இல்லை.

कामी वा न कदर्यो वा नृशंस: पुरुष: क्वचित् ।
द्रष्टुं शक्यमयोध्यायां नाविद्वान्न च नास्तिक: ॥

காமீ வா ந கதர்யோ வா ந்ருஶம்ஸ: புருஷ: க்வசித் ।
த்ரஷ்டும் ஶக்யமயோத்யாயாம் நாவித்வான் ந ச நாஸ்திக: ॥ 8

காமீவா - காமி அல்லது
கதர்ய: - அற்பகுணமுள்ளவன்
வா - அல்லது
ந்ருஶம்ஸ: - அருவருப்பான தோற்றமுள்ள (க்ரூரனான)
புருஷ: - புருஷன்
அயோத்யாயாம் - அயோத்யையில்
க்வசித் - எங்கும்
த்ரஷ்டும் - பார்க்க
ஶக்யம் ந - முடியாது
அவித்வான் - பண்டிதனல்லாதவன்
ந - இல்லை
நாஸ்திக: ச - நாஸ்திகனும்
ந - இல்லை.

सर्वे नराश्च नार्यश्च धर्मशीला: सुसंवृता: ।
उदिता: शीलवृत्ताभ्यां महर्षय इवामला: ॥

ஸர்வே நராஶ்ச நார்யஶ்ச தர்மஶீலா: ஸுஸம்வ்ருதா: ।
உதிதா: ஶீலவ்ருத்தாப்யாம் மஹர்ஷய இவாமலா: ॥ 9

ஸர்வே நரா: ச - எல்லா மனிதர்களும்
நார்ய: ச - ஸ்த்ரீகளும்
தர்மஶீலா: - தர்மஸ்வபாவமுடையவர்களாக
ஸுஸம்வ்ருதா: - அவையடக்கமுடையவர்களாக
ஶீல வ்ருத்தாப்யாம் - சீலாசாரங்களோடே
உதிதா: - உண்டானவர்களாக
அமலா: - நிர்மலர்களாக
மஹர்ஷய: - மஹர்ஷிகள்
இவ - போன்றவர்கள்.

नाकुण्डली नामकुटी नास्रग्वी नाल्पभोगवान् ।
नामृष्टो नानुलिप्ताङ्गो नासुगन्धश्च विद्यते ॥

நாகுண்டலீ நாமகுடீ நாஸ்ரக்வீ நால்ப போகவான் ।
நாம்ருஷ்டோ நாநுலிப்தாங்கோ நாஸுகந்தஶ்ச வித்யதே ॥ 10

அகுண்டலீ - குண்டலமில்லாதவன்
ந - இல்லை.
அமகுடீ - மகுடமில்லாதவன்
ந - இல்லை.
அஸ்ரக்வீ - மாலை இல்லாதவன்
ந - இல்லை.
அல்ப போகவான் - போகமில்லாதவன்
ந - இல்லை.
அம்ருஷ்ட: - பரிசுத்தமற்றவன்
ந - இல்லை.
ந அநுலிப்தாங்க: - சந்தனப் பூச்சில்லாத தேஹமுடையவனும் இல்லை.

அஸுகந்த: ச - பரிமளமில்லாதவனும்
வித்யதே ந - இல்லை.

नामृष्टभोजी नादाता नाप्यनङ्गदनिष्कधृक् ।
नाहस्ताभरणो वापि दृश्यते नाप्यनात्मवान् ॥

நாம்ருஷ்டபோஜீ நாதாதா நாப்யநங்கதநிஷ்க த்ருக் ।
நாஹஸ்தாபரணோ வாபி த்ருஶ்யதே நாப்யநாத்மவான் ॥ 11

அம்ருஷ்டபோஜீ - நன்கு போஜனமில்லாதவன்
ந - இல்லை
அதாதா - தானம் கொடுக்காதவன்
ந - இல்லை
அநங்கத நிஷ்க - தோள்வளைகளையும் ஹாரங்களையும்
த்ருக் அபி தரியாதவனும்
ந - இல்லை
வா - அன்றியும்
அஹஸ்தாபரண: அபி- கைகளுக்கு ஆபரணமில்லாதவனும் இல்லை
அநாத்மவான் அபி ந - இந்த்ரியங்களை அடக்காதவனும்
த்ருஶ்யதே ந - காணப்படவில்லை.

नानाहिताग्निर्नायज्वा न क्षुद्रो वा न तस्करः ।
कश्चिदासीदयोध्यायां न च निर्वृत्तसंकरः ॥

நாநாஹிதாக்னிர் நாயஜ்வா ந க்ஷுத்ரோ வா ந தஸ்கர: ।
கஶ்சிதாஸீதயோத்யாயாம் ந ச நிர்வ்ருத்த ஸங்கர: ॥ 12

அயோத்யாயாம் - அயோத்யையில்
அநாஹி தாக்னி: - நித்யாக்னிஹோத்ரம் செய்யாதவன்
கஶ்சித் - ஒருவனாவது
ஆஸீத் ந - இருந்ததேயில்லை
அயஜ்வா - யாகம் பண்ணாதவன்
ந - இல்லை
க்ஷுத்ர: வா ந - அற்பனும் இல்லை
தஸ்கர: ந - திருடனும் இல்லை
நிர்வ்ருத்த ஸங்கர: - வர்ணாசாரமற்ற ஜாதி தவறி விவாஹம்
ச ந செய்பவனும் இல்லை.

स्वकर्मनिरता नित्यं ब्राह्मणा विजितेन्द्रियाः ।
दानाध्ययनशीलाश्च संयताश्च प्रतिग्रहे ॥

ஸ்வகர்மநிரதா நித்யம் ப்ராஹ்மணா விஜிதேந்த்ரியா: ।
தாநாத்யயன ஶீலாஶ்ச ஸம்யதாஶ்ச ப்ரதிக்ரஹே ॥ 13

ப்ராஹ்மணா: - ப்ராஹ்மணர்கள்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ஸ்வகர்ம நிரதா: - தங்கள் தர்மங்களிலும் ஆஸக்தர்கள்
விஜிதேந்த்ரியா: - இந்த்ரியங்களை யடக்கினயவர்கள்
ச - மேலும்
தாநாத்யயன ஶீலா - தானம், அத்யயனம் இவைகளை
ஸ்வபாவமாகவுடையவர்கள்
ச - அன்றியும்
ப்ரதிக்ரஹே - க்ரஹிப்பதில்
ஸம்யதா: - நியமமுள்ளவர்கள்.

न नास्तिको नानृतको न कश्चिदबहुश्रुतः ।
नासूयको न चाशक्तो नाविद्वान् विद्यते तदा ॥

நாஸ்திகோ நாந்ருதகோ ந கஶ்சிதபஹுஶ்ருத: ।
நாஸூயகோ ந சாஶக்தோ நாவித்வான் வித்யதே ததா ॥ 14

ததா - அப்பொழுது
நாஸ்திக: - நாஸ்திகன்
கஶ்சித் - ஒருவனாவது
வித்யதே ந - இல்லை.
அந்ருதக: - பொய் பேசுபவன்
ந - இல்லை.
அபஹுஶ்ருத: - பல சாஸ்தரங்களை அறியாதவன்
ந - இல்லை
அஸூயக: - அஸூயையுடையவன்
ந - இல்லை
அஶக்த: ச - சக்தியற்றவனும்
ந - இல்லை
அவித்வான் - பண்டிதனல்லாதவன்
ந - இல்லை.

नाषडङ्गविदत्रास्ति नाव्रतो नासहस्रदः ।
न दीनः क्षिप्तचित्तो वा व्यथितो वापि कश्चन ॥

நாஷடங்க விதத்ராஸ்தி நாவ்ரதோ நாஸஹஸ்ரத: ।
ந தீன: க்ஷிப்தசித்தோ வா வ்யதிதோ நாபி கஶ்சன ॥ 15

அத்ர - இங்கு
அஷடங்க வித் - ஆறு வேதாந்தங்களை அறியாதவன்
கஶ்சன - ஒருவனாவது
ஆஸீத் ந - இல்லை

அவ்ரத: - வ்ரதமில்லாதவன்
ந - இல்லை
அஸஹஸ்ரத: ந் - ஆயிரக்கணக்கான கொடாதவன் இல்லை
தீன: வா - தீனனும் தயங்கிய மனத்தனும்
க்ஷிப்த சித்த: அபி - வ்யாகுல மனமுடையவனும்
வ்யதித: ந - பிணியால் வருந்துகிறவனும் இல்லை.

कश्चिन्नरो वा नारी वा नाश्रीमान्नाप्यरूपवान् ।
द्रष्टुं शक्यमयोध्यायां नापि राजन्यभक्तिमान् ॥

கஶ்சிந்நரோ வா நாரீ வா நாஶ்ரீமான் நாப்யரூபவான் ।
த்ரஷ்டும் ஶக்யமயோத்யாயாம் நாபி ராஜன்யபக்திமான் ॥ 16

அயோத்யாயாம் - அயோத்யையில்
அஶ்ரீமான் - ஶ்ரீயில்லாத
கஶ்சித் - ஒரு
நர: வா - மனிதனாவது
நாரீவா - ஸ்த்ரீயாவது
த்ருஷ்டும் - பார்க்க
ஶக்யம் ந - முடியாது
அரூபவான் - ரூபமில்லாதவனும்
அபி - இல்லை
ராஜனி - ராஜனிடத்தில்
அபக்திமான் அபி ந - பக்தியில்லாதவனும் இல்லை.

वर्णेष्वग्र्यचतुर्थेषु देवतातिथिपूजकाः ।
कृतज्ञाश्च वदान्याश्च शूराः विक्रमसंयुताः ॥

வர்ணேஷ்வக்ர்யசதுர்தேஷு தேவதாதிதி பூஜகா: ।
க்ருதஜ்ஞாஶ்ச வதான்யாஶ்ச ஶூரா விக்ரமஸம்யுதா: ॥ 17

दीर्घायुषो नराः सर्वे धर्मं सत्यं च संश्रिताः ।
सहिताः पुत्रपौत्रैश्च नित्यं स्त्रीभिः पुरोत्तमे ॥

தீர்காயுஷோ நரா: ஸர்வே தர்மம் ஸத்யம் ச ஸம்ஶ்ரிதா: ।
ஸஹிதா: புத்ரபௌத்ரைஶ்ச நித்யம் ஸ்த்ரீபி: புரோத்தமே ॥ 18

புரோத்தமே - நகரங்களில்
அக்ர்ய சதுர்தேஷு - முக்யமான நான்கு
வர்ணேஷு - வர்ணங்களில்
ஸர்வே நரா: - எல்லா மனிதர்கள்
தேவதா திதி பூஜகா: - தேவதை அதிதி இவர்களை பூஜிக்கிறவர்கள்

க்ருதஜ்ஞா: - நன்றியுள்ளவர்கள்
ச - மேலும்
வதான்யா: - கொடையாளிகள்
ச - அன்றியும்
ஶூரா: - சூரர்கள்
விக்ரம ஸம்யுதா: - பராக்ரமத்தோடு கூடினவர்கள்
தர்மம் - தர்மத்தையும்
ஸத்யம் ச - ஸத்யத்தையும்
ஸம்ஶ்ரிதா: - நன்கு ஆச்ரயித்தவர்கள்.
தீர்காயுஷ: - தீர்க்காயுஸ்ஸுள்ளவர்கள்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ஸ்த்ரீபி: - மனைவிகளாலும்
புத்ர பௌத்ரை: ச - புத்ரபௌத்ரர்களாலும்
ஸஹிதா: - அனுஸரிக்கப்பட்டவர்கள்.

क्षत्रं ब्रह्ममुखं चासीद्वैश्याः क्षत्रमनुव्रताः ।
शूद्राः स्वधर्मनिरतास्त्रीन् वर्णानुपचारिणः ॥

க்ஷத்ரம் ப்ரஹ்மமுகம் சாஸீத் வைஶ்யா: க்ஷத்ரமநுவ்ரதா: ।
ஶூத்ரா: ஸ்வதர்ம நிரதாஸ்த்ரீன் வர்ணாநுபசாரிண: ॥ 19

க்ஷத்ரம் - க்ஷத்ரியஜாதி
ப்ரஹ்மமுகம் - ப்ராஹ்மணர்களை முக்யமாகவுடையதாக
ஆஸீத் - இருந்தது.
வைஶ்யா: ச - வைச்யர்களும்
க்ஷத்ரம் - க்ஷத்ரியஜாதியை
அநுவ்ரதா: - அனுஸரித்தவர்கள்.
ஶூத்ரா: - சூத்ரர்கள்
த்ரீன் - மூன்று
வர்ணாந் - வர்ணங்களையும்
உபசாரிண: - உபசரித்தவர்கள்.
ஸ்வதர்ம நிரதா: - அவரவர் தர்மத்தில் ஆஸக்தர்கள்.

सा तेनेक्ष्वाकुनाथेन पुरी सुपरिरक्षिता ।
यथा पुरस्तान्मनुना मानवेन्द्रेण धीमता ॥

ஸா தேநேக்ஷ்வாகுநாதேன புரீ ஸுபரிரக்ஷிதா ।
யதா புரஸ்தான்மநுநா மானவேந்த்ரேண தீமதா ॥ 20

ஸா புரீ - அந்த நகரம்
புரஸ்தாத் - பூர்வத்தில்
மானவேந்த்ரேண - மனிதர்களுக்கு ப்ரபுவும்

தீமதா - தீமானுமான
மநுநா - மனுச்சக்ரவர்த்தியை
யதா - போல்
இக்ஷ்வாகு நாதேன - இக்ஷ்வாகு வம்ச ப்ரபுவான
தேன - அவரால்
ஸுபரிரக்ஷிதா - நன்றாக காப்பாற்றப்பட்டது.

योधानामग्निकल्पानां पेशलानां मनस्विनाम् ।
संपूर्णा कृतविद्यानां गुहा केसरिणामिव ॥

யோதானாமக்னி கல்பாநாம் பேஶலாநாம் மனஸ்விநாம் ।
ஸம்பூர்ணா க்ருதவித்யானாம் குஹா கேஸரிணாமிவ ॥ 21

அக்னி கல்பாநாம் - அக்னிக் கொப்பானவர்களும்,
பேஶலாநாம் - கபடமற்றவர்களும்,
மனஸ்விநாம் - ச்ரத்தையுடையவர்களும்
க்ருதவித்யானாம் - படித்தவர்களுமான
யோதானாம் - படர்களால்
குஹா - குஹையானது
கேஸரிணாம் - சிம்ஹங்களால்
இவ - எப்படியோ அப்படி
ஸம்பூர்ணா - நிறைந்திருந்தது.

काम्भोजविषये जातैर्बाह्लीकैश्च हयोत्तमैः ।
वनायुजैर्नदीजैश्च पूर्णा हरिहयोत्तमैः ॥

காம்போஜவிஷயே ஜாதைர் பாஹ்லீகைஶ்ச ஹயோத்தமை: ।
வநாயுஜைர் நதீஜைஶ்ச பூர்ணா ஹரி ஹயோத்தமை: ॥ 22

காம்போஜவிஷயே - காம்போஜ தேசத்தில்
ஜாதை: - உண்டானவைகளும்,
பாஹ்லீகை: ச - பாஹலீகதேசத்திலுண்டானவைகளும்,
வநா யுஜை: - வனாயுதேசத்திலுண்டானவைகளும்,
நதீஜை: ச - ஸிந்துதேசத்திலுண்டானவைகளும்,
ஹரி ஹயோத்தமை: - இந்த்ரன் குதிரை உச்சைச்ரவஸ் போல் உத்தமமான
ஹயோத்தமை: - சிறந்த குதிரைகளால்
பூர்ணா - நிறைந்திருந்தது.

विन्ध्यपर्वतजैर्मत्तैः पूर्णा हैमवतैरपि ।
मदान्वितैरतिबलैर्मातङ्गैः पर्वतोपमैः ॥

விந்த்யபர்வதஜைர் மத்தை: பூர்ணா ஹைமவதைரபி ।
மதான்விதைரதிபலைர்மாதங்கை: பர்வதோபமை: ॥ 23

மத்தை: - கொழுத்தவைகளும்
விந்த்ய பர்வதஜை: - விந்த்ய பர்வதத்திலுண்டானவைகளும்
ஹைம வதை: அபி - ஹிமவத் பர்வதத்திலுண்டானவைகளும்,
மதான் விதை: - மதத்தோடு கூடினவைகளும்,
அதிபலை: - அதிபலமுள்ளவைகளும்,
பர்வதோபமை: - பர்வதங்களுக்கு நிகரானவைகளுமான
மாதங்கை: - யானைகளால்
பூர்ணா - நிறைந்திருந்தது.

ऐरावतकुलीनैश्च महापद्मकुलैस्तथा ।
अञ्जनादपि निष्पन्नैर्वामनादपि च द्विपैः ॥

ஐராவதகுலீநைஶ்ச மஹாபத்மகுலைஸ்ததா ।
அஞ்ஜநாதபி நிஷ்பன்னைர் வாமநாதபி ச த்விபை: ॥ 24

भद्रैर्मन्द्रैर्मृगैश्चैव भद्रमन्द्रमृगैस्तथा ।
भद्रमन्द्रैर्भद्रमृगैर्मृगमन्द्रैश्च सा पुरी ॥
नित्यमत्तैः सदा पूर्णा नागैरचलसंनिभैः ॥

பத்ரைர் மந்த்ரைர் ம்ருகைஸ்சைவ பத்ரமந்த்ர ம்ருகைஸ் ததா ।
பத்ர மந்த்ரைர்பத்ரம்ருகைர் ம்ருக மந்த்ரைஶ்ச ஸா புரீ ॥
நித்யமத்தை: ஸதா பூர்ணா நாகைரசலஸம்நிபை: ॥ 25

ஐராவத குலீநை: ச - ஐராவத குலத்திலுண்டானவைகளும்,
மஹாபத்மகுலை: - புண்டரீகமென்கிற திக்கஜத்தின் குலத்தில் உண்டானவைகளும்,
ததா - அப்படியே
அஞ்ஜநாத் அபி - அஞ்சனத்திலிருந்தும் (வருண திக்கஜத்தில் இருந்தும்)
வாமநாதபி - வாமனத்திலிருந்தும், (யமதிக்கஜத்திலிருந்தும்)
நிஷ்பன்னை: - உண்டான
த்விபை: ச - யானைகளாலும்,
பத்ரை: - பத்ர (யானைகளின் ஒரு ஜாதி விசேஷம்) ஜாதியிலுண்டானவைளும்
மந்த்ரை: - மந்த்ர (யானைகளின் ஒரு ஜாதி விசேஷம்) ஜாதியிலுண்டானவைளும்
ம்ருகை: - ம்ருக (யானைகளின் ஒரு ஜாதி விசேஷம்) ஜாதியிலுண்டானவைளும்
பத்ர மந்த்ர ம்ருகை: - பத்ர, மந்த்ர, ம்ருக ஜாதிகளில் கலந்து உண்டானவையும்

பத்ர ம்ருகை:	-	பத்ர, ம்ருகஜாதிகளில்கலந்துண்டானவைகளும்
ததா	-	அப்படியே
பத்ரை: மந்த்ரை:	-	பத்ர, மந்த்ரஜாதிகளில்கலந்துண்டானவைகளும்
ம்ருக மந்த்ரை:	-	ம்ருக, மந்த்ரஜாதிகளில்கலந்துண்டானவைகளும்
நித்ய மத்தை:	-	எப்பொழுதும் கொழுத்திருக்கிறவைகளும்
அசல ஸம்நிபை:	-	பர்வதங்களுக்கு நிகரானவைகளுமான
நாகை: ஏவ	-	யானைகளாலும்
ஸா புரீ	-	அந்த நகரம்
ஸதா	-	எப்பொழுதும்
பூர்ணா	-	நிறைந்திருந்தது.

सा योजने च द्वे भूयः सत्यनामा प्रकाशते ।
यस्यां दशरथो राजा वसञ्जगदपालयत् ॥

ஸா யோஜனே ச த்வே பூய: ஸத்யநாமா ப்ரகாஶதே ।
யஸ்யாம் தஶரதோ ராஜா வஸஞ்ஜகதபாலயத் ॥ 26

யஸ்யாம்	-	எங்கே
தஶரத: ராஜா	-	தசரதர் ராஜாவாக
வஸந்	-	வஸித்துக்கொண்டு
ஜகத்	-	உலகத்தை
அபாலயத்	-	ரக்ஷித்தாரோ
ஸா பூய:	-	அது வெளியில்
த்வே யோஜனே	-	இரண்டு யோஜனைகளுள்ளது.
ஸத்ய நாமா ச	-	பெயரை யதார்த்தமாகவுடையதாயும்
ப்ரகாஶதே	-	ப்ரகாசிக்கிறது.

तां पुरीं स महातेजा राजा दशरथो महान् ।
शशास शमितामित्रो नक्षत्राणीव चन्द्रमाः ॥

தாம் புரீம் ஸ மஹாதேஜா ராஜா தஶரதோ மஹான் ।
ஶஶாஸ ஶமிதாமித்ரோ நக்ஷத்ராணீவ சந்த்ரமா: ॥ 27

மஹாதேஜா:	-	மஹாதேஜஸ்வியான
ஸ:	-	அந்த
மஹான்	-	மஹானான
தஶரத: ராஜா	-	தசரத மன்னர்
சந்த்ரமா:	-	சந்த்ரன்
நக்ஷத்ராணி இவ	-	நக்ஷத்ரங்களின் மத்தியில் போல்
தாம் புரீம்	-	அந்த நகரத்தை
ஶமிதா மித்ர:	-	சத்ருக்களை அடக்கியாள்பவராக
ஶஶாஸ	-	பரிபாலித்தார்.

तां सत्यनामां दृढतोरणार्गलां गृहैर्विचित्रैरुपशोभितां शिवाम् ।
पुरीमयोध्यां नृपसिंहसंकुलां शशास वै शक्रसमो महीपतिः ॥

தாம் ஸத்யநாமாம் த்ருடதோரணார்கலாம்
க்ருஹைர்விசித்ரை ருபஶோபிதாம் ஶிவாம் ।
புரீமயோத்யாம் ந்ருபஸிம்ஹஸங்குலாம்
ஶஶாஸ வை ஶக்ரஸமோ மஹீபதி: ॥ 28

த்ருடதோரணார்கலாம்	-	த்ருடமான வெளிவாயிலும் சக்தி வாய்ந்த தாழ்ப்பாளையுடையதும்
விசித்ரை:	-	விசித்ரங்களுடைய
க்ருஹை:	-	வீடுகளால்
உபஶோபிதாம்	-	நன்கு விளங்குகிறதும்
ஶிவாம்	-	மங்களகரமானதும்
ந்ருஸஹஸ்ர ஸங்குலாம்	-	ஆயிரக்கணக்காக மனிதர்களால் நிறைவு பெற்றதும்
ஸத்ய நாமாம்	-	பொருத்தமான பெயரை யதார்த்தமாக உடையதுமான
தாம்	-	அந்த
அயோத்யாம்	-	அயோத்யை
புரீம்	-	(என்ற) நகரத்தை
ஶக்ரஸம:	-	இந்த்ரனுக்கு நிகரான
மஹீபதி:	-	மஹாராஜா
ஶஶாஸ வை	-	ஆண்டு வந்தார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ராஜவர்ணநா நாம ஷஷ்ட: ஸர்க: ॥

ஸப்தம: ஸர்க: - 7

तस्यामात्या गुणैरासन्निक्ष्वाकोस्तु महात्मनः ।
मन्त्रज्ञाश्चेङ्गितज्ञाश्च नित्यं प्रियहिते रताः ॥

தஸ்யாமாத்யா குணைராஸந்நிக்ஷ்வாகோஸ்து மஹாத்மந:।
மந்த்ரஞாஸ் சேங்கிதஞாஸ்ச நித்யம் ப்ரியஹிதே ரதா: ॥ 1

மஹாத்மன: - மஹாத்மாவானவரும்
இக்ஷ்வாகோ: - இக்ஷ்வாகு வம்சத்தில் பிறந்தவருமான
தஸ்ய - அவருக்கு
மந்த்ரஞா: ச - ஆலோசனைக்குட்பட்ட விஷயங்களில் தேர்ச்சியடைந்தவர்களாகவும்
இங்கிதஞா: ச - இங்கிதமறிந்தவர்களாகவும் (பிறர் அபிப்ராயத்தை முகஜாடையிலேயே உணர்கிறவர்களாகவும்),
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ப்ரியஹிதே - ப்ரியமாகவும் ஹிதமாவுமிருந்து
ரதா: - நல்ல நோக்கமுடையவர்களாகவுமிருந்த
குணை: து - குணங்களோடு கூடினவர்களாக
அமாத்யா: - மந்த்ரிகள்
ஆஸந் - இருந்தார்கள்.

अष्टौ बभूवुर्वीरस्य तस्यामात्या यशस्विनः ।
शुचयश्चानुरक्ताश्च राजकृत्येषु नित्यशः ॥

அஷ்டௌ பபூவுர்வீரஸ்ய தஸ்யாமாத்யா யஶஸ்வின:।
ஶுசயஶ்சாநுரக்தாஶ்ச ராஜக்ருத்யேஷு நித்யஶ: ॥ 2

யஶஸ்வின: - புகழ்பெற்ற
வீரஸ்ய - வீரரான
தஸ்ய - அவருக்கு
ஶுசய: ச - பரிசுத்தர்களாகவும்
நித்யஶ: - எப்பொழுதும்
ராஜக்ருத்யேஷு - ராஜ கார்யங்களில்
அநுரக்தா: ச - கண்ணாயிருப்பவர்களாகவும்
அஷ்டௌ அமாத்யா: - எட்டு மந்த்ரிகள்
பபூவு: - இருந்தார்கள்.

धृष्टिर्जयन्तो विजयः सिद्धार्थो ह्यर्थसाधकः ।
अशोक मन्त्रपालश्च सुमन्त्रश्चाष्टमोऽभवत् ॥

த்ருஷ்டிர் ஜயந்தோ விஜய: ஸித்தார்தோ ஹி அர்தஸாதக:।
அஶோக மந்த்ரபாலஸ்ச ஸுமந்த்ரஶ்சாஷ்டமோऽபவத் ॥ 3

த்ருஷ்டி: - த்ருஷ்டி என்பவர்
ஜயந்த: - ஜயந்தர் என்பவர்
விஜய: - விஜயன் என்பவர்
ஸித்தார்த: - ஸித்தார்த்தன் என்பவர்
அர்த ஸாதக: - அர்த்தஸாதகன் என்பவர்
அஶோக: - அசோகன் என்பவர்
மந்த்ர பால: ச - மந்த்ரபாலன்
ஸுமந்த்ர: ச - அவர்களுக்குள் ஸுமந்த்ரன் என்பவரும்
ஹி - ப்ரஸித்தமாய்
அஷ்டம: - எட்டாவதாக
அபவத் - இருந்தார்.

ऋत्विजौ द्वावभिमतौ तस्यास्तामृषिसत्तमौ ।
वसिष्ठो वामदेवश्च मन्त्रिणश्च तथापरे ॥

ரித்விஜௌ த்வாவபிமதௌ தஸ்யாஸ்தாம் ரிஷிஸத்தமௌ।
வஸிஷ்டோ வாமதேவஶ்ச மந்த்ரிணஶ்ச ததாபரே ॥ 4

ததா - அப்படியே
தஸ்ய - அவருக்கு
அபரே - இதர
மந்த்ரிண: ச - மந்த்ரிகள்
த்வௌ - இருவர் (உண்டு)
வஸிஷ்ட - வஸிஷ்டர்
வாமதேவ: ச - வாமதேவரென்றவரும்
ரிஷி ஸத்தமௌ - ரிஷிச்ரேஷ்டர்களாய்
அபிமதௌ - முக்ய
ரித்விஜௌ - ரித்விக்குகளாய்
ஆஸ்தாம் - இருந்தார்கள்.

विद्याविनीता ह्रीमन्तः कुशला नियतेन्द्रियाः ।
श्रीमन्तश्च महात्मानः शास्त्रज्ञा दृढविक्रमाः ॥

வித்யாவிநீதா ஹ்ரீமந்த: குஶலா நியதேந்த்ரியா:।
ஶ்ரீமந்தஶ்ச மஹாத்மான: ஶாஸ்த்ரஞா த்ருடவிக்ரமா: ॥ 5

வித்யா விநீதா: - வித்வான்கள் வினயமுள்ளவர்கள்
ஹ்ரீமந்த: - மானிகள்
குஶலா: - ஸாமர்த்யசாலிகள்
நியதேந்த்ரியா: - ஐம்புலன்களையுமடக்கினவர்கள்

ஶ்ரீமந்த: - ஶ்ரீயையுடையவர்கள்
ச - தவிர
மஹாத்மான: - மஹாத்மாக்கள்
ஶாஸ்த்ரஜ்ஞா: - சாஸ்த்ரமறிந்தவர்கள்
த்ருடவிக்ரமா: - த்ருடமான பராக்ரமமுடையவர்கள்.

कीर्तिमन्तः प्रणिहिता यथावचनकारिणः ।
तेजःक्षमायशःप्राप्ताः स्मितपूर्वाभिभाषिणः ॥

கீர்திமந்த: ப்ரணிஹிதா யதாவசன காரிண: ।
தேஜ: க்ஷமாயஶ: ப்ராப்தா: ஸ்மிதபூர்வாபிபாஷிண: ॥ 6

கீர்த்தி மந்த: - கீர்த்திமான்கள்
ப்ரணிஹிதா: - (ராஜ்ய) கார்யத்தில் கண்ணுள்ளவர்கள்
யதா வசன காரிண: - சொன்னபடி நடப்பவர்கள்
தேஜ: க்ஷமாயஶ: ப்ராப்தா: } - தேஜஸ், பொறுமை கீர்த்தி இவைகளை அடைந்தவர்கள்
ஸ்மித பூர்வாபி பாஷிண: } - புன்னகையுடன் பேசுபவர்கள்.

क्रोधात् कामार्थहेतोर्वा न ब्रूयुरनृतं वचः ।

க்ரோதாத் காமார்தஹேதோர்வா ந ப்ரூயுரன்ருதம் வச: ॥ 7

க்ரோதாத் - கோபத்தாலோ
காமார்த ஹேதோ: வா - காமம், அர்த்தம் இவைகளின் நிமித்தத்தாலாவது
அன்ருதம் - பொய்யான
வச: - வார்த்தையை
ப்ரூயு: ந - சொல்லார்கள்.

तेषामविदितं किञ्चित् स्वेषु नास्ति परेषु वा ।
क्रियमाणं कृतं वापि चारेणापि चिकीर्षितम् ॥

தேஷாமவிதிதம் கிஞ்சித் ஸ்வேஷு நாஸ்தி பரேஷு வா ।
க்ரியமாணம் க்ருதம் வாபி சாரேணாபி சிகீர்ஷிதம் ॥ 8

தேஷாம் - அவர்களுக்கு
ஸ்வேஷு - தங்கள் ராஜ்யவிருத்தாந்தங்களும்
பரேஷு வா - இதர தேச விருத்தாந்தங்களும்
க்ரியமாணம் அபி - நடக்கின்றவையும்
க்ருதம் ச - நடந்தவையும்
சிகீர்ஷிதம் அபி - நடக்கப்போவதையுங்கூட
சாரேண - தூதன் மூலமாக
அவிதிதம் - தெரியாதது
கிஞ்சித் அஸ்திந - ஒன்றும் இல்லை.

कुशला व्यवहारेषु सौहृदेषु परीक्षिताः ।
प्राप्तकालं यथा दण्डं धारयेयुः सुतेष्वपि ॥

குஶலா வ்யவஹாரேஷு ஸௌஹ்ருதேஷு பரீக்ஷிதா: ।
ப்ராப்தகாலம் யதா தண்டம் தாரயேயு: ஸுதேஷ்வபி ॥ 9

வ்யவஹாரேஷு - வ்யவஹாரங்களில்
குஶலா: - சாமர்த்யசாலிகள்
ஸௌஹ்ருதேஷு - ஸுஹ்ருத் விஷயங்களில்
பரீக்ஷிதா: - சோதிக்கப்பட்டவர்கள்
ப்ராப்த காலே - ஸமயமேற்பட்டபோது
யதா தண்டம் - குற்றத்துக்குத் தக்க தண்டனையை
ஸுதேஷு அபி - (தங்கள்) புத்திரர்களிடத்திலும் (பக்ஷபாதமின்றி)
தாரயேயு: - ப்ரவர்த்திப்பிக்கச் செய்பவர்கள்.

कोशसंग्रहणे युक्ता बलस्य च परिग्रहे ।
अहितं चापि पुरुषं न हिंस्युरविदूषकम् ॥

கோஶஸங்க்ரஹணே யுக்தா பலஸ்ய ச பரிக்ரஹே ।
அஹிதம் சாபி புருஷம் ந ஹிம்ஸ்யுரவிதூஷகம் ॥ 10

கோஶ ஸங்க்ரஹணே - பொக்கிஷ ஸம்பாதனத்திலும்
பலஸ்ய - ஸைன்யத்தின்
பரிக்ரஹே ச - ஸம்ரக்ஷணையிலும்
யுக்தா: - தேர்ந்தவர்கள்
அதூஷகம் - குற்றமற்ற
புருஷம் - புருஷனை
அஹிதம் - சத்ருவாய்
அபி ச - இருந்தபோதிலும்
விஹிம்ஸ்யு: ந - தண்டிக்க மாட்டார்கள்.

वीराश्च नियतोत्साहा राजशास्त्रमनुव्रताः ।
शुचीनां रक्षितारश्च नित्यं विषयवासिनाम् ॥

வீராஶ்ச நியதோத்ஸாஹா ராஜஶாஸ்த்ரமனுவ்ரதா: ।
ஶுசீநாம் ரக்ஷிதாரஶ்ச நித்யம் விஷயவாஸிநாம் ॥ 11

வீரா: ச - வீரர்கள், அன்றியும்
நியதோத்ஸாஹா: - எப்பொழுதும் உத்ஸாஹமுடையவர்கள்
ராஜஶாஸ்த்ரம் - ராஜசாஸ்த்ரத்தை
அனுஷ்டிதா: - அனுஷ்டித்தவர்கள்
விஷய வாஸிநாம் - தேசத்தில் வஸிக்கிற
ஶுசீநாம் - ஸாதுக்களுக்கு

நித்யம் ச - எப்பொழுதும்
ரக்ஷிதார: - ரக்ஷகர்கள்.

ब्रह्मक्षत्रमहिंसन्तस्ते कोशं समपूरयन् ।
सुतीक्ष्णदण्डाः संप्रेक्ष्य पुरुषस्य बलाबलम् ॥

ப்ரஹ்ம க்ஷத்ரமஹிம்ஸந்தஸ்தே கோஶம் ஸமபூரயன் ।
ஸுதீக்ஷ்ண தண்டா: ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய புருஷஸ்ய பலாபலம் ॥ 12

தே - அவர்கள்
ஸுதீக்ஷ்ண தண்டா: - க்ரூரமான ஆக்ஞையுடன்
ப்ரஹ்மா: - ப்ராஹ்மண ஜாதியையும்
க்ஷத்ரம் - க்ஷத்ரிய ஜாதியையும்
அஹிம்ஸந்த: - ஹிம்ஸிக்காதவர்களாய்
புருஷஸ்ய - புருஷனுடைய
பலாபலம் - பலாபலத்தை
ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய - நன்கு ஆலோசித்து
கோஶம் - பொக்கிஷத்தை
ஸமபூரயன் - நிறைத்தார்கள்.

शुचीनामेकबुद्धीनां सर्वेषां समजानताम् ।
नासीत् पुरे वा राष्ट्रे वा मृषावादी नरः क्वचित् ॥

ஶுசீநாம் ஏக புத்தீநாம் ஸர்வேஷாம் ஸமஜாநதாம் ॥
நாஸீத் புரே வா ராஷ்ட்ரே வா ம்ருஷாவாதீ நர: க்வசித் ॥ 13

ஏக புத்தீநாம் - ஒருமைப்பட்ட மனமுள்ளவர்களும்
ஶீசீநாம் - பரிசுத்தர்களும்
ஸமஜாநதாம் - நிஷ்பக்ஷபாதிகளும் ஆன
ஸர்வேஷாம் - இவர்களனைத்தவரிடமும்
புரேவா - பட்டணத்திலும்
ராஷ்ட்ரேவா - தேசத்திலுங்கூட
க்வசித் - எங்கேயும்
ம்ருஷாவாதீ - பொய் சொல்லுகிற
நர: - மனிதன்
ஆஸீத் ந - இல்லை.

कश्चिन्न दुष्टस्तत्रासीत् परदाररतो नरः ।
प्रशान्तं सर्वमेवासीद्राष्ट्रं पुरवरं च तत् ॥

கஶ்சின்ன துஷ்டஸ்தத்ராஸீத் பரதாரரதோ நர: ॥
ப்ரஶாந்தம் ஸர்வமேவாஸீத் ராஷ்ட்ரம் புரவரம் ச தத் ॥ 14

தத்ர - அந்த தேசத்தில்கூட
கஶ்சித் நர: - ஒரு மனிதன்

துஷ்ட: - துஷ்டனாய்
பரதார ரதி: - பிறர் மனைவி மேலாசை வைப்பவனாய்
ஆஸீத் ந - இல்லை
தத் ராஷ்ட்ரம் ச - அந்த தேசமும்
புரவரம் ஏவ - சிறந்த பட்டணமும்
ஸர்வம் - எல்லாம்
ப்ரஶாந்தம் - வெகு சாந்தமாக
ஆஸீத் - இருந்தது.

सुवाससः सुवेषाश्च ते च सर्वे सुशीलिनः ॥
हितार्थी च नरेन्द्रस्य जाग्रतो नयचक्षुषा ॥

ஸுவாஸஸ: ஸுவேஷாஶ்ச தே ச ஸர்வே ஶுஶீலின: ।
ஹிதார்த்தம் ச நரேந்த்ரஸ்ய ந ஜாக்ரதோ நயசக்ஷுஷா ॥ 15

தே - அவர்கள்
ஸர்வேச - எல்லோரும்
ஸுவாஸஸ: - நல்ல ஆடை அணிந்தவர்கள்
ஸுவேஷா: - சோபனமான ஆபரணங்களை அணிந்தவர்கள்
ச - தவிர
ஸுஶீலின: - நல்லொழுக்கமுள்ளவர்கள்
நரேந்த்ரஸ்ய - மஹாராஜாவினுடைய
ஹிதார்த்தம் - நன்மையின் பொருட்டு
நயசக்ஷுஷா - நீதிக்கண்ணுடன்
ஜாக்ரத: ச - விழித்துக் கொண்டிருப்பவர்கள்.

गुरोर्गुणगृहीताश्च प्रख्याताश्च पराक्रमैः ।
विदेशेष्वपि विज्ञाताः सर्वतोबुद्धिनिश्चयाः ॥
अभितो गुणवन्तश्च न चासन् गुणवर्जिताः ॥

குரோர்குணக்ருஹீதாஶ்ச ப்ரக்யாதாஶ்ச பராக்ரமை: ।
விதேஶேஷ்வபி விஞாதா: ஸர்வதோ புத்திநிஶ்சயா: ॥
அபிதோ குணவந்தஶ்ச ந சாஸன் குணவர்ஜிதா: ॥ 16

குரௌ - குருவிடத்தில்
குண க்ருஹீதா: - குணத்தையே க்ரஹிப்பவர்கள்
ச - அன்றியும்
பராக்ரமே - பராக்ரமத்தில்
ப்ரக்யாதா: - ப்ரஸித்தர்கள்.
விதேஶேஷு அபி - பரதேசங்களிலுங்கூட
ஸர்வத: ச - எங்கும்
புத்தி நிஶ்சயாத் - புத்தி நிச்சயத்தால்

விஞாதா - ப்ரஸித்தர்கள்
அபிஞா: - குலீனர்களாயும்
குணவந்த: ச - சீலவான்களாயும்
ஆஸன் - இருந்தார்கள்
குணகர்விதா ச - யோக்யதையினால் கர்வமடைந்தவர்களாக
ந - இல்லை.

सन्धिविग्रहतत्त्वज्ञाः सर्वशास्त्रविशारदाः ।
मन्त्रसंवरणे युक्ताः शक्ताः सूक्ष्मासु बुद्धिषु ॥

ஸந்தி விக்ரஹ தத்வக்ஞா: ஸர்வ ஶாஸ்த்ர விஶாரதா: ।
மந்த்ரஸம்வரணே யுக்தா: ஶக்தா: ஸூக்ஷ்மாஸு புத்திஷு ॥ 17

ஸந்தி விக்ரஹ - ஸந்தி, விக்ரஹம் இவைகளுடைய
தத்வக்ஞா: - உண்மையை அறிந்தவர்கள்
ஸர்வ ஶாஸ்த்ர விஶாரதா: - ஸர்வ சாஸ்த்ரங்களிலும் நிபுணர்கள்
மந்த்ர ஸம்வரணே - மந்த்ராலோசனையை வெளியிடாமலிருப்பதில்
யுக்தா: - தேர்ந்தவர்கள்
ஸூக்ஷ்மாஸு - ஸூக்ஷ்மங்களான
புத்திஷு - ஆலோசனை விஷயங்களில்
ஶக்தா: - ஸமர்த்தர்கள்.

नीतिशास्त्रविशेषज्ञाः सततं प्रियवादिनः ।
ईदृशैस्तैरमात्यैश्च राजा दशरथोऽनघः ॥
उपपन्नो गुणोपेतैरन्वशासद्वसुंधराम् ॥

நீதி ஶாஸ்த்ரவிஶேஷக்ஞா: ஸததம் ப்ரியவாதின:।
ஈத்ருஶைஸ்தைரமாத்யைஶ்ச ராஜா தஶரதோऽநக:॥
உபபந்நோ குணோபேதைரன்வஶாஸத் வஸுந்தராம் ॥ 18

நீதி ஶாஸ்த்ர - நீதிசாஸ்த்ரங்களுடைய விசேஷங்களை
விஶேஷக்ஞா: - அறிந்தவர்கள்
ஸததம் - எப்பொழுதும்
ப்ரிய வாதின: - அனுகூலமாக பேசுகிறவர்கள்
ஈத்ருஶை: - இப்படிப்பட்ட
உபபந்ந குணோபேதை: - ஸத்குணங்களோடு கூடின
தை: - அந்த
அமாத்யை: ச - மந்த்ரிகளோடும்
அநக: - பாபரஹிதரான
தஶரத: ராஜா - தசரத மன்னவர்
வஸுந்தராம் - பூமியை
அன்வ ஶாஸத் - ஆண்டார்.

अवेक्षमाणश्चारेण प्रजा धर्मेण रञ्जयन् ।
प्रजानां पालनं कुर्वन्नधर्मं परिवर्जयन् ॥

அவேக்ஷமாணஸ்சாரேண ப்ரஜா தர்மேண ரஞ்ஜயன் ।
ப்ரஜாநாம் பாலனம் குர்வன்நதர்மம் பரிவர்ஜயன் ॥ 19

विश्रुतस्त्रिषु लोकेषु वदान्यः सत्यसंगरः ।
स तत्र पुरुषव्याघ्रः शशास पृथिवीमिमाम् ॥

விஶ்ருதஸ்த்ரிஷு லோகேஷு வதான்ய: ஸத்யஸங்கர: ॥
ஸ தத்ர புருஷவ்யாக்ர: ஶஶாஸ ப்ருதிவீமிமாம் ॥ 20

சாரேண - தூதனால்
அவேக்ஷமாண: - (விஷயங்களை) தெரிந்து கொள்பவராகவும்
தர்மேண - தர்மத்தோடு
ப்ரஜா: - ப்ரஜைகளை
ரஞ்ஜயன் - ஸந்தோஷிப்பிக்கிறவராகவும்
ப்ரஜாநாம் - ப்ரஜைகளுடைய
பாலனம் - பரிபாலனத்தை
குர்வன் - செய்கிறவராகவும்
அதர்மம் - அதர்மமானதை
பரிவர்ஜயன் - நீக்குகிறவராகவும்
த்ரிஷு - மூன்று
லோகேஷு - உலகங்களில்
விஶ்ருத: - கீர்த்தி பெற்றவராகவும்
வதான்ய: - கொடையாளியாகவும்
ஸத்ய ஸங்கர: - ஸத்யமான ப்ரதிக்ஞையையுடையவராகவும்
ஸ: - அந்த
புருஷ வ்யாக்ர: - புருஷச்ரேஷ்டர்
தத்ர - அப்பொழுது
இமாம் ப்ருதிவீம் - இந்த பூமியை
ஶஶாஸ - ஆண்டார்.

नाध्यगच्छद्विशिष्टं वा तुल्यं वा शत्रुमात्मनः ।
मित्रवानानतसामन्तः प्रतापहतकण्टकः ॥
स शशास जगद्राजा दिवं देवपतिर्यथा ॥

நாத்யகச்சத்விஶிஷ்டம் வா துல்யம் வா ஶத்ருமாத்மன: ।
மித்ரவான் நதஸாமந்த: ப்ரதாப ஹத கண்டக: ।
ஸ ஶஶாஸ ஜகத் ராஜா திவம் தேவபதிர்யதா ॥ 22

ஆத்மன: - தமக்கு
ஶத்ரும் - சத்ருவை

விஶிஷ்டம்வா - அதிகனாக ஆவது
துல்யம்வா - ஸமனாக ஆவது
ந அத்ய கச்சத் - பார்த்ததில்லை
மித்ரவான் - நண்பர்களையுடையவரும்
நதஸாமந்த: - வணங்கிய சிற்றரசர்களையுடையவரும்
ப்ரதாபஹதகண்டக: - ப்ரதாபத்தாலேயே வீழ்த்தப்பட்ட பகைவர்களையுடையவருமான
ஸ: ராஜா - அந்த மஹாராஜா
திவம் - தேவலோகத்தை
தேவபதி: யதா - இந்த்ரன் போல்
ஜகத் - பூலோகத்தை
ஶஶாஸ - ஆண்டார்.

तैर्मन्त्रिभिर्मन्त्रहिते निविष्टैर्वृतोऽनुरक्तैःकुशलैः समर्थैः ।
स पार्थिवो दीप्तिमवाप युक्तस्तेजोमयैर्गोभिरिवोदितोऽर्कः ॥

தைர்மந்த்ரிபிர் மந்த்ரஹிதே நிவிஷ்டைர்
வ்ருதோऽநுரக்தை: குஶலை: ஸமர்தை: ।
ஸ பார்த்திவோ தீப்திமவாப யுக்தஸ்-
தேஜோமயைர் கோபிரிவோதிதோऽர்க: ॥ 23

மந்த்ரஹிதே - மந்த்ராலோசனை, ஹிதம் இவைகளில்
நிவிஷ்டை: - ஆஸக்தர்களும்
அநுரக்தை: - ப்ரீதியையுடையவர்களும்
குஶலை: - புத்திமான்களும்
ஸமர்தை: - ஸமர்த்தர்களுமான
தை: - அந்த
மந்த்ரிபி: - மந்த்ரிகளால்
வ்ருத: - சூழப்பட்ட
ஸ: பார்த்திவ: - அந்த மஹாராஜா
தோஜோமயை: - தேஜோமயமான
கோபி: - கிரணங்களால்
யுக்த: - அமையப் பெற்றவராய்
உதித: - உதித்த
அர்க: இவ - சூர்யன்போல்
தீப்திம் - காந்தியை
அவாப - அடைந்தார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
அமாத்ய வர்ணநா நாம ஸப்தம ஸர்க: ॥

அஷ்டம: ஸர்க: - 8

तस्य त्वेवंप्रभावस्य धर्मज्ञस्य महात्मनः ।
सुतार्थं तप्यमानस्य नासीद्वंशकरः सुतः ॥

தஸ்ய த்வேவம் ப்ரபாவஸ்ய தர்மஜ்ஞஸ்ய மஹாத்மன: ।
ஸுதார்தம் தப்யமானஸ்ய நாஸீத் வம்ஶகர: ஸுத: ॥ 1

ஏவம் ப்ரபாவஸ்ய - இப்படிப்பட்ட மாஹாத்ம்யமுடையவரும்
தர்மஜ்ஞஸ்ய - தர்மமறிந்தவரும்
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவானவரும்
ஸுதார்தம் - புத்ரநிமித்தம்
தப்யமானஸ்ய - பரிதபிக்கிறவருமான
தஸ்யது - அவருக்கு
வம்ஶகர: - வம்சத்தைப் பெருக்குகிற
ஸுத: - புத்ரன்
ஆஸீத் ந - இல்லை.

चिन्तयानस्य तस्यैवं बुद्धिरासीन्महात्मनः ।
सुतार्थं वाजिमेधेन किमर्थं न यजाम्यहम् ॥

சிந்தயாநஸ்ய தஸ்யைவம் புத்திராஸீன் மஹாத்மன: ।
ஸுதார்தம் வாஜிமேதேன கிமர்த்தம் ந யஜாம்யஹம் ॥ 2

சிந்தயாநஸ்ய - சிந்தித்துக் கொண்டிருக்கிற
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான
தஸ்ய - அவருக்கு
ஸுதார்தம் - புத்ரனை அடையும் பொருட்டு
அஹம் - ''நான்
வாஜிமேதேன - அச்வமேதமென்ற
கிமர்த்தம் யஜாமிந - யக்ஞத்தை ஏன் செய்யவில்லை''
இயம் புத்தி: - இதுபோன்ற எண்ணம்
ஆஸீத் - உண்டாயிற்று.

सुनिश्चितां मतिं कृत्वा यष्टव्यमिति बुद्धिमान् ।
मन्त्रिभिः सह धर्मात्मा सर्वैरेव कृतात्मभिः ॥

ஸு நிஶ்சிதாம் மதிம் க்ருத்வா யஷ்டவ்யமிதி புத்திமான் ।
மந்த்ரிபி: ஸஹ தர்மாத்மா ஸர்வைரேவ க்ருதாத்மபி: ॥ 3

ततोऽब्रवीदिदं राजा सुमन्त्रं मन्त्रिसत्तमम् ।
शीघ्रमानय मे सर्वान् गुरूंस्तान् सपुरोहितान् ॥

ததோऽப்ரவீதிதம் ராஜா ஸுமந்த்ரம் மந்த்ரிஸத்தமம் ।
ஶீக்ரமானய மே ஸர்வான் குரூம்ஸ்தான் ஸபுரோஹிதான் ॥ 4

सुयज्ञं वामदेवं च जाबालिमथ काश्यपम् ।
पुरोहितं वसिष्ठं च ये चान्ये द्विजसत्तमाः ॥

ஸுயக்ஞம் வாமதேவம் ச ஜாபாலிமத காஶ்யபம் ।
புரோஹிதம் வஸிஷ்டம் ச யே சான்யே த்விஜஸத்தமா: ॥ 5

புத்திமான் - புத்திமானானவரும்
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவுமான
ராஜா - மஹாராஜா
யஷ்டவ்யம் - ''யாகம் செய்ய வேண்டும்''
இதி - என்ற
ஸுநிஶ்சிதாம் - மிக உறுதியான
மதிம் - எண்ணத்தை
க்ருத்வா - கொண்டு
தத: - அதன்மேல்
மந்த்ரி ஸத்தமம் - முக்ய மந்த்ரியான
ஸுமந்த்ரம் - ஸுமந்த்ரரை பார்த்து
இதம் - இதை
அப்ரவீத் - சொன்னார்:
ஸ புரோஹிதான் - ''புரோஹிதர்களோடு கூடின
ஸுயக்ஞம் - சுயக்ஞரையும்
வாம தேவம் - வாமதேவரையும்
ஜாபாலிம்ச - ஜாபாலியையும்
அத - தவிர
காஶ்யபம் - காச்யபரையும்
புரோஹிதம் - புரோஹிதரான
வஸிஷ்டம் ச - வஸிஷ்டரையும்
அன்யே - இதரர்களான
த்விஜ ஸத்தமா: - ப்ராஹ்மண ச்ரேஷ்ட ்கள்
யே ச - எவர்களோ
தான்மே - அந்த என்னுடைய
குரூன் - ஆசார்யர்கள்
ஸர்வான் - அனைவரையும்
க்ருதாத்மபி: - போதுமான புத்தியையுடைய
ஸர்வை: - எல்லா
மந்த்ரிபி: - மந்த்ரிகளோடு
ஸஹ - கூட
ஶீக்ரம் ஏவ - சீக்கிரமாகவே
ஆனய - அழைத்து வாரும்'' என்றார்.

ततः सुमन्त्रस्त्वरितं गत्वा त्वरितविक्रमः ।
समानयत् स तान् विप्रान् समस्तान् वेदपारगान् ॥

தத: ஸுமந்த்ரஸ்த்வரிதம் கத்வா த்வரிதவிக்ரம: ।
ஸமாநயத் ஸ தான் விப்ரான் ஸமஸ்தான் வேதபாரகான் ॥ 6

தத: ஸ: - பிறகு அந்த
த்வரித விக்ரம: - வேகமான நடையையுடைய
ஸுமந்த்ர: - சுமந்த்ரர்
த்வரிதம் - வேகமாக
கத்வா - சென்று
வேத பாரகான் - வேதங்களில் கரையை அடைந்தவர்களுமான
தான் விப்ரான் - அந்த ஞானிகளனைவரையும்
ஸமஸ்தான் - ஸமஸ்தமாக
ஸமாநயத் - அழைத்து வந்தார்.

तान् पूजयित्वा धर्मात्मा राजा दशरथस्तदा ।
इदं धर्मार्थसहितं श्लक्ष्णं वचनमब्रवीत् ॥

தான் பூஜயித்வா தர்மாத்மா ராஜா தஶரதஸ்ததா ।
இதம் தர்மார்த்தஸஹிதம் ஶ்லக்ஷ்ணம் வசனமப்ரவீத் ॥ 7

தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
ராஜா - மஹாராஜாவான
தஶரத: - தசரதர்
தான் - அவர்களை
பூஜயித்வா - அர்க்ய பாத்யாதிகளுடன் பூஜித்து
ததா - அப்பொழுது
தர்மார்த்த ஸஹிதம் - தர்மார்த்தங்களோடு கூடின
ஶ்லக்ஷ்ணம் - மதுரமான
இதம் - இந்த
வசனம் - வார்த்தையை
அப்ரவீத் - சொன்னார்:

मम लालप्यमानस्य पुत्रार्थं नास्ति वै सुखम् ।
तदर्थं हयमेधेन यक्ष्यामीति मतिर्मम ॥

மம லாலப்யமானஸ்ய புத்ரார்த்தம் நாஸ்தி வை ஸுகம் ।
ததர்தம் ஹயமேதேன யக்ஷ்யாமீதி மதிர்மம ॥ 8

புத்ரார்த்தம் - ''புத்ர நிமித்தம்
லாலப்ய மானஸ்ய - பரிதபிக்கிற
மம - எனக்கு

ஸுகம் அஸ்தி ந - சுகம் இல்லை.
ததர்தம் - அதற்காக
ஹயமேதேன - அச்வமேதத்தால்
யக்ஷ்யாமி - நான் யாகஞ்செய்ய வேண்டும்
இதி - என்பது
மம - எனக்கு
மதி: வை - அபிப்ராயம்.

तदहं यष्टुमिच्छामि शास्त्रदृष्टेन कर्मणा ।
कथं प्राप्स्याम्यहं कामं बुद्धिरत्र विचार्यताम् ॥

ததஹம் யஷ்டு மிச்சாமி ஶாஸ்த்ர த்ருஷ்டேன கர்மணா ।
கதம் ப்ராப்ஸ்யாம்யஹம் காமம் புத்திரத்ர விசார்யதாம் ॥ 9

தத் அஹம் - "ஆகையால் நான்
ஶாஸ்த்ர த்ருஷ்டேன - சாஸ்த்ரங்களில் கண்ட
கர்மணா - கர்மங்களினால்
யஷ்டும் - யாகம் செய்ய
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.
அத்ர - இந்த விஷயத்தில்
அஹம் - நான்
காமம் - மனோரதத்தை
கதம் - எப்படி
ப்ராப்ஸ்யாமி - அடைவேனோ அப்படி
புத்தி: - உபாயம்
விசார்யதாம் - விசாரிக்கப்படட்டும்."

साधु साध्विति तद्वाक्यं ब्राह्मणाः प्रत्यपूजयन् ।
वसिष्ठप्रमुखाः सर्वे पार्थिवस्य मुखेरितम् ॥

ஸாது ஸாத்விதி தத்வாக்யம் ப்ராஹ்மணா: ப்ரத்யபூஜயன் ।
வஸிஷ்டப்ரமுகா: ஸர்வே பார்திவஸ்ய முகேரிதம் ॥

ऊचुश्च परमप्रीताः सर्वे दशरथं वचः ॥

ஊசுஶ்ச பரமப்ரீதா: ஸர்வே தஶரதம் வச: ॥ 10

संभाराः संभ्रियन्तां ते तुरगश्च विमुच्यताम् ।
सरय्वाश्चोत्तरे तीरे यज्ञभूमिर्विधीयताम् ॥

ஸம்பாரா: ஸம்ப்ரியந்தாம் தே துரகஶ்ச விமுச்யதாம் ।
ஸரய்வாஶ் சோத்தரே தீரே யஞ்பூமிர் விதீயதாம் ॥ 11

सर्वथा प्राप्स्यसे पुत्रानभिप्रेतांश्च पार्थिव ।
यस्य ते धार्मिकी बुद्धिरियं पुत्रार्थमागता ॥

ஸர்வதா ப்ராப்ஸ்யஸே புத்ராநபிப்ரேதாம்ஶ்ச பார்திவ ।
யஸ்ய தே தார்மிகீ புத்திரியம் புத்ரார்தமாகதா ॥ 12

வஸிஷ்ட ப்ரமுகா: - வஸிஷ்டரை முக்யமாகவுடைய
ஸர்வே - எல்லா
ப்ராஹ்மணா: - ப்ராஹ்மணர்களும்
பார்திவஸ்ய - மஹாராஜாவினுடைய
முகேரிதம் - முகத்தினின்று உதித்த
தத் வாக்யம் - அந்த வார்த்தையை
ஸாது ஸாது - "நல்லது நல்லது"
இதி - என்று
ப்ரத்யபூஜயன் - கொண்டாடினார்கள்.
தே - அவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
பரம ப்ரீதா: - மிக ஸந்துஷ்டர்களாய்
ச - உடனே
தஶரதம் - தசரதரைப் பார்த்து,
பார்த்திவ - "ஹே! ராஜன்!
யஸ்ய தே - உமக்கு
புத்ரார்தம் - புத்ர நிமித்தமாக
தார்மிகீ - தர்மரீதியான
இயம் புத்தி: - இந்த எண்ணம்
ஆகதா - வந்ததோ (அந்த நீர்)
ஸர்வதா - ஸர்வப்ரகாரத்தாலும்
அபிப் ப்ரேதான் - இஷ்டப்பட்ட
புத்ராந் ச - புத்ரர்களையே
ப்ராப்ஸ்யஸே - அடையப் போகிறீர்
ஸம்பாரா: - ஸாமக்ரிகள்
ஸம்ப்ரியந்தாம் - ஸம்பாதிக்கப்படட்டும்.
துரங்க: ச - குதிரையும்
விமுச்யதாம் - விடுவிக்கப்படட்டும்.
ஸரய்வா: - ஸரயூ நதியின்
உத்தரே தீரே - வடக்கு கரையில்
யஞ பூமி: ச - யாகசாலையும்
விதீயதாம் - நிர்மிக்கப்படட்டும்" என்ற
வச: ச - வார்த்தையையும்
ஊசு: - சொன்னார்கள்.

ततः प्रीतोऽभवद्राजा श्रुत्वैतद्द्विजभाषितम् ।
अमात्यांश्चाब्रवीद्राजा हर्षपर्याकुलेक्षणः ॥

ததஸ்ப்ரீதோ(அ) பவத் ராஜா ஶ்ருத்வைதத் த்விஜ பாஷிதம் ।
அமாத்யாம்ஶ்சாப்ரவீத் ராஜா ஹர்ஷபர்யாகுலேக்ஷண: ॥ 13

தத: - அப்பொழுது
த்விஜ பாஷிதம் - ப்ராஹ்மணர்களால் சொல்லப்பட்ட
ஏதத் ஶ்ருத்வா - வார்த்தைகளை கேட்டு
ராஜா - மஹாராஜா
ப்ரீத: - ஸந்துஷ்டராக
அபவத் - ஆனார்.
ராஜா - மஹாராஜா
ஹர்ஷபர்யா - ஸந்தோஷத்தினால் வ்யாப்தமான கண்களை
குலேக்ஷண: உடையவராக,
அமாத்யான் - மந்த்ரிகளைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

संभाराः संभ्रियन्तां मे गुरूणां वचनादिह ।
समर्थाधिष्ठितश्चाश्वः सोपाध्यायो विमुच्यताम् ॥

ஸம்பாரா: ஸம்ப்ரியந்தாம் மே குரூணாம் வசநாதிஹ ।
ஸமர்தாதிஷ்டிதஶ்சாஶ்வ: ஸோபாத்யாயோ விமுச்யதாம் ॥ 14

மே - "என்னுடைய
குரூணாம் - ஆசார்யர்களின்
வசநாத் - கட்டளைப்படி
இஹ - இப்பொழுது
ஸம்பாரா: - யாகத்துக்கான பொருள்கள்
ஸம்ப்ரியந்தாம் - சேர்க்கப்படட்டும்.
ஸமர்தாதிஷ்டத - ஸமர்த்தர்களால் பாதுகாக்கப்பட்ட
ஸோபாத்யா ய: - உபாத்யாயர்களோடு கூடின
அச்வ: ச - குதிரையும்
விமுச்யதாம் - விடுவிக்கப்படட்டும்.

सरय्वाश्चोत्तरे तीरे यज्ञभूमिर्विधीयताम् ।
शान्तयश्चापि वर्धन्तां यथाकल्पं यथाविधि ॥

ஸரய்வாஶ் சோத்தரே தீரே யஜ்ஞபூமிர்விதீயதாம் ।
ஶாந்தயஶ்சாபி வர்தந்தாம் யதாகல்பம் யதாவிதி ॥ 15

ஸரய்வா: - "ஸர்யூ நதியின்
உத்தரே தீரே - வடக்கு கரையில்

யக்ஞ பூமி: ச - யாகசாலையும்
விதீயதாம் - நிர்மிக்கப்படட்டும்.
யதாகல்பம் - யதாக்ரமமாய்
யதா விதி - சாஸ்த்ரப்படி
ஶாந்தய: ச - சாந்திகர்மங்களும்
அபி வர்தந்தாம் - வ்ருத்தி அடையட்டும்.

शक्यः प्राप्तुमयं यज्ञः सर्वेणापि महीक्षिता ।
नापराधो भवेत् कष्टो यद्यस्मिन् क्रतुसत्तमे ॥

ஶக்ய: ப்ராப்துமயம் யஜ்ஞ: ஸர்வேணாபி மஹீக்ஷிதா ।
நாபராதோ பவேத் கஷ்டோ யத்யஸ்மின் க்ரதுஸத்தமே ॥ 16

அஸ்மின் - "இந்த
க்ரது ஸத்தமே - முக்ய யாகத்தில்
கஷ்ட: - கடுமையான
அபராத: - அபராதம்
பவேத் - உண்டாகும்;
ந யதி - இல்லையாகில்
அயம் யஜ்ஞ: - இந்த யாகம்
ஸர்வேண - எல்லா
மஹீக்ஷிதா அபி - ராஜாக்களாலும்
ப்ராப்தும் - அடைய
ஶக்ய: - ஸாத்யமாகும்.

छिद्रं हि मृगयन्तेऽत्र विद्वांसो ब्रह्मराक्षसाः ।
विघ्नितस्य च यज्ञस्य सद्यः कर्ता विनश्यति ॥

சித்ரம் ஹி ம்ருகயந்தே(அ)த்ர வித்வாம்ஸோ ப்ரஹ்மராக்ஷஸா: ।
விக்னிதஸ்ய ச யஜ்ஞஸ்ய ஸத்ய: கர்தா விநஶ்யதி ॥ 17

வித்வாம்ஸ: - "வித்வான்களான
ப்ரஹ்ம ராக்ஷஸா: - ப்ரஹ்மராக்ஷஸர்கள்
அத்ர - இந்த விஷயத்தில்
சித்ரம் - மந்த்ர, தந்த்ர, க்ரியலோபமான அபராதத்தை
ம்ருகயந்தே - தேடுகிறார்கள்.
ஹி - அக்காரணத்தால்
விக்னிதஸ்ய - தடுக்கப்பட்ட
யஜ்ஞஸ்ய - யாகத்தினுடைய
கர்தா - யஜமானன்
ஸத்ய: - உடனே
விநஶ்யதி ச - நாசமடைகிறான்.

तद्यथा विधिपूर्वं मे क्रतुरेष समाप्यते ।
तथा विधानं क्रियतां समर्थाः करणेष्विह ॥
தத்யதாவிதிபூர்வம் மே க்ரதுரேஷ ஸமாப்யதே ।
ததா விதானம் க்ரியதாம் ஸமர்தா: கரணேஷ்விஹ ॥ 18

தத: ஏஷ: - ஆகையால் இப்பொழுது செய்ய உத்தேசித்திருக்கும்
மே க்ரது: - என்னுடைய யாகம்
விதி பூர்வம் - சாஸ்த்ரப்ரகாரம்
யதா - எவ்வண்ணம்
ஸமாப்யதே - பூர்த்தியாகுமோ,
ததா - அவ்வண்ணம்
விதானம் - பிரயத்னம்
க்ரியதாம் - செய்யப்படட்டும்.
இஹ - இந்தக்
கரணேஷு - கார்யங்களில்
ஸமர்தா: - (நீங்கள்) ஸமர்த்தர்கள்.''

तथेति चाब्रुवन् सर्वे मन्त्रिणः प्रत्यपूजयन् ।
पार्थिवेन्द्रस्य तद्वाक्यं यथाज्ञप्तं निशम्य ते ॥
ததேதி சாப்ருவன் ஸர்வே மந்த்ரிண: ப்ரத்யபூஜயன்: ।
பார்திவேந்த்ரஸ்ய தத் வாக்யம் யதாஞப்தம் நிஶம்ய தே ॥ 19

தே ஸர்வே - அங்கிருந்த எல்லா
மந்த்ரிண: - மந்த்ரிமார்களும்
பார்தி வேந்த்ரஸ்ய - ராஜச்ரேஷ்டருடைய
தத் வாக்யம் - அந்த வார்த்தையை
நிஶம்ய - கேட்டு
யதா - ''எந்த ப்ரகாரம்
யதாஞப்தம் - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்டதோ
ததா இதி - அந்த ப்ரகாரமே செய்கிறோம்'' என்று
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.
ப்ரத்ய பூஜயன் ச - ராஜாவைக் கொண்டாடினார்கள்.

तथा द्विजास्ते धर्मज्ञा वर्धयन्तो नृपोत्तमम् ।
अनुज्ञातास्ततः सर्वे पुनर्जग्मुर्यथागतम् ॥
ததா த்விஜாஸ்தே தர்மஞா வர்தயந்தோ ந்ருபோத்தமம் ।
அநுஞாதாஸ்தத: ஸர்வே புனர் ஜக்முர்யதாகதம் ॥ 20

தர்மஞா: - தர்மத்தை அறிந்த
தே - அந்த
த்விஜா: - ப்ராஹ்மணர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ந்ருபோத்தமம் - ராஜச்ரேஷ்டரை
ததா - அவ்வாறு
வர்த யந்த: - புகழ்ந்தவர்களாகவும்
அநுஞாதா: - விடை பெற்றவர்களாகவும்
தத: - அதன் பிறகு
யதாகதம் - வந்த வழியே
புன: - திரும்பி
ஜக்மு: - சென்றார்கள்.

विसर्जयित्वा तान् विप्रान् सचिवानिदमब्रवीत् ।
ऋत्विग्भिरुपदिष्टोऽयं यथावत् क्रतुराप्यताम् ॥
விஸர்ஜயித்வா தான் விப்ரான் ஸசிவாநிதம்ப்ரவீத் ।
ரித்விக்பிருப திஷ்டோऽயம் யதாவத் க்ரதுராப்யதாம் ॥ 21

தான் - அந்த
விப்ரான் - ப்ராஹ்மணர்களை
விஸர்ஜயித்வா - அனுப்பிவிட்டு,
ஸசிவாந் - மந்த்ரிகளைப் பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - சொன்னார்:
ரித் விக்பி: - ''புரோஹிதர்களால்
உபதிஷ்ட: - நியமிக்கப்பட்ட
அயம் க்ரது: - இந்த யாகம்
யதாவத் - விதிப்படி
ஆப் யதாம் - நடத்தப்படட்டும்.''

इत्युक्त्वा नृपशार्दूलः सचिवान् समुपस्थितान् ।
विसर्जयित्वा स्वं वेश्म प्रविवेश महाद्युतिः ॥
இத்யுக்த்வா ந்ருபஶார்தூல: ஸசிவான் ஸமுபஸ்திதான் ।
விஸர்ஜயித்வா ஸ்வம் வேஶ்ம ப்ரவிவேஶ மஹாத்யுதி: ॥ 22

இத் யுக்த்வா - இப்படி சொல்லி
மஹாத்யுதி: - மிககாந்தியையுடைய
ந்ருப ஶார்தூல: - ராஜச்ரேஷ்டர்
ஸமுபஸ்திதான் - கூடியிருக்கின்ற
ஸசிவான் - மந்த்ரிமார்களை
விஸர் ஜயித்வா - விடைகொடுத்தனுப்பி

ஸ்வம்வேஶ்ம - தம் இருப்பிடத்தை
ப்ரவிவேஶ - அடைந்தார்.

ततः स गत्वा ताः पत्नीर्नरेन्द्रो हृदयप्रियाः ।
उवाच दीक्षां विशत यक्ष्येऽहं सुतकारणात् ॥

தத: ஸ கத்வா தா: பத்நீர்நரேந்த்ரோ ஹ்ருதயப்ரியா: ।
உவாச தீக்ஷாம் விஶத யக்ஷ்யேऽஹம் ஸுதகாரணாத் ॥ 23

ஸ: - அந்த
நரேந்த்ர: - மஹாராஜா
தத: - அவ்விடத்திற்கு
கத்வா - சென்று
ஹ்ருதய ப்ரியா: - ப்ரியைகளான
தா: பத்நீ: - தன் மனைவிகளைப் பார்த்து
ஸுத காரணாத் - "புத்ர நிமித்தமான
அஹம் யக்ஷ்யே - நான் யாகம் செய்யப்போகிறேன்.
தீக்ஷாம் - தீக்ஷையை
விஶத - அடையுங்கள்"
உவாச - என்று சொன்னார்.

तासां तेनातिकान्तेन वचनेन सुवर्चसाम् ।
मुखपद्मान्यशोभन्त पद्मानीव हिमात्यये ॥

தாஸாம் தேநாதிகாந்தேன வசனேன ஸுவர்சஸாம் ।
முகபத்மாந்யஶோபந்த பத்மாநீவ ஹிமாத்யயே ॥ 24

அதிகாந்தேன - அதிமனோக்ஞமான
தேன - அந்த
வசனேன - வார்த்தையால்
ஸுவர்சஸாம் - மிக காந்தியையுடைய
தாஸாம் - அவர்களுடைய
முக பத்மாநி - பத்மம் போன்ற முகங்கள்
ஹிமாத்யயே - ஹேமந்தருதுவின் முடிவில்
பத்மாநி இவ - தாமரைகள் போல்
அஶோபந்த - விளங்கின.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ஸுமந்த்ர வாக்யம் நாம அஷ்டம: ஸர்க: ॥

நவம: ஸர்க: - 9

एतच्छ्रुत्वा रहः सूतो राजानमिदमब्रवीत् ।
श्रूयतां तत् पुरावृत्तं पुराणेन मया श्रुतम् ॥
ऋत्विग्भिरुपदिष्टोऽयं पुरावृत्तो मया श्रुतः ॥

ஏதச்ச்ருத்வா ரஹ: ஸூதோ ராஜாநமிதமப்ரவீத் ।
ஶ்ரூயதாம் தத் புராவ்ருத்தம் புராணேன மயா ஶ்ருதம் ॥
ருத்விக்பிருபதிஷ்டோऽயம் புராவ்ருத்தோ மயா ஶ்ருத:॥ 1

ஸூத: - ஸாரதி
ஏதத் ச்ருத்வா - இதைக் கேட்டு
ராஜாநம் - ராஜாவைப் பார்த்து
ரஹ: - ஏகாந்தத்தில்
இதம் - இதை
அப்ரவீத் - சொன்னார்:
ருத்விக்பி: - "ரித்விக்குகளால்
உபதிஷ்ட: - உபதேசிக்கப்பட்ட
அயம் புராவ்ருத்த: - இந்த பூர்வகதை
மயா - என்னால்
ஶ்ருத: - கேட்கப்பட்டது
புராணேன - கிழவனாகிற
மயா - என்னால்
ஶ்ருதம் - கேட்கப்பட்டதான
புராவ்ருத்தம் - முன் நடந்த விஷயம்
யத் - எதுவோ அது
ஶ்ரூயதாம் - கேட்கப்படட்டும்.

सनत्कुमारो भगवान् पूर्वं कथितवान् कथाम् ।
ऋषीणां सन्निधौ राजंस्तव पुत्रागमं प्रति ॥

ஸநத்குமாரோ பகவான் பூர்வம் கதிதவான் கதாம் ।
ரிஷீணாம் ஸந்நிதௌ ராஜம்ஸ்தவ புத்ராகமம் ப்ரதி ॥ 2

ராஜன் - "ஹே! ராஜன்!
பகவான் - பகவானான
ஸநத்குமார: - ஸனத்குமாரர்
ரிஷீணாம் - முனிவர்களுடைய
ஸந்நிதௌ - ஸந்நிதியில்
தவ - உமக்கு
புத்ராகமம் - புத்ரனுண்டாவதை
ப்ரதி - குறித்து

கதாம் - ஒரு கதையை
பூர்வம் - பூர்வத்தில்
கதிதவான் - சொன்னார்.

काश्यपस्य तु पुत्रोऽस्ति विभण्डक इति श्रुतः।
ऋश्यशृङ्ग इति ख्यातस्तस्य पुत्रो भविष्यति ॥

காஶ்யபஸ்ய து புத்ரோऽஸ்தி விபண்டக இதி ஶ்ருத: ।
ருஶ்யஶ்ருங்க இதி க்யாதஸ் தஸ்ய புத்ரோ பவிஷ்யதி ॥ 3

காஶ்யபஸ்ய - காச்யபருக்கு
விபண்டக: - விபண்டகர்
இதி - என்று
ஶ்ருத: - ப்ரஸித்தரான
புத்ர: - குமாரர்
அஸ்தி - இருக்கிறார்.
தஸ்ய - அவருக்கு
ருஶ்ய ஶ்ருங்க: - ரிச்யச்ருங்கர்
இதி - என்று
க்யாத: - ப்ரஸித்தரான
புத்ர: து - புத்ரரும்
பவிஷ்யதி - உண்டாகப்போகிறார்.

स वने नित्यसंवृद्धो मुनिर्वनचरः सदा ।
नान्यं जानाति विप्रेन्द्रो नित्यं पित्रनुवर्तनात् ॥

ஸ வனே நித்யஸம்வ்ருத்தோ முனிர்வனசர: ஸதா ।
நான்யம் ஜானாதி விப்ரேந்த்ரோ நித்யம் பித்ரநுவர்தநாத் ॥ 4

ஸ: - அந்த
விப்ரேந்த்ர: - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டரான
முனி: - முனிவர்
வனே - வனத்தில்
நித்ய ஸம்வ்ருத்த: - எப்பொழுதும் வ்ருத்தியடைந்தவராய்
வனசர: - அரண்யவாஸியாய்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
பித்ரநுவர்தநாத் - பிதாவையே அனுசரித்திருப்பவராகையால்
ததா - அப்பொழுது
அன்யம் - இதரத்தை
ஜாநாதிந - அறிகிறார் இல்லை.

द्वैविध्यं ब्रह्मचर्यस्य भविष्यति महात्मनः ।
लोकेषु प्रथितं राजन् विप्रैश्च कथितं सदा ॥

த்வைவித்யம் ப்ரஹ்மசர்யஸ்ய பவிஷ்யதி மஹாத்மன: ।
லோகேஷு ப்ரதிதம் ராஜன் விப்ரைஶ்ச கதிதம் ஸதா ॥ 5

ராஜன் - ஹே! ராஜன்!
லோகேஷு - உலகங்களில்
விப்ரை: - ப்ராஹ்மணர்களால்
ஸதா - எப்பொழுதும்
ப்ரதிதம் - ப்ரஸித்தமாக
கதிதம் - சொல்லப்பட்ட
ப்ர ஹ்ம சர்யஸ்ய - பிரஹ்மசர்யத்தினுடைய
த்வை வித்யம் - மாறுபடும்
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவுக்கு
பவிஷ்யதி - உண்டாகப்போகிறது.

तस्यैवं वर्तमानस्य कालः समभिवर्तत ।
अग्निं शुश्रूषमाणस्य पितरं च यशस्विनम् ॥

தஸ்யைவம் வர்தமானஸ்ய கால: ஸமபிவர்தத ।
அக்னிம் ஶுஶ்ரூஷமாணஸ்ய பிதரம் ச யஶஸ்விநம் ॥ 6

ஏவம் - இந்தப்ரகாரம்
வர்தமானஸ்ய - இருக்கிறவரும்
அக்னிம் - அக்னிஹோத்ரராய்
யஶஸ்விநம் - கீர்த்தியுடைய
பிதரம் - பிதாவை
ச - பூர்த்தியாய்
ஶுஶ்ரூஷமாணஸ்ய - சுச்ருஷை செய்கிறவருமான
தஸ்யகால: - அவருடைய காலம்
ஸமபி வர்தத - நன்றாக கழிந்து கொண்டிருந்தது.

एतस्मिन्नेव काले तु रोमपादः प्रतापवान् ।
अङ्गेषु प्रथितो राजा भविष्यति महाबलः ॥

ஏதஸ்மின்னேவ காலே து ரோமபாத: ப்ரதாபவான் ।
அங்கேஷு ப்ரதிதோ ராஜா பவிஷ்யதி மஹாபல: ॥ 7

ஏதஸ்மின் - இநத்
காலே ஏவ - காலத்திலேயே
ப்ரதாபவான் - ப்ரதாபமுள்ள
மஹாபல: - மஹாபலமுடைய
ரோமபாத: - ரோமபாதர்
அங்கேஷு - அங்க தேசங்களில்
ப்ரதித: - ப்ரஸித்தரான

ராஜா - *ராஜாவாக*
பவிஷ்யதிது - *இருக்கப்போகிறார்.*

तस्य व्यतिक्रमाद्राज्ञो भविष्यति सुदारुणा ।
अनावृष्टि: सुघोरा वै सर्वभूतभयावहा ॥

தஸ்ய வ்யதிக்ரமாத்ராஞோ பவிஷ்யதி ஸுதாருணா ।
அனாவ்ருஷ்டி: ஸுகோரா வை ஸர்வபூதபயாவஹா ॥ 8

தஸ்ய - *அந்த*
ராஞ: - *ராஜனுடைய*
வ்யதி க்ரமாத் - *அதர்மத்தினாலே*
ஸுதாருணா - *மிகக்கடுமையானதும்*
ஸுகோரா - *வெகுகோரமானதும்*
ஸர்வ பூத பயாவஹா - *ஸமஸ்த ஜீவராசிகளுக்கும் பயத்தையுண்டு பண்ணுகிறதுமான*
அனாவ்ருஷ்டி: - *மழையின்மை*
பவிஷ்யதிவை - *உண்டாகப்போகிறது.*

अनावृष्ट्यां तु वृत्तायां राजा दुःखसमन्वितः ।
ब्राह्मणाञ्श्रुतवृद्धांश्च समानीय प्रवक्ष्यति ॥

அனாவ்ருஷ்ட்யாம் து வ்ருத்தாயாம் ராஜா துக்கஸமன்வித: ।
ப்ராஹ்மணான் ஶ்ருதவ்ருத்தான் ச ஸமாநீய ப்ரவக்ஷ்யதி ॥ 9

அனாவ்ருஷ்ட்யாம் - *மழையின்மை*
வ்ருத்தாயாம் து - *உண்டானவளவில்*
ராஜா - *ராஜா*
துக்க ஸமன்வித: - *துக்கமடைந்தவராய்*
ஶ்ருத வ்ருத்தான் - *ஞானவ்ருத்தர்களான*
ப்ராஹ்மணா - *பிராஹ்மணர்களை*
ச - *உடனே*
ஸமாநீய - *அழைத்து*
ப்ரவக்ஷ்யதி - *சொல்லப்போகிறார்.*

भवन्तः श्रुतधर्माणो लोकचारित्रवेदिनः ।
समादिशन्तु नियमं प्रायश्चित्तं यथा भवेत् ॥

பவந்த: ஶ்ருததர்மாணோ லோக சாரித்ர வேதின: ।
ஸமாதிஶந்து நியமம் ப்ராயஶ்சித்தம் யதா பவேத் ॥ 10

ஶ்ருத தர்மாண: - *''தர்மத்தையறிந்தவர்களும்*
லோக சாரித்ரவேதின - *உலகரீதியை நன்றாய் ஆராந்தறிந்தவர்களுமான*
பவந்த: - *தாங்கள்*

யதா - *எந்த ப்ரகாரம்*
ப்ராயஶ்சித்தம் - *ப்ராயச்சித்தம்*
பவேத் - *உண்டாகுமோ அப்படி*
நியமம் - *க்ஷாமம் நிவர்த்தியாகும் உபாயத்தை*
ஸமாதிஶந்து - *நன்றாக நியமனஞ் செய்யுங்கள்.*

वक्ष्यन्ति ते महीपालं ब्राह्मणा वेदपारगाः ।
विभण्डकसुतं राजन् सर्वोपायैरिहानय ॥

வக்ஷ்யந்தி தே மஹீபாலம் ப்ராஹ்மணா வேதபாரகா: ।
விபண்டகஸுதம் ராஜன் ஸர்வோபாயைரிஹாநய ॥ 11

வேத பாரகா: - *வேதங்களின் கரையை அடைந்தவர்களான*
தே - *அந்த*
ப்ராஹ்மணா: - *ப்ராஹ்மணர்கள்*
மஹீபாலம் - *ராஜாவைப் பார்த்து*
ராஜன் - *''ஹே! ராஜன்!*
ஸர்வோபாயை: - *ஸகல உபாயங்களின் உதவியுடன்*
விபண்டக ஸுதம் - *விபண்டகருடைய புத்ரரை*
இஹ - *இங்கு*
ஆநய - *அழைத்துவாரும்'' என்று*
வக்ஷ்யந்தி - *சொல்லப் போகிறார்கள்.*

आनाय्य च महीपाल ऋश्यशृङ्गं सुसत्कृतम् ।
प्रयच्छ कन्यां शान्तां वै विधिना सुसमाहितः ॥

ஆநாய்ய ச மஹீபால ருஶ்யஶ்ருங்கம் ஸுஸத்க்ருதம் ।
ப்ரயச்ச கன்யாம் ஶாந்தாம் வை விதினா ஸுஸமாஹித: ॥ 12

மஹீபால - *''ஹே! ராஜன்!*
ருஶ்ய ஶ்ருங்கம் - *ரிச்யச்ருங்கரை*
ஸுஸத் க்ருதம் - *நன்றாக பூஜிக்கப்பட்டவராக*
ஆநாய்ய - *அழைப்பித்து (அவருக்கு)*
கன்யாம் - *(தங்கள்) புத்ரியான*
ஶாந்தாம் - *சாந்தையை*
விதினா - *க்ரமத்தோடும்*
ஸுஸமாஹித: ச - *விசாரமற்றவராயும்*
ப்ரயச்ச வை - *விவாஹம் செய்துகொடும்.*

तेषां तु वचनं श्रुत्वा राजा चिन्तां प्रपत्स्यते ।
केनोपायेन वै शक्यमिहानेतुं स वीर्यवान् ॥

தேஷாம் து வசனம் ஶ்ருத்வா ராஜா சிந்தாம் ப்ரபத்ஸ்யதே ।
கேநோபாயேன வை ஶக்யமிஹாநேதும் ஸ வீர்யவான் ॥ 13

தேஷாம்	-	அவர்களுடைய
வசனம்	-	வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா	-	கேட்டு
வீர்யவான்	-	வீர்யவானான
ஸ: ராஜா	-	அந்த ராஜன்
து கேந	-	இப்பொழுது எந்த
உபாயேன	-	உபாயத்தினால்
இஹ	-	இங்கு
ஆநேதும்	-	அழைப்பிக்க
ஶக்யம் வை	-	ஸாத்யமாகுமென்ற
சிந்தாம்	-	கவலையை
ப்ரபத்ஸ்யதே	-	அடையப்போகிறார்.

ततो राजा विनिश्चित्य सह मन्त्रिभिरात्मवान् ।
पुरोहितममात्यांश्च प्रेषयिष्यति सत्कृतान् ॥

ததோ ராஜா விநிஶ்சித்ய ஸஹ மந்த்ரிபிராத்மவான் ।
புரோஹிதமமாத்யாம்ஶ்ச ப்ரேஷயிஷ்யதி ஸத்க்ருதான் ॥ 14

ஆத்மவான்	-	தைர்யவானான
ராஜா	-	ராஜன்
விநிஶ்சித்ய	-	நிச்சயித்து
மந்த்ரிபி:	-	மந்த்ரிகளோடு
ஸஹ	-	கூட
புரோஹிதம்	-	புரோஹிதரையும்
ஸத்க்ருதான்	-	ஸத்கரிக்கப்பட்ட
அமாத்யான் ச	-	மந்த்ரிகளையும்
தத:	-	அங்கிருந்து
ப்ரேஷயிஷ்யதி	-	அனுப்பப்போகிறார்.

ते तु राज्ञो वचः श्रुत्वा व्यथिता विनताननाः।
न गच्छेम ऋषेर्भीता अनुनेष्यन्ति तं नृपम् ॥

தே து ராஜ்ஞோ வச: ஶ்ருத்வா வ்யதிதா விநதாநநா: ।
ந கச்சேம ரிஷேர்பீதா அநுநேஷ்யந்தி தம் ந்ருபம்॥ 15

தே து	-	அவர்களும்
ராஜ்ஞ:	-	ராஜாவின்
வச:	-	வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா	-	கேட்டு
ரிஷே:	-	முனிவரிடத்திலிருந்து
பீதா:	-	நடுங்கியவர்களாயும்
வ்யதிதா:	-	துக்கமுடையவர்களாயும்

விநதாநநா:	-	வணங்கின முகமுடையவர்களாயும்
கச்சேம ந	-	(நாங்கள்) ''செல்வதற்கு சக்தியற்றவர்கள்'' (என்று)
தம்	-	அந்த
ந்ருபம்	-	ராஜாவைப் பார்த்து
அநுநேஷ்யந்தி	-	சாந்தமாகச் சொல்லப் போகிறார்கள்.

वक्ष्यन्ति चिन्तयित्वा ते तस्योपायांश्च तत्क्षमान् ।
आनेष्यामो वयं विप्रं न च दोषो भविष्यति ॥

வக்ஷ்யந்தி சிந்தயித்வா தே தஸ்யோபாயாம்ஶ்ச தத்க்ஷமான் ।
ஆனேஷ்யாமோ வயம் விப்ரம் ந ச தோஷோ பவிஷ்யதி ॥ 16

ச தோஷ:	-	ஆனாலும் தோஷம்
பவிஷ்யதி ந ச	-	உண்டாகாதபடிக்கே
தத்க்ஷமான்	-	அதற்குத்தகுந்த
உபாயான்	-	உபாயங்களை
சிந்தயித்வா	-	ஆலோசித்து
வயம்	-	''நாங்கள்
விப்ரம்	-	அந்த ப்ராஹ்மணரை
ஆனேஷ்யாம:	-	அழைப்பிக்கிறோம்'' (என்று)
தே	-	அவர்கள்
தஸ்ய	-	ராஜனுக்கு
வக்ஷ்யந்தி	-	சொல்லப் போகிறார்கள்.

एवमङ्गाधिपेनैव गणिकाभिर्ऋषेः सुतः ।
आनीतोऽवर्षयद्देवः शान्ता चास्मै प्रदीयते ॥

ஏவமங்காதிபேநைவ கணிகாபிர் ரிஷே: ஸுத: ।
ஆநீதோऽவர்ஷயத் தேவ: ஶாந்தா சாஸ்மை ப்ரதீயதே ॥ 17

ஏவம்	-	இந்தப்ரகாரம்
ரிஷே:	-	முனிவருடைய
ஸுத:	-	குமாரர்
அங்காதிபேந	-	அங்கதேசத்தரசராலே
கணிகாபி:	-	விலைமாதர்களால்
ஆநீத:	-	அழைப்பிக்கப்படுவார் (ஆர்ஷம்)
ஏவ	-	உடனே
தேவ:	-	வருண பகவான்
அவர்ஷயத்	-	வர்ஷிக்கப் போகிறார் (ஆர்ஷம்)
ஶாந்தா ச	-	சாந்தையும்
அஸ்மை	-	இவருக்கு
ப்ரதீயதே	-	விவாஹம் செய்து கொடுக்கப்படுவாள். (ஆர்ஷம்)

ऋश्यशृङ्गस्तु जामाता पुत्रांस्तव विधास्यति ।
सनत्कुमारकथितं यथा ते व्याहृतं मया ॥

ருஶ்யஶ்ருங்கஸ்து ஜாமாதா புத்ராம்ஸ்தவ விதாஸ்யதி ।
ஸனத்குமாரகதிதம் யதா தே வ்யாஹ்ருதம் மயா ॥ 18

ஜாமாதா - ''மருமகராகிய
ருஶ்ய ஶ்ருங்க: - ரிச்யச்ருங்கரும்
தவ - உமக்கு
புத்ரான் - புத்ரர்களை
விதாஸ்யதி - உண்டுபண்ணப் போகிறார்''
யதா - என்று
ஸனத்குமார கதிதம் - ஸனத்குமாரரால் சொல்லப்பட்டது
மயா - என்னால்
தே - உமக்கு
வ்யாஹ்ருதம் - சொல்லப்பட்டது.

अथ हृष्टो दशरथः सुमन्त्रं प्रत्यभाषत ।
यथर्श्यशृङ्गस्त्वानीतो विस्तरेण त्वयोच्यताम् ॥

அத ஹ்ருஷ்டோ தஶரத: ஸுமந்த்ரம் ப்ரத்யபாஷத ।
யதர்ஶ்யஶ்ருங்கஸ்த்வாநீதோ விஸ்தரேண த்வயோச்யதாம் ॥ 19

அத - இப்பொழுது
தஶரத: - தசரதர்
ஹ்ருஷ்ட: - ஆனந்தமடைந்தவராய்
ஸுமந்த்ரம் - ஸுமந்த்ரரைப் பார்த்து
ப்ரத்ய பாஷத - பதில் சொன்னார்:
ரிஶ்ய ஶ்ருங்க: - ''ரிச்யச்ருங்கர்
து - அப்படி இருந்தும்
யதா - எவ்விதமாய்
ஆநீத: - கொண்டுவரப் பட்டாரோ (அதுபற்றி)
த்வயா - உம்மாலே
விஸ்தரேண - விஸ்தாரமாக
உச்யதாம் - சொல்லப்படட்டும்.''

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ருஶ்யஶ்ருங்கோபாக்யானம் நாம நவம: ஸர்க: ॥

தஶம: ஸர்க: - 10

सुमन्त्रश्चोदितो राज्ञा प्रोवाचेदं वचस्तदा ।
यथर्श्यशृङ्गस्त्वानीतो येनोपायेन मन्त्रिभिः ॥

ஸுமந்த்ரஶ்சோதிதோ ராஜ்ஞா ப்ரோவாசேதம் வசஸ்ததா ।
யதர்ஶ்யஶ்ருங்கஸ்த்வாநீத: ஶ்ருணு மே மந்த்ரிபி: ஸஹ ॥ 1

ஸுமந்த்ர: - ஸுமந்த்ரர்
ததா - அவ்வாறு
ராஜ்ஞா - ராஜாவால்
சோதித: - ஏவப்பட்டவராய்
இதம் வச: - இந்த வார்த்தையை
ப்ரோவாச - சொன்னார்:
மந்த்ரிபி: - ''மந்த்ரிகளால்
ஸ: - அந்த
ருஶ்ய ஶ்ருங்க: - ரிச்யச்ருங்கர்
து - அப்படி இருந்தும்
யதா - எவ்விதமாய்
ஆநீத: ஹ - கொண்டுவரப் பட்டாரோ (அதை)
மே - என்னிடத்திலிருந்து
ஶ்ருணு - கேட்கப்படட்டும்.''

रोमपादमुवाचेदं सहामात्यः पुरोहितः ।
उपायो निरपायोऽयमस्माभिरभिचिन्तितः ॥

ரோமபாதமுவாசேதம் ஸஹாமாத்ய: புரோஹித: ।
உபாயோ நிரபாயோऽயமஸ்மாபிரபிசிந்தித: ॥ 2

ऋश्यशृङ्गो वनचरस्तपःस्वाध्यायने रतः ।
अनभिज्ञः स नारीणां विषयाणां सुखस्य च ॥

ருஶ்யஶ்ருங்கோ வனசரஸ்தப: ஸ்வாத்யாயனேரத: ।
அநபிஜ்ஞ: ஸ நாரீணாம் விஷயாணாம் ஸுகஸ்ய ச ॥ 3

इन्द्रियार्थैरभिमतैर्नरचित्तप्रमाथिभिः ।
पुरमानाययिष्यामः क्षिप्रं चाध्यवसीयताम् ॥

இந்த்ரியார்த்தைரபிமதைர் நரசித்தப்ரமாதிபி: ।
புரமாநாயயிஷ்யாம: க்ஷிப்ரம் யாத்யவஸீயதாம் ॥ 4

गणिकास्तत्र गच्छन्तु रूपवत्यः स्वलंकृताः ।
प्रलोभ्य विविधोपायैरानेष्यन्तीह सत्कृताः ॥

கணிகாஸ் தத்ர கச்சந்து ரூபவத்ய: ஸ்வலங்க்ருதா: ।
ப்ரலோப்ய விவிதோபாயை ரானேஷ்யந்தீஹ ஸத்க்ருதா: ॥ 5

புரோஹித: - புரோஹிதர்
ஸஹாமாத்ய: - மந்த்ரிகளோடு கூடின
ரோமபாதம் - ரோமபாதரைப் பார்த்து
இதம் உவாச - பின்வருமாறு சொன்னார்:
அயம் - இந்த
நிரபாய: - அபாயமற்ற
உபாய: - உபாயம்
அஸ்மாபி: - எங்களால்
அபிசிந்தித: - சிந்திக்கப்பட்டது
தப: ஸ்வாத்யாயனே - தபஸ்ஸிலும், வேதாத்யயனத்திலும்
ரத: - நோக்கமுடையவரான
வனசர: - அரண்யவாஸியுமான
ஸ: - அந்த
ருஶ்ய ஶ்ருங்க: - ரிச்யச்ருங்கர்
நாரீணாம் - ஸ்த்ரீகளையும்
விஷயாணாம் - சிற்றின்பங்களுடைய
ஸுகஸ்ய ச - சுகத்தையும்
அநபிஞ: - அறியாதவர்
நரசித்த ப்ரமாதிபி: - மனிதர்களின் மனதை இழுக்கவல்லவையும்
அபிமதை: - இஷ்டங்களுமான
இந்த்ரியார்தை: - இந்த்ரியங்களுடைய வ்யாபாரங்களாலே
க்ஷிப்ரம் ச - சீக்ரமாகவே
புரம் - பட்டணத்திற்கு
ஆநாய யிஷ்யாம: - அழைத்து வருகின்றோம்
அத்ய வஸீயதாம் - நிச்சயிக்கப்படட்டும்
ரூபவத்ய: - ரூபவதிகளும்
ஸ்வலங்க்ருதா: - நன்றாய் அலங்கரிக்கப்பட்டவர்களுமான
கணிகா: - விலைமாதர்கள்
தத்ர கச்சந்து - அங்கு போகட்டும்
விவிதோபாயை: - பற்பல உபாயங்களால்
ப்ரலோப்ய - வஞ்சித்து
ஸத்க்ருதா: - வெகுமானிப்பட்டவர்களாய்
இஹ - இங்கு
ஆனேஷ்யந்தி - அழைத்து வருவார்கள்.

श्रुत्वा तथेति राजा च प्रत्युवाच पुरोहितम् ।
पुरोहितो मन्त्रिणश्च तथा चक्रुश्च ते तदा ॥
वारमुख्यास्तु तच्छ्रुत्वा वनं प्रविविशुर्महत् ॥

ஶ்ருத்வா ததேதி ராஜா ச ப்ரத்யுவாச புரோஹிதம் ।
புரோஹிதோ மந்த்ரிணஶ்ச ததா சக்ருஶ்ச தே ததா ॥
வாரமுக்யாஸ்து தச்ச்ருத்வா வனம் ப்ரவிவிஶுர்மஹத் ॥ 6

ராஜா ஶ்ருத்வா - ராஜா அவ்வார்த்தையைக் கேட்டு
புரோஹிதம் - புரோஹிதரைப் பார்த்து
ததா ச - 'அப்படியே'
இதி - என்று
ப்ரத்யுவாச - பதில் சொன்னார்
ததா - அப்பொழுது
புரோஹித: - புரோஹிதரும்
தே மந்த்ரிண: ச - அந்த மந்த்ரிகளும்
ததா ச - அவ்வாறே
சக்ரு: - செய்தார்கள்.
வாரமுக்யா: து - முக்ய விலைமாதர்களும்
தத் ச்ருத்வா - அதைக்கேட்டு
மஹத் - பெரிய வனத்தை
ப்ரவிவிஶு: - ப்ரவேசித்தார்கள்.

आश्रमस्याविदूरेऽस्मिन् यत्नं कुर्वन्ति दर्शने ।
ऋषिपुत्रस्य धीरस्य नित्यमाश्रमवासिनः ॥

ஆஶ்ரமஸ்யாவிதூரேऽஸ்மின் யத்நம் குர்வந்தி தர்ஶனே ।
ரிஷி புத்ரஸ்ய தீரஸ்ய நித்யமாஶ்ரமவாஸின: ॥ 7

அஸ்மின் - இந்த
ஆஶ்ரமஸ்ய - ஆச்ரமத்தினுடைய
அவிதூரே - ஸமீபத்தில்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ஆஶ்ரம வாஸின: - ஆச்ரமங்களில் வஸிக்கிறவரும்
தீரஸ்ய - தீரருமான
ரிஷி புத்ரஸ்ய - ரிஷிபுத்ரருடைய
தர்ஶனே - தர்சனத்தில்
யத்நம் - பிரயத்னத்தை
குர்வந்தி - செய்தார்கள்.

पितुः स नित्यसंतुष्टो नातिचक्राम चाश्रमात् ॥

பிது: ஸ நித்யஸந்துஷ்டோ நாதிசக்ராம சாஶ்ரமாத் ॥ 8

ஸ: ச பிது: - அவரும் பிதாவிடம்
நித்ய ஸந்துஷ்ட: - நித்ய ஸந்துஷ்டராக
ஆஸ்ரமாத் - ஆச்ரமத்தினின்று
அதிசக்ரமான - வெளிப்புறப்படவில்லை.

न तेन जन्मप्रभृति दृष्टपूर्वं तपस्विना ।
स्त्री वा पुमान् वा यच्चान्यत् सर्वं नगरराष्ट्रजम् ॥

ந தேன ஜன்மப்ரப்ருதி த்ருஷ்டபூர்வம் தபஸ்விநா ।
ஸ்த்ரீ வா புமான் வா யச்சான்யத் ஸர்வம் நகரராஷ்ட்ரஜம் ॥ 9

தபஸ்விநா - தபஸ்வியான
தேன - அவரால்
ஜன்மப்ரப்ருதி - பிறந்தது முதல்
ஸ்த்ரீவா - ஸ்த்ரீயாவது
புமான்வா - புருஷனாவது
அன்யத் - வேறு
நகர ராஷ்ட்ரஜம் - நகரம், நாடு இவைகளிலுண்டான
யத் ஸர்வம் ச - எந்த வஸ்துவும்
த்ருஷ்ட பூர்வம் - முன்பு பார்க்கப்பட்டதாகவே
ந - இல்லை.

ततः कदाचित्तं देशमाजगाम यदृच्छया ।
विभण्डकसुतस्तत्र ताश्चापश्यद्वराङ्गनाः ॥

தத: கதாசித் தம் தேஶமாஜகாம யத்ருச்சயா ।
விபண்டகஸுதஸ் தத்ர தாஸ்சாபஶ்யத் வராங்கநா: ॥ 10

தத: - பிறகு
கதாசித் - ஒருஸமயத்தில்
விபண்டக ஸுத: - விபண்டகருடைய புத்ரர்
யத்ருச்சயா - அகஸ்மாத்தாய்
தத்ர - அப்பொழுது தூரத்தில் காணப்படுகிற
தம் - அந்த
தேஶம் - ப்ரதேசத்திற்கு
ஆஜகாம - வந்தார்
தா: - அந்த
வராங்கநா: ச - ச்ரேஷ்ட கன்னிகைகளையும்
அபஶ்யத் - பார்த்தார்.

ताश्चित्रवेषाः प्रमदा गायन्त्यो मधुरस्वनैः ।
ऋषिपुत्रमुपागम्य सर्वा वचनमब्रुवन् ॥

தாஶ்சித்ரவேஷா: ப்ரமதா காயந்த்யோ மதுரஸ்வநை: ।
ரிஷிபுத்ரமுபாகம்ய ஸர்வா வசனமப்ருவன் ॥ 11

சித்ரவேஷா: } - வெகு அழகாய் ஆடையாபரணங்கள் அணிந்தவர்களும்
மதுரஸ்வரை: - மதுரமான ஸ்வரங்களோடு
காயந்த்ய: - பாடுகிறவர்களுமான
தா: ப்ரமதா - அந்த ஸ்த்ரீகள்
ஸர்வா: - எல்லோரும்
ரிஷிபுத்ரம் - ரிஷி புத்ரரை
உபாகம்ய - நெருங்கி
வசனம் - வார்த்தையை
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.

कस्त्वं किं वर्तसे ब्रह्मन् ज्ञातुमिच्छामहे वयम् ।
एकस्त्वं विजने घोरे वने चरसि शंस नः ॥

கஸ்த்வம் கிம் வர்தஸே ப்ரம்ஹன் ஜ்ஞாது மிச்சாமஹே வயம் ।
ஏகஸ்த்வம் விஜநே கோரே வநே சரஸி ஶம்ஸ ந: ॥ 12

ப்ரஹ்மன் - "ஓ! அந்தணரே!
த்வம் க: - நீர் யார்?
த்வம் ஏக: - நீர் தனிமையாக
விஜநே - ஜனமற்ற
கோரே - பயங்கரமான
வநே சரஸி - காட்டில் திரிந்து கொண்டிருக்கிறீர்.
கிம் வர்தஸே - ஏன் இங்கு இருக்கிறீர்?
வயம் ஜ்ஞாதும் - நாங்கள் அறிய
இச்சாமஹே - விரும்புகிறோம்
ந: - எங்களுக்கு
ஶம்ஸ - சொல்லும்.

अदृष्टरूपास्तास्तेन काम्यरूपा वने स्त्रियः ।
हार्दात्तस्य मतिर्जाता ह्याख्यातुं पितरं स्वकम् ॥

அத்ருஷ்டரூபாஸ் தாஸ் தேந காம்யரூபா வனே ஸ்த்ரிய: ।
ஹார்தாத்தஸ்ய மதிர்ஜாதா ஹி ஆக்யாதும் பிதரம் ஸ்வகம் ॥ 13

காம்யரூபா: - ஸௌந்தர்யமான ரூபங்களையுடைய
தேந வனே - அவரால் வனத்தில்
அத்ருஷ்ட ரூபா: - காணாத ரூபங்களையுடைய
தா: - அந்த
ஸ்த்ரிய: - ஸ்த்ரீகளைப் பார்த்து
ஹார்தாத் - அன்பு மிகுதியால்
ஸ்வகம் - தன்னுடைய
பிதரம் - பிதாவைப்பற்றி
ஆக்யாதும் - சொல்வதற்கு

தஸ்ய - அவருக்கு
மதி: ஜாதா - எண்ணம் உண்டாயிற்று.

पिता विभण्डकोऽस्माकं तस्याहं सुत औरसः ।
ऋश्यशृङ्ग इति ख्यातं नाम कर्म च मे भुवि ॥

பிதா விபண்டகோऽஸ்மாகம் தஸ்யாஹம் ஸுத ஔரஸ: ।
ரிஶ்யஶ்ருங்க இதி க்யாதம் நாம கர்ம ச மே புவி ॥ 14

அஸ்மாகம் - ''என்னுடைய
பிதா - பிதா
விபண்டக: - விபண்டகர்
தஸ்ய அஹம் - அவருக்கு நான்
ஔரஸ: - தர்மமான
ஸுத: - புத்ரன்;
ரிஶ்ய ஶ்ருங்க: - ரிச்யச்ருங்கர்
இதி நாம - என்று பெயர்
மே - என்னுடைய
கர்மச - செய்கையும்
புவி - லோகத்தில்
க்யாதம் - ப்ரஸித்தம்.

इहाश्रमपदेऽस्माकं समीपे शुभदर्शनाः ।
करिष्ये वोऽत्र पूजां वै सर्वेषां विधिपूर्वकम् ॥

இஹாஶ்ரம பதே(அ)ஸ்மாகம் ஸமீபே ஶுபதர்ஶநா: ।
கரிஷ்யே வோऽத்ர பூஜாம் வை ஸர்வேஷாம் விதிபூர்வகம் ॥ 15

இஹ - ''இங்கு
ஸமீபே - ஸமீபத்தில்
அஸ்மாகம் - எங்களுடைய
ஆஸ்ரம பத: - ஆச்ரமபதம்
ஶுப தர்ஶநா: - அழுகுள்ளவர்களே! மங்களகரமான பார்வை உடையவர்களே!
அத்ரவ: - இங்கு உங்கள்
ஸர்வாஸாம் - எல்லோருக்கும்
விதி பூர்வகம் - சாஸ்த்ரப்ரகாரம்
பூஜாம் - பூஜையை
கரிஷ்யேவை - செய்கிறேன்.''

ऋषिपुत्रवचः श्रुत्वा सर्वासां मतिरास वै ।
तदाश्रमपदं द्रष्टुं जग्मुः सर्वाश्च तेन ताः ॥

ருஷி புத்ரவச: ஶ்ருத்வா ஸர்வாஸாம் மதிராஸ வை ।
ததாஶ்ரமபதம் த்ரஷ்டும் ஜக்மு: ஸர்வாஶ்ச தேன தா: ॥ 16

ருஷி புத்ர வச: ஶ்ருத்வா - ரிஷிபுத்ரருடைய வார்த்தையைக் கேட்டு
ஸர்வாஸாம் - ஸமஸ்தர்களுக்கும்
மதி: - ஆசை
ஆஸவை - உண்டாயிற்று.
தா: - அவர்கள்
ஸர்வா: - எல்லோரும்
ததாஶ்ரமபதம் - அவருடைய ஆச்ரமஸ்தானத்தை
த்ரஷ்டும் - பார்க்க
தேனச - அவரோடுகூட
ஜக்மு: - சென்றார்கள்.

गतानां तु ततः पूजामृषिपुत्रश्चकार ह ।
इदमर्घ्यमिदं पाद्यमिदं मूलमिदं फलम् ॥

கதாநாம் து தத: பூஜாம் ரிஷிபுத்ரஶ்சகார ஹ ।
இதமர்க்யமிதம் பாத்யமிதம் மூலமிதம் பலம் ॥ 17

ரிஷி புத்ர: - ரிஷிபுத்ரர்
தத: - அங்கு
கதாநாம் - வந்தவர்களுக்கு
து - உடனே,
இதம் அர்க்யம் - ''இது அர்க்யம்;
இதம் பாத்யம் - இது பாத்யம்;
இதம் மூலம் - இது கிழங்கு;
இதம் பலம் - இது பழம்'' (என்ற)
பூஜாம் - உபசாரத்தை
சகார ஹ - செய்தார்; ஆச்சர்யம்!

प्रतिगृह्य च तां पूजां सर्वा एव समुत्सुकाः ।
ऋषेर्भीताश्च शीघ्रं ता गमनाय मतिं दधुः ॥

ப்ரதிக்ருஹ்ய ச தாம் பூஜாம் ஸர்வா ஏவ ஸமுத்ஸுகா: ।
ரிஷேர் பீதாஶ்ச ஶீக்ரம் தா கமநாய மதிம் தது: ॥ 18

ஸமுத்ஸுகா: - மிக உத்ஸாகமுடையவர்களாய்
தா: - அவர்கள்
ஸர்வா: - எல்லோரும்
தாம் பூஜாம் - அந்த உபசாரத்தை
ப்ரதி க்ருஹ்ய - அங்கீகரித்து,
ச - ஆயினும்
ஏவ - அப்பொழுதே

ரிஷே: - ரிஷிக்கு
பீதா: - பயந்தவர்களாய்
ஶீக்ரம் - விரைவில்
கமநாயச - திரும்பிச் செல்ல
மதிம் தது: - எண்ணினார்கள்.

अस्माकमपि मुख्यानि फलानीमानि वै द्विज ।
गृहाण प्रति भद्रं ते भक्षयस्व च मा चिरम् ॥

அஸ்மாகமபி முக்யானி பலானீமாநி வை த்விஜ ।
க்ருஹாண ப்ரதி பத்ரம் தே பக்ஷயஸ்வ ச மா சிரம் ॥ 19

த்விஜ - ''ஓ! ப்ராஹ்மணரே!
அஸ்மாகம் - எங்களுடைய
முக்யானி - முக்யமான
இமாநி - இந்த
பலானி அபிவை - பழங்களை
ப்ரதி - ப்ரதியாக
க்ருஹாண - வாங்கிக்கொள்ளும்
தே - உமக்கு
பத்ரம் - மங்களம்;
பக்ஷயஸ்வ - பக்ஷியும்;
சிரம் - விளம்பம்
மாச - வேண்டாம்.''

ततस्तास्तं समालिङ्ग्य सर्वा हर्षसमन्विताः ।
मोदकान् प्रददुस्तस्मै भक्ष्यांश्च विविधाञ्शुभान् ॥

ததஸ்தாஸ்தம் ஸமாலிங்க்ய ஸர்வா ஹர்ஷ ஸமன்விதா: ।
மோதகான் ப்ரததுஸ்தஸ்மை பக்ஷ்யாம்ஶ்ச விவிதான் ஶுபான் ॥ 20

தத: - அப்பொழுது
தே - அவர்கள்
ஸர்வா: - எல்லோரும்
ஹர்ஷ ஸமன்விதா: - ஸந்தோஷத்தோடு கூடியவர்களாய்
தம் ஸமாலிங்க்ய - அவரை ஆலிங்கனம் செய்து
விவிதான் - பலவிதங்களான
ஶுபான் - சுபங்களான
மோதகான் - மோதகங்களையும்
பக்ஷ்யான் - பக்ஷணங்களையும்
தஸ்மை - அவருக்கு
ப்ரதது: - கொடுத்தார்கள்.

तानि चास्वाद्य तेजस्वी फलानीति स्म मन्यते ।
अनास्वादितपूर्वाणि वने नित्यनिवासिना ॥

தாநி சாஸ்வாத்ய தேஜஸ்வீ பலாநீதி ஸ்ம மன்யதே ।
அநாஸ்வாதிதபூர்வாணி வனே நித்யநிவாஸிநா ॥ 21

வனே - வனத்தில்
நித்ய நிவாஸிநா - எப்பொழுதும் வஸித்துக் கொண்டிருந்த அவரால்
அநாஸ் வாதித பூர்வாணி - முன்பு ஒருபோதும் ருசி பார்த்திராத
தானிச - அவைகளையும்
ஆஸ்வாத்ய - புஜித்து,
தேஜஸ்வீ - தேஜோவானான (அவர்)
பலானி இதி - (மோதகங்களை) பழங்கள் என்றே
மன்யதே ஸ்ம - எண்ணினார்.

आपृच्छ्य च तदा विप्रं व्रतचर्यां निवेद्य च ।
गच्छन्ति स्मापदेशात्ता भीतास्तस्य पितुः स्त्रियः ॥

ஆப்ருச்ச்ய ச ததா விப்ரம் வ்ரதசர்யாம் நிவேத்ய ச ।
கச்சந்தி ஸ்மாபதேஶாத்தா பீதாஸ்தஸ்ய பிது: ஸ்த்ரிய: ॥ 22

ததா - அப்பொழுது
தா: ஸ்த்ரிய: - அந்த ஸ்த்ரீகள்
தஸ்ய - அவருடைய
பிது: - தந்தைக்கு
பீதா: - பயந்தவர்களாய்
விப்ரம் - அந்த ப்ராஹ்மணரைப் பார்த்து
ச - ஏதோ ஒரு
வ்ரதசர்யாம் - வ்ரதானுஷ்டானமிருப்பதாக
நிவேத்ய - சொல்லி
ச - உடனே
அபதேஶாத் - (அந்த) வ்யாஜத்தால்
ஆப்ருச்சய - விடைபெற்றுக்கொண்டு
கச்சந்திஸ்ம - போனார்கள்.

गतासु तासु सर्वासु काश्यपस्यात्मजो द्विजः ।
अस्वस्थहृदयश्चासीद्दुःखाच्च परिवर्तते ॥

கதாஸு தாஸு ஸர்வாஸு காஶ்யபஸ்யாத்மஜோ த்விஜ: ।
அஸ்வஸ்த ஹ்ருதயஶ்சாஸீத் துக்காச்ச பரிவர்ததே ॥ 23

தாஸு - அவர்கள்
ஸர்வாஸு - எல்லோரும்

கதாஸு - போனவளவில்
காஸ்யபஸ்ய - காச்யபருடைய
ஆத்மஜ: - குமாரரான
த்விஜ: - அந்த ப்ராஹ்மணர்
துக்காத் - மனக்கவலையால்
அஸ்வஸ்த ஹ்ருதய: - நிம்மதியற்ற மனமுடையவராய்
ஆஸீத் - ஆனார்;
ச - அப்படியே
ஸம்பரிவர்ததே - இங்குமங்கும் போனார்.

ततोऽपरेद्युस्तं देशमाजगाम स वीर्यवान् ।
मनोज्ञा यत्र ता दृष्ट्वा वारमुख्याः स्वलंकृताः ॥

ததோऽபரேத்யுஸ்தம் தேஶமாஜகாம ஸ வீர்யவான் ।
மனோக்ஞா யத்ர தா த்ருஷ்டா வாரமுக்யா: ஸ்வலங்க்ருதா: ॥ 24

தத: - அதனால்
அபரேத்யு: - மறுநாள்
வீர்யவான் - வீர்யவானான
ஸ: யத்ர - அவர் எங்கு
மனோக்ஞா: - மனோக்ஞர்களும்
ஸ்வலங்க்ருதா: - நன்கு அலங்கரிக்கப்பட்டவர்களுமான
தா: - அந்த
வாரமுக்யா: - முக்ய விலைமாதர்கள்
த்ருஷ்டா - பார்த்தார்களோ
தம் தேஶம் - அந்த இடத்திற்கு
ஆஜகாம - வந்தார்.

दृष्ट्वैव च तदा विप्रमायान्तं हृष्टमानसाः ।
उपसृत्य ततः सर्वास्तास्तमूचुरिदं वचः ॥

த்ருஷ்ட்வைவ ச ததா விப்ரமாயாந்தம் ஹ்ருஷ்டமானஸா: ।
உபஸ்ருத்ய தத: ஸர்வாஸ்தாஸ் தமூசுரிதம் வச: ॥ 25

ததா - அப்பொழுது
ஆயாந்தம் - வருகிற
விப்ரம் - ப்ராஹ்மணரை
த்ருஷ்ட்வா ஏவ - பார்த்து உடனே
தா: - அவர்கள்
ஸர்வா: - எல்லோரும்
ஹ்ருஷ்டமானஸா: - மனக்களிப்புடையவர்களாய்
தத: - அவ்விடத்தில்

தம் - அவரை
உபஸ்ருத்ய - எதிர்கொண்டு நெருங்கி
இதம் - இந்த
வச: ச - வார்த்தையையும்
ஊசு: - சொன்னார்கள்:

एह्याश्रमपदं सौम्य ह्यस्माकमिति चाब्रुवन् ।
चित्राण्यत्र बहूनि स्युर्मूलानि च फलानि च ॥
तत्राप्येष विधिः श्रीमान् विशेषेण भविष्यति ॥

ஏஹ்யாஸ்ரமபதம் ஸௌம்ய ஹ்யஸ்மாகமிதி சாப்ருவன் ।
சித்ராண்யத்ர பஹூநி ஸ்யுர் மூலானி ச பலானி ச ॥
தத்ராப்யேஷ விதி: ஸ்ரீமான் விஶேஷேண பவிஷ்யதி ॥ 26

ஸௌம்ய - "ஹே! ஸௌம்ய!
அஸ்மாகம் - எங்களுடைய
ஆஶ்ரம பதம் - ஆச்ரமஸ்தானத்திற்கு
ஏஹி - வாரும்
தத்ர - அங்கு
விசித்ராணி - விசித்ரங்களான
பஹூநி - அனேகங்களான
மூலானி ச - கிழங்குகளும்
பலானி ச - பழங்களும்
ஸ்யு: - இருக்கின்றன.
அபி - மேலும்
ஸ்ரீமான் - ஸம்ருத்தியான
ஏஷ விதி: - இந்த உபசாரம்
விஶேஷேண - விசேஷமாக
பவிஷ்யதி - உண்டாகும்"
இதி ச - என்றும்
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.

श्रुत्वा तु वचनं तासां सर्वासां हृदयंगमम् ।
गमनाय मतिं चक्रे तं च निन्युस्तदा स्त्रियः ॥

ஶ்ருத்வா து வசனம் தாஸாம் ஸர்வாஸாம் ஹ்ருதயங்கமம் ।
கமநாய மதிம் சக்ரே தம் ச நின்யுஸ்ததா ஸ்த்ரிய: ॥ 27

தாஸாம் - அந்த
ஸர்வாஸாம் - ஸமஸ்தர்களுடைய
ஹ்ருதயங்கமம் - மனோக்ஞமான
வசனம் - வார்த்தையை

ஶ்ருத்வா - கேட்டு
து கமநாய - உடனே போக
மதிம் சக்ரே - எண்ணினார்
தம் - அவரை
ததா ச - அப்பொழுதே
ஸ்த்ரிய: - ஸ்த்ரீகள்
நின்யு: - அழைத்துக்கொண்டு போனார்கள்.

तत्र चानीयमाने तु विप्रे तस्मिन् महात्मनि ।
ववर्ष सहसा देवो जगत् प्रह्लादयंस्तदा ॥

தத்ர சாநீயமாநே து விப்ரே தஸ்மின் மஹாத்மநி ।
வவர்ஷ ஸஹஸா தேவோ ஜகத் ப்ரஹ்லாதயம்ஸ்ததா ॥ 28

மஹாத்மநி - மஹாத்மாவான
தஸ்மின் - அந்த
விப்ரே ச - ப்ராஹ்மணரும்
தத்ர - அங்கு
ஆநீயமாநே து - அழைத்து வரப்பட்ட அளவில்
ததா - அப்பொழுது
தேவ: - வருண பகவான்
ஜகத் - உலகத்தை
ப்ரஹ்லாதயன் - ஸந்தோஷப்படுத்திக்கொண்டு.
ஸஹஸா - உடனே
வவர்ஷ - வர்ஷித்தார்.

वर्षेणैवागतं विप्रं विषयं स नराधिपः ।
प्रत्युद्गम्य मुनिं प्रह्वः शिरसा च महीं गतः ॥

வர்ஷேணைவாகதம் விப்ரம் விஷயம் ஸ நராதிப:।
ப்ரத்யுத்கம்ய முனிம் ப்ரஹ்வ: ஶிரஸா ச மஹீம் கத: ॥ 29

வர்ஷேண ஏவ - மழையோடேயே
விஷயம் - நகரத்தை
ஆகதம் - அடைந்த
முனிம் - முனிவரான
விப்ரம் - ப்ராஹ்மணருக்கு
ஸ: நராதிப: - அந்த ராஜன்
ப்ரத்யுக்கம்ய - எதிர்கொண்டு சென்று
ப்ரஹ்வ: - வணங்கியவனாய்
ஶிரஸா மஹீம் கத: ச- நமஸ்காரத்தையும் செய்தான்.

अर्घ्यं च प्रददौ तस्मै न्यायतः सुसमाहितः ।
वव्रे प्रसादं विप्रेन्द्रान्मा विप्रं मन्युराविशेत् ॥

அர்க்யம் ச ப்ரததௌ தஸ்மை ந்யாயத: ஸுஸமாஹித: ।
வவ்ரே ப்ரஸாதம் விப்ரேந்த்ரான்மா விப்ரம் மன்யுராவிஶேத் ॥ 30

ஸுஸமாஹித: - விசாரமற்றவராய்
தஸ்மை - அவருக்கு
ந்யாயத: - சாஸ்த்ரப்படி
அர்க்யம் - அர்க்யத்தை
ப்ரததௌ - கொடுத்தார்.
விப்ரம் - ப்ராஹ்மணரை
மன்யு: - கோபம்
ஆவிஶேத் மா - அடையாமலிருக்கும்படி
விப்ரேந்த்ராத் - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டரிடத்திலிருந்து
ப்ரஸாதம் ச - அனுக்ரஹத்தையும்
வவ்ரே - வேண்டிக்கொண்டார்.

अन्तःपुरं प्रवेश्यास्मै कन्यां दत्त्वा यथाविधि ।
शान्तां शान्तेन मनसा राजा हर्षमवाप सः ॥

அந்த:புரம் ப்ரவேஶ்யாஸ்மை கன்யாம் தத்வா யதாவிதி ।
ஶாந்தாம் ஶாந்தேந மனஸா ராஜா ஹர்ஷமவாப ஸ: ॥ 31

ஸ: ராஜா - அந்த ராஜாவானவர்
அந்த: புரம் - அந்தப்புரத்தை
ப்ரவிஶ்ய - ப்ரவேசித்து
கன்யாம் - கன்யையான
ஶாந்தாம் - சாந்தையை
ஶாந்தேந - சாந்தமான
மனஸா - உள்ளத்துடன்
யதாவிதி - சாஸ்த்ரப்ரகாரம்
அஸ்மை - இவருக்கு
தத்வா - விவாஹம் செய்து கொடுத்து
ஹர்ஷம் - ஸந்தோஷத்தை
அவாப - அடைந்தார்.

एवं स न्यवसत्तत्र सर्वकामैः सुपूजितः ।
ऋश्यशृङ्गो महातेजाः शान्तया सह भार्यया ॥

ஏவம் ஸ ந்யவஸத் தத்ர ஸர்வகாமை: ஸுபூஜித: ।
ருஶ்யஶ்ருங்கோ மஹாதேஜா: ஶாந்தயா ஸஹ பார்யயா ॥ 32

ஏவம் - இவ்வாறு
ஸ: - அந்த
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
ருஶ்யஶ்ருங்க: - ரிச்யச்ருங்கர்
பார்யயா - பத்னியான
ஶாந்தயாஸஹ - சாந்தையுடன் கூட
ஸர்வ காமை: - ஸகல மனோரதங்களையுமனுபவிக்கும்படி
ஸுபூஜித: - நன்றாக பூஜிக்கப்பட்டவராக
தத்ர - அங்கு
ந்யவஸத் - வஸித்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பால காண்டே
ருஶ்யஶ்ருங்கஸ்யாங்கதேஶாநயன ப்ரகாரோ நாம தஶம: ஸர்க: ॥

ஏகாதஶ: ஸர்க: - 11

भूय एव हि राजेन्द्र शृणु मे वचनं हितम् ।
यथा स देवप्रवरः कथायामेवमब्रवीत् ॥

பூய ஏவ ஹி ராஜேந்த்ர ஶ்ருணு மே வசனம் ஹிதம் ।
யதா ஸ தேவப்ரவர: கதாயாமேவமப்ரவீத் ॥ 1

ராஜேந்த்ர - ராஜச்ரேஷ்டரே!
ஸ: - அந்த
தேவ ப்ரவர: - தேவச்ரேஷ்டர்
பூய: கதாயாம் - இன்னும் கதையில்
ஏவம் - பின்வருமாறு
யதா - எப்படி
அப்ரவீத் - சொன்னாரோ
ஹிதம் - ஹிதமான (அந்த)
வசனம் - வார்த்தையை
ச ஏவ - முழுவதையும்
மே - என்னிடத்திலிருந்து
ஶ்ருணு - கேட்கப்படட்டும்.

इक्ष्वाकूणां कुले जातो भविष्यति सुधार्मिकः ।
नाम्ना राजा दशरथो श्रीमान् सत्यप्रतिश्रवः ॥

இக்ஷ்வாகூணாம் குலே ஜாதோ பவிஷ்யதி ஸுதார்மிக: ।
நாம்நா ராஜா தஶரதோ ஸ்ரீமான் ஸத்ய ப்ரதிஶ்ரவ: ॥ 2

இக்ஷ்வாகூணாம்குலே- இக்ஷ்வாகு வம்சத்தவரும்
ஸுதார்மிக: - நல்ல தர்மங்களையுடையவரும்
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானும்
ஸத்ய ப்ரதிஶ்ரவ: - ஸத்யமான ப்ரதிக்ஞையையுடையவரும்
நாம்நா - பெயரினால்
தஶரத: - தசரதரென்பவருமான
ராஜா - அரசர்
ஜாத: பவிஷ்யதி - பிறப்பார்.

अङ्गराजेन सख्यं च तस्य राज्ञो भविष्यति ।
कन्या चास्य महाभागा शान्ता नाम भविष्यति ॥

அங்கராஜேன ஸக்யம் ச தஸ்ய ராஜ்ஞோ பவிஷ்யதி ।
கன்யா சாஸ்ய மஹாபாகா ஶாந்தா நாம பவிஷ்யதி ॥ 3

पुत्रस्तु सोऽङ्गराजस्य रोमपाद इति श्रुतः ।
तं स राजा दशरथो गमिष्यति महायशाः ॥

புத்ரஸ்து ஸோऽங்கராஜஸ்ய ரோமபாத இதி ஶ்ருத: ।
தம் ஸ ராஜா தஶரதோ கமிஷ்யதி மஹாயஶா: ॥ 4

अनपत्योऽस्मि धर्मात्मन् शान्ताभर्ता मम क्रतुम् ।
आहरेत त्वयाज्ञप्तः संतानार्थं कुलस्य च ॥

அனபத்யோऽஸ்மி தர்மாத்மன் ஶாந்தாபர்தா மம க்ரதும் ।
ஆஹரேத த்வயாஜ்ஞப்த: ஸந்தாநார்தம் குலஸ்ய ச ॥ 5

தஸ்ய ராஜ்ஞ:	- அந்த ராஜாவிற்கு
அங்க ராஜேன	- அங்கராஜரோடு
ஸக்யம் ச	- பிரியா நட்பு
பவிஷ்யதி	- உண்டாகும்.
அங்காதி ராஜஸ்ய	- அங்கதேசத்தினுடைய ராஜனுக்கு
ரோமபாத:	- ரோமபாதர்
இதி	- என்று
ஶ்ருத:	- ப்ரஸித்திப்பெற்ற
புத்ர:	- புத்ரர்.
து அஸ்ய	- மேலும் இவருக்கு
மஹாபாக	- மஹா பாக்யமுடைய
ஶாந்தா நாம	- சாந்தை என்ற
கன்யாச	- பெண்
பவிஷ்யதி	- உண்டாகப் போகிறாள்.
மஹாயஶா:	- மஹாயசஸ்வியான
ஸ:	- அந்த
ராஜா	- மன்னரான
தஶரத:	- தசரதர்,
தர்மாத்மன்	- 'தர்மாத்மாவே
அனபத்ய:	- பிள்ளையில்லாதவனாக
அஸ்மி	- இருக்கிறேன்.
ஶாந்தா பர்தா	- சாந்தைக்கு கணவர்,
குலஸ்ய	- வம்சத்தினுடைய
ஸந்தா நார்தம்	- விளங்குதலின் பொருட்டு
த்வயா	- உம்மாலே
ஆஜ்ஞப்த: ச	- கட்டளையிடப்பட்டவராகவே
மம க்ரதும்	- என் யாகத்தை
ஆரபேத	- ஆரம்பித்து நடத்த வேண்டும்' (என்று)
தம்	- அவரை
கமிஷ்யதி	- அடையப்போகிறார்.

श्रुत्वा राज्ञोऽथ तद्वाक्यं मनसापि विचिन्त्य च ।
प्रदास्यते पुत्रवन्तं शान्ताभर्तारमात्मवान् ॥

ஶ்ருத்வா ராஜ்ஞோऽத தத் வாக்யம் மனஸாபி விசிந்த்ய ச ।
ப்ரதாஸ்யதே புத்ரவந்தம் ஶாந்தாபர்தாரமாத்வான் ॥ 6

ராக்ஞ:	- ராஜாவினுடைய
தத்	- அந்த
வாக்யம்	- வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா	- கேட்டு,
ஆத்மவான்	- தைர்யமுடைய
ஸ:	- அவர்
அத	- இந்தஸ்திதியில்
மனஸா	- மனதில் சற்று
விசிந்த்ய	- ஆலோசித்து,
புத்ர வந்தம்	- புத்ரனை அளிக்க ஸமர்த்தரான
ஶாந்தா பர்தாரம்	- சாந்தையின் கணவரை
ப்ரதாஸ்யதே	- கொடுக்கப்போகிறார்.

प्रतिगृह्य च तं विप्रं स राजा विगतज्वरः ।
आहरिष्यति तं यज्ञं प्रहृष्टेनान्तरात्मना ॥

ப்ரதிக்ருஹ்ய ச தம் விப்ரம் ஸ ராஜா விகதஜ்வர: ।
ஆஹரிஷ்யதி தம் யஞம் ப்ரஹ்ருஷ்டேநாந்தராத்மநா ॥ 7

ஸ: ராஜா	- அந்த ராஜன்
தம் விப்ரம்	- அந்த ப்ராஹ்மணரை
ப்ரதி க்ருஹ்ய	- க்ரஹித்துக்கொண்டு
ச	- அதனால்
விகத ஜ்வர:	- கவலை தீர்ந்தவராய்
ப்ரஹ்ருஷ்டேந	- மிக்கக் களிப்புற்ற
அந்தராத்மநா	- மனதோடு
தம் யக்ஞம்	- அந்த யாகத்தை
ஆஹரிஷ்யதி	- நடத்தப் போகிறார்.

तं च राजा दशरथो यशस्कामः कृताञ्जलिः ।
ऋश्यशृङ्गं द्विजश्रेष्ठं वरयिष्यति धर्मवित् ॥

தம் ச ராஜா தஶரதோ யஶஸ்காம: க்ருதாஞ்ஜலி: ।
ருஶ்யஶ்ருங்கம் த்விஜஶ்ரேஷ்டம் வரயிஷ்யதி தர்மவித் ॥ 8

यज्ञार्थं प्रसवार्थं च स्वर्गार्थं च नरेश्वरः ।
लभते च स तं कामं द्विजमुख्याद्विशां पतिः ॥

யஞார்தம் ப்ரஸவார்தம் ச ஸ்வர்கார்தம் ச நரேஶ்வர: ।
லபதே ச ஸ தம் காமம் த்விஜமுக்யாத் விஶாம்பதி: ॥ 9

ச	- மேலும்
தர்மவித்	- தர்மமறிந்த
நரேஶ்வர:	- ஜனங்களுக்கு ஈச்வரனான
தஶரத: ராஜா	- தசரத மன்னர்

யஜ்ஞார்தம் - யாகத்தின் பொருட்டும்
ப்ரஸவார்தம் ச - ஸந்தானத்தின் பொருட்டும்
ஸ்வர்கார்தம் ச - ஸ்வர்க்கத்தின் பொருட்டும்
யஶஸ்காம: - யசஸ்ஸில் விருப்பமுடையவராய்
க்ருதாஞ்சலி: - கைகூப்பினவராய்
த்விஜஶ்ரேஷ்டம் - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டரான
தம் - அந்த
ருஶ்ய ஶ்ருங்கம் - ரிச்யச்ருங்கரை
வரயிஷ்யதி - வரிக்கப் போகிறார்.
தம் - அந்த
காமம் ச - மனோரதத்தையும்
ஸ: - அந்த
விஶாம் - ஜனங்களுக்கு
பதி: - பதியான தசரதர்
த்விஜ முக்யாத் - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டரிடமிருந்து
லபதே - அடைவார்.

पुत्राश्चास्य भविष्यन्ति चत्वारोऽमितविक्रमाः ।
वंशप्रतिष्ठानकराः सर्वलोकेषु विश्रुताः ॥

புத்ராஶ்சாஸ்ய பவிஷ்யந்தி சத்வாரோऽமிதவிக்ரமா: ।
வம்ஶப்ரதிஷ்டாநகரா: ஸர்வலோகேஷு விஶ்ருதா: ॥ 10

அஸ்ய - இவருக்கு
அமித விக்ரம: - அளவற்ற பராக்ரமமுடையவர்களும்,
வம்ஶ ப்ரதிஷ்டா நகரா: - வம்சத்தினுடைய நிலைநிறுத்தலை செய்யக் கூடியவர்களும்,
ஸர்வ லோகேஷு - ஸமஸ்த லோகங்களிலும்
விஶ்ருதா: - ப்ரஸித்தி பெற்றவர்களுமான
சத்வார: - நான்கு
புத்ரா: - புத்ரர்கள்
பவிஷ்யந்தி - உண்டாகப் போகிறார்கள்
ச - நிச்சயம்.

एवं स देवप्रवरः पूर्वं कथितवान् कथाम् ।
सनत्कुमारो भगवान् पुरा देवयुगे प्रभुः ॥

ஏவம் ஸ தேவப்ரவர: பூர்வம் கதிதவான் கதாம் ।
ஸநத்குமாரோ பகவான் புரா தேவயுகே ப்ரபு: ॥ 11

பூர்வம் - முன்காலத்தில்
தேவ யுகே - கிருதயுகத்தில்
புரா - ப்ராசீனரும்
பகவான் - பகவானும்

ப்ரபு: - ப்ரபுவும்
தேவ ப்ரவர: - தெய்வச்ரேஷ்டருமான
ஸ: - அந்த
ஸநத்குமார: - ஸனத்குமாரர்
கதாம் - வ்ருத்தாந்தத்தை
ஏவம் - பின்வருமாறு
கதிதவான் - சொன்னார்.

स त्वं पुरुषशार्दूल तमानय सुसत्कृतम् ।
स्वयमेव महाराज गत्वा सबलवाहनः ॥

ஸ த்வம் புருஷஶார்தூல தமாநய ஸுஸத்க்ருதம் ।
ஸ்வயமேவ மஹாராஜ கத்வா ஸபலவாஹன: ॥ 12

புருஷ ஶார்தூல - "ஓ புருஷச்ரேஷ்ட!
மஹாராஜ - மஹாராஜா!
ஸ: த்வம் - தாங்கள்
ஸபல வாஹன: - ஸைன்யங்களோடும் வாஹனங்களோடும் கூடினவராக
ஸ்வயம் ஏவ - தானே
கத்வா - சென்று
தம் - அவரை
ஸுஸத் க்ருதம் - நன்றாக பூஜிக்கப்பட்டவராக
ஆநய - அழைத்தவாரும்."

अनुमान्य वसिष्ठं च सूतवाक्यं निशम्य च ।
सान्तःपुरः सहामात्यः प्रययौ यत्र स द्विजः ॥

அநுமான்ய வஸிஷ்டம் ச ஸூதவாக்யம் நிஶாம்ய ச ।
ஸாந்த:புர: ஸஹாமாத்ய: ப்ரயயௌ யத்ர ஸ த்விஜ: ॥ 13

ஸூத வாக்யம் நிஶாம்ய - ஸாரதியின் வாக்யத்தை கேட்டு
ச - உடனே
வஸிஷ்டம் ச - வஸிஷ்டரையும்
அநுமான்ய - ஸம்மதிக்கச்செய்து
ஸஹாமாத்ய: - மந்திரிகளோடு கூடினவராயும்
ஸாந்த: புர: - மனைவிமார்களோடு கூடினவராயும்
ஸ: - அந்த தசரத மஹாராஜா
த்விஜ: - ப்ராஹ்மணர் (ரிச்யச்ருங்கர்)
யத்ர - இருந்த அங்க தேசத்தை
ப்ரயயௌ - அடைந்தார்.

वनानि सरितश्चैव व्यतिक्रम्य शनैः शनैः ।
अभिचक्राम तं देशं यत्र वै मुनिपुङ्गवः ॥

வநாநி ஸரிதஸ்சைவ வ்யதிக்ரம்ய ஶனை: ஶனை: ।
அபிசக்ராம தம் தேஶம் யத்ர வை முனிபுங்கவ: ॥ 14

வநாநிச	- வனங்களையும்
ஸரித: ஏவ	- நதிகளையும்
ஶனை: ஶனை:	- க்ரமமாய்
வ்யதி க்ரம்ய	- கடந்து
முனி புங்கவ:	- முனிச்ரேஷ்டர்
யத்ர வை	- எங்கிருந்தாரோ
தம் தேஶம்	- அந்த அங்க தேசத்தை
அபிசக்ராம	- அடைந்தார்.

आसाद्य तं द्विजश्रेष्ठं रोमपादसमीपगम् ।
ऋषिपुत्रं ददर्शादौ दीप्यमानमिवानलम् ॥

ஆஸாத்ய தம் த்விஜஶ்ரேஷ்டம் ரோமபாதஸமீபகம் ।
ரிஷி புத்ரம் ததர்ஶாதௌ தீப்யமானமிவாநலம் ॥ 15

ஆஸாத்ய	- அடைந்து
ரோம பாத ஸமீபகம்	- ரோமபாதருடைய ஸமீபத்தை அடைந்து
அநலம் இவ	- அக்னியைப்போல்
தீப்யமானம்	- ஜ்வலிக்கிற
ரிஷி புத்ரம்	- ரிஷிபுத்ரனான
தம்	- அந்த
த்விஜ ஶ்ரேஷ்டம்	- ப்ராஹ்மணசிரேஷ்டரை
ஆ தௌ	- முதலில்
ததர்ஶ	- தர்சித்தார்.

ततो राजा यथान्यायं पूजां चक्रे विशेषतः ।
सखित्वात्तस्य वै राज्ञः प्रहृष्टेनान्तरात्मना ॥

ததோ ராஜா யதான்யாயம் பூஜாம் சக்ரே விஶேஷத: ।
ஸகித்வாத் தஸ்ய வை ராஜ்ஞ: ப்ரஹ்ருஷ்டேநாந்தராத்மநா ॥ 16

தத:	- அப்பொழுது
ராஜா	- ரோமபாத மஹாராஜா
தஸ்ய	- அந்த
ராஜ்ஞ:	- தசரத மஹாராஜாவினுடைய
ஸகித்வாத்	- தோழராகையால்
ப்ரஹ்ருஷ்டேந	- ஆனந்தமடைந்த
அந்தராத்மநா	- மனதோடு
விஶேஷத:	- விசேஷமாய்
பூஜாம்	- மரியாதையை

யதான்யாயம்	- விதிப்ரகாரம்
சக்ரே வை	- செய்தார்.

रोमपादेन चाख्यातमृषिपुत्राय धीमते ।
सख्यं संबन्धकं चैव तदा तं प्रत्यपूजयत् ॥

ரோமபாதேன சாக்யாதம் ரிஷிபுத்ராய தீமதே ।
ஸக்யம் ஸம்பந்தகம் சைவ ததா தம் ப்ரத்யபூஜயத் ॥ 17

ரோமபாதேன	- ரோமபாதரால்
தீமதே	- தீமானான
ரிஷிபுத்ராய	- ரிஷிகுமாரருக்கு
ஸக்யம் ச	- நட்பும்
ஸம்பந்தகம் ச	- ஸம்பந்தமும்
ஆக்யாதம்	- சொல்லப்பட்டது.
ததா	- அப்பொழுது
ஏவ	- உடனே
தம்	- அவரை
ப்ரத்ய பூஜயத்	- கொண்டாடினார்.

एवं सुसत्कृतस्तेन सहोषित्वा नरर्षभः ।
सप्ताष्टदिवसान् राजा राजानमिदमब्रवीत् ॥

ஏவம் ஸுஸத்க்ருதஸ்தேந ஸஹோஷித்வா நரர்ஷப: ।
ஸப்தாஷ்டதிவஸான் ராஜா ராஜாநமிதமப்ரவீத் ॥ 18

நரர்ஷப:	- மனிதச்ரேஷ்டரான
ராஜா	- மஹாராஜா
ஏவம்	- இவ்வாறு
ஸுஸத் க்ருத:	- நன்றாக பூஜிக்கப்பட்டவராக
ஸப்தாஷ்ட	- ஏழெட்டு
திவஸான்	- தினங்களுக்கு
தேந ஸஹ	- அவரோடுகூட
உஷித்வா	- வாஸம்பண்ணி
ராஜாநம்	- ரோமபாத ராஜாவைப் பார்த்து
இதம்	- பின்வருமாறு
அப்ரவீத்	- சொன்னார்.

शान्ता तव सुता राजन् सह भर्त्रा विशां पते ।
मदीयं नगरं यातु कार्यं हि महदुद्यतम् ॥

ஶாந்தா தவ ஸுதா ராஜன் ஸஹ பர்த்ரா விஶாம்பதே ।
மதீயம் நகரம் யாது கார்யம் ஹி மஹதுத்யதம் ॥ 19

விஶாம்	- ''ஜனங்களுக்கு
பதே	- பதியான

வநாநி ஸரிதஶ்ஶைவ வ்யதிக்ரம்ய ஶனை: ஶனை: ।
அபிசக்ராம தம் தேஶம் யத்ர வை முனிபுங்கவ: ॥ 14

வநாநிச - வனங்களையும்

ஸரித: ஏவ - நதிகளையும்

ஶனை: ஶனை: - க்ரமமாய்

வ்யதி க்ரம்ய - கடந்து

முனி புங்கவ: - முனிச்ரேஷ்டர்

யத்ர வை - எங்கிருந்தாரோ

தம் தேஶம் - அந்த அங்க தேசத்தை

அபிசக்ராம - அடைந்தார்.

आसाद्य तं द्विजश्रेष्ठं रोमपादसमीपगम् ।
ऋषिपुत्रं ददर्शादौ दीप्यमानमिवानलम् ॥

ஆஸாத்ய தம் த்விஜஶ்ரேஷ்டம் ரோமபாதஸமீபகம் ।
ரிஷி புத்ரம் ததர்ஶாதௌ தீப்யமானமிவாநலம் ॥ 15

ஆஸாத்ய - அடைந்து

ரோம பாத ஸமீபகம் - ரோமபாதருடைய ஸமீபத்தை அடைந்து

அநலம் இவ - அக்னியைப்போல்

தீப்யமானம் - ஜ்வலிக்கிற

ரிஷி புத்ரம் - ரிஷிபுத்ரனான

தம் - அந்த

த்விஜ ஶ்ரேஷ்டம் - ப்ராஹ்மணசிரேஷ்டரை

ஆ தௌ - முதலில்

த த ர்ஶ - தர்சித்தார்.

ततो राजा यथान्यायं पूजां चक्रे विशेषतः ।
सखित्वात्तस्य वै राज्ञः प्रहृष्टेनान्तरात्मना ॥

ததோ ராஜா யதான்யாயம் பூஜாம் சக்ரே விஶேஷத: ।
ஸகித்வாத் தஸ்ய வை ராஜ்ஞ: ப்ரஹ்ருஷ்டேநாந்தராத்மநா ॥ 16

தத: - அப்பொழுது

ராஜா - ரோமபாத மஹாராஜா

தஸ்ய - அந்த

ராஜ்ஞ: - தசரத மஹாராஜாவினுடைய

ஸகித்வாத் - தோழராகையால்

ப்ரஹ்ருஷ்டேந - ஆனந்தமடைந்த

அந்தராத்மநா - மனதோடு

விஶேஷத: - விசேஷமாய்

பூஜாம் - மரியாதையை

யதான்யாயம் - விதிப்ரகாரம்

சக்ரே வை - செய்தார்.

रोमपादेन चाख्यातमृषिपुत्राय धीमते ।
सख्यं संबन्धकं चैव तदा तं प्रत्यपूजयत् ॥

ரோமபாதேன சாக்யாதம் ரிஷிபுத்ராய தீமதே ।
ஸக்யம் ஸம்பந்தகம் சைவ ததா தம் ப்ரத்யபூஜயத் ॥ 17

ரோமபாதேன - ரோமபாதரால்

தீமதே - தீமானான

ரிஷிபுத்ராய - ரிஷிகுமாரருக்கு

ஸக்யம் ச - நட்பும்

ஸம்பந்தகம் ச - ஸம்பந்தமும்

ஆக்யாதம் - சொல்லப்பட்டது.

த தா - அப்பொழுது

ஏவ - உடனே

தம் - அவரை

ப்ரத்ய பூஜயத் - கொண்டாடினார்.

एवं सुसत्कृतस्तेन सहोषित्वा नरर्षभः ।
सप्ताष्टदिवसान् राजा राजानमिदमब्रवीत् ॥

ஏவம் ஸுஸத்க்ருதஸ்தேந ஸஹோஷித்வா நரர்ஷப: ।
ஸப்தாஷ்டதிவஸான் ராஜா ராஜாநமிதமப்ரவீத் ॥ 18

நரர்ஷப: - மனிதச்ரேஷ்டரான

ராஜா - மஹாராஜா

ஏவம் - இவ்வாறு

ஸுஸத் க்ருத: - நன்றாக பூஜிக்கப்பட்டவராக

ஸப்தாஷ்ட - ஏழெட்டு

திவஸான் - தினங்களுக்கு

தேந ஸஹ - அவரோடுகூட

உஷித்வா - வாஸம்பண்ணி

ராஜாநம் - ரோமபாத ராஜாவைப் பார்த்து

இதம் - பின்வருமாறு

அப்ரவீத் - சொன்னார்.

शान्ता तव सुता राजन् सह भर्त्रा विशां पते ।
मदीयं नगरं यातु कार्यं हि महदुद्यतम् ॥

ஶாந்தா தவ ஸுதா ராஜன் ஸஹ பர்த்ரா விஶாம்பதே ।
மதீயம் நகரம் யாது கார்யம் ஹி மஹதுத்யதம் ॥ 19

விஶாம் - ''ஜனங்களுக்கு

பதே - பதியான

ராஜன் - ராஜன்
தவ - உம்முடைய
ஸுதா - பெண்ணான
ஶாந்தா - சாந்தை
பர்த்ரா ஸஹ - பர்த்தாவோடுகூட
மதீயம் - என்னுடைய
நகரம் - நகரத்தை
யாது - அடையட்டும்
மஹத் - பெரிய
கார்யம் - கார்யமானது
உத்யதம் - ஆரம்பிக்கப்பட்டது''
ஹி - அன்றோ

तथेति राजा संश्रुत्य गमनं तस्य धीमतः ।
उवाच वचनं विप्रं गच्छ त्वं सह भार्यया ॥

ததேதி ராஜா ஸம்ஶ்ருத்ய கமனம் தஸ்ய தீமத: ।
உவாச வசனம் விப்ரம் கச்ச த்வம் ஸஹ பார்யயா ॥ 20

ராஜா - ரோமபாத ராஜா
தீமத: - தீமானான
தஸ்ய - அவருடைய மருமகள்
கமனம் - அயோத்யை போவதைப் பற்றி
ததா - ''அப்படியே ஆகட்டும்''
இதி - என்று
ஸம்ஶ்ருத்ய - வாக்குகொடுத்து
பார்யயா ஸஹ - ''பார்யையோடுகூட
த்வம் - நீர்
கச்ச - போகவும்'' (என்ற)
வசனம் - வார்த்தையை
விப்ரம் - ப்ராஹ்மணரிடம்
உவாச - சொன்னார்.

ऋषिपुत्रः प्रतिश्रुत्य तथेत्याह नृपं तदा ।
स नृपेणाभ्यनुज्ञातः प्रययौ सह भार्यया ॥

ரிஷிபுத்ர: ப்ரதிஶ்ருத்ய ததேத்யாஹ ந்ருபம் ததா ।
ஸ ந்ருபேணாப்யநுக்ஞாத: ப்ரயயௌ ஸஹ பார்யயா ॥ 21

ததா - அப்பொழுது
ரிஷிபுத்ர: - ரிஷிபுத்ரர்
ப்ரதி ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ந்ருபம் - ராஜனைப் பார்த்து
ததா - ''அப்படியே ஆகட்டும்''

இ[illegible] - என்று
ஆ[illegible] - சொன்னார்
ந்[illegible]பேண - ராஜாவால்
அ[illegible]யநுக்ஞாத: - விடைபெற்றவராக
ஸ[illegible] - அவர்
பா[illegible]யயா ஸஹ - மனைவியோடுகூட
ப்[illegible]யௌ - சென்றார்.

[illegible]न्याञ्जलिं कृत्वा स्नेहात् संश्लिष्य चोरसा ।
न[illegible]तुर्दशरथो रोमपादश्च वीर्यवान् ॥

த[illegible]யான்யாஞ்ஜலிம் க்ருத்வா ஸ்னேஹாத் ஸம்ஶ்லிஷ்ய சோரஸா ।
ந[illegible]ர் தஶரதோ ரோமபாதஶ்ச வீர்யவான் ॥ 22

[illegible] - தசரதரும்
[illegible]வான் - வீர்யவானான
[illegible]பாத: - ரோமபாதர்
[illegible] - அவ்விருவர்களும்
[illegible]யான்யாஞ்சலிம் - ஒருவர்க்கொருவர் அஞ்சலியை
[illegible] - செய்து
[illegible]ஹாத் - அன்பால்
[illegible] - மார்போடும்
[illegible]லிஷ்ய - கட்டிக்கொண்டு
[illegible] - ஆனந்தமடைந்தார்கள்.

[illegible]पृच्छ्य प्रस्थितो रघुनन्दनः ।
[illegible] प्रेषयामास दूतान् वै शीघ्रगामिनः ॥

[illegible]மாப்ருச்ச்ய ப்ரஸ்திதோ ரகுநந்தன: ।
[illegible]ய: ப்ரேஷயாமாஸ தூதான் வை ஶீக்ரகாமின: ॥ 23

ர[illegible]: - ரகுவம்சத்தில் பிறந்தவர்
[illegible]ம் - ஸ்நேஹிதரிடம்
[illegible] - விடைபெற்றுக்கொண்டு
ப்[illegible] - புறப்பட்டவராய்
[illegible]ப்ய: - பட்டணத்து ஜனங்களிடத்திற்கு
ஶ[illegible]மின: - வேகமாகச் செல்கிற
தூ[illegible] - தூதர்களை
த[illegible] - அவ்விடத்திலிருந்து
ப்[illegible]மாஸ வை - அனுப்பினார்.

[illegible] क्षिप्रमेव स्वलंकृतम् ।
[illegible] पताकाभिरलंकृतम् ॥

ராஜன் - ராஜன்
தவ - உம்முடைய
ஸுதா - பெண்ணான
ஶாந்தா - சாந்தை
பர்த்ரா ஸஹ - பர்த்தாவோடுகூட
மதீயம் - என்னுடைய
நகரம் - நகரத்தை
யாது - அடையட்டும்
மஹத் - பெரிய
கார்யம் - கார்யமானது
உத்யதம் - ஆரம்பிக்கப்பட்டது''
ஹி - அன்றோ

तथेति राजा संश्रुत्य गमनं तस्य धीमतः ।
उवाच वचनं विप्रं गच्छ त्वं सह भार्यया ॥

ததேதி ராஜா ஸம்ஶ்ருத்ய கமனம் தஸ்ய தீமத: ।
உவாச வசனம் விப்ரம் கச்ச த்வம் ஸஹ பார்யயா ॥ 20

ராஜா - ரோமபாத ராஜா
தீமத: - தீமானான
தஸ்ய - அவருடைய மருமகள்
கமனம் - அயோத்யை போவதைப் பற்றி
ததா - ''அப்படியே ஆகட்டும்''
இதி - என்று
ஸம்ஶ்ருத்ய - வாக்குகொடுத்து
பார்யயா ஸஹ - ''பார்யையோடுகூட
த்வம் - நீர்
கச்ச - போகவும்'' (என்ற)
வசனம் - வார்த்தையை
விப்ரம் - ப்ராஹ்மணரிடம்
உவாச - சொன்னார்.

ऋषिपुत्रः प्रतिश्रुत्य तथेत्याह नृपं तदा ।
स नृपेणाभ्यनुज्ञातः प्रययौ सह भार्यया ॥

ரிஷிபுத்ர: ப்ரதிஶ்ருத்ய ததேத்யாஹ ந்ருபம் ததா ।
ஸ ந்ருபேணாப்யநுக்ஞாத: ப்ரயயௌ ஸஹ பார்யயா ॥ 21

ததா - அப்பொழுது
ரிஷிபுத்ர: - ரிஷிபுத்ரர்
ப்ரதி ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ந்ருபம் - ராஜனைப் பார்த்து
ததா - ''அப்படியே ஆகட்டும்''

இதி - என்று
ஆஹ - சொன்னார்
ந்ருபேண - ராஜாவால்
அப்யநுக்ஞாத: - விடைபெற்றவராக
ஸ: - அவர்
பார்யயா ஸஹ - மனைவியோடுகூட
ப்ரயயௌ - சென்றார்.

तावन्योन्याञ्जलिं कृत्वा स्नेहात् संश्लिष्य चोरसा ।
ननन्दतुर्दशरथो रोमपादश्च वीर्यवान् ॥

தாவன்யோன்யாஞ்ஜலிம் க்ருத்வா ஸ்னேஹாத் ஸம்ஶ்லிஷ்ய சோரஸா ।
நநந்ததுர் தஶரதோ ரோமபாதஶ்ச வீர்யவான் ॥ 22

தஶரத: - தசரதரும்
வீர்யவான் - வீர்யவானான
ரோம பாத: - ரோமபாதர்
தௌ ச - அவ்விருவர்களும்
அன்யோன்யாஞ்சலிம் - ஒருவர்க்கொருவர் அஞ்சலியை
க்ருத்வா - செய்து
ஸ்னேஹாத் - அன்பால்
உரஸா ச - மார்போடும்
ஸம்ஶ்லிஷ்ய - கட்டிக்கொண்டு
நநந்தது: - ஆனந்தமடைந்தார்கள்.

ततः सुहृदमापृच्छ्य प्रस्थितो रघुनन्दनः ।
पौरेभ्यः प्रेषयामास दूतान् वै शीघ्रगामिनः ॥

தத: ஸுஹ்ருதமாப்ருச்ச்ய ப்ரஸ்திதோ ரகுநந்தன: ।
பௌரேப்ய: ப்ரேஷயாமாஸ தூதான் வை ஶீக்ரகாமின: ॥ 23

ரகுநந்தன: - ரகுவம்சத்தில் பிறந்தவர்
ஸுஹ்ருதம் - ஸ்நேஹிதரிடம்
ஆப்ருச்ச்ய - விடைபெற்றுக்கொண்டு
ப்ரஸ்தித: - புறப்பட்டவராய்
பௌரேப்ய: - பட்டணத்து ஜனங்களிடத்திற்கு
ஶீக்ர காமின: - வேகமாகச் செல்கிற
தூதான் - தூதர்களை
தத: - அவ்விடத்திலிருந்து
ப்ரேஷயா மாஸ வை - அனுப்பினார்.

क्रियतां नगरं सर्वं क्षिप्रमेव स्वलंकृतम् ।
धूपितं सिक्तसंमृष्टं पताकाभिरलंकृतम् ॥

க்ரியதாம் நகரம் ஸர்வம் க்ஷிப்ரமேவ ஸ்வலங்க்ருதம் ।
தூபிதம் ஸிக்த ஸம்ம்ருஷ்டம் பதாகாபிரலங்க்ருதம் ॥ 24

நகரம் - நகரம்
ஸர்வம் ஏவ க்ஷிப்ரம் - எங்கும் உடனடியாக
ஸ்வலங்க்ருதம் - நன்றாயலங்கரிக்கப்பட்டதாக
தூபிதம் - வாசனை தூபங்களிட்டதாக
ஸிக்த ஸம்ம்ருஷ்டம் - நீர் தெளித்து பரிசுத்தமாக
பதாகாபி: - கொடிகளால்
அலங்க்ருதம் - அலங்கரிக்கப்பட்டதாக
க்ரியதாம் - செய்யப்படட்டும்.

ततः प्रहृष्टाः पौरास्ते श्रुत्वा राजानमागतम् ।
तथा प्रचक्रुस्तत्सर्वं राज्ञा यत् प्रेषितं तदा ॥

தத: ப்ரஹ்ருஷ்டா: பௌராஸ்தே ஶ்ருத்வா ராஜாநமாகதம் । .
ததா ப்ரசக்ருஶ்ச தத் ஸர்வம் ராஜ்ஞா யத் ப்ரேஷிதம் ததா ॥ 25

தத: - அவ்விடத்திற்கு
ராஜாநாம் - மஹாராஜாவின்
ஆகதம் ஶ்ருத்வா - வரவைக் கேட்டு
தே - அந்த
பௌரா: - பட்டணத்து ஜனங்கள்
ப்ரஹ்ருஷ்டா: - வெகு ஸந்தோஷமடந்தவர்களாய்
ராஜ்ஞா - ராஜாவால்
யத் - எது
ப்ரேஷிதம் - விடுத்த உத்திரவோ
தத் ஸர்வம் - அதை எல்லாம்
ததா - அப்படியே
ததா - அப்பொழுது
ப்ரசக்ரு: - செய்தார்கள்.

ततः स्वलंकृतं राजा नगरं प्रविवेश ह ।
शङ्खदुन्दुभिनिर्घोषैः पुरस्कृत्य द्विजर्षभम् ॥

தத: ஸ்வலங்க்ருதம் ராஜா நகரம் ப்ரவிவேஶ ஹ ।
ஶங்க துந்துபிநிர் கோஷை: புரஸ்க்ருத்ய த்விஜோத்தமம் ॥ 26

தத: - அப்பொழுது
ராஜா - மஹாராஜா
ஸ்வலங்க்ருதம் - நன்றாக அலங்கரிக்கப்பட்ட
நகரம் - நகரத்தை
ஶங்க துந்துபி நிர்கோஷை: - சங்கதுந்துபி வாத்திய கோஷங்களோடு
த்விஜோத்தமம் - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டரை

புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டுக்கொண்டு
ப்ரவிவேஶ - ப்ரவேசித்தார்.
ஹ - காண்!

ततः प्रमुदिताः सर्वे दृष्ट्वा तं नागरा द्विजम् ।
प्रवेश्यमानं सत्कृत्य नरेन्द्रेणेन्द्रकर्मणा ॥

தத: ப்ரமுதிதா: ஸர்வே த்ருஷ்ட்வா தம் நாகரா த்விஜம் ।
ப்ரவேஶ்யமானம் ஸத்க்ருத்ய நரேந்த்ரேணேந்த்ர கர்மணா ॥ 27

தத: - அப்பொழுது
இந்த்ர கர்மணா - இந்த்ரனுடைய பராக்ரமம் போன்ற பராக்ரமமுடைய
நரேந்த்ரேண - ராஜனால்
ஸத் க்ருத்ய - ஸத்கரித்து மரியாதை பண்ணி
ப்ரவேஶ்ய மானம் - ப்ரவேசித்த
தம் த்விஜம் - அந்த ப்ராஹ்மணரை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
நாகரா: - பட்டணத்து ஜனங்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ப்ரமுதிதா: - ஸந்தோஷமடைந்தார்கள்.

अन्तःपुरं प्रवेश्यैनं पूजां कृत्वा च शास्त्रतः ।
कृतकृत्यमिवात्मानं मेने तस्योपवाहनात् ॥

அந்த:புரம் ப்ரவேஶ்யைனம் பூஜாம் க்ருத்வா ச ஶாஸ்த்ரத: ।
க்ருத க்ருத்ய மிவாத்மானம் மேநே தஸ்யோபவாஹநாத் ॥ 28

ஏனம் - இவரை
அந்த: புரம் - அந்தப்புரத்தை
ப்ரவேஶ்ய - பிரவேசிப்பித்து
ஶாஸ்த்ரத: - விதிப்படி
பூஜாம் க்ருத்வா - உபசாரத்தைச் செய்து
தஸ்ய - அவருடைய
உப வாஹநாத் - வரவால்
ததா - அப்பொழுது
ஆத்மானம் - தன்னை
க்ருத க்ருத்யம் - எடுத்த கார்யத்தை முற்றும் முடித்தவராக
மேநே ச - எண்ணினார்.

अन्तःपुराणि सर्वाणि शान्तां दृष्ट्वा तथाऽऽगताम् ।
सह भर्त्रा विशालाक्षीं प्रीत्यानन्दमुपागमन् ॥

அந்த:புராணி ஸர்வாணி ஶாந்தாம் த்ருஷ்ட்வா ததாகதாம் ।
ஸஹ பர்த்ரா விஶாலாக்ஷீம் ப்ரீத்யாநந்த முபாகமன் ॥ 29

அந்த: புராணி	-	அந்தப்புர ஸ்த்ரீகள்
ஸர்வாணி	-	எல்லோரும்
ததா	-	அவ்வாறு
பர்த்ரா	-	பர்த்தாவோடு
ஸஹ	-	கூட
ஆகதாம்	-	வந்தவளான
விஶாலாக்ஷீம்	-	நீண்ட கண்களையுடைய
ஶாந்தாம்	-	சாந்தையை
த்ருஷ்ட்வா	-	பார்த்து
ப்ரீத்யா	-	அன்புடன்
ஆநந்தம்	-	ஆனந்தத்தை
உபா கமன்	-	அடைந்தார்கள்.

पूज्यमाना च ताभिः सा राज्ञा चैव विशेषतः ।
उवास तत्र सुखिता कंचित्कालं सभर्तृका ॥

பூஜ்யமாநா ச தாபி: ஸா ராஜ்ஞா சைவ விஶேஷத: ।
உவாஸ தத்ர ஸுகிதா கஞ்சித்காலம் ஸபர்த்ருகா ॥ 30

ஸா ச	-	அவளும்
தாபி: ஏவ	-	அவர்களாலேயும்
ராஜ்ஞா ச	-	ராஜாவினாலேயும்
விஶேஷத:	-	விசேஷமாக
பூஜ்யமாநா	-	கொண்டாடப்பட்டவளாக
ஸுகிதா	-	சுகமனுபவிக்கும்படி செய்தவளாக
ஸ பர்த்ருகா	-	பர்த்தாவுடன் கூடினவளாக
தத்ர	-	அங்கு
கஞ்சித்காலம்	-	கொஞ்சம் காலம்
உவாஸ	-	வாஸஞ் செய்தாள்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ருஶ்ய ஶ்ருங்கஸ்யாயோத்யா ப்ரவேஶோ நாம ஏகாதஶ: ஸர்க: ॥

த்வாதஶ: ஸர்க: - 12

ततः काले बहुतिथे कस्मिंश्चित् सुमनोहरे ।
वसन्ते समनुप्राप्ते राज्ञो यष्टुं मनोऽभवत् ॥

தத: காலே பஹுதிதே கஸ்மிம்ஶ்சித் ஸுமநோஹரே ।
வஸந்தே ஸமநுப்ராப்தே ராஜ்ஞோ யஷ்டும் மநோऽபவத் ॥ 1

தத:	-	பிறகு
பஹுதிதே கஸ்மிம்ஶ்சித்	-	அனேக திதிகள் அடங்கிய ஒரு
ஸுமநோஹரே	-	வெகு மனோக்ஞமான
வஸந்த காலே	-	வஸந்தகாலம்
ஸமநுப்ராப்தே	-	ஆரம்பித்த அளவில்
ராஜ்ஞ:	-	ராஜாவுக்கு
யஷ்டும்	-	யாகம் செய்ய
மந:	-	எண்ணம்
அபவத்	-	உண்டாயிற்று.

ततः प्रणम्य शिरसा तं विप्रं देववर्णिनम् ।
यज्ञाय वरयामास संतानार्थं कुलस्य च ॥

தத: ப்ரணம்ய ஶிரஸா தம் விப்ரம் தேவவர்ணினம் ।
யக்ஞாய வரயாமாஸ ஸந்தாநார்தம் குலஸ்ய ச ॥ 2

தத:	-	அப்பொழுது
தேவ வர்ணினம்	-	தேவர்கள் போன்ற ஒளியுடைய
தம் விப்ரம்	-	அந்த ப்ராஹ்மணரை
ப்ரணம்ய ஶிரஸா	-	தலைவணங்கி
குலஸ்ய	-	வம்சத்தினுடைய
ஸந்தா நார்தம்	-	வ்ருத்தியின் பொருட்டு
யக்ஞாய	-	யாகத்திற்காக
வரயாமாஸ	-	வரித்தார்.

तथेति च स राजानमुवाच च सुसत्कृतः ।
संभाराः संभ्रियन्तां ते तुरगश्च विमुच्यताम् ॥

ததேதி ச ஸ ராஜாநமுவாச ச ஸுஸத்க்ருத: ।
ஸம்பாரா: ஸம்ப்ரியந்தாம் தே துரகஶ்ச விமுச்யதாம் ॥ 3

ஸுஸத்க்ருத:	-	நன்றாக பூஜிக்கப்பட்டவரான
ஸ: ச	-	அவரும்
ததா	-	''அப்படியே ஆகட்டும்''
இதி	-	என்று

ராஜாநம் - ராஜாவைப் பார்த்து
உவாச - சொன்னார்
ஸம்பாரா: ச - ''ஸாமக்ரிகளும்
ஸம்ப்ரியந்தாம் - ஸம்பாதிக்கப்படட்டும்
தே - உன்னுடைய
துரக: ச - குதிரையும்
விமுச்யதாம் - விடப்படட்டும்.''

ततो राजाऽब्रवीद्वाक्यं सुमन्त्रं मन्त्रिसत्तमम् ।
सुमन्त्रावाहय क्षिप्रमृत्विजो ब्रह्मवादिनः ॥

ததோ ராஜாऽப்ரவீத் வாக்யம் ஸுமந்த்ரம் மந்த்ரிஸத்தமம் ।
ஸுமந்த்ராவாஹய க்ஷிப்ரம் ருத்விஜோ ப்ரஹ்மவாதின: ॥ 4

सुयज्ञं वामदेवं च जाबालिमथ काश्यपम् ।
पुरोहितं वसिष्ठं च ये चान्ये द्विजोत्तमाः ॥

ஸுயஜ்ஞம் வாமதேவம் ச ஜாபாலிமத காஶ்யபம் ।
புரோஹிதம் வஸிஷ்டம் ச யே சான்யே த்விஜோத்தமா: ॥ 5

தத: - அப்பொழுது
ராஜா - மஹாராஜா
மந்த்ரி ஸத்தமம் - மந்த்ரிச்ரேஷ்டரான
ஸுமந்த்ரம் - சுமந்த்ரரைப் பார்த்து
வாக்யம் - வார்த்தையை
அப்ரவீத் - சொன்னார்
ஸுமந்த்ர - ''ஓ! சுமந்த்ரரே!
ருத்விஜ: - புரோஹிதர்களான
ப்ரஹ்ம வாதின: - வேதபாடகர்களான
ஸுயஜ்ஞம் - ஸுயக்ஞரையும்
வாமதேவம் - வாமதேவரையும்
ஜாபாலிம் அத - ஜாபாலியையும்
காஶ்யபம் - காச்யபரையும்
புரோஹிதம் - புரோஹிதரான
வஸிஷ்டம் ச - வஸிஷ்டரையும்
அபி அன்யே - இன்னும் மற்ற
த்விஜோத்தமா: - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டர்கள்
யே ச - எவர்களோ அவர்களையும்
க்ஷிப்ரம் - விரைவாக
ஆவாஹய - அழைத்து வாரும்.''

ततः सुमन्त्रस्त्वरितं गत्वा त्वरितविक्रमः ।
समानयत् स तान् विप्रान् समर्थान् वेदपारगान्॥

தத: ஸுமந்த்ரஸ்த்வரிதம் கத்வா த்வரிதவிக்ரம: ।
ஸமாநயத் ஸ தான் விப்ரான் ஸமர்தான் வேதபாரகான் ॥ 6

தத: - அதன்மேல்
த்வரித விக்ரம: - வேகமான கமனத்தையுடைய
ஸ: - அந்த
சுமந்த்ர: - சுமந்த்ரர்
த்வரிதம் கத்வா - வேகமாக சென்று
வேத பாரகான் - வேதங்களின் கரையைக் கண்டவர்களான
தான் - அந்த
விப்ரான் - ப்ராஹ்மணர்கள்
ஸமஸ்தான் - எல்லோரையும்
ஸமாநயத் - அழைத்து வந்தார்.

तान् पूजयित्वा धर्मात्मा राजा दशरथस्तदा ।
धर्मार्थसहितं युक्तं श्लक्ष्णं वचनमब्रवीत् ॥

தான் பூஜயித்வா தர்மாத்மா ராஜா தஶரதஸ்ததா ।
தர்மார்தஸஹிதம் யுக்தம் ஶ்லக்ஷ்ணம் வசன மப்ரவீத் ॥ 7

தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
தஶரத: ராஜா - தசரத மன்னர்
ததா - அப்பொழுது
தான் - அவர்களை
பூஜயித்வா - மரியாதை செய்து
தர்மார்த ஸஹிதம் - தர்மார்த்தங்களோடு கூடின
யுக்தம் - யுக்தமான
ஶ்லக்ஷ்ணம் - மதுரமான
வசனம் - வார்த்தையை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

मम लालप्यमानस्य पुत्रार्थं नास्ति वै सुखम् ।
तदर्थं हयमेधेन यक्ष्यामीति मतिर्मम ॥

மம லாலப்யமானஸ்ய புத்ரார்தம் நாஸ்தி வை ஸுகம் ।
ததர்தம் ஹயமேதேந யக்ஷ்யாமீதி மதிர்மம ॥ 8

புத்ரார்தம் - ''புத்ரர் நிமித்தம்
லாலப்ய மானஸ்ய - பரிதபிக்கிற
மம - எனக்கு
ஸுகம் அஸ்தி ந - சுகம் இல்லை
ததர்தம் - அதற்காக

ஹயமேதேந - அச்வமேதத்தால்
யக்ஷ்யாமி - யாகம் செய்ய வேண்டும்
இதி - என்று
மம - என்னுடைய
மதி: - எண்ணம்.

तदहं यष्टुमिच्छामि शास्त्रदृष्टेन कर्मणा ।
ऋषिपुत्रप्रभावेण कामान् प्राप्स्यामि चाप्यहम् ॥

ததஹம் யஷ்டுமிச்சாமி ஶாஸ்த்ர த்ருஷ்டேன கர்மணா ।
ரிஷிபுத்ர ப்ரபாவேண காமான் ப்ராப்ஸ்யாமி சாப்யஹம் ॥ 9

தத் அஹம் - ஆகையால் நான்
ஶாஸ்த்ர த்ருஷ்டேன கர்மணா - சாஸ்த்ரங்களில் கண்ட விதிப்படி
யஷ்டும் - யாகம் செய்ய
இச்சாமி - இச்சிக்கிறேன்.
அபி ச அஹம் - மேலும் நான்
ரிஷி புத்ர ப்ரபாவேண - ரிஷிபுத்ரருடைய மஹிமையாலே
காமான் - மனோரதங்களை
ப்ராப்ஸ்யாமி - அடைவேன்.

ततः साध्विति तद्वाक्यं ब्राह्मणाः प्रत्यपूजयन् ।
वसिष्ठप्रमुखाः सर्वे पार्थिवस्य मुखाच्च्युतम् ॥

தத: ஸாத்விதி தத்வாக்யம் ப்ராஹ்மணா: ப்ரத்யபூஜயன் ।
வஸிஷ்டப்ரமுகா: ஸர்வே பார்திவஸ்ய முகாச்ச்யுதம் ॥ 10

தத - அப்பொழுது
வஸிஷ்ட ப்ரமுகா: - வஸிஷ்டரை முன்னிட்ட
ப்ராஹ்மணா: - ப்ராஹ்மணர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
பார்திவஸ்ய - மஹாராஜாவின்
முகேரிதம் - முகத்தினின்று உதித்த
தத் வாக்யம் - அந்த வார்த்தையை
ஸாது: இதி - 'நல்லது' என்று
ப்ரத்ய பூஜயன் - கொண்டாடினார்கள்.

ऋश्यशृङ्गपुरोगाश्च प्रत्यूचुर्नृपतिं तदा ।
संभाराः संभ्रियन्तां ते तुरगश्च विमुच्यताम् ॥

ரிஶ்யஶ்ருங்க புரோகாஶ்ச ப்ரத்யூசுர் ந்ருபதிம் ததா ।
ஸம்பாரா: ஸம்ப்ரியந்தாம் தே துரகஶ்ச விமுச்யதாம் ॥ 11

ததா - அப்பொழுது
ரிஶ்ய ஶ்ருங்க புரோகா: ச - ருச்யச்ருங்கரை முன்னிட்டவர்களும்
ந்ருபதிம் - ராஜாவைப் பார்த்து
ப்ரத்யூசு: - பதில் சொன்னார்கள்
தே - 'அந்த
ஸம்பாரா: - ஸாமாக்ரிகள்
ஸம்ப்ரியாந்தம் - ஸம்பாதிக்கப்படட்டும்
துரகா: - குதிரையும்
விமுச்யதாம் - சஞ்சாரஞ் செய்ய விடப்படட்டும்.

सर्वथा प्राप्स्यसे पुत्रांश्चतुरोऽमितविक्रमान् ।
यस्य ते धार्मिकी बुद्धिरियं पुत्रार्थमागता ॥

ஸர்வதா ப்ராப்ஸ்யஸே புத்ராம்ஶ்சதுரோ(அ)மித விக்ரமான் ।
யஸ்ய தே தார்மிகீ புத்திரியம் புத்ரார்தமாகதா ॥ 12

யஸ்ய தே - "எந்த உமக்கு
புத்ரார்தம் - புத்ர நிமித்தம்
தார்மிகீ - தர்மஸம்பந்தமான
இயம் புத்தி: - இந்த எண்ணம்
ஆகதா - வந்ததோ (அதனால்)
சதுர: - நான்கு
அமித விக்ரமான் - அளவற்ற பராக்ரமமுடைய
புத்ரான் - புத்ரர்களை
ஸர்வதா - ஸர்வப்ரகாரத்தாலும்
ப்ராப்ஸ்யஸே - அடையப்போகிறீர்."

ततः प्रीतोऽभवद्राजा श्रुत्वा तद्द्विजभाषितम् ।
अमात्यांश्चाब्रवीद्राजा हर्षेणेदं शुभाक्षरम् ॥

தத: ப்ரீதோ(அ)பவத் ராஜா ஶ்ருத்வா தத் த்விஜபாஷிதம் ।
அமாத்யாம்ஶ்சாப்ரவீத் ராஜா ஹர்ஷேணேதம் ஶுபாக்ஷரம் ॥ 13

தத: - அப்பொழுது
ராஜா - மஹாராஜா
த்விஜ பாஷிதம் - ப்ராஹ்மணர்களால் சொல்லப்பட்ட
ஏதத் ஶ்ருத்வா - இந்த வாக்கைக் கேட்டு
ப்ரீத: - ஸந்துஷ்டராக
அபவத் - ஆனார்.
ச ராஜா - மேலும் அரசர்
ஹர்ஷேண - ஸந்தோஷத்தோடு
அமாத்யான் - மந்த்ரிகளைப் பார்த்து

ஶுபாக்ஷரம் - சுபமான அக்ஷரங்களையுடைய
இதம் அப்ரவீத் - இதை சொன்னார்.

गुरूणां वचनाच्छीघ्रं संभाराः संभ्रियन्तु मे ।
समर्थाधिष्ठतश्चाश्वः सोपाध्यायो विमुच्यताम् ॥

குரூணாம் வசநாத் சீக்ரம் ஸம்பாரா: ஸம்ப்ரியந்துமே ।
ஸமர்தாதிஷ்டிதஶ்சாஶ்வ: ஸோபாத்யாயோ விமுச்யதாம் ॥ 14

குரூணாம் - ''ஆசார்யர்களுடைய
வசநாத் - கட்டளைப்படி
மே - எனக்கு
ஸம்பாரா: - ஸாமக்ரிகள்
ஶீக்ரம் - சிக்ரமாய்
ஸம்ப்ரியந்து - ஸம்பாதிக்கப்படட்டும்.
ஸமர்தாதிஷ்டத: - ஸமர்த்தர்களால் பாதுகாக்கப்பட்ட
ஸோபாத்யாய - உபாத்யாயர்களோடு கூடின
அஶ்வ: ச - குதிரையும்
விமுச்யதாம் - அவிழ்த்து சஞ்சாரஞ் செய்ய விடப்படட்டும்.

सरय्वाश्चोत्तरे तीरे यज्ञभूमिर्विधीयताम् ।
शान्तयश्च प्रवर्तन्तां यथाकल्पं यथाविधि ॥

ஸரய்வாஶ்சோத்தரே தீரே யஞபூமிர் விதீயதாம் ।
ஶாந்தயஶ்ச ப்ரவர்தந்தாம் யதாகல்பம் யதாவிதி ॥ 15

ச - மேலும்
ஸரய்வா: - ஸரயூ நதியினுடைய
உத்தரே - வடக்கு
தீரே - கரையில்
யஞ பூமி: - யாகசாலை
விதீயதாம் - விதிக்கப்படட்டும்
ஶாந்தய: ச - சாந்திகர்மங்களும்
யதாகல்பம் - யதாக்ரமமாய்
யதாவிதி - சாஸ்த்ரப்படி
ப்ரவர்தந்தாம் - நடக்கட்டும்.

शक्यः कर्तुमयं यज्ञः सर्वेणापि महीक्षिता ।
नापराधो भवेत् कष्टो यद्यस्मिन् क्रतुसत्तमे ॥

ஶக்ய: கர்துமயம் யஞ: ஸர்வேணாபி மஹீக்ஷிதா ।
நாபராதோ பவேத் கஷ்டோ யத்யஸ்மின் க்ரதுஸத்தமே ॥ 16

அஸ்மின் - இந்த
க்ரது ஸத்தமே - முக்ய யாகத்தில்
கஷ்ட: - கடுமையான
அபராத: - அபராதம்
பவேத் - உண்டாகும்
ந யதி - இல்லையாகில்
ஸர்வேண - எல்லா
மஹீக்ஷிதா அபி - ராஜாக்களாலும்
அயம் - இந்த
யஞ: - யாகம்
கர்தும் - செய்ய
ஶக்ய: - ஸாத்யமாகும்.

छिद्रं हि मृगयन्तेऽत्र विद्वांसो ब्रह्मराक्षसाः ।
विघ्नितस्य तु यज्ञस्य सद्यः कर्ता विनश्यति ॥

சித்ரம் ஹி ம்ருகயந்தேஅத்ர வித்வாம்ஸோ ப்ரம்ஹராக்ஷஸா: ।
விக்நிதஸ்ய து யஞஸ்ய ஸத்ய: கர்தா விநஶ்யதி ॥ 17

வித்வாம்ஸ: - வித்வான்களான
ப்ரஹ்ம ராக்ஷஸா: - ப்ரஹ்மராக்ஷஸர்கள்
அத்ர - இவ்விஷயத்தில்
சித்ரம் - அபராதம் நடக்குமாவென்று
ம்ருகயந்தே - நோக்குகிறார்கள்;
ஹி - அக்காரணத்தால்
விக்நிதஸ்ய - இடையூறு செய்யப்பட்ட
யஞஸ்ய - யாகத்தினுடைய
கர்தா ஸத்ய: - யஜமானன் உடனே
விநஶ்யதி து - நாசமடைகிறான்.

तद्यथा विधिपूर्वं मे क्रतुरेष समाप्यते ।
तथा विधानं क्रियतां समर्थाः करणेष्विह ॥

தத் யதா விதி பூர்வம் மே க்ரதுரேஷ ஸமாப்யதே ।
ததா விதானம் க்ரியதாம் ஸமர்தா: கரணேஷ்விஹ ॥ 18

தத் - ஆகையினாலே
மே - என்னுடைய
ஏஷ: - இந்த
க்ரது: - யாகம்
விதி பூர்வம் - சாஸ்த்ரப்ரகாரம்
யதா - எவ்வண்ணம்
ஸமாப்யதே - பூர்த்தியாகுமோ

ததா - அவ்வண்ணம்
கரணேஷு - கார்யங்களில்
ஸமர்தா: - ஸமர்த்தர்களே! (உங்களால்)
இஹ - இப்பொழுது
விதானம் - ப்ரயத்னம்
க்ரியதாம் - செய்யப்படட்டும்.

तथेति च ततः सर्वे मन्त्रिणः प्रत्यपूजयन् ।
पार्थिवेन्द्रस्य तद्वाक्यं यथाज्ञप्तमकुर्वत ॥

ததேதி ச தத: ஸர்வே மந்த்ரிண: ப்ரத்யபூஜயன் ।
பார்திவேந்த்ரஸ்ய தத் வாக்யம் யதாஞப்தமகுர்வத ॥ 19

தத: - அப்பொழுது
மந்த்ரிண: - மந்த்ரிகள்
ஸர்வே ச - எல்லோரும்
பார்திவேந்த்ரஸ்ய - ராஜச்ரேஷ்டனுடைய
தத் - அந்த
வாக்யம் - வார்த்தையை
ததா - ''அவ்வண்ணமே செய்கிறோம்''
இதி - என்று
ப்ரத்ய பூஜயன் - கொண்டாடினார்கள்
யதா ஆஞப்தம் - கட்டளைப்படி
அகுர்வத - செய்தார்கள்.

ततो द्विजास्ते धर्मज्ञमस्तुवन् पार्थिवर्षभम् ।
अनुज्ञातास्ततः सर्वे पुनर्जग्मुर्यथागतम् ॥

ததோ த்விஜாஸ்தே தர்மஞமஸ்துவன் பார்த்திவர்ஷபம் ।
அநுஞாதாஸ்தத: ஸர்வே புனர்ஜக்முர் யதாகதம் ॥ 20

தத: தே - பிறகு அந்த
த்விஜா: - ப்ராஹ்மணர்கள்
தர்மஞம் - தர்மத்தையறிந்த
பார்த்திவர்ஷபம் - ராஜச்ரேஷ்டனை
அஸ்துவன் - ஸ்தோத்ரம் செய்தார்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
அநுஞாதா: - விடைபெற்றவர்களாய்
யதாகதம் - வந்தவாறு
புன: - மறுபடி
தத: - அங்கிருந்து
ஜக்மு: - சென்றார்கள்.

गतेषु तेषु विप्रेषु मन्त्रिणस्तान्नराधिपः ।
विसर्जयित्वा स्वं वेश्म प्रविवेश महाद्युतिः ॥

கதேஷு தேஷு விப்ரேஷு மந்த்ரிணஸ்தான் நராதிப: ।
விஸர்ஜயித்வா ஸ்வம் வேஶ்ம ப்ரவிவேஶ மஹாத்யுதி: ॥ 21

தேஷு - அந்த
விப்ரேஷு - ப்ராஹ்மணர்கள்
கதேஷு - போனவளவில்
நராதிப: - மஹாராஜா
தான் - அந்த
மந்த்ரிண: - மந்த்ரிகளை
அத - அப்படியே
விஸர்ஜயித்வா - அனுப்பிவிட்டு
மஹாத்யுதி: - மஹாகாந்தியுடையவராய்
ஸ்வம் வேஶ்ம - தம் இருப்பிடத்தை
ப்ரவிவேஶ - அடைந்தார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
அஶ்வமேதஸம்பார: நாம த்வாதஶ: ஸர்க: ॥

த்ரயோதஶ: ஸர்க: - 13

पुनः प्राप्ते वसन्ते तु पूर्णः संवत्सरोऽभवत् ।
प्रसवार्थं गतो यष्टुं हयमेधेन वीर्यवान् ॥

புன: ப்ராப்தே வஸந்தே து பூர்ண: ஸம்வத்ஸரோ‌ பவத் ।
ப்ரஸவார்தம் கதோ யஷ்டும் ஹயமேதேன வீர்யவான் ॥ 1

अभिवाद्य वसिष्ठं च न्यायतः प्रतिपूज्य च ।
अब्रवीत् प्रश्रितं वाक्यं प्रसवार्थं द्विजोत्तमम् ॥
यज्ञो मे क्रियतामद्य यथोक्तं मुनिपुङ्गव ॥

அபிவாத்ய வஸிஷ்டம் ச ந்யாயத: ப்ரதிபூஜ்ய ச ।
அப்ரவீத் ப்ரஶ்ரிதம் வாக்யம் ப்ரஸவார்தம் த்விஜோத்தமம் ।
யஞோ மே க்ரியதாம் யதோக்தம் முனிபுங்கவ ॥ 2

புன: - மறுபடியும்
வஸந்தே - வஸந்தகாலம்
ப்ராப்தேது - வந்தவுடன்
ஸம்வத்ஸர: - ஒரு வருஷம்
பூர்ண: - நிறைந்ததாக
அபவத் - ஆயிற்று,
தத: - அப்பொழுது
வீர்யவான் - வீர்யவானான (அவர்)
ப்ரஸவார்தம் - ஸந்தானத்தின் பொருட்டு
ஹயமேதேன - அச்வமேதத்தால்
யஷ்டும் - யாகம் செய்ய
த்விஜோத்தமம் - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டரான
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரைப் பார்த்து
அபிவாத்ய ச - நமஸ்கரித்தும்
ந்யாயத: - சாஸ்த்ரப்படி
ப்ரதிபூஜ்ய ச - பூஜித்தும்
ப்ரஶ்ரிதம் - வினயத்தோடு கூடின
வாக்யம் - வார்த்தையை
அப்ரவீத் - சொன்னார்:
முனிபுங்கவ - ''ஓ! முனிவருள் சிறந்தவரே!
அத்ர - இப்பொழுது
ப்ரஸவார்தம் - ஸந்தானத்தின் பொருட்டு
மே யஞ: - எனது யாகம்
யதோக்தம் - சாஸ்த்ரத்தில் சொன்னபடி
க்ரியதாம் - செய்யப்படட்டும்.

यथा न विघ्नः क्रियते यज्ञाङ्गेषु विधीयताम् ॥

யதா ந விக்ன: க்ரியதே யஞாங்கேஷு விதீயதாம் ॥ 3

யதா - ''எவ்வாறு
யக்ஞாங்கேஷு - யக்ஞாங்கங்களில்
விக்ன: - விக்னம்
க்ரியதே - பண்ணப்படுகிறது
ந - இல்லையோ (அப்படியே)
விதீயதாம் - செய்யப்படட்டும்.

भवान् स्निग्धः सुहृन्मह्यं गुरुश्च परमो महान् ।
वोढव्यो भवता चैव भारो यज्ञस्य चोद्यतः ॥

பவான் ஸ்நிக்த: ஸுஹ்ருன்மஹ்யம் குருஶ்ச பரமோ மஹான் ।
வோடவ்யோ பவதா சைவ பாரோ யக்ஞஸ்ய சோத்யத: ॥ 4

பவான் மஹ்யம் - ''நீர் எனக்கு
ஸ்நிக்த: - நெருங்கிய
ஸுஹ்ருத் - நண்பர்
ச - அன்றியும்
பரம: - உத்க்ருஷ்டரான
மஹான் குரு: - மஹானான ஆசார்யர்
உத்யத: - யத்னஞ்செய்த
யக்ஞஸ்ய - யாகத்தின்
பார: ச - பொறுப்பு முழுவதையும்
பவதா ச ஏவ - உம்மாலேயே
வோடவ்ய: - வஹிக்கத்தக்கது.''

तथेति च स राजानमब्रवीद्द्विजसत्तमः ।
करिष्ये सर्वमेवैतद्भवता यत्समर्थितम् ॥

ததேதி ச ஸ ராஜனமப்ரவீத் த்விஜஸத்தம: ।
கரிஷ்யே ஸர்வமேவைதத் பவதா யத் ஸமர்திதம் ॥ 5

ஸ: - அந்த
த்விஜ ஸத்தம: ச - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டரும்
ததா - 'அப்படியே ஆகட்டும்
யத் பவதா - எது உம்மால்
ஸமர்திதம் - நன்றாக ப்ரார்த்திக்கப்பட்டதோ (அந்த)
ஏதத் ஸர்வம் - அவை எல்லாம்
ஏவ - நிச்சயமாய்
கரிஷ்யே - செய்கிறேன்'

இதி	-	என்று
ராஜானம்	-	ராஜனைப் பார்த்து
அப்ரவீத்	-	சொன்னார்.

ततोऽब्रवीद् द्विजान् वृद्धान् यज्ञकर्मसु निष्ठितान् ।
स्थापत्ये निष्ठितांश्चैव वृद्धान् परमधार्मिकान् ॥

ததோ஽ப்ரவீத் த்விஜான் வ்ருத்தான் யஞகர்மஸு நிஷ்டிதான் ।
ஸ்தாபத்யே நிஷ்டிதாம்ஶ்சைவ வ்ருத்தான் பரமதார்மிகான் ॥ 6

कर्मान्तिकान् शिल्पकरान् वर्धकीन् खनकानपि ।
गणकान् शिल्पिनश्चैव तथैव नटनर्तकान् ॥
ततोऽब्रवीद् शास्त्रविद: पुरुषान् सुबहुश्रुतान् ॥

கர்மாந்திகான் ஶில்பகரான் வர்தகீன் கனகாநபி ।
கணகான் ஶில்பிநஶ்சைவ ததைவ நடநர்தகான் ।
ததோ஽ப்ரவீத் ஶாஸ்த்ரவித: புருஷான் ஸுபஹுஶ்ருதான் ॥

यज्ञकर्म समीहन्तां भवन्तो राजशासनात् ।
इष्टका बहुसाहस्री शीघ्रमानीयतामिति ॥

யஞகர்ம ஸமீஹந்தாம் பவந்தோ ராஜ ஶாஸநாத் ।
இஷ்டகா பஹுஸாஹஸ்ரீ ஶீக்ரமாநீயதாமிதி ॥ 8

தத:	-	அதன்பேரில்
யக்ஞ கர்மஸு	-	யாக கார்யங்களில்
நிஷ்டிதான்	-	தேர்ச்சியடைந்தவர்களான
வ்ருத்தான்	-	வ்ருத்தர்களான
த்விஜான் ஏவ	-	ப்ராஹ்மணர்களையும்
ஸ்தாபத்யே	-	சிற்ப வேலையில் (கட்டிடத்தில்)
நிஷ்டிதான்	-	தேர்ச்சியடைந்தவர்களான
பரம தார்மிகான்	-	பரம தர்மிஷ்டர்களான
வ்ருத்தான் ச	-	வ்ருத்தர்களையும்
கணகான் ஏவ	-	கணக்கர்களையும்
நட நர்தகான்	-	நடர்கள், நர்த்தகர்கள் இவர்களையும்
ஶில்பிந: ச	-	சித்ரக்காரர்களையும்
ஶில்ப கரான்	-	சிற்பிகளை
வர்தகீன்	-	தச்சர்களை
கனகாநபி	-	கிணறெடுப்போர்களை
ததா	-	இத்யாதி
கர்மாந்திகான்	-	வேலைக்காரர்களையும்
ஏவ	-	பார்த்து
பஹுஸாஹஸ்ரீ	-	'அனேகாயிரக்கணக்கான
இஷ்டகா	-	செங்கல்கள்

ஶீக்ரம்	-	சீக்ரம்
ஆநீயதாம் இதி	-	கொண்டு வரப்படட்டும் என்று
அப்ரவீத்	-	சொன்னார்.
தத:	-	அப்பொழுது
ஶாஸ்த்ர வித:	-	சாஸ்த்ரங்களை அறிந்தவர்களான
ஸுபஹுஶ்ருதான்	-	வெகுசாஸ்த்ரங்களை உணர்ந்த
புருஷான்	-	புருஷர்களைப் பார்த்து
பவந்த:	-	'நீங்கள்
ராஜ ஶாஸநாத்	-	ராஜாவினுடைய கட்டளையால்
யக்ஞ கர்ம	-	யாக காரியத்தை
ஸமீஹந்தாம்	-	நடத்த முயலுங்கள்' (என்று)
அப்ரவீத்	-	சொன்னார்.

औपकार्या: क्रियन्तां च राज्ञां बहुगुणान्विता: ।
ब्राह्मणावसथाश्चैव कर्तव्या: शतश: शुभा: ॥

ஔபகார்யா: க்ரியந்தாம் ச ராஞாம் பஹுகுணான்விதா: ।
ப்ராஹ்மணாவஸதாஶ்சைவ கர்தவ்யா: ஶதஶ: ஶுபா: ॥ 9

ராஞாம்	-	ராஜாக்களுக்கு
பஹு குணான் விதா:	-	வெகு குணங்கள் அமைந்த
ஔபகார்யா:	-	ராஜக்ருஹங்கள்
ச	-	சரியாய்
க்ரியந்தாம்	-	செய்யப்படட்டும்
ஶுபா:	-	சுபங்களமைந்த
ப்ராஹ்மணா வஸதா:	-	ப்ராஹ்மண க்ருஹங்கள்
ஶதஶ:	-	நூற்றுக்கணக்காகவே
ஏவ	-	பரிஷ்காரமாய்
கர்தவ்யா:	-	செய்யத்தக்கவைகள்.

भक्ष्यान्नपानैर्बहुभि: समुपेता: सुनिष्ठिता: ।
तथा पौरजनस्यापि कर्तव्या बहुविस्तरा: ॥

பக்ஷ்யாந்நபானைர்பஹுபி: ஸமுபேதா: ஸுநிஷ்டிதா: ॥
ததா பௌரஜனஸ்யாபி கர்தவ்யா பஹு விஸ்தரா: ॥ 10

ததா	-	அதுபோலவே
பௌரஜனஸ்ய அபி	-	பட்டணத்து ஜனங்களுக்கும்
பஹு விஸ்தரா:	-	வெகுவிஸ்தாரமான
பஹுபி:	-	பல க்ருஹங்கள்
பக்ஷ்யாந்நபானை:	-	பக்ஷணம், அன்னம், பானம் இவைகளோடு
ஸமுபேதா:		கூடின

ஸுநிஷ்டிதா: - நன்கு அமைக்கப்பட்டவைகளாக
கர்தவ்யா: - செய்யத்தக்கவைகள்.

आवासा बहुभक्ष्या वै सर्वकामैरुपस्थिताः ।
तथाजानपदस्यापि जनस्य बहु शोभनम् ॥
दातव्यमन्नं विधिवत् सत्कृत्य न तु लीलया॥

ஆவாஸா பஹுபக்ஷ்யா வை ஸர்வகாமை ருபஸ்திதா: ।
ததாஜானபதஸ்யாபி ஜனஸ்ய பஹுஶோபனம் ॥ 11
தாதவ்யமன்னம் விதிவத் ஸத்க்ருத்ய ந து லீலயா ॥ 12

ஆவாஸா: - வாஸஸ்தானங்கள்
பஹுபக்ஷ்யா: - பல பக்ஷணங்களுடையதாக
ஸர்வகாமை: - எல்லா ஆசை நிறைவு செய்பதானவைகளால்
உபஸ்திதா: ச - கூடினவைகளாக இருக்க வேண்டும்
ஜான பதஸ்ய - க்ராமத்திலுள்ள
ஜனஸ்ய அபி - ஜனத்திற்கும்
பஹு - வெகு
ஶோபனம் - மங்களகரமான
அன்னம் - அன்னம்
விதிவத் - சாஸ்த்ரோக்தமாக
ததா - உள்ளபடி
ஸத்க்ருத்ய - மரியாதைப்பண்ணி
தாதவ்யம் - கொடுக்கத்தக்கது
லீலயா து - அச்ரத்தையுடன்
ந - செய்யத்தகுந்ததில்லை.

सर्वे वर्णा यथा पूजां प्राप्नुवन्ति सुसत्कृताः ।
न चावज्ञा प्रयोक्तव्या कामक्रोधवशादपि ॥

ஸர்வே வர்ணா யதா பூஜாம் ப்ராப்நுவந்தி ஸுஸத்க்ருதா: ।
ந சாவஞா ப்ரயோக்தவ்யா காமக்ரோதவஶாதபி । 13

ஸர்வே வர்ணா ச - எல்லா ஜாதிகளும்
ஸுஸத் க்ருதா: - நன்றாக பூஜிக்கப்பட்டவர்களாக
யதா - சொல்லியவண்ணம்
பூஜாம் - மரியாதையை
ப்ராப்நு வந்தி - அடையவேண்டும்
காம க்ரோத வஶாத் - காமக்ரோதவசத்தால்
அபி - எப்படியாகிலும்
அவஞா - அவமானம்

ப்ரயோக்தவ்யா - செய்யப்பட்டதாக
ந - இருக்கக்கூடாது.

यज्ञकर्मसु ये व्यग्राः पुरुषाः शिल्पिनस्तथा ।
तेषामपि विशेषेण पूजा कार्या यथाक्रमम् ॥
ते च स्युः संपूजिताः सर्वे वसुभिर्भोजनेन च ॥

யஞகர்மஸு யே வ்யக்ரா: புருஷா: ஶில்பிநஸ்ததா ।
தேஷாமபி விஶேஷேண பூஜா கார்யா யதாக்ரமம் ॥
தேச ஸ்யு: ஸம்ப்ருதா: ஸர்வே வஸுபிர் போஜநேந ச ॥ 14

யக்ஞ கர்மஸு - யாக கார்யங்களில்
வ்யக்ரா: - கவலையாக வேலை செய்கிற
ஶில்பிந: - சித்ரக்காரர்கள்
ததா - இத்யாதி
புருஷா: - வேலைக்காரர்கள்
யே ச - எவர்களோ
தேஷாம் அபி - அவர்களுக்கும்
யதா க்ரமம் - க்ரமப்படி
விஶேஷேண - விசேஷமாக
பூஜா - மரியாதை
கார்யா - செய்யத் தகுந்தது.
தே ஸர்வே - அவர்கள் எல்லோரும்
வஸுபி: - தனங்களாலும்
போஜநேந ச - போஜனத்தாலும்
ஸம்ப்ருதா - த்ருப்தியடைந்தவர்களாக
ஸ்யு: - ஆகவேண்டும்.

यथा सर्वं सुविहितिं न किञ्चित् परिहास्यते ।
तथा भवन्तः कुर्वन्तु प्रीतस्निग्धेन चेतसा ॥

யதா ஸர்வம் ஸுவிஹிதம் ந கிஞ்சித் பரிஹீயதே ।
ததா பவந்த: குர்வந்து ப்ரீதிஸ்நிக்தேன சேதஸா ॥ 15

ஸர்வம் யதா - எல்லாம் எப்படி
ஸுவிஹிதம் - நன்றாகச் செய்யப்பட்டதாக
கிஞ்சித் - கொஞ்சமும்
பரிஹாஸ்யதே ந - உபேக்ஷை செய்யப்பட்டதாக ஆகாதோ
ததா - அப்படி
பவந்த: - நீங்கள்
ப்ரீதிஸ்நிக்தேன - ப்ரீதியுள்ள
சேதஸா - மனதால்
குர்வந்து - செய்யுங்கள்.

तत: सर्वे समागम्य वसिष्ठमिदमब्रुवन् ।
यथोक्तं तत् सुविहितं न किञ्चित् परिहीयते ॥
यथोक्तं तत् करिष्यामो न किञ्चित् परिहास्यते ॥

தத: ஸர்வே ஸமாகம்ய வஸிஷ்டமிதமப்ருவன் ।
யதோக்தம் தத்ஸுவிஹிதம் ந கிஞ்சித் பரிஹீயதே
யதோக்தம் தத் கரிஷ்யாமோ ந கிஞ்சித் பரிஹாஸ்யதே ॥ 16

தத: - அப்பொழுது
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸமாகம்ய - வந்து
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரைப் பார்த்து
இதம் - இதை
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.
உக்தம் - ''சொல்லப்பட்ட
தத் - அந்த வார்த்தை
ஸுவிஹிதம் - கௌரவிக்க வேண்டிய ஆக்ஞை
யதா - ஆகையால்
கிஞ்சித் - கொஞ்சமும்
பரிஹீயதே ந - குறை செய்யக் கூடியது இல்லை
கிஞ்சித் - கொஞ்சமும்
பரிஹாஸ்யதே ந - உபேக்ஷிக்கக் கூடியது இல்லை
உக்தம் யதா - சொல்லிய ப்ரகாரமே
தத் - அதை
கரிஷ்யாம: - செய்கிறோம்.''

तत: सुमन्त्रमानीय वसिष्ठो वाक्यमब्रवीत् ।
निमन्त्रयस्व नृपतीन् पृथिव्यां ये च धार्मिकाः ॥

தத: ஸுமந்த்ரமாநீய வஸிஷ்டோ வாக்யமப்ரவீத் ।
நிமந்த்ரயஸ்வ ந்ருபதீன் ப்ருதிவ்யாம் யே ச தார்மிகா: ॥ 17

தத: - அப்பொழுது
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
ஸுமந்த்ரம் - ஸுமந்த்ரரை
ஆநீய - அழைத்து
வாக்யம் - இந்த வார்த்தையை
அப்ரவீத் - சொன்னார்
ப்ருதிவ்யாம் - ''உலகில்
தார்மிகா: - தர்மிஷ்டர்கள்
யே - எவர்களோ
ச - அந்த

ந்ருபதீன் - ராஜாக்களை
நிமந்த்ரயஸ்வ - வரவழியும்.

ब्राह्मणान् क्षत्रियान् वैश्यान् शूद्रांश्चैव सहस्रशः ।
समानयस्व सत्कृत्य सर्वदेशेषु मानवान् ॥

ப்ராஹ்மணான் க்ஷத்ரியான் வைஶ்யான் ஶூத்ராம்ஶ்சைவ ஸஹஸ்ரஶ: ।
ஸமானயஸ்வ ஸத்க்ருத்ய ஸர்வதேஶேஷு மானவான் ॥ 18

ப்ராஹ்மணான் - ப்ராஹ்மணர்களையும்
க்ஷத்ரியான் - க்ஷத்ரியர்களையும்
வைஶ்யான் - வைச்யர்களையும்
ஶூத்ரான் ச - சூத்ரர்களையும்
ஸஹஸ்ர ஶ: - ஆயிரக்கணக்கான
ஸர்வதேஶேஷு - எல்லா தேசங்களிலிருக்கிற
மானவான் ஏவ - மனிதர்களையும்
ஸத்க்ருத்ய - மரியாதை செய்து
ஸமானயஸ்வ - அழையும்.''

मिथिलाधिपतिं वीरं जनकं सत्यवादिनम् ।
निष्ठितं सर्वशास्त्रेषु तथा वेदेषु निष्ठितम् ॥

மிதிலாதிபதிம் வீரம் ஜனகம் ஸத்யவிக்ரமம் ।
நிஷ்டிதம் ஸர்வஶாஸ்த்ரேஷு ததா வேதேஷு நிஷ்டிதம் ॥ 19

तमानय महाभाग स्वयमेव सुसत्कृतम् ।
पूर्वसंबन्धिनं ज्ञात्वा ततः पूर्वं ब्रवीमि ते ॥

தமாநய மஹாபாக ஸ்வயமேவ ஸுஸத்க்ருதம் ।
பூர்வ ஸம்பந்தினம் ஞாத்வா தத: பூர்வம் ப்ரவீமி தே ॥ 20

மிதிலாதிபதிம் - ''மிதிலை நகரத்து ராஜனான
வீரம் - வீரரான
ஸத்ய விக்ரமம் - ஸத்யமான பராக்ரமமுடைய
ஸர்வ ஶாஸ்த்ரேஷு - எல்லா சாஸ்த்ரங்களில்
நிஷ்டிதம் - தேர்ச்சியடைந்த
ததா - அப்படியே
வேதேஷு - வேதங்களில்
நிஷ்டிதம் - தேர்ச்சியடைந்த
மஹாபாகம் - மிகவும் பாக்யமுடைய
தம் ஜனகம் - அந்த ஜனகரை
ஸ்வயம் ஏவ - நீரே
ஸுஸத் க்ருதம் - நன்றாக ஸத்கரிக்கப்பட்டவராக

ஆநய - அழைத்து வாரும்
பூர்வ ஸம்பந்தினம் - முதற்சம்மந்தியாக
ஞாத்வா - அறிந்து
தத: - அதனால்
பூர்வம் தே - முதலில் உமக்கு
ப்ரவீமி - சொல்லுகிறேன்.

तथा काशीपतिं स्निग्धं सततं प्रियवादिनम् ।
सद्वृत्तं देवसंकाशं स्वयमेवानयस्व ह ॥

ததா காஸீபதிம் ஸ்நிக்தம் ஸததம் ப்ரியவாதினம் ।
ஸத்வ்ருத்தம் தேவஸங்காஸம் ஸ்வயமேவானயஸ்வ ஹ ॥ 21

ததா - ''அப்படியே
ஸ்நிக்தம் - நண்பராகிய
ஸததம் - எப்பொழுதும்
ப்ரிய வாதினம் - அனுகூலமாகப் பேசுபவரான
ஸத் வ்ருத்தம் - நல்லொழுக்கமுடைய
தேவஸங்காஸம் - தேவர்களுக்கொப்பான
காஸீபதிம் - காசிதேசாதிபதியை
ஸ்வயம் ஏவ - நீரே
ஆனயஸ்வ ஹ - அழைத்துவாரும்.

तथा केकयराजानं वृद्धं परमधार्मिकम् ।
श्वशुरं राजसिंहस्य सपुत्रं त्वमिहानय ॥

ததா கேகயராஜாநாம் வ்ருத்தம் பரமதார்மிகம் ।
ஶ்வஶுரம் ராஜஸிம்ஹஸ்ய ஸபுத்ரம் த்வமிஹாநய ॥ 22

ததா - ''அப்படியே
வ்ருத்தம் - நீர் வ்ருத்தரான
பரம தார்மிகம் - வெகு தர்மசிந்தையுள்ள
ராஜ ஸிம்ஹஸ்ய - ராஜச்ரேஷ்டருக்கு
ஶ்வஶுரம் - மாமனாரான
கேகய ராஜாநாம் - கேகயராஜரை
ஸ புத்ரம் - புத்ரனோடுகூட
இஹ - இங்கு
ஆநய - அழைத்துவாரும்.

अङ्गेश्वरं महाभागं रोमपादं सुसत्कृतम् ।
वयस्यं राजसिंहस्य समानय यशस्विनम् ॥

அங்கேஶ்வரம் மஹாபாகம் ரோமபாதம் ஸுஸத் க்ருதம் ।
வயஸ்யம் ராஜஸிம்ஹஸ்ய ஸமாநய யஶஸ்விநம் ॥ 23

ராஜ ஸிம்ஹஸ்ய - ''ராஜச்ரேஷ்டருக்கு
வயஸ்யம் - தோழரான
மஹாபாகம் - வெகுபாக்யமுடைய
யஶஸ்விநம் - கீர்த்தியுடைய
அங்கேஶ்வரம் - அங்கநாட்டு ராஜரான
தம் - அந்த
ரோமபாதம் - ரோமபாதரை
ஸுஸத் க்ருதம் - நன்றாக ஸத்கரிக்கப்பட்டவராக
ஆநய - அழைத்துவாரும்.

प्राचीनान् सिन्धुसौवीरान् सौराष्ट्रेयांश्च पार्थिवान् ।
दाक्षिणात्यान्नरेन्द्रांश्च समस्तानानयस्व ह ॥

ப்ராசீநாந் ஸிந்து ஸௌவீரான் ஸௌராஷ்ட்ரேயாம்ஶ்ச பார்திவான் ।
தாக்ஷிணாத்யான் நரேந்த்ராம்ஶ்ச ஸமஸ்தாநாநயஸ்வ ஹ ॥ 24

ப்ராசீநாந் - கீழ்நாடுகளிலுள்ள
ஸிந்து ஸௌவீரான் - ஸிந்து, சௌவீர தேசங்களிலுள்ள
ஸௌராஷ்ட்ரேயான் - ஸுராஷ்டிரதேசத்திலுள்ள
பார்திவான் ச - ராஜாக்களையும்,
தாக்ஷிணாத்யான் - தெற்கு நாடுகளிலுள்ள
நரேந்த்ரான் - ராஜாக்கள்
ஸமஸ்தாந் ச - எல்லோரையும்
ஆனயஸ்வ ஹ - அழைத்துவாரும்.

सन्ति स्निग्धाश्च ये चान्ये राजानः पृथिवीतले ।
तानानय यथा क्षिप्रं सानुगान् सहबान्धवान् ॥

ஸ்ந்தி ஸ்நிக்தாஶ்ச யே சான்யே ராஜாந: ப்ருதிவீதலே ।
தாநாநய யதா க்ஷிப்ரம் ஸாநுகான் ஸஹபாந்தவான் ॥ 25

ப்ருதிவீ தலே - ''பூப்ரதேசத்தில்
அன்யே - இதரர்களான
ஸ்நிக்தா: - நண்பர்களாகிய
ராஜாந: ச - ராஜாக்கள் எவர்கள்
ஸந்தி ச - இருக்கிறார்களோ
தான் ச - அவர்களையும்
ஸாநுகான் - பரிவாரங்களோடு கூடினவர்களாய்
ஸஹ பாந்தவான் - பந்துக்களோடு கூடினவர்களாய்
யதா க்ஷிப்ரம் - சீக்ரமாகவே
ஆநய - அழைத்துவாரும்.

वसिष्ठवाक्यं तच्छ्रुत्वा सुमन्त्रस्त्वरितस्तदा ।
व्यादिशत् पुरुषांस्तत्र राज्ञामानयने शुभान् ॥

வஸிஷ்டவாக்யம் தச்ச்ருத்வா ஸுமந்த்ரஸ்த்வரிதஸ் ததா ।
வ்யாதிஶத் புருஷாம்ஸ்தத்ர ராஞாமாநயனே ஶுபான் ॥ 26

ஸுமந்த்ர:	-	ஸுமந்த்ரர்
தத்	-	அந்த
வஸிஷ்ட வாக்யம்	-	வஸிஷ்டருடைய வாக்யத்தை
ஶ்ருத்வா	-	கேட்டு
த்வரித:	-	வேகமுடையவராக
ததா	-	அப்பொழுது
ராக்ஞாம்	-	ராஜாக்களை
ஆநயனே	-	அழைத்து வருவதின் பொருட்டு
ஶுபான்	-	நல்ல
புருஷான்	-	புருஷர்களை
தத்ர வ்யாதிஶத்	-	அங்கு ஏவினார்.

स्वयमेव हि धर्मात्मा प्रययौ मुनिशासनात् ।
सुमन्त्रस्त्वरितो भूत्वा समानेतुं महीक्षितः ॥

ஸ்வயமேவ ஹி தர்மாத்மா ப்ரயயௌ முனிஶாஸநாத் ।
ஸுமந்த்ரஸ்த்வரிதோ பூத்வா ஸமாநேதும் மஹீக்ஷித: ॥ 27

தர்மாத்மா	-	தர்மாத்மாவான
சுமந்த்ர:	-	சுமந்த்ரர்
முனி ஶாஸநாத்	-	முனிவரின் ஆக்ஞையால்
மஹீக்ஷித:	-	ராஜாக்களை
ஸ்வயம் ச	-	தானே
கத்வா	-	சென்று
ஸமாநேதும்	-	அழைப்பதற்கு
த்வரித:	-	வேகமுடையவராக
ப்ரயயௌ ஹி	-	ப்ரயாணமானார்.

ते च कर्मान्तिकाः सर्वे वसिष्ठाय च धीमते ।
सर्वं निवेदयन्ति स्म यज्ञे यदुपकल्पितम् ॥

தே ச கர்மாந்திகா: ஸர்வே வஸிஷ்டாய ச தீமதே ।
ஸர்வம் நிவேதயந்தி ஸ்ம யஜ்ஞே யதுபகல்பிதம் ॥ 28

தே	-	அந்த
கர்மாந்திகா:	-	வேலைக்காரர்கள்
ஸர்வே ஏவ	-	எல்லோரும்

யஜ்ஞே யத்	-	யாகத்தில் எது
உபகல்பிதம்	-	செய்யப்பட்டதோ
ஸர்வம் ச	-	(அது) எல்லாவற்றையும்
தீமதே	-	தீமானான
வஸிஷ்டாய	-	வஸிஷ்டருக்கு
நிவேதயந்தி ஸ்ம	-	தெரிவித்தார்கள்.

ततः प्रीतो द्विजश्रेष्ठस्तान् सर्वानिदमब्रवीत् ॥

தத: ப்ரீதோ த்விஜஶ்ரேஷ்டஸ்தான் ஸர்வான் இதமப்ரவீத் ॥ 29

தத:	-	பிறகு
த்விஜ ஶ்ரேஷ்ட:	-	ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டர்
ப்ரீத:	-	த்ருப்தியடைந்தவராய்
தான்	-	அந்த
ஸர்வான்	-	எல்லோரையும் பார்த்து
இதம்	-	இதை
அப்ரவீத்	-	சொன்னார்.

अवज्ञया न दातव्यं कस्यचिल्लीलयापि वा ।
अवज्ञया कृतं हन्याद्दातारं नात्र संशयः ॥

அவஞயா ந தாதவ்யம் கஸ்யசில்லீலயாபி வா ।
அவஞயா க்ருதம் ஹன்யாத் தாதாரம் நாத்ர ஸம்ஶய: ॥ 30

அவஞயா அபி	-	அவமரியாதையோடும்
லீலயா வா	-	அலக்ஷ்யத்தோடும்
கஸ்யசித்	-	ஒருவனுக்கும்
தாதவ்யம்	-	எதுவும் கொடுக்கத்தக்கது
ந	-	இல்லை.
அவஞயா	-	அவமானத்தோடு
க்ருதம்	-	செய்யப்பட்டது
தாதாரம்	-	கொடுப்பவனை
ஹன்யாத்	-	கொல்லும்
அத்ர	-	இவ்விஷயத்தில்
ஸம்ஶய: ந	-	ஸந்தேஹம் இல்லை.''

ततः कैश्चिदहोरात्रैरुपयाता महीक्षितः ।
बहूनि रत्नान्यादाय राज्ञो दशरथस्य च ॥

தத: கைஶ்சிதஹோராத்ரைருபயாதா மஹீக்ஷித: ।
பஹூனி ரத்நாந்யாதாய ராஜ்ஞோ தஶரதஸ்ய ச ॥ 31

தத: - அதன்பிறகு
கைஶ்சித் - சில
அஹோராத்ரை: - இரவும் பகலும்
மஹீக்ஷித: - ராஜாக்கள்
ராஜ்ஞ: - ராஜாவான
தஶரதஸ்ய - தசரதருக்கு
பஹூனி - அனேக
ரத்நாநி - ரத்னங்களை
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு
உபயாதா - வந்து சேர்ந்தார்கள்.

ततो वसिष्ठः सुप्रीतो राजानमिदमब्रवीत् ।
उपयाता नरव्याघ्र राजानस्तव शासनात् ॥

ததோ வஸிஷ்ட: ஸுப்ரீதோ ராஜாநமிதமப்ரவீத் ।
உபயாதா நரவ்யாக்ர ராஜாநஸ்தவ ஶாஸநாத் ॥ 32

தத: - அப்பொழுது
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
ஸுப்ரீத: - மிக ப்ரீதியுடையவராய்
ராஜாநம் - ராஜாவைப் பார்த்து
இதம் அப்ரவீத் - இதை சொன்னார்
நரவ்யாக்ர - ''புருஷச்ரேஷ்டரே!
தவ - உம்முடைய
ஶாஸநாத் - ஆக்ஞையால்
ராஜாந: - அரசர்கள்
உபயாதா: - வந்து சேர்ந்தார்கள்.''

मया च सत्कृताः सर्वे यथार्हं राजसत्तमाः ।
यज्ञीयं च कृतं राजन् पुरुषैः सुसमाहितैः ॥

மயா ச ஸத்க்ருதா: ஸர்வே யதார்ஹம் ராஜ ஸத்தமா: ।
யஜ்ஞீயம் ச க்ருதம் ராஜன் புருஷை: ஸுஸமாஹிதை: ॥ 33

மயா - ''என்னால்
ராஜ ஸத்தமா: - ராஜச்ரேஷ்டர்கள்
ஸர்வே ச - எல்லோரும்
யதார்ஹம் - உசிதப்ரகாரம்
ஸத் க்ருதா: - உபசரிக்கப்பட்டார்கள்
ராஜன் - ஹே! ராஜன்
ஸுஸமாஹிதை: - விதிகளை நன்றாயறிந்த
புருஷை: - புருஷர்களால்
யஜ்ஞீயம் ச - யாகத்திற்குரியதும்
க்ருதம் - செய்யப்பட்டது.

निर्यातु च भवान् यष्टुं यज्ञायतनमन्तिकात् ।
सर्वकामैरुपहृतैरुपेतं वै समन्ततः ॥

நிர்யாது ச பவான் யஷ்டும் யஜ்ஞாயதனமந்திகாத் ।
ஸர்வகாமை ருபஹ்ருதைருபேதம் வை ஸமந்தத: ॥ 34

பவான் ச - நீரும்
அந்திகாத் - ஸமீபத்தில்
உபஹ்ருதை: - சேர்க்கப்பட்ட
ஸர்வ காமை: - எல்லாக் கோரிக்கைகளாலே
ஸமந்தத: - நாலுபக்கங்களிலும்
உபேதம் - கூடின
யஜ்ஞாயதனம் - யாகசாலையைக் குறித்து
யஷ்டும் - யாகம் செய்ய
நிர்யாது வை - வெளிப்புறப்படும்.

द्रष्टुमर्हसि राजेन्द्र मनसेव विनिर्मितम् ॥

த்ரஷ்டுமர்ஹஸி ராஜேந்த்ர மனஸேவ விநிர்மிதம் । 35

ராஜேந்த்ர - ஓ! ராஜச்ரேஷ்டரே!
மனஸா - மனதால்
விநிர்மிதம் - செய்யப்பட்டது
இவ - போல்
த்ரஷ்டும் - பார்க்க
அர்ஹஸி - யோக்யராகிறீர்.''

तथा वसिष्ठवचनादृष्यशृङ्गस्य चोभयोः ।
शुभे दिवसनक्षत्रे निर्यातो जगतीपतिः ॥

ததா வஸிஷ்டவசநாத் ருஶ்யஶ்ருங்கஸ்ய சோபயோ :।
ஶுபே திவஸ நக்ஷத்ரே நிர்யாதோ ஜகதீபதி: ॥ 36

ததா - அப்படியே
ருஶ்ய ஶ்ருங்கஸ்ய - ரிச்யச்ருங்கருடையதையும்
வஸிஷ்ட வசநாத் - வஸிஷ்டரின் வார்த்தையையுமனுஸரித்து
உபயோ: - இருவர்களுடைய (சொல்லின் பேரில்)
ஶுபே - மங்களகரமான
திவஸ நக்ஷத்ரே - தினம், நக்ஷத்ரம் கூடியதன்று
ஜகதீபதி: - ஜகத்திற்கு பதியானவர்
நிர்யாத: - வெளிப்புறப்பட்டார்.

கர்ம - க்ரியையை
விதிவத் - சாஸ்த்ரோக்தமாக
குர்வந்தி - செய்கிறார்கள்.
யதாவிதி - விதிப்படி
யதான்யாயம் - சரியாய்
ஶாஸ்த்ரத: - சாஸ்த்ரப்ரகாரம்
பரிக்ராமந்தி - செய்யத் தொடங்கினர்.

प्रवर्ग्यं शास्त्रतः कृत्वा तथैवोपसदं द्विजाः ।
चक्रुश्च विधिवत् सर्वमधिकं कर्म शास्त्रतः॥

ப்ரவர்க்யம் ஶாஸ்த்ரத: க்ருத்வா ததைவோபஸதம் த்விஜா: ।
சக்ருஶ்ச விதிவத் ஸர்வமதிகம் கர்ம ஶாஸ்த்ரத: ॥ 4

த்விஜா: - ப்ராஹ்மணர்கள்
ப்ரவர்க்யம் - ''ப்ரவர்க்யம்'' என்ற கர்மாவை
ஶாஸ்த்ரத: - சாஸ்த்ரப்ரகாரம்
க்ருத்வா - செய்து
உபஸதம் ஏவ - ''உபஸத்'' என்கிற இஷ்டியையும்
ததா - இன்னும்
ஶாஸ்த்ரத: - சாஸ்த்ரப்ரகாரம்
அதிகம் - மேல் செய்யவேண்டிய
ஸர்வம் - எல்லா
கர்ம ச - க்ரியையும்
விதிவத் - சாஸ்த்ரோக்தமாக
சக்ரு: - செய்தார்கள்.

अभिपूज्य ततो हृष्टाः सर्वे चक्रुर्यथाविधि ।
प्रातः सवनपूर्वाणि कर्माणि मुनिपुंगवाः ॥

அபிபூஜ்ய ததோ ஹ்ருஷ்டா: ஸர்வே சக்ருர்யதாவிதி ।
ப்ராத: ஸவன பூர்வாணி கர்மாணி முனிபுங்கவா: ॥ 5

முனி புங்கவா: - முனிச்ரேஷ்டர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஹ்ருஷ்டா: - ஸந்தோஷமுடையவர்களாய்
அபிபூஜ்ய - பூஜித்து,
தத: - அதன்மேல்
ப்ராத: ஸவன பூர்வாணி - ''ப்ராதஸ்ஸவனம்'' முதலிய
கர்மாணி - கர்மங்களை
யதாவிதி - விதிப்படி
சக்ரு: - செய்தார்கள்.

ऐन्द्रश्च विधिवद्दत्तो राजा चाभिषुतोऽनघः ।
माध्यन्दिनं च सवनं प्रावर्तत यथाक्रमम् ॥

ஐந்த்ரஶ்ச விதிவத் தத்தோ ராஜா சாபிஷுதோऽநக: ।
மாத்யந்தினம் ச ஸவனம் ப்ராவர்தத யதாக்ரமம் ॥ 6

ஐந்த்ர: ச - இந்த்ரனுக்குச் சேரவேண்டிய (ஹவிர்பாகமும்)
விதிவத் - சாஸ்த்ரமுறைப்படி
தத்த: - கொடுக்கப்பட்டது.
அநக - பாபநிவர்த்தகரான
ராஜா ச - ஸோமராஜாவும்
அபிஷுத: - ஸ்துதிக்கப்பட்டார்.
மாத்யந்தினம் - மத்யாஹ்னகாலத்திற்குறிய
ஸவனம் ச - யக்ஞமும்
யதாக்ரமம் - விதிப்படி
ப்ராவர்தத - நடந்தது.

तृतीयसवनं चैव राज्ञोऽस्य सुमहात्मनः ।
चक्रुस्ते शास्त्रतो दृष्ट्वा यथा ब्राह्मणपुङ्गवाः ॥

த்ருதீயஸவனம் சைவ ராக்ஞோऽஸ்ய ஸுமஹாத்மன: ।
சக்ருஸ்தே ஶாஸ்த்ரதோ த்ருஷ்ட்வா யதா ப்ராஹ்மண புங்கவா: ॥ 7

தே - அந்த
ப்ராஹ்மண புங்கவா: - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டர்கள்
அஸ்ய - இந்த
ஸுமஹாத்மன: - நல்ல மஹாத்மாவான
ராக்ஞ: - ராஜாவினுடைய
த்ருதீய ஸவனம் ச - மூன்றாவது ஸவனத்தையும்
ஶாஸ்த்ரத: ஏவ - சாஸ்த்ரப்ரகாரமே
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
யதா - உள்ளபடி
சக்ரு: - செய்தார்கள்.

न चाहुतमभूत्तत्र स्खलितं वापि किञ्चन ।
दृश्यते ब्रह्मवत् सर्वं क्षेमयुक्तं हि चक्रिरे ॥

ந சாஹுதமபூத் தத்ர ஸ்கலிதம் வாபி கிஞ்சன ।
த்ருஶ்யதே ப்ரஹ்மவத் ஸர்வம் க்ஷேமயுக்தம் ஹி சக்ரிரே ॥ 8

தத்ர - அச்சமயத்தில்
ந ஆஹுதம் ச அபூத் - ஹோமம் செய்யாததும் இல்லை

ஸ்கலிதம் வா	-	தவறினதும்,
கிஞ்சன அபி	-	ஓர் அணுவும்
ஸர்வம்	-	எல்லாம்
ப்ரஹ்மவத்	-	மந்த்ரம்போல
த்ருஶ்யதே	-	காணப்படுகிறது.
ஹி	-	ஆகையால்
க்ஷேம யுக்தம்	-	க்ஷேமத்தோடு கூடியிருக்கும்படி
சக்ரிரே	-	செய்தார்கள்.

न तेष्वहःसु श्रान्तो वा क्षुधितो वापि दृश्यते ।
नाविद्वान् ब्राह्मणस्तत्र नाशतानुचरस्तथा ॥

ந தேஷ்வஹ:ஸு ஶ்ராந்தோ வா க்ஷுதிதோ வாபி த்ருஶ்யதே ।
நாவித்வான் ப்ராஹ்மண: தத்ர நாஶதானுசரஸ்ததா ॥ 9

தேஷு அஹஸ்ஸு	-	அந்த தினங்களில்
தத்ர	-	அங்கு
ஶ்ராந்த: வா	-	ச்ரமமடைந்தவனாவது
க்ஷுதித: வா	-	பசித்தனாவது
த்ருஶ்யதே ந	-	காணப்படவில்லை.
அவித்வான்	-	பண்டிதனல்லாத
ப்ராஹ்மண: ந	-	ப்ராஹ்மணனில்லை
ததா	-	அதோடுகூட
அஶதானு சர:	-	அனேக சிஷ்யர்களுடன் கூடியிராதவனும்
அபி ந		இல்லை.

ब्राह्मणा भुञ्जते नित्यं नाथवन्तश्च भुञ्जते ।
तापसा भुञ्जते चापि श्रमणा भुञ्जते तथा ॥

ப்ராஹ்மணா புஞ்ஜதே நித்யம் நாதவந்தஶ்ச புஞ்ஜதே ।
தாபஸா புஞ்ஜதேசாபி ஶ்ரமணா புஞ்ஜதே ததா ॥ 10

நித்யம்	-	எப்பொழுதும்
ப்ராஹ்மணா	-	ப்ராஹ்மணர்கள்
புஞ்ஜதே	-	புஜித்தார்கள்.
நாதவந்த: ச	-	சூத்ரர்களும்
புஞ்ஜதே	-	புஜித்தார்கள்.
தாபஸா: வா	-	முனிவர்களும்
புஞ்ஜதே	-	புஜித்தார்கள்.
ததா	-	இன்னும்
ஶ்ரமணா: அபி	-	ஸன்யாஸிகளும்
புஞ்ஜதே	-	புஜித்தார்கள்.

वृद्धाश्च व्याधिताश्चैव स्त्रियो बालास्तथैव च ।
अनिशं भुञ्जमानानां न तृप्तिरुपजायते ॥

வ்ருத்தாஶ்ச வ்யாதிதாஶ்சைவ ஸ்த்ரியோ பாலாஸ்ததைவ ச ।
அனிஶம் புஞ்ஜமானானாம் ந த்ருப்திருபஜாயதே ॥ 11

வ்ருத்தா: ச	-	வயது சென்றவர்களும்
வ்யாதிதா: ச	-	நோயாளிகளும்
ததா	-	இன்னும்
ஸ்த்ரி: ஏவ	-	ஸ்த்ரீகளும்,
பாலா: ச	-	சிறுவர்களும் புஜித்தார்கள்.
அனிஶம்	-	எப்பொழுதும்
புஞ்ஜ மானானாம் ச	-	சாப்பிட்டுக் கொண்டிருந்தபோதிலும்
த்ருப்தி:	-	மிதமீறி உண்ணுதல்
உபலப்யதே ந	-	செய்யவில்லை.

दीयतां दीयतामन्नं वासांसि विविधानि च ।
इति सञ्चोदितास्तत्र तथा चक्रुरनेकशः ॥

தீயதாம் தீயதாமன்னம் வாஸாம்ஸி விவிதானிச ।
இதி ஸஞ்சோதிதாஸ் தத்ர ததா சக்ருரனேகஶ: ॥ 12

அன்னம்	-	"அன்னம்
தீயதாம்	-	கொடுக்கப்படட்டும்
விவிதானி	-	பலவித
வாஸாம்ஸி ச	-	வஸ்த்ரங்களும்
தீயதாம்	-	கொடுக்கப்படட்டும்;
இதி தத்ர	-	என்று அங்கு
அனேகஶ:	-	அடிக்கடி
ஸஞ்சோதிதா:	-	ஏவப்பட்டவர்கள்
ததா	-	அப்படியே
சக்ரு:	-	செய்தார்கள்.

अन्नकूटाश्च बहवो दृश्यन्ते पर्वतोपमाः ।
दिवसे दिवसे तत्र सिद्धस्य विधिवत्तदा ॥

அன்னகூடாஶ்ச பஹவோ த்ருஶ்யந்தே பர்வதோபமா: ।
திவஸே திவஸே தத்ர ஸித்தஸ்ய விதிவத் ததா ॥ 13

திவஸே திவஸே	-	தினங்கள்தோறும்
விதிவத்	-	முறைப்படி
ததா	-	அப்பொழுது
ஸித்தஸ்ய	-	பக்வமாயிருக்கிற

பஹவோ	-	அனேக
அன்னகூடா:	-	அன்னத்தினுடைய ராசிகள்
பர்வதோபமா:	-	மலைகளுக்கு ஸமானமாக
தத்ர	-	அங்கு
த்ருஶ்யந்தே	-	காணப்படுகின்றன.

नानादेशादनुप्राप्ताः पुरुषा स्त्रीगणास्तथा ।
अन्नपानैः सुविहितास्तस्मिन् यज्ञे महात्मनः ॥

நாநா தேஶாதநுப்ராப்தா: புருஷா: ஸ்த்ரீகணாஸ்ததா ।
அன்னபானை: ஸுவிஹிதாஸ் தஸ்மின் யக்ஞே மஹாத்மந: ॥ 14

மஹாத்மந:	-	மஹாத்மாவினுடைய
தஸ்மின் யக்ஞே	-	அந்த யாகத்தில்
நாநா தேஶாத்	-	பல தேசங்களிலிருந்து
அநுப்ராப்தா:	-	வந்த
புருஷா:	-	புருஷர்கள்
ததா	-	அப்படியே
ஸ்த்ரீகணா:	-	ஸ்த்ரீ கூட்டங்கள்
அன்ன பானை:	-	அன்னம் பானம் இவைகளால்
ஸுவிஹிதா:	-	நன்றாக த்ருப்தியடைவிக்கப்பட்டார்கள்.

अन्नं हि विधिवत् स्वादु प्रशंसन्ति द्विजर्षभाः ।
अहो तृप्ताः स्म भद्रं ते इति शुश्राव राघवः॥

அன்னம் ஹி விதிவத் ஸ்வாது ப்ரஶம்ஸந்தி த்விஜர்ஷபா: ।
அஹோ த்ருப்தா: ஸ்ம பத்ரம் தே இதி ஶுஶ்ராவ ராகவ: ॥ 15

அன்னம்	-	"அன்னம்
விதிவத்	-	அதிககுறைவு இல்லாமல்
ஸ்வாது	-	மதுரமாயிருக்கிறது
ஹி	-	அன்றோ!
த்ருப்தா:	-	த்ருப்தியடைந்தோம்.
தே பத்ரம்	-	உமக்கு மங்களம்
அஹோ	-	என்ன ஆச்சரியம்!"
இதி	-	என்று
த்விஜர்ஷபா:	-	ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டர்கள்
ப்ரஶம்ஸந்திஸ்ம	-	சிலாகித்தார்கள்.
ராகவ:	-	ரகுவம்சத்தவர்
ஶுஶ்ராவ	-	கேட்டார்.

स्वलंकृताश्च पुरुषा ब्राह्मणान् पर्यवेषयन् ।
उपासते च तानन्ये सुमृष्टमणिकुण्डलाः ॥

ஸ்வலங்க்ருதாஶ்ச புருஷா ப்ராஹ்மணான் பர்யவேஷயன் ।
உபாஸதே ச தாநன்யே ஸும்ருஷ்டமணிகுண்டலா: ॥ 16

ஸ்வலங்க்ருதா:	-	நன்றாக அலங்கரிக்கப்பட்ட
புருஷா: ச	-	புருஷர்களும்
ப்ராஹ்மணான்	-	ப்ராஹ்மணர்களை
பர்வேஷயன்	-	உபசரித்தார்கள்.
ஸும்ருஷ்ட மணிகுண்டலா:	-	ப்ரகாசிக்கின்ற ரத்ன குண்டலங்களையுடைய
அன்யே ச	-	மற்றவர்களும்
தான்	-	அவர்களை
உபாஸதே	-	ஸேவித்தார்கள்.

कर्मान्तरे तदा विप्रा हेतुवादान् बहूनपि ।
प्राहुः स्म वाग्मिनो धीराः परस्परजिगीषया ॥

கர்மாந்தரே ததா விப்ரா ஹேதுவாதாந் பஹூநபி ।
ப்ராஹு: ஸ்ம வாக்மிநோ தீரா: பரஸ்பரஜிகீஷயா ॥ 17

ததா	-	அப்பொழுது
கர்மாந்தரே	-	யாகத்தின் மத்தியில்
தீரா:	-	தைர்யமுடைய
ஸுவாக்மிந:	-	நல்ல வாக்ஸாமர்த்யமுள்ள
விப்ரா:	-	ப்ராஹ்மணர்கள்
பரஸ்பரஜிகீஷயா	-	ஒருவரையொருவர் மேலிட ஆவல் கொண்டதாலே
பஹூந்	-	அனேக
ஹேதுவாதான்	-	யுக்திவாதங்களையும்
ப்ராஹு:	-	சொன்னார்கள்.

दिवसे दिवसे तत्र संस्तरे कुशला द्विजाः ।
सर्वकर्माणि चक्रुस्ते यथाशास्त्रं प्रचोदिताः ॥

திவஸே திவஸே தத்ர ஸம்ஸ்தரே குஶலா த்விஜா: ।
ஸர்வகர்மாணி சக்ருஸ்தே யதாஶாஸ்த்ரம் ப்ரசோதிதா: ॥ 18

திவஸே திவஸே	-	ப்ரதிதினமும்
தத்ர	-	அங்கு
குஶலா:	-	சாமர்த்யசாலிகளான
தே	-	அந்த

த்விஜா: - ப்ராஹ்மணர்கள்
ப்ரசோதிதா: - ஏவப்பட்டவர்களாய்
ஸம்ஸ்தரே - யாகத்தில்
ஸர்வ கர்மாணி - எல்லா கர்மங்களையும்
யதாஶாஸ்த்ரம் - சாஸ்த்ரப்ரகாரம்
சக்ரு: - செய்தார்கள்.

नाषडङ्गविदत्रासीन्नाव्रतो नाबहुश्रुतः ।
सदस्यास्तस्य वै राज्ञो नावादकुशला द्विजाः ॥

நாஷடங்கவிதத்ராஸீந்நாவ்ரதோ நாபஹுஶ்ருத: ।
ஸதஸ்யாஸ்தஸ்ய வை ராஜ்ஞோ நாவாதகுஶலா த்விஜா: ॥ 19

அத்ர - இதில்
அஷடங்க வித் - ஆறு வேதாங்கங்களை அறியாதவன்
ஆஸீத் ந - இல்லை.
அவ்ரத: - வ்ரதமில்லாதவன்
ந - இல்லை.
அபஹுஶ்ருத: - பஹுசாஸ்த்ரங்களையறியாதவன்
ந வை - இல்லை.
தஸ்ய - அந்த
ராக்ஞ: - ராஜாவினுடைய
ஸதஸ்யா: - ஸதஸ்ஸிலிருக்கிற
த்விஜா: - ப்ராஹ்மணர்கள்
அவாத குஶலா: - வாதத்தில் ஸமர்த்தர்களல்லாதவர்கள்
ந - இல்லை.

प्राप्ते यूपोच्छ्रये तस्मिन् षड् बैल्वाः खादिरास्तथा ।
तावन्तो बिल्वसहिताः पर्णिनश्च तथापरे ॥

ப்ராப்தே யூபோச்ச்ரயே தஸ்மின் ஷட் பைல்வா: காதிராஸ்ததா ।
தாவந்தோ பில்வஸஹிதா: பர்ணிநஶ்ச ததாபரே ॥ 20

श्लेष्मातकमयो दिष्टो देवदारुमयस्तदा ।
द्वावेव विहितौ तत्र बाहुव्यस्तपरिग्रहौ ॥

ஶ்லேஷ்மாதகமயோதிஷ்டோ தேவதாருமயஸ் ததா ।
த்வாவேவ விஹிதௌ தத்ர பாஹுவ்யஸ்தபரிக்ரஹௌ ॥ 21

தஸ்மின் - அதில்
யூபோச்ச்ரயே - யூபஸ்தம்பங்களை நாட்டும் வேளையானது
ப்ராப்தே - வந்தபொழுது
பைல்வா: - வில்வமரத்தாற் செய்த

ஷட் ததா - ஆறு அப்படியே
காதிரா: - கருங்காலியாற் செய்த
பில்வ ஸஹிதா: - பில்வ(யூப)ங்களோடு கூடின
தாவந்த: - அத்தனையே
அபரே - வேறான
பர்ணிந: ச - பலாசமரத்தாற் செய்த
ததா ச - அத்தனையும்
திஷ்ட்ட: - சாஸ்த்ர விஹித
ஶ்லேஷ்மாத கமய: - நறுவிலி மரத்தாற் செய்த
ததா - அப்படியே
தேவ தாருமய: - தேவதாருமரத்தாற் செய்த
த்வௌ ஏவ - இரண்டும்
பாஹுவ்யஸ்த பரிக்ரஹௌ - பிரிக்கப்பட்ட கைகளினால் தொடக் கூடியவைகளாக
தத்ர - அங்கு
விஹிதௌ - நாட்டப்பட்டன.

कारिताः सर्व एवैते शास्त्रज्ञैर्यज्ञकोविदैः ।
शोभार्थं तस्य यज्ञस्य काञ्चनालंकृताभवन् ॥

காரிதா: ஸர்வ ஏவைதே ஶாஸ்த்ரஜ்ஞைர் யஜ்ஞகோவிதை: ।
ஶோபார்தம் தஸ்ய யஜ்ஞஸ்ய காஞ்சநாலங்க்ருதாபவன் ॥ 22

ஏதே ஸர்வே - இந்த எல்லாம்
ஶாஸ்த்ரஜ்ஞை: - சாஸ்த்ரமறிந்த
யஜ்ஞ கோவிதை: ஏவ - யாகப்ரயோகமறிந்தவர்களாலேயே
காரிதா: - செய்யப்பட்டன.
தஸ்ய - அந்த
யஜ்ஞஸ்ய - யாகத்தினுடைய
ஶோபார்தம் - சோபை நிமித்தம்
காஞ்ச நாலங்க்ருதா: - ஸ்வர்ணங்களாலலங்கரிக்கப்பட்டவைகளாக
பவன் - இருந்தன.

एकविंशतियूपास्त एकविंशत्यरत्नयः ।
वासोभिरेकविंशद्भिरेकैकं समलंकृताः ॥

ஏகவிம்ஶதியூபாஸ்த ஏகவிம்ஶத்யரத்நய: ।
வாஸோபிரேகவிம்ஶத்பிரேகைகம் ஸமலங்க்ருதா: ॥ 23

தே - அந்த
ஏக விம்ஶதி யூபா: - இருபத்தோரு யூபங்கள்
ஏவ விம்ஶத்ய ரத்னய: - இருபத்தோரு முழங்கள்
ஏக விம்ஶத்பி: - இருபத்தோரு
வாஸோபி: - வஸ்த்ரங்களால்

ஏகைகம் - ஒவ்வொன்றாக
ஸமலங்க்ருதா: - நன்கு அலங்கரிக்கப்பட்டன.

विन्यस्ता विधिवत् सर्वे शिल्पिभिः सुकृता दृढाः ।
अष्टाश्रयः सर्व एव श्लक्ष्णरूपसमन्विताः ॥

வின்யஸ்தா விதிவத் ஸர்வே ஶில்பிபி: ஸுக்ருதா த்ருடா: ।
அஷ்டாஶ்ரய: ஸர்வ ஏவ ஶ்லக்ஷ்ணரூபஸமன்விதா: ॥ 24

ஸர்வே - எல்லாம்
ஶில்பிபி: - சில்பிகளால்
ஸுக்ருதா: - நன்கு செய்யப்பட்டவைகள்.
த்ருடா: - ஸ்திரமானவைகள்
விதிவத் - சாஸ்த்ரோக்தமாக
வின்யஸ்தா - ஸ்தாபிக்கப்பட்டவைகள்
ஸர்வ ஏவ - எல்லாம்
அஷ்டாஶ்ரய: - எட்டு மூலைகளுள்ளவைகள்.
ஶ்லக்ஷ்ண ரூப ஸமன்விதா: - மழமழப்பான ரூபங்களோடு கூடினவைகள்.

आच्छादितास्ते वासोभिः पुष्पैर्गन्धैश्च भूषिताः ।
सप्तर्षयो दीप्तिमन्तो विराजन्ते यथा दिवि ॥

ஆச்சாதிதாஸ்தே வாஸோபி: புஷ்பைர் கந்தைஶ்ச பூஷிதா: ।
ஸப்தர்ஷயோ தீப்திமந்தோ விராஜந்தே யதா திவி ॥ 25

தே - அவைகள்
வாஸோபி: - வஸ்த்ரங்களால்
ஆச்சாதிதா: - மறைக்கப்பட்டன;
புஷ்பை: - புஷ்பங்களாலும்
கந்தை: ச - கந்தங்களாலும்
பூஷிதா: - அலங்கரிக்கப்பட்டன;
திவி - தேவலோகத்தில்
ஸப்தர்ஷய: யதா - ஸப்தரிஷிகள் போல
தீப்தி மந்த: - காந்தியுடையனவாக
விராஜந்தே - விளங்கின.

आह्वयांचक्रिरे तत्र शक्रादीन् विबुधोत्तमान् ।
ऋश्यशृङ्गादयो मन्त्रैः शिक्षाक्षरसमन्वितैः ॥

ஆஹ்வயாம் சக்ரிரேதத்ரஶக்ராதீன் விபுதோத்தமான்।
ரிஶ்ய ஶ்ருங்காதயோ மந்த்ரை: ஶீக்ஷாக்ஷர ஸமன்விதை: ॥ 26

ரிஶ்ய ஶ்ருங்காதய: - ரிச்யச்ருங்கர் முதலியவர்கள்
ஶீக்ஷாக்ஷர ஸமன்விதை: - ஶீக்ஷ என்கிற வேதாங்கத்தில் சொல்லி இருக்கும் அக்ஷரவின்யாசங்களோடு கூடிய

மந்த்ரை: - மந்த்ரங்களினால்
விபுதோத்தமான் - தேவச்ரேஷ்டர்களான
ஶக்ராதீன் - இந்த்ரன் முதலியவர்களை
தத்ர - அங்கு
ஆஹ்வயாஞ் சக்ரிரே- அழைத்தார்கள்.

नीतिभिर्मधुरैः स्निग्धैर्मन्त्राह्वानैर्यथार्हतः ।
होतारो ददुराभाष्य हविर्भागान् दिवौकसाम् ॥

நீதிபிர் மதுரை: ஸ்நிக்தைர் மந்த்ராஹ்வானைர் யதார் ஹத: ।
ஹோதாரோ ததுராபாஷ்ய ஹவிர்பாகான் திவௌகஸாம்॥ 27

ஹோதார: - ஹோதாக்கள்
மதுரை: - இனிய
நீதிபி: - நடைகளுடன்
ஸ்நிக்தை: - ப்ரீதிபொருந்திய
மந்த்ராஹ்வானை: - அழைக்கும் மந்த்ரங்களாலே
யதார்ஹத: - தக்கவாறு
ஆபாஷ்ய - உபசாரஞ்சொல்லி
திவௌ கஸாம் - தேவதைகளுக்கு
ஹவிர் பாகான் - ஹவிர் பாகங்களை
தது: - கொடுத்தார்கள்.

इष्टकाश्च यथान्यायं कारिताश्च प्रमाणतः ।
चितोऽग्निर्ब्राह्मणैस्तत्र कुशलैः शुल्बकर्मणि ॥

இஷ்டகாஶ்ச யதான்யாயம் காரிதாஶ்ச ப்ரமாணத: ।
சிதோ॰க்நிர் ப்ராஹ்மணைஸ் தத்ர குஶலை: ஶுல்பகர்மணி ॥ 28

தத்ர - அங்கு
ஶுல்ப கர்மாணி - யாகக்ருத்யத்தில்
குஶலை: - சமர்த்தர்களான
ப்ராஹ்மணை: - ப்ராஹ்மணர்களால்
யதான்யாயம் - சரியாக
ப்ரமாணத: - அளவுப்படி
இஷ்டகா: - செங்கற்களும்
காரிதா: - செய்விக்கப்பட்டன.
அக்நி: ச - அக்னிக்கு இருப்பிடவேதியும்
சித்ய: - ஏற்படுத்தப்பட்டது.

स चित्यो राजसिंहस्य संचितः कुशलैर्द्विजैः ।
गरुडो रुक्मपक्षो वै त्रिगुणोऽष्टादशात्मकः ॥

ஸ சித்யோ ராஜ ஸிம்ஹஸ்ய ஸஞ்சித: குஶலைர் த்விஜை: ।
கருடோ ருக்மபக்ஷோ வை த்ரிகுணோऽஷ்டா தஶாத்மக: ॥ 29

ராஜஸிம்ஹஸ்ய - ராஜச்ரேஷ்டருடைய
ஸ: சித்ய: - அந்த யாகவேதி
குஶலை: - ஸமர்த்தர்களான
த்விஜை: - ப்ராஹ்மணர்களால்
கருடோ - கருடாகாரமாக
ருக்ம பக்ஷ: - பொற்சிறகையுடையதாக
த்ரிகுண: - மூன்று மடங்கு
அஷ்டா தஶாத்மக: - பதினெட்டு பாகமுடையதாக
ஸஞ்சித: வை - நன்றாகச் செய்யப்பட்டது.

नियुक्तास्तत्र पशवस्तत्तदुद्दिश्य दैवतम् ।
उरगाः पक्षिणश्चैव यथाशास्त्रं प्रचोदिताः ॥

நியுக்தாஸ்தத்ர பஶவஸ்தத்ததுத்திஶ்ய தைவதம் ।
உரகா: பக்ஷிணஶ்சைவ யதாஶாஸ்த்ரம் ப்ரசோதிதா: ॥ 30

யதா ஶாஸ்த்ரம் - சாஸ்த்ரப்ரகாரம்
ப்ரசோதிதா: - விதிக்கப்பட்ட
பஶவ: - பசுக்களும்
உரகா: ஏவ - பாம்புகளும்
பக்ஷிண: ச - பக்ஷிகளும்
தத்தத் - அந்தந்த
தைவதம் - தேவதையை
உத்திஶ்ய - உத்தேசித்து
தத்ர - அங்கு
நியுக்தா: - கட்டப்பட்டன.

शामित्रे तु हयस्तत्र तथा जलचराश्च ये ।
ऋत्विग्भिः सर्वमेवैतन्नियुक्तं शास्त्रतस्तदा ॥

ஶாமித்ரே து ஹயஸ் தத்ர ததா ஜலசராஶ்ச யே ।
ரித்விக்பி: ஸர்வமேவை தந்நியுக்தம் ஶாஸ்த்ரதஸ்ததா ॥ 31

ஶாமித்ரே - யக்ஞசாலையில் சாமித்ர ப்ரதேசத்தில்
ஹய: து - குதிரையும்

ததா - அப்படியே
யே - எந்த
ஜலசரா: ச - ஜலஜந்துக்களோ
ஏதத் ஸர்வம் - அவை எல்லாம்
ரிஷிபி: - ரிஷிகளால்
ததா - அப்படியே
ஶாஸ்த்ரத: ஏவ - சாஸ்த்ரப்படி
தத்ர - அங்கு
நியுக்தம் - கட்டப்பட்டன.

पशूनां त्रिशतं तत्र यूपेषु नियतं तदा ।
अश्वरत्नोत्तमं तत्र राज्ञो दशरथस्य च ॥

பஶூனாம் த்ரிஶதம் தத்ர யூபேஷு நியதம் ததா ।
அஶ்வரத்நோத்தமம் தத்ர ராஜ்ஞோ தஶரதஸ்ய ச ॥ 32

தத்ர - அங்கு
யூபேஷு - யூபங்களில்
த்ரிஶதம் - மூன்று நூறு
பஶூனாம் - பசுக்களையும்
தஶரதஸ்ய ராஜ்ஞ: - தசரதராஜனின்
அஶ்வ ரத்நோத்தமம் ச - அச்வரத்னங்களில் ச்ரேஷ்டமானதையும்
ததா - அப்பொழுது
தத்ர - அங்கு
நியதம் - கட்டப்பட்டது.

कौसल्या तं हयं तत्र परिचर्य समन्विता ।
कृपाणैर्विशशासैनं त्रिभिः परमया मुदा ॥

கௌஸல்யா தம் ஹயம் தத்ர பரிசர்ய ஸமன்விதா ।
க்ருபாணைர் விஶஶாஸைநம் த்ரிபி: பரமயா முதா ॥ 33

கௌஸல்யா - கௌஸல்யை
தத்ர தம் - அங்கு அந்த,
ஏனம் இயம் - அந்த குதிரையை
பரிசர்ய ஸமன்விதா - ச்ரத்தையுடன் கூடியவளாய்
த்ரிபி: - மூன்று
க்ருபாணை: - வாட்களால்
பரமயா - அதிகமான
முதா - ஸந்தோஷத்தோடு
விஶஶாஸ - கொன்றாள்.

पतत्रिणा तदा सार्धं सुस्थितेन च चेतसा ।
अवसद्रजनीमेकां कौसल्या धर्मकाम्यया ॥

பதத்ரிணா ததா ஸார்தம் ஸுஸ்திதேந ச சேதஸா ।
அவஸத் ரஜநீமேகாம் கௌஸல்யா தர்ம காம்யயா ॥ 34

ததா - அப்பொழுது
கௌஸல்யா ச - கௌஸல்யையும்
தர்ம காம்யயா - தர்ம க்ாமத்தினால்
ஸுஸ்திதேந - ஸ்திரமான
சேதஸா - சித்தத்துடன்
பதத்ரிணா ஸார்தம் - குதிரையோடுகூட
ஏகாம் ரஜநீம் - ஒரு இரவு
அவஸத் - வஸித்தாள்.

होताध्वर्युस्तथोद्गाता हयेन समयोजयन् ।
महिष्या परिवृत्त्या च वावातामपरां तथा ॥

ஹோதாऽத்வர்யுஸ் ததோத்காதா ஹயேந ஸமயோஜயன் ।
மஹிஷ்யா பரிவ்ருத்தயா ச வாவாதாமபராம் ததா ॥ 35

ஹோதா - ஹோதா
அத்வர்யு: - அத்வர்யு
ததா - இன்னும்
உத்காதா - உத்காதா
மஹிஷ்யா - மஹிஷியோடு (முதல் பத்னியோடு)
பரிவ்ருத்தயா ச - பரிவ்ருத்தியோடு (இளைய ஸம்ஸாரத்தோடு)
ததா - கூட
அபராம் - மற்றொரு
வாவாதாம் ச - வாவாதையையும், (போகத்துக்குரிய பார்யையும்)
ஹயேந - குதிரையோடு
ஸமயோஜயன் - சேர்த்து க்ரஹித்தார்கள்.

पतत्रिणस्तस्य वपामुद्धृत्य नियतेन्द्रियः ।
ऋत्विक् परमसंपन्नः श्रपयामास शास्त्रतः ॥

பதத்ரிணஸ்தஸ்ய வபாமுத்த்ருத்ய நியதேந்த்ரிய: ।
ரித்விக் பரமஸம்பந்ந: ஶ்ரபயாமாஸ ஶாஸ்த்ரத: ॥ 36

தஸ்ய - அந்த
பதத்ரிண: - குதிரையினுடைய
வபாம் உத்த்ருத்ய - வபையை எடுத்து
நியதேந்த்ரிய: - ஐம்புலன்களை அடக்கிய
பரம ஸம்பந்ந: - சாதுர்யமுள்ள

ரித்விக் - அத்வர்யு
ஶாஸ்த்ரத: - சாஸ்த்ரப்ரகாரம்
ஶ்ரபயாமாஸ - பாகஞ்செய்தார்.

धूमगन्धं वपायास्तु जिघ्रति स्म नराधिपः ।
यथाकालं यथान्यायं निर्णुदन् पापमात्मनः ॥

தூமகந்தம் வபாயாஸ்து ஜிக்ரதி ஸ்ம நராதிப: ।
யதாகாலம் யதாந்யாயம் நிர்ணுதன் பாபமாத்மந: ॥ 37

நராதிப: - தசரத மஹாராஜா
யதா காலம் - காலத்தை அதிக்ரமியாமல்
யதா ந்யாயம் - விதிப்படி
ஆத்மந: - தம்முடைய
பாபம் - பாபத்தை
நிர்ணுதன் - போக்கடித்துக்கொண்டு
வபாயா: - வபையினுடைய
தூமகந்தம் து - புகையின் வாஸனையையும்
ஜிக்ரந்தி ஸ்ம - முகர்ந்தார்.

हयस्य यानि चाङ्गानि तानि सर्वाणि ब्राह्मणाः ।
अग्नौ प्रास्यन्ति विधिवत् समस्ताः षोडशर्त्विजः ॥

ஹயஸ்ய யாநி சாங்காநி தாநி ஸர்வாணி ப்ராஹ்மணா: ।
அக்நௌ ப்ராஸ்யந்தி விதிவத் ஸமஸ்தா: ஷோடஶர்த்விஜ: ॥ 38

ஹயஸ்ய - குதிரையினுடைய
யாநி - எந்தெந்த
அங்காநி - அங்கங்களோ
தாநி - அவைகள்
ஸர்வாணி ச - எல்லாவற்றையும்
ஷோடஶ - பதினாறு
ரித்விஜ: - ரித்விக்குகளான
ப்ராஹ்மணா: - ப்ராஹ்மணர்கள்
ஸமஸ்தா: - எல்லோரும்
அக்நௌ - அக்னியில்
விதிவத் ப்ராஸ்யந்தி - விதிப்படி ஹோமம் செய்தார்கள்.

प्लक्षशाखासु यज्ञानामन्येषां क्रियते हविः ।
अश्वमेधस्य यज्ञस्य वैतसो भाग इष्यते ॥

ப்லக்ஷஶாகாஸு யஜ்ஞாநாமன்யேஷாம் க்ரியதே ஹவி: ।
அஶ்வமேதஸ்ய யஜ்ஞஸ்ய வைதஸோ பாக இஷ்யதே ॥ 39

அன்யேஷாம் - இதர
யஜ்ஞாநாம் - யக்ஞங்களுடைய

ஹவி: - ஹவிஸ்
ப்லக்ஷஶாகாஸு - இறளிமரக்கிளைகளில்
க்ரியதே - செய்யப்படுகிறது.
அஶ்வமேதஸ்ய - அச்வமேதமென்கிற
ஏகஸ்ய ச - ஒன்றுக்கோ
பாகா: - ஹவிர்பாகம்
வைதஸ: - வஞ்சி மர ஸம்பந்தமாக
இஷ்யதே - விதிக்கப்பட்டுள்ளது.

त्र्यहोऽश्वमेधः संख्यातः कल्पसूत्रेण ब्राह्मणैः ।
अग्निष्टोममहस्तस्य प्रथमं परिकल्पितम् ॥
उक्थ्यं द्वितीयं संख्यातमतिरात्रं तथोत्तरम् ॥

த்ர்யஹோऽஶ்வமேத: ஸங்க்யாத: கல்ப ஸூத்ரேண ப்ராஹ்மணை: ।
அக்னிஷ்டோம மஹஸ்தஸ்ய ப்ரதமம் பரிகல்பிதம் ॥
உக்த்யம் த்விதீயம் ஸங்க்யாதமதிராத்ரம் ததோத்தரம் ॥ 40

கல்ப ஸூத்ரேண - கல்பசூத்திரத்தால்
ப்ராஹ்மணை: - ப்ராஹ்மண வாக்யங்களால்
அஶ்வமேத: - அச்வமேத யாகம்
த்ரயஹ: - மூன்று நாளுடையதாக
ஸங்க்யாத: - எண்ணப்படுகிறது.
தஸ்ய - அதனுடைய
ப்ரதமம் அஹ: - முதல் தினம்
அக்னிஷ் டோமம் - ''அக்னிஷ்டோமம்''
பரிகல்பிதம் - ஏற்படுத்தப்பட்டது.
உக்த்யம் - ''உக்த்யம்''
த்விதீயம் - இரண்டாவது என்று
ஸங்க்யாதம் - எண்ணப்படுகிறது.
ததா - அப்படியே
அதி ராத்ரம் - ''அதிராத்ரம்''
உத்தரம் - அடுத்தது.

कारितास्तत्र बहवो विहिताः शास्त्रदर्शनात् ॥

காரிதாஸ்தத்ர பஹவோ விஹிதா: ஶாஸ்த்ர தர்ஶநாத் ॥ 41

தத்ர - அங்கு
ஶாஸ்த்ர தர்ஶநாத் - சாஸ்த்ரங்களில் காட்டியபடி
விஹிதா: - விதிக்கப்பட்ட
பஹவ: - அனேக ஹோமங்கள்
காரிதா: - நிறைவேற்றப்பட்டன.

ज्योतिष्टोमायुषी चैवमतिरात्रौ विनिर्मितौ ।
अभिजिद्विश्वजिच्चैवमप्तोर्यामो महाक्रतुः ॥
अयजद्वाजिमेधेन दिशस्स्वकुलवर्धनः ॥

ஜ்யோதிஷ்டோமாயுஷீ சைவமதிராத்ரௌ விநிர்மிதௌ ।
அபிஜித்விஶ்வஜிச்சைவமப்தோர்யாமோ மஹாக்ரது: ॥
அயஜத்வாஜிமேதேன திஶஸ்ஸ்வகுல வர்தன:॥ 42

அதிராத்ரௌ - அதிராத்ரமிரண்டும்
விநிர்மிதௌ - நடத்தப்பட்டது
ஜ்யோதிஷ்டோ மாயுஷீச - ஜ்யோதிஷ்டோமமும், ஆயுஷ்டோமமும்
ஏவம் - இப்படியே
அபிஜித் - 'அபிஜித்' என்ற யாகம்
விஶ்வஜித் - 'விச்வஜித்' என்ற யாகம்
மஹாக்ரது: - மஹாயாகமான
அப்தோர்யாம: ச - 'அப்தோர்யாமம்' என்கிற யாகமும்
ஏவம் - இப்படியே
ஸ்வகுலவர்தன: - தன் குலத்தை வ்ருத்தி செய்பவர்
திஶ: - திக்குகளை
வாஜிமேதேன - அச்வமேதத்தாலே
அயஜத் - யஜித்தார்.

प्राचीं होत्रे ददौ राजा दिशं स्वकुलवर्धनः ।
अध्वर्यवे प्रतीचीं तु ब्रह्मणे दक्षिणां दिशम् ॥

ப்ராசீம் ஹோத்ரே ததௌ ராஜா திஶம் ஸ்வகுலவர்தன: ।
அத்வர்யவே ப்ரதீசீம் து ப்ரஹ்மணே தக்ஷிணாம் திஶம் ॥ 43

उद्गात्रे च तथोदीचीं दक्षिणैषा विनिर्मिता ।
अश्वमेधे महायज्ञे स्वयंभुविहिते पुरा ॥

உத்காத்ரே ச ததோதீசீம் தக்ஷிணைஷா விநிர்மிதா ।
அஶ்வமேதே மஹாயஜ்ஞே ஸ்வயம்பு விஹிதே புரா ॥ 44

ஸ்வ குல வர்தன: - தம் குலத்தை வ்ருத்தி செய்கிற
ராஜா : ராஜா
ஹோத்ரே - ஹோதாவுக்கு
ப்ராசீம் திஶம் - கிழக்கு திக்கையும்
அத்வர்யவே - அத்வர்யுவுக்கு
ப்ரதீசீம் - மேற்கு திக்கையும்
ப்ரஹ்மணே - ப்ரஹ்மாவிற்கு
தக்ஷிணாம் திஶம் - தெற்கு திக்கையும்

ததா - இன்னும்
உத்காத்ரே து - உத்காதாவுக்கு
உதீசீம் து - வடக்கு திக்கையும்
ததௌ - (தானமாக) கொடுத்தார்.
புரா - ஆதிகாலத்தில்
ஸ்வயம்பு விஹிதே - ப்ரஹ்மதேவராலுண்டாக்கப்பட்ட
அஶ்வ மேதே - அச்வமேதமென்ற
மஹாயக்ஞே - மஹாயாகத்தில்
ஏஷா தக்ஷிணா - இந்த தக்ஷிணை
விநிர்மிதா - நியமனஞ் செய்யப்பட்டது.

क्रतुं समाप्य तु तदा न्यायतः पुरुषर्षभः ।
ऋत्विग्भ्यो हि ददौ राजा धरां तां कुलवर्धनः ॥

க்ரதும் ஸமாப்ய து ததா ந்யாயத: புருஷர்ஷப: ।
ரித்விக்ப்யோ ஹி ததௌ ராஜா தராம் தாம் குலவர்தந: ॥ 45

ऋत्विजस्त्वब्रुवन् सर्वे राजानं गतकल्मषम् ।
भवानेव महीं कृत्स्नामेको रक्षितुमर्हति ॥

ரித்விஜஸ்த்வப்ருவன் ஸர்வே ராஜாநம் கதகல்மஷம் ।
பவாநேவ மஹீம் க்ருத்ஸ்நாமேகோ ரக்ஷிதுமர்ஹதி ॥ 46

न भूम्या कार्यमस्माकं न हि शक्ताः स्म पालने ।
रताः स्वाध्यायकरणे वयं नित्यं हि भूमिप ॥

ந பூம்யா கார்யமஸ்மாகம் ந ஹி ஶக்தா: ஸ்ம பாலனே ।
ரதா: ஸ்வாத்யாய கரணே வயம் நித்யம் ஹி பூமிப ॥

निष्क्रयं किञ्चिदेवेह प्रयच्छतु भवान् हि नः ।
मणिरत्नं सुवर्णं वा गावो यद्वा समुद्यतम् ॥
तत् प्रयच्छ नरश्रेष्ठ धरण्या न प्रयोजनम् ॥

நிஷ்க்ரயம் கிஞ்சிதேவேஹ ப்ரயச்சது பவாந்ஹிந: ॥ 47
மணிரத்நம் ஸுவர்ணம் வா காவோ யத்வா ஸமுத்யதம் ।
தத் ப்ரயச்ச நரஶ்ரேஷ்ட தரண்யா ந ப்ரயோஜநம் ॥ 48

புருஷர்ஷப: - புருஷ ச்ரேஷ்டரான
குலவர்தந: - குலத்தை வ்ருத்தி செய்கிற
ராஜா - ராஜா
ததா - அப்பொழுது
ந்யாயத: - விதிப்படி
க்ரதும் - யாகத்தை

ஸமாப்ய - முடித்து,
து - உடனே
தாம் தராம் - அந்த பூமியை
ரித்விக்ப்ய: - ருத்விக்குகளுக்கு
ததௌ - கொடுத்தார்.
ஹி - அதனாலே
ரித்விஜ: - ருத்விக்குகள்
ஸர்வே ச - எல்லோரும்
பூமிப - "ஹே ராஜனே!
பவான் - நீர்
ஏக: ஏவ - ஒருவரே
க்ருத்ஸ்நாம் - ஸமஸ்தமான
மஹீம் ரக்ஷிதும் - பூமியை ரக்ஷிக்க
அர்ஹதி - உரியவராகிறீர்.
அஸ்மாகம் - எங்களுக்கு
பூம்யா - பூமியால்
கார்யம் ந - கார்யம் இல்லை.
தரண்யா - பூமியால்
ப்ரயோஜநம் ந - ப்ரயோஜனமில்லை.
பாலனே - பரிபாலிப்பதில்
ஶக்தா: - (நாங்கள்) சக்தர்கள்
ந ஸ்ம ஹி - இல்லையன்றோ!
ஹி - ஏனென்றால்
வயம் - நாங்கள்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ஸ்வாத்யாய கரணே - அத்யயனம் செய்வதில்
ரதா: ஹி - ஆஸகதர்களன்றோ!
நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷச்ரேஷ்டரே
பவான் - நீர்
ந: - எங்களுக்கு
இஹ - இதற்கீடாக
நிஷ்க்ரயம் - விலையை
ப்ரயச்சது - கொடும்
மணி ரத்நம் - ஆபரணத்தை (ரத்னத்தை)
ஸுவர்ணம் - ஸ்வர்ணத்தையோ
காவ: வா - பசுக்களையோ
யத் - எது
ஸமுத்யதம் - இருக்கிறதோ
தத் - அதை

கிஞ்சித் ஏவ	-	கொஞ்சம் மாத்ரம்
ப்ரயச்ச	-	கொடும்'' (என்று)
கத கல்மஷம்	-	தீவினை தீர்ந்த
ராஜாநம்	-	ராஜாவைப் பார்த்து
அப்ருவன்	-	சொன்னார்கள்.

एवमुक्तो नरपतिर्ब्राह्मणैर्वेदपारगैः ।
गवां शतसहस्राणि दश तेभ्यो ददौ नृपः ॥
दश कोटीः सुवर्णस्य रजतस्य चतुर्गुणम् ॥

ஏவமுக்தோ நரபதிர்ப்ராஹ்மணைர் வேதபாரகை: ।
கவாம் ஶதஸஹஸ்ராணி தஶ தேப்யோ ததௌ ந்ருப: ॥ 49
தஶகோடீ: ஸுவர்ணஸ்ய ரஜதஸ்ய சதுர்குணம் ॥ 50

நரபதி:	-	நரபதியான
ந்ருப:	-	ராஜா
வேத பாரகை:	-	வேதங்களின் கரையைக் கண்ட
ப்ராஹ்மணை:	-	ப்ராஹ்மணர்களால்
ஏவம் உக்த:	-	இவ்வாறு சொல்லப்பட்டவராய்
தேப்ய:	-	அவர்களுக்கு
தஶ ஶத ஸஹஸ்ராணி	-	பத்து நூறாயிரம் (லக்ஷம்)
கவாம்	-	பசுக்களையும்
தஶ கோடீ:	-	பத்துகோடி
ஸுவர்ணஸ்ய	-	ஸ்வர்ணத்தையும்
சதுர்குணம்	-	நான்கு மடங்கு
ரஜதஸ்ய	-	வெள்ளியையும்
ததௌ	-	கொடுத்தார்.

ऋत्विजस्तु ततः सर्वे प्रददुः सहिता वसु ।
ऋश्यशृङ्गाय मुनये वसिष्ठाय च धीमते ॥

ரித்விஜஸ்து தத: ஸர்வே ப்ரதது: ஸஹிதா வஸு ।
ரிஶ்யஶ்ருங்காய முநயே வஸிஷ்டாய ச தீமதே ॥ 51

தத: ஸர்வே	-	பிறகு எல்லா
ரித் விஜ: ச	-	ரித்விக்குகளும்
ஸஹிதா:	-	சேர்ந்தவர்களாய்
முநயே	-	முனிவரான
ரிஶ்ய ஶ்ருங்கஸ்ய	-	ரிச்யச்ருங்கருக்கு
தீமதே	-	தீமானான
வஸிஷ்டாய ச	-	வஸிஷ்டருக்கும்
வஸு	-	தனத்தை
ப்ரதது:	-	கொடுத்தார்கள்.

ततस्ते न्यायतः कृत्वा प्रविभागं द्विजोत्तमाः ।
सुप्रीतमनसः सर्वे प्रत्यूचुर्मुदिता भृशम् ॥

ததஸ்தே ந்யாயத: க்ருத்வா ப்ரவிபாகம் த்விஜோத்தமா: ।
ஸுப்ரீதமனஸ: ஸர்வே ப்ரத்யூசுர் முதிதா ப்ருஶம் ॥ 52

தத:	-	அப்பொழுது
தே	-	அந்த
த்விஜோத்தமா:	-	ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டர்கள்
ந்யாயத:	-	க்ரமப்படி
ப்ரவிபாகம்	-	விபாகத்தை
க்ருத்வா	-	செய்துகொண்டு
ஸர்வே	-	எல்லோரும்
ஸுப்ரீத மனஸ:	-	மிகவும் த்ருப்தியடைந்தவர்களாய்
ப்ருஶம்	-	மிகவும்
முதிதா:	-	சந்தோஷமடைந்தவர்களாய் (இருக்கிறோமென்று)
ப்ரத்யூசு:	-	திரும்பவும் சொன்னார்கள்.

ततः प्रसर्पकेभ्यस्तु हिरण्यं सुसमाहितः ।
जाम्बूनदं कोटिसंख्यं ब्राह्मणेभ्यो ददौ तदा ॥

தத: ப்ரஸர்பகேப்யஸ்து ஹிரண்யம் ஸுஸமாஹித: ।
ஜாம்பூநதம் கோடி ஸங்க்யம் ப்ராஹ்மணேப்யோ ததௌ ததா ॥ 53

தத:	-	அதன்மேல்
ஸுஸமாஹித:	-	விசாரமற்றவராய்
ப்ரஸர்ப கேப்ய:	-	யாகார்த்தம் வந்திருக்கிற
ப்ராஹ்மணேப்ய:	-	ப்ராஹ்மணர்களுக்கு
ததா	-	அப்பொழுது
கோடி ஸங்க்யம்	-	கோடிக்கணக்கான
ஜாம்பூநதம்	-	ஜம்பு நதியிலுண்டான
ஹிரண்யம் து	-	ஹிரண்யத்தையும்
ததௌ	-	கொடுத்தார்.

दरिद्राय द्विजायाथ हस्ताभरणमुत्तमम् ।
कस्मैचिद्याचमानाय ददौ राघवनन्दनः ॥

தரித்ராய த்விஜாயாத ஹஸ்தாபரண முத்தமம் ।
கஸ்மைசித் யாசமாநாய ததௌ ராகவநந்தன: ॥ 54

ராகவ நந்தன:	-	ரகுவம்சத்தில் பிறந்தவர்
அத	-	இந்த ஸ்திதியில்
யாச மாநாய	-	யாசிக்கிற

தரித்ராய - தரித்ரனான
கஸ்மைசித் - ஒரு
த்விஜாய - ப்ராஹ்மணருக்கு
உத்தமம் - சிறந்த
ஹஸ்தாபரணம் - கங்கணத்தை
ததௌ - கொடுத்தார்.

ततः प्रीतेषु नृपतिर्द्विजेषु द्विजवत्सलः ।
प्रणाममकरोत् तेषां हर्षपर्याकुलेक्षणः ॥

தத: ப்ரீதேஷு ந்ருபதிர் த்விஜேஷு த்விஜவத்ஸல: ।
ப்ரணாம மகரோத் தேஷாம் ஹர்ஷபர்யாகுலேக்ஷண: ॥ 55

தத: - அப்பொழுது
வித்வத்ஸு - வித்வான்களான
த்விஜேஷு - ப்ராஹ்மணர்கள்
ப்ரீதேஷு - ஸந்தோஷிக்கின்றளவில்
த்விஜவத்ஸல: - ப்ராஹ்மணவத்ஸலர்
ஹர்ஷ பர்யா குலேக்ஷண: - ஸந்தோஷத்தினால் வியாப்தமான கண்களை உடையவராய்
தேஷாம் - அவர்களுக்கு
ப்ரணாமம் - வந்தனத்தை
அகரோத் - செய்தார்.

तस्याशिषोऽथ विधिवद्ब्राह्मणैः समुदाहृताः ।
उदारस्य नृवीरस्य धरण्यां प्रणतस्य च ॥

தஸ்யாஶிஷோ஽த விதிவத் ப்ராஹ்மணை: ஸமுதாஹ்ருதா: ।
உதாரஸ்ய ந்ருவீரஸ்ய தரண்யாம் ப்ரணதஸ்ய ச ॥ 56

அத - அவ்விதம்
தரண்யாம் - பூமியில்
ப்ரணதஸ்ய ச - நமஸ்காரம் பண்ணிக் கொண்டிருக்கிறவரும்
ந்ருவீரஸ்ய - மனுஷ்யர்களில் வீரரும்
உதாரஸ்ய - உதாரருமான
தஸ்ய - அவருக்கு
ப்ராஹ்மணை: - ப்ராஹ்மணர்களால்
விவிதா: - பற்பல
ஆஶிஷ: - ஆசீர்வசனங்கள்
ஸமுதாஹ்ருதா: - நன்றாகக்கூறப்பட்டன.

ततः प्रीतमना राजा प्राप्य यज्ञमनुत्तमम् ।
पापापहं स्वर्नयनं दुस्तरं पार्थिवर्षभैः ॥

தத: ப்ரீதமநா ராஜா ப்ராப்ய யஜ்ஞமநுத்தமம் ।
பாபாபஹம் ஸ்வர்நயநம் துஸ்தரம் பார்திவர்ஷபை: ॥ 57

பாப பஹம் - பாபத்தைப் போக்குவதான
ஸ்வர்நயநம் - ஸ்வர்க்கத்தை பெறுவிப்பதான
பார்தி வர்ஷபை: - ராஜச்ரேஷ்டர்களாலுங்கூட
துஸ்தரம் - சுலபமாகச் செய்து முடிக்கக்கூடாத
அநுத்தமம் - உத்தமமான
யஜ்ஞம் - யாகத்தை
ப்ராப்ய - செய்து முடித்து
தத: ராஜா - அதனால் மஹாராஜா
ப்ரீதமநா: - ஸந்துஷ்ட மனமுடயவராக ஆனார்.

ततोऽब्रवीदृष्यशृङ्गं राजा दशरथस्तदा ।
कुलस्य वर्धनं तन्तुं कर्तुमर्हसि सुव्रत ॥

ததோ஽ப்ரவீத்ருஶ்யஶ்ருங்கம் ராஜா தஶரதஸ்ததா ।
குலஸ்ய வர்தநம் தந்தும் கர்துமர்ஹஸி ஸுவ்ரத ॥ 58

ததா - அப்பொழுது
ராஜா தஶரத: - தசரத மஹாராஜா
தத: - பிறகு
ரிஶ்ய ஶ்ருங்கம் - ரிச்யச்ருங்கரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - சொன்னார்:
ஸுவ்ரத - ''ஓ! சிறந்த வ்ரதமுடையவரே
குலஸ்ய - வம்சத்திற்கு
வர்தநம் - வ்ருத்திகரமான
தந்தும் - ப்ரஜையை
கர்தும் - உண்டுபண்ண
அர்ஹஸி - கடவீர்.''

तथेति च स राजानमुवाच द्विजसत्तमः ।
भविष्यन्ति सुता राजंश्चत्वारस्ते कुलोद्वहाः ॥

ததேதி ச ஸ ராஜாந முவாச த்விஜஸத்தம: ।
பவிஷ்யந்தி ஸுதா ராஜன் சத்வாரஸ்தே குலோத்வஹா: ॥ 59

ஸ: - அந்த
த்விஜோத்தம: - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டரும்
ததா இதி - ''அப்படியே ஆகட்டும்'' என்று
ராஜாநம் - மஹாராஜாவைப் பார்த்து
உவாச - சொன்னார்:
ராஜன் - ''ஹே ராஜன்!

தே	-	உமக்கு
குலோத்வஹா:	-	குலத்தை நிலைநிற்கச் செய்கிற
சத்வார:	-	நான்கு
ஸுதா:	-	புத்ரர்கள்
பவிஷ்யந்தி	-	உண்டாவார்கள்.

स तस्य वाक्यं मधुरं निशम्य प्रणम्य तस्मै प्रयतो नृपेन्द्रः ।
जगाम हर्षं परमं महात्मा तमृश्यशृङ्गः पुनरप्युवाच ॥

ஸதஸ்ய வாக்யம் மதுரம் நிஶம்ய ப்ரணம்ய தஸ்மை ப்ரயதோ ந்ருபேந்த்ர: ।
ஜகாம ஹர்ஷம் பரமம் மஹாத்மா தமுருஶ்ய ஶ்ருங்கோ புனரப்யுவாச ॥60

ஸ:	-	அந்த
ந்ருபேந்த்ர:	-	சக்ரவர்த்தி
தஸ்ய	-	அவருடைய
மதுரம்	-	மதுரமான
வாக்யம்	-	வாக்யத்தை
நிஶம்ய	-	கேட்டு
தஸ்மை	-	அவருக்கு
ப்ரயத:	-	ச்ரத்தையுடையவராய்
ப்ரணம்ய	-	வணங்கி
பரமம் ஹர்ஷம்	-	பரமஸந்தோஷத்தை
ஜகாம	-	அடைந்தார்.
மஹாத்மா	-	மஹாத்மாவான
ரிஶ்ய ஶ்ருங்க: அபி	-	ரிச்யச்ருங்கரும்
தம்	-	அவரைப் பார்த்து
புன:	-	மறுபடியும்
உவாச	-	சொன்னார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகியே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
அஶ்வமேதோ நாம சதுர்தஶ: ஸர்க: ॥

பஞ்சதஶ: ஸர்க: - 15

मेधावी तु ततो ध्यात्वा स किञ्चिदिदमुत्तरम् ।
लब्धसंज्ञस्ततस्तं तु वेदज्ञो नृपमब्रवीत् ॥

மேதாவீ து ததோ த்யாத்வா ஸ கிஞ்சிதிதமுத்தரம் ।
லப்த ஸம்ஞஸ் ததஸ்தம் து வேதக்ஞோ ந்ருபமப்ரவீத் ॥ 1

தத:	-	அன்றியும்
மேதாவீ	-	மஹாபுத்திசாலியான
வேதக்ஞ:	-	வேதங்களையறிந்த
ஸ:	-	அவர் (ரிச்யச்ருங்கர்)
து	-	இப்பொழுது
கிஞ்சித்	-	சற்று
த்யாத்வா	-	ஆழ்ந்து ஆலோசித்து
தத:	-	பிறகு
லப்த ஸம்ஞ:	-	ஸ்ம்ருதியை மறுபடியும் அடைந்து
து தம்	-	உடனே அந்த
ந்ருபம்	-	மஹாராஜாவைப் பார்த்து
இதம் உத்தரம்	-	இந்த உத்தரத்தை
அப்ரவீத்	-	சொன்னார்.

इष्टिं तेऽहं करिष्यामि पुत्रीयां पुत्रकारणात् ।
अथर्वशिरसि प्रोक्तैर्मन्त्रैः सिद्धां विधानतः ॥

இஷ்டிம் தே(அ)ஹம் கரிஷ்யாமி புத்ரீயாம் புத்ரகாரணாத் ।
அதர்வஶிரஸி ப்ரோக்தைர் மந்த்ரை: ஸித்தாம் விதாநத: ॥ 2

அதர்வ ஶிரஸி	-	''அதர்வண வேதத்தில்
ப்ரோக்தை:	-	சொல்லப்பட்டிருக்கிற
மந்த்ரை:	-	மந்த்ரங்களால்
விதாநத:	-	விதிப்படி
ஸித்தாம்	-	ஸித்தமாயிருக்கிற
புத்ரீயாம்	-	புத்ரஸம்பந்தமான
இஷ்டிம்	-	யாகத்தை
தே	-	உமக்கு
புத்ர காரணாத்	-	புத்ர நிமித்தமாக
அஹம்	-	நான்
கரிஷ்யாமி	-	செய்யப் போகிறேன்.''

ततः प्राक्रमदिष्टिं तां पुत्रीयां पुत्रकारणात् ।
जुहाव चाग्नौ तेजस्वी मन्त्रदृष्टेन कर्मणा ॥

தத: ப்ராக்ரமதிஷ்டிம் தாம் புத்ரீயாம் புத்ரகாரணாத் ।
ஜுஹாவ சாக்நௌ தேஜஸ்வீ மந்த்ர த்ருஷ்டேந கர்மணா ॥ 3

தத: - அதன்பிறகு
தேஜஸ்வீ - அந்த தேஜஸ்வியான (ரிச்யச்ருங்கர்)
புத்ரகாரணாத் - புத்ர நிமித்தமாக
புத்ரீயாம் - புத்ர ஸம்பந்தமான
தாம் இஷ்டிம் - அந்த யாகத்தை
ப்ராக்ரமத் - ஆரம்பித்தார்.
மந்த்ர த்ருஷ்டேந - மந்த்ரத்தில் கண்டிருக்கிற
கர்மணா - க்ரியையால்
அக்நௌ ச - அக்னியில்
ஜுஹாவ - ஹோமம் செய்தார்.

ततो देवाः सगन्धर्वाः सिद्धाश्च परमर्षयः ।
भागप्रतिग्रहार्थं वै समवेता यथाविधि ॥

ததோ தேவா: ஸகந்தர்வா: ஸித்தாஸ்ச பரமர்ஷய: ।
பாகப்ரதிக்ரஹார்தம் வை ஸமவேதா யதாவிதி ॥ 4

தத: - அந்த வேளையில்
ஸ கந்தர்வா: - கந்தர்வர்களோடு கூடின
தேவா: - தேவர்கள்
ஸித்தா: - ஸித்தர்கள்
மஹர்ஷய: - மஹர்ஷிகள்
ச - தக்ஷணமே
யதாவிதி - விதிப்படி
பாக ப்ரதிக்ர ஹார்தம் - ஹவிர்பாகங்களைப் பெற்றுக்கொள்ளும் பொருட்டு
ஸமவேதா: வை - (அங்கு) ஒன்று கூடினார்கள்.

ताः समेत्य यथान्यायं तस्मिन् सदसि देवताः ।
अब्रुवन्लोककर्तारं ब्रह्माणं वचनं महत् ॥

தா: ஸமேத்ய யதான்யாயம் தஸ்மின் ஸதஸி தேவதா: ।
அப்ருவன் லோக கர்தாரம் ப்ரஹ்மாணம் வசனம் மஹத் ॥ 5

தா: - அந்த
தேவதா: - தேவதைகள்
தஸ்மின் - அந்த
ஸதஸி - சபையில்

யதான்யாயம் - விதிப்ரகாரம்
ஸமேத்ய - வந்துசேர்ந்து
லோக கர்தாரம் - உலகத்தை ச்ருஷ்டித்தவரான
ப்ரஹ்மாணம் - ப்ரஹ்மதேவரைப் பார்த்து
மஹத் வசனம் - முக்யமான வசனத்தை
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.

भगवंस्त्वत्प्रसादेन रावणो नाम राक्षसः ।
सर्वान्नो बाधते वीर्याच्छासितुं तं न शक्नुमः ॥

பகவன் த்வத் ப்ரஸாதேந ராவணோ நாம ராக்ஷஸ: ।
ஸர்வான் நோ பாததே வீர்யாத் ஶாஸிதும் தம் ந ஶக்நும: ॥ 6

பகவன் - "பகவானே!
ராவண: நாம - ராவணன் என்ற
ராக்ஷஸ: - ராக்ஷஸன்
த்வத் ப்ரஸாதேந - உம்முடைய அனுக்ரஹத்தாலே
ந: - எங்கள்
ஸர்வான் - எல்லோரையும்
வீர்யவான் - பராக்ரமத்தாலே
பாததே - பாதிக்கிறான்.
தம் ஶாஸிதும் - அவனை அடக்க
ஶக்நும: ந - சக்தியுள்ளவர்களாயில்லை.

त्वया तस्मै वरो दत्तः प्रीतेन भगवन् पुरा ।
मानयन्तश्च तं नित्यं सर्वं तस्य क्षमामहे ॥

த்வயா தஸ்மை வரோ தத்த: ப்ரீதேந பகவன் புரா ।
மாநயந்தஸ்ச தம் நித்யம் ஸர்வம் தஸ்ய க்ஷமாமஹே ॥ 7

பகவன் - "பகவானே!
புரா - ஒரு ஸமயத்தில்
ப்ரீதேந - ஸந்தோஷமடைந்த
த்வயா - உம்மால்
தஸ்மை வர: - அவனுக்கு வரம்
தத்த: - கொடுக்கப்பட்டது.
தம் - அதை
மாநயந்த: - பூஜிக்கிறவர்களாய்
தஸ்ய - அவனுடைய
ஸர்வம்ச - எல்லாச் செயல்களையும்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
க்ஷமாமஹே - ஸஹித்து வருகிறோம்.

उद्वेजयति लोकांस्त्रीनुच्छ्रितान् द्वेष्टि दुर्मतिः ।
शक्रं त्रिदशराजानं प्रधर्षयितुमिच्छति ॥

உத்வேஜயதி லோகான்ஸ்த்ரீ நுச்ச்ரிதான் த்வேஷ்டி துர்மதி: ।
ஶக்ரம் த்ரிதஶராஜாநம் ப்ரதர்ஷயிது மிச்சதி ॥ 8

துர்மதி: - "துர்புத்தியுள்ள அவன்
த்ரீன் - மூன்று
லோகான் - உலகங்களை
உத்வேஜயதி - பயப்படுத்துகிறான்
உச்ச்ரிதான் - பெரியோர்களை
த்வேஷ்டி - த்வேஷிக்கிறான்.
த்ரிதஶ ராஜாநம் - தேவர்களுக்கெல்லாம் ராஜாவான
ஶக்ரம் - தேவேந்த்ரனை
ப்ரதர்ஷயிதும் - அவமானஞ் செய்ய
இச்சதி - விரும்புகிறான்.

ऋषीन् यक्षान् सगन्धर्वानसुरान् ब्राह्मणांस्तथा ।
अतिक्रामति दुर्धर्षो वरदानेन मोहितः ॥

ரிஷீன் யக்ஷான் ஸகந்தர்வான் அஸுரான் ப்ராஹ்மணாந் ததா ।
அதிக்ராமதி துர்தர்ஷோ வரதாநேந மோஹித: ॥ 9

வரதாநேந - வரதானத்தாலே
துர்தர்ஷ: - ஜயிப்பவரொருவருமில்லாதவனாய்
மோஹித: - மோஹித்தவனாய்
ரிஷீன் - ரிஷிகளையும்
ஸ கந்தர்வான் - கந்தர்வர்களோடு கூடின
யக்ஷான் - யக்ஷர்களையும்
அஸுரான் - அஸுரர்களையும்
ததா - அப்படியே
ப்ராஹ்மணான் - ப்ராஹ்மணர்களையும்
அதிக்ராமதி - அதிக்ரமிக்கிறான்.

नैनं सूर्यः प्रतपति पार्श्वे वाति न मारुतः ।
चलोर्मिमाली तं दृष्ट्वा समुद्रोऽपि न कम्पते ॥

நைநம் ஸூர்ய: ப்ரதபதி பார்ஶ்வே வாதி ந மாருத: ।
சலோர்மிமாலீ தம் த்ருஷ்ட்வா ஸமுத்ரோऽபி ந கம்பதே ॥ 10

ஏநம் - இவனை
ஸூர்ய: - ஸூர்யன்
ப்ரதபதி ந - தஹிக்க முடியவில்லை

மாருத: - வாயுபகவான்
பார்ஶ்வே - அவன் ஸமீபத்தில்
வாதி ந - வீச முடியவில்லை
சலோர்மிமாலீ - கொந்தளித்து அலை கிளருந் தன்மையுள்ள
ஸமுத்ர: அபி - ஸமுத்ரமும்
தம் த்ருஷ்ட்வா - அவனைப் பார்த்து
கம்பதே ந - அசைவதில்லை.

तन्महन्नो भयं तस्माद्राक्षसाद्घोरदर्शनात् ।
वधार्थं तस्य भगवन्नुपायं कर्तुमर्हसि ॥

தந்மஹந்நோ பயம் தஸ்மாத் ராக்ஷஸாத் கோரதர்ஶநாத் ।
வதார்தம் தஸ்ய பகவந்நுபாயம் கர்துமர்ஹஸி ॥ 11

தத் - "ஆகையால்
கோர தர்ஶநாத் - பயங்கரமான பார்வையுடைய
தஸ்மாத் ராக்ஷஸாத் - அந்த ராக்ஷஸனிடத்திலிருந்து
ந: - எங்களுக்கு
மஹத் பயம் - மஹாபயம்
பகவந் - பகவானே!
தஸ்ய - அவனை
வதார்தம் - ஸம்ஹரிக்கும் பொருட்டு
உபாயம் - உபாயத்தை
கர்தும் - செய்ய
விஹித: - (தாங்கள்தான்) தகுதியுள்ளவர்.

एवमुक्तः सुरैः सर्वैश्चिन्तयित्वा ततोऽब्रवीत् ।
हन्तायं विहितस्तस्य वधोपायो दुरात्मनः ॥

ஏவ முக்த: ஸுரை: ஸர்வைஶ்சிந்தயித்வா ததோऽப்ரவீத் ।
ஹந்தாயம் விதிதஸ்தஸ்ய வதோபாயோ துராத்மந: ॥ 12

ஸர்வை: - எல்லா
ஸுரை: - தேவர்களால்
ஏவம் - இவ்வாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்ட அவர்
சிந்தயித்வா - சிந்தித்து
தத: - அதன் பிறகு
அப்ரவீத் - சொன்னார்:
ஹந்த - "ஸந்தோஷம்!
துராத்மந: - துராத்மாவான
தஸ்ய - அவனுடைய

வதோபாய: - வதைக்கு உபாயமாக
அயம் - இது
விஹித: - அனுஷ்டிக்கத் தக்கது.

तेन गन्धर्वयक्षाणां देवदानवरक्षसाम् ।
अवध्योऽस्मीति वागुक्ता तथेत्युक्तं च तन्मया ॥

தேந கந்தர்வயக்ஷாணாம் தேவதானவ ரக்ஷஸாம் ।
அவத்யோऽஸ்மீதி வாகுக்தா ததேத்யுக்தம் ச தன்மயா ॥ 13

தேந - அவனைப் பற்றிய வரையில்
கந்தர்வ யக்ஷாணாம்- 'கந்தர்வர்களாலும், யக்ஷர்களாலும்
தேவ தானவ ரக்ஷஸாம்-தேவர்களாலும், அசுரர்களாலும்
அவத்ய: - கொல்லப்படாதவனாக
அஸ்மி - இருக்க வேண்டுகிறேன்'
இதி வாக் - என்ற வரன்
உக்தா - ப்ரார்த்திக்கப்பட்டது
மயா ச - என்னால்
தத் - அது
ததா இதி - 'அப்படியே ஆகட்டும்' என்று
உக்தம் - சொல்லப்பட்டது.

नाकीर्तयदवज्ञानात्तद्रक्षो मानुषान् प्रति ।
तस्मात् स मानुषाद्वध्यो मृत्युर्नान्योऽस्य विद्यते ॥

நாகீர்தயதவஞாநாத் தத் ரக்ஷோ மானுஷான் ப்ரதி ।
தஸ்மாத் ஸ மானுஷாத் வத்யோ ம்ருத்யுர்நான்யோऽஸ்ய வித்யதே ॥ 14

தத் - ''அந்த
ரக்ஷ: - ராக்ஷஸன்
அவஞாநாத் - அலக்ஷ்யபுத்தியால்
மானுஷான் - மனிதர்களை
ப்ரதி - பற்றி
அகீர்தயத் ந - ப்ரார்த்திக்கவில்லை
தஸ்மாத் - ஆகையாலே
ஸ: - அவன்
மானுஷாத் - மனிதரால்
வத்ய: - கொல்லத் தகுந்தவன்
அஸ்ய - இவனுக்கு
அன்ய - வேறுவிதமான
ம்ருத்யு: - மரணம்
வித்யதே ந - இல்லை.''

एतच्छ्रुत्वा प्रियं वाक्यं ब्रह्मणा समुदाहृतम् ।
सर्वे महर्षयो देवा प्रहृष्टास्तेऽभवंस्तदा ॥

ஏதத் ச்ருத்வா ப்ரியம் வாக்யம் ப்ரஹ்மணா ஸமுதாஹ்ருதம் ।
ஸர்வே மஹர்ஷய: தேவா ப்ரஹ்ருஷ்டாஸ்தே(அ)பவம்ஸ்ததா ॥ 15

ப்ரஹ்மணா - ப்ரஹ்மாவினாலே
ஸமுதா ஹ்ருதம் - நன்றாகக் கூறப்பட்ட
ப்ரியம் - ப்ரியமான
ஏதத் - இந்த
வாக்யம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தே - அந்த
மஹர்ஷய: - மஹர்ஷிகள்
தேவா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ததா - அப்பொழுது
ப்ரஹ்ருஷ்டா: - மிக சந்தோஷமடைந்தவர்களாய்
அபவன் - ஆனார்கள்.

एतस्मिन्नन्तरे विष्णुरुपयातो महाद्युतिः ।
शङ्खचक्रगदापाणिः पीतवासा जगत्पतिः ॥

ஏதஸ்மிந் அந்தரே விஷ்ணுருபயாதோ மஹாத்யுதி: ।
ஶங்க சக்ரகதாபாணி: பீதவாஸா ஜகத்பதி: ॥ 16

ஏதஸ்மின் - இந்த
அந்தரே - தருணத்தில்
ஜகத்பதி: - ஜகத்பதியான
விஷ்ணு: - விஷ்ணுபகவான்
மஹாத்யுதி: - மஹாகாந்தியையுடையவராகவும்
ஶங்க சக்ர கதாபாணி: - சங்கு, சக்ரம், கதை இவைகளை கையிலுடையவராய்
பீதவாஸா: - பீதாம்பரம் தரித்தவராய்
உபயாத: - அங்கு வந்து சேர்ந்தார்.

वैनतेयं समारुह्य भास्करस्तोयदं यथा ।
तप्तहाटककेयूरः पूज्यमानः सुरोत्तमैः ॥

வைநதேயம் ஸமாருஹ்ய பாஸ்கரஸ்தோயதம்யதா ।
தப்த ஹாடக கேயூர: பூஜ்யமான: ஸுரோத்தமை:॥ 17

ब्रह्मणा च समागम्य तत्र तस्थौ समाहितः ।
तमब्रुवन् सुराः सर्वे समभिष्टूय संनताः ॥

ப்ரஹ்மணா ச ஸமாகம்ய தத்ர தஸ்தௌ ஸமாஹித: ।
தமப்ருவன் ஸுரா: ஸர்வே ஸமபிஷ்டூய ஸந்நதா: ॥ 18

ப்பாஸ்கர - ஸூர்யன்
தோயதம் - மேகத்தின் பேரில்
யதா - எப்படியோ அப்படி
வைநதேயம் - கருடன் பேரில்
ஸமாருஹ்ய - ஏறி
தப்த ஹாடக } - ஜ்வலிக்கும் தங்கத்தோள்வளைகளை
கேயூரை: உடையவராய்
ஸுரோத்தமை: - தேவச்ரேஷ்டர்களால்
பூஜ்யமான: - ஸத்கரிக்கப்பட்டவராய்
தத்ர - அங்கு
ப்ரஹ்மணா ச - ப்ரஹ்மனோடும்
ஸமாகம்ய - சேர்ந்து
ஸமாஹித: - கார்யத்தை முடிக்கிற கருத்துடையவராய்
தஸ்தௌ - இருந்தார்
ஸுரா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
தம் - அவரைப் பார்த்து
ஸமபிஷ்டூய - நன்றாக ஸ்தோத்ரம் செய்து
ஸந்நதா: - ஸாஷ்டாங்க தண்டம் ஸமர்ப்பித்தவர்களாய்
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.

त्वां नियोक्ष्यामहे विष्णो लोकानां हितकाम्यया ॥

த்வாம் நியோக்ஷ்யாமஹே விஷ்ணோ லோகாநாம் ஹிதகாம்யயா । 19

விஷ்ணோ - ஓ! விஷ்ணு பகவானே!
லோகாநாம் - உலகங்களினுடைய
ஹித காம்யயா - க்ஷேமத்தை விரும்பியே
த்வாம் - உம்மை
நியோக்ஷ்யாமஹே - ப்ரார்த்திக்கிறோம்.

राज्ञो दशरथस्य त्वमयोध्याधिपतेः प्रभोः ।
धर्मज्ञस्य वदान्यस्य महर्षिसमतेजसः ॥

ராஜ்ஞோ தஶரதஸ்ய த்வமயோத்யாதிபதே: ப்ரபோ: ।
தர்மஜ்ஞஸ்ய வதாந்யஸ்ய மஹர்ஷிஸமதேஜஸ: ॥ 20

तस्य भार्यासु तिसृषु ह्रीश्रीकीर्त्युपमासु च ।
विष्णो पुत्रत्वमागच्छ कृत्वात्मानं चतुर्विधम् ॥

தஸ்ய பார்யாஸு திஸ்ருஷு ஹ்ரீ ஸ்ரீ கீர்த்யுபமாஸுச ।
விஷ்ணோ புத்ரத்வமாகச்ச க்ருத்வா(ஆ)த்மாநம் சதுர்விதம் ॥ 21

விஷ்ணோ - "விஷ்ணு பகவானே!
ப்ரபோ - ப்ரபோ!
அயோத்யாதிபதே: - அயோத்யா நகரத்தின் ராஜனான
தர்மஜ்ஞஸ்ய - தர்மங்களையறிந்த
வதான்யஸ்ய - கொடையாளியான
மஹர்ஷி ஸமதேஜஸ: - மஹாமுனிவர்க்கொப்பான தேஜஸ்வியான
ராஜ்ஞ: தஸ்ய - ராஜாவான அந்த
தஶரதஸ்ய - தசரதருடைய
ஹ்ரீ ஸ்ரீ கீர்த்யுபமாஸு - நாணம், செல்வம், புகழ் என்பவைகளே உருக்கொண்ட
திஸ்ருஷு - மூன்று
பார்யாஸு - மனைவிகளிடத்தில்
த்வம் ச - தாங்களே
ஆத்மாநம் - தன்னை
சதுர்விதம் - நான்கு பாகமாக
க்ருத்வா - பண்ணிக்கொண்டு
புத்ரத்வம் - புத்ரத்தன்மையை
ஆகச்ச - அடையும்.

तत्र त्वं मानुषो भूत्वा प्रवृद्धं लोककण्टकम् ।
अवध्यं दैवतैर्विष्णो समरे जहि रावणम् ॥

தத்ர த்வம் மாநுஷோ பூத்வா ப்ரவ்ருத்தம் லோக கண்டகம் ।
அவத்யம் தைவதைர் விஷ்ணோ ஸமரே ஜஹி ராவணம் । 22

விஷ்ணோ - "விஷ்ணு பகவானே
தத்ரத்வம் - அங்கு நீர்
மாநுஷ: - மனிதரூபமாக
பூத்வா - ஆகி,
ப்ரவ்ருத்தம் - மிகப்பெரிய
லோக கண்டகம் - லோககண்டகனான
தைவதை: - தேவர்களாலும்
அவத்யம் - கொல்ல முடியாத
ராவணம் - ராவணனை
ஸமரே - யுத்தத்தில்
ஜஹி - கொல்ல வேண்டும்.

स हि देवान् सगन्धर्वान् सिद्धांश्च मुनिसत्तमान् ।
रावणो राक्षसो मूर्खो वीर्योत्सेकेन बाधते ॥

ஸ ஹி தேவான் ஸகந்தர்வான் ஸித்தாம்ஶ்ச முனிஸத்தமான் ।
ராக்ஷஸோ ராவணோ முக்யோ வீர்யோத்ஸேகேன பாததே ॥ 23

ஸ: மூர்க:	- ''அந்த மூர்க்கனான
ராக்ஷஸ:	- ராக்ஷஸனான
ராவண:	- ராவணன்
வீர்யோத்ஸேகேன	- வீர்யத்தாலுண்டான இறுமாப்பிலே
ஸ கந்தர்வான்	- கந்தர்வர்களோடு கூடின
தேவான்	- தேவர்களை
ஸித்தான்	- ஸித்தர்களை
ரிஷிஸத்தமான்	- ரிஷிச்ரேஷ்டர்களை
ச	- முழுவதும்
பாததே	- உபத்ரவிக்கிறான்
ஹி	- அன்றோ!

ऋषयस्तु ततः सर्वे गन्धर्वाप्सरसस्तथा ।
क्रीडन्तो नन्दनवने रौद्रेण किल हिंसिताः ॥

ரிஷயஸ்து தத: ஸர்வே கந்தர்வாப்ஸரஸஸ் ததா ।
க்ரீடந்தோ நந்தநவனே ரௌத்ரேண கில ஹிம்ஸிதா: ॥ 24

தத:	- மேலும்
நந்தநவனே	- தேவர்களின் நந்தனவனமெனும் தோட்டத்தில்
க்ரீடந்த:	- க்ரீடித்துக் கொண்டிருக்கிற
ஸர்வே ரிஷய: து	- எல்லா ரிஷிகளும்
ததா	- அப்படியே
கந்தர்வாப்ஸரஸ:	- கந்தர்வர்களும் அப்ஸரஸ்ஸுகளும்
ரௌத்ரேண	- அக்கொடியவனாலே
ஹிம்ஸிதா: கில	- ஹிம்ஸிக்கப்பட்டார்களன்றோ!

वधार्थं वयमायातास्तस्य वै मुनिभिः सह ।
सिद्धगन्धर्वयक्षाश्च ततस्त्वां शरणं गताः ॥

வதார்தம் வயமாயாதாஸ்தஸ்ய வை முனிபி: ஸஹ ।
ஸித்தகந்தர்வயக்ஷாஶ்ச ததஸ்த்வாம் ஶரணம் கதா: ॥ 25

தத:	- ''ஆதலால்
தஸ்ய	- அவனுடைய
வதார்தம் வை	- வதையின் பொருட்டு
முனிபி:	- முனிவர்களோடு
ஸஹ	- கூட
வயம்	- நாங்கள்
ஸித்த கந்தர்வ யக்ஷா: ச	- ஸித்தர்கள், கந்தர்வர்கள், யக்ஷர்களும்
ஆயாதா:	- இங்கு வந்து
த்வாம் ஶரணம்	- உம்மை சரணமாக
கதா:	- அடைந்தோம்.

त्वं गतिः परमा देव सर्वेषां नः परंतप ।
वधाय देवशत्रूणां नृणां लोके मनः कुरु ॥

த்வம் கதி: பரமா தேவ ஸர்வேஷாம் ந: பரந்தப ।
வதாய தேவஶத்ருணாம் ந்ருணாம் லோகே மந: குரு ॥ 26

பரந்தப	- ''ஓ சத்ருத்வம்ஸகனே!
தேவ	- ஓ தேவனே!
த்வம்	- நீர்
ந:	- எங்கள்
ஸர்வேஷாம்	- எல்லோருக்கும்
பரமா கதி:	- உத்க்ருஷ்ட கதி.
தேவ ஶத்ருணாம்	- தேவசத்ருக்களுடைய
வதாய	- வதையின் பொருட்டு
ந்ருணாம்	- மனிதர்களுடைய
லோகே	- உலகத்தில்
மந:	- திருவுள்ளத்தை
குரு	- செய்யும்.'

एवमुक्तस्तु देवेशो विष्णुस्त्रिदशपुंगवः ।
पितामहपुरोगांस्तान् सर्वलोकनमस्कृतः ॥
अब्रवीत् त्रिदशान् सर्वान् समेतान् धर्मसंहितान् ॥

ஏவ முக்தஸ்து தேவேஶோ விஷ்ணுஸ்த்ரிதஶ புங்கவ: ।
பிதாமஹபுரோகாம்ஸ்தான் ஸர்வலோகநமஸ்க்ருத: ।
அப்ரவீத் த்ரிதஶான் ஸர்வான் ஸமேதான், தர்ம ஸம்ஹிதான் ॥ 27

ஏவம்	- இவ்வாறு
உக்த:	- சொல்லப்பட்ட
ஸர்வலோக நமஸ்க்ருத:	- ஸர்வலோக சரண்யரான
த்ரிதஶ புங்கவ:	- தேவர்களுக்குள் ச்ரேஷ்டரான
தேவேஶ:	- தேவதேவரான
விஷ்ணு:	- விஷ்ணு பகவான்
பிதாமஹபுரோகான்	- ப்ரஹ்மதேவரை முன்னிட்டவர்களான
ஸமேதான்	- ஒன்றுசேர்ந்த

தர்ம ஸம்ஹிதான் - தர்மத்தோடு கூடின
தான் ஸர்வான் - அந்த எல்லா
த்ரிதஶான் து - தேவர்களையும் பார்த்து
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

भयं त्यजत भद्रं वो हितार्थं युधि रावणम् ।
सपुत्रपौत्रं सामात्यं समित्रज्ञातिबान्धवम् ॥

பயம் த்யஜத பத்ரம் வோ ஹிதார்தம் யுதி ராவணம் ।
ஸபுத்ர பௌத்ரம் ஸாமாத்யம் ஸமித்ரஜ்ஞாதி பாந்தவம் ॥ 28

हत्वा क्रूरं दुरात्मानं देवर्षीणां भयावहम् ।
दश वर्षसहस्राणि दश वर्षशतानि च ॥
वत्स्यामि मानुषे लोके पालयन् पृथिवीमिमाम् ॥

ஹத்வா க்ரூரம் துராத்மானம் தேவர்ஷீணாம் பயாவஹம் ।
தஶவர்ஷஸஹஸ்ராணி தஶவர்ஷஶதானி ச ॥ 29
வத்ஸ்யாமி மாநுஷே லோகே பாலயன் ப்ருதிவீமிமாம் ॥ 30

பயம் - "பயத்தை
த்யஜத - விடுங்கள்;
வ: பத்ரம் - உங்களுக்கு மங்களம்.
யுதி - யுத்தத்தில்
க்ரூரம் - கொடியனான
துராத்மானம் - துராத்மாவான
தேவர்ஷீணாம் - தேவர்கள், ரிஷிகள் இவர்களுக்கு
பயாவஹம் - பயத்தையுண்டு பண்ணுகிற
ராவணம் - ராவணனை
ஸபுத்ரபௌத்ர - பிள்ளை பேரன்களோடு கூடினவனாய்
ஸாமாத்யம் - மந்த்ரிகளோடு கூடினவனாய்
ஸமித்ர ஞாதி பாந்தவம் - மித்ரர்கள், ஜ்ஞாதிகள், பந்துக்களிவர்களோடு கூடினவனாய்
ஹிதார்தம் - நன்மைக்காக
ஹத்வா - கொன்று,
மாநுஷேலேகே - மனித உலகில்
இமாம் ப்ருதிவீம் - இந்த பூமியை
பாலயன் - பரிபாலித்துக்கொண்டு
தஶவர்ஷ ஸஹஸ்ராணிச - பதினாயிரம் வர்ஷங்கள் அதோடுகூட
தஶவர்ஷ ஶதானி - ஆயிர வர்ஷங்கள்
வத்ஸ்யாமி - வாஸம் பண்ணப் போகிறேன்."

एवं दत्त्वा वरं देवो देवानां विष्णुरात्मवान् ।
मानुष्ये चिन्तयामास जन्मभूमिमथात्मनः ॥

ஏவம் தத்வா வரம் தேவோ தேவாநாம் விஷ்ணு ராத்மவான் ॥
மாநுஷ்யே சிந்தயாமாஸ ஜன்ம பூமிமதாத்மன: ॥ 31

ஆத்மாவான் - தைரியமுடைய
தேவ: - தேவரான
விஷ்ணு: - விஷ்ணுபகவான்
தேவாநாம் - தேவர்களுக்கு
ஏவம் வரம் - இவ்வாறு வரத்தை
தத்வா அத - கொடுத்து, ஆகவே
மாநுஷே - மனிதனிடத்தில்
ஆத்மன: - தன்னுடைய
ஜன்ம பூமிம் - ஜன்ம பூமியைப்பற்றி
சிந்தயா மாஸ - ஆலோசித்தார்.

ततः पद्मपलाशाक्षः कृत्वात्मानं चतुर्विधम् ।
पितरं रोचयामास तदा दशरथं नृपम् ॥

தத: பத்மபலாஶாக்ஷ: க்ருத்வா(ஆ)த்மாநம் சதுர்விதம் ।
பிதரம் ரோசயாமாஸ ததா தஶரதம் ந்ருபம் ॥ 32

தத: - பிறகு
பத்மபலாஶாக்ஷ: - தாமரை இதழ்போல் கண்களையுடையவர்
ஆத்மாநம் - தம்மை
சதுர்விதம் - நான்கு பாகமாக
க்ருத்வா - செய்துகொண்டு
ததா - அப்பொழுது
ந்ருபம் - ராஜாவான
தஶரதம் - தசரதரை
பிதரம் - பிதாவாக
ரோசயாமாஸ - இச்சித்தார்.

तदा देवर्षिगन्धर्वाः सरुद्राः साप्सरोगणाः ।
स्तुतिभिर्दिव्यरूपाभिस्तुष्टुवुर्मधुसूदनम् ॥

ததா தேவர்ஷி கந்தர்வா: ஸருத்ரா: ஸாப்ஸரோகணா: ।
ஸ்துதிபிர்திவ்ய ரூபாபிஸ் துஷ்டுவுர் மதுஸூதனம் ॥ 33

ததா - அப்பொழுது
ஸ ருத்ரா: - ருத்ரர்களோடு கூடின
ஸாப்ஸரோகணா: - அப்ஸர கணங்களோடு கூடின
தேவர்ஷி கந்தர்வா: - தேவர்கள், ரிஷிகள், கந்தர்வர்கள்
திவ்ய ரூபாபி: - திவ்ய ரூபங்களான
ஸ்துதிபி: - ஸ்தோத்ரங்களால்
மது ஸூதனம் - மதுஸூதனனை (மதுவென்னும் அசுரனை ஸம்ஹாரம் பண்ணின மஹாவிஷ்ணுவை)
துஷ்டுவு: - கொண்டாடினார்கள். (ஸ்தோத்ரம் செய்தார்கள்)

तमुद्धतं रावणमुग्रतेजसं प्रवृद्धदर्पं त्रिदशेश्वरद्विषम् ।
विरावणं साधुतपस्विकण्टकं तपस्विनामुद्धर तं भयावहम् ॥

தமுத்ததம் ராவணமுக்ர தேஜஸம்
ப்ரவ்ருத்ததர்பம் த்ரிதஶேஶ்வரத்விஷம் ।
விராவணம் ஸாது தபஸ்விகண்டகம்
தபஸ்விநாமுத்தர தம் பயாவஹம் ॥ 34

தம் உத்ததம் - *''நீர் கர்வமடைந்த*
உக்ர தேஜஸம் - *க்ரூரதேஜஸுடைய*
ப்ரவ்ருத்த தர்பம் - *செழித்த கொழுப்புடைய*
த்ரிதஶேஶ்வரத்விஷம் - *இந்த்ரனுக்கு சத்ருவான*
விராவணம் - *கண்ணீர் விட்டழக் கலக்குகிற*
தபஸ்வி கண்டகம் - *தபஸ்விகளுக்கு சத்ருவான*
தபஸ் விநாம் பயாவஹம் - *தபஸ்விகளுக்கு பயத்தை உண்டுபண்ணுகிற*
தம் ராவணம் - *அந்த ராவணனை*
ஸாது - *நன்றாக*
உத்தர - *ஒழித்துவிடும்.*

तमेव हत्वा सबलं सबान्धवं विरावणं रावणमुग्रपौरुषम् ।
स्वर्लोकमागच्छ गतज्वरश्चिरं सुरेन्द्रगुप्तं गतदोषकल्मषम् ॥

தமேவ ஹத்வா ஸபலம் ஸபாந்தவம்
விராவணம் ராவண முக்ரபௌருஷம் ।
ஸ்வர்லோகமாகச்ச கதஜ்வரஶ்சிரம்
ஸுரேந்த்ர குப்தம் கததோஷகல்மஷம் ॥ 35

சுரேந்த்ர - *''ஓ! தேவச்ரேஷ்டரே!*
விராவணம் - *கண்ணீர் விட்டழக் கலக்குகிற*
உக்ர பௌருஷம் - *க்ரூரபௌருஷமுடைய*
தம் - *அந்த*
ராவ்ணம் ஏவ - *ராவணனையும்*
ஸபலம் - *ஸைன்யங்களோடு கூடினவனாய்*
ஸபாந்தவம் - *பந்துக்களோடு கூடினவனாய்*
ஹத்வா - *கொன்று,*
கதஜ்வர: - *தாபத்தைப் போக்கினவராய்*
சிரம் - *பழைய*
குப்தம் - *ரஹஸ்யமான*
கத தோஷ கல்மஷம் - *தோஷகல்மஷத்தை விட்டொழித்த*
ஸ்வர் லோகம் - *ஸ்வர்க்க லோகத்தை*
ஆகச்ச - *திரும்ப அடையும்.''*

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ராவண வதோபாயோ நாம பஞ்சதஶ: ஸர்க: ॥

ஷோடஶ: ஸர்க: - 16

ततो नारायणो विष्णुर्नियुक्तः सुरसत्तमैः ।
जानन्नपि सुरानेवं श्लक्ष्णं वचनमब्रवीत् ॥

ததோ நாராயணோ விஷ்ணுர்நியுக்த: ஸுரஸத்தமை: ।
ஜாநந்நபி ஸுராநேவம் ஶ்லக்ஷ்ணம் வசநமப்ரவீத் ॥ 1

நாராயண: - *நாராயணமூர்த்தியான (சகலத்திற்கும் வாஸஸ்தானமான)*
ஏவம் - *இவ்வாறு*
ஸுரஸத்தமை: - *தேவச்ரேஷ்டர்களால்*
நியுக்த: - *வேண்டப்பட்ட*
விஷ்ணு: - *விஷ்ணுபகவான்*
ஜாநந் - *அறிந்தவராய்*
அபி - *இருந்தபோதிலும்*
தத: - *மற்றபடி*
ஸுராந் ச - *தேவர்களைக் குறித்து*
ஶ்லக்ஷ்ணம் - *மதுரமான*
வசநம் - *வார்த்தையை*
அப்ரவீத் - *சொன்னார்.*

उपायः को वधे तस्य राक्षसाधिपतेः सुराः ।
यमहं तं समास्थाय निहन्यामृषिकण्टकम् ॥

உபாய: கோ வதே தஸ்ய ராக்ஷஸாதிபதே: ஸுரா: ।
யமஹம் தம் ஸமாஸ்தாய நிஹந்யாம் ரிஷி கண்டகம் ॥ 2

ஸுரா: - *''ஓ! தேவர்களே!*
தஸ்ய - *அந்த*
ராக்ஷஸாதிபதே: - *ராக்ஷஸ ராஜனுடைய*
வதே - *வதத்திற்கு*
உபாய: க: - *உபாயம் எது?*
யம் - *எதை*
ஸமாஸ்தாய - *அவலம்பித்து*
ரிஷி கண்டகம் - *ரிஷிகண்டகனான*
தம் - *அவனை*
அஹம் - *நான்*
நிஹந்யாம் - *கொல்வேன்?*

एवमुक्ताः सुराः सर्वे प्रत्यूचुर्विष्णुमव्ययम् ।
मानुषं रूपमास्थाय रावणं जहि संयुगे ॥

ஏவமுக்தா: ஸுரா: ஸர்வே ப்ரத்யூசுர் விஷ்ணுமவ்யயம் ।
மாநுஷம் ரூபமாஸ்தாய ராவணம் ஜஹி ஸம்யுகே ॥ 3

ஏவம் - இவ்வண்ணம்
உக்தா: - கேட்கப்பட்ட
ஸுரா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
அவ்யயம் - மாறுதலற்ற
விஷ்ணும் - விஷ்ணு பகவானைப் பார்த்து
ப்ரத்யூசு: - பதில் சொன்னார்கள்:
மாநுஷம் ரூபம் - "மனித சரீரத்தை
ஆஸ்தாய - அடைந்து
ஸம்யுகே - யுத்தத்தில்
ராவணம் - ராவணனை
ஜஹி - கொல்லும்."

स हि तेपे तपस्तीव्रं दीर्घकालमरिन्दम ।
येन तुष्टोऽभवद्ब्रह्मा लोककृल्लोकपूर्वजः ॥

ஸ ஹி தேபே தபஸ் தீவ்ரம் தீர்ககால மரிந்தம ।
யேந துஷ்டோऽபவத் ப்ரஹ்மா லோகக்ருல்லோகபூர்வஜ: ॥ 4

அரிந்தம - "ஓ! சத்ருக்களை அழிப்பவரே!
ஸ: ஹி - அவனோ
தீர்க காலம் - வெகுகாலம்
தீவ்ரம் - கடுமையான
தப: - தவத்தை
தேபே - புரிந்தான்.
யேந - அதனால்
லோக க்ருத் - உலகத்தை ஸ்ருஷ்டித்த
லோக பூர்வஜ: - ஸமஸ்தர்களுக்கு முன் உண்டான
ப்ரஹ்மா - ப்ரஹ்மதேவர்
துஷ்ட: - களிப்படைந்தவராய்
அபவத் - ஆனார்.

संतुष्टः प्रददौ तस्मै राक्षसाय वरं प्रभुः ।
नानाविधेभ्यो भूतेभ्यो भयं नान्यत्र मानुषात् ॥

ஸந்துஷ்ட: ப்ரததௌ தஸ்மை ராக்ஷஸாய வரம் ப்ரபு: ।
நாநாவிதேப்யோ பூதேப்யோ பயம் நான்யத்ர மாநுஷாத் ॥ 5

ஸந்துஷ்ட: - (அதனால்) ஸந்தோஷப்பட்ட
ப்ரபு: - ப்ரபு
தஸ்மை - அந்த

ராக்ஷஸாய - ராக்ஷஸனுக்கு
மாநுஷாத் - மனிதர்களைத் தவிர
அன்யத்ர - இதர
நாநாவிதேப்ய: - பலவகை
பூதேப்ய: - ப்ராணிகளிடமிருந்து
பயம் - பயம்
ந - இல்லை (என்பதான)
வரம் - வரத்தை
ப்ரததௌ - கொடுத்தார்.

अवज्ञाताः पुरा तेन वरदाने हि मानवाः ॥

அவஞாதா: புரா தேந வரதானே ஹி மானவா: ॥ 6

புரா - "முதலில்
வரதானே - வரதானத்தில்
மான்வா: - மனிதர்கள்
தேந - அவனால்
அவஞாதா: - இகழப்பட்டார்கள்
ஹி - அன்றோ!

एवं पितामहात्तस्माद्वरं प्राप्य स गर्वितः ।
उत्सादयति लोकांस्त्रीन् स्त्रियश्चाप्यपकर्षति ॥
तस्मात् तस्य वधो दृष्टो मानुषेभ्यः परंतप ॥

ஏவம் பிதாமஹாத் தஸ்மாத் வரம் ப்ராப்ய ஸ கர்வித: ।
உத்ஸாதயதி லோகாம்ஸ்த்ரீன் ஸ்த்ரியஶ்சாப்யபகர்ஷதி ॥
தஸ்மாத் தஸ்ய வதோ த்ருஷ்டோ மாநுஷேப்ய: பரந்தப ॥ 7

தஸ்மாத் - "அந்த
பிதாமஹாத் - ப்ரஹ்மதேவரிடமிருந்து
ஏவம் - இப்படிப்பட்ட
வரம் ப்ராப்ய - வரத்தைப்பெற்று
கர்வித: - கர்வங்கொண்ட
ஸ: த்ரீன் - அவன் மூன்று
லோகான் அபி - உலகங்களையும்
உத்ஸாதயதி - வருந்தச் செய்கிறான்.
ஸ்த்ரிய: ச - ஸ்த்ரீகளையும்
அபகர்ஷதி - மானபங்கப்படுத்துகின்றான்
தஸ்மாத் - ஆகையால்
பரந்தப - சத்ருத்வம்ஸகரே!
தஸ்ய - அவனுக்கு
மாநுஷேப்ய: - மனிதர்களிடத்திலிருந்து

வத: - வதை
த்ருஷ்ட: - தோன்றுகிறது.''

इत्येतद्वचनं श्रुत्वा सुराणां विष्णुरात्मवान् ।
पितरं रोचयामास तदा दशरथं नृपम् ॥

இத்யேதத் வசநம் ஶ்ருத்வா ஸுராணாம் விஷ்ணுராத்மவான் ।
பிதரம் ரோசயாமாஸ ததா தஶரதம் ந்ருபம் ॥ 8

ஸுராணாம் - தேவர்களுடைய
ஏதத் - இந்த
வசநம் - வார்த்தையை
இதி ஶ்ருத்வா - இவ்விதம் கேட்டு,
ஆத்மவான் - சாந்தமூர்த்தியான
விஷ்ணு: - விஷ்ணுபகவான்
ததா - அப்பொழுது
ந்ருபம் - மஹாராஜாவான
தஶரதம் - தசரதரை
பிதரம் - தந்தையாக
ரோசயாமாஸ - நிச்சயித்தார்.

स चाप्यपुत्रो नृपतिस्तस्मिन् काले महाद्युतिः ।
अयजत् पुत्रियामिष्टिं पुत्रेप्सुररिसूदनः ॥

ஸ சாப்யபுத்ரோ ந்ருபதிஸ்தஸ்மின் காலே மஹாத்யுதி: ।
அயஜத் புத்ரியாமிஷ்டிம் புத்ரேப்ஸுரரிஸூதந: ॥ 9

அபிச - மேலும்
தஸ்மின் - அந்த
காலே - காலத்தில்
மஹாத்யுதி: - மிக காந்தியுடைய
அபுத்ர: - புத்ரனில்லாத
புத்ரேப்ஸு: - புத்ரனைக் கோருகிற
அரிஸூதந: - சத்ருக்களையழிப்பவரான
ஸ: ந்ருபதி: - அந்த ராஜா
புத்ரியாம் - புத்திர ஸம்பந்தமான
இஷ்டிம் - யாகத்தை (புத்ரகாமேஷ்டியை)
அயஜத் - செய்தார்.

स कृत्वा निश्चयं विष्णुरामन्त्र्य च पितामहम् ।
अन्तर्धानं गतो देवैः पूज्यमानो महर्षिभिः ॥

ஸ க்ருத்வா நிஶ்சயம் விஷ்ணுராமந்த்ர்ய ச பிதாமஹம் ।
அந்தர்தானம் கதோ தேவை: பூஜ்யமானோ மஹர்ஷிபி: ॥ 10

ஸ: - அந்த
விஷ்ணு: - விஷ்ணுபகவான்
நிஶ்சயம் - நிச்சயத்தை
க்ருத்வா - செய்து
பிதாமஹம் - ப்ரஹ்மதேவரிடம்
ஆமந்த்ரய ச - செய்தி சொல்லிவிட்டு
தேவை: - தேவர்களாலும்
மஹாத்மபி: - மஹாத்மாக்களாலும்
பூஜ்ய மாந: - பூஜிக்கப்பட்டவராய்
அந்தர் தானம் - மறைதலை
கத: - அடைந்தார்.

ततो वै यजमानस्य पावकादतुलप्रभम् ।
प्रादुर्भूतं महद्भूतं महावीर्यं महाबलम् ॥

ததோ வை யஜமானஸ்ய பாவகாததுலப்ரபம் ।
ப்ராதுர்பூதம் மஹத் பூதம் மஹாவீர்யம் மஹாபலம் ॥ 11

कृष्णं रक्ताम्बरधरं रक्तास्यं दुन्दुभिस्वनम् ।
स्निग्धहर्यक्षतनुजश्मश्रुप्रवरमूर्धजम् ॥

க்ருஷ்ணம் ரக்தாம்பரதரம் ரக்தாஸ்யம் துந்துபிஸ்வனம் ।
ஸ்நிக்தஹர்யக்ஷதநுஜஶ்மஶ்ருப்ரவரமூர்தஜம் ॥ 12

शुभलक्षणसंपन्नं दिव्याभरणभूषितम् ।
शैलशृङ्गसमुत्सेधं दृप्तशार्दूलविक्रमम् ॥

ஶுபலக்ஷண ஸம்பந்நம் திவ்யாபரணபூஷிதம் ।
ஶைலஶ்ருங்கஸமுத்ஸேதம் த்ருப்தஶார்தூல விக்ரமம் ॥ 13

दिवाकरसमाकारं दीप्तानलशिखोपमम् ।
सिंहस्कन्धं महाबाहुमङ्गदद्वयशोभितम् ॥

திவாகரஸமாகாரம் தீப்தாநல ஶிகோபமம் ।
ஸிம்ஹஸ்கந்தம் மஹாபாஹும் அங்கதத்வயஶோபிதம் ॥ 14

ताराधिपतिकल्पेन हारेणोरसि राजितम् ।
ताराधिपतिकल्पैश्च दन्तैः परमशोभितम् ॥

தாராதிபதிகல்பேன ஹாரேணோரஸி ராஜிதம் ।
தாராதிபதி கல்பைஶ்ச தந்தை: பரமஶோபிதம் ॥ 15

ज्वलन्निव च तेजोभिर्दीपयन्निव च श्रिया ।
तप्तजाम्बूनदमयीं राजतान्तपरिच्छदाम् ॥

ஜ்வலன்னிவச தேஜோபிர்தீபயந்நிவச ஶ்ரியா।
தப்தஜாம்பூநதமயீம் ராஜதாந்தபரிச்சதாம் ॥ 16

दिव्यपायससंपूर्णां पात्रीं पत्नीमिव प्रियाम् ।
प्रगृह्य विपुलां दोर्भ्यां स्वयं मायामयीमिव ॥

திவ்யபாயஸ ஸம்பூர்ணாம் பாத்ரீம் பத்நீமிவ ப்ரியாம்।
ப்ரக்ருஹ்ய விபுலாம் தோர்ப்யாம் ஸ்வயம் மாயாமயீமிவ ॥ 17

समवेक्ष्याब्रवीद्वाक्यमिदं दशरथं नृपम् ।
प्राजापत्यं नरं विद्धि मामिहाभ्यागतं नृप ॥

ஸமவேக்ஷ்யாப்ரவீத் வாக்ய மிதம் தஶரதம் ந்ருபம்।
ப்ராஜாபத்யம் நரம் வித்தி மாமிஹாப்யாகதம் ந்ருப ॥ 18

தத: - அதன்பிறகு
யஜமானஸ்ய - யஜமானனுடைய
பாவகாத் - அக்னியிலிருந்து
ப்ராதுர்பூதம் - வெளிப்பட்ட
அதுல ப்ரபம் - ஒப்பில்லாத ஒளியுடைய
மஹாவீர்யம் - மஹாவீர்யமுடைய
மஹாபலம் - மிக்க பலமுடைய
க்ருஷ்ணம் - கறுத்த
ரக்தாம்பரதரம் - சிவந்த வஸ்த்ரத்தை உடுத்தியிருந்த
ரக்தாஸ்யம் - சிவந்த வாயையுடைய
துந்துபிஸ்வனம் - பேரிகை வாத்யத்தின் ஒலிபோல் குரலுள்ள
ஸ்நிக்த ஹர்யக்ஷதநுஜ - மழமழப்பான ஸிம்ஹம்போல் மயிர்கள், மீசை,
ஶ்மஶ்ரு ப்ரவரமூர்தஜம் சிறந்த தலைமயிர் இவைகளையுடைய
ஶுபலக்ஷண ஸம்பந்நம் - சுபலக்ஷணங்களோடு கூடின
திவ்யா பரண பூஷிதம் - திவ்யாபரணங்களினால் அலங்கரிக்கப்பட்ட
ஶைல ஶ்ருங்க ஸமுத்ஸேதம் - மலைச்சிகரம் போல் உயரமான
த்ருப்த ஶார்தூல விக்ரமம் - கொழுத்த புலிபோல் கம்பீரமுடைய
திவாகர ஸமாகாரம் - சூர்யனுக்கு ஒப்பான சரீரமுடைய
தீப்தா நல ஶிகோபமம் - எரிகிற அனலின் கொழுந்துக்கொப்பான
மஹத் பூதம் - பெரிய பூதம்
ஸிம்ஹ ஸ்கந்தம் - சிம்ஹத்தின் தோள் போன்ற தோளுடைய
மஹா பாஹும் - பெருங்கைகளையுடைய
அங்கதத்வய ஶோபிதம் - இரண்டு தோள்வளைகளால் அலங்கரிக்கப்பட்ட
தாராதிபதி கல்பேன - சந்த்ரன் போன்ற
ஹாரேண - ஹாரத்தால்
உரஸி - மார்பில்
ராஜிதம் - விளங்கின

தாராதிபதி கல்பை: - சந்த்ரன் போன்ற
தந்தை: ச - பற்களால்
பரம ஶோபிதம் - மிக ப்ரகாசமான
ஶ்ரியா - சோபையால்
ஜ்வலன் - ஜ்வலிப்பவர்
இவ ச - போலவும்
தப்த ஜாம்பூநதமயீம் - உருக்கின தங்கத்திலான
ராஜதாந்த பரிச்சதாம் - வெள்ளி மூடியையுடைய
மாயாமயீமிவ - மாயையே உருக்கொண்டதுபோல்
திவ்ய பாயஸ ஸம்பூர்ணாம் - திவ்யமான பாயஸத்தால் நிரம்பின
விபுலாம் - பெரிய
பாத்ரீம் - பாத்ரத்தை
ப்ரியாம் - அன்புள்ள
பத்நீம் இவ - மனைவியைப்போல
ஸ்வயம் - தானே
தோர்ப்யாம் - தோள்களால்
ப்ரக்ருஹ்ய - எடுத்துக்கொண்டு
ந்ருபம் தஶரதம் - தசரத மஹாராஜாவை
ஸமவேக்ஷ்ய - அன்பாக பார்த்து
இதம் வாக்யம் - இந்த வார்த்தையை
அப்ரவீத் - சொல்லிற்று
ந்ருப - "ஹே ராஜன்!
இஹ அப்யாகதம் - இங்கு வந்த
மாம் - என்னை
ப்ராஜாபத்யம் - ப்ரஹ்மனைச் சேர்ந்த
நரம் - புருஷனாக
வித்தி - தெரிந்து கொள்ளவும்.

ततः परं तदा राजा प्रत्युवाच कृताञ्जलिः ।
भगवन् स्वागतं तेऽस्तु किमहं करवाणि ते ॥

தத: பரம் ததா ராஜா ப்ரத்யுவாச க்ருதாஞ்ஜலி:।
பகவன் ஸ்வாகதம் தே(அ)ஸ்து கிமஹம் கரவாணி தே ॥ 19

தத: பரம் - பிறகு
ததா - அப்பொழுது
ராஜா - மஹாராஜா
க்ருதாஞ்ஜலி: - கைகளை கூப்பினவராய்
ப்ரத்யுவாச - பதில் சொன்னார்:
பகவன் - "பகவானே!

ஸ்வாகதம் - உமக்கு நல்வரவு
அஸ்து - இருக்கட்டும்;
அஹம் தே - நான் உமக்கு
கிம் - என்ன
கரவாணி - செய்யக்கடவேன்?''

अथो पुनरिदं वाक्यं प्राजापत्यो नरोऽब्रवीत् ।
राजन्नर्चयता देवानद्य प्राप्तमिदं त्वया ॥

அதோ புனரிதம் வாக்யம் ப்ராஜாபத்யோ நரோऽப்ரவீத் ।
ராஜந்நர்சயதா தேவாநத்ய ப்ராப்தமிதம் த்வயா ॥ 20

அதோ - இந்த ஸ்திதியில்
ப்ராஜாபத்ய: - ப்ரஹ்மனைச் சேர்ந்த
நர: - புருஷன்
புன: - மறுபடியும்
இதம் - இந்த
வாக்யம் - வார்த்தையை
அப்ரவீத் - சொன்னான்:
ராஜன் - ''ராஜன்!
தேவான் - தேவர்களை
அர்சயதா - ஆராதிக்கிற
த்வயா - உம்மால்
அத்ய - இப்பொழுது
இதம் - இது
ப்ராப்தம் - அடையப்பட்டது.

इदं तु नृपशार्दूल पायसं देवनिर्मितम् ।
प्रजाकरं गृहाण त्वं धन्यमारोग्यवर्धनम् ॥

இதம் து ந்ருபஶார்தூல பாயஸம் தேவநிர்மிதம் ।
ப்ரஜாகரம் க்ருஹாண த்வம் தன்ய மாரோக்யவர்தனம் ॥ 21

ந்ருப ஶார்தூல - ''ராஜச்ரேஷ்டரே!
தேவ நிர்மிதம் - தேவராலே உண்டுபண்ணப்பட்ட
ப்ரஜாகரம் - புத்ரப்பேறுள்ளதான
தன்யம் - பாக்யமுள்ளதான
ஆரோக்ய வர்தனம் - ஆரோக்யத்தை பெருக்கிறதான
இதம் பாயஸம் - இந்த பாயஸத்தை
து - இப்பொழுது
த்வம் - நீர்
க்ருஹாண - வாங்கிக்கொள்ளும்.

भार्याणामनुरूपाणामश्नीतेति प्रयच्छ वै ।
तासु त्वं प्राप्स्यसे पुत्रान् यदर्थं यजसे नृप ॥

பார்யாணாமநுரூபாணாமஶ்நீதேதி ப்ரயச்ச வை ।
தாஸு த்வம் ப்ராப்ஸ்யஸே புத்ரான் யதர்தம் யஜஸே ந்ருப ॥ 22

அநுரூபாணாம் - ''ஸ்வர்ணர்களாகவும் உத்தமிகளுமான
பார்யாணாம் - பத்னிகளுக்கு
அஶ்நீத - 'உண்ணுங்கள்'
இதி - என்று
ப்ரயச்ச வை - கொடும்;
ந்ருப - ராஜன்!
யதர்தம் - எக்காரணத்தை உத்தேசித்து
யஜஸே - யாகஞ் செய்கிறீரோ
புத்ரான் - (அந்த) புத்ரர்களை
தாஸு - அவர்களிடத்தில்
த்வம் - நீர்
ப்ராப்ஸ்யஸே - அடையப்போகிறீர்.''

तथेति नृपतिः प्रीतः शिरसा प्रतिगृह्य ताम् ।
पात्रीं देवान्नसंपूर्णां देवदत्तां हिरण्मयीम् ॥

ததேதி ந்ருபதி: ப்ரீத: ஶிரஸா ப்ரதிக்ருஹ்ய தாம் ।
பாத்ரீம் தேவாந்நஸம்பூர்ணாம் தேவதத்தாம் ஹிரண்மயீம் ॥ 23

अभिवाद्य च तद्भूतमद्भुतं प्रियदर्शनम् ।
मुदा परमया युक्तश्चकाराभिप्रदक्षिणम् ॥

அபிவாத்ய ச தத்பூதமத்புதம் ப்ரியதர்ஶனம் ।
முதா பரமயா யுக்தஶ் சகாராபிப்ரதக்ஷிணம் ॥ 24

ந்ருபதி: - மஹாராஜா
ப்ரீத: - களிப்புற்றவராய்
ததா இதி - 'அப்படியே' என்று
தேவாந்ந ஸம்பூர்ணம் - தேவான்னத்தால் நிரம்பிய
தேவ தத்தாம் - தேவனால் கொடுக்கப்பட்ட
ஹிரண்மயீம் - ஸ்வர்ணமயமான
தாம் பாத்ரீம் - அந்த பாத்ரத்தை
ஶிரஸா - தலையால்
ப்ரதி க்ருஹ்ய - க்ரஹித்துக்கொண்டு
அத்புதம் - ஆச்சர்யமான
ப்ரிய தர்ஶனம் - இஷ்டமான பார்வையுடைய
தத் பூதம் - அந்த மஹாபுருஷனை

அபி வாத்ய - நமஸ்கரித்து
பரமயா - அதிகமான
முதா - சந்தோஷத்தோடு
யுக்த: - கூடினவராய்
அபி ப்ரதக்ஷிணம் - நாற்புறத்திலும் ப்ரதக்ஷிணத்தை
சகார - செய்தார்.

ततो दशरथः प्राप्य पायसं देवनिर्मितम् ।
बभूव परमप्रीतः प्राप्य वित्तमिवाधनः ॥

ததோ தஶரத: ப்ராப்ய பாயஸம் தேவநிர்மிதம் ।
பபூவ பரமப்ரீத: ப்ராப்ய வித்தமிவாதந: ॥ 25

தஶரத: - தசரதர்
தேவ நிர்மிதம் - தேவராலே உண்டு பண்ணப்பட்ட
பாயஸம் - பாயஸத்தை
ப்ராப்ய - அடைந்து
தத: - அதனால்
அதந: - வறுமையுடையவன்
வித்தம் - புதையலை
ப்ராப்ய - அடைந்தது
இவ - போல்
பரம ப்ரீத: - மிக சந்துஷ்டராக
பபூவ - ஆனார்.

ततस्तदद्भुतप्रख्यं भूतं परमभास्वरम् ।
संवर्तयित्वा तत्कर्म तत्रैवान्तरधीयत ॥

ததஸ்ததத்புதப்ரக்யம் பூதம் பரமபாஸ்வரம் ।
ஸம்வர்தயித்வா தத் கர்ம தத்ரைவாந்தரதீயத ॥ 26

அத்புத ப்ரக்யம் - அத்புதமாய்த் தோன்றிய
பரம பாஸ்வரம் - அதிக காந்தியையுடைய
தத் பூதம் - அந்த பூதமானது
தத் - அந்த
கர்ம - கார்யத்தை
ஸம்வர்த யித்வா - செய்துவிட்டு
தத: - அதின்மேல்
தத்ர ஏவ - அங்கேயே
அந்தர தீயத - அந்தர்த்தானமடைந்தது.

हर्षरश्मिभिरुद्योतं तस्यान्तःपुरमाबभौ ।
शारदस्याभिरामस्य चन्द्रस्येव नवांशुभिः ॥

ஹர்ஷ ரஶ்மிபிருத்யோதம் தஸ்யாந்த;புரமாபபௌ ।
ஶாரதஸ்யாபிராமஸ்ய சந்த்ரஸ்யேவ நவாம்ஶுபி: ॥ 27

தஸ்ய - அவருடைய
அந்த: புரம் - அந்தப்புரம்
அபி ராமஸ்ய - ஸர்வ ஜனங்களுடைய மனதையும் கவருகின்றவரான
ஶாரதஸ்ய - சரத்கால
சந்த்ரஸ்ய - சந்த்ரனுடைய
நவாம்ஶுபி: - உதயமான கிரணங்களால்
இவ - எப்படியோ அப்படி
ஹர்ஷ ரஶ்மிபி: - ஸந்தோஷத்தாலுண்டான காந்தியால்
உத்யோதம் - ப்ரகாசமாக
ஆபபௌ - விளங்கிற்று.

सोऽन्तःपुरं प्रविश्यैव कौसल्यामिदमब्रवीत् ।
पायसं प्रतिगृह्णीष्व पुत्रीयमिदमात्मनः ॥

ஸோऽந்த:புரம் ப்ரவிஶ்யைவ கௌஸல்யாமிதமப்ரவீத் ।
பாயஸம் ப்ரதிக்ருஹ்ணீஷ்வ புத்ரீயம் இதமாத்மன: ॥ 28

ஸ: - அவர்
அந்த: புரம் - அந்தப்புரத்தில்
ப்ரவிஶ்ய - புகுந்து
ஏவ - தக்ஷணமே
கௌஸல்யாம் - கௌஸல்யயைப் பார்த்து
இதம் - இதை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.
ஆத்மன: - "என்னிடமிருந்து
இதம் புத்ரீயம் - இந்த புத்ரனை உண்டு பண்ணத்தக்க
பாயஸம் - பாயஸத்தை
து - உடனே
ப்ரதி க்ருஹ்ணீஷ்வ - வாங்கிக்கொள்.

कौसल्यायै नरपतिः पायसार्धं ददौ तदा ।
अर्धादर्धं ददौ चापि सुमित्रायै नराधिपः ।
कैकेय्यै चावशिष्टार्धं ददौ पुत्रार्थकारणात् ॥

கௌஸல்யாயை நரபதி: பாயஸார்தம் ததௌ ததா ॥
அர்தாதர்தம் ததௌ சாபி ஸுமித்ராயை நராதிப: ।
கைகேய்யை சாவஶிஷ்டார்தம் ததௌ புத்ரார்தகாரணாத் ॥ 29

நரபதி: - மஹாராஜா
ததா - அப்பொழுது
கௌஸல்யாயை - கௌஸல்யைக்கு

பாயஸார்தம் - பாயஸத்தில் பாதியை
ததௌ - கொடுத்தார்.
அபி ச - மேலும்
ஸுமித்ராயை - சுமித்ரைக்கு
நராதிப: - மஹாராஜா
அர்தாத் - மிஞ்சிய பாதியிலிருந்து
அர்தம் - பாதியை
ததௌ - கொடுத்தார்.
கைகேய்யை - கைகேயிக்கு
புத்ரார்த காரணாத் - புத்ரப்ரயோஜன நிமித்தம்
ச - இன்னும்
அவஶிஷ்டார்தம் - மிகுந்து நின்றதிற்பாதியை
ததௌ - கொடுத்தார்.

प्रददौ चावशिष्टार्धं पायसस्यामृतोपमम् ।
अनुचिन्त्य सुमित्रायै पुनरेव महीपतिः ॥

ப்ரததௌ சாவஶிஷ்டார்தம் பாயஸஸ்யாம்ருதோபமம் ।
அநுசிந்த்ய ஸுமித்ராயை புநரேவ மஹீபதி: ॥ 30

பாயஸஸ்ய - பாயஸத்தினுடைய
அம்ருதோபமம் - அம்ருதத்திற்கு ஒப்பான
ச - இன்னும்
அவஶிஷ்டார்தம் - மிகுந்த நின்ற பாதியை
மஹீபதி: - மன்னர்
அநு சிந்த்ய - கொஞ்சநேரம் ஆலோசனை செய்து
புந: - மறுபடியும்
ஸுமித்ராயை - சுமித்ரைக்கு
ஏவ - மாத்ரம்
ப்ரததௌ - கொடுத்தார்.

एवं तासां ददौ राजा भार्याणां पायसं पृथक् ॥

ஏவம் தாஸாம் ததௌ ராஜா பார்யாணாம் பாயஸம் ப்ருதக் । 31

ஏவம் ராஜா - இவ்வாறு அரசர்
தாஸாம் - அந்த
பார்யாணாம் - தன் பார்யைகளுக்கு
ப்ருதக் - வெவ்வேறாக
பாயஸம் - பாயஸத்தை
ததௌ - கொடுத்தார்.

तास्त्वेतत्पायसं प्राप्य नरेन्द्रस्योत्तमाः स्त्रियः ।
संमानं मेनिरे सर्वाः प्रहर्षोदितचेतसः ॥

தாஸ்த்வேதத் பாயஸம் ப்ராப்ய நரேந்த்ரஸ்யோத்தமா: ஸ்த்ரிய: ॥
ஸம்மானம் மேநிரே ஸர்வா: ப்ரஹர்ஷோதித சேதஸ: ॥ 32

நரேந்த்ரஸ்ய - மஹாராஜாவின்
உத்தமா: - சிறந்த
தா: ஸ்த்ரிய: - அந்த ஸ்த்ரீகள்
ஸர்வா: து - எல்லோரும்
ஏதத் - இந்த
பாயஸம் - பாயஸத்தை
ப்ராப்ய - அடைந்து
ப்ரஹர்ஷோதித சேதஸ: - ஸந்தோஷத்தாலுண்டான மனமுடையவர்களாய்
ஸம்மானம் - வெகுமானமாக
மேநிரே - எண்ணினார்கள்.

ततस्तु ताः प्राश्य तदुत्तमस्त्रियो महीपतेरुत्तमपायसं पृथक् ।
हुताशनादित्यसमानतेजसोऽचिरेण गर्भान् प्रतिपेदिरे तदा ॥

ததஸ்து தா: ப்ராஶ்ய தது்த்தம ஸ்த்ரியோ
மஹீபதேருத்தம பாயஸம் ப்ருதக் ।
ஹுதாஶநாதித்ய ஸமான தேஜஸோऽ
சிரேண கர்பான் ப்ரதிபேதிரே ததா ॥ 33

தத: - அதனால்
மஹீபதே: - இராஜாவினுடைய
தா: - அந்த
உத்தம ஸ்த்ரிய: - உத்தமஸ்த்ரீகள்
தத் - அந்த
உத்தம பாயஸம் - உத்தம பாயஸத்தை
ப்ருதக் - வெவ்வேறாக
து - உடனே
ப்ராஶ்ய - உண்டு
ஹுதாஶநாதித்ய ஸமான தேஜஸ: - அக்னி, சூர்யன் இவர்போல் தேஜஸ்ஸுடையவர்களாய்
ததா - அப்பொழுது
அசிரேண - சில காலத்திற்குள்
கர்பான் - கர்ப்பங்களை
ப்ரதிபேதிரே - அடைந்தார்கள்.

ततस्तु राजा प्रसमीक्ष्य ताः स्त्रियः प्ररूढगर्भाः प्रतिलब्धमानसः ।
बभूव हृष्टस्त्रिदिवे यथा हरिः सुरेन्द्रसिद्धर्षिगणाभिपूजितः ॥

ததஸ்து ராஜா ப்ரஸமீக்ஷ்ய தா: ஸ்த்ரிய:
ப்ரரூடகர்பா: ப்ரதிலப்தமானஸ: ।
பபூவ ஹ்ருஷ்டஸ்த்ரிதிவே யதா ஹரி:
ஸுரேந்த்ர ஸித்தர்ஷிகணாபிபூஜித: ॥ 34

தத: - அப்பொழுது
ராஜாது - மஹாராஜாவும்
தா: ஸ்த்ரிய: - அந்த ஸ்த்ரீகளை
ப்ரரூட கர்பா: - கர்ப்பிணிகளாக
ப்ரஸமீக்ஷ்ய - பார்த்து
ப்ரதி லப்த மானஸ: - கவலை ஒழிந்தவராய்
த்ரிதிவே - ஸ்வர்க்கத்தில்
ஸுரேந்த்ர ஸித்தர்ஷி கணாபி பூஜித: - தேவச்ரேஷ்டர்கள், ஸித்தர்கள், முனிகணங்கள் இவர்களால் பூஜிக்கப்பட்ட
ஹரி: யதா - இந்த்ரன் போல்
ஹ்ருஷ்ட: - களிப்புற்றவராய்
பபூவ - ஆனார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
புத்ரீயஸோத்பத்திர் நாம ஷோடஶ: ஸர்க: ॥

ஸப்ததஶ: ஸர்க: - 17

पुत्रत्वं तु गते विष्णौ राज्ञस्तस्य महात्मनः ।
उवाच देवताः सर्वाः स्वयंभूर्भगवानिदम् ॥

புத்ரத்வம் து கதே விஷ்ணௌ ராஜ்ஞஸ்தஸ்ய மஹாத்மன: ।
உவாச தேவதா: ஸர்வா: ஸ்வயம்பூர்பகவாநிதம் ॥ 1

ஸுமஹாத்மன: - சிறந்த மஹாத்மாவான
அஸ்ய - இந்த
ராஞ: - மஹாராஜாவுக்கு
புத்ரத்வம் - புத்ரத் தன்மையை
விஷ்ணௌ து - விஷ்ணு பகவானே
கதே - அடைந்தவளவில்
பகவான் - பகவானான
ஸ்வயம்பூ: - ப்ரஹ்மதேவர்
தேவதா: - தேவதைகள்
ஸர்வா: - எல்லோரையும் பார்த்து
இதம் உவாச - இதைச் சொன்னார்.

सत्यसंधस्य वीरस्य सर्वेषां नो हितैषिणः ।
विष्णोः सहायान् बलिनः सृजध्वं कामरूपिणः॥

ஸத்யஸந்தஸ்ய வீரஸ்ய ஸர்வேஷாம் நோ ஹிதைஷிண: ।
விஷ்ணோ: ஸஹாயான் பலின: ஸ்ருஜத்வம் காமரூபிண: ॥ 2

ஸத்ய ஸந்தஸ்ய - சொல் தவறாத
வீரஸ்ய ந: - வீரரான நம்
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருடையவும்
ஹிதைஷிண: - நன்மையைக் கோருகிற
விஷ்ணோ: - விஷ்ணு பகவானுக்கு
பலின: - வலுவுடைய
காமரூபிண: - வேண்டியபடி வடிவம் கொள்ளவல்ல
ஸஹாயான் - ஸஹாயர்களை
ஸ்ருஜத்வம் - உண்டாக்கக் கடவீர்கள்.

मायाविदश्च शूरांश्च वायुवेगसमान् जवे ।
नयज्ञान् बुद्धिसंपन्नान् विष्णुतुल्यपराक्रमान् ॥

மாயாவிதஶ்ச ஶூராம்ஶ்ச வாயுவேகஸமான் ஜவே ।
நயஞான் புத்திஸம்பந்நாந் விஷ்ணு துல்ய பராக்ரமான் ॥ 3

असंहार्यानुपायज्ञान् दिव्यसंहननान्वितान् ।
सर्वास्त्रगुणसंपन्नानमृतप्राशनानिव ॥

அஸம்ஹார்யாநுபாயஞான் திவ்யஸம்ஹநநாந்விதான்।
ஸர்வாஸ்த்ரகுணஸம்பந்நாந் அம்ருத ப்ராஶநாநிவ ॥ 4

अप्सरःसु च मुख्यासु गन्धर्वीणां तनूषु च ।
यक्षपन्नगकन्यासु ऋक्षविद्याधरीषु च ।

அப்ஸரஸ்ஸு ச முக்யாஸு கந்தர்வீணாம் தநூஷு ச।
யக்ஷ பன்னக கந்யாஸு ருக்ஷவித்யாதரீஷு ச।

किन्नरीणां च गात्रेषु वानरीणां तनूषु च ।
सृजध्वं हरिरूपेण पुत्रांस्तुल्यपराक्रमान् ॥

கிந்நரீணாம் ச காத்ரேஷு வாநரீணாம் தநூஷுச ॥ 5
ஸ்ருஜத்வம் ஹரிரூபேண புத்ராம்ஸ்துல்யபராக்ரமான் ॥ 6

மாயாவித: - "மாயைகளையறிந்த
ஶூரான் - சூரர்களான
ஜவே - வேகத்தில்
வாயுவேக ஸமான் - வாயுவின் வேகத்திற்கு ஒப்பான
நயஞான் - நீதிகளையுணர்ந்த
புத்தி ஸம்பந்நாந் - புத்திமான்களான
விஷ்ணோ: - விஷ்ணுவுக்கு
துல்ய பராக்ரமான் - ஒப்பான பராக்ரமமுள்ள
அஸம்ஹார்யாந் - வதைக்கப்படக்கூடாத
உபாயஞான் - உபாயங்களையறிந்த
திவ்ய ஸம்ஹநநாந் விதான் - தேவதைகள் போன்ற பலமுள்ள
ஸர்வாஸ்த்ர குண ஸம்பந்நாந் - ஸகலாஸ்திரங்களின் சக்தியை அடைந்த
அம்ருத ப்ராஶநாநிவ- அம்ருதம் உண்டவர்கள் போலிருக்கிற
ஹரிரூபேண - வானர உருவத்தோடு
துல்ய பராக்ரமான் - தக்க பராக்ரமமுள்ள
புத்ரான்ச - புத்திரர்களையே
முக்யாஸு - சிறந்த
அப்ஸரஸ்ஸு ச - அப்ஸரஸ்த்ரீகளிடத்திலும்
கந்தர் வீணாம் - கந்தர்வ ஸ்த்ரீகளுடைய
தனுஷு ச - சரீரங்களிலும்
யக்ஷ பன்னக கந்யாஸு ச- யக்ஷ, பன்னக ஸ்த்ரீகளிடத்திலும்
ருக்ஷ வித்யாதரீஷு ச- ரிக்ஷ வித்யாதர ஸ்த்ரீகளிடத்திலும்
கிந்நரீணாம் - கின்னர ஸ்த்ரீகளுடைய
காத்ரேஷு ச - சரீரங்களிலும்

வாநரீணாம் - வானர ஸ்த்ரீகளுடைய
தநூஷு ச - சரீரங்களிலும்
ஸ்ருஜத்வம் - உண்டாக்கக் கடவீர்கள்.

पूर्वमेव मया सृष्टो जाम्बवानृक्षपुंगवः ।
जृम्भमाणस्य सहसा मम वक्त्रादजायत ॥

பூர்வமேவ மயா ஸ்ருஷ்டோ ஜாம்பவாந் ருக்ஷபுங்கவ:।
ஜ்ரும்பமாணஸ்ய ஸஹஸா மம வக்த்ராதஜாயத ॥ 7

ஏவ - இதற்கு முந்தியே
பூர்வம் - முன்னொரு காலத்தில்
மயா - என்னால்
ருக்ஷ புங்கவ: - கரடி வேந்தனான
ஜாம்ப வாந் - ஜாம்பவான்
ஸ்ருஷ்ட: - சிருஷ்டிக்கப்பட்டவனாய்
ஸஹஸா - சீக்கிரமாக
ஜ்ரும்ப மாணஸ்ய - கொட்டாவி விடுகிற
மம - என்னுடைய
வக்த்ராத் - வாயிலிருந்து
அஜாயத - உண்டானான்."

ते तथोक्ता भगवता तत् प्रतिश्रुत्य शासनम् ।
जनयामासुरेवं ते पुत्रान् वानररूपिणः ॥

தே ததோக்தா பகவதா தத் ப்ரதிஶ்ருத்ய ஶாஸனம்।
ஜநயாமாஸுரேவம் தே புத்ரான் வாநரரூபிண: ॥ 8

பகவதா - பகவானாலே
ததா - அவ்விதமாய்
உக்தா: - சொல்லப்பட்ட
தே - அவர்கள்
தத் ஶாஸனம் - அந்த ஆக்ஞையை
ப்ரதி ஶ்ருத்ய - அங்கீகரித்து
வாநர ரூபிண: - வானர ரூபங்கொண்ட
புத்ரான் - புத்ரர்களை
தே - அவர்கள்
ஏவம் - பின்வரும்விதம்
ஜநயா மாஸு: - உண்டாக்கினார்கள்.

ऋषयश्च महात्मानः सिद्धविद्याधरोरगाः ।
चारणाश्च सुतान् वीरान् ससृजुर्वनचारिणः ॥

ரிஷயஸ்ச மஹாத்மாந: ஸித்தவித்யாதரோரகா: ।
சாரணாஸ்ச ஸுதான் வீரான் ஸஸ்ருஜுர் வநசாரிண: ॥ 9

மஹாத்மாந: - மஹாத்மாக்களான
ரிஷய: ச - ரிஷிகளும்,
ஸித்த வித்யா தரோரகா: } - ஸித்தர்கள், வித்யாதரர்கள், நாகர்கள்
சாரணா: ச - சாரணர்களும்
வீரான் - வீரர்களான
வநசாரிண: - வனத்தில் ஸஞ்சரிக்கிற
ஸுதான் - புத்ரர்களை
ஸஸ்ருஜு: - ச்ருஷ்டித்தார்கள்.

वानरेन्द्रं महेन्द्राभमिन्द्रो वालिनमूर्जितम् ।
सुग्रीवं जनयामास तपनस्तपतां वरः ॥

வாநரேந்த்ரம் மஹேந்த்ராபமிந்த்ரோ வாலிநமூர்ஜிதம் ।
ஸுக்ரீவம் ஜநயாமாஸ தபநஸ்தபதாம் வர: ॥ 10

இந்த்ர: - இந்த்ரன்
மஹாபாகம் - மஹா பாக்யசாலியான
ஊர்ஜிதம் - பலவானான
வாநரேந்த்ரம் - வானரச்ரேஷ்டரான
வாலிநம் - வாலியையும்
தபதாம் - ஜ்வலிக்கிறவர்களுக்குள்
வர: - சிறந்த
தபந: - சூர்யன்
ஸுக்ரீவம் - சுக்ரீவனையும்
ஜநயாமாஸ - உண்டாக்கினார்.

बृहस्पतिस्त्वजनयत्तारं नाम महाकपिम् ।
धनदस्य सुतः श्रीमान् वानरो गन्धमादनः ॥

ப்ருஹஸ்பதிஸ்த்வஜநயத் தாரம் நாம மஹாகபிம் ।
தனதஸ்ய ஸுத: ஸ்ரீமான் வானரோ கந்தமாதன: ॥ 11

ப்ருஹஸ்பதி: து - ப்ருஹஸ்பதியும்
தாரம் நாம - தாரன் என்ற
மஹா கபிம் - பெரிய வானரனை
அஜநயத் - உண்டு பண்ணினார்.
தநதஸ்ய - குபேரனுடைய
ஸுத: - புதல்வன்

ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானான
கந்த மாதன: - கந்தமாதனன் என்ற
வாநர: - வானரன்.

सर्ववानरमुख्यानां बुद्धिमन्तमनुत्तमम् ।
विश्वकर्मा त्वजनयन्नलं नाम महाहरिम् ॥

ஸர்வ வாநர முக்யானாம் புத்திமந்த மனுத்தமம் ।
விஸ்வகர்மா த்வஜநயந்நலம் நாம மஹாஹரிம் ॥ 12

ஸர்வ வாநர முக்யானாம் - எல்லா வானரச்ரேஷ்டர்களுக்குள்
அநுத்தமம் - ஒப்பில்லாத
புத்தி மந்தம் - புத்தி நுண்மையுள்ள
நலம் நாம - நளன் என்ற
மஹாஹரிம் - பெரிய வானரனை
விஸ்வ கர்மா து - விச்வகர்மா
அஜநயத் - உண்டு பண்ணினார்.

पावकस्य सुतः श्रीमान् नीलोऽग्निसदृशप्रभः ।
तेजसा यशसा वीर्यादत्यरिच्यत वानरान् ॥

பாவகஸ்ய ஸுத: ஸ்ரீமான் நீலோऽக்நி ஸத்ருஸப்ரப: ।
தேஜஸா யஸஸா வீர்யாதத்யரிச்யத வானரான் ॥ 13

பாவகஸ்ய - அக்னி பகவானுடைய
ஸுத: - புதல்வனான
ஸ்ரீமான் - அழகான
அக்நி ஸத்ருஸப்ரப: - அனலைப்போல் விளங்குகிற
நீல: - நீலன்
தேஜஸா - தேஜஸ்ஸால்
யஸஸா - கீர்த்தியால்
வீர்யாத் - பராக்ரமத்தால்
வாநரான் - வானரர்களை
அத்யரிச்யத - அதிசயித்திருந்தான்.

रूपद्रविणसम्पन्नावश्विनौ रूपसम्मतौ ।
मैन्दं च द्विविदं चैव जनयामासतुः स्वयम् ॥

ரூபத்ரவிண ஸம்பந்நாவஸ்விநௌ ரூபஸம்மதௌ ।
மைந்தம் ச த்விவிதம் சைவ ஜநயாமாஸது: ஸ்வயம் ॥ 14

ரூப த்ரவிண ஸம்பந்நவ் - அழகையே பாக்யமாகப் பெற்ற
ரூப ஸம்மதௌ - அழகில் பிரஸித்தர்களான
அஸ்விநௌ - அச்வினீ தேவர்கள்
மைந்தம் ச - மைந்தனையும்

த்வி விதம் ச - த்விவிதனையும்
ஸ்வயம் ஏவ - தாமே
ஜநயா மாஸது: - உண்டாக்கினார்கள்.

वरुणो जनयामास सुषेणं नाम वानरम् ।
शरभं जनयामास पर्जन्यस्तु महाबलम् ॥

வருணோ ஜநயாமாஸ ஸுஷேணம் நாம வாநரம் ।
ஶரபம் ஜநயாமாஸ பர்ஜந்யஸ்து மஹாபலம் ॥ 15

வருண: - வருண பகவான்
ஸுஷேணம் - ஸுஷேணன்
நாம - என்ற
வாநரம் - வானரரை
ஜநயா மாஸ - உண்டு பண்ணினார்.
பர்ஜந்ய: து - மழைக் கடவுளும்
மஹாபலம் - மஹாபலசாலியான
ஶரபம் - சரபனை
ஜநயாமாஸ - உண்டு பண்ணினார்.

मारुतस्यात्मजः श्रीमान् हनुमान् नाम वानरः ।
सर्ववानरमुख्येषु बुद्धिमान् बलवानपि ॥

மாருதஸ்யாத்மஜ: ஶ்ரீமான் ஹநுமான் நாம வாநர: ।
ஸர்வ வாநர முக்யேஷு புத்திமான் பலவானபி ।
ஸர்வ வாநர முக்யேஷு - எல்லா வானர ச்ரேஷ்டர்களில்
புத்திமான் - புத்திமானும்
பலவான் அபி - பலமுடையவருமான
ஹநுமான் - ஹனுமார்
நாம - என்ற
ஶ்ரீமான் - ஶ்ரீமானான
வானர: - வானரர்
மாருதஸ்ய - வாயுதேவருடைய
ஆத்மஜ: - குமாரர்.

वज्रसंहननोपेतो वैनतेयसमो जवे ।
रुद्रस्य पुत्रो बलवान् हरिः सूर्याननः प्रभोः ॥

வஜ்ரஸம்ஹநநோபேதோ வைநதேயஸமோ ஜவே ।
ருத்ரஸ்ஸ்ய புத்ரோபலவான் ஹரி: ஸூர்யாநந: ப்ரபோ: ॥ 16

வஜ்ர ஸம்ஹநநோபேத: - வஜ்ரத்துக்கொப்பான சரீரபலமுள்ள
ஜவே - வேகத்தில்
வைநதேயஸம: - கருடனுக்கு ஒப்பான

ஸூர்யானன: - ஸூர்யானனனென்ற
பலவான் - பலமுள்ள
ஹரி: - வானரன்
ப்ரபோ: - ப்ரபுவான
ருத்ரஸ்ய - ருத்ரருடைய
புத்ர: - பிள்ளை.

ते सृष्टा बहुसाहस्रा दशग्रीववधे धृताः ।
अप्रमेयबला वीरा विक्रान्ताः कामरूपिणः ॥

தே ஸ்ருஷ்டா பஹுஸாஹஸ்ரா தஶக்ரீவ வதே த்ருதா: ।
அப்ரமேய பலா வீரா விக்ராந்தா: காமரூபிண: ॥ 17

தஶக்ரீவ வதே - ராவணனுடைய வதையில்
த்ருதா: - நிச்சயம் கொண்டவர்களான
அப்ரமேய பலா: - அளவிட முடியாத பலமுள்ள
வீரா: - வீரர்களான
விக்ராந்தா: - மிக பராக்ரமசாலிகளான
காமரூபிண: - வேண்டிய வடிவம் கொள்ள வல்லவர்களான
பஹு ஸாஹஸ்ரா: - பல ஆயிரக்கணக்கான
தே - அவர்கள்
ஸ்ருஷ்டா: - சிருஷ்டிக்கப்பட்டார்கள்.

ते गजाचलसंकाशा वपुष्मन्तो महाबलाः ।
ऋक्षवानरगोपुच्छाः क्षिप्रमेवाभिजज्ञिरे ॥

தே கஜாசல ஸங்காஶா வபுஷ்மந்தோ மஹாபலா: ।
ருக்ஷவாநர கோபுச்சா: க்ஷிப்ரமேவாபிஜஜ்ஞிரே ॥ 18

தே - அந்த
ருக்ஷவாநர கோபுச்சா: - ரிக்ஷர்கள், வானரர்கள், கோபுச்சர்கள்,
கஜாசல ஸங்காஶா: - யானைகள், மலைகள் போலொத்த
வபுஷ்மந்த: - கொழுத்த சரீரம் அமைந்த
மஹாபலா: - மஹாபலசாலிகளாய்
க்ஷிப்ரம் ஏவ - சீக்கிரத்திலேயே
அபிஜஜ்ஞிரே - உண்டானார்கள்.

यस्य देवस्य यद्रूपं वेषो यश्च पराक्रमः ।
अजायत समं तेन तस्य तस्य पृथक् पृथक् ॥

யஸ்ய தேவஸ்ய யத்ரூபம் வேஷோ யஶ்ச பராக்ரம: ।
அஜாயத ஸமம் தேந தஸ்ய தஸ்ய ப்ருதக் ப்ருதக் ॥ 19

யஸ்ய தேவஸ்ய - எந்த தேவருடைய
யத் ரூபம் - எந்த உருவம்
ய: வேஷ: - எந்த வேஷம்
பராக்ரம: - பராக்ரமமோ
தஸ்யப்ருதக் - அவருக்கு வேறாக
ஸுத: - புதல்வர்
தஸ்ய ப்ருதக் - அவருக்கு வேறாக
தேந - அவரோடு
ஸம: - ஸமானராக
அஜாயத - உண்டானார்.

गोलाङ्गूलीषु चोत्पन्नाः केचित् संमतविक्रमाः ।
ऋक्षीषु च तथा जाता वानराः किन्नरीषु च ॥

கோலாங்கூலீஷு சோத்பந்நா: கேசித் ஸம்மதவிக்ரமா: ।
ரிக்ஷீஷு ச ததா ஜாதா வாநரா: கிந்நரீஷு ச ॥ 20

ஸம்மத விக்ரமா: - ப்ரஸித்தமான பராக்ரமுள்ள
கேசித் - சில
வாநரா: - வானரர்கள்
கோலாங் கூலீஷு - கோலாங்கூல ஸ்த்ரீகளிடம்
உத்பந்நா: - உண்டானார்கள்.
ததா ச - அதுபோலவே
ரிக்ஷீ ஷு - ரிக்ஷ ஸ்த்ரீகளிடமும்
கிந்நரீஷு ச - கின்னரிகளிடமும்
ஜாதா: - உண்டானார்கள்.

देवा महर्षिगन्धर्वास्तार्क्ष्य यक्षा यशस्विनः ।
नागाः किंपुरुषाश्चैव सिद्धविद्याधरोरगाः ॥

தேவா மஹர்ஷி கந்தர்வாஸ்தார்க்ஷ்ய யக்ஷா யஶஸ்விந: ।
நாகா: கிம்புருஷாஸ்சைவ ஸித்தவித்யாதரோரகா: ॥

बहवो जनयामासुर्हृष्टास्तत्र सहस्रशः ।
वानरान् सुमहाकायान् सर्वान् वै वनचारिणः ।

பஹவோ ஜநயாமாஸுர் ஹ்ருஷ்டாஸ்தத்ர ஸஹஸ்ரஶ: ।
வாநராந் ஸுமஹாகாயாந் ஸர்வாந் வை வநசாரிண: ॥

अप्सरःसु च मुख्यासु तथा विद्याधरीषु च ।
नागकन्यासु च तथा गन्धर्वीणां तनूषु च ॥

அப்ஸரஸ்ஸு ச முக்யாஸு ததா வித்யாதரீஷு ச ॥
நாக கந்யாஸு ச ததா கந்தர்வீணாம் தநூஷு ச ॥ 24

தத்ர - அந்த ஸமயத்தில்
யஶஸ்வின: - புகழ்பெற்ற
ஹ்ருஷ்டா: - ஸந்தோஷமுடையவர்களான
பஹவ: தேவா: - அநேக தேவர்கள்
மஹர்ஷி கந்தர்வா: - மஹாமுனிவர்கள், கந்தர்வர்கள்
தார்க்ஷ்ய யக்ஷா: - கருடர்கள், யக்ஷர்கள்
நாகா: - நாகர்கள்
கிம்புருஷா: - கிம்புருஷர்கள்,
ஸித்த வித்யா தரோரகா: - ஸித்தர்கள், வித்யாதரர்கள், உரகர்கள்,
ஸுமஹாகாயான் - பெரிய வடிவமுள்ள
வநசாரிண: - வனத்தில் ஸஞ்சரிக்கின்ற
வாநரான் - வானரர்கள்
ஸர்வான் வை - எல்லோரையும்
முக்யாஸு - முக்யர்களான
அப்ஸரஸ்ஸு ச - அப்ஸரஸ்த்ரீகளிடத்திலும்
ததா ச - அப்படியே
வித்யா தரீஷு ச - வித்யாதரப் பெண்களிடமும்
நாக கந்யாஸு ச - நாககன்னிகைகளிடமும்
ததா ஏவ - அப்படியே
கந்தர்வீணாம் - கந்தர்வ ஸ்த்ரீகளுடைய
தநூஷு ச - சரீரங்களிலேயும்
ஸஹஸ்ரஶ: - ஆயிரக்கணக்காக
ஜநயாமாஸு: - உண்டு பண்ணினார்கள்.

कामरूपबलोपेता यथाकामं विचारिणः ।
सिंहशार्दूलसदृशा दर्पेण च बलेन च ॥

காமரூபபலோபேதா யதாகாமம்விசாரிண: ।
ஸிம்ஹஶார்தூல ஸத்ருஶா தர்பேண ச பலேன ச ॥ 25

காமரூப பலோபேதா: - வேண்டியபடி வடிவம் கொள்ள பலமுள்ளவர்கள்;
யதாகாமம் விசாரிண: - இஷ்டப்படி ஸஞ்சரிக்கிறவர்கள்;
தர்பேண ச - செருக்காலும்
பலேன ச - பலத்தாலும்
ஸிம்ஹ ஶார்தூல ஸத்ருஶா: - சிம்ஹங்களுக்கும் புலிகளுக்கும் ஒப்பானவர்கள்.

शिलाप्रहरणाः सर्वे सर्वे पादपयोधिनः ।
नखदंष्ट्रायुधाः सर्वे सर्वे सर्वास्त्रकोविदाः ॥

ஶிலா ப்ரஹரணா: ஸர்வே ஸர்வே பாதபயோதிந: ।
நகதம்ஷ்ட்ராயுதா: ஸர்வே ஸர்வே ஸர்வாஸ்த்ரகோவிதா: ॥ 26

ஸர்வே - எல்லோரும்
ஶிலா ப்ரஹரணா: - மலைகளைப் பிடுங்கி மேலெறிய வல்லவர்கள்.
ஸர்வே - எல்லோரும்
பாதபயோதிந: - மரங்களை எடுத்துக் கொண்டு போர் புரிய வல்லவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
நகதம்ஷ்ட்ராயுதா: - நகங்களையும், பற்களையும் ஆயுதங்களாகக் கொண்டு சண்டை செய்பவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸர்வாஸ்த்ர கோவிதா:-எல்லா அஸ்த்ரங்களையும் அறிந்தவர்கள்.

विचालयेयुः शैलेन्द्रान् भेदयेयुः स्थिरान्द्रुमान् ।
क्षोभयेयुश्च वेगेन समुद्रं सरितां पतिम् ॥

விசாலயேயு: ஶைலேந்த்ரான் பேதயேயு: ஸ்திரான் த்ருமான் ।
க்ஷோபயேயுஶ்ச வேகேந ஸமுத்ரம் ஸரிதாம் பதிம் ॥ 27

ஶைலேந்த்ரான் - மலைகளை
விசாலயேயு: - அசைப்பார்கள்.
ஸ்திதான் - ஸ்திரங்களான
த்ருமான் - வ்ருக்ஷங்களை
பேதயேயு: - பிளப்பார்கள்.
வேகேந - வேகத்தால்
ஸரிதாம் - நதிகளுக்கு
பதிம் - பதியான
ஸமுத்ரம் ச - சமுத்திரத்தையும்
க்ஷோபயேயு: - கலக்குவார்கள்.

दारयेयुः क्षितिं पद्भ्यामाप्लवेयुर्महार्णवम् ।
नभःस्थलं विशेयुश्च गृह्णीयुरपि तोयदान् ॥

தாரயேயு: க்ஷிதிம் பத்ப்யாமாப்லவேயுர் மஹார்ணவம் ।
நப:ஸ்தலம் விஶேயுஶ்ச க்ருஹ்ணீயுரபி தோயதான் ॥ 28

க்ஷிதிம் - பூமியை
பத்ப்யாம் - கால்களினால்
தாரயேயு: - பிளப்பார்கள்.
மஹார்ணவம் - பெருங்கடலை
ஆப்லவேயு: - தாண்டுவார்கள்.

நப: ஸ்தலம் ச - ஆகாசப்ரதேசத்தையும்
விஶேயு: - ப்ரவேசிப்பார்கள்
தோயதான் அபி - மேகங்களையும்
க்ருஹ்ணீயு: - பிடிப்பார்கள்.

गृह्णीयुरपि मातङ्गान् मत्तान् प्रव्रजतो वने ।
नर्दमानाश्च नादेन पातयेयुर्विहंगमान् ॥

க்ருஹ்ணீயுரபி மாதங்கான் மத்தான் ப்ரவ்ரஜதோ வனே ।
நர்தமாநாஶ்ச நாதேந பாதயேயுர் விஹங்கமான் ॥ 29

வனே - காட்டில்
ப்ரவ்ரஜத: - வேகமாய்த் திரிகிற
மத்தான் - கொழுத்த
மாதங்கான் - யானைகளையும்
க்ருஹ்ணீயு: - பிடிப்பார்கள்.
நர்தமாநா: - கர்ஜனை செய்கிறவர்களாய்
நாதேந ச - த்வனியாலேயே
விஹங்கமான் ச - பறவைகளையும்
பாதயேயு: - கீழே தள்ளுவார்கள்.

ईदृशानां प्रसूतानि हरीणां कामरूपिणाम् ।
शतं शतसहस्राणि यूथपानां महात्मनाम् ॥

ஈத்ருஶானாம் ப்ரஸூதாநி ஹரீணாம் காம ரூபிணாம் ।
ஶதம் ஶதஸஹஸ்ராணி யூதபாநாம் மஹாத்மநாம் ॥ 30

ஈத்ருஶானாம் - இப்படிப்பட்ட
காம ரூபிணாம் - வேண்டியபடி வடிவம் கொள்ளவல்ல
மஹாத்மநாம் - மஹாத்மாக்களான
ஹரீணாம் - வானரர்கள்
ஶத ஸஹஸ்ராணி - நூறாயிரங்கள் (லட்சமும்)
யூதபாநாம் - ஸேனைத் தலைவர்களுடைய
ஶதம் - நூறும்
ப்ரஸூதாநி - பிறந்தன.

ते प्रधानेषु यूथेषु हरीणां हरियूथपाः ।
बभूवुर्यूथपश्रेष्ठा वीरांश्चाजनयन् हरीन् ॥

தே ப்ரதானேஷு யூதேஷு ஹரீணாம் ஹரியூதபா: ।
பபூவுர் யூதபஶ்ரேஷ்டா வீராம்ஶ்சாஜநயன் ஹரீன் ॥ 31

தே - அந்த
ஹரியூதபா: - வானரசேனைத் தலைவர்கள்

ஹரீணாம்	-	வானரர்களுடைய
ப்ரதானேஷு	-	முக்யர்களான
யூதேஷு	-	ஸேனைகளில்
யூதபஶ்ரேஷ்டா:	-	ஸேனைத் தலைவர்களில் ச்ரேஷ்டர்களாக
பபூவு:	-	ஆனார்கள்.
வீரான்	-	வீரர்களான
ஹரீன் ச	-	வானரர்களையும்
அஜநயன்	-	உண்டு பண்ணினார்கள்.

अन्ये ऋक्षवतः प्रस्थानुपतस्थुः सहस्रशः ।
अन्ये नानाविधाञ्शैलान् भेजिरे काननानि च ॥

அன்யே ருக்ஷவத: ப்ரஸ்தாநுபதஸ்து: ஸஹஸ்ரஶ: ।
அன்யே நாநாவிதான் ஶைலான் பேஜிரே காநநாநி ச ॥ 32

அன்யே	-	இதரர்கள்
ருக்ஷவத:	-	ரிக்ஷவான் என்னும் மலையினுடைய
ப்ரஸ்தாந்	-	தாழ்வரைகளை
ஸஹஸ்ரஶ:	-	ஆயிரக்கணக்காக
உபதஸ்து:	-	அடைந்தார்கள்.
அன்யே	-	இதரர்கள்
நாநா விதான்	-	பலவகையான
ஶைலான்	-	மலைகளையும்
காந நாநி ச	-	காடுகளையும்
பேஜிரே	-	குடிபுகுந்தார்கள்.

सूर्यपुत्रं च सुग्रीवं शक्रपुत्रं च वालिनम् ।
भ्रातरावुपतस्थुस्ते सर्वे एव हरीश्वराः ॥
नलं नीलं हनूमन्तमन्यांश्च हरियूथपान् ॥

ஸூர்யபுத்ரம் ச ஸுக்ரீவம் ஶக்ரபுத்ரம் ச வாலினம் ।
ப்ராதராவுபதஸ்துஸ்தே ஸர்வ ஏவ ஹரீஶ்வர: ॥
நளம் நீலம் ஹநூமந்த மந்யாம்ஶ்ச ஹரியூதபான் ॥ 33

தே	-	அந்த
ஹரீஶ்வரா:	-	வானரத் தலைவர்கள்
ஸர்வே ஏவ	-	எல்லோருமே
ப்ராதரௌ	-	ப்ராதாக்களான
ஸூர்ய புத்ரம்	-	சூர்யப்புத்ரரான
ஸுக்ரீவம் ச	-	சுக்ரீவரையும்
ஶக்ர புத்ரம்	-	இந்த்ரபுத்ரரான
வாலினம் ச	-	வாலியையும்
நலம்	-	நளனையும்
நீலம்	-	நீலனையும்
ஹநூமந்தம்	-	ஹனுமாரையும்
அந்யான்	-	இதர
ஹரியூதபான்	-	வானர சேனைத் தலைவர்களையும்
உபதஸ்து:	-	சார்ந்திருந்தார்கள்.

ते तार्क्ष्यबलसंपन्नाः सर्वे युद्धविशारदाः ।
विचरन्तोऽर्दयन् दर्पात् सिंहव्याघ्रमहोरगान् ॥

தே தார்க்ஷ்ய பல ஸம்பந்நா: ஸர்வே யுத்த விஶாரதா: ।
விசரந்தோ$ர்தயன் தர்பாத் ஸிம்ஹவ்யாக்ரமஹோரகான் ॥ 34

தார்க்ஷ்ய பல ஸம்பந்நா:	-	கருடனுக்கொப்பான வலிமையுள்ளவர்களாய்
யுத்த விஶாரதா:	-	யுத்தத்தில் ஸமர்த்தர்களாய்
விசரந்த:	-	ஸஞ்சரித்துக் கொண்டிருக்கும்
தே	-	அவர்கள்
ஸர்வே	-	எல்லோரும்
தர்பாத்	-	கொழுப்பினால்
ஸிம்ஹ வ்யாக்ர மஹோரகான்	-	சிம்ஹங்களையும், புலிகளையும், மஹா ஸர்ப்பங்களையும்
அர்தயன்	-	நசுக்கினார்கள்.

तांश्च सर्वान् महाबाहुर्वाली विपुलविक्रमः ।
जुगोप भुजवीर्येण ऋक्षगोपुच्छवानरान् ॥

தாம்ஶ்ச ஸர்வான் மஹாபாஹுர்வாலீ விபுலவிக்ரம: ।
ஜுகோப புஜவீர்யேண ருக்ஷ கோபுச்சவாநரான் ॥ 35

தான்	-	அந்த
ருக்ஷ கோபுச்ச வாநரான்	-	ரிக்ஷர்கள், கோபுச்சர்கள், வானரர்கள்
ஸர்வான்	-	எல்லோரையும்
மஹாபாஹு:	-	மஹாபாஹுவான
விபுல விக்ரம:	-	வெகு பராக்ரமசாலியான
வாலீ	-	வாலி
புஜ வீர்யேண	-	புஜபலத்தால்
ஜுகோப	-	ரக்ஷித்தான். (ஆண்டான்)

तैरियं पृथिवी शूरैः सपर्वतवनार्णवा ।
कीर्णा विविधसंस्थानैर्नानाव्यञ्जनलक्षणैः ॥

தைரியம் ப்ருதிவீ ஶூரை: ஸபர்வதவநார்ணவா ।
கீர்ணா விவித ஸம்ஸ்தானைர் நாநா வ்யஞ்ஜந லக்ஷணை: ॥ 36

விவித ஸம்ஸ்தானை:- பலவகை வடிவமுள்ள
நாநா வ்யஞ்ஜந லக்ஷணை: - பலவகை அடையாளங்களுள்ள
தை: ஶூரை: - அந்த சூரர்களால்
ஸபர்வத வநார்ணவா- மலைகள், காடுகள், சமுத்திரங்கள் நிரம்பிய
இயம் ப்ருதிவீ - இந்த பூமி
கீர்ணா - வியாபிக்கப்பட்டது.

तैर्मेघवृन्दाचलकूटकल्पैर्महाबलैर्वानरयूथपालैः ।
बभूव भूर्भीमशरीररूपैः समावृता रामसहायहेतोः ॥

தைர்மேக வ்ருந்தாசல கூடகல்பைர் மஹா பலைர் வாநர யூதபாலை: ।
பபூவ பூர்பீம ஶரீர ரூபை: ஸமாவ்ருதா ராமஸஹாய ஹேதோ: ॥ 37

மேக வ்ருந்தாசல கூட கல்பை: - மேகக் கூட்டங்களுக்கும், மலைச் சிகரங்களுக்கும் ஒப்பான
மஹா பலை: - மஹா பலசாலிகளான
பீம ஶரீர ரூபை: - பயங்கரமான சரீரமுள்ள
தை: - அந்த
வாநர யூத பாலை: - வானர சேனைத் தலைவர்களால்
பூ: - பூமி
ராம ஸஹாய ஹேதோ: - ஸ்ரீராமருக்கு உதவி செய்யும் பொருட்டு
ஸமா வ்ருதா - சூழப்பட்டதாக
ப பூவ - ஆனது.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ருக்ஷவாநரோத்பத்திர் நாம ஸப்ததஶ: ஸர்க: ॥

அஷ்டாதஶ: ஸர்க: - 18

निर्वृत्ते तु क्रतौ तस्मिन् हयमेधे महात्मनः ।
प्रतिगृह्य सुरा भागान् प्रतिजग्मुर्यथागतम् ॥

நிர்வ்ருத்தே து க்ரதௌ தஸ்மின் ஹயமேதே மஹாத்மன: ।
ப்ரதிக்ருஹ்ய ஸுரா பாகான் ப்ரதிஜக்முர்யதாகதம் ॥ 1

மஹாத்மன: - மஹாத்மாவினுடைய
ஹயமேதே - அச்வமேதமென்ற
தஸ்மின் - அந்த
க்ரதௌ - யாகம்
நிர்வ்ருத்தே து - முடிவு பெற்றவுடன்
ஸுரா - தேவதைகள்
பாகான் - ஹவிர்ப் பாகங்களை
ப்ரதி க்ருஹ்ய - க்ரஹித்துக்கொண்டு
யதாகதம் - வந்தவாறு
ப்ரதி ஜக்மு: - திரும்பிப் போனார்கள்.

समाप्तदीक्षानियमः पत्नीगणसमन्वितः ।
प्रविवेश पुरीं राजा सभृत्यबलवाहनः ॥

ஸமாப்த தீக்ஷாநியம: பத்நீகணஸமந்வித: ।
ப்ரவிவேஶ புரீம் ராஜா ஸப்ருத்ய பலவாஹந: ॥ 2

ராஜா - மஹாராஜா
ஸமாப்த தீக்ஷா நியம:- வைதிக கார்யங்களை முடித்தவராய்
பத்நீ கண ஸமந்வித: - மனைவிமார்களோடு கூடினவராய்
ஸப்ருத்ய பலவாஹந:- பரிவாரங்களோடும் ஸேனைகளோடும் கூடினவராய்
புரீம் - நகரத்தை
ப்ரவிவேஶ - ப்ரவேசித்தார்.

यथार्हं पूजितास्तेन राज्ञा वै पृथिवीश्वराः ।
मुदिताः प्रययुर्देशान् प्रणम्य मुनिपुंगवम् ॥

யதார்ஹம் பூஜிதாஸ்தேந ராஜ்ஞா வை ப்ருதிவீஶ்வரா: ।
முதிதா: ப்ரயயுர்தேஶான் ப்ரணம்ய முனி புங்கவம் ॥ 3

தேந ராஜ்ஞா - அந்த அரசரால்
யதார்ஹம் - உசிதப்ரகாரம்
பூஜிதா: - பூஜிக்கப்பட்ட

ப்ருதிவீஸ்வரா: - பூபதிகள்
முதிதா: - ஸந்தோஷமடைந்தவர்களாய்
முனி புங்கவம் - முனிவர்களில் சிறந்தவரை
ப்ரணம்ய - நமஸ்கரித்து
தேமான் - தம்தம் தேசங்களுக்கு
ப்ரயயு: வை - சென்றார்கள்.

श्रीमतां गच्छतां तेषां स्वपुराणि पुरात् ततः ।
बलानि राज्ञां शुभ्राणि प्रहृष्टानि चकाशिरे ॥

ஸ்ரீமதாம் கச்சதாம் தேஷாம் ஸ்வபுராணி புராத் தத: ।
பலானி ராஜ்ஞாம் ஶுப்ராணி ப்ரஹ்ருஷ்டானி சகாஶிரே ॥ 4

தத: - அப்பொழுது
புராத் - பட்டணத்திலிருந்து
ஸ்வபுராணி - தங்கள் நகரங்களுக்கு
கச்சதாம் - போகிற
ஸ்ரீமதாம் - ஸம்பத்துடைய
தேஷாம் - அந்த
ராஜ்ஞாம் - பூபதிகளுடைய
பலானி - சேனைகள்
ஶுப்ராணி - மிக அழகுள்ளவைகளாய்
ப்ரஹ்ருஷ்டானி - மிக ஸந்தோஷமடைந்தவைகளாய்
சகாஶிரே - விளங்கின.

गतेषु पृथिवीशेषु राजा दशरथः पुनः ।
प्रविवेश पुरीं श्रीमान् पुरस्कृत्य द्विजोत्तमम् ॥

கதேஷு ப்ருதிவீஶேஷு ராஜா தஶரத: புன: ।
ப்ரவிவேஶ புரீம் ஸ்ரீமான் புரஸ்க்ருத்ய த்விஜோத்தமம் ॥ 5

ப்ருதிவீஶேஷு - பூபதிகள்
கதேஷு - சென்றளவில்
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானான
ராஜா தஶரத: - தசரத மஹாராஜன்
புன: - திரும்பி
த்விஜோத்தமம் - ப்ராஹ்மண ச்ரேஷ்டரை
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டுக் கொண்டு
புரீம் - நகரத்தை
ப்ரவிவேஶ - ப்ரவேசித்தார்.

शान्तया प्रययौ सार्धमृश्यशृङ्गः सुपूजितः ।
अन्वीयमानो राज्ञाथ सानुयात्रेण धीमता ॥

ஶாந்தயா ப்ரயயௌ ஸார்தம் ரிஶ்யஶ்ருங்க: ஸுபூஜித: ।
அந்வீயமானோ ராஜ்ஞாத ஸானுயாத்ரேண தீமதா ॥ 6

அத - அப்படியே
ரிஶ்ய ஶ்ருங்க: - ரிச்யசிங்கர்
ஶாந்தயா - சாந்தையோடு
ஸார்தம் - கூட
ஸானுயாத்ரேண - பரிவாரங்களோடு கூடின
தீமதா - தீமானான
ராஜ்ஞா - ராஜாவால்
ஸுபூஜித: - நன்றாக பூஜிக்கப்பட்டவராய்
அந்வீயமான: - பின்தொடரப்பட்டவராய்
ப்ரயயௌ - சென்றார்.

एवं विसृज्य तान् सर्वान् राजा संपूर्णमानसः ।
उवास सुखितस्तत्र पुत्रोत्पत्तिं विचिन्तयन् ॥

ஏவம் விஸ்ருஜ்ய தான் ஸர்வான் ராஜா ஸம்பூர்ண மானஸ: ।
உவாஸ ஸுகிதஸ்தத்ர புத்ரோத்பத்திம் விசிந்தயன் ॥ 7

ஏவம் - இவ்வாறு
தான் - அந்த
ஸர்வான் - எல்லோரையும்
விஸ்ருஜ்ய - அனுப்பிவிட்டு
ஸம்பூர்ண மானஸ: - மனோரதங்கள் நிறைவேறினவராய்
ராஜா - மஹாராஜா
புத்ரோத்பத்திம் - புத்ரப் பேற்றை
விசிந்தயன் - ஆலோசிப்பவராய்
தத்ர - அங்கு
ஸுகித: - ஸௌக்யமாக
உவாஸ - வாஸம் செய்தார்.

ततो यज्ञे समाप्ते तु ऋतूनां षट् समत्ययुः ॥

ததோ யக்ஞே ஸமாப்தே து ருதூனாம் ஷட் ஸமத்யயு: ।

யக்ஞே - யாகம்
ஸமாப்தே து - முடிந்தவுடன்
தத: - அதிலிருந்து
ஷட் - ஆறு
ருதூனாம் - ருதுக்கள்
ஸமத்யயு: - முடிந்தன.

ततश्च द्वादशे मासे चैत्रे नावमिके तिथौ ।
नक्षत्रेऽदितिदैवत्ये स्वोच्चसंस्थेषु पञ्चसु ।

ததஶ்ச த்வாதஶே மாஸே சைத்ரே நாவமிகே திதௌ ।
நக்ஷத்ரே அதிதிதைவத்யே ஸ்வோச்சஸம்ஸ்தேஷு பஞ்சஸு ॥

ग्रहेषु कर्कटे लग्ने वाक्पताविन्दुना सह ॥
प्रोद्यमाने जगन्नाथं सर्वलोकनमस्कृतम् ।

க்ரஹேஷு கர்கடே லக்னே வாக்பதாவிந்துநா ஸஹ ।
ப்ரோத்யமானே ஜகந்நாதம் ஸர்வலோக நமஸ்க்ருதம் ॥

कौसल्याजनयद्रामं सर्वलक्षणसंयुतम् ।
विष्णोरर्धं महाभागं पुत्रमिक्ஷ्वाकुनन्दनम् ॥

கௌஸல்யாஜநயத் ராமம் ஸர்வலக்ஷண ஸம்யுதம் ।
விஷ்ணோரர்தம் மஹாபாகம் புத்ரமிக்ஷ்வாகு நந்தனம் ॥

தத: - அப்போது
த்வாதஶே - பன்னிரண்டாவது
மாஸே - மாதத்தில்
சைத்ரே - சித்திரை மாதத்து
நாவமிகே - சுக்லபக்ஷ நவமீ
திதௌ ச - திதியிலும்
அதிதி தைவத்யே - புனர்வஸு
நக்ஷத்ரே - நக்ஷத்ரத்தில்
பஞ்சஸு - ஐந்து
க்ரஹேஷு - கிரஹங்கள்
ஸ்வோச்சஸம்ஸ்தேஷு - தங்கள் உச்ச ஸ்தானத்தில் நிற்க,
கர்கடே - கர்க்கடக
லக்னே - லக்னத்தில்
வாக்பதவ் - குரு
இந்துநா ஸஹ - சந்திரனோடு
ப்ரோத்யமானே - உதயமாகுகையில்
ஜகந்நாதம் - ஜகன்னாதரான
ஸர்வலோக நமஸ்க்ருதம் - ஸர்வலோக நமஸ்க்ருதரும்,
திவ்ய லக்ஷண ஸம்யுதம் - திவயலக்ஷணங்களும் பொருந்திய
விஷ்ணோ: - விஷ்ணு பகவானுடைய
அர்தம் - பாதி அம்சமான
மஹாபாகம் - மஹாபாக்யசாலியான
இக்ஷ்வாகு நந்தனம் - இக்ஷ்வாகு வம்சத்தைக் களிப்பிக்கின்ற
ராமம் - ஸ்ரீராமன் என்ற
புத்ரம் - குழந்தையை

கௌஸல்யா - கௌஸல்யை
அஜநயத் - பெற்றாள்.

कौसल्या शुशुभे तेन पुत्रेणामिततेजसा ।
यथा वरेण देवानामदितिर्वज्रपाणिना ॥

கௌஸல்யா ஶுஶுபே தேந புத்ரேணாமித தேஜஸா ॥
யதா வரேண தேவாநாமதிதிர்வஜ்ரபாணினா ॥ 12

அமித தேஜஸா - அளவில்லாத தேஜஸ்ஸுள்ள
தேந புத்ரேண - அந்த புத்ரனாலே
கௌஸல்யா - கௌஸல்யை
தேவாநாம் - தேவர்களுக்குள்
வரேண - உத்தமரான
வஜ்ர பாணினா - வஜ்ராயுதத்தை கையில் தரித்தவரின் (தேவேந்திரனாலே)
அதிதி: யதா - அதிதி தேவிபோல்
ஶுஶுபே - விளங்கினாள்.

भरतो नाम कैकेय्यां जज्ञे सत्यपराक्रमः ।
साक्षाद्विष्णोश्चतुर्भागः सर्वैः समुदितो गुणैः ॥

பரதோ நாம கைகேய்யாம் ஜஜ்ஞே ஸத்ய பராக்ரம: ॥
ஸாக்ஷாத் விஷ்ணோஶ் சதுர்பாக: ஸர்வை: ஸமுதிதோ குணை: ॥ 13

ஸாக்ஷாத் விஷ்ணோ: - ப்ரத்யக்ஷ விஷ்ணுவினுடைய
சதுர்பாக: - நான்கில் ஒரு அம்சமுள்ள
ஸர்வை: - ஸமஸ்தமான
குணை: - குணங்களோடு
ஸமுதித: - கூடின
பரத: நாம - பரதர் என்று பெயருள்ள
ஸத்ய பராக்ரம: - நிஜமான பராக்ரமமுடையவர்
கைகேய்யாம் - கைகேயியினிடத்தில்
ஜஜ்ஞே - பிறந்தார்.

अथ लक्ष्मणशत्रुघ्नौ सुमित्राजनयत् सुतौ ।
वीरौ सर्वास्त्रकुशलौ विष्णोरर्धसमन्वितौ ॥

அத லக்ஷ்மண ஶத்ருக்னௌ ஸுமித்ராஜநயத் ஸுதௌ ।
வீரௌ ஸர்வாஸ்த்ர குஶலௌ விஷ்ணோரர்த ஸமந்விதௌ ॥ 14

அத - பிறகு
விஷ்ணோ: - விஷ்ணுபகவானுடைய
அர்த ஸமந்விதௌ - அம்சத்தோடு கூடின

ஸர்வாஸ்த்ர குஶலௌ - எல்லா அஸ்த்ரவித்தைகளிலும் வல்லவர்களான
வீரௌ - வீரர்களுமான
லக்ஷ்மண ஶத்ருக்னௌ - லக்ஷ்மணர், சத்ருக்னர் என்ற
ஸுதௌ - இரண்டு புதல்வர்களை
ஸுமித்ரா - சுமித்ரை
அஜநயத் - பெற்றாள்.

पुष्ये जातस्तु भरतो मीनलग्ने प्रसन्नधीः ।
सार्पे जातौ च सौमित्री कुलीरेऽभ्युदिते रवौ ॥

புஷ்யே ஜாதஸ்து பரதோ மீனலக்னே ப்ரஸந்நதீ: ।
ஸார்பே ஜாதௌ ச ஸௌமித்ரீ குலீரே(அ)ப்யுதிதே ரவௌ ॥ 15

ப்ரஸந்நதீ: - களங்கமற்ற புத்தியுடைய
பரத: து - பரதரோவெனில்
புஷ்யே - புஷ்ய நக்ஷத்ரத்தில்
மீன லக்னே - மீன லக்னத்தில்
ஜாத: - பிறந்தார்.
ஸௌமித்ரீ ச - சுமித்ரையின் இரண்டு புதல்வர்களும்
ஸார்பே - ஆயில்ய நக்ஷத்ரத்தில்
ரவௌ - சூர்யன்
அப்யுதிதே - உச்சனாயிருக்க
குலீரே - கர்க்கிடக லக்னத்தில்
ஜாதௌ - பிறந்தார்கள்.

राज्ञः पुत्रा महात्मानश्चत्वारो जज्ञिरे पृथक् ।
गुणवन्तोऽनुरूपाश्च रुच्या प्रोष्ठपदोपमाः ॥

ராஜ்ஞ: புத்ரா மஹாத்மானஶ்சத்வாரோ ஜஜ்ஞிரே ப்ருதக் ।
குணவந்தோ(அ)நுரூபாஶ்ச ருச்யா ப்ரோஷ்டபதோபமா: ॥ 16

ருச்யா - காந்தியால்
ப்ரோஷ்டபதோபமா: - பூரட்டாதி, உத்திரட்டாதி நக்ஷத்ரங்களுக்கொப்பான
மஹாத்மான: - மஹாத்மாக்களான
குணவந்த: - நற்குணமுள்ள
சத்வார: - நான்கு
புத்ரா: - புதல்வர்கள்
ப்ருதக் - தனியாய்
அநுரூபா: - ஒருவர்க்கொருவர் சமமானவர்களாய்
ராஜ்ஞ: - ராஜாவுக்கு
ஜஜ்ஞிரே - பிறந்தார்கள்.

जगुः कलं च गन्धर्वा ननृतुश्चाप्सरोगणाः ।
देवदुन्दुभयो नेदुः पुष्पवृष्टिश्च खाच्च्युता ॥

ஜகு: கலம் ச கந்தர்வா நந்ருதுஶ்சாப்ஸரோகணா: ।
தேவதுந்துபயோ நேது: புஷ்பவ்ருஷ்டிஶ்ச காச்ச்யுதா ॥ 17

கந்தர்வா: - கந்தர்வர்களும்
கலம் - மதுரமாக
ஜகு: - பாடினார்கள்.
அப்ஸரோ கணா: ச - அப்ஸரகணங்களும்
நந்ருது: - நர்த்தனம் செய்தார்கள்.
தேவ துந்துபயோ - தேவதுந்துபிகள்
நேது: - முழங்கின.
புஷ்ப வ்ருஷ்டி: ச - புஷ்பமாரியும்
காத் - ஆகாயத்திலிருந்து
ச்யுதா - பொழிந்தது.

उत्सवश्च महानासीदयोध्यायां जनाकुलः ॥

உத்ஸவஶ்ச மஹாநாஸீதயோத்யாயாம் ஜநாகுல: ॥ 18

அயோத்யாயாம் - அயோத்யையில்
ஜநாகுல: - ஜனக்கூட்டமும்
மஹாந் - பெரிய
உத்ஸவ: - திருவிழாக்கொண்டாட்டமும்
ஆஸீத் - உண்டாயிற்று.

रथ्याश्च जनसंबाधा नटनर्तकसंकुलाः ।
गायकैश्च विराविण्यो वादकैश्च तथापरैः ॥

ரத்யாஶ்ச ஜநஸம்பாதா நடநர்தக ஸங்குலா: ।
காயகை:ச விராவிண்யோ வாதகை:ச ததாபரை: ॥ 19

ரத்யா: - வீதிகள்
ஜந ஸம்பாதா: - ஜனங்களால் நெருங்கப்பட்டவையாகவும்
நடநர்தக ஸங்குலா: - நடர்களாலும் நர்த்தகர்களாலும் அலங்கரிக்கப்பட்டவையாகவும்
காயகை: ச - கானம் செய்வோர்களாலும்
வாதகை: ச - வாத்யங்களை வாசிப்போர்களாலும்
ததா - அப்படியே
அபரை: ச - இதரர்களாலும்
விராவிண்ய: - சப்தம் நிறைந்திருந்தன.

प्रदेयांश्च ददौ राजा सूतमागधवन्दिनाम् ।
ब्राह्मणेभ्यो ददौ वित्तं गोधनानि सहस्रश: ।
अतीत्यैकादशाहं तु नामकर्म तथाकरोत् ॥

ப்ரதேயாம்ஸ்ச ததௌ ராஜா ஸூதமாகதவந்திநாம் ।
ப்ராஹ்மணேப்யோ ததௌ வித்தம் கோதநாநி ஸஹஸ்ரஶ: ॥
அதீத்யைகாதஶாஹம் து நாமகர்ம ததாகரோத் ॥ 20

ராஜா - மஹாராஜா
ஸூதமாகத வந்திநாம் ச - துதித்துப் பாடுபவர்களான சூதர்களுக்கும் குலமுறை கூறிப் புகழும் மாகதர்களுக்கும் ஸ்தோத்ராவளி கூறும் வந்திகளுக்கும்
ப்ரதேயான் - வெகுமதிகளை
ததௌ - கொடுத்தார்.
ப்ராஹ்மணேப்ய: - ப்ராமணர்களுக்கு
வித்தம் - தனத்தை,
கோதநாநி - கோரூபமான தனங்களையும்
ஸஹஸ்ரஶ: - ஆயிரக்கணக்காக
ததௌ - கொடுத்தார்.
ஏகாதஶாஹம் து - பதினோரு நாளும்
அதீத்ய - சென்றபின்,
நாம கர்ம - நாமகரணத்தை
ததா - பின் கூறியவாறு
அகரோத் - செய்தார்.

ज्येष्ठं रामं महात्मानं भरतं कैकयीसुतम् ।
सौमित्रिं लक्ष्मणमिति शत्रुघ्नमपरं तथा ॥
वसिष्ठ: परमप्रीतो नामानि कृतवांस्तदा ।

ஜ்யேஷ்டம் ராமம் மஹாத்மானம் பரதம் கைகயீஸுதம் ।
ஸௌமித்ரிம் லக்ஷ்மணமிதி ஶத்ருக்நமபரம் ததா ॥
வஸிஷ்ட: பரமப்ரீதோ நாமானி க்ருதவான் ததா ॥ 21

மஹாத்மானம் - மஹாத்மாவான
ஜ்யேஷ்டம் - ஜ்யேஷ்டரை
ராமம் - ஸ்ரீராமரென்றும்
கைகயீ ஸுதம் - கைகேயியின் புத்ரனை
பரதம் - பரதரென்றும்,
ஸௌமித்ரிம் - சுமித்ரையின் புத்ரனை
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரென்றும்

அபரம் - மற்றொருவனை
ஶத்ருக்நம் - சத்ருக்னர்
இதி - என்றும்;
ததா - அப்படி
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
பரம ப்ரீத: - மிக சந்துஷ்டராக
ததா - அப்பொழுது
நாமானி - பெயர்களை
க்ருதவான் - நியமித்தார்.

ब्राह्मणान् भोजयामास पौरान् जानपदानपि ।
अददाद्ब्राह्मणानां च रत्नौघममितं बहु ।
तेषां जन्मक्रियादीनि सर्वकर्माण्यकारयत् ॥

ப்ராஹ்மணான் போஜயாமாஸ பௌரான் ஜாநபதாநபி ।
அததாத் ப்ராஹ்மணாநாம் ச ரத்நௌகமமிதம் பஹு ॥
தேஷாம் ஜந்மக்ரியாதீநி ஸர்வகர்மாண்யகாரயத் ॥ 22

பௌரஜாந பதான் - பட்டணத்திலும் க்ராமாந்தரத்திலுமுள்ள
ப்ராஹ்மணான் - ப்ராஹ்மணர்களுக்கு
போஜயாமாஸ - விருந்தளித்தார்
அபி - இன்னும்
ப்ராஹ்மணாநாம் - ப்ராஹ்மணர்களுக்கு
அமிதம் - அளவில்லாத
பஹு - நானாவித
ரத்நௌகம் ச - ரத்னக் குவியல்களையும்
அததாத் - கொடுத்தார்.
தேஷாம் - அவர்களுக்கு
ஜந்மக்ரியாதீநி - ஜாதகர்மம் முதலிய
ஸர்வ கர்மாணி - எல்லா சாந்திக்ரியையும்
அகாரயத் - நடத்தினார்.

तेषां केतुरिव ज्येष्ठो रामो रतिकर: पितु: ।
बभूव भूयो भूतानां स्वयंभूरिव संमत: ॥

தேஷாம் கேதுரிவ ஜ்யேஷ்டோ ராமோ ரதிகர: பிது: ।
பபூவ பூயோ பூதாநாம் ஸ்வயம்பூரிவ ஸம்மத: ॥ 23

தேஷாம் - அவர்களுக்குள்
ஜ்யேஷ்ட: - ஜ்யேஷ்டரான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
கேது: இவ - த்வஜம்போல்

பிது: - தந்தைக்கு
ரதிகர: - ஸந்தோஷத்தைப் பெருகச் செய்தவராய்
பூதாநாம் - ப்ராணிகளுக்கு
ஸ்வயம்பூ: - ப்ரஹ்மதேவர்
இவ - போல
பூய: - மிகவும்
ஸம்மத: - வேண்டியவராக
பபூவ - இருந்தார்.

सर्वे वेदविदः शूराः सर्वे लोकहिते रताः ।
सर्वे ज्ञानोपसंपन्नाः सर्वे समुदिता गुणैः ॥

ஸர்வே வேதவித: ஶூரா: ஸர்வே லோகஹிதே ரதா: ।
ஸர்வே ஞானோபஸம்பந்நா: ஸர்வே ஸமுதிதா குணை: ॥ 24

ஸர்வே - எல்லோரும்
வேதவித: - வேதங்களை அறிந்தவர்கள்.
ஶூரா: - சூரர்கள்.
ஸர்வே - எல்லோரும்
லோகஹிதே - உலகத்திற்கு நன்மை செய்வதில்
ரதா: - ஆஸக்தர்கள்;
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஞானோப பந்நா: - ஞானம் நிரம்பியவர்கள்.
ச - மேலும்
ஸர்வே - எல்லோரும்
குணை: - நற்குணங்களோடு
ஸமுதிதா: - கூடினவர்கள்.

तेषामपि महातेजा रामः सत्यपराक्रमः ।
इष्टः सर्वस्य लोकस्य शशाङ्क इव निर्मलः ॥

தேஷாமபி மஹாதேஜா ராம: ஸத்யபராக்ரம: ।
இஷ்ட: ஸர்வஸ்ய லோகஸ்ய ஶஶாங்க இவ நிர்மல: ॥ 25

அபி - அன்றியும்
தேஷாம் - அவர்களுக்குள்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
ஸத்ய பராக்ரம: - உண்மையான பராக்ரமுடைய
ராம: - ஸ்ரீராமன்
நிர்மல: - கல்மஷமற்ற
ஶஶாங்க: இவ - சந்த்ரன்போல்
ஸர்வஸ்ய - எல்லா

லோகஸ்ய - உலகத்திற்கும்
இஷ்ட: - இஷ்டர்.

गजस्कन्धेऽश्वपृष्ठे च रथचर्यासु संमतः ।
धनुर्वेदे च निरतः पितृशुश्रूषणे रतः ॥

கஜஸ்கந்தே(அ)ஶ்வப்ருஷ்டே ச ரதசர்யாஸு ஸம்மத: ।
தநுர் வேதே ச நிரத: பித்ரு ஶுஶ்ரூஷணே ரத: ॥ 26

கஜஸ்கந்தே - யானையேற்றத்திலும்
அஶ்வப்ருஷ்டே - குதிரையேற்றத்திலும்
ரத சர்யாஸு - தேரேற்றங்களிலும்
ஸம்மத: - தேர்ச்சியடைந்தவர்.
ச - அன்றியும்
தநுர்வேதே ச - வில் வித்தையிலும்
நிரத: - ஆஸக்தியுள்ளவர்.
பித்ரு ஶுஶ்ருஷணே- பிதாவுக்குப் பணிவிடையில்
ரத: - ஆஸக்தர்.

बाल्यात् प्रभृति सुस्निग्धो लक्ष्मणो लक्ष्मिवर्धनः ।
रामस्य लोकरामस्य भ्रातुर्ज्येष्ठस्य नित्यशः॥

பால்யாத் ப்ரப்ருதி ஸுஸ்நிக்தோ லக்ஷ்மணோ லக்ஷ்மிவர்தன: ।
ராமஸ்ய லோகராமஸ்ய ப்ராதுர்ஜ்யேஷ்டஸ்ய நித்யஶ: ॥ 27

லக்ஷ்மி வர்தன - எல்லா அழகையும் பெருக்குகிற
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
லோக ராமஸ்ய - உல்கத்தை ரமிப்பிக்கிற
ஜ்யேஷ்டஸ்ய - ஜ்யேஷ்டரும்
ப்ராது: - உடன்பிறந்தவருமான
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
பால்யாத் - இளமை
ப்ரப்ருதி - முதல்
நித்யஶ: - எப்பொழுதும்
ஸுஸ்நிக்த: - அதிக அன்புள்ளவர்.

सर्वप्रियकरस्तस्य रामस्यापि शरीरतः ।
लक्ष्मणो लक्ष्मिसंपन्नो बहिः प्राण इवापरः ॥

ஸர்வ ப்ரியகரஸ்தஸ்ய ராமஸ்யாபி ஶரீரத: ।
லக்ஷ்மணோ லக்ஷ்மிஸம்பந்நோ பஹி: ப்ராண இவாபர: ॥ 28

லக்ஷ்மி ஸம்பந்ந: - எல்லா அழகும் நிரம்பிய
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்

ஶரீரத: அபி - சரீரத்தைக் காட்டிலும்
தஸ்ய - அந்த
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
அபர: - வேறான
பஹி: ப்ராண: - வெளிப்பிராணன் (பிராணனே வெளியில் உருவெடுத்து வந்தது)
இவ - போல்
ஸர்வ ப்ரியகர - ஸர்வவிதத்திலும் ப்ரியத்தைச் செய்பவர்.

न च तेन विना निद्रां लभते पुरुषोत्तमः ।
मृष्टमन्नमुपानीतमश्नाति न हि तं विना ॥

ந ச தேந விநா நித்ராம் லபதே புருஷோத்தம: ।
ம்ருஷ்டமந்நமுபாநீத மஶ்நாதி ந ஹி தம் விநா ॥ 29

தேந - அவர்
விநா - இல்லாமல்
புருஷோத்தம: - புருஷோத்தமர்
நித்ராம் ச - நித்திரையையும்
லபதே - அடைபவர்
ந - இல்லை.
தம் விநா - அவர் இல்லாமல்
உபாநீதம் - கொண்டுவரப்பட்ட
ம்ருஷ்டம் - சிரேஷ்டமான
அந்நம் - அன்னத்தையும்
அஶ்நாதி ந ஹி - உண்ணுகிறதே இல்லை.

यदा हि हयमारूढो मृगयां याति राघवः ।
तदैनं पृष्ठतोऽभ्येति सधनुः परिपालयन् ॥

யதா ஹி ஹயமாரூடோ ம்ருகயாம் யாதி ராகவ: ।
ததைநம் ப்ருஷ்டதோऽப்யேதி ஸதநு: பரிபாலயன் ॥ 30

ராகவ: - ராகவர்
யதா - எப்பொழுது
ஹயம் - குதிரையை
ஆரூட: - ஏறினவராய்,
ம்ருகயாம் - வேட்டைக்கு
யாதி - போகிறாரோ
அத - அப்பொழுது
ஏநம் - இவரை
ஸதநு: - வில்லோடு கூடினவராய்
பரிபாலயன் - பாதுகாப்பவராய்

ப்ருஷ்டத: - பின்பாக
யாதி - போகிறார்
ஹி - காண்!

भरतस्यापि शत्रुघ्नो लक्ष्मणावरजो हितः ।
प्राणैः प्रियतरो नित्यं तस्य चासीत् तथा प्रियः ॥

பரதஸ்யாபி ஶத்ருக்நோ லக்ஷ்மணாவரஜோ ஹித: ।
ப்ராணை: ப்ரியதரோ நித்யம் தஸ்ய சாஸீத் ததா ப்ரிய: ॥ 31

லக்ஷ்மணா வரஜ: - லக்ஷ்மணருக்கு இளையவரான
ஶத்ருக்ந: அபி - சத்ருக்னரும்
பரதஸ்ய - பரதருக்கு
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ப்ராணை: - ப்ராணனுக்கு மேலாகவே
ப்ரியதர: - அதிக அன்பு வைத்தவர்
தஸ்ய - அவருக்கு
ததா - அப்படியே
ஹித: - நன்மையே செய்பவராய்
ப்ரிய: ச - ப்ரியராகவும்
ஆஸீத் - இருந்தார்.

स चतुर्भिर्महाभागैः पुत्रैर्दशरथः प्रियैः ।
बभूव परमप्रीतो देवैरिव पितामहः ॥

ஸ சதுர்பிர் மஹாபாகை: புத்ரைர் தஶரத: ப்ரியை: ।
பபூவ பரமப்ரீதோ தேவைரிவ பிதாமஹ: ॥ 32

ஸ: தஶரத: - அந்த தசரதர்
மஹாபாகை: - மஹாபாக்யசாலிகளான
ப்ரியை: - அருமையான
சதுர்பி: - நான்கு
புத்ரை: - புத்ரர்களால்,
தேவை: - தேவர்களால்
பிதாமஹ: - ப்ரஹ்மதேவர்
இவ - போல
பரம ப்ரீத: - மிக ஸந்தோஷமடைந்தவராய்
பபூவ - ஆனார்.

ते यदा ज्ञानसंपन्नाः सर्वे समुदिता गुणैः ।
ह्रीमन्तः कीर्तिमन्तश्च सर्वज्ञा दीर्घदर्शिनः ॥

தே யதா ஞான ஸம்பந்நா: ஸர்வே ஸமுதிதா குணை: ।
ஹ்ரீமந்த: கீர்த்திமந்தஶ்ச ஸர்வஜ்ஞா தீர்கதர்ஶிந: ॥ 33

तेषामेवंप्रभावाणां सर्वेषां दीप्ततेजसाम् ।
पिता दशरथो हृष्टो ब्रह्मा लोकाधिपो यथा ॥

தேஷா மேவம்ப்ரபாவாணாம் ஸர்வேஷாம் தீப்ததேஜஸாம் ।
பிதா தமரதோ ஹ்ருஷ்டோ ப்ரஹ்மா லோகாதிபோ யதா ॥ 34

தே - அவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஞான ஸம்பந்நா: - ஞானத்தால் நிறைந்தவர்கள்.
குணை: - நற்குணங்களோடு
ஸமுதிதா: - கூடினவர்கள்.
ஹ்ரீமந்த: - அறியாமல் ஏதாவது செய்யக்கூடாத காரியம் செய்துவிட்டால் அதை நினைத்து அருவருப்புறும் இயல்புள்ளவர்கள்.
கீர்திமந்த: - கீர்த்தி பெற்றவர்கள்.
ச - அன்றியும்
ஸர்வஞா: - எல்லாமறிந்தவர்கள்.
தீர்க தர்ஶிந: - பின்வரப்போகிற பலனை முன்னமே அறிந்து அதற்கேற்ப நடந்து கொள்பவர்கள்
ஏவம் ப்ரபாவாணாம் - இவ்விதம் ப்ரபாவமுள்ள
தீப்த தேஜஸாம் - ஜ்வலிக்கிற காந்தியுடைய
தேஷாம் - அந்த
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருக்கும்
தமரத: - தசரதர்
யதா - எப்பொழுது
பிதா - பிதாவாக ஆனாரோ (அப்பொழுதவர்)
லோகாதிப: - லோகாதிபதியான
ப்ரஹ்மா யதா - ப்ரஹ்மதேவர்போல்
ஹ்ருஷ்ட: - களிப்புற்றவராய் இருந்தார்.

ते चापि मनुजव्याघ्रा वैदिकाध्ययने रताः ।
गुरुशुश्रूषणरता धनुर्वेदे च निष्ठिताः ॥

தே சாபி மநுஜவ்யாக்ரா வைதிகாத்யயனே ரதா: ।
குரு ஶுஶ்ரூஷணரதா தநுர்வேதே ச நிஷ்டிதா: ॥ 35

அபி ச - அன்றியும்
தே - அந்த
மநுஜ வ்யாக்ரா - மனித ச்ரேஷ்டர்கள்,
வைதிகாத் யயனே - வேதாங்கங்களான சாஸ்த்ரங்களைப் படிப்பதில்
ரதா: - ஊக்கமுடையவர்கள்.
குருஶுஶ்ருஷண பரா: - பெரியோர்களுக்குப் பணிவிடை செய்வதில் எப்பொழுதும் பிரியமுடையவர்கள்.

ச - இன்னும்
தநுர்வேதே - வில்வித்தையில்
நிஷ்டிதா: - தேர்ச்சியடைந்தவர்கள்.

अथ राजा दशरथस्तेषां दारक्रियां प्रति ।
चिन्तयामास धर्मात्मा सोपाध्यायः सबान्धवः ॥

அத ராஜா தமரதஸ் தேஷாம் தாரக்ரியாம் ப்ரதி ।
சிந்தயாமாஸ தர்மாத்மா ஸோபாத்யாய: ஸபாந்தவ: ॥ 36

அத - இப்படியிருக்கையில்
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
ஸோபாத்யாய: - உபாத்யாயர்களோடு கூடின
ஸ பாந்தவ: - பந்துக்களோடு கூடின
தமரத: - தசரதர்
ராஜா - மஹாராஜா
தேஷாம் - அவர்களுக்கு
தாரக்ரியாம் - விவாஹம் பண்ணுவதை
ப்ரதி - பற்றி
சிந்தயாமாஸ - ஆலோசித்தார்.

तस्य चिन्तयमानस्य मन्त्रिमध्ये महात्मनः ।
अभ्यागच्छन्महातेजा विश्वामित्रो महामुनिः ॥

தஸ்ய சிந்தயமாநஸ்ய மந்த்ரிமத்யே மஹாத்மந: ।
அப்யாகச்சந் மஹாதேஜா விஸ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ॥ 37

மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான
தஸ்ய - அவர்
மந்த்ரிமத்யே - மந்த்ரிகளின் நடுவில்
சிந்தயமானஸ்ய - சிந்தித்துக் கொண்டிருக்கையில்
மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்திரர் என்ற
மஹாமுனி: - மஹாமுனிவர்
அப்யாகச்சத் - வந்தார்.

स राज्ञो दर्शनाकाङ्क्षी द्वाराध्यक्षानुवाच ह ।
शीघ्रमाख्यात मां प्राप्तं कौशिकं गाधिनन्दनम् ॥

ஸ ராஜ்ஞோ தர்ஶநாகாங்க்ஷீ த்வாராத்யக்ஷாநுவாச ஹ ।
ஶீக்ரமாக்யாத மாம் ப்ராப்தம் கௌஶிகம் காதி நந்தநம் ॥ 38

ஸ: - அவர்
ராஜ்ஞ: - ராஜாவை

தர்ஶந காங்க்ஷீ - காண விரும்பியவராய்
த்வாராத்யக்ஷாந் - வாயிற் காப்போர்களைப் பார்த்து
உவாச - சொன்னார்:
ஹ - ஆச்சரியம்!
கௌஶிகம் - "குசிககுலத்தவரான
காதி நந்தநம் - காதியின் குமாரரான
மாம் - என்னை
ப்ராப்தம் - வந்திருப்பதாக
ஶீக்ரம் - விரைவில்
ஆக்யாத - சொல்லுங்கள்."

तच्छ्रुत्वा वचनं त्रासाद्राज्ञो वेश्म प्रदुद्रुवुः ।
संभ्रान्तमनसः सर्वे तेन वाक्येन चोदिताः ॥

தச்சருத்வா வசநம் த்ராஸாத் ராஜ்ஞோ வேஶ்ம ப்ரதுத்ருவு: ।
ஸம்ப்ராந்தமனஸ: ஸர்வே தேந வாக்யேந சோதிதா: ॥ 39

தஸ்ய - அவருடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஸர்வே - எல்லோரும்
தேந - அந்த
வாக்யேன - வாக்யத்தால்
சோதிதா: - ஏவப்பட்டவர்களாய்
ஸம்ப்ராந்த மனஸ: - பரபரப்புள்ள மனமுடையவர்களாய்
ராஜ்ஞ: - மஹாராஜாவினுடைய
வேஶ்ம - அரண்மனையை நோக்கி
ப்ரதுத்ருவு: - விரைந்தோடினார்கள்.

ते गत्वा राजभवनं विश्वामित्रमृषिं तदा ।
प्राप्तमावेदयामासुर्नृपायेक्ष्वाकवे तदा ॥

தே கத்வா ராஜபவனம் விஶ்வாமித்ரம் ரிஷிம் ததா ।
ப்ராப்தமாவேதயாமாஸுர் ந்ருபாயைக்ஷ்வாகவே ததா ॥ 40

தே - அவர்கள்
ததா - அப்பொழுது
ராஜபவனம் - ராஜக்ருஹத்தை
கத்வா - அடைந்து,
இஷ்வாகவே - இக்ஷ்வாகு வம்சத்தவரான
ந்ருபாய - மஹாராஜாவுக்கு

ருஷிம் - முனிவரான
விஶ்வாமித்ரம் - விசுவாமித்ரரை
ததா - அப்பொழுது
ப்ராப்தம் - வந்திருக்கிறதாக
ஆவேதயாமாஸு: - அறிவித்தார்கள்.

तेषां तद्वचनं श्रुत्वा सपुरोधाः समाहितः ।
प्रत्युज्जगाम तं हृष्टो ब्रह्माणमिव वासवः ॥

தேஷாம் தத் வசநம் ஶ்ருத்வா ஸபுரோதா: ஸமாஹித: ।
ப்ரத்யுஜ்ஜகாம தம் ஹ்ருஷ்டோ ப்ரஹ்மாணமிவ வாஸவ: ॥ 41

தேஷாம் - அவர்களுடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஹ்ருஷ்ட: - களிப்புற்றவராய்
ப்ரஹ்மாணம் - ப்ரம்மஹதேவரை
வாஸவ: இவ - இந்திரன்போல
தம் - அவரை
ஸபுரோதா: - புரோஹிதரோடு கூடினவராய்
ஸமாஹித: - ஜாக்ரதையுடன்
ப்ரத் யுஜ்ஜகாம - எதிர்கொண்டழைத்தார்.

स दृष्ट्वा ज्वलितं दीप्त्या तापसं संशितव्रतम् ।
प्रहृष्टवदनो राजा ततोऽर्घ्यं समुपाहरत् ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா ஜ்வலிதம் தீப்த்யா தாபஸம் ஸம்ஶிதவ்ரதம் ।
ப்ரஹ்ருஷ்டவதநோ ராஜா ததோऽர்க்யம் ஸமுபாஹரத் ॥ 42

தீப்த்யா - காந்தியோடு
ஜ்வலிதம் - விளங்குகிற
ஸம்ஶித வ்ரதம் - கடுமையான நியமமுடைய
தாபஸம் - முனிவரை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஸ: - அந்த
ராஜா - மஹாராஜா
ப்ரஹ்ருஷ்டவதன: - ப்ரஸன்னமுகராய்
தத: - அதன் பிறகு
அர்க்யம் - அர்க்யத்தை
ஸமுபாஹரத் - கொடுத்தார்.

स राज्ञः प्रतिगृह्यार्घ्यं शास्त्रदृष्टेन कर्मणा ।
कुशलं चाव्ययं चैव पर्यपृच्छन्नराधिपम् ॥

ஸ ராஞ: ப்ரதிக்ருஹ்யார்க்யம் ஶாஸ்த்ரத்ருஷ்டேந கர்மணா ।
குஶலம் சாவ்யயம் சைவ பர்யப்ருச்சந்நராதிபம் ॥ 43

ஸ: - அவர்
ராஞ: - மஹாராஜாவினுடைய
அர்க்யம் - அர்க்யத்தை
ஶாஸ்த்ர த்ருஷ்டேந - சாஸ்த்ரங்களில் கண்ட
கர்மணா - விதியினால்
ப்ரதி க்ருஹ்ய - க்ரஹித்துக்கொண்டு
ஏவ - உடனே
நராதிபம் - மஹாராஜாவின்
குஶலம் ச - க்ஷேமத்தையும்
அவ்யயம் ச - அபாயமில்லாததையும்
பர்ய ப்ருச்சத் - விசாரித்தார்.

पुरे कोशे जनपदे बान्धवेषु सुहृत्सु च ।
कुशलं कौशिको राज्ञः पर्यपृच्छत् सुधार्मिकः ॥

புரே கோஶே ஜநபதே பாந்தவேஷு ஸுஹ்ருத்ஸு ச ।
குஶலம் கௌஶிகோ ராஞ: பர்யப்ருச்சத் ஸுதார்மிக: ॥ 44

ஸுதார்மிக: - நல்ல தர்மங்களையுடைய
கௌஶிக: - குசிககுலத்தவர் (விச்வாமித்ரர்)
புரே - பட்டணத்திலும்
கோஶே - பொக்கிஷத்திலும்
ஜநபதே - தேசத்திலும்
பாந்தவேஷு - பந்துக்களிடத்திலும்
ஸுஹ்ருத்ஸு ச - சினேஹிதர்களிடத்திலும்
ராஞ: - மஹாராஜாவின்
குஶலம் - க்ஷேமத்தை
பர்யப்ருச்சத் - விசாரித்தார்.

अपि ते सन्नताः सर्वे सामन्ता रिपवो जिताः ।
दैवं च मानुषं चापि कर्म ते साध्वनुष्ठितम् ॥

அபி தே ஸந்நதா: ஸர்வே ஸாமந்தா ரிபவோ ஜிதா: ।
தைவம் ச மாநுஷம் சாபி கர்ம தே ஸாத்வநுஷ்டிதம் ॥ 45

தே - ''உம்முடைய
ஸாமந்தா: - சிற்றரசர்கள்

ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸந்நதா: ச - அடங்கி இருக்கிறார்களா?
ரிபவ: - சத்ருக்கள்
அபி ஜிதா: - ஜயிக்கப்பட்டார்களா?
தே - உம்முடைய
தைவம் - தேவஸம்பந்தமாயும்
மாநுஷம் - மனுஷ்யஸம்பந்தமாயுமுள்ள
கர்ம ச - கார்யமும்
ஸாது - நன்றாக
அபி அநுஷ்டிதம் - அனுஷ்டிக்கப்பட்டதா?''

वसिष्ठं च समागम्य कुशलं मुनिपुंगवः ।
ऋषींश्चान्यान् यथान्यायं महाभागानुवाच ह ॥

வஸிஷ்டம் ச ஸமாகம்ய குஶலம் முநிபுங்கவ: ।
ரிஷீம்ஶ்சான்யான் யதான்யாயம் மஹாபாகாநுவாச ஹ ॥ 46

முனி புங்கவ: - முனிபுங்கவர்
வஸிஷ்டம் ச - வஸிஷ்டருக்கும்
ஸமாகம்ய - ஸமீபம் போய்
மஹா பாகான் - மஹா பாக்யமுடைய
அன்யான் - இதர
ரிஷீன் - ரிஷிகளுக்கும்
யதான்யாயம் - விதிப்ரகாரம்
குஶலம் - க்ஷேமத்தை
உவாச - சொன்னார்.

ते सर्वे हृष्टमनसस्ततो राज्ञो निवेशनम् ।
विविशुः पूजितास्तत्र निषेदुश्च यथार्हतः ॥

தே ஸர்வே ஹ்ருஷ்ட மனஸஸ்ததோ ராஞோ நிவேஶநம் ।
விவிஶு: பூஜிதாஸ் தத்ர நிஷேதுஶ்ச யதார்ஹத: ॥ 47

ஹ - ஆச்சர்யம்!
பூஜிதா: - பூஜிக்கப்பட்டவர்களாய்
ஹ்ருஷ்டமனஸ: - மனக்களிப்புடையவர்களாய்
தே - அவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
தத: - அப்பொழுது
ராஞ: - பூபதியினுடைய
நிவேஶநம் - சபைக்குள்
விவிஶு: - ப்ரவேசித்தார்கள்.

தத்ர - அங்கு
ச - உடனே
யதார்ஹத: - உசிதப்ரகாரம்
நிஷேது: - உட்கார்ந்தார்கள்.

अथ हृष्टमना राजा विश्वामित्रं महामुनिम् ।
उवाच परमोदारो हृष्टस्तमभिपूजयन् ॥

அத ஹ்ருஷ்டமநா ராஜா விஶ்வாமித்ரம் மஹாமுநிம் ।
உவாச பரமோதாரோ ஹ்ருஷ்ட: ஸமபிபூஜயன் ॥ 48

அத - பிறகு
பரமோதார: - அபேக்ஷித்தவைகளையெல்லாமளிக்கத் தக்கவரான
ராஜா - ராஜா
ஹ்ருஷ்டமநா - மனக்களிப்புடையவராய்
ஹ்ருஷ்ட: - மயிர்க்கூச்செறிந்த தேகமுடையவராய்
மஹாமுனிம் - மஹாமுனிவரான
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரைப் பார்த்தே
ஸமபி பூஜயன் - நன்றாகப் பூஜித்தவராய்
உவாச - சொன்னார்.

यथाऽमृतस्य संप्राप्तिर्यथा वर्षमनूदके ।
यथा सदृशदारेषु पुत्रजन्म प्रशस्यते ॥

யதாம்ருதஸ்ய ஸம்ப்ராப்திர் யதா வர்ஷமநூதகே ।
யதா ஸத்ருஶதாரேஷு புத்ரஜந்மப்ரஶஸ்யதே ॥ 49

प्रनष्टस्य यथा लाभो यथा हर्षो महोदये ।
तथैवागमनं मन्ये स्वागतं ते महामुने ॥

ப்ரநஷ்டஸ்ய யதா லாபோ யதா ஹர்ஷோ மஹோதயே ।
ததைவாகமநம் மந்யே ஸ்வாகதம் தே மஹாமுனே ॥ 50

மஹாமுனே - ''ஓ மஹாமுனிவரே
அம்ருதஸ்ய - அம்ருதத்தினுடைய
ஸம்ப்ராப்தி: - கிடைக்கப் பெறுதல்
யதா - எவ்வண்ணமோ,
அநூதகே - ஜலமற்றவிடத்தில்
வர்ஷம் - மழை பொழிதல்
யதா - எவ்வண்ணமோ
ஸத்ருஶ தாரேஷு - தனக்குச் சரியான மனைவியிடத்தில்
புத்ர ஜன்ம - புத்ரோத்பத்தி

ப்ரஶஸ்யதே - கொண்டாடப்படுகிறது
யதா - எவ்வண்ணமோ
ப்ரநஷ்டஸ்ய - பெருநஷ்டமடைந்தவனுக்கு
லாப: - லாபம் கிடைத்தால்
யதா - எவ்வண்ணமோ,
மஹோதயே - பெரிய உத்ஸவத்தில்
ஹர்ஷ: - ஸந்தோஷம்
யதா - எவ்வண்ணமோ
ததா ஏவ - அவ்வண்ணமே
தே - உம்முடைய
ஆகமனம் - வரவை
ஸ்வாகதம் - நல்வரவாக
மன்யே - எண்ணுகிறேன்.

कं च ते परमं कामं करोमि किमु हर्षितः ।
पात्रभूतोऽसि मे ब्रह्मन् दिष्ट्या प्राप्तोऽसि धार्मिक ॥

கம் ச தே பரமம் காமம் கரோமி கிமு ஹர்ஷித: ।
பாத்ர பூதோ஽ஸி மே ப்ரஹ்மந் திஷ்ட்யா ப்ராப்தோ஽ஸி தார்மிக ॥ 51

தே - ''உமக்கு
ஹர்ஷித: - மகிழ்ச்சியோடு கூடிய நான்
கம் ச - யாதொரு
பரமம் - ச்ரேஷ்டமான
காமம் - மனோரதத்தை
கிமு - எந்தவிதமாயும்
கரோமி - செய்கிறேன்.
விப்ர - ப்ராஹ்மணரே!
மே - என்
பாத்ர பூத: - தானங்களைப் பெறுவதற்கு உத்தம பாத்திரமானவராய்
அஸி - இருக்கிறீர்.
தார்மிக - ஓ தர்மிஷ்டரே!
திஷ்ட்யா - பாக்ய விசேஷத்தால்
ப்ராப்த: - இங்கு வந்தவர்
அஸி - ஆகிறீர்.

अद्य मे सफलं जन्म जीवितं च सुजीवितम् ॥

அத்ய மே ஸபலம் ஜந்ம ஜீவிதம் ச ஸுஜீவிதம் ॥ 52

மே - ''என்னுடைய
ஜன்ம - ஜன்மம்

அத்ய - இப்பொழுது
ஸபலம் - ஸபலமானது
ஜீவிதம் - பிழைப்பும்
ஸுஜீவிதம் - நற்பிழைப்பானது.

पूर्वं राजर्षिशब्देन तपसा द्योतितप्रभः ।
ब्रह्मर्षित्वमनुप्राप्तः पूज्योऽसि बहुधा मया ॥

பூர்வம் ராஜர்ஷி ஶப்தேந தபஸா த்யோதிதப்ரப: ।
ப்ரஹ்மர்ஷித்வமநுப்ராப்த: பூஜ்யோऽஸி பஹுதா மயா ॥ 53

பூர்வம் - ''முதலில்
ராஜர்ஷி ஶப்தேந - ராஜர்ஷிப்பட்டத்தோடு
தபஸா - தவத்தால்
த்யோதிதப் ப்ரப: - ப்ரகாசிக்கும் காந்தியுடையவராய்
ப்ரஹ்மர்ஷித்வம் - ப்ரஹ்மரிஷிப் பட்டத்தை
அநு ப்ராப்த: - பெற்றவர்.
மயா - என்னால்
பஹுதா - பலவிதமாக
பூஜ்ய: அஸி - பூஜிக்கப்பட வேண்டியவர் ஆகிறீர்.

तदद्भुतमिदं ब्रह्मन् पवित्रं परमं मम ।
शुभक्षेत्रगतश्चाहं तव संदर्शनात् प्रभो ॥

ததத்புதமிதம் ப்ரஹ்மன் பவித்ரம் பரமம் மம ।
ஶுப க்ஷேத்ரகதஶ்சாஹம் தவ ஸந்தர்ஶநாத் ப்ரபோ ॥ 54

ப்ரபோ - ''ஓ ப்ரபுவே!
தவ - உம்முடைய
ஸந்தர்ஶநாத் - தரிசனத்தால்
அஹம் - நான்
ஶுப க்ஷேத்ர கத: ச - புண்யக்ஷேத்ரத்தையடைந்தவனே.
விப்ர - ப்ராஹ்மணரே!
தத் இதம் - அந்த இது
மம - எனக்கு
பரமம் - மிகவும்
பவித்ரம் - பரிசுத்தம்
அத்புதம் - ஆச்சர்யம்.

ब्रूहि यत् प्रार्थितं तुभ्यं कार्यमागमनं प्रति ।
इच्छाम्यनुगृहीतोऽहं त्वदर्थपरिवृद्धये ॥

ப்ரூஹி யத் ப்ரார்திதம் துப்யம் கார்யமாகமனம் ப்ரதி ।
இச்சாம்யநுக்ருஹீதோऽஹம் த்வதர்தபரிவ்ருத்தயே ॥ 55

ஆகமனம் - ''உங்கள் வரவை
ப்ரதி - பற்றினவகையில்
துப்யம் - உம்மால்
யத் கார்யம் - எந்தக் கார்யம்
ப்ரார்திதம் - உத்தேசிக்கப்பட்டதோ (அதை)
ப்ரூஹி - சொல்லும்
அஹம் - நான்
அநு க்ருஹீத: - அனுக்ரஹிக்கப்பட்ட
த்வதர்த பரிவ்ருத்தயே-உமக்கு ஊழியம் செய்ய
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.

कार्यस्य न विमर्शं च गन्तुमर्हसि कौशिक ।
कर्ता चाहमशेषेण दैवतं हि भवान् मम ॥

கார்யஸ்ய ந விமர்ஶம் ச கந்துமர்ஹஸி கௌஶிக ।
கர்தா சாஹமஶேஷேண தைவதம் ஹி பவான் மம ॥

கௌஶிக - ''ஓ குசிககுலத்தவரே!
கார்யஸ்ய - கார்யத்தைப் பற்றிய
விமர்ஶம் ச - ஸந்தேஹத்தை
கந்தும் - அடைய
அர்ஹஸி ந - உரியவரல்லர்
அஹம் - நான்
அஶேஷேண ச - எல்லாவற்றையும் குறையில்லாமல்
கர்தா - செய்கிறவன்.
பவான் - நீர்
மம - எனக்கு
தைவதம் - கடவுள்
ஹி - அன்றோ!

मम चायमनुप्राप्तो महानभ्युदयो द्विज ।
तवागमनजः कृत्स्नो धर्मश्चानुत्तमो मम ॥

மம சாயமநுப்ராப்தோ மஹாநப்யுதயோ த்விஜ ।
தவாகமநஜ: க்ருத்ஸ்நோ தர்மஶ்சாநுத்தமோ மம ॥ 57

த்விஜ - ''ஓ ப்ராஹ்மணரே
மம - எனக்கு
அயம் - இந்த
மஹான் - பெரிய

அப்யுதய: ச - சம்பத்தும்
அநு ப்ராப்த: - வந்துவிட்டது.
தவ - உம்முடைய
ஆகமநஜ: - வரவினாலுண்டான
தர்ம: - தர்மம்
க்ருத்ஸ்ந: ச - எல்லாம்
மம - எனக்கு
அநுத்தம: - சிறந்தது.''

इति हृदयसुखं निशम्य वाक्यं श्रुतिसुखमात्मवता विनीतमुक्तम् ।
प्रथितगुणयशा गुणैर्विशिष्टः परमऋषिः परमं जगाम हर्षम् ॥

இதி ஹ்ருதயஸுகம் நிஶம்ய வாக்யம்
ஶ்ருதி ஸுகமாத்மவதா விநீத முக்தம் ।
ப்ரதித குணயஶா குணைர்விஶிஷ்ட:
பரம ரிஷி: பரமம் ஜகாம ஹர்ஷம் ॥ 58

இதி - இவ்விதம்
ஹ்ருதயஸுகம் - மனதுக்கு சுகமான
ஶ்ருதிஸுகம் - கேட்பதற்கு சுகமான
ஆத்மவதா - புத்திமானாலே
விநீதம் - வினயத்தோடு
உக்தம் - சொல்லப்பட்ட
வாக்யம் நிஶம்ய - சொல்லைக் கேட்டு
ப்ரதித குண யஶா: - பெரும் கீர்த்திபெற்ற
குணை: விஶிஷ்ட: - நற்குணங்களோடு கூடின
பரம: ருஷி: - மஹரிஷி (விச்வாமித்ரர்)
பரமம் ஹர்ஷம் - அதிக ஸந்தோஷத்தை
ஜகாம - அடைந்தார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகியே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ஶ்ரீராமாத்யவதாரோ நாம அஷ்டாதஶ: ஸர்க: ॥

ஏகோநவிம்ஶ: ஸர்க: - 19

तच्छ्रुत्वा राजसिंहस्य वाक्यमद्भुतविस्तरम् ।
हृष्टरोमा महातेजा विश्वामित्रोऽभ्यभाषत ॥

தச்ச்ருத்வா ராஜ ஸிம்ஹஸ்ய வாக்யமத்புதவிஸ்தரம் ।
ஹ்ருஷ்டரோமா மஹாதேஜா விச்வாமித்ரோऽப்யபாஷத ॥ 1

ராஜ ஸிம்ஹஸ்ய - ராஜச்ரேஷ்டருடைய
அத்புத விஸ்தரம் - ஆச்சரியப்படும்படியும் அனேக பிரகாரமாயுமிருக்கிற
தத் - அந்த
வாக்யம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஹ்ருஷ்டரோமா - சிலிர்த்த மயிருடையவராய்
மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியாய்
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
அப்ய பாஷத - சொன்னார்.

सदृशं राजशार्दूल तवैतद्भुवि नान्यथा ।
महावंशप्रसूतस्य वसिष्ठव्यपदेशिनः ॥

ஸத்ருஶம் ராஜஶார்தூல தவைதத் புவி நான்யதா ।
மஹாவம்ஶ ப்ரஸூதஸ்ய வஸிஷ்டவ்யபதேஶின: ॥ 2

ராஜ ஶார்தூல - ''ஹே ராஜச்ரேஷ்ட!
புவி - உலகில்
மஹாவம்ஶ ப்ரஸூதஸ்ய - உயர்ந்த குலத்திலுதித்த
வஸிஷ்ட வ்யபதேஶின: - வஸிஷ்டரை குருவாகவடைந்து விளங்குகிற
தவ ஏவ - உமக்கே
ஸத்ருஶம் - சரியானது
அன்யத: ந - வேறுவிதமாக இல்லை.

यत्तु मे हृद्गतं वाक्यं तस्य कार्यस्य निश्चयम् ।
कुरुष्व राजशार्दूल भव सत्यप्रतिश्रवाः ॥

யத் து மே ஹ்ருத் கதம் வாக்யம் தஸ்ய கார்யஸ்ய நிஶ்சயம் ।
குருஷ்வ ராஜ ஶார்தூல பவ ஸத்யப்ரதிஶ்ரவா: ॥

ராஜ ஶார்தூல - ''ராஜச்ரேஷ்ட!
மே - என்னுடைய

ஹ்ருத் கதம் - மனதிலிருக்கிறது
யத் - எதுவோ அது
து - இப்பொழுதே
வாக்யம் - தெரிவிக்கப்படுகிறது.
தஸ்ய - அந்த
கார்யஸ்ய - கார்யத்தினுடைய
நிஶ்சயம் - நிறைவேற்றுதலை
குருஷ்வ - செய்யக்கடவீர்.
ஸத்யப்ரதி ஶ்ரவா: - ஸத்யமான ப்ரதிக்ஞையையுடையவராக
பவ - ஆகும்.

अहं नियममातिष्ठे सिद्ध्यर्थं पुरुषर्षभ ।
तस्य विघ्नकरौ द्वौ तु राक्षसौ कामरूपिणौ ॥

அஹம் நியமமாதிஷ்டே ஸித்த்யர்தம் புருஷர்ஷப ।
தஸ்ய விக்நகரௌ த்வௌ து ராக்ஷஸௌ காம ரூபிணௌ ॥ 4

புருஷர்ஷப - ''ஹே புருஷச்ரேஷ்ட!
அஹம் - நான்
ஸித்த்யர்தம் - ஸித்தியின் பொருட்டு
நியமம் - (யக்ஞ) தீக்ஷையை
ஆதிஷ்டே - ஸ்வீகரித்திருக்கிறேன்.
தஸ்ய - அதற்கு
து - இப்பொழுது
விக்நகரௌ - விகாதம் செய்கிறவர்கள்
காமரூபிணௌ - வேண்டிய வடிவம் கொள்ளவல்ல
த்வௌ - இரண்டு
ராக்ஷஸௌ - ராக்ஷஸர்கள்.

मारीचश्च सुबाहुश्च वीर्यवन्तौ सुशिक्षितौ ।
तौ मांसरुधिरौघेण वेदिं तामभ्यवर्षताम् ॥
व्रते मे बहुशश्चीर्णे समाप्त्यां राक्षसाविमौ ॥

மாரீசஶ்ச ஸுபாஹுஶ்ச வீர்யவந்தௌ ஸுஶிக்ஷிதௌ ।
தௌமாம்ஸ ருதிரௌகேண வேதிம் தாமப்யவர்ஷதாம் ।
வ்ரதே மே பஹுஶஶ்சீர்ணே ஸமாப்த்யாம் ராக்ஷஸாவிமௌ ॥ 6

மே - ''என்னுடைய
வ்ரதே - வ்ரதம்
பஹுஶ: - பெரும்பாலும்
சீர்ணே - அனுஷ்டிக்கப்படுமளவில்
ஸமாப்த்யாம் - முடிவு ஸமயத்தில்

மாரீச: ச - மாரீசனென்றும்
ஸுபாஹு: ச - சுபாஹுவென்றும்
வீர்யவந்தௌ - பல பராக்ரமமுள்ள
ஸுஶிக்ஷிதௌ - நன்கு சிக்ஷையடைந்த
இமௌ - இந்த
தௌ ராக்ஷஸௌ - இரண்டு ராக்ஷஸர்கள்
மாம்ஸ ருதிரௌகேன- மாம்சத்துடன் கூடின ரத்தப்ரவாஹத்தாலே
தாம் - அந்த
வேதிம் - மேடையில்
அப்ய வர்ஷதாம் - சொரிந்தார்கள்.

अवधूते तथाभूते तस्मिन्नियमनिश्चये ।
कृतश्रमो निरुत्साहस्तस्माद्देशादपाक्रमम् ॥

அவதூதே ததாபூதே தஸ்மின் நியமநிஶ்சயே ।
க்ருதஶ்ரமோ நிருத்ஸாஹஸ் தஸ்மாத் தேஶாதபாக்ரமம் ॥ 7

ததாபூதே - ''அவ்வண்ணம்
தஸ்மின் - என்னுடைய
நியம நிஶ்சயே - வ்ரதத்தின் நிறைவேறுதல்
அவதூதே - இடையூறு செய்யப்பட்டவளவில்
க்ருத ஶ்ரம: - ச்ரமமெல்லாம் வீணானவனாக
நிருத்ஸாஹ: - உத்ஸாஹம் குன்றியவனாய்
தஸ்மாத் - அந்த
தேஶாத் - தேசத்திலிருந்து
அபாக்ரமம் - வந்தேன்.

न च मे क्रोधमुत्स्रष्टुं बुद्धिर्भवति पार्थिव ।
तथाभूता हि सा चर्या न शापस्तत्र मुच्यते ॥

ந ச மே க்ரோதமுத் ஸ்ரஷ்டும் புத்திர்பவதி பார்திவ ।
ததாபூதா ஹி ஸா சர்யா ந ஶாபஸ்தத்ர முச்யதே ॥ 8

பார்திவ - ''ஹே ராஜன்!
க்ரோதம் - க்ரோதத்தை
உத்ஸ்ரஷ்டும் - ப்ரயோகிக்க
புத்தி: ச - மனதில் எண்ணமே
மே - எனக்கு
பவதி ந - உண்டாகிறதில்லை.
ஹி - ஏனென்றால்
ஸா - அந்த
சர்யா - அனுஷ்டானம்

ததா பூதா - அவ்விதமானது
தத்ர - விஷயம் அப்படி இருப்பதால்
ஶாப: - சாபம்
முச்யதே ந - இடலாகாது.

स्वपुत्रं राजशार्दूल रामं सत्यपराक्रमम् ।
काकपक्षधरं शूरं ज्येष्ठं मे दातुमर्हसि ॥

ஸ்வ புத்ரம் ராஜ ஶார்தூல ராமம் ஸத்ய பராக்ரமம் ।
காகபக்ஷதரம் ஶூரம் ஜ்யேஷ்டம் மே தாதுமர்ஹஸி ॥ 9

ராஜ ஶார்தூல - "ராஜச்ரேஷ்ட!
ஸத்ய பராக்ரமம் - ஸத்ய பராக்ரமமுள்ள
காக பக்ஷதரம் - பக்கக்குடுமி வைத்துக் கொண்டிருக்கிற
வீரம் - சூரரான
ஜ்யேஷ்டம் - ஜ்யேஷ்டரான
ஸ்வ புத்ரம் - உமது குமாரரான
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
மே - எனக்கு
தாதும் - அதீனத்தில் வைக்க
அர்ஹஸி - அனுமதியளிக்க வேண்டியவராகிறீர்.

शक्तो ह्येष मया गुप्तो दिव्येन स्वेन तेजसा ।
राक्षसा ये विकर्तारस्तेषामपि विनाशने ॥

ஶக்தோ ஹ்யேஷ மயாகுப்தோ திவ்யேன ஸ்வேன தேஜஸா ।
ராக்ஷஸா யே விகர்தாரஸ் தேஷாமபி விநாஶனே ॥ 10

மயா - "என்னால்
குப்த: - பாதுகாக்கப்பட்ட
ஏஷ: - இவர்
திவ்யேன - திவ்யமான
ஸ்வேன - தமது
தேஜஸா - தேஜோமஹிமையால்
அபகர்தார: - இடையூறு செய்கிற
ராக்ஷஸா: - ராக்ஷஸர்கள்
யே - எவர்களோ
தேஷாம் அபி - அவர்களை
விநாஶனே - நாசம் செய்வதில்
ஶக்த: - சக்தர்;
ஹி - நிச்சயம்!

श्रेयश्चास्मै प्रदास्यामि बहुरूपं न संशयः ।
त्रयाणामपि लोकानां येन ख्यातिं गमिष्यति ॥

ஶ்ரேயஶ் சாஸ்மை ப்ரதாஸ்யாமி பஹுரூபம் ந ஸம்ஶய: ।
த்ரயாணாமபி லோகாநாம் யேன க்யாதிம் கமிஷ்யதி ॥ 11

அஸ்மை - "இவருக்கு
பஹுரூபம் - அனேகவிதமான
ஶ்ரேய: ச - ச்ரேயஸ்ஸையும்
ப்ரதாஸ்யாமி - கொடுக்கிறேன்.
ஸம்ஶய: ந - ஸந்தேஹம் வேண்டாம்.
யேன - அதனால்
த்ரயாணாம் - மூன்று
லோகாநாம் அபி - லோகங்களுக்குள்ளும்
க்யாதிம் - ப்ரஸித்தியை
கமிஷ்யதி ச - அடையப் போகிறார்.

न च तौ राममासाद्य शक्तौ स्थातुं कथंचन ।
न च तौ राघवादन्यो हन्तुमुत्सहते पुमान् ॥

ந ச தௌ ராமமாஸாத்ய ஶக்தௌ ஸ்தாதும் கதஞ்சன ।
ந ச தௌ ராகவாதன்யோ ஹந்துமுத்ஸஹதே புமான் ॥ 12

தௌ ச - "அவ்விருவர்களும்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஆஸாத்ய - நெருங்கி
கதஞ்சன - எவ்விதத்திலும்
ஸ்தாதும் - நிற்க
ஶக்தௌ ந - சக்தர்களில்லை.
ராகவாத் - ஸ்ரீராகவரைக் காட்டிலும்
அன்ய: - வேறு
புமான் ச - புருஷனும்
தௌ - அவ்விருவர்களை
ஹந்தும் - வதைசெய்ய
உத்ஸஹதே ந - சக்தனாகான்.

वीर्योत्सिक्तौ हि तौ पापौ कालपाशवशं गतौ ।
रामस्य राजशार्दूल न पर्याप्तौ महात्मनः ॥
न च पुत्रगतं स्नेहं कर्तुमर्हसि पार्थिव ॥

வீர்யோத்ஸிக்தௌ ஹி தௌ பாபௌ காலபாஶவஶம் கதௌ ।
ராமஸ்ய ராஜஶார்தூல ந பர்யாப்தௌ மஹாத்மன: ॥
ந ச புத்ரகதம் ஸ்நேஹம் கர்துமர்ஹஸி பார்திவ ॥ 13

வீர்யோத் ஸிக்தௌ - ''வீர்யத்தால் கர்வமடைந்தவர்களான
காலபாஶவஶம் கதௌ - யமனுடைய கட்டுக்குட்பட்டவர்களான
தௌ பாபௌ - அந்தப் பாபிகள்,
ராஜ ஶார்தூல - ராஜச்ரேஷ்ட!
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
பர்யாப்தௌ ந - எதிர்க்கும் தரமுடையவரல்லர்.
ஹி - ஆதலால்
பார்திவ - ராஜன்!
புத்ர க்ருதம் - பிள்ளையென்பதாலுண்டாகும்
ஸ்நேஹம் ச - அபிமானத்தையும்
கர்தும் அர்ஹஸி ந - பாராட்டக் கூடாதவராகிறீர்.

दशरात्रस्तु यज्ञश्च तस्मिन् रामेण राक्षसौ ।
हन्तव्यौ विघ्नकर्तारौ मम यज्ञस्य वैरिणौ ॥

தஶராத்ரஸ்து யக்ஞஶ்ச தஸ்மின் ராமேணராக்ஷஸௌ
ஹந்தவ்யௌ விக்னகர்தாரௌமம யக்ஞஸ்ய வைரிணௌ 14

யக்ஞ: ச - ''யக்ஞமும்
தஶராத்ர: ச - பத்துநாள் கார்யம்தான்.
தஸ்மின் - அந்த
மம - என்னுடைய
யக்ஞஸ்ய - யாகத்திற்கு
விக்ன கர்தாரௌ - விக்னம் செய்யும்
வைரிணௌ - சத்ருக்களான
ராக்ஷஸௌ - ராக்ஷஸர்கள்
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஹந்தவ்யௌ - கொல்லப்பட வேண்டியவர்கள்.

अहं ते प्रतिजानामि हतौ तौ विद्धि राक्षसौ ॥

அஹம் தே ப்ரதிஜாநாமி ஹதௌ தௌ வித்தி ராக்ஷஸௌ । 15

அஹம் - ''நான்
தே - உமக்கு
ப்ரதிஜாநாமி - நிச்சயமாய் சொல்கிறேன்
தௌ - இந்த இரண்டு
ராக்ஷஸௌ - ராக்ஷஸர்கள்
ஹதௌ - மாண்டவர்களாக
வித்தி - தெரிந்துகொள்ளவும்.

अहं वेद्मि महात्मानं रामं सत्यपराक्रमम् ।
वसिष्ठोऽपि महातेजा ये चेमे तपसि स्थिताः ॥

அஹம் வேத்மி மஹாத்மாநம் ராமம் ஸத்யபராக்ரமம் ।
வஸிஷ்டோऽபி மஹாதேஜா யே சேமே தபஸி ஸ்திதா: ॥ 16

அஹம் - ''நான்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
மஹாத்மாநம் - மஹாத்மாவாக
ஸத்ய பராக்ரமம் - ஸத்யபராக்ரமராக
வேத்மி - உண்மையாய் அறிகிறேன்.
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
வஸிஷ்ட: அபி - வஸிஷ்டரும்
யே - எவர்கள்
தபஸி - தவம் புரிவதில்
ஸ்திதா: - நிலைகொண்டவர்களோ
இமே ச - அந்த இவர்களும் (அறிவார்கள்.)

यदि ते धर्मलाभं च यशश्च परमं भुवि ।
स्थिरमिच्छसि राजेन्द्र रामं मे दातुमर्हसि ॥

யதி தே தர்மலாபம் ச யஶஶ்ச பரமம் புவி ।
ஸ்திரமிச்சஸி ராஜேந்த்ர ராமம் மே தாதுமர்ஹஸி ॥ 17

தே - ''உமக்கு
தர்மலாபம் - புண்யப்பேற்றையும்
புவி - உலகில்
ஹிதம் - ஹிதமான
பரமம் - ச்ரேஷ்டமான
யஶ: ச - கீர்த்தியையும்
இச்சஸி யதி - விரும்புகிறீராகில்
ராஜேந்த்ர - ராஜச்ரேஷ்ட!
ராமம் மே - ஸ்ரீராமனை எனது
தாதும் - அதீனத்தில் வைக்க
அர்ஹஸி - அனுமதியளிக்க வேண்டியவராகிறீர்.

यद्यभ्यनुज्ञां काकुत्स्थ ददते तव मन्त्रिणः ।
वसिष्ठप्रमुखाः सर्वे ततो रामं विसर्जय ॥

யத்யப்யநுக்ஞாம் காகுத்ஸ்த தததே தவ மந்த்ரிண: ।
வஸிஷ்டப்ரமுகா: ஸர்வே ததோ ராமம் விஸர்ஜய ॥ 18

காகுத்ஸ்த - ''ககுத்ஸ்த வம்சத்தவரே!
வஸிஷ்ட ப்ரமுகா: - வஸிஷ்டர் முதலான
தவ - உம்முடைய
மந்த்ரிண: - மந்த்ரிகள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
அப்யநுக்ஞாம் - அனுமதியை
தததே - கொடுக்கிறார்கள்.
யதி - இப்படியாகில்
தத: - அப்பொழுது
ராமம் - ஸ்ரீராமனுக்கு
விஸர்ஜய - போக அனுமதி கொடும்.

अभिप्रेतमसंसक्तमात्मजं दातुमर्हसि ।
दशरात्रं हि यज्ञस्य रामं राजीवलोचनम् ॥

அபிப்ரேத மஸம்ஸக்த மாத்மஜம் தாதுமர்ஹஸி ।
தஶராத்ரம் ஹி யஞஸ்ய ராமம் ராஜீவலோசனம் ॥ 19

ராஜீவ லோசனம் - ''செந்தாமரைக் கண்ணனான
அபிப்ரேதம் - ப்ரியனான
ஆத்மஜம் - புத்ரனான
ராமம் - ஸ்ரீராமனை
யக்ஞஸ்ய - யாகத்திற்காக
தஶராத்ரம் - பத்து நாட்களுக்கு
அஸம் ஸக்தம் - பக்கத்திலில்லாதவராய்
தாதும் - விட்டுவைக்க
ஹி - நிச்சயமாய்
அர்ஹஸி - சம்மதியளிக்க வேண்டியவராகிறீர்.

नात्येति कालो यज्ञस्य यथायं मम राघव ।
तथा कुरुष्व भद्रं ते मा च शोके मनः कृथाः ॥

நாத்யேதி காலோ யக்ஞஸ்ய யதாயம் மம ராகவ ।
ததா குருஷ்வ பத்ரம் தே மா ச ஶோகே மன: க்ருதா: ॥ 20

ராகவ - ''ரகுவம்சத்தவரே!
மம - என்னுடைய
யக்ஞஸ்ய - யாகத்தினுடைய
அயம் கால: - இந்தக் காலம்
யதா - எப்படி
அத்யேதி - கடத்துவிடுகிறது
ந - இல்லையோ

ததா - அப்படி
குருஷ்வ - செய்யக்கடவீர்.
தே பத்ரம் - உமக்கு மங்களம்.
ஶோகே ச - சோகத்திலும்
மன: - மனதை
மாக்ருதா: - செலுத்தாதிருக்கக் கடவீர்.''

इत्येवमुक्त्वा धर्मात्मा धर्मार्थसहितं वचः।
विरराम महातेजा विश्वामित्रो महामुनिः ॥

இத்யேவ முக்த்வா தர்மாத்மா தர்மார்தஸஹிதம் வச: ।
விரராம மஹாதேஜா விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ॥ 21

இதி - இப்படி
தர்மார்த ஸஹிதம் - தர்மார்த்தங்களோடு கூடின
வச: - வார்த்தையை
ஏவம் - இவ்வண்ணம்
உக்த்வா - சொல்லி,
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
மஹாமுனி: - மஹாமுனிவரான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
விரராம - முடித்தார்.

स तन्निशम्य राजेन्द्रो विश्वामित्रवचः शुभम् ।
शोकमभ्यगमत्तीव्रं व्यषीदत भयान्वितः ॥

ஸ தந்நிஶம்ய ராஜேந்த்ரோ விஶ்வாமித்ரவச: ஶுபம் ।
ஶோகமப்யகமத் தீவ்ரம் வ்யஷீதத பயான்வித: இதி ॥

ஸ: - அந்த
ராஜேந்த்ர: - ராஜச்ரேஷ்டர்
ஶுபம் - ஹிதகரமான
தத் - அந்த
விஶ்வாமித்ர வச: - விச்வாமித்ரரின் வார்த்தையை
நிஶம்ய - கேட்டு
தீவ்ரம் - கடுமையான
ஶோகம் - சோகத்தை
அப்யகமத் - அடைந்தார்.
பயான் வித: - பயமுற்றவராய்
வ்யஷீதத - மனங்குன்றிப் போனார்.

इति हृदयमनोविदारणं मुनिवचनं तदतीव शुश्रुवान् ।
नरपतिरगमन्महान् महात्मा व्यथितमनाः प्रचचाल चासनात् ॥

இதி ஹ்ருதய மநோவிதாரணம்
முனிவசனம் தததீவ ஶுஶ்ருவான் ।
நரபதிரகமன்மஹான் மஹாத்மா
வ்யதிதமநா: ப்ரசசால சாஸநாத் ॥ 23

மஹான்	-	மிகவும் சிறந்த
மஹாத்மா	-	மஹாத்மாவான
நரபதி:	-	மஹாராஜா
தத்	-	அந்த
முனி வசனம்	-	முனிவரின் வார்த்தையை
இதி	-	இவ்வாறு
ஹ்ருதய மநோ விதாரணம்	-	ஹ்ருதயத்தின் மர்மத்தை பிளப்பதாய்
ஶுஶ்ருவான்	-	செவி கொடுத்தவராய்
அதீவ	-	மிகவும்
வ்யதிதமநா:	-	வருந்தின மனமுடையவராய்
அபவத்	-	ஆனார்.
ஆஸநாத் ச	-	ஆஸனத்திலிருந்தும்
ப்ரசசால	-	அசைந்துவிட்டார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
விஶ்வாமித்ரவாக்யம் நாம ஏகோநவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

விம்ஶ: ஸர்க: - 20

तच्छ्रुत्वा राजशार्दूलो विश्वामित्रस्य भाषितम् ।
मुहूर्तमिव निःसंज्ञः संज्ञावानिदमब्रवीत् ॥

தச் ச்ருத்வா ராஜஶார்தூலோ விஶ்வாமித்ரஸ்ய பாஷிதம் ।
முஹூர்தமிவ நிஸ்ஸம்ஜ்ஞ: ஸம்ஜ்ஞாவாநிதமப்ரவீத் ॥ 1

ராஜ ஶார்தூல:	-	ராஜச்ரேஷ்டர்
விஶ்வாமித்ரஸ்ய	-	விச்வாமித்ரருடைய
தத்	-	அந்த
பாஷிதம்	-	வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா	-	கேட்டு,
முஹூர்தம்	-	ஒரு முஹூர்த்தநேரம்
நிஸ்ஸம்ஜ்ஞ:	-	ப்ரக்ஞை இழந்தவராய்
இவ	-	கொஞ்சம்
ஸம்ஜ்ஞாவான்	-	மூர்ச்சை தெளிந்தவராய்
இதம்	-	பின்வருமாறு
அப்ரவீத்	-	சொன்னார்.

ऊनषोडशवर्षो मे रामो राजीवलोचनः ।
न युद्धयोग्यतामस्य पश्यामि सह राक्षसैः ॥

ஊன ஷோடஶவர்ஷோ மே ராமோ ராஜீவலோசன: ।
ந யுத்தயோக்யதாமஸ்ய பஶ்யாமி ஸஹ ராக்ஷஸை: ॥ 2

ராஜீவ லோசன:	-	"செந்தாமரைக் கண்ணனான
மே	-	எனது
ராம:	-	ஶ்ரீராமன்
ஊனஷோடஶ வர்ஷ:	-	பதினாறு ப்ராயமாகாதவன்.
அஸ்ய	-	இவனுக்கு
ராக்ஷஸை:	-	ராக்ஷஸர்களோடு
ஸஹ	-	கூட
யுத்தயோக்யதாம்	-	போர்புரிய வல்லமையை
பஶ்யாமி ந	-	இருப்பதாக அறியேன்.

इयमक्षौहिणी पूर्णा यस्याहं पतिरीश्वरः ।
अनया संवृतो गत्वा योद्धाहं तैर्निशाचरैः ॥

இயமக்ஷௌஹிணீ பூர்ணா யஸ்யாஹம் பதிரீஶ்வர: ।
அநயா ஸம்வ்ருதோ கத்வா யோத்தாஹம் தைர் நிஶாசரை: ॥ 3

யஶ்ய - ''எதற்கு
அஹம் - நான்
பதி: - உரியவனாய்
ஈஶ்வர: - ஆளுபவனோ
இயம் - இது
அக்ஷௌஹிணீ - அக்ஷௌஹிணீ கணக்கான சேனை
பூர்ணா - நிறைந்ததாயுள்ளது.
அநயா - இதனாலே
ஸம்வ்ருத: - சூழப்பட்டவனாய்
அஹம் கத்வா - நான் சென்று,
தை: - அந்த
நிஶாசரை: - ராக்ஷஸர்களோடு
யோத்தா - போர் புரிவேன்.

इमे शूराश्च विक्रान्ता भृत्या मेऽस्त्रविशारदाः ।
योग्या रक्षोगणैर्योद्धुं न रामं नेतुमर्हसि ॥

இமே ஶூராஶ்ச விக்ராந்தா ப்ருத்யா மே(அ)ஸ்த்ரவிஶாரதா: ।
யோக்யா ரக்ஷோகணைர் யோத்தும் ந ராமம் நேதுமர்ஹஸி ॥ 4

ஶூரா: - ''சூரர்களான
விக்ராந்தா - வெகு பராக்ரமசாலிகளான
அஸ்த்ர விஶாரதா: - அஸ்த்ரப் பயிற்சியில் தேர்ந்தவர்களான
இமே - இந்த
மே - என்னுடைய
ப்ருத்யா: ச - கிங்கரர்களே
ரக்ஷோகணை: - ராக்ஷஸகணங்களோடு
யோத்தும் - போர்புரிய
யோக்யா: - தகுந்தவர்கள்.
ராமம் - ஸ்ரீராமனை
நேதும் - அழைத்துப்போக
அர்ஹஸி ந - வேண்டாம்.

अहमेको धनुष्पाणिर्गोप्ता समरमूर्धनि ।
यावत् प्राणान् धरिष्यामि तावद्योत्स्ये निशाचरैः ॥

அஹமேகோ தநுஷ்பாணிர் கோப்தா ஸமரமூர்தனி ।
யாவத் ப்ராணாந் தரிஷ்யாமி தாவத்யோத்ஸ்யே நிஶாசரை: ॥ 5

அஹம் ஏக: - ''நான் ஒருவனாய்
தநுஷ்பாணி: - கையில் வில் பிடித்தவனாய்
ஸமர மூர்தனி - போர் முனையில்

கோப்தா - பாதுகாப்பவனாய்
யாவத் - எதுவரையில்
ப்ராணாந் - உயிரை
தரிஷ்யாமி - தரிப்பேனோ
தாவத் - அதுவரையில்
நிஶாசரை: - ராக்ஷஸர்களோடு
யோத்ஸ்யே - போர் புரிவேன்.

निर्विघ्ना व्रतचर्या सा भविष्यति सुरक्षिता ।
अहं तत्र गमिष्यामि न रामं नेतुमर्हसि ॥

நிர்விக்நா வ்ரதசர்யா ஸா பவிஷ்யதி ஸுரக்ஷிதா ।
அஹம் தத்ர கமிஷ்யாமி ந ராமம் நேதுமர்ஹஸி ॥ 6

ஸா - ''அந்த
வ்ரத சர்யா - நியமதீக்ஷை
நிர்விக்நா - இடையூறற்றதாய்
ஸுரக்ஷிதா - நன்கு ரக்ஷிக்கப்பட்டதாக
பவிஷ்யதி - ஆகப்போகிறது.
தத்ர - அங்கு
அஹம் - நான்
கமிஷ்யாமி - போகிறேன்.
ராமம் - ஸ்ரீராமனை
நேதும் - அழைத்துப்போக
அர்ஹஸி ந - வேண்டாம்.

बालो ह्यकृतविद्यश्च न च वेत्ति बलाबलम् ।
न चास्त्रबलसंयुक्तो न च युद्धविशारदः ॥
न चासौ रक्षसां योग्यः कूटयुद्धा हि ते ध्रुवम् ॥

பாலோ ஹ்யக்ருதவித்யஶ்ச ந ச வேத்தி பலாபலம் ।
ந சாஸ்த்ர பலஸம்யுக்தோ ந ச யுத்தவிஶாரத: ।
ந சாஸௌ ரக்ஷஸாம் யோக்ய: கூட யுத்தா ஹி தே த்ருவம் ॥ 7

பால: ஹி - ''சிறுவன் அன்றோ!
அக்ருத வித்ய: - பயிற்சியில்லாதவன்.
ச - அன்றியும்
பலாபலம் ச - பலாபலத்தையும்
வேத்தி ந - அறியான்.
அஸ்த்ர பல ஸம்யுக்த: ந - அஸ்த்ரபலம் பொருந்தியவனாயில்லை.

யுத்த விஶாரத: - போர் செய்யவல்லவனும்
ந - இல்லை.
அஸௌ - இவன்
ரக்ஷஸாம் - ராக்ஷஸர்களுக்கு
யோக்ய: ச - ஈடானவனும்
ந - இல்லை.
தே - அவர்கள்
த்ருவம் - நிச்சயமாய்
கூட யுத்தா: ஹி - மாயப்போர் புரிபவர்களன்றோ!

विप्रयुक्तो हि रामेण मुहूर्तमपि नोत्सहे ।
जीवितुं मुनिशार्दूल न रामं नेतुमर्हसि ॥

விப்ரயுக்தோ ஹி ராமேண முஹூர்தமபி நோத்ஸஹே ।
ஜீவிதும் முநிஶார்தூல ந ராமம் நேதுமர்ஹஸி ॥ 8

முநி ஶார்தூல - ''முனிச்ரேஷ்ட!
ராமேண - ஸ்ரீராமனிடத்தினின்றும்
விப்ர யுக்த: - பிரிந்தவனாய்
முஹூர்தம் - முஹூர்த்த நேரம்
அபி - கூட
ஜீவிதும் - ப்ராணனை வைத்திருக்க
உத்ஸஹே ந - பொறுக்கமாட்டேன்.
ஹி - ஆகையால்
ராமம் - ஸ்ரீராமனை
நேதும் - அழைத்துப்போக
அர்ஹஸி ந - வேண்டாம்.

यदि वा राघवं ब्रह्मन्नेतुमिच्छसि सुव्रत ।
चतुरङ्गसमायुक्तं मया च सहितं नय ॥

யதி வா ராகவம் ப்ரஹ்மன் நேதுமிச்சஸி ஸுவ்ரத ।
சதுரங்கஸமாயுக்தம் மயாச ஸஹிதம் நய ॥ 9

ஸுவ்ரத - ''நல்ல வ்ரதமுடையவரே!
ப்ரஹ்மன் - ப்ரஹ்மன்
ராகவம் வா - ராகவனை
நேதும் - அழைத்துப்போக
இச்சஸி - விரும்புகிறீர்
யதி - என்றால்
சதுரங்க ஸமாயுக்தம் - சதுரங்கஸைன்யத்தோடு கூடினவராய்

மயா - என்னோடு
ஸஹிதம் - கூடினவனாகவே
நய - அழைத்துப்போம்.

षष्टिर्वर्षसहस्राणि जातस्य मम कौशिक ।
दुःखेनोत्पादितश्चायं न रामं नेतुमर्हसि ॥

ஷஷ்டிர்வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி ஜாதஸ்ய மம கௌஶிக ।
துக்கேநோத்பாதிதஶ்சாயம் ந ராமம் நேதுமர்ஹஸி ॥ 10

கௌஶிக - ''குசிகவம்சத்தவரே!
ஷஷ்டி: - அறுபது
வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம் வருஷங்கள்
ஜாதஸ்ய மம - ஆன எனக்கு
அயம் - இவனும்
துக்கேந - மிகத்தாபப்பட்ட பின்பு
உத்பாதித: - ஜனித்தவன்;
ராமம் - ஸ்ரீராமனை
நேதும் - அழைத்துப்போக
அர்ஹஸி ந - வேண்டாம்.

चतुर्णामात्मजानां हि प्रीतिः परमिका मम ।
ज्येष्ठं धर्मप्रधानं च न रामं नेतुमर्हसि ॥

சதுர்ணாமாத்மஜாநாம் ஹி ப்ரீதி: பரமிகா மம ।
ஜ்யேஷ்டம் தர்ம ப்ரதானம் ச ந ராமம் நேதுமர்ஹஸி ॥ 11

மம - ''என்னுடைய
சதுர்ணாம் - நான்கு
ஆத்மஜாநாம் - புத்ரர்களுக்குள்
தர்ம ப்ரதானம் - தர்மங்களுக்கு முக்யமான
ஜ்யேஷ்டம் ச - ஜ்யேஷ்டனிடமே
ப்ரீதி: - பற்று
பரமிகா - அதிகம்.
ஹி - ஆகையால்
ராமம் - ஸ்ரீராமனை
நேதும் - அழைத்துப்போக
அர்ஹஸி ந - வேண்டாம்.

किंवीर्या राक्षसास्ते च कस्य पुत्राश्च के च ते ।
कथंप्रमाणाः के चैतान् रक्षन्ति मुनिपुंगव ॥

கிம்வீர்யா ராக்ஷஸாஸ்தே ச கஸ்ய புத்ராஶ்ச கே ச தே ।
கதம் ப்ரமாணா: கே சைதான் ரக்ஷந்தி முனி புங்கவ ॥ 12

தே - அந்த
ராக்ஷஸா: ச - ராக்ஷஸர்களும்,
கிம் வீர்யா: - எப்படிப்பட்ட வீர்யமுடையவர்கள்?
கஶ்ய - யாருடைய
புத்ரா: - புத்ரர்கள்?
ச - அன்றியும்
தே ச - அவர்களும்
கே - யாவர்?
கதம் ப்ரமாணா: - எவ்வித ரூபமுடையவர்கள்?
முனி புங்கவ - முனிபுங்கவரே!
ச - மேலும்
ஏதான் - இவர்களை
கே - எவர்கள்
ரக்ஷந்தி - காப்பாற்றுகிறார்கள்?

कथं च प्रतिकर्तव्यं तेषां रामेण रक्षसाम् ।
मामकैर्वा बलैर्ब्रह्मन् मया वा कूटयोधिनाम् ॥

கதம் ச ப்ரதிகர்தவ்யம் தேஷாம் ராமேண ரக்ஷஸாம் ।
மாமகைர்வா பலைர்ப்ரஹ்மன் மயா வா கூடயோதிநாம் ॥ 13

ப்ரஹ்மன் - "ப்ரஹ்மன்
மாமகை: - என்னுடையவர்
பலை: வா - ஸைன்யங்களாலேயும்,
மயா வா - என்னாலேயும்,
ராமேண ச - ஸ்ரீராமனாலேயும்,
கூடயோதிநாம் - மாயப்போர் புரிகிறவர்களான
தேஷாம் - அந்த
ரக்ஷஸாம் - ராக்ஷஸர்களுக்கு
கதம் - எப்படி
ப்ரதி கர்தவ்யம் - எதிர்ப்போர் செய்ய முடியும்?

सर्वं मे शंस भगवन् कथं तेषां मया रणे ।
स्थातव्यं दुष्टभावानां वीर्योत्सिक्ता हि राक्षसाः ॥

ஸர்வம் மே ஶம்ஸ பகவன் கதம் தேஷாம் மயா ரணே ।
ஸ்தாதவ்யம் துஷ்டபாவானாம் வீர்யோத்ஸிக்தா ஹி ராக்ஷஸா: ॥ 14

பகவன் - "ப்ரஹ்மன்
துஷ்ட பாவானாம் - கெட்ட ஸ்வபாவமுள்ள

தேஷாம் - அவர்களுடைய
ரணே - யுத்தத்தில்
மயா கதம் - என்னால் எப்படி
ஸ்தாதவ்யம் - இருக்க முடியும்?
மே - எனக்கு
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
ஶம்ஸ - சொல்லும்.
ராக்ஷஸா: - ராக்ஷஸர்கள்
வீர்யோத் ஸிக்தா: - வீர்யத்தால் கொழுப்புடையவர்கள்
ஹி - அன்றோ?"

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा विश्वामित्रोऽभ्यभाषत ॥

தஸ்ய தத் வசனம் ஶ்ருத்வா விஶ்வாமித்ரோऽப்யபாஷத ॥ 15

விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
தஸ்ய - அவருடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
அப்ய பாஷத - பதில் சொன்னார்.

पौलस्त्यवंशप्रभवो रावणो नाम राक्षसः ॥

பௌலஸ்த்யவம்ஶ ப்ரபவோ ராவணோ நாம ராக்ஷஸ: ।

பௌலஸ்த்ய வம்ஶ ப்ரபவ: - "புலஸ்த்ய வம்சத்தில் பிறந்த
ராக்ஷஸ: - ராக்ஷஸன்
ராவண: - ராவணன்
நாம - என்று பெயர்.

स ब्रह्मणा दत्तवरस्त्रैलोक्यं बाधते भृशम् ।
महाबलो महावीर्यो राक्षसैर्बहुभिर्वृतः ॥

ஸ ப்ரம்ஹணா தத்தவர ஸ்த்ரைலோக்யம் பாததே ப்ருஶம் ।
மஹாபலோ மஹாவீர்யோ ராக்ஷஸைர் பஹு பிர்வ்ருத: ॥ 16

ஸ: - "அவன்
மஹாபல: - மஹா பலசாலியாய்,
மஹாவீர்ய: - மஹா வீர்யமுடையவனாய்,
ப்ரஹ்மணா - ப்ரஹ்மதேவரால்
தத்தவர: - வரம் கொடுக்கப்பட்டவனாய்
பஹுபி: ராக்ஷஸை: - அநேக ராக்ஷஸர்களாலே

வ்ருத: - சூழப்பட்டவனாய்,
த்ரைலோக்யம் - மூவுலகத்தை
ப்ருஶம் - மிகவும்
பாததே - உபத்ரவம் செய்கிறான்.

श्रूयते हि महावीर्यो रावणो राक्षसाधिपः ।
साक्षाद्वैश्रवणभ्राता पुत्रो विश्रवसो मुनेः ॥

ஶ்ரூயதே ஹி மஹாவீர்யோ ராவணோ ராக்ஷஸாதிப: ।
ஸாக்ஷாத் வைஶ்ரவண ப்ராதா புத்ரோ விஶ்ரவஸோ முனே: ॥ 17

ஸாக்ஷாத் - ''ஸாக்ஷாத்தாக
வைஶ்ரவண ப்ராதா - குபேரன் கூடப் பிறந்தவனான
முனே: - முனிவரான
விஶ்ரவஸ: - விச்ரவஸினுடைய
புத்ர: - புத்ரனான
ராக்ஷஸாதிப: - ராக்ஷஸ ராஜவான
ராவண: - ராவணன்
மஹாவீர்ய: - மஹா வீர்யவானென்று
ஶ்ரூயதே - பேர்பெற்றிருக்கிறான்
ஹி - அன்றோ!

सदा न खलु यज्ञस्य विघ्नकर्ता महाबलः ।
तेन संचोदितौ द्वौ तु राक्षसौ कामरूपिणौ ॥
मारीचश्च सुबाहुश्च यज्ञविघ्नं करिष्यतः ॥

ஸதா ந கலு யஜ்ஞஸ்ய விக்நகர்தா மஹாபல: ॥ 18
தேந ஸஞ்சோதிதௌ த்வௌ து ராக்ஷஸௌ காமரூபிணௌ ।
மாரீசஶ்ச ஸுபாஹுஶ்ச யஜ்ஞவிக்நம் கரிஷ்யத: ॥ 19

மஹாபல: - ''மஹா பலசாலியானவன்
யக்ஞஸ்ய - யாகத்திற்கு
ஸதா - எப்பொழுதும்
விக்ந கர்தா - இடையூறு விளைவிப்பவன்
ந கலு - ஒருக்கால் இல்லை என்றால்
தேந து - அவனாலேயே
ஸஞ்சோதிதௌ - ஏவப்பட்டவர்களான
த்வௌ - அந்த
காமரூபிணௌ - இஷ்டப்படி ரூபமெடுக்கவல்ல
ராக்ஷஸௌ - ராக்ஷஸர்களான
மாரீச: ச - மாரீசனும்
ஸுபாஹு: ச - சுபாஹுவும்

யஜ்ஞ விக்நம் - யாகத்திற்கு இடையூறு
கரிஷ்யத: - செய்வார்கள்.''

इत्युक्तो मुनिना तेन राजोवाच मुनिं तदा ।
न हि शक्तोऽस्मि संग्रामे स्थातुं तस्य दुरात्मनः ॥

இத்யுக்தோ முனினா தேந ராஜோவாச முனிம் ததா ।
ந ஹி ஶக்தோऽஸ்மி ஸங்க்ராமே ஸ்தாதும் தஸ்ய துராத்மன: ॥ 20

இதி - இவ்விதம்
தேந - அந்த
முனினா - முனிவரால்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
ராஜா - மஹாராஜா
ததா - அப்பொழுது
முனிம் - முனிவரைப் பார்த்து
உவாச - சொன்னார்:
துராத்மன: - ''துராத்மாவான
தஸ்ய - அவனுடைய
ஸங்க்ராமே - யுத்தத்தில்
ஸ்தாதும் - எதிர்த்து நிற்க
ஶக்த: - சக்தன்
அஸ்மி ந ஹி - நானே இல்லை.

स त्वं प्रसादं धर्मज्ञ कुरुष्व मम पुत्रके ।
मम चैवाल्पभाग्यस्य दैवतं हि भवान् गुरुः ॥

ஸ த்வம் ப்ரஸாதம் தர்மஜ்ஞ குருஷ்வ மம புத்ரகே ।
மம சைவால்பபாக்யஸ்ய தைவதம் ஹி பவான் குரு: ॥ 21

தர்மஜ்ஞ - ''தர்மமறிந்தவரே!
பவான் ஏவ - நீரே
அல்ப பாக்யஸ்ய - அல்ப பாக்யமுடையவரான
மம - எனக்கு
குரு: ச - குருவும்,
தைவதம் ஹி - தெய்வமும்,
ஸ: த்வம் - அந்த நீர்
மம - என்னுடைய
புத்ரகே - புதல்வனிடத்தில்
ப்ரஸாதம் - க்ருபை
குருஷ்வ - செய்யக்கடவீர்.

देवदानवगन्धर्वा यक्षाः पतगपन्नगाः ।
न शक्ता रावणं सोढुं किं पुनर्मानवा युधि ॥

தேவதானவகந்தர்வா யக்ஷா: பதகபந்நகா: ।
ந ஶக்தா ராவணம் ஸோடும் கிம் புனர்மானவா யுதி ॥ 22

தேவ தானவ கந்தர்வா-''தேவர்கள், அசுரர்கள், கந்தரவர்கள்
யக்ஷா: - யக்ஷர்கள்,
பதக பந்நகா: - பக்ஷிகள், ஸர்ப்பங்கள்
யுதி - யுத்தத்தில்
ராவணம் - ராவணனை
ஸோடும் - ஸஹிக்க
ஶக்தா: ந - சக்தர்கள் இல்லை.
மாநவா: - மனிதர்கள்
புன: - என்றால்
கிம் - எம்மாத்திரம்?

स हि वीर्यवतां वीर्यमादत्ते युधि राक्षसः ।
तेनाहं नैव शक्तोऽस्मि संयोद्धुं तस्या वा बलैः ॥
सबलो वा मुनिश्रेष्ठ सहितो वा ममात्मजैः ॥

ஸ ஹி வீர்யவதாம் வீர்யமாதத்தே யுதி ராக்ஷஸ: ।
தே நாஹம் நைவ ஶக்தோ ஸ்மி ஸம்யோத்தும் தஸ்யா வா பலை: ।
ஸபலோ வா முனிஶ்ரேஷ்ட ஸஹிதோ வா மமாத்மஜை: ॥ 23

ஸ: - அந்த
ராக்ஷஸ: - ராக்ஷஸன்
யுதி - யுத்தத்தில்
வீர்யவதாம் - வீர்யமுடையவர்களுடைய
வீர்யம் - வீர்யத்தை
ஆதத்தே - பிடுங்கி விடுகிறான்.
ஹி - ஆகையால்
முனி ஶ்ரேஷ்ட - மாமுனிவரே!
தேந - அவனோடும்
வா - அல்லது
தஸ்ய - அவனுடைய
பலை: - ஸைன்யங்களோடும்
அஹம் - நான்
ஸபல: - ஸைன்யங்களோடு கூடினவனாக
வா - ஆவது
மம - எனது

ஆத்மஜை: - புத்ரர்களோடு
ஸஹித: - கூடினவனாக
வா - ஆவது
ஸம்யோத்தும் - போர் செய்ய
ந ஏவ ஶக்த: அஸ்மி - சக்தனாகவே இல்லை.

कथमप्यमरप्रख्यं संग्रामाणामकोविदम् ।
बालं मे तनयं ब्रह्मन्नैव दास्यामि पुत्रकम् ॥

கதமப்யமரப்ரக்யம் ஸங்க்ராமாணாமகோவிதம் ।
பாலம் மே தநயம் ப்ரஹ்மன் நைவ தாஸ்யாமி புத்ரகம் ॥ 24

ப்ரஹ்மன் - ''ப்ராஹ்மணரே!
அமர ப்ரக்யம் - தேவர்களுக்கொப்பான
ஸங்க்ரா மாணாம் - யுத்தங்களுடைய
அகோவிதம் - வகையறியாதவனான
பாலம் - குழந்தையான
மே - என்னுடைய
தநயம் - குலவ்ருத்திக்குக் காரணமான
புத்ரகம் - அருமைப் பிள்ளையை
கதம் அபி - எவ்விதத்தாலும்
ஏவ - நிச்சயமாய்
தாஸ்யாமி ந - விடேன்.

अथ कालोपमौ युद्धे सुतौ सुन्दोपसुन्दयोः ।
यज्ञविघ्नकरौ तौ ते नैव दास्यामि पुत्रकम् ॥

அத காலோபமௌ யுத்தே ஸுதௌ ஸுந்தோபஸுந்தயோ: ।
யஞுவிக்நகரௌ தௌ தே நைவ தாஸ்யாமி புத்ரகம் ॥ 25

அத - ''மேலும்
யக்ஞ விக்ந கரௌ - யாகத்தைக் கெடுக்கும் இவர்கள்
ஸுந்தோப ஸுந்தயோ:-சுந்தன், உபசுந்தன் இவர்களுடைய
ஸுதௌ - புதல்வர்கள்
யுத்தே - யுத்தத்தில்
காலோபமௌ - யமன் போன்றவர்கள்
தேந - ஆகையால்
புத்ரகம் - (என்) அருமைப் பிள்ளையை
ஏவ - நிச்சயமாய்
தாஸ்யாமி ந - தங்களிடம் கொடுக்க மாட்டேன்.

तौ तु राक्षसकन्यायां जातौ दैत्यकुलोद्भवौ ।
मारीचश्च सुबाहुश्च वीर्यवन्तौ सुशिक्षितौ ॥

தயோரந்யதரேணாஹம் யோத்தா ஸ்யாம் ஸஸுஹ்ருத்கண: ॥
அந்யதா த்வநுநேஷ்யாமி பவந்தம் ஸஹபாந்தவை: ॥ 26

தயோர் - அவ்விருவர்களில்
அந்யதரேண - ஒருவனோடு
ஸஸுஹ்ருத்கண: - என்னைச் சேர்ந்தவர்களுடன் கூடினவனாய்
அஹம் - நான்
யோத்தா - போர் புரிபவனாக
ஸ்யாம் - ஆகக்கடவேன்
அந்யதாது - வேறுபடியானால்
பவந்தம் - தேவரீரை
ஸஹ பாந்தவ: - பந்துக்களோடு கூடினவனாய்
அநுநேஷ்யாமி - கெஞ்சிக் கேட்டுக் கொள்கிறேன்.''

तौ तु राक्षसकन्यायां जातौ दैत्यकुलोद्वहौ ।
मारीचश्च सुबाहुश्च वीर्यवन्तौ सुशिक्षितौ ॥

தௌது ராக்ஷஸ கன்யாயாம் ஜாதௌ தைத்ய குலோத்வஹௌ
மாரீசச்ச ஸுபாஹுச்ச வீர்ய வந்தௌ ஸுசிக்ஷிதௌ ॥

மாரீச: ச - ''மாரீசனும்
ஸுபாஹு: ச - சுபாஹுவும்
தைத்ய குலோத்வஹௌ - அசுர குலத்தை நிலைநிறுத்த
ராக்ஷஸ கன்யாயாம் - ராக்ஷஸத்ரீயிடம்
ஜாதௌ - பிறந்தவர்கள்.
தௌ - அவ்விருவர்கள்
வீர்ய வந்தௌ - வீர்யமுடையவர்கள்
து - மேலும்
ஸுசிக்ஷிதௌ - நல்ல சிக்ஷைப் பெற்றவர்கள்.

इति नरपतिजल्पनाद् द्विजेन्द्रं कुशिकसुतं सुमहान् विवेश मन्युः ।
सुहुत इव मखेऽग्निराज्यसिक्तः समभवदुज्ज्वलितो महर्षिवह्निः ॥

இதி நரபதி ஜல்பநாத் த்விஜேந்த்ரம்
குசிகஸுதம் ஸுமஹான் விவேச மன்யு: ।
ஸுஹுத இவ மகே(அ)க்நிராஜ்யஸிக்த:
ஸமபவதுஜ்ஜ்வலிதோ மஹர்ஷிவன்ஹி: ॥ 28

இதி - இந்தவிதம்
நரபதி ஜல்பநாத் - ராஜாவின் அஸங்கதப் பேச்சால்
த்விஜேந்த்ரம் - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டரான
குசிக ஸுதம் - குசிகபுத்ரரை
ஸுமஹான் - மிகப் பெரிதான

மன்யு: - கோபமானது
விவேச - புகுந்தது.
மகே - யாகத்தில்
ஆஜ்ய ஸிக்த: - நெய் வார்க்கப்பட்டு
ஸுஹுத: - நன்கு ஹோமம் செய்யப்பட்ட
அக்நி: இவ - நெருப்புபோல்
மஹர்ஷி வஹ்னி: - மஹர்ஷியின் அக்னி
உஜ்ஜ்வலித: - கொழுந்து விட்டெரிவதாய்
ஸமபவத் - ஆனது.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயேண வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்சதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
தசரதவாக்யம் நாம விம்ச: ஸர்க: ॥

ஏகவிம்ஶ: ஸர்க: - 21

तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य स्नेहपर्याकुलाक्षरम् ।
समन्युः कौशिको वाक्यं प्रत्युवाच महीपतिम् ॥

தச்ச்ருத்வா வசனம் தஸ்ய ஸ்நேஹபர்யாகுலாக்ஷரம் ।
ஸமன்யு: கௌஶிகோ வாக்யம் ப்ரத்யுவாச மஹீபதிம் ॥ 1

தஸ்ய - அவருடைய
ஸ்நேஹபர்யா குலாக்ஷரம் - புத்ரவாஞ்சையால் வெகுமனோவ்யாகுலத்துடன் குழறிக்கொண்டு சொன்ன
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ஸமன்யு: - கோபாவேசம் கொண்டவராய்
கௌஶிக: - கௌசிகர்
மஹீபதிம் - வேந்தரைப் பார்த்து
வாக்யம் - (தன்) மனோபாவத்தை
ப்ரத்யுவாச - மறுமொழியாய்ச் சொன்னார்.

पूर्वमर्थं प्रतिश्रुत्य प्रतिज्ञां हातुमिच्छसि ।
राघवाणामयुक्तोऽयं कुलस्यास्य विपर्ययः ॥

பூர்வமர்தம் ப்ரதிஶ்ருத்ய ப்ரதிக்ஞாம் ஹாதுமிச்ச்ஸி ।
ராகவாணாமயுக்தோऽயம் குலஸ்யாஸ்ய விபர்யய: ॥ 2

பூர்வமேவ - "முதலிலேயே
ப்ரதி ஶ்ருத்ய - கொடுப்பதாய் அங்கீகரித்து,
ப்ரதிக்ஞாம் - ப்ரதிக்ஞை
ஹாதும் - அலக்ஷ்யம் செய்ய .
இச்சஸி - யத்னஞ்செய்கிறீர்.
அஸ்ய ராகவாணாம் - அந்த ரகுவம்சத்தவர்களுடைய
குலஸ்ய - குலதர்மத்திற்கு
அயம் - இந்த
விபர்யய: - விரோதமான கார்யம்
அயுக்த: - பொருந்தாதது.

यदीदं ते क्षमं राजन् गमिष्यामि यथागतम् ।
मिथ्याप्रतिज्ञः काकुत्स्थ सुखी भव सबान्धवः॥

யதீதம் தே க்ஷமம் ராஜன் கமிஷ்யாமி யதாகதம் ।
மித்யாப்ரதிஞ: காகுத்ஸ்த ஸுகீ பவ ஸபாந்தவ: ॥ 3

ராஜன் - "ராஜன்!
இதம் தே - இது உமக்கு
க்ஷமம் - தகுதியானது
யதி - என்றால்
யதா ஆகதம் - வந்தவாறு
கமிஷ்யாமி - செல்கிறேன்.
காகுத்ஸ்த - ஓ காகுத்ஸ்தரே!
மித்யாப்ரதிஞ: - சொன்ன சொல் தவறினவராய்
ஸபாந்தவ: - பந்துக்களோடு கூடினவராய்
ஸுகீ பவ - சுகமாய் இரும்."

तस्य रोषपरीतस्य विश्वामित्रस्य धीमतः ।
चचाल वसुधा कृत्स्ना विवेश च भयं सुरान्॥

தஸ்ய ரோஷபரீதஸ்ய விஶ்வாமித்ரஸ்ய தீமத: ।
சசால வஸுதா க்ருத்ஸ்நா விவேஶ ச பயம் ஸுரான் ॥ 4

தஸ்ய - அந்த
தீமத: - தீமானான
ரோஷ பரீதஸ்ய - கோபாவேசமடைந்த
விஶ்வாமித்ரஸ்ய - விச்வாமித்ரருக்கு
க்ருத்ஸ்நா - ஸமஸ்தமான
வஸுதா - பூமியும்
சசால - நடுங்கிற்று
ஸுரான் ச - தேவர்களுக்கும்
பயம் - பயம்
விவேஶ - ஏற்பட்டது.

त्रस्तरूपं तु विज्ञाय जगत् सर्वं महानृषिः ।
नृपतिं सुव्रतो धीरो वसिष्ठो वाक्यमब्रवीत् ॥

த்ரஸ்தரூபம் து விஞாய ஜகத் ஸர்வம் மஹாந் ரிஷி: ।
ந்ருபதிம் ஸுவ்ரதோ தீரோ வஸிஷ்டோ வாக்யமப்ரவீத் ॥ 5

ஜகத் - உலகம்
ஸர்வம் - எல்லாம்
த்ரஸ்த ரூபம் - அஞ்சி நடுங்கியதாக
விஞாய - தெரிந்துகொண்டு
து - உடனே
ஸுவ்ரத: - சிறந்த வ்ரதமுடையவரான
தீர: - முன்னாலோசனையுள்ள
மஹான் - மஹானான

ரிஷி: - ரிஷியான
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
ந்ருபதிம் - மஹாராஜனுக்கு
வாக்யம் - தர்மவிதியை
அப்ரவீத் - உபதேசித்தார்.

इक्ष्वाकूणां कुले जातः साक्षाद्धर्म इवापरः ।
धृतिमान् सुव्रतः श्रीमान्न धर्मं हातुमर्हसि ॥

இக்ஷ்வாகூணாம் குலே ஜாத: ஸாக்ஷாத் தர்ம இவாபர: ।
த்ருதிமான் ஸுவ்ரத: ஸ்ரீமான் ந தர்மம் ஹாதுமர்ஹஸி ॥ 6

இக்ஷ்வாகூணாம் - "இக்ஷ்வாகு வம்சத்தியர்களுடைய
குலே - குலத்தில்
ஸாக்ஷாத் - மூர்த்தீகரித்து
அபர: - இரண்டாவது
தர்ம: - தர்மதேவதை
இவ - போல்
ஜாத: - உண்டான (நீர்)
த்ருதிமான் - உறுதியுள்ளவர்.
ஸுவ்ரத: - நல்ல வ்ரதசீலர்
ஸ்ரீமான் - பெருந்தன்மையுள்ளவர்.
தர்மம் - தர்மத்தை
ஹாதும் - விட்டு நழுவி நடக்க
அர்ஹஸி ந - கூடாது.

त्रिषु लोकेषु विख्यातो धर्मात्मा इति राघवः ।
स्वधर्मं प्रतिपद्यस्व नाधर्मं वोढुमर्हसि ॥

த்ரிஷு லோகேஷு விக்யாதோ தர்மாத்மா இதி ராகவ: ।
ஸ்வதர்மம் ப்ரதிபத்யஸ்வ நாதர்மம் வோடுமர்ஹஸி ॥ 7

ராகவ: - "ரகுவம்சத்தவரான நீர்
த்ரிஷு - மூன்று
லோகேஷு - உலகங்களில்
தர்மாத்மா - 'தர்மாத்மா'
இதி - என்று
விக்யாத: - க்யாதிபெற்றவர்.
ஸ்வதர்மம் - தனது (குல) தர்மத்தை
ப்ரதிபத்யஸ்வ - அனுஷ்டிக்கவும்
அதர்மம் - அதர்மத்தை
வோடும் - அனுஷ்டிக்க
அர்ஹஸி ந - கூடாது.

आश्रुत्यैवं करिष्यामीत्युक्त्वा वाक्यमकुर्वतः ।
इष्टापूर्तवधो भूयात्तस्माद्रामं विसर्जय ॥

ஆஶ்ருத்யைவம் கரிஷ்யாமீத் யுக்த்வா வாக்யமகுர்வத: ।
இஷ்டாபூர்தவதோ பூயாத் தஸ்மாத் ராமம் விஸர்ஜய ॥ 8

ஏவம் - "இந்த ப்ரகாரம்
கரிஷ்யாமி - செய்கிறேன்"
இதி உக்த்வா - என்று சொல்லி,
ஆஶ்ருத்ய - ப்ரதிக்ஞை செய்து
வாக்யம் - அளித்த வாக்கை
அகுர்வத: - நிறைவேற்றாதவனுக்கு
இஷ்டபூர்தக்ஷய: - செய்த தர்மங்களின் பலனில்லாமை
பூயாத் - உண்டாகும்.
தஸ்மாத் - ஆகையால்
ராமம் - ஸ்ரீராமனுக்கு
விஸர்ஜய - போக விடைகொடும்.

कृतास्त्रमकृतास्त्रं वा नैनं शक्ष्यन्ति राक्षसाः ।
गुप्तं कुशिकपुत्रेण ज्वलनेनामृतं यथा ॥

க்ருதாஸ்த்ரமக்ருதாஸ்த்ரம் வா நைநம் ஶக்ஷ்யந்தி ராக்ஷஸா: ।
குப்தம் குஶிகபுத்ரேண ஜ்வலநேநாம்ருதம் யதா ॥ 9

ஜ்வலநேந - "அக்னி சக்ரமானது
அம்ருதம் - அம்ருதத்தை
யதா - எப்படி ரக்ஷித்ததோ அப்படி
குஶிக புத்ரேண - குசிகரின் புதல்வரால்
குப்தம் - பாதுகாக்கப்பட்ட
ஏநம் - இவனை
க்ருதாஸ்த்ரம் - அஸ்த்ரங்களில் தேர்ந்தவனானாலும்
அக்ருதாஸ்த்ரம் வா - அஸ்த்ரங்களில் தேறாதவனானாலும்
ராக்ஷஸா: - ராக்ஷஸர்கள்
ஶக்ஷ்யந்தி ந - பாதிக்க முடியாது.

एष विग्रहवान् धर्म एष वीर्यवतां वरः ।
एष बुद्ध्याधिको लोके तपसश्च परायणम् ॥

ஏஷ விக்ரஹவான் தர்ம ஏஷ வீர்யவதாம் வர: ।
ஏஷ புத்த்யாதிகோ லோகே தபஸஶ்ச பராயணம் ॥ 10

ஏஷ: - "இவர்
விக்ரஹவான் - விக்ரஹம் போன்ற ரூபங்கொண்ட

தர்ம:	-	தர்மம்
ஏஷ:	-	இவர்,
வீர்யவதாம்	-	வீர்யமுடையவர்களுக்குள்
வர:	-	உத்தமர்.
ஏஷ: லோகே	-	இவர் உலகில்
புத்த்யா	-	புத்தியினால்
அதிக:	-	மேற்பட்டவர்.
தபஸ: ச	-	தவத்திற்கும்
பராயணம்	-	இருப்பிடம்.

एषोऽस्त्रान् विविधान् वेत्ति त्रैलोक्ये सचराचरे ।

नैनमन्यः पुमान् वेत्ति न च वेत्स्यन्ति केचन ॥

ஏஷோ(அ)ஸ்த்ரான் விவிதான் வேத்தி த்ரைலோக்யே ஸசராசரே ।
நைந மன்ய: புமான் வேத்தி ந ச வேத்ஸ்யந்தி கேசந ॥ 11

ஏஷ:	-	''இவர்
விவிதான்	-	அநேகவித
அஸ்த்ரான்	-	அஸ்தரங்களை
வேத்தி	-	ஆராய்ந்தறிந்திருக்கிறார்.
ஸசராசரே	-	சராசரங்களடங்கிய
த்ரை லோக்யே	-	முவ்வுலகத்தில்
அன்ய: புமான்	-	வேறு புருஷன்
ஏநம்	-	இவரை
வேத்தி ந	-	உள்ளபடி அறியான்
கேசந ச	-	எவர்களும்
வேத்ஸ்யந்தி ந	-	இனியும் உள்ளபடி அறியப்போவதில்லை.

न देवा नर्षयः केचिन्नासुरा न च राक्षसाः ।

गन्धर्वयक्षप्रवराः सकिन्नरमहोरगाः ॥

ந தேவா நர்ஷய: கேசின்நாஸுரா ந ச ராக்ஷஸா: ।
கந்தர்வயக்ஷப்ரவரா: ஸகிந்நர மஹோரகா: ॥ 12

தேவா:	-	''தேவர்கள்,
ரிஷய:	-	ரிஷிகள்,
ந	-	(அறிய) முடியாது.
அஸுரா:	-	அசுரர்கள்
ந	-	(அறிய) முடியாது.
ராக்ஷஸா:	-	ராக்ஷஸர்கள்,
கந்தர்வ யக்ஷ ப்ரவரா:	-	கந்தர்வ, யக்ஷச்ரேஷ்டர்கள்

ஸ கிந்நர மஹோரகா: - கின்னரர்களோடு கூடிய மஹோரகர்கள்

கேசித் ச	-	எவர்களும்,
ந	-	(அறிய) முடியாது.

सर्वास्त्राणि भृशाश्वस्य पुत्राः परमधार्मिकाः ।

कौशिकाय पुरा दत्ता यदा राज्यं प्रशासति ॥

ஸர்வாஸ்த்ராணி ப்ருஶாஶ்வஸ்ய புத்ரா: பரமதார்மிகா: ।
கௌஶிகாய புரா தத்தா யதா ராஜ்யம் ப்ரஶாஸதி ॥ 13

ஸர்வாஸ்த்ராணி	-	''அஸ்த்ரங்கள் எல்லாம்
ப்ருஶாஶ்வஸ்ய	-	ப்ருசாச்வருடைய
புத்ரா:	-	புத்ரர்கள்.
பரம தார்மிகா:	-	மிகதார்மிகர்கள்.
புரா	-	முன்காலத்தில்
ராஜ்யம்	-	ராஜ்யத்தை
ப்ரஶாஸதி	-	ஆண்டு கொண்டிருந்தது
யதா	-	எப்பொழுதோ, அப்பொழுது
கௌஶிகாய	-	கௌசிகருக்கு
தத்தா:	-	கொடுக்கப்பட்டார்கள்.

तेऽपि पुत्रा भृशाश्वस्य प्रजापतिसुतास्तु ये ।

नैकरूपा महावीर्या दीप्तिमन्तो जयावहाः ॥

தே(அ)பி புத்ரா ப்ருஶாஶ்வஸ்ய ப்ரஜாபதிஸுதாஸ்து யே: ।
நைக ரூபா மஹாவீர்யா தீப்திமந்தோ ஜயாவஹா: ॥ 14

ப்ருஶாஶ்வஸ்ய	-	''ப்ருசாச்வருடைய
புத்ரா: அபி	-	புத்ரர்களும்
ப்ராஜாபதி ஸுதாஸ்து யே	-	தக்ஷப்ர்ஜாபதியின் குமாரர்கள் எவர்களோ
தே து	-	அவர்களும்
நைக ரூபா:	-	பலவகை ரூபமமைந்தவர்கள்
மஹாவீர்ய:	-	மகத்தான வீர்யமுடையவர்கள்
தீப்தி மந்த:	-	ஒளிபொருந்தியவர்கள்
ஜயாவஹா:	-	ஜயத்தைக் கொடுக்கிறவர்கள்.

जया च सुप्रभा चैव दक्षकन्ये सुमध्यमे ।

ते सुवातेऽस्त्रशस्त्राणि शतं परमभास्वरम् ॥

ஜயா ச ஸுப்ரபா சைவ தக்ஷகந்யே ஸுமத்யமே ।
தே ஸுவாதே(அ)ஸ்த்ரஶஸ்த்ராணி ஶதம் பரமபாஸ்வரம் ॥ 15

ஜயா ச - ''ஜயையும்
ஸுப்ரபா ச - சுப்ரபையும்
தக்ஷகன்யே - தக்ஷருடைய கன்னிகைகள்
ஸுமத்யமே - நல்லிடையுடையவர்கள்
தே ஏவ - அவ்விருவர்களும்
பரம பாஸ்வரம் - மிக்க ஒளியமைந்த
ஶதம் - அனேக
அஸ்த்ர ஶஸ்த்ராணி - அஸ்த்ரசஸ்த்ரங்களை
ஸுவாதே - பெற்றார்கள்.

पञ्चाशतं सुतांल्लेभे जया लब्धवरा पुरा ।
वधायासुरसैन्यानामक्षयान् कामरूपिणः ॥

பஞ்சாஶதம் ஸுதாந் லேபே ஜயா லப்த வரா புரா ।
வதாயாஸுரஸைந்யாநா மக்ஷயாந் காமரூபிண: ॥ 16

புரா - ''பூர்வத்தில்
ஜயா - ஜயை என்பவள்
லப்த வரா - வரம் பெற்றவளாய்
அஸுர ஸைந்யாநாம் - அஸுரப் படைகளின்
வதாய - வதையின் பொருட்டு
காமரூபிண: - நினைத்தபடி உருவமெடுக்கவல்ல
அக்ஷயாந் - பழுதாகாத
பஞ்ச ஶதம் - ஐம்பது
ஸுதான் - பிள்ளைகளை
லேபே - பெற்றாள்.

सुप्रभा जनयामास पुत्रान् पञ्चाशतं पुनः ।
संहारान्नाम दुर्धर्षान् दुराक्रमान् बलीयसः ॥

ஸுப்ரபா ஜநயாமாஸ புத்ரான் பஞ்சாஶதம் புன: ।
ஸம்ஹாரான் நாம துர்தர்ஷான் துராக்ராமான் பலீயஸ: ॥ 17

அபி ச - ''மேலும்
ஸுப்ரபா புன: - சுப்ரபையோவென்றால்
துர்தர்ஷான் - வெல்லமுடியாதவரான
துராக்ரமான் - பழுதுபடாதவர்களான
பலீயஸ: - பலசாலிகளான
ஸம்ஹாரான் - ஸம்ஹாரர்கள்
நாம - என்ற
பஞ்சா ஶதம் - ஐம்பது
புத்ரான் - பிள்ளைகளை
அஜநயத் - பெற்றாள்.

तानि चास्त्राणि वेत्त्येष यथावत् कुशिकात्मजः ।
अपूर्वाणां च जनने शक्तो भूयः स धर्मवित् ॥

தாநி சாஸ்த்ராணி வேத்த்யேஷ யதாவத் குஶிகாத்மஜ: ।
அபூர்வாணாம் ச ஜநநே ஶக்தோ பூய:ஸ தர்மவித் ॥ 18

தாநி - ''அந்த
அஶ்த்ராணி ச - அஸ்த்ரங்களையும்
தர்மவித் - தர்மவித்தான
குஶிகாத்மஜ: - குசிகரின் புதல்வர்
யதாவத் - முழுமையும்
வேத்தி - உள்ளபடி அறிந்திருக்கிறார்.
ஏஷ: - இவர்
அபூர்வாணாம் - புதியவைகளின்
பூய: ச - இவைகளுக்கு மேலாய்
ஜநநே ச - ச்ருஷ்டிப்பதிலும்
ஶக்த: - சக்தர்.

एवंवीर्यो महातेजा विश्वामित्रो महायशाः ।
तेनास्य मुनिमुख्यस्य सर्वज्ञस्य महात्मनः ॥

ஏவம்வீர்யோ மஹாதேஜா விஶ்வாமித்ரோ மஹாயஶா: ।
தேநாஸ்ய முநிமுக்யஸ்ய ஸர்வஜ்ஞஸ்ய மஹாத்மந: ॥ 19

न किञ्चिदप्यविदितं भूतं भव्यं च राघव ।
न रामगमने राजन् संशयं गन्तुमर्हसि ॥

ந கிஞ்சிதப்யவிதிதம் பூதம் பவ்யம் ச ராகவ ।
ந ராமகமநே ராஜன் ஸம்ஶயம் கந்துமர்ஹஸி ॥ 20

ராகவ - ஹே ராகவ!
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
ஏவம் வீர்ய: - இப்படிப்பட்ட பராக்ரமமுடையவர்
மஹாயஶா: - மிகப் புகழ் பெற்றவர்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வி
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான
தர்மக்ஞஸ்ய - தர்மக்ஞரான
முநிமுக்யஸ்ய - முனிச்ரேஷ்டரான
அஸ்ய - இவருக்கு
பூதம் - நடந்தது
பவ்யம் - நடக்கப் போகிறது
அவிதிதம் - அறியப்படாதது
கிஞ்சித் அபி ந - கொஞ்சமுமில்லை.
தேந - ஆதலால்
ராஜன் - ஹே ராஜன்!

ராம கமநே - ஸ்ரீராமனை அனுப்பும் விஷயத்தில்
ஸம்ஶயம் - அநிச்சித புத்தியை
கந்தும் - அடைய
அர்ஹஸி ந - கூடாது.

तेषां निग्रहणे शक्तः स्वयं च कुशिकात्मजः ।
तव पुत्रहितार्थाय त्वामुपेत्याभियाचते ॥

தேஷாம் நிக்ரஹணே ஶக்த: ஸ்வயம் ச குஶிகாத்மஜ: ।
தவ புத்ரஹிதார்தாய த்வாமுபேத்யாபியாசதே ॥ 21

தேஷாம் - "அவர்களுடைய
நிக்ரஹணே - திரஸ்காரத்திலும்
குஶிகாத்மஜ: - குசிகரின் புதல்வர்
ஸ்வயம் ச - தாமே
ஶக்த: - சக்தர்
தவ - உம்முடைய
புத்ர ஹிதார்தாய - புத்ரனின் ஹிதத்தின் பொருட்டு
த்வாம் உபேத்ய - உம்மை அடைந்து
அபியாசதே - யாசிக்கிறார்."

इति मुनिवचनात् प्रसन्नचित्तो रघुवृषभश्च मुमोद भास्वराङ्गः ।
गमनमभिरुरोच राघवस्य प्रथितयशाः कुशिकात्मजाय बुद्ध्या ॥

இதி முனிவசநாத் ப்ரஸந்நசித்தோ
ரகுவ்ருஷபஶ்ச முமோத பாஸ்வராங்க: ।
கமநமபிருரோச ராகவஸ்ய
ப்ரதிதயஶா: குஶிகாத்மஜாய புத்த்யா ॥ 22

இதி - இப்படிப்பட்ட
முனிவசநாத் - முனிவர் சொல்லால்
ரகுவ்ருஷப: - ரகுச்ரேஷ்டர்
ப்ரஸந்ந சித்த: - மனக்கலக்கம் நீங்கினவராயும்
பாஸ்வராங்க: - ஒளியடைந்தவராயும்
முமோத - சந்தோஷமடைந்தார்.
ப்ரதித யஶா: - புகழ்பெற்ற யசஸ்ஸுடையவர்
குஶிகாத்மஜாய - குசிகபுத்ரருக்காக
ராகவஸ்ய - ராகவருடைய
கமநம் - செல்லுதலுக்கு
புத்த்யா - மனம்
அபிருரோச - இசைந்தார்.

இதியார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
வஸிஷ்டவாக்யம் நாம ஏகவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

த்வாவிம்ஶ: ஸர்க: - 22

तथा वसिष्ठे ब्रुवति राजा दशरथः सुतम् ।
प्रहृष्टवदनो राममाजुहाव सलक्ष्मणम् ॥

ததா வஸிஷ்டே ப்ருவதி ராஜா தஶரத: ஸுதம் ।
ப்ரஹ்ருஷ்டவதநோ ராமமாஜுஹாவ ஸலக்ஷ்மணம் ॥ 1

வஸிஷ்டே - வஸிஷ்டர்
ததா - முன்பு சொல்லியவண்ணம்
ப்ருவதி - சொல்லியபொழுது
தஶரத: ராஜா - தசரத மஹாராஜா
ப்ரஹ்ருஷ்ட வதந: - ப்ரசன்னமுகராய்
ததா - அப்பொழுது
ஸலக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரோடு கூடின
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஆஜுஹாவ - அழைத்தார்.

कृतस्वस्त्ययनं मात्रा पित्रा दशरथेन च ।
पुरोधसा वसिष्ठेन मङ्गलैरभिमन्त्रितम् ॥

க்ருதஸ்வஸ்த்யயனம் மாத்ரா பித்ரா தஶரதேன ச ।
புரோதஸா வஸிஷ்டேன மங்களைரபிமந்த்ரிதம் ॥ 2

स पुत्रं मूर्ध्न्युपाघ्राय राजा दशरथः प्रियम् ।
ददौ कुशिकपुत्राय सुप्रीतेनान्तरात्मना ॥

ஸ புத்ரம் மூர்த்ன்யுபாக்ராய ராஜா தஶரத:ப்ரியம் ।
ததௌ குஶிகபுத்ராய ஸுப்ரீதேநாந்தராத்மனா ॥ 3

மாத்ரா - மாதாவாலும்
பித்ரா - பிதாவான
தஶரதேன ச - தசரதராலும்
க்ருத ஸ்வஸ்த்யயனம் - ஆசீர்வாதமடைந்தவரும்
புரோதஸா - குலகுருவான
வஸிஷ்டேன - வஸிஷ்டரால்
மங்களை: - மங்களஸூக்திகளால்
அபி மந்த்ரிதம் - அபிமந்த்ரிகப்பட்டவருமான
ப்ரியம் - ப்ரியமான
புத்ரம் - புத்ரனை
ஸ: - அந்த
தஶரத: ராஜா - தசரத மஹாராஜா
மூர்த்னி உபாக்ராய - உச்சி முகர்ந்து பார்த்து

ஸுப்ரீதேந - மிக ஸந்துஷ்டியடைந்த
அந்தராத்மநா - மனதோடு
குஶிக புத்ராய - குசிகரின் புத்ரருக்கு
ததெள - அதீனம் செய்தார்.

ततो वायुः सुखस्पर्शो नीरजस्को ववौ तदा ।
विश्वामित्रगतं रामं दृष्ट्वा राजीवलोचनम् ॥

ததோ வாயு: ஸுகஸ்பர்ஶோ நீரஜஸ்கோ வவெள ததா ।
விஶ்வாமித்ரகதம் ராமம் த்ருஷ்ட்வா ராஜீவலோசனம் ॥ 4

தத: - பிறகு
வாயு: - வாயு,
ராஜீவ லோசனம் - செந்தாமரைக் கண்ணனான
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
விஶ்வாமித்ர கதம் - விச்வாமித்ரரின் அதீனத்திலிருப்பவராய்
த்ருஷ்ட்வா - அறிந்து
ததா - அப்பொழுது
ஸுகஸ்பர்ஶ: - சுகமான ஸ்பர்சமுடையவனாய்
நீரஜஸ்க: - தூளியில்லாதவனாய்
வவெள - வீசினான்.

पुष्पवृष्टिर्महत्यासीद्देवदुन्दुभिनिःस्वनैः ।
शङ्खदुन्दुभिनिर्घोषः प्रयाते तु महात्मनि ॥

புஷ்பவ்ருஷ்டிர் மஹத்யாஸீத் தேவதுந்துபிநிஸ்வன: ।
ஶங்கதுந்துபி நிர்கோஷ: ப்ரயாதே து மஹாத்மனி ॥ 5

மஹாத்மனி - மஹாத்மா
ப்ரயாதே து - ப்ரயாணம் செய்யும்பொழுது
மஹதீ து - மஹத்தான
புஷ்ப வ்ருஷ்டி: - புஷ்ப வர்ஷமும்
தேவ துந்துபி நிஸ்வன:-தேவதுந்துபியின் சப்தமும்
ஶங்க துந்துபி நிர்கோஷ:-சங்கம், துந்துபி இவைகளின் வாத்யமும்
ஆஸீத் - உண்டாயிற்று.

विश्वामित्रो ययावग्रे ततो रामो महायशाः ।
काकपक्षधरो धन्वी तं च सौमित्रिरन्वगात् ॥

விஶ்வாமித்ரோ யயாவக்ரே ததோ ராமோ மஹாயஶா: ।
காகபக்ஷதரோ தன்வீ தம் ச ஸெளமித்ரிரன்வகாத் ॥ 6

விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
அக்ரே - முதலில்
யயவ் - சென்றார்.
தத: - அவருக்குப்பின்
மஹாயஶா: - மஹாயசஸ்வியான
காகபக்ஷதர: - பக்கக்குடுமிகள் தரித்தவரான
தன்வீ - வில்லாளியான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ச - தவிர
தம் - அவருடன்
ஸெளமித்ரி: - (ஸுமித்ரையின் புதல்வர்) லக்ஷ்மணர்
அன்வகாத் - பின்தொடர்ந்து சென்றார்.

कलापिनौ धनुष्पाणी शोभयानौ दिशो दश ।
विश्वामित्रं महात्मानं पञ्चशीर्षाविवोरगौ ॥

கலாபினெள தனுஷ்பாணீ ஶோபயானெள திஶோ தஶ ।
விஶ்வாமித்ரம் மஹாத்மானம் பஞ்ச ஶீர்ஷாவி வோரகெள ॥ 7

तदा कुशिकपुत्रं तु धनुष्पाणी स्वलंकृतौ ।
बद्धगोधाङ्गुलित्राणौ खड्गवन्तौ महाद्युती ॥

ததா குஶிகபுத்ரம் து தனுஷ்பாணீ ஸ்வலங்க்ருதெள ।
பத்த கோதாங்குலித்ராணெள கட்கவந்தெள மஹாத்யுதீ ॥ 8

कुमारौ चारुवपुषौ भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ।
अनुजग्मतुरक्षुद्रौ पितामहमिवाश्विनौ ॥
स्थाणुं देवमिवाचिन्त्यं कुमाराविव पावकी ॥

குமாரெள சாருவபுஷெள ப்ராதரெள ராமலக்ஷ்மணெள ।
அநுஜக்மதுரக்ஷுத்ரெள பிதாமஹமிவாஶ்வினெள ॥
ஸ்தாணும் தேவமிவாசிந்த்யம் குமாராவிவ பாவகீ ॥ 9

ததா - அப்பொழுது
கலாபினெள - அம்புராத்தூணிகளை யுடையவர்களாய்
தனுஷ்பாணீ - கைகளில் விற்பிடித்தவர்களாய்
பஞ்சஶீர்ஷவ் - ஐந்து தலை
உரகெள இவ - நாகங்கள் போல
தஶ திஶ: - பத்து திசைகளை
ஶோபயானெள - ஒளிவிளங்கச் செய்கிறவர்களாய்
ஸ்வலங்க்ருதெள - நன்றாயலங்கரிக்கப்பட்டவர்களான
மஹாத்யுதீ - ஒளி நிறம்பியவர்களான
குமாரெள - இளம்பருவமுள்ள
சாருவபுஷெள - அழகுள்ள சரீரமுடைய
ப்ராதரெள - சகோதரர்களான

ராமலக்ஷ்மணௌது - ஸ்ரீராமர் லக்ஷ்மணர் இவ்விருவர்களும்
பாவகீ - அக்னியிலுண்டான
குமாரவ் - இரண்டு குமாரர்கள் (அதாவது கந்தன், விசாகன் இவ்விருவர்கள்)
அசிந்த்யம் - எண்ணுதற்கரிய
ஸ்தாணும் - ருத்ர (சங்கர)
தேவம் இவ - தேவரைப்போல்,
அக்ஷுத்ரௌ - அழகான
அஶ்வினௌ - அச்வினீ தேவர்கள்
பிதாமஹம் - ப்ரஹ்மதேவரை
இவ - போல்
குஶிக புத்ரம் - குசிகரின் புதல்வரான
மஹாத்மானம் - மஹாத்மாவான
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
தனுஷ் பாணீ - கைகளில் விற்பிடித்தவர்களாய்
பத்த கோதாங்குலி த்ராணௌ - கட்டப்பட்ட உடும்புத் தோலினால் செய்யப்பட்ட விரல் மூடிகளை யுடையவர்களாய்
கட்க வந்தௌ - கத்தியுடையவர்களாய்
அநுஜக்மது: - பின்தொடர்ந்து சென்றார்கள்.

अध्यर्धयोजनं गत्वा सरय्वा दक्षिणे तटे ।
रामेति मधुरां वाणीं विश्वामित्रोऽभ्यभाषत ॥

அத்யர்தயோஜனம் கத்வா ஸரய்வா தக்ஷிணே தடே ।
ராமேதி மதுராம் வாணீம் விஶ்வாமித்ரோऽப்யபாஷத ॥ 10

விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
ஸரய்வா: - ஸரயூ நதியின்
தக்ஷிணே - தென்
தடே - கரையில்
அத்யர்த யோஜனம் - ஒன்றரை யோஜனை
கத்வா - சென்று
ராம - ஸ்ரீராம
இதி - என்று அழைத்து
மதுராம் - அழகான
வாணீம் - பின்வரும் வார்த்தையை
அப்ய பாஷத - சொன்னார்.

गृहाण वत्स सलिलं मा भूत् कालस्य पर्ययः ।
मन्त्रग्रामं गृहाण त्वं बलामतिबलां तथा ॥

க்ருஹாண வத்ஸ ஸலிலம் மா பூத் காலஸ்ய பர்யய: ।
மந்த்ர க்ராமம் க்ருஹாண த்வம் பலா மதிபலாம் ததா ॥ 11

வத்ஸ - ஓ குழந்தாய்!
ஸலிலம் க்ருஹாண - ஜலத்தை எடு.
கால விபர்யய: - காலதாமதம்
மா பூத் - வேண்டாம்.
மந்த்ர க்ராமம் - எல்லா மந்த்ரங்களடங்கிய
பலாம் - பலையையும்
ததா - அவ்வாறே
அதிபலாம் - அதிபலையையும்
த்வம் - நீ
க்ருஹாண - பெற்றுக்கொள்.

न श्रमो न ज्वरो वा ते न रूपस्य विपर्ययः ।
न च सुप्तं प्रमत्तं वा धर्षयिष्यन्ति नैर्ऋताः ॥

ந ஶ்ரமோ ந ஜ்வரோ வா தே ந ரூபஸ்ய விபர்யய: ।
ந ச ஸுப்தம் ப்ரமத்தம் வா தர்ஷயிஷ்யந்தி நைர்ருதா: ॥ 12

தே - "உனக்கு
ஶ்ரம: ந - களைப்பு இராது.
ஜ்வர: வா - பிணியும்
ரூபஸ்ய - ரூபத்தின்
விபர்யய: ச - வாடுதலும்
ந - இராது;
வா - மேலும்
ஸுப்தம் - தூங்குகிற
வா - அல்லது
ப்ரமத்தம் - சோர்ந்திருக்கும்போது உனக்கு
நைர்ருதா: - ராக்ஷஸர்கள்
ந தர்ஷயிந்யந்தி - அபாயமுண்டாக்கார்கள்.

न बाह्वोः सदृशो वीर्ये पृथिव्यामस्ति कश्चन ।
त्रिषु लोकेषु वै राम न भवेत् सदृशस्तव ॥

ந பாஹ்வோ: ஸத்ருஶோ வீர்யே ப்ருதிவ்யாமஸ்தி கஶ்சன ।
த்ரிஷு லோகேஷுவை ராம ந பவேத் ஸத்ருஶஸ்தவ ॥ 13

பாஹ்வோ: - "புஜங்களுடைய
வீர்யே - வீர்யத்தில்
ஸத்ருஶ: - ஸமானமானவன்
ப்ருதிவ்யாம் - பூமியில்

கஶ்சன - ஒருவனும்
ந அஸ்தி - இல்லை.
ராம - ஸ்ரீராம!
வா - அன்றியும்
த்ரிஷு லோகேஷு - மூவ்வுலகங்களில்
தவ - உனக்கு
ஸத்ருஶ: - ஒப்பானவன்
ந பவேத் - உண்டாகான்.

न सौभाग्ये न दाक्षिण्ये न ज्ञाने बुद्धिनिश्चये ।
नोत्तरे प्रतिवक्तव्ये समो लोके तवानघ ॥

ந ஸௌபாக்யே ந தாக்ஷிண்யே ந ஜ்ஞானே புத்திநிஶ்சயே ।
நோத்தரே ப்ரதிவக்தவ்யே ஸமோ லோகே தவாநக ॥ 14

அநக - பாபரஹிதனே!
லோகே - உலகில்
தவ - உனக்கு
ஸம: - ஒப்பானவன்
ஸௌபாக்யே ந - அழகில் இல்லை;
தாக்ஷிண்யே - ஸாமர்த்யத்தில்
ந - இல்லை;
ஜ்ஞானே - ஞானத்தில்
புத்தி நிஶ்சயே - ஆராய்ந்து துணிவதில்
ந - இல்லை;
ப்ரதி வக்தவ்யே - பதில் சொல்லவேண்டிய
உத்தரே - உத்திரத்தில்
ந - இல்லை.

एतद्विद्याद्वये लब्धे भविता नास्ति ते समः ।
बला चातिबला चैव सर्वज्ञानस्य मातरौ ॥

ஏதத் வித்யாத்வயே லப்தே பவிதா நாஸ்திதே ஸம: ।
பலா சாதிபலா சைவ ஸர்வஜ்ஞானஸ்ய மாதரௌ ॥ 15

ஸர்வ ஜ்ஞானஸ்ய ஏவ - எல்லா ஞானத்திற்கும்
பலா ச - பலையும்
அதிபலா ச - அதிபலையும்
மாதரௌ - தாய்கள்;
ஏதத் வித்யாத்வயே - இந்த இரண்ட வித்தைகள்
லப்தே - அடையப்பட்டவளவில்
தே - உனக்கு

ஸம: - சமானமானவன்
பவிதா ந அஸ்தி - உண்டாகப் போவதில்லை.

क्षुत्पिपासे न ते राम भविष्येते नरोत्तम ।
बलामतिबलां चैव पठतः पथि राघव ॥

க்ஷுத்பிபாஸே ந தே ராம பவிஷ்யேதே நரோத்தம ।
பலாமதிபலாம் சைவ படத:பதி ராகவ ॥ 16

நரோத்தம - நரச்ரேஷ்ட!
ராகவ - ராகவ!
ராம - ஸ்ரீராம!
பலாம் ச - பலையையும்
அதிபலாம் ஏவ - அதிபலையையும்
படத: - ஜபிக்கிற
தே - உனக்கு
பதி - வழியில்
க்ஷுத்பிபாஸே - பசி-தாகங்கள்
ந பவிஷ்யேதே - உண்டாகமாட்டா.

अर्हणां सर्वलोकस्य प्राप्स्यसे रघुनन्दन ।
विद्याद्वयमधीयानो यशस्वी च भवेद्भुवि ॥

அர்ஹணம் ஸர்வலோகஸ்ய ப்ராப்ஸ்யஸே ரகுநந்தன।
வித்யாத்வயமதீயானோ யஶஸ்வீச பவேத்புவி த்வயி ॥ 17

ரகு நந்தன - ரகுநந்தன!
வித்யாத்வயம் ச - இரண்டு வித்யைகளையும்
அதீயாந: - ஜபிக்கிறவனாய்
ஸர்வ லோகஸ்ய - எல்லா உலகத்தாருடைய
அர்ஹணாம் - வணக்கத்தை
ப்ராப்ஸ்யஶே - அடைவாய்;
புவி - உலகில்
யஶஸ்வீ - கீர்த்தியுள்ளவனாக
பவேத் - ஆவாய் (ஆர்ஷம்).

पितामहसुते ह्येते विद्ये तेजःसमन्विते ।
प्रदातुं तव काकुत्स्थ सदृशस्त्वं हि धार्मिक ॥

பிதாமஹஸுதே ஹ்யேதே வித்யே தேஜ: ஸமன்விதே ।
ப்ரதாதும் தவ காகுத்ஸ்த ஸத்ருஶஸ்த்வம் ஹி தார்மிக ॥ 18

कामं बहुगुणाः सर्वे त्वय्येते नात्र संशयः ।
तपसा संभृते चैते बहुरूपे भविष्यतः ॥

காமம் பஹுகுணா: ஸர்வே த்வய்யேதே நாத்ர ஸம்ஶய: ।
தபஸா ஸம்ப்ருதே சைதே பஹுரூபே பவிஷ்யத: ॥ 19

ஏதே - இவ்விரண்டு
வித்யே - வித்யைகள்
பிதாமஹஸுதே - ப்ரஹ்மா புத்ரிகள்.
ஹி - ப்ரஸித்தமாய்
தேஜஸ்ஸமன்விதே - தேஜஸ்ஸோடு கூடியவைகள்!
தார்மிக - தர்மிஷ்டனே!
காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ!
ஏதே - இந்த
ஸர்வே - எல்லா
பஹுகுணா: - பலவகை குணங்கள்
த்வயி - உன்னிடத்தில்
காமம் - ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டது உண்மையே
அத்ர - இவ்விஷயத்தில்
ஸம்ஶய: ந - சந்தேஹம் இல்லை.
தபஸா - (என்) தவத்தால்
ஸம்ப்ருதே - அடையப்பட்ட
ஏதே - இவ்விரண்டு மந்த்ரங்களையும்
தவ ப்ரதாதும் - உனக்கு உபதேசிப்பதற்கு
த்வம் ஹி - நீ ஒருவன் மாத்ரமே
ஸத்ருஶ: - தகுதியுள்ளவன்
ச - அதனால்
பஹுரூபே - பலவிதமாய் லோகோபசாரமாக
பவிஷ்யத: - ஆகப்போகின்றன.

ततो रामो जलं स्पृष्ट्वा प्रहृष्टवदनः शुचिः ।
प्रतिजग्राह ते विद्ये महर्षेर्भावितात्मनः ॥

ததோ ராமோ ஜலம் ஸ்ப்ருஷ்ட்வா ப்ரஹ்ருஷ்டவதன: ஶுசி: ।
ப்ரதிஜக்ராஹ தே வித்யே மஹர்ஷேர் பாவிதாத்மன: ॥ 20

ராம: - ஸ்ரீராமர்
ப்ரஹ்ருஷ்ட வதன: - ப்ரஸன்னமுகராய்,
ஶுசி: - பரிசுத்தராய்
ஜலம் ஸ்ப்ருஷ்வா - ஜலத்தை தொட்டு
பாவிதாத்மன: - பரமாத்மாவை த்யானித்து
மஹர்ஷே: - முனிவரிடமிருந்து
தே - அந்த
வித்யே - இரண்டு வித்யைகளை
தத: - அவ்விடத்தில்
ப்ரதி ஜக்ராஹ - பெற்றுக்கொண்டார்.

विद्यासमुदितो रामः शुशुभे भूरिविक्रमः ।
सहस्ररश्मिर्भगवान् शरदीव दिवाकरः ॥

வித்யாஸமுதிதோ ராம: ஶுஶுபே பூரிவிக்ரம: ।
ஸஹஸ்ர ரஶ்மிர் பகவான் ஶரதீவ திவாகர :॥ 21

வித்யஸமுதித: - வித்யாலாபம் கிடைத்தவரான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஶரதி - சரத்காலத்தில்
ஸஹஸ்ர ரஶ்மி: - ஆயிரம் கிரணங்களையுடைய
திவாகர: - சூர்ய
பகவான் - பகவான்
இவ - போல்
பூரி விக்ரம: - அளவற்ற பராக்ரமமுடையவராய்
ஶுஶுபே - விளங்கினார்.

गुरुकार्याणि सर्वाणि नियुज्य कुशिकात्मजे ।
ऊषुस्तां रजनीं तत्र सरय्वाः सुसुखं त्रयः ॥

குருகார்யாணி ஸர்வாணி நியுஜ்ய குஶிகாத்மஜே ।
ஊஷுஸ்தாம் ரஜநீம் தத்ர ஸரய்வா: ஸுஸுகம் த்ரய: ॥ 22

ஸர்வாணி - எல்லா
குரு கார்யாணி - குருவுக்குச் செய்ய வேண்டிய வழிபாடுகளை
குஶிகாத்மஜே - விச்வாமித்ரருக்கு
நியுஜ்ய - செய்து,
த்ரய: - மூவர்கள்
தத்ர - அங்கு
ஸரய்வா: - ஸரயூ நதிக்கரையில்
தாம் ரஜநீம் - அந்த இரவை
ஸுஸுகம் - இனிமையாக
ஊஷு: - கழித்தார்கள்.

दशरथनृपसूनुसत्तमाभ्यां तृणशयनेऽनुचिते सहोषिताभ्याम् ।
कुशिकसुतवचोऽनुलालिताभ्यां क्षणमिव सा विबभौ विभावरी च ॥

தஶரத ந்ருப ஸூநு ஸத்தமாப்யாம்
த்ருண ஶயனே ऽநுசிதே ஸஹோஷிதாப்யாம் ।
குஶிக ஸுத வசோऽ நுலாலிதாப்யாம்
க்ஷணமிவ ஸா விபபௌ விபாவரீ ச ॥ 23

குமிகஸுதவசோஹ்லாலி- தாப்யாம் - குசிகபுத்ரரின் வசனங்களால் ஆனந்தமடைந்தவர்களும்,
அநுசிதே - உசிதமல்லாத
த்ருண மயனே - புற்படுக்கையில்
ஸஹ உஷிதாப்யம் ச - கூடி வீற்றிருந்தவர்களுமான
தமரத ந்ருப ஸூநு ஸத்தமாப்யாம் - தசரத மன்னரின் புதல்வ ச்ரேஷ்டர்களுக்கு
ஸா விபாவாரீ - அவ்விரவு
சுகம் - சுகமாகவே
விபபெள - கழிந்தது.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகியே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்மதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே வித்யாப்ரதானம் நாம த்வாவிம்ம: ஸர்க: ॥

த்ரயோவிம்ம: ஸர்க: - 23

प्रभातायां तु शर्वर्यां विश्वामित्रो महामुनिः ।
अभ्यभाषत काकुत्स्थं शयानं पर्णसंस्तरे ॥

ப்ரபாதாயாம் து மர்வர்யாம் விஸ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
அப்யபாஷத காகுத்ஸ்தம் மயாநம் பர்ணஸம்ஸ்தரே ॥ 1

மர்வர்யாம் - இரவு
ப்ரபாதாயாம் து - விடிந்தவுடன்
மஹாமுனி: - மஹாமுனிவரான
விம்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
பர்ணஸம்ஸ்தரே - தர்ப்பைப் படுக்கையில்
மயாநம் - படுத்திருக்கிற
காகுஸ்தம் - காகுத்ஸ்தரைப் பார்த்து
அப்ய பாஷத - பின்வருமாறு சொன்னார்.

कौसल्या सुप्रजा राम पूर्वा संध्या प्रवर्तते ।
उत्तिष्ठ नरशार्दूल कर्तव्यं दैवमाह्निकम् ॥

கௌஸல்யா ஸுப்ரஜா ராம பூர்வா ஸந்த்யா ப்ரவர்ததே ।
உத்திஷ்ட நரமார்தூல கர்தவ்யம் தைவமான்ஹிகம் ॥ 2

கௌஸல்யா ஸுப்ரஜா: - ''கௌஸல்யையின் செல்வக்குமாரா!
ராம - ஸ்ரீராமா!
நரமார்தூல - புருஷோத்தமா!
பூர்வா - காலை
ஸந்த்யா - ஸந்த்யாகாலம்
ப்ரவர்ததே - நெருங்குகிறது.
தைவம் - தேவர்கள் ஸம்பந்தமான
ஆன்ஹிகம் - தினக்கடமை
கர்தவ்யம் - செய்யத்தக்கது;
உத்திஷ்ட - எழுந்திருக்கவும்.''

महर्षेः परमोदारं वचः श्रुत्वा नरोत्तमौ ।
स्नात्वा कृतोदकौ वीरौ जेपतुः परमं जपम् ॥

மஹர்ஷே: பரமோதாரம் வச: ம்ருத்வா நரோத்தமௌ ।
ஸ்நாத்வா க்ருதோதகௌ வீரௌ ஜேபது: பரமம் ஜபம் ॥ 3

மஹர்ஷே: - மஹாமுனிவருடைய
பரமோதாரம் - மிக கம்பீரமான
வச: - வார்த்தையை

ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
நரோத்தமௌ - மனித ச்ரேஷ்டர்களான
வீரௌ - இரு வீரர்கள்
ஸ்நாத்வா - ஸ்நானம் செய்து,
க்ருதோதகௌ - அர்க்யம் முதலியவைகளைக் கொடுத்தவர்களாய்
பரமம் - உயர்ந்த
ஜபம் - ஜபத்தை
ஜேபது: - ஜபித்தனர்.

कृताह्निकौ महावीर्यौ विश्वामित्रं तपोधनम् ।
अभिवाद्याभिसंहृष्टौ गमनायोपतस्थतुः ॥

க்ருதாஹ்நிகௌ மஹாவீர்யௌ விஶ்வாமித்ரம் தபோதனம் ।
அபிவாத்யாபிஸம்ஹ்ருஷ்டௌ கமநாயோபதஸ்தது: ॥ 4

க்ருதாஹ்நிகௌ - நித்ய கர்மங்களைச் செய்து முடித்தவர்களாய்
மஹாவீர்யௌ - மஹாசூரர்களிருவர்கள்
தபோதனம் - தபோநிதியான
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
அபிவாத்ய - தண்டனிட்டு
அபிஸம்ஹ்ருஷ்டௌ - அதிஸந்துஷ்டர்களாய்
கமநாய - புறப்படுவதற்கு
உபதஸ்தது: - ஸித்தமாக இருந்தார்கள்.

तौ प्रयातौ महावीर्यौ दिव्यां त्रिपथगां नदीम् ।
ददृशाते ततस्तत्र सरय्वाः संगमे शुभे ॥

தௌ ப்ரயாதௌ மஹாவீர்யௌ திவ்யாம் த்ரிபதகாம் நதீம் ।
தத்ருஶாதே ததஸ்தத்ர ஸரய்வா: ஸங்கமே ஶுபே ॥ 5

तत्राश्रमपदं पुण्यमृषीणां भावितात्मनाम् ।
बहुवर्षसहस्राणि तप्यतां परमं तपः ॥

தத்ராஶ்ரமபதம் புண்யம்ரிஷீணாம் பாவிதாத்மனாம் ।
பஹு வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி தப்யதாம் பரமம் தப: ॥ 6

தத: - அப்பொழுது
ப்ரயாதௌ - புறப்பட்டவர்களான
மஹாவீர்யௌ - மஹாசூரர்களான
தௌ - அவ்விருவர்கள்
ஶுபே - பாவனமான
ஸரய்வா: - ஸரயூநதியும்
த்ரிபதகாம் - த்ரிபதகையென்ற
புண்யம் - புண்ய

நதீம் - நதியும்
ஸங்கமே - ஸங்கமமாகின்ற
தத்ர - அந்த இடத்திற்கு
தத்ர - அங்கு
பஹுவர்ஷ ஸஹஸ்ராணி - அனேகாயிரம் வருஷகாலம்
பரமம் - உத்க்ருஷ்டமான
தப: - தபஸ்ஸை
தப்யதாம் - புரிகிற
உக்ர தேஜஸாம் - உக்ரமான தேஜஸ்ஸையுடைய
ரிஷீணாம் - ரிஷிகளின்
புண்யம் - பாவனமான
ஆஶ்ரமபதம் - ஆச்ரமஸ்தானத்தையும்
தத்ருஶாதே - பார்த்தார்கள்.

तं दृष्ट्वा परमप्रीतौ राघवौ पुण्यमाश्रमम् ।
ऊचतुस्तं महात्मानं विश्वामित्रमिदं वचः ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா பரமப்ரீதௌ ராகவௌ புண்யமாஶ்ரமம் ।
ஊசதுஸ்தம் மஹாத்மானம் விஶ்வாமித்ர மிதம் வச: ॥ 7

தம் புண்யம் - அந்த பரிசுத்தமான
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்தை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
ராகவௌ - ரகு குலத்திலுதித்த அவ்விருவர்கள்
பரம ப்ரீதௌ - மிக ஸந்தோஷமடைந்த
மஹாத்மானம் - மஹாத்மாவான
தம் - அந்த
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை பார்த்து
இதம் - பின்வரும்
வச: - வார்த்தையை
ஊசது: - சொன்னார்கள்.

कस्यायमाश्रमः पुण्यः को न्वस्मिन् वसते पुमान् ।
भगवन् श्रोतुमिच्छावः परं कौतूहलं हि नौ ॥

கஸ்யாயமாஶ்ரம: புண்ய: கோந்வஸ்மின் வஸதே புமான் ।
பகவன் ஶ்ரோது மிச்சாவ: பரம் கௌதூஹலம் ஹி நௌ ॥ 8

பகவான் - "பகவன்!
அயம் - இந்த
புண்ய: - பரிசுத்தமான
ஆஶ்ரம: - ஆச்ரமம்
கஸ்ய - யாருடையது!

க: புமான் - எந்த புருஷன்
அஸ்மின் - இந்த ஆச்ரமத்தில்
வஸதே து - வஸிக்கிறான்?
ஶ்ரோதும் - தெரிந்துகொள்ள
இச்சாவ: - விரும்புகிறோம்,
நௌ - எங்களிருவர்களுக்கும்
கௌதூஹலம் - இதை தெரிந்து கொள்வதில் ஆசை
பரம் ஹி - அதிகமாயிருக்கிறது!''

तयोस्तद्वचनं श्रुत्वा प्रहस्य मुनिपुंगवः ।
अब्रवीत्श्रूयतां राम कस्यायं पूर्व आश्रमः ॥

தயோஸ்தத் வசனம் ஶ்ருத்வா ப்ரஹஸ்ய முனிபுங்கவ: ।
அப்ரவீத் ஶ்ரூயதாம் ராம கஸ்யாயம் பூர்வ ஆஶ்ரம: ॥ 9

முனி புங்கவ: - முனிச்ரேஷ்டர்
தயோ: - அவ்விருவர்களுடைய
தத் வசனம் - அவ்வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ப்ரஹஸ்ய - புந்நகை செய்து
அப்ரவீத் - சொன்னார்.
ராம - ''ஸ்ரீராமா
அயம் யஸ்ய - இது யாருடையதாக
பூர்வ: - பூர்வத்தில்
ஆஶ்ரம: - (இந்த) ஆச்ரமம் (இருந்தது)
ஶ்ரூயதாம் - என்பதை கேட்கவும்.

कन्दर्पो मूर्तिमानासीत् काम इत्युच्यते बुधैः ॥

கந்தர்போ மூர்திமாநாஸீத் காம இத்யுச்யதே புதை: ॥ 10

புதை: - ''பண்டிதர்களால்
காம: இதி - காமன் என்று
உச்யதே - சொல்லப் படுகின்றவன் (எவனோ)
கந்தர்ப: - அம்மன்மதன்
மூர்த்திமாந் - வடிவமுடையவனாய்
ஆஸீத் - இருந்தான்.

तपस्यन्तमिह स्थाणुं नियमेन समाहितम् ।
कृतोद्वाहं तु देवेशं गच्छन्तं समरुद्गणम् ॥
धर्षयामास दुर्मेधा हुंकृतश्च महात्मना ॥

தபஸ்யந்தமிஹ ஸ்தாணும் நியமேன ஸமாஹிதம் ।
க்ருதோத்வாஹம் து தேவேஶம் கச்சந்தம் ஸமருத்கணம் ।
தர்ஷயாமாஸ துர்மேதா ஹூம்க்ருதஶ்ச மஹாத்மநா ॥ 11

இஹ - ''இவ்விடத்தில்
நியமேன - நியமத்துடன்
தபஸ்யந்தம் - தவம் புரிகிறவராய்,
க்ருதோத்வாஹம் - விவாஹமானவராய்
ஸமருத்கணம் - தேவகணங்களோடு கூடினவராய்
கச்சந்தம் - காலங்கழிப்பவராய்
தேவேஶம் - தேவதைகளுக்கு ஈசனான
ஸ்தாணும் ச - சிவபிரானை
துர்மேதா: - மூடன்
தர்ஷயாமாஸ - கெடுக்க முயன்றான்.
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவினாலேயே
ஹூம் க்ருத: ச - ''ஹூம்''காரமும் செய்யப்பட்டான்.

निर्दग्धस्तस्य रौद्रेण चक्षुषा रघुनन्दन ।
व्यशीर्यन्त शरीरात् स्वात् सर्वगात्राणि दुर्मतेः ।

நிர்தக்தஸ்ய ரௌத்ரேண சக்ஷுஷா ரகுநந்தன ।
வ்யஶீர்யந்த ஶரீராத் ஸ்வாத் ஸர்வகாத்ராணி துர்மதே: ॥ 12

ரகுநந்தன - ''ரகுவம்சத்தில் பிறந்தவனே!
ரௌத்ரேண - ருத்ரஸம்பந்தமான
சக்ஷுஷா - கண்ணாலே
நிர்தக்த: - எரிக்கப்பட்டான்.
தஸ்ய - அந்த
துர்மதே: - துர்மதியினுடைய
ஸ்வாத் - தனது
ஶரீராத் - சரீரத்திலிருந்து
ஸர்வ காத்ராணி - எல்லா அங்கங்களும்
வ்யஶீர்யந்த - சிதறின.

तस्य गात्रं हतं तत्र निर्दग्धस्य महात्मना ।
अशरीरः कृतः कामः क्रोधाद्देवेश्वरेण ह ॥

தஸ்ய காத்ரம் ஹதம் தத்ர நிர்தக்தஸ்ய மஹாத்மனா ।
அஶரீர: க்ருத: காம: க்ரோதாத் தேவேஶ்வரேண ஹ ॥ 13

மஹாத்மனா - ''மஹாத்மாவினால்
நிர்தக்தஸ்ய - எரிக்கப்பட்ட
தஸ்ய - அவனுடைய
காத்ரம் - சரீரம்
தத்ர - அவ்விடத்தில்
ஹதம் - நாசமடைந்தது.
காம: - காமன்
தேவேஶ்வரேண - தேவேச்வரரால்

க்ரோதாத்	-	கோபத்தால்
அஶரீர:	-	சரீரமற்றவனாக
க்ருத:	-	செய்யப்பட்டான்.
ஹி	-	இது ப்ரஸித்தம்.

अनङ्ग इति विख्यातस्तदाप्रभृति राघव ।
स चाङ्गविषय: श्रीमान् यत्राङ्गं स मुमोच ह ॥

அனங்க இதி விக்யாதஸ் ததாப்ரப்ருதி ராகவ ।
ஸ சாங்கவிஷய: ஶ்ரீமான் யத்ராங்கம் ஸ முமோச ஹ ॥ 14

ராகவ்	-	"ஓ ராகவ!
ததா ப்ரப்ருதி	-	அன்று முதல்
அனங்க:	-	அனங்கன் (ரூபமற்றவன்)
இதி	-	என்று
விக்யாத:	-	பெயர் பெற்றான்.
யத்ர	-	எவ்விடத்தில்
ஸ:	-	அவன்
அங்கம்	-	அங்கத்தை
முமோச	-	இழந்தானோ
ஸ: ச	-	அதுதான்
ஶ்ரீமான்	-	ஶ்ரீயுள்ள
அங்க விஷய:	-	அங்க நாடு
ஹ	-	ஆச்சர்யம்!

तस्यायमाश्रम: पुण्यस्तस्येमे मुनय: पुरा ।
शिष्या धर्मपरा नित्यं तेषां पापं न विद्यते ॥

தஸ்யாயமாஶ்ரம: புண்யஸ்தஸ்யேமே முனய: புரா ।
ஶிஷ்யா தர்மபரா நித்யம் தேஷாம் பாபம் ந வித்யதே ॥ 15

அயம்	-	இந்த
புண்ய:	-	பரிசுத்தமான
ஆஶ்ரம:	-	ஆச்ரமம்
தஸ்ய	-	அவருடையது.
இமே முனய:	-	இந்த முனிவர்கள்
புரா	-	முன்பு
தஸ்ய	-	அவருடைய
ஶிஷ்யா:	-	சிஷ்யர்கள்.
வீர	-	வீர!
தர்மபரா:	-	தர்மாத்மாக்கள்,
தேஷாம்	-	அவர்கள்
பாபம் வித்யதே ந	-	பாபம் செய்தவர்களல்ல.

इहाद्य रजनीं राम वसेम शुभदर्शने ।
पुण्ययो: सरितोर्मध्ये श्वस्तरिष्यामहे वयम् ॥

இஹாத்ய ரஜநீம் ராம வஸேம ஶுபதர்ஶனே ।
புண்யயோ: ஸரிதோர்மத்யே ஶ்வஸ்தரிஷ்யாமஹே வயம் ॥ 16

ஶுபதர்ஶனே	-	"மங்களகரமான பார்வையுடைய
ராம	-	ஶ்ரீராம!
வயம்	-	நாம்
இஹ	-	இவ்விடத்தில்
புண்யயோ:	-	பரிசுத்தங்களான
ஸரிதோ: மத்யே	-	இவ்விரண்டு நதிகளுடைய மத்தியில்
அத்ய ரஜநீம்	-	இன்று இரவு
வஸேம	-	வஸிப்போம்.
ஶ்வ:	-	நாளைக்கு
தரிஷ்யாமஹே	-	தாண்டுவோம்.

अभिगच्छामहे सर्वे शुचय: पुण्यमाश्रमम् ।
स्नाताश्च कृतजप्याश्च हुतहव्या नरोत्तम ॥
इह वास: परो राम सुखं वत्स्यामहे निशाम् ॥

அபிகச்சாமஹே ஸர்வே ஶுசய: புண்யமாஶ்ரமம் ।
ஸ்நாதாஶ்ச க்ருதஜப்யாஶ்ச ஹுதஹவ்யா நரோத்தம ॥
இஹ வாஸ: பரோ ராம ஸுகம் வத்ஸ்யாமஹே வயம் ॥ 17

நரோத்தம	-	"புருஷோத்தம!
ராம	-	ஶ்ரீராம!
இஹ	-	இவ்விடத்தில்
வாஸ:	-	வாஸம்
பர:	-	சிலாக்யம்.
வயம்	-	நாம்
ஸுகம்	-	சுகமாக
வத்ஸ்யாமஹே	-	வஸிப்போம்.
ஸர்வே	-	எல்லோரும்
ஸ்நாதா:	-	ஸ்னானம் செய்தவர்களாய்
ஶுசய:	-	பரிசுத்தர்களாய்
க்ருத ஜப்யா:	-	ஜபம் செய்தவர்களாய்
ஹுத ஹவ்யா: ச	-	ஹோமம் செய்தவர்களாய்
புண்யம்	-	பரிசுத்தமான
ஆஶ்ரமம்	-	ஆச்ரமத்துக்குள்
அபிகச்சாமஹே	-	ப்ரவேசிப்போம்."

तेषां संवदतां तत्र तपोदीर्घेण चक्षुषा ।
विज्ञाय परमप्रीता मुनयो हर्षमागमन् ॥

தேஷாம் ஸம்வததாம் தத்ர தபோதீர்கேண சக்ஷுஷா ।
விஜ்ஞாய பரமப்ரீதா முனயோ ஹர்ஷமாகமன் ॥ 18

தத்ர - அங்குள்ள
தேஷாம் - அவர்கள்
ஸம்வததாம் - பேசிக்கொண்டிருக்குமளவில்
முனய: - ரிஷிகள்
தபோ தீர்கேண - தவத்தினால் தீர்க்கமான
சக்ஷுஷா - ஞானக்கண்ணால்
விஜ்ஞாய - அறிந்து
பரமப்ரீதா: - மிகக் களிப்புற்றவர்களாய்
ஹர்ஷம் - ஸந்தோஷத்தை
ஆகமன் - அடைந்தார்கள்.

अर्घ्यं पाद्यं तथातिथ्यं निवेद्य कुशिकात्मजे ।
रामलक्ष्मणयोः पश्चादकुर्वन्नतिथिक्रियाम् ॥

அர்க்யம் பாத்யம் ததாதித்யம் நிவேத்ய குஶிகாத்மஜே ।
ராமலக்ஷ்மணயோ: பஶ்சாதகுர்வந்நதிதிக்ரியாம் ॥ 19

குஶிகாத்மஜே - குசிகரின் புத்ரருக்கு
அர்க்யம் - அர்க்யத்தையும்
பாத்யம் - பாத்யத்தையும்
ததா - அப்படியே
ஆதித்யம் - அதிதி ஸத்காரத்தையும்
நிவேத்ய - செய்து
பஶ்சாத் - பின்பு
ராம லக்ஷ்மணயோ: - ஸ்ரீராமன், லக்ஷ்மணன் இவர்களுக்கு
அதிதிக்ரியாம் - அதிதி பூஜையை
அகுர்வந் - செய்தார்கள்.

सत्कारं समनुप्राप्य कथाभिरनुरञ्जयन् ।
यथार्हमजपन् सन्ध्यामृषयस्ते समाहिताः ॥

ஸத்காரம் ஸமநுப்ராப்ய கதாபிரநுரஞ்ஜயன் ।
யதார்ஹமஜபன் ஸந்த்யாம் ரிஷயஸ் தே ஸமாஹிதா: ॥ 20

தே ரிஷய: - அந்த முனிவர்கள்
ஸத்காரம் - ஸத்காரத்தை
ஸமநுப்ராப்ய - செய்துமுடித்து
கதாபி: - கதைகளினால்

அபிரஞ்ஜயன் - மகிழச் செய்தார்கள்.
ஸமாஹிதா: - ஏகாக்ர சித்தர்களாய்.
ஸந்த்யாம் - ஸந்த்யை
யதார்ஹம் - உசிதப்படி
அஜபன் - ஜபம் செய்தார்கள்.

तत्र वासिभिरानीता मुनिभिः सुव्रतैः सह ।
न्यवसन् सुसुखं तत्र कामाश्रमपदे तदा ॥

தத்ர வாஸிபிரானீதா முனிபி: ஸுவ்ரதை: ஸஹ ।
ந்யவஸன் ஸுஸுகம் தத்ர காமாஸ்ரமபதே ததா ॥ 21

தத்ர - அங்கு
வாஸிபி: - வஸிக்கிற
ஸுவ்ரதை: - நல்ல வ்ரதமுடைய
முனிபி: - முனிவர்களோடு
ஸஹ - கூட
ஆநீதா: - அழைத்துப் போகப்பட்டவர்களாய்
தத்ர - அந்த
காமாஸ்ரமபதே - காமாச்ரமஸ்தானத்தில்
ததா - அப்பொழுது
ஸுஸுகம் - மிகச் சுகமாக
ந்யவஸன் - வஸித்தார்கள்.

कथाभिरभिरामाभिरभिरामौ नृपात्मजौ ।
रमयामास धर्मात्मा कौशिको मुनिपुंगवः ॥

கதாபிரபிராமாபி ரபிராமௌ ந்ருபாத்மஜௌ ।
ரமயாமாஸ தர்மாத்மா கௌஸிகோ முனிபுங்கவ: ॥ 22

தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
முனிபுங்கவ: - முனிச்ரேஷ்டரான
கௌஸிக: - விச்வாமித்ரர்
அபிராமாபி: - அதிக அழகான
கதாபி: - கதைகளினால்
அபிராமௌ - அதிக அழகான
ந்ருபாத்மஜௌ - ராஜகுமாரர்களிருவரை
ரமயாமாஸ - களிக்கச் செய்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
காமாஸ்ரமநிவாஸோ நாம த்ரயோவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

சதுர்விம்ஶ: ஸர்க: - 24

ततः प्रभाते विमले कृताह्निकमरिन्दमौ ।
विश्वामित्रं पुरस्कृत्य नद्यास्तीरमुपागतौ ॥

தத: ப்ரபாதே விமலே க்ருதாஹ்நிகமரிந்தமௌ ।
விஶ்வாமித்ரம் புரஸ்க்ருத்ய நத்யாஸ்தீரமுபாகதௌ ॥ 1

தத: - அவ்விடத்தில்
விமலே - நிர்மலமான
ப்ரபாதே - காலையில்
அரிந்தமௌ - சத்ருத்வம்சகர்களிருவர்களும்
ஆஹ்நிகம் - தினக் கடமையை
க்ருத்வா - செய்து
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
புரஸ் க்ருத்ய - முன்னிட்டுக்கொண்டு
நத்யா: - நதியினுடைய
தீரம் - கரையை
உபாகதௌ - சேர்ந்தார்கள்.

ते च सर्वे महात्मानो मुनयः संशितव्रताः ।
उपस्थाप्य शुभां नावं विश्वामित्रमथाब्रुवन् ॥

தே ச ஸர்வே மஹாத்மாநோ முனய: ஸம்ஶிதவ்ரதா: ।
உபஸ்தாப்ய ஶுபாம் நாவம் விஶ்வாமித்ர மதாப்ருவன் ॥ 2

மஹாத்மந: - மஹாத்மாக்களான
ஸம்ஶிதவ்ரதா: - முடிவுற்ற வ்ரதமுடையவர்களான
தே முனய: - அந்த முனிவர்கள்
ஸர்வே ச - எல்லோரும்
ஶுபாம் நாவம் - நல்ல ஓடத்தை
உபஸ்தாப்ய - வரவழைத்து
அத - பின்பு
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை பார்த்து
அப்ருவன் - பின்வருமாறு சொன்னார்கள்.

आरोहतु भवान्नावं राजपुत्रपुरस्कृतः ।
अरिष्टं गच्छ पन्थानं मा भूत् कालस्य पर्ययः ॥

ஆரோஹது பவான் நாவம் ராஜபுத்ர புரஸ்க்ருத: ।
அரிஷ்டம் கச்ச பந்தாநம் மா பூத் கால விபர்யய: ॥ 3

பவான் - "தேவரீர்
ராஜபுத்ர புரஸ்க்ருத: - இராஜகுமாரர்களை முன்னிட்டுக்கொண்டவராய்
நாவம் - ஓடத்தில்
ஆரோஹது - ஏறக்கடவீர்.
அரிஷ்டம் பந்தாநம் - இனிது வழியை
கச்ச - செல்வீராக.
கால விபர்யய: - காலதாமதம்
மாபூத் - செய்ய வேண்டாம்."

विश्वामित्रस्तथेत्युक्त्वा तानृषीनभिपूज्य च ।
ततार सहितस्ताभ्यां सरितं सागरंगमाम् ॥

விஶ்வாமித்ரஸ் ததேத்யுக்த்வா தாந்ரிஷீன் அபிபூஜ்ய ச ।
ததார ஸஹிதஸ்தாப்யாம் ஸரிதம் ஸாகரங்கமாம் ॥ 4

விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
ததா - "அப்படியே"
இதி - என்று
உக்த்வா - சொல்லி
தாந் - அந்த
ரிஷீன் ச - ரிஷிகளையும்
அபிபூஜ்ய - மரியாதை செய்து,
தாப்யாம் - அவ்விருவர்களோடு
ஸஹித: - கூடினவராய்
ஸாகரங்கமாம் - கடலைநோக்கி ஓடும்
ஸரிதம் - நதியை
ததார - தாண்டினார்.

ततः शुश्राव तं शब्दं अतिसंरम्भवर्धितम् ।
मध्यमागम्य अतियस्य सह रामः कनीयसा ॥

தத: ஶுஶ்ராவ தம் ஶப்தம் அதிஸம்ரம்பவர்திதம் ।
மத்யமாகம்ய தோயஸ்ய ஸஹராம: கனீயஸா ॥ 5

கனீயஸா - இளையவனோடு
ஸஹ - கூட
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
தோயஸ்ய - ஜலத்தின்
மத்யம் - நடுபாகத்தை
ஆகம்ய - அடைந்து,
தத: - அங்கு
அதி ஸம்ரம்ப வர்திதம் - குழப்பத்துடன் வ்ருத்தியடைகிற

தம்ஶப்தம் - அந்த சப்தத்தை
ஶுஶ்ராவ - கேட்டார்.

अथ रामः सरिन्मध्ये पप्रच्छ मुनिपुंगवम् ।
वारिणो भिद्यमानस्य किमयं तुमुलो ध्वनिः ॥

அத ராம: ஸரின்மத்யே பப்ரச்ச முனிபுங்கவம் ।
வாரிணோ பித்யமானஸ்ய கிமயம் துமுலோ த்வநி: ॥ 6

அத - அப்பொழுது
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸரின்மத்யே - நடுநதியில்
முனிபுங்கவம் - ரிஷிச்ரேஷ்டரை
பப்ரச்ச - கேட்டார்.
பித்யமானஸ்ய - ''பிளக்கப்பட்ட
வாரிண - ஜலத்தினுடைய
துமுல: - கம்பீரமான
த்வநி: - சப்தம்
அயம் கிம் - இங்கு ஏன் ஏற்படுகிறது?

राघवस्य वचः श्रुत्वा कौतूहलसमन्वितम् ।
कथयामास धर्मात्मा तस्य शब्दस्य निश्चयम् ॥

ராகவஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா கௌதூஹல ஸமன்விதம் ।
கதயாமாஸ தர்மாத்மா தஸ்ய ஶப்தஸ்ய நிஶ்சயம் ॥ 7

ராமஸ்ய - ஸ்ரீராகவருடைய
கௌதூஹல ஸமன்விதம் - உத்ஸாஹத்தோடு கூடின
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தர்மாத்மா - தர்மாத்மா
தஸ்ய - அந்த
ஶப்தஸ்ய - சப்தத்தினுடைய
நிஶ்சயம் - உண்மையை
கதயாமாஸ - சொன்னார்.

कैलासपर्वते राम मनसा निर्मितं सरः ।
ब्रह्मणा नरशार्दूल तेनेदं मानसं सरः ॥

கைலாஸ பர்வதே ராம மனஸா நிர்மிதம் ஸர: ।
ப்ரஹ்மணா நரஶார்தூல தேநேதம் மானஸம் ஸர: ॥ 8

நரஶார்தூல - ''மனிதச்ரேஷ்டனே!
ராம - ஸ்ரீராம
ப்ரஹ்மணா - ப்ரஹ்மனால்
மனஸா - மனதால்
கைலாஸ பர்வதே - கைலாச பர்வதத்தில்
ஸர: - குளம்
நிர்மிதம் - உண்டாக்கப்பட்டது.
தேந இதம் - அதனால் இது
மானஸம் - மானஸமென்ற பெயருடைய
ஸர: - ஸரஸ்

तस्मात् सुस्राव सरसः सायोध्यामुपगूहते ।
सरःप्रवृत्ता सरयूः पुण्या ब्रह्मसरश्च्युता ॥

தஸ்மாத் ஸுஸ்ராவ ஸரஸ: ஸாயோத்யாமுபகூஹதே ।
ஸர: ப்ரவ்ருத்தா ஸரயூ: புண்யா ப்ரஹ்மஸரஶ்ச்யுதா ॥ 9

ஸர: ப்ரவ்ருத்தா - ''ஸரஸினின்று முண்டான
ஸரயூ: - ஸரயூ,
ப்ரஹ்ம ஸரஶ்ச்யுதா - ப்ரஹ்மஸரஸ்ஸிலிருந்து பெருகினது.
புண்யா - பாவனமானது,
ஸா - அது
தஸ்மாத் - அந்த
ஸரஸ: - குளத்தினின்று
ஸுஸ்ராவ - பெருகினது.
அயோத்யாம் - அயோத்யையை
உபகூஹதே - சுற்றியோடுகிறது.

तस्यायमतुलः शब्दो जाह्नवीमभिवर्तते ।
वारिसंक्षोभजो राम प्रणामं नियतः कुरु ॥

தஸ்யாயமதுல: ஶப்தோ ஜாஹ்நவீமபிவர்ததே ।
வாரிஸம்க்ஷோபஜோ ராம ப்ரணாமம் நியத: குரு ॥ 10

ஜாஹ்நவீம் - கங்கையை
அபிவர்ததே - அடைகிறது,
அயம் - இந்த
அதுல: - ஈடற்ற
ஶப்த: - சப்தம்
தஸ்யா - அதனுடைய'
வாரிஸம்க்ஷோபஜ: - ஜலத்தின் மோதலாலுண்டானது
ராம - ஸ்ரீராம!

நியத: - மனப்பூர்வமாக
ப்ரணாமம் - நமஸ்காரத்தை
குரு - செய்.''

ताभ्यां तु तावुभौ कृत्वा प्रणाममतिधार्मिकौ ।
तीरं दक्षिणमासाद्य जग्मतुर्लघुविक्रमौ ॥

தாப்யாம் து தாவுபௌ க்ருத்வா ப்ரணாமமதிதார்மிகௌ ।
தீரம் தக்ஷிணமாஸாத்ய ஜக்மதுர் லகுவிக்ரமௌ ॥ 11

அதி தார்மிகௌ - அதி தர்மிஷ்டர்களான
தௌ உபௌ - அந்த இருவர்கள்
தாப்யாம் - அவைகளிரண்டிற்கும்
ப்ரணாமம் - நமஸ்காரத்தை
க்ருத்வா - செய்து
தக்ஷிணம் தீரம் - தென்கரையை
ஆஸாத்ய - அடைந்து,
லகு விக்ரமௌ - லகுவான நடையுள்ளவர்களாய்
து - இப்பொழுது
ஜக்மது: - நடந்தார்கள்.

स वनं घोरसंकाशं दृष्ट्वा नरवरात्मजः ।
अविप्रहतमैक्ष्वाकः पप्रच्छ मुनिपुंगवम् ॥

ஸ வனம் கோர ஸங்காஶம் த்ருஷ்ட்வா நரவராத்மஜ: ।
அவிப்ரஹதமைக்ஷ்வாக: பப்ரச்ச முனிபுங்கவம் ॥ 12

ஸ: - அந்த
ஐக்ஷ்வாக: - இக்ஷ்வாகு வம்சத்தவரான
நர வராத்மஜ: - மனிதச்ரேஷ்டரின் புத்ரர்
கோர ஸங்காஶம் - கோரரூபமான
அவிப்ரஹதம் - ஜனஸஞ்சாரமில்லாத
வனம் - வனத்தை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
முனிபுங்கவம் - முனிச்ரேஷ்டரை
பப்ரச்ச - கேட்டார்.

अहो वनमिदं दुर्गं झिल्लिकागणनादितम् ।
भैरवैः श्वापदैः कीर्णं शकुन्तैर्दारुणारवैः ॥

அஹோ வனமிதம் துர்கம் ஜில்லிகாகண நாதிதம் ।
பைரவை: ஶ்வாபதை: கீர்ணம் ஶகுந்தைர் தாருணஸ்வனை: ॥ 13

नानाप्रकारैः शकुनैर्वाश्यद्भिर्भैरवस्वनैः ।
सिंहव्याघ्रवराहैश्च वारणैश्चोपशोभितम् ॥

நானா ப்ரகாரை: ஶகுனைர் வாஶ்யத்பிர் பைரவஸ்வனை: ।
ஸிம்ஹவ்யாக்ர வராஹைஶ்ச வாரணைஶ்சோப ஶோபிதம் ॥ 14

धवाश्वकर्णखदिरैर्बिल्वतिन्दुकपाटलैः ।
संकीर्णं बदरीभिश्च किन्वेतद्दारुणं वनम् ॥

தவாஶ்வகர்ண கதிரைர் பில்வதிந்துக பாடலை: ।
ஸங்கீர்ணம் பதரீபிஶ்ச கிம்ந்வேதத் தாருணம் வனம் ॥ 15

அஹோ - ''ஆச்சர்யம்!
இதம் வனம் - இந்த காடு
துர்கம் - புகுவதற்கரிது.
ஜில்லிகாகண நாதிதம் - சில்வண்டுகளால் ஒலித்துக் கொண்டிருக்கிறதும்
பைரவை: - பயங்கரமான
ஶ்வாபதை: - கொடிய ம்ருகங்களால்
தாருணஸ்வனை: - கோரமாகக் கூவுகிற
ஶகுந்தை: - பறவைகளால்
பூர்ணம் - நிரம்பியதும்,
நானாப்ரகாரை: - பற்பல
பைரவை: - பயங்கரமான
ஸ்வனை: - சப்தங்களால்
வாஶ்யத்பி: - கோரமாய் கூவுகிற
ஶகுனை: - பக்ஷிகளாலும்
ஸிம்ஹ வ்யாக்ர வராஹை: ச - ஸிம்ஹம், புலி, பன்றி இவைகளாலும்
வாரணை: ச - யானைகளாலும்
உப ஶோபிதம் - விளங்குகிறதும்,
தவாஶ்வ கர்ண கதிரை: ச - தவம், அச்வகர்ணம், கதிரம் என்ற மரவிசேஷங்களாலும்
பில்வ திந்துக பாடலை: - பில்வம், திந்துகம், பாடலம் என்கிற மர விசேஷங்களாலும்
பதரீபி: ச - இலந்தை மரங்களாலும்
ஸங்கீர்ணம் - அளாவி நிற்கிறதும்
தாருணம் - பயங்கரமானதுமான
இதம் - இது
கிம் வனம் - என்ன காடு?''

तमुवाच महातेजा विश्वामित्रो महामुनिः ।
श्रूयतां वत्स काकुत्स्थ यस्यैतद्दारुणं वनम् ॥

தமுவாச மஹாதேஜா விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
ஶ்ரூயதாம் வத்ஸ காகுத்ஸ்த யஸ்யைதத் தாருணம் வனம் ॥ 16

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
மஹாமுனி: - மஹாமுனிவரான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
தம் - அவரை (பார்த்து)
உவாச - (பின்வருமாறு) சொன்னார்:
வத்ஸ - ''ஓ குழந்தாய்!
காகுத்ஸ்த - ககுத்ஸ்த வம்சத்தவனே!
ஏதத் - இந்த
தாருணம் வனம் - பயங்கரமான வனம்
யதா - என்னவென்று
ஶ்ரூயதாம் - செவி கொடுத்துக் கேட்கவும்.

एतौ जनपदौ स्फीतौ पूर्वमास्तां नरोत्तम ।
मलदाश्च करूशाश्च देवनिर्माणनिर्मितौ ॥

ஏதௌ ஜனபதௌ ஸ்பீதௌ பூர்வமாஸ்தாம் நரோத்தம ।
மலதாஶ்ச கரூஶாஶ்ச தேவநிர்மாணநிர்மிதௌ ॥ 17

நரோத்தம - ''நரச்ரேஷ்டனே!
ஏதௌ ச - இவ்விரண்டும்
பூர்வம் - முன்பு
ஸ்பீதௌ ச - சுபிக்ஷமானதும்
தேவ நிர்மாண நிர்மிதௌ - தேவர்களால் உண்டாக்கப்பட்டதுபோல உண்டாக்கப்பட்ட
மலதா: - மலதங்கள்
கரூஶா: - கரூசங்கள் (என்ற)
ஜனப்தௌ ஆஸ்தாம்-நாடுகளாயிருந்தன.

पुरा वृत्रवधे राम मलेन समभिप्लुतम् ।
क्षुधा चैव सहस्राक्षं ब्रह्महत्या यथाऽऽविशत् ॥

புரா வ்ருத்ரவதே ராம மலேன ஸமபிப்லுதம் ।
க்ஷுதா சைவ ஸஹஸ்ராக்ஷம் ப்ரஹ்மஹத்யா யதாऽऽவிஶத் ॥ 18

तमिन्द्रं स्नापयन् देवा ऋषयश्च तपोधनाः ।
कलशैः स्नापयामासुर्मलं चास्य प्रमोचयन् ॥

தமிந்த்ரம் ஸ்நாபயன் தேவா ரிஷயஶ்ச தபோதநா: ।
கலஶை: ஸ்நாபயாமாஸுர் மலம் சாஸ்ய ப்ரமோசயன் ॥ 19

ராம - ''ஸ்ரீராம
புரா - முன்பு
வ்ருத்ர வதே - வ்ருத்ராசுரவதையில்

மலேன ச - அசுசியாலும்
க்ஷுதா ஏவ - பசியாலும்
ஸமபிப்லுதம் - பீடிக்கப்பட்ட
ஸஹஸ்ராக்ஷம் - இந்த்ரனை
ப்ரஹ்மஹத்யா - ப்ரஹ்மஹத்தி
ஆவிஶத் - பிடித்துக்கொண்டது
யதா - எப்பொழுதோ அப்பொழுது
தேவா: - தேவர்களும்
தபோதநா: - தபோநிதிகளான
ரிஷய: ச - முனிவர்களும்
தம் - அந்த
இந்த்ரம் - இந்திரனை
ஸ்நாபயன் - நீராட்டினார்கள்.
கலஶை: - குடங்களால்
ஸ்நாபயாமாஸு: - தீர்த்தமாட்டினார்கள்.
அஸ்ய - இவனுடைய
மலம் - பாபத்தினின்று
ப்ரமோசயன் - விடுவிப்பித்தார்கள்.

इह भूम्यां मलं दत्त्वा दत्त्वा कारूशमेव च ।
शरीरजं महेन्द्रस्य ततो हर्षं प्रपेदिरे ॥

இஹ பூம்யாம் மலம் தத்த்வா தத்த்வா காரூஶமேவ ச ।
ஶரீரஜம் மஹேந்த்ரஸ்ய ததோ ஹர்ஷம் ப்ரபேதிரே ॥ 20

இஹ - இந்த
பூம்யாம் - பூமியில்
மஹேந்த்ரஸ்ய - மஹேந்திரனுடைய
ஶரீரஜம் - சரீரத்திலுண்டான
மலம் - பாபத்தை
தத்த்வா - நீக்கி
காரூஶம் ச - பசியையும்
ஏவ - கூட
தத்த்வா - நீக்கி
தத: - அதனால்
ஹர்ஷம் - சந்தோஷத்தை
ப்ரபேதிரே - அடைந்தார்கள்.

निर्मलो निष्करूशश्च शुचिरिन्द्रो यदाभवत् ।
ददौ देशस्य सुप्रीतो वरं प्रभुरनुत्तमम् ॥

நிர்மலோ நிஷ்கருஶஸ்ச ஶுசிரிந்த்ரோ யதாபவத் ।
ததௌ தேஶஸ்ய ஸுப்ரீதோ வரம் ப்ரபுரநுத்தமம் ॥ 21

யதா - எப்பொழுது
இந்த்ர: - இந்திரன்
நிர்மல: - பாபமற்றவனாய்
நிஷ்கருஶா: - பசியற்றவனாய்
ஶுசி: - பரிசுத்தனாய்
அபவத் ச - ஆனானோ, அப்பொழுது
ஸுப்ரீத: - ஸந்தோஷமடைந்த
ப்ரபு: - ப்ரபு
தேஶஸ்ய - தேசத்திற்கு
அநுத்தமம் - உத்தமமான
வரம் - வரத்தை
ததௌ - கொடுத்தார்.

इमौ जनपदौ स्फीतौ ख्यातिं लोके गमिष्यत: ।
मलदाश्च करूशाश्च ममाङ्गमलधारिणौ ॥

இமௌ ஜனபதௌ ஸ்பீதௌ க்யாதிம் லோகே கமிஷ்யத: ।
மலதாஸ்ச கருஶாஸ்ச மமாங்க மலதாரிணௌ ॥ 22

மம - "என்னுடைய
அங்க மலதாரிணௌ - அவயவத்திலிருந்த பாபங்களை தரித்தவைகளான
இமௌ - இவ்விரண்டு
ஸ்பீதௌ - செழிப்பான
ஜனபதௌ - தேசங்களும்
மலதா: ச - 'மலத நாடுகளென்றும்'
கருஶா: ச - 'கருச நாடுகளென்றும்'
லோகே - உலகில்
க்யாதிம் - க்யாதியை
கமிஷ்யத: - அடையப்போகின்றன."

साधु साध्विति तं देवा: पाकशासनमब्रुवन् ।
देशस्य पूजां तां दृष्ट्वा कृतां शक्रेण धीमता ॥

ஸாது ஸாத்விதி தம் தேவா: பாகஶாஸனமப்ருவன் ।
தேஶஸ்ய பூஜாம் தாம் த்ருஷ்ட்வா க்ருதாம் ஶக்ரேண தீமதா ॥ 23

தீமதா - தீமானான
ஶக்ரேண - இந்த்ரனால்
தேஶஸ்ய - தேசத்திற்கு
க்ருதாம் - செய்யப்பட்ட

தாம் - அந்த
பூஜாம் - ஆசீர்வாதத்தை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
தேவா: - தேவர்கள்
ஸாது ஸாது - 'நல்லது நல்லது'
இதி - என்று
தம் - அந்த
பாகஶாஸனம் - இந்த்ரனைப் பார்த்து
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.

एतौ जनपदौ स्फीतौ दीर्घकालमरिन्दम ।
मलदाश्च करूशाश्च मुदितौ धनधान्यत: ॥

ஏதௌ ஜனபதௌ ஸ்பீதௌ தீர்ககால மரிந்தம ।
மலதாஸ்ச கருஶாஸ்ச முதிதௌ தனதான்யத: ॥ 24

அரிந்தம - சத்ருக்களை அழிப்போனே!
ஏதௌ - இவ்விரண்டு
ஸ்பீதௌ - செழிப்பான
ஜனபதௌ - நாடுகளும்
மலதா: ச - 'மலதநாடுகளென்றும்'
கருஶா: ச - 'கருச நாடுகளென்றும்'
தீர்க காலம் - வெகுகாலம்
தன தான்யத: - தனதான்யங்களால்
முதிதௌ - புஷ்டியுள்ளவைகளாயிருந்தன.

कस्यचित्त्वथ कालस्य यक्षी वै कामरूपिणी ।
बलं नागसहस्रस्य धारयन्ती तदा ह्यभूत् ॥

கஸ்யசித் த்வத காலஸ்ய யக்ஷீ வை காமரூபிணீ ।
பலம் நாகஸஹஸ்ரஸ்ய தாரயந்தீ ததா ஹ்யபூத் ॥ 25

ताटका नाम भद्रं ते भार्या सुन्दस्य धीमत: ।
मारीचो राक्षस: पुत्रो यस्या: शक्रपराक्रम: ॥

தாடகா நாம பத்ரம் தே பார்யா ஸுந்தஸ்ய தீமத: ।
மாரீசோ ராக்ஷஸ: புத்ரோ யஸ்யா: ஶக்ரபராக்ரம: ॥ 26

वृत्तबाहुर्महाशीर्षो विपुलास्यतनुर्महान् ।
राक्षसो भैरवाकारो नित्यं त्रासयते प्रजा: ॥

வ்ருத்த பாஹுர் மஹாஶீர்ஷோ விபுலாஸ்யதநுர்மஹான் ।
ராக்ஷஸோ பைரவாகாரோ நித்யம் த்ராஸயதே ப்ரஜா: ॥ 27

கஸ்யசித் - ஒரு
காலஸ்ய - காலத்திற்கு
அத - பின்பு
வ்ருத்த பாஹு: - கடைச்சல் பிடித்தவை போன்ற கைகளை உடையவனும்,
மஹாஶீர்ஷ: - பெருமண்டையுள்ளவனும்,
மஹான் - பெருத்தவனும்
விபுலாஸ்யதநு: - அகன்ற முகம், தேகம் இவைகளை உடையவனும்,
பைரவாகர: - பயங்கர ரூபமுள்ளவனும்,
ஶக்ர பராக்ரம: - இந்த்ரனுக்கொப்பான பலமுள்ளவ்னுமாகிய
மாரீச: - மாரீசனென்ற
ராக்ஷஸ: - ராக்ஷதன்
யஸ்யா: - எவளுக்கு
புத்ர: - புத்ரனாய்
ராக்ஷஸ: - ராக்ஷஸ ஸ்வபாவமுடையவனாய்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ப்ரஜா: - மனிதர்களை
த்ராஸயதே - பயமுறுத்துகின்றானோ (அந்த)
காமரூபிணீ - நினைத்த ரூபங்கொள்ளவல்லவளும்
நாக ஸஹஸ்ரஸ்ய - ஆயிரம் யானைகளுடைய
பலம்ஹி - பலத்தையும்
தாரயந்தீ - தரிக்கின்றவளும்,
யக்ஷீ வை - யக்ஷிணியும்
தீமத: - தீமானான
ஸுந்தஸ்ய - ஸுந்தனுக்கு
பார்யா து - பார்யையுமான
தாடகா - தாடகை
நாம - என்பவள்
ததா - அப்பொழுது
அபூத் - உண்டானாள்.
பத்ரம் தே - இதிலிருந்து உனக்கு பெரும்புகழ் கிடைக்கும்.

इमौ जनपदौ नित्यं विनाशयति राघव ।
मलदांश्च करूशांश्च ताटका दुष्टचारिणी ॥

இமௌ ஜனபதௌ நித்யம் விநாஶயதி ராகவ ।
மலதாம்ஶ்ச கரூஶாம்ஶ்ச தாடகா துஷ்டசாரிணீ ॥ 28

ராகவ - ''ஓ ராகவ!
மலதான் ச - 'மலதங்களென்றவும்'

கரூஶான் ச - 'கரூசங்களென்றவும்'
இமௌ - இவ்விரண்டு
ஜனபதௌ - நாடுகளை
துஷ்டசாரிணீ - துர்நடத்தையுள்ள
தாடகா - தாடகை
நித்யம் - நாடோறும்
விநாஶயதி - நாசம் செய்து கொண்டிருக்கிறாள்.

सेयं पन्थानमावृत्य वसत्यध्यर्धयोजने ।
इत एव च गन्तव्यं ताटकाया वनं यत: ॥

ஸேயம் பந்தான மாவ்ருத்ய வஸத்யத்யர்த யோஜனே ।
இத ஏவ ச கந்தவ்யம் தாடகாயா வனம் யத: ॥ 29

ஸ இயம் - அந்த இவள்
பந்தானம் - வழியை
ஆவார்ய - மறைத்துக்கொண்டு
அத்யர்த யோஜனே - ஒன்றரை யோஜனையில்
வஸதி - வஸிக்கிறாள்.
அத ஏவ - இனிமேல்
தாடகாயா: - தாடகையினுடைய
வனம் - வனம்
யத: ச - எங்கோ, அங்கு
கந்தவ்யம் - போகவேண்டும்.

स्वबाहुबलमाश्रित्य जहीमां दुष्टचारिणीम् ।
मन्नियोगादिमं देशं कुरु निष्कण्टकं पुन: ॥

ஸ்வபாஹு பலமாஶ்ரித்ய ஜஹீமாம் துஷ்டசாரிணீம் ।
மந்நியோகாதிமம் தேஶம் குரு நிஷ்கண்டகம் புன: ॥ 30

மந்நியோகாத் - என்னுடைய கட்டளையினால்
ஸ்வபாஹு பலம் - உன் புஜபலத்தை
ஆஶ்ரித்ய - கொண்டு
இமாம் - இந்த
துஷ்ட சாரிணீம் - துர்நடத்தையுடையவளை
ஜஹி - வெல்லக்கடவாய்.
இமம் - இந்த
தேஶம் - நாட்டை
புன: - மறுபடியும்
நிஷ்கண்டகம் - பயமற்றதாக
குரு - செய்.

न हि कश्चिदिमं देशं शक्नोत्यागन्तुमीदृशम् ।
यक्षिण्या घोरया राम उत्सादितमसह्यया ॥

ந ஹி கஶ்சிதிமம் தேஶம் ஶக்நோத்யாகந்துமீத்ருஶம் ।
யக்ஷிண்யா கோரயா ராம உத்ஸாதிதமஸஹ்யயா ॥ 31

ராம	-	''ஸ்ரீராம!
கோரயா	-	பயங்கரியான
அஸஹ்யயா	-	அடக்க முடியாதவளான
யக்ஷிண்யா	-	யக்ஷிணியால்
ஈத்ருஶம்	-	இப்படி
உத்ஸாதிதம்	-	நிர்ஜனமாகச் செய்யப்பட்ட
இமம்	-	இந்த
தேஶம்	-	தேசத்தை
கந்தும்	-	அடைவதற்கு
அன்ய:	-	வேறு
கஶ்சித்	-	ஒருவன்
ஶக்த:	-	சக்தனாக
ந	-	இல்லை
ஹி	-	அல்லவா!

एतत्ते सर्वमाख्यातं यथैतद्दारुणं वनम् ।
यक्ष्या चोत्सादितं सर्वमद्यापि न निवर्तते ॥

ஏதத் தே ஸர்வமாக்யாதம் யதைதத் தாருணம் வனம் ।
யக்ஷ்யா சோத்ஸாதிதம் ஸர்வமத்யாபி ந நிவர்ததே ॥ 32

ஏதத் வனம்	-	இந்தக் காடு
ஸர்வம் ச	-	ஸமஸ்தமும்
யக்ஷ்யா	-	யக்ஷிணியினால்
யதா	-	மேற்சொல்லியவண்ணம்
தாருணம்	-	கொடுமையாய்
உத்ஸாதிதம்	-	நிர்ஜனமாக்கப்பட்டது.
அத்ய அபி	-	இப்பொழுதும்கூட
நிவர்ததே ந	-	திரும்பவில்லை.
ஏதத்	-	இது
ஸர்வம்	-	எல்லாம்
தே	-	உனக்கு
ஆக்யாதம்	-	சொல்லப்பட்டது.

இதியார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகியே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
தாடகாவன ப்ரவேஶோ நாம சதுர்விம்ஶ: ஸர்க: ॥

பஞ்சவிம்ஶ: ஸர்க: - 25

अथ तस्याप्रमेयस्य मुनेर्वचनमुत्तमम् ।
श्रुत्वा पुरुषशार्दूलः प्रत्युवाच शुभां गिरम् ॥

அத தஸ்யாப்ரமேயஸ்ய முனேர்வசன முத்தமம் ।
ஶ்ருத்வா புருஷஶார்தூல: ப்ரத்யுவாச ஶுபாம் கிரம் ॥ 1

அப்ரமேயஸ்ய	-	அளவற்ற ப்ரபாவமுடைய
தஸ்ய	-	அந்த
உத்தமம்	-	முனிவருடைய
முனே:	-	ச்ரேஷ்டமான
வசனம்	-	வசனத்தை
ஶ்ருத்வா	-	கேட்டு,
அத	-	பிறகு
புருஷ ஶார்தூல:	-	மானிடச்ரேஷ்டர்
ஶுபாம்	-	சுபமான
கிரம்	-	பின்வரும் வார்த்தையை
ப்ரத்யுவாச	-	பதில் சொன்னார்.

अल्पवीर्या यदा यक्षाः श्रूयन्ते मुनिपुंगव ।
कथं नागसहस्रस्य धारयत्यबला बलम् ॥

அல்பவீர்யா யதா யக்ஷா: ஶ்ரூயந்தே முனிபுங்கவ ।
கதம் நாகஸஹஸ்ரஸ்ய தாரயத்யபலா பலம் ॥ 2

முனிபுங்கவ	-	''முனிச்ரேஷ்டரே!
யக்ஷா:	-	யக்ஷர்கள்
அல்பவீர்யா:	-	அல்ப பராக்ரமமுடையவர்கள் (என்று)
ஶ்ரூயந்தே	-	சொல்ல (கேட்க)ப் படுகின்றார்கள்.
யதா	-	அப்படியிருக்க
அபலா	-	(ஒரு) ஸ்த்ரீ
நாக ஸஹஸ்ரஸ்ய	-	ஆயிரம் யானைகளின்
பலம்	-	பலத்தை
கதம்	-	எப்படி
தாரயதி	-	வஹிக்கிறாள்?

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा रामस्य विदितात्मनः ।
हर्षयन् श्लक्ष्णया वाचा सलक्ष्मणमरिन्दमम् ॥

தஸ்ய தத் வசனம் ஶ்ருத்வா ராமஸ்ய விதிதாத்மன: ।
ஹர்ஷயன் ஶ்லக்ஷ்ணயா வாசா ஸலக்ஷ்மண மரிந்தமம் ॥ 3

विश्वामित्रोऽब्रवीद्वाक्यं शृणु येन बलोत्तरा।
वरदानकृतं वीर्यं धारयत्यबला बलम् ॥

விஶ்வாமித்ரோऽப்ரவீத் வாக்யம் ஶ்ருணு யேன பலோத்தரா ।
வரதான க்ருதம் வீர்யம் தாரயத்யபலா பலம் ॥ 4

விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
விதிதாத்மன: - பேர்பெற்ற ஸூக்ஷ்மபுத்தியையுடைய
தஸ்ய - அந்த
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
தத் வசனம் - அச்சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ஶ்லக்ஷ்ணயா - மதுரமான
வாசா - வார்த்தைகளால்
ஹர்ஷயன் - ஸந்தோஷிப்பவராய்
ஸலக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனுடனிருக்கிற
அரிந்தமம் - பகைவர்களை அழிப்பவருக்கு
வாக்யம் - வாக்யத்தை
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்:
அபலா - ''(இந்த) ஸ்த்ரீ
பலோத்தரா - பலத்தில் சிறந்தவள்.
வரதான க்ருதம் - வரதானத்தால் கிடைத்த
வீர்யம் - வீர்யமுள்ள
பலம் - பலத்தை
தாரயதி - தரிக்கிறாள்;
யேன - எதனாலோ (அதை)
ஶ்ருணு - கேள்.

पूर्वमासीन्महायक्षः सुकेतुर्नाम वीर्यवान् ।
अनपत्यः शुभाचारः स च तेपे महत्तपः ॥

பூர்வமாஸீன் மஹா யக்ஷ: ஸுகேதுர்நாம வீர்யவான் ।
அனபத்ய: ஶுபாசார: ஸ ச தேபே மஹத்தப: ॥ 5

பூர்வம் - முன்னொரு காலத்தில்
வீர்யவான் - பராக்ரமசாலியான
ஸுகேது: - ஸுகேது
நாம - என்றொரு
மஹாயக்ஷ: - பெரிய யக்ஷன்
ஆஸீத் - இருந்தான்.
ஸ: - அவன்
அனபத்ய: - புத்ரர்களில்லாதவனாய்

ச - அதனால்
ஶுபாசார: - ஆசாரசீலனாய்
மஹத் தப: - கடுந்தபஸ்ஸை
தேபே - புரிந்தான்.

पितामहस्तु सुप्रीतस्तस्य यक्षपतेस्तदा ।
कन्यारत्नं ददौ राम ताटकां नाम नामतः ॥

பிதாமஹஸ்து ஸுப்ரீதஸ்தஸ்ய யக்ஷபதேஸ் ததா ।
கன்யாரத்னம் ததௌ ராம தாடகாம் நாம நாமத: ॥ 6

ராம - ''ஸ்ரீராம!
ததா - அப்பொழுது
தஸ்ய - அந்த
யக்ஷபதே: - யக்ஷபதிக்கு
ஸுப்ரீத: - ஸந்தோஷமடைந்த
பிதாமஹ: - ப்ரஹ்மன்
நாமத: - பெயரினால்
தாடகாம் - தாடகை
நாம - என்ற
கன்யா ரத்னம் து - பெண்ரத்னத்தை மட்டும்
ததௌ - கொடுத்தார்.

ददौ नागसहस्रस्य बलं चास्याः पितामहः ।
न त्वेव पुत्रं यक्षाय ददौ ब्रह्मा महायशाः ॥

ததௌ நாக ஸஹஸ்ரஸ்ய பலம் சாஸ்யா: பிதாமஹ: ।
ந த்வேவ புத்ரம் யக்ஷாய ததௌ ப்ரம்ஹா மஹாயஶா: ॥ 7

பிதாமஹ: - ப்ரஹ்மதேவர்
அஸ்யா: - இவளுக்கு
நாக ஸஹஸ்ரஸ்ய - ஆயிரம் யானைகளுடைய
பலம் ச - பலத்தையும்
ததௌ - கொடுத்தார்.
து - ஆனாலும்
மஹாயஶா: - மஹா யசஸ்வியான
ப்ரம்ஹா - ப்ரஹ்மா
யக்ஷாய - யக்ஷனுக்கு
புத்ரம் ஏவ - புத்ரனை மட்டும்
ததௌ ந - கொடுக்கவில்லை.

तां तु जातां विवर्धन्तीं रूपयौवनशालिनीम् ।
जम्भपुत्राय सन्दाय ददौ भार्यां यशस्विनीम् ॥

தாம் து ஜாதாம் விவர்தந்தீம் ரூபயௌவன ஶாலிநீம் ।
ஜம்ப புத்ராய ஸுந்தாய ததௌ பார்யாம் யஶஸ்விநீம் ॥ 8

ஜாதாம் - பிறந்த
விவர் தந்தீம் - நன்றாக வளர்ந்து வருகிற
ரூப யௌவன ஶாலிநீம்- ரூபம், யௌவனப் பருவமடைந்த
யஶஸ்விநீம் - யஶஸ்வினியான
தாம் து - அவளையும்
ஜம்ப புத்ராய - ஜர்ஜபுத்ரனான
ஸுந்தாய - ஸுந்தனுக்கு
பார்யாம் - பார்யையாக
த தௌ - கொடுத்தான்.

कस्यचित्त्वथ कालस्य यक्षी पुत्रं व्यजायत ।
मारीचं नाम दुर्धर्षं यः शापाद्राक्षसोऽभवत् ॥

கஸ்யசித் த்வத காலஸ்ய யக்ஷீ புத்ரம் வ்யஜாயத ।
மாரீசம் நாம துர்தர்ஷம் ய: ஶாபாத் ராக்ஷஸோऽபவத் ॥ 9

கஸ்யசித் - சில
காலஸ்ய - காலத்திற்கு
அத - பிறகு
மாரீசம் நாம - மாரீசன் என்ற
துர்தர்ஷம் - திரஸ்கரிக்க முடியாத
புத்ரம் - புத்ரனை
யக்ஷீ - யக்ஷீ
வ்யஜாயத - பெற்றாள்.
ய: து - அந்த அவன்
ஶாபாத் - சாபத்தால்
ராக்ஷஸ: - ராக்ஷஸனாக
அபவத் - ஆனான்.

सुन्दे तु निहते राम सागस्त्यमृषिसत्तमम् ।
ताटका सह पुत्रेण प्रधर्षयितुमिच्छति ॥

ஸுந்தே து நிஹதே ராம ஸாகஸ்த்யம் ரிஷி ஸத்தமம் ।
தாடகா ஸஹ புத்ரேண ப்ரதர்ஷயிதுமிச்சதி ॥ 10

ராம - ''ஶ்ரீராம!
ஸுந்தே - ஸுந்தன்
நிஹதே து - அழிந்தவளவில்
ஸா - அந்த

தாடகா - தாடகை
புத்ரேண ஸஹ - புத்ரனோடுகூட
ரிஷிஸத்தமம் - முனிச்ரேஷ்டரான
அகஸ்த்யம் - அகஸ்த்யரை
ப்ரதர்ஷயிதும் - உபத்ரவம் பண்ண
இச்சதி - இச்சைக் கொண்டாள்.

ताडिता कामबाणौघैर्युवती सा दिगम्बरा ।
रत्यर्थं कृतसंरम्भा गायन्ती साऽभ्यधावत ॥

தாடிதா காமபாணௌகைர் யுவதீ ஸா திகம்பரா ।
ரத்யர்த்தம் க்ருத ஸம்ரம்பா காயந்தீ ஸாऽப்யதாவத ॥ 11

யுவதீ - யுவதியானவளும்
திகம்பரா - திகம்பரையானவளுமான
ஸா - அவள்
காமபாணௌகை: - காமபாணத்திரள்களால்
தாடிதா - பீடிக்கப்பட்டாள்.
ரத்யர்த்தம் - கூடி ரமிப்பதை
க்ருதஸம்ரம்பா - மனதிற்கொண்டவளாய்
காயந்தீ - பாட்டுபாடுபவ்ளாய்
ஸா - அவள்
அப்யதாவத - எதிர்நோக்கி ஓடினாள்.

आपतन्तीं तु तां दृष्ट्वा पुनस्तस्यास्तदा भृशम् ।
क्रुद्धः कृशानुसङ्काश अगस्त्यो भगवानभूत् ॥

ஆபந்தீம்து தாம் த்ருஷ்ட்வா புனஸ்தஸ்யாஸ்ததா ப்ருஶம் ।
க்ருத்த: க்ருஶானு ஸங்காஶ: அகஸ்த்யோ பகவானபூத் ॥ 12

ததா - அப்பொழுது
ஆபதந்தீம் - நெருங்கி அணுகும்
தாம் து - அவளையும்
தஸ்யா: - அவளுடைய
ப்ருஶம் - அதி தீவ்ரத்தையும்
புன: த்ருஷ்ட்வா - பலமுறை பார்த்து,
க்ருஶானு ஸங்காஶ: - அக்னிக்கு நிகரான
அகஸ்த்ய: - அகஸ்த்ய
பகவான் - பகவான்
க்ருத்த: - சினங்கொண்டவராக
அபூத் - ஆனார்.

राक्षसत्वं भजस्वेति मारीचं व्याजहार सः ॥
ராக்ஷஸத்வம் பஜஸ்வேதி மாரீசம் வ்யாஜஹார ஸ: ॥ 13

ஸ: - அவர்
மாரீசம் - மாரீசனை
ராக்ஷஸத்வம் - 'ராக்ஷஸத் தன்மையை
பஜஸ்வ - அடை'
இதி - என்று
வ்யாஜஹார - சபித்தார்.

अगस्त्यः परमक्रुद्धस्ताटकामपि शप्तवान् ।
पुरुषादी महायक्षी विरूपा विकृतानना ॥
इदं रूपं विहायाशु दारुणं रूपमस्तु ते ॥

அகஸ்த்ய: பரமக்ருத்த ஸ்தாடகாமபி ஶப்தவான் ।
புருஷாதீ மஹாயக்ஷீ விரூபா விக்ருதாநநா ।
இதம் ரூபம் விஹாயாஶு தாருணம் ரூபமஸ்து தே ॥ 14

அகஸ்த்ய: - அகஸ்த்யர்
பரமக்ருத்த: - பரம கோபம் கொண்டவராய்
தாடகாம் அபி - தாடகையையும்
புருஷாதீ - 'மனிதர்களை பக்ஷிக்கிற
விரூபா - விகாரரூபமுடைய
விக்ருதாநநா - விகாரமான முகமுடைய
மஹா யக்ஷீ - மகாயக்ஷினியான நீ,
இதம் ரூபம் - இந்த ரூபத்தை
அபாஹாய - விட்டு,
தாருணம் - அதிவேதனையை வினைவிக்கும் கோரமான
ரூபம் தே - ரூபம் உனக்கு
அஸ்து - உண்டாகட்டும்' (என்று)
ஶப்தவான் - சபித்தார்.

सैषा शापकृतामर्षा ताटका क्रोधमूर्च्छिता ।
देशमुत्सादयत्येनमगस्त्याचरितं शुभम् ॥

ஸைஷா ஶாபக்ருதாமர்ஷா தாடகா க்ரோத மூர்ச்சிதா ।
தேஶ முத்ஸாதயத்யேனமகஸ்த்யாசரிதம் ஶுபம் ॥ 15

ஸா ஏஷா - அப்படிப்பட்ட
தாடகா - தாடகை
ஶாப க்ருதா மர்ஷா - சாபத்தாலுண்டான பொறாமையுள்ளவளாய்

க்ரோத மூர்ச்சிதா - கோபத்தால் மெய்மறந்தவளாய்
அகஸ்த்யா சரிதம் - அகஸ்த்யரால் சஞ்சரிக்கப்பட்ட
ஶுபம் - மங்களமான
யேனம் தேஶம் - இந்த தேசத்தை
உத்ஸாதயதி - உபத்ரவப்படத்துகிறாள்.

एनां राघव दुर्वृत्तां यक्षीं परमदारुणाम् ।
गोब्राह्मणहितार्थाय जहि दुष्टपराक्रमाम् ॥

ஏநாம் ராகவ துர்வ்ருத்தாம் யக்ஷீம் பரமதாருணாம் ।
கோப்ராஹ்மண ஹிதார்தாய ஜஹி துஷ்டபராக்ரமாம் ॥ 16

ராகவ - "ஓ! ராகவ!
துர்வ்ருத்தாம் - துஷ்ட நடத்தையுடைய
பரம தாருணாம் - மிகப்பயங்கரமான
துஷ்ட பராக்ரமாம் - க்ரூரபராக்ரமமுடைய
ஏநாம் யக்ஷீம் - இந்த யக்ஷிணியை
கோ ப்ராஹ்மண ஹிதார்தாய - பசுக்களுக்கும், ப்ராஹ்மணர்களுக்கும் நன்மையுண்டாகும் பொருட்டு
ஜஹி - வதை செய்.

न ह्येनां शापसंस्पृष्टां कश्चिदुत्सहते पुमान् ।
निहन्तुं त्रिषु लोकेषु त्वामृते रघुनन्दन ॥

நஹ்யேநாம் ஶாபஸம்ஸ்ப்ருஷ்டாம் கஶ்சித் உத்ஸஹதே புமான் ।
நிஹந்தும் த்ரிஷு லோகேஷு த்வாம்ருதே ரகுநந்தன ॥ 17

ரகு நந்தன - இரகுகுலத்தைக் களிக்கச் செய்பவனே!
ஶாப ஸம்ஸ்ப்ருஷ்டாம் - சாபத்தால் பீடிக்கப்பட்டிருக்கிற
யேநாம் நிஹந்தும் - இவளை வதைக்க
த்ரிஷு - மூன்று
லோகேஷு - உலகங்களில்
த்வாம்ருதே - உன்னைத் தவிர
கஶ்சித் - எந்த
புமான் ஹி - மானிடனும்
உத்ஸஹதே ந - துணியான்.

न हि ते स्त्रीवधकृते घृणा कार्या नरोत्तम ।
चातुर्वर्ण्यहितार्थाय कर्तव्यं राजसूनुना ॥

ந ஹி தே ஸ்த்ரீவதக்ருதே க்ருணா கார்யா நரோத்தம ।
சாதுர்வர்ண்ய ஹிதார்தாய கர்தவ்யம் ராஜஸூனுநா ॥ 18

நரோத்தம - ''மானிடச்ரேஷ்டே!
ஸ்த்ரீ வத க்ருதே - பெண்பாலைக் கொல்வதில்
தே - உனக்கு
க்ருணா - அருவருப்பு
கார்யா ந - செய்யத் தக்கதில்லை.
ஹி - ஏனென்றால்
ராஜஸூனுநா - ராஜகுமாரனாலே
சாதுர்வர்ணய ஹிதார்தாய - நன்கு ஜாதியர்களுடைய க்ஷேமத்தின் பொருட்டு
கர்தவ்யம் - செய்யவேண்டியது.

नृशंसमनृशंसं वा प्रजारक्षणकारणात् ।
पातकं वा सदोषं वा कर्तव्यं रक्षता सता ॥

ந்ருஶம்ஸமந்ருஶம்ஸம் வா ப்ரஜாரக்ஷண காரணாத் ।
பாதகம் வா ஸதோஷம் வா கர்தவ்யம் ரக்ஷதா ஸதா ॥ 19

ந்ருஶம்ஸம் - கெடுதியானது
வா - அல்லது
அந்ருஶம்ஸம் - கெடுதியற்றது
பாதகம் - பாதகமானது
வா - அல்லது
ஸதோஷம் - தோஷமுள்ளது
வா - எப்படியானபோதிலும்
ப்ரஜா ரக்ஷண காரணாத் - ப்ரஜைகளின் காப்பாற்றுதலின் பொருட்டு
ஸதாம் - ஸத்துக்களை
ரக்ஷதா - ரக்ஷிக்கும் பொருட்டு
கர்தவ்யம் - (உன்னாலே) செய்ய வேண்டியது.

राज्यभारनियुक्तानामेष धर्मः सनातनः ।
अधर्म्यां जहि काकुत्स्थ धर्मो ह्यस्या न विद्यते ॥

ராஜ்யபார நியுக்தாநாமேஷ தர்ம: ஸநாதன: ।
அதர்ம்யாம் ஜஹி காகுத்ஸ்த தர்மோ ஹ்யஸ்யா நவித்யதே ॥ 20

ராஜ்ய பார நியுக்தாநாம் - உலகத்தைப் பாதுகாத்தலையே நோன்பாக்கிக் கொண்டவர்களுக்கு
ஏஷ: ஸநாதன: - இது நித்யமான
தர்ம: - தர்மம்.
காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்த!
அஸ்யா: - இவளுக்கு
தர்ம: வித்யதே ந - நீதி இல்லை.
ஹி - ஆகையால்

அதர்ம்யாம் - நீதியற்றவளை
ஜஹி - வதை செய்.

श्रूयते हि पुरा शक्रो विरोचनसुतां नृप ।
पृथिवीं हन्तुमिच्छन्तीं मन्थरामभ्यसूदयत् ॥

ஶ்ரூயதே ஹி புரா ஶக்ரோ விரோசன ஸுதாம் ந்ருப ।
ப்ருதிவீம் ஹந்துமிச்சந்தீம் மந்தராமப்யஸூதயத் ॥ 21

ந்ருப - ''ராஜன்!
ஶ்ரூயதே ஹி - முன்சொல்லிக் கேட்கப்பட்டது ப்ரஸித்தம்.
புரா - முன்னொரு காலத்தில்
ஶக்ர: - இந்த்ரன்
ப்ருதிவீம் - பூமியை
ஹந்தும் - நாசம் செய்ய
இச்சந்தீம் - உத்தேசித்த
விரோசன ஸுதாம் - விரோசனனுடைய பெண்ணான
மந்தராம் - மந்த்ரையை
அப்ய ஸூதயத் - கொன்றான்.

विष्णुना च पुरा राम भृगुपत्नी पतिव्रता ।
अनिन्द्रं लोकमिच्छन्ती काव्यमाता निषूदिता ॥

விஷ்ணுநா ச புரா ராம ப்ருகுபத்நீ பதிவ்ரதா ।
அநிந்த்ரம் லோகமிச்சந்தீ காவ்யமாதா நிஷூதிதா ॥ 22

ராம - ''ஸ்ரீராம!
ச - அன்றியும்
புரா - முன்னொரு காலத்தில்
த்ருட வ்ரதா - உறுதியான வ்ரதமுடைய
காவ்யமாதா - சுக்ரனுடைய மாதாவான
ப்ருகு பத்நீ - ப்ருகுவின் மனைவி
லோகம் - உலகத்தை
அநிந்த்ரம் - இந்த்ரனில்லாததாக
இச்சந்தீ - விரும்பினவளாய்
விஷ்ணுநா - விஷ்ணுவால்
நிஷூதிதா - கொல்லப்பட்டாள்.

एतैरन्यैश्च बहुभी राजपुत्रैर्महात्मभिः ।
अधर्मनिरता नार्यो हताः पुरुषसत्तमैः ॥
तस्मादेनां घृणां त्यक्त्वा जहि मच्छासनान्नृप ॥

ஏதைரன்யைய்ச பஹுபீ ராஜ புத்ரைர் மஹாத்மபி: ।
அதர்ம நிரதா நார்யோ ஹதா: புருஷஸத்தமை: ।
தஸ்மாதேநாம் க்ருணாம் த்யக்த்வா ஜஹி மச்சாஸநாந்ருப ॥ 23

ராஜபுத்ர - "ஹே ராஜகுமார!
ஏதை: - அப்படிப்பட்ட
பஹுபி: - அனேக
மஹாத்மபி: - மஹாத்மாக்களாலும்
அன்யை: - இதர
புருஷ ஸத்தமை: ச - புருஷச்ரேஷ்டர்களாலும்
அதர்ம ஸஹிதா: - அதர்மமுள்ள
நார்ய: - ஸ்த்ரீகள்
ஹதா: - கொல்லப்பட்டார்கள்.
ந்ருப - ராஜன்!
தஸ்மாத் - ஆனதால்
மச்சாஸநாத் - எனது ஆக்ஞையால்
ஏநாம் - இவளை
க்ருணாம் - (உன்) அருவருப்பை
த்யக்த்வா - விட்டு,
ஜஹி - வதை செய்.

இதியார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயேண வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
தாடகா வ்ருத்தாந்தோ நாம பஞ்சவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஷட்விம்ஶ: ஸர்க: - 26

मुनेर्वचनमक्लीबं श्रुत्वा नरवरात्मजः ।
राघवः प्राञ्जलिर्भूत्वा प्रत्युवाच दृढव्रतः ॥

முனேர் வசன மக்லீபம் ஶ்ருத்வா நரவராத்மஜ: ।
ராகவ: ப்ராஞ்ஜலிர்பூத்வா ப்ரத்யுவாச த்ருடவ்ரத: ॥ 1

நரவராத்மஜ: - மனித ச்ரேஷ்டரின் புத்ரனான
த்ருடவ்ரத: - உறுதியான வ்ரதமுடையவரான
ராகவ: - ஸ்ரீராகவர்
முனே: - ரிஷியினுடைய
அக்லீபம் - கல்மஷமற்ற
வசனம் ஶ்ருத்வா - சொல்லைக் கேட்டு
ப்ராஞ்ஜலி: - கைகூப்பினவராய்
பூத்வா - ஆகி,
ப்ரத்யுவாச - பின்வருமாறு பதில் சொன்னார்.

पितुर्वचननिर्देशात् पितुर्वचनगौरवात् ।
वचनं कौशिकस्येति कर्तव्यमविशङ्कया ॥

பிதுர்வசந நிர்தேஶாத் பிதுர்வசந கௌரவாத் ।
வசனம் கௌஶிகஸ்யேதி கர்தவ்ய மவிஶங்கயா ॥ 2

अनुशिष्टोऽस्म्ययोध्यायां गुरुमध्ये महात्मना ।
पित्रा दशरथेनाहं नावज्ञेयं हि तद्वचः ॥

அநுஶிஷ்டோऽஸ்ம்யயோத்யாயாம் குருமத்யே மஹாத்மநா ।
பித்ரா தஶரதேநாஹம் நாவஞ்ஞேயம் ஹி தத்வச: ॥ 3

அயோத்யாயாம் - "அயோத்யையில்
குரு மத்யே - ஆசார்யர்களின் மத்தியில்
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
பித்ரா - தந்தையான
தஶரதேந - தசரதரால்
அஹம் - நான்
கௌஶிகஸ்ய - கௌசிகருடைய
வசனம் - வார்த்தையை
அவிஶங்கயா - ஸந்தேஹமில்லாதபடி
கர்தவ்யம் - செய்யத்தக்கது;
இதி - என்று
அநுஶிஷ்ட: - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்டவனாக

அஸ்மி - இருக்கிறேன்.
பிது: - பிதாவினுடைய
வசந நிர்தேஶாத் - வசன நிரூபணத்தால்
பிது: - பிதாவினுடைய
வசந கௌரவாத் - வார்த்தையின் கௌரவத்தால்
தத் - அந்த
வச: ச - வார்த்தையும்
அவஞ்ஞேயம் ந - தள்ளத் தக்கதில்லை.

सोऽहं पितुर्वचः श्रुत्वा शासनाद्ब्रह्मवादिनः ।
करिष्यामि न संदेहस्ताटकावधमुत्तमम् ॥

ஸோऽஹம் பிதுர்வச: ஶ்ருத்வா ஶாஸநாத் ப்ரஹ்மவாதின: ।
கரிஷ்யாமி ந ஸந்தேஹஸ்தாடகாவத முத்தமம் ॥ 4

ஸ: அஹம் - "அந்த நான்
பிது: - பிதாவின்
வச: - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ப்ரஹ்ம வாதின: - ப்ரஹ்மத்தைச் சொல்லுகிறவருடைய
ஶாஸநாத் - ஆக்ஞையால்
உத்தமம் - உத்தமமான
தாடகா வதம் - தாடகையின் வதத்தை
கரிஷ்யாமி - செய்வேன்.
ஸந்தேஹ: ந - ஸம்சயம் இல்லை.

गोब्राह्मणहितार्थाय देशस्यास्य हिताय च ।
तव चैवाप्रमेयस्य वचनं कर्तुमुद्यतः ॥

கோப்ராஹ்மண ஹிதார்தாய தேஶஸ்யாஸ்ய ஹிதாய ச ।
தவ சைவாப்ரமேயஸ்ய வசனம் கர்தும் உத்யத: ॥ 5

கோப்ராஹ்மண ஹிதார்தாய ச - பசுக்களுக்கும் ப்ராஹ்மணர்களுக்கும் நன்மையுண்டாகும் பொருட்டும்
அஸ்ய - இந்த
தேஶஸ்ய - தேசத்தினுடைய
ஹிதாய ச - சுகத்தின் பொருட்டும்
அப்ரமேயஸ்ய - அளவற்ற வைபவமுடைய
தவ - உம்முடைய
வசனம் - வார்த்தையை
ஏவ கர்தும் - தக்ஷணமே செய்ய
உத்யத: - ஸித்தன்.

एवमुक्त्वा धनुर्मध्ये बद्ध्वा मुष्टिमरिन्दमः ।
ज्याघोषमकरोत्तीव्रं दिशः शब्देन नादयन् ॥

ஏவ முக்த்வா தனுர்மத்யே பத்த்வா முஷ்டிமரிந்தம: ।
ஜ்யாகோஷமகரோத் தீவ்ரம் திஶ: ஶப்தேன பூரயன் ॥ 6

அரிந்தம: - சத்ருக்களையழிப்பவர்
ஏவம் உக்த்வா - இப்படி சொல்லி,
தனுர் மத்யே - வில்லின் மத்தியில்
முஷ்டிம் - முஷ்டியை
பத்த்வா - உறுதியாகப் பற்றி
ஶப்தேன - ஒலியால்
திஶ: - திக்குகள்
பூரயன் - சப்திக்கும்படி
தீவ்ரம் - கடுமையான
ஜ்யா கோஷம் - நாணேற்றலின் ஒலியை
அகரோத் - செய்தார்.

तेन शब्देन वित्रस्तास्ताटकावनवासिनः ।
ताटका च सुसंक्रुद्धा तेन शब्देन मोहिता ॥

தேன ஶப்தேன வித்ரஸ்தாஸ் தாடகாவனவாஸின: ।
தாடகா ச ஸுஸம்க்ருத்தா தேன ஶப்தேன மோஹிதா ॥ 7

தேன ஶப்தேன - அந்த ஒலியினால்
தாடகா வன வாஸின: - தாடகையின் காட்டில் வஸிக்கிறவர்கள்
வித்ரஸ்தா: - பயந்தார்கள்
தாடகா ச - தாடகையும்
தேந - அந்த
ஶப்தேன - சப்தத்தால்
ஸுஸம் க்ருத்தா - அதிகக் கோபமூண்டவளாய்
மோஹிதா - திகைத்தாள்.

तं शब्दमभिनिध्याय राक्षसी क्रोधमूर्छिता ।
श्रुत्वा चाभ्यद्रवत् क्रुद्धा यतः शब्दो विनिःसृतः ॥

தம் ஶப்தமபிநித்யாய ராக்ஷஸீ க்ரோத மூர்ச்சிதா ।
ஶ்ருத்வா சாப்யத்ரவத் க்ருத்தா யத: ஶப்தோ விநிஸ்ஸ்ருத: ॥ 8

ராக்ஷஸி - ராக்ஷஸி
தம் ஶப்தம் - அந்த சப்தத்தை
ஶ்ருத்வா ச - கேட்டும்,
க்ருத்தா - கோபித்தவளாய்

அபிநித்யாய - ஆலோசித்து
க்ரோதமூர்ச்சிதா - கோபத்தால் மெய்மறந்தவளாய்
ஶப்த: - த்வனி
விநி: ஸ்ருத: - கிளம்பினது
யத: - எங்கிருந்தோ (அங்கு)
அப்யத்ரவத் - எதிர் ஓடினாள்.

तां दृष्ट्वा राघवः क्रुद्धां विकृतां विकृताननाम् ।
प्रमाणेनातिवृद्धां च लक्ष्मणं सोऽभ्यभाषत ॥

தாம் த்ருஷ்ட்வா ராகவ: க்ருத்தாம் விக்ருதாம் விக்ருதாநநாம் ।
ப்ரமாணேநாதிவ்ருத்தாம் ச லக்ஷ்மணம் ஸோऽப்யபாஷத ॥ 9

ஸ: ராகவ: - அந்த ராகவர்
க்ருத்தாம் - கோபங்கொண்ட,
விக்ருதாம் - விகாரமானதும்
விக்ருதாநநாம் - கோரமுமான முகமுடையவளும்
ப்ரமாணேந - உயரத்தால்
அதி வ்ருத்தாம் - பெருந்தேஹத்தையுடைய
தாம் த்ருஷ்ட்வா - அவளைப் பார்த்து
ச - உடனே
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணருக்கு
அப்ய பாஷத - பின்வருமாறு சொன்னார்:

पश्य लक्ष्मण यक्षिण्या भैरवं दारुणं वपुः ।
भिद्येरन् दर्शनादस्या भीरूणां हृदयानि च ॥

பஶ்ய லக்ஷ்மண யக்ஷிண்யா பைரவம் தாருணம் வபு: ।
பித்யேரன் தர்ஶநாதஸ்யா பீரூணாம் ஹ்ருதயாநி ச ॥ 10

லக்ஷ்மண - "லக்ஷ்மண!
யக்ஷிண்யா - யக்ஷிணியின்
பைரவம் - பயங்கரமான
தாருணம் - கோரமான
வபு: பஶ்ய - தேஹத்தை பார்.
அஸ்யா: - இவளை
தர்ஶநாத் ச - பார்த்ததனாலேயே
பீரூணாம் - பயந்த ஸ்வபாவமுடைய
ஹ்ருதயாநி - ஹ்ருதயங்கள்
பித்யேரன் - பிளந்துவிடும்.

एनां पश्य दुराधर्षां मायाबलसमन्विताम ।
विनिवृत्तां करोम्यद्य हृतकर्णाग्रनासिकाम् ॥

ஏநாம் பஶ்ய துராதர்ஷாம் மாயாபல ஸமன்விதாம் ।
விநிவ்ருத்தாம் கரோம்யத்ய ஹ்ருத கர்ணாக்ர நாஸிகாம் ॥ 11

துராதர்ஷாம் - ஸுலபமாக அடக்க முடியாதவளாக
மாயா பல ஸமன்விதாம் ஏநாம் } - மாயா பலமுள்ள இவளை
அத்ய - இப்பொழுது
விநிவ்ருத்தாம் - திரும்பிப் போனவளாய்
ஹ்ருத கர்ணாக்ர நாஸிகாம் } - மூக்கு, காது இவைகளின் நுணிகளை இழந்தவளாய்
கரோமி பஶ்ய - செய்கிறேன் பார்.

न ह्येनामुत्सहे हन्तुं स्त्रीस्वभावेन रक्षिताम् ।
वीर्यं चास्या गतिं चापि हनिष्यामीति मे मतिः ॥

நஹ்யேநாமுத்ஸஹே ஹந்தும் ஸ்த்ரீஸ்வபாவேன ரக்ஷிதாம் ।
வீர்யம் சாஸ்யா கதிம் சாபி ஹநிஷ்யாமீதி மே மதி: ॥ 12

ஸ்த்ரீ ஸ்வபாவேன - இவள் பெண்பாலானதால்
ரக்ஷிதாம் - ரக்ஷிக்க வேண்டிய
ஏநாம் ஹந்தும் - இவளை கொல்ல
உத்ஸஹே ந - மனமில்லை.
ஹி - ஆதலால்
அஸ்யா: - இவளுடைய
வீர்யம் ச - பராக்ரமத்தையும்
கதிம் அபி - வேகத்தையும்
ச - உடனே
ஹநிஷ்யாமி - அடக்கிவிடப் போகிறேன்.
இதி - இது
மே - என்னுடைய
மதி: - உத்தேசம்.

एवं ब्रुवाणे रामे तु ताटका क्रोधमूर्छिता ।
उद्यम्य बाहू गर्जन्ती राममेवाभ्यधावत ॥

ஏவம் ப்ருவாணே ராமே து தாடகா க்ரோத மூர்ச்சிதா ।
உத்யம்ய பாஹூ கர்ஜந்தீ ராமமேவாப்யதாவத ॥ 13

ராமே - ஸ்ரீராமர்
ஏவம் - இவ்வாறு
ப்ருவாணே து - சொல்லியவளவில்
தாடகா - தாடகை
க்ரோத மூர்ச்சிதா - கோபாவேசங்கொண்டவளாய்

பாஹூ - கைகளிரண்டையும்
உத்யம்ய - உயர எடுத்துக்கொண்டு
கர்ஜந்தீ - கர்ஜிப்பவளாய்
ராமம் ஏவ - ஸ்ரீராமரையே
அப்யதாவத - எதிர்த்து ஓடி வந்தாள்.

विश्वामित्रस्तु ब्रह्मर्षिर्हुंकारेणाभिभर्त्स्य ताम् ।
स्वस्ति राघवयोरस्तु जयं चैवाभ्यभाषत ॥

விஸ்வாமித்ரஸ்து ப்ரஹ்மர்ஷிர் ஹுங்காரேணாபிபர்த்ஸ்ய தாம் ।
ஸ்வஸ்தி ராகவயோரஸ்து ஜயம் சைவாப்யபாஷத ॥ 14

ப்ரஹ்மர்ஷி: - ப்ரஹ்மரிஷியான
விஸ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
தாம் து - அவளை உடனே
ஹுங் காரேண - ஹுங்காரத்தாலே
அபிபர்த்ஸ்ய - அதட்டி,
ராகவயோ: - ரகுவம்சத்தில் பிறந்த இருவர்களுக்கும்
ஸ்வஸ்தி ஏவ ஜயம் - க்ஷேமமும் ஜயமும்
அஸ்து ச - உண்டாகட்டும்
அப்யபாஷத - என்று ஆசீர்வதித்தார்.

उद्धून्वाना रजो घोरं ताटका राघवावुभौ ।
रजोमोहेन महता मुहूर्तं सा व्यमोहयत् ॥

உத்தூன்வாநா ரஜோ கோரம் தாடகா ராகவாவுபௌ ।
ரஜோமோஹேன மஹதா முஹூர்தம் ஸா வ்யமோஹயத் ॥ 15

ஸா தாடகா - அந்த தாடகையானவள்
கோரம் - ஏராளமாக
ரஜ: - புழுதியை
உத்தூன் வாநா - வாரி இறைப்பவளாய்
உபௌ - இரண்டு
ராகவௌ - ரகுவம்சகுமாரர்களை
மஹதா - அதிகமான
ரஜோ மோஹேன - புழுதியின் அந்தகாரத்தாலே
முஹூர்தம் து - முஹூர்த்தகாலம்
அமோஹயத் - புத்தி கலங்கும்படி செய்தாள்.

ततो मायां समास्थाय शिलावर्षेण राघवौ ।
अवाकिरत् सुमहता ततश्चुक्रोध राघवः ॥

ததோ மாயாம் ஸமாஸ்தாய ஶிலாவர்ஷேண ராகவௌ ।
அவாகிரத் ஸுமஹதா ததஸ்சுக்ரோத ராகவ: ॥ 16

தத: - அதன்பிறகு
மாயாம் - மாயையை
ஸமாஸ்தாய - அடைந்து,
ஸுமஹதா - மிகப்பெரிய
ஶிலா வர்ஷேண - கல்மழையால்
ராகவௌ - ரகுவம்சத்திருவர்களை
அவாகிரத் - வாரியெறிந்தாள்.
தத: - அதனால்
ராகவ: - ஸ்ரீராகவர்
சுக்ரோத - கோபங்கொண்டார்.

शिलावर्षं महत्तस्याः शरवर्षेण राघवः ।
प्रतिवार्योपधावन्त्याः करौ चिच्छेद पत्रिभिः ॥

ஶிலாவர்ஷம் மஹத் தஸ்யா: ஶரவர்ஷேண ராகவ: ।
ப்ரதிவார்யோபதாவந்த்யா: கரௌ சிச்சேத பத்ரிபி: ॥ 17

உபதாவந்த்யா: - மேல்தாவி ஓடிவருகிற
தஸ்யா: - அவளுடைய
மஹத் - மஹத்தான
ஶிலா வர்ஷம் - கல்மழையை
ராகவ: - ஸ்ரீராகவர்
ஶரவர்ஷேண - பாணமழையால்
ப்ரதிஹத்ய - பொடிப்பொடியாக்கி,
பத்ரிபி: - பாணங்களால்
கரௌ - (அவளுடைய) இரு கைகளை
சிச்சேத - சேதித்தெறிந்தார்.

ततश्छिन्नभुजां श्रान्तामभ्याशे परिगर्जतीम् ।
सौमित्रिरकरोत् क्रोधाद्धृतकर्णाग्रनासिकाम् ॥

ததஶ் சின்னபுஜாம் ஶ்ராந்தா மப்யாஶே பரிகர்ஜதீம் ।
ஸௌமித்ரிரகரோத் க்ரோதாத் ஹ்ருத கர்ணாக்ர நாஸிகாம் ॥ 18

தத: - அப்பொழுது
சின்ன புஜாம் - வெட்டுபட்ட கைகளுடனும்
ஶ்ராந்தா - களைப்புற்ற தேஹத்தையுங்கொண்ட
அப்யாஶே - ஸமீபத்தில்
பரிகர்ஜதீம் - கர்ஜித்துக் கொண்டிருக்கிற தாடகையை
ஸௌமித்ரி: - சுமித்ரையின் புதல்வர் (லக்ஷ்மணர்)
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
ஹ்ருத கர்ணாக்ர நாஸிகாம் - காதுகளையும், நுனிமூக்கையும் இழந்தவளாய்
அகரோத் - செய்தார்.

कामरूपधरा सद्यः कृत्वा रूपाण्यनेकशः ।
अन्तर्धानं गता यक्षी मोहयन्ती च मायया ॥
अश्मवर्षं विमुञ्चन्ती भैरवं विननाद सा ।

காமரூபதரா ஸத்ய: க்ருத்வா ரூபாண்யனேகஶ: ।
அந்தர்தானம் கதா யக்ஷீ மோஹயந்தீ ச மாயயா ॥
அஶ்மவர்ஷம் விமுஞ்சந்தீ பைரவம் விநநாத ஸ ॥ 19

காமரூபதரா	-	வேண்டிய ரூபங்கொள்ளவல்ல,
ஸா யக்ஷீ	-	அந்த யக்ஷிணி
ஸத்ய:	-	உடனே
அனேகஶ:	-	அனேகவித
ரூபாணி	-	ரூபங்களை
க்ருத்வா	-	செய்துகொண்டு
அந்தர் தானம்	-	மறைவை
கதா	-	அடைந்தவளாய்
மாயயா	-	மாயையால்
மோஹயந்தீ ச	-	மயக்குபவளாய்
பைரவம்	-	பயங்கரமான
அஶ்ம வர்ஷம்	-	கல்மழையை
விமுஞ்சந்தீ	-	பொழிந்துகொண்டு
விநநாத	-	கர்ஜித்தாள்.

ज्यास्वनं चक्रतुर्वीरौ वज्राशनिसमं तदा ।
मोहिता तेन शब्देन लब्धसंज्ञा चिरात्तदा ॥

ஜ்யாஸ்வனம் சக்ரதுர்வீரௌ வஜ்ராஶநிஸமம் ததா ।
மோஹிதா தேன சப்தேன லப்த ஸம்க்ஞா சிராத்ததா ॥ 20

ததா	-	அப்பொழுது
வீரௌ	-	வீரர்களிருவர்களும்
வஜ்ராஶநிஸமம்	-	வஜ்ராயுதம், இடி இவைகளுக்கொப்பான
ஜ்யோஸ்வநம்	-	நாண்கயிற்றின் ஒலியை
சக்ரது:	-	செய்தார்கள்.
தேந ஶப்தேன	-	அந்த ஒலியால்
ததா	-	அப்பொழுது
மோஹிதா	-	மெய்மறந்தவளாய்
சிராத்	-	கடைசியில்
'லப்தஸம்க்ஞா	-	ப்ரக்ஞை அடைந்தவளாக ஆனாள்.

ततस्तावश्मवर्षेण ववर्ष क्रोधमूर्च्छिता ।
पुरा नमुचितनया यथा विष्णुपुरन्दरौ ॥

ததஸ்தாவஶ்ம வர்ஷேண வவர்ஷ க்ரோதமூர்சிதா ।
புரா நமுசிதனயா யதாவிஷ்ணு புரந்தரௌ ॥ 21

புரா	-	முன்காலத்தில்
நமுசி தநயா	-	நமுசியின் பெண்
விஷ்ணு புரந்தரௌ-		விஷ்ணு, இந்த்ரன் இவ்விருவர்களை
யதா	-	எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமாய்
தத:	-	அப்பொழுது
க்ரோத மூர்ச்சிதா	-	கோபங்கொண்டவளாய்
அஶ்ம வர்ஷேண	-	கல்மாரியால்
தௌ	-	அவ்விருவர்களை
வவர்ஷ	-	வர்ஷித்தாள்.

ततस्तावश्मवर्षेण कीर्यमाणौ समन्ततः ।
दृष्ट्वा गाधिसुतः श्रीमानिदं वचनमब्रवीत् ॥

ததஸ்தாவஶ்மவர்ஷேண கீர்யமாணௌ ஸமந்தத: ।
த்ருஷ்ட்வா காதிஸுத: ஶ்ரீமாநிதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 22

ஸமந்தத:	-	நால்புறத்திலும்
அஶ்ம வர்ஷேண	-	கல்மாரியால்
கீர்யமாணௌ	-	வ்யாபிக்கப்பட்டிருக்கிற
தௌ	-	அவ்விருவர்களை
த்ருஷ்ட்வா	-	பார்த்து,
ஶ்ரீமான்	-	ஶ்ரீமானான
காதி ஸுத:	-	காதியின் புதல்வர்
தத:	-	அப்பொழுது
இதம்	-	பின்வருமாறு
வசனம்	-	வார்த்தையை
அப்ரவீத்	-	சொன்னார்:

अलं ते घृणया राम पापैषा दुष्टचारिणी ।
यज्ञविघ्नकरी यक्षी पुरा वर्धेत मायया ॥

அலம் தே க்ருணயா ராம பாபைஷா துஷ்ட சாரிணீ ॥
யஞவிக்நகரீ யக்ஷீ புரா வர்தேத மாயயா ॥ 23

ராம	-	"ஶ்ரீராம!
தே	-	உன்னுடைய
க்ருணயா	-	அருவருப்பு
அலம்	-	போதும்.
ஏஷா யக்ஷீ	-	இந்த யக்ஷிணி
பாபா	-	பாபிஷ்டை.

துஷ்டசாரிணீ - துர்நடத்தையுள்ளவள்.
யஞ விக்ந கரீ - யாகத்திற்கு இடையூறு செய்பவள்.
மாயயா - மாயையால்
புரா - மீளவும்
வர்தேத - வ்ருத்தி அடைவாள்.

वध्यतां तावदेवैषा पुरा संध्या प्रवर्तते ।
रक्षांसि संध्याकालेषु दुर्धर्षाणि भवन्ति हि ॥

வத்யதாம் தாவதேவைஷா புரா ஸந்த்யா ப்ரவர்ததே ।
ரக்ஷாம்ஸி ஸந்த்யாகாலேஷு துர்தர்ஷாணி பவந்தி ஹி ॥ 24

புரா - சீக்ரத்தில்
ஸந்த்யா - ஸந்த்யாகாலம்
ப்ரவர்ததே - நெருங்குகிறது
தாவத் ஏவ - அதற்குள்ளேயே
ஏஷா - இவள்
வத்யதாம் - கொல்லப்படட்டும்.
ஸந்த்யா காலேஷு - ஸாயங்காலங்களில்
ரக்ஷாம்ஸி - ராக்ஷஸர்கள்
துர்தர்ஷாணி - கொல்ல முடியாதவர்களாக
பவந்தி - ஆகிறார்கள்
ஹி - அன்றோ!

इत्युक्तस्तु तदा यक्षीमश्मवृष्ट्याभिवर्षतीम् ।
दर्शयन् शब्दवेधित्वं तां रुरोध स सायकैः ॥

இத்யுக்தஸ்து ததா யக்ஷீம் அஶ்மவ்ருஷ்ட்யாபி வர்ஷதீம் ।
தர்ஶயன் ஶப்தவேதித்வம் தாம் ருரோத ஸ ஸாயகை: ॥ 25

இதி - இவ்வாறு விச்வாமித்ரர்
உக்த: - சொன்னதும்
ஸ: - ஸ்ரீராமர்
ததா து - அப்பொழுதே
ஶப்த வேதித்வம் - சப்தத்தைக்கொண்டு பாணம் ப்ரயோகிக்கும் தன்மையை
தர்ஶயன் - காட்டும் உத்தேசத்துடன்
அஶ்ம வ்ருஷ்ட்யா - கல்மாரியை
அபி வர்ஷதீம் - வர்ஷிக்கிற
தாம் யக்ஷீம் - அந்த யக்ஷிணியை
ஸாயகை: - பாணங்களால்
ருரோத - தடுத்தார்.

सा रुद्धा शरजालेन मायाबलसमन्विता ।
अभिदुद्राव काकुत्स्थं लक्ष्मणं च विनेदुषी ॥

ஸா ருத்தா ஶரஜாலேன மாயாபல ஸமன்விதா ।
அபிதுத்ராவ காகுத்ஸ்தம் லக்ஷ்மணம் ச விநேதுஷீ ॥ 26

மாயா பல ஸமன்விதா ஸா - மாயா பலமுள்ள அவள்
ஶர ஜாலேன - பாண ஸமூஹத்தால்
ருத்தா - தகைக்கப்பட்டவளாய்
விநேதுஷீ - கர்ஜிப்பவளாய்,
காகுத்ஸ்தம் - காகுத்ஸ்தவம்சத்தவருக்கும்
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணருக்கும்
அபிதுத்ராவ - எதிராக ஓடி வந்தாள்.

तामापतन्तीं वेगेन विक्रान्तामशनीमिव ।
शरेणोरसि विव्याध सा पपात ममार च ॥

தாமாபதந்தீம் வேகேன விக்ராந்தாமஶநீ மிவ ।
ஶரேணோரஸி விவ்யாத ஸா பபாத மமார ச ॥ 27

வேகேன - வேகத்தோடு
ஆபதந்தீம் - மேல்விழுகிற
அஶநீம் இவ - இடிபோல்
விக்ராந்தாம் - ஆக்ரமிக்கிற
தாம் - அவளை
ஶரேண - ஒரு பாணத்தால்
உரஸி - மார்பில்
விவ்யாத - விடுத்தார்.
ஸா ச - அவள் உடனே
பபாத - பூமியில் விழுந்து
மமார - மாண்டாள்.

तां हतां भीमसंकाशां दृष्ट्वा सुरपतिस्तदा ।
साधु साध्विति काकुत्स्थं सुराश्च समपूजयन् ॥

தாம் ஹதாம் பீமஸம்காஶாம் த்ருஷ்ட்வா ஸுரபதிஸ்ததா ।
ஸாது ஸாத்விதி காகுத்ஸ்தம் ஸுராஶ்ச ஸமபூஜயன் ॥ 28

பீம ஸம்காஶாம் - பயங்கரமான ரூபமுள்ள
தாம் - அவளை
ஹதாம் - அழிந்தவளாக
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்தபின்

ததா - அப்பொழுது
ஸுரபதி: - தேவராஜனும்
ஸுரா: ச - தேவர்களும்
ஸாது - 'வெகு நன்றாயிற்று
ஸாது - வெகு நன்றாயிற்று'
இதி - என்று
காகுத்ஸ்தம் - ககுத்ஸதவம்சத்தவரை
ஸமபூஜயன் - நன்றாகப் புகழ்ந்தார்கள்.

उवाच परमप्रीतः सहस्राक्षः पुरंदरः ।
सुराश्च सर्वे संहृष्टा विश्वामित्रमथाब्रुवन् ॥

உவாச பரமப்ரீத: ஸஹஸ்ராக்ஷ: புரந்தர: ।
ஸுராஸ்ச ஸர்வே ஸம்ஹ்ருஷ்டா விஸ்வாமித்ர மதாப்ருவன் ॥ 29

ஸஹஸ்ராக்ஷ: - ஆயிரங்கண்ணனான
புரந்தர: - இந்த்ரன்
பரம ப்ரீத: - மிகச் சந்துஷ்டனாய்
உவாச - பின்வருமாறு சொன்னான்.
அத - அவ்விதமாகவே
ஸுரா: - தேவர்கள்
ஸர்வே ச - எல்லோரும்
ஸம்ஹ்ருஷ்டா - ஸந்தோஷித்தவர்களாய்
விஸ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரைப் பார்த்து
அப்ருவன் - பின்வருமாறு சொன்னார்கள்.

मुने कौशिक भद्रं ते सेन्द्राः सर्वे मरुद्गणाः ।
तोषिताः कर्मणानेन स्नेहं दर्शय राघवे ॥

முனே கௌஸிக பத்ரம் தே ஸேந்த்ரா: ஸர்வே மருத்கணா: ।
தோஷிதா: கர்மணானேன ஸ்நேஹம் தர்ஸய ராகவே ॥ 30

முனே - ''முனிவரே!
கௌஸிக - கௌசிகரே!
தே - உமக்கு
பத்ரம் - மங்களம்.
அனேன - இந்த
கர்மணா - கார்யத்தால்
ஸேந்த்ரா: - இந்த்ரனோடுகூடிய
மருத்கணா: - தேவகணங்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
தோஷிதா: - ஸந்தோஷமடைந்தார்கள்.
ராகவே - ராகவனிடத்தில்

ஸ்நேஹம் - அன்பின் செயலை
தர்ஸய - காண்பியும்.

प्रजापतेर्भृशाश्वस्य पुत्रान् सत्यपराक्रमान् ।
तपोबलभृतो ब्रह्मन् राघवाय निवेदय ॥

ப்ரஜாபதே: ப்ருஸாஸ்வஸ்ய புத்ரான் ஸத்ய பராக்ரமான் ।
தபோபலப்ருதோ ப்ரஹ்மன் ராகவாய நிவேதய ॥ 31

ப்ரஹ்மன் - ''ப்ராஹ்மணரே!
ஸத்ய பராக்ரமான் - ஸத்யபராக்ரமமுள்ள
தபோ பல ப்ருதான் - தவத்தின் பலத்தால் வளர்க்கப்பட்ட
ப்ரஜாபதே: - ப்ரஜாபதியான
ப்ருஸாஸ்வஸ்ய - ப்ருசாச்வருடைய
புத்ரான் - புதல்வர்களை
ராகவாய - ஸ்ரீராகவருக்கு
நிவேதய - தெரியப்படுத்துங்கள்.

पात्रभूतश्च ते ब्रह्मंस्तवानुगमने धृतः ।
सुराणां च महत् कर्म कर्तव्यं राजसूनुना ॥

பாத்ரபூதஸ்ச தே ப்ரஹ்மன் தவாநுகமனே த்ருத: ।
ஸுராணாம் ச மஹத் கர்ம கர்தவ்யம் ராஜஸூநுநா ॥ 32

ப்ரஹ்மன் - ''ப்ராஹ்மணரே!
தவ - உம்முடைய
அநுகமனே - சுச்ரூஷணையில்
த்ருத: - உறுதியுள்ளவர்.
தே - உமக்கு
பாத்ர பூத: - தகுந்த பாத்ரம்.
ச - அன்றியும்,
ஸுராணாம் - தேவர்களுடைய
மஹத் கர்ம ச - பெரிய கார்யமும்
ராஜ ஸூநுநா - ராஜகுமாரரால் (தான்)
கர்தவ்யம் - செய்தாக வேண்டியது.

एवमुक्त्वा सुराः सर्वे जग्मुर्हृष्टा यथागतम् ।
विश्वामित्रं पूजयन्तस्ततः संध्या प्रवर्तते ॥

ஏவ முக்த்வா ஸுரா: ஸர்வே ஜக்முர்ஹ்ருஷ்டா யதாகதம் ।
விஸ்வாமித்ரம் பூஜயந்தஸ் தத: ஸந்த்யா ப்ரவர்ததே ॥ 33

ஸுரா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்

ஏவம் - இவ்விதம்
உக்த்வா - சொல்லி,
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
பூஜயித்வா - புகழ்ந்துவிட்டு,
ஹ்ருஷ்டா: - மகிழ்ச்சியடைந்தவர்களாய்
யதா கதம் - வந்தபடி
ஜக்மு: - போனார்கள்.
தத: - அதன்மேல்
ஸந்த்யா - ஸந்த்யாகாலம்
ப்ரவர்ததே - நெருங்கினது.

ततो मुनिवरः प्रीतस्ताटकावधतोषितः ॥
मूर्ध्नि राममुपाघ्राय इदं वचनमब्रवीत् ॥

ததோ முனிவர: ப்ரீதஸ்தாடகாவத தோஷித: ।
மூர்த்நி ராமமுபாக்ராய இதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 34

தத: - அப்பொழுது
தாடகா வத தோஷித: -தாடகையின் வதத்தால் ஸந்தோஷமடைந்த
முனிவர: - முனிச்ரேஷ்டர்
ப்ரீத: - அன்புள்ளவராய்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
மூர்த்நி - உச்சியில்
உபாக்ராய - முகர்ந்து
இதம் - பின்வருமாறு
வசனம் - வார்த்தையை
அப்ரவீத் - சொன்னார்:

इहाद्य रजनीं राम वसेम शुभदर्शन ।
श्वः प्रभाते गमिष्यामस्तदाश्रमपदं मम ॥

இஹாத்ய ரஜனீம் ராம வஸேம ஶுபதர்ஶன ।
ஶ்வ: ப்ரபாதே கமிஷ்யாமஸ்ததாஶ்ரம பதம் மம ॥ 35

ஶுப தர்ஶன - "மங்களமான பார்வையுடையவனே!
ராம - ஸ்ரீராம!
அத்ய ரஜனீம் - இன்று இரவை
இஹ வஸேம - இங்கு வஸிப்போம்.
ஸ்வ: ப்ரபாதே - நாளை காலையில்
மம - என்னுடைய
தத் ஆஶ்ரம பதம் - அந்த ஆச்ரமஸ்தானத்திற்கு
கமிஷ்யாம: - போவோம்."

विश्वामित्रवचः श्रुत्वा हृष्टो दशरथात्मजः ।
उवास रजनीं तत्र ताटकाया वने सुखम् ॥

விஶ்வாமித்ரவச: ஶ்ருத்வா ஹ்ருஷ்டோ தஶரதாத்மஜ: ।
உவாஸ ரஜனீம் தத்ர தாடகாயா வனே ஸுகம் ॥ 36

தஶரதாத்மஜ: - தசரதகுமாரர்
விஶ்வாமித்ர வச: - விச்வாமித்ரரின் வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ஹ்ருஷ்ட: - களித்தவராய்
தாடகாயா: - தாடகையினுடைய
தத்ர வனே - அந்த வனத்தில்
ரஜனீம் - இரவை
ஸுகம் - சுகமாக
உவாஸ - கழித்தார்.

मुक्तशापं वनं तच्च तस्मिन्नेव तदाहनि ।
முக்தஶாபம் வனம் தச்ச தஸ்மின்நேவ ததாஹநி ॥ 37

चम्पकाशोकपुन्नागमल्लिकाद्यैः सुशोभितम् ॥
சம்பகாஶோக புன்னாக மல்லிகாத்யை: ஸுஶோபிதம் ॥ 38

चूतैश्च पनसैः पूगैर्नारिकेलैश्च शोभितम् ।
वापीकूपतटाकैश्च दीर्घिकाभिरलंकृतम् ॥

சூதைஶ்ச பனஸை: பூகைர் நாரிகேலைஶ்ச ஶோபிதம் ।
வாபிகூப தடாகைஶ்ச தீர்கி காபிரலங்க்ருதம் ॥ 39

मल्लिकाहेमकूटैश्च मण्डपैरुपशोभितम् ।
रमणीयं हि बभ्राज वनं चैत्ररथं यथा ॥

மல்லிகா ஹேமகூடைஸ்ச மண்டபைருபஶோபிதம் ।
ரமணீயம் ஹிபப்ராஜ வனம் சைத்ரரதம் யதா ॥ 40

தத் வனம் ச - அந்த வனமும்,
தஸ்மின் அஹநி - அந்த நாளில்
ததா ஏவ - அப்பொழுதே
முக்த ஶாபம் - சாபம் நீங்கினதாய்
சம்பகாஶோக - சம்பக, அசோக, புன்னாக, மல்லிகை
புந்நாக மல்லிகாத்யை: இவைகளால்
ஸுஶோபிதம் - விளங்குகிறதாய்
சூதை: ச - மாமரங்களாலும்,
பனஸை: ச - பலா மரங்களாலும்,

பூகை: - பாக்கு மரங்களாலும்

நாரீகேலை: ச - தென்னை மரங்களாலும்

ஶோபிதம் - அலங்கரிக்கப்பட்டதாய்

வாபி கூபதடாகை: ச - நடைவாபி, கிணறு, குளங்களிவைகளாலும்,

தீர்கி காபி: - நீண்ட ஏரிகளாலும்,

அலம் க்ருதம் - அலங்கரிக்கப்பட்டதாய்

மல்லிகாஹேமகூடை:- மல்லிகைகள் நிறைந்த ஸ்வர்ணமயக் குன்றுகளாலும்

மண்டபை: - மண்டபங்களாலும்,

உபஶோபிதம் - அலங்கரிக்கப்பட்டதாய்

சைத்ர ரதம் - குபேரனுடைய சைத்ரரதமென்கிற உத்யானவனம்போல

ரமணீயம் - அழகியதாய்

பப்ராஜ ஹி - விளங்கிற்று.

निहत्य तां यक्षसुतां स रामः प्रशस्यमानः सुरसिद्धसंघैः ।
उवास तस्मिन् मुनिना सहैव प्रभातवेलां प्रतिबोध्यमानः ॥

நிஹத்ய தாம் யக்ஷஸுதாம் ஸ ராம: ப்ரஶஸ்யமான: ஸுரஸித்த ஸங்கை: ।
உவாஸ தஸ்மின் முனிநா ஸஹைவ ப்ரபாதவேலாம் ப்ரதிபோத்யமான: ॥ 41

ஸ: ராம: - அந்த ஶ்ரீராமர்

தாம் யக்ஷ ஸுதாம் - அந்த யக்ஷகன்னிகையை

நிஹத்ய - கொன்று,

ஸுரஸித்த ஸங்கை: -தேவர்கள், ஸித்தர்கள் இவர்கள் ஸமூஹங்களால்

ப்ரஶஸ்யமான: - புகழப்பட்டவராய்

முனிநா ஸஹ - முனிவரோடுகூட

ப்ரபாத வேலாம் - காலைப்பொழுதில்

ப்ரதி போத்யமான: - எழுப்பப்பட்டவராய்

தஸ்மின் ஏவ - அவ்விடத்திலேயே

உவாஸ - வஸித்தார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
தாடகாவதோ நாம ஷட்விம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஸப்தவிம்ஶ: ஸர்க: - 27

अथ तां रजनीमुष्य विश्वामित्रो महायशाः ।
प्रशस्य राघवं वाक्यमुवाच मधुराक्षरम् ॥

அத தாம் ரஜநீமுஷ்ய விஶ்வாமித்ரோ மஹாயஶா: ।
ப்ரஶஸ்ய ராகவம் வாக்யமுவாச மதுராக்ஷரம் ॥ 1

அத - பிறகு

மஹாயஶா: - மஹாகீர்த்திபெற்ற

விஶ்வாமித்ர: - விசுவாமித்ரர்,

தாம் - அந்த

ரஜநீம் - ராத்ரியை

உஷ்ய - கழித்து,

ப்ரஶஸ்ய - புகழ்ந்து,

ராகவம் - ராகவரைப் பார்த்து

மதுரஸ்வரம் - இனிமையான குரலோடு கூடிய

வாக்யம் - பின்வரும் வாக்யத்தை

உவாச - சொன்னார்.

परितुष्टोऽस्मि भद्रं ते राजपुत्र महायशः ।
प्रीत्या परमया युक्तो ददाम्यस्त्राणि सर्वशः ॥

பரிதுஷ்டோऽஸ்மி பத்ரம் தே ராஜபுத்ர மஹாயஶ: ।
ப்ரீத்யா பரமயா யுக்தோ ததாம்யஸ்த்ராணி ஸர்வஶ: ॥ 2

மஹாயஶ: - "பெருங்கீர்த்திபெற்ற

ராஜபுத்ர - ராஜகுமாரனே!

தே - உனக்கு

பத்ரம் - இதனால் ஸகல பாக்யமுமுண்டாகுக;

பரிதுஷ்ட: - ஸந்தோஷமடைந்தவனாக

அஸ்மி - இருக்கிறேன்.

பரமயா - வெகு

ப்ரீத்யா - ஸந்தோஷத்தோடு

யுக்த: - கூடிய (நான்)

ஸர்வஶ: - எல்லா

அஸ்த்ராணி - அஸ்த்ரங்களை

ததாமி - கொடுக்கிறேன்.

देवासुरगणान् वापि सगन्धर्वोरगानपि ।
यैरमित्रान् प्रसह्याजौ वशीकृत्य जेष्यसि ॥

தேவாஸுர கணான் வாபி ஸகந்தர்வோரகாநபி।
யைரமித்ரான் ப்ரஸஹ்யாஜௌ வஶீக்ருத்ய ஜேஷ்யஸி॥ 3

யை:	-	"இவைகளால்
ஸ கந்தர்வோரகாந் அபி	-	கந்தர்வர்கள், உரகர்கள் இவர்களோடு கூடினவர்களையும்
தேவாஸுர கணான் அபி	-	தேவர்கள், அஸுரர்கள் இவர்களுடைய கூட்டங்களையும்
அமித்ரான் அபி	}	பகைவர்களையும்
ப்ரஸஹ்ய	-	பலாத்காரம் செய்து
வஶீக்ருத்ய	-	அடக்கி
ஆஜௌ	-	போரில்
ஜயிஷ்யஸி	-	வெற்றிக்கொள்வாய்.

तानि दिव्यानि भद्रं ते ददाम्यस्त्राणि सर्वशः ।
दण्डचक्रं महद्दिव्यं तव दास्यामि राघव ॥

தானி திவ்யானி பத்ரம் தே ததாம்யஸ்த்ராணி ஸர்வஶ:।
தண்டசக்ரம் மஹத்திவ்யம் தவ தாஸ்யாமி ராகவ॥ 4

தே	-	"உனக்கு
பத்ரம்	-	அதனால் புகழ்பெருகும்.
ராகவ	-	ஶ்ரீராகவ!
தானி	-	அந்த
திவ்யானி	-	தேவஸம்பந்தமான
அஸ்த்ராணி	-	அஸ்த்ரங்களை
ஸர்வஶ:	-	எல்லா ப்ரகாரமாகவும்
ததாமி	-	கொடுக்கிறேன்.
மஹத்	-	மஹத்தான
திவ்யம்	-	தேவஸம்பந்தமான
தண்டசக்ரம்	-	தண்டசக்கிரத்தை
தவ	-	உனக்கு
தாஸ்யாமி	-	கொடுக்கப் போகிறேன்.

धर्मचक्रं ततो वीर कालचक्रं तथैव च ।
विष्णुचक्रं तथात्युग्रमैन्द्रमस्त्रं तथैव च ॥

தர்மசக்ரம் ததோ வீர காலசக்ரம் ததைவ ச।
விஷ்ணுசக்ரம் ததாத்யுக்ரமைந்த்ரமஸ்த்ரம் ததைவ ச॥ 5

वज्रमस्त्रं नरश्रेष्ठ शैवं पाशुपतं तथा ।
अस्त्रं ब्रह्मशिरश्चैव ऐषीकमपि राघव ॥

வஜ்ரமஸ்த்ரம் நரஶ்ரேஷ்ட ஶைவம் பாஶுபதம் ததா।
அஸ்த்ரம் ப்ரஹ்மஶிரஶ்சைவ ஐஷீகமபி ராகவ॥ 6

देवचक्रं महद्दिव्यं तव दास्यामि राघव ।
ददामि ते महाबाहो ब्राह्ममस्त्रमनुत्तमम् ॥

தேவசக்ரம் மஹத்திவ்யம் தவதாஸ்யாமிராகவ।
ததாமி தே மஹாபாஹோ ப்ராஹ்மமஸ்த்ர மனுத்தமம்॥ 7

வீர	-	"வீர!
தத:	-	இன்னும்
தர்ம சக்ரம் ஏவ	-	தர்மசக்ரத்தையும்
ததா	-	அப்படியே
கால சக்ரம் ச	-	காலசக்ரத்தையும்
ததா	-	அப்படியே
அத்யுக்ரம்	-	மிகக்கொடுமையான
விஷ்ணு சக்ரம் ஏவ	-	விஷ்ணுசக்ரத்தையும்
ததா	-	அப்படியே
ஐந்த்ரம்	-	இந்த்ர
அஸ்த்ரம் ச	-	அஸ்த்ரத்தையும்
நரஶ்ரேஷ்ட	-	மனிதச்ரேஷ்ட!
வஜ்ரம் அஸ்த்ரம் ச	-	வஜ்ராயுதத்தையும்
ஶைவம்	-	சிவனது
பாஶுபதம் ஏவ	-	பாசுபதாஸ்த்ரத்தையும்
ப்ரஹ்ம ஶிர:	-	ப்ரஹ்மசிரஸ்
அஸ்த்ரம் ச	-	என்ற அஸ்த்ரத்தையும்
ததா	-	அப்படியே
ஐஷீகம் அபி	-	ஐஷீகாஸ்த்ரத்தையும்
மஹத்	-	மஹத்தான
திவ்யம்	-	தேவஸம்பந்தமான
தேவ சக்ரம் ச	-	தேவசக்ரத்தையும்
தவ	-	உனக்கு
தாஸ்யாமி	-	கொடுக்கிறேன்;
ராகவ	-	இராகவ
மஹாபாஹோ	-	மஹாபாஹுவே!
அனுத்தமம்	-	மிகவும் உத்தமமான
ப்ராஹ்மம் அஸ்த்ரம்	-	ப்ரஹ்மாஸ்த்ரத்தை
தே	-	உனக்கு
ததாமி	-	கொடுக்கிறேன்.

गदे द्वे चैव काकुत्स्थ मोदकी शिखरी उभे ।
प्रदीप्ते नरशार्दूल प्रयच्छामि नृपात्मज ॥

கதே த்வே சைவ காகுத்ஸ்த மோதகீ ஶிகரீ உபே ।
ப்ரதீப்தே நரஶார்தூல ப்ரயச்சாமி ந்ருபாத்மஜ ॥ 8

நரஶார்தூல - "மனிதச்ரேஷ்ட!
ந்ருபாத்மஜ - ராஜகுமாரா!
காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்தா!
மோதகீ - மோதகீ
ஶிகரீ - சிகரீ என்று
த்வே - இரண்டு
கதே - கதைகள்
தீப்தே - கொடியவைகளான
உபே ச ஏவ - இரண்டையுமே
ப்ரயச்சாமி - கொடுக்கிறேன்.

धर्मपाशमहं राम कालपाशं तथैव च ।
पाशं वारुणमस्त्रं च ददाम्यहमनुत्तमम् ॥

தர்மபாஶமஹம் ராம காலபாஶம் ததைவ ச ।
பாஶம் வாருணமஸ்த்ரம் ச ததாம்யஹமனுத்தமம் ॥ 9

ராம - "ஸ்ரீராம!
மஹத் - மஹத்தான
தர்ம பாஶம் - தர்மபாசத்தையும்
ததா - இன்னும்
காலபாஶம் ச - காலபாசத்தையும்
அனுத்தமம் - வெகு உயர்ந்த
வாருணம் - வாருண
பாஶம் ச - பாசத்தையும்
அஸ்த்ரம் ஏவ - அஸ்த்ரத்துடன்
அஹம் - நான்
ததாமி - கொடுக்கிறேன்.

अशनी द्वे प्रयच्छामि शुष्कार्द्रे रघुनन्दन ।
ददामि चास्त्रं पैनाकमस्त्रं नारायणं तथा ॥

அஶநீ த்வே ப்ரயச்சாமி ஶுஷ்கார்த்ரே ரகுநந்தன ।
ததாமி சாஸ்த்ரம் பைநாகமஸ்த்ரம் நாராயணம் ததா ॥ 10

ரகு நந்தன - "ரகுநந்தன!
ஶுஷ்கார்த்ரே - சுஷ்கம், ஆர்த்ரம்
த்வே - என்கிற இரண்டு
அஶநீ - அசனி (இடி) அஸ்த்ரங்களை
ப்ரயச்சாமி - கொடுக்கிறேன்.

பைநாகம் - பினாக
அஸ்த்ரம் ச - அஸ்த்ரத்தையும்
நாராயணம் அஸ்த்ரம் - நாராயணாஸ்த்ரத்தையும்
ததா - அப்படியே
ததாமி - கொடுக்கிறேன்.

आग्नेयमस्त्रं दयितं शिखरं नाम नामतः ।
वायव्यं प्रथनं राम ददामि तव चानघ ॥

ஆக்னேயமஸ்த்ரம் தயிதம் ஶிகரம் நாம நாமத: ।
வாயவ்யம் ப்ரதநம் ராம ததாமி தவ சாநக ॥ 11

அநக - "பாபரஹித!
ராம - ஸ்ரீராம!
நாமத: - பெயரினால்
ஶிகரம் - சிகரம் என்ற
ஆக்னேயம் - ஆக்னேயமென்ற
தயிதம் - ப்ரியமான
அஸ்த்ரம் - அஸ்த்ரத்தையும்,
ப்ரதநம் நாம - ப்ரதனமென்ற
வாயவ்யம் ச - வாயவ்யாஸ்த்ரத்தையும்
தவ - உனக்கு
ததாமி - கொடுக்கிறேன்.

अस्त्रं हयशिरो नाम क्रौञ्चमस्त्रं तथैव च ।
शक्तिद्वयं च काकुत्स्थ ददामि तव राघव ॥
वधार्थं रक्षसां यानि ददाम्येतानि सर्वशः ॥

அஸ்த்ரம் ஹயஶிரோ நாம க்ரௌஞ்சமஸ்த்ரம் ததைவ ச ।
ஶக்தி த்வயம் ச காகுத்ஸ்த ததாமி தவ ராகவ ।
வதார்த்தம் ரக்ஷஸாம் யானிததாம்யேதானி ஸர்வஶ: ॥ 12

ராகவ - "ஹே ராகவ!
காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்த!
ஹயஶிர: - ஹயசிரஸ்
நாம - என்ற
அஸ்த்ரம் ஏவ - அஸ்த்ரத்தையும்,
ததா - அப்படியே
க்ரௌஞ்சம் - கிரௌஞ்ச
அஸ்த்ரம் ச - அஸ்த்ரத்தையும்,
ஶக்தி த்வயம் ச - விஷ்ணுசக்தி, ருத்ரசக்தி என்னுமிவ்விரண்டு சக்திகளையும்

தவ - உனக்கு
ததாமி - கொடுக்கிறேன்.
ரக்ஷஸாம் - ராக்ஷஸர்களுடைய
வதார்தம் - வதையின் பொருட்டு
யானி - எவைகளோ (அவைகளான)
ஏதானி - இவைகளை
ஸர்வஶ: - எல்லாம்
ததாமி - கொடுக்கிறேன்.

कङ्कालं मुसलं घोरं कापालमथ कङ्कणम् ।
धारयन्त्यसुरा यानि ददाम्येतानि सर्वशः ॥

கங்காலம் முஸலம் கோரம் காபாலமத கங்கணம் ।
தாரயன்த்யஸுரா யானி ததாம்யேதானி ஸர்வஶ: ॥ 13

கங்காலம் - ''கங்காளம் என்ற அஸ்த்ரத்தையும்
கோரம் - பயங்கரமான
முஸலம் - முஸலம் என்கிற அஸ்த்ரத்தையும்,
கங்கணம் - கங்கணமென்கிற அஸ்த்ரத்தையும்
காபாலம் - காபாலமென்கிற அஸ்த்ரத்தையும்
யானி - எவைகளை
அஸுரா: - அஸுரர்கள்
தாரயந்தி - தரிக்கிறார்களோ
ஏதாநி - இவைகளை
அத - அப்பொழுது
ஸர்வஶ: - ஸர்வப்ரகாரத்தாலும் (பூர்ணமாக)
ததாமி - கொடுக்கிறேன்.

वैद्याधरं महास्त्रं च नन्दनं नाम नामतः ।
असिरत्नं महाबाहो ददामि नृवरात्मज ॥

வைத்யாதரம் மஹாஸ்த்ரம் ச நந்தனம் நாம நாமத: ।
அஸிரத்நம் மஹாபாஹோ ததாமி ந்ருவராத்மஜ ॥ 14

மஹாபாஹோ - ''மஹாபாஹுவே!
ந்ரு வராத்மஜ - மனிதச்ரேஷ்டரின் குமார!
நாமத: - பெயரினால்
நந்தனம் - நந்தனம் என்று
நாம - ப்ரஸித்தமான
வைத்யா தரம் - வித்யாதர
மஹாஸ்த்ரம் ச - மஹாஸ்த்ரத்தையும்
அஸிரத்நம் - உயர்ந்த வாளாயுதத்தையும்
ததாமி - கொடுக்கிறேன்.

गान्धर्वमस्त्रं दयितं मानवं नाम नामतः ।
प्रस्वापनप्रशमने दद्मि सौर्यं च राघव ॥

காந்தர்வமஸ்த்ரம் தயிதம் மானவம் நாம நாமத: ।
ப்ரஸ்வாபன ப்ரஶமனே தத்மி ஸௌர்யம் ச ராகவ ॥ 15

ராகவ - ''ஓ ராகவ
நாமத: - பெயரினால்
மானவம் - மானவமென்று
நாம - ப்ரஸித்தமான
தயிதம் - ப்ரியமான
காந்தர்வம் - காந்தர்வ
அஸ்த்ரம் - அஸ்த்ரத்தையும்
ப்ரஸ்வாபன ப்ரஶமனே - ப்ரஸ்வாபனம் என்றும் ப்ரசமனமென்னும் அஸ்த்ரங்களையும்
ஸௌர்யம் ச - ஸௌர்யமென்கிற அஸ்த்ரத்தையும்
தத்மி - கொடுக்கிறேன்.

दर्पणं शोषण चैव संतापनविलापने ।
मदनं चैव दुर्धर्षं कन्दर्पदयितं तथा ॥

தர்பணம் ஶோஷணம் சைவ ஸந்தாபன விலாபனே ।
மதனம் சைவ துர்தர்ஷம் கந்தர்பதயிதம் ததா ॥ 16

पैशाचमस्त्रं दयितं मोहनं नाम नामतः ।
प्रतीच्छ नरशार्दूल राजपुत्र महायशः ॥

பைஶாசமஸ்த்ரம் தயிதம் மோஹனம் நாம நாமத: ।
ப்ரதீச்ச நரஶார்தூல ராஜபுத்ர மஹாயஶ: ॥ 17

தர்பணம் ச - ''தர்ப்பணாஸ்த்ரத்தையும்
ஶோஷணம் ஏவ - சோஷணாஸ்த்ரத்தையும்
ஸந்தாபன விலாபனே - ஸந்தாபனம், விலாபனம் என்கிற அஸ்த்ரங்களையும்
கந்தர்பதயிதம் - மன்மதனுக்கு ப்ரியமான
துர்தர்ஷம் - வெல்ல முடியாததான
மதனம் ச - மதனாஸ்த்ரத்தையும்
ததா - இன்னும்
மஹாயஶ: - மஹாயசஸ்வியே!
நர ஶார்தூல - மானிடச்ரேஷ்டரே!
ராஜ புத்ர - ராஜகுமாரா!
நாமத: - பெயரினால்

மோஹனம்	- மோஹனமென்று
நாம	- ப்ரஸித்தமான
பைஶாசம்	- பைசாச
தயிதம்	- ப்ரியமான
அஸ்த்ரம் ஏவ	- அஸ்த்ரத்தையும்
ப்ரதீச்ச	- பெற்றுக்கொள்.

तामसं नरशार्दूल सौमनं च महाबल ।
संवर्तं चैव दुर्धर्षं मौसलं च नृपात्मज ॥

தாமஸம் நரஶார்தூல ஸௌமனம் ச மஹாபல ।
ஸம்வர்தம் சைவ துர்தர்ஷம் மௌஸலம் ச ந்ருபாத்மஜ ॥ 18

सत्यमस्त्रं महाबाहो तथा मायाधरं परम् ।
सौरं तेजःप्रभं नाम परतेजोऽपकर्षणम् ॥

ஸத்யமஸ்த்ரம் மஹாபாஹோ ததா மாயாதரம் பரம் ।
ஸௌரம் தேஜ:ப்ரபம் நாம பரதேஜோऽபகர்ஷணம் ॥ 19

सोमास्त्रं शिशिरं नाम त्वाष्ट्रमस्त्रं च दारुणम् ।
दारुणं च भगस्यापि शीतेषुमथ मानवम् ॥

ஸௌம்யாஸ்த்ரம் ஶிஶிரம் நாம த்வாஷ்ட்ரமஸ்த்ரம் ச தாருணம் ।
தாருணம் ச பகஸ்யாபி ஶீதேஷுமத மானவம் ॥ 20

एतान् राम महाबाहो कामरूपान् महाबलान् ।
गृहाण परमोदारान् क्षिप्रमेव नृपात्मज ॥

ஏதான் ராம மஹாபாஹோ காமரூபான் மஹாபலான் ।
க்ருஹாண பரமோதாரான் க்ஷிப்ரமேவ ந்ருபாத்மஜ ॥ 21

நரஶார்தூல	- ''மனிதச்ரேஷ்ட!
மஹாபல	- மஹா பராக்ரமசாலியே!
ந்ருபாத்மஜ	- ராஜபுத்ரனே!
தாமஸம் ஏவ	- தாமஸாஸ்த்ரத்தையும்,
ஸௌமனம் ச	- சௌமனாஸ்த்ரத்தையும்
துர்தர்ஷம்	- வெல்ல முடியாத
ஸம்வர்தம் ச	- ஸம்வர்த்தாஸ்த்ரத்தையும்,
மௌஸலம் ச	- மௌஸலாஸ்த்ரத்தையும்
ஸத்யம்	- ஸத்ய
அஸ்த்ரம் அபி	- அஸ்த்ரத்தையும்
ததா	- அப்படியே
மஹாபாஹோ	- மஹாபாஹுவே
பரம்	- உயர்ந்த

மாயாதரம் ச	- மாயாதராஸ்த்ரத்தையும்
பரதேஜோப கர்ஷணம்	- சத்ருக்கள் தேஜஸ்ஸை இழுக்கும்
ஸௌரம்	- ஸூர்யஸம்பந்தமான
நாம	- ப்ரஸித்தமான
தேஜ: ப்ரபம் ச	- தேஜப்ரமென்கிற அஸ்த்ரத்தையும்
ஶிஶிரம்	- சிசிரம் என்று
நாம	- ப்ரஸித்தமான
ஸோமாஸ்த்ரம்	- ஸோமாஸ்த்ரத்தையும்
ஸுதாருணம்	- மிகக்கொடிய
த்வாஷ்ட்ரமஸ்த்ரம்	- த்வஷ்ட்ராஸ்த்ரத்தையும்
பகஸ்ய	- பகனுடைய
தாருணம்	- கொடிய
ஶீதேஷும்	- சீதேஷு என்கிற
மானவம் அத	- மானவாஸ்த்ரத்தையும்
மஹாபாஹோ	- மஹாபாஹுவே!
ந்ருபாத்மஜ	- ராஜகுமார!
ராம	- ஸ்ரீராம!
காமரூபான்	- இஷ்டமான ரூபங்கொள்ளவல்ல
மஹாபலான்	- மிக பலமுள்ள
பரமோதாரான்	- வெகுகம்பீரங்களான
ஏதான்	- இவைகளை
ஏவ	- முற்றிலும்
க்ஷிப்ரம்	- தக்ஷணமே
க்ருஹாண	- பெற்றுக்கொள்.

स्थितस्तु प्राङ्मुखो भूत्वा शुचिर्मुनिवरस्तदा ।
ददौ रामाय सुप्रीतो मन्त्रग्राममनुत्तमम् ॥

ஸ்திதஸ்து ப்ராங்முகோ பூத்வா ஶுசிர்முனிவரஸ்ததா ।
ததௌ ராமாய ஸுப்ரீதோ மந்த்ரக்ராம மனுத்தமம் ॥ 22

ததா	- அப்பொழுது
முனிவர:	- முனிச்ரேஷ்டர்
ப்ராங்முக:	- கிழக்குமுகமாக
ஸ்தித: பூத்வா	- வீற்றிருந்து
ஶுசி:	- ஆசாரசீலராய்
ஸுப்ரீத: து	- மிகவும் அன்புள்ளவராய்
அனுத்தமம்	- மிகச்சிறந்த
மந்த்ர க்ராமம்	- மந்த்ரசமூகத்தை
ராமாய	- ஸ்ரீராமருக்கு
ததௌ	- கொடுத்தார்.

सर्वसंग्रहणं येषां दैवतैरपि दुर्लभम् ।
तान्यस्त्राणि तदा विप्रो राघवाय न्यवेदयत् ॥

ஸர்வஸங்க்ரஹணம் யேஷாம் தைவதைரபி துர்லபம் ।
தான்யஸ்த்ராணி ததா விப்ரோ ராகவாய ந்யவேதயத் ॥ 23

யேஷாம் - எவைகளினுடைய
ஸர்வ ஸங்க்ரஹணம் - முழுவதும் அடைதல்
தைவதை: அபி - தேவர்களாலும்
துர்லபம் - துர்லபமோ
தானி - அந்த
அஸ்த்ராணி - அஸ்த்ரங்களை
ததா - அப்பொழுது
விப்ர: - ப்ராஹ்மணர்
ராகவாய - ஸ்ரீராமருக்கு
ந்யவேதயத் - காண்பித்தார்.

जपतस्तु मुनेस्तस्य विश्वामित्रस्य धीमतः ।
उपतस्थुर्महार्हाणि सर्वाण्यस्त्राणि राघवम् ॥

ஜபதஸ்து முனேஸ்தஸ்ய விஶ்வாமித்ரஸ்ய தீமத: ।
உபதஸ்துர் மஹார்ஹாணி ஸர்வாண்யஸ்த்ராணி ராகவம் ॥ 24

தீமத: - தீமானான
ஜபத: - ஜபிக்கிற
தஸ்ய முனே: - அந்த முனிவரான
விஶ்வாமித்ரஸ்ய - விச்வாமிரருடைய
மஹார்ஹாணி - மிகச்சிறந்த
அஸ்த்ராணி - அஸ்த்ரங்கள்
ஸர்வாணி - எல்லாம்
து - இப்பொழுது
ராகவம் - ஸ்ரீராகவருக்கு
உபதஸ்து: - முன்வந்து நின்றன.

ऊचुश्च मुदिताः सर्वे रामं प्राञ्जलयस्तदा ।
इमे स्म परमोदाराः किंकरास्तव राघव ॥

ஊசுஶ்ச முதிதா: ஸர்வே ராமம் ப்ராஞ்ஜலயஸ்ததா ।
இமே ஸ்ம பரமோதாரா: கிங்கராஸ்தவ ராகவ ॥ 25

ததா - அப்பொழுது
ஸர்வே - எல்லோரும்
முதிதா: - மகிழ்ச்சியுடையவர்களாய்
ப்ராஞ்ஜலய: ச - கைகூப்பினவர்களாயும்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை பார்த்து

ஊசு: - பின்வருமாறு சொன்னார்கள்:
ராகவ - "ஹே ராகவா!
இமே - நாங்கள்
பரமோதாரா: - வெகு கம்பீரயமான
தவ - உமக்கு
கிங்கரா: - அடிமைகள்
ஸ்ம - அன்றோ."

प्रतिगृह्य च काकुत्स्थः समालम्य च पाणिना ।
मानसा मे भविष्यध्वमिति तानम्यचोदयत् ॥

ப்ரதிக்ருஹ்ய ச காகுத்ஸ்த: ஸமாலப்ய ச பாணிநா ।
மானஸா மே பவிஷ்யத்வமிதி தானப்யசோதயத் ॥ 26

காகுத்ஸ்த: - காகுத்ஸ்தர்
பாணிநா - கையால்
ஸமாலப்ய ச - நன்றாக தொட்டும்
ப்ரதி க்ருஹ்ய ச - க்ரஹித்துக்கொண்டும்
மே - "என்னுடைய
மானஸா: - மனதை அடைந்தவர்களாக
பவிஷ்யத்வம் - ஆகக்கடவீர்கள்"
இதி - என்று
தான் - அவர்களை
அப்ய சோதயத் - ஆக்ஞாபித்தார்.

ततः प्रीतमना रामो विश्वामित्रं महामुनिम् ।
अभिवाद्य महातेजा गमनायोपचक्रमे ॥

தத: ப்ரீதமநா ராமோ விஶ்வாமித்ரம் மஹாமுனிம் ।
அபிவாத்ய மஹாதேஜா கமநாயோபசக்ரமே ॥ 27

தத: - அதன்மேல்
ப்ரீதமனா: - சந்தோஷித்தமனமுடையவராய்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
மஹாமுனிம் - மஹாமுனிவரான
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
அபிவாத்ய - வணங்கி,
கமநாய - புறப்பட
உபசக்ரமே - ஸித்தமாக இருந்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
அஸ்த்ரக்ராம ப்ரதானம் நாம ஸப்தவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

அஷ்டாவிம்ஶ: ஸர்க: - 28

प्रतिगृह्य ततोऽस्त्राणि प्रहृष्टवदनः शुचिः ।
गच्छन्नेवाथ काकुत्स्थो विश्वामित्रमथाब्रवीत् ॥
ப்ரதிக்ருஹ்ய ததோऽஸ்த்ராணி ப்ரஹ்ருஷ்டவதன: ஶுசி: ।
கச்சந்நேவாத காகுத்ஸ்தோ விஶ்வாமித்ரமதாப்ரவீத் ॥ 1

காகுத்ஸ்த: - காகுத்ஸ்தர்
அஸ்த்ராணி - அஸ்த்ரங்களை
ப்ரதி க்ருஹ்ய - அடைந்து,
தத: - அதனால்
ப்ரஹ்ருஷ்ட வதன: - களிப்புற்ற முகமுடையவராய்
ஶுசி: ச - பரிசுத்தராயும்
கச்சந் ஏவ - வழிநடக்கிறபடியே
அத - அப்பொழுது
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

गृहीतास्त्रोऽस्मि भगवन् दुराधर्षः सुरासुरैः ।
अस्त्राणां त्वहमिच्छामि संहारान् मुनिपुंगव ॥
க்ருஹீதாஸ்த்ரோऽஸ்மி பகவன் துராதர்ஷ: ஸுராஸுரை: ।
அஸ்த்ராணாம் த்வஹமிச்சாமி ஸம்ஹாரான் முனிபுங்கவ ॥ 2

பகவன் - ''ஹே பகவன்
முனிபுங்கவ - முனிச்ரேஷ்டரே!
க்ருஹீதாஸ்த்ர: - அஸ்த்ரங்களை அடைந்தவனாய்
ஸுரை: அபி - தேவர்களாலும்
துரா தர்ஷ: - வெல்ல முடியாதவனாக
அஸ்மி - இருக்கிறேன்;
அஹம் - நான்,
அஸ்த்ராணாம் - அஸ்த்ரங்களை
ஸம்ஹாரம் து - விடுத்தபின் அவைகளை மறுபடியும், இழுத்துக்கொள்ளும் சம்ஹார வித்யையும்
இச்சாமி - அடைய விரும்புகிறேன்.''

एवं ब्रुवति काकुत्स्थे विश्वामित्रो महातपाः ।
संहारं व्याजहाराथ धृतिमान् सुव्रतः शुचिः ॥
ஏவம் ப்ருவதி காகுத்ஸ்தே விஶ்வாமித்ரோ மஹாதபா: ।
ஸம்ஹாராம் வ்யாஜஹாராத த்ருதிமான் ஸுவ்ரத: ஶுசி: ॥ 3

ஏவம் - இவ்விதம்
காகுத்ஸ்தே - காகுத்ஸ்தர்
ப்ருவதி - சொல்லுகையில்
மஹாதபா: - மஹாதபஸ்வியான
த்ருதிமான் - அன்புள்ள
ஸுவ்ரத: - நல்ல வ்ரதசீலரான
ஶுசி: - பரிசுத்தரான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
அத - அப்பொழுது
ஸம்ஹாரம் - விடுத்த அஸ்த்ரங்களை மறுபடியும் இழுத்துக் கொள்ளும் சம்ஹார வித்யயை
வ்யாஜஹார - கற்றுக் கொடுத்தார்.

सत्यवन्तं सत्यकीर्तिं धृष्टं रभसमेव च ।
प्रतिहारतरं नाम पराङ्मुखमवाङ्मुखम् ॥
ஸத்யவந்தம் ஸத்யகீர்திம் த்ருஷ்டம் ரபஸமேவ ச ।
ப்ரதிஹாரதரம் நாம பராங்முகமவாங்முகம் ॥ 4

लक्षाक्ष विक्रमौ चैव दृढनाभसुनाभकौ ।
दशाक्षशतवक्त्रौ च दशशीर्षशतोदरौ ॥
லக்ஷாக்ஷவிக்ரமௌ சைவ த்ருடநாபஸுநாபகௌ ।
தஶாக்ஷ ஶதவக்த்ரௌ ச தஶஶீர்ஷஶதோதரௌ ॥ 5

पद्मनाभमहानाभौ दुन्दुनाभ सुनाभकौ ।
ज्यौतिषं कृशनं चैव नैरास्यविमलावुभौ ॥
பத்மநாப மஹாநாபௌ துந்துநாபஸுநாபகௌ ।
ஜ்யௌதிஷம் க்ருஶனம் சைவ நைராஸ்ய விமலாவுபௌ ॥ 6

यौगन्धरविनिद्रौ च दैत्यप्रमथनौ तथा ।
शुचिबाहुर्महाबाहुर्निष्कुलिर्विरुचिस्तथा ॥
யௌகந்தர விநித்ரௌ ச தைத்யப்ரமதநௌ ததா ।
ஶுசிபாஹுர் மஹா பாஹுர் நிஷ்குலிர் விருசிஸ்ததா ॥ 7

सार्चिर्माली धृतिर्माली वृत्तिमान् रुचिरस्तथा ।
पित्र्यं सौमनसं चैव विधूतमकरावुभौ ॥
ஸார்சிமாலீ த்ருதிர்மாலீ வ்ருத்திமான் ருசிரஸ் ததா ।
பித்ர்யம் ஸௌமனஸம் சைவ விதூத மகராவுபௌ ॥ 8

करवीरकरं चैव धनधान्यौ च राघव ।
कामरूपं कामरुचिं मोहनं मारणं तथा ॥

கரவீரகரம் சைவ தனதான்யௌ ச ராகவ ।
காமரூபம் காமருசிம் மோஹனம் மாரணம் ததா ॥ 9

जृम्भकं सर्वनाभं च संधानवरणौ तथा ।
भृशाश्वतनयान् राम भास्वरान् कामरूपिणः ॥
प्रतीच्छ मम भद्रं ते पात्रभूतोऽसि राघव ॥

ஜ்ரும்பகம் ஸர்வநாபம் ச ஸந்தாநவருணௌ ததா ।
ப்ருஶாஸ்வ தனயான் ராம பாஸ்வரான் காம ரூபிண: ॥
ப்ரதீச்ச மம பத்ரம் தே பாத்ரபூதோऽஸி ராகவ ॥ 10

ஸத்ய வந்தம் - ஸத்யவத் என்கிற வித்யையும்
ஸத்ய கீர்திம் - ஸத்யகீர்த்தி என்கிற வித்யையும்
த்ருஷ்டம் - த்ருஷ்டம் என்கிற வித்யையும்
ரபஸம் ஏவ - ரபசம் என்கிற வித்யையும்
ப்ரதிஹாரதரம் ச - ப்ரதிஹாரதரம் என்கிற வித்யையும்
நாம - ப்ரஸித்தமான
பராங்முகம் - பராங்முகம் என்கிற வித்யையும்
அவாங்முகம் - அவாங்கமுகம் என்கிற வித்யையும்
லக்ஷாக்ஷ விக்ரமௌ ச- லக்ஷாக்ஷம் விக்ரமம் என்கிற வித்யையும்
த்ருட நாப ஸுநாபகௌ ஏவ - த்ருடநாபம், ஸுநாபம் என்கிற வித்யைகளையும்
தஶாக்ஷ ஶத வக்த்ரௌ ச - தசாக்ஷம், சதவக்த்ரம் என்கிற வித்யைகளையும்
தஶ ஶீர்ஷ ஶதோதரௌ - தசசீர்ஷம், சதோதரமென்கிற வித்யைகளையும்
பத்மநாப மஹாநாபௌ- பத்மநாபம், மஹாநாபம் என்கிற வித்யைகளையும்
துந்துநாபஸுநாபகௌ -துந்துநாபம், சுனாபகம் என்கிற வித்யைகளையும்
ஜ்யௌதிஷம் - ஜ்யோதிஷமென்கிற வித்யையும்
க்ரதனம் ஏவ - க்ரதனமென்கிற வித்யையும்
நைராஸ்ய விமாலாவுபௌ - நைராச்யம், விமலம் என்கிற இரண்டு வித்யைகளையும்
ததா - அப்படியே
தைத்ய ப்ரஶமனௌ- அஸுராஸ்த்ரங்களை ஸம்காரம் செய்கிற
யோகந்தர விநித்ரௌ ச - யோகந்தரம், விநித்ரம் என்கிற வித்யைகளையும்
ஶுசி: - சுசி என்கிற வித்யை
பாஹு: - பாஹு என்கிற வித்யை
மஹாபாஹு: - மஹாபாஹு என்கிற அஸ்த்ரம்
நிஷ்குலி: - நிஷ்குலி என்கிற வித்யை
விருசி: - விருசி என்கிற வித்யை

ததா - அப்படியே
ஸார்சிமாலீ - ஸார்ச்சிமாலி என்கிற வித்யை,
த்ருதிர்மாலீ - த்ருதிர்மாலி என்கிற வித்யை
வ்ருத்திமான் - விருத்திமான் என்கிற வித்யை
ருசிர: - ருசிரமென்கிற வித்யை
ச - ஆகிய இவைகளையும்,
உபௌ - இரண்டு
விதூத மகரௌ ச - விதூதம் மகரமென்கிற வித்யைகளையும்
பித்ருஸௌமனஸம் ஏவ - பித்ருஸௌமனஸம் என்கிற வித்யையும்
கரவீரகரம் ச - கரவீரகரமென்கிற வித்யையும்
தனதான்யௌ ஏவ - தனம் தான்யம் என்கிற வித்தைகளையும்
ராகவ - ஸ்ரீராகவ!
காமரூபம் - காமரூபமென்கிற வித்தைகளையும்
காமருசிம் - காமருசி என்கிற வித்யையும்
மோஹனம் - மோஹனமென்கிற வித்யையும்
மாரணம் - மாரணமென்கிற வித்யையும்
ததா - அப்படியே
ஜ்ரும்பகம் - ஜ்ரும்பகமென்கிற வித்யையும்
ஸர்வ நாபம் ச - ஸர்வநாபமென்கிற வித்யையும்
ஸந்தாந வருணௌ - ஸந்தானம், வருணம் என்கிற
உபௌ - இரண்டு வித்யைகளையும்
ததா - அப்படியே
ராம - ஸ்ரீராம!
ராகவ - ராகவ!
பாஸ்வரான் - விளங்குகிற
காமரூபிண: - வேண்டிய ரூபம் எடுத்துக் கொள்ளவல்ல
ப்ருஶாஸ்வ தனயான்- ப்ருசாச்வரின் புத்திரர்களையும்
மம - என்னிடமிருந்து
ப்ரதீச்ச - ஏற்றுக்கொள்;
பாத்ரபூத: - தகுந்த பாத்ரமாக
அஸி - இருக்கிறாய்;
தே பத்ரம் - உனக்கு இதனால் பேருதவி விளையும்.

बाढमित्येव काकुत्स्थः प्रहृष्टेनान्तरात्मना ॥

பாடமித்யேவ காகுத்ஸ்த: ப்ரஹ்ருஷ்டேநாந்தராத்மநா ॥ 11

காகுத்ஸ்த: - காகுத்ஸ்தர்
ப்ரஹ்ருஷ்டேந - களிப்புற்ற
அந்தராத்மநா ஏவ - மனதுடன்

பாடம்	-	அப்படியே
இதி	-	என்று சொன்னார்.

दिव्यभास्वरदेहाश्च मूर्तिमन्तः सुखप्रदाः ।
केचिदङ्गारसदृशाः केचिद्धूमोपमास्तथा ॥

திவ்ய பாஸ்வர தேஹாஸ்ச மூர்திமந்த: ஸுகப்ரதா: ।
கேசிதங்கார ஸத்ருஶா: கேசித் தூமோபமாஸ்ததா ॥ 12

चन्द्रार्कसदृशाः केचित् प्रह्वाञ्जलिपुटास्तथा ।
रामं प्राञ्जलयो भूत्वा ब्रुवन् मधुरभाषिणः ॥
इमे स्म नरशार्दूल शाधि किं करवाम ते ॥

சந்த்ரார்க்க ஸத்ருஶா: கேசித் ப்ரஹ்வாஞ்ஜலிபுடாஸ் ததா ।
ராமம் ப்ராஞ்ஜலயோ பூத்வாப்ருவன் மதுரபாஷிண: ।
இமே ஸ்ம நரஶார்தூல ஶாதி கிம் கரவாம தே ॥ 13

திவ்ய பாஸ்வர தேஹா:	-	ஜ்வலிக்கிறமாய் ப்ரகாசிக்கிற தேகங்களை உடையவர்களும்
மூர்திமந்த:	-	சரீர காடின்யமுள்ளவர்களும்,
ஸுகப்ரதா: ச	-	சுகத்தை அளிக்கிறவர்களுமான
கேசித்	-	சிலர்
தூமோபமா:	-	புகைக்கொப்பானவர்
கேசித்	-	சிலர்
ததா	-	அப்படியே
அங்கார ஸத்ருஶா:	-	அக்னிக்கு நிகரானவர்கள்;
கேசித்	-	சிலர்
சந்த்ரார்க்கஸத்ருஶா:	-	சந்த்ரன், சூரியன் இவர்களுக்கொப்பானவர்கள்
ததா	-	அப்படியே
ப்ரஹ்வாஞ்சலி புடா:	-	கைகூப்பி வணங்குகிறவர்கள்
ப்ராஞ்ஜலய:	-	கைகூப்பினவர்களாய்
பூத்வா	-	ஆகி,
மதுரபாஷிண:	-	இனிமையாய் பேசுகிறவர்களாய்
ராமம்	-	ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
அப்ருவன்	-	சொன்னார்கள்
நரஶார்தூல	-	''மனிதச்ரேஷ்டா!
இமே	-	இந்த (நாங்கள்)
ஸ்ம	-	இதோ இருக்கிறோம்.
தே	-	உமக்கு
கிம் கரவாம	-	நாங்கள் எதைச் செய்ய வேண்டும்?
ஶாதி	-	கட்டளையிடுக.

गम्यतामिति तानाह यथेष्टं रघुनन्दनः ।
मानसाः कार्यकालेषु साहाय्यं मे करिष्यथ ॥

கம்யதாமிதி தானாஹ யதேஷ்டம் ரகுநந்தன: ॥ 14
மானஸா: கார்யகாலேஷு ஸாஹாய்யம் மே கரிஷ்யத ।

மானஸா:	-	''என் மனதிலே ஸந்நிதர்களாக
மே	-	எனக்கு
கார்யகாலேஷு	-	வேண்டிய சமயங்களில்
ஸாஹாய்யம்	-	உதவியை
கரிஷ்யத	-	செய்யுங்கள்;
யேதஷ்டம்	-	இஷ்டப்படி
கம்யதாம் இதி	-	போகலாம்'' என்று
தான்	-	அவர்களைப் பார்த்து
ரகு நந்தன:	-	ரகுநந்தனர்
ஆஹ	-	சொன்னார்.

अथ ते राममामन्त्र्य कृत्वा चापि प्रदक्षिणम् ।
एवमस्त्विति काकुत्स्थमुक्त्वा जग्मुर्यथागतम् ॥
प्रणम्य शिरसा रामं सर्वे सम्मतविक्रमाः ॥

அத தே ராமமாமந்த்ர்ய க்ருத்வா சாபி ப்ரதக்ஷிணம் ।
ஏவமஸ்த்விதி காகுத்ஸ்தமுக்த்வா ஜக்முர்யதாகதம் ॥
ப்ரணம்ய ஶிரஸா ராமம் ஸர்வே ஸம்மத விக்ரமா: ॥ 15

அத	-	பிறகு
தே	-	அவர்கள்
ஏவம்	-	''அப்படியே
அஸ்து இதி	-	ஆகட்டும்'' என்று
காகுத்ஸ்தம்	-	காகுத்ஸ்தரைப் பார்த்து
உக்த்வா	-	சொல்லி,
ராமம்	-	ஸ்ரீராமரை
ப்ரதக்ஷிணம் ச	-	ப்ரதக்ஷிணம்
க்ருத்வா	-	செய்து
ஸம்மத விக்ரமா:	-	ப்ரஸித்தமான பராக்ரமமுடைய
ராமம்	-	ஸ்ரீராமரை
ஸர்வே	-	எல்லோரும்
ஶிரஸா	-	சிரஸால்
ப்ரணம்ய	-	நமஸ்கரித்து
ஆமந்த்ரய	-	விடைபெற்றுக்கொண்டும்
யதாகதம்	-	வந்தவாறு
ஜக்மு:	-	போனார்கள்.

ततस्तु रामः काकुत्स्थः शासनाद्ब्रह्मवादिनः ।
लक्ष्मणाय च तान् सर्वान् वरास्त्रान् रघुनन्दनः ॥
संहारान् स च संहृष्टः श्रीमांस्तस्मै न्यवेदयत् ॥

ததஸ்து ராம: காகுத்ஸ்த: ஶாஸனாத் ப்ரஹ்மவாதின: ।
லக்ஷ்மணாய சதான் ஸர்வான் வராஸ்த்ரான் ரகுநந்தன: ॥
ஸம்ஹாரான் ஸ ச ஸம்ஹ்ருஷ்ட: ஶ்ரீமாம் ஸ்தஸ்மைந்யவேதயத் ॥ 16

தத: து	- பிறகு
ஸ:	- அந்த
காகுத்ஸ்த:	- ககுஸ்தவம்சத்தில் பிறந்த
ரகு நந்தன:	- ரகுவம்சத்தை ஆனந்திப்பவரான
ஶ்ரீமாம்	- ஶ்ரீமானான
ராம:	- ஶ்ரீராமர்
ப்ரஹ்மவாதின:	- ப்ருஹ்மவாதிகளின்
ஶாஸனாத்	- ஆக்ஞையால்
தான்	- அந்த
ஸர்வான்	- எல்லா
வராஸ்த்ரான்	- உத்தமமான அஸ்த்ரங்களையும்
ஸம்ஹாரான் ச	- ஸம்ஹாரங்களையும்
தஸ்மை	- அந்த
லக்ஷ்மணாய ச	- லக்ஷ்மணருக்கும்
ஸம்ஹ்ருஷ்ட:	- களிப்புற்றவராய்
ந்யவேதயத்	- தெரியப்படுத்தினார்.

स च तान् राघवो ज्ञात्वा विश्वामित्रं महामुनिम् ।
गच्छन्नेवाथ मधुरं श्लक्ष्णं वचनमब्रवीत् ॥

ஸ ச தான் ராகவோ ஜ்ஞாத்வா விஶ்வாமித்ரம் மஹாமுனிம் ।
கச்சந்நேவாத மதுரம் ஶ்லக்ஷ்ணம் வசனமப்ரவீத் ॥ 17

ஸ: ராகவ:	- அந்த ஶ்ரீராகவர்
தான் ச	- அவைகளை முழுவதும்
ஜ்ஞாத்வா	- கற்றுக்கொண்டு,
கச்சந் ஏவ	- போகிறவராகவே,
அத	- இப்பொழுது
மஹாமுனிம்	- மஹாமுனிவரான
விஶ்வாமித்ரம்	- விச்வாமித்ரரை பார்த்து
மதுரம்	- மதுரமான
ஶ்லக்ஷ்ணம்	- சிறந்த
வசனம்	- வார்த்தையை
அப்ரவீத்	- பின்வருமாறு சொன்னார்.

किञ्चैतन्मेघसङ्काशं पर्वतस्याविदूरतः ।
वृक्षषण्डमितो भाति परं कौतूहलं हि मे ॥

கிஞ்சைதன்மேகஸங்காஶம் பார்வதஸ்யாவிதூரத: ।
வ்ருக்ஷஷண்டமிதோபாதி பரம் கௌதூஹலம் ஹி மே ॥ 18

दर्शनीयं मृगाकीर्णं मनोहरमतीव च ।
नानाप्रकारैः शकुनैः वल्गुभाषैरलङ्कृतम् ॥

தர்ஶநீயம் ம்ருகாகீர்ணம் மனோஹரமதீவ ச ।
நாநா ப்ரகாரை: ஶகுனைர் வல்கு பாஷைரலங்க்ருதம் ॥ 19

பர்வதஸ்ய	- "பர்வதத்தினுடைய
அவிதூரத:	- அருகிலிருக்கிற
இத:	- இந்தப்ரதேசத்தில்
மேக ஸங்காஶம்	- மேகத்திற்கொப்பான
தர்ஶ நீயம்	- பார்க்கத்தக்க
ம்ருகா கீர்ணம்	- மான்களால் நிறைந்த
அதீவ	- மிக
மனோஹரம்	- மனோஹரமான
வல்கு பாஷை:	- இனிய குரலுள்ள
நாநா ப்ரகாரை:	- நானாவிதமான
ஶகுனை: ச	- பக்ஷிகளாலும்
அலங்க்ருதம்	- அலங்கரிக்கப்பட்ட
வ்ருக்ஷ ஷண்டம்	- மரச்சோலை
பாதி	- விளங்குகிறது.
ஏதத் கிம் ச	- இது என்ன?
மே	- எனக்கு
கௌதூஹலம்	- தெரிந்துகொள்ள வேண்டுமென்ற அவா
பரம்ஹி	- அதிகமாக இருக்கிறது.

निःसृताः स्म मुनिश्रेष्ठ कान्ताराद्रोमहर्षणात् ॥

நிஸ்ஸ்ருதா: ஸ்ம முனிஶ்ரேஷ்ட காந்தாராத் ரோமஹர்ஷணாத் ॥ 20

முனிஶ்ரேஷ்ட	- "முனிச்ரேஷ்டரே!
ரோம ஹர்ஷணாத்	- மனம் பதைக்கச் செய்யும்
காந்தாராத்	- பாலைவனத்திலிருந்து
நிஸ்ஸ்ருதா:	- வெளிவந்தவர்களாக
ஸ்ம	- இருக்கிறோம்.

अनया त्ववगच्छामि देशस्य सुखवत्तया ।
सर्वं मे शंस भगवन् कस्याश्रमपदं त्विदम् ॥

அனயா த்வவகச்சாமி தேஶஸ்ய ஸுகவத்தயா ।
ஸர்வம்மே ஶம்ஸ பகவன் கஸ்யாஶ்ரமபதம் த்விதம் ॥ 21

தேஶஸ்ய - ''தேசத்தினுடைய
அனயா - இந்த
ஸுகவத்தயா து - ரமணீயத் தன்மையாலேயே
ஸர்வம் து - எல்லாவற்றையும்
அவ கச்சாமி - அறிகிறேன்.
பகவன் - பகவன்!
இதம் - இது
கஸ்ய - எவருடைய
ஆஶ்ரமபதம் - ஆச்ரமஸ்தானம்?
மே - எனக்கு
ஶம்ஸ - சொல்லுங்கள்.

संप्राप्ता यत्र ते पापा ब्रह्मघ्ना दुष्टचारिणः ।
तव यज्ञस्य विघ्नाय दुरात्मानो महामुने ॥

ஸம்ப்ராப்தா யத்ர தே பாபா ப்ரஹ்மக்னா துஷ்டசாரிண: ।
தவ யக்ஞஸ்ய விக்நாய துராத்மாநோ மஹாமுனே ॥ 22

भगवंस्तस्य को देशः सा यत्र तव याज्ञिकी ।
रक्षितव्या क्रिया ब्रह्मन् मया वध्याश्च राक्षसाः ॥

பகவம்ஸ்தஸ்ய கோ தேஶ: ஸா யத்ர தவ யாஞ்ஞிகீ ।
ரக்ஷிதவ்யா க்ரியா ப்ரஹ்மன் மயா வத்யாஶ்ச ராக்ஷஸா: ॥ 23

மஹாமுனே - ''மஹாமுனியான
பகவன் - பகவன்!
ப்ரஹ்மன் - ப்ராஹ்மணரே
பாபா: - பாபிஷ்டர்களான
ப்ரஹ்மக்நா - ப்ரஹ்மஹத்தி செய்தவர்களான
துஷ்ட சாரிண: - துர்நடத்தையுள்ளவர்களான
துராத்மாந: - துஷ்டஸ்வபாவமுடையவர்களான
தே - அவர்கள்
தவ - உம்முடைய
யக்ஞஸ்ய - யாகத்திற்கு
விக்நாய - விக்னத்தின் பொருட்டு
யத்ர - எங்கு
ஸம்ப்ராப்தா: - இருக்கிறார்கள்?
தவ - உம்முடைய
ஸா - அந்த

யாஞ்ஞிகீ க்ரியா - யாக கார்யம்
யத்ர - எங்கு
மயா - என்னால்
ரக்ஷிதவ்யா - ரக்ஷிக்கப்பட வேண்டும்?
மயா - என்னால்
ராக்ஷஸா: ச - ராக்ஷஸர்களும்
வத்யா: - கொல்லப்பட வேண்டும்?
தத்ர - அந்த
தேஶ: க: - ப்ரதேசம் எது?

एतत् सर्वं मुनिश्रेष्ठ श्रोतुमिच्छाम्यहं प्रभो ॥

ஏதத் ஸர்வம் முனிஶ்ரேஷ்ட ஶ்ரோதுமிச்சாம் யஹம் ப்ரபோ ॥ 24

முனிஶ்ரேஷ்ட - ஹே முனிச்ரேஷ்டரே
ப்ரபோ - ப்ரபுவே
ஏதத் - இவை
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
ஶ்ரோதும் அஹம் - கேட்க நான்
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
அஸ்த்ர ஸம்ஹார க்ரஹணம் நாம அஷ்டாவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஏகோநத்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 29

अथ तस्याप्रमेयस्य तद्वनं परिपृच्छतः ।
विश्वामित्रो महातेजा व्याख्यातुमुपचक्रमे ॥

அத தஸ்யாப்ரமேயஸ்ய தத்வனம் பரிப்ருச்சத: ।
விஶ்வாமித்ரோ மஹா தேஜா வ்யாக்யாது முபசக்ரமே ॥ 1

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
அப்ரமேயஸ்ய - அப்ரமேயமான மஹிமையுள்ள
பரிப்ருச்சத: - கேள்விக் கேட்ட
தஸ்ய - அவருக்கு
தத் - அந்த
வனம் - வனத்தைப் பற்றி
அத - அசேஷமாய்
வ்யாக்யாதும் - விஸ்தாரமாகச் சொல்ல
உபசக்ரமே - தொடங்கினார்.

इह राम महाबाहो विष्णुर्देववरः प्रभुः ।
अदृश्यः सर्वभूतानां सर्वात्मा सर्वलोकभृत् ॥

இஹ ராம மஹாபாஹோ விஷ்ணுர் தேவவர: ப்ரபு: ।
அத்ருஶ்ய: ஸர்வபூதானாம் ஸர்வாத்மா ஸர்வலோகப்ருத்

मोहनार्थं तु लोकस्य सर्वेषां जगतः प्रभुः ॥

மோஹநார்தம் து லோகஸ்ய ஸர்வேஷாம் ஜகத:ப்ரபு: ॥ 2

वर्षाणि सुबहूनीह तथा युगशतानि च ।
तपश्चरणयोगार्थमुवास स महातपाः ॥

வர்ஷாணி ஸுபஹூநீஹ ததா யுகஶதாநி ச ।
தபஶ் சரணயோகார்தமுவாஸ ஸுமஹாதபா: ॥ 3

மஹாபாஹோ - ''மகாபாஹுவே
ராம - ஸ்ரீராம!
தேவ வர: - தேவச்ரேஷ்டரான
ஸர்வ பூதானாம் - எல்லா பூதங்களுக்கும்
ப்ரபு: - ப்ரபுவான
ஸர்வாத்மா - ஸர்வாந்தர்யாமியாய்
அத்ருஶ்ய: - புலப்படாதவராய்
ஸர்வலோக ப்ருத் - ஸர்வலோகரக்ஷகரான
லோகஸ்ய து - லோகத்திற்கும்

ஜகத: - சராசரங்களுக்கும்
ப்ரபு: - ஈசனான
விஷ்ணு: - விஷ்ணுபகவானான
ஸ: - அவர்,
இஹ - இவ்வுலகில்
யுகஶதானி ச - அனேக யுகங்களையும்
ஸுபஹூநி - அனேக
வர்ஷாணி ததா - ஸம்வத்ஸரங்களையும்
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருக்கும்
மோஹநார்தம் - ஆச்சர்யமுண்டாக்க
தபஶ்சரண யோகார்தம்- தபஸ் செய்யவும் யோகஸித்தியின் பொருட்டு
இஹ - இவ்விடத்தில்
மஹாதபா: - கடுந் தபஸ் புரிபவராய்
உவாஸ - வஸித்தார்.

एष पूर्वाश्रमो राम वामनस्य महात्मनः ।
सिद्धाश्रम इति ख्यातः सिद्धो ह्यत्र महातपाः ॥

ஏஷ பூர்வாஶ்ரமோ ராம வாமனஸ்ய மஹாத்மன: ।
ஸித்தாஶ்ரம இதி க்யாத: ஸித்தோ ஹ்யத்ர மஹாதபா: ॥ 4

ராம - ''ஸ்ரீராம
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவாகிய
வாமனஸ்ய - வாமனருடைய
பூர்வாஶ்ரம: - பூர்வாச்ரமம்
ஏஷ: - இது;
அத்ர - இவ்விடத்தில்
மஹாதபா: - (அந்த) மஹாதபஸ்வி
ஸித்த: - ஸித்தியை அடைந்தார்.
ஹி - அதனால்
ஸித்தாஶ்ரம: - 'ஸித்தாச்ரமம்'
இதி - என்று
க்யாத: - பெயர் பெற்றது.

एतस्मिन्नेव काले तु राजा वैरोचनिर्बलिः ।
निर्जित्य दैवतगणान् सेन्द्रांश्च समरुद्गणान् ।

ஏதஸ்மிந்நேவ காலே து ராஜா வைரோசநிர்பலி: ।
நிர்ஜித்ய தைவதகணான் ஸேந்த்ரான் ச ஸமருத்கணான் ॥ 5

कारयामास तद्राज्यं त्रिषु लोकेषु विश्रुतः ।
यज्ञं चकार बलवानसुरेन्द्रो महाबलिः ॥

காரயாமாஸ தத்ராஜ்யம் த்ரிஷுலோகேஷு விஶ்ருத: ।
யக்ஞம் சகார பலவான் அஸுரேந்த்ரோ மஹாபலி: ॥ 6

ஏதஸ்மின் - இந்த
காலே ஏவ - காலத்திலேயே
வைரோசந: - விரோசனனுடைய புதல்வனான
மஹாபலி: - மஹாபலி என்கிற
பலி: ராஜா - பலிச்சக்ரவர்த்தி
பலவான் - பலவானாய்
அஸுரேந்த்ர: - அஸுரர்களுக்கு இந்த்ரனாய்
ஸேந்த்ரான் ச - இந்த்ரனோடு கூடின
ஸமருத்கணான் - மருத் கணங்களோடும் கூடின
தைவத கணான் து - தைவதகணங்களையே
விநிர்ஜித்ய - வென்று
த்ரிஷு - மூன்று
லோகேஷு - உலகங்களிலும்
விஶ்ருத: - கீர்த்தி பெற்றவனாய்
தத் ராஜ்யம் - அந்த ராஜ்யத்தை
காரயாமாஸ - பரிபாலித்து வந்தான்.
யக்ஞம் - யாகத்தையும்
சகார - செய்தான்.

बलेस्तु यजमानस्य देवाः साग्निपुरोगमाः ।
समागम्य स्वयं चैव विष्णुमूचुरिहाश्रमे ॥

பலேஸ்து யஜமானஸ்ய தேவா: ஸாக்நிபுரோகமா: ।
ஸமாகம்ய ஸ்வயம் சைவ விஷ்ணுமூசுரிஹாஶ்ரமே ॥ 7

பலே: - 'பலிசக்ரவர்த்தி
யஜமானஸ்ய து - யாகம் செய்கையில்
ஸாக்நிபுரோகமா: - முன் சொல்லுகிற அக்னியோடு கூடின
தேவா: - தேவர்கள்
ஸ்வயம் ஏவ இஹ ச - இங்கு தாமே
ஆஶ்ரமே - ஆச்ரமத்தில்
விஷ்ணும் - விஷ்ணுபகவானை
ஸமாகம்ய - அடைந்து,
ஊசு: - பின்வருமாறு சொன்னார்கள்;

बलिर्वैरोचनिर्विष्णो यजते यज्ञमुत्तमम् ।
असमाप्ते क्रतौ तस्मिन् स्वकार्यमभिपद्यताम् ॥

பலிர் வைரோசநிர்விஷ்ணோ யஜதே யஞ்ஞமுத்தமம் ।
அஸமாப்தே க்ரதௌ தஸ்மின் ஸ்வகார்யமபிபத்யதாம் ॥ 8

விஷ்ணோ - ''விஷ்ணுபகவானே!
வைரோசந: - விரோசனனுடைய மகனான
பலி: - பலிசக்ரவர்த்தி
உத்தமம் யக்ஞம் - சிறந்த யாகத்தை
யஜதே - செய்கிறான்.
தஸ்மின் க்ரதௌ - அந்த யாகம்
அஸமாப்தே - முடிவுபெறும் முன்
ஸ்வகார்யம் - தங்கள் தெய்வ கார்யமானது
அபி பத்யதாம் - பூர்த்தி செய்துகொள்ள வேண்டும்.

ये चैनमभिवर्तन्ते याचितार इतस्ततः ।
यच्च यत्र यथावच्च सर्वं तेभ्यः प्रयच्छति ॥

யே சைநமபிவர்தந்தே யாசிதார இதஸ் தத: ।
யச்ச யத்ர யதாவச்ச ஸர்வம் தேப்ய: ப்ரயச்சதி ॥ 9

யே - ''எவர்கள்
யத்ர - எவ்விடத்தில்
யத் ச - எதையும்
யாசிதார: - யாசிக்கிறவர்கள்
இத: தத: - எங்கிருந்தும்
ஏநம் - இவனை
அபி வர்தந்தே - அடைகிறார்களோ
தேப்ய: - அவர்களுக்கு
ஸர்வம் ச - எல்லாவற்றையும்
யதாவத் - இச்சித்தபடி
ப்ரயச்சதி - கொடுக்கிறான்.

स त्वं सुरहितार्थाय मायायोगमुपाश्रितः ।
वामनत्वं गतो विष्णो कुरु कल्याणमुत्तमम् ॥

ஸ த்வம் ஸுரஹிதார்தாய மாயாயோக முபாஸ்ரித: ।
வாமனத்வம் கதோ விஷ்ணோ குரு கல்யாணமுத்தமம் ॥ 10

விஷ்ணோ - ''விஷ்ணுபகவானே!
ஸ: த்வம் - அந்த நீர்
ஸுரஹிதார்தாய - தேவர்களின் நன்மையின் பொருட்டு
மாயா யோகம் - மாயாசக்தியை
உபாஸ்ரித: - அடைந்தவராய்,
வாமனத்வம் - வாமன உருவத்தை

கத: - அடைந்தவராய்
உத்தமம் - சிறந்த
கல்யாணம் - நன்மையை
குரு - செய்யும்.

एतस्मिन्नन्तरे राम काश्यपोऽग्निसमप्रभः ।
अदित्या सहितो राम दीप्यमान इवौजसा ॥

ஏதஸ்மிந்நந்தரே ராம கஶ்யபோऽக்நிஸமப்ரப: ।
அதித்யா ஸஹிதோ ராம தீப்யமான இவௌஜஸா ॥ 11

देवीसहायो भगवान् दिव्यं वर्षसहस्रकम् ।
व्रतं समाप्य वरदं तुष्टाव मधुसूदनम् ॥

தேவீஸஹாயோ பகவான் திவ்யம் வர்ஷஸஹஸ்ரகம் ।
வ்ரதம் ஸமாப்ய வரதம் துஷ்டாவ மதுஸூதனம் ॥ 12

ராம - "மனதை ஸந்தோஷப்படுத்துகிற
ராம - ஸ்ரீராம!
ஏதஸ்மிந் அந்தரே - இந்த காலத்தில்
அக்நி ஸமப்ரப: - அக்னிக்கு ஒப்பான ஒளியையுடைய
ஓஜஸா - காந்தியால்
தீப்யமான: - ஜ்வலிப்பவர்
இவ - போன்ற
பகவான் - மாஹாத்ம்யமுடைய
கஶ்யப: - கச்யபர்.
அதித்யா ஸஹித: - அதிதியோடு கூடினவராய்
தேவீஸஹாய: - பத்னியை ஸஹாயமாக உடையவராய்
திவ்யம் வர்ஷ ஸஹஸ்ரகம் - ஆயிரம் தேவ ஸம்வத்ஸரம் செய்து வந்த
வ்ரதம் - தபஸ்ஸை
ஸமாப்ய - முடித்து,
வரதம் - ப்ரார்த்திப்பதை அளிக்கும்
மதுஸூதனம் - மதுஸூதனனை
துஷ்டாவ - ஸ்தோத்ரம் செய்தார்.

तपोमयं तपोराशिं तपोमूर्तिं तपात्मकम् ।
तपसा त्वां सुतप्तेन पश्यामि पुरुषोत्तमम् ॥

தபோமயம் தபோராஶிம் தபோமூர்திம் தபாத்மகம் ।
தபஸா த்வாம் ஸுதப்தேன பஶ்யாமி புருஷோத்தமம் ॥ 13

தபோமயம் - 'தபஸ்ஸால் ஆராதிக்க வேண்டியவராய்
தபோராஶிம் - தபஸ்ஸின் நிதி போன்றவராய்

தபோமூர்திம் - ஞானத்தின் ஸ்வரூபமாய்
தபாத்மகம் - தபஸ்ஸின் ஸ்வபாவமாய் விளங்குபவராய்
புருஷோத்தமம் - புருஷோத்தமராக
த்வாம் - உம்மை
ஸுதப்தேன - ச்ரத்தையுடன் செய்த
தபஸா - தபஸ்ஸால்
பஶ்யாமி - ஆராய்ந்து அறிந்து கொண்டேன்.

शरीरे तव पश्यामि जगत् सर्वमिदं प्रभो ।
त्वमनादिरनिर्देश्यस्त्वामहं शरणं गतः ॥

ஶரீரே தவ பஶ்யாமி ஜகத் ஸர்வமிதம் ப்ரபோ ।
த்வமநாதிரநிர்தேஶ்யஸ் த்வாமஹம் ஶரணம் கத: ॥ 14

ப்ரபோ - "ப்ரபுவே!
தவ - உம்முடைய
ஶரீரே - சரீரத்தில்
இதம் ஸர்வம் - இந்த எல்லா
ஜகத் - ஜகத்தையும்
பஶ்யாமி - பார்க்கிறேன்.
த்வம் - நீர்
அநாதி: - உற்பத்தியற்றவர்
அநிர்தேஶ்ய: - இவ்வண்ணமுள்ளவர் என்று குறிப்பிடக் கூடாதவர்
த்வாம் அஹம் - உம்மை நான்
ஶரணம் - சரணமாக
கத: - அடைந்தேன்.

तमुवाच हरिः प्रीतः काश्यपं धूतकल्मषम् ।
वरं वरय भद्रं ते वरार्होऽसि मतो मम ॥

தமுவாச ஹரி: ப்ரீத: காஶ்யபம் தூதகல்மஷம் ।
வரம் வரய பத்ரம் தே வரார்ஹோऽஸி மதோ மம ॥ 15

தூத கல்மஷம் - பாபத்தை விட்டு நீங்கிய
தம் - அந்த
கஶ்யபம் - கச்யபரைப் பார்த்து
ப்ரீத: - மனமகிழ்ந்து
ஹரி: - விஷ்ணுபகவான்
உவாச - பின்வருமாறு சொன்னார்:
வரம் - 'வரத்தை
வரய - கேட்டுக் கொள்ளுங்கள்

தே - உமக்கு
பத்ரம் - சகல பாக்கியமுண்டாகட்டும்
மம - எனக்கு
மத: - இஷ்டனாய்
வரார்ஹ: - வரத்துக்கு உரியவனாக
அஸி - இருக்கிறீர்.

तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य मारीचः काश्यपोऽब्रवीत् ॥

தச் ச்ருத்வா வசனம் தஸ்ய மாரீச: காஶ்யபோ௳ப்ரவீத் ॥ 16

தஸ்ய - ஸ்ரீ மஹாவிஷ்ணுவின்
தத் - அந்த
வசனம் ஶ்ருத்வா - வசனத்தை கேட்டு
மாரீச: - மரீசி குமாரனான
கஶ்யப: - கச்யபர்
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

अदित्या देवतानां च मम चैवानुयाचतः ।
वरं वरद सुप्रीतो दातुमर्हसि सुव्रत ॥

அதித்யா தேவதாநாம் ச மம சைவாநுயாசத: ।
வரம் வரத ஸுப்ரீதோ தாதுமர்ஹஸி ஸுவ்ரத ॥ 17

ஸுவ்ரத - "நல்ல வ்ரதமுடையவரே!
வரத - எதைக் கேட்டாலும் இல்லையென்று சொல்லாமல் கேட்ட ப்ரகாரம் அளிப்பவரே!
அதித்யா: ச - அதிதிக்கும்
தேவதாநாம் ச - தேவர்களுக்கும்
அநுயாசத: - வேண்டிக்கொள்கிற
மம ஏவ - எனக்கும்
ஸுப்ரீத: - அன்புடையவராய்
வரம் தாதும் - வரத்தை கொடுக்க
அர்ஹஸி - உரியவராகிறீர்.

पुत्रत्वं गच्छ भगवन्नदित्यां मम चानघ ।
भ्राता भव यवीयांस्त्वं शक्रस्यासुरसूदन ॥
शोकार्तानां तु देवानां साहाय्यं कर्तुमर्हसि ॥

புத்ரத்வம் கச்ச பகவந்நதித்யாம் மம சாநக ।
ப்ராதா பவ யவீயாம் ஸ்த்வம் ஶக்ரஸ்யாஸுரஸூதன ।
ஶோகார்தாநாம் து தேவாநாம் ஸாஹாய்யம் கர்துமர்ஹஸி ॥ 18

அநக - "பாபரஹித!
அஸுரஸூதன - அசுரர்களை அழிப்பவரே!
பகவந் - பகவானே!
த்வம் - நீர்
அதித்யாம் து - அதிதிக்கும்
மம ச - எனக்கும்
புத்ரத்வம் - புத்ரத்வத்தை
கச்ச - அடையும்.
ஶக்ரஸ்ய - இந்த்ரனுக்கு
யவீயான் - இளைய
ப்ராதா பவ - தம்பியாக இரும்
ஶோகார்தாநாம் - சோகத்தால் வருந்துகிற
தேவாநாம் - தேவர்களுக்கு
ஸாஹாய்யம் - ஸஹாயத்தை
கர்தும் - செய்ய
அர்ஹஸி - உரியவராகிறீர்.

अयं सिद्धाश्रमो नाम प्रसादात्ते भविष्यति ।
सिद्धे कर्मणि देवेश उत्तिष्ठ भगवन्नितः ॥

அயம் ஸித்தாஶ்ரமோ நாம ப்ரஸாதாத் தே பவிஷ்யதி ।
ஸித்தே கர்மணி தேவேஶ உத்திஷ்ட பகவந்நித: ॥ 19

பகவந் - "பகவானே!
தேவேஶ - தேவேசனே!
தே - உம்முடைய
ப்ரஸாதாத் - அருளால்
கர்மணி ஸித்தே - யாகம் ஸித்திபெற்ற பொழுது
அயம் ஸித்தாஶ்ரம: - இது ஸித்தாச்ரமமென்று
நாம - ப்ரஸித்தமாக
பவிஷ்யதி - ஆகப்போகிறது,
இத: - இங்கிருந்து
உத்திஷ்ட - எழுந்திரும்."

एवमुक्तो हृषीकेशः पीतवासा जनार्दनः ।
सर्वज्ञस्तत्तथेत्युक्त्वा कश्यपस्य तपस्यतः ॥

ஏவமுக்தோ ஹ்ருஷிகேச: பீதவாஸா ஜனார்தன: ।
ஸர்வக்ஞஸ்தத்ததேத்யுக்வா கஶ்யபஸ்ய தபஸ்யத: ॥ 20

अथ विष्णुर्महातेजा अदित्यां समजायत ।
छली भिक्षुकरूपेण कमण्डलुशिखोज्ज्वलः ॥

அத விஷ்ணுர் மஹாதேஜா அதித்யாம் ஸமஜாயத ।
க்ஷத்ரீபிக்ஷுகரூபேண கமண்டலு ஶிகோஜ்ஜ்வல: ॥ 21

वामनं रूपमास्थाय वैरोचनमुपागमत् ॥

வாமனம் ரூபமாஸ்தாய வைரோசநமுபாகமத் ॥ 22

ஏவம் - இவ்வாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
ஸர்வக்ஞ: - ஸர்வக்ஞரான
பீதவாஸா: - பீதாம்பரதாரியான
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
ஹ்ருஷீகேஶ: - இந்த்ரியங்களால் செய்யப்படும் கார்யங்களுக்கு ஸாக்ஷியான
ஜனார்தன: - பக்தத்வேஷிகளை நிரஸனம் செய்யும்
விஷ்ணு: - விஷ்ணுபகவான்
தபஸ்யத: - தபஸ்செய்யும்
கஶ்யபஸ்ய - கச்யபருக்கு
தத் - அவர் கேட்ட வரனை
ததா - 'கொடுக்கிறேன்'
இதி - என்று
உக்த்வா - சொல்லி
அத - பின்னர்
அதித்யாம் - அதிதியினிடத்தில்
ஸமஜாயத - புத்ரனாக பிறந்தார்.
பிக்ஷுக ரூபேண - பிக்ஷுக ரூபத்தோடு
க்ஷத்ரீ - குடையை உடையவராய்
கமண்டலு - கமண்டலு, சிகை இவைகளோடு
ஶிகோஜ்ஜ்வல: விளங்குபவராய்
வாமனம் - வாமன
ரூபம் - ரூபத்தை
ஆஸ்தாய - அடைந்து
வைரோசநம் - விரோசனனுடைய புத்ரனை (பலிச்சக்ரவர்த்தியை)
உபாகமத் - அடைந்தார்.

आसाद्य यजमानं तमुवाच भगवान् हरिः ।
स्वस्ति तेऽस्तु महाराज यज्ञश्चातीव शोभते ॥

ஆஸாத்ய யஜமானம் தமுவாச பகவான் ஹரி: ।
ஸ்வஸ்தி தேऽஸ்து மஹாராஜ யஜ்ஞஸ்சாதீவ ஶோபதே ॥ 23

பகவான் - பகவானான
ஹரி: - விஷ்ணுபகவான்

யஜமானன் - யாகஞ்செய்கின்ற
தம் - அவனை
ஆஸாத்ய - அடைந்து
உவாச - சொன்னார்.
தே ஸ்வஸ்தி - உனக்கு மங்களம்
அஸ்து - இருக்கட்டும்.
மஹாராஜ - மஹாராஜாவே!
யக்ஞ: ச - யாகமும்
அதீவ - வெகுவாய்
ஶோபதே - சோபிக்கிறது.

वयं दानार्थिनो राजन् श्रुत्वा यज्ञमनुत्तमम् ।
त्वां दृष्ट्वा तव यागेषु किञ्चिल्लब्धुमिहागताः

வயம் தானார்த்தினோ ராஜன் ஶ்ருத்வா யக்ஞ மநுத்தமம் ।
த்வாம் த்ருஷ்ட்வா தவ யாகேஷு கிஞ்சித் லப்துமிஹாகதா: ॥ 24

ராஜன் - "ஹே ராஜன்!
தானார்தின: - தானங்களைப்ராா்த்திக்கிற
வயம் - நாங்கள்
அநுத்தமம் - உத்தமமான
யக்ஞம் ஶ்ருத்வா - யாகம் செய்வதைப் பற்றிக் கேட்டு
த்வாம் - உம்மை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
தவ - உம்முடைய
யாகேஷு - யாகங்களில்
கிஞ்சித் - கொஞ்சம்
லப்தும் - அடைய
இஹ - இங்கு
ஆகத: - வந்தோம்.

वामनेनैवमुक्ते तु मुदा राजा तमब्रवीत् ।
अद्य मे सफलं जन्म अद्य मे सफलं तपः ॥

வாமனேநைவமுக்தே து முதா ராஜா தமப்ரவீத் ।
அத்ய மே ஸபலம் ஜன்ம அத்ய மே ஸபலம் தப: ॥ 25

ராஜா - அரசன்
வாமனேன - வாமனரால்
ஏவம் - மேற்சொல்லியவிதம்
உக்தே து - சொல்லப்பட்டபொழுது
முதா - சந்தோஷத்தோடு

தம் - அவரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்:
அத்ய - ''இப்பொழுது
மே ஜன்ம - எனது பிறவி
ஸபலம் - பலவத்தாயிற்று
அத்ய - இப்பொழுது
மே - என்னுடைய
தப: - தபஸ்
ஸபலம் - பலவத்தாயிற்று.

अद्य मे सफलं राज्यमद्य मे सुकृतं कृतम् ।
अद्य मे सफलो यज्ञः कृतार्थः कृतवानहम् ॥

அத்ய மே ஸபலம் ராஜ்யம் அத்ய மே ஸுக்ருதம் க்ருதம் ।
அத்ய மே ஸபலோ யக்ஞ: க்ருதார்த: க்ருதவானஹம் ॥ 26

அத்ய - ''இப்பொழுது
மே - என்னுடைய
ராஜ்யம் - ராஜ்யம்
ஸபலம் - ஸபலமானது.
அத்ய - இப்பொழுது
க்ருதம் - என் செய்கை
மே - எனக்கு
ஸுக்ருதம் - நன்கு செய்யப்பட்டதானது
அத்ய - இப்பொழுது
மே யக்ஞ: - எனது யாகம்
ஸபல: - பலனடைந்ததானது.
க்ருதவான் - செய்த
அஹம் - நான்
க்ருதார்த: - கிருதார்த்தனானேன்.

त्वदर्थे कल्पितं चैव मम सर्वस्वमेव हि ।
धनौघं रत्नराशिं च भूषणं धान्यसञ्चयम् ॥

த்வதர்தம் கல்பிதம் சைவ மம ஸர்வஸ்வமேவஹி ।
தனௌகம் ரத்னராஶிம் ச பூஷணம் தான்ய ஸஞ்சயம் ॥ 27

ग्रामं वा नगरं वाऽपि राष्ट्रं वा यानमेव वा ।
हस्त्यश्वरथपत्तीनां संग्रहश्चान्यदेव वा ॥

க்ராமம் வா நகரம் வாऽபி ராஷ்ட்ரம் வா யானமேவ வா ।
ஹஸ்த் யஶ்வ ரத பத்தீனாம் ஸங்க்ரஹஸ்சான்ய தேவ வா ॥ 28

மம - ''எனது
தனௌகம் ச - தனநிதியும்
ரத்னராஶிம் ச - ரத்னக்குவியலும்
பூஷணம் ஏவ - ஆபரணமும்
தான்ய ஸஞ்சயம் - தான்யசமூஹமும்
க்ராமம் வா - க்ராமமும்
நகரம் வா - நகரமும்
ராஷ்ட்ரம் அபி - ராஜ்யமும்
யானம் வா - வாஹனமும்
ஹஸ்த்யஶ்வ ரதபத்தீனாம் - யானை, குதிரை, ரதம் இவைகளின் வரிசையின்
ஸங்க்ரஹ: ஏவ - கூட்டமும்
ஏவ - இன்னும்
அன்யத்வா - இதரங்களாய் உள்ள
ஸர்வஶ்வம் வா - ஸகல ஸ்வத்தும்
த்வதர்தம்ஹி - உமக்காகவே
கல்பிதம் - கல்பிக்கப்பட்டது.

किमिच्छसि महाबाहो तद्ददामि तवानघ ॥

கிமிச்சஸி மஹாபாஹோ தத்ததாமி தவாநக ॥ 29

மஹாபாஹோ - மஹாபாஹுவே!
அநக - பாபரஹிதரே!
கிம் - எதை
இச்சஸி - நீர் விரும்புகிறீரோ
தத் ஏவ - அதை உமக்கு
ததாமி - கொடுக்கிறேன்.

एवमुक्तस्तदा राज्ञा भगवान् पुरुषोत्तमः ।
उवाचैनं स्मितं कृत्वा यजमानं महाबलिम् ॥

ஏவமுக்தஸ்ததா ராக்ஞா பகவான் புருஷோத்தம: ।
உவாசைனம் ஸ்மிதம் க்ருத்வா யஜமானம் மஹாபலிம் ॥ 30

ததா - அப்பொழுது
பகவான் - பகவானான
புருஷோத்தம: - புருஷோத்தமர்
ராக்ஞா - ராஜாவால்
ஏவம் - இப்படி
உக்த: - சொல்லப்பட்டவராய்
ஸ்மிதம் - புன்னகையை

க்ருத்வா - செய்து
யஜமானம் - யாகஞ் செய்கின்ற
மஹாபலிம் - மஹாபலி என்கிற
ஏனம் - இவனைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு சொன்னார்.

एतैः किं मम राजेन्द्र तैस्तु नास्ति प्रयोजनम् ।
अस्मत्पादत्रयाक्रान्तां देहि भूमिं विभो मम ॥

ஏதை: கிம் மம ராஜேந்த்ர தைஸ்து நாஸ்தி ப்ரயோஜனம் ।
அஸ்மத் பாதத்ரயா க்ராந்தம் தேஹி பூமிம் விபோ மம ॥ 31

ராஜேந்த்ர - ''ராஜச்ரேஷ்ட!
ஏதை: - இவைகளால்
மம - எனக்கு
கிம் - என்ன ப்ரயோஜனம்?
தை: து - அவைகளால் யாதொரு
ப்ரயோஜனம் - ப்ரயோஜனமும்
ந அஸ்தி - இல்லை.
விபோ - ப்ரபுவே!
அஶ்மத் பாதத்ரயா க்ராந்தம் - என்பாத அளவுக்கு மூன்று அடி
பூமிம் - பூமியை
மம - எனக்கு
தேஹி - தானஞ் செய்யவும்.

श्रुत्वा तद्वामनेनोक्तं स्मितं कृत्वाऽसुरोत्तमः ।
येनेष्टं पूर्यते ब्रह्मन् तत् कुर्मेति ततोऽब्रवीत् ॥

ஶ்ருத்வா தத்வாமநேநோக்தம் ஸ்மிதம் க்ருத்வாऽஸுரோத்தம: ।
யேநேஷ்டம் பூர்யதே ப்ரஹ்மன் தத் குர்மேதி ததோऽப்ரவீத் ॥ 32

வாமனேன - வாமனரால்
உக்தம் - சொல்லப்பட்ட
தத் - அந்த வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
அஸுரோத்தம: - அசுரச்ரேஷ்டன்
ஸ்மிதம் - புன்னகையை
க்ருத்வா - செய்து
ப்ரஹ்மன் - ''ப்ராஹ்மணரே!
யேந - எதனால்
இஷ்டம் - தங்கள் இஷ்டமானது

பூர்த்யதே - பூர்த்தியடைகிறதோ
தத் - அதை
குர்ம - செய்கிறேன்''
இதி - என்று
தத: - அப்பொழுது
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

वामनाय महीं दातुं निश्चितेऽसुरसत्तमे ।
तं निवार्य महाराजं प्राह शुक्रो द्विजोत्तमः ॥

வாமனாய மஹீம் தாதும் நிஶ்சிதேऽஸுரஸத்தமே ।
தம் நிவார்ய மஹாராஜம் ப்ராஹ ஶுக்ரோ த்விஜோத்தம: ॥ 33

வாமனாய - வாமனருக்கு
மஹீம் - பூமியை
தாதும் - கொடுக்க
அஸுரஸத்தமே - அசுரச்ரேஷ்டன்
நிஶ்சிதே - நிச்சயஞ் செய்தவளவில்
த்விஜோத்தம: - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டரான
ஶுக்ர: - சுக்ராச்சார்யார்
தம் - அந்த
மஹாராஜம் - மஹாராஜாவை
நிவார்ய - தகைந்து
ப்ராஹ - பின்வருமாறு சொன்னார்:

विरिञ्चभवशक्राद्या योगिनश्च सुरासुराः ।
यं न जानन्ति देवाश्च स देवो विष्णुरव्ययः ॥

விரிஞ்சபவ ஶக்ராத்யா யோகிநஶ்ச ஸுராஸுரா: ।
யம்ந ஜாநந்தி தேவாஶ்ச ஸ தேவோ விஷ்ணுரவ்யய: ॥ 34

விரிஞ்ச பவ ஶக்ராத்யா: - ப்ரஹ்மன், சிவன் இந்த்ரன் முதலான
தேவா: ச - தேவர்களும்
யோகின: ச - யோகிகளும்
ஸுராஸுரா: - ஸுரர்களும் அஸுரர்களும்
யம் - எவரை
ந ஜாநந்தி - உள்ளபடி அறியார்களோ (அந்த)
அவ்யய: - அழிவற்ற
விஷ்ணு: தேவ: - விஷ்ணுதேவனாகும்
ஸ: - அவரே இவர்.

दानवस्ते ततः शुक्रे शुक्रं राजपुरोहितम् ।
गृहीत्वा वाडयामास वैनतेयो महाबलः ॥

தானரக்தே தத: சக்ரே சுக்ரம் ராஜபுரோஹிதம் ।
க்ருஹீத்வா தாடயாமாஸ வைநதேயோ மஹாபல: ॥ 35

ஶுக்ரே - ''சுக்ராச்சார்யார்
தான ரக்தே - தானத்தை தடுத்தவளவில்
ராஜ புரோஹிதம் - ராஜபுரோஹிதரான
சுக்ரம் - சுக்ராச்சார்யாரை
தத: - அங்கிருந்து
க்ருஹீத்வா - இழுத்து
மஹாபல: - மஹாபலசாலியான
வைநதேய: - கருடன்
தாடயாமாஸ - அடித்தான்.

पत्न्या सह विनिश्चित्य यजमानो महाबलिः ।
मायारूपेण देवेश मम यज्ञं गतो यदि ॥
तदेतद्यज्ञसाफल्यमेवमस्त्विति चाब्रवीत् ॥

பத்ன்யா ஸஹ வினிஸ்சித்ய யஜமானோ மஹாபலி: । 36
மாயாரூபேண தேவேஶ மம யக்ஞம் கதோ யதி ।
ததைதத்யக்ஞஸாபல்யம் ஏவமஸ்த்வதி சாப்ரவீத் ॥ 37

इति मत्वोदकं दत्तं वामनाय महात्मने ।
तव पादत्रयाक्रान्तां गृहाणाद्य महीं प्रभो ॥

இதி மத்வோதகம் தத்தம் வாமனாய மஹாத்மனே ।
தவ பாதத்ரயா க்ராந்தம் க்ருஹாணாத்ய மஹீம் ப்ரபோ ॥ 38

யஜமான: - யாகம் செய்கின்ற
மஹாபலி: - மஹாபலிச்சக்ரவர்த்தி
வினிஸ்சித்ய - யோஜித்து
தேவேஶ: - தேவேசர்
மாயாரூபேண - மாயாரூபத்தோடு
மம - என்னுடைய
யக்ஞம் - யாகத்தை
கத: - அடைந்தார்
யதி - ஆகில்
ஏதத் ச - இதுதான்
யக்ஞ ஸாபல்யம் - ப்ரயோஜனத்துடன் முடித்த யாகம்;
ஏவ - இப்படியே
அஸ்து - ஆகட்டும்
இதி - என்று
பத்ன்யா ஸஹ - பத்னியோடு கூட

ததா - அப்பொழுது
மத்வா - தீர்மானித்து
மஹாத்மனே: - மஹாத்மாவான
வாமனாய - வாமனருக்கு
உதகம் - தீர்த்தம்
தத்தம் - கொடுக்கப்பட்டது;
ப்ரபோ - ப்ரபுவே!
தவ - உம்முடைய
பாத த்ரயாக்ராந்தம் - காலினால் மூன்று அடி அளவு
மஹீம் - பூமியை
அத்ய - இப்பொழுது
க்ருஹாண - பெற்றுக்கொள்ளும்
இதி - என்று
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

उदके स्पृष्टमात्रे तु विश्वरूपधरो हरिः ।
तत्रस्थ एव ववृधे येन पूर्णं जगत्त्रयम् ॥

உதகே ஸ்ப்ருஷ்ட மாத்ரே து விஶ்வருப தரோ ஹரி: ।
தத்ரஸ்த ஏவ வவ்ருதே யேன பூர்ணம் ஜகத்ரயம் ॥ 39

உதகே - ''தீர்த்தம்
ஸ்ப்ருஷ்ட மாத்ரே து - தொட்டவளவில்
ஹரி: - விஷ்ணுபகவான்
ஜகத்ரயம் - மூன்றுலகமும்
பூர்ணம் - பூர்ணமாகுவது
யேந - எப்படியோ அப்படி
விஶ்வரூபதர: - விச்வரூபதாரியாய்
தத்ரஸ்த: ஏவ - அங்கிருப்பவராகவே
வவ்ருதே - வ்ருத்தியடைந்தார்.

सायुधैर्बाहुभिः पूर्णं दिग्विदिक् सर्वमेव हि ॥

ஸாயுதைர் பாஹுபி: பூர்ணம் திக்விதிக் ஸர்வமேவஹி ॥ 40

ஸாயுதை: - ஆயுதங்களோடு கூடின
பாஹுபி: - கைகளால்
திக் - திசைகள்
விதிக் - மத்ய ப்ரதேசம்
ஸர்வம் ஏவ - எல்லாமே
பூர்ணம் ஹி - நிறைந்தது.

तं दृष्ट्वाऽसुरराजेन्द्रो वामनत्वाच्च विस्मितः ।
माधवोऽयमिति ज्ञात्वा पूजयामास धर्मतः ॥
पूजितस्तेन धर्मात्मा सर्वलोकहिताय वै ॥

தம் த்ருஷ்ட்வாऽஸுர ராஜேந்த்ரோ வாமநத்வாச்ச விஸ்மித: ।
மாதவோऽயமிதி ஞாத்வா பூஜயாமாஸ தர்மத: ।
பூஜிதஸ்தேன தர்மாத்மா ஸர்வலோக ஹிதாய வை ॥ 41

त्रीन् क्रमानथ भिक्षित्वा प्रतिगृह्य च वामनः ।
आक्रम्य लोकाँल्लोकात्मा सर्वलोकहिते रतः ॥

த்ரீன் க்ரமாநத பிக்ஷித்வா ப்ரதிக்ருஹ்ய ச வாமன: ।
ஆக்ரம்ய லோகான் லோகாத்மா ஸர்வ லோக ஹிதே ரத: ॥ 42

महेन्द्राय पुनः प्रादान्नियम्य बलिमोजसा ।
त्रैलोक्यं स महातेजाश्चक्रे शक्रवशं पुनः ॥

மஹேந்த்ராய புன: ப்ராதான்னியம்யபலிமோஜஸா ।
த்ரைலோக்யம் ஸ மஹாதேஜாஸ் சக்ரே ஶக்ர வஶம் புன: ॥ 43

அஸுர ராஜேந்த்ர: - அஸுரராஜேந்த்ரன்
தம் த்ருஷ்ட்வா - அவரைக் கண்டு
வாமனத்வாத் - வாமன ரூபத்தால்
விஸ்மித: - ஆச்சர்யம் கொண்டவனாய்
அயம் - இவர்
மாதவ: இதி ச - மாதவர் என்றே
ஞாத்வா - தெரிந்துகொண்டு
தர்மத: - விதிப்ரகாரம்
பூஜயாமாஸ - பூஜித்தான்.
தேந - அவனாலே
பூஜித: - பூஜிக்கப்பெற்ற
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
லோகாத்மா - லோகாத்மாவான
ஸர்வ லோக ஹிதே - ஸர்வலோகஹிதத்தில்
ரத: - ப்ரவர்த்தகரான
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
ஸ: - அவர்
ஸர்வலோக ஹிதாயவை - ஸர்வலோகஹிதத்தின் பொருட்டே
வாமன: - வாமனராய்
த்ரீன் க்ரமாந் - மூன்று அடிகளை
பிக்ஷித்வா - யாசித்து,
லோகான் - லோகங்களை

ஆக்ரம்ய - வ்யாபித்து,
அத - பின்னர்
ப்ரதி க்ருஹ்ய - கைப்பற்றி
ஓஜஸா - தேஜஸ்ஸால்
பலிம் ச - பலிசக்ரவர்த்தியையும்
நியம்ய - அடக்கி
புன: - திரும்பவும்
மஹேந்த்ராய - மஹேந்த்ரனுக்கு
ப்ராதாத் - தானம் பண்ணினார்.
த்ரைலோக்யம் - மூவ்வுலகத்தை
புன: - மறுபடியும்
ஶக்ரவஶம் - இந்த்ரவசமாகவே
சக்ரே - செய்தார்.

तेनैष पूर्वमाक्रान्त आश्रमः श्रमनाशनः ।
मयापि भक्त्या तस्यैष वामनस्योपभुज्यते ॥

தேநைஷ பூர்வமாக்ராந்த ஆஶ்ரம: ஶ்ரமநாஶந: ॥
மயாபி பக்த்யா தஸ்யைஷ வாமனஸ்யோபபுஜ்யதே ॥ 44

ஶ்ரம நாஶந: - சோர்வுகளைப் போக்குகிற
ஏஷ: ஆஶ்ரம: - இந்த ஆச்ரமம்
பூர்வம் தேந - முதலில் அவரால்
ஆக்ராந்த: - வஸிக்கப்பட்டது.
தஸ்ய - அந்த
வாமனஸ்ய - வாமனருடைய
பக்த்யா ஏவ - பக்தியினாலேயே
மயா அபி - என்னாலும்
உபபுஜ்யதே - ஆச்ரயிக்கப்படுகிறது.

एतमाश्रममायान्ति राक्षसा विघ्नकारिणः ।
अत्र ते पुरुषव्याघ्र हन्तव्या दुष्टचारिणः ॥

ஏதமாஶ்ரமமாயாந்தி ராக்ஷஸா விக்நகாரிண: ।
அத்ர தே புருஷவ்யாக்ர ஹந்தவ்யா துஷ்டசாரிண: ॥ 45

புருஷ வ்யாக்ர - ''மனித ச்ரேஷ்டனே!
விக்ந காரிண: - இடையூறு செய்கிற
துஷ்ட சாரிண: - துர்நடத்தையுள்ள
ராக்ஷஸா: - ராக்ஷஸர்கள்
ஏதம் - இந்த
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்திற்கு

ஆயாந்தி - வருகிறார்கள்.
அத்ர - இவ்விடத்திலேயே
தே - அவர்கள்
ஹந்தவ்யா: - கொல்லப்பட வேண்டும்.

अथ गच्छामहे राम सिद्धाश्रममनुत्तमम् ।
तदाश्रमपदं तात तवाप्येतद्यथा मम ॥

அத கச்சாமஹே ராம ஸித்தாஸ்ரம மனுத்தமம் ।
ததாஸ்ரம பதம் தாத தவாப்யேதத் யதா மம ॥ 46

ராம - ஸ்ரீராம!
தத் - ஆகையால்,
அனுத்தமம் - ஒப்புயர்வற்ற
ஸித்தாஸ்ரமம் - ஸித்தாச்ரமத்தை
அத - இப்பொழுது
கச்சாமஹே - ப்ரவேசிப்போம்
தாத - குழந்தாய்!
ஏதத் - இந்த
ஆஸ்ரம பதம் - ஆச்ரமஸ்தானம்
மம - என்னுடையது;
யதா - ஆதலால் இது
தவ அபி - உன்னுடையதும்கூட.

इत्युक्त्वा परमप्रीतो गृह्य रामं सलक्ष्मणम् ।
प्रविशन्नाश्रमपदं व्यरोचत महामुनिः ॥
शशीव गतनीहारः पुनर्वसुसमन्वितः ॥

இத்யுக்த்வா பரமப்ரீதோ க்ருஹ்ய ராமம் ஸலக்ஷ்மணம் ।
ப்ரவிஸந்நாஸ்ரம பதம் வ்யரோசத மஹாமுனி: ।
ஸஸீவ கதநீஹார: புனர்வஸுஸமன்வித: ॥ 47

இதி - இந்த ப்ரகாரம்
உக்த்வா - சொல்லி
மஹாமுனி: - மஹாமுனிவர்
ஸ லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனோடு கூடின
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
க்ருஹ்ய - கைப்பற்றி
பரம ப்ரீத: - மிகசந்துஷ்டராய்
ஆஸ்ரம பதம் - ஆச்ரமஸ்தானத்தை
ப்ரவிஸந் - புகுபவராய்
கதநீஹார: - பனி நீங்கின

புனர்வஸு ஸமன்வித: - புனர்வஸு நக்ஷத்ரத்தோடு கூடின
ஸஸீவ - சந்த்ரன்போல்
வ்யரோசத - விளங்கினார்.

तं दृष्ट्वा मुनयः सर्वे सिद्धाश्रमनिवासिनः ।
उत्पत्योत्पत्य सहसा विश्वामित्रमपूजयन् ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா முனய: ஸர்வே ஸித்தாஸ்ரமநிவாஸின: ।
உத்பத்யோத்பத்ய ஸஹஸா விஸ்வாமித்ரமபூஜயன் ॥ 48

ஸித்தாஸ்ரம நிவாஸின: - ஸித்தாச்ரமத்தில் வசித்துக் கொண்டிருக்கிற
முனய: - முனிவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
தம் த்ருஷ்ட்வா - அவரைக்கண்டு,
உத்பத்ய உத்பத்ய - மேல், மேல்,
விஸ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
ஸஹஸா - சந்தோஷத்துடன்
அபூஜயன் - மரியாதை செய்தார்கள்.

यथार्हं चक्रिरे पूजां विश्वामित्राय धीमते ।
तथैव राजपुत्राभ्यामकुर्वन्नतिथिक्रियाम् ॥

யதார்ஹம் சக்ரிரே பூஜாம் விஸ்வாமித்ராய தீமதே।
ததைவ ராஜபுத்ராப்யாமகுர்வந்நதிதிக்ரியாம் ॥ 49

தீமதே - தீமானான
விஸ்வாமித்ராய - விச்வாமித்ரருக்கு
யதார்ஹம் - உரியவாறு
பூஜாம் - பூஜையை
சக்ரிரே - செய்தார்கள்.
ததா ஏவ - அவ்வாறே
ராஜ புத்ராப்யாம் - இராஜபுத்ரர்களிருவருக்கும்
அதிதி க்ரியாம் - அதிதி பூஜையை
அகுர்வந் - செய்தார்கள்.

मुहूर्तमथ विश्रान्तौ राजपुत्रावरिन्दमौ ।
प्राञ्जली मुनिशार्दूलमूचतू रघुनन्दनौ ॥

முஹூர்தமத விஸ்ராந்தௌ ராஜபுத்ரா வரிந்தமௌ ।
ப்ராஞ்ஜலீ முனி ஸார்தூலமூசதூ ரகுநந்தநௌ ॥ 50

அரிந்தமௌ - சத்ருக்களை அழிக்கிற
ரகு நந்தநௌ - ரகுவம்சத்தவர்களான
ராஜபுத்ரவ் - ராஜகுமாரர்களிருவரும்

முஹூர்தம்	- (ஒரு) முஹூர்த்த நேரம்
விஶ்ராந்தௌ	- களைப்பை நீக்கிக் கொண்டவர்களாய்
அத	- பின்னர்
ப்ராஞ்ஜலீ	- அஞ்சலிபந்தம் பண்ணிக் கொண்டவர்களாய்
முனி ஶார்தூலம்	- முனிச்ரேஷ்டரைப் பார்த்து
ஊசது:	- பின்வருமாறு சொன்னார்கள்.

अद्यैव दीक्षां प्रविश भद्रं ते मुनिपुंगव ।
सिद्धाश्रमोऽयं सिद्धः स्यात् सत्यमस्तु वचस्तव ॥

அத்யைவ தீக்ஷாம் ப்ரவிஶ பத்ரம் தே முனிபுங்கவ ।
ஸித்தாஶ்ரமோऽயம் ஸித்த: ஸ்யாத் ஸத்யமஸ்து வசஸ்தவ ॥ 51

முனிபுங்கவ	- "முனிச்ரேஷ்டரே!
அத்ய ஏவ	- இப்பொழுதே
தீக்ஷாம்	- தீக்ஷையை
ப்ரவிஶ	- அடையும்,
தே	- தங்கள் நற்கர்மம்
பத்ரம்	- நன்கு முடியும்.
அயம்	- இது
ஸித்தாஶ்ரம:	- ஸித்தாச்ரமம்.
ஸித்த:	- ஸித்தித்ததாக
ஸ்யாத்	- ஆகும்.
தவ வச:	- தங்களுடைய சொல்
ஸத்யம்	- உண்மையாக
அஸ்து	- ஆகட்டும்.

एवमुक्तो महातेजा विश्वामित्रो महामुनिः ।
प्रविवेश ततो दीक्षां नियतो नियतेन्द्रियः ॥

ஏவமுக்தோ மஹாதேஜா விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
ப்ரவிவேஶ ததோ தீக்ஷாம் நியதோ நியதேந்த்ரிய: ॥ 52

ஏவம்	- இவ்வாறு
உக்த:	- சொல்லப்பட்ட
மஹாதேஜா:	- மஹாதேஜஸ்வியான
மஹாமுனி:	- மஹாமுனியான
விஶ்வாமித்ர:	- விச்வாமித்ரர்
நியத:	- அந்தக்கரணத்தை அடக்கியவராய்
நியதேந்த்ரிய:	- இந்த்ரியங்களை அடக்கியவராய்
ததா	- அப்பொழுது
தீக்ஷாம்	- தீக்ஷையை
ப்ரவிவேஶ	- அடைந்தார்.

कुमारावपि तां रात्रिमुषित्वा सुसमाहितौ ।
प्रभातकाले चोत्थाय पूर्वां संध्यामुपास्य च ॥

குமாராவபி தாம் ராத்ரிமுஷித்வா ஸுஸமாஹிதௌ ।
ப்ரபாதகாலே சோத்தாய பூர்வாம் ஸந்த்யாமுபாஸ்ய ச ॥ 53

स्पृष्टोदकौ शुची जप्यं समाप्य नियमेन च ।
हुताग्निहोत्रमासीनं विश्वामित्रमवन्दताम् ॥

ஸ்ப்ருஷ்டோதகௌ ஶுசீ ஜப்யம் ஸமாப்ய நியமேன ச ।
ஹுதாக்நிஹோத்ரமாஸீனம் விஶ்வாமித்ரமவந்ததாம் ॥ 54

குமாரவ் அபி	- ராஜகுமாரர்களிருவரும்
தாம்	- அந்த
ராத்ரிம்	- இரவை
ஸுஸமாஹிதௌ	- மனச்சஞ்சலமற்றவர்களாய்
உஷித்வா	- கழித்து,
ப்ரபாத காலே	- விடியற்காலத்தில்
உத்தாய	- எழுந்திருந்து
ஸ்ப்ருஷ்டோதகௌ	- ஆசமனம் முதலியன செய்தவர்களாயும்
பூர்வாம் ஸந்த்யாம்	- காலை ஸந்த்யயை
உபாஸ்ய ச	- ஸேவித்தும்,
ஜப்யம்	- ஜபத்தை
நியமேன	- ஆசாரத்தோடு
ஸமாப்ய ச	- நிறைவேற்றியும்
ஶுசீ	- பரிசுத்தர்களாய்
ஹுதாக்நிஹோத்ரம்	- அக்னிஹோத்ரம் செய்து
ஆஸீனம்	- ஆஸனத்திலமர்ந்திருக்கும்
விஶ்வாமித்ரம்	- விச்வாமித்ரரை
அவந்ததாம்	- வணங்கினார்கள்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ஸித்தாஶ்ரமோ நாம ஏகோநத்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

த்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 30

अथ तौ देशकालज्ञौ राजपुत्रावरिन्दमौ ।
देशे काले च वाक्यज्ञावब्रूतां कौशिकं वचः ॥

அத தௌ தேஶகாலஞ்ஞௌ ராஜபுத்ரா வரிந்தமௌ ।
தேஶே காலே ச வாக்யஞ்ஞாவப்ரூதாம் கௌஶிகம் வச: ॥ 1

தேஶகாலஞ்ஞௌ - இடம், காலம் அறிந்த
அரிந்தமௌ - சத்ருக்களை நாசஞ் செய்கிற
வாக்யஞ்ஞவ் - பேசுவதில் வல்லவர்களான
ராஜபுத்ரௌ - ராஜகுமாரர்களான
தௌ ச - இவ்விருவர்களும்
தேஶே - உசித இடத்தில்
காலே - உசித காலத்தில்
கௌஶிகம் - விசுவாமித்ரரைப் பார்த்து
அத - அப்படியே
வச: - விஞ்ஞாபனத்தை
அப்ரூதாம் - தெரிவித்தார்கள்.

भगवञ्छ्रोतुमिच्छावो यस्मिन् काले निशाचरौ ।
संरक्षणीयौ तौ ब्रह्मन्नातिवर्तेत तत्क्षणम् ॥

பகவன் ஶ்ரோது மிச்சாவோ யஸ்மின் காலே நிஶாசரௌ ।
ஸம்ஶிக்ஷணீயௌ தௌ ப்ரம்ஹந் நாதிவர்தேத தத்க்ஷணம் ॥ 2

பகவன் - ஹே பகவன்!
ப்ரம்ஹந் - ப்ரஹ்மன்!
யஸ்மின் - எந்த
காலே - காலத்தில்
நிஶாசரௌ - அரக்கர்கள்
தௌ - இருவர்களும்
ஸம்ஶிக்ஷணீயௌ - தடுக்க வேண்டியவர்களோ
தத்க்ஷணம் - அந்த ஸமயம்
ந அதிவர்தேத - அதிக்ரமியாதபடிக்கு (அதை)
ஶ்ரோதும் - தெரிந்துகொள்ள
இச்சாவ - விரும்புகிறோம்.

एवं ब्रुवाणौ काकुत्स्थौ त्वरमाणौ युयुत्सया ।
सर्वे ते मुनयः प्रीताः प्रशशंसुर्नृपात्मजौ ॥

ஏவம் ப்ருவாணௌ காகுத்ஸ்தௌ த்வரமாணௌ யுயுத்ஸயா ।
ஸர்வே தே முனய: ப்ரீதா: ப்ரஶஶம்ஸுர் ந்ருபாத்மஜௌ ॥ 3

ஏவம் - இவ்விதம்
ப்ருவாணௌ - சொல்லுகிற
யுயுத்ஸயா - யுத்தத்தில் ஊக்கத்தோடு
த்வரமாணௌ - துடித்துக் கொண்டிருக்கிற
காகுத்ஸ்தௌ - ககுத்ஸ்வம்சத்தவர்களான
ந்ருபாத்மஜௌ - ராஜகுமாரர்களிருவரைப் பார்த்து
தே - அந்த
முனய: - முனிவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ப்ரீதா: - மகிழ்ந்தவர்களாய்
ப்ரஶ ஶம்ஸு: - பின்வருமாறு சொன்னார்கள்.

अद्य प्रभृति षड्रात्रं रक्षतं राघवौ उभौ ।
दीक्षां गतो ह्येष मुनिर्मौनित्वं च गमिष्यति ॥

அத்ய ப்ரப்ருதி ஷட்ராத்ரம் ரக்ஷதம் ராகவௌ உபௌ ।
தீக்ஷாம் கதோ ஹ்யேஷ முனிர்மௌனித்வம் ச கமிஷ்யதி ॥ 4

ஏஷ: - இந்த
முனி: - முனிவர்
தீக்ஷாம் - தீக்ஷையை
கமிஷ்யதி - அடையப்போகிறார்.
மௌனித்வம் - மௌனவ்ரதத்தை
கத: - அடைந்திருக்கிறார்.
ஹி - ஆதலால்
ராகவௌ - ரகுவம்சத்தவர்களான
உபௌ - இருவர்கள்
அத்ய ப்ரப்ருதி - இன்றுமுதல்
ஷட்ராத்ரம் ச - ஆறு இரவுகளும்
ரக்ஷதாம் - காப்பாற்ற வேண்டும்.

तौ च तद्वचनं श्रुत्वा राजपुत्रौ यशस्विनौ ।
अनिद्रौ षडहोरात्रं तपोवनमरक्षताम् ॥

தௌ ச தத்வசனம் ஶ்ருத்வா ராஜபுத்ரௌ யஶஸ்விநௌ ।
அநித்ரௌ ஷடஹோராத்ரம் தபோவனமரக்ஷதாம் ॥ 5

யஶஸ்விநௌ - யசஸ்விகளான
தௌ - அவ்விரண்டு
ராஜபுத்ரௌ து - ராஜபுத்ரர்களும்
தத் வசனம் - அவர்கள் வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு

ஷட்ஹோராத்ரம் - ஆறு நாளிரவும் பகலும்
அநித்ரௌ - நித்ரையில்லாதவர்களாய்
தபோவனம் - ஆச்ரமத்தை
அரக்ஷதாம் - ரக்ஷித்தார்கள்.

उपासांचक्रतुर्वीरौ यत्तौ परमधन्विनौ ।
ररक्षतुर्मुनिवरं विश्वामित्रमरिन्दमौ ॥

உபாஸாம்சக்ரதுர் வீரௌ யத்தௌ பரமதன்விநௌ ।
ரரக்ஷதுர் முனிவரம் விஶ்வாமித்ரமரிந்தமௌ ॥ 6

யத்தௌ - ஸன்னத்தர்களான
பரமதன்விநௌ - உத்க்ருஷ்ட வில்லேந்தியவர்களான
அரிந்தமௌ - சத்ருக்களை அழிப்பவர்களான
வீரௌ - வீரர்களிருவர்கள்
உபாஸாம் சக்ரது: - காவல் செய்தார்கள்.
முனிவரம் - முனிச்ரேஷ்டரான
விஶ்வாமித்ரம் - விசுவாமித்ரரை
ரரக்ஷது: - ரக்ஷித்தார்கள்.

अथ काले गते तस्मिन् षष्ठेऽहनि समागते ।
सौमित्रिमब्रवीद्रामो यत्तो भव समाहितः ॥

அத காலே கதே தஸ்மின் ஷஷ்டே(அ)ஹநி ஸமாகதே ।
ஸௌமித்ரிமப்ரவீத் ராமோ யத்தோ பவ ஸமாஹித:॥ 7

அத - அப்படி
காலே கதே - காலம் சென்றபின்
தஸ்மின் - அந்த
ஷஷ்டே அஹநி - ஆறாவது நாள்
ஸமாகதே - வந்தவளவில்
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரை பார்த்து
யத்த: - ஸன்னத்தனாய்
ஸமாஹித: - ஊக்கமுடையவனாய்
பவ - இரு (என்று)
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

रामस्यैवं ब्रुवाणस्य त्वरितस्य युयुत्सया ।
प्रजज्वाल ततो वेदिः सोपाध्यायपुरोहिता ॥

ராமஸ்யைவம் ப்ருவாணஸ்ய த்வரிதஸ்ய யுயுத்ஸயா ।
ப்ரஜஜ்வால ததோ வேதி: ஸோபாத்யாய புரோஹிதா ॥ 8

யுயுத்ஸயா - யுத்தத்திற்கு ஊக்கத்தோடு
த்வரிதஸ்ய - துடித்துக் கொண்டிருக்கிற
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமர்
ஏவம் - அவ்வாறு
ப்ருவாணஸ்ய - சொல்லுகையில்
தத: - அவ்விடத்தில்
ஸோபாத்யாய புரோஹிதா - உபாத்யாயர் ரித்விக்குகளோடு கூடின
வேதி: - யாககுண்டம்
ப்ரஜஜ்வால - கொழுந்து விட்டெரிந்தது.

सदर्भचमसस्रुक्का ससमित्कुसुमोच्चया ।
विश्वामित्रेण सहिता वेदिर्जज्वाल सर्त्विजा ॥

ஸதர்பசமஸ ஸ்ருக்கா ஸஸமித் குஸு¬மோச்சயா ।
விஶ்வாமித்ரேண ஸஹிதா வேதிர் ஜஜ்வால ஸர்த்விஜா ॥ 9

ஸதர்பசமஸ ஸ்ருக்கா - தர்ப்பம், பானபாத்ரம், ஹோமபாத்ரம் இவைகளோடு கூடின
ஸஸமித் குஸு¬மோச்சயா - ஸமித், புஷ்பம் இவைளோடு கூடின
விஶ்வாமித்ரேண ஸஹிதா - விச்வாமித்ரரோடு கூடின
ஸர்த்விஜா - ரித்விக்குகளோடு கூடின
வேதி: - யாககுண்டம்
ஜஜ்வால - ஜ்வலித்தது.

मन्त्रवच्च यथान्यायं यज्ञोऽसौ संप्रवर्तते ।
आकाशे च महाञ्शब्दः प्रादुरासीद्भयानकः ॥

மந்த்ரவச்ச யதான்யாயம் யஞ்ஞோ(அ)ஸௌ ஸம்ப்ரவர்ததே ।
ஆகாஶே ச மஹான் ஶப்த: ப்ராதுராஸீத் பயாநக: ॥ 10

அஸௌ - இந்த
யஞ்ஞ: - யாகம்
மந்த்ர வத் ச - மந்த்ரபூர்வமாயும்,
யதான்யாயம் ச - விதிப்படியும்
ஸம் ப்ரவர்ததே - நடக்கிறது.
ஆகாஶே - ஆகாசத்தில்
மஹான் - பெரிய
பயாநக: - பயங்கரமான
ஶப்த: - சப்தமானது
ப்ராதுராஸீத் - உண்டாயிற்று.

आवार्य गगनं मेघो यथा प्रावृषि निर्गतः ।
तथा मायां विकुर्वाणौ राक्षसावभ्यधावताम् ॥

ஆவார்ய ககனம் மேகோ யதா ப்ராவ்ருஷி நிர்கத: ।
ததா மாயாம் விகுர்வாணௌ ராக்ஷஸாவப்யதாவதாம் ॥ 11

ப்ராவ்ருஷி - நல்ல மழை காலத்தில்
ககனம் - ஆகாசத்தை
ஆவார்ய - மறைத்து,
நிர்கத: - கிளம்பின
மேக: யதா - மேகம் எப்படியோ
ததா - அப்படியே
மாயாம் - மாயாத்தோற்றத்தை
விகுர்வாணௌ - செய்கின்ற
ராக்ஷஸவ் - அரக்கரிருவர்கள்
அப்யதாவதாம் - எதிரில் ஓடினார்கள்.

मारीचश्च सुबाहुश्च तयोरनुचरास्तथा ।
आगम्य भीमसंकाशा रुधिरौघानवासृजन् ॥

மாரீசஶ்ச ஸுபாஹுஶ்ச தயோரநுசராஸ் ததா ।
ஆகம்ய பீமஸம்காஶா ருதிரௌகாநவாஸ்ருஜன் ॥ 12

மாரீச: ச - மாரீசனும்,
ஸுபாஹு: ச - ஸுபாஹுவும்
ததா - அவ்வாறே
தயோ: - அவ்விருவர்களுடைய
அநுசரா: - கூட்டாளிகளும்
ஆகம்ய - வந்து,
பீமஸம்காஶாந் - பயங்கரங்களான
ருதிரௌகாந் - ரத்தவெள்ளங்களை
அவாஸ்ருஜன் - வர்ஷித்தார்கள்.

सा तेन रुधिरौघेण वेदिर्जज्वाल मण्डिता ।
दृष्ट्वा वेदिं तथाभूतां राघवः क्रोधसंयुतः ॥
सहसाऽभिद्रुतो रामस्तावपश्यत्ततो दिवि ॥

ஸா தேன ருதிரௌகேண வேதிர்ஜஜ்வால மண்டிதா ।
த்ருஷ்ட்வா வேதிம் ததாபூதாம் ராகவ: க்ரோதஸம்யுத:
ஸஹஸாऽபித்ருதோ ராமஸ்தாவபஶ்யத் ததோ திவி ॥ 13

தேன - அந்த
ருதிரௌகேண - ரத்தவெள்ளத்தால்
மண்டிதா - பக்கத்தில் ஆக்ரமிக்கப்பெற்ற
ஸாவேதி: - அந்த யாகமேடை
ஜஜ்வால - ப்ரகாசித்தது.
வேதிம் - யாகமேடை
ததாபூதம் - அப்படியிருப்பதை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
ராகவ: - ரகுவம்சத்தவரான ஸ்ரீராமர்
க்ரோதஸம்யுத: - கோபமடைந்து
ராம: - ஸ்ரீராமர்
அபித்ருத: - வேகமாய்
தத: - எதிர்நோக்கி ஓடுபவராய்
தௌ - அப்போது
திவி - அவ்விருவர்களை
அபஶ்யத் - ஆகாசத்தில் பார்த்தார்.

तावापतन्तौ सहसा दृष्ट्वा राजीवलोचनः ।
लक्ष्मणं त्वथ संप्रेक्ष्य रामो वचनमब्रवीत् ॥

தாவாபதந்தௌ ஸஹஸா த்ருஷ்ட்வா ராஜீவலோசன: ।
லக்ஷ்மணம் த்வத ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய ராமோ வசனமப்ரவீத் ॥ 14

ராஜீவலோசன: - செந்தாமரைக் கண்ணரான
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸஹஸா - வேகமாய்
ஆபதந்தௌ - பூமியிலிறங்குகிற
தௌ - அவ்விருவர்களை
த்ருஷ்ட்வா ச - கண்டு, உடனே
அத - அப்பால்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரை
ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய - பார்த்து,
வசனம் - இந்த வார்த்தையை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

पश्य लक्ष्मण दुर्वृत्तान् राक्षसान् पिशिताशनान् ।
मानवास्त्रसमाधूताननिलेन यथा घनान् ॥

பஶ்ய லக்ஷ்மண துர்வ்ருத்தான் ராக்ஷஸான் பிஶிதாஶநாந் ।
மானவாஸ்த்ர ஸமாதூதாநநிலேன யதா கநாந் ॥ 15

லக்ஷ்மண - "லக்ஷ்மண!
துர்வ்ருத்தான் - துஷ்டக்ருத்யமுடைய

பிஸிதாஸநாந் - மாம்ஸத்தை புஜிக்கும்
ராக்ஷஸான் - ராக்ஷஸர்களை
அநிலேன - காற்றால்
கநாந் யதா - மேகங்களைபோல்
மான வாஸ்த்ர ஸமாதூத்தான் - மானவாஸ்த்ரத்தால் ஒதுக்கி விடப்பட்டவர்களாக
பஶ்ய - பார்.

मानवं परमोदारमस्त्रं परमभास्वरम् ।
चिक्षेप परमक्रुद्धो मारीचोरसि राघवः ॥

மானவம் பரமோதாரமஸ்த்ரம் பரம பாஸ்வரம் ।
சிக்ஷேப பரமக்ருத்தோ மாரீசோரஸி ராகவ: ॥ 16

பரம க்ருத்த: - வெகுகோபம் பூண்ட
ராகவ: - ராகவர்
பரமோதாரம் - அதிக கம்பீரமான
பரம பாஸ்வரம் - அதிக ப்ரகாசமுள்ள
மானவம் - மானவ
அஸ்த்ரம் - அஸ்த்ரத்தை
மாரீசோரஸி - மாரீசன் மார்பில்
சிக்ஷேப - விடுத்தார்.

स तेन परमास्त्रेण मानवेन समाहतः ।
संपूर्णं योजनशतं क्षिप्तः सागरसंप्लवे ॥

ஸ தேன பரமாஸ்த்ரேண மாநவேன ஸமாஹத: ।
ஸம்பூர்ணம் யோஜனஶதம் க்ஷிப்த: ஸாகரஸம்ப்லவே ॥ 17

தேன - அந்த
மாநவேன - மானவமென்கிற
பரமாஸ்த்ரேண - சிறந்த அஸ்த்ரத்தால்
ஸமாஹத: - அடிக்கப்பட்ட
ஸ: - அவன்
ஸம்பூர்ணம் - நிறைந்த
ஸாகர ஸம்ப்லவே - சமுத்ர ஜலத்தில்
யோஜன ஶதம் - நூறு யோஜனை தூரம்
க்ஷிப்த: - தள்ளிவிடப்பட்டான்.

विचेतनं विघूर्णन्तं शीतेषुबलताडितम् ।
निरस्तं दृश्य मारीचं रामो लक्ष्मणमब्रवीत् ॥

விசேதனம் விகூர்ணந்தம் ஶீதேஷுமுக தாடிதம் ।
நிரஸ்தம் த்ருஶ்ய மாரீசம் ராமோ லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ॥ 18

விசேதனம் - ஒன்றும் தெரியாமல் புத்தியற்ற
விகூர்ணந்தம் - ஜலத்தில் முழுகுகிற
ஶீதேஷு முகதாடிதம் - மானவாஸ்த்ர நுணியால் அடிக்கப்பட்ட
நிரஸ்தம் - திரஸ்கரிக்கப்பட்ட
மாரீசம் - மாரிசனை
த்ருஶ்ய - பார்த்து
ராம: - ஸ்ரீராமர்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணருக்கு
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

पश्य लक्ष्मण शीतेषुं मानवं धर्मसंहितम् ।
मोहयित्वा नयत्येनं न च प्राणैर्व्ययुज्यत ॥

பஶ்ய லக்ஷ்மண ஶீதேஷும் மானவம் தர்மஸம்ஹிதம் ।
மோஹயித்வா நயத்யேனம் ந ச ப்ராணைர் வ்யயுஜ்யத ॥ 19

லக்ஷ்மண - "லக்ஷ்மண!
ஶீதேஷும் - மந்தபாணமான
தர்ம ஸம்ஹிதம் - தர்மமுள்ள
மானவம் - மானவாஸ்த்ரத்தை
பஶ்ய - பார்.
ஏனம் - இவனை
மோஹயித்வா - புத்தியை மயக்கி
நயதி - கொண்டு போகிறது.
ப்ராணை: - ப்ராணங்கள்
வ்யயுஜ்யத ந ச - விடப்படவில்லை.

इमानपि वधिष्यामि निर्घृणान् दुष्टचारिणः ।
राक्षसान् पापकर्मस्थान् यज्ञघ्नान् पिशिताशनान् ॥

இமாநபி வதிஷ்யாமி நிர்க்ருணான் துஷ்டசாரிண: ।
ராக்ஷஸான் பாபகர்மஸ்தான் யஜ்ஞக்நாந் பிஶிதாஶநாந் ॥ 20

நிர்க்ருணான் - தயையற்ற
துஷ்டசாரிண: - துஷ்ட நடத்தையுள்ள
பாபகர்மஸ்தான் - பாப கர்மத்தை செய்பவர்களான
யஜ்ஞக்நாந் - யாகத்திற்கு இடையூறு செய்கிற
ருதிராஶநாந் - ரத்தத்தை குடிப்பவர்களான
இமாந் - இந்த
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களையும்
வதிஷ்யாமி - வதைக்கப் போகிறேன்.

इत्युक्त्वा लक्ष्मणं चाशु लाघवं दर्शयन्निव ।

संगृह्यास्त्रं ततो रामो दिव्यमाग्नेयमद्भुतम् ॥

सुबाहूरसि चिक्षेप स विद्धः प्रापतद्-भुवि ॥

இத்யுக்த்வா லக்ஷ்மணம் சாஶு லாகவம் தர்ஶயந்நிவ ।
ஸங்க்ருஹ்யாஸ்த்ரம் ததோராமோ திவ்யமாக்னேயமத்புதம் ॥
ஸுபாஹூரஸி சிக்ஷேப ஸ வித்த: ப்ராபதத் புவி ॥ 21

இதி - இவ்வாறு
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
உக்த்வா - சொல்லி,
தத: - பிறகு
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஆஶு - நொடியிலேயே
லாகவம் - லாகவத்தை
தர்ஶயந் இவ - காண்பிப்பவராகவே
திவ்யம் - திவ்யமான
அத்புதம் - அத்புதமான
ஆக்னேயம் - ஆக்னேய
அஸ்த்ரம் - அஸ்த்ரத்தை
ஸங்க்ருஹ்ய - கைப்பற்றி
ஸுபாஹூரஸி - சுபாஹுவின் மார்பில்
சிக்ஷேப - விடுத்தார்.
ஸ: - அவன்
வித்த: - அடிக்கப்பட்டவனாய்
புவி - பூமியில்
ப்ராபதத் - விழுந்தான்.

शेषान् वायव्यमादाय निजघान महायशाः ।

राघवः परमोदारो मुनीनां मुदमावहन् ॥

ஶேஷான் வாயவ்யமாதாய நிஜகான மஹாயஶா: ।
ராகவ: பரமோதாரோ முனீனாம் முதமாவஹன் ॥ 22

மஹாயஶா: - மஹாயசஸ்வியான
பரமோதார: - மிக கம்பீரமான
ராகவ: - ஸ்ரீராகவர்
முனீனாம் - முனிவர்களுக்கு
முதம் - ஸந்தோஷத்தை
ஆவஹன் - செய்பவராய்
வாயவ்யம் - வாயவ்யாஸ்த்ரத்தை

ஆதாய - எடுத்து,
ஶேஷான் - இதரர்களை
நிஜகான - கொன்றார்.

स हत्वा राक्षसान् सर्वान् यज्ञघ्नान् रघुनन्दनः ।

ऋषिभिः पूजितस्तत्र यथेन्द्रो विजयी पुरा ॥

ஸ ஹத்வா ராக்ஷஸான் ஸர்வான் யஞ்ஞக்நாந் ரகுநந்தன: ।
ரிஷிபி: பூஜிதஸ்தத்ர யதேந்த்ரோ விஜயீ புரா ॥ 23

ஸ: - அந்த
ரகு நந்தன: - ரகுவம்சத்தவர்
யஞ்ஞக்நாந் - யாகத்திற்கு இடையூறு செய்கின்ற
ஸர்வான் - எல்லா
ராக்ஷஸான் - ராக்ஷஸர்களையும்
ஹத்வா - கொன்று,
புரா - முன் காலத்தில்
விஜயே - ஜயத்தில்
இந்த்ர: யதா - இந்த்ரன்போல்
தத்ர - அங்கு
ரிஷிபி: - முனிவர்களால்
பூஜித: - பூஜிக்கப்பட்டார்.

अथ यज्ञे समाप्ते तु विश्वामित्रो महामुनिः ।

निरीतिका दिशो दृष्ट्वा काकुत्स्थमिदमब्रवीत् ॥

அத யஞ்ஞே ஸமாப்தே து விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
நிரீதிகா திஶோ த்ருஷ்ட்வா காகுத்ஸ்தமிதமப்ரவீத் ॥ 24

யஞ்ஞே - யாகம்
ஸமாப்தேது - முடிந்தவளவில்
மஹாமுனி: - மஹாமுனிவரான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
அத - ஸமஸ்த
திஶ: - திசைகளிலும்
நிரீதிகா - உபத்ரவம் ஒழிந்தவைகளாக
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
காகுத்ஸ்தம் - காகுத்ஸ்தரைப் பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

कृतार्थोऽस्मि महाबाहो कृतं गुरुवचस्त्वया ।
सिद्धाश्रममिदं सत्यं कृतं राम महायशः ॥

க்ருதார்தோऽஸ்மி மஹாபாஹோ க்ருதம் குருவசஸ்த்வயா ।
ஸித்தாஶ்ரம மிதம் ஸத்யம் க்ருதம் ராம மஹாயஶ: ॥ 25

மஹாபாஹோ - "மகா ப்ரபுவே!
மஹாயஶா: - மிகப் புகழ் பெற்றவனே!
ராம - ஸ்ரீராம!
க்ருதார்த: - க்ருதார்த்தனாக
அஸ்மி - ஆனேன்.
த்வயா - உன்னால்
குருவச: - ஆசார்ய ஆக்ஞை
க்ருதம் - நிறைவேற்றப்பட்டது
இதம் - இந்த
ஸித்தாஶ்ரமம் - ஸித்தாச்ரமம்
ஸத்யம் - உண்மையாக (பெயருக்குத் தகுந்தவாறு)
க்ருதம் - செய்யப்பட்டது.

स हि रामं प्रशस्यैवं ताभ्यां संध्यामुपागमत् ॥

ஸ ஹி ராமம் ப்ரஶஸ்யைவம் தாப்யாம் ஸந்த்யாமுபாகமத் ॥ 26

ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஸ: - அவர்
ஏவம் ப்ரஶஸ்ய - இவ்விதம் புகழ்ந்து
தாப்யாம் - அவர்களோடு
ஸந்த்யாம் - ஸந்த்யயை
உபாகமத் ஹி - ஸேவித்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
யஞ்ஞரக்ஷணம் நாம த்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஏகத்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 31

अथ तां रजनीं तत्र कृतार्थौ रामलक्ष्मणौ ।
ऊषतुर्मुदितौ वीरौ प्रहृष्टेनान्तरात्मना ॥

அத தாம் ரஜநீம் தத்ர க்ருதார்தௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ।
ஊஷதுர் முதிதௌ வீரௌ ப்ரஹ்ருஷ்டேநாந்தராத்மநா ॥ 1

க்ருதார்தௌ - ஏற்றுக்கொண்ட கார்யத்தை செய்தவர்களான
முதிதௌ - சந்தோஷமடைந்தவர்களான
வீரௌ - சூரர்களான
ராம லக்ஷ்மணௌ - ராமலக்ஷ்மணர்கள்
தம் - அந்த
ரஜநீம் அத - இரவையும்
தத்ர - அங்கேயே
ப்ரஹ்ருஷ்டேந - களிப்புற்ற
அந்தராத்மநா - மனதோடு
ஊஷது: - கழித்தார்கள்.

प्रभातायां तु शर्वर्यां कृतपौर्वाह्णिकक्रियौ ।
विश्वामित्रमृषींश्चान्यान् सहितावभिजग्मतुः ॥

ப்ரபாதயாம் து ஶர்வர்யாம் க்ருத பௌர்வாஹ்ணிக க்ரியௌ ।
விஶ்வாமித்ரம் ரிஷீம்ஶ்சான்யான் ஸஹிதாவபிஜக்மது: ॥ 2

ஶர்வர்யாம் - இரவு
ப்ரபாதாயாம் து - விடிந்தவளவில்
க்ருத பௌர்வாஹ்ணிக க்ரியௌ } - காலைக்கடன்களை முடித்தவர்களான
ஸஹிதவ் - ஒன்று சேர்ந்திருக்கிற இருவர்கள்
விஶ்வாமித்ரம் - விசுவாமித்ரருக்கும்
அன்யான் - மற்ற
ரிஷீன் ச - ரிஷிகளுக்கும்
அபிஜக்மது: - முன்வந்து சேர்ந்தார்கள்.

अभिवाद्य मुनिश्रेष्ठं ज्वलन्तमिव पावकम् ।
ऊचतुर्मधुरोदारं वाक्यं मधुरभाषिणौ ॥

அபிவாத்ய முனிஶ்ரேஷ்டம் ஜ்வலந்தமிவ பாவகம் ।
ஊசது: மதுரோதாரம் வாக்யம் மதுரபாஷிணௌ ॥ 3

பாவகம் - அக்னியைபோல்
ஜ்வலந்தம் - மிக்க தேஜஸ்ஸோடு விளங்குகிற

முனிஶ்ரேஷ்டம் - மாமுனிவரை
அபிவாத்ய - வந்தனம் செய்து,
மதுரபாஷிணௌ - மதுரமாய் பேசுகிறவர்கள்
மதுரோதாரம் - மிக மதுரமாயும் கம்பீரமாயுள்ள
வாக்யம் - வார்த்தையை
ஊசது: - பின்வருமாறு சொன்னார்கள்.

इमौ स्वो मुनिशार्दूल किंकरौ समुपस्थितौ ।
आज्ञापय यथेष्टं वै शासनं करवाव किम् ॥

இமௌ ஸ்வோ முனிஶார்தூல கிங்கரௌ ஸமுபஸ்திதௌ ।
ஆஞ்ஞாபய யதேஷ்டம்வை ஶாஸனம் கரவாவ கிம் ॥ 4

முனிஶார்தூல - முனிச்ரேஷ்டரே!
கிங்கரௌ - கட்டளையிடும் வேலையை செய்பவர்களான
ஸமுபஸ்திதௌ - அருகில் காத்திருக்கிற
இமௌஸ்ம - நாங்களிருவர்கள் இதோ இருக்கிறோம்.
இஷ்டம் யதா - இஷ்டம்போல்
ஆஞ்ஞாபய - கட்டளையிடும்.
கிம் - எந்த
ஶாஸனம் - கட்டளையும்
கரவாவ வை - செய்து முடிக்கிறோம்.

एवमुक्तास्ततस्ताभ्यां सर्व एव महर्षयः ।
विश्वामित्रं पुरस्कृत्य रामं वचनमब्रुवन् ॥

ஏவமுக்தாஸ் ததஸ் தாப்யாம் ஸர்வ ஏவ மஹர்ஷய: ।
விஶ்வாமித்ரம் புரஸ்க்ருத்ய ராமம் வசனமப்ருவன் ॥ 5

தாப்யாம் - அவ்விருவர்களால்
ஏவம் - இவ்வாறு
உக்தா: - சொல்லப்பட்ட
மஹர்ஷய: - மஹர்ஷிகள்
ஸர்வ ஏவ - எல்லோரும்
தத: - அப்பொழுது
விஶ்வாமித்ரம் - விசுவாமித்ரரை
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டு,
ராமம் - ஸ்ரீராமருக்கு
வசனம் - ஆலோசனைச் சொல்லை
அப்ருவன் - பின்வருமாறு சொன்னார்கள்:

मैथिलस्य नरश्रेष्ठ जनकस्य भविष्यति ।
यज्ञः परमधर्मिष्ठस्तत्र यास्यामहे वयम् ॥

மைதிலஸ்ய நரஶ்ரேஷ்ட ஜனகஸ்ய பவிஷ்யதி ।
யஞ்ஞ: பரமதர்மிஷ்டஸ் தத்ர யாஸ்யாமஹே வயம் ॥ 6

நரஶ்ரேஷ்ட - "புருஷோத்தமா!
மைதிலஸ்ய - மிதிலை நகரத்திற்கு மன்னவரான
ஜனகஸ்ய - ஜனகமஹாராஜாவினுடைய
பரமதர்மிஷ்ட: - பரமதார்மிகமான
யஞ்ஞ: - யாகம்
பவிஷ்யதி - நடக்கப் போகிறது.
தத்ர வயம் - அங்கு நாங்கள்
யாஸ்யாமஹே - செல்லப் போகிறோம்.

त्वं चैव नरशार्दूल सहास्माभिर्गमिष्यसि ।
अद्भुतं च धनूरत्नं तत्रैकं द्रष्टुमर्हसि ॥

த்வம் சைவ நரஶார்தூல ஸஹாஸ்மாபிர் கமிஷ்யஸி ।
அத்புதம் ச தனூரத்னம் தத்ரைகம் த்ரஷ்டுமர்ஹஸி ॥ 7

நரஶார்தூல - "மானிடச்ரேஷ்ட!
த்வம் ச - நீயும்
அஸ்மாபி: ஸஹ - எங்களோடு கூட
கமிஷ்யஸி - வருவாயாக.
தத்ர - அவ்விடத்தில்
அத்புதம் - ஆச்சர்யமான
தனூரத்னம் ச - ச்ரேஷ்டமான தனுஸ்ஸை
த்வம் ஏவ த்ருஷ்டும்- நீயே பார்க்க
அர்ஹஸி - தக்கவனாகிறாய்.

तद्धि पूर्वं नरश्रेष्ठ दत्तं सदसि दैवतैः ।
अप्रमेयबलं घोरं मखे परमभास्वरम् ॥

தத்தி பூர்வம் நரஶ்ரேஷ்ட தத்தம் ஸதஸி தைவதை: ।
அப்ரமேய பலம் கோரம் மகே பரம பாஸ்வரம் ॥ 8

நரஶ்ரேஷ்ட - "புருஷோத்தம!
அப்ரமேய பலம் - அளவற்ற பலமுடைய
பரம பாஸ்வரம் - மிக காந்தி பொருந்திய
கோரம் - போற்றத்தக்க
தத் - அந்த தனுஸ்
பூர்வம் - பூர்வத்தில்
மகே ஸதஸி - யாக ஸதஸ்ஸில்
தைவதை: - தேவதைகளால்
தத்தம் - கொடுக்கப்பட்டது.
ஹி - இது ப்ரஸித்தம்.

नास्य देवा न गन्धर्वा नासुरा न च राक्षसाः ।
कर्तुमारोपणं शक्ता न कथंचन मानुषाः ॥

நாஸ்ய தேவா ந கந்தர்வா நாஸுரா ந ச ராக்ஷஸா: ।
கர்து மாரோபணம் ஶக்த்தா ந கதஞ்சன மானுஷா: ॥ 9

அஸ்ய - ''இதனுடைய
ஆரோபணம் - நாணேற்றுதலை
கர்தும் ஶக்த்தா: - செய்ய சக்தர்கள்
தேவா: ந - தேவர்கள் இல்லை.
அஸுரா: ந - அஸுரர்கள் இல்லை.
ராக்ஷஸா: ச ந - ராக்ஷஸர்களும் இல்லை.
மானுஷா: - மனிதர்கள்
கதஞ்சன ந - அதிக ப்ரயாஸத்தாலும் இல்லை.
கந்தர்வா: - கந்தர்வர்களும் இல்லை.

धनुषस्तस्य वीर्यं तु जिज्ञासन्तो महीक्षितः ।
न शेकुरारोपयितुं राजपुत्रा महाबलाः ॥

தனுஷஸ் தஸ்ய வீர்யம் து ஜிஞ்ஞாஸந்தோ மஹீக்ஷித: ।
ந ஶேகுராரோபயிதும் ராஜபுத்ரா மஹாபலா: ॥ 10

தஸ்ய - அந்த
தனுஷ: - வில்லினுடைய
வீர்யம் - வீர்யத்தை
ஜிஞ்ஞாஸந்த: - அறிய விரும்புகிற
மஹாபலா: - வெகு பலசாலிகளான
மஹீக்ஷித: - ராஜாக்கள்
ராஜபுத்ரா: - ராஜகுமாரர்கள்
ஆரோபயிதும் ஹி - நாணேற்றக்கூட
ஶேகு: ந - சக்தர்களாக இல்லை.

तद्धनुर्नरशार्दूल मैथिलस्य महात्मनः ।
तत्र द्रक्ष्यसि काकुत्स्थ यज्ञं चाद्भुतदर्शनम् ॥

தத்தனுர் நரஶார்தூல மைதிலஸ்ய மஹாத்மன: ।
தத்ர த்ரக்ஷ்யஸி காகுத்ஸ்த யஞ்ஞம் ச அத்புததர்ஶனம் ॥

நரஶார்தூல - ''புருஷோத்தம!
காகுத்ஸ்த - ககுத்ஸ்த வம்சத்தில் பிறந்தவனே
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான
மைதிலஸ்ய - மிதிலை நகரத்து மன்னவருடைய
யஞ்ஞம் ச - யாகத்தையும்
தத்ர - அது காரணமாக

அத்புத தர்ஶனம் - பார்க்க ஆச்சர்யகரமான
தத் தனு: - அந்த வில்லையும்
த்ரக்ஷ்யஸி - காண்பாய்.

तद्धि यज्ञफलं तेन मैथिलेनोत्तमं धनुः ।
याचितं नरशार्दूल सुनाभं सर्वदैवतैः ॥

தத்தி யஞ்ஞபலம் தேன மைதிலேநோத்தமம் தனு: ।
யாசிதம் நரஶார்தூல ஸுநாபம் ஸர்வதைவதை: ॥ 11

நரஶார்தூல - ''புருஷோத்தம!
தத் உத்தமம் - அந்த சிறந்த
ஸுநாபம் - அழகான பிடியுடையதாயிருக்கிற
தனு: ஹி - வில்லோவெனில்
தேன - அந்த
மைதிலேந - மிதிலை நகரத்து மன்னவரால்
ஸர்வ தைவதை: - எல்லா தேவர்களோடும்
யஞ்ஞபலம் - யாகத்தின் பயனாக
யாசிதம் - யாசித்து அடையப்பட்டது.

आयागभूतं नृपतेस्तस्य वेश्मनि राघव ।
अर्चितं विविधैर्गन्धैर्धूपैश्चागरुगन्धिभिः ॥

ஆயாகபூதம் ந்ருபதேஸ்தஸ்ய வேஶ்மனி ராகவ ।
அர்சிதம் விவிதைர் கந்தைர் தூபைஶ்சாகருகந்திபி: ॥ 12

ராகவ - ''ஸ்ரீராகவனே!
தஸ்ய - அந்த
ந்ருபதே: - ராஜனின்
வேஶ்மனி - மாளிகையில்
ஆயாக பூதம் - தலைமையாக கொண்டாடப்பட்டது.
விவிதை: - நானாவிதமான
கந்தை: - கந்தங்களாலும்
அகரு கந்திபி: தூபை: ச - அகில் கட்டையின் பரிமளதூபங்களினாலும்
அர்சிதம் - ஆராதிக்கப்பட்டது.

एवमुक्त्वा मुनिवरः प्रस्थानमकरोत्तदा ।
सर्षिसङ्घः सकाकुत्स्थ आमन्त्र्य वनदेवताः ॥

ஏவமுக்த்வா முனிவர: ப்ரஸ்தான மகரோத் ததா ।
ஸர்ஷிஸங்க: ஸகாகுத்ஸ்த ஆமந்த்ர்ய வனதேவதா: ॥ 13

स्वस्ति वोऽस्तु गमिष्यामि सिद्धः सिद्धाश्रमादहम् ।
उत्तरे जाह्नवीतीरे हिमवन्तं शिलोच्चयम् ॥

ஸ்வஸ்தி வோऽஸ்து கமிஷ்யாமி ஸித்த: ஸித்தாஸ்ரமாதஹம் ।
உத்தரே ஜாஹ்நவீதீரே ஹிமவந்தம் ஶிலோச்சயம் ॥ 14

ஏவம் - இவ்வளவு
உக்த்வா - சொல்லிய பின்னர்
முனிவர: - முனிச்ரேஷ்டர்
ஸித்த: - "ஸித்தியடைந்த
அஹம் - நான்
ஸித்தாஸ்ரமாத் - ஸித்தாச்ரமத்திலிருந்து
உத்தரே - வடக்கில்
ஜாஹ்நவீதீரே - கங்கைக்கரையில்
ஹிமவந்தம் - ஹிமாவனென்கிற
ஶிலோச்சயம் - பர்வதத்தை நோக்கி
கமிஷ்யாமி - செல்லப் போகிறேன்.
வ: - உங்களுக்கு
ஸ்வஸ்தி - தெய்வகடாக்ஷம்
அஸ்து - உண்டாகட்டும்" என்று ஆசீர்வதித்து
ததா - அத்தருணத்தில்
வனதேவதா: - வனதேவதைகளையும்
ஆமந்த்ர்ய - வேண்டிக்கொண்டு
ஸர்ஷிஸங்க: - முனிவர் கூட்டத்தோடு கூடினவரான
ஸ காகுத்ஸ்த: - ககுத்ஸ்த வம்சத்திருவர்களோடு கூடினவராய்
ப்ரஸ்தானம் - ப்ரயாணத்தை
அகரோத் - செய்தார்.

प्रदक्षिणं ततः कृत्वा सिद्धाश्रममनुत्तमम् ।
उत्तरां दिशमुद्दिश्य प्रस्थातुमुपचक्रमे ॥

ப்ரதக்ஷிணம் தத: க்ருத்வா ஸித்தாஸ்ரம மனுத்தமம் ।
உத்தராம் திஶ முத்திஸ்ய ப்ரஸ்தாதுமுபசக்ரமே ॥ 15

தத: - அப்பொழுது
அனுத்தமம் - ஒப்பற்ற
ஸித்தாஸ்ரமம் - ஸித்தாச்ரமத்தை
ப்ரதக்ஷிணம் - ப்ரதக்ஷிணம்
க்ருத்வா - செய்து,
உத்தராம் - வடக்கு
திஶாம் - திசையை
உத்திஸ்ய - உத்தேசித்து
ப்ரஸ்தாதும் - புறப்பட
உபசக்ரமே - ஆரம்பித்தார்.

तं व्रजन्तं मुनिवरमन्वयादनुसारिणाम् ।
शकटीशतमात्रं तु प्रयाणे ब्रह्मवादिनाम् ॥

தம் வ்ரஜந்தம் முனிவரமன்வயாதனுஸாரிணாம் ।
ஶகடீஶதமாத்ரம் து ப்ரயாணே ப்ரஹ்மவாதிநாம் ॥ 16

வ்ரஜந்தம் - போய்க்கொண்டிருக்கும்
தம்முனிவரம் - அந்த முனிச்ரேஷ்டரை
அனுஸாரிணாம் - நோக்கி செல்பவனாய்
ப்ரஹ்மவாதிநாம் - வேதமோதுவர்களுடைய
ஶகடீஶத மாத்ரம் - நூற்றுக்கணக்கான வண்டிகள்
ப்ரயாணேது - யாத்ரையில்
அன்வயாத் - பின் சென்றன.

मृगपक्षिगणाश्चैव सिद्धाश्रमनिवासिनः ।
अनुजग्मुर्महात्मानं विश्वामित्रं महामुनिम् ॥
निवर्तयामास ततः पक्षिसङ्घान् मृगानपि ॥

ம்ருகபக்ஷிகணாஸ்சைவ ஸித்தாஸ்ரம நிவாஸின: ।
அனுஜக்முர் மஹாத்மானம் விஸ்வாமித்ரம் மஹா முனிம் ॥
நிவர்தயாமாஸ தத: பக்ஷிஸங்கான் ம்ருகாநபி ॥ 17

ஸித்தாஸ்ரம நிவாஸின: - ஸித்தாச்ரமத்தில் வஸிக்கிற
ம்ருக பக்ஷிகணா: ச - ம்ருகங்கள், பறவைகள் இவைகள் கூட்டங்களும்
மஹாத்மானம் - மஹாத்மாவான
மஹாமுனிம் - மஹாமுனிவரான
விஸ்வாமித்ரம் ஏவ - விச்வாமித்ரரையே
அனுஜக்மு: - பின்தொடர்ந்தன.
பக்ஷிஸங்கான் - பறவைக் கூட்டங்களையும்
ம்ருகாந் அபி - ம்ருகங்களையும்
தத: - அந்தஸ்தலத்திற்கே
நிவர்தயா மாஸ - திருப்பி அனுப்பினார்.

ते गत्वा दूरमध्वानं लम्बमाने दिवाकरे ।
वासं चक्रुर्मुनिगणाः शोणाकूले समाहिताः ॥

தே கத்வா தூரமத்வானம் லம்பமாநே திவாகரே ।
வாஸம் சக்ருர் முனிகணா: ஶோணாகூலே ஸமாஹிதா: ॥ 18

தே - அந்த
முனிகணா: - முனிகணங்கள்
தூரம் - தூரமான
அத்வானம் - வழியை

கத்வா - கடந்துசென்று,
திவாகரே - ஸூர்யன்
லம்பமாநே - அஸ்தமிக்கையில்
ஶோணாகூலே - சோணைநதிக்கரையில்
ஸமாஹிதா: - சேர்ந்தவர்களாய்
வாஸம் - வாஸத்தை
சக்ரு: - செய்தார்கள்.

तेऽस्तं गते दिनकरे स्नात्वा हुतहुताशनाः ।
विश्वामित्रं पुरस्कृत्य निषेदुरमितौजसः ॥

தே(அ)ஸ்தம் கதே தினகரே ஸ்நாத்வா ஹுதஹுதாஶநா: ।
விஶ்வாமித்ரம் புரஸ்க்ருத்ய நிஷேதுரமிதௌஜஸ: ॥ 19

தினகரே - ஸூர்யன்
அஸ்தம் கதே - அஸ்தமனத்தை அடைந்தவளவில்
தே - அவர்கள்
ஸ்நாத்வா - ஸ்நானம் செய்து,
ஹுதஹுதாஶநா: - அக்னிஹோத்ரம் செய்தவர்களாய்
அமிதௌஜஸ: - அளவற்ற தேஜஸ்ஸை உடையவர்களாய்
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டு,
நிஷேது: - உட்கார்ந்தார்கள்.

रामोऽपि सहसौमित्रिर्मुनींस्तानभिपूज्य च ।
अग्रतो निषसादाथ विश्वामित्रस्य धीमतः ॥

ராமோऽபி ஸஹஸௌமித்ரிர் முனீம்ஸ்தாநபிபூஜ்யச ।
அக்ரதோ நிஷஸாதாத விஶ்வாமித்ரஸ்ய தீமத: ॥ 20

ஸஹஸௌமித்ரி: - லக்ஷ்மணரோடு கூடின
ராம: அபி - ஸ்ரீராமரும்
தான் - அந்த
முனீன் ச - முனிவர்களை எல்லாம்
அபிபூஜ்ய - நமஸ்கரித்து
அத - பிறகு
தீமத: - தீமானான
விஶ்வாமித்ரஸ்ய - விச்வாமித்ரருடைய
அக்ரத: - முன்னிலையில் (ஸமீபத்தில்)
நிஷஸாத - உட்கார்ந்தார்.

अथ रामो महातेजा विश्वामित्रं महामुनिम् ।
पप्रच्छ नरशार्दूलः कौतूहलसमन्वितः ॥

அத ராமோ மஹாதேஜா விஶ்வாமித்ரம் மஹா முனிம் ।
பப்ரச்ச நரஶார்தூல: கௌதூஹல ஸமன்வித: ॥ 21

அத - இந்தஸ்திதியில்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
கௌதூஹல ஸமன்வித:- ஆசையோடு கூடினவராய்
முனிஶார்தூலம் - முனிச்ரேஷ்டரான
மஹாமுனிம் - மஹாமுனிவரான
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
பப்ரச்ச - பின்வருமாறு கேட்டார்.

भगवन् कोन्वयं देशः समृद्धवनशोभितः ।
श्रोतुमिच्छामि भद्रं ते वक्तुमर्हसि तत्त्वतः ॥

பகவன் கோ நவயம் தேஶ: ஸம்ருத்த வனஶோபித: ।
ஶ்ரோதுமிச்சாமி பத்ரம் தே வக்துமர்ஹஸி தத்த்வத: ॥ 22

பகவன் - ''பகவானே!
ஸம்ருத்த வனஶோபித:-செழிப்பான சோலைகளால் விளங்குகிற
அயம் - இது
க: நு - யாருடையதான
தேஶ: - தேசம்?
ஶ்ரோதும் - கேட்க
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.
தே பத்ரம் - தேவரீருக்கு இது விஷயத்தில் திருவுளமுவக்க வேண்டும்.
தத்த்வத: வக்தும் - உள்ளபடி சொல்ல
அர்ஹஸி - உரியவராகிறீர்.

चोदितो रामवाक्येन कथयामास सुव्रतः ।
तस्य देशस्य निखिलमृषिमध्ये महातपाः ॥

சோதிதோ ராம வாக்யேன கதயாமாஸ ஸுவ்ரத: ।
தஸ்ய தேஶஸ்ய நிகில ம்ருஷிமத்யே மஹாதபா: ॥ 23

ஸுவ்ரத: - நல்ல வ்ரதமுடைய
மஹாதபா: - மஹாதபஸ்வி
ராம வாக்யேன - ஸ்ரீராமர் சொல்லால்
சோதித: - ஏவப்பட்டவராய்
ரிஷிமத்யே - ரிஷிகளின் மத்தியில்
தஸ்ய - அந்த
தேஶஸ்ய - தேசத்தைப் பற்றிய
நிகிலம் - எல்லாவற்றையும்
கதயாமாஸ - பின்வருமாறு சொன்னார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
மிதிலா ப்ரஸ்தானம் நாம ஏகத்ரிம்ஶ: ஸர்க்க: ॥

த்வாத்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 32

ब्रह्मयोनिर्महानासीत् कुशो नाम महातपाः ।
अक्लिष्टव्रतधर्मज्ञः सज्जनप्रतिपूजकः ॥

ப்ரஹ்மயோனிர் மஹாநாஸீத் குஶோ நாம மஹாதபா: ।
அக்லிஷ்ட வ்ரத தர்மஜ்ஞ: ஸஜ்ஜன ப்ரதிபூஜக: ॥ 1

ப்ரஹ்மயோனி:	-	ப்ரஹ்மாவின் குமாரரான
மஹாந்	-	மஹானும்
மஹாதபா:	-	மஹாதபஸ்வியான
அக்லிஷ்ட வ்ரத தர்ம: ச	-	நோன்புகளையும் தவறாது நடத்துபவரும்
ஸஜ்ஜன ப்ரதிபூஜக:	-	பெரியவர்களை உபசரித்து பூஜிப்பவரும்
குஶ:	-	குசர்
நாம	-	என்ற பெயருடையவர்
ஆஸீத்	-	இருந்தார்.

स महात्मा कुलीनायां युक्तायां रघुनन्दन ।
वैदेह्यां जनयामास चतुरः सदृशान् सुतान् ॥
कुशाम्बं कुशनाभं च अधूर्तरजसं वसुम् ॥

ஸ மஹாத்மா குலீநாயாம் யுக்தாயாம் ரகுநந்தன ।
வைதேஹ்யாம் ஜனயாமாஸ சதுர: ஸத்ருஶான் ஸுதான் ॥
குஶாம்பம் குஶநாபம் ச அதூர்தரஜஸம் வஸும் ॥ 2

ரகு நந்தன	-	"ஸ்ரீரகுநந்தன!
ஸ:	-	அந்த
மஹாத்மா	-	மஹாத்மா
யுக்தாயாம்	-	தனக்குத் தகுந்த
குலீநாயாம்	-	நல்ல வம்சத்தில் பிறந்த
வைதேஹ்யாம்	-	வைதேஹியினிடத்தில்
குஶாம்பம்	-	குசாம்பன்,
குஶநாபம்	-	குசநாபன்,
அதூர்தரஜஸம்	-	அதூர்தரஜஸ்,
வஸும் ச	-	வஸு என்கிற
ஸத்ருஶான்	-	தம்மைப் போன்ற
சதுர:	-	நான்கு
ஸுதான்	-	பிள்ளைகளை
ஜனயாமாஸ	-	பெற்றார்.

दीप्तियुक्तान् महोत्साहान् क्षत्रधर्मचिकीर्षया ।
तानुवाच कुशः पुत्रान् धर्मिष्ठान् सत्यवादिनः ॥
क्रियतां पालनं पुत्रा धर्मं प्राप्स्यथ पुष्कलम् ॥

தீப்தியுக்தான் மஹோத்ஸாஹான் க்ஷத்ர தர்மசிகீர்ஷயா ॥
தானுவாச குஶ: புத்ரான் தர்மிஷ்டான் ஸத்யவாதின: ।
க்ரியதாம் பாலனம் புத்ரா தர்மம் ப்ராப்ஸ்யத புஷ்கலம் ॥ 3

குஶ:	-	குசர்
க்ஷத்ர தர்மசிகீர்ஷயா	-	க்ஷத்ரதர்மத்தை நடத்த வேணுமென்ற ஆவலால்
தீப்தி யுக்தான்	-	காந்தியுடைய
மஹோத்ஸாஹான்	-	உத்ஸாஹமுடைய
தர்மிஷ்டான்	-	தர்மிஷ்டர்களான
ஸத்ய வாதின:	-	உண்மையே பேசுகிற
தான்	-	அந்த
புத்ரான்	-	புத்ரர்களை பார்த்து
உவாச	-	சொன்னார்.
புத்ரா:	-	"புத்ரர்களே!
பாலனம்	-	பரிபாலனம்
க்ரியதாம்	-	செய்யவும்.
புஷ்கலம்	-	ஏராளமான
தர்மம்	-	தர்மத்தை
ப்ராப்ஸ்யத	-	அடையுங்கள்."

कुशस्य वचनं श्रुत्वा चत्वारो लोकसंमताः ।
निवेशं चक्रिरे सर्वे पुराणां नृवरास्तदा ॥

குஶஸ்ய வசனம் ஶ்ருத்வா சத்வாரோ லோகஸம்மதா: ।
நிவேஶம் சக்ரிரே ஸர்வே புராணாம் ந்ருவராஸ் ததா ॥ 4

குஶஸ்ய	-	குசருடைய
வசனம்	-	வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா	-	கேட்டு,
லோக ஸம்மதா:	-	உலகத்திற்கு இஷ்டர்களான
சத்வார:	-	நான்கு
ந்ருவரா:	-	நரச்ரேஷ்டர்கள்
ஸர்வே	-	எல்லோரும்
ததா	-	அப்பொழுது
புராணி	-	நகரங்களை
நிவேஶாம் சக்ரிரே	-	நிர்மானஞ் செய்தார்கள்.

कुशाम्बस्तु महातेजाः कौशाम्बीमकरोत् पुरीम् ।
कुशनाभस्तु धर्मात्मा पुरं चक्रे महोदयम् ॥

குஶாம்பஸ்து மஹாதேஜா: கௌஶாம்பீ மகரோத் புரீம் ।
குஶநாபஸ்து தர்மாத்மா புரம் சக்ரே மஹோதயம் ॥ 5

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
குஶாம்ப: து - குசாம்பரோவெனில்
கௌஶாம்பீம் - கௌசாம்பியெனும்
புரீம் - நகரத்தை
அகரோத் - நிர்மித்தார்.
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
குஶநாப: து - குசநாபரோவெனில்
மஹோதயம் - மஹோதயமென்கிற
புரம் - நகரத்தை
சக்ரே - நிர்மித்தார்.

अधूर्तरजसो राम धर्मारण्यं महीपतिः ।
चक्रे पुरवरं राजा वसुश्चक्रे गिरिव्रजम् ॥

அதூர்தரஜஸோ ராம தர்மாரண்யம் மஹீபதி: ।
சக்ரே புரவரம் ராஜா வஸுஶ்சக்ரே கிரிவ்ரஜம் ॥ 6

ராம - ஸ்ரீராம!
மஹீபதி: - மஹீபதியான
அதூர்தரஜஸ: - அதூர்தரஜஸ் என்பவர்
தர்மாரண்யம் - தர்மாரண்யமென்கிற
புரவரம் - சிறந்த நகரத்தை
சக்ரே - நிர்மாணஞ் செய்தார்.
ராஜா - ராஜாவான
வஸு: - வஸு என்பவர்
கிரி வ்ரஜம் - கிரிவ்ரஜம் என்கிற நகரத்தை
சக்ரே - நிர்மாணஞ் செய்தார்.

एषा वसुमती राम वसोस्तस्य महात्मनः ।
एते शैलवराः पञ्च प्रकाशन्ते समन्ततः ॥

ஏஷா வஸுமதீ ராம வஸோஸ்தஸ்ய மஹாத்மன: ।
ஏதே ஶைலவரா: பஞ்ச ப்ரகாஶந்தே ஸமந்தத: ॥ 7

ராம - ''ஸ்ரீராம!
ஏஷா - இந்த
வஸுமதீ - வஸுமதீ என்கிற தேசம்
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான
தஸ்ய - அந்த
வஸோ: - வஸுவினுடையது.
ஏதே பஞ்ச - இந்த ஐந்து
ஶைல வரா: - ச்ரேஷ்டமான பர்வதங்கள்
ஸமந்தத: - அதை சுற்றி
ப்ரகாஶந்தே - அழகாக அமைந்திருக்கின்றன.

सुमागधी नदी राम मागधान् विश्रुताऽऽययौ ।
पञ्चानां शैलमुख्यानां मध्ये मालेव शोभते ॥

ஸுமாகதீ நதீ ராம மாகதான் விஶ்ருதா ஆயயௌ ।
பஞ்சாநாம் ஶைல முக்யாநாம் மத்யே மாலேவ ஶோபதே ॥ 8

ராம - ஸ்ரீராம!
ஸுமாகதீ - அழகான மகததேசத்திலுண்டான
விஶ்ருதா - ப்ரஸித்தியுள்ள
நதீ - நதி
மாகதான் - மகததேசங்களை
ஆயயௌ - சுற்றி ஓடுகிறது.
பஞ்சாநாம் - ஐந்து
ஶைல முக்யாநாம் - பர்வத ச்ரேஷ்டங்களினுடைய
மத்யே - நடுவில்
மாலா இவ - மாலைபோல்
ஶோபதே - விளங்குகிறது.

सैषा हि मागधी राम वसोस्तस्य महात्मनः ।
पूर्वाभिचरिता राम सुक्षेत्रा सस्यमालिनी ॥

ஸைஷா ஹி மாகதீ ராம வஸோஸ்தஸ்ய மஹாத்மன: ।
பூர்வாபிசரிதா ராம ஸுக்ஷேத்ரா ஸஸ்யமாலிநீ ॥ 9

ராம - ''ஸ்ரீராம!
ஸ ஏஷா - அந்த இது
மாகதீ - மகததேசத்திலிருந்துண்டானது.
தஸ்ய - அந்த
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான
வஸோ: ஹி - வஸுவினுடையது.
ராம - ஸ்ரீராம
பூர்வாபிசரிதா - கிழக்கிலிருந்து மேற்கு நோக்கி வருகிறது.
ஸுக்ஷேத்ரா - சிறந்த கழனிகளமைந்துள்ளது.
ஸஸ்யமாலிநீ - செழிப்புற்ற நெற்பயிர்களால் விளங்குகிறது.

कुशनाभस्तु राजर्षिः कन्याशतमनुत्तमम् ।
जनयामास धर्मात्मा घृताच्यां रघुनन्दन ॥

குஶநாபஸ்து ராஜர்ஷி: கன்யாஶத மனுத்தமம் ।
ஜனயாமாஸ தர்மாத்மா க்ருதாச்யாம் ரகுநந்தன ॥ 10

ரகு நந்தன - "ஸ்ரீரகுநந்தனா!
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
ராஜர்ஷி: - ராஜர்ஷியான
குஶநாப: து - குசநாபரோ என்றால்
க்ருதாச்யாம் - கிருதாசி என்னும் மனைவியிடத்தில்
அனுத்தமம் - ஒப்பற்ற
கன்யா ஶதம் - நூறு பெண் குழந்தைகளை
ஜனயாமாஸ - உண்டாக்கினார்.

तास्तु यौवनशालिन्यो रूपवत्यः स्वलंकृताः ।
उद्यानभूमिमागम्य प्रावृषीव शतह्रदाः ॥

தாஸ்து யௌவன ஶாலின்யோ ரூபவத்ய: ஸ்வலங்க்ருதா: ।
உத்யான பூமி மாகம்ய ப்ராவ்ருஷீவ ஶதஹ்ரதா: ॥ 11

गायन्त्यो नृत्यमानाश्च वादयन्त्यश्च राघव ।
आमोदं परमं जग्मुर्वराभरणभूषिताः ॥

காயந்த்யோ ந்ருத்யமாநாஶ்ச வாதயந்த்யஶ்ச ராகவ ।
ஆமோதம் பரமம் ஜக்முர் வராபரண பூஷிதா: ॥ 12

ராகவ - ஸ்ரீராகவ!
யௌவன ஶாலின்ய:- யௌவனபர்வமடைந்த
ரூபவத்ய: - அழகான, நல்ல ரூபமுள்ள
ஸ்வலங்க்ருதா: - நன்கு அலங்கரிக்கப்பட்ட
வராபரண பூஷிதா: - சிறந்த ஆபரணங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்ட
தா: து - அவர்கள்
ப்ராவ்ருஷி - மழை காலத்தில்
ஶதஹ்ரதா: - மின்னற் கொடிகள்
இவ - போல்
உத்யான பூமிம் - சிங்காரத் தோட்டத்தை
ஆகம்ய - அடைந்து
காயந்த்ய: - பாடுபவர்களாயும்
ந்ருத்யமாநா: ச - ஆடுபவர்களாயும்
வாதயந்த்ய: ச - வாத்யங்களை வாசிப்பவர்களாயும்
பரமம் - அதிக

ஆமோதம் - ஸந்தோஷத்தை
ஜக்மு: - அடைந்திருந்தார்கள்.

अथ ताश्चारुसर्वाङ्ग्यो रूपेणाप्रतिमा भुवि ।
उद्यानभूमिमागम्य तारा इव घनान्तरे ॥

அத தாஶ்சாருஸர்வாங்க்யோ ரூபேணாப்ரதிமா புவி ।
உத்யான பூமிமாகத்ய தாரா இவ கநாந்தரே ॥ 13

சாருஸர்வாங்க்ய: - இனிமையான அவயவங்களையுடைய
புவி - உலகில்
ரூபேண - அழகால்
அப்ரதிமா: - ஒப்பற்றவர்களான
தா: - அவர்கள்
உத்யான பூமிம் - சிங்காரத் தோட்டத்தை
ஆகம்ய - அடைந்து
அத - மேற்சொன்னவாறு இருக்கையில்
கநாந்தரே - மேகத்தினிடையில்
தாரா: இவ - நக்ஷத்திரங்கள்போல இருந்தார்கள்.

ताः सर्वगुणसंपन्ना रूपयौवनसंयुताः ।
दृष्ट्वा सर्वात्मको वायुरिदं वचनमब्रवीत् ॥

தா: ஸர்வ குணஸம்பந்நா ரூபயௌவன ஸம்யுதா: ।
த்ருஷ்ட்வா ஸர்வாத்மகோ வாயுரிதம் வசனம் அப்ரவீத் ॥ 14

ஸர்வாத்மகோ - எல்லாப் ப்ராணிகட்கும் ப்ராணபூதனான
வாயு: - வாயுபகவான்
ரூபயௌவன ஸம்யுதா:- ரூபம் யௌவனமிவைகளோடு விளங்குகிற
ஸர்வ குண ஸம்பந்நா:- எல்லா குணங்களுமமைந்த
தா: த்ருஷ்ட்வா - அவர்களை பார்த்து,
இதம் - இனி வரப்போகிற
வசனம் - வார்த்தையை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

अहं वः कामये सर्वा भार्या मम भविष्यथ ।
मानुषस्त्यज्यतां भावो दीर्घमायुरवाप्स्यथ ॥

அஹம் வ: காமயே ஸர்வா பார்யா மம பவிஷ்யத ।
மானுஷஸ் த்யஜ்யதாம் பாவோ தீர்கமாயு ரவாப்ஸ்யத ॥ 15

அஹம் - நான்
வ: - உங்கள்
ஸர்வா - எல்லோரையும்

காமயே - விரும்புகிறேன்.
மம - எனக்கு
பார்யா: - பார்யைகளாக
பவிஷ்யத - ஆகுங்கள்.
மானுஷ: பாவ: - மானிட பாவம்
த்யஜ்யதாம் - விடப்படட்டும்.
தீர்கம் - தீர்க்கமான
ஆயு: - ஆயுளை
அவாப்ஸ்யத - அடையுங்கள்.

चलं हि यौवनं नित्यं मानुषेषु विशेषतः ।
अक्षय्यं यौवनं प्राप्ता अमर्यश्च भविष्यथ ॥

சலம் ஹி யௌவனம் நித்யம் மானுஷேஷு விஶேஷத: ।
அக்ஷய்யம் யௌவனம் ப்ராப்தா அமர்யஶ்ச பவிஷ்யத ॥ 16

நித்யம் - எப்பொழுதும்
விஶேஷத: - விசேஷமாய்
மானுஷேஷு - மனுஷ்யஜன்மத்தில்
யௌவனம் - யௌவனபர்வம்
சலம் - நீடித்து நில்லாதது.
ஹி - ஆதலால்
அக்ஷய்யம் - அழிவற்ற,
யௌவனம் - இள்மை பர்வத்தை
ப்ராப்தா - அடைந்தவர்களாய்
அமர்யா: ச - தேவஸ்த்ரீகளாய்
பவிஷ்யத - ஆகுங்கள்.

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा वायोरक्लिष्टकर्मणः ।
अपहास्य ततो वाक्यं कन्याशतमथाब्रवीत् ॥

தஸ்ய தத் வசனம் ஶ்ருத்வா வாயோரக்லிஷ்டகர்மண: ।
அபஹாஸ்ய ததோ வாக்யம் கன்யாஶத மதாப்ரவீத் ॥ 17

கன்யா ஶதம் - நூறு கன்னிகைகளும்
தஸ்ய - அந்த
அக்லிஷ்ட கர்மண: - தடுத்தற்கரிய தொழிலையுடைய
வாயோ: - வாயுபகவானுடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தத: - அதனால்

அபஹாஸ்ய - சிரித்து,
அத - இனிச்சொல்லப்போகிற ப்ரகாரம்
வாக்யம் - தர்மநியமத்தை
அபாஷத - சொன்னார்கள்.

अन्तश्चरसि भूतानां सर्वेषां त्वं सुरोत्तम ।
प्रभावज्ञाश्च ते सर्वाः किमस्मानवमन्यसे ॥

அந்தஶ்சரஸி பூதாநாம் ஸர்வேஷாம் த்வம் ஸுரோத்தம ।
ப்ரபாவஜ்ஞாஶ்ச தே ஸர்வா: கிமஸ்மாநவமன்யஸே ॥ 18

ஸுரோத்தம - "தேவஶ்ரேஷ்டரே!
த்வம் ஸர்வேஷாம் - நீர் எல்லா
பூதாநாம் - ப்ராணிகளுடைய
அந்த: - உடம்பினுள்
சரஸி - புகுந்து சஞ்சரிக்கிறீர்.
ஸர்வா: து - எல்லோருமே
தே ப்ரபாவஜ்ஞா: - உமது மஹிமையை அறிந்தவர்கள்.
கிம் அஸ்மாந் - ஏன் எங்களை
அவமன்யஸே - அவமானம் செய்கிறீர்.

कुशनाभसुताः सर्वाः समर्थास्त्वां सुरोत्तम ।
स्थानाच्च्यावयितुं देवं रक्षामस्तु तपो वयम् ॥

குஶநாபஸுதா: ஸர்வா: ஸமர்தாஸ் த்வாம் ஸுரோத்தம ।
ஸ்தாநாச்ச்யாவயிதும் தேவம் ரக்ஷாமஸ்து தபோ வயம் ॥ 19

ஸுரோத்தம - தேவஶ்ரேஷ்டரே!
குஶநாப ஸுதா: - குசநாபரின் பெண்களான
வயம் - நாங்கள்
ஸர்வா: - எல்லோரும்
தேவம் - தேவனானாலும்
த்வாம் - உம்மை
ஸ்தாநாத் - பதவியிலிருந்து
ச்யாவயிதும் - தள்ள
ஸமர்தா: - ஸாமர்த்யமுடையவர்கள்
து - ஆனபோதிலும்
தப: - தபஸ்ஸை
ரக்ஷாம: - காப்பாற்றுகிறோம்.

मा भूत्स कालो दुर्मेधः पितरं सत्यवादिनम् ।
नावमन्यस्व धर्मेण स्वयं वरमुपास्महे ॥

மா பூத் ஸ காலோ துர்மேத: பிதரம் ஸத்யவாதினம் ।
நாவமன்யஸ்வ தர்மேண ஸ்வயம்வரமுபாஸ்மஹே ॥ 20

துர்மேத: - "துர்புத்தியுள்ளவரே!
ஸத்ய வாதினம் - உண்மை பேசுகிற
பிதரம் - தகப்பனாரை
ந அவமன்யஸ்வ - அவமதிக்காதேயும்:
ஸ: கால: - அவர் யமனாக
மா பூத் - ஆகவேண்டாம்.
தர்மேண - தர்மத்தோடு
ஸ்வயம் - தாமே
வரம் உபாஸ்மஹே - பதியை அடைந்து கொள்ளுகிறோம்.

पिता हि प्रभुरस्माकं दैवतं परमं हि सः ।
यस्य नो दास्यति पिता स नो भर्ता भविष्यति ॥

பிதா ஹி ப்ரபுரஸ்மாகம் தைவதம் பரமம் ஹி ஸ: ।
யஸ்ய நோ தாஸ்யதி பிதா ஸ நோ பர்தா பவிஷ்யதி ॥ 21

பிதா - "தகப்பனார்
ஹி - அன்றோ
அஸ்மாகம் - எங்களுக்கு
ப்ரபு: - ப்ரபு. (தலைவர்.)
ஸ: - அவர்
பரமம் தைவதம் - சிறந்த தைவம்.
ஹி - ஆதலால்
ந: - எங்களுடைய
பிதா - தகப்பனார்
யஸ்ய - எவருக்கு
தாஸ்யதி - கொடுக்கிறாரோ
ஸ: ந: - அவரே எங்களுக்கு
பர்தா - பர்தாவாக
பவிஷ்யதி - ஆவார்.

तासां तद्वचनं श्रुत्वा वायुः परमकोपनः ।
प्रविश्य सर्वगात्राणि बभञ्ज भगवान् प्रभुः ॥

தாஸாம் தத் வசனம் ஶ்ருத்வா வாயு: பரமகோபன: ।
ப்ரவிஶ்ய ஸர்வகாத்ராணி பபஞ்ஜ பகவான் ப்ரபு: ॥ 22

ப்ரபு: - ப்ரபுவான
வாயு: பகவான் - வாயுபகவான்
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
பரம கோபன: - மிக்க கோபங்கொண்டவராய்

தாஸாம் - அவர்களுடைய
ஸர்வ காத்ராணி - எல்லா அவயவங்களையும்
ப்ரவிஶ்ய - புகுந்து
பபஞ்ஜ - முடமாக்கினார்.

ताः कन्या वायुना भग्ना विविशुर्नृपतेर्गृहम् ।
प्रापतन् भुवि संभ्रान्ताः सलज्जाः साश्रुलोचनाः ॥

தா: கன்யா வாயுநா பக்நா விவிஶுர் ந்ருபதேர்க்ருஹம் ।
ப்ராபதன் புவி ஸம்ப்ராந்தா: ஸலஜ்ஜா: ஸாஶ்ருலோசநா: ॥ 23

வாயுநா - வாயுவினால்
பக்நா - முடக்கப்பட்டவர்களாய்
தா: - அந்த
கன்யா: - கன்னிகைகள்
ஸம்ப்ராந்தா: - மனங்கலங்கினவர்களாய்
ஸலஜ்ஜா: - வெட்கமுடையவர்களாய்
ஸாஶ்ருலோசநா: - கண்ணீரோடு கூடின கண்களையுடையவர்களாய்
ந்ருபதே: - அரசனுடைய
க்ருஹம் விவிஶு: - வீட்டினுள் புகுந்தார்கள்.
புவி - பூமியில்
ப்ராபதன் - விழுந்தார்கள்.

स च ता दयिता दीनाः कन्याः परमशोभनाः ।
दृष्ट्वा भग्नास्तदा राजा संभ्रान्त इदमब्रवीत् ॥

ஸ ச தா தயிதா தீநா: கன்யா: பரமஶோபநா: ।
த்ருஷ்ட்வா பக்நாஸ்ததா ராஜா ஸம்ப்ராந்த இதமப்ரவீத் ॥ 24

ஸ: ராஜா - அந்த ராஜா
தா: - அந்த
தயிதா: - அருமையான
பரமஶோபநா: - அதிக அழகுள்ள
கன்யா: - கன்னிகைகளை
தீநா: - துக்கித்தவர்களாயும்
பக்நா: ச - முடக்கப்பட்டவர்களாகவும்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
ஸம்ப்ராந்த: - திடுக்கிட்டவராய்
ததா - அப்பொழுது
இதம் - இந்த சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்:

किमिदं कथ्यतां पुत्र्यः को धर्ममवमन्यते ।
कुब्जाः केन कृताः सर्वा वेष्टन्त्यो नाभिभाषथ ॥

கிமிதம் கத்யதாம் புத்ர்ய: கோ தர்மமவமன்யதே ।
குப்ஜா: கேன க்ருதா: ஸர்வா வேஷ்டந்த்யோ நாபிபாஷத ॥ 25

புத்ர்ய: - 'புத்ரிகளே!
இதம் கிம் - இது என்ன?
கத்யதாம் - சொல்லப்படட்டும்.
க: தர்மம் - எவன் தர்மத்தை
அவமன்யதே - அவமானம் செய்கிறான்?
கேன - எவனாலே
குப்ஜா: - கூனிகளாக
வேஷ்டந்த்ய: - சுழண்டவர்களாய்
க்ருதா: - பண்ணப்பட்டவர்களானீர்கள்?
ஸர்வா: - எல்லோரும்
அபி பாஷத ந - பதில் சொல்கிறீர்களில்லை.

श्रोतुमिच्छामि तत्पुत्र्यो यस्येदं कर्म गर्हितम् ॥

ஶ்ரோது மிச்சாமி தத்புத்ர்யோ யஸ்யேதம் கர்ம கர்ஹிதம் । 26

புத்ர்ய: - "புத்ரிகளே!
இதம் - இந்த
கர்ஹிதம் - நிந்திக்கத்தக்க
கர்ம - காரியம்
கஶ்ய - எவனுடையது?
தம் - அதை
ஶ்ரோதும் - கேட்க
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.

एवं राजा विनिश्वस्य समाधिं संदधे ततः ॥

ஏவம் ராஜா விநிஶ்வஸ்ய ஸமாதிம் ஸந்ததே தத: ॥ 27

ராஜா - ராஜா
ஏவம் - இவ்வாறு
விநிஶ்வஸ்ய - பெருமூச்செறிந்து
தத: - பிறகு
ஸமாதிம் - ஊக்கத்தை
ஸந்ததே - அடைந்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகியே: ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
குஶநாபகன்யோபாக்யானம் நாம த்வாத்ரிம்ஶ: ஸர்க்க:

த்ரய ஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 33

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा कुशनाभस्य धीमतः ।
शिरोभिश्चरणौ स्पृष्ट्वा कन्याशतमभाषत ॥

தஸ்ய தத் வசனம் ஶ்ருத்வா குஶநாபஸ்ய தீமத: ।
ஶிரோபிஶ் சரணௌ ஸ்ப்ருஷ்ட்வா கன்யாஶதமபாஷத ॥ 1

தீமத: - தீமானான
தஸ்ய - அந்த
குஶ நாபஸ்ய - குசநாபருடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
கன்யா ஶதம் - நூறு பெண்கள்
ஶிரோபி: - தலைவணங்கி
சரணௌ - பாதங்களை
ஸ்ப்ருஷ்ட்வா - ஸேவித்து
அபாஷத - சொல்லின.

वायुः सर्वात्मको राजन् प्रधर्षयितुमिच्छति ।
अशुभं मार्गमास्थाय न धर्मं प्रत्यवेक्षते ॥
सोऽस्माभिरुक्तः सर्वाभिर्वायुः कामवशं गतः ॥

வாயு: ஸர்வாத்மகோ ராஜன் ப்ரதர்ஷயிதுமிச்சதி ।
அஶுபம் மார்க மாஸ்தாய ந தர்மம் ப்ரத்யவேக்ஷதே ॥
ஸோऽஸ்மாபிருக்த: ஸர்வாபிர்வாயு: காமவஶம் கத: ॥ 2

ராஜன் - "ஹே ராஜன்!
ஸர்வாத்மக: - எல்லோருடைய உள்ளத்திலுமுள்ளவனான
வாயு: - வாயுபகவான்
தர்மம் - தர்மமார்க்கத்தை
ப்ரத்ய வேக்ஷதே ந - அனுஸரிக்கவில்லை.
அஶுபம் மார்கம் - கெட்ட வழியை
ஆஸ்தாய - அடைந்து,
ப்ரதர்ஷயிதும் - அவமானம் செய்ய
இச்சதி - விரும்புகிறான்.
அஸ்மாபி: - எங்கள்
ஸர்வாபி: - எல்லோராலும்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
ஸ: வாயு: - அந்த வாயுபகவான்

காமவஶம்	-	காமவசத்தை
கத:	-	அடைந்தான்.

पितृमत्यः स्म भद्रं ते स्वच्छन्दे न वयं स्थिताः ।
पितरं नो वृणीष्व त्वं यदि नो दास्यते तव ॥

பித்ருமத்ய: ஸ்ம பத்ரம் தே ஸ்வச்சந்தே ந வயம் ஸ்திதா: ।
பிதரம் நோ வ்ருணீஷ்வ த்வம் யதி நோ தாஸ்யதே தவ ॥ 3

பித்ரு மத்ய:	-	''தந்தையையுடையவர்களாக
ஸ்ம	-	இருக்கிறோம்.
ஸ்வச்சந்தே	-	ஸ்வாதந்த்ரியமுடையவர்களாக
வயம்	-	நாங்கள்
ஸ்தித: ந	-	இல்லை.
த்வம்	-	நீர்
ந:	-	எங்களுடைய
பிதரம்	-	பிதாவை
வ்ருணீஷ்வ	-	கேளும்.
ந:	-	எங்களை
தவ	-	உமக்கு
தாஸ்யதே யதி	-	விவாஹஞ் செய்து கொடுப்பாராகில்
தே	-	உம்க்கு
பத்ரம்	-	பாக்யம்.''

तेन पापानुबन्धेन वचनं नप्रतीच्छता ।
एवं ब्रुवत्यः सर्वा स्म वायुना निहता भृशम् ॥

தேன பாபாநுபந்தேன வசனம் ந ப்ரதீச்சதா ।
ஏவம் ப்ருவத்ய: ஸர்வா: ஸ்ம வாயுநா நிஹதா ப்ருஶம் ॥ 4

ஏவம்	-	''மேற்கூறியவிதம்
ப்ருவத்ய:	-	பேசிய
ஸர்வா:	-	எல்லோரும்
வசனம்	-	தர்மமொழியை
ந ப்ரதீச்சதா	-	ஏற்றுக்கொள்ளாத
பாபநுபந்தேன	-	அதர்மமார்க்கத்தையனுஸரித்த
தேன வாயுநா	-	அந்த வாயுவினால்
ப்ருஶம்	-	மிகவும்
நிஹதா: ஸ்ம	-	சிக்ஷிக்கப்பட்டவர்களாய் ஆகின்றோம்.

तासां तद्वचनं श्रुत्वा राजा परमधार्मिकः ।
प्रत्युवाच महातेजाः कन्याशतमनुत्तमम् ॥

தாஸாம் தத் வசனம் ஶ்ருத்வா ராஜா பரம தார்மிக: ।
ப்ரத்யுவாச மஹாதேஜா: கன்யாஶத மனுத்தமம் ॥ 5

தாஸாம்	-	அவர்களுடைய
வசனம்	-	வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா	-	கேட்டு
பரம தார்மிக: து	-	வெகு தர்மிஷ்டரும்
மஹாதேஜா:	-	மஹாதேஜஸ்வியுமான
ராஜா	-	ராஜா
அனுத்தமம்	-	ஒப்பற்ற அந்த
கன்யா ஶதம்	-	நூறு கன்னிகைகளை பார்த்து
ப்ரத்யுவாச	-	பின்வருமாறு பதில் சொன்னார்:

क्षान्तं क्षमावतां पुत्र्यः कर्तव्यं सुमहत् कृतम् ।
ऐकमत्यमुपागम्य कुलं चावेक्षितं मम ॥

க்ஷாந்தம் க்ஷமாவதாம் புத்ர்ய: கர்தவ்யம் ஸுமஹத் க்ருதம் ।
ஐகமத்யமுபாகம்ய குலம் சாவேக்ஷிதம் மம ॥ 6

புத்ர்ய:	-	''புத்ரிகளே!
க்ஷமாவதாம்	-	பொறுமையுடையோர்களுக்குள்
கர்தவ்யம்	-	செய்யத் தக்கதான
க்ஷாந்தம்	-	பொறுமை
ஸுமஹத்	-	நன்றாக
க்ருதம்	-	செய்யப்பட்டது.
ஐகமத்யம்	-	ஒற்றுமையை
உபாகம்ய	-	அடைந்து
மம	-	என்னுடைய
குலம் ச	-	குலமும்
ஆவேக்ஷிதம்	-	கௌரவிக்கப்பட்டது.

अलंकारो हि नारीणां क्षमा हि पुरुषस्य वा ॥

அலங்காரோ ஹி நாரீணாம் க்ஷமா ஹி புருஷஸ்ய வா ॥ 7

க்ஷமா ஹி	-	''பொறுமையே
நாரீணாம்	-	ஸ்த்ரீகளுக்கு
புருஷஸ்ய வா	-	புருஷனுக்கும்
அலங்கார:	-	அழகு,
ஹி	-	இது ப்ரஸித்தம்.

दुष्करं तद्धि वः क्षान्तं त्रिदशेषु विशेषतः ।
यादृशी वः क्षमा पुत्र्यः सर्वासामविशेषतः ॥

துஷ்கரம் தத்தி வ: க்ஷாந்தம் த்ரிதஶேஷு விஶேஷத: ।
யாத்ருஶீ வ: க்ஷமா புத்ர்ய: ஸர்வாஸாமவிஶேஷத: ॥ 8

வ: - ''உங்களுக்கு
விஶேஷத: - முக்யமாய்
த்ரிதஶேஷு - தேவர்கள் விஷயத்தில்
தத் - அந்த
க்ஷாந்தம் - பொறுமையுண்டானது
துஷ்கரம் ச - அரிய குணமே;
புத்ர்ய: - புத்ரிகளே!
வ: - உங்கள்
ஸர்வாஸாம் - எல்லோருடைய
அவிஶேஷத: - ஒரே மனமாகப் பாராட்டிய
க்ஷமா - பொறுமை
யாத்ருஶீ - எதோடு ஒப்பிட்டுச்சொல்லக்கூடும்? வெகு சிலாக்யம்.

क्षमा दानं क्षमा सत्यं क्षमा यज्ञश्च पुत्रिकाः ।
क्षमा यशः क्षमा धर्मः क्षमायां विष्ठितं जगत् ॥

க்ஷமா தானம் க்ஷமா ஸத்யம் க்ஷமா யஞ்ஞஶ்ச புத்ரிகா: ।
க்ஷமா யஶ: க்ஷமா தர்ம: க்ஷமாயாம் விஷ்டிதம் ஜகத் ॥ 9

புத்ரிகா: - ''புத்ரிகளே!
க்ஷமா - பொறுமை
தானம் - தானம்;
க்ஷமா - பொறுமை
ஸத்யம் - ஸத்யம்;
க்ஷமா யஞ்ஞ: - பொறுமை யாகம்;
ச க்ஷமா - இன்னும் பொறுமை
யஶ: - கீர்த்தி;
க்ஷமா தர்ம: - பொறுமை தர்மம்;
க்ஷமாயாம் - பொறுமையில்
ஜகத் - உலகம்
விஷ்டிதம் - நிலைநிற்கிறது.

विसृज्य कन्याः काकुत्स्थ राजा त्रिदशविक्रमः ।
मन्त्रज्ञो मन्त्रयामास प्रदानं सह मन्त्रिभिः ॥
देशे काले प्रदानस्य सदृशे प्रतिपादनम् ॥

விஸ்ருஜ்ய கன்யா: காகுத்ஸ்த ராஜா த்ரிதஶவிக்ரம: ।
மந்த்ரஞ்ஞோ மந்த்ரயாமாஸ ப்ரதானம் ஸஹ மந்த்ரிபி: ।
தேஶே காலே ப்ரதானஸ்ய ஸத்ருஶே ப்ரதிபாதனம் ॥ 10

காகுத்ஸ்த - ''காகுத்ஸ்த!
கன்யா: - கன்னிகைகளை
விஸ்ருஜ்ய - அனுப்பிவிட்டு,
த்ரிதஶ விக்ரம: - தேவர்கள் போன்ற பராக்ரமமுடைய
மந்த்ரஞ்ஞ: - மந்த்ராலோசனையறிந்த
ராஜா - ராஜா
மந்த்ரிபி: - மந்த்ரிமார்களோடு
ஸஹ - கூட
ப்ரதானம் - கன்னிகைகளை விவாஹஞ் செய்து கொடுப்பதையும்
ப்ரதானஸ்ய - விவாஹஞ் செய்து கொடுப்பதின்
தேஶே காலே - இடம், காலம்
ஸத்ருஶே - தகுந்த இடம் இவைகளின்
ப்ரதி பாதனம் - செய்தலையும் பற்றி
மந்த்ரயாமாஸ - ஆலோசித்தார்.

एतस्मिन्नेव काले तु चूली नाम महामुनिः ।
ऊर्ध्वरेताः शुभाचारो ब्राह्मं तप उपागमत् ॥

ஏதஸ்மிந்நேவ காலே துசூலீ நாம மஹாமுனி: ।
ஊர்த்வரேதா: ஶுபாசாரோ ப்ராஹ்மம் தப உபாகமத் ॥ 11

து - இதன்றி
ஏதஸ்மிந் ஏவ - இதே
காலே - காலத்தில்
ஊர்த்வரேதா: - நழுவாத இந்த்ரியமுடைய
ஶுபாசார: - ஆசாரசீலரான
சூலீ - சூலியென்று
நாம - ப்ரஸித்தரான
மஹாமுனி: - மஹாமுனிவர்
ப்ராஹ்மம் - ப்ரஹ்மத்யான
தப: - தபஸ்ஸை
உபாகமத் - புரிந்தார்.

तप्यन्तं तमृषिं तत्र गन्धर्वी पर्युपासते ।
सोमदा नाम भद्रं ते ऊर्मिलातनया तदा ॥

தப்யந்தம் தம்ருஷிம் தத்ர கந்தர்வீ பர்யுபாஸதே ।
ஸோமதா நாம பத்ரம் தே ஊர்மிலா தனயா ததா ॥ 12

தத்ர - இந்த ஸ்திதியில்
தப்யந்தம் - தபஸ் புரிகிற

தம்ருஷிம் - அந்த முனிவரை
ஊர்மிளா தனயா - ஊர்மிளையின் மகளான
ஸோமதா - ஸோமதை
நாம - என்று பெயருள்ள
கந்தர்வீ - கந்தர்வப் பெண்
ததா - அக்காலத்தில்
பர்யுபாஸதே - பணிவிடை பண்ணிக் கொண்டிருந்தாள்.
தே பத்ரம் - உமக்கும் இதனால் நன்மையுண்டாகட்டும்.

सा च तं प्रणता भूत्वा शुश्रूषणपरायणा ।
उवास काले धर्मिष्ठा तस्यास्तुष्टोऽभवद्गुरुः ॥

ஸா ச தம் ப்ரணதா பூத்வா ஶுஶ்ரூஷண பராயணா ।
உவாஸ காலே தர்மிஷ்டா தஸ்யாஸ்துஷ்டோऽபவத் குரு: ॥ 13

தர்மிஷ்டா - தர்மிஷ்டையான
ஸா - அவள்,
ப்ரணதா பூத்வா - அவரை சரியாய் வணங்கினவளாய்
ஶுஶ்ரூஷண பராயணா- பணிவிடை செய்வதில் ஆஸக்தியுள்ளவளாய்
உவாஸ - வஸித்தாள்.
காலே - ஒரு காலத்தில்
குரு: - ஆசார்யன்
தஸ்யா: - அவளிடத்தில்
துஷ்ட: - சந்தோஷமடைந்தவராய்
அபவத் - ஆனார்.

स च तां कालयोगेन प्रोवाच रघुनन्दन ।
परितुष्टोऽस्मि भद्रं ते किं करोमि तव प्रियम् ॥

ஸ ச தாம் காலயோகேன ப்ரோவாச ரகுநந்தன ।
பரிதுஷ்டோऽஸ்மி பத்ரம் தே கிம் கரோமி தவ ப்ரியம் ॥ 14

ரகுநந்தன - "ரகுநந்தன!
காலயோகேன ச - காலம் உசிதமாயிருந்ததாலேயே
ஸ: - அவர்
தாம் - அவளைப் (பார்த்து)
ப்ரோவாச - பின்வருமாறு சொன்னார்.
பரிதுஷ்ட: - "மஹா சந்தோஷமடைந்தவனாக
அஸ்மி - இருக்கிறான்.
தே பத்ரம் - உனக்கு சகல ஸௌபாக்யமுமுண்டாகட்டும்.
தவ - உனக்கு
ப்ரியம் - இஷ்டமானது

கிம் - என்ன?
கரோமி - செய்து கொடுக்கிறேன்.

परितुष्टं मुनिं ज्ञात्वा गन्धर्वी मधुरस्वरा ।
उवाच परमप्रीता वाक्यज्ञा वाक्यकोविदम् ॥

பரிதுஷ்டம் முனிம் ஞாத்வா கந்தர்வீ மதுரஸ்வரா ।
உவாச பரம ப்ரீதா வாக்யஞ்ஞா வாக்ய கோவிதம் ॥ 15

வாக்ய கோவிதம் - "பேசுவதில் ஸமர்த்தரான
முனிம் - முனிவரைப் பார்த்து
பரிதுஷ்டம் - ஸந்தோஷமடைந்தவராக
ஞாத்வா - தெரிந்துகொண்டு,
பரம ப்ரீதா - அதிக ஸந்தோஷமடைந்த
வாக்யஞ்ஞா - பேசத்தெரிந்த
மதுரஸ்வரா - மதுரமான ஸ்வரமுள்ள
கந்தர்வீ - கந்தர்வஸ்த்ரீ
உவாச - பின்வருமாறு சொன்னாள்.

लक्ष्म्या समुदितो ब्राह्म्या ब्रह्मभूतो महातपाः ।
ब्राह्मेण तपसा युक्तं पुत्रमिच्छामि धार्मिक ॥

லக்ஷ்ம்யா ஸமுதிதோ ப்ராஹ்ம்யா ப்ரஹ்மபூதோ மஹாதபா: ।
ப்ராஹ்மேண தபஸா யுக்தம் புத்ரமிச்சாமி தார்மிக ॥ 16

ப்ராஹ்ம்யா - "ப்ரஹ்மஸம்பந்தமான
லக்ஷ்ம்யா - தேஜஸ்ஸால்
ஸமுதித: - ச்ரேஷ்டர்,
ப்ரஹ்ம பூத: - ப்ரஹ்மதேவருக்கு நிகரானவர்.
மஹாதபா: - மஹா தபஸ்வீ.
ப்ராஹ்மேண - ப்ரஹ்மஸம்பந்தமான
தபஸா - தவமஹிமையோடு
யுக்தம் - கூடின
தார்மிகம் - தார்மிகனான
புத்ரம் - பிள்ளையை
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.

अपतिश्चास्मि भद्रं ते भार्या चास्मि न कस्यचित् ।
ब्राह्मेणोपगतायाश्च दातुमर्हसि मे सुतम् ॥

அபதிஶ்சாஸ்மி பத்ரம் தே பார்யா சாஸ்மி ந கஸ்யசித் ।
ப்ராஹ்மேணோபகதாயாஶ்ச தாதுமர்ஹஸி மே ஸுதம் ॥ 17

தே - உமது
பத்ரம் - திருவருள் வேண்டும்.
அபதி: ச - பதியில்லாதவளாகவே
அஸ்மி - இருக்கிறேன்.
கஸ்யசித் ச - ஒருவனுக்காகிலும்
பார்யா - பார்யையாக
அஸ்மி ந - நான் இல்லை.
ப்ராஹ்மேணோப கதாயா: - ப்ராஹ்மணரை சரணமடைந்த
மே - எனக்கு
ஸுதம் ச - புத்ரனை மாத்ரம்
தாதும் - அளிக்க
அர்ஹஸி - உரியவராகிறீர்.

तस्याः प्रसन्नो ब्रह्मर्षिर्ददौ पुत्रमनुत्तमम् ।
ब्रह्मदत्त इति ख्यातं मानसं चूलिनः सुतम् ॥

தஸ்யா: ப்ரஸந்நோ ப்ரஹ்மர்ஷிர் ததௌ புத்ர மனுத்தமம் ।
ப்ரஹ்மதத்த இதி க்யாதம் மானஸம்சூலின: ஸுதம் ॥ 18

தஸ்யா: - அவளுக்கு
ப்ரஸந்ந: - மெச்சினவராய்
ப்ரஹ்மர்ஷி: - ப்ரஹ்மர்ஷி
ப்ரஹ்ம தத்தம் - ப்ரஹ்மதத்தன்
இதி - என்று
க்யாதம் - ப்ரஸித்தி பெற்ற
அனுத்தமம் புத்ரம் - சிறந்த புத்ரனை
சூலின: - சூலியினுடைய
மானஸம் - மனதால் சங்கல்ப்பிக்கப்பட்ட
ஸுதம் - புத்ரனாக
ததௌ - கொடுத்தார்.

स राजा सौमदेयस्तु पुरीमध्यवसत्तदा ।
काम्पिल्यां परया लक्ष्म्या देवराजो यथा दिवम् ॥

ஸ ராஜா ஸௌமதேயஸ்து புரீமத்யவஸத் ததா ।
காம்பில்யாம் பரயா லக்ஷ்ம்யா தேவராஜோ யதா திவம் ॥ 19

து - அப்படியிருந்தும்
ய: ஸௌமதேய: - சோமதையின் புத்ரனான
ஸ: - அவன்
ராஜா - க்ஷத்ரியன்;
ததா - ஆகையால்

காம்பில்யாம் - 'காம்பிலி' என்கிற
புரம் - நகரத்தை
திவம் - தேவலோகத்தை
தேவராஜ: - தேவேந்த்ரன்
யதா - போல்
பரயா - மிக்க
லக்ஷ்ம்யா - வைபவத்துடன்
அத்யவஸத் - அரசாண்டு வந்தான்.

स बुद्धिं कृतवान् राजा कुशनाभः सुधार्मिकः ।
ब्रह्मदत्ताय काकुत्स्थ दातुं कन्याशतं तदा ॥

ஸ புத்திம் க்ருதவான் ராஜா குஶநாப: ஸுதார்மிக: ।
ப்ரஹ்மதத்தாய காகுத்ஸ்த தாதும் கன்யாஶதம் ததா ॥ 20

காகுத்ஸ்த - "காகுத்ஸ்த!
ததா - அக்காலத்தில்
ஸுதார்மிக: - வெகு தர்மிஷ்டரான
குஶநாபன் - குசநாபன் என்ற
ஸ: ராஜா - அந்த ராஜா
ப்ரஹ்ம தத்தாய - ப்ரஹ்மதத்தருக்கு
கன்யா ஶதம் - நூறு கன்னிகைகளை
தாதும் - விவாஹம் செய்து கொடுக்க
புத்திம் - நிச்சயத்தை
க்ருதவான் - செய்தார்.

तमाहूय महातेजा ब्रह्मदत्तं महीपतिं ।
ददौ कन्याशतं राजा सुप्रीतेनान्तरात्मना ॥

தமாஹூய மஹாதேஜா ப்ரஹ்மதத்தம் மஹீபதீம் ।
ததௌ கன்யாஶதம் ராஜா ஸுப்ரீதேநாந்தராத்மநா ॥ 21

மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியான
ராஜா - ராஜா
தம் - அந்த
மஹீபதிம் - மஹீபதியான
ப்ரஹ்மதத்தம் - ப்ரஹ்மதத்தரை
ஆஹூய - அழைத்து
ஸுப்ரீதேந - மிக சந்தோஷமடைந்த
அந்தராத்மநா - மனதோடு
கன்யா ஶதம் - நூறு கன்னிகைகளை
ததௌ - பாணிக்ரஹணம் செய்து கொடுத்தார்.

यथाक्रमं ततः पाणीञ्जग्राह रघुनन्दन ।
ब्रह्मदत्तो महीपालस्तासां देवपतिर्यथा ॥

யதாக்ரமம் தத: பாணீம் ஜக்ராஹ ரகுநந்தன ।
ப்ரஹ்மதத்தோ மஹீபாலஸ்தாஸாம் தேவபதிர் யதா ॥ 22

ரகுநந்தன - "ரகுநந்தன!
தேவபதி: - தேவேந்த்ரன்
யதா - போல்
மஹீபால: - பூமிரக்ஷகரான
ப்ரஹ்ம தத்த: - ப்ரஹ்மதத்தர்
தாஸாம் - அவர்களுடைய
பாணீன் - கைகளை
தத: - அப்பொழுது
யதாக்ரமம் - க்ரமப்படி
ஜக்ராஹ - க்ரஹித்துக் கொண்டார்.

स्पृष्टमात्रे तदा पाणौ विकुब्जा विगतज्वराः ।
युक्ताः परमया लक्ष्म्या बभौ कन्याशतं तदा ॥

ஸ்ப்ருஷ்டமாத்ரே ததா பாணௌ விகுப்ஜா விகதஜ்வரா: ।
யுக்தா: பரமயா லக்ஷ்ம்யா பபௌ: கன்யாஶதம் ததா ॥ 23

பாணௌ ஸ்ப்ருஷ்ட மாத்ரே } - "கை பற்றப்பட்டவளவில்
ததா - அக்காரணத்தால்
தத: - அப்போதிலிருந்து
விகுப்ஜா: - குரூபம் நீங்கினவர்களாய்
விகதஜ்வரா: - மனக்கவலை நீங்கினவர்களாய் ஆனார்கள்.
கன்யா ஶதம் - அந்த நூறு கன்னிகைகளும்
பரமயா - அதிக
லக்ஷ்ம்யா யுக்தம் - வைபவத்தோடு கூடி
பபௌ - விளங்கினர்.

स दृष्ट्वा वायुना मुक्ताः कुशनाभो महीपतिः ।
बभूव परमप्रीतो हर्षं लेभे पुनः पुनः ॥

ஸ த்ருஷ்ட்வா வாயுநா முக்தா: குஶநாபோ மஹீபதி: ।
பபூவ பரமப்ரீதோ ஹர்ஷம் லேபே புன: புன: ॥ 24

ஸ: - அந்த
மஹீபதி: - மஹீபதியான
குஶநாப: - குசநாபர்,

வாயுநா - வாயுவினால்
முக்தா: - விடப்பட்டவர்களாக
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
பரம ப்ரீத: - வெகு சந்தோஷமடைந்தவராய்
பபூவ - ஆனார்.
புன: புன: - இன்னும் மேல்மேல்
ஹர்ஷம் - ஆனந்தத்தை
லேபே - அடைந்தார்.

कृतोद्वाहं तु राजानं ब्रह्मदत्तं महीपतिम् ।
सदारं प्रेषयामास सोपाध्यायगणं तदा ॥

க்ருதோத்வாஹம் து ராஜாநம் ப்ரஹ்மதத்தம் மஹீபதி: ।
ஸதாரம் ப்ரேஷயாமாஸ ஸோபாத்யாயகணம் ததா ॥ 25

து - மேலும்
மஹீபதிம் - மஹீபதியான
க்ருதோத்வாஹம் - கல்யாணமான
ப்ரஹ்ம தத்தம் - ப்ரஹ்மதத்தரென்கிற
ராஜாநம் - ராஜனை
ததா - அக்காலத்தில்
ஸதாரம் - மனைவிமார்களோடு கூடினவராய்
ஸோபாத்யாயகணம் - ப்ராஹ்மணக் கூட்டங்களோடு கூடினவராக
ப்ரேஷயாமாஸ - அனுப்பினார்.

सोमदापि सुसंहृष्टा पुत्रस्य सदृशीं क्रियाम् ।
यथान्यायं च गन्धर्वी स्नुषास्ताः प्रत्यनन्दत ॥
दृष्ट्वा स्पृष्ट्वा च ताः कन्याः कुशनाभं प्रशस्य च ॥

ஸோமதாபி ஸுஸம்ஹ்ருஷ்டா புத்ரஸ்ய ஸத்ருஶீம் க்ரியாம் ।
யதான்யாயம் ச கந்தர்வீ ஸ்நுஷாஸ்தா: ப்ரத்யநந்தத ॥
த்ருஷ்ட்வா ஸ்ப்ருஷ்ட்வா ச தா: கன்யா: குஶநாபம் ப்ரஶஸ்ய ச ॥ 26

கந்தர்வீ - கந்தர்வஸ்த்ரீயான
ஸோமதா - ஸோமதை
ஸுஸம்ஹ்ருஷ்டா - மிகக் களிப்புற்றவளாய்
தா: - அந்த
கன்யா: - கன்னிகைகளை
த்ருஷ்ட்வா ஸ்ப்ருஷ்ட்வா } - கண்டு, தழுவி
அபி - இன்னும்
தா: - அந்த

ஸ்நுஷா: - நாட்டுப் பெண்களையும்
புத்ரஸ்ய - புத்ரனுடைய
ஸத்ருஶீம் - உத்தமமான
க்ரியாம் ச - பாபநிவர்த்தி நிமித்தம் செய்துகொண்ட வைதிக கர்மத்தையும்
குஶநாபம் ச - குசநாபரையும்,
யதான்யாயம் - தக்கவாறு
ப்ரஶஸ்ய - புகழ்ந்து
ப்ரத்ய நந்தத - மகிழ்ந்தாள்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ப்ரம்ஹ தத்தவிவாஹோ நாம த்ரயஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

சது ஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 34

कृतोद्वाहे गते तस्मिन् ब्रह्मदत्ते च राघव ।
अपुत्रः पुत्रलाभाय पौत्रीमिष्टिमकल्पयत् ॥

க்ருதோத்வாஹே கதே தஸ்மின் ப்ரஹ்மதத்தே ச ராகவ ।
அபுத்ர: புத்ரலாபாய பௌத்ரீ மிஷ்டி மகல்பயத் ॥ 1

ராகவ - "ஶ்ரீராகவா!
க்ருதோத்வாஹே - விவாஹமான
தஸ்மின் - அந்த
ப்ரஹ்மதத்தே ச - ப்ரஹ்மதத்தரும்
கதே - போனபொழுது
அபுத்ர: - புத்ரனில்லாதவர்,
புத்ரலாபாய - புத்ரனையடைய
பௌத்ரீம் இஷ்டிம் - புத்ரகாமேஷ்டியை
அகல்பயத் - செய்தார்.

इष्ट्यां तु वर्तमानायां कुशनाभं महीपतिम् ।
उवाच परमोदारः कुशो ब्रह्मसुतस्तदा ॥

இஷ்ட்யாம் து வர்தமாநாயாம் குஶநாபம் மஹீபதிம் ।
உவாச பரமோதார: குஶோ ப்ரஹ்மஸுதஸ் ததா ॥ 2

இஷ்ட்யாம்து - யாகமும்
வர்த்தமாநாயாம் - நடந்தேறும்
ததா - அத்தருணத்தில்
ப்ரஹ்மஸுத: - ப்ரஹ்மபுத்ரரான
பரமோதார: - மிக கம்பீர ஸ்வபாவமுள்ள
குஶ: - குசர்
மஹீபதிம் - மஹீபதியான
குஶநாபம் - குசநாபரைப் பார்த்து
உவாச - சொன்னார்.

पुत्रस्ते सदृशः पुत्रो भविष्यति सुधार्मिकः ।
गाधिं प्राप्स्यसि येन त्वं कीर्तिं लोके च शाश्वतीम् ॥

புத்ரஸ் தே ஸத்ருஶ: புத்ரோ பவிஷ்யதி ஸுதார்மிக: ।
காதிம் ப்ராப்ஸ்யஸி யேன த்வம் கீர்திம் லோகே ச ஶாஶ்வதீம் ॥ 3

புத்ர - "புத்ரனே!
தே - உனக்கு
ஸத்ருஶ: - ஸத்ருசனான

ஸுதார்மிக: - மிகதர்மிஷ்டனான
புத்ர: - புத்ரன்
பவிஷ்யதி - உண்டாவான்
காதிம் யேன - காதி என்பவனால்
லோகே - உலகத்தில்
ஶாஶ்வதீம் - நிலைபெற்ற
கீர்திம் ச - கீர்த்தியையும்
த்வம் ப்ராப்ஸ்யஸி - நீ பெறுவாய்.

एवमुक्त्वा कुशो राम कुशनाभं महीपतिम् ।
जगामाकाशमाविश्य ब्रह्मलोकं सनातनम् ॥

ஏவமுக்த்வா குஶோ ராம குஶநாபம் மஹீபதிம் ।
ஜகாமாகாஶ மாவிஶ்ய ப்ரஹ்மலோகம் ஸநாதனம் ॥ 4

ராம - "ஸ்ரீராம!
மஹீபதிம் - மஹீபதியான
குஶநாபம் - குசநாபரை
ஏவம் உக்த்வா - இவ்விதம் சொல்லி
குஶ: - குசர்
ஆகாஶம் - ஆகாசத்தை
ஆவிஶ்ய - புகுந்து,
ஸநாதனம் - அழிவற்ற
ப்ரஹ்மலோகம் - ப்ரஹ்மலோகத்திற்கு
ஜகாம - சென்றார்.

कस्यचित्त्वथ कालस्य कुशनाभस्य धीमतः ।
जज्ञे परमधर्मिष्ठो गाधिरित्येव नामतः ॥

கஸ்யசித் த்வத காலஸ்ய குஶநாபஸ்ய தீமத: ।
ஜஜ்ஞே பரமதார்மிஷ்டோ காதிரித்யேவ நாமத: ॥ 5

கஸ்யசித் - "சில
காலஸ்ய அத - காலத்திற்கு பிறகு
தீமத: - தீமானான
குஶநாபஸ்ய - குசநாபருக்கு
நாமத: - பெயரினால்
காதி: இதி ஏவ - காதி என்னும்
பரம தார்மிஷ்ட: - மிக்க ஆசாரசீலன்
ஜஜ்ஞே - பிறந்தான்.

स पिता मम काकुत्स्थ गाधिः परमधार्मिकः ।
कुशवंशप्रसूतोऽस्मि कौशिको रघुनन्दन ॥

ஸ பிதா மம காகுத்ஸ்த காதி: பரமதார்மிக: ।
குஶவம்ஶ ப்ரஸூதோऽஸ்மி கௌஶிகோ ரகுநந்தன ॥ 6

காகுத்ஸ்த - "காகுத்ஸ்த!
ஸ: - அந்த
பரம தார்மிக: - பரம தர்மிஷ்டரான
காதி: - காதி
மம பிதா - எனக்குத் தந்தை.
ரகு நந்தன - ரகுநந்தன!
குஶவம்ஶ ப்ரஸூத: - குசருடைய வம்சத்தில் பிறந்தவன்
கௌஶிக: - கௌசிகன் (என்று)
அஸ்மி - ஆகிறேன்.

पूर्वजा भगिनी चापि मम राघव सुव्रता ।
नाम्ना सत्यवती नाम ऋचीके प्रतिपादिता ॥

பூர்வஜா பகினீசாபி மம ராகவ ஸுவ்ரதா।
நாம்னா ஸத்யவதீ நாம ரிசீகே ப்ரதிபாதிதா ॥ 7

ராகவ - "ஸ்ரீராகவரே!
நாம்னா - பெயரினால்
ஸத்யவதீ - ஸத்யவதி
நாம - என்று ப்ரஸித்தையான
ஸுவ்ரதா - நல்ல வ்ரதமுடைய
மம அபி ச - எனக்கும்
பூர்வஜா - முன்பிறந்த
பகினீ - உடன்பிறந்தவள்,
ரிசீகே - ரிசீகரென்ற ரிஷிக்கு
ப்ரதி பாதிதா - கல்யாணம் பண்ணிக் கொடுக்கப்பட்டாள்.

सशरीरा गता स्वर्गं भर्तारमनुवर्तिनी ।
कौशिकी परमोदारा सा प्रवृत्ता महानदी ॥

ஸஶரீரா கதா ஸ்வர்கம் பர்தார மனுவர்தினீ।
கௌஶிகீ பரமோதாரா ஸா ப்ரவ்ருத்தா மஹாநதீ ॥ 8

பர்தாரம் - "பர்த்தாவை
அனுவர்தினீ - அனுஸரித்தவள்,
ஸ ஶரீரா - சரீரத்தோடு கூடினவளாய்
ஸ்வர்கம் - ஸ்வர்க்கத்தை
கதா - அடைந்தாள்.
பரமோதாரா - மிககம்பீரமான
கௌஶிகீ - கௌசிகியென்ற

மஹாநதீ ச - பெரிய நதியாகவும்
ப்ரவ்ருத்தா - ஆனாள்.

दिव्या पुण्योदका रम्या हिमवन्तमुपाश्रिता ।
लोकस्य हितकार्यार्थं प्रवृत्ता भगिनी मम ॥

திவ்யா புண்யோதகா ரம்யா ஹிமவந்தமுபாஶ்ரிதா ।
லோகஸ்ய ஹிதகார்யார்தம் ப்ரவ்ருத்தா பகினீ மம ॥ 9

திவ்யா - "திவ்யையாய்
புண்யோதகா - புண்யதீர்த்தமுடையவளாய்
ரம்யா - ரமணீயமானவளாய்
ஹிமவந்தம் - ஹிமயமலையை
உபாஶ்ரிதா - அடைந்தவளான
மம - என்னுடைய
பகினீ - உடன் பிறந்தவள்
லோகஸ்ய - உலகத்திற்கு
ஹிதகாமார்தம் - ஹிதம், காமம் இவைகளின் பொருட்டு
ப்ரவ்ருத்தா - உண்டானவள்.

ततोऽहं हिमवत्पार्श्वे वसामि निरतः सुखम् ।
भगिन्यां स्नेहसंयुक्तः कौशिक्यां रघुनन्दन ॥

ததோऽஹம் ஹிமவத் பார்ஶ்வே வஸாமி நிரத: ஸுகம் ।
பகின்யாம் ஸ்நேஹஸம்யுக்த: கௌஶிக்யாம் ரகுநந்தன ॥ 10

ரகுநந்தன - "ரகுநந்தன!
தத - அப்படியிருப்பதால்
அஹம் - நான்
பகின்யாம் - உடன்பிறந்தவளான
கௌஶிக்யாம் - கௌசிகியினிடத்தில்
ஸ்நேஹ ஸம்யுக்த: - அன்புள்ளவனாய்
ஹிமவத் பார்ஶ்வே - ஹிமயமலைச்சாரலிலே
நிரத: - எப்பொழுதும்
ஸுகம் - சுகமாய்
வஸாமி - வஸித்துக் கொண்டிருக்கிறேன்.

सा तु सत्यवती पुण्या सत्ये धर्मे प्रतिष्ठिता ।
पतिव्रता महाभागा कौशिकी सरितां वरा ॥

ஸா து ஸத்யவதீ புண்யா ஸத்யே தர்மே ப்ரதிஷ்டிதா ।
பதிவ்ரதா மஹாபாகா கௌஶிகீ ஸரிதாம் வரா ॥ 11

புண்யா - "பரிசுத்தையான
ஸத்யே - ஸத்யத்தில்
தர்மே - தர்மத்தில்
ப்ரதிஷ்டிதா - நிலைநின்றவளான
பதிவ்ரதா - பதிவ்ரதையான
மஹாபாகா - மஹா பாக்யசாலியான
ஸா - அந்த
ஸத்யவதீ து - ஸத்யவதிதான்
ஸரிதாம் - நதிகளுக்குள்
வரா - உத்தமியான
கௌஶிகீ - கௌசிகி.

अहं हि नियमाद्राम हित्वा तां समुपागतः ।
सिद्धाश्रममनुप्राप्य सिद्धोऽस्मि तव तेजसा ॥

அஹம் ஹி நியமாத் ராம ஹித்வா தாம் ஸமுபாகத: ।
ஸித்தாஶ்ரம மனுப்ராப்ய ஸித்தோऽஸ்மி தவ தேஜஸா ॥ 12

ராம - "ஸ்ரீராம!
அஹம் - நான்
நியமாத் - நியமத்தால்
தாம் - அவளை
ஹித்வா - விட்டு
ஸமுபாகத: - வந்தவன்.
ஸித்தாஶ்ரமம் - ஸித்தாச்ரமத்தை
அனுப்ராப்ய - அடைந்து,
தவ - உன்னுடைய
தேஜஸாஹி - ப்ரபாவத்தாலேயே
ஸித்த: - ஸித்தியடைந்தவனாக
அஸ்மி - ஆகிறேன்.

एषा राम ममोत्पत्तिः स्वस्य वंशस्य कीर्तिता ।
देशस्य च महाबाहो यन्मां त्वं परिपृच्छसि ॥

ஏஷா ராம மமோத்பத்தி: ஸ்வஸ்ய வம்ஶஸ்ய கீர்திதா ।
தேஶஸ்ய ச மஹாபாஹோ யன்மாம் த்வம் பரிப்ருச்சஸி ॥ 13.

மஹாபாஹோ - "மஹாபாஹுவே!
ராம - ஸ்ரீராம!
யத் - எதை
த்வம் மாம் - நீர் என்னை
பரிப்ருச்சஸி - கேட்கிறீரோ,
ஏஷா - இந்த
மம - என்னுடைய
ஸ்வஸ்ய - ஸ்வந்த

வம்ஶஸ்ய - வம்சத்தினுடையவும்
தேஶஸ்ய ச - தேசத்தினுடையவும்
உத்பத்தி: - உற்பத்தி வரலாறு
கீர்திதா - விஸ்தாரமாகச் சொல்லப்பட்டது.

गतोऽर्धरात्रः काकुत्स्थ कथाः कथयतो मम ।
निद्रामभ्येहि भद्रं ते मा भूद्विघ्नोऽध्वनीह नः ॥

கதோऽர்தராத்ர: காகுத்ஸ்த கதா: கதயதோ மம ।
நித்ராமப்யேஹி பத்ரம் தே மா பூத் விக்நோநத்வநீஹ ந: ॥ 14

காகுத்ஸ்த - "காகுத்ஸ்தரே!
மம - நான்
கதா: - கதைகளை
கதயத: - சொல்லிக் கொண்டிருக்க
அர்தராத்ர: - பாதிராத்ரி
கத: - ஆகிவிட்டது.
நித்ராம் - நித்ரையை
அப்யேஹி - அடை.
தே பத்ரம் - உமக்கு மங்களம்.
இஹ அத்வநி - இந்த மார்க்கத்தில்
ந: - நமக்கு
விக்ந: - தடை
மா பூத் - ஆக வேண்டாம்.

निष्पन्दास्तरवः सर्वे निलीना मृगपक्षिणः ।
नैशेन तमसा व्याप्ता दिशश्च रघुनन्दन ॥

நிஷ்பந்தாஸ்தரவ: ஸர்வே நிலீநா ம்ருக பக்ஷிண: ।
நைஶேன தமஸா வ்யாப்தா திஶஶ்ச ரகுநந்தன ॥ 15

ரகு நந்தன - "ரகுநந்தன!
தரவ: - விருக்ஷங்கள்
ஸர்வே - எல்லாம்
நிஷ்பந்தா: - அசைவற்றவைகளாய் இருக்கின்றன.
ம்ருக பக்ஷிண: - மிருகங்களும் பக்ஷிகளும்
நிலீநா: - அடங்கித் தூங்குகிறவைகளாய் இருக்கின்றன
திஶா: ச - திக்குகளும்
நைஶேன - இரவு ஸம்பந்தமான
தமஸா - இருளால்
வ்யாப்தா - மூடப்பட்டனவைகளாய் இருக்கின்றன.

शनैर्वियुज्यते सन्ध्या नभो नेत्रैरिवावृतम् ।
नक्षत्रतारागहनं ज्योतिर्भिरवभासते ॥

ஶனைர் வியுஜ்யதே ஸந்த்யா நபோ நேத்ரைரிவாவ்ருதம் ।
நக்ஷத்ர தாராகஹனம் ஜ்யோதிர்பிரவபாஸதே ॥ 16

ஸந்த்யா - "இரவின் பூர்வபாகம்
ஶனை: - மெள்ள
வியுஜ்யதே - விடப்படுகிறது.
நக்ஷத்ர தாராகஹனம் - நக்ஷத்ரங்கள், தாரைகள் இவைகள் அடர்ந்த
நப: - ஆகாசம்
ஜ்யோதிர்பி: - ப்ரகாசிக்கின்ற
நேத்ரை: - கண்களாலே
ஆவ்ருதம் இவ - வியாப்தமானதுபோல
அவ பாஸதே - விளங்குகின்றது.

उत्तिष्ठति च शीतांशुः शशी लोकतमोनुदः ।
ह्लादयन् प्राणिनां लोके मनांसि प्रभया विभो ॥

உத்திஷ்டதி ச ஶீதாம்ஶு: ஶஶீ லோகதமோநுத: ।
ஹ்லாதயன் ப்ராணிநாம் லோகே மனாம்ஸி ப்ரபயா விபோ ॥ 17

விபோ - "ராஜ!
ஶீதாம்ஶு: - குளிர்ச்சியான கிரணங்களையுடைய
லோகதமோநுத: - உலகத்து இருளை ஒழிக்கின்ற
ஶஶீ ச - சந்தரனும்
லோகே - உலகத்தில்
ப்ராணிநாம் - ப்ராணிகளுடைய
மனாம்ஸி - மனதுகளை
ப்ரபயா - காந்தியால்
ஹ்லாதயன் - சந்தோஷப்படுத்துபவனாய்
உத்திஷ்டதி - உதிக்கிறான்.

नैशानि सर्वभूतानि प्रचरन्ति ततस्ततः ।
यक्षराक्षससङ्घाश्च रौद्राश्च पिशिताशनाः ॥

நைஶாநி ஸர்வபூதாநி ப்ரசரந்தி ததஸ்தத: ।
யக்ஷராக்ஷஸ ஸங்காஶ்ச ரௌத்ராஶ்ச பிஶிதாஶநா: ॥ 18

நைஶாநி - "இரவில் ஸஞ்சரிக்கிற
ஸர்வ பூதாநி - எல்லா ப்ராணிகளும்
யக்ஷராக்ஷஸ ஸங்கா: ச - யக்ஷ, ராக்ஷஸ ஸமூகங்களும்
ரௌத்ரா: - பயங்கரங்களான

பிஶிதாஶநா: ச - பூதப்பிசாசங்களும்(மாம்ஸத்தையுண்ணுபவைகளும்)
ததஸ் தத: - அங்கங்கு
ப்ரசரந்தி - சஞ்சரிக்கின்றன.

एवमुक्त्वा महातेजा विरराम महामुनिः ।
साधु साध्विति तं सर्वे मुनयो ह्यभ्यपूजयन् ॥

ஏவமுக்த்வா மஹாதேஜா விரராம மஹாமுனி: ।
ஸாது ஸாத்விதி தம் ஸர்வே முனயோ ஹ்யப்ய பூஜயன் ॥ 19

ஏவம் - இவ்வாறு
உக்த்வா - சொல்லி,
மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியான
மஹாமுனி: - மஹாமுனிவர்
விரராம - வாய் மூடினார்.
ருஷய: - ரிஷிகள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸாது ஸாது - ''நல்லது நல்லது''
இதி தம் - என்று அவரை
அப்ய பூஜயன் ஹி - கொண்டாடினார்கள்.

कुशिकानामयं वंशो महान् धर्मपरः सदा ।
ब्रह्मोपमा महात्मानः कुशवंश्या नरोत्तमाः ॥

குஶிகாநாமயம் வம்ஶோ மஹான் தர்மபர: ஸதா ।
ப்ரஹ்மோபமா மஹாத்மான: குஶவம்ஶ்யா நரோத்தமா: ॥ 20

அயம் - ''இந்த
குஶிகாநாம் - குசிகர்களுடைய
வம்ஶ: - வம்சம்
ஸதா - எப்பொழுதும்
மஹான் - ச்லாக்யமானது.
தர்மபர: - தர்மத்தில் ஊக்கமுள்ளது.
குஶவம்ஶ்யா - குசவம்சத்தில் பிறந்தவர்கள்
நரோத்தமா: - நரச்ரேஷ்டர்கள்.
ப்ரஹ்மோ பமா: - ப்ரஹ்மதேவருக்கொப்பானவர்கள்.
மஹாத்மான: - மஹாத்மாக்கள்.

विशेषेण भवानेव विश्वामित्रो महायशाः ।
कौशिकी च सरिच्छ्रेष्ठा कुलोद्योतकरी तव ॥

விஶேஷேண பவானேவ விஶ்வாமித்ரோ மஹாயஶா: ।
கௌஶிகீ ச ஸரித்ஶ்ரேஷ்டா குலோத்யோதகரீ தவ ॥ 21

விஶ்வாமித்ர: - ''விச்வாமித்ரரான
பவான் - நீரே,
மஹாயஶா: - மிகப் புகழ்பெற்றவர்.
விஶேஷேண - முக்யமாய்
ஸரித்ஶ்ரேஷ்டா - நதிகளில் சிறந்த
கௌஶிகீ ச - கௌசிகியும்
தவ - உம்முடைய
குலோத்யோதகரீ - குலத்தை விளங்கச் செய்கிறவள்.

इति तैर्मुनिशार्दूलैः प्रशस्तः कुशिकात्मजः ।
निद्रामुपागमच्छ्रीमानस्तंगत इवांशुमान् ॥

இதி தைர் முனிஶார்தூலை: ப்ரஶஸ்த: குஶிகாத்மஜ: ।
நித்ராமுபாகமச்ச்ரீமானஸ்தங்கத இவாம்ஶுமான் ॥ 22

இதி - இவ்வாறு
தை: - அந்த
முனிஶார்தூலை: - முனிச்ரேஷ்டர்களால்
ப்ரஶஸ்த: - புகழப்பட்ட
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானான
குஶிகாத்மஜ: - விச்வாமித்ரர்
அஸ்தம் - அஸ்தமனத்தை
கத: - அடைந்த
அம்ஶுமான் இவ - சூர்யன்போல்
நித்ராம் - நித்ரையை
உபாகமத் - அடைந்தார்.

रामोऽपि सहसौमित्रिः किञ्चिदागतविस्मयः ।
प्रशस्य मुनिशार्दूलं निद्रां समुपसेवते ॥

ராமோऽபி ஸஹஸௌமித்ரி: கிஞ்சிதாகதவிஸ்மய: ।
ப்ரஶஸ்ய முனி ஶார்தூலம் நித்ராம் ஸமுபஸேவதே ॥ 23

ஸஹ ஸௌமித்ரி: - லக்ஷ்மணனோடு கூடின
ராம: அபி - ஸ்ரீராமரும்
முனி ஶார்தூலம் - முனிச்ரேஷ்டரை
கிஞ்சித் - கொஞ்சம்
ப்ரஶஸ்ய - கொண்டாடி,
ஆகதவிஸ்மய: - களிப்படைந்தவராய்
நித்ராம் - நித்ரையை
ஸமுபஸேவதே - நன்கடைந்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
விஶ்வாமித்ர வம்ஶ வர்ணனம் நாம சதுஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

பஞ்சத்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 35

उपास्य रात्रिशेषं तु शोणाकूले महर्षिभिः ।
निशायां सुप्रभातायां विश्वामित्रोऽभ्यभाषत ॥

உபாஸ்ய ராத்ரிஶேஷம் து ஶோணாகூலே மஹர்ஷிபி: ।
நிஶாயாம் ஸுப்ரபாதாயாம் விஶ்வாமித்ரோऽப்யபாஷத ॥ 1

ஶோணாகூலே - சோணாநதிக்கரையிலேயே
ராத்ரிஶேஷம் - இரவின் மிச்சத்தை
உபாஸ்ய - கழித்து,
ஸமாஹித: - பரிசுத்தரான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
நிஶாயாம் - இரவு
ஸுப்ர பாதாயாம் - விடிந்தவளவில்
அப்ய பாஷத - பின்வருமாறு சொன்னார்.

सुप्रभाता निशा राम पूर्वा सन्ध्या प्रवर्तते ।
उत्तिष्ठोत्तिष्ठ भद्रं ते गमनायाभिरोचय ॥

ஸுப்ரபாதா நிஶா ராம பூர்வா ஸந்த்யா ப்ரவர்ததே ।
உத்திஷ்டோத்திஷ்ட பத்ரம் தே கமநாயாபிரோசய ॥ 2

ராம - "ஸ்ரீராம!
நிஶா - இரவு
ஸுப்ரபாதா - நல்விடிவானது.
பூர்வா ஸந்த்யா - காலை ஸந்தி
ப்ரவர்ததே - நெருங்குகிறது.
உத்திஷ்ட - எழுந்திரும்;
உத்திஷ்ட - எழுந்திரும்;
தே பத்ரம் - உமக்கு மங்களம்;
கமநாய - போவதின் பொருட்டு
அபிரோசய - திருவுள்ளம் பற்றும்."

तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य कृत्वा पौर्वाह्णिकीं क्रियाम् ।
गमनं रोचयामास वाक्यं चेदमुवाच ह ॥

தச்ச்ருத்வா வசனம் தஸ்ய க்ருத்வா பௌர்வாஹ்ணிகீம் க்ரியாம் ।
கமனம் ரோசயாமாஸ வாக்யம் சேதமுவாச ஹ ॥ 3

தஸ்ய - அவருடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
பௌர்வாஹ்ணிகீம் - காலையில் செய்யவேண்டிய
க்ரியாம் - க்ரியையை
க்ருத்வா - செய்து,
கமனம் - போவதை
ரோசயாமாஸ - இச்சித்தார்.
இதம் - இந்த
வாக்யம் - வாக்யத்தையும்
உவாச ஹ - பின்வருமாறு சொன்னார்.

अयं शोणः शुभजलो गाधः पुलिनमण्डितः ।
कतरेण पथा ब्रह्मन् संतरिष्यामहे वयम् ॥

அயம் ஶோண: ஶுபஜலோகாத: புலின மண்டித: ।
கதரேண பதா ப்ரஹ்மன் ஸந்தரிஷ்யாமஹே வயம் ॥ 4

அயம் - "இந்த
ஶுபஜல: - மங்களதீர்த்தமுள்ள
ஶோண: - சோணை
காத: - சொற்பஜலமுடையது;
புலின மண்டித: - மணல் திட்டுகளோடு விளங்குகிறது.
ப்ரஹ்மன் - ப்ரஹ்மன்!
கதரேண பதா - எந்த வழியால்
வயம் - நாம்
ஸந்தரிஷ்யாமஹே - தாண்டுவோம்."

एवमुक्तस्तु रामेण विश्वामित्रोऽब्रवीदिदम् ।
एष पन्था मयोद्दिष्टो येन यान्ति महर्षयः ॥

ஏவமுக்தஸ்து ராமேண விஶ்வாமித்ரோऽப்ரவீதிதம் ।
ஏஷ பந்தா மயோத்திஷ்டோ யேன யாந்தி மஹர்ஷய: ॥ 5

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஏவம் - இவ்வாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
து - இப்பொழுது
இதம் - இனி வரப்போகிறதை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.
மஹர்ஷய: - "மஹர்ஷிகள்,
யேன - எவ்வழியாக
யாந்தி - போகிறார்களோ,

ஏஷ: பந்தா: - அந்த இந்த வழி
மயா - என்னால்
உத்திஷ்ட: - உத்தேசிக்கப்பட்டது.''

ते गत्वा दूरमध्वानं गतेऽर्धदिवसे तदा ।
जाह्नवीं सरितां श्रेष्ठां ददृशुर्मुनिसेविताम् ॥

தே கத்வா தூரமத்வானம் கதேऽர்ததிவஸே ததா ।
ஜாஹ்னவீம் ஸரிதாம் ஶ்ரேஷ்டாம் தத்ருஶுர் முனிஸேவிதாம் ॥ 6

தூரம் - வெகுதூரமான
அத்வானம் கத்வா - வழியை கடந்து,
ததா - அப்பொழுது
அர்த திவஸே - மத்யான காலம்
கதே - சென்றவளவில்
தே - அவர்கள்
முனிஸேவிதாம் - ரிஷிகளால் வணங்கப்பட்ட
ஸரிதாம் - நதிகளுக்குள்
ஶ்ரேஷ்டாம் - சிறந்த
ஜாஹ்னவீம் - கங்கையை
தத்ருஶு: - கண்டார்கள்.

तां दृष्ट्वा पुण्यसलिलां हंससारससेविताम् ।
बभूवुर्मुनयः सर्वे मुदिताः सहराघवाः ॥
तस्यास्तीरे ततश्चक्रुस्तत्रवास परिग्रहम् ॥

தாம் த்ருஷ்ட்வா புண்யஸலிலாம் ஹம்ஸஸாரஸ ஸேவிதாம் ।
பபூவுர் முனய: ஸர்வே முதிதா: ஸஹராகவா: ॥
தஸ்யாஸ்தீரே ததஸ்சக்ருஸ்தத்ராவாஸ பரிக்ரஹம் ॥ 7

புண்ய ஸலிலாம் - புண்ய தீர்த்தத்தையுடையதான
ஹம்ஸ ஸாரஸ ஸேவிதாம் - அன்னப் பறவைகளினாலும், ஸாரஸங்களினாலும் நிறைந்திருக்கிற
தாம் - அதை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஸஹ ராகவா: - ஸ்ரீராகவரோடுகூடின
முனய: - முனிவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
முதிதா: - மனங்களித்தவர்களாய்,
பபூவு: - ஆனார்கள்.
தத: - அப்பொழுது
தத்ர - அவ்விடத்தில்

தஸ்யா: - அதனுடைய
தீரே - கரையில்
ஆவாஸ பரிக்ரஹம் - தங்குமிடம்
சக்ரு: - அடைந்தார்கள்.

ततः स्नात्वा यथान्यायं संतर्प्य पितृदेवताः ।
हुत्वा चैवाग्निहोत्राणि प्राश्य चानुत्तमं हविः ॥

தத: ஸ்நாத்வா யதான்யாயம் ஸந்தர்ப்ய பித்ரு தேவதா: ।
ஹுத்வா சைவாக்நிஹோத்ராணி ப்ராஶ்ய சானுத்தமம் ஹவி: ॥ 8

विविशुर्जाह्नवीतीरे शुचौ मुदितमानसाः ।
विश्वामित्रं महात्मानं परिवार्य समन्ततः ॥

விவிஶுர் ஜான்ஹவீதீரே ஶுசௌ முதிதமானஸா: ।
விஶ்வாமித்ரம் மஹாத்மானம் பரிவார்ய ஸமந்தத: ॥ 9

தத: - அங்கு
ஸ்நாத்வா - நீராடி,
பித்ரு தேவதா: - பிதிர்க்களையும், தேவதைகளையும்
யதான்யாயம் - விதிப்படி
ஸந்தர்ப்ய ச - தர்ப்பணங்களால் த்ருப்தி பண்ணவைத்தும்,
அக்நி ஹோத்ராணி - அக்னிஹோத்ரங்களை
ஹுத்வா ஏவ - ஹோமம்செய்தும்,
அம்ருதவத் - அமிர்தத்திற்கு ஸமமான
ஹவி: - ஹவிஸ்ஸை
ப்ராஶ்ய ச - புசித்தும்
ஶுசௌ - பரிசுத்தமான
ஜான்ஹவீதீரே - கங்கைக்கரையில்
மஹாத்மானம் - மகாத்மாவான
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
ஸமந்தத: - நாற்புறத்திலும்
பரிவார்ய - சூழ்ந்து
முதித மானஸா: - களிப்புற்ற மனமுடையவர்களாய்
விவிஶு: - உட்கார்ந்தார்கள்;

संप्रहृष्टमना रामो विश्वामित्रमथाब्रवीत् ।
भगवन् श्रोतुमिच्छामि गङ्गां त्रिपथगां नदीम् ॥
त्रैलोक्यं कथमाक्रम्य गता नदनदीपतिम् ॥

ஸம்ப்ரஹ்ருஷ்ட மநா ராமோ விஶ்வாமித்ரமதாப்ரவீத் ।
பகவன் ஶ்ரோது மிச்சாமி கங்காம் த்ரிபதகாம் நதீம் ॥
த்ரைலோக்யம் கதமாக்ரம்ய கதா நதநதீபதிம் ॥ 11

ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸம்ப்ரஹ்ருஷ்டமநா: - மிக்கக் களிப்புற்ற மனமுடையவராய்
விஸ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - சொன்னார்.
பகவன் - "பகவானே!
த்ரிபதகாம் - மூன்று வழியாய்ச் செல்லுகிற
நதீம் - நதியான
கங்காம் - கங்கையின் வரலாற்றை
அத - ஸம்பூர்ணமாய்
ஸ்ரோதும் - கேட்க
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.
கதம் - எவ்வாறு
த்ரைலோக்யம் - மூவ்வுலகத்தை
ஆக்ரம்ய - வியாபித்து
நதநதீபதிம் - ஸமுத்ரத்தை
கதா - அடைந்தது?"

चोदितो रामवाक्येन विश्वामित्रो महामुनिः ।
वृद्धिं जन्म च गङ्गाया वक्तुमेवोपचक्रमे ॥

சோதிதோ ராமவாக்யேன விஸ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
வ்ருத்திம் ஜன்ம ச கங்காயா வக்துமேவோபசக்ரமே ॥ 12

ராம வாக்யேன - ஸ்ரீராமருடைய வார்த்தையால்
சோதித: - ஏவப்பட்டவரான
மஹாமுனி: - மகாமுனிவரான
விஸ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
கங்காயா: - கங்கையினுடைய
ஜன்ம ச - உற்பத்தியையும்
வ்ருத்திம் ஏவ - வ்ருத்தியையும்
வக்தும் - சொல்ல
உப சக்ரமே - தொடங்கினார்.

शैलेन्द्रो हिमवान्नाम धातूनामाकरो महान् ।
तस्य कन्याद्वयं जातं रूपेणाप्रतिमं भुवि ॥

ஸைலேந்த்ரோ ஹிமவான் நாம தாதூநாமாகரோ மஹான் ।
தஸ்ய கன்யாத்வயம் ஜாதம் ரூபேணாப்ரதிமம் புவி ॥ 13

ராம - "ஸ்ரீராம!
ஹிமவான் - ஹிமவான்
நாம - என்ற

தாதூநாம் - சகல லோகங்களுக்கும்
ஆகர: - உற்பத்திஸ்தானமான
மஹான் - பெரிய
ஸைலேந்த்ர: - பர்வதராஜன்;
தஸ்ய புவி - அவருக்கு உலகில்
ரூபேண - ரூபத்தால்
அப்ரதிமம் - ஒப்பற்ற
கன்யாத்வயம் - குமாரிகளிரண்டு.

या मेरुदुहिता राम तयोर्माता सुमध्यमा ।
नाम्ना तु मेनका देवी पत्नी हिमवतः प्रिया ॥

யா மேருதுஹிதா ராம தயோர்மாதா ஸுமத்யமா ।
நாம்நா து மேநகா தேவீ பத்நீ ஹிமவத: ப்ரியா ॥ 14

ராம - ஸ்ரீராம!
மேருதுஹிதா - மேருவின் மகள்,
ஹிமவத: - ஹிமவானின்
ப்ரியா - ப்ரியமுள்ள
பத்நீ - பத்னி
நாம்நா - பெயரால்,
மேநகா - மேனகை என்று
நாம - ப்ரஸித்தியான
ஸுமத்யமா - நூண்ணிடையாள்
யாது - எவளோ அவள்தான்
தயோ: - அவ்விருவர்களுடைய
மாதா - தாய்.

तस्यां गङ्गेयमभवज्ज्येष्ठा हिमवतः सुता ।
उमा नाम द्वितीयाभूत्कन्या तस्यैव राघव ॥

தஸ்யாம் கங்கேயமபவஜ் ஜ்யேஷ்டா ஹிமவத: ஸுதா ।
உமா நாம த்விதீயாபூத் கன்யா தஸ்யைவ ராகவ ॥ 15

ராகவ - "ஸ்ரீராகவரே!
தஸ்யாம் - அவளிடத்தில்
கங்கா - கங்கை
ஹிமவத: - ஹிமவானுக்கு
ஜ்யேஷ்டா ஸுதா - மூத்த பெண்ணாய்
ஸமபவத் - இருந்தாள்.
தஸ்ய - அவருக்கு
நாம்நா - பெயரால்

உமா ஏவ - உமை என்றவளும்
நாம - ப்ரஸித்தியான
த்விதீயா - இரண்டாவதவளாய்
அபூத் - இருந்தாள்.

अथ ज्येष्ठा सुराः सर्वे देवकार्यचिकीर्षया ।
शैलेन्द्रं वरयामासुर्गङ्गां त्रिपथगां नदीम् ॥

அத ஜ்யேஷ்டாம் ஸுரா: ஸர்வே தேவகார்யசிகீர்ஷயா ।
ஶைலேந்த்ரம் வரயாமாஸுர் கங்காம் த்ரிபதகாம் நதீம்॥ 16

அத - ''அப்படியிருக்கையில்
ஸுரா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
தேவ தார்த சிகீர்ஷயா - தேவர்களுக்கு காரியங்கள் ஆகவேண்டி இருப்பதால்
ஜ்யேஷ்டாம் - மூத்தவளான
த்ரிபதகாம் - மூன்று வழியாகச் செல்லுகிற
நதீம் - நதியான
கங்காம் - கங்கையை
ஶைலேந்த்ரம் - பர்வதராஜனிடம்
வரயாமாஸு: - வேண்டிக் கொண்டார்கள்.

ददौ धर्मेण हिमवांस्तनयां लोकपावनीम् ।
स्वच्छन्दपथगां गङ्गां त्रैलोक्यहितकाम्यया ॥

ததௌ தர்மேண ஹிமவாம்ஸ்தனயாம் லோகபாவநீம் ।
ஸ்வச்சந்தபதகாம் கங்காம் த்ரைலோக்யஹிதகாம்யயா ॥ 17

ஹிமவான் - ''ஹிமவான்
தர்மேண - தர்மத்தால்
த்ரைலோக்ய - மூவ்வுலகத்திற்கும் நன்மை செய்ய
ஹிதகாம்யயா விருப்பத்தாலே
தனயாம் - புத்ரியான
லோக பாவநீம் - உலகத்தை பரிசுத்தம் செய்கிற
ஸ்வச்சந்த பதகாம் - தன்னிஷ்டமான மார்க்கங்களில் செல்லுகிற
கங்காம் - கங்கையை
ததௌ - கொடுத்தார்.

प्रतिगृह्य त्रिलोकार्थं त्रिलोकहितकारिणः ।
गङ्गामादाय तेऽगच्छन् कृतार्थेनान्तरात्मना ॥

ப்ரதிக்ருஹ்ய த்ரிலோகார்தம் த்ரைலோக்யஹிதகாரிண: ।
கங்காமாதாய தே(அ)கச்சன் க்ருதார்தேநாந்தராத்மநா ॥ 18

த்ரைலோக்ய ஹிதகாரிண: - ''முவ்வுலகத்திற்கும் நன்மையை செய்கிற
தே - அவர்கள்
த்ரிலோகார்தம் - முவ்வுலகத்தின் பொருட்டு
கங்காம் - கங்கையை
ப்ரதி க்ருஹ்ய - வாங்கி
ஆதாய - வைத்துக்கொண்டு
க்ருதார்தேந - கருத்து நிறைவேறின
அந்தராத்மநா - மனதோடு
அகச்சன் - சென்றார்கள்.

या चान्या शैलदुहिता कन्यासीद्रघुनन्दन ।
उग्रं सा व्रतमास्थाय तपस्तेपे तपोधना ॥

யா சான்யா ஶைல துஹிதா கன்யாஸீத் ரகுநந்தன ।
உக்ரம் ஸா வ்ரதமாஸ்தாய தபஸ்தேபே தபோதநா ॥ 19

ரகு நந்தன - ''ரகுநந்தன!
அன்யா - மற்றொரு
ஶைலதுஹிதா - பர்வதத்தின் பெண்ணான
யா கன்யா - எவள் கன்னிகையாய்
ஆஸீத் - இருந்தாளோ
ஸா ச - அவளும்
தபோதநா - தவத்தையே தனமாயுள்ளவளாய்
உக்ரம் - கடோரமான
வ்ரதம் - வ்ரதானுஷ்டானத்தை
ஆஸ்தாய - அடைந்து,
தப: - தபஸ்ஸை
தேபே - புரிந்தாள்.

उग्रेण तपसा युक्तां ददौ शैलवरः सुताम् ।
रुद्रायाप्रतिरूपाय उमां लोकनमस्कृताम् ॥

உக்ரேண தபஸா யுக்தாம் ததௌ ஶைலவர: ஸுதாம் ।
ருத்ராயாப்ரதிரூபாய உமாம் லோகநமஸ்க்ருதாம் ॥ 20

ஶைலவர: - ''பர்வதச்ரேஷ்டர்
உக்ரேண - கடோரமான
தபஸா - தபஸ்ஸுடன்
யுக்தாம் - கூடின
ஸுதாம் - பெண்ணான

உமாம் - உமையை
லோக நமஸ்க்ருதாம் - உலகத்தாரால் வணங்கப்பட்டவளாய்
அப்ரதி ரூபாய - ஒப்பற்ற ரூபமுடைய
ருத்ராய - ருத்ரருக்கு
த தௌ - கன்னிகாதானம் செய்தார்.

एते ते शैलराजस्य सुते लोकनमस्कृते ।
गङ्गा च सरितां श्रेष्ठा उमा देवी च राघव ॥

ஏதே தே ஶைலராஜஸ்ய ஸுதே லோகநமஸ் க்ருதே।
கங்கா ச ஸரிதாம் ஶ்ரேஷ்டா உமா தேவீ ச ராகவ ॥ 21

ராகவ - "ஸ்ரீராகவ!
ஏதே - இவ்விருவர்கள்
லோக நமஸ்க்ருதே - உலகத்தால் வணங்கப்பட்டவர்கள்.
ஸரிதாம் - நதிகளுக்குள்
ஶ்ரேஷ்டா - சிறந்த
கங்கா ச - கங்கையும்
உமா தேவீ ச - உமாதேவியும்
ஶைல ராஜஸ்ய - பர்வதராஜனுடைய
தே ஸுதே - அவ்விரு பெண்கள்.

एतत्ते सर्वमाख्यातं यथा त्रिपथगा नदी ।
खं गता प्रथमं तात गतिं गतिमतां वर ॥

ஏதத் தே ஸர்வமாக்யாதம் யதா த்ரிபதகா நதீ।
கம் கதா ப்ரதமம் தாத கதிம் கதிமதாம் வர ॥ 22

கதி மதாம் - "நடையழகுடையவர்களில்
வர - சிறந்த
தாத - குழந்தாய்!
யதா - எது நிமித்தமாய்
த்ரிபதகா - த்ருபதகை
நதீ ப்ரதமம் - நதி முதலில்
கம் - ஆகாயத்தில்
கதிம் - ஸஞ்சரிப்பதை
கதா - அடைந்தாளோ
ஏதத் ஸர்வம் - இது எல்லாம்
தே - உனக்கு
ஆக்யாதம் - சொல்லப்பட்டது.

सैषा सुरनदी रम्या शैलेन्द्रस्य सुता तदा ।
सुरलोकं समारूढा विपापा जलवाहिनी ॥

ஸைஷா ஸுரநதீ ரம்யா ஶைலேந்த்ரஸ்ய ஸுதா ததா।
ஸுரலோகம் ஸமாரூடா விபாபா ஜலவாஹினீ ॥ 23

ஸா - "அந்த
ஏஷா - இந்த
ரம்யா - அழகான
ஶைலேந்த்ரஸ்ய - பர்வதராஜனுடைய
ஸுதா - பெண்
விபாபா - பாபரஹிதையாய்
ஜலவாஹினீ - ஜலப்பெருக்குடையவளாய்
ஸுரநதீ - தேவநதியாய்
ததா - அக்காலத்தில்
ஸுரலோகம் - தேவலோகத்திற்கு
ஸமாரூடா - ஏறினாள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
உமாகங்கா வ்ருத்தாந்த ஸங்க்ஷேபோ நாம பஞ்ச த்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஷட்த்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 36

उक्तवाक्ये मुनौ तस्मिन्नुभौ राघवलक्ष्मणौ ।
अभिनन्द्य कथां वीरावूचतुर्मुनिपुंगवम् ॥

உக்தவாக்யே முனௌ தஸ்மின்நுபௌ ராகவ லக்ஷ்மணௌ ।
அபி நந்த்ய கதாம் வீராவூசதுர் முனிபுங்கவம் ॥ 1

தஸ்மின்முனௌ - அந்த முனிவர்
உக்த வாக்யே - வார்த்தையை சொன்னவளவில்
ரௌ - சூரர்களான
ராகவ லக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமர், லக்ஷ்மணர்
உபௌ கதாம் - இருவர், கதையை
அபி நந்த்ய - சிலாகித்து,
முனிபுங்கவம் - முனிச்ரேஷ்டரைப் பார்த்து
ஊசது: - பின்வருமாறு சொன்னார்கள்.

धर्मयुक्तमिदं ब्रह्मन् कथितं परमं त्वया ।
दुहितुः शैलराजस्य ज्येष्ठाया वक्तुमर्हसि ॥
विस्तरं विस्तरज्ञोऽसि दिव्यमानुषसंभवम् ।

தர்மயுக்தமிதம் ப்ரஹ்மன் கதிதம் பரமம் த்வயா ।
துஹிது: ஶைலராஜஸ்ய ஜ்யேஷ்டாயா வக்துமர்ஹஸி ॥
விஸ்தரம் விஸ்தரஜ்ஞோऽஸி திவ்யமானுஷஸம்பவம் ॥ 2

ப்ரஹ்மன் - "ப்ராஹ்மணரே!
த்வயா - உம்மால்
பரமம் - வெகு
தர்ம யுக்தம் - புண்யமான
இதம் - இது
கதிதம் - சொல்லப்பட்டது.
ஶைல ராஜஸ்ய - பர்வதராஜனுடைய
ஜ்யேஷ்டாயா: - மூத்த
துஹிது: - குமாரியினுடைய
திவ்யமானுஷ - தேவலோகத்திலும் மனுஷ்யலோகத்திலும்
ஸம்பவம் உண்டானதை
விஸ்தரம் - விஸ்தாரமாய்
வக்தும் - சொல்ல
அர்ஹஸி - உரியவராகிறீர்.
விஸ்தரஜ்ஞ: - விஸ்தாரமாக அறிந்தவராய்
அஸி - இருக்கிறீர்.

त्रीन् पथो हेतुना केन प्लावयेल्लोकपावनी ॥

த்ரீன் பதோ ஹேதுநா கேன ப்லாவயேல் லோகபாவனீ ॥ 3

கேன - "எந்த
ஹேதுநா - காரணத்தால்
லோகபாவனீ - உலகத்தை பரிசுத்தம் செய்யுமவள்
த்ரீன் - மூன்று
பத: - வழியாக
ப்லாவயேத் - பாய்வாள்?

कथं गङ्गा त्रिपथगा विश्रुता सरिदुत्तमा ।
त्रिषु लोकेषु धर्मज्ञ कर्मभिः कैः समन्विता ॥

கதம் கங்கா த்ரிபதகா விஶ்ருதா ஸரிதுத்தமா ।
த்ரிஷு லோகேஷு தர்மஜ்ஞ கர்மபி: கை: ஸமன்விதா ॥ 4

தர்மஜ்ஞ - "தர்மமறிந்தவரே!
த்ரிபதகா - த்ரிபதகையான
கங்கா - கங்கை
கை: கர்மபி: - எந்தத் தொழில்களால்
ஸமன்விதா - கூடினவள்.
கதம் - எதனால்
த்ரிஷு லோகேஷு - மூன்றுலகங்களில்
ஸரிதுத்தமா - நதிகளில் சிறந்தவளாய்
விஶ்ருதா - ப்ரஸித்தி பெற்றாள்?"

तथा ब्रुवति काकुत्स्थे विश्वामित्रस्तपोधनः ।
निखिलेन कथां सर्वामृषिमध्ये न्यवेदयत् ॥

ததா ப்ருவதி காகுத்ஸ்தே விஶ்வாமித்ரஸ் தபோதந: ।
நிகிலேன கதாம் ஸர்வாம் ரிஷிமத்யே ந்யவேதயத் ॥ 5

காகுத்ஸ்தே - காகுத்ஸ்தர்
ததா - அவ்வாறு
ப்ருவதி - சொல்லுகையில்
தபோதந: - தபோநிதியான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
நிகிலேன - பாக்கியன்னியில்
ஸர்வாம் கதாம் - எல்லா கதையையும்
ரிஷி மத்யே - முனிவர்கள் நடுவில்
ந்யவேதயத் - பின்வருமாறு அறிவித்தார்.

पुरा राम कृतोद्वाहः नीलकण्ठो महातपाः ।
दृष्ट्वा च स्पृहया देवीं मैथुनायोपचक्रमे ॥

புரா ராம க்ருதோத்வாஹ: நீலகண்டோ மஹாதபா: ।
த்ருஷ்ட்வா ச ஸ்ப்ருஹயா தேவீம் மைதுநாயோபசக்ரமே ॥ 6

ராம - ''ஸ்ரீராம!
புரா - முன்னொரு காலத்தில்
மஹாதபா: - மஹாபதஸ்வியான
நீலகண்ட: ச - சிவபெருமானே
க்ருதோத் வாஹ: - மணந்தவராய்
தேவீம் - தேவியை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஸ்ப்ருஹயா - காதல் கொள்ளலாலே
மைதுநாய - மைதுனத்திற்கு
உபசக்ரமே - தொடங்கினார்.

नीलकण्ठस्य देवस्य दिव्यं वर्षशतं गतम् ।
न चापि तनयो राम तस्यामासीत् परंतप ॥

நீலகண்டஸ்ய தேவஸ்ய திவ்யம் வர்ஷஶதம் கதம் ।
ந சாபி தனயோ ராம தஸ்யாமாஸீத் பரந்தப ॥ 7

தேவஸ்ய - ''தேவரான
நீலகண்டஸ்ய - நீலகண்டருக்கு
திவ்யம் - திவ்ய
வர்ஷஶதம் - வருஷங்களின் நூறு
கதம் - சென்றது.
பரந்தப - சத்ருக்களை தபிக்கச் செய்பவனே!
ராம - ஸ்ரீராம!
அபி ச - ஆனபோதிலும்
தஸ்யாம் - அவளிடத்தில்
தனய: - குமாரன்
ஆஸீத் ந - உண்டாகவில்லை.

ततो देवाः समुद्विग्नाः पितामहपुरोगमाः ।
यदिहोत्पद्यते भूतं कस्तत् प्रतिसहिष्यते ॥

ததோ தேவா: ஸமுத்விக்நா: பிதாமஹபுரோகமா: ।
யதிஹோத்பத்யதே பூதம் கஸ்தத் ப்ரதிஸஹிஷ்யதே ॥ 8

தத: - ''அப்போது
இஹ - இவ்விஷயத்தில்
யத் பூதம் - எந்த புத்ரன்
உத்பத்யதே - உண்டாகிறானோ
தத் க: - அதை எவன்
ப்ரதி ஸஹிஷ்யதே - ஸஹிப்பன் (என்று).
பிதாமஹ புரோகமா: - ப்ரஹ்மனை முன்னிட்டு செல்லுகிற
தேவா: - தேவர்கள்
ஸமுத் விக்நா: - பயந்தார்கள்.

अभिगम्य सुराः सर्वे प्रणिपत्येदमब्रुवन् ॥

அபிகம்ய ஸுரா: ஸர்வே ப்ரணிபத்யேதமப்ருவன் ॥ 9

ஸுரா: - ''தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
அபிகம்ய - கிட்டி
ப்ரணிபத்ய - நமஸ்கரித்து
இதம் - இனி வரப்போகிறதை
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.

देव देव महादेव लोकस्यास्य हिते रत ।
सुराणां प्रणिपातेन प्रसादं कर्तुमर्हसि ॥

தேவதேவ மஹாதேவ லோகஸ்யாஸ்ய ஹிதே ரத ।
ஸுராணாம் ப்ரணிபாதேன ப்ரஸாதம் கர்துமர்ஹஸி ॥ 10

தேவ தேவ - ''தேவர்களுக்கு தேவனே!
மஹா தேவ - மஹாதேவ!
அஸ்ய - இந்த
லோகஸ்ய - உலகத்தினுடைய
ஹிதே - நன்மையில்
ரத - ஆஸக்தியுடையவரே!
ஸுராணாம் - தேவர்களுடைய
ப்ரணி பாதேன - வணங்குதலால்
ப்ரஸாதம் - அனுக்ரஹத்தை
கர்தும் - செய்ய
அர்ஹஸி - உரியவராகிறீர்.

न लोका धारयिष्यन्ति तव तेजः सुरोत्तम ।
ब्राह्मेण तपसा युक्तो देव्या सह तपश्चर ॥

ந லோகா தாரயிஷ்யந்தி தவ தேஜ: ஸுரோத்தம ।
ப்ராஹ்மேண தபஸா யுக்தோ தேவ்யா ஸஹ தபஶ்சர ॥ 11

ஸுரோத்தம - தேவச்ரேஷ்ட!
லோகா: - உலகங்கள்
தவ - உம்முடைய
தேஜ: - தேஜஸ்ஸை
ந தாரயிஷ்யந்தி - தாங்கார்கள்.

ப்ராஹ்மேண	-	ப்ரஹ்மஸம்பந்தமான
தபஸா	-	தபஸ்ஸுடன்
யுக்த:	-	கூடினவராய்
தேவ்யா ஸஹ	-	தேவியோடு கூட
தப: சர	-	தபஸ்ஸை செய்யும்.

त्रैलोक्यहितकामार्थं तेजस्तेजसि धारय ।
रक्ष सर्वानिमाँल्लोकान्नालोकं कर्तुमर्हसि ॥

த்ரைலோக்யஹிதகாமார்தம் தேஜஸ் தேஜஸி தாரய ।
ரக்ஷ ஸர்வாநிமான் லோகான் நாலோகம் கர்துமர்ஹஸி ॥ 12

த்ரை லோக்ய ஹித காமார்தம்	-	'முவ்வுலகத்தின் நன்மையாகிற கோரிக்கையின் பொருட்டு
தேஜ:	-	தேஜஸ்ஸை
தேஜஸி	-	தேஜோமயமான சரீரத்தில்
தாரய	-	தரித்துக் கொள்ளும்.
இமான்	-	இந்த
லோகான்	-	உலகங்கள்
ஸர்வான்	-	எல்லாவற்றையும்
ரக்ஷ	-	இரக்ஷியும்.
அலோகம்	-	உலகமில்லாததை
கர்தும்	-	செய்ய
அர்ஹஸி ந	-	தகாது.

देवतानां वचः श्रुत्वा सर्वलोकमहेश्वरः ।
बाढमित्यब्रवीत् सर्वान् पुनश्चेदमुवाच ह ॥

தேவதாநாம் வச: ஶ்ருத்வா ஸர்வலோகமஹேஶ்வர: ।
பாடமித்யப்ரவீத் ஸர்வான் புனஶ்சேதமுவாச ஹ ॥ 13

தேவதாநாம்	-	''தேவதைகளுடைய
வச:	-	வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா	-	கேட்டு,
ஸர்வ லோக மஹேஶ்வர:	-	ஸகல உலகத்திற்கும் மஹேச்வரர்
ஸர்வான்	-	எல்லோரையும் பார்த்து
பாடம்	-	''அப்படியே ஆகட்டும்''
இதி	-	என்று
அப்ரவீத்	-	சொன்னார்.
புன:	-	இன்னும்
இதம் ச	-	இனிவரப் போகிறதையும்
உவாச ஹ	-	சொன்னார்.

धारयिष्याम्यहं तेजस्तेजस्येव सहोमया ।
त्रिदशाः पृथिवी चैव निर्वाणमधिगच्छतु ॥

தாரயிஷ்யாம்யஹம் தேஜஸ் தேஜஸ்யேவ ஸஹோமயா ।
த்ரிதஶா: ப்ருதிவீ சைவ நிர்வாணமதி கச்சது ॥ 14

அஹம்	-	''நான்
உமயா	-	உமையோடு
ஸஹ	-	கூட
தேஜ:	-	தேஜஸ்ஸை
தேஜஸி ஏவ	-	தேஜோமயமான சரீரத்திலேயே
தாரயிஷ்யாமி	-	தரித்துக் கொள்ளுகின்றேன்.
த்ரிதஶா:	-	தேவர்களே!
ப்ருதிவீ ச	-	உலகம் முழுவதும்
நிர்வாணம் ஏவ	-	சுகத்தையே
அதி கச்சது	-	அடையட்டும்.

यदिदं क्षुभितं स्थानान्मम तेजो ह्यनुत्तमम् ।
धारयिष्यति कस्तन्मे ब्रुवन्तु सुरसत्तमाः ॥

யதிதம் க்ஷுபிதம் ஸ்தாநாந்மம தேஜோ ஹ்யநுத்தமம் ।
தாரயிஷ்யதி கஸ்தன்மே ப்ருவந்து ஸுரஸத்தமா: ॥ 15

யத்	-	''எந்த
இதம்	-	இந்த
மம	-	என்னுடைய
அநுத்தமம் தேஜ:	-	சிறந்த தேஜஸ
ஸ்தாநாத்	-	இடத்திலிருந்து
க்ஷுபிதம் ஹி	-	நழுவினதாகிறதோ
தத் க:	-	அதை எவன்
தாரயிஷ்யதி	-	தரிக்கப் போகிறான்?
ஸுர ஸத்தமா:	-	சுரச்ரேஷ்டர்களே!
மே	-	எனக்கு
ப்ருவந்து	-	சொல்லுங்கள்.

एवमुक्तास्ततो देवाः प्रत्यूचुर्वृषभध्वजम् ।
यत्तेजः क्षुभितं ह्येतत्तद्धरा धारयिष्यति ॥

ஏவமுக்தாஸ்ததோ தேவா: ப்ரத்யூசுர் வ்ருஷபத்வஜம் ।
யத்தேஜ: க்ஷுபிதம் ஹ்யேதத் தத்தரா தாரயிஷ்யதி ॥ 16

ஏவம்	-	''இவ்விதம்
உக்தா:	-	சொல்லப்பட்ட

தேவா: - தேவர்கள்
தத: - அப்பொழுது
வ்ருஷபத்வஜம் - வ்ருஷ்பத்தை கொடியாக உடையவருக்கு (சிவபிரானுக்கு)
ப்ரத்யூசு: - பதில் சொன்னார்கள்.
யத் ஸ்கந்தம் - எது நழுவின
தேஜ: ஹி - ரேதஸ்ஸோ
தத் ஏதத் - அந்த இதை
தரா - பூமி
தாரயிஷ்யதி - தரிப்பள்.

एवमुक्तः सुरपतिः प्रमुमोच महीतले ।
तेजसा पृथिवी येन व्याप्ता सगिरिकानना ॥

ஏவமுக்த: ஸுரபதி: ப்ரமுமோச மஹீதலே ।
தேஜஸா ப்ருதிவீ யேன வ்யாப்தா ஸகிரிகானனா ॥ 17

ஏவம் - "இவ்விதம்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
ஸுரபதி: - சுரபதி
மஹீதலே - பூமியில்
ப்ரமுமோச - விட்டார்.
யேன - எந்த, அந்த
தேஜஸா - தேஜஸ்ஸால்
ஸ கிரிகானனா - மலைகள், வனங்கள் அடங்கிய
ப்ருதிவீ - பூமி
வ்யாப்தா - வ்யாபிக்கப்பட்டது.

ततो देवाः पुनरिदमूचुश्चाथ हुताशनम् ।
आविश त्वं महातेजो रौद्रं वायुसमन्वितः ॥

ததோ தேவா: புனரிதமூசுஸ்வாத ஹுதாஸனம் ।
ஆவிஸ த்வம் மஹா தேஜோ ரௌத்ரம் வாயுஸமன்வித: ॥ 18

தத: - "அப்படியிருப்பதினால்
அத - இந்த ஸ்திதியில்
தேவா: - தேவர்கள்
ஹுதாஸனம் - அக்னியைப் பார்த்து
இதம் - இனிவரப் போகிறதை
ஊசு: - சொன்னார்கள்.
த்வம் - நீர்
வாயுஸமன்வித: - வாயுவுடன் கூடினவராயே

ரௌத்ரம் - ருத்ரஸம்பந்தமான
மஹாதேஜ: - மஹாதேஜஸ்ஸை
புன: - எப்படியாகிலும்
ஆவிஸ - ப்ரவேசியும்.

तदग्निना पुनर्व्याप्तं संजातः श्वेतपर्वतः ।
दिव्यं शरवणं चैव पावकादित्यसंनिभम् ॥
यत्र जातो महातेजाः कार्तिकेयोऽग्निसंभवः ॥

தத்க்நிநா புனர்வ்யாப்தம் ஸஞ்ஜாத: ஸ்வேத பர்வத: ।
திவ்யம் ஸரவணம் சைவ பாவகாதித்ய ஸந்நிபம் ॥
யத்ர ஜாதோ மஹாதேஜா: கார்திகேயோऽக்நிஸம்பவ: ॥ 19

தத் - "அது
புன: - அதற்கு பதிலாய்
அக்நிநா - அக்னியால்
வ்யாப்தம் - வ்யாபிக்கப்பட்டதாய்
ஸ்வேத பர்வத: - வெண்மலையாக
ஸஞ்ஜாத: - ஆயிற்று.
பாவகாதித்ய ஸந்நிபம் - அக்னிக்கும், சூர்யனுக்கும் ஒப்பான
திவ்யம் ஸரவணம் - திவ்யநாணல்காடு
யத்ர - எங்கோ அங்கு
மஹாதேஜா: ஏவ - மஹா தேஜஸ்வியானவரும்
அக்நி ஸம்பவ: ச - அக்னியில் உண்டானவருமான
கார்திகேய: - கிருத்திகைகளுக்கு புத்ரர் (சுப்ரமண்ய கடவுள்)
ஜாத: - பிறந்தார்.

अथोमां च शिवं चैव देवाः सर्षिगणास्तदा ।
पूजयामासुरत्यर्थं सुप्रीतमनसस्ततः ॥

அதோமாம் ச ஸிவம் சைவ தேவா: ஸர்ஷிகணாஸ்ததா ।
பூஜயாமாஸுரத்யர்தம் ஸுப்ரீதமனஸஸ் தத: ॥ 20

அத - மேலும்
ஸரிஷிகணா: - ரிஷிகணங்களோடு கூடின
தேவா: - தேவர்கள்
ததா - அப்பொழுது
தத: - அதனால்
ஸுப்ரீதமனஸ: - மிக ஸந்துஷ்ட மனமுடையவர்களாய்
உமாம்ச - பார்வதியையும்
ஏவ - அப்படியே
ஸிவம் ச - சிவனையும்
அத்யர்தம் - மிகவும்
பூஜயாமாஸு: - பூஜித்தார்கள்.

अथ शैलसुता राम त्रिदशानिदमब्रवीत् ।
अप्रियस्य कृतस्याद्य फलं प्राप्स्यथ मे सुराः ॥

அத ஶைல ஸுதா ராம த்ரிதஶாநிதமப்ரவீத் ।
அப்ரியஸ்ய க்ருதஸ்யாத்ய பலம் ப்ராப்ஸ்யத மே ஸுரா :॥ 21

ராம - ''ஸ்ரீராம!
அத - இந்த ஸ்திதியில்
ஶைல ஸுதா - பர்வதத்தின் பெண் (பார்வதி)
த்ரிதஶாந் - தேவர்களை பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - சொன்னாள்:
ஸுரா: - 'தேவர்களே!
மே - எனக்கு
க்ருதஸ்ய - செய்யப்பட்ட
அப்ரியஸ்ய - அப்ரியத்தினுடைய
பலம் - பலத்தை
அத்ய - இப்பொழுது
ப்ராப்ஸ்யத - அடையுங்கள்.

इत्युक्त्वा सलिलं गृह्य पार्वती भास्करप्रभा ।
समन्युरशपत् सर्वान् क्रोधसंरक्तलोचना ॥

இத்யுக்த்வா ஸலிலம் க்ருஹ்ய பார்வதீ பாஸ்கரப்ரபா ।
ஸமன்யுரஶபத் ஸர்வான் க்ரோதஸம்ரக்தலோசநா ॥ 22

இதி - ''இவ்வாறு
உக்த்வா - சொல்லி
பாஸ்கர ப்ரபா - சூர்யன் போன்ற ஒளியுடைய
பார்வதீ - பார்வதி
ஸலிலம் - ஜலத்தை
க்ருஹ்ய - எடுத்து,
ஸமன்யு: - சினமுடையவளாய்
க்ரோத ஸம்ரக்த லோசநா - கோபத்தால் சிவந்த கண்களை உடையவளாய்
ஸர்வான் - எல்லோரையும்
அஶபத் - பின்வருமாறு சபித்தாள்.

यस्मान्निवारिता चाहं संगता पुत्रकाम्यया ।
अपत्यं स्वेषु दारेषु नोत्पादयितुमर्हथ ॥

யஸ்மாந்நிவாரிதா சாஹம் ஸங்கதா புத்ரகாம்யயா ।
அபத்யம் ஸ்வேஷு தாரேஷு நோத்பாதயிதுமர்ஹத ॥ 23

புத்ரகாம்யயா - ''புத்ரனை அடைய வேண்டுமென்ற எண்ணத்தாலே
ஸங்கதா - சம்போகம் செய்த
அஹம் - நான்
நிவாரிதா ச - விலக்கப்பட்டதும்
யஸ்மாத் - எதனாலோ, அதனால்
ஸ்வேஷு - தங்கள்
தாரேஷு - பத்னிகளிடத்தில்
அபத்யம் - புத்ரனை
ஏவ - நிச்சயமாய்
உத்பாதயிதும் - உண்டுபண்ண
ந அர்ஹத - கடவீர்களில்லை.

अद्यप्रभृति युष्माकमप्रजाः सन्तु पत्नयः ।
एवमुक्त्वा सुरान् सर्वाञ्शशाप पृथिवीमपि ॥

அத்ய ப்ரப்ருதி யுஷ்மாகமப்ரஜா: ஸந்து பத்நய: ।
ஏவ முக்த்வா ஸுரான் ஸர்வான் ஶஶாப ப்ருதிவீமபி ॥ 24

அத்ய ப்ரப்ருதி - ''இதுமுதல்
யுஷ்மாகம் - உங்களுடைய
பத்நய: - பத்னிகள்
அப்ரஜா: - புத்ரனில்லாதவர்களாக
ஸந்து - ஆகட்டும்.
ஏவம் - மேற்கூறியவிதம்
ஸுரான் - தேவர்கள்
ஸர்வான் - எல்லோருக்கும்
உக்த்வா - சொல்லி,
அபி - இன்னும்
ப்ருதிவீம் - பூமியை
ஶஶாப - சபித்தாள்.

अवने नैकरूपा त्वं बहुभार्या भविष्यसि ।
न च पुत्रकृतां प्रीतिं मत्क्रोधकलुषीकृता ॥
प्राप्स्यसि त्वं सुदुर्मेधे मम पुत्रमनिच्छती ॥

அவனே நைக ரூபா த்வம் பஹுபார்யா பவிஷ்யஸி ।
ந ச புத்ரக்ருதாம் ப்ரீதிம் மத்க்ரோத கலுஷீக்ருதா ॥
ப்ராப்ஸ்யஸி த்வம் ஸுதுர்மேதே மம புத்ரமநிச்சதீ ॥ 25

அவனே - ''பூமியே!
த்வம் - நீ

நைக ரூபா - அனேகரூபமுடையவளாய்
பஹு பார்யா - வெகுபெயர்களுக்கு மனைவியாக
பவிஷ்யஸி - ஆகப்பட்டவளாய்,
ஸுதுர்மேதே - துஷ்டபுத்தியுள்ளவளே
மம - எனக்கு
புத்ரம் - புத்ரனை
அநிச்சதீ - விரும்பாத
மத் க்ரோத கலுஷீக்ருதா - என் கோபத்தால் கலங்கச் செய்யப்பட்டவளாய்
புத்ரக்ருதாம் - புத்ரனாலுண்டாகிற
ப்ரீதிம் ச - ஆனந்தத்தை
ப்ராப்ஸ்யஸி ந - அடையாய்.

तान् सर्वान् व्रीडितान् दृष्ट्वा सुरान् सुरपतिस्तदा ।
गमनायोपचक्राम दिशं वरुणपालिताम् ॥

தான் ஸர்வான் வ்ரீடிதான் த்ருஷ்ட்வா ஸுரான் ஸுரபதிஸ்ததா।
கமநாயோபசக்ராம திஸம் வருண பாலிதாம் ॥ 27

ததா - "அப்பொழுது
ஸுரபதி: - தேவர்களுக்கு ஈசன்
தான் ஸர்வான் - அந்த எல்லா
ஸுரான் - தேவர்களை
வ்ரீடிதான் - வெட்கமடைந்தவர்களாக
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
வருண பாலிதாம் - வருணனால் காப்பாற்றப்பட்ட
திஸம் - திக்குக்கு
கமநாய - போக
உபசக்ராம - ஆரம்பித்தார்.

स गत्वा तप आतिष्ठत् पार्श्वे तस्योत्तरे गिरेः ।
हिमवत्प्रभवे शृङ्गे सह देव्या महेश्वरः ॥

ஸ கத்வா தப ஆதிஷ்டத் பார்ஸ்வே தஸ்யோத்தரே கிரே:।
ஹிமவத்ப்ரபவே ஸ்ருங்கே ஸஹ தேவ்யா மஹேஸ்வர: ॥ 28

ஸ: - "அந்த
மஹேஸ்வர: - மஹேச்வரர்
கத்வா - சென்று,
தஸ்ய - அந்த
கிரே: - பர்வதத்தினுடைய
உத்தரே - வடக்கு
பார்ஸ்வே - பக்கத்திலிருக்கிற
ஹிமவத் ப்ரபவே - ஹிமபர்வதத்தைச் சேர்ந்த
ஸ்ருங்கே - கொடிமுடியில்
தேவ்யா - தேவியோடு
ஸஹ - கூட
தப: - தபஸ்ஸை
ஆதிஷ்டத் - செய்தார்.

एष ते विस्तरो राम शैलपुत्र्या निवेदितः ।
गङ्गायाः प्रभवं चैव शृणु मे सहलक्ष्मणः ॥

ஏஷ தே விஸ்தரோ ராம ஸைலபுத்ர்யா நிவேதித:।
கங்காயா: ப்ரபவம் சைவ ஸ்ருணு மே ஸஹலக்ஷ்மண: ॥ 29

ராம - "ஸ்ரீராமா!
ஸைல புத்ர்யா: - பர்வதத்தின் புத்ரனுடைய
ஏஷ: விஸ்தர: - இந்த வரலாறு
தே - உனக்கு
நிவேதித: - தெரியப்படுத்தப்பட்டது.
ஏவ - அப்படியே
கங்காயா: - கங்கையினுடைய
ப்ரபவம் - மஹிமையையும்
ச - உத்பத்தியையும்
மே - என்னிடத்திலிருந்து
ஸஹலக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரோடு கூடினவராய்
ஸ்ருணு - கேள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகியே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஸதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
உமாமாஹாத்ம்யம் நாம ஷட்த்ரிம்ஸ: ஸர்க: ॥

ஸப்த த்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 37

तप्यमाने तपो देवे देवाः सर्षिगणाः पुरा ।
सेनापतिमभीप्सन्तः पितामहमुपागमन् ॥

தப்யமானே தபோ தேவே தேவா: ஸர்ஷிகணா: புரா ।
ஸேநாபதிமபீப்ஸந்த: பிதாமஹமுபாகமன் ॥ 1

தேவே	- தேவர்
தப:	- தபஸ்ஸை
தப்யமானே	- புரிகையில்
ஸ ரிஷிகணா:	- ரிஷிகணங்களோடு கூடின
தேவா:	- தேவர்கள்
ஸேநாபதி	- சேனாபதியை
அபீப் ஸந்த:	- விரும்பினவர்களாய்
புரா	- முதலில்
பிதாமஹம்	- ப்ரஹ்மனை
உபாகமன்	- அடைந்தார்கள்.

ततोऽब्रुवन् सुराः सर्वे भगवन्तं पितामहम् ।
प्रणिपत्य सुराः सर्वे सेन्द्राः साग्निपुरोगमाः ॥

ததோ'ப்ருவன் ஸுரா: ஸர்வே பகவந்தம் பிதாமஹம் ।
ப்ரணிபத்ய ஸுரா: ஸர்வே ஸேந்த்ரா: ஸாக்நிபுரோகமா: ॥ 2

தத:	- அப்பொழுது
ஸுரா:	- தேவர்கள்
ஸர்வே	- எல்லோரும்
பகவந்தம்	- பகவானாக
பிதாமஹம்	- ப்ரஹ்மனை
ப்ரணி பத்ய	- நமஸ்கரித்து,
ஸேந்த்ரா:	- இந்த்ரனோடுகூடின
ஸாக்நிபுரோகமா:	- அக்னியை முன்னிட்டுச் செல்லுகிற
ஸுரா:	- தேவர்கள்
ஸர்வே அப்ருவன்	- எல்லோரும் பின்வருமாறு சொன்னார்கள்.

यो नः सेनापतिर्देव दत्तो भगवता पुरा ॥

யோ ந: ஸேநாபதிர் தேவ தத்தோ பகவதா புரா ॥ 3

தேவ	- "தேவரே!
பகவதா	- பகவானால்
புரா தத்த:	- முன்பு கொடுக்கப்பட்டவர்

ய:	- எவரோ அவர்
ந:	- எங்களுடைய
ஸேநாபதி:	- ஸேனாபதி.

स तपः परममास्थाय तप्यते स्म सहोमया ॥

ஸ தப: பரமமாஸ்தாய தப்யதே ஸ்ம ஸஹோமயா ॥ 4

ஸ:	- "அவர்
பரம்	- சிறந்த
தப:	- தபஸ்ஸை
ஆஸ்தாய	- அடைந்து
உமயா ஸஹ	- உமையோடுகூட
தப்யதே ஸ்ம	- தபஸ் புரிகிறார்.

यदत्रानन्तरं कार्यं लोकानां हितकाम्यया ।
संविधत्स्व विधानज्ञ त्वं हि नः परमा गतिः ॥

யதத்ராநந்தரம் கார்யம் லோகாநாம் ஹிதகாம்யயா ।
ஸம்விதத்ஸ்வ விதாநஜ்ஞ த்வம்ஹி ந: பரமா கதி: ॥ 5

விதா நஜ்ஞ	- செய்ய வேண்டியவைகளையறிந்தவரே!
லோகாநாம்	- உலகங்களுக்கு
ஹித காம்யயா	- நன்மையின் கோரிக்கையால்
அநந்தரம்	- இனிமேல்
அத்ர	- இவ்விஷயத்தில்
யத்	- எது
கார்யம்	- கார்யமோ (அதை)
ஸம்விதத்ஸ்வ	- ஆலோசியும்.
ந:	- எங்களுக்கு
பரமா	- உத்க்ருஷ்ட
கதி:	- கதி
த்வம் ஹி	- நீர் ஒருவரே.

देवतानां वचः श्रुत्वा सर्वलोकपितामहः ।
सान्त्वयन् मधुरैर्वाक्यैस्त्रिदशानिदमब्रवीत् ॥

தேவதாநாம் வச: ஶ்ருத்வா ஸர்வலோக பிதாமஹ: ।
ஸாந்த்வயன் மதுரைர்வாக்யைஸ்த்ரிதஶானிதமப்ரவீத் ॥ 6

தேவதாநாம்	- தேவர்களுடைய
வச:	- வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா	- கேட்டு
ஸர்வலோக பிதாமஹ:	- சகல உலகங்களுக்கும் பாட்டனார் (ப்ரஹ்மன்)

த்ரிதஶான் - தேவர்களைப் பார்த்து
மதுரை: - இனிமையான
வாக்யை: - வார்த்தைகளால்
ஸாந்த்வயன் - சமாதானம் செய்கிறவராய்
இதம் - இனி வரப்போகிறதை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

शैलपुत्र्या यदुक्तं तद प्रजाः स्वासु पत्निषु ।
तस्या वचनमक्लिष्टं सत्यमेव न संशयः ॥

ஶைல புத்ர்யா யதுக்தம் ததப்ரஜா: ஸ்வாஸு பத்நிஷு ।
தஸ்யா வசனமக்லிஷ்டம் ஸத்யமேவ ந ஸம்ஶய: ॥ 7

ஸ்வாஸு - ''தங்களது
பத்நிஷு - மனைவிகளிடங்களில்
அப்ரஜா: - ப்ரஜைகள் உண்டாகாதென்று
ஶைல புத்ர்யா - பர்வதத்தின் புத்ரியாலே
யத் - எது
உக்தம் - சொல்லப்பட்டதோ
தத் - அந்த
தஸ்ய - அவளுடைய
வசனம் - வார்த்தை
அக்லிஷ்டம் ஏவ - வ்யர்த்தமற்றதே
ஸத்யம் - நிஜம்.
ஸம்ஶய: - ஸந்தேஹம்
ந - இல்லை.

इयमाकाशगा गङ्गा यस्यां पुत्रं हुताशनः ।
जनयिष्यति देवानां सेनापतिमरिन्दमम् ॥

இயமாகாஶகா கங்கா யஸ்யாம் புத்ரம் ஹுதாஶன: ।
ஜனயிஷ்யதி தேவாநாம் ஸேநாபதி மரிந்தமம் ॥ 8

ज्येष्ठा शैलेन्द्रदुहिता मानयिष्यति तं सुतम् ।
उमायास्तद्बहुमतं भविष्यति न संशयः ॥

ஜ்யேஷ்டா ஶைலேந்த்ர துஹிதா மானயிஷ்யதி தம் ஸுதம் ।
உமாயாஸ்தத் பஹுமதம் பவிஷ்யதி ந ஸம்ஶய: ॥ 9

தேவாநாம் - ''தேவர்களுடைய
அரிந்தமம் - சத்ருக்களை அழிக்கிற
ஸேநாபதிம் - சேனாபதியான
புத்ரம் - புத்ரனை

ஹுதாஶன: - அக்னி
யஸ்யாம் - எவ்விடத்தில்
ஜனயிஷ்யதி - உண்டுபண்ணப் போகிறாரோ அப்பேர்க்கொத்த
இயம் ஜ்யேஷ்டா - இந்த மூத்த
ஶைலேந்த்ர துஹிதா- பர்வதச்ரேஷ்டரின் மகளான
ஆகாஶகா - ஆகாயத்தை அடைந்தவளான
கங்கா - கங்கை
தம் ஸுதம் - அந்த குமாரனை
மானயிஷ்யதி - பஹுமானிக்கப் போகிறாள்.
தத் - அது உமைக்கு
பஹுமதம் - ப்ரியமாக
பவிஷ்யதி - ஆகப்போகிறது;
ஸம்ஶய: ந - ஸந்தேஹம் இல்லை.

तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य कृतार्था रघुनन्दन ।
प्रणिपत्य सुराः सर्वे पितामहमपूजयन् ॥

தச்ச்ருத்வா வசனம் தஸ்ய க்ருதார்தா ரகுநந்தன ।
ப்ரணிபத்ய ஸுரா: ஸர்வே பிதாமஹமபூஜயன் ॥ 10

ரகுநந்தன - ''ரகுவம்சத்தில் பிறந்தவரே!
தஸ்ய - அவருடைய
தத் வசனம் - அந்த வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஸுரா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
க்ருதார்தா: - க்ருதார்த்தர்களாய்
பிதாமஹம் - பாட்டனாரான ப்ரஹ்மாவை
ப்ரணிபத்ய - நமஸ்கரித்து
அபூஜயன் - பூஜித்தார்கள்.

ते गत्वा पर्वतं राम कैलासं धातुमण्डितम् ।
अग्निं नियोजयामासुः पुत्रार्थं सर्वदेवताः ॥

தே கத்வா பர்வதம் ராம கைலாஸம் தாது மண்டிதம் ।
அக்நிம் நியோஜயாமாஸு: புத்ரார்தம் ஸர்வதேவதா: ॥ 11

ராம - ''''ஸ்ரீராமரே!
தே - அந்த
ஸர்வ தேவதா: - எல்லா தேவர்களும்
தாது மண்டிதம் - தாதுக்களால் அலங்கரிக்கப்பட்ட
கைலாஸம் பர்வதம் - கைலாஸ மலைக்கு

கத்வா - சென்று
புத்ரார்தம் - புத்ரநிமித்தம்
அக்நிம் - அக்னியை
நியோ ஜயாமாஸுः - ஏவினார்கள்.

देवकार्यमिदं देव साधयस्व हुताशन ।
शैलपुत्र्यां महातेजो गङ्गायां तेज उत्सृज ॥

தேவகார்யமிதம் தேவ ஸாதயஸ்வ ஹுதாஶன ।
ஶைல புத்ர்யாம் மஹாதேஜோ கங்காயாம் தேஜ உத்ஸ்ருஜ ॥ 12

ஹுதாஶன - "ஹே அக்னி!
தேவ - தேவரே!
இதம் - இந்த
தேவகார்யம் - தேவகார்யத்தை
ஸாதயஸ்வ - நன்கியற்ற வேண்டும்.
மஹாதேஜ: - மஹா தேஜஸ்வியே!
ஶைலபுத்ர்யாம் - பர்வதத்தின் மகளான
கங்காயாம் - கங்கையினிடத்தில்
தேஜ: - தேஜஸ்ஸை
உத்ஸ்ருஜ - விட்டுவிடும்.

देवतानां प्रतिज्ञाय गङ्गामभ्येत्य पावकः ।
गर्भं धारय वै देवि देवतानामिदं प्रियम् ॥

தேவதாநாம் ப்ரதிஞ்ஞாய கங்காமப்யேத்ய பாவக: ।
கர்பம் தாரய வை தேவி தேவதாநாமிதம் ப்ரியம் ॥ 13

பாவக: - அக்னி
தேவதாநாம் - தேவர்களுக்கு
ப்ரதிஞ்ஞாய - சபதம் செய்து,
கங்காம் - கங்கைக்கு
அப்யேத்ய - சென்று,
தேவி - 'தேவியே
கர்பம் தாரய வை - கர்ப்பத்தை தரி.
இதம் - இது
தேவதாநாம் - தேவர்களுக்கு
ப்ரியம் - இஷ்டம்.'

इत्येतद्वचनं श्रुत्वा दिव्यं रूपमधारयत् ।
सा तस्य महिमां दृष्ट्वा समन्तादवकीर्यत ॥

இத்யேதத் வசனம் ஶ்ருத்வா திவ்யம் ரூபமதாரயத் ।
ஸா தஸ்ய மஹிமாம் த்ருஷ்ட்வா ஸமந்தாதவகீர்யத ॥ 14

இதி - இது விஷயத்தில்
ஏதத் - இந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
திவ்யம் ரூபம் - திவ்யரூபத்தை
அதாரயத் - தரித்தாள்.
ஸா - அவள்
தஸ்ய - அவரது
மஹிமாம் - மஹிமையை
த்ருஷ்ட்வா - மனதிற்கொண்டு
ஸமந்தாத் - நாற்புறத்திலும்
அவகீர்யத - சிதறிவிட்டாள்.

समन्ततस्तदा देवीमभ्यषिञ्चत पावकः ।
सर्वस्रोतांसि पूर्णानि गङ्गाया रघुनन्दन ॥

ஸமந்ததஸ்ததா தேவீமப்யஷிஞ்சத பாவக: ।
ஸர்வஸ்ரோதாம்ஸி பூர்ணானி கங்காயா ரகுநந்தன ॥ 15

பாவக: - அக்னி
ததா - அப்போது
தேவீம் - தேவியை
ஸமந்தத: - எங்கும்
அப்யஷிஞ்சத - நனைத்தார்.
ரகுநந்தன - ரகுவம்சத்தில் பிறந்தவரே!
கங்காயா: - கங்கையினுடைய
ஸர்வ ஸ்ரோதாம்ஸி - ஸகல அவயவங்களும்
பூர்ணானி - நிரம்பின.

तमुवाच ततो गङ्गा सर्वदेवपुरोगमम् ।
अशक्ता धारणे देव तव तेजः समुद्धतम् ॥
दह्यमानाग्निना तेन संप्रव्यथितचेतना ॥

தமுவாச ததோ கங்கா ஸர்வதேவ புரோகமம் ।
அஶக்தா தாரணே தேவ தவ தேஜ: ஸமுத்ததம் ॥
தஹ்யமாநாக்நிநா தேன ஸம்ப்ரவ்யதித சேதநா ॥ 16

கங்கா - கங்கை
ஸர்வ தேவ புரோகமம்-சகல தேவர்களுக்கும் புரோகமரான
தம் - அவரைப் பார்த்து

தத: - அப்பொழுது
உவாச - சொன்னாள்:
தேவ - தேவரே!
தவ - உம்முடைய
தேஜ: - தேஜஸ்
ஸமுத்ததம் - வ்ருத்தியடைகிறது.
தாரணே - தரிப்பதில்
அஶக்தா - (நான்) சக்தியற்றவள்.
தேன - அந்த
அக்நிநா - அக்னியால்
தஹ்யமாநா - தஹிக்கப்பட்டவளாய்
ஸம்ப்ரவ்யதித சேதநா- வெகுதுக்கமுற்ற மனமுடையவளாயிருக்கின்றேன்.

अथाब्रवीदिदं गङ्गां सर्वदेवपुरोहितः ।
इह हैमवते पादे गर्भोऽयं संनिवेश्यताम् ॥

அதாப்ரவீதிதம் கங்காம் ஸர்வதேவ புரோஹித: ।
இஹ ஹைமவதே பாதே கர்போऽயம் ஸம்நிவேஶ்யதாம் ॥ 17

பாவக: - அக்னி
ஹிமவத் ஸுதம் - ஹிமபர்வதத்தின் மகளான
கங்காம் - கங்கையைப் பார்த்து
இதம் அப்ரவீத் - இதைச் சொன்னார்:
அத - 'அப்படியானால்
அயம் கர்ப: - இந்த கர்ப்பம்
இஹ - தற்காலத்தில்
ஹைமவதே - ஹிமபர்வதத்தினுடைய
பாதே - அடிவாரத்தில்
ஸம்நிவேஶ்யதாம் - வைக்கப்படட்டும்.'

श्रुत्वा त्वग्निवचो गङ्गा तं गर्भमतिभास्वरम् ।
उत्ससर्ज महातेजाः स्रोतोभ्यो रघुनन्दनः ॥

ஶ்ருத்வா த்வக்நிவசோ கங்கா தம் கர்பமதிபாஸ்வரம் ।
உத்ஸஸர்ஜ மஹாதேஜா: ஸ்ரோதோப்யோ ரகுநந்தன ॥ 18

மஹாதேஜா: - மஹா வீர்யம் படைத்த
ரகு நந்தன - ரகுநந்தன!
கங்கா - கங்கை
அக்நே: - அக்னியினது
வசனம் ஶ்ருத்வா - வசனத்தை கேட்டு
அதி பாஸ்வரம் - மிகவும் ப்ரகாசிக்கிற

தம் கர்பம் - அந்த கர்ப்பத்தை
ஸ்ரோதோப்ய: - அவயவங்களிலிருந்து
உத்ஸஸர்ஜ - விட்டுவிட்டாள்.

यदस्या निर्गतं तस्मात्तप्तजाम्बूनदप्रभम् ।
काञ्चनं धरणीं प्राप्तं हिरण्यमतुलप्रभम् ॥

யதஸ்யா நிர்கதம் தஸ்மாத் தப்த ஜாம்பூனத ப்ரபம் ।
காஞ்சனம் தரணீம் ப்ராப்தம் ஹிரண்யமதுலப்ரபம் ॥ 19

ताम्रं कार्ष्णायसं चैव तैक्ष्ण्यादेवाभ्यजायत ।
मलं तस्याभवत्तत्र त्रपु सीसकमेव च ॥
तदेतद्धरणीं प्राप्य नानाधातुरवर्धत ॥

தாம்ரம் கார்ஷ்ணாயஸம் சைவ தைக்ஷ்ண்யாதேவாப்யஜாயத ।
மலம் தஸ்யாபவத் தத்ர த்ரபுஸீஸகமேவ ச ॥
ததேதத் தரணீம் ப்ராப்ய நாநாதாதுரவர்தத ॥ 20

அஸ்யா: - அவளிடத்திலிருந்து
நிர்கதம் - வெளிப்புறப்பட்ட
யத் தரணீம் - எது பூமியை
ப்ராப்தம் - அடைந்ததோ
தஸ்மாத் - அதனால்
தப்த ஜாம்பூனத ப்ரபம் - உருக்கின தங்கம் போன்ற காந்தியுடைய
காஞ்சனம் ச - பொன்னாகவும்,
அதுல ப்ரபம் - ஈடற்ற காந்தியுடைய
ஹிரண்யம் ஏவ - வெள்ளியாகவும்
தைக்ஷ்ண்யாத் - காரத்தினால்
தாம்ரம் ஏவ - செம்பாகவும்,
கார்ஷ்ணாயஸம் - எஃகாகவும்,
அப்யஜாயத - உண்டாயிற்று.
தஸ்ய - அதனுடைய
மலம் - மலம்
தத்ர - அது காரணமாய்
த்ரபு ச - தகரமாகவும்,
ஸீஸகம் ஏவ - ஈயமாகவும்,
அபவத் - ஆயிற்று.
தத் ஏதத் - அந்த இது
தரணீம் - பூமியை
ப்ராப்ய - அடைந்து,
நாநாதாது: - அனேக தாதுக்களாக
அவர்தத - வ்ருத்தியடைந்தது.

निक्षिप्तमात्रे गर्भे तु तेजोभिरभिरञ्जितम् ।
सर्वं पर्वतसंनद्धं सौवर्णमभवद्वनम् ॥

நிக்ஷிப்த மாத்ரே கர்பே து தேஜோபி ரபிரஞ்ஜிதம் ।
ஸர்வம் பர்வதஸம்நத்தம் ஸௌவர்ணமபவத் வனம் ॥ 21

கர்பே - ''கர்ப்பம்
நிக்ஷிப்த மாத்ரே - வைக்கப்பட்டவளவில்
தேஜோபி: - காந்திகளால்
அபிரஞ்ஜிதம் - வ்யாபிக்கப்பட்ட
பர்வத ஸம்நத்தம் - பர்வதத்திலுண்டான
வனம் ஸர்வம் து - காடு எல்லாமும்
ஸௌவர்ணம் - ஸ்வர்ணமாக
அபவத் - ஆயிற்று.

तं देशं तु ततो ब्रह्मा संप्राप्यैनमभाषत ।
जातस्य रूपं यत्तस्माज्जातरूपं भविष्यति ॥

தம் தேஶம் துததோ ப்ரஹ்மா ஸம்ப்ராப்யைநமபாஷத ।
ஜாதஸ்யரூபம் யத்தஸ்மாத்ஜாதரூபம் பவிஷ்யதி ॥ 22

தத: - அதன்மேல்
ப்ரம்ஹா - ப்ரஹ்மன்
தம் தேஶம் - அந்த தேசத்தை
ஸம் ப்ராப்ய - அடைந்து,
ஏனம் - இவரைப் பார்த்து
அபாஷத - சொன்னார்.
து - 'இந்த ஸ்திதியில்
ஜாதஸ்ய - உண்டானதனுடைய
ரூபம் - பொருள்
யத் - எதுவோ அது
தஸ்மாத் - அக்காரணத்தால்
ஜாதரூபம் - ஜாதரூபமென்று விளங்கும் ஸ்வர்ணமாக
பவிஷ்யதி - ஆகப்போகிறது.

जातरूपमिति ख्यातं तदाप्रभृति राघव ।
सुवर्णं पुरुषव्याघ्र हुताशनसमप्रभम् ॥
तृणवृक्षलतागुल्मं सर्वं भवति काञ्चनम् ॥

ஜாதரூபமித் கயாதம ததாபரபருத் ராகவ ।
ஸுவர்ணம் புருஷவ்யாக்ர ஹுதாஶனஸமப்ரபம் ॥
த்ருணா வ்ருக்ஷலதா குல்மம் ஸர்வம் பவதி காஞ்சனம் ॥ 23

புருஷ வ்யாக்ர - ''புருஷச்ரேஷ்டரே!
ராகவ - ஸ்ரீராகவரே!
த்ருண வ்ருக்ஷ லதா குல்மம் - துரும்பு, மரம், கொடி, புதர் இவைகள்
ஸர்வம் - எல்லாம்
காஞ்சனம் - ஸ்வர்ணமாக ஆயிற்று
ததா ப்ரப்ருதி - அதுமுதல்
ஹுதாஶன ஸமப்ரபம் - அக்னிக்கொப்பான காந்தியுடைய
ஸுவர்ணம் - ஸுவர்ணம்
ஜாதரூபம் - ஜாதரூபம்
இதி - என்று
க்யாதம் - ப்ரஸித்தமாய்
பவதி - விளங்குகிறது.

तं कुमारं ततो जातं सेन्द्राः सहमरुद्गणाः ।
क्षीरसंभावनार्थाय कृत्तिकाः समयोजयन् ॥

தம் குமாரம் ததோ ஜாதம் ஸேந்த்ரா: ஸஹமருத்கணா: ।
க்ஷீரஸம்பாவநார்தாய க்ருத்திகா: ஸமயோஜயன் ॥ 24

தத: - ''அதிலிருந்து
ஜாதம் - உண்டான
தம் குமாரம் - அந்த குமாரனை
ஸேந்த்ரா: - இந்த்ரனோடு கூடின
ஸாக்நி மருத்கணா: - அக்னி பகவானோடு கூடின தேவக்கூட்டங்கள்
க்ஷீரஸம்பாவ நார்தாய - பால் வ்ருத்தியடையும் பொருட்டு
க்ருத்திகா: - க்ருத்திகைகளை
ஸமயோஜயன் - சேர்த்து வைத்தார்கள்.

ताः क्षीरं जातमात्रस्य कृत्वा समयमुत्तमम् ।
ददुः पुत्रोऽयमस्माकं सर्वासामिति निश्चिताः ॥

தா: க்ஷீரம் ஜாதமாத்ரஸ்ய க்ருத்வா ஸமயமுத்தமம் ।
தது: புத்ரோऽயமஸ்மாகம் ஸர்வாஸாமிதி நிஶ்சிதா: ॥ 25

தா: - ''அவர்கள்
அயம் அஸ்மாகம் - 'இவன் எங்கள்
ஸர்வாஸாம் - எல்லோருக்கும்
புத்ர: இதி - புத்ரன்' என்று
உத்தமம் - சிறந்த
ஸமயம் - ஸங்கேதத்தை
க்ருத்வா - செய்து,

நிஶ்சிதா: - நிச்சயித்தவர்களாய்
ஜாத மாத்ரஸ்ய - பிறந்தபடியே இருக்கிறவனுக்கு
க்ஷீரம் - பாலை
த து : - கொடுத்தார்கள்.

ततस्तु देवताः सर्वाः कार्तिकेय इति ब्रुवन् ।
पुत्रस्त्रैलोक्यविख्यातो भविष्यति न संशयः ॥

ததஸ்து தேவதா: ஸர்வா: கார்திகேய இதி ப்ருவன் ।
புத்ரஸ்த்ரைலோக்ய விக்யாதோ பவிஷ்யதி ந ஸம்ஶய: ॥ 26

தேவதா: - ''தேவர்கள்
ஸர்வா: - எல்லோரும்,
புத்ர: து - 'அருமைக் குழந்தையோவெனில்
தத: - அக்காரணத்தால்
கார்திகேய: - கார்த்திகேயன் என்னும் க்ருத்திகா நக்ஷத்ரங்களின் மகனென்றும்
த்ரை லோக்ய விக்யாத: - மூன்றுலோகங்களிலும் ப்ரஸித்தனாய்
பவிஷ்யதி - விளங்கப் போகிறான்;
ஸம்ஶய: ந - சந்தேஹம் இல்லை'
இதி - என்று
ப்ருவன் - சொன்னார்கள்.

तेषां तद्वचनं श्रुत्वा स्कन्नं गर्भपरिस्रवे ।
स्नापयन् परया लक्ष्म्या दीप्यमानं यथानलम् ॥

தேஷாம் தத் வசனம் ஶ்ருத்வா ஸ்கந்நம் கர்பபரிஸ்ரவே ।
ஸ்நாபயன் பரயா லக்ஷ்ம்யா தீப்யமானம் யதாநலம் ॥ 27

தேஷாம் - ''அவர்களுடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
கர்ப பரிஸ்ரவே - கர்ப்பத்தின் நழுவுதலில்
ஸ்கந்நம் - விழுபவனான
அநலம் இவ - அக்னியைப்போல்
பரயா - சிறந்த
லக்ஷ்ம்யா - காந்தியினால்
தீப்யமானம் - ப்ரகாசிக்கின்றவனை
ஸ்நாபயன் - நீராட்டினார்கள்.

स्कन्द इत्यब्रुवन् देवाः स्कन्नं गर्भपरिस्रवात्।
कार्तिकेयं महाभागं काकुत्स्थ ज्वलनोपमम् ॥

ஸ்கந்த இத்யப்ருவன் தேவா: ஸ்கந்நம் கர்பபரிஸ்ரவாத் ।
கார்திகேயம் மஹாபாகம் காகுத்ஸ்த ஜ்வலநோபமம் ॥ 28

காகுத்ஸ்த - ''காகுத்ஸ்த!
தேவா: - தேவர்கள்
கர்ப பரிஸ்ரவாத் - கர்ப்பத்தின் நழுவுதலிலிருந்து
ஸ்கந்நம் - விழுந்தவனான
ஜ்வலநோபமம் - நெருப்புக்கொப்பான
மஹாபாகம் - வெகு பாக்யமுடைய
கார்திகேயம் - கார்த்திகேயனை
ஸ்கந்த - ஸ்கந்தன் (விழுந்தவன்)
இதி - என்றும்
அப்ருவன் - பெயரிட்டார்கள்.

प्रादुर्भूतं ततः क्षीरं कृत्तिकानामनुत्तमम् ।
षण्णां षडाननो भूत्वा जग्राह स्तनजं पयः ॥

ப்ராதுர்பூதம் தத: க்ஷீரம் க்ருத்திகாநாமனுத்தமம் ।
ஷண்ணாம் ஷடாநநோ பூத்வா ஜக்ராஹ ஸ்தனஜம் பய: ॥ 29

தத: - ''அப்பொழுது
ஷண்ணாம் - ஆறு
க்ருத்திகாநாம் - க்ருத்திகைகளுக்கு
அனுத்தமம் - சிறந்த பால்
ப்ராதுர் பூதம் - உண்டானது.
ஸ்தனஜம் - ஸ்தனங்களிலிருந்துண்டான
பய: - பாலை
ஷடாநந: - ஆறுமுகமுடையவராய்
பூத்வா - ஆகி,
ஜக்ராஹ - க்ரஹித்தார்.

गृहीत्वा क्षीरमेकाह्ना सुकुमारवपुस्तदा ।
अजयत् स्वेन वीर्येण दैत्यसैन्यगणान् विभुः ॥

க்ருஹீத்வா க்ஷீரமேகாஹ்நா ஸுகுமாரவபுஸ்ததா ।
அஜயத் ஸ்வேன வீர்யேண தைத்யஸைன்யகணான் விபு: ॥ 30

ஏகாஹ்நா - ''ஒருதினம்
க்ஷீரம் - பாலை
க்ருஹீத்வா - க்ரஹித்து,

ஸுகுமார வபு: - மெல்லிய தேகமுடைய
விபு: - ப்ரபு
ததா - அக்காலத்தில்
ஸ்வேன - தன்
வீர்யேண - பராக்ரமத்தால்
தைத்ய ஸைன்ய கணான் - அரக்கர்களின் சேனைக் கூட்டங்களை
அஜயத் - ஜயித்தார்.

सुरसेनागणपतिं ततस्तममलद्युतिम् ।
अभ्यषिञ्चन् सुरगणाः समेत्याग्निपुरोगमाः ॥

ஸுரஸேநாகணபதிம் ததஸ்தமமலத்யுதிம் ।
அப்யஷிஞ்சன் ஸுரகணா: ஸமேத்யாக்நிபுரோகமா: ॥ 31

அக்னி புரோகமா: - அக்னியை முன்னிட்டுச் செல்லுகிற
ஸுரகணா: - தேவகணங்கள்
ஸமேத்ய - ஒன்றுசேர்த்து
அதுலத்யுதிம் - ஈடற்ற காந்தியுடைய
தம் - அவரை
தத: - அதன்மேல்
ஸுரஸேநாகணான் - தேவசைன்யங்களின் கூட்டங்களுக்கு நாயகனாக
அப்யஷிஞ்சன் - பட்டாபிஷேகம் செய்தார்கள்.

एष ते राम गङ्गाया विस्तरोऽभिहितो मया ।
कुमारसंभवश्चैव धन्यः पुण्यस्तथैव च ॥

ஏஷ தே ராம கங்காயா விஸ்தரோऽபிஹிதோ மயா ।
குமாரஸம்பவஸ்சைவ தன்ய: புண்யஸ்ததைவ ச ॥ 32

ராம: - ''ஸ்ரீராம!
ஏஷ: - இந்த
கங்காயா: - கங்கையினுடைய
விஸ்தர: ச - வரலாறும்
ததா - அப்படியே
தன்ய: - தனமளிக்கவல்ல
புண்ய: - பரிசுத்தமான
குமார ஸம்பவ: ச - ஸுப்ரமண்ய ஸ்வாமி உத்பத்தியும்
தே ஏவ - உமக்கு
மயா ஏவ - என்னாலும்
அபிஹித: - சொல்லப்பட்டது.

य इमं शृणुयाद्राम कार्तिकेयस्य संभवम् ।
सर्वपापविनिर्मुक्तो याति ब्रह्म सनातनम् ॥

ய இமம் ஸ்ருணு யாத்ராம கார்திகேயஸ்ய ஸம்பவம் ।
ஸர்வ பாப விநிர்முக்தோ யாதி ப்ரஹ்ம ஸநாதனம் ॥ 33

ராம - ''ஸ்ரீராம!
கார்திகேயஸ்ய - கார்த்திகேயனுடைய
ஸம்பவம் - உத்பத்தியாகிற
இமம் ய: - இந்தக் கதையை எவன்
ஸ்ருணுயாத் - ச்ரவணம் செய்வதால்
ஸர்வபாப விநிர்முக்த: - ஸகல பாபங்களிலிருந்து விடுபட்டவனாய்
ஸநாதனம் - ஸனாதனமான
ப்ருஹ்ம - பேரின்பத்தை
யாதி - அடைகிறான்.

भक्तश्च यः कार्तिकेये काकुत्स्थ भुवि मानवः ।
आयुष्मान् पुत्रपौत्रैश्च स्कन्दसालोक्यमाप्नुयात् ॥

பக்தஸ்ச ய: கார்திகேயே காகுத்ஸ்த புவி மானவ: ।
ஆயுஷ்மான் புத்ர பௌத்ரைஸ்ச ஸ்கந்த ஸாலோக்யமாப்னுயாத் ॥ 34

காகுத்ஸ்த - ''காகுத்ஸ்த!
புவி - உலகில்
கார்திகேயே - கார்த்திகேயரிடத்தில்
பக்த: - பக்தனான
மானவ: - மனிதன்
ய: - எவனோ அவன்
புத்ர பௌத்ரை: ச - மக்கள் பேரன்மாரோடும்
ஆயுஷ்மான் ச - ஆயுஸ்ஸையுடையவனாயும்
ஸ்கந்த ஸாலோக்யம் - ஸ்கந்தனோடு ஒப்பான லோகத்திலிருத்தலை
ஆப்நுயாத் - அடைவன்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஸதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
குமாரோத்பத்திர் நாம ஸப்தத்ரிம்ஸ: ஸர்க: ॥

அஷ்டா த்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 38

तां कथां कौशिको रामे निवेद्य मधुराक्षराम् ।
पुनरेवापरं वाक्यं काकुत्स्थमिदमब्रवीत् ॥

தாம் கதாம் கௌஶிகோ ராமே நிவேத்ய மதுராக்ஷராம் ।
புனரேவாபரம் வாக்யம் காகுத்ஸ்தமிதம் அப்ரவீத் ॥

கௌஶிக: - கௌசிகன்
ராமே - ஸ்ரீராமனிடத்தில்
மதுராக்ஷராம் - மதுரமான அக்ஷரங்களாலமைக்கப்பெற்ற
தாம் கதாம் - அந்தக் கதையை
நிவேத்ய - அறிவித்து
புன: - பிறகு
ஏவ - அப்படியே
காகுத்ஸ்தம் - காகுத்ஸ்தருக்கு
அபராம் - வேறொரு
வாக்யம் - வாக்யத்தை
இதம் - வருமாறு
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

अयोध्याधिपतिः शूरः पूर्वमासीन्नराधिपः ।
सगरो नाम धर्मात्मा प्रजाकामः स चाप्रजाः ॥

அயோத்யாதிபதி:ஶூர: பூர்வமாஸீன் நராதிப: ।
ஸகரோ நாம தர்மாத்மா ப்ரஜாகாம: ஸ சாப்ரஜா: ॥ 2

பூர்வம் - ''முன்னொரு காலத்தில்
ஸகர: - ஸகரனென்று
நாம ஶூர: - பெயருள்ள சூரர்
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாய்
நராதிப: - ஜனநாயகராய்
அயோத்யாதிபதி: - அயோதிக்கு ராஜாவாய்
ஆஸீத் - இருந்தார்.
ஸ: - அவர்
ப்ரஜாகாம: ச - புத்ரப்பேறு வேண்டுமென்ற ஆசையுள்ளவராய் இருந்தும்
அப்ரஜா: - புத்ரபாக்யமில்லாதவர்.

वैदर्भदुहिता राम केशिनी नाम नामतः ।
ज्येष्ठा सगरपत्नी सा धर्मिष्ठा सत्यवादिनी ॥

வைதர்பதுஹிதா ராம கேஶினீ நாம நாமத: ।
ஜ்யேஷ்டா ஸகரபத்நீ ஸா தர்மிஷ்டா ஸத்யவாதிநீ ॥ 3

ராம - ''ஸ்ரீராம!
வைதர்ப துஹிதா - விதர்ப்ப ராஜாவின் குமாரியாகிய
கேஶினீ - கேசினியென்று
நாமத: - பெயரினால்
நாம - பிரஸித்தையான
தர்மிஷ்டா - தர்மிஷ்டை
ஸகர பத்நீ - ஸகரன் பத்னி;
ஸா - அவள்
ஸத்யவாதிநீ - உண்மையே பேசுபவள்.
ஜ்யேஷ்டா - மூத்த பத்னி.

अरिष्टनेमिदुहिता रूपेणाप्रतिमा भुवि ।
द्वितीया सगरस्यासीत् पत्नी सुमतिसंज्ञिता ॥

அரிஷ்டநேமிதுஹிதா ரூபேணாப்ரதிமா புவி ।
த்விதீயா ஸகரஸ்யாஸீத் பத்நீ ஸுமதிஸம்ஞிதா ॥ 4

அரிஷ்டநேமி துஹிதா - ''காச்யபருடைய குமாரியான
புவி - லோகத்தில்
ரூபேண - ரூபத்தால்
அப்ரதிமா - ஒப்பற்றவளான
ஸுமதி ஸம்ஞிதா - ஸுமதியென்று பெயருள்ளவள்
ஸகரஸ்ய - ஸகரருக்கு
த்விதீயா - இரண்டாவது
பத்நீ - பத்னியாக
ஆஸீத் - இருந்தாள்.

ताभ्यां सह तदा राजा पत्नीभ्यां तप्तवांस्तपः ।
हिमवन्तं समाश्रित्य भृगुप्रस्रवणे गिरौ ॥

தாப்யாம் ஸஹ ததா ராஜா பத்நீப்யாம் தப்தவாம்ஸ்தப: ।
ஹிமவந்தம் ஸமாஸ்ரித்ய ப்ருகுப்ரஸ்ரவணே கிரௌ ॥ 5

ததா - ''மேலும்
ராஜா - அந்த ராஜா
தாப்யாம் - அவ்விரு
பத்நீப்யாம் - பத்னிகளோடு
ஸஹ - கூட
ஹிமவந்தம் - ஹிமயபர்வதத்தை
ஸமாஸ்ரித்ய - அடைந்து

ப்ருகு ப்ரஸ்வரணே - ப்ருகுப்ரஸ்ரவணமென்ற
கிரௌ - மலையில்
தப: - தபஸ்ஸை
தப்தவான் - புரிந்தார்.

अथ वर्षशते पूर्णे तपसाराधितो मुनिः ।
सगराय वरं प्रादाद् भृगुः सत्यपराक्रमः ॥

அத வர்ஷஶதே பூர்ணே தபஸாராதிதோ முனி: ।
ஸகராய வரம் ப்ராதாத் ப்ருகு: ஸத்ய பராக்ரம: ॥ 6

அத - அந்தப்ரகாரமே
வர்ஷஶதே - நூறுவருஷம்
பூர்ணே - நிரம்புகையில்
தபஸா - தபஸ்ஸால்
ஆராதித: - ஆராதிக்கப்பட்ட
ஸத்ய பராக்ரம: - ஸத்யபராக்கிரமமுள்ள
முனி: - முனிவரான
ப்ருகு: - ப்ருகு என்பவர்
ஸகரஸ்ய - ஸகரருக்கு
வரம் - வரத்தை
ப்ராதாத் - அளித்தார்.

अपत्यलाभः सुमहान् भविष्यति तवानघ ।
कीर्तिं चाप्रतिमां लोके प्राप्स्यसे पुरुषर्षभ ॥

அபத்யலாப: ஸுமஹான் பவிஷ்யதி தவாநக ।
கீர்திம் சாப்ரதிமாம் லோகே ப்ராப்ஸ்யஸே புருஷர்ஷப ॥ 7

அநக - "பாபரஹிதனே!
தவ - உனக்கு
ஸுமஹான் - மஹத்தான
அபத்ய லாப: - புத்ரலாபம்
பவிஷ்யதி - உண்டாகப் போகிறது.
புருஷர்ஷப - புருஷச்ரேஷ்டனே!
லோகே - உலகில்
அப்ரதிமாம் - ஒப்பற்ற
கீர்திம் ச - கீர்த்தியையும்
ப்ராப்ஸ்யஸே - அடையப்போகிறாய்.

एका जनयिता तात पुत्रं वंशकरं तव ।
षष्टिं पुत्रसहस्राणि ह्यपरा जनयिष्यति ॥

ஏகா ஜனயிதா தாத புத்ரம் வம்ஶகரம் தவ ।
ஷஷ்டிம் புத்ரஸஹஸ்ராணி ஹ்யபரா ஜனயிஷ்யதி ॥ 8

தாத - "குழந்தாய்!
தவ - உன்னைச்சார்ந்த
ஏகா - ஒரு ஸ்திரீ
வம்ஶகரம் - உன் வம்சத்தை விளங்கவைக்கிற
புத்ரம் - ஒரு புத்திரனை
ஜனயிதா - உண்டு பண்ணுவாள்.
அபரா - மற்றவள்
ஷஷ்டிம் - அறுபது
புத்ர ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம் புத்ரர்களை
ஜனயிஷ்யதி - பிறப்பிப்பாள்."

भाषमाणं महात्मानं राजपुत्र्यौ प्रसाद्य तम् ।
ऊचतुः परमप्रीते कृताञ्जलिपुटे तदा ॥

பாஷமாணம் மஹாத்மானம் ராஜபுத்ர்யௌ ப்ரஸாத்ய தம் ।
ஊசது: பரமப்ரீதே க்ருதாஞ்ஜலிபுடே ததா ॥ 9

பாஷமாணம் - அப்படிச் சொல்லுகிற
தம் - அந்த
மஹாத்மானம் - மகாத்மாவைப் பார்த்து
பரமப்ரீதே - மிகச் சந்தோஷமடைந்தவர்களாய்
க்ருதாஞ்ஜலி புடே - அஞ்சலி செய்தவர்களாய்
ராஜபுத்ர்யௌ - ராஜகுமாரிகளிருவரும்
ப்ரஸாத்ய - ஸந்தோஷத்துடன்
ததா - அப்போது
ஊசது: - சொன்னார்கள்.

एकः कस्याः सुतो ब्रह्मन् का बहून् जनयिष्यति ।
श्रोतुमिच्छावहे सम्यक् सत्यमस्तु वचस्तव ॥

ஏக: கஸ்யா: ஸுதோ ப்ரஹ்மன் கா பஹூஞ்ஜனயிஷ்யதி ।
ஶ்ரோது மிச்சாவஹே ஸம்யக் ஸத்யமஸ்து வசஸ்தவ ॥ 10

ப்ரஹ்மன் - ஹே ப்ராஹ்மணரே!
கஸ்யா: - எந்த ஸ்த்ரீக்கு
ஏக: ஸுத: - ஒரு புத்ரன்?
கா - எந்த ஸ்த்ரீ
பஹூன் - அனேக புத்ரர்களை
ஜனயிஷ்யதி - பிறப்பிப்பாள்?
ப்ரஹ்மன் - ப்ராஹ்மணரே!

ஶ்ரோதும் - கேட்க
இச்சாவஹே - விரும்புகிறோம்;
தவ வச: - உம்முடைய சொல்
ஸத்யம் - ஸத்யமாக
அஸ்து - ஆகுக.

तयोस्तद्वचनं श्रुत्वा भृगुः परमधार्मिकः ।
उवाच परमां वाणीं स्वच्छन्दोऽत्र विधीयताम् ॥

தயோஸ்தத் வசனம் ஶ்ருத்வா ப்ருகு: பரமதார்மிக: ।
உவாச பரமாம் வாணீம் ஸ்வச்சந்தோऽத்ர விதீயதாம் ॥ 11

பரம தார்மிக: - ''மிக தர்மிஷ்டரான
ப்ருகு: - பிருகு,
தயோ: - அவர்களுடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
பரமாம் - ச்ரேஷ்டமான
வாணீம் - வார்த்தையை
உவாச - பின்வருமாறு சொன்னார்.
அத்ர - 'இவ்விஷயத்தில்
ஸ்வச் சந்த: - தங்களிஷ்டம்
விதீயதாம் - விதிக்கப்படலாம்.'

एको वंशकरो वास्तु बहवो वा महाबलाः ।
कीर्तिमन्तो महोत्साहाः का वा कं वरमिच्छति ॥

ஏகோ வம்ஶகரோ வாஸ்து பஹவோ வா மஹாபலா: ।
கீர்திமந்தோ மஹோத்ஸாஹா: கா வா கம் வரமிச்சதி ॥ 12

ஏக: - ''ஒருவன்
வா - மாத்ரம்
வம்ஶகர: - குலத்தை நிலைநிறுத்துகிறவனாக
அஸ்து - ஆவான்;
பஹவ: - அனேகர்கள்
வா - உள்ளபடி
மஹாபலா: - மஹாபராக்ரமமுடையவர்கள்.
கீர்தி மந்த: - கீர்த்தியுள்ளவர்கள்.
மஹோத்ஸாஹா: - வெகு உத்ஸாஹமுடையவர்கள்.
கா - எவள்
கம் வரம் - எந்த வரத்தை

இச்சதி - வேண்டுகிறாள்?
வா - நான் தெரிந்துகொள்ள விரும்புகிறேன்.''

मुनेस्तु वचनं श्रुत्वा केशिनी रघुनन्दन ।
पुत्रं वंशकरं राम जग्राह नृपसंनिधौ ॥

முனேஸ்து வசனம் ஶ்ருத்வா கேஶினீ ரகுநந்தன ।
புத்ரம் வம்ஶகரம் ராம ஜக்ராஹ ந்ருபஸந்நிதௌ ॥ 13

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன
ராம - ஸ்ரீராம!
முனே: - முனிவருடைய
தத் வசனம் - அந்த வசனத்தை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
கேஶினீ - கேசினியென்பவள்
ந்ருப ஸந்நிதௌ - ராஜாவினருகில்
வம்ஶகரம் - குலத்தை வ்ருத்தி செய்து வைக்கிற
புத்ரம் து - ஒரு புத்ரனையே
ஜக்ராஹ - யாசித்தாள்.

षष्टिं पुत्रसहस्राणि सुपर्णभगिनी तदा ।
महोत्साहान् कीर्तिमतो जग्राह सुमतिः सुतान् ॥

ஷஷ்டிம் புத்ரஸஹஸ்ராணி ஸுபர்ணபகினீ ததா ।
மஹோத்ஸாஹான் கீர்திமதோ ஜக்ராஹ ஸுமதி: ஸுதான் ॥ 14

ததா - ஆகவே
ஸுபர்ண பகினீ - கருடனுடன் பிறந்த
ஸுமதி: - ஸுமதியென்பவள்
மஹோத்ஸாஹான் - வெகு உத்ஸாஹமுடைய
கீர்திமத: - கீர்த்தியுள்ள
ஸுதான் - பிள்ளைகளை
ஷஷ்டிம் - அறுபது
புத்ர ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம் மைந்தர்களாக
ஜக்ராஹ - கேட்டுக்கொண்டாள்.

प्रदक्षिणमृषिं कृत्वा शिरसाभिप्रणम्य तम् ।
जगाम स्वपुरं राजा सभार्यो रघुनन्दन ॥

ப்ரதக்ஷிணம்ரிஷிம் க்ருத்வா ஶிரஸாபிப்ரணம்ய தம் ।
ஜகாம ஸ்வபுரம் ராஜா ஸபார்யோ ரகுநந்தன ॥ 15

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
ஸபார்ய: - மனைவிகளோடு கூடினவராய்

ராஜா	-	அரசர்
தம் ரிஷிம்	-	அந்த ரிஷியை
ப்ரதக்ஷிணம்	-	ப்ரதக்ஷிணம்
க்ருத்வா	-	செய்து,
ஶிரஸா	-	தலையாலும்
அபிப்ரணம்ய	-	ஸாஷ்டாங்க நமஸ்காரம் செய்து
ஸ்வபுரம்	-	தன் பட்டணத்திற்கு
ஜகாம	-	சென்றார்.

अथ काले गते तस्मिञ्ज्येष्ठा पुत्रं व्यजायत ।
असमञ्ज इति ख्यातं केशिनी सगरात्मजम् ॥

அத காலே கதே தஸ்மின் ஜ்யேஷ்டா புத்ரம் வ்யஜாயத ।
அஸமஞ்ஜ இதி க்யாதம் கேஶினீ ஸகராத்மஜம் ॥ 16

தஸ்மின் காலே	-	அந்தக் காலம்
கதே	-	செல்லுகையில்
ஜ்யேஷ்டா	-	மூத்தவளான
கேஶினீ	-	கேசினி
அத	-	அந்த ப்ரகாரம்
ஸகராத்மஜம்	-	ஸகரரின் புத்ரனாக
அஸமஞ்ஜ:	-	அஸமஞ்சன்
இதி	-	என்னும்
க்யாதம்	-	கெட்ட காரியங்களில் பெயரெடுத்த
புத்ரம்	-	ஒரு குழந்தையை
வ்யஜாயத	-	பெற்றாள்.

सुमतिस्तु नरव्याघ्र गर्भतुम्बं व्यजायत ।
षष्टिः पुत्रसहस्राणि तुम्बभेदाद्विनिःसृताः ॥

ஸுமதிஸ்து நரவ்யாக்ர கர்பதும்பம் வ்யஜாயத ।
ஷஷ்டி: புத்ரஸஹஸ்ராணி தும்பபேதாத் விநிஸ்ஸ்ருதா: ॥ 17

நர வ்யாக்ர	-	புருஷஶிரேஷ்டரே!
ஸுமதி: து	-	சுமதியோ என்றால்
கர்பதும்பம்	-	கர்ப்பபிண்டத்தை
வ்யாஜாயத	-	ஈன்றாள்.
தும்ப பேதாத்	-	பல கருக்களடங்கிய கர்ப்பபிண்டத்திலிருந்து
ஷஷ்டி புத்ர ஸஹஸ்ராணி	-	அறுபதாயிரம் புத்ரர்கள்
விநிஸ் ஸ்ருதா:	-	வெளிவந்தார்கள்.

घृतपूर्णेषु कुम्भेषु धात्र्यस्तान् समवर्धयन् ।
कालेन महता सर्वे यौवनं प्रतिपेदिरे ॥

க்ருதபூர்ணேஷு கும்பேஷு தாத்ர்யஸ்தான் ஸமவர்தயன் ।
காலேன மஹதா ஸர்வே யௌவனம் ப்ரதிபேதிரே ॥ 18

தாத்ர்ய:	-	செவிலித்தாய்மார்கள்
க்ருத பூர்ணேஷு	-	நெய் நிறைந்த
கும்பேஷு	-	பாத்ரங்களில்
தான்	-	அவைகளை
ஸம வர்தயன்	-	காப்பாற்றி வைத்தார்கள்;
ஸர்வே	-	எல்லோரும்
மஹதா காலேன	-	வெகுகாலத்தால்
யௌவனம்	-	யௌவனதசையை
ப்ரதிபேதிரே	-	அடைந்தார்கள்.

अथ दीर्घेण कालेन रूपयौवनशालिनः ।
षष्टिः पुत्रसहस्राणि सगरस्याभवंस्तदा ॥

அத தீர்கேண காலேன ரூபயௌவன ஶாலின: ।
ஷஷ்டி: புத்ர ஸஹஸ்ராணி ஸகரஸ்யாபவம்ஸ்ததா ॥ 19

ஸகரஸ்ய	-	ஸகரனுடைய
ஷஷ்டி:	-	அறுபது
புத்ர ஸஹஸ்ராணி	-	ஆயிரம் புத்ரர்கள்
அத	-	அப்படியே
தீர்கேண	-	நீடித்த
காலேன	-	காலத்தால்
ததா	-	அக்காலத்தில்
ரூபயௌவன ஶாலின:	-	அழகு, யௌவனம் இவைகளோடு விளங்குகிறவர்களாய்
அபவன்	-	ஆனார்கள்.

स च ज्येष्ठो नरश्रेष्ठः सगरस्यात्मसंभवः ।
बालान् गृहीत्वा तु जले सरय्वा रघुनन्दन ॥
प्रक्षिप्य प्रहसन्नित्यं मज्जतस्तान्निरीक्ष्य वै ॥

ஸ ச ஜ்யேஷ்டோ நரஶ்ரேஷ்ட: ஸகரஸ்யாத்ம ஸம்பவ: ।
பாலான் க்ருஹீத்வா து ஜலே ஸரய்வா ரகுநந்தன ॥
ப்ரக்ஷிப்ய ப்ரஹஸந்நித்யம் மஜ்ஜதஸ்தான் நிரீக்ஷ்ய வை ॥ 20

ரகுநந்தன - ''ரகுநந்தன!
ஸ: - அவன்
ஸகரஸ்ய - ஸகரரின்
ஜ்யேஷ்ட: - மூத்த
ஆத்ம ஸம்பவ: - குமாரனாய்
நர ஶ்ரேஷ்ட: - நரச்ரேஷ்டனாய்
ச[illegible] - இருந்தும்,
து - அதற்கு விரோதமாய்
நித்யம் - ஸதா
பாலான் - குழந்தைகளை
க்ருஹீத்வா - பிடித்துக்கொண்டு
ஸர்ய்வா: - ஸரயூ நதியினுடைய
ஜலே ப்ரக்ஷிப்ய - ஜலத்தில் போட்டு
மஜ்ஜத: - முழுகுகிற
தான் - அவர்களை
நிரீக்ஷ்ய - பார்த்து
ப்ரஹஸந் வை - வேடிக்கையாய் சிரிப்பவனாயிருந்தான்.

एवं पापसमाचारः सज्जनप्रतिबाधकः ।
पौराणामहिते युक्तः पित्रा निर्वासितः पुरात् ॥

ஏவம் பாபஸமாசார: ஸஜ்ஜன ப்ரதிபாதக: ।
பௌராணாமஹிதே யுக்த: பித்ரா நிர்வாஸித: புராத் ॥ 21

ஏவம் - இவ்வாறு
ஸஜ்ஜன ப்ரதிபாதக: - நல்லோருக்கிடையூறு செய்கிறவனும்
பௌராணாம் - நகரவாசிகளுடைய
அஹிதே - ஹிம்ஸையில்
யுக்த: - ஈடுபாடுள்ளவனுமான
பாப ஸமாசார: - துஷ்டன்
பித்ரா - தந்தையினால்
புராத் - நகரத்திலிருந்து
நிர்வாஸித: - துரத்திவிடப்பட்டான்.

तस्य पुत्रोंऽशुमान्नाम असमञ्जस्य वीर्यवान् ।
संमतः सर्वलोकस्य सर्वस्यापि प्रियंवदः ॥

தஸ்ய புத்ரோऽம்ஶுமான் நாம அஸமஞ்ஜஸ்ய வீர்யவான் ।
ஸம்மத: ஸர்வ லோகஸ்ய ஸர்வஸ்யாபி ப்ரியம்வத: ॥ 22

தஸ்ய - அந்த
அஸமஞ்ஜஸ்ய - அஸமஞ்சனுக்கு
அம்ஶுமான் - அம்சுமான்

நாம் - என்று பெயருள்ள
புத்ர: - ஒரு புத்ரன்
அபி - ஆயினும்
வீர்யவான் - வீர்யவான்
ஸர்வஸ்ய - எல்லோருக்கும்
ப்ரியம் வத: - சந்தோஷமுண்டாகும்படிப் பேசுபவன்
ஸர்வ லோகஸ்ய - சகல ஜனத்தினுடைய
ஸம்மத: - அன்பைப் பெற்றவன்.

ततः कालेन महता मतिः समभिजायत ।
सगरस्य नरश्रेष्ठ यजेयमिति निश्चिता ॥

தத: காலேன மஹதா மதி: ஸமபிஜாயத ।
ஸகரஸ்ய நரஶ்ரேஷ்ட யஜேயமிதி நிஶ்சிதா ॥ 23

நரஶ்ரேஷ்ட - ''நரச்ரேஷ்டரே!
தத: - அப்போதிலிருந்து
மஹதா காலேன - நெடுங்காலத்தினால்
ஸகரஸ்ய - ஸகரருக்கு
யஜேயம் - யாகம் செய்ய வேண்டும்
இதி - என்ற
நிஶ்சிதா - நிச்சயமான
மதி: - ஆலோசனை
ஸமபி ஜாயத - தோன்றிற்று.

स कृत्वा निश्चयं राजा सोपाध्यायगणस्तदा ।
यज्ञकर्मणि वेदज्ञो यष्टुं समुपचक्रमे ॥

ஸ க்ருத்வா நிஶ்சயம் ராஜா ஸோபாத்யாயகணஸ்ததா ।
யஞ்ஞகர்மணி வேதஞ்ஞோ யஷ்டும் ஸமுபசக்ரமே ॥ 24

ஸ: - அந்த
வேதஞ்ஞ: - வேதமறிந்த
ராஜா - மன்னர்
ஸோபாத்யாய கண: - புரோஹித கணங்களோடு கூடினவராய்
யஞ்ஞகர்மணி - யாகம் செய்வதில்
நிஶ்சயம் - நிச்சயத்தை
க்ருத்வா - செய்து,
ததா - ஆகவே
யஷ்டும் - யாகம் செய்ய
உபசக்ரமே - தொடங்கினார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ஸகர புத்ர ஜன்ம நாம அஷ்டாத்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஏகோந சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 39

विश्वामित्रवचः श्रुत्वा कथान्ते रघुनन्दनः ।
उवाच परमप्रीतो मुनिं दीप्तमिवानलम् ।।

விஶ்வாமித்ரவச: ஶ்ருத்வா கதாந்தே ரகுநந்தன: ।
உவாச பரமப்ரீதோ முனிம் தீப்தமிவானலம் ॥ 1

விஶ்வாமித்ர வச: - *விச்வாமித்ரரின்*
ஶ்ருத்வா - *வார்த்தையைக் கேட்டு,*
பரம ப்ரீத: - *மிகச் சந்தோஷமடைந்த*
ரகுநந்தன: - *ரகுநந்தனன்,*
கதாந்தே - *கதையின் முடிவில்*
அனலம் இவ - *அக்னிபோல்*
தீப்தம் - *ஜ்வலிக்கிற*
முனிம் - *முனிவரைப் பார்த்து*
உவாச - *பின்வருமாறு சொன்னார்.*

श्रोतुमिच्छामि भद्रं ते विस्तरेण कथामिमाम् ।
पूर्वको मे कथं ब्रह्मन् यज्ञं वै समुपाहरत् ।।

ஶ்ரோது மிச்சாமி பத்ரம் தே விஸ்தரேண கதாமிமாம் ।
பூர்வகோ மே கதம் ப்ரஹ்மன் யஞ்ஞம் வை ஸமுபாஹரத் ॥ 2

ப்ரஹ்மன் - *''பிராஹ்மணரே!*
தே - *உமக்கு*
பத்ரம் - *மங்களம்;*
மே - *என்னுடைய*
பூர்வக: - *முன்னவர்*
யஞ்ஞம் - *யாகத்தை*
கதம்,வை - *எவ்வாறு*
ஸமுபாஹரத் - *நடத்தினார்?*
இமாம் கதாம் - *இந்தக் கதையை*
விஸ்தரேண - *விஸ்தாரமாக*
ஶ்ரோதும் - *கேட்க*
இச்சாமி - *விரும்புகிறேன்.''*

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा कौतूहलसमन्वितः ।
विश्वामित्रस्तु काकुत्स्थमुवाच प्रहसन्निव ।।
श्रूयतां विस्तरो राम सगरस्य महात्मनः ।।

தஸ்ய தத் வசனம் ஶ்ருத்வா கௌதூஹல ஸமன்வித: ।
விஶ்வாமித்ரஸ்து காகுத்ஸ்தமுவாச ப்ரஹஸந்நிவ ॥
ஶ்ரூயதாம் விஸ்தரோ ராம ஸகரஸ்ய மஹாத்மன: ॥ 3

தஸ்ய - *அவருடைய*
தத் - *அந்த*
வசனம் - *வார்த்தையை*
ஶ்ருத்வா - *கேட்டு,*
விஶ்வாமித்ர: - *விச்வாமித்ரர்*
து - *அப்பொழுது*
இவ - *கொஞ்சம்*
ப்ரஹஸந் - *புன்சிரிப்பவராய்*
கௌதூஹல ஸமன்வித: கௌதூஹலத்தோடு கூடின
காகுத்ஸ்தம் - *காகுத்ஸ்தரைப் பார்த்து*
உவாச - *பின்வருமாறு சொன்னார்.*
ராம - *ஸ்ரீராம!*
மஹாத்மன: - *மஹாத்மாவான*
ஸகரஸ்ய - *ஸகரருடைய*
விஸ்தர: - *வரலாறு*
ஶ்ரூயதாம் - *கேட்கப்படட்டும்.*

शंकरश्वशुरो नाम हिमवानचलोत्तमः ।।
इन्द्रदत्तवरः श्रीमानद्रिराजोऽभिषेचितः ।।
विन्ध्यपर्वतमासाद्य निरीक्षेते परस्परम् ।।

ஶங்கரஶ்வஶுரோ நாம ஹிமவாநசலோத்தம: ।
இந்த்ர தத்த வர: ஶ்ரீமானத்ரிராஜோऽபிஷேசித: ॥
விந்த்யபர்வதமாஸாத்ய நிரீக்ஷேதே பரஸ்பரம் ॥ 4

இந்த்ர தத்த வர: - *இந்திரன் கொடுத்த வரமுடையதும்*
அத்ரி ராஜ: - *மலைகளின் ஈசனாக*
அபிஷேசித: - *பட்டம் சூடப்பட்ட*
ஶ்ரீமான் - *ஶ்ரீமத்தான*
ஹிமவாந் நாம - *ஹிமவத் பர்வதமென்ற*
ஶங்கர ஶ்வஶுர: - *சிவபிரானுக்கு மாமனாரான*
அசலோத்தம: - *பர்வதச்ரேஷ்டம்,*
விந்த்ய பர்வதம் - *விந்த்யபர்வதத்தை*
ஆஸாத்ய - *அடைந்து*
பரஸ்பரம் - *ஒன்றை ஒன்று*
நிரீக்ஷேதே - *பார்க்கின்றன.*

तयोर्मध्ये प्रवृत्तोऽभूद्यज्ञः स पुरुषोत्तम ।
स हि देशो नरव्याघ्र प्रशस्तो यज्ञकर्मणि ॥

தயோர்மத்யே ப்ரவ்ருத்தோऽபூத் யஞ்ஞ: ஸ புருஷோத்தம ।
ஸ ஹி தேஶோ நரவ்யாக்ர ப்ரஶஸ்தோ யஞ்ஞகர்மணி ॥ 5

புருஷோத்தம - ''புருஷச்ரேஷ்ட!
தயோ: - அவ்விரண்டின்
மத்யே - மத்தியில்
ஸ: யஞ்ஞ: - அந்த யாகம்
ப்ரவ்ருத்த: - நடந்ததாக
அபூத் - ஆனது.
நர வ்யாக்ர - மனிதச்ரேஷ்ட!
ஹி - ஏனென்றால்
ஸ: - அந்த
தேஶ: - ப்ரதேசம்
யஞ்ஞ கர்மணி - யாகம் செய்வதற்கு
ப்ரஶஸ்த: - சிறந்தது.

तस्याश्वचर्यां काकुत्स्थ दृढधन्वा महारथः ।
अंशुमानकरोत्तात सगरस्य मते स्थितः ॥

தஸ்யாஶ்வசர்யாம் காகுத்ஸ்த த்ருடதன்வா மஹாரத: ।
அம்ஶுமானகரோத் தாத ஸகரஸ்ய மதே ஸ்தித: ॥ 6

தாத - குழந்தாய்!
காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்த!
த்ருடதன்வா - த்ருடமான வில்லுடைய
மஹாரத: - மஹாரதனான
அம்ஶுமான் - அம்சுமான்
தஸ்ய - அந்த
ஸகரஸ்ய - ஸகரருடைய
மதே - கட்டளையில்
ஸ்தித: - நிலைகொண்டவனாய்
அஶ்வ சர்யாம் - யாகக் குதிரையை ரக்ஷிக்கும் பொருட்டு பின் செல்லுதலை
அகரோத் - செய்தான்.

तस्य पर्वणि तं यज्ञं यजमानस्य वासवः ।
राक्षसीं तनुमास्थाय यज्ञियाश्वमपाहरत् ॥

தஸ்ய பர்வணி தம் யஞ்ஞம் யஜமானஸ்ய வாஸவ: ।
ராக்ஷஸீம் தனுமாஸ்தாய யஞ்ஞியாஸ்வமபாஹரத் ॥ 7

யஞ்ஞம் - யாகத்தை
யஜமானஸ்ய - புரிகிற
தஸ்ய - அவருடைய
தம் - அந்த
யாஞ்ஞியாஶ்வம் - யாகத்துக்காக ஓட்டப்பட்ட குதிரையை
ராக்ஷஸீம் - ராக்ஷஸ
தனும் - ரூபத்தை
ஆஸ்தாய - கொண்டு
பர்வணி - பர்வம் என்கிற நாளில்
வாஸவ: - தேவேந்த்ரன்
அபாஹரத் - திருடினான்.

ह्रियमाणे तुरङ्गे तु तस्मिन् यज्ञे महात्मनः ।
उपाध्यायगणाः सर्वे यजमानमथाब्रुवन् ॥

ஹ்ரியமாணே துரங்கே து தஸ்மின் யக்ஞே மஹாத்மன: ।
உபாத்யாய கணா: ஸர்வே யஜமான மதாப்ருவன் ॥ 8

மஹாத்மன: - மஹாத்மாவினுடைய
தஸ்மின் யஞ்ஞே - அந்த யாகத்தில்
துரங்கே - குதிரை
அத - அப்படி
ஹ்ரியமாணே - அபஹரிக்கப்பட்டவளவில்
து - உடனே
உபாத்யாயகணா: - புரோஹிதகணங்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
யஜமானம் - யஜமானனைப் பார்த்து
அப்ருவன் - பின்வருமாறு சொன்னார்கள்

अयं पर्वणि वेगेन याज्ञियाश्वोऽपनीयते ।
हर्तारं जहि काकुत्स्थ हयश्चैवोपनीयताम् ॥

அயம் பர்வணி வேகேன யாக்ஞீயாஸ்வாऽபநீயதே ।
ஹர்தாரம் ஜஹி காகுத்ஸ்த ஹயம்சை வோபநீயதாம் ॥ 9

காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்த!
அயம் - இந்த
யாஞ்ஞியாஶ்வ: - யாககுதிரை
பர்வணி - பர்வதினத்தில்
வேகேன - பலாத்கராமாய்

तयोर्मध्ये प्रवृत्तोऽभूद्यज्ञः स पुरुषोत्तम ।
स हि देशो नरव्याघ्र प्रशस्तो यज्ञकर्मणि ॥

தயோர்மத்யே ப்ரவ்ருத்தோऽபூத் யஞ்ஞ: ஸ புருஷோத்தம ।
ஸ ஹி தேஶோ நரவ்யாக்ர ப்ரஶஸ்தோ யஞ்ஞகர்மணி ॥ 5

புருஷோத்தம - "புருஷ்ச்ரேஷ்ட!
தயோ: - அவ்விரண்டின்
மத்யே - மத்தியில்
ஸ: யஞ்ஞ: - அந்த யாகம்
ப்ரவ்ருத்த: - நடந்ததாக
அபூத் - ஆனது.
நர வ்யாக்ர - மனிதச்ரேஷ்ட!
ஹி - ஏனென்றால்
ஸ: - அந்த
தேஶ: - ப்ரதேசம்
யஞ்ஞ கர்மணி - யாகம் செய்வதற்கு
ப்ரஶஸ்த: - சிறந்தது.

तस्याश्वचर्यां काकुत्स्थ दृढधन्वा महारथः ।
अंशुमानकरोत्तात सगरस्य मते स्थितः ॥

தஸ்யாஶ்வசர்யாம் காகுத்ஸ்த த்ருடதன்வா மஹாரத: ।
அம்ஶுமாநகரோத் தாத ஸகரஸ்ய மதே ஸ்தித: ॥ 6

தாத - குழந்தாய்!
காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்த!
த்ருடதன்வா - த்ருடமான வில்லுடைய
மஹாரத: - மஹாரதனான
அம்ஶுமான் - அம்சுமான்
தஸ்ய - அந்த
ஸகரஸ்ய - ஸகரருடைய
மதே - கட்டளையில்
ஸ்தித: - நிலைகொண்டவனாய்
அஶ்வ சர்யாம் - யாகக் குதிரையை ரக்ஷிக்கும் பொருட்டு பின் செல்லுதலை
அகரோத் - செய்தான்.

तस्य पर्वणि तं यज्ञं यजमानस्य वासवः ।
राक्षसीं तनुमास्थाय यज्ञियाश्वमपाहरत् ॥

தஸ்ய பர்வணி தம் யஞ்ஞம் யஜமானஸ்ய வாஸவ: ।
ராக்ஷஸீம் தனுமாஸ்தாய யஞ்ஞியாஶ்வமபாஹரத் ॥ 7

யஞ்ஞம் - யாகத்தை
யஜமானஸ்ய - புரிகிற
தஸ்ய - அவருடைய
தம் - அந்த
யாஞ்ஞியாஶ்வம் - யாகத்துக்காக ஓட்டப்பட்ட குதிரையை
ராக்ஷஸீம் - ராக்ஷஸ
தனும் - ரூபத்தை
ஆஸ்தாய - கொண்டு
பர்வணி - பர்வம் என்கிற நாளில்
வாஸவ: - தேவேந்த்ரன்
அபாஹரத் - திருடினான்.

ह्रियमाणे तुरङ्गे तु तस्मिन् यज्ञे महात्मनः ।
उपाध्यायगणाः सर्वे यजमानमथाब्रुवन् ॥

ஹ்ரியமாணே துரங்கே து தஸ்மின் யக்ஞே மஹாத்மன: ।
உபாத்யாய கணா: ஸர்வே யஜமான மதாப்ருவன் ॥ 8

மஹாத்மன: - மஹாத்மாவினுடைய
தஸ்மின் யஞ்ஞே - அந்த யாகத்தில்
துரங்கே - குதிரை
அத - அப்படி
ஹ்ரியமாணே - அபஹரிக்கப்பட்டவளவில்
து - உடனே
உபாத்யாயகணா: - புரோஹிதகணங்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
யஜமானம் - யஜமானனைப் பார்த்து
அப்ருவன் - பின்வருமாறு சொன்னார்கள்

अयं पर्वणि वेगेन याज्ञियाश्वोऽपनीयते ।
हर्तारं जहि काकुत्स्थ हयश्चैवोपनीयताम् ॥

அயம் பர்வணி வேகேன யாக்ஞியாஶ்வாऽபநீயதே ।
ஹர்தாரம் ஜஹி காகுத்ஸ்த ஹயம்சை வோபநீயதாம் ॥ 9

காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்த!
அயம் - இந்த
யாஞ்ஞியாஶ்வ: - யாககுதிரை
பர்வணி - பர்வதினத்தில்
வேகேன - பலாத்கராமாய்

உபநீயதே - அபஹரிக்கப்பட்டது.
ஹர்தாரம் ச - திருடிப்போனவளை
ஜஹி - வெல்லும்.
ஹய: ஏவ - குதிரையும்
உபநீயதாம் - மீட்டுக்கொண்டு வரப்படட்டும்.

यज्ञच्छिद्रं भवत्येतत्सर्वेषामशिवाय नः ।
तत्तथा क्रियतां राजन् यथाच्छिद्रः क्रतुर्भवेत् ॥

யஞ்ஞச்சித்ரம் பவத்யேதத் ஸர்வேஷாமஶிவாய ந: ।
தத் ததா க்ரியதாம் ராஜன் யதாச்சித்ர: க்ரதுர் பவேத் ॥ 10

ஏதத் - இந்த
யஞ்ஞச் சித்ரம் - யாகத்தின் விக்னம்
ந: - நமக்கு
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருக்கும்
அஶிவாய - கஷ்டமாக
பவதி - ஆகும்.
ராஜன் - ஹே ராஜன்!
தத் - ஆகையால்
க்ரது: - யாகம்
யதா - எவ்வாறு
அச்சித்ர: - விக்னமற்றதாக
பவேத் - ஆகுமோ
ததா - அப்படி
க்ரியதாம் - செய்யப்படட்டும்.

उपाध्यायवचः श्रुत्वा तस्मिन् सदसि पार्थिवः ।
षष्टिं पुत्रसहस्राणि वाक्यमेतदुवाच ह ॥

உபாத்யாயவச: ஶ்ருத்வா தஸ்மின் ஸதஸி பார்திவ: ।
ஷஷ்டிம் புத்ரஸஹஸ்ராணி வாக்யமேததுவாச ஹ ॥ 11

பார்திவ: - அந்த ராஜா
உபாத்யாய வச: - புரோஹிதர் சொன்னதை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தஸ்மின் ஸதஸி - அந்தச் சபையில்
ஷஷ்டிம் - அறுபது
புத்ர ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம் குமாரர்களைப் பார்த்து
ஏதத் - இந்த
வாக்யம் - வாக்யத்தை
உவாச - சொன்னார்
ஹ - காண்!

गतिं पुत्रा न पश्यामि रक्षसां पुरुषर्षभाः ।
मन्त्रपूतैर्महाभागैरास्थितो हि महाक्रतुः ॥

கதிம் புத்ரா ந பஶ்யாமி ரக்ஷஸாம் புருஷர்ஷபா: ।
மந்த்ரபூதைர் மஹாபாகை ராஸ்திதோ ஹி மஹாக்ரது: ॥ 12

புருஷர்ஷபா: - புருஷச்ரேஷ்டர்களே!
புத்ரா: - புத்ரர்களே!
ரக்ஷஸாம் - ராக்ஷஸர்களுடைய
கதிம் - உட்பிரவேசிக்கப் போகுதலை
பஶ்யாமி ந - நினைக்கவில்லை;
ஹி - ஏனென்றால்
மஹாக்ரது: - பெரிய யாகம்
மந்த்ர பூதை: - பரிசுத்தமான மந்த்ரபந்தனங்களோடு கூடின
மஹா பாகை: - மஹாபாக்யசாலிகளால்
ஆஸ்தித: - அனுஷ்டிக்கப்பட்டது.

तद्गच्छत विचिन्वध्वं पुत्रका भद्रमस्तु वः ।
समुद्रमालिनीं सर्वां पृथिवीमनुगच्छत ॥

தத் கச்சத விசிந்வத்வம் புத்ரகா பத்ரம்ஸ்து வ: ।
ஸமுத்ரமாலிநீம் ஸர்வாம் ப்ருதிவீ மனுகச்சத ॥ 13

புத்ரகா: - புத்ரர்களே!
தத் - ஆகையால்
கச்சத - செல்லுங்கள்,
விசிந்வத்வம் - தேடுங்கள்.
வ: - உங்களுக்கு
பத்ரம் - மங்களம்
அஸ்து - உண்டாகட்டும்.
ஸமுத்ர மாலிநீம் - கடலை மாலையாயுடைய
ப்ருதிவீம் - பூமியை
ஸர்வாம் - முழுவதையும்
அனுகச்சத - தேடுங்கள்.

एकैकं योजनं पुत्रा विस्तारमभिगच्छत ॥

ஏகைகம் யோஜனம் புத்ரா விஸ்தாரமபிகச்சத ॥ 14

புத்ரா: - புத்ரர்களே!
ஏகைகம் - ஒவ்வொரு
யோஜனம் - யோஜனை
விஸ்தாரம் - விசாலத்தை
அபிகச்சத - அடையுங்கள்.

यावत्तुरगसंदर्शस्तावत् खनत मेदिनीम् ।
नागलोकं समासाद्य विचिन्वध्वं विशेषतः ॥

யாவத் துரக ஸந்தர்ஶஸ்தாவத் கனத மேதிநீம் ।
நாகலோகம் ஸாமஸாதய விசின்வத்வம் விஶேஷத: ॥ 15

दिशागजानहीन्द्रं च वैनतेयं च मातुलम् ।
आमन्त्र्य सुरलोकं वै विचिन्वध्वं विशेषतः ॥

திஶாகஜாநஹீந்த்ரம் ச வைனதேயம் ச மாதுலம் ।
ஆமந்த்ர்ய ஸுரலோகம் வை விசின் வத்வம் விஶேஷத: ॥ 16

उदयाचलमारभ्य निवृत्तास्तमयं गिरिम् ।
निवर्तध्वं सतुरगा आलोक्य ब्रह्मणो गृहम् ॥
तं चैव हयहर्तारं मार्गमाणा ममाज्ञया ॥

உதயாசலமாரப்யநிவ்ருதாஸ்தமயம் கிரிம் ।
நிவர்த்தவம் ஸதுரகா ஆலோக்ய ப்ரஹ்மணோக்ருஹம் ॥
தம்சைவ ஹயஹர்தாரம் மார்கமாணா மமாஜ்ஞயா ॥ 17

யாவத் - "எதுவரையில்
துரக ஸந்தர்ஶ: - குதிரையை காணுதலோ
தாவத் - அதுவரையில்
மம - என்
ஆஜ்ஞயா - ஆஜ்ஞையால்
திஶாகஜான் - திக்கஜங்களையும்
அஹீந்த்ரம் ச - அஹீந்த்ரனையும்,
வைநதேயம் ச - கருடனையும்
மாதுலம் - மாதுலமென்ற நாகத்தையும்
ஆமந்த்ர்ய - போற்றி விடைபெற்று,
ஸுரலோகம் வை - ஸுரலோகத்தையும்,
ப்ரஹ்மண: - ப்ரஹ்மனின்
க்ருஹம் - இருப்பிடத்தையும்
ஆலோக்ய - பார்த்து,
விஶேஷத: - விடாது
விசிந்வத்வம் - தேடுங்கள்.
நாகலோகம் - நாகலோகத்தை
ஸமாஸாத்ய - அடைந்து,
விஶேஷத: - விடாது
விசின் வத்வம் - தேடுங்கள்.
மேதினீம் ஏவ - பூமியை முழுவதும்
கனத - தோண்டுங்கள்.

உதயாசலம் - சூர்யனுதிக்கும் உதயபர்வதத்தை
ஆரப்ய - துடங்கி
நிவ்ருதாஸ்தமயம் - முடிவு அஷ்தமய
கிரிம் - கிரிவரை
ஹய ஹர்தாரம் - குதிரையை திருடின
தம் ச - அவனையும்
மார்கமாணா - தேடுகிறவர்களாய்
ஸதுரகா: - குதிரையுடன் கூடியவர்களாய்
நிவர்தத்வம் - திரும்புங்கள்.

दीक्षितः पौत्रसहितः सोपाध्यायगणो ह्यहम् ।
इह स्थास्यामि भद्रं वो यावत्तुरगदर्शनम् ॥

தீக்ஷித: பௌத்ர ஸஹித: ஸோபாத்யாயகணோ ஹ்யஹம் ।
இஹ ஸ்தாஸ்யாமி பத்ரம் வோ யாவத் துரகதர்ஶனம் ॥ 18

அஹம் - "நான்
தீக்ஷித: - தீக்ஷை கொண்டவன்
ஹி - அல்லவா?
பௌத்ரஸஹித: - பேரனுடன் கூடினவனாய்,
ஸோபாத்யாயகண: - உபாத்யாயகணங்களோடு கூடினவனாய்,
யாவத் - எதுவரையில்
துரகதர்ஶனம் - குதிரையை காணுதலோ அதுவரையில்
இஹ - இங்கு
ஸ்தாஸ்யாமி - இருக்கிறேன்.
வ: - உங்களுக்கு
பத்ரம் - க்ஷேமமுண்டாகுக."

इत्युक्ता हृष्टमनसो राजपुत्रा महाबलाः ।
प्रणम्य शिरसा तस्मै कृत्वा चापि प्रदक्षिणम् ॥
जग्मुर्महीतलं राम पितुर्वचनयन्त्रिताः ॥

இத்யுக்வா ஹ்ருஷ்டமனஸோ ராஜபுத்ரா மஹாபலா: ।
ப்ரணம்ய ஶிரஸா தஸ்மை க்ருத்வா சாபி பிரதக்ஷிணம் ॥
ஜக்முர்மஹீதலம் ராம பிதுர்வசன யந்த்ரிதா: ॥ 19

ராம - ஸ்ரீராம!
இதி - இவ்வாறு
உக்தா: - சொல்லப்பட்ட
மஹாபலா: - மகா பலவான்களான
ராஜபுத்ரா: - ராஜபுத்திரர்கள்
ஹ்ருஷ்டமனஸ: - களிப்புற்ற மனமுடையவர்களாய்

தஸ்மை - அவருக்கு
ப்ரதக்ஷிணம் - ப்ரதக்ஷிணத்தை
க்ருத்வா - செய்து,
அபிச - பின்னர்
ஶிரஸா - தலையால்
ப்ரணம்ய - வணங்கி நமஸ்கரித்து,
பிது: - பிதாவினுடைய
வசன யந்த்ரிதா: - ஆஜ்ஞைக்குட்பட்டு நடப்பவர்களாய்
மஹீதலம் - பூமியை
ஜக்மு: - அடைந்தார்கள்.

योजनायामविस्तारमेकैको धरणीतलम् ।
बिभिदुः पुरुषव्याघ्र वज्रस्पर्शसमैर्भुजैः ॥

யோஜநாயாமவிஸ்தார மேகைகோ தரணீதலம் ।
பிபிது: புருஷவ்யாக்ர வஜ்ரஸ்பர்ஶ ஸமைர்புஜை: ॥ 20

புருஷ வ்யாக்ர - புருஷச்ரேஷ்டரே!
ஏகைக: - ஒவ்வொருவர்
யோஜநாயாம விஸ்தாரம் - ஒரு யோஜனை நீளம் அகலமுள்ள
தரணீதலம் - பூப்ரதேசத்தை
வஜ்ர ஸ்பர்ஶஸமை: - வஜ்ராயுதத்திற்கொப்பான
புஜை: - புஜங்களால்
பிபிது: - பிளந்தார்கள்.

शूलैरशनिकल्पैश्च हलैश्चापि सुदारुणैः ।
भिद्यमाना वसुमती ननाद रघुनन्दन ॥

ஶூலை ரஶநிகல்பைஶ்ச ஹலைஶ்சாபி ஸுதாருணை: ।
பித்யமாநா வஸுமதீ நநாத ரகுநந்தன ॥ 21

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
அஶநிகல்பை: - இடிக்கொப்பான
ஶூலை: ச - சூலங்களாலும்
ஸுதாருணை: - மிகப் பயங்கரமான
ஹலை: ச - கலப்பைகளாலும்
பித்யமாநா - பிளக்கப்பட்ட
வஸுமதீ அபி - பூமியே
நநாத - கதறிற்று.

नागानां वध्यमानानामसुराणां च राघव ।
राक्षसानां च दुर्धर्षः सत्त्वानां निनदोऽभवत् ॥

நாகாநாம் வத்யமாநாநா மஸுராணாம் ச ராகவ ।
ராக்ஷஸாநாம் ச துர்தர்ஷ: ஸத்த்வாநாம் நிநதோऽபவத் ॥ 22

ராகவ - ஸ்ரீராகவரே!
வத்யமாநாநாம் - வதைக்கப்படுகிற
ஸத்த்வாநாம் - ப்ராணிகளுடையவும்
நாகாநாம் - நாகர்களுடையவும்
அஸுராணாம் ச - அஸுரர்களுடையவும்
ராக்ஷஸாநாம் ச - ராக்ஷஸர்களுடையவும்
நிநத: - அலறுதல்
துர்தர்ஷ: - பொறுக்கமாட்டாததாக
அபவத் - உண்டாயிற்று.

योजनानां सहस्राणि षष्टिं तु रघुनन्दन ।
बिभिदुर्धरणीं वीरा रसातलमनुत्तमम् ॥

யோஜநாநாம் ஸஹஸ்ராணி ஷஷ்டிம் து ரகுநந்தன ।
பிபிதுர்தரணீம் வீரா ரஸாதல மனுத்தமம் ॥ 23

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
வீரா: - வீரர்கள்
தரணீம் - பூமியையும்
அனுத்தமம் - உத்தமமான
ரஸாதலம் து - பாதாளலோகத்தையும்
ஷஷ்டிம் ஸஹஸ்ராணி - அறுபது ஆயிரம்
யோஜநாநாம் - யோஜனை விஸ்தாரத்துக்கு பூமியை
பிபிது: - பிளந்தார்கள்.

एवं पर्वतसंबाधं जम्बूद्वीपं नृपात्मजाः ।
खनन्तो नृपशार्दूल सर्वतः परिचक्रमुः ॥

ஏவம் பர்வதஸம்பாதம் ஜம்பூத்வீபம் ந்ருபாத்மஜா: ।
கநந்தோ ந்ருபஶார்தூல ஸர்வத: பரிசக்ரமு: ॥ 24

நரஶார்தூல - புருஷோத்தம!
ந்ருபாத்மஜா: - ராஜகுமாரர்கள்
பர்வதஸம்பாதம் - மலைகள் நெருங்கிய
ஜம்பூத் த்வீபம் - ஜம்பூத்வீபத்தை
ஏவம் - இவ்வாறு
கநந்த: - தோண்டுகிறவர்களாய்
ஸர்வத: - எங்கும்
பரிசக்ரமு: - திரிந்தார்கள்.

ततो देवाः सगन्धर्वाः सासुराः सहपन्नगाः ।
संभ्रान्तमनसः सर्वे पितामहमुपागमन् ॥

ததோ தேவா: ஸகந்தர்வா: ஸாஸுரா: ஸஹபந்நகா: ।
ஸம்ப்ராந்த மனஸ: ஸர்வே பிதாமஹ முபாகமன் ॥ 25

ஸ கந்தர்வா: - கந்தர்வர்களோடும்
ஸாஸுரா: - அஸுரர்களோடும்
ஸஹ பந்நகா: - பன்னகர்களோடும்
தேவா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
தத: - அதனால்
ஸம்ப்ராந்த மனஸ: - நடுநடுங்கினவர்களாய்
பிதாமஹம் - ப்ரஹ்மதேவரை
உபாகமன் - அடைந்தார்கள்.

ते प्रसाद्य महात्मानं विषण्णवदनास्तदा ।
ऊचुः परमसंत्रस्ताः पितामहमिदं वचः ॥

தே ப்ரஸாத்ய மஹாத்மானம் விஷண்ணவதநாஸ்ததா ।
ஊசு: பரமஸந்த்ரஸ்தா: பிதாமஹ மிதம் வச: ॥ 2

தே - அவர்கள்
மஹாத்மானம் - மஹாத்மாவான
பிதாமஹம் - ப்ரஹ்மதேவரைப் பார்த்து
ப்ரஸாத்ய - வணங்கி ஸ்தோத்ரஞ் செய்து,
விஷண்ண வதநா: - வாடின முகமுடையவர்களாய்
பரமஸந்த்ரஸ்தா: - மிகவும் பயந்தவர்களாய்
ததா - அப்போது
இதம் வச: - இந்த வார்த்தையை
ஊசு: - சொன்னார்கள்.

भगवन् पृथिवी सर्वा खन्यते सगरात्मजैः ।
बहवश्च महात्मानो वध्यन्ते तलवासिणः ॥

பகவன் ப்ருத்திவீ ஸர்வா கன்யதே ஸகராத்மஜை: ।
பஹவஶ்ச மஹாத்மாநோ வத்யந்தே தல வாஸின: ॥ 27

பகவன் - "ஹே பகவன்!
ப்ருத்திவீ - பூமி
ஸர்வா - முழுவதும்
ஸகராத்மஜை: - ஸகரபுத்ரர்களால்
கன்யதே - தோண்டப்படுகிறது.

பஹவ: - அனேக
மஹாத்மான: - மஹாத்மாக்களான
தல வாஸின: ச - பாதாளலோகவாஸிகளும்
வத்யந்தே - கொல்லப்படுகிறார்கள்.

अयं यज्ञहरोऽस्माकमनेनाश्वोऽपनीयते ।
इति ते सर्वभूतानि हिंसन्ति सगरात्मजाः ॥

அயம் யஞ்ஞஹரோऽஸ்மாகமநேநாஶ்வோऽபநீயதே ।
இதி தே ஸர்வபூதாநி ஹிம்ஸந்தி ஸகராத்மஜா: ॥ 28

அயம் - 'இவன்
அஸ்மாகம் - எங்களுடைய
யஞ்ஞஹர: - யாகத்தைக் கெடுத்தவன்,
அநேந - இவனால்
அஶ்வ: - குதிரை
அபநீயதே - அபஹரிக்கப்பட்டது'
இதி - என்று
தே - அந்த
ஸகராத்மஜா: - ஸகரரின் புத்ரர்கள்
ஸர்வ பூதானி - எல்லாப் பிராணிகளையும்
ஹிம்ஸந்தி - வதைக்கிறார்கள்."

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ப்ருதி வீவிதாரணம் நாம ஏகோந சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

சத்வாரிம்ஶ ஸர்க: - 40

देवतानां वचः श्रुत्वा भगवान् वै पितामहः ।
प्रत्युवाच सुसंत्रस्तान् कृतान्तबलमोहितान् ॥

தேவதாநாம் வச: ஶ்ருத்வா பகவான் வை பிதாமஹ: ।
ப்ரத்யுவாச ஸுஸம்த்ரஸ்தான் க்ருதாந்த பல மோஹிதான் ॥ 1

பகவான் - பகவானான
பிதாமஹ: - ப்ரஹ்மதேவன்
தேவதாநாம் - தேவர்களுடைய
வச: - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
க்ருதாந்த பலமோஹிதான் - நாசம் செய்கிறவர்களின் பலத்தினால் மயங்கியவர்களாய்
ஸுஸம்த்ரஸ்தான் - மிக்க பயந்தவர்களைப் பார்த்து,
ப்ரத்யுவாச வை - பின்வருமாறு பதில் சொன்னார்:

यस्येयं वसुधा कृत्स्ना वासुदेवस्य धीमतः ।
महिषी माधवस्यैषा स एष भगवान् प्रभुः ॥

யஸ்யேயம் வஸுதா க்ருத்ஸ்நா வாஸுதேவஸ்ய தீமத: ।
மஹிஷீ மாதவஸ்யைஷா ஸ ஏஷா பகவான் ப்ரபு: ॥ 2

कापिलं रूपमास्थाय धारयत्यनिशं धराम् ।
तस्य कोपाग्निना दग्धा भविष्यन्ति नृपात्मजाः ॥

காபிலம் ரூபமாஸ்தாய தாரயத்யநிஶம் தராம் ।
தஸ்ய கோபாக்நிநா தக்தா பவிஷ்யந்தி ந்ருபாத்மஜா: ॥ 3

வஸுதா ஏஷா - "இந்த பூமி
க்ருத்ஸ்நா - முழுவதும்
மாதவஸ்ய - மாதவனுடைய
மஹிஷீ - மூத்த மனைவி,
இயம் - இவள்
யஸ்ய - எந்த
தீமத: - தீமானான (எல்லாமறிந்தவனான)
வாஸுதேவஸ்ய - வாஸுதேவருடையவளோ,
ஸ: - அந்த
பகவான் - பகவானான
ப்ரபு: ஏவ - ப்ரபுவே
தராம் - பூமியை
அநிஶம் - நிரந்தரமாய்
தாரயதி - தாங்கி வருகிறார்.
காபிலம் - கபில முனிவருடையதான
ரூபம் - ரூபத்தை
ஆஸ்தாய - அடைந்து
தஸ்ய - அவருடைய
கோபாக்நிநா - கோபாக்னியினாலே
ந்ருபாத்மஜா: - ராஜகுமாரர்கள்
தக்தா: - கொளுத்தப்பட்டவர்களாய்
பவிஷ்யந்தி - ஆய்விடுவார்கள்.

पृथिव्याश्चापि निर्भेदो दृष्ट एव सनातनः ।
सगरस्य च पुत्राणां विनाशोऽदीर्घजीविनाम् ॥

ப்ருதிவ்யாஶ்சாபி நிர்பேதோ த்ருஷ்ட ஏவ ஸநாதன: ।
ஸகரஸ்ய ச புத்ராணாம் விநாஶோऽதீர்கஜீவிநாம் ॥ 4

அபி - "மேலும்
ப்ருதிவ்யா: - பூமியினுடைய
ஸநாதன: - ப்ரதிகல்பத்திலும் அவச்யமுண்டாவதான
நிர்பேத: ச - பிளப்பும் ஹிம்சையும்
அதீர்கஜீவிநாம் - அல்ப ஆயுளுள்ள
ஸகரஸ்ய - ஸகரரின்
புத்ராணாம் - குமாரர்களுடைய
விநாஶ: ச - நாசமும்
த்ருஷ்ட: ஏவ - நிச்சயிக்கப்பட்டதே.

पितामहवचः श्रुत्वा त्रयस्त्रिंशदरिन्दम ।
देवाः परमसंहृष्टाः पुनर्जग्मुर्यथागतम् ॥

பிதாமஹவச: ஶ்ருத்வா த்ரயஸ்த்ரிம்ஶதரிந்தம ।
தேவா: பரமஸம்ஹ்ருஷ்டா: புனர்ஜக்முர்யதாகதம் ॥ 5

அரிந்தம - "சத்ருக்களை அழிப்பவனே!
த்ரயஸ் த்ரிம்ஶத் - முப்பத்து மூன்று
தேவா: - தேவர்கள்
பிதாமஹ வச: - ப்ரஹ்மதேவர் சொன்னதை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
பரமஸம்ஹ்ருஷ்டா: - வெகு ஆனந்தமடைந்தவர்களாய்
யதாகதம் - வந்தவாறு
புன: - திரும்பி
ஜக்மு: - சென்றார்கள்.

सगरस्य च पुत्राणां प्रादुरासीन्महात्मनाम् ।
पृथिव्यां भिद्यमानायां निर्घातसमनिःस्वनः ॥

ஸகரஸ்ய ச புத்ராணாம் ப்ராதுராஸீன் மஹாத்மநாம் ।
ப்ருதிவ்யாம் பித்யமாநாயாம் நிர்காதஸமநி:ஸ்வன: ॥ 6

ப்ருதிவ்யாம் - "பூமி
பித்யமாநாயாம் - பிளக்கப்படுகையில்
மஹாத்மநாம் - மஹாத்மாக்களான
ஸகரஸ்ய - ஸகரருடைய
புத்ராணாம் ச - புத்ரர்களுக்கு மாத்ரம்
நிர்காத ஸம நி: ஸ்வன: - இடி விழுந்தாற்போல் ஒரு பெரிய சப்தம்
ப்ராதுராஸீத் - தெளிவாய் கேட்டது.

ततो भित्त्वा महीं सर्वे कृत्वा चापि प्रदक्षिणम् ।
सहिताः सागराः सर्वे पितरं वाक्यमब्रुवन् ॥

ததோ பித்த்வா மஹீம் ஸர்வே க்ருத்வா சாபி ப்ரதக்ஷிணம் ।
ஸஹிதா: ஸாகரா: ஸர்வே பிதரம் வாக்யமப்ருவன் ॥ 7

தத: - அப்பொழுது
ஸாகரா: - ஸகரகுமாரர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
மஹீம் ஸர்வாம் - பூமியை எல்லாம்
பித்த்வா - பிளந்துவிட்டு,
ஸஹிதா: - சேர்ந்து திரும்பி வந்தவர்களாய்
பிதரம் - தந்தைக்கு
ப்ரதக்ஷிணம் - ப்ரதக்ஷிணத்தை
க்ருத்வா - செய்து,
அபி ச - பின்னர்
வாக்யம் - பின்வருமாறு விஷயத்தை
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.

परिक्रान्ता मही सर्वा सत्त्ववन्तश्च सूदिताः ।
देवदानवरक्षांसि पिशाचोरगपन्नगाः ॥

பரிக்ராந்தா மஹீ ஸர்வா ஸத்த்வவந்தஶ்ச ஸூதிதா: ।
தேவ தானவ ரக்ஷாம்ஸி பிஶாசோரக பந்நகா: ॥ 8

மஹீஸர்வா - "பூமி முழுவதும்
பரிக்ராந்தா - குடைந்து பார்க்கப்பட்டது.
ஸத்த்வ வந்த: - பலசாலிகளான

பிஶாசோரக பந்நகா: - பிசாசர்கள், நாகர்கள், பன்னகர்கள் இவர்களும்
ஸூதிதா: - வதை செய்யப்பட்டார்கள்.
தேவதானவ ரக்ஷாம்ஸி - தேவர்கள், அஸுரர்கள், ராக்ஷஸர்கள் இவர்களும்
ச - அப்படியே வதை செய்யப்பட்டார்கள்.

न च पश्यामहेऽश्वं तमश्वहर्तारमेव च ।
किं करिष्याम भद्रं ते बुद्धिरत्र विचार्यताम् ॥

ந ச பஶ்யாமஹேऽஶ்வம் தமஶ்வஹர்தாரமேவ ச ।
கிம் கரிஷ்யாம பத்ரம் தே புத்திரத்ர விசார்யதாம் ॥ 9

அஶ்வம் - "குதிரையையும்
அஶ்வ ஹர்தாரம் - குதிரையைத் திருடின
தம் ஏவ - அவனையும்
பஶ்யாமஹே ந - கண்டோம் இல்லை.
ச - இதற்குமேல்
கிம் கரிஷ்யாம - என்ன செய்வோம்?
தே பத்ரம் - உமக்கு மங்களம்.
அத்ர - இவ்விஷயத்தில்
புத்தி : - ஆலோசனை
விசார்யதாம் - செய்யப்படட்டும்."

तेषां तद्वचनं श्रुत्वा पुत्राणां राजसत्तमः ।
समन्युरब्रवीद्वाक्यं सगरो रघुनन्दन ॥

தேஷாம் தத் வசனம் ஶ்ருத்வா புத்ராணாம் ராஜஸத்தம: ।
ஸமந்யுரப்ரவீத் வாக்யம் ஸகரோ ரகுநந்தன ॥ 10

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
ராஜஸத்தம: - ராஜச்ரேஷ்டரான
ஸகர: - ஸகரர்
தேஷாம் - அந்த
புத்ராணாம் - புத்ரர்களுடைய
தத் வசனம் - அந்த வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஸமந்யு: - மிகக் கோபங்கொண்டவராய்
வாக்யம் - பின்வரும் ஆஜ்ஞையை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

भूयः खनत भद्रं वो निर्भिद्य वसुधातलम् ।
अश्वहर्तारमासाद्य कृतार्थाश्च निवर्तथ ॥

பூய: கனத பத்ரம் வோ நிர்பித்ய வஸுதாதலம் ।
அஶ்வஹர்தாரமாஸாத்ய க்ருதார்தாஶ்ச நிவர்தத ॥ 11

வஸுதா தலம் - பூமியை
பூய: - திரும்பவும்
நிர்பித்ய - பிளந்து
கனத - தோண்டுங்கள்.
வ: - உங்களுக்கு
பத்ரம் - க்ஷேமமுண்டாகட்டும்.
அஶ்வ ஹர்தாரம் - குதிரையைத் திருடினவனை
ஆஸாத்ய - அடைந்து
க்ருதார்தா: ச - கார்யம் கைகொண்டவர்களாகவே
நிவர்தத - திரும்புங்கள்.''

पितुर्वचनमासाद्य सगरस्य महात्मनः ।
षष्टिः पुत्रसहस्राणि रसातलमभिद्रवन् ॥

பிதுர்வசனமாஸாத்ய ஸகரஸ்ய மஹாத்மன: ।
ஷஷ்டி: புத்ரஸஹஸ்ராணி ரஸாதலமபித்ரவன் ॥ 12

மஹாத்மன: - மகாத்மாவான
பிது: - தந்தையான
ஸகரஸ்ய - ஸகரருடைய
வசனம் - வார்த்தையை
ஆஸ்தாய - ஏற்றுக்கொண்டு
ஷஷ்டி: - அந்த அறுபது
புத்ர ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம் புத்ரர்கள் யாவரும்
ரஸாதலம் - பாதாள லோகத்திற்கு
அபித்ரவன் - விரைந்தோடினார்கள்.

खन्यमाने ततस्तस्मिन् ददृशुः पर्वतोपमम् ।
दिशागजं विरूपाक्षं धारयन्तं महीतलम् ॥

கன்யமானே ததஸ்தஸ்மின் தத்ருஶு: பர்வதோபமம் ।
திஶாகஜம் விரூபாக்ஷம் தாரயந்தம் மஹீதலம் ॥ 13

தஸ்மின் - அது
கன்யமானே - தோண்டப்படுகையில்
தத: - அங்கே
மஹீதலம் - பூமியை
தாரயந்தம் - தாங்கிக் கொண்டிருக்கிற
பர்வதோபமம் - மலைக்கொப்பான
விரூபாக்ஷம் - விரூபாக்ஷனென்ற
திஶாகஜம் - திக்கஜத்தை
தத்ருஶு: - கண்டார்கள்.

सपर्वतवनां कृत्स्नां पृथिवीं रघुनन्दन ।
शिरसा धारयामास विरूपाक्षो महागजः ॥

ஸபர்வதவநாம் க்ருத்ஸ்நாம் ப்ருதிவீம் ரகுநந்தன ।
ஶிரஸா தாரயாமாஸ விரூபாக்ஷோ மஹாகஜ: ॥ 14

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
விரூபாக்ஷ: - விரூபாக்ஷனென்ற
மஹாகஜ: - பெரும் கஜமானது
ஸபர்வதவநாம் - மலைகள், வனங்கள் அடங்கிய
ப்ருதிவீம் - பூமியை
க்ருத்ஸ்நாம் - முழுவதும்
ஶிரஸா - தலையினால்
தாரயாமாஸ - தாங்கிக் கொண்டிருந்தது.

यदा पर्वणि काकुत्स्थ विश्रमार्थं महागजः ।
खेदाच्चालयते शीर्षं भूमिकम्पस्तदा भवेत् ॥

யதா பர்வணி காகுத்ஸ்த விஶ்ரமார்தம் மஹாகஜ: ।
கேதாச்சாலயதே ஶீர்ஷம் பூமிகம்பஸ்ததா பவேத் ॥ 15

காகுத்ஸ்த - 'ககுத்ஸ்த வம்சத்தவரே!
யதா - எப்பொழுது
பர்வணி - பர்வ காலத்தில்
மஹாகஜ: - பெரும் கஜம்
கேதாத் - ச்ரமத்தால்
விஶ்ரமார்தம் - இளைப்பாறும் பொருட்டு
ஶீர்ஷம் - தலையை
சாலயதே - அசைக்கிறதோ,
ததா - அப்பொழுது
பூமிகம்ப: - பூகம்பம்
பவேத் - உண்டாகும்.

तं ते प्रदक्षिणं कृत्वा दिशापालं महागजम् ।
मानयन्तो हि ते राम जग्मुर्भित्त्वा रसातलम् ॥

தம் தே ப்ரதக்ஷிணம் க்ருத்வா திஶாபாலம் மஹாகஜம் ।
மானயந்தோ ஹி தே ராம ஜக்முர் பித்வா ரஸாதலம் ॥ 16

ராம - ஸ்ரீராமரே!
தே - அவர்கள்

மஹாகஜம் - பெரும் கஜத்திற்கு
ப்ரதக்ஷிணம் - ப்ரதக்ஷிணத்தை
க்ருத்வா - செய்து,
தம் திஶாபாலம் - அந்த திக்பாலனை
ஹி - அதனால்
மானயந்த: - பூஜித்தவர்களாய்
தே - அவர்கள்
ரஸாதலம் பாதாளலோகத்தை
பித்வா - பிளந்து
ஜக்மு: - சென்றார்கள்.

ततः पूर्वां दिशं भित्त्वा दक्षिणां बिभिदुः पुनः ।
दक्षिणस्यामपि दिशि ददृशुस्ते महागजम् ॥

தத: பூர்வாம் திஶம் பித்த்வா தக்ஷிணாம் பிபிது: புன: ।
தக்ஷிணஸ்யாமபி திஶி தத்ருஶுஸ்தே மஹாகஜம் ॥ 17

महापद्मं महात्मानं सुमहत्पर्वतोपमम् ।
शिरसा धारयन्तं ते विस्मयं जग्मुरुत्तमम् ॥

மஹாபத்மம் மஹாத்மானம் ஸுமஹத் பர்வதோபமம்।
ஶிரஸா தாரயந்தம் தே விஸ்மயம் ஜக்முருத்தமம் ॥ 18

தத: தே - அங்கே அவர்கள்
பூர்வாம் திஶம் - கிழக்கு திக்கை
பித்த்வா - பிளந்து
தக்ஷிணாம் - தென்திசையை
பிபிது: - பிளந்தார்கள்.
தக்ஷிணஸ்யாம் திஶி-தென் திக்கில்
அபி - இன்னும்
புன: - புதிதாய்
மஹாத்மானம் - மஹாத்மாவான
ஸுமஹத் பர்வதோபமம் } - மிகப் பெரிய மலைக்கொப்பான
ஶிரஸா - தலையால்
தாரயந்தம் - தாங்கிக் கொண்டிருக்கிற
மஹாபத்மம் - மஹாபத்மமென்கிற
உத்தமம் - சிறந்த
மஹாகஜம் - பெரும் கஜத்தை
தத்ருஶு: - கண்டார்கள்.
தே - அவர்கள்

விஸ்மயம் - ஆச்சரியத்தை
ஜக்மு: - அடைந்தார்கள்.

ततः प्रदक्षिणं कृत्वा सगरस्य महात्मनः ।
षष्टिः पुत्रसहस्राणि पश्चिमां बिभिदुर्दिशम् ॥

தத: ப்ரதக்ஷிணம் க்ருத்வா ஸகரஸ்ய மஹாத்மன: ।
ஷஷ்டி: புத்ரஸஹஸ்ராணி பஶ்சிமாம் பிபிதுர்திஶம் ॥ 19

மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான
ஸகரஸ்ய - ஸகரருடைய
ஷஷ்டி: - அறுபது
புத்ர ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம் புத்ரர்கள்
ப்ரதக்ஷிணம் - ப்ரதக்ஷிணத்தை
க்ருத்வா - செய்து,
தத: - அப்பால்
பஶ்சிமாம் திஶம் - மேற்கு திக்கை
பிபிது: - பிளந்தார்கள்.

पश्चिमायामपि दिशि महान्तमचलोपमम् ।
दिशागजं सौमनसं ददृशुस्ते महाबलाः ॥

பஶ்சிமாயாமபி திஶி மஹாந்தமசலோபமம் ।
திஶாகஜம் ஸௌமனஸம் தத்ருஶுஸ்தே மஹாபலா: ॥ 20

மஹாபலா: - வெகு பலசாலிகளான
தே - அவர்கள்
பஶ்சிமாயாம் - மேற்கு
திஶி அபி - திக்கிலும்
மஹாந்தம் - பெரிய
அசலோபமம் - மலைக்கொப்பான
ஸௌமனஸம் - ஸௌமனஸமென்கிற
திஶாகஜம் - திக்கஜத்தை
தத்ருஶு: - பார்த்தார்கள்.

तं ते प्रदक्षिणं कृत्वा पृष्ट्वा चापि निरामयम् ।
खनितुं समुपाक्रान्ता दिशं सोमवतीं ततः ॥

தம் தே ப்ரதக்ஷிணம் க்ருத்வா ப்ருஷ்ட்வா சாபி நிராமயம் ।
கநிதும் ஸமுபக்ராந்தா திஶம் ஸோமவதீம் தத: ॥ 21

தே - அவர்கள்
தம் - அதற்கு
ப்ரதக்ஷிணம் ச - ப்ரதக்ஷிணத்தையும்

க்ருத்வா - செய்து
நிராமயம் அபி - குசலத்தையும்
ப்ருஷ்ட்வா - கேட்டு,
தத: - அப்பால்
ஸோமவதீம் திஶாம் - வடக்கு திக்கை
கநிதும் - தோண்டுவதற்கு
ஸமுபாக்ராந்தா: - தொடங்கினார்கள்.

उत्तरस्यामपि दिशि ददृशुर्हिमपाण्डरम् ।
भद्रं भद्रेण वपुषा धारयन्तं महीमिमाम् ॥

உத்தரஸ்யாமபி திஶி தத்ருஶுர் ஹிமபாண்டரம் ।
பத்ரம் பத்ரேண வபுஷா தாரயந்தம் மஹீமிமாம் ॥ 22

உத்தரஸ்யாம் - வடக்கு
திஶி - திக்கில்
ஹிமபாண்டுரம் - பனிபோல் வெளுத்த
பத்ரேண - மங்களமான
வபுஷா - தேஹத்தினால்
இமாம் மஹீம் - இந்த பூமியை
தாரயந்தம் - தரங்கிக் கொண்டிருக்கிற
பத்ரம் அபி - பத்ரன் என்கிற கஜத்தையும்
தத்ருஶு: - பார்த்தார்கள்.

समालभ्य च तं सर्वे कृत्वा चापि प्रदक्षिणम् ।
षष्टिः पुत्रसहस्राणि बिभिदुर्वसुधातलम् ॥

ஸமாலப்ய ச தம் ஸர்வே க்ருத்வா சாபி ப்ரதக்ஷிணம் ।
ஷஷ்டி: புத்ரஸஹஸ்ராணி பிபிதுர் வஸுதாதலம் ॥ 23

ஸர்வே - எல்லா
ஷஷ்டி: - அறுபது
புத்ர ஸஹஸ்ராணி ச - ஆயிரம் புத்ரர்களும்
தம் அபி - அதையும்
ஸமாலப்ய - நன்றாய் கேட்டு
ப்ரதக்ஷிணம் - ப்ரதக்ஷிணத்தை
க்ருத்வா - செய்து,
வஸுதா தலம் - பூமியை
பிபிது: - பிளந்தார்கள்.

ततः प्रागुत्तरां गत्वा सागराः प्रथितां दिशम् ।
रोषादभ्यखनन् सर्वे पृथिवीं सगरात्मजाः ॥

தத: ப்ராகுத்தராம் கத்வா ஸாகரா: ப்ரதிதாம் திஶம் ।
ரோஷாதப்யகனன் ஸர்வே ப்ருதிவீம் ஸகராத்மஜா: ॥ 24

ஸகராத்மஜா: - ஸகரரின் புத்ரர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ப்ரதிதாம் - ப்ரஸித்தமான
ப்ராகுத்தராம் - வடகிழக்கான
திஶாம் - திசையை
கத்வா - அடைந்து,
தத: - அங்கே
ப்ருதிவீம் - பூமியை
ஸாகரா: - ஸகரரின் புத்ரர்கள்
ரோஷாத் - கோபத்தால்
அப்யகனன் - நன்றாய் தோண்டினார்கள்.

ते तु सर्वे महात्मानो भीमवेगा महाबलाः ।
ददृशुः कपिलं तत्र वासुदेवं सनातनम् ॥

தே து ஸர்வே மஹாத்மானோ பீமவேகா மஹாபலா: ।
தத்ருஶு: கபிலம் தத்ர வாஸுதேவம் ஸநாதனம் ॥ 25

हयं च तस्य देवस्य चरन्तमविदूरतः ।
प्रहर्षमतुलं प्राप्ताः सर्वे ते रघुनन्दन ॥

ஹயம் ச தஸ்ய தேவஸ்ய சரந்தமவிதூரத: ।
ப்ரஹர்ஷ மதுலம் ப்ராப்தா: ஸர்வே தே ரகுநந்தன ॥ 26

மஹாத்மான: - மஹாத்மாக்களான
பீமவேகா: - பயங்கரமான வேகமுடையவர்களான
மஹாபலா: - மஹாபலசாலிகளான
தே - அவர்கள்
ஸர்வே தே - எல்லோரும்,
தத்ர - அங்கு
கபிலம் - கபிலமுனிவடிவம்கொண்ட
ஸநாதனம் - ஆதியான
வாஸுதேவம் - வாஸுதேவரையும்
தஸ்ய - அந்த
தேவஸ்ய - தேவருடைய
அவிதூரத: - அருகில்
சரந்தம் - மேய்ந்து கொண்டிருக்கிற
ஹயம் ச - குதிரையையும்
தத்ருஶு: - கண்டார்கள்;

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
தே - அவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
அதுலம் - அடக்கமுடியாத
ப்ரஹர்ஷம் - சந்தோஷத்தை
ப்ராப்தா: - அடைந்தார்கள்.

ते तं हयहरं ज्ञात्वा क्रोधपर्याकुलेक्षणा: ।
खनित्रलाङ्गलधरा नानावृक्षशिलाधरा: ॥
अभ्यधावन्त संक्रुद्धास्तिष्ठ तिष्ठेति चाब्रुवन् ॥

தே தம் ஹயஹரம் ஞாத்வா க்ரோதபர்யாகுலேக்ஷணா: ।
கநித்ரலாங்கலதரா நாநா வ்ருக்ஷ ஶிலாதரா: ॥
அப்யதாவந்த ஸம்க்ருத்தாஸ்திஷ்ட திஷ்டேதி சாப்ருவன் ॥ 27

தே - அவர்கள்
தம் - அவரை
ஹயஹரம் - குதிரையை திருடினவராக
ஞாத்வா - எண்ணி,
க்ரோத பர்யா - கோபத்தினால் கலங்கின கண்களை
குலேக்ஷணா: உடையவர்களாய்,
கநித்ர லாங்கலதரா: - மண்வெட்டி, கலப்பை, இவைகளை உடையவர்களாய்,
நாநா வ்ருக்ஷ - பலவித மரங்களையும் கற்களையும்
ஶிலாதரா: ஏந்தியவர்களாய்,
ஸம் க்ருத்தா: - அறிவிழந்த கோபம் கொண்டவர்களாய்,
அப்யதாவந்த - எதிரோடி வந்தார்கள்.
திஷ்ட திஷ்ட - 'நில், நில்'
இதி ச - என்றும்
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.

अस्माकं त्वं हि तुरगं यज्ञियं हृतवानसि ।
दुर्मेधस्त्वं हि संप्राप्तान् विद्धि न: सगरात्मजान् ॥

அஸ்மாகம் த்வம் ஹி துரகம் யஞ்ஞியம் ஹ்ருதவானஸி ।
துர்மேதஸ்த்வம் ஹி ஸம்ப்ராப்தான் வித்தி ந: ஸகராத்மஜான் ॥ 28

த்வம் ஹி - 'நீதான்
அஸ்மாகம் - எங்களுடைய
யஞ்ஞியம் துரகம் - யாகக்குதிரையை
ஹ்ருதவான் - திருடினவனாக
அஸி - ஆகிறாய்.
துர்மேத: - துஷ்டா!

த்வம் - நீ
ஸம்ப்ராப்தான் - வந்திருக்கிற
ந: - எங்களை
ஸகராத்மஜான்ஹி - ஸகரரின் புத்திரர்கள் என்று
வித்தி - தெரிந்துகொள்.'

श्रुत्वा तु वचनं तेषां कपिलो रघुनन्दन ।
रोषेण महताविष्टो हुंकारमकरोत्तदा ॥

ஶ்ருத்வா து வசனம் தேஷாம் கபிலோ ரகுநந்தன ।
ரோஷேண மஹதாவிஷ்டோ ஹுங்கார மகரோத் ததா ॥ 29

ரகுநந்தன - ''ரகுநந்தன!
தேஷாம் - அவர்களுடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
து - உடனே
கபில: - கபிலமுனிவர்
மஹதா - வெகு
ரோஷேண - கோபத்தால்
ஆவிஷ்ட: - ஆவேசம்கொண்டவராய்
ததா - அப்போது
ஹுங்காரம் - ஒரு ஹுங்காரத்தை
அகரோத் - செய்தார்.

ततस्तेनाप्रमेयेण कपिलेन महात्मना ।
भस्मराशीकृता: सर्वे काकुत्स्थ सगरात्मजा: ॥

ததஸ்தேநாப்ரமேயேண கபிலேன மஹாத்மநா ॥
பஸ்மராஶீக்ருதா: ஸர்வே காகுத்ஸ்த ஸகராத்மஜா: ॥ 30

காகுத்ஸ்த - ''காகுத்ஸ்த!
அப்ரமேயேண - அளவிறந்த வைபவமுடைய
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
தேந - அந்த
கபிலேன - கபிலமுனிவரால்
ஸகராத்மஜா: - சகரரின் புத்திரர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
தத: - அக்காரணத்தால்
பஸ்மரா ஶீக்ருதா: - சாம்பல் குவியலாக செய்யப்பட்டார்கள்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
கபிலதர்ஶனம் நாம சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஏகசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 41

पुत्रांश्चिरगताञ्ज्ञात्वा सगरो रघुनन्दन ।
नप्तारमब्रवीद्राजा दीप्यमानं स्वतेजसा ॥

புத்ராம்ஶ்சிர கதான் ஞாத்வா ஸகரோ ரகுநந்தன ।
நப்தாரமப்ரவீத் ராஜா தீப்யமானம் ஸ்வதேஜஸா ॥ 1

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
ராஜா - அரசனான
ஸகர: - ஸகரன்
புத்ரான் - புத்ரர்களை
சிர கதான் - சென்று நெடுங்காலமானவர்களாக
ஞாத்வா - கண்டு,
ஸ்வ தேஜஸா - தனது காந்தியோடு
தீப்யமானம் - விளங்குகிற
நப்தாரம் - பேரனைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

शूरश्च कृतविद्यश्च पूर्वैस्तुल्योऽसि तेजसा ।
पितॄणां गतिमन्विच्छ येन चाश्वोऽपवाहितः ॥

ஶூரஶ்ச க்ருதவித்யஶ்ச பூர்வைஸ்துல்யோऽஸி தேஜஸா ।
பித்ரூணாம் கதிமன்விச்ச யேன சாஶ்வோऽபவாஹித: ॥ 2

க்ருதவித்ய: - 'எல்லா கலைகளிலும் தேர்ச்சியடைந்தவனாய்
ஶூர: - சூரனாய்
தேஜஸா - தேஜஸ்ஸினால்
பூர்வை: - வம்சமுன்னோர்களோடு
துல்ய: ச - சமானனாயும்
அஸி - இருக்கிறாய்.
பித்ரூணாம் - தந்தைகளுடைய
கதிம் ச - தற்கால நிலைமையையும்
அஶ்வ: - குதிரை
அபவாஹித: - திருடப்பட்டது
யேன ச - எவனாலோ அவனையும்
அன்விச்ச - அறிந்துவா.

अन्तर्भौमानि सत्त्वानि वीर्यवन्ति महान्ति च ।
तेषां त्वं प्रतिघातार्थं सासिं गृह्णीष्व कार्मुकम् ॥

அந்தர்பௌமாநி ஸத்வாநி வீர்யவந்தி மஹாந்தி ச ।
தேஷாம் த்வம் ப்ரதிகாதார்தம் ஸாஸிம் க்ருஹ்ணீஷ்வ கார்முகம் ॥ 3

அந்தர் பௌமாநி - 'பூமிக்குள்ளிருக்கிற
பூதானி - பூதங்கள்
வீர்யவந்தி - பலமுடையவைகள்.
மஹாந்தி - பெரியவைகள்;
ச - அதனால்
தேஷாம் - அவைகளுடைய
ப்ரதிகாதார்தம் - எதிர்த்தலின் பொருட்டு
த்வம் - நீ
ஸாஸிம் - கத்தியோடு
கார்முகம் - வில்லையும்
க்ருஹ்ணீஷ்வ - எடுத்துக்கொள்.

अभिवाद्याभिवाद्यांस्त्वं हत्वा विघ्नकरानपि ।
सिद्धार्थः संनिवर्तस्व मम यज्ञस्य पारगः ॥

அபிவாத்யாபிவாத்யாம்ஸ்த்வம் ஹத்வா விக்நகராநபி ।
ஸித்தார்த: ஸந்நிவர்தஸ்வ மம யஜ்ஞஸ்ய பாரக: ॥ 4

த்வம் - 'நீ
அபிவாத்யான் - வணங்க வேண்டியவர்களை
அபிவாத்ய - வணங்கி,
விக்நகராந் - இடையூறு செய்பவர்களை
ஹத்வா - கொன்று,
ஸித்தார்த: ஸந் - காரியத்தை நிறைவேற்றினவனாக
மம - என்னுடைய
யஜ்ஞஸ்ய - யாகத்தின்
பாரக: அபி - முடிவைச் செய்தவனாக
நிவர்தஸ்வ - திரும்பி வா.'

एवमुक्तोऽम्शुमान् सम्यक्सगरेण महात्मना ।
धनुरादाय खड्गं च जगाम लघुविक्रमः ॥

ஏவமுக்தோऽம்ஶுமான் ஸம்யக் ஸகரேண மஹாத்மநா ।
தனுராதாய கட்கம் ச ஜகாம லகுவிக்ரம: ॥ 5

மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
ஸகரேண - ஸகரரால்
ஏவம் - இவ்வாறு
ஸம்யக் - நன்றாய்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
அம்ஶுமான் - அம்சுமான்
தனு: - வில்லையும்

கட்கம் ச - கத்தியையும்
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு
லகுவிக்ரம: - சீக்கிர நடையுள்ளவனாய்
ஜகாம - சென்றான்,

स खातं पितृभिर्मार्गमन्तर्भौमं महात्मभिः ।
प्रापद्यत नरश्रेष्ठस्तेन राज्ञाभिचोदितः ॥

ஸ காதம் பித்ருபிர்மார்கமந்தர்பௌமம் மஹாத்மபி: ।
ப்ராபத்யத நரஶ்ரேஷ்டஸ்தேன ராஞ்ஞாபிசோதித: ॥ 6

தேன ராஞ்ஞா - அந்த அரசரால்
அபிசோதித: - ஆஜ்ஞாபிக்கப்பட்ட
ஸ: - அந்த
நரஶ்ரேஷ்ட: - நரோத்தமன்
மஹாத்மபி: - மஹாத்மாக்களான
பித்ருபி: - பிதுருக்களால்
காதம் - தோண்டப்பட்டிருக்கிற
அந்தர் பௌமம் - பூமிக்குள்ளிருக்கிற
மார்கம் - வழியை
ப்ராபத்யத - அடைந்தான்.

दैत्यदानवरक्षोभिः पिशाचपतगोरगैः ।
पूज्यमानं महातेजा दिशागजमपश्यत ॥

தைத்யதானவரக்ஷோபி: பிஶாசபதகோரகை: ।
பூஜ்யமானம் மஹாதேஜா திஶாகஜமபஶ்யத ॥ 7

மஹாதேஜா: - மகா தேஜஸ்வியான அவன்
தைத்ய தானவ ரக்ஷோபி:-அசுரர்கள், தானவர், ராக்ஷஸர்கள் இவர்களாலும்
பிஶாச பத கோரகை:-பிசாசங்கள், பக்ஷிகள், சர்ப்பங்கள், இவைகளாலும்
பூஜ்யமான: - வணங்கப்படுகிறவனாய்
திஶாகஜம் - திக்கஜத்தை
அபஶ்யத - பார்த்தான்.

स तं प्रदक्षिणं कृत्वा पृष्ट्वा चैव निरामयम् ।
पितॄन् स परिपप्रच्छ वाजिहर्तारमेव च ॥

ஸ தம் ப்ரதக்ஷிணம் க்ருத்வா ப்ருஷ்ட்வா சைவ நிராமயம் ।
பித்ரூன் ஸ பரிபப்ரச்ச வாஜி ஹர்தாரமேவ ச ॥ 8

ஸ: - அவன்
தம் - அதற்கு
ப்ரதக்ஷிணம் - பிரதக்ஷிணத்தை

க்ருத்வா - செய்து,
நிராமயம் ச - குசலத்தையும்
ப்ருஷ்ட்வா - விசாரித்து,
ஸ: - அவன்
பித்ரூன் ஏவ - பித்ருக்களைப் பற்றியும்
வாஜி ஹர்தாரம் ஏவ ச- குதிரையை திருடினவனைப் பற்றியும்
பரிபப்ரச்ச - கேட்டான்.

दिशागजस्तु तच्छ्रुत्वा प्रत्याहांशुमतो वचः ।
आसमञ्ज कृतार्थस्त्वं सहाश्वः शीघ्रमेष्यसि ॥

திஶாகஜஸ்து தச்ச்ருத்வா ப்ரத்யாஹாம்ஶுமதோ வச: ।
ஆஸமஞ்ஜ க்ருதார்தஸ்த்வம் ஸஹாஶ்வ: ஶீக்ரமேஷ்யஸி ॥ 9

திஶாகஜ: து - திக்கஜமும்
அம்ஶுமத: - அம்சுமானுடைய
தத் - அந்த
வச: - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ப்ரத்யா - அன்புடன்
ஆஹ - பின்வருமாறு பதில் சொல்லிற்று.
ஆஸமஞ்ஜ - 'அஸமஞ்சரின் புத்திரனே,
த்வம் க்ருதார்த: - நீ கார்யம் நிறைவேறினவனாக,
ஸஹாஶ்வ: - குதிரையை அடைந்தவனாக
ஶீக்ரம் - விரைவில்
ஏஷ்யஶி - திரும்பி வருவாய்.'

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा सर्वानेव दिशागजान् ।
यथाक्रमं यथान्यायं प्रष्टुं समुपचक्रमे ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா ஸர்வானேவ திஶாகஜான் ।
யதாக்ரமம் யதான்யாயம் ப்ரஷ்டும் ஸமுபசக்ரமே ॥ 10

தஸ்ய - அதினுடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
திஶாகஜான் - திக்கஜங்கள்
ஸர்வான் ஏவ - எல்லாவற்றையும்
யதாக்ரமம் - கிரமப்படியும்
யதான்யாயம் - நியாயப்படியும்
ப்ரஷ்டும் - விசாரிக்க
ஸமுபசக்ரமே - தொடங்கினான்.

तैश्च सर्वैर्दिशापालैर्वाक्यज्ञैर्वाक्यकोविदैः ।
पूजितः सहयश्चैवागन्तासीत्यभिचोदितः ॥

தைஶ்ச ஸர்வைர் திஶாபாலைர் வாக்யஞ்ஞைர் வாக்யகோவிதை: ।
பூஜித: ஸஹயஶ்சைவாகந்தாஸீத்யபிசோதித: ॥ 11

வாக்யஞ்ஞை:	பேச்சையறிந்த
வாக்ய கோவிதை: -	காலதேசத்திற்குதக்கபடி பேசுவதில் ஸமர்த்தர்களான
தை: -	அந்த
ஸர்வை: -	எல்லா
திஶாபாலை: -	திக்பாலர்களால்
பூஜித: ச -	ஆசீர்வாதம் பெற்றவனும்
ஸஹய: ச ஏவ -	குதிரையை அடைந்தவனுமாயே
கந்தா அஸி -	போவாய்,
இதி -	என்று
அபிசோதித: -	விடைகொடுக்கப்பட்டான்.

तेषां तद्वचनं श्रुत्वा जगाम लघुविक्रमः ।
भस्मराशीकृता यत्र पितरस्तत्र सागराः ॥

தேஷாம் தத் வசனம் ஶ்ருத்வா ஜகாம லகுவிக்ரம: ।
பஸ்மராஶீ க்ருதா யத்ர பிதரஸ் தத்ர ஸாகரா: ॥ 12

தேஷாம் -	அவைகளுடைய
தத் -	அந்த
வசனம் -	வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா -	கேட்டு,
லகு விக்ரம: -	சீக்கிர நடையுடையவனாய்,
யத்ர -	எங்கு
பிதர: -	பித்ருக்களாகிய
ஸாகரா: -	ஸகரபுத்திரர்கள்
பஸ்மராஶீ க்ருதா: -	சாம்பற்குவியலாய்ச் செய்யப்பட்டார்களோ,
தத்ர -	அங்கு
ஜகாம -	சென்றான்.

स दुःखवशमापन्नस्त्वसमञ्जसुतस्तदा ।
चुक्रोश परमार्तस्तु वधात्तेषां सुदुःखितः ॥

ஸ துக்கவஶமாபந்நஸ்த்வஸமஞ்ஜ ஸுதஸ்ததா ।
சுக்ரோஶ பரமார்தஸ்து வதாத்தேஷாம் ஸுதுக்கித: ॥ 13

ஸ: -	அந்த
அஸமஞ்ஜ ஸுத -	அஸமஞ்ச புத்திரனும்
ததா -	அப்போது
தேஷாம் -	அவர்களுடைய
வதாத் து -	நாசத்தினாலே
துக்க வஶம் -	துக்கவசத்தை
ஆபந்ந: -	அடைந்தவனாய்,
பரமார்த: -	மிக வருந்தியவனாய்,
ஸுதுக்கித: சுக்ரோஶ -	வாய்விட்டு கதறினான்.

याज्ञीयं च हयं तत्र चरन्तमविदूरतः ।
ददर्श पुरुषव्याघ्रो दुःखशोकसमन्वितः ॥

யாஞ்ஞீயம் ச ஹயம் தத்ர சரந்தம் அவிதூரத: ।
ததர்ஶ புருஷவ்யாக்ரோ துக்க ஶோக ஸமன்வித: ॥ 14

துக்கஶோக ஸமன்வித: -	அடங்கா துக்கம் கொண்டவனாகிய
புருஷவ்யாக்ர: -	புருஷசிரேஷ்டன்
தத்ர -	அங்கு
விதூரத: -	அருகில்
சரந்தம் -	மேய்ந்து கொண்டிருக்கிற
யாஞ்ஞீயம் -	யாக
ஹயம் ச -	குதிரையையும்
ததர்ஶ -	கண்டான்.

स तेषां राजपुत्राणां कर्तुकामो जलक्रियाम् ।
सलिलार्थी महातेजा न चापश्यज्जलाशयम् ॥

ஸ தேஷாம் ராஜபுத்ராணாம் கர்துகாமோ ஜலக்ரியாம் ।
ஸலிலார்தீ மஹாதேஜா ந சாபஶ்யஜ் ஜலாஶயம் ॥ 15

மஹாதேஜா: -	மஹா தேஜஸ்வியான
ஸ: தேஷாம் -	அவன் அந்த
ராஜ புத்ராணாம் -	ராஜபுத்திரர்களுக்கு
ஜலக்ரியாம் -	தர்பணத்தை
கர்துகாம: -	பண்ண விரும்பினவனாய்
ஸலிலார்தீ ச -	ஜலத்தை தேடுபவனாயும்
ஜலாஶயம் -	ஜலமிருக்குமிடத்தை
அபஶ்யத் ந -	கண்டான் இல்லை.

विसार्य निपुणां दृष्टिं ततोऽपश्यत् खगाधिपम् ।
पितृणां मातुलं राम सुपर्णमनिलोपमम् ॥

விஸார்ய நிபுணாம் த்ருஷ்டிம் ததோऽபஶ்யத் ககாதிபம் ।
பித்ருணாம் மாதுலம் ராம ஸுபர்ணமநிலோபமம் ॥ 16

ராம - ஸ்ரீராம!
நிபுணம் - ஸமர்த்தமான
த்ருஷ்டிம் - பார்வையை
விஸார்ய - பரவச்செய்து
தத: - பிறகு
ககாதிபம் - பக்ஷிராஜனான,
பித்ரூணாம் - பிதுருக்களுக்கு
மாதுலம் - மாமனும்
அநிலோபமம் - வாயுவேகமுள்ளவனுமான
ஸுபர்ணம் - கருட பகவானை
அபஶ்யத் - கண்டான்.

स चैनमब्रवीद्वाक्यं वैनतेयो महाबलः ।
मा शुचः पुरुषव्याघ्र वधोऽयं लोकसम्मतः ॥

ஸ சைந மப்ரவீத் வாக்யம் வைநதேயோ மஹாபல: ।
மா ஶுச: புருஷவ்யாக்ர வதோऽயம் லோகஸம்மத: ॥ 17

ஸ: - அந்த
மஹாபல: - மகா பலசாலியான
வைநதேய: ச - கருட பகவானும்
ஏநம் - இவனைப் பார்த்து
வாக்யம் - வாக்கியத்தை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.
புருஷ வ்யாக்ர - 'புருஷச்சிரேஷ்ட!
மாஶுச: - துக்கப்பட வேண்டாம்;
அயம் வத: - இந்த வதை
லோக ஸம்மத: - உலகத்திற்கு ஹிதம்.

कपिलेनाप्रमेयेण दग्धा हीमे महाबलाः ।
सलिलं नार्हसि प्राज्ञ दातुमेषां हि लौकिकम् ॥

கபிலேநாப்ரமேயேண தக்தா ஹீமே மஹாபலா: ।
ஸலிலம் நார்ஹஸி ப்ராஜ்ஞ தாதுமேஷாம் ஹி லௌகிகம் ॥ 18

மஹாபலா: - 'மகாபலசாலிகளான
இமே - இவர்கள்
அப்ரமேயேண - அளவிறந்த வைபவமுடைய
கபிலேந - கபிலரால்
தக்தா: - தகிக்கப்பட்டார்கள்.
ஹி - ஆனதால்
ப்ராஜ்ஞ - புத்திசாலியே!

ஏஷாம் - இவர்களுக்கு
லௌகிகம் - சாதாரண
ஸலிலம் - ஜலத்தை
தாதும் - கொடுக்க
அர்ஹஸி - உரியுவன்
ந'ஹி - இல்லை அல்லவா?

गङ्गा हिमवतो ज्येष्ठा दुहिता पुरुषर्षभ ।
तस्यां कुरु महाबाहो पितॄणां तु जलक्रियाम् ॥

கங்கா ஹிமவதோ ஜ்யேஷ்டா துஹிதா புருஷர்ஷப ।
தஸ்யாம் குரு மஹாபாஹோ பித்ரூணாம் து ஜலக்ரியாம் ॥ 19

புருஷர்ஷப - 'புருஷச்ரேஷ்டனே!
ஹிமவத: - ஹிமவானுக்கு
ஜ்யேஷ்டா துஹிதா - மூத்த மகள்
கங்கா - கங்கை;
மஹாபாஹோ - மகா பாக்கியசாலியே!
பித்ரூணாம் - பிதுருக்களுக்கு
ஜலக்ரியாம் து - தர்ப்பணத்தையும்
தஸ்யாம் - அவளிடத்தில்
குரு - செய்.

भस्मराशीकृतानेतान् प्लावयेल्लोकपावनी ।
तया क्लिन्नमिदं भस्म गङ्गया लोककान्तया ॥
षष्टिं पुत्रसहस्राणि स्वर्गलोकं नयिष्यति ॥

பஸ்மராஶீக்ருதாநே தான் ப்லாவயேல் லோகபாவனீ ।
தயா க்லிந்ந மிதம் பஸ்ம கங்கயா லோககாந்தயா ॥
ஷஷ்டிம் புத்ரஸஹஸ்ராணி ஸ்வர்கலோகம் நயிஷ்யதி ॥ 20

லோகபாவனீ - 'உலகத்தை பரிசுத்தம் செய்கிற அவள்
பஸ்மராஶீக்ருதாந் - சாம்பற்குவியலாகச் செய்யப்பட்ட
ஏதான் - இவர்களை
ப்லாவயேத் - நனைக்க வேண்டும்.
லோக காந்தயா - லோகத்திற்கு பிரியையான
தயா - அந்த
கங்கயா - கங்கையால்
க்லிந்நம் - நனைக்கப்பட்ட
இதம் பஸ்ம - இந்தச் சாம்பல்
ஷஷ்டிம் - அறுபது

புத்ர ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம் புத்திரர்களை
ஸ்வர்கலோகம் - ஸ்வர்க்கலோகத்திற்கு
நயிஷ்யதி - போகச் செய்யும்.

गङ्गामानय भद्रं ते देवलोकान्महीतलम् ।
क्रियतां यदि शक्तोऽसि गङ्गाया अवतारणम् ॥

கங்காமானய பத்ரம் தே தேவலோகாத் மஹீதலம் ।
க்ரியதாம் யதி ஶக்தோऽஸி கங்காயா அவதாரணம் ॥ 21

கங்காம் - 'கங்கையை
தேவலோகாத் - தேவலோகத்தினின்று
மஹீதலம் - பூலோகத்திற்கு
ஆனய - அழைத்துக் கொண்டுவா.
ஶக்த: - சக்தனாக
அஸி யதி - இருக்கிறாயாகில்
கங்காயா - கங்கையினுடைய
அவதாரணம் - கீழ் இறக்குதல்
க்ரியதாம் - செய்யப்படட்டும்;
தே - உனக்கு
பத்ரம் - தைவானுக்ரஹம் உண்டாகும்.

गच्छ चाश्वं महाभाग संगृह्य पुरुषर्षभ ।
यज्ञं पैतामहं वीर निर्वर्तयितुमर्हसि ॥

கச்ச சாஶ்வம் மஹாபாக ஸங்க்ருஹ்ய புருஷர்ஷப ।
யஞ்ஞம் பைதாமஹம் வீர நிர்வர்தயிதுமர்ஹஸி ॥ 22

புருஷர்ஷப - 'மகாபாக்கியமுடையவனே!
அஶ்வம் - குதிரையை
ஸங்க்ருஹ்ய ச - பிடித்துக்கொண்டும்
கச்ச - செல்லு.
வீர - சூரனே!
பைதாமஹம் - பாட்டனுடைய
யஞ்ஞம் - யாகத்தை
நிர்வர்தயிதும் - முடித்துவைக்க
அர்ஹஸி - உரியவனாகிறாய்.'

सुपर्णवचनं श्रुत्वा सोंऽशुमानतिवीर्यवान् ।
त्वरितं हयमादाय पुनरायान्महायशाः ॥

ஸுபர்ணவசனம் ஶ்ருத்வா ஸோம்ऽஶுமாநதி வீர்யவான் ।
த்வரிதம் ஹயமாதாய புனராயான்மஹாயஶா: ॥ 23

அதி வீர்யவான் - வெகு பராக்கிரமசாலியான
ஸ: - அந்த
அம்ஶுமாந் - அம்சுமான்
ஸுபர்ண வசனம் - கருடபகவான் வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஹயம் - குதிரையை
ஆதாய - கைப்பற்றிக்கொண்டு
மஹாயஶா: - மிக கீர்த்தியுடையவனாய்
த்வரிதம் - விரைவாக
புன: - மறுபடி
ஆயாத் - வந்தான்.

ततो राजानमासाद्य दीक्षितं रघुनन्दन ।
न्यवेदयद्यथा वृत्तं सुपर्णवचनं तथा ॥

ததோ ராஜானமாஸாத்ய தீக்ஷிதம் ரகுநந்தன ।
ந்யவேதயத் யதாவ்ருத்தம் ஸுபர்ணவசனம் ததா ॥ 24

ரகு நந்தன - ரகுநந்தன!
தீக்ஷிதம் - தீக்ஷைகொண்டிருக்கிற
ராஜாநம் - ராஜாவை
ஆஸாத்ய - அடைந்து,
தத: - பின்னர்
ஸுபர்ண வசனம் - கருடனது வசனத்தை
யதா வ்ருத்தம் - ஸாங்கோபாங்கமாய்
யதா - எப்படியோ அப்படியே
ந்யவேதயத் - தெரிவித்தான்.

तच्छ्रुत्वा घोरसंकाशं वाक्यमंशुमतो नृपः ।
यज्ञं निर्वर्तयामास यथातत्वं यथाविधि ॥

தச்ச்ருத்வா கோரஸங்காஶம் வாக்யமம்ஶுமதோ ந்ருப: ।
யஞ்ஞம் நிர்வர்தயாமாஸ யதாதத்வம் யதாவிதி ॥ 25

கோர ஸங்காஶம் - துக்ககரமான
அம்ஶுமத: - அம்சுமானுடைய
தத் வாக்யம் - அந்தச் சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ந்ருப: - அரசர்
யஞ்ஞம் - யாகத்தை
யதா தத்வம் - உள்ளபடி
யதாவிதி - சாஸ்திரப்ரகாரம்
நிர்வர்தயாமாஸ - செய்து முடித்தார்.

स्वपुरं चागमच्छ्रीमानिष्टयज्ञो महीपतिः ।
गङ्गायाश्चागमे राजा निश्चयं नाध्यगच्छत ॥

ஸ்வபுரம் சாகமச்ச்ரீமாநிஷ்டயஞ்ஞோ மஹீபதி: ।
கங்காயாச்ஶாகமே ராஜா நிஶ்சயம் நாத்யகச்சத ॥ 26

இஷ்ட யஞ்ஞ: - யாகத்தை முடித்த
ஶ்ரீமாந் - ஶ்ரீமானான
மஹீபதி: - அரசர்
ஸ்வபுரம் - தனது நகரத்திற்கு
அகமத் - சென்றார்.
ச ராஜா - ஆகிலும் அரசர்
கங்காயா: - கங்கையின்
ஆகமே - வரவில்
நிஶ்சயம் ச - ஒருபாயத்தையும்
அத்ய கச்சத ந - காணவில்லை.

अगत्वा निश्चयं राजा कालेन महता महान् ।
त्रिंशद्वर्षसहस्राणि राज्यं कृत्वा दिवं गतः ॥

அகத்வா நிஶ்சயம் ராஜா காலேன மஹதா மஹான் ।
த்ரிம்ஶத்வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி ராஜ்யம் க்ருத்வா திவம் கத: ॥ 27

மஹான் - மஹானான
ராஜா - அரசர்
நிஶ்சயம் - உபாயத்தை
அகத்வா - அடையாமல்,
த்ரிம்ஶத் - முப்பது
வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம் வருஷங்கள்
ராஜ்யம் - இராஜ்யபரிபாலனத்தை
க்ருத்வா - செய்து,
மஹதா - வெகு
காலேன - காலத்திற்கப்பால்
திவம் - ஸ்வர்க்கத்தை
கத: - அடைந்தார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ஸகரயஜ்ஞஸமாப்திர் நாம ஏகசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

த்விசத்வாரிம்ஶ ஸர்க: - 42

कालधर्मं गते राम सगरे प्रकृतीजनाः ।
राजानं रोचयामासुरंशुमन्तं सुधार्मिकम् ॥

காலதர்மம் கதே ராம ஸகரே ப்ரக்ருதீ ஜனா: ।
ராஜாநம் ரோசயாமாஸுரம்ஶுமந்தம் ஸுதார்மிகம் ॥ 1

ராம - ஶ்ரீராமரே!
ஸகரே - ஸகரர்
காலதர்மம் - கால தர்மத்தை
கதே - அடைந்தவளவில்
ப்ரக்ருதிஜனா: - மந்திரிகள்
ஸுதார்மிகம் - மகா தர்மிஷ்டனான
அம்ஶுமந்தம் - அம்சுமானை
ராஜாநம் - ராஜாவாக
ரோசயாமாஸு: - நிச்சயித்தார்கள்.

स राजा सुमहानासीदंशुमान् रघुनन्दन ।
तस्य पुत्रो महानासीद्दिलीप इति विश्रुतः ॥

ஸ ராஜா ஸுமஹாநாஸீதம்ஶுமான் ரகுநந்தன ।
தஸ்ய புத்ரோ மஹாநாஸீத் திலீப இதி விஶ்ருத: ॥

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
ஸ: அம்ஶுமான் - அந்த அம்சுமான்
ஸுமஹாந் - மிகப்பெரிய
ராஜா - அரசராக
ஆஸீத் - இருந்தார்.
தஸ்ய - அவருக்கு
திலீப: - திலீபன்
இதி - என்று
விஶ்ருத: - புகழ்பெற்ற
மஹாந் - மஹானான
புத்ர: - புத்ரன்
ஆஸீத் - இருந்தார்.

तस्मिन् राज्यं समावेश्य दिलीपे रघुनन्दन ।
हिमवच्छिखरे पुण्ये तपस्तेपे सुदारुणम् ॥

தஸ்மின் ராஜ்யம் ஸமாவேஶ்ய திலீபே ரகுநந்தன ।
ஹிமவச்சிகரே புண்யே தபஸ்தேபே ஸுதாருணம் ॥

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
தஸ்மின் - அந்த
திலீபே - திலீபனிடத்தில்
ராஜ்யம் - அரசை
ஸமாவேஶ்ய - ஒப்படைத்து,
ரம்யே - ரம்யமான
ஹிமவச்சிகரே - ஹிமயபர்வத சிகரத்தில்
ஸுதாருணம் தப: - கொடிய தவத்தை
தேபே - புரிந்தார்.

द्वात्रिंशच्च सहस्राणि वर्षाणि सुमहायशाः ।
तपोवनं गतो राजा स्वर्गं लेभे तपोधनः ॥

த்வாத்ரிம்ஶச்ச ஸஹஸ்ராணி வர்ஷாணி ஸுமஹாயஶா: ।
தபோவனம் கதோ ராஜா ஸ்வர்கம் லேபே தபோதன: ॥ 4

ஸுமஹாயஶா: - மிக்க புகழடைந்த
தபோதன: - தபோநிதியான
ராஜா - மன்னர்
த்வா த்ரிம்ஶத் - முப்பத்திரண்டு
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம்
வர்ஷாணி ச - வருஷங்கள்
தபோவன கத: - தபோவனத்தையடைந்தவராக
ஸ்வர்கம் - ஸ்வர்க்கத்தை
லேபே - அடைந்தார்.

दिलीपस्तु महातेजाः श्रुत्वा पैतामहं वधम् ।
दुःखोपहतया बुद्ध्या निश्चयं नाधिगच्छति ॥

திலீபஸ்து மஹாதேஜா: ஶ்ருத்வா பைதாமஹம் வதம் ।
துக்கோபஹதயா புத்த்யா நிஶ்சயம் நாதிகச்சதி ॥ 5

மஹாதேஜா: - வெகு தேஜஸ்வியான
திலீப: து - திலீபரும்
பைதாமஹம் - பாட்டனார்களுடையதான
வதம் ஶ்ருத்வா - வதத்தைக் கேட்டு
துக்கோப ஹதயா - வெகு துயரமடைந்த
புத்த்யா - புத்தியால்
நிஶ்சயம் - உபாயத்தை
அதிகச்சதி ந - தெரிந்துகொள்ளவில்லை.

कथं गङ्गावतरणं कथं तेषां जलक्रिया ।
तारयेयं कथं चैतानिति चिन्तापरोऽभवत् ॥

கதம் கங்காவதரணம் கதம் தேஷாம் ஜலக்ரியா ।
தாரயேயம் கதம் சைதாநிதி சிந்தாபரோऽபவத் ॥ 6

கதம் - 'எப்படி
கங்காவதரணம் - கங்கையை இறக்குவது?
கதம் - எப்படி
தேஷாம் - அவர்களுக்கு
ஜலக்ரியா - தர்ப்பணம் பண்ணுவது?
ஏதாந் ச - இவர்களையும்
கதம் - எப்படி
தாரயேயம் - கரையேற்றிவைப்பேன்?'
இதி - என்று
சிந்தாபர: - கவலை கொண்டவராக
அபவத் - இருந்தார்.

तस्य चिन्तयतो नित्यं धर्मेण विदितात्मनः ।
पुत्रो भगीरथो नाम जज्ञे परमधार्मिकः ॥

தஸ்ய சிந்தயதோ நித்யம் தர்மேண விதிதாத்மன: ।
புத்ரோ பகீரதோ நாம ஜஜ்ஞே பரமதார்மிக: ॥ 7

தர்மேண - தர்மத்தோடு
நித்யம் - எப்பொழுதும்
சிந்தயத: - கவலையுற்றிருக்கிற
விதிதாத்மன: - ஆத்மஸ்வரூபமறிந்த
தஸ்ய - அவருக்கு
பகீரத: - பகீரதன்
நாம - என்ற பெயருள்ள
பரமதார்மிக: - வெகுதர்மிஷ்டனான
புத்ர: - புத்திரன்
ஜஜ்ஞே - பிறந்தான்.

दिलीपस्तु महातेजा यज्ञैर्बहुभिरिष्टवान् ।
त्रिंशद्वर्षसहस्राणि राजा राज्यमकारयत् ॥

திலீபஸ்து மஹாதேஜா யஜ்ஞைர் பஹுபிரிஷ்டவான் ।
த்ரிம்ஶத்வர்ஷஸஹஸ்ராணி ராஜா ராஜ்ய மகாரயத் ॥ 8

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
ராஜா - அரசனான
திலீப: து - திலீபனும்
பஹுபி: - அனேகவித
யஜ்ஞை: - யாகங்களால்

இஷ்டவான் - ஆராதித்தவனாக
த்ரிம்ஶத் - முப்பது
வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி - ஆயிர வருஷங்கள்
ராஜ்யம் - நாடாளுவதை
அகாரயத் - செய்தான்.

अगत्वा निश्चयं राजा तेषामुद्धरणं प्रति ।
व्याधिना नरशार्दूल कालधर्ममुपेयिवान् ॥

அகத்வா நிஶ்சயம் ராஜா தேஷா முத்தரணம் ப்ரதி ।
வ்யாதிநா நரஶார்தூல காலதர்ம முபேயிவான் ॥ 9

நரஶார்தூல - மனிதச்சிரேஷ்ட!
தேஷாம் - அவர்களுடைய
உத்தரணம் - கரையேறுதலை
ப்ரதி - குறித்து
நிஶ்சயம் - உபாயத்தை
அகத்வா - பெறாமல்
ராஜா - அரசன்
வ்யாதிநா - நோயால்
காலதர்மம் - காலம் சென்றதை
உபேயிவான் - அடைந்தான்.

इन्द्रलोकं गतो राजा स्वार्जितेनैव कर्मणा ।
राज्ये भगीरथं पुत्रमभ्यषिच्य नरर्षभम् ॥

இந்த்ரலோகம் கதோ ராஜா ஸ்வார்ஜிதேநைவ கர்மணா ।
ராஜ்யே பகீரதம் புத்ரமபிஷிச்ய நரர்ஷபம் ॥ 10

ராஜா - அரசன்
நரர்ஷபம் - நரச்ரேஷ்டனான
புத்ரம் - புத்திரனான
பகீரதம் - பகீரதனை
ராஜ்யே - ராஜாங்கத்தில்
அப்யஷிஞ்சத் - அபிஷேகம் செய்துவைத்தான்.
ஸ்வார்ஜிதேந - தன்னால் சம்பாதிக்கப்பட்ட
கர்மணா ஏவ - செய்கையாலேயே
இந்த்ர லோகம் - இந்திரலோகம்
கத: - சென்றான்.

भगीरथस्तु राजर्षिर्धार्मिको रघुनन्दन ।
अनपत्यो महातेजाः प्रजाकामः स चाप्रजाः ॥
मन्त्रिष्वाधाय तद्राज्यं गङ्गावतरणे रतः ॥

பகீரதஸ்து ராஜர்ஷிர் தார்மிகோ ரகுநந்தன ।
அனபத்யோ மஹாதேஜா: ப்ரஜாகாம: ஸ சாப்ரஜா: ॥
மந்த்ரிஷ்வாதாய தத் ராஜ்யம் கங்காவதரணே ரத: ॥ 11

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
தார்மிக: - தர்மிஷ்டனான
மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியான
ராஜர்ஷி: - ராஜரிஷியான
பகீரத: து - பகீரதனும்
அனபத்ய: - புத்திர பாக்கியமில்லாதவனாய்
ப்ரஜாகாம: - புத்திரனை அடைய ஆவலுற்றான்;
அப்ரஜ: - புத்திர பாக்கியமில்லாத
ஸ: ச - அவனும்
தத் ராஜ்யம் - அந்த ராஜ்யத்தை
மந்த்ரிஷு - மந்திரிமார்களிடத்தில்
ஆதாய - ஒப்பித்துவிட்டு
கங்காவதரணே - கங்கையைக் கொண்டு வருவதில்
ரத: - ஆஸக்தனானான்.

स तपो न्दीर्घमातिष्ठद्गोकर्णे रघुनन्दन ।
ऊर्ध्वबाहुः पञ्चतपाः मासाहारो जितेन्द्रियः ॥

ஸ தபோ தீர்கம் ஆதிஷ்டத் கோகர்ணே ரகுநந்தன ।
ஊர்த்வ பாஹு: பஞ்சதபா: மாஸாஹாரோ ஜிதேந்த்ரிய: ॥ 12

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
ஸ: - அவர்
ஊர்த்வ பாஹு: - கைகளை உயர்த்திக் கொண்டவனாய்
பஞ்சதபா: - பஞ்சாக்னிமத்தியில் நின்று தவம் புரிபவனாய்
மாஸாஹார: - மாதத்திற்கு ஒருமுறை புசிப்பவனாய்
ஜிதேந்த்ரிய: - ஐம்புலன்களை அடக்கினவனாய்
கோகர்ணே - கோகர்ணம் என்ற தாழ்வரையில்
தீர்கம் - கடுமையான
தப: - தவத்தை
அதிஷ்டத் - புரிந்தான்.

तस्य वर्षसहस्त्राणि घोरे तपसि तिष्ठतः ।
अतीतानि न्महाबाहो तस्य राज्ञो महात्मनः ॥
सुप्रीतो भगवान् ब्रह्मा प्रजानां पतिरीश्वरः ॥

தஸ்ய வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி கோரே தபஸி திஷ்டத: ।
அதீதாநி மஹாபாஹோ தஸ்ய ராஞ்ஞோ மஹாத்மன: ॥
ஸுப்ரீதோ பகவான் ப்ரஹ்மா ப்ரஜாநாம் பதிரீஶ்வர: ॥ 13

மஹாபாஹோ - பெருந்தோளுடையோனே!
கோரே - உக்கிரமான
தபஸி - தவத்தில்
திஷ்டத: - நிலைகொண்டிருக்கிற
தஸ்ய - அவனுக்கு
வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம் வருஷங்கள்
அதீதாநி - கடந்தன;
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான
தஸ்ய - அந்த
ராஞ்ஞ: - அரசன் விஷயத்தில்
ப்ரஜாநாம் - பிராணிகளுக்கு
ப்ரபு: - தலைவரான
ஈஶ்வர: - ஈச்வரனான
பகவான் - பகவானான
ப்ரஹ்மா - பிரஹ்மதேவர்
ஸுப்ரீத: - வெகு சந்தோஷமடைந்தார்.

ततः सुरगणैः सार्धमुपागम्य पितामहः ।
भगीरथं महात्मानं तप्यमानमथाब्रवीत् ॥

தத: ஸுரகணை: ஸார்தமுபாகம்ய பிதாமஹ: ।
பகீரதம் மஹாத்மாநம் தப்யமாநமதாப்ரவீத் ॥ 14

தத: - அப்பொழுது
பிதாமஹ: - பிரஹ்மதேவர்
ஸுரகணை: - தேவகணங்களோடு
ஸார்தம் - கூட
உபாகம்ய - கிட்டேவந்து
மஹாத்மாநம் - மஹாத்மாவான
தப்யமாநம் - தவத்திலிருக்கிற
பகீரதம் - பகீரதனைப் பார்த்து
அத - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

भगीरथ महातेजः प्रीतस्तेऽहं जनेश्वर ।
तपसा च सुतप्तेन वरं वरय सुव्रत ॥

பகீரத மஹாதேஜ: ப்ரீதஸ்தேऽஹம் ஜனேஶ்வர ।
தபஸா ச ஸுதப்தேன வரம் வரய ஸுவ்ரத ॥ 15

மஹாதேஜ: - மஹா தேஜஸ்வியே!
ஜனேஶ்வர - மன்னவனே,
பகீரத - பகீரதா!

தே - உன்னுடைய
ஸுதப்தேன - நன்றாக புரியப்பட்ட
தபஸா ச - தவத்தால்
அஹம் - நான்
ப்ரீத: - பிரீதியடைந்தேன்;
ஸுவ்ரத - நல்ல விரதமுடையவனே!
வரம் - வரத்தை
வரய - வேண்டிக்கொள்.

तमुवाच महातेजाः सर्वलोकपितामहम् ।
भगीरथो महाभागः कृताञ्जलिरुपस्थितः ॥

தமுவாச மஹாதேஜா: ஸர்வலோக பிதாமஹம் ।
பகீரதோ மஹாபாக: க்ருதாஞ்ஜலிருபஸ்தித: ॥ 16

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
மஹாபாக: - மஹாபாக்கியமுடைய
பகீரத: - பகீரதன்
க்ருதாஞ்ஜலி: - அஞ்ஜலி செய்தவனாய்,
உபஸ்தித: - அருகில் நெருங்கினவனாய்,
ஸர்வலோக பிதாமஹம் - உலகத்தை எல்லாம் உண்டாக்கின கடவுளான
தம் - அவரைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு சொன்னான்.

यदि मे भगवान् प्रीतो यद्यस्ति तपसः फलम् ।
सगरस्यात्मजाः सर्वे मत्तः सलिलमाप्नुयुः ॥

யதி மே பகவான் ப்ரீதோ யத்யஸ்தி தபஸ: பலம் ।
ஸகரஸ்யாத்மஜா: ஸர்வே மத்த: ஸலில மாப்நுயு: ॥ 17

பகவன் - பகவானே!
மே - என்னுடைய
தபஸ: - தவத்திற்கு
ப்ரீத: யதி - ஸந்தோஷமடைந்தவரானால்,
பலம் - பலமானது
அஸ்தி யதி - உண்டாகிறதானால்.
ஸகரஸ்ய - ஸகரருடைய
ஆத்மஜா: - குமாரர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
மத்த: - என்னிடமிருந்து
ஸலிலம் - தர்ப்பண ஜலத்தை
ஆப்நுயு: - அடைய வேண்டும்.

गङ्गायाः सलिलक्लिन्ने भस्मन्येषां महात्मनाम् ।
स्वर्गं गच्छेयुरत्यन्तं सर्वे मे प्रपितामहाः ॥

கங்காயா: ஸலிலக்லிந்நே பஸ்மன்யேஷாம் மஹாத்மநாம் ।
ஸ்வர்கம் கச்சேயுரத்யந்தம் ஸர்வே மே ப்ரபிதாமஹா: ॥ 18

மஹாத்மநாம் - மஹாத்மாக்களான
ஏஷாம் - இவர்களுடைய
பஸ்மனி - சாம்பல்
கங்காயா: - கங்கையினுடைய
ஸலிலக்லிந்நே - ஜலத்தால் நனைக்கப்பட்டவளவில்
மே - என்னுடைய
ப்ரபிதாமஹா: - முப்பாட்டன்மார்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
அத்யந்தம் - அழிவற்ற
ஸ்வர்கம் - ஸ்வர்க்க லோகத்திற்கு
கச்சேயு: - செல்ல வேண்டும்.

देया च संततिर्देव नावसीदेत् कुलं च नः ।
इक्ष्वाकूणां कुले देव एष मेऽस्तु वरः परः ॥

தேயா ச ஸந்ததிர்தேவ நாவஸீதேத் குலம் ச ந: ।
இக்ஷ்வாகூணாம் குலே தேவ ஏஷ மேऽஸ்து வர: பர: ॥ 19

தேவ - தேவரே!
இக்ஷ்வாகூணாம் - இஷ்வாகுக்களுடைய
குலே - குலத்தில்
ஸந்ததி: - ஸந்ததி
தேயா - கொடுக்க வேண்டியது;
ந: - எங்களுடைய
குலம் ச - குலமும்
அவஸீதேத் ந - ஸந்ததியற்றதாக ஆகாமலிருக்கக் கடவது.
தேவ - தேவரே!
ஏஷ: - இது
பர: வர: - சிறந்த வரமாக
அஸ்து - ஆகட்டும்.'

उक्तवाक्यं तु राजानं सर्वलोकपितामहः ।
प्रत्युवाच शुभां वाणीं मधुरां मधुराक्षराम् ॥

உக்தவாக்யம் து ராஜாநம் ஸர்வலோக பிதாமஹ: ।
ப்ரத்யுவாச ஶுபாம் வாணீம் மதுராம் மதுராக்ஷராம் ॥ 20

உக்த வாக்யம் - இவ்வாறு சொல்லிய
ராஜாநம் து - அரசனைப் பார்த்து
ஸர்வ லோக பிதாமஹ: - உலகத்தை எல்லாம் உண்டாக்கின கடவுள்
ஶுபாம் - மங்களமான
மதுராம் - மதுரமான
மதுராக்ஷராம் - மனோஹரமான அக்ஷரங்களடங்கிய
வாணீம் - மொழியை
ப்ரத்யுவாச - பின்வருமாறு பதில் சொன்னார்.

तपोधन महाभाग भगीरथ महारथ ।
एवं भवतु भद्रं ते इक्ष्वाकुकुलवर्धन ॥

தபோதந மஹாபாக பகீரத மஹாரத ।
ஏவம் பவது பத்ரம்தே இக்ஷ்வாகு குலவர்தன ॥ 21

மஹாபாக - மஹாபாக்கியவானே!
தபோதந - தபோதன!
மஹாரத - மஹார்த!
பகீரத - பகீரத!
இக்ஷ்வாகு குல வர்தன - இக்ஷ்வாகு குலத்தை விருத்தி செய்ய விரும்பியவனே!
ஏவம் - இப்படியே
பவது - ஆகட்டும்;
தே - உமக்கு
பத்ரம் - சகல பாக்கியமுமுண்டு.

इयं हैमवती गङ्गा ज्येष्ठा हिमवतः सुता ।
तां वै धारयितुं शक्तो हरस्तत्र नियुज्यताम् ॥

இயம் ஹைமவதீ கங்கா ஜ்யேஷ்டா ஹிமவத: ஸுதா ।
தாம் வை தாரயிதும் ஶக்தோ ஹரஸ்தத்ர நியுஜ்யதாம் ॥ 22

இயம் கங்கா - இந்த கங்கை
ஹைமவதீ - ஹிமவானிடத்தில் பிறந்தவள்,
ஹிமவத: - ஹிமவானுடைய
ஜ்யேஷ்டாஸுதா - மூத்தகுமாரி,
தாம் - அவளை
தாரயிதும் - தாங்க
ராஜன் - மன்னவ!
ஹர: வை - சிவபிரான்
தத்ர - அவ்விஷயத்தில்
நியுஜ்யதாம் - பிரார்த்திக்கப்படட்டும்.

गङ्गायाः पतनं राजन् पृथिवी न सहिष्यति ।
तां वै धारयितुं वीर नान्यं पश्यामि शूलिनः ॥
கங்காயா: பதனம் ராஜன் ப்ருதிவீ ந ஸஹிஷ்யதி ।
தாம் வை தாரயிதும் வீர நான்யம் பஶ்யாமி ஶூலின: ॥ 23

ராஜன் - 'இராஜனே!
கங்காயா: - கங்கையினுடைய
பதனம் - இறங்குதலை
ப்ருதிவீ - பூமி
ஸஹிஷ்யதி ந - பொறுக்க மாட்டாள்,
வீர - சூரனே!
தாம் - அவளை
தாரயிதும் வை - தாங்க
ஶூலின: - சங்கரனைக் காட்டிலும்
அன்யம் - வேறொருவரை
பஶ்யாமி - அறிகிறேன்
ந - இல்லை.'

तमेवमुक्त्वा राजानं गङ्गां चाभाष्य लोककृत् ।
जगाम त्रिदिवं देवः सह सर्वैर्मरुद्गणैः ॥
தமேவ முக்த்வா ராஜானம் கங்காம் சாபாஷ்ய லோகக்ருத் ।
ஜகாம த்ரிதிவம் தேவ: ஸஹ ஸர்வை: மருத்கணை: ॥ 24

தம் - அந்த
ராஜானம் - அரசனிடம்
ஏவம் - இவ்விதம்
உக்த்வா - சொல்லி
கங்காம் ச - கங்கையையும்
ஆபாஷ்ய - புகழ்ந்து,
லோகக்ருத் - உலகத்தை சிருஷ்டித்த
தேவ: - தேவர்
மருத்கணை: - மருத்கணங்களோடு
ஸஹ - கூட
த்ரிதிவம் - தேவலோகத்திற்கு
ஜகாம - சென்றார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
பகீரத வரப்ரதானம் நாம த்விசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

த்ரிசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 43

देवदेवे गते तस्मिन् सोऽङ्गुष्ठाग्रनिपीडिताम् ।
कृत्वा वसुमतीं राम संवत्सरमुपासत ॥
தேவதேவே கதே தஸ்மின் ஸோऽங்குஷ்டாக்ர நிபீடிதாம் ।
க்ருத்வா வஸுமதீம் ராம ஸம்வத்ஸரம் உபாஸத ॥ 1

ऊर्ध्वबाहुर्निरालम्बो वायुभक्षो निराश्रयः ।
अचलः स्थाणुवत् स्थित्वा रात्रिन्दिवमतन्द्रितः ॥
ஊர்த்வபாஹுர் நிராலம்போ வாயுபக்ஷோ நிராஶ்ரய: ।
அசல: ஸ்தாணுவத் ஸ்தித்வா ராத்ரிம்திவமதந்த்ரித: ॥ 2

ராம - ஸ்ரீராமரே!
தஸ்மின் - அந்த
தேவதேவே - தேவதேவர்
கதே - சென்றபின்
ஸ: - அவன்
வஸுமதீம் - பூமியை
அங்குஷ்டாக்ர நிபீடிதாம் - கட்டவிரல் நுணியால் தொடப்பட்டதாய்
க்ருத்வா - செய்து,
ஊர்த்வ பாஹு: - கைகள் உயரத் தூக்கியவனாய்,
நிராலம்ப: - பிடிப்பில்லாதவனாய்,
வாயுபக்ஷ: - காற்றை புசிப்பவனாய்,
நிராஶ்ரய: - ஏகாகியாய்,
ராத்ரிம்திவம் - இரவும் பகலும்
ஸ்தாணுவத் - ஸ்தம்பம்போல்
அசல: - அசையாதவனாய்,
அதந்த்ரித: - ஆலஸ்யமின்றி
ஸ்தித்வா - நின்றுகொண்டு
ஸம்வத்ஸரம் - ஒரு வருஷகாலம்
உபாஸத - உபாஸித்தான்.

अथ संवत्सरे पूर्णे सर्वलोकनमस्कृतः ।
उमापतिः पशुपती राजानमिदमब्रवीत् ॥
அத ஸம்வத்ஸரே பூர்ணே ஸர்வலோக நமஸ்க்ருத: ।
உமாபதி: பஶுபதீ ராஜாநமிதம்ப்ரவீத் ॥ 3

அத - பிறகு
ஸம்வத்ஸரே - வருஷம்

பூர்ணே - நிரம்பின அளவில்
ஸர்வலோக நமஸ்க்ருத: - எல்லா உலகத்தாலும் வணங்கப்பட்ட
உமாபதி: - உமாபதியான
பஶுபதி: - சிவபிரான்
ராஜாநம் - அரசனைப் பார்த்து
இதம் - இவ்விதம்
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

प्रीतस्तेऽहं नरश्रेष्ठ करिष्यामि तव प्रियम् ।
शिरसा धारयिष्यामि शैलराजसुतामहम् ॥

ப்ரீதஸ் தே஽ஹம் நரஶ்ரேஷ்ட கரிஷ்யாமி தவ ப்ரியம் ।
ஶிரஸா தாரயிஷ்யாமி ஶைலராஜஸுதாமஹம் ॥ 4

நரஶ்ரேஷ்ட - 'மனிதர்களுள் உத்தமரே!
தே - உன்னிடம்
அஹம் - நான்
ப்ரீத: - உள்ளம் குளிர்ந்தேன்,
தவ - உன்னுடைய
ப்ரியம் - இஷ்டத்தை
கரிஷ்யாமி - செய்கிறேன்.
ஶைலராஜ ஸுதாம் - பர்வதராஜன் மகளை
அஹம் - நான்
ஶிரஸா - சிரஸால்
தாரயிஷ்யாமி - தாங்கிக் கொள்ளுகிறேன்.'

ततो हैमवती ज्येष्ठा सर्वलोकनमस्कृता ।
तदा सा सुमहद्रूपं कृत्वा वेगं च दुस्सहम् ॥
आकाशादपतद्गङ्गा शिवे शिवशिरस्युत ॥

ததோ ஹைமவதீ ஜ்யேஷ்டா ஸர்வலோக நமஸ்க்ருதா ।
ததா ஸா ஸுமஹத்ரூபம் க்ருத்வா வேகம் ச துஸ்ஸஹம் ॥
ஆகாஶாதபதத் கங்கா ஶிவே ஶிவஶிரஸ்யுத ॥ 5

தத: - 'பிறகு
ஸர்வலோக நமஸ்க்ருதா - சகல உலகத்தாராலும் வணங்கப்பட்ட
ஜ்யேஷ்டா - மூத்த
ஹைமவதீ - ஹிமவானின் குமாரியான
ஸா - அந்த
கங்கா - கங்கை
ததா - அப்பொழுது

மஹத் - வெகுவிசாலமான
ரூபம் து - ரூபத்தையும்
துஸ்ஸஹம் - சகிக்க முடியாத்
வேகம் ச - வேகத்தையும்
க்ருத்வா - செய்துகொண்டு,
ஆகாஶாத் - ஆகாசத்திலிருந்து
ஶிவே - மங்களகரமான
ஶிவஶிரஸி - சிவபெருமான் தலையில்
அபதத் - இறங்கினாள்;
உத - (இது) ப்ரஸித்தம்.

अचिन्तयच्च सा देवी गङ्गा परमदुर्धरा ।
विशाम्यहं हि पातालं स्रोतसा गृह्य शंकरम् ॥

அசிந்தயச்ச ஸா தேவீ கங்கா பரமதுர்தரா ।
விஶாம்யஹம் ஹி பாதாளம் ஸ்ரோதஸா க்ருஹ்ய ஶங்கரம் ॥ 6

பரமதுர்தரா - தாங்க மிகக் கஷ்டமான
ஸா - அந்த
கங்கா தேவீ ச - கங்காதேவியும்
அஹம் ஹி - நானும்
ஸ்ரோதஸா - வெள்ளத்துடன்
ஶங்கரம் - சிவனை
க்ருஹ்ய - எடுத்துக்கொண்டு
பாதாளம் - பாதாளத்தை
விஶாமி - பிரவேசிக்கிறேன் என்று
அசிந்தயத் - கருத்து கொண்டாள்.

तस्या वलेपनं ज्ञात्वा क्रुद्धस्तु भगवान् हरः ।
तिरोभावयितुं बुद्धिं चक्रे त्रिणयनस्तदा ॥

தஸ்யாவலேபனம் ஞாத்வா க்ருத்தஸ்து பகவான் ஹர: ।
திரோபாவயிதும் புத்திம் சக்ரே த்ரிணயனஸ்ததா ॥ 7

பகவான் - பகவானான
த்ரிணயன: - முக்கண்ணனான
ஹர: து - பரமசிவனும்
தஸ்யா: - அவளுடைய
அவலேபனம் - செருக்கை
ஞாத்வா - அறிந்து,
க்ருத்த: - கோபங்கொண்டவராய்
ததா - அப்பொழுது (அவளின்)

திரோபாவயிதும் - அதரிசனத்தைச் செய்ய
புத்திம் - புத்தியை
சக்ரே - செய்தார்.

सा तस्मिन् पतिता पुण्या पुण्ये रुद्रस्य मूर्धनि ।
हिमवत्प्रतिमे राम जटामण्डलगह्वरे ॥

ஸ தஸ்மின் பதிதா புண்யா புண்யே ருத்ரஸ்ய மூர்தநி ।
ஹிமவத்ப்ரதிமே ராம ஜடாமண்டல கஹ்வரே ॥ 8

ராம - ஸ்ரீராம!
புண்யா - புண்யையான
ஸா - அவள்
புண்யே - புண்யமான
ஹிமவத் ப்ரதிமே - ஹிமயமலைக்கொப்பான
ஜடா மண்டல கஹ்வரே - ஜடையின் சமூஹமாகிற குகையையடைய
தஸ்மின் - அந்த
ருத்ரஸ்ய - பரமசிவனுடைய
மூர்தநி - தலையில்
பதிதா - விழுந்தாள்.

सा कथंचिन्महीं गन्तुं नाशक्नोद्यत्नमास्थिता ।
नैव निर्गमनं लेभे जटामण्डलमोहिता ॥

ஸா கதஞ்சின்மஹீம் கந்தும் நாஸக்நோத் யத்நமாஸ்திதா ।
நைவ நிர்கமனம் லேபே ஜடாமண்டல மோஹிதா ॥ 9

ஸா மஹீம் - அவள் பூமியை
கதஞ்சித் ஏவ - எவ்விதமாவது
கந்தும் யத்நம் - அடைய முயற்சி
ஆஸ்திதா - செய்தும்
அஸக்நோத் ந - முடியவில்லை.
ஸா - அவள்
ஜடாமண்டல மோஹிதா - ஜடையின் சமூகத்தில் சுழன்றவளாய்
நிர்கமம் - கீழ் இறங்குவதை
லேபே ந - அடைந்தாளில்லை.

तत्रैवाबम्भ्रमद्देवी संवत्सरगणान् बहून् ।
तामपश्यन् पुनस्तत्र तपः परममास्थितः ॥

தத்ரைவாவப்ரமத் தேவீ ஸம்வத்ஸரகணான் பஹூன் ।
தாமபஶ்யந் புனஸ்தத்ர தப: பரம மாஸ்தித: ॥ 10

தேவீ தத்ர ஏவ - தேவி அங்கேயே
பஹூன் - அனேக
ஸம்வத்ஸரகணான் - வருஷக்கணக்காக
அவப்ரமத் - சுழன்று கொண்டிருந்தாள்.
தாம் - அவளை
புன: - மறுபடியும்
தத்ர - அங்கே
அபஶ்யந் - காணாதவனாய்,
பரமம் தப: - சிறந்த தவத்தை
ஆஸ்தித: - புரிந்தான்.

स तेन तोषितश्चाभूदत्यर्थं रघुनन्दन ।
विससर्ज ततो गङ्गां हरो बिन्दुसरः प्रति ॥

ஸ தேன தோஷிதஶ்சாபூதத்யர்தம் ரகுநந்தன ।
விஸஸர்ஜ ததோ கங்காம் ஹரோ பிந்துஸர: ப்ரதி ॥ 11

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
ஹர: - சிவபிரான்
தேன - அதனாலே
அத்யர்தம் - மிகவும்
தோஷித: - உள்ளம் குளிர்ந்தவராக
ஆஸீத் - ஆனார்;
ஸ: ச - அவரும்
தத: - பிறகு
பிந்துஸர: - பிந்துஸரஸ்ஸை
ப்ரதி - குறித்து
கங்காம் - கங்கையை
விஸஸர்ஜ - விட்டார்.

तस्यां विसृज्यमानायां सप्त स्रोतांसि जज्ञिरे ॥

தஸ்யாம் விஸ்ருஜ்யமாநாயாம் ஸப்த ஸ்ரோதாம்ஸி ஜஞ்ஞிரே ॥ 12

விஸ்ருஜ்யமாநாயாம் - செலுத்தப்பட்ட
தஸ்யாம் - அவளிடத்தில்
ஸப்த - ஏழு
ஸ்ரோதாம்ஸி - பிரவாஹங்கள்
ஜஞ்ஞிரே - உண்டாயின.

ह्लादिनी पावनी चैव नलिनी च तथा परा ।
तिस्रः प्राचीं दिशं जग्मुर्गङ्गाः शिवजलाः शुभाः ॥

ஹ்லாதிநீ பாவநீ சைவ நளினீ ச ததா பரா ।
திஸ்ர: ப்ராசீம் திஶம் ஜக்முர் கங்கா: ஶிவஜலா: ஶுபா: ॥ 13

ஹ்லாதிநீ ச - ஹ்லாதினியும்
பாவநீ ச - பாவனியும்
ததா - அப்படியே
அபரா - இதர
நளினீ ச - நளினியும்
ஶிவஜலா: ச - மங்களதீர்த்தமாக
ஶுபா: - நன்கு விளங்குகிற
திஸ்ர: கங்கா: - மூன்று கங்கைகள்
ப்ராசீம் திஶம் ஜக்மு:- கிழக்கு திசையை நோக்கிச் சென்றன.

सुचक्षुश्चैव सीता च सिन्धुश्चैव महानदी ।
तिस्रस्त्वेता दिशं जग्मुः प्रतीचीं तु शुभोदकाः ॥

ஸுசக்ஷுஶ்சைவ ஸீதா ச ஸிந்துஶ்சைவ மஹாநதீ ।
திஸ்ரஸ்த்வேதா திஶம் ஜக்மு: ப்ரதீசீம் து ஶுபோதகா: ॥ 14

மஹாநதீ - மஹாநதியான
ஸுசக்ஷு: ஏவ ச - ஸுசக்ஷுஸ்ஸும்
ஸீதா ச - ஸீதையும்
ஸிந்து: ஏவ ச - சிந்துவும்,
ஏதா: - இந்த
திஸ்ர: து - மூன்றுகளும்
ஶுபோதகா: - மங்களதீர்த்தமுடையவையாய்
ப்ரதீசீம் - மேற்கு
திஶாம் து - திக்கை நோக்கி
ஜக்மு: - சென்றன.

सप्तमी चान्वगात्तासां भगीरथमथो नृपम् ॥

ஸப்தமீ சான்வகாத் தாஸாம் பகீரதரதமதோ ந்ருபம் ॥ 15

அத - பிறகு
தாஸாம் - அவைகளில்
ஸப்தமீ ச - ஏழாவதோ
பகீரதம் - பகீரத
ந்ருபம் - மன்னனை
அன்வகாத் - பின்தொடர்ந்தது.

भगीरथोऽपि राजर्षिर्दिव्यं स्यन्दनमास्थितः ।
प्रायादग्रे महातेजा गङ्गा तं चाप्यनुव्रजत् ॥

பகீரதோऽபி ராஜர்ஷிர் திவ்யம் ஸ்யந்தனமாஸ்தித: ।
ப்ராயாதக்ரே மஹாதேஜா கங்கா தம் சாப்யநுவ்ரஜத் ॥ 16

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியாய்
ராஜர்ஷி: - இராஜரிஷியான
பகீரத: அபி - பகீரதனும்
திவ்யம் - திவ்யமான
ஸ்யந்தனம் - ரதத்தை
ஆஸ்தித: - ஏறியவனாய்
அக்ரே - முன்னில்
ப்ராயாத் - சென்றான்;
கங்கா அபி ச - கங்கையும்
தம் - அவனை
அநுவ்ரஜத் - பின்தொடர்ந்தாள்.

गगनाच्छंकरशिरस्ततो धरणिमागता ।
व्यसर्पत जलं तत्र प्रतिशब्दपुरस्कृतम् ॥

ககநாச்சங்கர ஶிரஸ்ததோ தரணிமாகதா ।
வ்யஸர்பத ஜலம் தத்ர ப்ரதிஶப்த புரஸ்க்ருதம் ॥ 17

ககநாத் - ஆகாயத்திலிருந்து
ஶங்கரஶிர: - சிவபிரானின் தலையிலும்
தத: - பிறகு
தரணிம் - பூமியையும்
ஆஸ்திதா - அடைந்தவளாய்,
தத்ர - அங்கு
தீவ்ர ஶப்த புரஸ்க்ருதம் - தீவ்ரமான சப்தத்தோடு கூடின
ஜலம் - ஜலத்தை
வ்யஸர்பத - பரப்பினாள்.

मत्स्यकच्छपसङ्घैश्च शिशुमारगणैस्तथा ।
पतद्भिः पतितैश्चान्यैर्व्यरोचत वसुंधरा ॥

மத்ஸ்ய கச்சபஸங்கைஶ்ச ஶிம்ஶுமாரகணைஸ்ததா ।
பதத்பி: பதிதைஶ்சான்யை: வ்யரோசத வஸுந்தரா ॥ 18

வஸுந்தரா - பூமி
பதத்பி: - விழுகிற
மத்ஸ்ய கச்சப - மீன்கள், ஆமைகள், இவைகளின்
ஸங்கை: ச - கூட்டங்களாலும்
ஶிம்ஶுமார கணை: ச - முதலைகளின் கணங்களாலும்
பதிதை: - விழுந்த

அன்யை: - மற்றவைகளாலும்
ததா - அப்படியே
வ்யரோசத - சோபித்தது.

ततो देवर्षिगन्धर्वा यक्षाः सिद्धगणास्तथा ।
व्यलोकयन्त तां तत्र गगनाद्गां गतां तदा ॥

ததோ தேவர்ஷி கந்தர்வா யக்ஷா: ஸித்தகணாஸ் ததா ।
வ்யலோகயந்த தாம் தத்ர ககநாத் காம் கதாம் ததா ॥ 19

தத: - அப்பொழுது
தேவர்ஷி கந்தர்வா: - தேவர்கள், ரிஷிகள், கந்தர்வர்கள்,
யக்ஷ ஸித்தகணா: - யக்ஷர், ஸித்தகணங்கள்,
ககநாத் - ஆகாசத்திலிருந்து
காம் - பூமியை
ததா - அவ்விதம்
கதாம் தாம் - அடைந்த அவளை
தத்ர - அங்கு
ததா - அப்பொழுது
வ்யலோகயந்த - பார்த்தார்கள்.

विमानैर्नगराकारैर्हयैर्गजवरैस्तथा ।
पारिप्लवगतैश्चापि देवतास्तत्र विष्ठिताः ॥

விமானைர் நகராகாரைர் ஹயைர் கஜவரைஸ்ததா ।
பாரிப்லவகதைஶ்சாபி தேவதாஸ்தத்ர விஷ்டிதா: ॥ 20

நகராகாரை: - பட்டணத்துக்கொப்பான விஸ்தாரமுள்ள
விமானை: - விமானங்களோடும்
பாரிப்லவகதை: - பரபரப்புள்ள
ஹயை: ச - குதிரைகளோடும்
ததா - அப்படியே
கஜவரை: அபி - கஜச்ரேஷ்டர்களோடும்
தேவதா: - தேவர்கள்
தத்ர - அங்கு
விஷ்டிதா: - விசேஷமாக வந்து நின்றார்கள்.

तदद्भुततमं लोके गङ्गापतनमुत्तमम् ।
दिदृक्षवो देवगणाः समीयुरमितौजसः ॥

ததத்புததமம் லோகே கங்காபதந முத்தமம் ।
தித்ருக்ஷவோ தேவகணா: ஸமீயுரமிதௌஜஸ: ॥ 21

லோகே - உலகில்
அத்புததமம் - யாவரும் வியக்கத்தக்க
உத்தமம் - சிறந்த
தத் - அந்த
கங்கா பதநம் - கங்கை கீழிறங்குதலை
தித்ருக்ஷவ: - பார்க்க ஆசை கொண்டவர்களான
அமிதௌஜஸ: - அளவற்ற காந்தியுள்ள
தேவகணா: - தேவகணங்கள்
ஸமேயு: - ஒன்று சேர்ந்தார்கள்.

संपतद्भिः सुरगणैस्तेषां चाभरणौजसा ।
शतादित्यमिवाभाति गगनं गततोयदम् ॥

ஸம்பதத்பி: ஸுரகணைஸ் தேஷாம் சாபரணௌஜஸா ।
ஶதாதித்யமிவாபாதி ககனம் கததோயதம் ॥ 22

ஸம்பதத்பி: - ஒன்று சேர்ந்திருக்கிற
ஸுரகணை: - தேவகணங்களாலும்
தேஷாம் - அவர்களுடைய
ஆபரணௌ ஜஸா ச - ஆபரண காந்தியாலும்
கத தோயதம் - மேகமில்லாத
ககனம் - ஆகாயம்
ஶதாதித்யம் இவ - நூறு சூர்யனை உடையதுபோல்
ஆபாதி - விளங்குகிறது.

शिंशुमारोरगगणैर्मीनैरपि च चञ्चलैः ।
विद्युद्भिरिव विक्षिप्तैराकाशमभवत्तदा ॥

ஶிம்ஶுமாரோரககணைர் மீனைரபி ச சஞ்சலை: ।
வித்யுத்பிரிவ விக்ஷிப்தைராகாஶமபவத் ததா ॥ 23

ததா - அப்பொழுது
ஆகாஶம் - ஆகாயம்
சஞ்சலை: - துள்ளுகிற
ஶிம்ஶுமாரோரக - முதலை, சர்ப்பம் இவைகளுடைய
கணை: - கூட்டங்களாலும்
மீனை: ச - மீன்களாலும்
நக்ஷத்ரை: அபி - நக்ஷத்திரங்களாலும்
வித்யுத்பி: - மின்னற்கொடிகளாலும்
இவ - போல்
அபவத் - விளங்கிற்று.

पाण्डुरैः सलिलोत्पीडैः कीर्यमाणैः समन्ततः ।
शारदाभ्रैरिवाकीर्णं गगनं हंससंप्लवैः ॥

பாண்டுரை: ஸலிலோத்பீடை: கீர்யமாணை: ஸமந்தத: ।
ஶாரதாப்ரைரிவாகீர்ணம் ககனம் ஹம்ஸ ஸம்ப்லவை: ॥ 24

ஸமந்தத: - எங்கும்
கீர்யமாணை: - பரவுகிற
ஸலிலோத்பீடை: - ஜலத்தின் நுரைகளால்
பாண்டுரை: - வெண்ணிறமுள்ள
ஹம்ஸ ஸம்ப்லவை:- ஹம்ஸங்களின் கூட்டங்களால்
ஶாரதாப்ரை: இவ - சரத்காலத்து மேகங்கள்போல்
ககனம் - ஆகாசம்
ஆகீர்ணம் - வ்யாபிக்கப்பட்டது.

क्वचिद् द्रुततरं याति कुटिलं क्वचिदायतम् ।
विततं क्वचिदुद्भूतं क्वचिद्याति शनैः शनैः ॥

க்வசித் த்ருததரம் யாதி குடிலம் க்வசிதாயதம் ।
விததம் க்வசிதுத்பூதம் க்வசித் யாதி ஶனை: ஶனை: ॥ 25

க்வசித் - சிலவிடங்களில்
த்ருததரம் - வெகு வேகமாகவும்
குடிலம் - கோணலாகவும்
க்வசித் - சிலவிடங்களில்
ஆயதம் - நேராகவும்
யாதி - சென்றது:
க்வசித் - சிலவிடங்களில்
விததம் - கீழே விழுந்ததாகவும்
உத்பூதம் - உயர எழும்பினதாகவும்
க்வசித் - சிலவிடங்களில்
ஶனை: ஶனை: - மெள்ள மெள்ள
யாதி - சென்றது.

सलिलेनैव सलिलं क्वचिदभ्याहतं पुनः ।
मुहुरूर्ध्वपथं गत्वा पपात वसुधातलम् ॥

ஸலிலேநைவ ஸலிலம் க்வசிதப்யாஹதம் புன: ।
முஹுரூர்த்வபதம் கத்வா பபாத வஸுதாம் புன: ॥ 26

க்வசித் - சிலவிடங்களில்
முஹு: - அடிக்கடி
ஸலிலேந - ஜலத்தால்
அப்யாஹதம் - எதிர்த்து மோதுகிற
ஸலிலம் புன: - தீர்த்தமும்
ஊர்த்வ பதம் - உயரக் கிளம்புவதை

கத்வா - அடைந்து,
புன: ஏவ - மறுபடியுமே
வஸுதாம் - பூமியில்
பபாத - விழுந்தது,

विष्णुपादात् परिभ्रष्टं प्लावयित्वेन्दुमण्डलम् ।
तच्छङ्करशिरोभ्रष्टं भ्रष्टं भूमितले पुनः ॥
व्यरोचत तदा तोयं निर्मलं गतकल्मषम् ॥

விஷ்ணுபாதாத் பரிப்ரஷ்டம் ப்லாவயித்வேந்து மண்டலம்
தச்சங்கர ஶிரோப்ரஷ்டம் ப்ரஷ்டம் பூமிதலே புன: ।
வ்யரோசத ததா தோயம் நிர்மலம் கதகல்மஷம் ॥ 27

விஷ்ணுபாதாத் - விஷ்ணு பாதத்திலிருந்து
பரிப்ரஷ்டம் - கிளம்பி
இந்து மண்டலம் - சந்த்ரமண்டலத்தை
ப்லாவயித்வா - தாண்டி
ஶங்கர ஶிரோப்ரஷ்டம்- பரமேச்வரனின் சிரஸ்ஸிலிருந்து நழுவி
புன: - மறுபடியும்
பூமிதலே - பூமியில்
ப்ரஷ்டம் - விழுந்து
தத் - அந்த
தோயம் - ஜலம்
ததா - அப்பொழுது
நிர்மலம் - தெளிவானதாகவும்
கதகல்மஷம் - பாபத்தை போக்கடிப்பதாகவும்
வ்யரோசத - விளங்கிற்று.

तत्र देवर्षिगन्धर्वा वसुधातलवासिनः ।
भवाङ्गपतितं तोयं पवित्रमिति पस्पृशुः ॥

தத்ர தேவர்ஷி கந்தர்வா வஸுதாதல வாஸின: ।
பவாங்க பதிதம் தோயம் பவித்ரமிதி பஸ்ப்ருஶு: ॥ 28

வஸுதா தலவாஸின:-பூலோகத்தில் வசிப்பவர்கள்,
தேவர்ஷி கந்தர்வா:- தேவர்கள், முனிவர்கள், கந்தர்வர்கள்
தத்ர - அங்கு
பவாங்க பதிதம் - ஈச்வரனுடைய திருமேனியிலிருந்த
தோயம் - தீர்த்தத்தை
பவித்ரம் - புண்யமானது
இதி - என்று
பஸ்ப்ருஶு: - பெரிதும் பாராட்டினார்கள்.

शापात् प्रपतिता ये च गगनाद्वसुधातलम् ।
कृत्वा तत्राभिषेकं ते बभूवुर्गतकल्मषाः ॥

ஶாபாத் ப்ரபதிதா யேச ககநாத் வஸுதாதலம் ।
க்ருத்வா தத்ராபிஷேகம் தே பபூவுர் கதகல்மஷா:॥ 29

யே - எவர்கள்
ஶாபாத் - சாபத்தினால்
ககநாத் - ஸ்வர்க்கலோகத்தினின்று
வஸுதாதலம் - பூமியை
ப்ரபதிதா: ச - அடைந்து அவஸ்தைப் படுபவர்களோ,
தே - அவர்கள்
தத்ர - அதில்
அபிஷேகம் - ஸ்நானத்தை
க்ருத்வா - செய்து
கதகல்மஷா: - பாவங்களை போக்கினவர்களாய்
பபூவு: - ஆனார்கள்.

धूतपापाः पुनस्तेन तोयेनाथ सुभास्वता ।
पुनराकाशमाविश्य स्वाँल्लोकान् प्रतिपेदिरे ॥

தூதபாபா: புனஸ்தேன கங்காதோயேநாத ஸுபாஸ்வதா ।
புனராகாஶ மாவிஶ்ய ஸ்வாம் லோகான் ப்ரதிபேதிரே ॥ 30

ஸுபாஸ்வதா - அதிக அழகான
தேன தோயேந - அந்த தீர்த்தத்தினால்
புன: - மறுபடியும்
தூதபாபா: - பாபங்களை போக்கினவர்களாய்
அத - பிறகு
புன: - மறுபடி
ஆகாஶம் - ஆகாசத்தில்
ஆவிஶ்ய - புகுந்து,
ஸ்வான் - தங்கள்
லோகான் - உலகங்களை
ப்ரதிபேதிரே - அடைந்தார்கள்.

मुमुदे मुदितो लोकस्तेन तोयेन भास्वता ।
कृताभिषेको गङ्गायां बभूव विगतक्लमः ॥

முமுதே முதிதோ லோகஸ்தேன தோயேன பாஸ்வதா ।
க்ருதாபிஷேகோ கங்காயாம் பபூவ விகதக்லம: ॥ 31

லோக: - உலகம்
பாஸ்வதா - அழகான
தேன தோயேன - அந்த தீர்த்தத்தால்
முதித: - உள்ளம் குளிர்ந்ததாய்
முமுதே - களித்தது.
கங்காயாம் - கங்கையில்
க்ருதாபிஷேக: - ஸ்நானம் பண்ணினதாய்,
விகதக்லம: பபூவ - பாபத்தைப் போக்கினதாய் ஆனது.

भगीरथोऽपि राजर्षिर्दिव्यं स्यन्दनमास्थितः ।
प्रायादग्रे महातेजास्तं गङ्गा पृष्ठतोऽन्वगात् ॥

பகீரதோऽபி ராஜர்ஷிர் திவ்யம் ஸ்யந்தனமாஸ்தித: ।
ப்ராயாதக்ரே மஹாதேஜாஸ் தம் கங்கா ப்ருஷ்டதோऽன்வகாத் ॥ 32

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
ராஜர்ஷி: - ராஜர்ஷியான
பகீரத: அபி - பகீரதனும்
திவ்யம் - திவ்யமான
ஸ்யந்தனம் - ரதத்தில்
ஆஸ்தித: - ஏறினவனாய்
அக்ரே - முன்
ப்ராயாத் - சென்றார்,
கங்கா - கங்கை
தம் ப்ருஷ்டத: - அவருக்கு பின்
அன்வகாத் - அனுசரித்துச் சென்றாள். (பின்தொடர்ந்து)

देवाः सर्षिगणाः सर्वे दैत्यदानवराक्षसाः ।
गन्धर्वयक्षप्रवराः सकिंनरमहोरगाः ॥

தேவா: ஸர்ஷிகணா: ஸர்வே தைத்யதானவ ராக்ஷஸா: ।
கந்தர்வ யக்ஷப்ரவரா: ஸகிந்நர மஹோரகா: ॥ 33

सर्वाश्चाप्सरसो राम भगीरथरथानुगाम् ।
गङ्गामन्वगमन् प्रीताः सर्वे जलचराश्च ये ॥

ஸர்வாஸ்சாப்ஸரஸோ ராம பகீரத ரதாநுகாம் ।
கங்காமன்வகமன் ப்ரீதா: ஸர்வே ஜலசராஸ்ச யே ॥ 34

ராம - ஸ்ரீராம!
ஸர்வே - எல்லா
ஸரிஷிகணா: - ரிஷிகணங்களோடு கூடின
தேவா: - தேவர்கள்,
தைத்ய தானவராக்ஷஸா:-தைத்யர்கள், தானவர்கள், ராக்ஷஸர்கள்,

ஸ கிந்நர மஹோரகா: - கின்னரர்கள், மகாநாகர், இவர்களோடு கூடின
கந்தர்வ யக்ஷ ப்ரவரா: - கந்தர்வர்கள், யக்ஷர்கள், இவர்களில்சிறந்தவர்கள்
ஸர்வா: - எல்லா
அப்ஸரஸ: ச - அப்ஸரஸ்களும்,
யே - எவர்கள்
ஜலசரா: ச - நீர் வாழுயிர்களோ அவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
பகீரத ரதாநுகா: - பகீரதனுடைய ரதத்தை பின்தொடருகிறவர்களாய்,
ப்ரீதா: - களித்தவர்களாய்,
கங்காம் - கங்கையை
அன்வகமன் - அனுசரித்துச் சென்றார்கள் (பின்தொடர்ந்து).

यतो भगीरथो राजा ततो गङ्गा यशस्विनी ।
जगाम सरितां श्रेष्ठा सर्वपापप्रणाशिनी ॥

யதோ பகீரதோ ராஜா ததோ கங்கா யஶஸ்வினீ ।
ஜகாம ஸரிதாம் ஶ்ரேஷ்டா ஸர்வ பாபப்ரணாஶினீ ॥ 35

ராஜா பகீரத: - ராஜா பகீரதன்
யத: - எங்கு சென்றானோ
தத: - அவ்வழியால்
யஶஸ்வினீ - புகழ்பெற்றவளான
ஸரிதாம் - நதிகளுக்குள்
ஶ்ரேஷ்டா - ச்ரேஷ்டமான,
ஸர்வ பாப ப்ரணாஶினீ - எல்லா பாபங்களை போக்கடிக்கிற
கங்கா ஜகாம - கங்கை சென்றாள்.

ततो हि यजमानस्य जह्नोरद्भुतकर्मणः ।
गङ्गा संप्लावयामास यज्ञवाटं महात्मनः ॥

ததோ ஹி யஜமானஸ்ய ஜஹ்நோரத்புதகர்மண: ।
கங்கா ஸம்ப்லாவயாமாஸ யஞ்ஞவாடம் மஹாத்மன: ॥ 36

தத: - பிறகு
அத்புதகர்மண: - ஆச்சரியமான கார்யமுடைய
யஜமானஸ்ய - யாகம் செய்கிற
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான
ஜஹ்நோ: - ஜன்ஹுமா முனிவருடைய
யஞ்ஞவாடம்ஹி - யாக க்ஷேத்ரத்தையே
கங்கா - கங்கை
ஸம்ப்லாவயாமாஸ - முழுகச் செய்தாள்.

तस्या वलेपनं ज्ञात्वा क्रुद्धो यज्वा तु राघव ।
अपिबच्च जलं सर्वं गङ्गायाः परमाद्भुतम् ॥

தஸ்யாவலேபனம் ஞாத்வா க்ருத்தோ யஜ்வா து ராகவ ।
அபிபச்ச ஜலம் ஸர்வம் கங்காயா: பரமாத்புதம் ॥ 37

ராகவ - ஸ்ரீராகவ!
தஸ்யா: - அவளுடைய
அவலேபனம் - செருக்கை
ஞாத்வா - அறிந்து,
ஜஹ்நு: ச - ஜஹ்னுரிஷியும்
க்ருத்த: - கோபமடைந்தவராய்,
கங்காயா: - கங்கையினுடைய
ஸர்வம் - எல்லா
ஜலம் ச - தீர்த்தத்தையும்
பரமாத்புதம் - மிகவும் வியப்பிக்கும்படி
அபிபத் - குடித்துவிட்டார்.

ततो देवाः सगन्धर्वा ऋषयश्च सुविस्मिताः ।
पूजयन्ति महात्मानं जह्नुं पुरुषसत्तमम् ॥
गङ्गां चापिनयन्ति स्म दुहितृत्वे महात्मनः ॥

ததோ தேவா: ஸகந்தர்வா ரிஷயஶ்ச ஸுவிஸ்மிதா: ।
பூஜயந்தி மஹாத்மானம் ஜன்ஹும் புருஷஸத்தமம் ॥
கங்காம் சாபிநயந்தி ஸ்ம துஹித்ருத்வே மஹாத்மன: ॥ 38

தத: - பிறகு
ஸுவிஸ்மிதா: - வெகு வியப்புற்ற
ஸ கந்தர்வா: - கந்தர்வர்களோடு கூடின
தேவா: - தேவர்களும்
ரிஷய: ச - ரிஷிகளும்
மஹாத்மானம் - மஹாத்மாவான
புருஷ ஸத்தமம் - புருஷச்ரேஷ்டரான
ஜன்ஹும் - ஜஹ்னுரிஷியை
பூஜயந்தி - பூஜித்தார்கள்;
கங்காம் அபி ச - கங்கையையும்
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவின்
துஹித்ருத்வே - புத்ரி போன்று
நயந்திஸ்ம - சேர்த்தார்கள்.

ततस्तुष्टो महातेजाः श्रोत्राभ्यामसृजत् पुनः ॥

ததஸ்துஷ்டோ மஹாதேஜா: ஶ்ரோத்ராப்யாமஸ்ருஜத் புன: ॥ 39

தத: - பிறகு
மஹாதேஜா: - அந்த மஹாதேஜஸ்வியானவர்
துஷ்ட: - உள்ளம் களித்தவராய்
ஶ்ரோத்ராப்யாம் - தம் காதுகளிலிருந்து
புன: - மறுபடியும்
அஸ்ருஜத் - கங்கையை வெளிப்படுத்தினார்.

तस्माज्जह्नुसुता गङ्गा प्रोच्यते जाह्नवीति च ॥

தஸ்மாஜ்ஜன்ஹுஸுதா கங்கா ப்ரோச்யதே ஜான்ஹவீதி ச । 40

தஸ்மாத் - அதனால்
ஜன்ஹுஸுதா - ஜன்ஹுபுத்ரியான
கங்கா - கங்கை
ஜான்ஹவீ - ஜான்ஹவி
இதி ச - என்றும்
ப்ரோச்யதே - சொல்லப்படுகிறாள்.

जगाम च पुनर्गङ्गा भगीरथरथानुगा ।
विवेश सागरं चापि सा सरित्प्रवरा तदा ॥
रसातलमुपागच्छत् सिद्ध्यर्थं तस्य कर्मण: ॥

ஜகாம ச புனர்கங்கா பகீரதரதாநுகா ।
விவேஶ ஸாகரம் சாபி ஸா ஸரித்ப்ரவரா ததா ।
ரஸாதலமுபாகச்சத் ஸித்த்யர்தம் தஸ்ய கர்மண: ॥ 41

கங்கா - கங்கை
புன: ச - மறுபடியும்
பகீரத ரதாநுகா - பகீரதரின் ரதத்தைத் தொடர்ந்தவளாய்
ஜகாம - சென்றாள்;
ஸரித்ப்ரவரா - நதிகளில் சிறந்த
ஸா - அவள்
ஸாகரம் அபி ச - ஸமுத்திரத்தையும்
விவேஶ - அடைந்தாள்.
ததா - அப்பொழுது
தஸ்ய - அவனுடைய
கர்மண: - ப்ரயத்னமானது
ஸித்த்யர்தம் - நிறைவேறும் பொருட்டு
ரஸாதலம் - பாதாளலோகத்தை
உபாகச்சத் - அடைந்தாள்.

भगीरथोऽपि राजर्षिर्गङ्गामादाय यत्नत: ।
पितामहान् भस्मकृतानपश्यद्दीनचेतन: ॥

பகீரதோऽபி ராஜர்ஷிர் கங்காமாதாய யத்நத: ।
பிதாமஹான் பஸ்ம க்ருதாநபஶ்யத் தீனசேதன: ॥ 42

ராஜர்ஷி: - ராஜரிஷியான
பகீரத: அபி - பகீரதனும்
யத்நத: - சுத்த வைராக்யத்துடன்
கங்காம் - கங்கையை
ஆதாய - கொண்டுவந்து
பிதாமஹான் - பாட்டனார்களை
பஸ்ம க்ருதாந் - சாம்பலாயிருக்கிறவர்களாய்
தீனசேதன: - மனத்துயருண்டவனாக
அபஶ்யத் - பார்த்தான்.

अथ तद्भस्मनां राशिं गङ्गासलिलमुत्तमम् ।
प्लावयद्धूतपाप्मान: स्वर्गं प्राप्ता रघूत्तम ॥

அத தத் பஸ்மநாம் ராஶிம் கங்காஸலில முத்தமம் ।
ப்லாவயத் தூதபாப்மான: ஸ்வர்கம் ப்ராப்தா ரகூத்தம ॥ 43

அத - பிறகு
பஸ்மநாம் - சாம்பல்
ராஶிம் - குவியல்களை
தத் - அந்த
உத்தமம் - உத்தமமான
கங்கா ஸலிலம் - கங்காதீர்த்தம்
ப்லாவயத் - முழுகச் செய்தது;
ரகூத்தம - ரகுவம்சத்தவரில் உத்தமரே!
தூதபாப்மான: - பாபங்களைப் போக்கினவர்களாய்
ஸ்வர்கம் - ஸ்வர்க்க லோகத்தை
ப்ராப்தா: - அவர்கள் அடைந்தார்கள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
கங்காவதரணம் நாம த்ரிசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

சதுஸ் சத்வாரிம்ஸ: ஸர்க: - 44

स गत्वा सागरं राजा गङ्गयानुगतस्तदा ।
प्रविवेश तलं भूमेर्यत्र ते भस्मसात्कृताः ॥

ஸ கத்வா ஸாகரம் ராஜா கங்கயாநுகத: ததா ।
ப்ரவிவேஸ தலம் பூமேர் யத்ர தே பஸ்மஸாத்க்ருதா: ॥ 1

ஸ: ராஜா - அந்த ராஜன்
கங்கயா - கங்கையால்
அநுகத: - பின்தொடரப்பட்டவனாய்,
ஸாகரம் - சமுத்திரத்தை
கத்வா - கடந்து
ததா - அப்பொழுது
யத்ர - எங்கு
தே - அவர்கள்
பஸ்மஸாத் க்ருதா: - சாம்பலாகச் செய்யப்பட்டார்களோ
பூமே: தலம் - பூமியினுடைய அந்த பிரதேசத்தை
ப்ரவிவேஸ - புகுந்தான்.

भस्मन्यथाप्लुते राम गङ्गायाः सलिलेन वै ।
सर्वलोकप्रभुर्ब्रह्मा राजानमिदमब्रवीत् ॥

பஸ்மன்யதாப்லுதே ராம கங்காயா: ஸலிலேந வை ।
ஸர்வலோக ப்ரபு: ப்ரஹ்மா ராஜாநமிதமப்ரவீத் ॥ 2

ராம - 'ஸ்ரீராகவ!
கங்காயா: - கங்கையினுடைய
ஸலிலேந வை - தீர்த்தத்தினால்
பஸ்மனி - சாம்பல்
ஆப்லுதே - நனைக்கப்பட்டவளவில்
அத - பிறகு
ஸர்வலோக ப்ரபு: - உலகங்களுக்கெல்லாம் ஈசரான
ப்ரஹ்மா - ப்ரஹ்மதேவர்
ராஜாநம் - ராஜனைப் பார்த்து
இதம் - பின்வருவதை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

तारिता नरशार्दूल दिवं याता हि देववत् ।
षष्टिः पुत्रसहस्राणि सगरस्य महात्मनः ॥

தாரிதா நரஸார்தூல திவம் யாதாஹி தேவவத் ।
ஷஷ்டி: புத்ரஸஹஸ்ராணி ஸகரஸ்ய மஹாத்மந: ॥ 3

நரஸார்தூல - மனிதச்ரேஷ்டனே!
மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
ஸகரஸ்ய - ஸகரருடைய
ஷஷ்டி: புத்ர ஸஹஸ்ராணி - அறுபதாயிரம் பிள்ளைகள்
தாரிதா: - கரையேற்றப்பட்டவர்களாய்,
தேவவத் - தேவர்களைப்போல்
திவம் ஹி - தேவலோகத்தையும்
யாதா: - அடைந்தார்கள்.

सागरस्य जलं लोके यावत् स्थास्यति पार्थिव ।
सगरस्यात्मजास्तावत् स्वर्गे स्थास्यन्ति देववत् ॥

ஸாகரஸ்ய ஜலம் லோகே யாவத் ஸ்தாஸ்யதி பார்திவ ।
ஸகரஸ்யாத்மஜா: தாவத் ஸ்வர்கே ஸ்தாஸ்யந்தி தேவவத் ॥ 4

பார்திவ - ராஜன்!
ஸாகரஸ்ய - சமுத்திரனுடைய
ஜலம் - தீர்த்தம்
லோகே - உலகில்
யாவத் - எந்தக்காலம் வரையில்
ஸ்தாஸ்யதி - இருக்குமோ
தாவத் - அதுவரையில்
ஸகரஸ்ய - ஸகரருடைய
ஆத்மஜா: - குமாரர்கள்
ஸ்வர்கே - தேவலோகத்தில்
தேவவத் - தேவர்கள்போல்
ஸ்தாஸ்யந்தி - வாழப் போகிறார்கள்.

इयं च दुहिता ज्येष्ठा तव गङ्गा भविष्यति ।
त्वत्कृतेन च नाम्नाथ लोके स्थास्यति विश्रुता ॥

இயம் ச துஹிதா ஜ்யேஷ்டா தவ கங்கா பவிஷ்யதி ।
த்வத்க்ருதேந ச நாம்நாத லோகே ஸ்தாஸ்யதி விஸ்ருதா ॥ 5

இதம் - இந்த
கங்கா ச - கங்கையும்
தவ - உனக்கு
ஜ்யேஷ்டா - ஜ்யேஷ்ட
துஹிதா - குமாரியாக
பவிஷ்யதி - ஆகப்போகிறாள்;
அத - பிறகு

லோகே	-	லோகத்தில்
த்வத் க்ருதேந	-	உன் ஸம்பந்தமான
நாம்நா ஏவ	-	பெயரினால் பிரஸித்தையாக
ஸ்தாஸ்யதி	-	விளங்கப் போகிறாள்.

गङ्गा त्रिपथगा राजन् दिव्या भागीरथीति च ।
त्रीन् पथो भावयन्तीति ततस्त्रिपथगा स्मृता ॥

கங்கா த்ரிபதகா ராஜன் திவ்யா பாகீரதீதி ச ।
த்ரீன் பதோ பாவயந்தீதி ததஸ் த்ரிபதகா ஸ்ம்ருதா ॥ 6

ராஜன்	-	ராஜன்
த்ரீன் பத:	-	கங்கை மூன்று வழியாக
பாவயந்தி	-	பாய்கிறாள்,
தத:	-	அதனால்
த்ரிபதகா	-	த்ரிபதகை
இதி	-	என்றும்,
த்ரிபதகா	-	மூவழி ஓடுகிற
திவ்யா	-	திவ்யமான
கங்கா	-	கங்கை
பாகீரதி	-	பாகீரதி
இதி ச	-	என்றும்
ஸ்ம்ருதா	-	வழங்கப்பட்டவளாக ஆவாள்.

पितामहानां सर्वेषां त्वमत्र मनुजाधिप ।
कुरुष्व सलिलं राजन् प्रतिज्ञामपवर्तय ॥

பிதாமஹாநாம் ஸர்வேஷாம் த்வமத்ர மநுஜாதிப ।
குருஷ்வ ஸலிலம் ராஜந் ப்ரதிக்ஞாம் அபவர்தய ॥ 7

மநுஜாதிப	-	மனுஜச்ரேஷ்ட!
அத்ர	-	இதில்
த்வம்	-	நீ
பிதாமஹாநாம்	-	பாட்டன்மார்கள்
ஸர்வேஷாம்	-	எல்லோருக்கும்
ஸலிலம்	-	தர்ப்பணத்தை
குருஷ்வ	-	செய்;
ராஜந்	-	அரசனே!
ப்ரதிக்ஞாம்	-	பிரதிக்ஞையை
அபவர்தய	-	நிறைவேற்று.

पूर्वकेण हि ते राजंस्तेनातियशसा तदा ।
धर्मिणां प्रवरेणापि नैष प्राप्तो मनोरथः ॥

பூர்வகேணஹி தே ராஜன் தேந அதியஶஸா ததா ।
தர்மிணாம் ப்ரவரேணாபி நைஷ ப்ராப்தோ மநோரத: ॥ 8

அத	-	மேலும்
ராஜன்	-	ராஜன்!
அதியஶஸா	-	வெகு புகழ்பெற்ற
தர்மிணாம்	-	தர்மிஷ்டர்களுள்
ப்ரவரேண	-	சிறந்த
தேந	-	அந்த
தே	-	உன்னுடைய
பூர்வகேண அபி	-	குலத்தில் முன்பு உண்டானவனாலேயும்
ஏஷ: மநோரத:	-	இந்த மனோரதம்
ததா	-	அக்காலத்தில்
ப்ராப்த: ந	-	அடையப்படவில்லை.

तथैवांशुमता तात लोकेऽप्रतिमतेजसा ।
गङ्गां प्रार्थयता नेतुं प्रतिज्ञा नापवर्जिता ॥

ததைவ அம்ஶுமதா தாத லோகே(அ)ப்ரதிம தேஜஸா ।
கங்காம் ப்ரார்தயதா நேதும் ப்ரதிஞா நாபவர்ஜிதா ॥ 9

வத்ஸ	-	குழந்தாய்!
ததா ஏவ	-	அப்படியே
லோகே	-	உலகத்தில்
அப்ரதிம தேஜஸா	-	ஒப்பில்லாத ஒளியையுடைய
கங்காம்	-	கங்கையை
நேதும்	-	கொண்டுவர
ப்ரார்தயதா	-	ப்ரார்த்தித்த
அம்ஶுமதா	-	அம்சுமானால்
ப்ரதிஞா	-	ப்ரதிஜ்ஞை
அபவர்ஜிதா ந	-	முடிக்கப்படவில்லை.

राजर्षिणा गुणवता महर्षिसमतेजसा ।
मत्तुल्यतपसा चैव क्षत्रधर्मे स्थितेन च ॥

ராஜர்ஷிணா குணவதா மஹர்ஷி ஸமதேஜஸா ।
மத்துல்ய தபஸா சைவ க்ஷத்ர தர்மே ஸ்திதேந ச ॥ 10

दिलीपेन महाभाग तव पित्रा यशस्विना ।
पुनर्न शकिता नेतुं गङ्गां प्रार्थयतानघ ॥

திலீபேந மஹாபாக தவ பித்ரா யஶஸ்விநா ।
புநர்ந ஶகிதா நேதும் கங்காம் ப்ரார்தயதா அநக ॥ 11

மஹாபாக - மஹாபாக்யமுள்ளவனே!
அநக - பாபரஹிதனே!
ராஜர்ஷிணா - ராஜரிஷியான,
குணவதா - தர்மிஷ்டனான,
மஹர்ஷி ஸமதேஜஸா- மஹர்ஷிகளுக்கொப்பான தேஜஸுடைய,
மத்துல்ய தபஸா - எனக்கு ஸமானமான தபஸ்ஸையுடைய
க்ஷத்ர தர்மே ஸ்திதேந- க்ஷத்திரிய தர்மத்தில் நிலைகொண்ட
யஶஸ்விநா - யசஸ்வியான,
கங்காம் - கங்கையை
புன: ஏவ ச - மறுபடியும்
நேதும் - கொண்டுவர
ப்ரார்தயதா - ப்ரார்த்தித்த
தவ - உன்னுடைய
பித்ரா - பிதாவான
திலீபேந - திலீபனாலும்
ஶகிதா ந - முடியவில்லை.

सा त्वया समतिक्रान्ता प्रतिज्ञा पुरुषर्षभ ।
प्राप्तोऽसि परमं लोके यशः परमसंमतम् ॥

ஸா த்வயா ஸமதிக்ராந்தா ப்ரதிக்ஞா புருஷர்ஷப ।
ப்ராப்தோऽஸி பரமம் லோகே யஶ: பரமஸம்மதம் ॥ 12

புருஷர்ஷப - புருஷச்ரேஷ்டனே!
ஸா ப்ரதிக்ஞா - அந்த ப்ரதிஜ்ஞை
த்வயா - உன்னால்
ஸமதிக்ராந்தா - நன்றாகச் செய்து முடிக்கப்பட்டது;
லோகே - லோகத்தில்
பரம ஸம்மதம் - எல்லோராலும் ஒப்புக் கொள்ளப்பட்ட
பரமம் யஶ: - பெரும் கீர்த்தியை
ப்ராப்த: - அடைந்தவன்
அஸி - ஆகிறாய்.

यच्च गङ्गावतरणं त्वया कृतमरिन्दम ।
अनेन च भवान् प्राप्तो धर्मस्यायतनं महत् ॥

யச்ச கங்காவதரணம் த்வயா க்ருதம் அரிந்தம ।
அனேன ச பவான் ப்ராப்தோ தர்மஸ்ய ஆயதனம் மஹத் ॥ 13

அரிந்தம - சத்ருக்களை அழிப்பவனே!
கங்காவதரணம் - கங்கையினுடைய பூமியில் இறங்குதல்
யத் - எதோ அது
த்வயா ச - உன்னால்தான்
க்ருதம் - செய்யப்பட்டது;
அனேன பவான் ச - அதனால் நீதான்
தர்மஸ்ய - புண்யத்திற்கு
மஹத் - மஹத்தான
ஆயதனம் - க்ஷேத்ரத்தை
ப்ராப்த: - நிர்மித்தவனாகிறாய்.

प्लावयस्व त्वमात्मानं नरोत्तम सदोचिते ।
सलिले पुरुषव्याघ्र शुचिः पुण्यफलो भव ॥

ப்லாவயஸ்வ த்வம் ஆத்மாநம் நரோத்தம ஸதோசிதே ।
ஸலிலே புருஷவ்யாக்ர ஶுசி: புண்யபலோ பவ ॥ 14

நரோத்தம - நரச்ரேஷ்ட!
புருஷவ்யாக்ர - புருஷச்ரேஷ்ட!
த்வம் - நீ
ஸதா - எப்பொழுதும்
உசிதே - புகழ்படைத்த
ஸலிலே - தீர்த்தத்தில்
ஆத்மாநம் - உன் சரீரத்தை
ப்லாவயஸ்வ - அமிழ்த்தி முழுகு,
ஶுசி: - பரிசுத்தனாகவும்
புண்யபல: - புண்யபலத்தை அடைந்தவனாகவும்
பவ - ஆகக்கடவாய்.

पितामहानां सर्वेषां कुरुष्व सलिलक्रियाम् ।
स्वस्ति तेऽस्तु गमिष्यामि स्वं लोकं गम्यतां नृप ॥

பிதாமஹாநாம் ஸர்வேஷாம் குருஷ்வ ஸலிலக்ரியாம் ।
ஸ்வஸ்தி தே(அ)ஸ்து கமிஷ்யாமி ஸ்வம் லோகம் கம்யதாம் ந்ருப ॥ 15

பிதாமஹாநாம் - 'பாட்டன்மார்கள்
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருக்கும்
ஸலிலக்ரியாம் - தர்ப்பணக்ரியையை
குருஷ்வ - செய்;
தே ஸ்வஸ்தி - உனக்கு மங்களம்
அஸ்து - உண்டாகுக;
ஸ்வம் லோகம் - என் லோகத்திற்கு
கமிஷ்யாமி - போகிறேன்.
ந்ருப - ராஜன்
கம்யதாம் - போகப்படட்டும்!

इत्येवमुक्त्वा देवेशः सर्वलोकपितामहः ।
यथागतं तथागच्छद्देवलोकं महायशाः ॥

இத்யேவ முக்த்வா தேவேஶ: ஸர்வலோகபிதாமஹ: ।
யதா ஆகதம் ததாகச்சத் தேவலோகம் மஹாயஶா: ॥ 16

இதி - என்று
ஏவம் - இவ்விதம்
உக்த்வா - சொல்லி
தேவேஶ: - தேவர்களுக்கெல்லாம் தேவரான
மஹாயஶா: - மஹா புகழ்பெற்ற
ஸர்வலோக பிதாமஹ: - எல்லா ப்ராணிகளையும் ச்ருஷ்டித்த ப்ரஹ்மதேவர்
யதா - எப்படி
ஆகதம் - வரப்பட்டதோ
ததா - அப்படியே
தேவலோகம் - தேவலோகத்திற்கு
அகச்சத் - போனார்.

भगीरथोऽपि राजर्षिः कृत्वा सलिलमुत्तमम् ।
यथाक्रमं यथान्यायं सागराणां महायशाः ॥

பகீரதோऽபி ராஜர்ஷி: க்ருத்வா ஸலில முத்தமம் ।
யதாக்ரமம் யதான்யாயம் ஸாகராணாம் மஹாயஶா: ॥ 17

कृतोदकः शुची राजा स्वपुरं प्रविवेश ह ।
समृद्धार्थो नरश्रेष्ठ स्वराज्यं प्रशशास ह ॥

க்ருதோதக: ஶுசி ராஜா ஸ்வபுரம் ப்ரவிவேஶ ஹ ।
ஸம்ருத்தார்தோ நரஶ்ரேஷ்ட ஸ்வராஜ்யம் ப்ரஶஶாஸ ஹ ॥ 18

நரஶ்ரேஷ்ட - நரச்ரேஷ்டனே!
ராஜர்ஷி: - ராஜரிஷியான
பகீரத: அபி - பகீரதனும்
ஸாகராணாம் - ஸகரபுத்ரர்களுக்கு
யதா க்ரமம் - க்ரமப்படி
யதான்யாயம் - சாஸ்த்ரப்படி
உத்தமம் - சிறந்த
ஸலிலம் - தர்ப்பணத்தை
க்ருத்வா - செய்து
க்ருதோதக: - தர்ப்பணக்ரியைகளை முடித்தவனாய்,
ஶுசி: - பரிசுத்தனாய்,
மஹாயஶா: - வெகு புகழ்பெற்றவனாய்,
ராஜா - அரசன்
ஸ்வபுரம் - தனது நாட்டிற்குள்

ப்ரவிவேஶஹ - புகுந்தான்;
ஸம்ருத்தார்த: - கவலையற்றவனாய்
ஸ்வபுரம் - தன் ராஜ்யத்தை
ப்ரஶஶாஸ ஹ - பரிபாலனம் பண்ணினான்.

प्रमुमोद च लोकस्तं नृपमासाद्य राघव ।
नष्टशोकः समृद्धार्थो बभूव विगतज्वरः ॥

ப்ரமுமோத ச லோகஸ்தம் ந்ருபம் ஆஸாத்ய ராகவ ।
நஷ்ட ஶோக: ஸம்ருத்தார்தோ பபூவ விகதஜ்வர: ॥ 19

ஸ்ரீராகவ - ஸ்ரீராகவ!
லோக: - லோகம்
தம் ந்ருபம் - அந்த ராஜனை,
ஆஸாத்ய - அடைந்து,
நஷ்டஶோக: - துக்கமற்றதாய்
ப்ரமுமோத - களித்தது;
ஸம்ருத்தார்த: ச - பொருள் நிறைந்ததாகவும்
விகத ஜ்வர: - பயமற்றதாகவும்
ப பூவ - விளங்கிற்று.

एष ते राम गङ्गाया विस्तरोऽभिहितो मया ।
स्वस्ति प्राप्नुहि भद्रं ते संध्याकालोऽतिवर्तते ॥

ஏஷ தே ராம கங்காயா விஸ்தரோऽபிஹிதோ மயா ।
ஸ்வஸ்தி ப்ராப்நுஹி பத்ரம் தே ஸந்த்யாகாலோऽதிவர்ததே ॥ 20

ராம - ஸ்ரீராம!
ஏஷ: கங்காயா: - இந்த கங்கையின்
விஸ்தர: - வரலாறு
மயா தே - என்னால் உனக்கு
அபிஹித: - சொல்லப்பட்டது;
ஸ்வஸ்திம் - மங்களத்தை
ப்ராப்நுஹி - அடை;
தே பத்ரம் - உனக்கு மங்களம்.
ஸந்த்யா கால: - ஸந்த்யாகாலம்
அதி வர்ததே - ஸமீபிக்கிறது.

धन्यं यशस्यमायुष्यं पुत्र्यं स्वर्ग्यमतीव च ।
यः श्रावयति विप्रेषु क्षत्रियेष्वितरेषु च ॥

தன்யம் யஶஸ்யம் ஆயுஷ்யம் புத்ர்யம் ஸ்வர்க்யமதீவ ச ।
ய: ஶ்ராவயதி விப்ரேஷு க்ஷத்ரியேஷ்விதரேஷு ச ॥ 21

प्रीयन्ते पितरस्तस्य प्रीयन्ते दैवतानि च ।
इदमाख्यानमव्यग्रो गङ्गावतरणं शुभम् ॥

ப்ரீயந்தே பிதரஸ்தஸ்ய ப்ரீயந்தே தைவதானி ச ।
இதமாக்யானமவ்யக்ரோ கங்காவதரணம் ஶுபம் ॥ 22

य: शृणोति च काकुत्स्थ सर्वान् कामानवाप्नुयात् ।
सर्वे पापा: प्रणश्यन्ति आयु: कीर्तिश्च वर्धते ॥

ய: ஶ்ருணோதி ச காகுத்ஸ்த ஸர்வாந் காமாநவாப்நுயாத் ।
ஸர்வே பாபா: ப்ரணஶ்யந்தி ஆயு: கீர்த்திஶ்ச வர்ததே ॥ 23

காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்தவம்சத்தவரே!
ய: - எவன்
தன்யம் - பொருளைத் தரவல்லதும்,
ஆயுஷ்யம் - ஆயுளைத் தரவல்லதும்,
யஶஸ்யம் - புகழைத் தரவல்லதும்,
புத்ர்யம் - மக்கட்பேறைத் தரவல்லதும்,
ஸ்வர்க்யம் - ஸ்வர்க்க லோகத்தை தரவல்லதும்,
ஶுபம் அத - மங்களகரமும்,
கங்காவதரணம் - கங்கையின் அவதாரமுமான
இதம் ஆக்யானம் - இந்த வரலாற்றை
விப்ரேஷு ச - ப்ராஹ்மணர்களிடத்திலும்,
க்ஷத்ரியேஷு ச - க்ஷத்ரியர்களிடத்திலும்,
இதரேஷு அபி - மற்றவர்களிடத்திலும்
ஶ்ராவயதி - கேட்கச் செய்கிறானோ,
தஸ்ய - அவனுடைய
பிதர: - பித்ருக்கள்
ப்ரீயந்தே - சந்தோஷமடைகிறார்கள்.
தைவதானிச - தேவதைகளும்
ப்ரீயந்தே - சந்தோஷமடைகிறார்கள்.
ய: - எவன்
அவ்யக்ரம் - ச்ரத்தையுடையவனாய்
ஶ்ருணோதி - கேட்கிறானோ, அவன்
ஸர்வாந் - எல்லா
காமாந் ச - மனோரதங்களையும்
அவாப்நுயாத் - அடைவான்.
ஸர்வே பாபா: - எல்லா பாபங்களும்
ப்ரணஶ்யந்தி - நன்றாய் அழிந்து விடுகின்றன.
ஆயு: - ஆயுஸ்ஸும்
வர்ததே - விருத்தியடைகிறது,
கீர்த்தி: - கீர்த்தியும்
வர்ததே ச - அப்படியே விருத்தியடைகிறது.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே ஸாகரோத்தாரோ நாம சதுஶ் சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

பஞ்ச சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 45

विश्वामित्रवच: श्रुत्वा राघव: सहलक्ष्मण: ।
विस्मयं परमं गत्वा विश्वामित्रमथाब्रवीत् ॥

விஶ்வாமித்ரவச: ஶ்ருத்வா ராகவ: ஸஹலக்ஷ்மண: ।
விஸ்மயம் பரமம் கத்வா விஶ்வாமித்ரம் அதாப்ரவீத் ॥ 1

விஶ்வாமித்ர வச: - விச்வமித்ரரின் மொழிக்கு
ஶ்ருத்வா - திருச்செவிசாற்றிய
ஸஹலக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணருடன் கூடவிருந்த
ராகவ: - ஸ்ரீராகவர்,
பரமம் - மிக்க
விஸ்மயம் - ஆச்சர்யத்தை
கத்வா - அடைந்து,
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரைப் பார்த்து
அத - இப்பொழுது இப்படி
அப்ரவீத் - திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

अत्यद्भुतमिदं ब्रह्मन् कथितं परमं त्वया ।
गङ्गावतरणं पुण्यं सागरस्यापि पूरणम् ॥

அத்யத்புதமிதம் ப்ரஹ்மந் கதிதம் பரமம் த்வயா ।
கங்காவதரணம் புண்யம் ஸாகரஸ்யாபி பூரணம் ॥ 2

ப்ரஹ்மந் - வேதவித்தே!
கங்காவதரணம் - கங்கை கொண்டுவரப்பட்டதைப் பற்றியும்,
ஸாகரஸ்ய - சமுத்ரத்திற்கு
பூரணம் அபி - முடிவாய் போய்ச்சேருகிறதைப் பற்றியதுமான
இதம் - இந்த
த்வயா - தேவரீரால்
கதிதம் - சொல்லப்பட்ட ஸம்பாஷணையானது
அத்யத்புதம் - மிக்க ஆச்சர்யகரமாய்,
பரமம் - மிக்க
புண்யம் - மெச்சிக் கொண்டாட வேண்டியிருக்கிறது.

क्षणभूतेव नौ रात्रि: संवृत्तेयं महामुने ।
इमां चिन्तयतो: सर्वां निखिलेन कथां तव ॥

க்ஷணபூதேவ நௌ ராத்ரி: ஸம்வ்ருத்தேயம் மஹாமுனே ।
இமாம் சிந்தயதோ: ஸர்வாம் நிகிலேந கதாம் தவ ॥ 3

மஹாமுனே - ஹே மஹரிஷியே!
தவ - தேவரீர் சொல்லிய

இமாம் - இந்த
கதாம் - கதை
ஸர்வாம் - முழுவதையும்
நிகிலேந - ஒன்றும் விடாமல்
சிந்தயதோ: - சிந்தனை பண்ணிக் கொண்டேயிருந்த
நௌ - எங்களிருவர்களுக்கும்
இயம் ராத்ரி: - இந்த இரவு
க்ஷணபூதா இவ - ஒரு நொடிபோல
ஸம்வ்ருத்தா - கழிந்துவிட்டது.

तस्य सा शर्वरी सर्वा सह सौमित्रिणा तदा ।
जगाम चिन्तयानस्य विश्वामित्रकथां शुभाम् ॥

தஸ்ய ஸா ஶர்வரீ ஸர்வா ஸஹ ஸௌமித்ரிணா ததா ।
ஜகாம சிந்தயானஸ்ய விஶ்வமித்ரகதாம் ஶுபாம் ॥ 4

ததா - அப்பொழுது
ஸௌமித்ரிணா - லக்ஷ்மணரோடு
ஸஹ - கூட
ஶுபாம் - பாண்டித்யத்தைநன்கு விளங்கக்காட்டுகிறதாகிய
விஶ்வாமித்ர கதாம் - விச்வாமித்ரரின் கதையை
சிந்தயானஸ்ய - ஸம்பாஷனை செய்து கொண்டிருந்த
தஸ்ய - அவருக்கு
ஸா - அந்த
ஶர்வரீ ஸர்வா - இரவு முழுவதும்
ஜகாம - பொழுதுபோனது தெரியாமலே கழிந்தது.

ततः प्रभाते विमले विश्वामित्रं महामुनिम् ।
उवाच राघवो वाक्यं कृताह्निकमरिन्दमः ॥

தத: ப்ரபாதே விமலே விஶ்வாமித்ரம் மஹாமுனிம் ।
உவாச ராகவோ வாக்யம் க்ருதாஹ்நிகம் அரிந்தம: ॥ 5

தத: - அப்பொழுது
விமலே - மிகத் தெளிவாய்
ப்ரபாதே - பொழுது விடிந்ததும்
அரிந்தம: - அபஜயமென்பதையே எப்பவும் கண்டிராத
ராகவ: - ஸ்ரீராகவர்
க்ருதாஹ்நிகம் - அனுஷ்டானங்களை முடித்து வீற்றிருந்த
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ர
மஹாமுனிம் - மஹர்ஷியைப் பார்த்து
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
உவாச - திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

गता भगवती रात्रिः श्रोतव्यं परमं श्रुतम् ॥

கதா பகவதீ ராத்ரி: ஶ்ரோதவ்யம் பரமம் ஶ்ருதம் ।

ராத்ரி: - இரவானது
பகவதீ - விசேஷமாய் கொண்டாடப்படும் வண்ணமாய்
கதா - கழிந்தது,
பரமம் - அவச்யமாய்
ஶ்ரோதவ்யம் - அறிந்து கொள்ள வேண்டியதானது
ஶ்ருதம் - அறிந்து கொள்ளப்பட்டது.

तराम सरितां श्रेष्ठां पुण्यां त्रिपथगां नदीम् ।
नौरेषा हि सुखास्तीर्णा ऋषीणां पुण्यकर्मणाम् ॥
भगवन्तमिह प्राप्तं ज्ञात्वा त्वरितमागता ॥

தராம ஸரிதாம் ஶ்ரேஷ்டாம் புண்யாம் த்ரிபதகாம் நதீம் ॥ 6
நௌரேஷா ஹி ஸுகாஸ்தீர்ணா ரிஷீணாம் புண்யகர்மணாம் ।
பகவந்த மிஹ ப்ராப்தம் ஞாத்வா த்வரிதம் ஆகதா ॥ 7

பகவந்தம் - தேவரீரை
இஹ - இவ்விடத்தில்
ப்ராப்தம் - எழுந்தருளியிருப்பவராய்
ஞாத்வா - கேள்விப்பட்டு,
த்வரிதம் - தக்ஷணமே
புண்யகர்மணாம் - புண்யசீலர்களான
ரிஷீணாம் - ரிஷிகளுடைய
ஸுகாஸ்தீர்ணா - சுகமான ஆஸனங்களுடன் அமைக்கப்பட்டதாகிய
நௌ: - ஓடமானது
ஏஷா ஹி - இதோ
ஆகதா - கொண்டுவரப்பட்டிருக்கிறது.
ஸரிதாம் - நதிகளுக்குள்
ஶ்ரேஷ்டாம் - உத்தமியும்
புண்யாம் - புண்யமுமான
த்ரிபதகாம் - கங்கா
நதீம் - நதியை
தராம - தாண்டுவோம்.

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा राघवस्य महात्मनः ।
संतारं कारयामास सर्षिसङ्घः सराघवः ॥

தஸ்ய தத்வசநம் ஶ்ருத்வா ராகவஸ்ய மஹாத்மந: ।
ஸந்தாரம் காரயாமாஸ ஸர்ஷிஸங்க: ஸ ராகவ: ॥ 8

தஸ்ய - அந்த
மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
ராகவஸ்ய - ஸ்ரீராகவருடைய
தத் - அந்த
வசநம் - திருவாக்குக்கு
ஶ்ருத்வா - திருச்செவி சாற்றி,
ஸர்ஷிஸங்க: - முனிவர்கள் கோஷ்டிகளுடன் கூடினவராயும்,
ஸ ராகவ: - ஸ்ரீராகவருடன் கூடினவராயும்
ஸந்தாரம் - அக்கரை போய்ச் சேருவதை
காரயாமாஸ - செல்வித்தார்.

उत्तरं तीरमासाद्य संपूज्यर्षिगणं ततः ।
गङ्गाकूले निविष्टास्ते विशालां ददृशुः पुरीम् ॥

உத்தரம் தீரமாஸாத்ய ஸம்பூஜ்ய ருஷிகணம் தத: ।
கங்காகூலே நிவிஷ்டாஸ்தே விஶாலாம் தத்ருஶு: புரீம் ॥ 9

தே - அவர்கள்,
உத்தரம் தீரம் - வடகரையை
ஆஸாத்ய - அடைந்து
தத: - அவ்விடத்தில்
ருஷிகணான் - முனிவர்கள் கோஷ்டிகளை
ஸம்பூஜ்ய - பூஜித்துவிட்டு,
கங்காகூலே - கங்கைக்கரையில்
நிவிஷ்டா: - உட்கார்ந்தவர்களாய்
விஶாலாம் - விசாலை என்கிற
புரீம் - நகரை
தத்ருஶு: - கண்முன் கண்டார்கள்.

ततो मुनिवरस्तूर्णं जगाम सहराघवः ।
विशालां नगरीं रम्यां दिव्यां स्वर्गोपमां तदा ॥

ததோ முனிவரஸ் தூர்ணம் ஜகாம ஸஹ ராகவ: ।
விஶாலாம் நகரீம் ரம்யாம் திவ்யாம் ஸ்வர்கோபமாம் ததா ॥ 10

ததா - அப்பொழுது
ஸ்வர்கோபமாம் - தேவலோகத்திற்குச் சமானமாய்
ரம்யாம் - அழகாயிருக்கிற
விஶாலாம் - விசாலை என்கிற
நகரீம் - நகரத்தை
த்ருஷ்ட்வா - கவனித்துப் பார்த்து,
தத: - அவ்விடத்தில்

தூர்ணம் - உடனேயே
முனிவர: - முனிவர்பெருமான்
ஸஹ ராகவ: - ராகவர்களுடன் கூடவே
ஜகாம - எழுந்தருளினார்.

अथ रामो महाप्राज्ञो विश्वामित्रं महामुनिम् ।
पप्रच्छ प्राञ्जलिर्भूत्वा विशालामुत्तमां पुरीम् ॥

அத ராமோ மஹாப்ராக்ஞோ விஶ்வாமித்ரம் மஹாமுனிம் ।
பப்ரச்ச ப்ராஞ்ஜலிர் பூத்வா விஶாலாம் உத்தமாம் புரீம் ॥ 11

மஹாப்ராக்ஞ: - அதிமேதாவியான
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ர
மஹாமுனிம் - முனிவர் பெருமானைப் பார்த்து,
ப்ராஞ்ஜலி: - கைகூப்பினவராய்
பூத்வா - ஆகி
உத்தமாம் - உத்க்ருஷ்டமாய் விளங்கிக் கொண்டிருக்கும்
விஶாலாம் - விசாலை என்கிற
புரீம் - நகரத்தைப் பற்றி
அத - இப்படி
பப்ரச்ச - வினாவினார்.

कतरो राजवंशोऽयं विशालायां महामुने ।
श्रोतुमिच्छामि भद्रं ते परं कौतूहलं हि मे ॥

கதரோ ராஜவம்ஶோऽயம் விஶாலாயாம் மஹாமுனே ।
ஶ்ரோதுமிச்சாமி பத்ரம் தே பரம் கௌதூஹலம் ஹி மே ॥ 12

மஹாமுனே - மஹர்ஷியே!
விஶாலாயாம் - விசாலை நகரில்
அயம் - இப்போதிருக்கிறது
கதர: - எந்த
ராஜவம்ஶ: - ராஜவம்சம்?
கௌதூஹலம் - விஷயங்களைக் கேட்டறிய வேண்டுமெனுமவா
மே - எனக்கு
பரம்ஹி - அதிகமாயிருக்கிறபடியால்
ஶ்ரோதும் - கேட்டுத் தெரிந்து கொள்ள
இச்சாமி - நான் ப்ரார்த்திக்கின்றேன்.
தே பத்ரம் - தேவரீர் மனமிசைந்தருள்வீராக.

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा रामस्य मुनिपुंगवः ।
आख्यातुं तत् समारेभे विशालस्य पुरातनम् ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா ராமஸ்ய முனிபுங்கவ: ।
ஆக்யாதும் தத் ஸமாரேபே விஶாலஸ்ய புராதநம் ॥ 13

முனிபுங்கவ:	-	முனிவர் பெருமான்
தஸ்ய	-	அந்த
ராமஸ்ய	-	ஸ்ரீராமரது
தத்வசனம்	-	அந்த மொழியை
ஶ்ருத்வா	-	ஏற்றுக்கொண்டு,
விஶாலாயா:	-	விசாலா நகரத்தின்
தத்	-	ப்ரஸித்தமான
புராதநம்	-	பூர்வீகவ்ருத்தாந்தத்தை
ஆக்யாதும்	-	விளங்க விவரித்துச் சொல்ல
ஸமாரேபே	-	திருவுள்ளம் கொண்டார்.

श्रूयतां राम शक्रस्य कथां कथयतः श्रुताम् ।
अस्मिन् हि देशे यद्वृत्तं तत्त्वेन शृणु राघव ॥

ஶ்ரூயதாம் ராம ஶக்ரஸ்ய கதாம் கதயத: ஶ்ருதாம் ।
அஸ்மிந்ஹி தேஶே யத்வ்ருத்தம் தத்த்வேந ஶ்ருணு ராகவ ॥ 14

ராகவ ராம	-	ரகுவம்சத்தவரான ஸ்ரீராம!
ஶ்ரூய்தாம்	-	செவியுற்று கேட்கப்பட வேண்டும்.
அஸ்மிந்	-	இந்த
தேஶே	-	இடத்தில்
யத் வ்ருத்தம் ஹி	-	எது முன் நடந்ததோ அதையும்
ஶக்ரஸ்ய	-	இந்தரனைப் பற்றியதாகிய
ஶ்ருதாம்	-	மெச்சிக் கொண்டாடத்தக்க
கதாம்	-	வ்ருத்தாந்தத்தையும்
தத்த்வேந	-	உள்ளது உள்ளபடி
கதயத:	-	விவரித்துச் சொல்லும் எனக்கு
ஶ்ருணு	-	திருச்செவிசாற்றுக.

पूर्वं कृतयुगे राम दितेः पुत्रा महाबलाः ।
अदितेश्च महाभाग वीर्यवन्तः सुधार्मिकाः ॥

பூர்வம் க்ருதயுகே ராம திதே: புத்ரா மஹாபலா: ।
அதிதேஶ்ச மஹாபாக வீர்யவந்த: ஸுதார்மிகா: ॥ 15

மஹாபாக	-	மஹா புண்யாத்மாவான
ராம	-	ஸ்ரீராம!
பூர்வம்	-	முன்பு
க்ருதயுகே	-	க்ருத யுகத்தில்
திதே:	-	திதிதேவியினுடைய

புத்ரா:	-	புதல்வர்கள்
மஹாபலா:	-	மஹா பலசாலிகள்,
அதிதே: ச	-	அதிதி தேவியினுடையவர்களோ
வீர்ய வந்த:	-	மஹா மஹிமை பெற்றவர்கள்,
ஸுதார்மிகா:	-	ப்ரஸித்திபெற்ற தர்மிஷ்டர்கள்.

ततस्तेषां नरव्याघ्र बुद्धिरासीन्महात्मनाम् ।
अमरा अजराश्चैव कथं स्याम निरामयाः ॥

ததஸ்தேஷாம் நரவ்யாக்ர புத்திராஸீத் மஹாத்மநாம் ।
அமரா அஜராஶ்சைவ கதம் ஸ்யாம நிராமயா: ॥ 16

நர வ்யாக்ர	-	ஹே புருஷோத்தம!
தத:	-	அக்காலத்தில்
மஹாத்மநாம்	-	மஹாப்ரஸித்திபெற்றவர்களாகிய
தேஷாம்	-	அவர்களுக்கு
அமரா: ச	-	சாவற்றவர்களாயும்
நிராமயா:	-	ரோகமற்றவர்களாயும்
விஜ்வரா: ஏவ	-	மனக்கவலையற்றவர்களாயும்
கதம்	-	என்ன செய்தால்
ஸ்யாம	-	நாம் ஆகுவோம்
புத்தி:	-	என்கிற எண்ணம்
ஆஸீத்	-	உண்டாயிற்று.

तेषां चिन्तयतां राम बुद्धिरासीद्विपश्चिताम् ।
क्षीरोदमथनं कृत्वा रसं प्राप्स्याम तत्र वै ॥

தேஷாம் சிந்தயதாம் ராம புத்தி: ஆஸீத் விபஸ்சியாம் ।
க்ஷீரோதமதநம் க்ருத்வா ரஸம் ப்ராப்ஸ்யாம தத்ர வை ॥ 17

ராம	-	ஸ்ரீராம!
சிந்தயதாம்	-	ஆலோசனை செய்து கொண்டிருக்கும்
விபஸ்சியாம்	-	மேதாவிகளாகிய
தேஷாம்	-	அவர்களுக்கு
க்ஷீரோதமதநம்	-	பாற்கடலைக் கடைவதை
க்ருத்வா	-	செய்து,
தத்ர வை	-	அதிலிருந்து
ரஸம்	-	அமிருதத்தை
ப்ராப்ஸ்யாம	-	நாம் பருகுவோம் என்கிற
புத்தி:	-	தீர்மானமானது
ஆஸீத்	-	உண்டாயிற்று.

ततो निश्चित्य मथनं योक्त्रं कृत्वा च वासुकिम् ।
मन्थानं मन्दरं कृत्वा ममन्थुरमितौजसः ।

ததோ நிஶ்சித்ய மதநம் யோக்த்ரம் க்ருத்வா ச வாஸுகிம் ।
மந்தானம் மந்தரம் க்ருத்வா மமந்துரமிதௌஜஸ: ॥ 18

அமிதௌ ஜஸ: - அமிதமான தேஜோவான்களாகுமவர்கள்
மதநம் - கடைவதை
தத: - அக்காலத்தில்
நிஶ்சித்ய - நிச்சயித்து,
மந்தரம் - மந்தரமலையை
மந்தானம் - மத்தாக
க்ருத்வா - செய்துகொண்டு,
வாஸுகிம் - ஸர்ப்ப ராஜனாகும் வாஸுகியெனும் ஸர்ப்பத்தை
யோக்த்ரம் ச - கடைகயிறாகவும்
க்ருத்வா - செய்துகொண்டு,
மமந்து: - கடைந்தார்கள்.

अथ दीर्घेण कालेन कालाग्निसदृशं विषम् ।
उदतिष्ठन्नरश्रेष्ठ हालाहलमिति श्रुतम् ॥

அத தீர்கேண காலேன காலாக்னி ஸத்ருஶம் விஷம் ।
உததிஷ்டன் நரஶ்ரேஷ்ட ஹாலஹாலமிதி ஶ்ருதம் ॥ 19

நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தம!
அத - அப்படியாக
தீர்கேண காலேன - நெடுங்காலம் சென்றபின்
காலாக்நி ஸத்ருஶம் - ப்ரளய காலாக்னிக்கொப்பானதும்
ஹாலாஹலம் - ஹாலாஹலம்
இதி - என்ற
ஶ்ருதம் - பெயர்கொண்டு விளங்குகிறதுமான
விஷம் - விஷமானது
உததிஷ்டத் - கடையப்பட்ட கடலில் நின்று கிளம்பியது.

सुरासुराश्च वित्रस्ता दग्धास्तेन विषाग्निना ।
शरण्यं शरणं जग्मुर्भगवन्तं महेश्वरम् ॥

ஸுராஸுராஶ்ச வித்ரஸ்தா தக்தாஸ்தேன விஷாக்னினா ।
ஶரண்யம் ஶரணம் ஜக்முர் பகவந்தம் மஹேஶ்வரம் ॥ 20

ஸுராஸுரா: ச - தேவர்களும் அஸுரர்களும்
தேந - அந்த
விஷாக்நிநா - விஷத்தின் கொடுமையால்
தக்தா: - ஸஹிக்க முடியாதவர்களாகி
வித்ரஸ்தா: - உடல் நடுக்கமுற்றவர்களாய்
ஶரண்யம் - சரணமாய்ப் புகுந்தவர்களைக் காத்தருளும்
பகவந்தம் - பகவானான
மஹேஶ்வரம் - மஹேச்வரரை
ஶரணம் - தஞ்சமாய்
ஜக்மு: - அடைந்தார்கள்.

अथ देवा महादेवं शङ्करं शरणार्थिनः ।
नत्वा पशुपतिं रुद्रं त्राहि त्राहीति तुष्टुवुः ॥

அத தேவா மஹாதேவம் ஶங்கரம் ஶரணார்தின: ।
நத்யா பஶுபதிம் ருத்ரம் த்ராஹி த்ரஹீதி துஷ்டுவு: ॥ 21

அத - அப்பொழுது
மஹாதேவம் - சிவபெருமானை
ஶரணார்தின: - சரணம் பண்ணி யாசிக்க வந்த
தேவா: - தேவர்கள்
ஶங்கரம் - நன்மைகளைத் தந்தருள்பவரும்
ருத்ரம் - போற்றிப் புகழ உரியவருமாகிய
பஶுபதிம் - பசுபதியை
நத்வா - ஸேவித்து,
த்ராஹி - ரக்ஷித்தருளும்!
இதி துஷ்டுவு: - என்று வேண்டிக் கொண்டார்கள்.

एवमुक्तेषु देवेषु देवदेवेश्वरः प्रभुः ।
प्रादुरासीत्ततोऽत्रैव शङ्खचक्रधरो हरिः ॥

ஏவமுக்தேஷு தேவேஷு தேவதேவேஶ்வர: ப்ரபு: ।
ப்ராதுராஸீத் ததோऽத்ரைவ சங்க சக்ர தரோ ஹரி: ॥ 22

தேவேஷு - தேவர்கள்
ஏவம் - இவ்விதம்
உக்தேஷு - ப்ரார்த்தித்துக் கொண்டிருக்கையில்
தத: - அச்சமயத்தில்
அத்ர ஏவ - அவ்விடத்திலேயே
தேவ தேவேஶ்வர: - ப்ரஹ்மா, சிவபெருமான் இவர்களுக்கு நியந்தாவாய்
ப்ரபு: - ஆதிமத்யாந்தரஹிதராகிய
ஹரி: - ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணு
ஶங்க ஶக்ரதர: - சங்கசக்ரதாரியாய்
ப்ராதுராஸீத் - சேவை தந்தருளினார்.

उवाचैनं स्मितं कृत्वा रुद्रं शूलधरं हरिः ।
दैवतैस्त्वं प्रार्थ्यमानो यत्पूर्वं समुपागतम् ॥

உவாசைனம் ஸ்மிதம் க்ருத்வா ருத்ரம் ஶூலதரம் ஹரி: ।
தைவ தைஸ்த்வம் ப்ரார்த்ய மானோ யத்பூர்வம் ஸமுபாகதம் ॥ 23

ஹரி:	-	மஹாவிஷ்ணு
ஏநம்	-	இந்த
ஶூலதரம்	-	சூலபாணியாகிய
ருத்ரம்	-	சிவபெருமானைப் பார்த்து
ஸ்மிதம் க்ருத்வா	-	புன்னகை செய்து,
உவாச	-	பின்வருமாறு திருவாய் மலர்ந்தருளினார்:
பூர்வம்	-	முதலில்
ஸமுபாகதம்	-	உண்டானது
யத்	-	எதுவோ அது விஷயமாய்
தைவதை:	-	தேவர்களாலே
த்வம்	-	தாங்கள்
ப்ரார்த்யமான:	-	யாசிக்கப்படுகிறீர்.

तत्त्वदीयं सुरश्रेष्ठ सुराणामग्रजो हि यत् ।
अग्रपूजामिति स्मृत्वा गृहाणेदं विषं प्रभो ॥

தத்த்வதீயம் ஸுரஶ்ரேஷ்ட ஸுராணாமக்ரஜோ ஹி யத் ।
அக்ரபூஜாமிதி ஸ்ம்ருத்வா க்ருஹாணேதம் விஷம் ப்ரபோ ॥ 24

ப்ரபோ	-	எதையும் செய்யவல்ல
ஸுரஶ்ரேஷ்ட	-	தேவர்களுக்குள் உத்தமரே!
ஸுராணாம்	-	தேவர்களுக்கு
அக்ரஜ:	-	முதலில் உண்டானவர்
யத்	-	ஆனபடியால்
தத்	-	அது
த்வதீயம்	-	தேவரீரைச் சேர்ந்தது
ஹி	-	ஆகையால்
இதம் விஷம்	-	இந்த விஷத்தை
அக்ர பூஜாம் இதி	-	அக்ரபூஜையாக, முதல் மரியாதையாக
ஸ்ம்ருத்வா	-	அங்கீகரித்து,
க்ருஹாண	-	ஸ்வீகரியும்.

इत्युक्त्वा च सुरश्रेष्ठस्तत्रैवान्तरधीयत ।
देवतानां भयं दृष्ट्वा देवदेवो महेश्वरः ॥

இத்யுக்த்வாச ஸுரஶ்ரேஷ்ட: தத்ரைவாந்தர தீயத ।
தேவதாநாம் பயம் த்ருஷ்ட்வா தேவதேவா மஹேஶ்வர: ॥ 25

हालाहलं विषं सर्वं संजहारामृतोपमं ।
कृत्वाऽल्पपिण्डं पाणिस्थं तद्विषं भगवान् हरः ॥

ஹாலாஹலம் விஷம் ஸர்வம் ஸம்ஜஹாராம்ருதோபமம் ।
க்ருத்வாऽல்பபிண்டம் பாணிஸ்தம் தத்விஷம் பகவான் ஹர: ॥ 26

ஸுரஶ்ரேஷ்ட:	-	ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணு
தத்	-	அந்த
விஷம்	-	விஷத்தைப் பற்றி
இதி	-	மேற்கண்டவண்ணமாய்
உக்த்வா	-	சொல்லிவிட்டு
தத்ர ஏவ	-	அப்பொழுதே
அந்தரதீயத	-	அந்தர்தானமாயினர்.
ச	-	அதன்மேல்
ஹர:	-	அடியார்களின் குறைகளைத் தீர்க்கும்
பகவான்	-	பகவானாகிய
மஹேஶ்வர:	-	சிவபெருமான்,
தேவதாநாம்	-	தேவர்களுடைய
பயம்	-	கஷ்டத்தை
த்ருஷ்ட்வா	-	நினைத்து
ஹாலாஹலம்	-	ஹாலாஹலமென்ற
விஷம்	-	விஷம்
ஸர்வம்	-	எல்லாவற்றையும்
பாணிஸ்தம்	-	உள்ளங்கையில் அடங்கக்கூடிய
அல்ப பிண்டம்	-	அற்ப அளவுடையதாயும்
அம்ருதோபமம்	-	அம்ருதம் போலிருப்பதாயும்
க்ருத்வா	-	செய்து
ஸம்ஜஹார	-	உறிஞ்சி அடக்கி விட்டார்.

सर्वलोकहितार्थाय भगवान् परमेश्वरः ।
कण्ठस्थमकरोत् प्राश्य लीलयाऽमरपूजितः ॥

ஸர்வ லோக ஹிதார்தாய பகவான் பரமேஶ்வர: ।
கண்ட ஸ்தமகரோத் ப்ராஶ்ய லீலயாऽமரபூஜித: ॥ 27

அமர பூஜித:	-	தேவர்களால் பூஜித்து கொண்டாடப்படும்
பகவான்	-	பகவானாகும்
பரமேஶ்வர:	-	சிவபெருமான்
ஸர்வலோக ஹிதார்தாய	-	லோகங்கள்எல்லாவற்றிற்கும் நன்மை செய்வதற்காக
லீலயா	-	விளையாட்டாகவே
ப்ராஶ்ய	-	உட்கொண்டு

கண்டஸ்தம்	-	கழுத்திலேயே தங்கியிருக்கிறதாய்
அகரோத்	-	செய்தருளினார்.

ततो देवासुराः सर्वे प्रणम्य वृषभध्वजम् ।
मन्दरं पूर्ववत् कृत्वा ममन्थुरमितौजसः ॥

ததோ தேவாஸுரா: ஸர்வே ப்ரணம்ய வ்ருஷ பத்வஜம் ।
மந்தரம் பூர்வவத் க்ருத்வா மமந்துரமிதௌஜஸ: ॥ 28

அமிதௌஜஸ:	-	அமிதமான தேஜோவான்களாகிய
தேவாஸுரா:	-	தேவர்கள், அஸுரர்கள்
ஸர்வே	-	எல்லோரும்,
வ்ருஷபத்வஜம்	-	சிவபெருமானை
ப்ரணம்ய	-	நமஸ்கரித்துவிட்டு,
தத:	-	அதன்மேல்
பூர்வவத்	-	முன்போலவே
மந்தரம்	-	மந்தரமலையை
க்ருத்வா	-	கொண்டு,
மமந்து:	-	கடைந்தார்கள்.

प्रविवेशाथ पातालं मन्थानो मन्दरोत्तमः ।
ततः पर्वतमूलं तु पाताले तु प्रवेशितम् ॥

ப்ரவிவேஶாத பாதாலம் மந்தானோ மந்தரோத்தம: ।
தத: பர்வதமூலம் து பாதாலே து பிரவேஶிதம் ॥ 29

அத	-	அப்பொழுது
மந்தான:	-	மத்தாய் விளங்கிய
மந்தரோத்தம:	-	உத்தமமான மந்தரமலையும்
பாதாலம்	-	பாதாளலோகத்திற்கு
தத:	-	அவ்விடத்திலிருந்து
ப்ரவிவேஶ	-	போய்ச்சேர்ந்துவிட்டது;
பர்வதமூலம் து	-	மலையினடியும்
பாதாலே து	-	பாதாளலோகத்திலேயே
ப்ரவேஶிதம்	-	அமுந்திப் போய்விட்டது.

सुरासुराश्च निश्चेष्टा बभूवुः क्लेशविह्वलाः ।
ततो देवाः सगन्धर्वास्तुष्टुवुर्मधुसूदनम् ॥

ஸுராஸுராஶ்ச நிஶ்சேஷ்டா பபூவு: க்லேஶ விஹ்வலா: ।
ததோ தேவாஸ்ஸ கந்தர்வா: துஷ்டுவுர் மதுஸூதனம்: ॥ 30

ஸுராஸுரா: ச	-	தேவர்களும் அஸுரர்களும்,
க்லேஶவிஹ்வலா:	-	மனம் நொந்தவர்களாய்,
நிஶ்சேஷ்டா:	-	இன்னது செய்கிறதென்று தெரியாதவர்களாய்
பபூவு:	-	ஆனார்கள்;
தத:	-	அப்பொழுது
தேவா:	-	தேவர்கள்,
ஸ கந்தர்வா:	-	காயகர்களான கந்தர்வர்களுடன்கூடினவர்களாகி
மதுஸூதனம்	-	ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணுவை
துஷ்டுவு:	-	இப்படி துதி செய்தார்கள்.

त्वं गतिस्सर्वभूतानां विशेषेण दिवौकसाम् ।
पालयास्मान् महायोगिन् गिरिमुद्धर्तुमर्हसि ॥

த்வம் கதிம்ஸ ஸர்வபூதானாம் விஶேஷேண திவௌகஸாம் ।
பாலயாஸ்மின் மஹாயோகின் கிரிமுத்தர்து மர்ஹஸி ॥ 31

மஹாயோகின்	-	மற்றெவருக்குமில்லாத எதையும் செய்ய வல்லவராகிய ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணுவே!
ஸர்வ பூதானாம்	-	எல்லாப்ராணிகளுக்கும்,
விஶேஷேண	-	முக்யமாய்
திவௌகஸாம்	-	தேவர்களுக்கும்,
த்வம்	-	தேவரீரொருவரே
கதி:	-	கதி;
அஸ்மான்	-	எங்களை
பாலய	-	ரக்ஷித்தருளும்.
கிரிம்	-	பர்வதத்தை
உத்தர்தும்	-	மேலெடுத்துவிட
அர்ஹஸி	-	தேவரீர் திருவுள்ளம் கொள்ள வேண்டும்.

इति श्रुत्वा हृषीकेशः कच्छपं रूपमास्थितः ।
पर्वतं पृष्ठतः कृत्वा ववृते कूर्मरूपधृक् ॥

இதி ஶ்ருத்வா ஹ்ருஷீகேஶ: கச்சபம் ரூபமாஸ்தித: ।
பர்வதம் ப்ருஷ்டத: க்ருத்வா வவ்ருதே கூர்மரூபத்ருக் ॥ 32

ஹ்ருஷீகேஶ:	-	ஸகலேந்த்ரியப்ரேரகரான ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணு
இதி ஶ்ருத்வா	-	இதற்கு உடன்பட்டு,
கச்சபம் ரூபம்	-	ஆமை ரூபத்தை
ஆஸ்தித:	-	எடுத்துக்கொண்டார்,
பர்வதம்	-	மலையை
ப்ருஷ்டத:	-	முதுகின்மேல்
க்ருத்வா	-	தங்கும்படி செய்துகொண்டு,
கூர்ம ரூபத்ருக்	-	கூர்மாவதாரத்தை வஹித்தவராய்
வவ்ருதே	-	மேல் கிளம்பினார்.

सुरासुरैरनाक्रान्त उद्गतोऽथ नगोत्तमः ।
नगाग्रं पीडयामास वामहस्तेन माधवः ॥

ஸுராஸுரைர நாக்ராந்த உத்கதோऽத நகோத்தம: ।
நகாக்ரம் பீடயாமாஸ வாமஹஸ்தேன மாதவ: ॥ 33

ஸுராஸுரை: - தேவர்களாலும் அஸுரர்களாலும்
அநாக்ராந்த: - அசைக்க முடியாதிருந்த
நகோத்தம: - பர்வதச்ரேஷ்டமானது
உத்கத: - மேல்கிளம்பிற்று;
அத - அப்பொழுது
மாதவ: - லக்ஷ்மீபதி
நகாக்ரம் - மலையின் சிகரத்தை
வாமஹஸ்தேன - இடதுகையால்
பீடயாமாஸ - அமுக்கி அழுத்திக் கொண்டார்.

ममन्थ देवतानां च मध्ये नारायणो हरिः ॥

மமந்த தேவதானாம்ச மத்யே நாராயணோ ஹரி: ॥ 34

நாராயண: - நாராயணனெனப்படும்
ஹரி: ச - ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணுவும்
தேவதாநாம் - தேவர்களின்
மத்யே - நடுவிலிருந்துகொண்டு
மமந்த - கடைந்தார்.

अथ वर्षसहस्रेण ज्येष्ठा नाम वराङ्गना ।
उत्पपात वरारोहा साकमैरेव कल्पिता ॥

அத வர்ஷ ஸஹஸ்ரேண ஜ்யேஷ்டா நாம வராங்கனா ।
உத்பபாத வராரோஹா ஸாக்ர ஜைரேவ கல்பிதா ॥ 35

அத - இப்படியாய்
வர்ஷஸஹஸ்ரேண - ஆயிரம் வருஷங்களுக்குப்பின்
ஸாக்ரஜை: ஏவ - முதலில் உத்பவித்த தன்வந்தரி, பாரிஜாதம், ஐராவதம் இவைகளுடனேயே
கல்பிதா - உண்டானவளாய்,
வராரோஹா - ஸர்வாங்க ஸுந்தரியாய்,
வராங்கனா - பார்ப்பவர்களின் மனங்களை ஆகர்ஷிக்கும் உருக்கொண்டவளாய்
ஜ்யேஷ்டா - ஸ்த்ரீரூபங்கொண்டவர்களின்மூத்தவள்ஜ்யேஷ்டை
நாம - எனப்பெயர் பூண்டவள்
உத்பபாத - கிளம்பி வந்தாள்.

अभवत् पारिजाताख्यो वृक्ष इन्द्राय कल्पितः ।
कामधुक् सुरभिश्चाभूच्चतुर्दन्तो महागजः ॥

அபவத் பாரிஜாதாக்யோ வ்ருஷ இந்த்ராய கல்பித: ।
காமதுக் ஸுரபிஸ்ச்சாபூச்சதுர் தந்தோ மஹாகஜ: ॥ 36

இந்த்ராய ச - இந்த்ரனுக்கென்றே
சதுர் தந்த: - நாலு தந்தங்களுடைய
மஹாகஜ: - மஹாகஜம் (ஐராவதமென்னும் யானை)
கல்பித: - வெளிவந்தது;
பாரிஜாதாக்ய: - பாரிஜாதமென்ற
வ்ருக்ஷ: - வ்ருக்ஷமும்
அபவத் - உண்டாயிற்று;
காமதுக் - மனதால் வேண்டியதை எல்லாம் அளிக்கக் கூடியதாகிய
ஸுரபி: - ஸுரபியெனப் பெயர் கொண்ட பசு
அபூத் - உண்டாயிற்று.

अथ वर्षसहस्रेण आयुर्वेदमयः पुमान् ।
उदतिष्ठत् सुधर्मात्मा सदण्डः सकमण्डलुः ॥
तदा धन्वन्तरिर्नामाऽप्सरसश्च सुवर्चसः ॥

அத வர்ஷஸஹஸ்ரேண ஆயுர்வேதமய: புமான் ।
உததிஷ்டத் ஸுதர்மாத்மா ஸதண்ட: ஸகமண்டலு: ॥
ததா தந்வந்தரிர் நாம அப்ஸரஸ்ச ஸுவர்சஸ: ॥ 37

ததா - அப்பொழுது
வர்ஷ ஸஹஸ்ரேண - ஆயிரம் வருஷங்களுக்குப் பின்
ஸ: - மஹாப்ரஸித்தி பெற்ற
தந்வந்தரி: - தன்வந்த்ரி
நாம - என்ற பெயருடன் விளங்கும்
புமான் - புருஷர்
ஆயுர்வேதமய: - ஆயூர் வேதமே ரூபமெடுத்து வந்தவராய்,
ஸ தண்ட: - தண்டத்தை ஒரு கையில் வைத்துக் கொண்டிருப்பவராய்
ஸ கமண்டலு: - கமண்டலுவெனும் பாத்ரத்தை ஒரு கையில் வைத்துக் கொண்டிருப்பவராய்,
தர்மாத்மா - பரோபகாரத்தில் ஸதா ஆஸக்தியுடையவராய்,
உததிஷ்டத் - மேல் கிளம்பிவந்தார்;
அத ச - அதன் மேலே உண்டானவர்கள்தான்

ஸுவர்சஸ: - தெய்வத் தன்மை கொண்டு தேஜோமயமாய் விளங்கும்
அப்ஸரஸ: - அப்ஸரஸ்த்ரீக்ள்.

अप्सु निर्मथनादेव रसात्तस्माद्वराः स्त्रियः ।
उत्पेतुर्मनुजश्रेष्ठ तस्मादप्सरसोऽभवन् ।

அப்ஸு நிர்மதநாதேவ ரஸாத்தஸ்மாத்வரா: ஸ்த்ரிய: ।
உத்பேதுர் மநுஜஸ்ரேஷ்ட தஸ்மாத் அப்ஸரஸோऽபவன் ॥ 38

மநுஜஸ்ரேஷ்ட - ஹே புருஷோத்தம!
அப்ஸு - ஜலத்தில்
நிர்மதநாத் - கடைவதினின்றுண்டான
தஸ்மாத் - அந்த
ரஸாத் ஏவ - ஸாரத்திலிருந்தே
வராஸ்த்ரிய: - ஸ்த்ரீகளில் அழகில் சிறந்தவர்கள்
உத்பேது: - உண்டானார்கள்;
தஸ்மாத் - ஆகையால்
அப்ஸரஸ: - 'அப்ஸரஸ்கள்' என
அபவன் - விளங்குகிறார்கள்.

षष्टिः कोट्योऽभवंस्तासामप्सराणां सुवर्चसाम् ।
असंख्येयास्तु काकुत्स्थ यास्तासां परिचारिकाः ।

ஷஷ்டி: கோட்யோऽபவன் தாஸாம் அப்ஸராணாம் ஸுவர்சஸாம் ।
அஸங்க்யேயாஸ்து காகுத்ஸ்த யாஸ் தாஸாம் பரிசாரிகா: ॥ 39

காகுத்ஸ்த - ஹே காகுத்ஸ்த!
தாஸாம் - அந்த
ஸுவர்சஸாம் - தேஜோமயமாய் விளங்கிய
ஷஷ்டி: கோட்ய: - அறுபது கோடி
அப்ஸராணாம் - அப்ஸரஸிகள்
அபவன் - உண்டானார்கள்.
தாஸாம் - அவர்களுக்கு
பரிசாரிகா: - வேலைக்காரிகளாய் உண்டானவர்கள்
யா - எவர்களோ
து - அவர்களின்
அஸங்க்யேயா: - தொகையைக் கணக்கிட முடியாது.

न ताः स्म प्रतिगृह्णन्ति सर्वे ते देवदानवाः ।
अप्रतिग्रहणादेव ता वै सर्वाः साधारणाः स्मृताः ।

ந தா: ஸ்ம ப்ரதிக்ருஹ்ணந்தி ஸர்வே தே தேவதாநவா: ।
அப்ரதிக்ரஹணா தேவ தா வை ஸாதாரணா: ஸ்ம்ருதா: ॥ 40

தே - அந்த
தேவதாநவா: - தேவர்கள், தானவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்,
தா: - அவர்களை
ந ப்ரதிக்ருஹ்ணந்திஸ்ம - விவாஹம் செய்து கொள்வதில்லை,
அப்ரதிக்ரஹணாத் ஏவ - விவாஹமில்லாமையினாலேயே
தா: - அவர்கள்
ஸாதாரணா: வை - பொதுமகளிராக
ஸ்ம்ருதா: - வழங்கப்பட்டார்கள்.

वरुणस्य ततः कन्या वारुणी रघुनन्दन ॥
उत्पपात महाभागा मार्गमाणा परिग्रहम् ।

வருணஸ்ய தத: கன்யா வாருணீ ரகுநந்தந ।
உத்பபாத மஹாபாகா மார்கமாணா பரிக்ரஹம் ॥ 41

ரகுநந்தந - ஹே ரகுநந்தன!
தத: - அதன்மேல்
வருணஸ்ய - வருண பகவானுடைய
கன்யா - பெண்ணாகிய
வாருணீ - 'வாருணீ' என்பவள்
பரிக்ரஹம் - ஓர் கணவனை
மார்கமாணா - ஆசிப்பவளாகி, (யாசிப்பவளாக)
மஹாபாகா - பதிவ்ருதாசிரோமணியாய்
உத்பபாத - கிளம்பி வந்தாள்.

दितेः पुत्रा न तां राम जगृहुर्वरुणात्मजाम् ।
अदितेस्तु सुता वीर जगृहुस्तामनिन्दिताम् ।

திதே: புத்ரா ந தாம் ராம ஜக்ருஹுர் வருணாத்மஜாம் ।
அதிதேஸ்து ஸுதா வீர ஜக்ருஹுஸ் தாம் அநிந்திதாம் ॥ 42

ராம - ஸ்ரீராம!
திதே: - திதிதேவியின்
புத்ரா: - புத்ரர்கள்
தாம் - அந்த
வருணாத்மஜாம் - வருணதேவரின் புத்ரியை
ஜக்ருஹு: ந - அங்கீகரிக்கவில்லை;
து வீர - ஆனால், வீரனே!
அதிதே: - அதிதி தேவியினுடைய
ஸுதா: - புதல்வர்கள்,
அநிந்திதாம் - தோஷரஹிதையான

தாம் - அவளை
ஜக்ருஹு: - ஏற்றுக்கொண்டார்கள்.

असुरास्तेन दैतेयाः सुरास्तेनादितेः सुताः ।
हृष्टाः प्रमुदिताश्चासन् वारुणीग्रहणात् सुराः ।

அஸுரா: தேந தைதேயா: ஸுரா: தேநாதிதே: ஸுதா: ।
ஹ்ருஷ்டா: ப்ரமுதிதா: ச ஆஸன் வாருணீ க்ரஹணாத் ஸுரா: ॥ 43

தேந ச - அக்காரணத்தால்தான்
தைதேயா: - திதிதேவியின் புதல்வர்கள்
அஸுரா: - 'அஸுரர்களெ'ன விளங்கலானார்கள்;
தேந - அதே காரணத்தாலேயே
அதிதே: - அதிதி தேவியாரின்
ஸுதா: - புத்ரர்கள்
ஸுரா: - 'ஸுரர்களெ'ன விளங்கலானார்கள்.
ஸுரா: - ஸுரர்கள்,
வாருணீ க்ரஹணாத் - வருண பகவானின் புதல்வியை ஏற்றுக் கொண்டமையால்
ப்ரமுதிதா: - மன ஸந்துஷ்டி கொண்டவர்களாய்
ஹ்ருஷ்டா: - உத்ஸாஹத்தால் விளையும் திடமுடையவர்களாய்
ஆஸன் - ஆனார்கள்.

उच्चैःश्रवा हयश्रेष्ठो मणिरत्नं च कौस्तुभम् ।
उदतिष्ठन्नरश्रेष्ठ सोमदेवस्तथैव च ॥

உச்சை:ஶ்ரவா ஹயஶ்ரேஷ்டோ மணிரத்நம் ச கௌஸ்துபம் ।
உததிஷ்டன் நரஶ்ரேஷ்ட ஸோம தேவஸ்ததைவ ச ॥ 44

நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தம!
ஹயஶ்ரேஷ்ட: - குதிரைகளில் முதன்மையுடைய
உச்சை: ஶ்ரவா: - உச்சைச்ரவஸ்ஸும்,
கௌஸ்துபம் - கௌஸ்துபம் என்ற
மணிரத்நம் ச - உத்தமமான ரத்னமும்,
ததா ஏவ - அப்படியே
ஸோமதேவ: ச - சந்த்ரனாகிய தேவதையும்
உததிஷ்டந் - உண்டாயின.

तुरगं देवराजाय कौस्तुभं केशवाय च ।
महादेवाय सोमं तु कल्पयामासुरीश्वराः ॥

துரகம் தேவராஜாய கௌஸ்துபம் கேஶவாய ச ।
மஹாதேவாய ஸோமம் து கல்பயாமாஸுரீஶ்வரா: ॥

धन्वन्तरिर्महातेजा लोकरक्षणतत्परः ।
आयुर्वेदमयो राम तथा साधारणः स्मृतः ॥

தன்வந்தரி மஹாதேஜா லோகரக்ஷணதத்பர: ।
ஆயுர்வேதமயோ ராம ததா ஸாதாரண: ஶ்ம்ருத: ॥ 45

ஈஶ்வரா: - தேவதைகள்
துரகம் - குதிரையை
தேவராஜாய து - தேவேந்தரனுக்கும்,
கௌஸ்துபம் - கௌஸ்துபரத்னத்தை
கேஶவாய ச - கேசவனுக்கும்,
ஸோமம் - சந்த்ரனை
மஹாதேவாய - மஹாதேவனுக்குமாக
கல்பயாமாஸு: - சொந்தமென்று ஏற்பாடு செய்தார்கள்.
ராம - ஸ்ரீராம!
ததா - அப்படியிருக்க
மஹாதேஜா: - மிக்க தேஜஸ்வியாய்
லோகரக்ஷணதத்பர: - உலகத்தின் க்ஷேமத்திலேயே நோக்கமுடையவராய்
ஆயுர்வேதமய: - ஆயுர்வேத ரூபியான
தன்வந்தரி: - தன்வந்தரியோ
ஸாதாரண: - பொதுவானவராய்
ஶ்ம்ருத: - மதிக்கப்பட்டார்.

सुरासुराश्च गन्धर्वाः क्षोभयामासुरम्बुधिम् ॥

ஸுராஸுராஶ்வ கந்தர்வா: க்ஷோபயாமாஸுரம்புதிம் ॥ 46

ஸுராஸுரா: - தேவர்களும் அஸுரர்களும்,
கந்தர்வா: ச - கந்தர்வர்களும்,
அம்புதிம் - கடலை
க்ஷோபயாமாஸு: - (திரும்பவும்) கடைந்தார்கள்.

ततो दीर्घेण कालेन चोत्पन्ना कमलालया ।
अतीव रूपसम्पन्ना प्रथमे वयसि स्थिता ॥

ததோ தீர்கேண காலேன சோத்பந்நா கமலாலயா ।
அதீவ ரூபஸம்பந்நா ப்ரதமே வயஸிஸ்திதா ॥ 47

தத: - அதின்மேல்,
தீர்கேண - வெகு
காலேன - காலமானபின்
அதீவ - மிகவும்
ரூபஸம்பந்நா - அழகு வாய்ந்தவளாய்
ப்ரதமே - இளமை

வயஸி - பருவத்திலேயே
ஸ்திதா - நிலைகொண்ட
கமலாலயா ச - தாமரை மலர் மேல் மங்கையாரும்
உத்பந்நா - தோன்றினாள்.

सर्वाभरणपूर्णाङ्गी सर्वलक्षणलक्षिता ।
मकुटाङ्गदचित्राङ्गी नीलकुञ्चितमूर्धजा ॥

ஸர்வாபரண பூர்ணாங்கி ஸர்வலக்ஷணலக்ஷிதா ।
மகுடாங்கத சித்ராங்கி நீலகுஞ்சித மூர்தஜா ॥ 48

ஸர்வாபரண - ஸகல ஆபரணங்களாலும் நிறைந்த
பூர்ணாங்கி - அவயவங்களுடையவள்;
ஸர்வலக்ஷணலக்ஷிதா- ஸகல சுப லக்ஷணங்களும் சோபிக்கப் பெற்றவள்
மகுடாங்கத சித்ராங்கி- கிரீடம் தோள்வளைகளால் வியப்படையச் செய்யும் அவயவசோபையுடையவள்;
நீலகுஞ்ஜித மூர்தஜா- கறுத்து சுருள்சுருளான தலைமயிருடையவள்;

तप्तहाटकसङ्काशा मुक्ताभरणभूषिता ।
चतुर्भुजा महादेवी पद्महस्ता वरानना ॥

தப்தஹாடகஸம்காஸா முக்தாபரணபூஷிதா ।
சதுர்புஜா மஹாதேவீ பத்மஹஸ்தா வராநநா ॥ 49

மஹாதேவீ - அவ்வுத்க்ருஷ்ட தேவதை;
தப்த ஹாடக ஸம்காஸா- உருக்கின தங்கம் போன்ற மேனியாள்;
முக்தாபரண பூஷிதா - முத்துமாலைகளை அணிந்தவள்;
சதுர்புஜா - நாலு தோள்களையுடையவள்;
பத்மஹஸ்தா - தாமரை மலரேந்தின கையையுடையவள்;
வராநநா - அதிசோபையுள்ள முகமுடையவள்;

सा च देवी तथोत्पन्ना पद्मा श्रीर्लोकपूजिता ।
सा पद्मनाभस्य ययौ वक्षःस्थलं हरेः ॥'

ஸா ச தேவீ ததோத் பன்னா பத்மா ஸ்ரீர்லோக பூஜிதா ।
ஸா பத்ம நாபஸ்ய யயௌ வக்ஷஸ்தலம் ஹரே: ॥ 50

ததா - அப்படி
உத்பந்நா - தோன்றின
ஸாதேவி - அந்த தேவி
லோக பூஜிதா - எல்லோராலும் பூஜிக்கப்பட்ட
பத்மா - தாமரையாளான
ஸ்ரீ: ச - லக்ஷ்மியே;
ஸா - அந்த

பத்மா - தாமரையாள்
பத்மநாபஸ்ய - தாமரை பூத்த உந்தியுடையவரான
ஹரே: - ஸ்ரீஹரியினுடைய
வக்ஷ: ஸ்தலம் - திருமார்பை
யயௌ - அடைந்தாள்.

उदतिष्ठन्नरश्रेष्ठ तथैवामृतमुत्तमम् ।

உததிஷ்டத் நரஸ்ரேஷ்ட ததைவ அம்ருத முத்தமம் ॥ 51

நரஸ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தம!
ததா - அதன்
ஏவ - பின்னாகவே
உத்தமம் - ச்ரேஷ்டமான
அம்ருதம் - அம்ருதம்
உததிஷ்டத் - கிளம்பி வந்தது.

अथ तस्य कृते राम महानासीत् कुलक्षयः ।
अदितेस्तु ततः पुत्रा दितेः पुत्रानसूदयन् ॥

அத தஸ்ய க்ருதே ராம மஹாநாஸீத் குலக்ஷய: ।
அதிதேஸ்து தத: புத்ரா திதே: புத்ராந் அஸூதயந் ॥ 52

அத - அதன்பேரில்
ராம - ஸ்ரீராம!
தஸ்ய - அந்த
க்ருதே - அம்ருதத்திற்காக
மஹாந் - மிகப்பெரிய
குலக்ஷய: - குலநாசம்
ஆஸீத் - உண்டாயிற்று.
தத: து - அதனாலேயே
அதிதே: - அதிதியின்
புத்ரா: - புதல்வர்களான தேவர்களை
திதே: - திதியின்
புத்ராந் - புதல்வர்களான அஸுரர்கள்
அஸூதயந் - கொன்றார்கள்.

एकतोऽभ्यागमन् सर्वे ह्यसुरा राक्षसैः सह ।
युद्धमासीन्महाघोरं वीर त्रैलोक्यमोहनम् ॥

ஏகதோऽப்யாகமந் ஸர்வே ஹி அஸுரா ராக்ஷஸை: ஸஹ ।
யுத்தமாஸீந் மஹாகோரம் வீர த்ரைலோக்ய மோஹநம்॥ 53

வீர - வீரனே!
அஸுரா: - அஸுரர்கள்

ஸர்வே ஹி - எல்லோருமே
ராக்ஷஸை: - ராக்ஷஸர்களுடன்
ஸஹ - கூட
ஏகத: - ஒருபக்கத்தில்
அப்யாகமந் - வந்தெதிர்த்தார்கள்;
மஹாகோரம் - மஹாபயங்கரமானதும்
த்ரைலோக்ய மோஹநம்- மூவுலகங்களை பிரமிக்கச் செய்வதுமான
யுத்தம் ஆஸீத் - சண்டை நடந்தது.

यदा क्षयं गतं सर्वं तदा विष्णुर्महाबलः ।
अमृतं सोऽहरत् तूर्णं मायामास्थाय मोहिनीम् ॥

யதா க்ஷயம் கதம் ஸர்வம் ததா விஷ்ணுர்மஹாபல: ।
அம்ருதம் ஸோऽஹரத்தூர்ணம் மாயாம் ஆஸ்தாய மோஹிநீம் ॥ 54

யதா - எப்பொழுது
ஸர்வம் க்ஷயம் - எல்லாம் நாசத்தை
கதம் - அடைந்ததோ ,
ததா - அப்பொழுது
மஹாபல: - மஹாபலசாலியான
விஷ்ணு: - விஷ்ணுவானவர்
தூர்ணம் - சீக்ரமாக
மோஹிநீம் - மயக்கி விடும்படியான
மாயாம் - ஓர் ஆச்சர்ய ஸ்த்ரீ ரூபத்தை
ஆஸ்தாய - எடுத்துக்கொண்டு
ஸ: அம்ருதம் - அவர் அம்ருதத்தை
அஹரத் - கைப்பற்றிக் கொண்டார்.

ये तदाभिमुखं विष्णुमक्षय्यं पुरुषोत्तमम् ।
संपिष्टास्ते तदा युद्धे विष्णुना प्रभविष्णुना ॥

யே ததா அபிமுகம் விஷ்ணும் அக்ஷய்யம் புருஷோத்தமம் ।
ஸம்பிஷ்டாஸ்தே ததா யுத்தே விஷ்ணுநா ப்ரபவிஷ்ணுநா ॥ 55

ததா - அப்பொழுது
அக்ஷய்யம் - அழிவற்றவரான
புருஷோத்தமம் - (எல்லோரிலுமுயர்ந்த) புருஷோத்தமரான
விஷ்ணும் - விஷ்ணுவை
அபிமுகம் - எதிர்த்துப் போரிடும்
யே - எவர்களோ, (ரீதியில்)
தே - அவர்கள்
ததா - அப்பொழுதே

ப்ரபவிஷ்ணுநா - எக்காரியத்தையும் முடிக்க வல்லவரான
விஷ்ணுநா - விஷ்ணுவினாலேயே
யுத்தே - போரில்
ஸம்பிஷ்டா: - நொறுக்கப்பட்டார்கள்.

अदितेरात्मजा वीरा दितेः पुत्रान्निजघ्निरे ।
तस्मिन् युद्धे महा घोरे दैतेयादित्ययोर्भृशम् ॥

அதிதே: ஆத்மஜா வீரா திதே: புத்ராந் நிஜக்நிரே ।
தஸ்மின் யுத்தே மஹா கோரே தைதேயாதித்யயோ: ப்ருஶம் ॥ 56

தைதேயாதித்யயோ:- திதிபுத்ரர்களுக்கும் அதிதி புத்ரர்களுக்கும் நடந்த
கோரே - பயங்கரமான
தஸ்மின் - அந்த
மஹா யுத்தே - பெரும் போரில்
வீரா: - சூரர்களான
அதிதே: - அதிதியின்
ஆத்மஜா: - புத்ரர்கள்
திதே: - திதியின்
புத்ராந் - புத்ரர்களை
ப்ருஶம் - மிகவும்
நிஜக்நிரே - கொன்றார்கள்.

निहत्य दितिपुत्रांश्च राज्यं प्राप्य पुरंदरः ।
शशास मुदितो लोकान् सर्षिसङ्घान् सचारणान् ॥

நிஹத்ய திதிபுத்ராம்ஶ்ச ராஜ்யம் ப்ராப்ய புரந்தர: ॥
ஶஶாஸ முதிதோ லோகான் ஸர்ஷிஸங்கான் ஸசாரணான் ॥ 57

புரந்தர: - தேவேந்த்ரன்,
திதி புத்ரான் - திதிபுத்ரர்களான அசுரர்களை
நிஹத்ய - நாசம்பண்ணி
ராஜ்யம் து - ராஜ்யத்தையும்
ப்ராப்ய - அடைந்து
முதித: - ஸந்துஷ்டனாய்
ஸர்ஷிஸங்கான் - ரிஷிக்கூட்டங்களுடன் கூடியவையும்
ஸசாரணான் - சாரணர்களுடன் கூடியவையுமான
லோகான் - உலகங்களை
ஶஶாஸ - ஆண்டுவந்தான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
அம்ருதோத்பத்தி: நாம பஞ்சசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க:॥

ஷட்சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 46

हतेषु तेषु पुत्रेषु दितिः परमदुःखिता ।
मारीचं काश्यपं राम भर्तारमिदमब्रवीत् ॥

ஹதேஷு தேஷு புத்ரேஷு திதி: பரமதுக்கிதா ।
மாரீசம் காஶ்யபம் ராம பர்தாரம் இதம் அப்ரவீத் ॥ 1

ராம	- ஸ்ரீராம!
திதி:	- திதிதேவியானவள்
தேஷு	- அந்த
புத்ரேஷு	- (தன்) புதல்வர்கள்
ஹதேஷு	- கொல்லப்பட்டவளவில்
பரமதுக்கிதா	- வெகு க்லேசமடைந்தவளாய்
பர்தாரம்	- கணவரான
மாரீசம்	- மரீசிபுத்ரரான
காஶ்யபம்	- காச்யபரைப் பார்த்து
இதம்	- இவ்வாறு
அப்ரவீத்	- சொன்னாள்.

हतपुत्रास्मि भगवंस्तव पुत्रैर्महाबलैः ।
शक्रहन्तारमिच्छामि पुत्रं दीर्घतपोऽर्जितम् ॥

ஹதபுத்ரா஽ஸ்மி பகவந் தவ புத்ரைர் மஹா பலை: ।
ஶக்ரஹந்தாரம் இச்சாமி புத்ரம் தீர்கதபோ஽ர்ஜிதம் ॥ 2

பகவன்	- பகவானே!
மஹாபலை:	- அதிபலசாலிகளான
தவ	- தேவரீருடைய
புத்ரை:	- புத்ரர்களாலேயே
ஹத புத்ரா	- புதல்வர்கள் மாண்டவர்களாக
அஸ்மி	- ஆயிருக்கிறேன்.
தீர்கதபோ஽ர்ஜிதம்	- நெடுந்தவத்தாலே கிடைப்பவனான
ஶக்ர ஹந்தாரம்	- இந்த்ரனைக்கொல்லத்தகும்
புத்ரம்	- ஓர் புத்ரனை
இச்சாமி	- பெற ஆசைப்படுகிறேன்.

साऽहं तपश्चरिष्यामि गर्भं मे दातुमर्हसि ।
बलवन्तं महेष्वासं स्थितिज्ञं समदर्शिनम् ॥
ईदृशं शक्रहन्तारं त्वमनुज्ञातुमर्हसि ॥

ஸா஽ஹம் தப: சரிஷ்யாமி கர்பம் மேதாதுமர்ஹஸி ।
பலவந்தம் மஹேஷ்வாஸம் ஸ்திதிக்ஞம் ஸமதர்ஶினம் ॥
ஈத்ருஶம் ஶக்ர ஹந்தாரம் த்வமனுக்ஞாதுமர்ஹஸி ॥ 3

ஸா அஹம்	- அப்படி ஆசையுடைய நான்
தப:	- தவம்.
சரிஷ்யாமி	- புரிகிறேன்;
மே	- எனக்கு
கர்பம்	- கர்ப்பத்தை
தாதும் அர்ஹஸி	- அளிக்கக் கடவீர்.
பலவந்தம்	- வலிமையுடையவனாய்
மஹேஷ்வாஸம்	- மஹாவில்லாளியாய்
ஸ்திதிக்ஞம்	- நிலையுணர்வுடையவனாய்,
ஸமதர்ஶினம்	- சரியான பராமர்சமுடையவனான
ஈத்ருஶம்	- இப்பேர்ப்பட்ட
ஶக்ர ஹந்தாரம்	- இந்த்ரனைக் கொல்லுபவனை
த்வம்	- தேவரீர்
அனுக்ஞாதும்	- அனுக்ரஹித்தருள
அர்ஹஸி	- கடவீர்.

तस्यास्तद्वचनं श्रुत्वा मारीचः काश्यपस्तदा ।
प्रत्युवाच महातेजा दितिं परमदुःखिताम् ॥

தஸ்யாஸ்தத்வசனம் ஶ்ருத்வா மாரீச: காஶ்யப: ததா ।
ப்ரத்யுவாச மஹாதேஜா திதிம் பரமதுக்கிதாம் ॥ 4

ததா	- அப்பொழுது
மஹாதேஜா:	- மஹாதேஜஸ்ஸுடைய
மாரீச:	- மரீசிபுத்ரரான
காஶ்யப:	- காச்யபர்
தஸ்யா:	- அவளுடைய
தத்	- அந்த
வசனம்	- வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா	- கேட்டு,
பரமதுக்கிதாம்	- மிக சோகமுற்றவளான
திதிம்	- திதியைப் பார்த்து
ப்ரத்யுவாச	- மறுமொழி சொன்னார்.

एवं भवतु भद्रं ते शुचिर्भव तपोधने ।
जनयिष्यसि पुत्रं त्वं शक्रहन्तारमाहवे ॥

ஏவம் பவது பத்ரம் தே ஶுசிர்பவ தபோதநே ।
ஜநயிஷ்யஸி புத்ரம் த்வம் ஶக்ரஹந்தாரமாஹவே ॥ 5

தபோதநே - தபஸ்ஸையே செல்வமாகக் கொண்டவளே!
ஏவம் - இப்படியே
பவது - ஆகட்டும்;
தே - உனக்கு
பத்ரம் - க்ஷேமமுண்டாகும்.
த்வம் - நீ
ஆஹவே - யுத்தத்தில்
ஶக்ர ஹந்தாரம் - இந்த்ரனைக் கொல்லக் கூடினவனான
புத்ரம் - பிள்ளையை
ஜநயிஷ்யஸி - பெறுவாய்.
ஶுசி: - சுசியாய்
பவ - நட.

पूर्णे वर्षसहस्रे तु शुचिर्यदि भविष्यसि ।
पुत्रं त्रैलोक्यभर्तारं मत्तस्त्वं जनयिष्यसि ॥

பூர்ணே வர்ஷஸஹஸ்ரே து ஶுசிர்யதி பவிஷ்யஸி ।
புத்ரம் த்ரைலோக்யபர்தாரம் மத்தஸ்த்வம் ஜநயிஷ்யஸி ॥ 6

வர்ஷ ஸஹஸ்ரே - ஆயிரம் வர்ஷம்
பூர்ணே - முடிவடையும் வரையில்
ஶுசி: து - தோஷமற்றவளாகவே
பவிஷ்யஸி யதி - இருந்தால்
த்வம் - நீ
மத்த: - என்னிடம்
த்ரைலோக்ய பர்தாரம் - மூவுலகையும் நிர்வஹிக்கும்
புத்ரம் - பிள்ளையை
ஜநயிஷ்யஸி - பெறுவாய்.

एवमुक्त्वा महातेजाः पाणिना स ममार्ज ताम् ।
समालभ्य ततः स्वस्तीत्युक्त्वा स तपसे ययौ ॥

ஏவமுக்த்வா மஹாதேஜா: பாணினா ஸ மமார்ஜ தாம் ।
ஸமாலப்ய தத: ஸ்வஸ்தீதி உக்த்வா ஸ தபஸே யயௌ ॥ 7

ஸ: - அந்த
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வி
ஏவம் - இவ்விதம்
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
தாம் - அவளை
பாணினா - தம் கையினால்
மமார்ஜ - தடவிக் கொடுத்தார்.

தாம் - அவளை
ஆலப்ய - (அவ்விதம்) ஸ்பர்சித்துவிட்டு
தத: - அதன்பேரில்
ஸ்வஸ்தி - 'க்ஷேமமுண்டாகுக'
இதி - என்று
உக்த்வா ஸ: - சொல்லிவிட்டு அவர்
தபஸே - தபஸ் செய்வதற்காக
யயௌ - சென்றுவிட்டார்.

गते तस्मिन्नरश्रेष्ठ दितिः परमहर्षिता ।
कुशप्लवं समासाद्य तपस्तेपे सुदारुणम् ॥

கதே தஸ்மின்நரஶ்ரேஷ்ட திதி: பரமஹர்ஷிதா ।
குஶப்லவம் ஸமாஸாத்ய தப: தேபே ஸுதாருணம் ॥ 8

நரஶ்ரேஷ்ட - மானிடர்களில் முதல்வனே!
தஸ்மின் - அவர்
கதே - வெளியேறின பின்
திதி - திதிதேவி
பரமஹர்ஷிதா - பரம ஸந்தோஷமடைந்து
குஶப்லவம் - குசப்லவனத்திற்கு
ஆஸாத்ய - வந்துசேர்ந்து
ஸுதாருணம் - மிகவும் கடுமையுள்ள
தப: - தபஸ்ஸை
தேபே - செய்தாள்.

तपस्तस्या हि कुर्वत्याः परिचर्यां चकार ह ।
सहस्राक्षो नरश्रेष्ठ परया गुणसंपदा ॥

தப: தஸ்யாம் ஹி குர்வத்யாம் பரிசர்யாம் சகார ஹ ।
ஸஹஸ்ராக்ஷோ நரஶ்ரேஷ்ட பரயா குணஸம்பதா ॥ 9

நரஶ்ரேஷ்ட - ஹே புருஷோத்தம!
தஸ்யாம் - அவள்
தப: - தபஸ்ஸை
குர்வத்யாம் ஹி - புரிந்து கொண்டிருக்கும் பொழுதே
ஸஹஸ்ராக்ஷ: - ஆயிரக்கண்ணனான இந்த்ரன்
பரயா - அத்யந்தம்
குணஸம்பதா - வணக்கம் முதலிய நற்குண விசேஷங்களுடன்
பரிசர்யாம் - (அவளுக்கு) பணிவிடை
சகாரஹ - செய்துகொண்டு வந்தானன்றோ!

अग्निं कुशान् काष्ठमपः फलं मूलं तथैव च ।
न्यवेदयत् सहस्राक्षो यच्चान्यदपि काङ्क्षितम् ॥

அக்நிம் குஶான் காஷ்டமப: பலம் மூலம் ததைவ ச ।
ந்யவேதயத் ஸஹஸ்ராக்ஷோ யச்சாந்யதபி காங்க்ஷிதம் ॥ 10

ஸஹஸ்ராக்ஷ: - தேவேந்த்ரன்
அக்நிம் - அக்னியையும்,
குஶான் - தர்ப்பைகளையும்,
காஷ்டம் - விறகையும்,
அப: - ஜலத்தையும்,
பலம் ச - பழத்தையும்,
ததா ஏவ - அப்படியே
மூலம் ச - கிழங்கையும்
அந்யத் - வேறு
காங்க்ஷிதம் - கோரப்பட்டது
யத் - எதுவோ
அபி - அதையும்
ந்யவேதயத் - கொண்டுவந்து ஸமர்ப்பித்தான்.

गात्रसंवाहनैश्चैव श्रमापनयनैस्तथा ।
शक्रः सर्वेषु कालेषु दितिं परिचचार ह ॥

காத்ரஸம்வாஹநை: சைவ ஶ்ரமாபநயனை: ததா ।
ஶக்ர: ஸர்வேஷு காலேஷு திதிம் பரிசசார ஹ ॥ 11

ச ஏவ - இதற்குமேலும்
ஶக்ர: - இந்த்ரன்
காத்ர ஸம்வாஹநை:- உடம்பு பிடித்துவிடும் கார்யங்களினாலும்
ஶ்ரமாபநயனை: ததா- களைப்பைத்தீர்த்துவைக்கும் உபசாரங்களாலும்
திதிம் - திதிதேவிக்கு
ஸர்வேஷு - ஸர்வ
காலேஷு - காலங்களிலேயும்
பரிசசார - ஊழியஞ் செய்து வந்தான்
ஹ - காண்!

पूर्णे वर्षसहस्रे तु दशोने रघुनन्दन ।
दितिः परमसंप्रीता सहस्राक्षमथाब्रवीत् ॥

பூர்ணே வர்ஷஸஹஸ்ரே து தஶோநே ரகுநந்தந ।
திதி: பரமஸம்ப்ரீதா ஸஹஸ்ராக்ஷம் அதாப்ரவீத் ॥ 12

ரகுநந்தந - ஸ்ரீரகுநந்தன!
தஶோநே - பத்து வர்ஷங்கள் குறைவாக
வர்ஷஸஹஸ்ரே து - ஒரு ஆயிர வர்ஷமானபின்
திதி: து - திதிதேவியும்
பரமஸம்ப்ரீதா - பரம ஸந்தோஷமுடையவளாய்
ஸஹஸ்ராக்ஷம் - இந்த்ரனை நோக்கி
அத - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - மொழிந்தாள்.

याचितेन सुरश्रेष्ठ पित्रा तव महात्मना ।
वरो वर्षसहस्रान्ते मम दत्तः सुतं प्रति ॥

யாசிதேன ஸுரஶ்ரேஷ்ட பித்ராதவ மஹாத்மனா ।
வரோ வர்ஷஸஹஸ்ராந்தே மம தத்த: ஸுதம் ப்ரதி ॥ 13

ஸுரஶ்ரேஷ்ட - தேவராஜனே!
ஸுதம் ப்ரதி - ஒரு பிள்ளையை உத்தேசித்து
யாசிதேந - (என்னால்) ப்ரார்த்திக்கப்பட்ட
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
தவபித்ரா - உன் தந்தையால்
வர்ஷஸஹஸ்ராந்தே - ஆயிர வருஷங்களின் முடிவில்
வர: - ப்ரார்த்தனையின் நிறைவேற்றமாக
மம - எனக்கு
தத்த: - அருளப்பட்டது.

तपश्चरन्त्या वर्षाणि दश वीर्यवतां वर ॥
अवशिष्टानि भद्रं ते भ्रातरं द्रक्ष्यसे ततः ॥

தப: சரந்த்யா: வர்ஷாணி தஶ வீர்யவதாம் வர ।
அவஶிஷ்டாநி பத்ரம் தே ப்ராதரம் த்ரக்ஷ்யஸே தத: ॥ 14

வீர்யவதாம் - வீர்யமுடையவர்களுள்
வர - உத்தமனே!
தே - உனக்கு
பத்ரம் - மங்களமுண்டாகுக.
அவஶிஷ்டாநி - குறைவாயிருக்கும்
தஶ - இன்னும் பத்து
வர்ஷாணி - வர்ஷங்கள்
தப: - (நான்) தபஸ்
சரந்த்யா: - புரிந்து கொண்டிருக்கவே
தத: - அதற்குமேல்
ப்ராதரம் - தம்பியை
த்ரக்ஷ்யஸே - பார்ப்பாய்.

तमहं त्वत्कृते पुत्रं समाधास्ये जयोत्सुकम् ।
त्रैलोक्यविजयं पुत्र सह भोक्ष्यसि विज्वरः ॥

தமஹம் த்வத்க்ருதே புத்ரம் ஸமாதாஸ்யே ஜயோத்ஸுகம் ।
த்ரைலோக்யவிஜயம் புத்ர ஸஹ போக்ஷ்யஸி விஜ்வர: ॥ 15

ஜயோத்ஸுகம் - ஜயிப்பதிலேயே நோக்குடைய
தம் புத்ரம் - அப்புதல்வனை
த்வத் க்ருதே - உன்பொருட்டே
அஹம் - நான்
ஸமாதாஸ்யே - அர்ப்பணம் செய்து விடுகிறேன்.
த்ரைலோக்ய விஜயம் - மூவுலகையும் ஜயிக்கும்
புத்ரம் - அப்பிள்ளையை
விஜ்வர: - கவலையின்றி
ஸஹ - கூடி
போக்ஷ்யஸி - அனுபவிப்பாய்.

एवमुक्त्वा दितिः शक्रं प्राप्ते मध्यं दिवाकरे ।
निद्रयापहृता देवी पादौ कृत्वाऽथशीर्षतः ॥

ஏவமுக்த்வா திதி: ஶக்ரம் ப்ராப்தே மத்யம் திவாகரே ।
நித்ரயா அபஹ்ருதா தேவீ பாதௌ க்ருத்வாऽத ஶீர்ஷத: ॥ 16

ஏவம் - இவ்விதமாக
திதி: தேவீ - திதிதேவீ
ஶக்ரம் - இந்த்ரனைப் பார்த்து
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
திவாகரே - சூர்யன்
மத்யம் - ஆகாச மத்தியில்
ப்ராப்தே அத - வந்ததுமே
நித்ரயா - தூக்கத்தால்
பாதௌ - தன் இரு காலடிகளையும்
ஶீர்ஷத: - தலையில் படும்படி
க்ருத்வா - வைத்துக்கொண்டு
அபஹ்ருதா - நினைவிழந்தாள்.

दृष्ट्वा तामशुचिं शक्रः पादयोः कृतमूर्धजाम् ।
शिरःस्थाने कृतौ पादौ जहास च मुमोद च ॥

த்ருஷ்ட்வா தாம் அஶுசிம் ஶக்ர: பாதயோ: க்ருதமூர்தஜாம் ।
ஶிர: ஸ்தாநே க்ருதௌ பாதௌ ஜஹாஸ ச முமோத ச ॥ 17

ஶிர:ஸ்தாநே - தலையின்மீது
பாதௌ - காலடிகள்
க்ருதௌ - வைக்கப்பட்டிருப்பதையும்,
பாதயோ: - கால்களில்
க்ருதமூர்தஜாம் - தலைமயிர்ப் பட்டுக் கொண்டிருப்பதையும்
அஶுசிம் - அசுசியாயிருக்கும்
தாம் ச - அவளையும்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஶக்ர: - தேவேந்த்ரன்
ஜஹாஸ - பரிஹஸித்தான்;
முமோத ச - களிப்புமடைந்தான்.

तस्याः शरीरविवरं प्रविवेश पुरंदरः ।
गर्भं च सप्तधा राम बिभेद परमात्मवान् ॥

தஸ்யா: ஶரீர விவரம் ப்ரவிவேஶ புரந்தர: ।
கர்பம் ச ஸப்ததா ராம பிபேத பரமாத்மவான் ॥ 18

ராம - ஸ்ரீராம!
பரமாத்மவான் - மிக ஊக்கமுடையவனான
புரந்தர: - இந்த்ரன்
தஸ்யா: - அவளுடைய
ஶரீர விவரம் - உடம்பின் உள்புறத்தில்
ப்ரவிவேஶ - நுழைந்தான்
கர்பம் ச - கர்ப்பத்தையும்
ஸப்ததா - ஏழு துண்டாக
சிச்சேத - சேதித்து விட்டான்.

भिद्यमानस्ततो गर्भो वज्रेण शतपर्वणा ।
रुरोद सुस्वरं राम ततो दितिरबुध्यत ॥

பித்யமானஸ்ததோ கர்போ வஜ்ரேண ஶதபர்வணா ।
ருரோத ஸுஸ்வரம் ராம ததோ திதிரபுத்யத ॥ 19

ராம - ஸ்ரீராம!
ஶத பர்வணா - நூறு கூறுகளுடைய
வஜ்ரேண - வஜ்ராயுதத்தால்
பித்யமான: - பிளக்கப்பட்ட
தத: - உடனே
கர்ப: - கர்ப்பசிசுவானது
ஸுஸ்வரம் - நல்ல குரலுடன்
ருரோத - அழுதது;

தத: - அதன்பேரில்
திதி: - திதிதேவியும்
அபுத்யத - விழித்துக் கொண்டாள்.

मा रुदो मा रुदश्चेति गर्भं शक्रोऽभ्यभाषत ।
बिभेद च महातेजा रुदन्तमपि वासवः ॥

மா ருதோ மா ருதஶ்சேதி கர்பம் ஶக்ரோऽப்யபாஷத ।
பிபேத ச மஹாதேஜா ருதந்தமபி வாஸவ: ॥ 20

ஶக்ர: - இந்த்ரன்
மா ருத: - 'அழாதே
மா ருத: - அழாதே'
இதி ச - என்று
கர்பம் - கர்ப்பசிசுவைப் பார்த்து
அப்ய பாஷத - சொன்னான்.
ச - அதன்றியும்
மஹாதேஜா: - மிக்க வலிய நெஞ்சனான
வாஸவ: - அவ்விந்திரன்
ருதந்தம் அபி - அழுது கொண்டிருக்கும் அதையும்
பிபேத - பிளந்தான்.

न हन्तव्यो न हन्तव्य इत्येवं दितिरब्रवीत् ।
निष्पपात ततः शक्रो मातुर्वचनगौरवात् ॥

ந ஹந்தவ்யோ ந ஹந்தவ்ய இத்யேவம் திதிரப்ரவீத் ।
நிஷ்பபாத தத: ஶக்ரோ மாதுர்வசநகௌரவாத் ॥ 21

திதி: - திதிதேவி
ஹந்தவ்யோ ந - 'கொல்லப்பட வேண்டாம்,
ஹந்தவ்ய: ந இதி - கொல்லப்பட வேண்டாம் என்று
ஏவம் - இப்படி
அப்ரவீத் - சொன்னாள்.
தத: - உடனே
ஶக்ர: - இந்த்ரன்
மாது: - தாயின்
வசந கௌரவாத் - சொல்லின் மீதுள்ள மரியாதையாலே
நிஷ்ப பாத - வெளியில் குதித்து விட்டான்.

प्राञ्जलिर्वज्रसहितो दितिं शक्रोऽभ्यभाषत ।
अशुचिर्देवि सुप्तासि पादयोः कृतमूर्धजा ॥

ப்ராஞ்ஜலிர் வஜ்ரஸஹிதோ திதிம் ஶக்ரோऽப்யபாஷத ।
அஶுசிர் தேவி ஸுப்தாஸி பாதயோ: க்ருதமூர்தஜா ॥ 22

ஶக்ர: - இந்த்ரன்
வஜ்ரஸஹித: - வஜ்ராயுதத்துடன் கூடினவனாய்,
ப்ராஞ்ஜலி: - கைகூப்பிக்கொண்டு,
திதிம் - திதிதேவியைப் பார்த்து
அப்ய பாஷத - (இவ்வாறு) விண்ணப்பஞ் செய்தான்.
தேவி - 'அம்மா!
பாதயோ: - பாதங்களின்மீது
க்ருத மூர்தஜா - தலைமயிர் படும்படியாய் வைத்துக்கொண்டு
அஶுசி: - (அதனால்) சுத்தியற்றவளாய்
ஸுப்தா அஸி - தூங்கினீர்.

तदन्तरमहं लब्ध्वा शक्रहन्तारमाहवे ।
अभिदं सप्तधा देवि तन्मे त्वं क्षन्तुमर्हसि ॥

ததந்தரமஹம் லப்த்வா ஶக்ரஹந்தார மாஹவே ॥
அபிதம் ஸப்ததா தேவி தன்மே த்வம் க்ஷந்துமர்ஹஸி ॥ 23

ததந்தரம் - 'அத்தவறுதலை
அஹம் - நான்
லப்த்வா - வ்யாஜமாய்ப் பிடித்துக்கொண்டு,
தேவி - தேவியே!
ஆஹவே - போரில்
ஶக்ர ஹந்தாரம் - இந்த்ரனைக் கொல்லவென்றிருக்கிறவனை
ஸப்ததா - ஏழுதுண்டமாக
அபிதம் - பின்னஞ் செய்துவிட்டேன்.
மே - என்
தத் - அக்கார்யத்தை
த்வம் - தேவரீர்
க்ஷந்தும் - பொறுத்துக்கொள்ள
அர்ஹஸி - கடவீர்.'

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
திதிர்கர்பபேதோ நாம ஷட்சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஸப்த சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 47

सप्तधा तु कृते गर्भे दितिः परमदुःखिता ।
सहस्राक्षं दुराधर्षं वाक्यं सानुनयाब्रवीत् ॥

ஸப்ததா து க்ருதே கர்பே திதி: பரமதுக்கிதா ।
ஸஹஸ்ராக்ஷம் துராதர்ஷம் வாக்யம் ஸாநுநயாப்ரவீத் ॥ 1

கர்பே - 'கர்ப்பசிசு
ஸப்ததா - ஏழுதுண்டாக
க்ருதே து - செய்யப்பட்டதுமே
திதி: - திதிதேவி
பரமதுக்கிதா - மிகவும் மனம் நொந்துபோய்
துராதர்ஷம் - எளிதில் எதிர்க்கப்பட முடியாதவனான
ஸஹஸ்ராக்ஷம் - இந்த்ரனைப் பார்த்து
ஸாநுநயா - மனத்தணிவுடையவளாய்
வாக்யம் - ஒரு வார்த்தை
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னாள்.

ममापराधाद्गर्भोऽयं सप्तधा शकलीकृतः ।
नापराधोऽस्ति देवेश तवात्र बलसूदन ॥

மமாபராதாத் கர்போऽயம் ஸப்ததா ஶகலீக்ருத: ।
நாபராதோऽஸ்தி தேவேஶ தவாத்ர பலஸூதந ॥ 2

பலஸூதந - 'பலனென்ற அஸுரனைக் கொன்ற
தேவேஶ - தேவராஜனே!
அயம் - இந்த
கர்ப: - கர்ப்பம்
மம - என்னுடைய
அபராதாத் - குற்றத்தாலே
ஸப்ததா - ஏழு துண்டமாய்
விகலீக்ருத: - பயனற்றதாய் விட்டது;
அத்ர - இந்த விஷயத்தில்
தவ - உன்னிடம்
அபராத: - குற்றமொன்றும்
ந அஸ்தி - இல்லை.

प्रियं त्वत्कृतमिच्छामि मम गर्भविपर्यये ।
मरुतां सप्त सप्तानां स्थानपाला भवन्त्विमे ॥

ப்ரியம் த்வத்க்ருதமிச்சாமி மம கர்பவிபர்யயே ।
மருதாம் ஸப்த ஸப்தானாம் ஸ்தாநபாலா பவந்த்விமே ॥ 3

மம - 'என்
கர்ப விபர்யயே - கர்ப்பத்திற்கு உண்டான இந்தக் கெடுதியிலுமே,
ப்ரியம் - ஒரு நன்மை
த்வத் க்ருதம் - உன்னால் செய்யப்படுவதை
இச்சாமி - வேண்டுகிறேன்.
இமே - இவைகள் (இக்கர்ப்பத் துண்டுகள்)
ஸப்த - எழுவர்களும்
ஸப்தானாம் - ஏழு
மருதாம் - மருத்துக்களுடைய
ஸ்தாநபாலா: - பதவிபாலகதேவதைகளாய்
பவந்து - ஆகட்டும்.

वातस्कन्धा इमे सप्त चरन्तु दिवि पुत्रक ।
मारुता इति विख्याता दिव्यरूपा ममात्मजाः ॥

வாதஸ்கந்தா இமே ஸப்த சரந்து திவி புத்ரக ।
மாருதா இதி விக்யாதா திவ்யரூபா மமாத்மஜா: ॥ 4

மம - 'என்
ஆத்மஜா: - சரீரத்திலிருந்துண்டான
இமே - இந்த
புத்ரகா: - பிள்ளைகள்
வாதஸ்கந்தா - வாயுக்களுக்கு அதிஷ்டானங்களாய்
ஸப்த - ஸப்த
மாருதா: - மருத்துக்கள்
இதி - என்று
விக்யாதா: - பிரஸித்தியடைந்தவர்களாய்
திவ்யரூபா: - தேவதாரூபிகளாய்
திவி - தேவலோகத்தில்
சரந்து - சஞ்சரிக்கட்டும்.

ब्रह्मलोकं चरत्वेक इन्द्रलोकं तथापरः ।
दिव्यवायुरिति ख्यातस्तृतीयोऽपि महायशाः ॥

ப்ரஹ்மலோகம் சரத்வேக இந்த்ரலோகம் ததா அபர: ।
திவ்ய வாயுரிதி க்யாத: த்ருதீயோऽபி மஹாயஶா: ॥ 5

ஏக: - 'ஒருவன்
ப்ரஹ்மலோகம் - ப்ரஹ்மலோகத்தில்
சரது - சஞ்சரிக்கட்டும்

அபர: - மற்றொருவன்
இந்த்ர லோகம் - இந்த்ரலோகத்தில்
ததா - அப்படியே சஞ்சரிக்கட்டும்.
த்ருதீய: - மூன்றாமவன்
தி வி - ஸ்வர்க்கத்தில்
வாயு: இதி - 'வாயு' என்ற
க்யாத: - பெயருடன்
மஹாயஶா: - பெரும் புகழுடன்
அபி - அப்படியே சஞ்சரிக்கட்டும்.

चत्वारस्तु सुरश्रेष्ठ दिशो वै तव शासनात् ।
संचरिष्यन्ति भद्रं ते देवभूता ममात्मजाः ॥
त्वत्कृतेनैव नाम्ना च मारुता इति विश्रुताः ॥

சத்வாரஸ்து ஸுரஶ்ரேஷ்ட திஶோ வை தவ ஶாஸநாத் ।
ஸஞ்சரிஷ்யந்தி பத்ரம் தே தேவபூதா மமாத்மஜா: ।
த்வத்க்ருதேநைவ நாம்நா ச மாருதா இதி விஶ்ருதா: ॥ 6

ஸுரஶ்ரேஷ்ட - 'தேவர்களில் உத்தமனே!
பத்ரம் தே - உனக்கு மங்களம் உண்டாகுக.
சத்வார: து - மீதி நால்வர்களான
மம - என்
ஆத்மஜா: - புதல்வர்கள்,
தவ - உன்
ஶாஸநாத் - ஆக்ஞையால்,
தேவபூதா - தேவதாசரீரிகளாய்
த்வத் க்ருதேந - உன்னாலிடப்பட்ட
நாம்நா - பெயரைக்கொண்டே
மாருதா: - மருத்துக்கள்
இதி - என்று
விஶ்ருதா: ச - புகழப்பட்டவர்களாகவும்
தி ஶ: - திக்குகளிலெல்லாம்
ஸஞ்சரிஷ்யந்திவை - சஞ்சரித்துக்கொண்டே இருப்பார்களாக.

तस्यास्तद्वचनं श्रुत्वा सहस्राक्षः पुरंदरः ।
उवाच प्राञ्जलिर्वाक्यं दितिं बलनिषूदनः ॥

தஸ்யா: தத்வசனம் ஶ்ருத்வா ஸஹஸ்ராக்ஷ: புரந்தர: ।
உவாச ப்ராஞ்ஜலிர்வாக்யம் திதிம் பல நிஷூதந: ॥ 7

தஸ்யா: - அவளுடைய
தத் வசனம் - அந்த வார்த்தையை

ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஸஹஸ்ராக்ஷ: - ஆயிரக்கண்ணனாய்
பல நிஷூதந: - பலாஸுரனைக் கொன்றவனான
புரந்தர: - இந்த்ரன்,
திதிம் - திதியைப் பார்த்து
ப்ராஞ்ஜலி: - கைகூப்பிக்கொண்டு
வாக்யம் - (இவ்வாறு) மறுமொழியை
உவாச - சொன்னார்.

सर्वमेतद्यथोक्तं ते भविष्यति न संशयः ।
विचरिष्यन्ति भद्रं ते देवभूतास्तवात्मजाः ॥

ஸர்வமேதத் யதோக்தம் தே பவிஷ்யதி ந ஸம்ஶய: ।
விசரிஷ்யந்தி பத்ரம் தே தேவபூதாஸ்தவாத்மஜா: ॥ 8

தே - 'தேவரீருக்கு
பத்ரம் - சுபமே
ஏதத் ஸர்வம் - இதெல்லாம்
தே - உம்மால்
யதா உக்தம் - சொல்லப்பட்டபடியே
பவிஷ்யதி - நடக்கும்;
ஸம்ஶய: - ஸந்தேஹம்
ந - இல்லை.
தவ - உம்முடைய
ஆத்மஜா: - பிள்ளைகள்
தேவபூதா: - தேவதாரூபிகளாய்
விசரிஷ்யந்தி - சஞ்சரிப்பார்கள்.

एवं तौ निश्चयं कृत्वा मातापुत्रौ तपोवने ।
जग्मतुस्त्रिदिवं राम कृतार्थाविति नः श्रुतम् ॥

ஏவம் தௌ நிஶ்சயம் க்ருத்வா மாதாபுத்ரௌ தபோவநே ।
ஜக்மது: த்ரிதிவம் ராம க்ருதார்தாவிதி ந: ஶ்ருதம் ॥ 9

ராம - ஸ்ரீராம!
ஏவம் - இவ்விதமாய்
மாதா புத்ரௌ - தாயும் பிள்ளையுமான
தௌ - அவ்விருவரும்
தபோவநே - அத்தபோவனத்தில்
நிஶ்சயம் - முடிவு
க்ருத்வா - செய்துகொண்டு
க்ருதார்தவ் - தன்யர்களாய்

த்ரிதிவம்	-	ஸ்வர்க்கலோகத்திற்கு
ஜக்மது:	-	போய்ச்சேர்ந்தார்கள்;
இதி	-	என்று
ந: ஶ்ருதம்	-	நமக்கு கேள்வி.

एष देशः स काकुत्स्थ महेन्द्राध्युषितः पुरा ।
दितिं यत्र तपःसिद्धामेवं परिचचार सः ॥

ஏஷ தேஶ: ஸ காகுத்ஸ்த மஹேந்த்ராத்யுஷித: புரா ।
திதிம் யத்ர தப:ஸித்தாம் ஏவம் பரிசசார ஸ: ॥ 10

காகுத்ஸ்த	-	காகுஸ்தனே!
ஏவம்	-	இவ்விதமாக
ஸ:	-	அவ்விந்திரன்
தப: ஸித்தாம்	-	தபஸ்ஸில் ஊன்றியிருந்த
திதிம்	-	திதிதேவிக்கு
யத்ர	-	எவ்விடத்தில்
புரா	-	முன்னால்
பரிசசார	-	பணிவிடை செய்துவந்தானோ,
ஸ:	-	அந்த
மஹேந்த்ராத்யுஷித:	-	மஹேந்த்ரன் வாஸஞ் செய்துவந்த
தேஶ: ஏஷ:	-	இடம் இதோ.

इक्ष्वाकोस्तु नरव्याघ्र पुत्रः परमधार्मिकः ।
अलम्बुसायामुत्पन्नो विशाल इति विश्रुतः ॥

இக்ஷ்வாகோஸ் து நரவ்யாக்ர புத்ர: பரமதார்மிக: ।
அலம்புஸாயா முத்பந்நோ விஶால இதி விஶ்ருத: ॥ 11

நர வ்யாக்ர	-	புருஷச்ரேஷ்ட!
து	-	இதைத்தவிர
இக்ஷ்வாகோ:	-	இக்ஷ்வாகுவின்
புத்ர:	-	புதல்வனாய்,
பரமதார்மிக:	-	மிகவும் தர்மசீலனாய்,
அலம்புஸாயாம்	-	அலம்புஸை நகரில்
உத்பந்ந:	-	பிறந்தவனாய்,
விஶால:	-	விசாலன்
இதி	-	என்று
விஶ்ருத:	-	பெயர் பெற்றவனுண்டு.

तेन चासीदिह स्थाने विशालेति पुरी कृता ।
विशालस्य सुतो राम हेमचन्द्रो महाबलः ॥

தேந சாஸீத் இஹ ஸ்தாநே விஶாலேதி புரீ க்ருதா ।
விஶாலஸ்ய ஸுதோ ராம ஹேமசந்த்ரோ மஹாபல: ॥ 12

தேந	-	அவனாலே
இஹ	-	இந்த
ஸ்தாநே ச	-	இடத்திலேயே
விஶாலா	-	விசாலை
இதி புரீம்	-	என்ற நகரம்
க்ருதா ஆஸீத்	-	கட்டப்பட்டது.
ராம	-	ஸ்ரீராம!
விஶாலஸ்ய	-	விசாலனுக்கு
மஹாபல:	-	மிகவும் பலவானான
ஹேமசந்த்ர:	-	ஹேமசந்த்ரனென்ற
ஸுத:	-	புத்ரன்.

सुचन्द्र इति विख्यातो हेमचन्द्रादनन्तरः ।
सुचन्द्रतनयो राम धूम्राश्व इति विश्रुतः ॥

ஸுசந்த்ர இதி விக்யாதோ ஹேமசந்த்ராத் அநந்தர: ।
ஸுசந்த்ர தநயோ ராம தூம்ராஶ்வ இதி விஶ்ருத: ॥ 13

ஸுசந்த்ர:	-	ஸுசந்த்ரன்
இதி	-	என்று
விக்யாத:	-	ப்ரஸித்தியுடையவன்;
ஹேமசந்த்ராத்	-	ஹேமசந்த்ரனுக்கு
அநந்தர:	-	பின்வந்தவன்.
ராம	-	ஸ்ரீராம!
ஸுசந்த்ர தநய:	-	ஸுசந்த்ரனின் புத்ரர்
தூம்ராஶ்வ:	-	தூம்ராச்வன்
இதி	-	என்று
விஶ்ருத:	-	ப்ரஸித்தி பெற்றவன்.

धूम्राश्वतनयश्चापि सृञ्जयः समपद्यत ।
सृञ्जयस्य सुतः श्रीमान् सहदेवः प्रतापवान् ॥

தூம்ராஶ்வ தநயஶ்சாபி ஸ்ருஞ்ஜய: ஸமபத்யத ।
ஸ்ருஞ்ஜயஸ்ய ஸுத: ஸ்ரீமான் ஸஹதேவ: ப்ரதாபவான் ॥ 14

அபி ச	-	அதன்மேல்,
தூம்ராஶ்வதநய:	-	தூம்ராச்வனுக்கு புத்ரன்
ஸ்ருஞ்ஜய:	-	ஸ்ருஞ்ஜயன்
ஸமபத்யத	-	உண்டானான்.
ஸருஞ்ஜயஸ்ய	-	ஸ்ருஞ்ஜயனுடைய

ஸுத: - புத்ரன்
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானாய்
ப்ரதாபவான் - புகழுடையவனான
ஸஹதேவ: - ஸஹதேவன்.

कुशाश्वः सहदेवस्य पुत्रः परमधार्मिकः ।
कुशाश्वस्य महातेजाः सोमदत्तः प्रतापवान् ॥

குஶாஶ்வ: ஸஹதேவஸ்ய புத்ர: பரமதார்மிக: ।
குஶாஶ்வஸ்ய மஹாதேஜா: ஸோமதத்த: ப்ரதாபவான் ॥ 15

ஸஹதேவஸ்ய - ஸஹதேவனுக்கு
புத்ர: - புத்ரன்
பரமதார்மிக: - பரம்தார்மிகனான
குஶாஶ்வ: - குசாச்வன்.
குஶாஶ்வஸ்ய - குசாச்வனுக்கு
மஹாதேஜா: - மிக தேஜஸ்வியாய்
ப்ரதாபவான் - கீர்த்திமானான
ஸோமதத்த: - ஸோமதத்தன்.

सोमदत्तस्य पुत्रस्तु ककुत्स्थ इति विश्रुत ॥

ஸோமதத்தஸ்ய புத்ரஸ்து ககுத்ஸ்த இதி விஶ்ருத: ॥ 16

ஸோமதத்தஸ்ய - ஸோமதத்தனுடைய
புத்ர: து - புத்ரனோவெனில்
ககுத்ஸ்த: - ககுத்ஸ்தன்
இதி - என்று
விஶ்ருத: - சொல்லப்பட்டவன்.

तस्य पुत्रो महातेजाः संप्रत्येष पुरीमिमाम् ।
आवसत्यमरप्रख्यः सुमतिर्नाम दुर्जयः ॥

தஸ்ய புத்ரோ மஹாதேஜா: ஸம்ப்ரத்யேஷ புரீமிமாம் ।
ஆவஸத்யமரப்ரக்ய: ஸுமதிர்நாம துர்ஜய: ॥ 17

தஸ்ய - அவனுடைய
புத்ர: - புத்ரனாகிற
ஸுமதிர் நாம - ஸுமதி என்பவன்
மஹாதேஜா: - மிகவும் தேஜஸ்வியாய்
அமரப்ரக்ய: - தேவதைகளுக்கு ஸமானனாய்,
துர்ஜய: - தோல்வியடையாதவனாய்,
இமாம் - இந்த
புரீம் - நகரத்தில்
ஸம்ப்ரதி - இப்பொழுது

ஏஷ: - இதோ இங்கே
ஆவஸதி - வாஸஞ் செய்கிறான்.

इक्ष्वाकोस्तु प्रसादेन सर्वे वैशालिका नृपाः ।
दीर्घायुषो महात्मानो वीर्यवन्तः सुधार्मिकाः ॥

இக்ஷ்வாகோஸ்து ப்ரஸாதேந ஸர்வே வைஶாலிகா ந்ருபா: ।
தீர்காயுஷோ மஹாத்மாநோ வீர்யவந்த: ஸுதார் மிகா: ॥ 18

இக்ஷ்வாகோ: - இக்ஷ்வாகுவின்
ப்ரஸாதேந து - அனுக்ரஹத்தாலேயே
வைஶாலிகா: - விசால நகரத்திய
ந்ருபா: - ராஜாக்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
தீர்காயுஷ: - வெகுகாலம் வாழ்ந்தவர்கள்;
மஹாத்மாந: - மஹாத்மாக்கள்;
வீர்யவந்த: - வீர்யமுடையவர்கள்;
ஸுதார்மிகா: - நல்ல தர்மசீலர்கள்.

इहाद्य रजनीं राम सुखं वत्स्यामहे वयम् ।
श्वः प्रभाते नरश्रेष्ठ जनकं द्रष्टुमर्हसि ॥

இஹாத்ய ரஜநீம் ராம ஸுகம் வத்ஸ்யாமஹே வயம் ।
ஶ்வ: ப்ரபாதே நரஶ்ரேஷ்ட ஜநகம் த்ரஷ்டுமர்ஹஸி ॥ 19

ராம - 'ஸ்ரீராம!
வயம் - நாம்
அத்ய - இன்றைக்கு
ரஜநீம் - இரவில்
இஹ - இங்கே
ஸுகம் - ஸுகமாய்
வத்ஸ்யாமஹே - தங்குவோம்.
நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தமா!
ஶ்வ: ப்ராபாதே - நாளை காலையில்
ஜநகம் - ஜனக மஹாராஜாவை
த்ரஷ்டும் அர்ஹஸி - பார்க்கக் கடவாய்.'

सुमतिस्तु महातेजा विश्वामित्रमुपागतम् ।
श्रुत्वा नरवरश्रेष्ठः प्रत्युद्गच्छन्महायशाः ॥

ஸுமதிஸ்து மஹாதேஜா விஶ்வாமித்ரம் உபாகதம் ।
ஶ்ருத்வா நரவரஶ்ரேஷ்ட: ப்ரத்யுத்கச்சந் மஹாயஶா: ॥ 20

पूजां च परमां कृत्वा सोपाध्यायः सबान्धवः ।
प्राञ्जलिः कुशलं पृष्ट्वा विश्वामित्रमथाब्रवीत् ॥

பூஜாம் ச பரமாம் க்ருத்வா ஸோபாத்யாய: ஸபாந்தவ: ।
ப்ராஞ்ஜலி: குமலம் ப்ருஷ்ட்வா விஸ்வாமித்ரமதாப்ரவீத் ॥ 21

மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியாய்
நரவரஶ்ரேஷ்ட: - மனிதர்களுக்குள் மிகவும் சிரேஷ்டனாய்
மஹாயமா: - மஹா யசஸ்வியுமான
ஸுமதி: து - ஸுமதி மஹாராஜனும்
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
உபாகதம் - ஸமீபத்தில் வந்திருப்பவராக
ஶ்ருத்வா - கேள்வியுற்று
ப்ரத்யுத்கச்சத் - எதிர்கொள்பவனாய்
ஸோபாத்யாய: - புரோஹிதர்களுடனும்
ஸ பாந்தவ: - பந்துக்களுடனும் சேர்ந்துகொண்டு
பரமாம் - உயர்ந்த
பூஜாம் ச - மரியாதையையும்
க்ருத்வா - செய்து,
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரைப் பார்த்து
ப்ராஞ்ஜலி: - கைகூப்பிக்கொண்டு
குமலம் - க்ஷேமம்
ப்ருஷ்ட்வா - விசாரித்து
அத - அதன்மேல்
அப்ரவீத் - இவ்வாறு சொன்னான்.

धन्योऽस्म्यनुगृहीतोऽस्मि यस्य मे विषयं मुनिः ।
संप्राप्तो दर्शनं चैव नास्ति धन्यतरो मम ॥

தந்யோऽஸ்மி அநுக்ருஹீதோऽஸ்மி யஸ்ய மே விஷயம் முநி: ।
ஸம்ப்ராப்தோ தர்மனம் சைவ நாஸ்தி தந்யதரோ மயா ॥ 22

முநி: - மஹர்ஷியாகிற தேவரீர்
யஸ்ய மே - எந்த என்னுடைய
விஷயம் - இருப்பிடத்திற்கும்
தர்மனம் ச ஏவ - கண் முன்னிலையிலும்
ஸம்ப்ராப்த: - வரும்படி ஏற்பட்டதோ அப்படிப்பட்ட நான்
தந்ய: - க்ருதார்த்தனாக
அஸ்மி - இருக்கிறேன்.
அநுக்ருஹீத: - அனுக்ரஹம் பெற்றவனாய்
அஸ்மி - இருக்கிறேன்.
மயா - என்னைக்காட்டிலும்
தந்யதர: - அதிக பாக்யசாலி
ந அஸ்தி - கிடையாது.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்மதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
விமாலா கமனம் நாம ஸப்தசத்வாரிம்ம: ஸர்க:॥

அஷ்டசத்வாரிம்ம: ஸர்க: - 48

पृष्ट्वा तु कुशलं तत्र परस्परसमागमे ।
कथान्ते सुमतिर्वाक्यं व्याजहार महामुनिम् ॥

ப்ருஷ்ட்வா து குமலம் தத்ர பரஸ்பரஸமாகமே ।
கதாந்தே ஸுமதிர்வாக்யம் வ்யாஜஹார மஹாமுநிம் ॥ 1

தத்ர - அங்கே
பரஸ்பர ஸமாகமேது- ஒருவரையொருவர் ஸந்தித்ததுமே
குமலம் - யோகக்ஷேமத்தை
ப்ருஷ்ட்வா - விசாரித்து
கதாந்தே - ஸம்பாஷணத்தின் முடிவில்
ஸுமதி: - ஸுமதிராஜன்
மஹாமுநிம் - மஹர்ஷியை பார்த்து
வாக்யம் - ஒரு வார்த்தையை
வ்யாஜஹார் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

इमौ कुमारौ भद्रं ते देवतुल्यपराक्रमौ ।
गजसिंहगती वीरौ शार्दूलवृषभोपमौ ॥

இமௌ குமாரௌ பத்ரம் தே தேவதுல்யபராக்ரமௌ ।
கஜஸிம்ஹகதீ வீரௌ மார்தூல வ்ருஷபோபமௌ ॥ 2

पद्मपत्रविशालाक्षौ खड्गतूणीधनुर्धरौ ।
अश्विनाविव रूपेण समुपस्थितयौवनौ ॥

பத்மபத்ரவிமாலாக்ஷௌ கட்கதூணீ தநுர்தரௌ ।
அஶ்விநாவிவ ரூபேண ஸமுபஸ்திதயௌவனௌ ॥ 3

यदृच्छयेव गां प्राप्तौ देवलोकादिवामरौ ।
कथं पद्भ्यामिह प्राप्तौ किमर्थं कस्य वा मुने ॥

யத்ருச்சயைவ காம் ப்ராப்தௌ தேவலோகாதிவாமரௌ ।
கதம் பத்ப்யாமிஹ ப்ராப்தௌ கிமர்தம் கஸ்ய வா முநே ॥ 4

भूषयन्ताविमं देशं चन्द्रसूर्याविवाम्बरम् ।
परस्परस्य सदृशौ प्रमाणेङ्गितचेष्टितैः ॥

பூஷயந்தாவிமம் தேமம் சந்த்ர ஸூர்யாவிவாம்பரம் ।
பரஸ்பரஸ்ய ஸத்ருமௌ ப்ரமாணேங்கித சேஷ்டிதை: ॥ 5

தேவதுல்ய பராக்ரமௌ-ஸ்ரீமன் நாராயணன்போல் ஆண்மையுற்றவர்களும்,
கஜஸிம்ஹகதி - யானைபோலும் ஸிம்ஹம்போலும் நடை அழகு உடையவர்களும்,

ஶார்தூல வ்ருஷபோபமௌ - வேங்கைப் புலியையும் காளையையும் போன்ற
வீரௌ - திடகாத்ரமுடையவரும்,
பத்ம பத்ர விஶாலாக்ஷௌ - தாமரை இதழ்போல் படர்ந்த கண்களை உடையவர்களும்,
கட்க தூணீ தநுர்தரௌ - கத்தி, அம்பராத்துணி, வில் இவைகளை தரித்தவர்களும்
ரூபேண - அழகால்
அஸ்விநவ் இவ - அச்வினீ தேவதைகளைபோல்
ஸமுபஸ்தித யௌவனௌ - யௌவன பருவத்தை அடைந்திருக்கும்
குமாரௌ - ராஜபுத்ரர்கள்
தேவலோகாத் - ஸ்வர்க்கத்தினின்றும்
யத்ருச்சயா இவ - நிர்நிமித்தமாக உலகத்தாரின் பாக்யவிசேஷத்தாலேயே
காம் - பூமியை
ப்ராப்தௌ - எழுந்தருளியிருக்கும்
அமரௌ - தேவதைகள்
இவ - போன்றவர்களும்,
அம்பரம் - ஆகாசத்தை
சந்த்ர ஸூர்யவ் - சந்த்ரனும் ஸூர்யனும்
இவ - பிரகாசிப்பதுபோல்
இமம் தேஶம் - இந்த இடத்தை
பூஷயந்தவ் - ஒளிவீசச் செய்கிறவர்களும்,
ப்ரமாணேங்கித சேஷ்டிதை: - ஆக்ருதி, ஜாடை, நடை, உடை, பாவனைகள் இவைகளால்
பரஸ்பரஸ்ய - ஒருவருக்கொருவர்
ஸத்ருஶௌ - இணையாயிருக்கிறவர்களுமான
இமௌ - இவர்கள்
கதம் - இப்படி
பத்ப்யாம் - கால்நடையாய்
இஹ ப்ராப்தௌ - இங்கு வந்தனர்?
முநே - ரிஷியே!
கிமர்தம் - எதற்காக!
கஸ்ய வா - யாருக்காகவோ?
பத்ரம் தே - மனமிசைந்தருள்வீராக.

किमर्थं च नरश्रेष्ठौ संप्राप्तौ दुर्गमे पथि ।
वरायुधधरौ वीरौ श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ॥

கிமர்தம் ச நரஶ்ரேஷ்டௌ ஸம்ப்ராப்தௌ துர்கமே பதி ।
வராயுததரௌ வீரௌ ஶ்ரோதுமிச்சாமி தத்த்வத: ॥ 6

வீரௌ - சூரர்களான
நரஶ்ரேஷ்டௌ - இப்புருஷோத்தமர்கள்
கிமர்தம் ச - எதற்காகத்தான்
துர்கமே - எளிதில் செல்லுதற்கரிய
பதி - மார்க்கத்தில்
வராயுததரௌ - உயர்த்த ஆயுதங்களை தரித்துக்கொண்டு
ஸம்ப்ராப்தௌ - வந்திருக்கிறார்கள்?
தத்த்வத: ஶ்ரோதும் - உள்ளபடி அறிய
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा यथावृत्तं न्यवेदयत् ।
अयोध्याधिपतेः पुत्रौ राज्ञो दशरथस्य हि ॥
मम यज्ञसमाप्त्यर्थमागतौ रामलक्ष्मणौ ॥

தஸ்ய தத்வசநம் ஶ்ருத்வா யதாவ்ருத்தம் ந்யவேதயத் ।
அயோத்யாதிபதே: புத்ரௌ ராஜ்ஞோ தஶரதஸ்யஹி ॥
மம யக்ஞ ஸமாப்த்யர்தமாகதௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ 7

தஸ்ய - அந்த ராஜனுடைய
தத் வசநம் - அவ்வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - செவியுற்று,
யதா வ்ருத்தம் - நடந்தபடி
ந்யவேதயத் - தெரிவித்தார்.
ராம லக்ஷ்மணௌ - 'ஸ்ரீராமன், லக்ஷ்மணன்'என்னும்பெயருடையவர்களாய்
அயோத்யாதிபதே: - அயோத்யாதிபதியான
தஶரதஸ்ய: ராஜ்ஞ: - தசரத சக்ரவர்த்தியினுடைய
புத்ரௌஹி - புத்ரர்கள் இவர்கள்!
மம யக்ஞ ஸமாப்த்யர்தம் - என் யாகத்தை முடித்து வைப்பதற்காக
ஆகதௌ - வந்தார்கள்.

सिद्धाश्रममनुप्राप्य राक्षसानभिहत्य च ।
इमं देशमनुप्राप्तौ वीरौ दशरथात्मजौ ॥

ஸித்தாஶ்ரம மநுப்ராப்ய ராக்ஷஸாநாபிஹத்யச ।
இமம் தேஶ மநுப்ராப்தௌ வீரௌ தஶரதாத்மஜௌ ॥ 8

தஶரதாத்மஜௌ - தசரத புத்ரர்களான
வீரௌ - இவ்வீரர்கள்

ஸித்தாஶ்ரமம் - ஸித்தாச்ரமத்திற்கு
அனுப்ராப்ய - வந்துசேர்ந்து
ராக்ஷஸான் ச - ராக்ஷஸர்களையும்
அபிஹத்ய - நாசம் செய்துவிட்டு
இமம் தேஶம் - இந்த இடத்திற்கு
அநுப்ராப்தௌ - வந்து சேர்ந்திருக்கிறார்கள்.

विश्वामित्रवचः श्रुत्वा राजा परमहर्षितः ।
अतिथी परमौ प्राप्तौ पुत्रौ दशरथस्य तौ ॥
पूजयामास विधिवत् सत्कारार्हौ महाबलौ ॥

விஶ்வாமித்ரவச: ஶ்ருத்வா ராஜா பரமஹர்ஷித: ।
அதிதீ பரமௌ ப்ராப்தௌ புத்ரௌ தஶரதஸ்ய தௌ ॥
பூஜயாமாஸ விதிவத் ஸத்காரார்ஹௌ மஹாபலௌ ॥ 9

ராஜா - ஸுமதி மஹாராஜன்
விஶ்வாமித்ர வச: - விச்வாமித்ரர் சொன்னதை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
பரமஹர்ஷித: - மிகவும் ஆச்சரியமடைந்து
தஶரதஸ்ய - தசரத சக்ரவர்த்தியின்
புத்ரௌ - புத்ரர்களாய்
மஹாபலௌ - அதிபலசாலிகளாய்
ஸத்காரார்ஹௌ - பூஜிக்கப்படத் தகுந்தவர்களான
தௌ - அவ்விரண்டு
பரமௌ - உத்தமர்களான
அதிதி - அதிதிகள்
ப்ராப்தௌ - கிடைத்திருப்பதைப் பார்த்து
விதிவத் - சாஸ்த்ர முறைப்படி
பூஜயாமாஸ - பூஜித்தான்.

ततः परमसत्कारं सुमतेः प्राप्य राघवौ ।
उष्य तत्र निशामेकां जग्मतुर्मिथिलां ततः ॥

தத: பரமஸத்காரம் ஸுமதே: ப்ராப்ய ராகவௌ ।
உஷ்ய தத்ர நிஶாமேகாம் ஜக்மதுர் மிதிலாம் தத: ॥ 10

ஸுமதே: - ஸுமதி ராஜனுடைய
பரமஸத்காரம் - உத்தமமான பூஜையை
ப்ராப்ய - அங்கீகரித்து
ராகவௌ - ராமலக்ஷ்மணர்கள்
தத: தத்ர - பிறகு அங்கு

ஏகாம் நிஶாம் - ஓர் இரவு
உஷ்ய - தங்கி
தத: - அதன்பின்
மிதிலாம் - மிதிலைக்கு
ஜக்மது: - புறப்பட்டுப் போனார்கள்.

तान् दृष्ट्वा मुनयः सर्वे जनकस्य पुरीं शुभाम् ।
साधु साध्विति शंसन्तो मिथिलां समपूजयन् ॥

தான் த்ருஷ்ட்வா முநய: ஸர்வே ஜநகஸ்ய புரீம் ஶுபாம் ।
ஸாது ஸாத்விதி ஶம்ஸந்தோ மிதிலாம் ஸமபூஜயன் ॥ 11

முநய: - ரிஷிகள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஜநகஸ்ய - ஜனகருடைய
தாம் - அந்த
ஶுபாம் - அழகிய
புரீம் - நகரை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஸாது - 'என்ன அழகு'
ஸாது - 'என்ன அழகு'
இதி - என்று
- மிதிலையை
ஶம்ஸந்த: - புகழ்ந்து,
ஸமபூஜயன் - கொண்டாடினார்கள்.

मिथिलोपवने तत्र आश्रमं दृश्य राघवः ।
पुराणं निर्जनं रम्यं पप्रच्छ मुनिपुंगवम् ॥

மிதிலோபவநே தத்ர ஆஶ்ரமம் த்ருஶ்ய ராகவ: ।
புராணம் நிர்ஜநம் ரம்யம் பப்ரச்ச முனிபுங்கவம் ॥ 12

ராகவ: - ஸ்ரீராகவர்,
மிதிலோபவநே - மிதிலையைச் சேர்ந்த சோலையான
தத்ர - அங்கு
புராணம் - பழைமையுடையதாய்
நிர்ஜநம் - மனிதரொருவருமின்றி
ரம்யம் - (ஆயினும்) அழகியதான
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்தை
த்ருஶ்ய - கண்டு,
முனிபுங்கவம் - முனிச்ரேஷ்டரைப் பார்த்து
பப்ரச்ச - கேட்டார்.

श्रीमदाश्रमसंकाशं किं न्विदं मुनिवर्जितम् ।
श्रोतुमिच्छामि भगवन् कस्यायं पूर्व आश्रमः ॥

ஸ்ரீமதாஶ்ரமஸங்காஶம் கிம்ன்விதம் முநிவர்ஜிதம் ।
ஶ்ரோதுமிச்சாமி பகவந் கஸ்யாயம் பூர்வ ஆஶ்ரம: ॥ 13

பகவந்	-	பகவானே!
ஸ்ரீமத்	-	சோலையுடையதாய்
ஆஶ்ரம ஸங்காஶம்	-	ஆச்ரமம் போன்றதாய்
முநிவர்ஜிதம்	-	முனிகளின் குடியிருப்பற்றதான
இதம்	-	இது
கிம் நு	-	என்னவோ?
அயம்	-	இது
பூர்வம்	-	முன்
கஸ்ய	-	யாருடைய
ஆஶ்ரம:	-	ஆச்ரமம்?
ஶ்ரோதும்	-	கேட்க
இச்சாமி	-	விரும்புகிறேன்.

तच्छ्रुत्वा राघवेणोक्तं वाक्यं वाक्यविशारदः ।
प्रत्युवाच महातेजा विश्वामित्रो महामुनिः ॥

தச்ச்ருத்வா ராகவேணோக்தம் வாக்யம் வாக்யவிஶாரத: ।
ப்ரத்யுவாச மஹாதேஜா விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுநி: ॥ 14

மஹாதேஜா:	-	மஹா தேஜஸ்ஸுடையவராய்
வாக்யவிஶாரத:	-	சொல்வலிமையுடையவரான
விஶ்வாமித்ர:	-	விச்வாமித்ர
மஹாமுநி:	-	மஹர்ஷி
ராகவேண	-	ஸ்ரீராகவரால்
உக்தம்	-	சொல்லப்பட்ட
தத் வாக்யம்	-	அந்த வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா	-	கேட்டு
ப்ரத்யுவாச	-	மறுமொழி அளித்தார்.

हन्त ते कथयिष्यामि शृणु तत्त्वेन राघव ।
यस्यैतदाश्रमपदं शप्तं कोपान्महात्मना ॥

ஹந்த தே கதயிஷ்யாமி ஶ்ருணு தத்வேந ராகவ ।
யஸ்யைததாஶ்ரம பதம் ஶப்தம் கோபாந்மஹாத்மநா ॥ 15

ஹந்த	-	நல்லது!
ராகவ	-	ஸ்ரீராகவா!
ஏதத்	-	இந்த
ஆஶ்ரம பதம்	-	ஆச்ரமஸ்தானம்
யஸ்ய	-	யாருடையது
மஹாத்மநா	-	எந்த மஹாத்மாவாலே
கோபாத்	-	கோபத்தால்
ஶப்தம்	-	சாபத்துக்குள்ளானது என்பதை
தே	-	உனக்கு
தத்வேந	-	நடந்தபடி
கதயிஷ்யாமி	-	சொல்லுகிறேன்,
ஶ்ருணு	-	கேள்.

गौतमस्य नरश्रेष्ठ पूर्वमासीन्महात्मनः ।
आश्रमो दिव्यसंकाशः सुरैरपि सुपूजितः ॥

கௌதமஸ்ய நரஶ்ரேஷ்ட பூர்வமாஸீந் மஹாத்மந: ।
ஆஶ்ரமோ திவ்யஸங்காஶ: ஸுரைரபி ஸுபூஜித: ॥ 16

நரஶ்ரேஷ்ட	-	உத்தமனே!
பூர்வம்	-	முன்காலத்தில்
திவ்யஸங்காஶ:	-	தேவலோகம் போன்றதாய்
ஸுரை: அபி	-	தேவர்களாலேயும்
ஸுபூஜித:	-	நன்றாக கௌரவிக்கப்பட்டதாய்
மஹாத்மந:	-	மஹாத்மாவான்
கௌதமஸ்ய	-	கௌதமருடைய
ஆஶ்ரம:	-	ஆச்ரமமாய்
ஆஸீத்	-	இருந்தது.

स चेह तप आतिष्ठदहल्यासहितः पुरा ।
वर्षपूगाननेकांश्च राजपुत्र महायशः ॥

ஸ சேஹ தப ஆதிஷ்டத் அஹல்யாஸஹித: புரா ।
வர்ஷபூகாந் அநேகாம்ஶ்ச ராஜபுத்ர மஹாயஶ: ॥ 17

மஹாயஶ:	-	பெரும் புகழுடைய
ராஜபுத்ர	-	ராஜகுமார!
ஸ:	-	அவர்
அஹல்யாஸஹித:	-	அஹல்யையுடன் கூடினவராய்
புரா	-	முன்
அநேகான்	-	வெகு
வர்ஷபூகாந் ச	-	ஸம்வத்ஸர காலங்களாகவே
இஹ ச	-	இங்கேயே
தப:	-	தபஸ்
ஆதிஷ்டத்	-	புரிந்தார்.

कदाचिद्दिवसे राम ततो दूरं गते मुनौ ।
तस्यान्तरं विदित्वा तु सहस्राक्षः शचीपतिः ।
मुनिवेषधरोऽहल्यामिदं वचनमब्रवीत् ॥

கதாசித் திவஸே ராம ததோ தூரம் கதே முனௌ।
தஸ்யாந்தரம் விதித்வா து ஸஹஸ்ராக்ஷ: ஶசீபதி: ॥
முனிவேஷதரோऽஹல்யாமிதம் வசநமப்ரவீத் ॥ 18

ராம - ஸ்ரீராம!
கதாசித் - ஒரு
திவஸே - தினத்தில்
தத: - அங்கிருந்து
தூரம் - தூரமாக
முனௌ - ரிஷி
கதே - போயிருக்கும்போது
தஸ்ய - அந்த
அந்தரம் - அவகாசத்தை
விதித்வா து - அறிந்துகொண்டே
ஸஹஸ்ராக்ஷ: - ஸஹஸ்ராக்ஷனாகிற
ஶசீபதி: - இந்த்ராணிவல்லபன்
முனிவேஷதர: - கௌதம ரிஷி வேஷம் தரித்தவனாய்
அஹல்யாம் - அஹல்யையை பார்த்து
இதம் - இவ்வாறு
வசநம் - ஒரு மொழியை
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

ऋतुकालं प्रतीक्षन्ते नार्थिनः सुसमाहिते ।
संगमं त्वहमिच्छामि त्वया सह सुमध्यमे ॥

ருதுகாலம் ப்ரதீக்ஷந்தே நார்தின: ஸுஸமாஹிதே।
ஸங்கமம் த்வஹமிச்சாமி த்வயா ஸஹ ஸுமத்யமே ॥ 19

ஸுஸமாஹிதே - 'நன்றாயமைந்தவளே!
அர்தின: - (காமத்தால் ஸங்கமத்தில்) ஆசையுடையவர்கள்
ருதுகாலம் - ருதுஸ்நானமான ஸமயத்தை
ப்ரதீக்ஷந்தே - எதிர்பார்த்துக் கொண்டிருக்க
ந - மாட்டார்கள்
ஸுமத்யமே - இடையழகி!
அஹம் து - நானோ
த்வயா ஸஹ - உன்னுடன்
ஸங்கமம் - ஸங்கமத்தை
இச்சாமி - (பெற) ஆசைப்படுகிறேன்.'

मुनिवेषं सहस्राक्षं विज्ञाय रघुनन्दन ।
मतिं चकार दुर्मेधा देवराजकुतूहलात् ॥

முனிவேஷம் ஸஹஸ்ராக்ஷம் விக்ஞாய ரகுநந்தந।
மதிம் சகார துர்மேதா தேவராஜ குதூஹலாத் ॥ 20

ரகுநந்தந - ஸ்ரீரகுநந்தன!
முனிவேஷம் - முனி வேஷம் பூண்டவனை
ஸஹஸ்ராக்ஷம் - இந்த்ரனென்று
விக்ஞாய - அறிந்தே
துர்மேதா: - அந்த துர்ப்புத்தியடைந்தவள்
தேவராஜ குதூஹலாத்- தேவர்களின் ராஜன் என்ற உத்ஸாஹத்தால்
மதிம் - மனம்
சகார - இசைந்தாள்.

अथाब्रवीत् सुरश्रेष्ठं कृतार्थेनान्तरात्मना ।
कृतार्थास्मि सुरश्रेष्ठ गच्छ शीघ्रमितः प्रभो ॥

அதாப்ரவீத் ஸுரஶ்ரேஷ்டம் க்ருதார்தேநாந்தராத்மநா।
க்ருதார்தா(அ)ஸ்மி ஸுரஶ்ரேஷ்ட கச்ச ஶீக்ரமித: ப்ரபோ ॥ 21

அத - பிறகு,
க்ருதார்தேந - ஸந்தோஷமடைந்த
அந்தராத்மநா - உள்ளத்துடன்
ஸுரஶ்ரேஷ்டம் - தேவராஜனைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - மொழிந்தாள்:
ஸுரஶ்ரேஷ்ட - 'தேவர்களுக்கிறைவ!
க்ருதார்தா - தன்யை
அஸ்மி - ஆகிறேன்
ப்ரபோ - ப்ரபுவே!
இத: - இங்கிருந்து
ஶீக்ரம் - சீக்ரமாய்
கச்ச - போய்விடுக.

आत्मानं मां च देवेश सर्वदा रक्ष मानद ।
इन्द्रस्तु प्रहसन् वाक्यमहल्यामिदमब्रवीत् ॥

ஆத்மாநம் மாம் ச தேவேஶ ஸர்வதா ரக்ஷ மாநத।
இந்த்ரஸ்து ப்ரஹஸந் வாக்யம் அஹல்யா மிதமப்ரவீத் ॥ 22

தேவேஶ - தேவராஜ!
ஆத்மாநம் - உம்மையும்
மாம் ச - என்னையும்

ஸர்வதா - எப்பொழுதும்
மாநத - மானத்தைக் காப்பவரே!
ரக்ஷ - (உள்ளது வெளிப்படாமல்) காத்துக் கொள்வீராக.
இந்த்ர: து - இந்த்ரனும்,
ப்ரஹஸந் - சிரித்துக்கொண்டே
அஹல்யாம் - அஹல்யையைப் பார்த்து
இதம் - இவ்வாறு
வாக்யம் - மறுமொழியை
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

परितुष्टोऽस्मि सुश्रोणि गमिष्यामि यथागतम् ॥

பரிதுஷ்டோऽஸ்மி ஸுஶ்ரோணி கமிஷ்யாமி யதாகதம் ॥ 23

ஸுஶ்ரோணி - 'அழகிய ஜகனமுடையாய்!
பரிதுஷ்ட: - த்ருப்தியடைந்தவனாக
அஸ்மி - ஆகிறேன்;
யதாகதம் - வந்த வழிப்படியே
கமிஷ்யாமி - திரும்பி விடுவேன்.

एवं संगम्य तु तया निश्चक्रामोटजात्ततः ।
स संभ्रमात्त्वरन् राम शङ्कितो गौतमं प्रति ॥

ஏவம் ஸங்கம்ய து தயா நிஶ்சக்ராம உடஜாத் தத: ।
ஸ ஸம்ப்ரமாத் த்வரன் ராம ஶங்கிதோ கௌதமம் ப்ரதி ॥ 24

ராம - ஸ்ரீராம!
ஏவம் து - இவ்விதமாகவே
தயா - அவளுடன்
ஸங்கம்ய - ஸங்கமம் செய்துவிட்டு,
தத: - அதற்குமேல்
கௌதமம் ப்ரதி - கௌதமரிடம்
ஶங்கித: - பயமுடையவனாய்
ஸ: - அவன்
ஸம்ப்ரமாத் - பரபரப்புடன்
த்வரன் - வேக நடையுடையவனாய்
உடஜாத் - ஆச்ரமத்தினின்றும்
நிஶ்சக்ராம - வெளிக்கிளம்பினான்.

गौतमं सददर्शाथ प्रविशन्तं महामुनिम् ।
देवदानवदुर्धर्षं तपोबलसमन्वितम् ॥

கௌதமம் ஸ ததர்ஶாத ப்ரவிஶந்தம் மஹாமுநிம் ।
தேவதாநவ துர்தர்ஷம் தபோபலஸமந்விதம் ॥ 25

அத - உடனே
ஸ: - அவன்,
தேவ தாநவ துர்தர்ஷம் - தேவர்களாலும் அஸுரர்களாலும் தகைய முடியாதவனாய்
தபோபல ஸமன்விதம் - தப வலிமையுடையவரான
கௌதமம் - கௌதம
மஹாமுநிம் - மஹர்ஷியை
ப்ரவிஶந்தம் - ப்ரவேசிப்பவராக
ததர்ஶ - கண்டான்.

तीर्थोदकपरिक्लिन्नं दीप्यमानमिवानलम् ।
भस्मोद्धूलितसर्वाङ्गमुमापतिमिवापरम् ॥

தீர்தோத க பரிக்லின்னம் தீப்யமாநம் இவாநலம் ।
பஸ்மோத்தூளிதஸர்வாங்கமுமாபதிமிவாபரம் ॥ 26

शिवभक्तं महात्मानं सर्वतत्त्वार्थवेदिनम् ।
गृहीतसमिधं राम सकुशं मुनिपुंगवम् ।
दृष्ट्वा सुरपतिस्त्रस्तो विषण्णवदनोऽभवत् ॥

ஶிவபக்தம் மஹாத்மானம் ஸர்வதத்வார்த்தவேதினம் ।
க்ருஹீதஸமிதம் ராம ஸகுசம் முனிபுங்கவம் ॥
த்ருஷ்ட்வா ஸுரபதி ஸ்த்ரஸ்தோ விஷண்ண வதனோபவத் ॥ 27

ராம - ஸ்ரீராம!
தீர்தோதக பரிக்லின்னம் - சுத்த ஜலஸ்நானத்தால் நனைக்கப்பட்டவராய்
அநலம் இவ - அக்னியைப்போல்
தீப்யமாநம் - ஜ்வலிப்பவராய்
பஸ்மோத்தூளித ஸர்வாங்கம் - பஸ்மத்தால் பூசப்பட்ட ஸகல அவயவங்களுடன்
அபரம் - மற்றோர்
உமாபதிம் இவ - உமாபதி போன்றவராய்
ஶிவபக்தம் - சிவபக்தராய்
மஹாத்மாநம் - விசேஷ மஹிமையுடையவராய்
ஸர்வ தத்வார்த்த வேதினம் - ஸகல உண்மைப் பொருள்களையும் அறிந்தவராய்
க்ருஹீதஸமிதம் - ஸ்மித்துக்களை சேகரித்துக் கொண்டவராய்
ஸகுஶம் - தர்ப்பங்களையுடையவரான
முனிபுங்கவம் - உத்தம ரிஷியை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்ததுமே
ஸுரபதி: - தேவராஜன்

ஸ்த்ரஸ்த: - நடுங்கி
விஷண்ண வதந: - முகம் விழுந்தவனாய்
அபவத் - ஆனான்.

अथ दृष्ट्वा सहस्राक्षं मुनिवेषधरं मुनिः ।
दुर्वृत्तं वृत्तसम्पन्नो रोषाद्वचनमब्रवीत् ॥

அத த்ருஷ்ட்வா ஸஹஸ்ராக்ஷம் முனிவேஷதரம் முனி: ।
துர்வ்ருத்தம் வ்ருத்தஸம்பந்நோ ரோஷாத்வசநமப்ரவீத் ॥ 28

வ்ருத்தஸம்பந்ந: - நன்னடக்கையில்சிறந்தவரான
முனி: - ரிஷி,
முனிவேஷதரம் - ரிஷிவேஷம் போட்டிருக்கும்
துர்வ்ருத்தம் - கெட்ட நடவடிக்கையுடையவனான
ஸஹஸ்ராக்ஷம் - ஆயிரக்கண்ணனை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
அத - உடனே
ரோஷாத் - கோபாவேசத்தால்
வசனம் - மொழியை
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

मम रूपं समास्थाय कृतवानसि दुर्मते ।
अकर्तव्यमिदं तस्माद्विफलस्त्वं भविष्यसि ॥

மம ரூபம் ஸமாஸ்தாய க்ருதவாநஸி துர்மதே ।
அகார்தவ்யமிதம் தஸ்மாத் விபலஸ்த்வம் பவிஷ்யஸி ॥ 29

துர்மதே - 'புத்திகெட்டவனே!
மமரூபம் - என் ரூபம்
ஸமாஸ்தாய - எடுத்து
அகர்தவ்யம் - செய்யத்தகாத
இதம் க்ருதவாந் - இதை செய்து
அஸி - இருக்கிறாய்.
தஸ்மாத் - ஆகையால்
த்வம் விபல: - நீ வ்ருஷணங்களொழிந்தவனாய்
பவிஷ்யஸி - ஆகக்கடவாய்.'

गौतमेनैवमुक्ते तु सरोषेण महात्मना ।
पेततुर्वृषणौ भूमौ सहस्राक्षस्य तत्क्षणात् ॥

கௌதமேநைவ முக்தே து ஸரோஷேண மஹாத்மநா ।
பேததுர் வ்ருஷணௌ பூமௌ ஸஹஸ்ராக்ஷஸ்ய தத்க்ஷணாத் ॥ 30

ஸரோஷேண - கோபமுடையவராய்
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
கௌதமேந - கௌதமராலே
ஏவம் - இப்படி
உக்தேது - சொல்லப்பட்டதுமே
தத்க்ஷணாத் - அந்த க்ஷணத்திலேயே
ஸஹஸ்ராக்ஷஸ்ய - ஸஹஸ்ராக்ஷனுடைய
வ்ருஷணௌ - இரண்டு வ்ருஷணங்களும்
பூமௌ பேதது: - கீழே விழுந்தன.

अथ शप्त्वा च वै शक्रं भार्यामपि च शप्तवान् ।
इह वर्षसहस्राणि बहूनि त्वं निवत्स्यसि ॥

அத ஶப்த்வா ச வை ஶக்ரம் பார்யாமபி ச ஶப்தவான் ।
இஹ வர்ஷஸஹஸ்ராணி பஹூனி த்வம் நிவத்ஸ்யஸி ॥ 31

ஶக்ரம் - இந்த்ரனை
ஶப்த்வா ச - சபித்ததும்
அத வை - உடனேயே
பார்யாம் அபி ச - தன் மனைவியையும் கூட
ஶப்த வாந் - (இவ்வாறு) சபித்தார்.
த்வம் பஹூனி - நீ நீண்ட
வர்ஷஸஹஸ்ராணி - ஆயிர வருஷங்கள்
இஹ - இங்கே
நிவத்ஸ்யஸி - இருப்பாய்.

वायुभक्षा शिला भूत्वा तप्यन्ती भस्मशायिनी ।
अदृश्या सर्वभूतानामाश्रमेऽस्मिन् भविष्यसि ॥

வாயுபக்ஷா ஶிலா பூத்வா தப்யந்தீ பஸ்மஶாயினீ ।
அத்ருஶ்யா ஸர்வபூதாநாமாஶ்ரமேऽஸ்மின் பவிஷ்யஸி ॥ 32

ஶிலா - கல்லாய்
பூத்வா - சமைந்து
வாயுபக்ஷா - காற்றையே ஆஹாரமாஎ் உள்கொண்டு
தப்யந்தீ - மனந்தபித்துக்கொண்டு
பஸ்மஶாயினீ - புழுதியில் கிடப்பவளாய்
ஸர்வபூதாநாம் - ஸகல ப்ராணிகளுக்கும்
அத்ருஶ்யா - கண்களுக்கு புலப்படாதவளாய்
அஸ்மிந் - இந்த
ஆஶ்ரமே - ஆச்ரமத்தில்
பவிஷ்யஸி - கிடப்பாயாக.

यदा चैतद्वनं घोरं रामो दशरथात्मजः ।
आगमिष्यति दुर्धर्षस्तदा पूता भविष्यसि ॥

யதா சைதத்வநம் கோரம் ராமோ தஶரதாத்மஜ: ।
ஆகமிஷ்யதி துர்தர்ஷஸ்ததா பூதா பவிஷ்யஸி ॥ 33

யதா - எக்காலத்தில்
துர்தர்ஷ: - எதிர்க்க முடியாத தனிவீரனான
தஶராத்மஜ: - தசரத புத்ரனான
ராம: - ஸ்ரீராமன்
கோரம் - பாழான
ஏதத்வநம் - இந்தக் காட்டிற்கு
ஆகமிஷ்யதி - வருவாரோ
ததா ச - அப்பொழுதே
பூதா - பரிசுத்தையாய்
பவிஷ்யஸி - ஆவாய்.

तस्यातिथ्येन दुर्वृत्ते लोभमोहविवर्जिता ।
मत्सकाशं मुदा युक्ता स्वं वपुर्धारयिष्यसि ॥

தஸ்யாதித்யேந துர்வ்ருத்தே லோப மோஹவிவர்ஜிதா ।
மத்ஸகாஶம் முதா யுக்தா ஸ்வம் வபு: தாரயிஷ்யஸி ॥ 34

துர்வ்ருத்தே - நடத்தைகெட்டவளே!
தஸ்ய - அவருக்கு
ஆதித்யேந - அதிதி பூஜை செய்வதால்
லோப மோஹ விவர்ஜிதா - துராசையும் கண்மூடித்தனமும் நீங்கினவளாய்
மத்ஸகாஶம் - என்னருகில்
முதா - ஸந்தோஷத்துடன்
யுக்தா - கூடியவளாய்
ஸ்வம் - உன் சொந்த
வபு: - வடிவை
தாரயிஷ்யஸி - வஹிப்பாய்.

एवमुक्त्वा महातेजा गौतमो दुष्टचारिणीम् ।
इममाश्रममुत्सृज्य सिद्धचारणसेविते ॥
हिमवच्छिखरे रम्ये तपस्तेपे महातपाः ॥

ஏவமுக்த்வா மஹாதேஜா கௌதமோ துஷ்டசாரிணீம் ।
இம மாஶ்ரம முத்ஸ்ருஜ்ய ஸித்த சாரண ஸேவிதே ॥
ஹிம வச்சிகரே ரம்யே தப: தேபே மஹாதபா: ॥ 35

மஹாதேஜா: - மஹாவர்ச்சஸ்வியான
கௌதம: - கௌதமர்
துஷ்டசாரிணீம் - கெட்ட நடத்தையுடைய அவளிடம்
ஏவம் - இவ்விதம்
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
இமம் - இந்த
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்தை
உத்ஸ்ருஜ்ய - விட்டுவிட்டு
ஸித்த ஸாரண ஸேவிதே - ஸித்தர்களும் சாரணர்களும் தங்கும்படியான
ரம்யே - அழகிய
ஹிமவச்சிகரே - ஹிமயமலை உச்சியில்
மஹாதபா: - பெரும் தபஸ்வியான அவர்
தப: தேபே - தபஸ் செய்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ஶக்ர அஹல்யாஶாபோ நாம அஷ்டசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஏகோந பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 49

अफलस्तु ततः शक्रो देवानग्निपुरोगमान् ।
अब्रवीत् त्रस्तवदनः सर्षिसङ्घान् सचारणान् ॥

அபலஸ்து தத: ஶக்ரோ தேவான் அக்நிபுரோகமான் ।
அப்ரவீத் த்ரஸ்தவதந: ஸர்ஷிஸங்கான் ஸசாரணான் ॥ 1

அபலஸ்து - வ்ருஷணஹீனனான
ஶக்ர: - இந்த்ரன்
தத: து - உடனேயே
ஸர்ஷி ஸங்கான் - ரிஷிக் கூட்டங்களுடனும்
ஸ சாரணான் - சாரணர்களுடனும்,
அக்நிபுரோகமான் - அக்னியை முன்னிட்டவர்களுமான
தேவான் - தேவர்களைப் பார்த்து
த்ரஸ்த வதந: - நடுக்கமடைந்த முகத்தோடு கூடினவனாய்
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

कुर्वता तपसो विघ्नं गौतमस्य महात्मनः ।
क्रोधमुत्पाद्य हि मया सुरकार्यमिदं कृतम् ॥

குர்வதா தபஸோ விக்நம் கௌதமஸ்ய மஹாத்மந: ।
க்ரோத முத்பாத்ய ஹி மயா ஸுரகார்யமிதம் க்ருதம் ॥ 2

மஹாத்மந: - 'மஹாத்மாவான
கௌதமஸ்ய - கௌதமருக்கு
க்ரோதம் - க்ரோதத்தை
உத்பாத்ய - விளைவித்த
தபஸ: - தபஸ்ஸுக்கு
விக்நம் - இடையூறு
குர்வதா - உண்டாக்கும்
மயா க்ருதம் - என்னாலே செய்யப்பட்ட
இதம் - இந்த கார்யம்
ஸுரகார்யம்ஹி - தேவர்களின் கார்யமே.

अफलोऽस्मि कृतस्तेन क्रोधात् सा च निराकृता ।
शापमोक्षेण महता तपोऽस्यापहृतं मया ॥

அபலோऽஸ்மி க்ருதஸ்தேந க்ரோதாத் ஸா ச நிராக்ருதா ।
ஶாபமோக்ஷேண மஹதா தபோऽஸ்ய அபஹ்ருதம் மயா ॥ 3

தேந - அவரால்
க்ரோதாத் - கோபத்தினால்
அபல: - வ்ருஷணமற்றவனாய்
க்ருத: அஸ்மி - செய்யப்பட்டேன்.
ஸா ச - அவளும்
நிராக்ருதா - சபிக்கப்பட்டாள்.
மஹதா - மிகப் பெரிய
ஶாபமோக்ஷேண - சாபத்தை இடச் செய்ததால்
மயா - என்னால்
அஸ்ய - இவருடைய
தப: - தபஸ்ஸானது
அபஹ்ருதம் - அபஹரிக்கப்பட்டது.

तस्मात् सुरवराः सर्वे सर्षिसङ्घाः सचारणाः ।
सुरसाह्यकरं यूयं सफलं कर्तुमर्हथ ॥

தஸ்மாத் ஸுரவரா: ஸர்வே ஸர்ஷிஸங்கா: ஸசாரணா: ।
ஸுரஸாஹ்யகரம் யூயம் ஸபலம் கர்துமர்ஹத ॥ 4

தத் - ஆகையால்
ஸர்ஷிஸங்கா: - ரிஷிக் கூட்டங்களுடனும்
ஸ சாரணா: - சாரணர்களுடனும்
ஸுரவரா: - தேவச்ரேஷ்டர்களான
யூயம் - நீங்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸுரகார்யகரம் - தேவர்களுக்காக வேண்டியதைச் செய்த
மாம் - என்னை
ஸபலம் - வ்ருஷணமுடையவனாக
கர்தும் அர்ஹஸி - செய்யக்கடவீர்கள்.

शतक्रतोर्वचः श्रुत्वा देवाः साग्निपुरोगमाः ।
पितृदेवानुपेत्याहुः सह सर्वे मरुद्गणैः ॥

ஶதக்ரதோர்வச: ஶ்ருத்வா தேவா: ஸாக்நிபுரோகமா: ।
பித்ரு தேவான் உபேத்யாஹு: ஸஹ ஸர்வே மருத்கணை: ॥ 5

ஶதக்ரதோ: - இந்த்ரனுடைய
வச: - இவ்வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ஸாக்நி புரோகமா: - அக்னி முதலிய
தேவா: - தேவர்கள்
ஸர்வை: - எல்லா
மருத்கணை: - மருத்துக்களின் கூட்டங்களுடன்
ஸஹ - ஒன்று கூடிச்சேர்ந்து
பித்ரு தேவான் - பித்ரு தேவதைகளை
உபேத்ய - நெருங்கி
ஆஹு: - விண்ணப்பம் செய்தார்கள்.

पुराविचार्य मोहेन मुनिपत्नीं शतक्रतुः ।
धर्षयित्वा मुनेः शापात्तत्रैव विफलः कृतः ॥

புரா(அ)விசார்ய மோஹேந முனிபத்நீம் ஶதக்ரது: ।
தர்ஷயித்வா முநே: ஶாபாத் தத்ரைவ விபல: க்ருத: ॥ 6

ஶதக்ரது: - 'இந்த்ரன்
புரா - முன்னதாக
அவிசார்ய - ஆலோசனை செய்யாமல்
மோஹேந - மோஹத்தாலேயே
ரிஷிபத்நீம் - மஹர்ஷியின் மனையியுடன்
தர்ஷயித்வா - ஸங்கமஞ் செய்து
முநே: - ரிஷியின்
ஶாபாத் - சாபத்தாலே
தத்ர ஏவ - அங்கேயே
விபல: - வ்ருஷணஹீனராக
க்ருத: - செய்யப்பட்டார்.

अयं मेषः सवृषणः शक्रो ह्यवृषणः कृतः ।
मेषस्य वृषणौ गृह्य शक्रायाशु प्रयच्छत ।

அயம் மேஷ: ஸவ்ருஷண: ஶக்ரோ ஹ்யவ்ருஷண: க்ருத: ।
மேஷஸ்ய வ்ருஷணௌ க்ருஹ்ய ஶக்ராயாஶு ப்ரயச்சத ॥ 7

அயம் மேஷ: - இந்த ஆட்டுக்கடா
ஸவ்ருஷண: - வ்ருஷணமுடையதாயிருக்கிறது.
ஶக்ர: ஹி - இந்த்ரனோ,
அவ்ருஷண: - வ்ருஷணமற்றவராக
க்ருத: - செய்யப்பட்டார்.
மேஷஸ்ய - ஆட்டுக்கடாவினுடைய
வ்ருஷணௌ - வ்ருஷணங்களிரண்டையும்
க்ருஹ்ய - பறித்தெடுத்து
ஶக்ராய - இந்த்ரனுக்கு
ஆஶு - சீக்ரமாக
ப்ரயச்சத - கொடுத்தமைத்து விடக்கடவீர்கள்.

अफलस्तु कृतो मेषः परां तुष्टिं प्रदास्यति ॥

அபலஸ்து க்ருதோ மேஷ: பராம் துஷ்டிம் ப்ரதாஸ்யதி ॥ 8

அபல: - வ்ருஷணஹீனமாய்
க்ருத: - செய்யப்படும்
மேஷ: து - ஆட்டுக்கடாவோ,
பராம் - மஹத்தான

துஷ்டிம் - த்ருப்தியை
ப்ரதாஸ்யதி - கொடுக்கப் போகிறது.

भवतां हर्षणार्थं च ये च दास्यन्ति मानवाः ।

பவதாம் ஹர்ஷணார்தே ச யே ச தாஸ்யந்தி மானவா: ॥ 9

பவதாம் - தேவரீர்களுடைய
ஹர்ஷணார்தம் ச - ஸந்துஷ்டிக்காகவே
யே மானவா: - எந்த மனிதர்கள்
தாஸ்யந்தி - தானமளிப்பார்களோ அவர்களும்
ச - அப்படியே.'

इत्यग्नेर्वचनं श्रुत्वा पितृदेवाः समागताः ।
उत्पाट्य मेषवृषणौ सहस्राक्षे न्यवेशयन् ॥

இத்யக்னோர் வசனம் ஶ்ருத்வா பித்ருதேவா: ஸமாகதா: ।
உத்பாட்ய மேஷ வ்ருஷணௌ ஸஹஸ்ராக்ஷே ந்யவேஶயன் ॥ 10

இதி - இப்படி
அக்னே: - அக்னியின்
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - செவியுற்று
பித்ரு தேவா: - பித்ருதேவதைகள்
ஸமாகதா: - எல்லோரும் ஒன்றுசேர்ந்து
மேஷ வ்ருஷணௌ - ஆட்டுக்கடாவின் இரு வ்ருஷணங்களையும்
உத்பாட்ய - பிடுங்கி
ஸஹஸ்ராக்ஷே - இந்த்ரனுக்கு
ந்யவேஶயன் - ஒட்டி வைத்தார்கள்.

तदाप्रभृति काकुत्स्थ पितृदेवाः समागताः ।
अफलान् भुञ्जते मेषान् फलैस्तेषामयोजयन् ॥

ததாப்ரப்ருதி காகுத்ஸ்த பித்ருதேவா: ஸமாகதா: ।
அபலான் புஞ்ஜதே மேஷாந் பலை: தேஷாம் அயோஜயந் ॥ 11

காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்தனே!
ததாப்ரப்ருதி - அதுமுதலாக
பித்ரு தேவா: - பித்ருதேவதைகள்
ஸமாகதா: - ஒன்றுகூடி
அபலான் - வ்ருஷணங்கள் நீக்கமடைந்த
மேஷாந் - ஆட்டுக்கடாக்களை
புஞ்ஜதே - புசித்து வருகிறார்கள்.
தேஷாம் - அவைகளுடைய
பலை: - தானத்தின் பலங்களாலே (தானம் செய்தவர்களை)
அயோஜயந் - ஸம்பன்னராகச் செய்தார்கள்.

इन्द्रस्तु मेषवृषणस्तदाप्रभृति राघव ।
गौतमस्य प्रभावेण तपसश्च महात्मनः ॥

இந்த்ரஸ்து மேஷவ்ருஷண: ததாப்ரப்ருதி ராகவ ।
கௌதமஸ்ய ப்ரபாவேண தபஸஸ்ச மஹாத்மந: ॥ 12

ராகவ - ஸ்ரீராகவ!
இந்த்ர: து - தேவேந்த்ரனும்
ததா ப்ரப்ருதி ச - அதுமுதல்தான்
மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
கௌதமஸ்ய - கௌதமருடைய
தபஸ: - தபஸ்ஸின்
ப்ரபாவேண - மஹிமையாலே
மேஷவ்ருஷண: - மேஷவ்ருஷணனானான்.

तदागच्छ महातेज आश्रमं पुण्यकर्मणः ।
तारयैनां महाभागामहल्यां देवरूपिणीम् ॥

ததாகச்ச மஹாதேஜ ஆஶ்ரமம் புண்யகர்மண: ।
தாரயைநாம் மஹாபாகாம் அஹல்யாம் தேவரூபிணீம் ॥ 13

தத் - ஆகையால்
மஹாதேஜ: - மஹாமஹிமையுள்ளவனே!
புண்ய கர்மண: - புண்யசாலியான ரிஷியின்
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்திற்கு
ஆகச்ச - வா.
மஹாபாகாம் - மஹாபாக்யசாலியான
தேவரூபிணீம் - ஒரு தேவதை போன்ற வடிவழகுள்ளவளான
ஏநாம் - இந்த
அஹல்யாம் - அஹல்யையை
தாரய - சாபக்கொடுமையினின்றும் மீட்டுவைப்பாயாக.

विश्वामित्रवचः श्रुत्वा राघवः सहलक्ष्मणः ।
विश्वामित्रं पुरस्कृत्य तमाश्रममथाविशत् ॥

விஶ்வாமித்ரவச: ஶ்ருத்வா ராகவ: ஸஹலக்ஷ்மண: ।
விஶ்வாமித்ரம் புரஸ்க்ருத்ய தமாஶ்ரமம் அதாவிஶத் ॥ 14

விஶ்வாமித்ர வச: - விச்வாமித்ரர் வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ராகவ: - ஸ்ரீராகவர்
ஸஹலக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணனுடன் கூட
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டுக்கொண்டே
அத - உடனே

தம் ஆஶ்ரமம் - அந்த ஆச்ரமத்தில்
ஆவிஶத் - ப்ரவேசித்தார்.

ददर्श च महाभागां तपसा द्योतितप्रभाम् ।
लोकैरपि समागम्य दुर्निरीक्ष्यां सुरासुरैः ॥

ததர்ஶ ச மஹாபாகாம் தபஸா த்யோதித ப்ரபாம் ।
லோகைரபி ஸமாகம்ய துர்நிரீக்ஷ்யாம் ஸுராஸுரை: ॥ 15

प्रयत्नान्निर्मितां धात्रा दिव्यां मायामयीमिव ।
स तुषारावृतां साभ्रां पूर्णचन्द्रप्रभामिव ॥

ப்ரயத்நாந் நிர்மிதாம் தாத்ரா திவ்யாம் மாயாமயீமிவ ।
ஸதுஷாராவ்ருதாம் ஸாப்ராம் பூர்ணசந்த்ர ப்ரபாமிவ ॥ 16

धूमेनापि परीताङ्गीं दीप्तामग्निशिखामिव ।
मध्येऽम्भसो दुराधर्षां दीप्तां सूर्यप्रभामिव ॥

தூமேநாபி பரீதாங்கீம் தீப்தாமக்நிஶிகாமிவ ।
மத்யே(அ)ம்பஸோ துராதர்ஷாம் தீப்தாம் ஸூர்யப்ரபாமிவ ॥ 17

மஹாபாகாம் - பரமபாக்யவதியாய்
தபஸா - தபஸ்ஸாலே
த்யோதித ப்ரபாம் - வீசும் காந்தியுடையவளாய்
லோகை: - ஜனங்களாலும்
ஸுராஸுரை: ச - தேவர்களாலும் அஸுரர்களாலும்
ஸமாகம்ய அபி - ஒன்றுசேர்ந்தும்கூட
துர்நிரீக்ஷ்யாம் - பார்வைக்கு அகப்படாதவளாய்
தாத்ரா - ப்ரஹ்மாவால்
ப்ரயத்நாத் - வெகு ச்ரமத்துடன்
நிர்மிதாம் - அமைக்கப்பட்டவளாய்,
மாயாமயீம் - ஆச்சர்யமாயை நிறைந்தவள்
இவ - போன்றவளாய்,
திவ்யாம் - திவ்யையாய்,
ஸதுஷாராவ்ருதாம் - பனியால் மூட்டமடைந்து
ஸாப்ராம் - மேகங்களாலும் மறைவடைந்த
பூர்ணசந்த்ர ப்ரபாம் - பூர்ணசந்த்ரனின் ஒளி
இவ - போன்றவளாய்,
தூமேந - புகையால்
பரீதாங்கீம் அபி - சூழப்பட்டதானாலும்
தீப்தாம் - ஜ்வலித்துக் கொண்டிருக்கும்
அக்நிஶிகாம் - அக்னிஜ்வாலை
இவ - போன்றவளாய்
அம்பஸ: - ஜலத்தின்

மத்யே - நடுவே
துராதர்ஷாம் - தகையப் பெறாத
தீப்தாம் - ஜ்வலிக்கும்
ஸூர்ய ப்ரபாம் இவ- ஸூர்ய ஒளி போன்றவளை
ததர்ஶ ச - காணவும் செய்தார்.

सा हि गौतमवाक्येन दुर्निरीक्ष्या बभूव ह ।
त्रयाणामपि लोकानां यावद्रामस्य दर्शनम् ॥
शापस्यान्तमुपागम्य तेषां दर्शनमागता ॥

ஸா ஹி கௌதமவாக்யேந துர்நிரீக்ஷ்யா பபூவ ஹ ।
த்ரயாணாமபி லோகாநாம் யாவத் ராமஸ்ய தர்ஶநம் ॥
ஶாபஸ்ய அந்தமுபாகம்ய தேஷாம் தர்ஶநமாகதா ॥ 18

ஸாஹி - அவளோ,
கௌதம வாக்யேந - கௌதமரின் சொல் வலிமையால்
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
தர்ஶநம் - தர்சனம்
யாவத் - வரைக்கும்
த்ரயாணாம் - மூன்று
லோகாநாம் அபி - உலகத்தாருக்கும்
துர்நிரீக்ஷ்யா - காண முடியாதவளாய்
பபூவ - இருந்தாள்.
ஶாபஸ்ய - சாபத்தின்
அந்தம் - முடிவை
உபாகம்ய - அடைந்ததும்
தேஷாம் - அவர்களுடைய
தர்ஶநம் - பார்வைக்கு
ஆகதா - அகப்பட்டாள்.
ஹ - ஆச்சர்யம்!

राघवौ तु ततस्तस्याः पादौ जगृहतुस्तदा ।
स्मरन्ती गौतमवचः प्रतिजग्राह सा च तौ ॥

ராகவௌ து ததஸ்தஸ்யா: பாதௌ ஜக்ருஹதுஸ்ததா ।
ஸ்மரந்தீ கௌதமவச: ப்ரதிஜக்ராஹ ஸா ச தௌ ॥ 19

தத: - பிறகு
ராகவௌ து - ஸ்ரீராகவரிருவர்களும்
ததா - அப்பொழுது
தஸ்யா: - அவளுடைய
பாதௌ - காலடிகளை
ஜக்ரு ஹது: - பிடித்துக்கொண்டு வணங்கினார்கள்;
ஸா ச - அவளும்
கௌதம வச: - கௌதமர் சொன்னதை

ஸ்மரந்தீ - நினைவுற்றவளாய்
தௌ - அவ்விருவர்களையும்
ப்ரதி ஜக்ராஹ - அங்கீகரித்தாள்.

पाद्यमर्घ्यं तथातिथ्यं चकार सुसमाहिता ।
प्रतिजग्राह काकुत्स्थो विधिदृष्टेन कर्मणा ॥

பாத்யம் அர்க்யம் ததாதித்யம் சகார ஸுஸமாஹிதா ।
ப்ரதிஜக்ராஹ காகுத்ஸ்தோ விதி த்ருஷ்டேந கர்மணா ॥ 20

ஸுஸமாஹிதா - வெகு ஜாக்ரதையுடன்
பாத்யம் - பாத்யத்தையும்
அர்க்யம் - அர்க்யத்தையும்
ததா - அப்படியே
ஆதித்யம் - அதிதிபூஜையும்
சகார - செய்தளித்தாள்;
காகுத்ஸ்த: - காகுத்ஸ்தர்
விதி த்ருஷ்டேந - சாஸ்த்ரவிஹிதமான
கர்மணா - ஒழுங்கின்படி
ப்ரதி ஜக்ராஹ - பூஜையை அங்கீகரித்தார்.

पुष्पवृष्टिर्महत्यासीद्देवदुन्दुभिनिःस्वनैः ।
गन्धर्वाप्सरसां चापि महानासीत् समुत्सवः ॥

புஷ்பவ்ருஷ்டிர் மஹத்யாஸீத் தேவதுந்துபி நிஸ்வநை: ।
கந்தர்வாப்ஸரஸாம் சாபி மஹாநாஸீத் ஸமுத்ஸவ: ॥ 21

மஹதௌ - மிகப்பெரிய
புஷ்பவ்ருஷ்டி: - புஷ்பவர்ஷம்
ஆஸீத் - உண்டாயிற்று.
தேவதுந்துபி நிஸ்வநை: ச -தேவதைகளின் துந்துபி முழக்கமும்
கந்தர்வ அப்ஸரஸாம்- கந்தர்வர்கள் அப்ஸர ஸ்திரீகள் இவர்களின்
ஸமாகம: அபி - கூட்டமும்
மஹாந் - மஹத்தானதாக
ஆஸீத் - ஆயிற்று.

साधु साध्विति देवास्तामहल्यां समपूजयन् ।
तपोबलविशुद्धाङ्गीं गौतमस्य वशानुगाम् ॥

ஸாது ஸாத்விதி தேவா: தாம் அஹல்யாம் ஸமபூஜயன் ।
தபோபல விஶுத்தாங்கீம் கௌதமஸ்ய வஶாநுகாம் ॥ 22

தேவா: - தேவர்கள்
தபோபல - தபஸ்ஸின் வலிமையால் சுத்தியடைந்த
விஶுத்தாங்கீம் சரீரத்தையுடையவளாய்
கௌதமஸ்ய } - கௌதமரின்
வஶாநுகாம் } - வசம் இணங்கிச் சேர்ந்தவளான

தாம் - அந்த
அஹல்யாம் - அஹல்யையை
ஸாது - 'சுபம்
ஸாது - சுபம்'
இதி - என்று
ஸமபூஜயன் - ஒன்றுசேர்ந்து பூஜித்தார்கள்.

गौतमोहि महातेजा अहल्यासहित: सुखी ।
रामं संपूज्य विधिवत्तपस्तेपे महातपा: ॥

கௌதமோஹி மஹாதேஜா அஹல்யாஸஹித: ஸுகீ ।
ராமம் ஸம்பூஜ்ய விதிவத் தபஸ் தேபே மஹாதபா: ॥ 23

மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியான
கௌதம: ஹி - கௌதமரும்
அஹல்யா ஸஹித: - அஹல்யையுடன் கூடினவராய்
ஸுகீ - ஸுகமடைந்தவராய்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
விதிவத் - சாஸ்த்ர முறைப்படி
ஸம்பூஜ்ய - நன்றாய் பூஜித்து
மஹாதபா: - பெருந்தபத்தை நாட்டினவராய்
தப: - தபஸ்
தேபே - புரிந்துவந்தார்.

रामोऽपि परमां पूजां गौतमस्य महामुने: ।
सकाशाद्विधिवत् प्राप्य जगाम मिथिलां तत: ॥

ராமோऽபி பரமாம் பூஜாம் கௌதமஸ்ய மஹாமுனே: ॥
ஸகாஶாத் விதிவத் ப்ராப்ய ஜகாம மிதிலாம் தத: ॥ 24

ராம: அபி - ஸ்ரீராமரும்
கௌதமஸ்ய - கௌதம
மஹாமுனே: - மஹர்ஷியினுடைய
ஸகாஶாத் - முன்னிலையினின்றும்
விதிவத் து - நூன்முறைப்படி
பரமாம் - உயர்ந்த
பூஜாம் - மரியாதையை
ப்ராப்ய - பெற்று,
தத: - உடனே
மிதிலாம் - மிதிலா நகரத்துக்கு
ஜகாம - புறப்பட்டுச் சென்றார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
அஹல்யா ஶாப மோக்ஷோ நாம ஏகோநபஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 50

तत: प्रागुत्तरां गत्वा राम: सौमित्रिणा सह ।
विश्वामित्रं पुरस्कृत्य यज्ञवाटमुपागमत् ॥

தத: ப்ராகுத்தராம் கத்வா ராம: ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ।
விஶ்வாமித்ரம் புரஸ்க்ருத்ய யஜ்ஞவாடம் உபாகமத் ॥ 1

தத: - அங்கிருந்து
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸௌமித்ரிணா - லக்ஷ்மணருடன்
ஸஹ - கூட
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டுக்கொண்டு
ப்ராகுத்தராம் - வடகிழக்கு திசையில்
கத்வா - சென்று
யஜ்ஞவாடம் - யாகசாலைக்கு
உபாகமத் - வந்துசேர்ந்தார்.

रामस्तु मुनिशार्दूलमुवाच सहलक्ष्मण: ।
साध्वी यज्ञसमृद्धिर्हि जनकस्य महात्मन: ॥

ராமஸ்து முனிஶார்தூலம் உவாச ஸஹலக்ஷ்மண: ।
ஸாத்வீ யஜ்ஞஸம்ருத்திர் ஹி ஜனகஸ்ய மஹாத்மந: ॥ 2

ராம: து - ஸ்ரீராமர் எனில்
ஸஹ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரோடு கூடியவராய்
முனிஶார்தூலம் - முனிச்ரேஷ்டரை பார்த்து
உவாச - சொன்னார்.
மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
ஜனகஸ்ய - ஜனகருடைய
யஜ்ஞஸம்ருத்தி: - யாக ஏற்பாடு
ஸாத்வீ - சிறந்ததாய் இருக்கிறது
ஹி - அல்லவா?

बहूनीह सहस्राणि नानादेशनिवासिनाम् ।
ब्राह्मणानां महाभाग वेदाध्ययनशालिनाम् ॥

பஹூநீஹ ஸஹஸ்ராணி நாநாதேஶ நிவாஸிநாம் ।
ப்ராஹ்மணாநாம் மஹாபாக வேதாத்யயந ஶாலிநாம் ॥ 3

மஹாபாக - மஹா பாக்யமுடையவரே!
நாநாதேஶ நிவாஸிநாம்-நானாதேசங்களில் இருப்பவர்களான
வேதாத்யயந ஶாலிநாம்-வேதங்களை ஓதி உணர்ந்து பெரும் புகழ்பெற்ற

பஹூநி - அனேக
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம்
ப்ராஹ்மணாநாம் - வேதியர்
இஹ - இங்கு வந்திருக்கிறார்கள்.

ऋषिवाटाश्च दृश्यन्ते शकटीशतसंकुलाः ।
देशो विधीयतां ब्रह्मन् यत्र वत्स्यामहे वयम् ॥

ரிஷிவாடாஶ் ச த்ருஶ்யந்தே ஶகடீஶத ஸங்குலா: ।
தேஶோ விதீயதாம் ப்ரஹ்மன் யத்ர வத்ஸ்யாமஹே வயம் ॥ 4

ரிஷிவாடா: ச - ரிஷிகளின் பர்ணசாலைகளும்
ஶகடீஶத ஸங்குலா: - சாமான்கள் அடங்கிய அனேக வண்டிகளால் நிறைந்ததுகளாக
த்ருஶ்யந்தே - காணப்படுகின்றன.
ப்ரஹ்மன் - ஸ்வாமின்!
வயம் யத்ர - நாம் எங்கு
வத்ஸ்யாமஹே - வஸிப்போம்?
தேஶ: - இடம்
விதீயதாம் - விதிக்கப்படட்டும்.

रामस्य वचनं श्रुत्वा विश्वामित्रो महामुनिः ।
निवेशमकरोद्देशे विविक्ते सलिलायुते ॥

ராமஸ்ய வசனம் ஶ்ருத்வா விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
நிவேஶம் அகரோத் தேஶே விவிக்தே ஸலிலாயுதே ॥ 5

மஹாமுனி: - மஹாமுனிவரான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
வசனம் ஶ்ருத்வா - சொல்லைக் கேட்டு
விவிக்தே - ஜனக்கூட்டமில்லாத பரிசுத்தமான
ஸலிலாயுதே - தீர்த்த சௌக்யமுள்ள
தேஶே - இடத்தில்
நிவேஶம் - தங்குதலை
அகரோத் - செய்தார்.

विश्वामित्रमनुप्राप्तं श्रुत्वा स नृपतिस्तदा ।
शतानन्दं पुरस्कृत्य पुरोहितमनिन्दितम् ॥
प्रत्युज्जगाम सहसा विनयेन समन्वितः ॥

விஶ்வாமித்ரம் அநுப்ராப்தம் ஶ்ருத்வா ஸ ந்ருபதிஸ்ததா ।
ஶதாநந்தம் புரஸ்க்ருத்ய புரோஹிதம் அநிந்திதம் ॥
ப்ரத்யுஜ்ஜகாம ஸஹஸா விநயேந ஸமந்வித: ॥ 6

ஸ: - அந்த
ந்ருபதி: - ஜனக மஹாராஜன்
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரர்
அநுப்ராப்தம் - வந்திருப்பவராக
ஶ்ருத்வா - கேள்விப்பட்டு
ததா - அப்பொழுது
அநிந்திதம் - நிந்தனையற்ற
புரோஹிதம் - புரோஹிதரான
ஶதாநந்தம் - சதானந்தரை
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டுக்கொண்டு
விநயேந - மரியாதையோடு
ஸமன்வித: - கூடினவராய்
ஸஹஸா - விரைவுடன்
ப்ரத்யுஜ்ஜகாம - எதிர்கொண்டு போனார்.

ऋत्विजोऽपि महात्मानस्त्वर्घ्यमादाय सत्वरम् ।
विश्वामित्राय धर्मेण ददुर्मन्त्रपुरस्कृतम् ॥

ரித்விஜோऽபி மஹாத்மானஸ் த்வர்க்யம் ஆதாய ஸத்வரம் ।
விஶ்வாமித்ராய தர்மேண ததுர்மந்த்ர புரஸ்க்ருதம் ॥ 7

மஹாத்மான: - மஹாத்மாக்களான
ரித்விஜ: அபி - ரித்விக்குகளும்
ஸத்வரம் - சீக்ரமாக
விஶ்வாமித்ராய - விச்வாமித்ரருக்கு
அர்க்யம் - அர்க்யத்தை
ஆதாய - எடுத்து
தர்மேண து - பக்தியுடன்
மந்த்ர புரஸ்க்ருதம் - மந்த்ரபூர்வமாய்
தது: - கொடுத்தார்கள்.

प्रतिगृह्य तु तां पूजां जनकस्य महात्मनः ।
पप्रच्छ कुशलं राज्ञो यज्ञस्य च निरामयम् ॥

ப்ரதிக்ருஹ்ய து தாம் பூஜாம் ஜனகஸ்ய மஹாத்மந: ।
பப்ரச்ச குஶலம் ராஞ்ஞோ யஞஸ்ய ச நிராமயம் ॥ 8

மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
ஜனகஸ்ய - ஜனகருடைய
தாம் - அந்த
பூஜாம் து - உபசாரத்தையும்
ப்ரதி க்ருஹ்ய - பெற்றுக்கொண்டு
ராஞ்ஞ: - ராஜாவின்

குஶலம் - யோகக்ஷேமத்தையும்
யஞஸ்ய - யாகமானது
நிராமயம் ச - இடையூறில்லாமல் நடந்தேறுவது பற்றியும்
பப்ரச்ச - விசாரித்தார்.

स तांश्चापि मुनीन् पृष्ट्वा सोपाध्यायपुरोधसः ।
यथान्यायं ततः सर्वैः समागच्छत् प्रहृष्टवत् ॥

ஸ தான் சாபி முநீந் ப்ருஷ்ட்வா ஸோபாத்யாய புரோதஸ: ।
யதாந்யாயம் தத: ஸர்வை: ஸமாகச்சத் ப்ரஹ்ருஷ்டவத் ॥ 9

ஸ: - அவர்
ஸோபாத்யாய புரோதஸ: - புரோஹிதர் ரித்விக்குகள் இவர்களோடு சேர்ந்த
தான் - அந்த
முநீந் அபி - முனிவர்களையும்
யதாந்யாயம் - க்ரமப்படி
ப்ருஷ்ட்வா - விசாரித்து
தத: - பிறகு
ஸர்வை: ச - எல்லோருடனும்
ப்ரஹ்ருஷ்டவத் - ஆனந்தமுற்று
ஸமகச்சத் - சேர்ந்தார்.

अथ राजा मुनिश्रेष्ठं कृताञ्जलिरभाषत ।
आसने भगवानास्तां सहैभिर्मुनिसत्तमैः ॥

அத ராஜா முனிஶ்ரேஷ்டம் க்ருதாஞ்சலிரபாஷத ।
ஆஸநே பகவாநாஸ்தாம் ஸஹைபி: முனிஸத்தமை: ॥ 10

அத ராஜா - பிறகு ராஜா
க்ருதாஞ்சலி: - அஞ்சலிபந்தம் பண்ணினவராய்
முனிஶ்ரேஷ்டம் - முனிச்ரேஷ்டரைப் பார்த்து
அபாஷத - இப்படி சொன்னார்.
பகவந் - ஹே பகவானே!
ஏபி: - இந்த முனிவர்களில் சிறந்தவர்களோடு
முனிஸத்தமை: - கூட
ஆஸநே - ஆஸனத்தில்
ஆஸ்தாம் - தாங்கள் உட்கார வேண்டும்.

जनकस्य वचः श्रुत्वा निषसाद महामुनिः ।
पुरोधा ऋत्विजश्चैव राजा च सह मन्त्रिभिः ॥

ஜநகஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா நிஷஸாத மஹாமுநி: ।
புரோதா ரித்விஜ: சைவ ராஜா ச ஸஹ மந்த்ரிபி: ॥ 11

ஜநகஸ்ய - ஜனகருடைய
வச: - சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
மஹாமுநி: - மஹாமுனிவர்
நிஷஸாத - உட்கார்ந்தார்.
புரோதா: - புரோஹிதரும்
ரித்விஜ: ச ஏவ - ரித்விக்குகளுமே
மந்த்ரிபி: - மந்த்ரிமார்களோடு
ஸஹ - கூட
ராஜா - ராஜனும்
ச - அப்படியே உட்கார்ந்தார்.

आसनेषु यथान्यायमुपविष्टान् समन्ततः ।
दृष्ट्वा स नृपतिस्तत्र विश्वामित्रमथाब्रवीत् ॥

ஆஸநேஷு யதான்யாயம் உபவிஷ்டாந் ஸமந்தத: ।
த்ருஷ்ட்வா ஸ ந்ருபதிஸ் தத்ர விஶ்வாமித்ர மதாப்ரவீத் ॥ 12

ஆஸநேஷு - ஆஸனங்களில்
யதான்யாயம் - ந்யாயப்படி
தத்ர - அங்கு
ஸமந்தத: - நாற்புறத்திலும்
உபவிஷ்டாந் - உட்கார்ந்திருப்பவர்களை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
அத - பிறகு
ஸ: ந்ருபதி: - அந்த ராஜன்
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை பார்த்து
அப்ரவீத் - இப்படி சொன்னார்.

अद्य यज्ञसमृद्धिर्मे सफला दैवतैः कृता ।
अद्य यज्ञफलं प्राप्तं भगवद्दर्शनान्मया ॥

அத்ய யஞஸம்ருத்திர்மே ஸபலா தைவதை: க்ருதா ।
அத்ய யஞபலம் ப்ராப்தம் பகவத் தர்ஶநாந்மயா ॥ 13

அத்ய - இப்பொழுது
மே - என்னுடைய
யஞஸம்ருத்தி: - யாக ஏற்பாடு
ஸகலா - எல்லாம்
தைவதை: - தேவர்களால்
க்ருதா - செய்யப்பட்டது.
பகவத் தர்ஶநாத் - பகவானுடைய தர்சனத்தால்
மயா - என்னால்

அத்ய - இப்பொழுது
யஜ்ஞபலம் - யாகபலன்
ப்ராப்தம் - அடையப்பட்டது.

धन्योऽस्म्यनुगृहीतोऽस्मि यस्य मे मुनिपुंगव ।
यज्ञोपसदनं ब्रह्मन् प्राप्तोऽसि मुनिभिः सह ॥

தந்யோS ஸ்ம்யநுக்ரஹீதோS ஸ்மி யஸ்ய மே முநிபுங்கவ ।
யஜ்ஞோபஸதநம் ப்ரஹ்மந் ப்ராப்தோS ஸி முனிபி: ஸஹ ॥ 14

முநிபுங்கவ - முனிபுங்கவரே!
ப்ரஹ்மந் - ப்ரஹ்மன்!
யஸ்ய - எந்த
மே - என்னுடைய
யஜ்ஞோபஸதநம் - யாக பூமியை
முனிபி: - முனிவர்களோடு
ஸஹ - கூட
ப்ராப்த: - நாடிவந்தவராக
அஸி - ஆகிறீரோ, அதனால்
தந்ய: - மனோரதங்கள் நிறைவேறினவனாய்
அஸ்மி - ஆகிறேன்;
அநுக்ரஹீத: - அனுக்ரஹம் பெற்றவனாய்
அஸ்மி - ஆகிறேன்.

द्वादशाहं तु ब्रह्मर्षे शेषमाहुर्मनीषिणः ।
ततो भागार्थिनो देवान् द्रष्टुमर्हसि कौशिक ॥

த்வாதஶாஹம் து ப்ரஹ்மர்ஷே ஶேஷமாஹுர் மநீஷிண: ।
ததோ பாகார்திநோ தேவாந் த்ருஷ்டுமர்ஹஸி கௌஶிக ॥ 15

ப்ரஹ்மர்ஷே - மஹர்ஷியே!
மநீஷிண: - பண்டிதர்கள்
த்வாதஶாஹம் - பன்னிரண்டு நாட்கள்
ஶேஷம் து - மீதியென்றும்
ஆஹு: - சொல்கிறார்கள்
கௌஶிக - விச்வாமித்ரரே!
தத: - பிறகு
பாகார்திந: - ஹவிர்பாகத்தைக் கோருகிற
தேவாந் - தேவதைகளை
த்ருஷ்டும் - பார்க்க
அர்ஹஸி - உரியவராகிறீர்.

इत्युक्त्वा मुनिशार्दूलं प्रहृष्टवदनस्तदा ।
पुनस्तं परिपप्रच्छ प्राञ्जलिः प्रणतो नृपः ॥

இத்யுக்த்வா முநிஶார்தூலம் ப்ரஹ்ருஷ்டவதநஸ்ததா ।
புநஸ்தம் பரிபப்ரச்ச ப்ராஞ்ஜலி: ப்ரணதோ ந்ருப: ॥ 16

இதி - என்று
முநி ஶார்தூலம் - முனிச்ரேஷ்டரைப் பார்த்து
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
ப்ரஹ்ருஷ்ட வதந: - களிப்புற்ற முகமுடையவராய்
ந்ருப: - ராஜன்
ப்ராஞ்ஜலி: - அஞ்சலிபந்தம் பண்ணினவராய்
ப்ரணத: - வணங்கினவராய்
ததா - அப்பொழுது
புந: - மறுபடி
தம் - அவரைப் பார்த்து
பரிபப்ரச்ச - இப்படி வினவினார்.

इमौ कुमारौ भद्रं ते देवतुल्यपराक्रमौ ।
गजसिंहगती वीरौ शार्दूलवृषभोपमौ ॥

இமௌ குமாரௌ பத்ரம் தே தேவதுல்ய பராக்ரமௌ ।
கஜஸிம்ஹகதீ வீரௌ ஶார்தூல வருஷபோபமௌ ॥ 17

पद्मपत्रविशालाक्षौ खड्गतूणीधनुर्धरौ ।
अश्विनाविव रूपेण समुपस्थितयौवनौ ॥

பத்ம பத்ர விஶாலாக்ஷௌ கட்கதூணீ தநுர்தரௌ ।
அஶ்விநாவிவ ரூபேண ஸமுபஸ்தித யௌவனௌ ॥ 18

यदृच्छयेव गां प्राप्तौ देवलोकादिवामरौ ।
पुण्डरीकविशालाक्षौ वरायुधधरावुभौ ॥

யத்ருச்சயேவ காம் ப்ராப்தௌ தேவலோகாதிவாமரௌ ।
புண்டரிகவி ஶாலாக்ஷௌ வராயுத தராபுபௌ ॥ 19

बद्धगोधाङ्गुलित्राणौ खड्गवन्तौ महाद्युती ।
काकपक्षधरौ वीरौ कुमाराविव पावकी ॥

பத்ர கோதாம்குலித்ராணௌ கட்கவந்தௌ மஹாத்யுதீ
காகபக்ஷதரௌவீரௌ குமாராவிவ பாவகி ॥ 20

रूपौदार्यगुणैः पुंसां दृष्टिचित्तापहारिणौ ॥
प्राकाश्यं कुलमस्माकं मामुद्धर्तुमिहागतौ ।
कथं पद्भ्यामिह प्राप्तौ किमर्थं कस्य वा मुने ।

ரூபைதார்யகுணை: பும்ஶாம் த்ருஷ்டி சித்தா பஹாரிணௌ ।
ப்ராகாஶ்யம் குலமஸ்மாகம் மாமுத்தர்துமிஹாகதௌ ॥
கதம் பத்ப்யாமிஹ ப்ராப்தௌ கிமர்தம் கஸ்ய வா முனே ॥ 21

தேவதுல்ய பராக்ரமௌ - ஸ்ரீமன் நாராயணக் கடவுளை நிகர்த்த ஆண்மையுடையவர்களும்
கஜஸிம்ஹ கதீ - யானைபோலும் சிம்ஹம்போலவும் நடை அழகுடையவர்களும்
ஶார்தூல வ்ருஷபோபமௌ - வேங்கைப் புலியையும் காளையையும் போன்ற
வீரௌ - திடகாத்ரமுடையவர்களும்
பத்மபத்ர விஶாலாக்ஷௌ - தாமரை இதழ்போல் படர்ந்த கண்களை உடையவர்களும்
கட்க தூணீ தநுர்தரௌ - கத்தி அம்புறாத்தூணி, வில் இவைகளை தரித்தவர்களும்
ரூபேண - அழகால்
அஶ்விநவ் இவ - அச்வினீ தேவதைகளைப்போல்
ஸமுபஸ்தித யௌவனௌ - யௌவன பர்வத்தை அடைந்திருக்கும்
குமாரௌ - ராஜபுத்ரர்களும்,
தேவலோகாத் - சுவர்க்கத்தினின்றும்
யத்ருச்சயா ஏவ - நிர்நிமித்தமாகவே உலகத்தாரின் பாக்ய விசேஷத்தாலேயே
காம் - பூமியில்
ப்ராப்தௌ - எழுந்தருளியிருக்கும்
அமரௌ - தேவதைகள்
இவ - போன்றவர்களும்
புண்டரீக விஶாலாக்ஷௌ - தாமரை மலர்போல் விசாலமான கண்களையுடையவர்களும்
வராயுததரௌ - உத்தமமான ஆயுதங்களை தரித்திருக்கிறவர்களும்
பத்தகோதாம் குலித்ராணை: - உடும்புந்தோல் விரல் மூடிகளை தரித்தவர்களும்
கட்க வந்தௌ - கத்தியுடையவர்களும்,
மஹாத்யுதி - மஹாதேஜோவான்களும்
காகபக்ஷதரௌ - காகபக்ஷங்களையுடையவர்களும்,
பாவகீ - அக்னிஜரான
குமாரௌ இவ - கார்த்திகேயக் கடவுள் இருவர்களைப் போன்ற
வீரௌ - திடகாத்ரமுடையவர்களும்
ரூபௌதார்யகுணை: - வடிவழகாலும் அவயவங்களின் ஒளிவிசேஷத்தாலும்
பும்ஸாம் - மனிதர்களுடைய
த்ருஷ்டிசித்தா பஹாரிணௌ - கண்களையும் மனதுகளையும் பறித்து விடுகிறவர்களும்
அஸ்மாகம் - எங்களுடைய

குலம் - குலத்துக்கு
ப்ராகாஶ்யம் - புகழையும்
மாம் - என்னை
உத்தர்தும் - உயர்த்துவதற்காகவும்
இஹ - இங்கே
ஆகதௌ - விஜயம் செய்திருக்கிறவர்களுமான
இமௌ - இந்த
உபௌ - இருவர்களும்
கதம் - எப்படி
பத்ப்யாம் - கால்நடையாய்
இஹ ப்ராப்தௌ - இங்கு வந்தனர்?
முனே - ரிஷியே!
கிமர்தம் - எதற்காக?
கஸ்யவா - யாருக்காகவோ?
பத்ரம் தே - மனமிசைந்தருள்வீராக.

वरायुधधरौ वीरौ कस्य पुत्रौ महामुने ।
भूषयन्ताविमं देशं चन्द्रसूर्याविवाम्बरम् ॥

வராயுததரௌ வீரௌ கஸ்ய புத்ரௌ மஹாமுனே ।
பூஷயந்தௌ இமம் தேஶம் சந்த்ரஸூர்யௌ இவாம்பரம் ॥ 22

परस्परस्य सदृशौ प्रमाणेङ्गितचेष्टितैः ।
काकपक्षधरौ वीरौ श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ॥

பரஸ்பரஸ்ய ஸத்ருஶௌ ப்ரமாணேங்கித சேஷ்டிதை: ।
காகபக்ஷதரௌ வீரௌ ஶ்ரோதுமிச்சாமி தத்த்வத: ॥ 23

வீரௌ - மஹாப்ரஸித்தி பெற்ற
வராயுத தரௌ - உத்தமமான ஆயுதங்களை தரித்திருக்கும்
வீரௌ - திடகாத்ரமுடையவர்களும்
சந்த்ர ஸூர்யௌ - சந்த்ரனும் ஸூர்யனும்
அம்பரம் - ஆகாசத்தை
இவ - எப்படியோ அப்படியே
இமம் - இந்த இடத்தை
பூஷயந்தௌ - ஒளிவீசச் செய்கிறவர்களும்
காகபக்ஷதரௌ - க்ஷத்ரிய ஜாதிச்சின்னங்களை உடையவர்களாய்
ப்ரமாணேங்கித சேஷ்டிதை: - ஆக்ருதி, ஜாடை, நடை, பாவனைகள் இவைகளால்
பரஸ்பரஸ்ய - ஒருவருக்கொருவர்
ஸத்ருஶௌ - இணையாயிருக்கிற இவர்கள்
கஸ்ய - எந்த

மஹாத்மந: - மஹாத்மாவின்
புத்ரௌ - பிள்ளைகளோ?
தத்த்வத: - உள்ளபடி
ஶ்ரோதும் - கேட்டறிய
இச்சாமி - ப்ரார்த்திக்கிறேன்.'

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा जनकस्य महात्मनः ।
न्यवेदयदमेयात्मा पुत्रौ दशरथस्य तौ ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா ஜனகஸ்ய மஹாத்மந: ।
ந்யவேதயதமேயாத்மா புத்ரௌ தஶரதஸ்ய தௌ ॥ 24

மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
தஸ்ய - அந்த
ஜனகஸ்ய - ஜனகருடைய
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தௌ - அவ்விரு
மஹாத்மானௌ - மஹாத்மாக்கள்
தஶரதஸ்ய - தசரதருடைய
புத்ரௌ - புதல்வர்கள் என்று
ந்யவேதயத் - தெரிவித்தார்.

सिद्धाश्रमनिवासं च राक्षसानां वधं तथा ।
तच्चागमनमव्यग्रं विशालायाश्च दर्शनम् ॥

ஸித்தாஶ்ரம நிவாஸம் ச ராக்ஷஸாநாம் வதம் ததா ।
தச்சாகமந மவ்யக்ரம் விஶாலாயாஶ்ச தர்ஶனம் ॥ 25

अहल्यादर्शनं चैव गौतमेन समागमम् ।
महाधनुषि जिज्ञासां कर्तुमागमनं तथा ॥

அஹல்யாதர்ஶனம் சைவ கௌதமேந ஸமாகமம் ।
மஹாதநுஷி ஜிக்ஞாஸாம் கர்து மாகமனம் ததா ॥ 26

एतत् सर्वं महातेजा जनकाय महात्मने ।
निवेद्य विररामाथ विश्वामित्रो महामुनिः ॥

ஏதத்ஸர்வம் மஹாதேஜா ஜநகாய மஹாத்மனே ।
நிவேத்ய விரராமாத விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுநி: ॥ 27

அத - அதன் மேல்
ஸித்தாஶ்ரம நிவாஸம் - ஸித்தாச்ரமத்தில் வசித்ததையும்
ததா - அப்படியே

ராக்ஷஸாநாம் - ராக்ஷஸர்களுடைய
வதம் ச - வதையையும்
விஶாலாயா: - விசால நகரத்தினுடைய
தர்ஶனம் - தர்சனத்தையும்
அஹல்யா தர்ஶனம் ச ஏவ - அஹல்யைக்கு சேவை தந்தருளியதையும்
கௌதமேந - கௌதமரிஷியோடு
ஸமாகமம் - கூடி வாழ்வதையும்
தத் - அந்த
அவ்யக்ரம் - சுகமாய் நடைபெற்ற
ஆகமனம் ச - யாத்ரையையும்
ததா - அதன் மேல்
மஹாதநுஷி - மஹத்தான தனுர் விஷயத்தில்
ஜிக்ஞாஸாம் - எப்படிப்பட்டதென்பதை கண்டறிய வேண்டுமென்ற ஆவலை
கர்தும் - தீர்த்துக் கொள்வதற்கு
ஆகமனம் ததா - இங்கே எழுந்தருளியிருப்பதையும்
ஏதத் - இதை
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
மஹாதேஜா: - மிக தேஜஸ்வியான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ர
மஹாமுநி: - மஹர்ஷி
மஹாத்மனே - மஹாத்மாவான
ஜநகாய - ஜனகருக்கு
நிவேத்ய - தெரிவித்துவிட்டு
விரராம - மௌனமாயிருந்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ஜனக ஸமாகமோ நாம பஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

ஏக பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 51

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा विश्वामित्रस्य धीमतः ।
हृष्टरोमा महातेजाः शतानन्दो महातपाः ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா விஶ்வாமித்ரஸ்ய தீமத: ।
ஹ்ருஷ்டரோமா மஹாதேஜா: ஶதாநந்தோ மஹாதபா: ॥ 1

गौतमस्य सुतो ज्येष्ठस्तपसा द्योतितप्रभः ।
रामसंदर्शनादेव परं विस्मयमागतः ॥

கௌதமஸ்ய ஸுதோ ஜ்யேஷ்ட: தபஸா த்யோதித ப்ரப: ।
ராம ஸந்தர்ஶநாதேவ பரம் விஸ்மய மாகத: ॥ 2

மஹாதேஜா: - வெகு காந்தி பொருந்தியவரும்
தபஸா - தவத்தால்
த்யோதித ப்ரப: - மஹாப்ரகாசமாயிருக்கின்ற ஒளியுடையவரும்
மஹாதபா: - தபோதனரும்
கௌதமஸ்ய - கௌதமருடைய
ஜ்யேஷ்ட: - ஜ்யேஷ்ட
ஸுத: - புத்ரருமான
ஶதாநந்த: - சதானந்தர்
தஸ்ய - அந்த
தீமத: - தீமானான
விஶ்வாமித்ரஸ்ய - விச்வாமித்ரருடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
பரம் - மிக்க
விஸ்மயம் - ஆச்சர்யத்தை
ஆகத: - அடைந்தார்.
ராம ஸந்தர்ஶநாத் ஏவ - ஸ்ரீராமரிடமுள்ள கௌரவத்தாலேயே
ஹ்ருஷ்டரோமா - மிக்க களிப்பினால் மயிர்க் கூச்சலடைந்தார்.

स तौ निषण्णौ संप्रेक्ष्य सुखासीनौ नृपात्मजौ ।
शतानन्दो मुनिश्रेष्ठं विश्वामित्रमथाब्रवीत् ॥

ஸ தௌ நிஷண்ணௌ ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய ஸுகாஸீநௌ ந்ருபாத்மஜௌ ।
ஶதாநந்தோ முனிஶ்ரேஷ்டம் விஶ்வாமித்ரம் அதாப்ரவீத் ॥ 3

ஸ: - அந்த
ஶதாநந்த: - சதானந்தர்

நிஷண்ணௌ - சாய்ந்துகொண்டு
ஸுகாஸீநௌ - சுகமாய் வீற்றிருக்கிற
தௌ - அவ்விரண்டு
ந்ருபாத்மஜௌ - ராஜகுமாரர்களை
ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய - பார்த்துவிட்டு
அத - பிறகு
முனிஶ்ரேஷ்டம் - முனிச்ரேஷ்டரான
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ர முனிவரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

अपि सा मुनिशार्दूल मम माता यशस्विनी ।
दर्शिता राजपुत्राय तपो दीर्घमुपागता ॥

அபி ஸா முனிஶார்தூல மம மாதா யஶஸ்வினீ ।
தர்ஶிதா ராஜபுத்ராய தபோ தீர்கமுபாகதா ॥ 4

முனிஶார்தூல - 'முனிச்ரேஷ்டரே
யஶஸ்வினீ - புகழ்பெற்ற
தீர்கம் - நீடித்த
தப: - காயக்லேசத்தை
உபாகதா - அடைந்தவளான
மம - என்னுடைய
ஸா மாதா - அந்த தாய்
ராஜபுத்ராய - ராஜகுமாரருக்கு
அபி தர்ஶிதா - காண்பிக்கப்பட்டாளா?

अपि रामे महातेजो मम माता यशस्विनी ।
वन्यैरुपाहरत् पूजां पूजार्हे सर्वदेहिनाम् ॥

அபி ராமே மஹாதேஜா மம மாதா யஶஸ்வினீ ।
வன்யை ருபாஹரத் பூஜாம் பூஜார்ஹே ஸர்வ தேஹிநாம் ॥ 5

மஹாதேஜ: - 'வெகு தேஜஸ்ஸுடையவரே!
யஶஸ்வினீ - கீர்த்திமதியான
மம - என்
மாதா - தாய்
ஸர்வ தேஹிநாம் - எல்லா ப்ராணிகளுடைய
பூஜார்ஹே - வணங்குதலிக்கு அர்ஹரான
ராமே - ஸ்ரீராமரிடத்தில்
வன்யை: - காட்டில் கிடைக்கும் கந்தமூலங்களால்
பூஜாம் - பூஜையை
அபி உபாஹரத் - செய்தனளா?

अपि रामाय कथितं यथावृत्तं पुरातनम् ।
मम मातुर्महातेजो दैवेन दुरनुष्ठितम् ॥

அபி ராமாய கதிதம் யதாவ்ருத்தம் புராதநம் ।
மம மாதுர்மஹாதேஜோ தைவேந துரநுஷ்டிதம் ॥ 6

மஹாதேஜ: - மஹாதேஜஸ்வியே!
மம - என்
மாது: - மாதாவுக்கு
தைவேந - விதிவசத்தால்
யத் அநுஷ்டிதம் - ஸம்பவமானதும்,
புராதநம் - முற்காலத்தில் நடைபெற்றதுமான
யதா வ்ருத்தம் - விஷயங்களெல்லாம்
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கு
அபி கதிதம் - சொல்லப்பட்டதா?

अपि कौशिक भद्रं ते गुरुणा मम संगता ।
माता मम मुनिश्रेष्ठ रामसंदर्शनादितः ॥

அபி கௌஶிக பத்ரம் தே குருணா மம ஸங்கதா ।
மாதா மம முனிஶ்ரேஷ்ட ராமஸந்தர்ஶநாதித: ॥ 7

முனிஶ்ரேஷ்ட - முனிவர்களில் சிறந்தவரே!
கௌஶிக - குசிகரின் புத்ரரே!
தே - தேவரீருக்கு
பத்ரம் - நன்மையுண்டாகுக.
மம - என்னுடைய
மாதா - மாதா
ராம ஸந்தர்ஶநாதித: - ஸ்ரீராமபிரான் ஸேவை பெற்றது முதல்கொண்டே
மம - என்னுடைய
குருணா - பிதாவுடன்
அபி ஸங்கதா - கூடி வாழ்கின்றனளா?

अपि मे गुरुणा रामः पूजितः कुशिकात्मज ।
इहागतो महातेजाः पूजां प्राप्तो महात्मनः ॥

அபி மே குருணா ராம: பூஜித: குஶிகாத்மஜ ।
இஹாகதோ மஹாதேஜா: பூஜாம் ப்ராப்தோ மஹாத்மந: ॥ 8

குஶிகாத்மஜ - குசிகபுத்ரரே!
இஹ - இங்கு
ஆகத: - எழுந்தருளியிருக்கும்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்

மே குருணா - என் பிதாவினால்
பூஜித: - பூஜிக்கப்பட்டனரா?
மஹாத்மந: - மஹாத்மாவினுடைய
பூஜாம் - ஸத்காரத்தை
அபி ப்ராப்த: - ஏற்றுக்கொண்டனரா?

अपि शान्तेन मनसा गुरुर्मे कुशिकात्मज ।
इहागतेन रामेण प्रयतेनाभिवादितः ॥

அபி ஶாந்தேந மனஸா குருர்மே குஶிகாத்மஜ ।
இஹாகதேந ராமேண ப்ரயதேநாபிவாதித: ॥ 9

குஶிகாத்மஜ: - குசிகபுத்ரரே!
மே - என்
குரு: - பிதா
இஹ - இவ்விடத்தில்
ஆகதேந - எழுந்தருளியிருந்தவரும்
பூஜிதேந - பூஜைபெற்றவருமான
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஶாந்தேந மனஸா - சாந்தமனஸுடன்
அபி அபிவாதித: - ஸம்பாஷிக்கப்பட்டனரா?

तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य विश्वामित्रो महामुनिः ।
प्रत्युवाच शतानन्दं वाक्यज्ञो वाक्यकोविदम् ॥

தச்ச்ருத்வா வசனம் தஸ்ய விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
ப்ரத்யுவாச ஶதாநந்தம் வாக்யக்ஞோ வாக்யகோவிதம் ॥ 10

தஸ்ய - அவருடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
வாக்யஞ: - வாக்வைபவமுள்ளவரான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ர
மஹாமுனி: - மஹர்ஷி
வாக்ய கோவிதம் - வாக்ஸாமர்த்யமுடையவரான
ஶதாநந்தம் - சதானந்தரைப் பார்த்து
ப்ரத்யுவாச - மறுமொழி இவ்வாறு அளித்தார்.

नातिक्रान्तं मुनिश्रेष्ठ यत् कर्तव्यं कृतं मया ।
संगता मुनिना पत्नी भार्गवेणेव रेणुका ॥

நாதிக்ராந்தம் முனிஶ்ரேஷ்ட யத் கர்தவ்யம் க்ருதம் மயா ।
ஸங்கதா முனிநா பத்நீ பார்கவேணேவ ரேணுகா ॥ 11

முனிஶ்ரேஷ்ட - ஹே முனிச்ரேஷ்ட!
கர்தவ்யம் - செய்யவேண்டியது
யத் - எதுவோ அது
நாதிக்ராந்தம் - தப்பிவிடவில்லை
மயா - என்னால்
க்ருதம் ஏவ - முற்றிலும் செய்து முடிக்கப்பட்டது
பார்கவேண - ஜமதக்னியுடன்
ரேணுகா - ரேணுகாதேவி
இவ - எவ்வண்ணமே அவ்வண்ணமே
முனிநா - முனிவரோடு
பத்நீ - கணவரோடு உடனிருந்து வைதிக கர்மங்களை நடத்துதற்குரிய இல்லறக்கிழத்தி
ஸங்கதா - கூடியிருந்து வாழ்ந்து வருகிறாள்.

तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य विश्वामित्रस्य धीमतः ।
शतानन्दो महातेजा रामं वचनमब्रवीत् ॥

தச்ச்ருத்வா வசனம் தஸ்ய விஶ்வாமித்ரஸ்ய தீமத:।
ஶதாநந்தோ மஹாதேஜா ராமம் வசன மப்ரவீத் ॥ 12

தஸ்ய - அந்த
தீமத: - தீமானான
விஶ்வாமித்ரஸ்ய - விச்வாமித்ரருடைய
தத் - அந்த
வசனம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
ஶதாநந்த: - சதானந்தர்
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
வசனம் - ஒரு வார்த்தையை
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

स्वागतं ते नरश्रेष्ठ दिष्ट्या प्राप्तोऽसि राघव ।
विश्वामित्रं पुरस्कृत्य महर्षिमपराजितम् ॥

ஸ்வாகதம் தே நரஶ்ரேஷ்ட திஷ்ட்யா ப்ராப்தோऽஸி ராகவ।
விஶ்வாமித்ரம் புரஸ்க்ருத்ய மஹர்ஷிம் அபராஜிதம் ॥ 13

நரஶ்ரேஷ்ட - ஹே புருஷோத்தம!
ராகவ - ஸ்ரீராகவ!
தே ஸ்வாகதம் - தேவரீர் வரவு வெகு ஸந்தோஷகரமானது
அபராஜிதம் - அபராஜிதரான
மஹர்ஷிம் - மஹாமுனிவரான

விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டுக்கொண்டு
ப்ராப்த: அஸி - தேவரீர் இங்கு எழுந்தருளியிருக்கிறது என்பது
திஷ்ட்யா - எங்கள் பாக்யவிசேஷமே.

अचिन्त्यकर्मा तपसा ब्रह्मर्षिरतुलप्रभः ।
विश्वामित्रो महातेजा वेत्स्येनं परमां गतिम् ॥

அசிந்த்யகர்மா தபஸா ப்ரஹ்மர்ஷி: அதுலப்ரப:।
விஶ்வாமித்ரோ மஹாதேஜா வேத்ஸ்யேநம் பரமாம் கதிம் ॥ 14

விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
அசிந்த்ய கர்மா - நினைக்கவரிதான செயல்களையுடையவர்
தபஸா - தபஸ்ஸால்
ப்ரஹ்மர்ஷி: - ப்ரஹ்மரிஷியானவர்
அதுல ப்ரப: - இணையில்லாத ஜ்யோதி மயமாய் விளங்கும்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வி
ஏநம் - இவரை
பரமாம் - பரம
கதிம் - ஹிதம் செய்பவராய்
வேத்தி - தேவரீர் திருவுள்ளத்தில் பற்றியிருக்கிறீர்.

नास्ति धन्यतरो राम त्वत्तोऽन्यो भुवि कश्चन ।
गोप्ता कुशिकपुत्रस्ते येन तप्तं महत्तपः ॥

நாஸ்தி தன்யதரோ ராம த்வத்தோऽன்யோ புவி கஶ்சன।
கோப்தா குஶிகபுத்ரஸ்தே யேந தப்தம் மஹத்தப: ॥ 15

ராம - ஸ்ரீராம!
மஹத் - மஹாகடுமையான
தப: - தபஸ்
தப்தம் - புரியப்பட்டது
யேந - எவராலோ, அந்த
குஶிகபுத்ர: - குசிகபுத்ரர்
தே - தேவரீருக்கு
கோப்தா - பிதாஸ்தானத்திய கண்காணிப்பை வஹித்திருக்கிறார்.
த்வத்த: - தேவரீரைக் காட்டிலும்
தன்யதர: - அதிக பாக்யசாலி
புவி - உலகில்
அன்ய: கஶ்சன - வேறு ஒருவனும்
ந அஸ்தி - கிடையாது.

श्रूयतां चाभिधास्यामि कौशिकस्य महात्मनः ।
यथा बलं यथा वृत्तं तन्मे निगदतः शृणु ॥

ஶ்ரூயதாம் சாபிதாஸ்யாமி கௌஶிகஸ்ய மஹாத்மந: ।
யதாபலம் யதாவ்ருத்தம் தன்மே நிகதத: ஶ்ருணு ॥ 16

மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
கௌஶிகஸ்ய - விச்வாமித்ரருடைய
பலம் - சக்தி
யதா - எப்பேர்ப்பட்டது என்பதை
அபிதாஸ்யாமி - நான் சொல்கிறேன்.
ஶ்ரூயதாம் - கேட்கப்படட்டும்.
தத் - அதை
யதாதத்வம் - நடைபெற்றது எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
நிகதத: - சொல்லும்
மே - என்னிடமிருந்து
ஶ்ருணு - கேட்பீராக.

राजासीदेष धर्मात्मा दीर्घकालमरिन्दमः ।
धर्मज्ञः कृतविद्यश्च प्रजानां च हिते रतः ॥

ராஜாஸீதேஷ தர்மாத்மா தீர்ககால மரிந்தம: ।
தர்மஜ்ஞ: க்ருதவித்யஶ்ச ப்ரஜாநாம் ச ஹிதே ரத: ॥ 17

ஏஷ - இந்த
தர்மாத்மா - தர்மசீலர்
தீர்க காலம் - நீடித்த காலம்
தர்மஜ்ஞ: - தர்மங்களையறிந்து
அரிந்தம: - சத்ருக்களின் கொட்டத்தை அடக்கி
க்ருத வித்ய: ச - ஸகல வித்யைகளை அப்யஸித்தவராயும்
ப்ரஜாநாம் - குடிகளின்
ஹிதே - நன்மையில்
ரத: ச - ச்ரத்தையுமுடைய
ராஜா அபூத் - ராஜனாயிருந்தார்.

प्रजापतिसुतश्चासीत् कुशो नाम महीपतिः ।
कुशस्य पुत्रो बलवान् कुशनाभः सुधार्मिकः ॥

ப்ரஜாபதிஸுத: சாஸீத் குஶோ நாம மஹீபதி: ।
குஶஸ்ய புத்ரோ பலவான் குஶநாப: ஸுதார்மிக: ॥ 18

ப்ரஜாபதிஸுத: - ப்ரஹ்மாவின் புத்ரரான
குஶ: - குசன்
நாம - என்பவர்
மஹீபதி: - ராஜனாக
ஆஸீத் - இருந்தார்.
குஶஸ்ய - குசருடைய
புத்ர: - புத்ரன்
பலவான் - பலசாலியாயும்
ஸுதார்மிக: ச - மஹா தர்மசீலருமான
குஶநாப: - குசநாபர்.

कुशनाभसुतस्त्वासीद्गाधिरित्येव विश्रुतः ।
गाधेः पुत्रो महातेजा विश्वामित्रो महामुनिः ॥

குஶநாபஸுதஸ்து ஆஸீத் காதிரித்யேவ விஶ்ருத: ।
காதே: புத்ரோ மஹாதேஜா விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுநி: ॥ 19

குஶநாப: து - குசநாபரின் புதல்வர்தான்
காதி: இதி - காதி என்றவர்.
விஶ்ருத: ஏவ - த்ரிலோக ப்ரஸித்தி பெற்றவராகவும்
ஆஸீத் - இருந்தார்.
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜோவானும்
மஹாமுநி: - முனிவர் பெருமானுமாகிய
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
காதே: - காதியினுடைய
புத்ர: - புத்ரர்.

विश्वामित्रो महातेजाः पालयामास मेदिनीम् ।
बहुवर्षसहस्त्राणि राजा राज्यमकारयत् ॥

விஶ்வாமித்ரோ மஹாதேஜா: பாலயாமாஸ மேதினீம் ।
பஹுவர்ஷ ஸஹஸ்ராணி ராஜா ராஜ்யமகாரயத் ॥ 20

மஹாதேஜா: - மஹாப்ரபாவரான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
ராஜா - ராஜனாக
மேதிநீம் - பூமியை
பாலயாமாஸ - பரிபாலித்து வந்தார்.
பஹுவர்ஷ ஸஹஸ்ராணி - பல்லாயிரமாண்டு
ராஜ்யம் - ராஜ்ய பாரத்தை
அகாரயத் - வஹித்து வந்தார்.

कदाचित्तु महातेजा योजयित्वा वरूथिनीम् ।
अक्षौहिणीपरिवृतः परिचक्राम मेदिनीम् ॥

கதாசித்து மஹாதேஜா யோஜயித்வா வருதிநீம் ।
அக்ஷௌஹிணீ பரிவ்ருத: பரிசக்ராம மேதிநீம் ॥ 21

கதாசித் - ஒரு ஸமயத்தில்
மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியாகுமிவர்
வரூதிநீம் - சேனையை
யோஜயித்வா - ஒன்றாய் சேகரித்து
அக்ஷௌஹிணீ பரிவ்ருத: - 2187 ரதங்களையும் 21870 யானைகளையும் 65610 குதிரைகளையும் 109350 காலாட்களையும் அடங்கிய சேனையால் சூழப்பட்டவராய்
மேதிநீம் - லோகத்தை
பரிசக்ராம - சுற்றி வந்தார்.

नगराणि च राष्ट्राणि सरितश्च तथा गिरीन् ।
आश्रमान् क्रमशो राम विचरन्नाजगाम ह ॥
நகராணி ச ராஷ்ட்ராணி ஸரிதஶ்ச ததா கிரீன் ।
ஆஶ்ரமான் க்ரமஶோ ராம விசரந்நாஜகாம ஹ ॥ 22

वसिष्ठस्याश्रमपदं नानापुष्पफलद्रुमम् ।
नानामृगगणाकीर्णं सिद्धचारणसेवितम् ॥
வஸிஷ்டஸ்ய ஆஶ்ரமபதம் நாநாபுஷ்ப பலத்ருமம் ।
நாநாம்ருக கணாகீர்ணம் ஸித்த சாரண ஸேவிதம் ॥ 23

देवदानवगन्धर्वैः किंनरैरुपशोभितम् ।
प्रशान्तहरिणाकीर्णं द्विजसङ्घनिषेवितम् ॥
தேவதானவ கந்தர்வை: கின்னரைருபஶோபிதம் ।
ப்ரஶாந்த ஹரிணாகீர்ணம் த்விஜஸங்க நிஷே விதம் ॥ 24

ब्रह्मर्षिगणसंकीर्णं देवर्षिगणसेवितम् ।
पुराणैस्तापसैः सिद्धैरग्निकल्पैर्महात्मभिः ॥
ப்ரஹ்மர்ஷிகண ஸங்கீர்ணம் தேவர்ஷிகண் ஸேவிதம் ।
புராணைஸ் தாபஸை: ஸித்தை: அக்நிகல்பை: மஹாத்மபி: ॥ 25

अब्भक्षैर्वायुभक्षैश्च शीर्णपर्णाशनैस्तथा ।
फलमूलाशनैर्दान्तैर्जितरोषैर्जितेन्द्रियैः ॥
அப்பக்ஷைர் வாயுபக்ஷைஶ்ச ஶீர்ணபர்ணாஶனை: ததா ।
பலமூலாஶனைர் தாந்தைர் ஜிதரோஷைர் ஜிதேந்த்ரியை: ॥ 26

ऋषिभिर्वालखिल्यैश्च जपहोमपरायणैः ।
अन्यैर्वैखानसैश्चैव समन्तादुपशोभितम् ॥
ரிஷிபிர் வாலகில்யைஶ்ச ஜபஹோம பராயணை: ।
அந்யைர் வைகாநஸைஶ்சைவ ஸமந்தாதுபஶோபிதம் ॥ 27

वसिष्ठस्याश्रमपदं ब्रह्मलोकमिवापरम् ।
ददर्श जयतां श्रेष्ठो विश्वामित्रो महाबलः ॥
வஸிஷ்டஸ்யாஶ்ரமபதம் ப்ரஹ்ம லோக மிவாபரம் ।
ததர்ஶ ஜயதாம் ஶ்ரேஷ்டோ விஶ்வாமித்ரோ மஹாபல: ॥ 28

ராம - ஸ்ரீராம!
நகராணி - நகரங்களிலும்
ராஷ்ட்ராணி ச - நாடுகளிலும்
ஸரித: ச - நதிகளிலும்
கிரீன் ததா - மலைகளிலும்
ஆஶ்ரமான் - ஆச்ரமங்களிலும்
க்ரமஶ: - ஒன்றின்பின் ஒன்றாக
விசரந் - ஸஞ்சரித்தவரும்
ஜயதாம் - ஜயசாலிகளுக்குள்
ஶ்ரேஷ்ட: - உத்தமரும்
மஹாபல: - மஹாசக்திவானுமான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
நாநா புஷ்ப பலத்ருமம் - பலவித புஷ்பச் செடிகளும் பழம்தரும் மரங்களும் நிறைந்ததாய்
நாநா ம்ருக கணாகீர்ணம் - பற்பல ம்ருகக் கூட்டங்களால் நிறையப்பட்டதாய்
ஸித்த சாரண ஸேவிதம் - ஸித்தர்களாலும் சாரணர்களாலும் ஆச்ரயிக்கப்பட்டதாய்
தேவ தானவ கந்தர்வை: - தேவர்கள் அஸுரர்கள் கந்தர்வர்கள் இவர்களோடும்
கின்னரை: - கின்னரர்களோடும்
உபஶோபிதம் - விளங்குகிறதாய்
ப்ரஶாந்த ஹரிணாகீர்ணம் - மிகவும் அமைதியுடைய மான்களால் நிறையப் பெற்றதாய்
த்விஜஸங்க நிஷேவிதம் - ப்ராஹ்மண கோஷ்டிகளால் ஸேவிக்கப்பட்டதாய்
ப்ரஹ்மர்ஷி கண ஸங்கீர்ணம் - ப்ரஹ்மரிஷிக் கூட்டங்கள் நிரம்பியதாய்
தேவர்ஷி கணஸேவிதம் - தேவரிஷிக் கூட்டங்களால் ஸேவிக்கப்பட்டதாய்
புராணை: - வெகுகாலம் கண்டவர்களும்
தாபஸை: - ஓயாத காயக்லேசம் செய்தவர்களுமாய்
ஸித்தை: - தபஸ்ஸின் ஸித்திகளை பெற்றவர்களுமாய்
அக்நி: கல்பை: - அக்னிதேவருக்கு ஈடான

மஹாத்மபி: - மஹாத்மாக்களாலேயும்
வாலகில்யை: - வாலகில்யர்கள் என்கிற ரிஷிகளாலும்
வைகாநஸை: ச ஏவ - வைகானஸர்கள் என்கிற முனிவர்களாலும்
அன்யை: - இன்னும் வேறான
அப்பக்ஷை: - ஜலமொன்றையே உணவாக உடையவர்களும்
வாயுபக்ஷை: ச - காற்றொன்றையே புஜிப்பவர்களும்
ஶீர்ண பர்ணாஶனை:- சரகுகளையே உணவாகவுடையவர்களும்
பலமூலாஶனை: ததா- பழங்களையும் கிழங்குகளையும் புஜிப்பவர்களும்
தாந்தை: - உள்ளடக்கமுடையவர்களும்
ஜிதரோஷை: - கோபத்தை அடக்கினவர்களும்
ஜிதேந்த்ரியை: - இந்திரியங்களை ஜயித்தவர்களும்
ஜப ஹோம பராயணை:-ஜபம் செய்வதிலும் ஹோமம் செய்வதிலும் பரம ஊக்க முடையவர்களுமான
ரிஷிபி: ச - ரிஷிகளாலும்
ஸமந்தாத் - எல்லாவிடத்திலும்
உபஶோபிதம் - விளங்கிக் கொண்டிருந்த
வஸிஷ்டஸ்ய - வஸிஷ்டருடைய
ஆஶ்ரம பதம் - ஆச்ரமப்ரதேசத்திற்கு
ஆஜகாம - வந்து சேர்ந்தார்.
வஸிஷ்டஸ்ய - வஸிஷ்டருடைய
ஆஶ்ரம பதம் - ஆச்ரமபதந்தை
அபரம் - வேறோர்
ப்ரஹ்மலோகம் இவ- ப்ரஹ்மலோகம்தான் என்று
ததர்ஶ ஹ - கண்ணுற்றார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
விஶ்வாமித்ர வ்ருத்தம் நாம ஏகபஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

த்வி பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 52

तं दृष्ट्वा परमप्रीतो विश्वामित्रो महाबलः ।
प्रणम्य विधिना वीरो वसिष्ठं जपतां वरम् ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா பரமப்ரீதோ விஶ்வாமித்ரோ மஹாபல: ।
ப்ரணம்ய விதிநா வீரோ வஸிஷ்டம் ஜபதாம் வரம் ॥ 1

மஹாபல: - மஹா சக்தியடைந்தவரென
வீர: - யாவராலும் கொண்டாடப்பட்டவராகிய
ஸ: - அந்த
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
ஜபதாம் - மந்த்ரங்களை ஜபிக்கிறவர்களுள்
வரம் - ச்ரேஷ்டரான
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரை
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு
பரமப்ரீத: - மிகவும் ஸந்துஷ்டராய்
விநயாத் - வணக்கமுடைமையால்
ப்ரணத: - தண்டனிட்டார்:

स्वागतं तव चेत्युक्तो वसिष्ठेन महात्मना ।
आसनं चास्य भगवान् वसिष्ठो व्यादिदेश ह ॥

ஸ்வாகதம் தவ சேத்யுக்தோ வஸிஷ்டேந மஹாத்மநா ।
ஆஸநம் சாஸ்ய பகவான் வஸிஷ்டோ வ்யாதிதேஶ ஹ ॥ 2

மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டராலே
தவ ஸ்வாகதம் - தேவரீருடைய வரவால் நான் மிகவும் சந்தோஷப்படுகிறேன்
இதி - என்று
உக்த: - சொல்லி உபசரிக்கப்பட்டார்.
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்ட
பகவான் - பகவான்
ச ச - உடனேயே
அஸ்ய - அவருக்கு
ஆஸநம் - வீற்றிருக்க ஓர் ஆஸனத்தை
வ்யாதிதேஶஹ - ஏற்பாடு செய்தார்.

उपविष्टाय च तदा विश्वामित्राय धीमते ।
यथान्यायं ऋषिवरः फलमूलमुपाहरत् ॥

உபவிஷ்டாய ச ததா விஶ்வாமித்ராய தீமதே ।
யதான்யாயம் ரிஷிவர: பல மூலான்யுபாஹரத் ॥ 3

உபவிஷ்டாய - ஆஸனத்திலமர்ந்த
தீமதே - மேதாவியான
விஶ்வாமித்ராய - விச்வாமித்ரருக்கு
ததா ச - உடனேயே
ரிஷிவர: - முனிவர்பெருமான்
யதான்யாயம் - முறைப்படி
பலமூலம் - பழம் கிழங்கு வகையை
உபாஹரத் - அளித்தார்.

प्रतिगृह्य च तां पूजां वसिष्ठाद्राजसत्तमः ।
तपोऽग्निहोत्रशिष्येषु कुशलं पर्यपृच्छत ॥

ப்ரதிக்ருஹ்ய ச தாம் பூஜாம் வஸிஷ்டாத் ராஜஸத்தம: ।
தபோऽக்னிஹோத்ர ஶிஷ்யேஷு குஶலம் பர்யப்ருச்சத ॥ 4

विश्वामित्रो महातेजा वनस्पतिगणे तथा ।
सर्वत्र कुशलं प्राह वसिष्ठो राजसत्तमम् ॥

விஶ்வாமித்ரோ மஹாதேஜா வநஸ்பதிகணே ததா ।
ஸர்வத்ர குஶலம் ப்ராஹ வஸிஷ்டோ ராஜஸத்தமம் ॥ 5

ததா - அப்பொழுது
ராஜஸத்தம: - ராஜனும்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜோவானுமாகிய
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
வஸிஷ்டாத் - வஸிஷ்டரிடத்தினின்று
தாம் - அந்த
பூஜாம் - மரியாதையை
ப்ரதிக்ருஹ்ய - பெற்றுக்கொண்டு
தபோऽக்னிஹோத்ர ஶிஷ்யேஷு - தபஸ் அக்னிஹோத்ரம் சிஷ்யர் விஷயத்திலும்
வநஸ்பதிகணே - ஆச்ரமவ்ருக்ஷங்கள் விஷயத்திலும்
குஶலம் - க்ஷேமத்தை
பர்ய ப்ருச்சத - விசாரித்தார்.
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
ராஜ ஸத்தமம் - ராஜனைப் பார்த்து
ஸர்வத்ர ச - எல்லாவற்றிலுமே
குஶலம் - க்ஷேமம் என்று
ஆஹ - சொன்னார்.

सुखोपविष्टं राजानं विश्वामित्रं महातपाः ।
पप्रच्छ जपतां श्रेष्ठो वसिष्ठो ब्रह्मणः सुतः ॥

ஸுகோபவிஷ்டம் ராஜாநம் விஶ்வாமித்ரம் மஹாதபா: ।
பப்ரச்ச ஜபதாம் ஶ்ரேஷ்டோ வஸிஷ்டோ ப்ரஹ்மண: ஸுத: ॥ 6

ஸுகோபவிஷ்டம் - ஸுகமாய் ஆஸனத்தில் வீற்றிருக்கும்
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ர
ராஜாநம் - ராஜாவைப் பார்த்து
மஹாதபா: - பெரும் தபஸுடையவராய்
ஜபதாம் - மந்த்ரமோதுவர்களில்
ஶ்ரேஷ்ட: - உத்தமராய்
ப்ரஹ்மண: - ப்ரஹ்மாவின்
ஸுத: - புத்ரருமான
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
பப்ரச்ச - இவ்வாறு ப்ரச்னம் பண்ணினார்.

कच्चित्ते कुशलं राजन् कच्चिद्धर्मेण रञ्जयन् ।
प्रजाः पालयसे वीर राजवृत्तेन धार्मिक ॥

கச்சித்தே குஶலம் ராஜந் கச்சித்தர்மேண ரஞ்ஜயன் ।
ப்ரஜா: பாலயஸே வீர ராஜவ்ருத்தேந தார்மிக ॥ 7

ராஜந் - ராஜன்!
தே குஶலம் கச்சித் - நீர் க்ஷேமமா?
தார்மிக - தர்மசீலரான
ராஜந் - ராஜன்!
ப்ரஜா: - ப்ரஜைகளை
தர்மேண - தர்ம வழியில்
ரஞ்ஜயன் - ஸந்தோஷிப்பித்துக் கொண்டு
ராஜவ்ருத்தேந - ந்யாய வழியில் பொருள் ஸம்பாதித்தல், அதை பெருக்குதல், அதை காப்பாற்றுதல் அதை நல்வழியில் செலவிடுதல் என்று நாலுவகையான ராஜ்யநடையால்
பாலயஸே கச்சித் - காப்பாற்றுகிறீரா?

कच्चित्ते संभृता भृत्याः कच्चित्तिष्ठन्ति शासने ।
कच्चित्ते विजिताः सर्वे रिपवो रिपुसूदन ॥

கச்சித்தே ஸம்ப்ருதா ப்ருத்யா: கச்சித் திஷ்டந்தி ஶாஸனே ।
கச்சித்தே விஜிதா: ஸர்வே ரிபவோ ரிபுஸூதன ॥ 8

தே - உம்முடைய
ப்ருத்யா: - வேலைக்காரர்கள்

ஸம்ப்ருதா: கச்சித் - நன்றாய் போஷிக்கப்படுகிறார்களா?
ஶாஸனே - கட்டளைக்கு
திஷ்டந்தி கச்சித் - உட்பட்டு இருக்கிறார்களா?
ரிபு ஸூதன - சத்ருக்களை மடிப்பவரே
தே - உம்முடைய
ரிபவ: - சத்ருக்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
விஜிதா: கச்சித் - ஜயிக்கப்பட்டார்களா?

कच्चिद्बलेषु कोशेषु मित्रेषु च परंतप ।
कुशलं ते नरव्याघ पुत्रपौत्रे तवानघ ॥

கச்சித் பலேஷு கோஶேஷு மித்ரேஷு ச பரந்தப ।
குஶலம் தே நரவ்யாக்ர புத்ரபௌத்ரே தவாநக ॥ 9

பரந்தப - பெருந்தபஸுடைய
அநக - குற்றமொன்றுமில்லாத
நர வ்யாக்ர - மானிடப்புலியே!
தே - உம்முடைய
பலேஷு - சதுரங்க சேனைகளிலும்,
கோஶேஷு - பொருள்களின் ஸமூஹங்களிலும்
மித்ரேஷு ச - அனுகூலங்களின் ஸமூஹங்களிலும்
புத்ர பௌத்ரே ததா - புத்ரர்கள், பௌத்ரர்களும்
குஶலம் கச்சித் - க்ஷேமந்தானா?

सर्वत्र कुशलं राजा वसिष्ठं प्रत्युदाहरत् ।
विश्वामित्रो महातेजा वसिष्ठं विनयान्वितः ॥

ஸர்வத்ர குஶலம் ராஜா வஸிஷ்டம் ப்ரத்யுதாஹரத் ।
விஶ்வாமித்ரோ மஹாதேஜா வஸிஷ்டம் விநயாந்வித: ॥ 10

மஹாதேஜா: - மஹாப்ரபாவரும்,
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரிடத்தில்
விநயாந்வித: - அத்யந்தம் கௌரவம் வைத்திருக்கிறவருமான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ர
ராஜா - ராஜன்,
ஸர்வத்ர - எல்லா விஷயத்திலும்
குஶலம் - க்ஷேமம் என்று
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டருக்கு
ப்ரத்யுதாஹரத் - மறுமொழியளித்தார்.

कृत्वोभौ सुचिरं कालं धर्मिष्ठौ ताः कथाः शुभाः ।
मुदा परमया युक्तौ प्रीयेतां तौ परस्परम् ॥

க்ருத்வோபௌ ஸுசிரம் காலம் தர்மிஷ்டௌ தா: கதா: ஶுபா: ।
முதா பரமயா யுக்தௌ ப்ரீயேதாம் தௌ பரஸ்பரம் ॥ 11

தௌ உபௌ - அந்த இரண்டு
தர்மிஷ்டௌ - பரம தர்மசீலர்களும்
பரயா - பரம
முதா யுக்தௌ - ஸந்தோஷத்துடன்கூடி
ஸுசிரம் காலம் - நீடித்தகாலம்
தா: - அவ்வித
ஶுபா: - மங்களமான
கதா: - ஸம்பாஷணங்களை
க்ருத்வா - செய்து,
பரஸ்பரம் - ஒருவர்மீது ஒருவர்
ப்ரீயேதாம் - ப்ரீதியடைந்தார்கள்.

ततो वसिष्ठो भगवान् कथान्ते रघुनन्दन ।
विश्वामित्रमिदं वाक्यमुवाच प्रहसन्निव ॥

ததோ வஸிஷ்டோ பகவான் கதாந்தே ரகுநந்தந ।
விஶ்வாமித்ரமிதம் வாக்யமுவாச ப்ரஹஸந்நிவ ॥ 12

ரகுநந்தந - ஹே ரகுநந்தன!
தத: - அதற்குமேல்
கதாந்தே - அந்த ஸம்பாஷணத்தின் முடிவில்
வஸிஷ்ட: பகவான் - ஸ்ரீவஸிஷ்ட பகவான்
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரைப் பார்த்து
ப்ரஹஸந் இவ - ப்ரசன்ன முகமுடையவராய்
இதம் - இவ்வாறு
வாக்யம் - ஒரு வார்த்தையை
உவாச - சொன்னார்.

आतिथ्यं कर्तुमिच्छामि बलस्यास्य महाबल ।
तव चैवाप्रमेयस्य यथार्हं संप्रतीच्छ मे ॥

ஆதித்யம் கர்துமிச்சாமி பலஸ்யாஸ்ய மஹாபல ।
தவ சைவ அப்ரமேயஸ்ய யதார்ஹம் ஸம்பரதீச்ச மே ॥ 13

மஹாபல - மஹாபலமுடையோனே!
அஸ்ய - இந்த
பலஸ்ய ச - ஸைன்யத்துக்கும்
அப்ரமேயஸ்ய - அளவிடுவதற்கரிய ப்ரபாவமுடைய
தவ ஏவ - உமக்கும்
யதார்ஹம் - உசிதப்படி
ஆதித்யம் - அதிதிபூஜை

கர்தும் - செய்ய
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.
மே - என்னிடமிருந்து
ஸம்பரதீச்சது - பெற்றுக் கொள்ளக் கடவீர்.

सत्क्रियां तु भवानेतां प्रतीच्छतु मयोद्यताम् ।
राजंस्त्वमतिथिश्रेष्ठः पूजनीयः प्रयत्नतः ॥

ஸத்க்ரியாம் து பவாநேதாம் ப்ரதீச்சது மயோத்யதாம் ।
ராஜந் த்வம் அதிதிஶ்ரேஷ்ட: பூஜநீய: ப்ரயத்நத: ॥ 14

த்வம் - நீர்
ப்ரயத்நத: - விசேஷச்ரத்தையுடன்
பூஜநீய: - பூஜிக்கப்படத்தக்க
அதிதி ஶ்ரேஷ்ட: - உத்தம அதிதியான
ராஜா - ராஜன்
பவாந் - தாம்
மயா - என்னால்
உத்யதாம் - விரும்பி ப்ரயத்னிக்கப்பட்ட
ஏதாம் - இந்த
ஸத்க்ரியாம் - ஸத்காரத்தை
ப்ரதீச்சது ஹி - அங்கீகரிக்க வேண்டியதே.

एवमुक्तो वसिष्ठेन विश्वामित्रो महामतिः ।
कृतमित्यब्रवीद्राजा पूजावाक्येन मे त्वया ॥

ஏவமுக்தோ வஸிஷ்டேந விஶ்வாமித்ரோ மஹாமதி: ।
க்ருதமிதி அப்ரவீத் ராஜா பூஜாவாக்யேந மே த்வயா ॥ 15

फलमूलेन भगवन् विद्यते यत्तवाश्रमे ।
पाद्येनाचमनीयेन भगवद्दर्शनेन च ॥

பல மூலேந பகவந் வித்யதே யத்தவாஶ்ரமே ।
பாத்யேநாசமநீயேந பகவத் தர்ஶனேன ச ॥ 16

सर्वथा च महाप्राज्ञ पूजार्हेण सुपूजितः ।
गमिष्यामि नमस्तेऽस्तु मैत्रेणेक्षस्व चक्षुषा ॥

ஸர்வதா ச மஹாப்ராஜ்ஞ பூஜார்ஹேண ஸுபூஜித: ।
கமிஷ்யாமி நமஸ்தே(அ)ஸ்து மைத்ரேண ஈக்ஷஸ்வ சக்ஷுஷா ॥ 17

ஏவம் - இந்தப்ரகாரம்
வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டரால்
உக்த: - வேண்டப்பட்டவரான
மஹாமதி: - மஹாபுத்திசாலியான

விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்திர
ராஜா - ராஜன்
இதி - பின் கண்டவண்ணமாய்
அப்ரவீத் - பதிலளித்தார்.
மஹாப்ராஜ்ஞ - மஹாமேதாவியாகிய
பகவந் - பகவானே!
மே - எனக்கு
பகவத் தர்ஶனேன ஏவ - பகவானாகிற தேவரீருடைய ஸந்தர்சனத்தினாலேயும்
ப்ரிய வாக்யேன ச - தேனொழுகும் சொல்லாலேயும்
க்ருதம் - மனோரதமெல்லாம் கைகூடிவிட்டது.
யத் - எது
தவ - தேவரீருடைய
ஆஶ்ரமே - ஆச்ரமத்தில்
வித்யதே - இருக்கிறதோ அப்படிப்பட்ட
பலமூலேந - பழங்கள் கிழங்குகள் முதலியதாலும்
பாத்யேந - பாத்ய தீர்த்தத்தாலும்
ஆசமநீயேந - ஆசமன தீர்த்தத்தாலும்
பூஜார்ஹேண - யாவராலும் பூஜிக்கப்படத்தக்க
த்வயா - தேவரீரால்
ஸர்வதா - ஸகல விதத்திலும்
ஸுபூஜித: - நன்றாய் மரியாதை செய்யப்பட்டவனானேன்.
கமிஷ்யாமி - நான் போய் வருகிறேன்
தே - தேவரீருக்கு
நம: அஸ்து - நமஸ்காரம்
மைத்ரேண - ஸந்தோஷத் தன்மையுடன் கூடிய
சக்ஷுஷா - கண்ணால்
ஈக்ஷஸ்வ - கடாக்ஷிக்கக்கடவீர்.

एवं ब्रुवन्तं राजानं वसिष्ठः पुनरेव हि ।
न्यमन्त्रयत धर्मात्मा पुनः पुनरुदारधीः ॥

ஏவம் ப்ருவந்தம் ராஜாநம் வஸிஷ்ட: புநரேவ ஹி ।
ந்யமந்த்ரயத தர்மாத்மா புந: புநருதாரதீ: ॥ 18

ஏவம் - இப்படி
ப்ருவந்தம் - சொல்லும்
ராஜாநம் - ராஜாவைப் பார்த்து
தர்மாத்மா - தர்மசீலரும்
உதாரதீ: ஹி - உதாரமனத்தையுடையவருமான
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்

புந: - திரும்பி
புந: - திரும்பி
புந: ஏவ - திரும்பவுமே
ந்யமந்த்ரயத - விருந்தழைத்தார்.

बाढमित्येव गाधेयो वसिष्ठं प्रत्युवाच च ।
यथा प्रियं भगवतस्तथास्तु मुनिसत्तम ॥

பாடமித்யேவ காதேயோ வஸிஷ்டம் ப்ரத்யுவாச ச ।
யதா ப்ரியம் பகவத: ததாऽஸ்து முநிஸத்தம ॥ 19

காதேய: - விச்வாமித்ரர்
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரைப் பார்த்து
இதி - பின் கண்டபடி
ப்ரத்யுவாச - பதிலளித்தார்.
முநிஸத்தம - முனிவர் பெருமானே
பாடம் ஏவ - அப்படியே ஆகட்டும்.
பகவத: - பகவானாகிய தேவரீருடைய
ப்ரியம் - திருவுள்ளம்
யதா - எப்படியோ
ததாச - அப்படியே
அஸ்து - ஆகட்டும்.

एवमुक्तो महातेजा वसिष्ठो जपतां वरः ।
आजुहाव ततः प्रीतः कल्माषीं धूतकल्मषः ॥

ஏவமுக்தோ மஹாதேஜா வஸிஷ்டோ ஜபதாம் வர: ।
ஆஜுஹாவ தத: ப்ரீத: கல்மாஷீம் தூதகல்மஷ: ॥ 20

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியும்
ஜபதாம் - மந்த்ரஜபம் செய்பவர்களில்
வர: - உத்தமரும்
தூத கல்மஷ: - தோஷங்களை உதறினவருமான
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
ஏவம் - இவ்விதம்
உக்த: - பதிலளிக்கப்பட்டவராய்
தத: - அதனால்
ப்ரீத: - ஸந்தோஷமடைந்தவராகி
கல்மாஷீம் - காமதேனுவை
ஆஜுஹாவ - கூப்பிட்டார்.

एह्येहि शबले क्षिप्रं शृणु चापि वचो मम ।
सबलस्यास्य राजर्षेः कर्तुं व्यवसितोऽस्म्यहम् ॥
भोजनेन महार्हेण सत्कारं संविधत्स्व मे ।

ஏஹி ஏஹி ஶபலே க்ஷிப்ரம் ஶ்ருணு சாபி வசோ மம ।
ஸபலஸ்யாஸ்ய ராஜர்ஷே: கர்தும் வ்யவஸிதோऽஸ்மி அஹம் ॥
போஜநேந மஹார்ஹேண ஸத்காரம் ஸம்விதத்ஸ்வ மே ॥ 21

ஶபலே - 'காமதேனுவே
க்ஷிப்ரம் ச - உடனேயே
ஏஹி ஏஹி - ஓடிவா ஓடிவா
மம வச: அபி - எனது மனோபீஷ்டத்தையும்
ஶ்ருணு - காதில் வாங்கிக்கொள்
அஸ்ய - இந்த
ஸபலஸ்ய - ஸைன்யத்தினுடன் எழுந்தருளியிருக்கும்
ராஜர்ஷே: - ராஜரிஷிக்கு
மஹார்ஹேண - மிக உயர்ந்த
போஜநேந - உணவினால்
ஸத்காரம் கர்தும் - அதிதி பூஜையை செய்ய
அஹம் - நான்
வ்யவஸித: - நிச்சயித்து
அஸ்மி - இருக்கிறேன்,
மே - எனக்காக
ஸம்விதத்ஸ்வ - வேண்டிய ஏற்பாட்டை செய்வாயாக.

यस्य यस्य यथाकामं षड्रसेष्वभिपूजितम् ।
तत्सर्वं कामधुक् क्षिप्रमभिवर्ष कृते मम ।

யஸ்ய யஸ்ய யதாகாமம் ஷட்ரஸேஷு அபிபூஜிதம் ।
தத்ஸர்வம் காமதுக் க்ஷிப்ரம் அபிவர்ஷ க்ருதே மம ॥ 22

காமதுக் - 'காமதேனுவே
ஷட்ரஸேஷு - காரம், புளிப்பு, திதிப்பு, உப்பு, கசப்பு, துவர்ப்பு என்கிறவைகளில்
யஸ்ய - எவரெவருக்கு
அபிபூஜிதம் - எதெது நிரம்பவுமிஷ்டமோ
தத் ஸர்வம் - அதையெல்லாம்
யதாகாமம் - வேண்டியபடி
மம க்ருதே - எனக்காக
க்ஷிப்ரம் - அதிசீக்ரத்தில்
அபிவர்ஷ - பொழிந்துவிடு.

रसेनान्नेन पानेन लेह्यचोष्येण संयुतम् ।
अन्नानां निचयं सर्वं सृजस्व शबले त्वर ॥

ரஸேநாந்நேந பாநேந லேஹ்ய சோஷ்யேண ஸம்யுதம் ॥
அந்நாநாம் நிசயம் ஸர்வம் ஸ்ருஜஸ்வ ஶபலே த்வர ॥ 23

ஶபலே - காமதேனுவே
ரஸேந - ரஸவகையுடனும்
அந்நேந - பக்ஷ்யவகையுடனும்
பாநேந - குடிக்கத் தக்கவையுடனும்
லேஹ்ய சோஷ்யேண - நாக்கினால் நக்கித் தின்பவையுடனும், உதடுகளால் உறுஞ்சப்படுபவையுடனும்
ஸம்யுதம் - கூடின
அந்நாநாம் - உணவுகளின்
நிசயம் - குவியலை
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
ஸ்ருஜஸ்வ - உண்டு பண்ணு.
த்வர - சீக்கிரம் செய்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
வஸிஷ்டாதித்யம் நாம த்விபஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

த்ரிபஞ்சாஶ: ஸர்க: - 53

एवमुक्ता वसिष्ठेन शबला शत्रुसूदन ।
विदधे कामधुक्कामान् यस्य यस्य यथेप्सितम् ॥

ஏவமுக்தா வஸிஷ்டேந ஶபலா ஶத்ரூஸூதந ।
விததே காமதுக் காமாந் யஸ்ய யஸ்ய யதேப்ஸிதம் ॥ 1

इक्षून्मधुरसान्लाजान् मैरेयांश्च वरासवान् ।
पानानि च महार्हाणि भक्ष्यांश्चोच्चावचांस्तथा ॥

இக்ஷூந் மதுரஸான் லாஜாந் மைரேயாம்ஶ்ச வராஸவான் ।
பாநாநி ச மஹார்ஹாணி பக்ஷ்யான் ச உச்சாவசான் ததா ॥ 2

ஶத்ரூஸூதந - 'சத்ருஸம்ஹாரகரே!
காமதுக் - மனதில் எண்ணியதெல்லாம் கொடுக்க வல்லதாகிய
ஶபலா - காமதேனு
வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டரால்
ஏவம் - இப்படி
உக்தா - ஏவப்பட்டதால்
யஸ்ய யஸ்ய - எவனெவனுக்கு
யதா - எப்படி எப்படி
ஈப்ஸிதம் - இஷ்டமோ
ததா - அப்படியாய்
இக்ஷூந் - கரும்பு ரஸங்களையும்
மதுரஸான் - தேன் வகைகளையும்
லாஜாந் - பொரிகளையும்
மைரேயான் - லாகிரி வஸ்துக்களையும்
வராஸவான் ச - உயர்ந்த புஷ்பம், பழம் முதலியவைகளில் இருந்து பிழிந்தெடுத்த ரஸங்களையும்
மஹார்ஹாணி - மிக உயர்ந்த
பாநாநி ச - வேறு குடிக்கத்தக்க பானகாதிகளையும்
உச்சாவசான் - உயர்ந்தவையும் கீழ்ப்பட்டவையுமான
பக்ஷ்யான் ச - பணியாரங்களையும்
விததே - வேண்டியவைகளெல்லாம் அளித்தது.

उष्णाढ्यस्यौदनस्यात्र राशयः पर्वतोपमाः ।
मृष्टान्यन्नानि च सूपाश्च दधिकुल्यास्तथैव च ॥

உஷ்ணாட்யஸ்ய ஓதனஸ்யாத்ர ராஶய: பர்வதோபமா: ।
ம்ருஷ்டாந்யந்நாநி ச ஸூபாஶ்ச ததிகுல்யா: ததைவ ச ॥ 3

அத்ர - அங்கு
உஷ்ணாட்யஸ்ய - வேண்டியளவு உஷ்ணமுள்ள
ஓதனஸ்ய - அன்னத்தினுடைய
ராஶய: - குவியல்களும்
ம்ருஷ்டாநி ச - சித்ரான்னங்களும்
பர்வதோபமா: - போர்போராய் மலைகளென விளங்கின.
ஸூபா: ச - குழம்பு வகைகளும்
ததா ஏவ - அவ்வண்ணமே
ததிகுல்யா: ச - தயிர் வகைகளும் மடுவுமடுவாய் விளங்கின.

नानास्वादुरसानां च षड्रसानां तथैव च ।
भोजनानि सुपूर्णानि गौडानि च सहस्रशः॥

நாநாஸ்வாது ரஸாநாம் ச ஷட்ரஸாநாம் ததைவ ச ।
போஜநாநி ஸுபூர்ணாநி கௌடாநி ச ஸஹஸ்ரஶ: ॥ 4

நாநாஸ்வாது ரஸாநாம் ச-பற்பல இனிய ருசியுள்ள ரஸங்களையுடைய
ததா ஏவ - அவ்விதமாகவே
ஷட்ரஸாநாம் ச - ஆறுவகை ரஸங்களையுடையவும்
போஜநாநி - புஜிக்கத் தக்கவைகளும்
ஸுபூர்ணாநி - அத்யந்த ருசிகரமாயிருக்கும்
கௌடாநி ச - சக்கரைப் பலகாரங்களும்
ஸஹஸ்ரஶ: - ஆயிரக்கணக்காய் விளங்கின.

सर्वमासीत् सुसंतुष्टं हृष्टपुष्टजनायुतम् ।
विश्वामित्रबलं राम वसिष्ठेनातितर्पितम् ॥

ஸர்வமாஸீத் ஸுஸந்துஷ்டம் ஹ்ருஷ்ட புஷ்ட ஜநாயுதம் ।
விஶ்வாமித்ரபலம் ராம வஸிஷ்டேந அதிதர்பிதம் ॥ 5

ஹ்ருஷ்ட புஷ்ட ஜநாயுதம் - ஸர்வப்ரகாரத்தாலும் த்ருப்தி கொண்டிருந்த ஜனங்களால் நிறைந்திருந்த
விஶ்வாமித்ர பலம் - விச்வாமித்ரரின் சேனை
ஸர்வம் - எல்லாம்
வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டரால்
ஸர்வம் - ஸர்வப்ரகாரத்திலும்
ஸுஸந்துஷ்டம் - அதிக மனக்களிப்புற்றதாய்
அதி தர்பிதம் - அதிக த்ருப்தி அடைந்ததாய்
ஆஸீத் - விளங்கிற்று.

विश्वामित्रोऽपि राजर्षिर्हृष्टः पुष्टस्तदाभवत् ।
सान्तःपुरवरो राजा सब्राह्मणपुरोहितः ॥

விஶ்வாமித்ரோऽபி ராஜர்ஷிர் ஹ்ருஷ்ட: புஷ்டஸ்ததாபவத் ।
ஸாந்த:புரவரோ ராஜா ஸப்ராஹ்மண புரோஹித: ॥ 6

ஸாந்த: புரவர: - அந்தப்புர ஸ்த்ரீ ரத்னங்களோடிருந்தவரும்
ஸ ப்ராஹ்மண புரோஹித: - வேதியர்களோடும் புரோஹிதர்களோடும் இருந்தவரும்
ராஜர்ஷி: அபி - ராஜரிஷியுமான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ர
ராஜா - ராஜன்
ததா - அப்பொழுது
புஷ்ட: - ஸர்வப்ரகாரத்தாலும் புஷ்டராய்
ஹ்ருஷ்ட: - மனக்களிப்புற்றவராய்
அபவத் - ஆயினர்.

सामात्यो मन्त्रिसहितः सभृत्यः पूजितस्तदा ।
युक्तः परमहर्षेण वसिष्ठमिदमब्रवीत् ॥

ஸாமாத்யோ மந்த்ரி ஸஹித: ஸப்ருத்ய: பூஜித: ததா ।
யுக்த: பரமஹர்ஷேண வஸிஷ்டம் இதமப்ரவீத் ॥ 7

ஸாமாத்ய: - ஸேனாதிபதி முதலான கார்யஸஹாயிகளுடன் இருந்தவரும்
மந்த்ரி ஸஹித: - மந்த்ராலோசனை ஸஹாயிகளான மந்த்ரிமார்களுடனிருந்தவரும்
ஸப்ருத்ய: - வேலைக்காரருடனிருந்தவருமான அவர்
பூஜித: - விருந்தளிக்கப்பெற்றவராய்
ததா - அதனால்
பரமஹர்ஷேண - பரமானந்தத்துடன்
யுக்த: - விளங்குகிறவராகி
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரைப் பார்த்து
இதம் - இவ்வாறு
அப்ரவீத் - சொல்லலானார்.

पूजितोऽहं त्वया ब्रह्मन् पूजार्हेण सुसत्कृतः ।
श्रूयतामभिधास्यामि वाक्यं वाक्यविशारद ॥
गवां शतसहस्रेण दीयतां शबला मम ॥

பூஜிதோऽஹம் த்வயா ப்ரஹ்மந் பூஜார்ஹேண ஸுஸத்க்ருத: ।
ஶ்ரூயதாமபிதாஸ்யாமி வாக்யம் வாக்யவிஶாரத ॥
கவாம் ஶதஸஹஸ்ரேண தீயதாம் ஶபலா மம ॥ 8

வாக்ய விஶாரத - 'சொல் நுட்பமறிந்த
ப்ரஹ்மந் - ப்ரஹ்மன்!

பூஜார்ஹேண	-	பூஜிக்கப்பட வேண்டிய
த்வயா	-	தேவரீரால்
அஹம்	-	நான்
பூஜித:	-	கௌரவிக்கப்பட்டவனாய்
ஸுஸத்க்ருத:	-	ச்ரத்தையுடன் விருந்தளிக்கப் பெற்றேன்.
வாக்யம்	-	ஒரு வார்த்தை
அபிதாஸ்யாமி	-	நான் சொல்லுகிறேன்.
ஶ்ரூயதாம்	-	செவியுற வேண்டும்
ஶதஸஹஸ்ரேணகவாம்	-	லக்ஷம் பசுக்களுக்கு ஈடாக
மம	-	எனக்கு
ஶபலா	-	காமதேனு
தீயதாம்	-	கொடுக்கப்பட வேண்டும்.

रत्नं हि भगवन्नेतद्रत्नहारी च पार्थिवः ।
तस्मान्मे शबलां देहि ममैषा धर्मतो द्विज ॥

ரத்நம் ஹி பகவந்நேதத் ரத்நஹாரீ ச பார்திவ: ।
தஸ்மாந்மே ஶபலாம் தேஹி மமைஷா தர்மதோ த்விஜ ॥ 9

பகவந்	-	பகவானே!
த்விஜ	-	அந்தணரே!
பார்திவ: ச	-	ராஜா ஒருவன்தான்
ரத்நஹாரீ	-	ஒவ்வொரு வஸ்துவிலும் ச்ரேஷ்டமானது எதுவோ அதற்குரியவன் என்பது
தர்மத:	-	தர்ம நூல் விதி.
ஏதத்ரத்நம்	-	இது ஸ்வாஜாதியில் ச்ரேஷ்டமானது;
ஹி	-	ஆகையால்
ஏஷா	-	இது
மம	-	என்னுடையது;
தஸ்மாத்	-	ஆகையால்
ஶபலாம்	-	காமதேனுவை
மே	-	எனக்கு
தே ஹி	-	கொடுத்துவிடும்.

एवमुक्तस्तु भगवान् वसिष्ठो मुनिसत्तमः ।
विश्वामित्रेण धर्मात्मा प्रत्युवाच महीपतिम् ॥

ஏவமுக்தஸ்து பகவான் வஸிஷ்டோ முனிஸத்தம: ।
விஶ்வாமித்ரேண தர்மாத்மா ப்ரத்யுவாச மஹீபதிம் ॥ 10

ஏவம்	-	இவ்விதமாய்
விஶ்வாமித்ரேண	-	விச்வாமித்ரரால்
உக்த:	-	வேண்டப்பட்டவரும்

முனிஸத்தம:	-	முனிவர் பெருமானும்
தர்மாத்மா	-	தர்மாத்மாவுமான
பகவான்	-	பகவான்
வஸிஷ்ட:	-	வஸிஷ்டர்
மஹீபதிம்	-	ராஜனைப் பார்த்து
து	-	இது விஷயத்திலிப்படி
ப்ரத்யுவாச	-	மறுமொழி சொன்னார்.

नाहं शतसहस्रेण नापि कोटिशतैर्गवाम् ।
राजन् दास्यामि शबलां राशिभी रजतस्य वा ॥

நாஹம் ஶதஸஹஸ்ரேண நாபி கோடிஶதைர்கவாம் ।
ராஜந் தாஸ்யாமி ஶபலாம் ராஶீபீ ரஜதஸ்ய வா ॥ 11

ராஜந்	-	ராஜன்!
கவாம்	-	பசுக்களுடைய
ஶத ஸஹஸ்ரேண	-	நூறாயிரத்தாலும் சரி
கோடி ஶதை:	-	நூறு கோடிகளாலும் சரி
ரஜதஸ்ய	-	வெள்ளியின்
ராஶீபீ: அபி வா	-	குவியல்களாலும் சரி
ந	-	முடியாது
அஹம்	-	நான்
ஶபலாம்	-	காமதேனுவை
ந தாஸ்யாமி	-	கொடுக்க மாட்டேன்.

न परित्यागमर्हेयं मत्सकाशादरिन्दम ।
शाश्वती शबला मह्यं कीर्तिरात्मवतो यथा ॥

ந பரித்யாகமர்ஹேயம் மத்ஸகாஶாத் அரிந்தம ।
ஶாஶ்வதீ ஶபலா மஹ்யம் கீர்திராத்மவதோ யதா ॥ 12

அரிந்தம	-	சத்ருஸம்ஹாரக!
ஆத்மவத:	-	அறிஞனொருவனுக்கு
கீர்தி:	-	கீர்த்தி ஒன்றுதான்
ஶாஶ்வதீ	-	ஸர்வமும்.
யதா	-	அவ்வண்ணமே
இயம் ஶபலா	-	இந்த காமதேனு
மஹ்யம்	-	எனக்கு
மத்ஸகாஶாத்	-	என்னிடமிருந்து
பரித்யாகம்	-	வேறொருவருக்கு த்யாகம் செய்வதற்கு
அர்ஹா ந	-	ஏற்பதில்லை.

अस्यां हव्यं च कव्यं च प्राणयात्रा तथैव च ।
आयत्तमग्निहोत्रं च बलिर्होमस्तथैव च ॥

அஸ்யாம் ஹவ்யம் ச கவ்யம் ச ப்ராணயாத்ரா ததைவ ச ।
ஆயத்தம் அக்நிஹோத்ரம் ச பலிர்ஹோம: ததைவ ச ॥ 13

ஹவ்யம் ச - தேவகார்யமும்
கவ்யம் ச - பித்ருகார்யமும்
அக்நிஹோத்ரம் ச - காலை மாலை ஹோமமும்
பலி: ஏவ - பூதபலியும்
ஹோம: ததா - தர்சபூர்ணமாஸாதி க்ரியையும்,
ததா - அவ்வண்ணமே
ப்ராண யாத்ரா ச - ச்வாஸம் உள்ளுக்கு இழுக்கிறதும் வெளிவிடுகிறதும்
ச - ஆகிய இது
அஸ்யாம் ஏவ - இதனிடமே
ஆயத்தம் - அதீனம்.

स्वाहाकारवषट्कारौ विद्याश्च विविधास्तथा ।
आयत्तमत्र राजर्षे सर्वमेतन्न संशयः ॥

ஸ்வாஹாகார வஷட்காரௌ வித்யாஸ் ச விவிதா: ததா ।
ஆயத்தம் அத்ர ராஜர்ஷே ஸர்வமேதந்ந ஸம்ஶய: ॥ 14

ராஜர்ஷே - ராஜர்ஷியே!
ஸ்வாஹாகார வஷட்காரௌச - ஸ்வாஹா வஷட் என்கிற ஹோம மந்த்ரங்களும்
விவிதா: - பலவகையான
வித்யா: ததா - வேதம் முதலிய வித்யைகளும்
அத்ர - இதனிடம்
ஏதத் ஸர்வம் - இதெல்லாமும்
ஆயத்தம் - அதீனம்;
ஸம்ஶய: ந - இதற்கு ஸம்சயமில்லை.

सर्वस्वमेतत् सत्येन मम तुष्टिकरी सदा ।
कारणैर्बहुभी राजन्न दास्ये शबलां तव ॥

ஸர்வஸ்வமேதத் ஸத்யேந மம துஷ்டிகரீ ஸதா ।
காரணைர் பஹுபீ ராஜந் ந தாஸ்யே ஶபலாம் தவ ॥ 15

ராஜந் - ராஜன்
ஸதா - எக்காலத்திலும்
பஹுபி: - உத்க்ருஷ்டமாயிருக்கிற
காரணை: - செய்கைகளைக் கொண்டு
துஷ்டிகரீ - எதொன்றிருந்தால் மற்றொன்றும் வேண்டாமோ அப்படிப்பட்டதாகிறது.
ஏதத் - இது

மம - எனக்கு
ஸர்வஸ்வம் - எல்லாமுமாகிறது;
ஸத்யேந - எப்படியும்
தவ - தேவரீருக்கு
ஶபலாம் - காமதேனுவை
ந தாஸ்யே - நான் கொடுக்க மாட்டேன்.

वसिष्ठेनैवमुक्तस्तु विश्वामित्रोऽब्रवीत्ततः ।
संरब्धतरमत्यर्थं वाक्यं वाक्यविशारदः ॥

வஸிஷ்டேநைவ முக்தஸ்து விஶ்வாமித்ரோऽப்ரவீத் தத: ।
ஸம்ரப்ததரம் அத்யர்தம் வாக்யம் வாக்யவிஶாரத: ॥ 16

வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டரால்
ஏவம் - இவ்விதம்
உக்த: - மறுமொழி அளிக்கப்பட்டவரும்
வாக்ய விஶாரத: - பேசுவதில் ஸமர்த்தருமான
விஶ்வாமித்ர: து - விச்வாமித்ரரோ
தத: - அப்பொழுது
அத்யர்தம் - மஹா
ஸம்ரப்த தரம் - அபினிவேசப்பெருக்கை நன்கு விளங்கக் காட்டுகிறதாகிய
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

हैरण्यकक्ष्याग्रैवेयान् सुवर्णाङ्कुशभूषितान् ।
ददामि कुञ्जरांस्तेऽहं सहस्राणि चतुर्दश ॥

ஹைரண்யகக்ஷ்யாக்ரைவேயான் ஸுவர்ணாங்குஶ பூஷிதான் ।
ததாமி குஞ்ஜரான் தே(அ)ஹம் ஸஹஸ்ராணி சதுர்தஶ ॥ 17

தே - தேவரீருக்கு
சதுர்தஶ - பதிநான்கு
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரமான
குஞ்ஜராணாம் - யானைகளை
ஹைரண்ய கக்ஷ்யா - தங்கமயமான இருப்புக் கட்டுச் சங்கிலிகளையும்
க்ரைவேயான் - கழுத்துச் சங்கிலிகளையுமுடையவைகளாயும்
ஸுவர்ணாங்குஶ பூஷிதான் - தங்க அங்குசங்களோடு விளங்குகிறவைகளாயும்
ததாமி - நான் கொடுக்கிறேன்.

हैरण्यानां रथानां च श्वेताश्वानां चतुर्युजाम् ।
ददामि ते शतान्यष्टौ किङ्किणीशतभूषितान् ॥

ஹைரண்யாநாம் ரதானாம் ச ஶ்வேதாஶ்வாநாம் சதுர்யுஜாம்।
ததாமி தே ஶதாந்யஷ்டௌ கிங்கிணீஶதபூஷிதான் ॥ 18

ஹைரண்யாநாம் - பொன்மயங்களாயும்
ஶ்வேதாஶ்வாநாம் - வெள்ளைக் குதிரைகள் கட்டினவைகளாய்
சதுர்யுஜாம் - நாலு குதிரைகள் கட்டினவைகளாயும்
கிங்கிணீஶத பூஷிதான் - ஜில்ஜிலென்று ஒலிக்கும் சிறுமணிகளின் நூற்றுக்கணக்குகளினால் அலங்கரிக்கப்பட்டவைகளுமான
ரதானாம் - ரதங்களின்
அஷ்டௌ ஶதானி ச- எட்டு நூறுகளை
தே - தேவரீருக்கு
த தா மி - கொடுக்கிறேன்.

हयानां देशजातानां कुलजानां महौजसाम् ।
सहस्रमेकं दश च ददामि तव सुव्रत ॥

ஹயாநாம் தேஶஜாதாநாம் குலஜாநாம் மஹௌஜஸாம்।
ஸஹஸ்ரமேகம் தஶ ச ததாமி தவ ஸுவ்ரத ॥ 19

ஸுவ்ரத - நல்வ்ரதமுடையவரே!
தேஶஜாதாநாம் - பல நாடுகளில் உண்டானவைகளும்
குலஜாநாம் - நல்ல ஜாதிப்பிறவியுடையவைகளும்
மஹௌஜஸாம் - மஹாவேக சக்தியுடையவைகளுமான
ஹயாநாம் - குதிரைகளின்
ஏகம் தஶ ஸஹஸ்ரம்- பதினோராயிரத்தை
தவ - தேவரீருக்கு
த தா மி - கொடுக்கிறேன்.

नानावर्णविभक्तानां वयःस्थानां तथैव च ।
ददाम्येकां गवां कोटिं शबला दीयतां मम ॥

நாநாவர்ணவிபக்தாநாம் வய:ஸ்தாநாம் ததைவ ச।
ததாம்யேகாம் கவாம் கோடிம் ஶபலா தீயதாம் மம ॥ 20

நாநா வர்ண விபக்தாநாம்- பலவித வர்ண வகுப்புகளை உடையவைகளும்
ஸ வத்ஸாநாம் - கன்றுகளையுடையவைகளுமான
கவாம் - பசுக்களுடைய
ஏகாம் - ஒரு
கோடிம் ததா - கோடியையும்
த தா மி - கொடுக்கிறேன்.
மம - எனக்கு
ஶபலா - காமதேனு மாத்ரம்
தீயதாம் - கொடுக்கப்பட வேண்டும்.

यावदिच्छसि रत्नं वा हिरण्यं वा द्विजोत्तम ।
तावद्दास्यामि ते सर्वं शबला दीयतां मम ॥

யாவதிச்சஸி ரத்நம் வா ஹிரண்யம் வா த்விஜோத்தம।
தாவத்தாஸ்யாமி தே ஸர்வம் ஶபலா தீயதாம் மம ॥ 21

த்விஜோத்தம - ப்ராஹ்மணோத்தமரே!
ரத்நம் - ரத்னம்தான் ஆகட்டும்
ஹிரண்யம்வா - ஸ்வர்ணம்தான் ஆகட்டும்
இச்சஸி - தேவரீர் திருவுள்ளத்தில் உள்ளது
யாவத் தாவத் வா - எதெதில் எவ்வளவோ அது
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
தே - தேவரீருக்கு
ததாமி - கொடுக்கிறேன்.
மம - எனக்கு
ஶபலா - காமதேனு மாத்ரம்
தீயதாம் - கொடுக்கப்பட வேண்டும்.

एवमुक्तस्तु भगवान् विश्वामित्रेण धीमता ।
न दास्यामीति शबलां प्राह राजन् कथंचन ॥

ஏவமுக்தஸ்து பகவாந் விஶ்வாமித்ரேண தீமதா।
ந தாஸ்யாமீதி ஶபலாம் ப்ராஹ ராஜந் கதஞ்சன ॥ 22

ஏவம் - இந்தப்ரகாரம்
தீமதா - புத்திமானான
விஶ்வாமித்ரேண - விச்வாமித்ரராலே
உக்த: - வேண்டிக்கொள்ளப்பட்டவராகிய
பகவாந் து - பகவானோவெனில்
இதி - பின்கண்டபடி
ப்ராஹ - பதிலளித்தார்;
ராஜந் - ராஜன்!
ஶபலாம் - காமதேனுவை
கதஞ்சன - எப்படியானாலும்
தாஸ்யாமி ந - நான் கொடேன்.

एतदेव हि मे रत्नमेतदेव हि मे धनम् ।
एतदेव हि सर्वस्वमेतदेव हि जीवितम् ॥

ஏததேவ ஹி மே ரத்ந மேததேவ ஹி மே தநம்।
ஏததேவ ஹி ஸர்வஸ்வ மேததேவ ஹி ஜீவிதம் ॥ 23

ஏதத் ஏவ ஹி - இதுவே தான்
மே - என்னுடைய
ரத்நம் - ரத்னம்.

ஏதத் ஏவஹி - இதுவேதான்
மே - என்
தநம் - செல்வம்.
ஏதத் ஏவஹி - இதுவேதான்
ஸர்வஸ்வம் - சொத்தெல்லாம்.
ஏதத் ஏவஹி - இதுவேதான்.
ஜீவிதம் - உயிர்.

दर्शश्च पूर्णमासश्च यज्ञाश्चैवाप्तदक्षिणाः ।
एतदेव हि मे राजन् विविधाश्च क्रियास्तथा ॥

தர்ஶஸ்ச பூர்ணமாஸஸ்ச யஜ்ஞாஸ்சைவ ஆப்ததக்ஷிணா: ।
ஏததேவ ஹி மே ராஜந் விவிதாஸ்ச க்ரியாஸ் ததா ॥ 24

ராஜந் - ராஜன்!
தர்ஶ: ச - அமாவாஸ்யா ஹோமக்ரியையும்
பூர்ண மாஸ: ச - பௌர்ணமாஸ்ய அக்னிஹோத்திரமும்
ஆப்த தக்ஷிணா: - ஏராளமான தக்ஷிணைகளுடன் விளங்கும்
யஜ்ஞா: ததா ச - யக்ஞங்களும்
விவிதா: - பலவித
க்ரியா: ச ஏவ - கர்மானுஷ்டானங்களும்
மே - எனக்கு
ஏதத் ஏவ ஹி - இதுவேதான்.

अदोमूलाः क्रियाः सर्वा मम राजन्न संशयः ।
बहुना किं प्रलापेन न दास्ये कामदोहिनीम् ॥

அதோ மூலா: க்ரியா: ஸர்வா மம ராஜந்ந ஸம்ஶய: ॥
பஹுநா கிம் ப்ரலாபேந ந தாஸ்யே காம தோஹிநீம் ॥ 25

ராஜந் - ராஜன்!
மம - என்னுடைய
ஸர்வா: - ஸகல
க்ரியா: - அனுஷ்டானங்களும்
அதோ மூலா: - இதையே ஆதாரமாயுடையவைகள்;
ஸம்ஶய: ந - ஸந்தேஹமில்லை.
பஹுநா - பலவித
ப்ரலாபேந - சொல்லால்
கிம் - என்ன?
காம தோஹிநீம் - காமதேனுவை
ந தாஸ்யே - நான் கொடேன்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ஶபலாநிஷ்க்ரியோ நாம த்ரிபஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

சதுஷ்பஞ்சாச: ஸர்க: - 54

कामधेनुं वसिष्ठोऽपि यदा न त्यजते मुनिः ।
तदास्य शबलां राम विश्वामित्रोऽन्वकर्षत ॥

காமதேநும் வஸிஷ்டோऽபி யதா ந த்யஜதே முனி: ।
ததா அஸ்ய ஶபலாம் ராம விஶ்வாமித்ரோऽன்வகர்ஷத ॥ 1

ராம - ஸ்ரீராம!
வஸிஷ்ட: முனி: - வஸிஷ்ட முனிவர்
ஶபலாம் - காமதேனுவை
த்யஜதே ந - கொடுக்கமாட்டேன்
யதா ததா - என்றதுமே
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
அஸ்ய - இவரது
காமதேநும் அபி - காமதேனுவையே
அன்வ கர்ஷத - பலாத்காரமாய் பிடித்து இழுத்தார்.

नीयमाना तु शबला राम राज्ञा महात्मना ।
दुःखिता चिन्तयामास रुदन्ती शोककर्शिता ॥

நீயமானா து ஶபலா ராம ராக்ஞா மஹாத்மநா ।
துக்கிதா சிந்தயாமாஸ ருதந்தீ ஶோககர்ஶிதா ॥ 2

ராம - ஸ்ரீராம!
மஹாத்மநா - த்ரிலோகப்ரஸித்தி பெற்றவராகிய
ராக்ஞா - ராஜனாலே
நீயமானா - இழுத்துக்கொண்டு போகப்பட்ட
ஶபலா து - காமதேனுவும்
துக்கிதா - துக்கித்து
ஶோக கர்ஶிதா - சோகத்தால் உள்ளமுருகி
ருதந்தீ - அழுதுகொண்டு
சிந்தயாமாஸ - பின்வருமாறு தனக்குள் ஆலோசனை செய்தது.

परित्यक्ता वसिष्ठेन किमहं सुमहात्मना ।
याहं राजभटैर्दीना ह्रियेय भृशदुःखिता ॥

பரித்யக்தா வஸிஷ்டேந கிமஹம் ஸுமஹாத்மநா ।
யாஹம் ராஜபடைர் தீநா ஹ்ரியேய ப்ருஶதுக்கிதா ॥ 3

அஹம் - நான்
ராஜபடை: - ராஜன் சேனை வீரர்களால்
தீநா - ஈவிரக்கமின்றி
ப்ருஶதுக்கிதா - மிக துன்புறுத்தப்பட்டு

ஹ்ரியேய - இழுத்துக்கொண்டு போகப்படுகிறேன்.
யா அஹம் - அந்த நான்
ஸுமஹாத்மநா - மஹாத்மாவென த்ரிலோக பிரஸித்தி பெற்றவரான
வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டரால்
பரித்யக்தா - கைவிடப்பட்டேனா
கிம் - என்ன?

किं मयापकृतं तस्य महर्षेर्भावितात्मनः ।
यन्मामनागसं भक्तामिष्टां त्यजति धार्मिकः ॥

கிம் மயா அபக்ருதம் தஸ்ய மஹர்ஷேர் பாவிதாத்மந: ।
யன் மாமநாகஸம் பக்தாமிஷ்டாம் த்யஜதி தார்மிக: ॥ 4

பாவிதாத்மன: - ப்ரஹ்மஞானியாகிய
தஸ்ய - அந்த
மஹர்ஷே: - மஹர்ஷிக்கு
மயா - என்னால்
அபக்ருதம் - செய்யப்பட்ட அபசாரம்
கிம் - என்ன?
யத் - ஏனெனில்
தார்மிக: - தர்மசீலர்
இஷ்டாம் - ஆஸக்தியுடன் எப்பொழுதும் இன்பத்தையே விளைவிக்கும்
அநாகஸம் - குற்றமற்ற
பக்தாம் - பக்தையாகிய
மாம் - என்னை
த்யஜதி - கவனியாதிருக்கிறார்.

इति सा चिन्तयित्वा तु विनिःश्वस्य पुनः पुनः ।
जगाम वेगेन तदा वसिष्ठं परमौजसम् ॥

இதி ஸா சிந்தயித்வா து விநிஸ்வஸ்ய புன: புன: ।
ஜகாம வேகேந ததா வஸிஷ்டம் பரமௌஜஸம்॥ 5

புன: புன: - அடிக்கடி
நிஸ்வஸ்ய ச - பெருமூச்சுவிட்டும்
இதி - மேற்கண்டவாறு
ஸா சிந்தயித்வா - மனதினுள் ஆராய்ச்சி செய்து
ததா து - அப்பொழுது முடிவாய்
வேகேந - தன்னிடமுள்ள சக்தியைக்கொண்டு
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்ட பகவானை
பரமௌஜஸம் - அஸ்த்ர சஸ்த்ர ப்ரயோகங்களில் மஹாநிபுணராய்
ஜகாம - கண்டுகொண்டது.

निर्धूय तांस्तदा भृत्यान् शतशः शत्रुसूदन ।
जगामानिलवेगेन पादमूलं महात्मनः ॥

நிர்தூய தான் ததா ப்ருத்யான் ஶதஶ: ஶத்ருஸூதந ।
ஜகாமாநிலவேகேந பாதமூலம் மஹாத்மந: ॥ 6

ஶத்ருஸூதந - சத்ருஸம்ஹாரக!
ததா - அப்பொழுது
தான் - அந்த
ஶதஶ: - நூற்றுக்கணக்கான
ப்ருத்யான் - ராஜனது ஆட்களை
அநிலவேகேந - வாயுவேகத்துடன்
நிர்தூய - உதறி தள்ளிவிட்டு
மஹாத்மந: - மஹாத்மாவினுடைய
பாதமூலம் - காலடியண்டைக்கு
ஜகாம - வந்து சேர்ந்தது.

शबला सा रुदन्ती च क्रोशन्ती चेदमब्रवीत् ।
वसिष्ठस्याग्रतः स्थित्वा मेघदुन्दुभिराविणी ॥

ஶபலா ஸா ருதந்தீ ச க்ரோஶந்தீ ச இதமப்ரவீத் ।
வஸிஷ்டஸ்யாக்ரத: ஸ்தித்வா மேகதுந்துபிராவிணீ ॥ 7

ஸா - அந்த
ஶபலா - காமதேனு
வஸிஷ்டஸ்ய - வஸிஷ்டருடைய
அக்ரத: - முன்னிலையில்
ஸ்தித்வா - நின்றுகொண்டு
மேகதுந்துபிராவிணீ - மேக முழக்கம் போலும் துந்துபி த்வனி போலும் குரலுடன்
க்ரோஶந்தீ ச - வாய்விட்டுக் கதறியும்
ருதந்தீ ச - அழுதுகொண்டும்
இதம் - இவ்வாறு
அப்ரவீத் - முறையிட்டது.

भगवन् किं परित्यक्ता त्वयाहं ब्रह्मणः सुत ।
यस्माद्राजभटा मां हि नयन्ते त्वत्सकाशतः ॥

பகவந் கிம் பரித்யக்தா த்வயா அஹம் ப்ரஹ்மண: ஸுத ।
யஸ்மாத் ராஜபடா மாம் ஹி நயந்தே த்வத்ஸகாஶத: ॥ 8

ராஜபடா: - ராஜனது போர் வீரர்கள்
மாம் - என்னை
த்வத்ஸகாஶத: - தேவரீர்ஸந்நிதானத்திலிருந்து

நயந்தே - இழுத்துக்கொண்டு போகிறார்கள்;
யஸ்மாத் - என்கிறபடியால்
பகவந் - பகவானே!
ப்ரஹ்மண: - ப்ரஹ்மதேவரின்
ஸுத - புத்ரரே!
அஹம் - நான்
த்வயாஹி - தேவரீராலேயே
பரித்யக்தா - கொடுத்து விடப்பட்டேனா
கிம் - என்ன?

एवमुक्तस्तु ब्रह्मर्षिरिदं वचन-मब्रवीत् ।
शोकसंतप्तहृदयां स्वसारमिव दुःखिताम् ॥

ஏவமுக்தஸ்து ப்ரஹ்மர்ஷி: இதம் வசநம் அப்ரவீத் ।
ஶோகஸந்தப்த ஹ்ருதயாம் ஸ்வஸாரம் இவ துக்கிதாம் ॥ 9

ஏவம் - இவ்விதமாய்
உக்த: து - சொல்லப்பட்டதற்கு திருச்செவி சாற்றிய
ப்ரஹ்மர்ஷி: - ப்ரஹ்மரிஷி
ஸ்வஸாரம் - உடன் பிறந்தவளை
இவ - போன்றதும்
துக்கிதாம் - துக்கித்து
ஶோக ஸந்தப்த ஹ்ருதயாம் - சோகத்தால் மனமுருகிக் கிடக்கும் அதைப் பார்த்து
இதம் - பின்வரும்
வசனம் - மொழியை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

न त्वां त्यजामि शबले नापि मेऽपकृतं त्वया ।
एष त्वां नयते राजा बलान्मत्तो महाबलः ॥

ந த்வாம் த்யஜாமி ஶபலே நாபி மே(அ)பக்ருதம் த்வயா ।
ஏஷ த்வாம் நயதே ராஜா பலான் மத்தோ மஹாபல: ॥ 10

न हि तुल्यं बलं मह्यं राजा त्वद्य विशेषतः ।
बली राजा क्षत्रियश्च पृथिव्याः पतिरेव च ॥

ந ஹி துல்யம் பலம் மஹ்யம் ராஜா த்வத்ய விஶேஷத: ।
பலீ ராஜா க்ஷத்ரியஶ்ச ப்ருதிவ்யா: பதிரேவ ச ॥ 11

इयमक्षौहिणी पूर्णा सवाजिरथसंकुला ।
हस्तिध्वजसमाकीर्णा तेनासौ बलवत्तरः ॥

இய மக்ஷௌஹிணீ ஸேநா ஸவாஜிரதஸம்குலா ।
ஹஸ்தித்வஜ ஸமாகீர்ணா தேநாஸௌ பலவத்தர: ॥ 12

இயம் - இந்த
அக்ஷௌஹிணீ - ஸேனை அக்ஷௌஹிணி ஸங்க்யையுடையதாய்
பூர்ணா - நிறைந்துள்ளது
ஸவாஜிரத ஸங்குலா - குதிரைகளும் ரதங்களும் நிரம்பியது
ஹஸ்தித்வஜ ஸமாகீர்ணா - உத்க்ருஷ்டமான யானைகளாலும் நிறைந்தது
ஸேநா - அதனால்
அஸௌ - இவன்
பலவத்தர: - அதிபலவானாகிறான்
ஏஷ: து - இவனோ
மஹாபல: - தபோபலங்கொண்ட
ராஜா - ராஜன்
க்ஷத்ரிய: - க்ஷத்ரிய ஜாதியில் பிறந்த
ராஜா - ராஜன்
ப்ருதிவ்யா: - பூமிக்கே
பதி: ஏவ - நாயகனாகவே
பலீ - பலிஷ்டனாய்
ராஜா - ராஜ்யம் புரிந்து வருகிறான்
துல்யம் - அவனுக்கிடான
பலம் - வலிமை
மஹ்யம் - எனக்கு
ந - இல்லை
த்வயா - உன்னால்
மே - எனக்கு
அபக்ருதம் அபி - அபசாரமெதுவும்
ந ஹி - செய்யப்படவேயில்லை.
ஶபலே - காமதேனுவே!
த்வாம் - உன்னை
த்யஜாமி ந ச - நான் கொடுக்கவுமில்லை
அத்ய - இப்பொழுது
விஶேஷத: - முக்யமாய்
த்வாம் - உன்னை
மத்த: - என்னிடத்தினின்றும்
பலாத் - பலாத்கரித்து
நயதே - ஓட்டிக்கொண்டு போகிறான்.

एवमुक्ता वसिष्ठेन प्रत्युवाच विनीतवत् ।
वचनं वचनज्ञा सा ब्रह्मर्षिममितप्रभम् ॥

ஏவமுக்தா வஸிஷ்டேந ப்ரத்யுவாச விநீதவத்।
வசனம் வசநக்ஞா ஸா ப்ரஹ்மர்ஷிமமிதப்ரபம் ॥ 13

ஏவம்	-	இவ்விதமாய்
வஸிஷ்டேந	-	வஸிஷ்டரால்
உக்தா	-	மறுமொழி அளிக்கப்பட்டதும்
வசநக்ஞா	-	சொல்லறிவுள்ளதுமான
ஸா	-	அது
அமிதப்ரபம்	-	இணையில்லாத தேஜஸ்ஸுடைய
ப்ரஹ்மர்ஷிம்	-	ப்ரஹ்மர்ஷியை நோக்கி
விநீதவத்	-	வணக்கத்துடன்
வசனம்	-	பின்கண்ட வார்த்தையை
ப்ரத்யுவாச	-	பதிலாய் உரைசெய்தது.

न बलं क्षत्रियस्याहुर्ब्राह्मणो बलवत्तरः ।

ब्रह्मन् ब्रह्मबलं दिव्यं क्षत्रात्तु बलवत्तरम् ॥

ந பலம் க்ஷத்ரியஸ்யாஹு: ப்ராஹ்மணோ பலவத்தர: ।
ப்ரஹ்மன் ப்ரஹ்மபலம் திவ்யம் க்ஷத்ராத்து பலவத்தரம் ॥ 14

ப்ரஹ்மன்	-	ஸ்வாமின்!
க்ஷத்ரியஸ்ய	-	க்ஷத்ரியனுடைய
பலம்	-	வல்லமையை
ஆஹு: ந	-	ஒருகார்யமாய் சொல்லுகிறதில்லை.
ப்ரஹ்மபலம்	-	ப்ராஹ்மணனது சக்தியானது
திவ்யம்	-	தெய்வத்தன்மையுள்ளது;
க்ஷத்ராத்	-	க்ஷத்ரியனுடையதைக் காட்டிலும்
பலவத்தரம்	-	மேம்பட்ட வலிமையுடையது;
ப்ராஹ்மண:து	-	ப்ராஹ்மணன்தான்
பலவத்தர:	-	அதிக பலவான்.

अप्रमेयं बलं तुभ्यं न त्वसौ बलवत्तरः ।

विश्वामित्रो महावीर्यस्तेजस्तव दुरासदम् ॥

அப்ரமேயம் பலம் துப்யம் ந த்வஸௌ பலவத்தர: ।
விஶ்வாமித்ரோ மஹாவீர்ய: தேஜ: தவ துராஸதம் ॥ 15

துப்யம்	-	தேவரீருக்கு
பலம்	-	வலிமை
அப்ரமேயம்	-	அளவற்றது.
தவ	-	தேவரீருடைய
தேஜ:	-	தேஜஸ்
துராஸதம்	-	கிட்ட நெருங்க முடியாதது.
மஹாவீர்ய:	-	மஹாதேஜோவானாகிய
அஸௌ	-	அந்த
விஶ்வாமித்ர: து	-	விச்வாமித்ரனும்
பலவத்தர: ந	-	மேம்பட்ட வலிமையுடையவனல்ல.

नियुङ्क्ष्व मां महातेजस्त्वद्ब्रह्मबलसंभृताम् ।

तस्य दर्पबलं यत्तन्नाशयामि दुरात्मनः ॥

நியுங்க்ஷ்வ மாம் மஹாதேஜ: த்வத் ப்ரஹ்ம பல ஸம்ப்ருதாம் ॥ 16
தஸ்ய தர்ப பலம் யத்தந் நாஶயாமி துராத்மந: ।

மஹாதேஜ:	-	மஹாப்ரபாவமுடையவரே!
த்வத் ப்ரஹ்மபல ஸம்ப்ருதாம்	-	தேவரீருடைய மந்த்ர வலிமையினால் வளர்க்கப்பட்ட மஹிமையுடைய
மாம்	-	என்னை
நியுங்க்ஷ்வ	-	ஏவக்கடவீர்.
தஸ்ய	-	அந்த
துராத்மந:	-	துராத்மாவினுடைய
தர்பம்	-	துடுக்காய் விளங்கும்
பலம்யத்	-	பலம் எதுவோ
தத்	-	அதை
நாஶயாமி	-	நசிக்கச் செய்கிறேன்.

इत्युक्तस्तु तया राम वसिष्ठस्तु महायशाः ।

सृजस्वेति तदोवाच बलं परबलार्दनम् ॥

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा सुरभिः सासृजत्तदा ॥

இத்யுக்தஸ்து தயா ராம வஸிஷ்டஸ்து மஹாயஶா: ।
ஸ்ருஜஸ்வேதி ததோவாச பலம் பரபலார்தநம் ॥
தஸ்ய தத்வசநம் ஶ்ருத்வா ஸுரபி: ஸா(அ)ஸ்ருஜத் ததா ॥ 17

ராம	-	ஸ்ரீராம!
து	-	இவ்விஷயத்தில்
தயா	-	அந்த காமதேனுவால்
இதி	-	இவ்வண்ணமாய்
உக்த:	-	வேண்டிக்கொள்ளப்பட்ட
மஹாயஶா:	-	பெரும் புகழ்படைத்த
வஸிஷ்ட:	-	வஸிஷ்டர்
பரபலார்தநம்	-	'சத்ரு ஸேனையை நாசம் செய்யும்படியான
பலம்	-	ஓர் ஸேனையை
து	-	உடனேயே
ஸ்ருஜஸ்வ	-	உண்டுபண்ணு'
இதி	-	என்று
உவாச	-	நியமித்தருளினார்.
ஸா	-	அந்த
ஸுரபி:	-	காமதேனு
தஸ்ய	-	அவருடைய

தத் - அந்த
வசனம் - நியமனத்தை
ஶ்ருத்வா - சிரமேற்கொண்டு
ததா - உடனேயே
அஸ்ருஜத் - உண்டுபண்ணிற்று.

तस्या हुम्भारवोत्सृष्टाः पप्लवाः शतशो नृप ।
नाशयन्ति बलं सर्वं विश्वामित्रस्य पश्यतः ॥

தஸ்யா ஹும்பாரவோத்ஸ்ருஷ்டா: பப்லவா: ஶதஶோ ந்ருப ।
நாஶயந்தி பலம் ஸர்வம் விஶ்வாமித்ரஸ்ய பஶ்யத: ॥ 18

ந்ருப - ராஜன்!
தஸ்யா: - அதன்
ஹும்பாரவோத் - ஹுங்கார கர்ஜனத்தினால்
ஸ்ருஷ்டா: உண்டுபண்ணப்பட்ட
பப்லவா: - பப்லவர்கள் என்றவர்கள்
விஶ்வாமித்ரஸ்ய - விச்வாமித்ரர்
பஶ்யத: - பார்த்துக் கொண்டிருக்கும்போதே
பலம் - ஸேனை
ஸர்வம் - முழுவதையும்
ஶதஶ: - நூறுநூறாக
நாஶயந்தி - நாசம் செய்தார்கள்.

स राजा परमक्रुद्धो रोषविस्फारितेक्षणः ।
पप्लवान्नाशयामास शस्त्रैरुच्चावचैरपि ॥

ஸ ராஜா பரமக்ருத்த: ரோஷவிஸ்பாரிதேக்ஷண: ।
பப்லவாந் நாஶயாமாஸ ஶஸ்த்ரை ருச்சாவசைரபி ॥ 19

ஸ: ராஜா - அந்த ராஜன்
க்ரோத விஸ்பாரிதேக்ஷண: -கோபத்தால் துடிக்கும் கண்களுற்றவராய்
பரமக்ருத்த: - கடும் கோபமடைந்தவராகி
உச்சாவசை: அபி - பெரியவைகளும் சிறியவைகளுமான
ஶஸ்த்ரை: - சஸ்த்ரங்களால்
பப்லவாந் - பப்லவர்களை
நாஶயாமாஸ - அழித்தார்.

विश्वामित्रार्दितान् दृष्ट्वा पप्लवाञ्शतशस्तदा ।
भूय एवासृजद्घोरान् शकान् यवनमिश्रितान् ॥

விச்வாமித்ரார்திதான் த்ருஷ்ட்வா பப்லவான் ஶதஶஸ்ததா ।
பூய ஏவாஸ்ருஜத் கோரான் ஶகான் யவநமிஶ்ரிதான்: ॥ 20

பப்லவான் - பப்லவர்களை
ஶதஶ: - நூற்றுக்கணக்காக
விஶ்வாமித்ரார்திதான்- விச்வாமித்ரரால் கொலையுண்டுவிட்டதை
த்ருஷ்ட்வா - கவனித்து
ததா - உடனே
யவநமிஶ்ரிதான் - யவனர்கள் கலந்த
ஶகான் - சகர்கள் என்பவர்களை
கோபாத் - கோபத்தினால்
பூய: ஏவ - மறுபடியும்
அஸ்ருஜத் - உண்டுபண்ணிற்று.

तैरासीत् संवृता भूमिः शकैर्यवनमिश्रितैः ।
प्रभावद्भिर्महावीर्यैः पद्मकिञ्जल्कसन्निभैः ॥

தைராஸீத் ஸம்வ்ருதா பூமி: ஶகைர்யவநமிஶ்ரிதை: ।
ப்ரபாவத்பிர் மஹாவீர்யை: பத்மகிஞ்ஜல்க ஸந்நிபை: ॥ 21

ப்ரபாவத்பி: - ஒளியுடையவர்களாய்
மஹாவீர்யை: - மஹாவீர்யத்தனமுடையவர்களாய்
ஹேமகிஞ்ஜல்க ஸந்நிபை: - சம்பகப் பூவின் நடுக்குச்சு போன்றவர்களான
தை: - அந்த
யவநமிஶ்ரிதை: - யவனர்களுடன் கூடிய
ஶகை: - சகர்களால்
பூமி: - பூமியானது
ஸம்வ்ருதா ஆஸீத் - நிரம்பிவிட்டது.

दीर्घासिपट्टिसधरैर्हेमवर्णाम्बरावृतैः ।
निर्दग्धं तद्बलं सर्वं प्रदीप्तैरिव पावकैः ॥

தீர்காஸிபட்டிஶ தரை: ஹேமவர்ணாம்பரா வ்ருதை: ।
நிர்தக்தம் தத்பலம் ஸர்வம் ப்ரதீப்தைரிவ பாவகை: ॥ 22

தீர்காஸி பட்டிஶதரை: -நீண்ட கத்திகளையும் ஈட்டிகளையும் உடையவர்களாய்
ஹேம வர்ணாம்பரா வ்ருதை: - பொன்நிறமான ஆடைகளை உடுத்த அவர்களால்
தத்பலம் - அவரது ஸைன்யம்
ஸர்வம் - முழுவதும்
ப்ரதீப்தை: - கொழுந்து விட்டெரியும்
பாவகை: இவ - தீக்களால் எப்படியோ அப்படியே
நிர்தக்தம் - எரித்து விடப்பட்டது.

ततोऽस्त्राणि महातेजा विश्वामित्रो मुमोच ह ।

तैस्तैर्यवनकाम्भोजाः पप्लवाश्चाकुलीकृताः ॥

ததோऽஸ்த்ராணி மஹா தேஜா விஸ்வாமித்ரோ முமோச ஹ ॥
தைஸ்தைர் யவநகாம்போஜா: பப்லவாஸ்ச ஆகுலீக்ருதா: ॥ 23

தத: - அதற்குமேல்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியாகிய
விஸ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
அஸ்த்ராணி - பாணங்களை
முமோச - ப்ரயோகம் பண்ணினார்.
தை: - அவரவர்களுக்குரிய
தை: - அவ்வைகளால்
யவநகாம்போஜா: - யவனர்களும் காம்போஜர்களும்
பப்லவா: ச - பப்லவர்களும்
ஆகுலீக்ருதா: - ஒருவாறு கலக்கப்பட்டார்கள்.
ஹ - காண்!

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஸதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
பப்லவாதிஸ்ருஷ்டிர் நாம சது:பஞ்சாஸ: ஸர்க: ॥

பஞ்ச பஞ்சாஸ: ஸர்க: - 55

ततस्तानाकुलान् दृष्ट्वा विश्वामित्रास्त्रमोहितान् ।

वसिष्ठश्चोदयामास कामधुक् सृज योगतः ।

ததஸ் தான் ஆகுலான் த்ருஷ்ட்வா விஸ்வாமித்ராஸ்த்ரமோஹிதான் ।
வஸிஷ்டஸ் சோதயாமாஸ காமதுக் ஸ்ருஜ யோகத: ॥ 1

தத: - அதன் பேரில்
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
தான் - அவர்களை
விஸ்வாமித்ராஸ்த்ரமோஹிதான் - விச்வாமித்ரரது அஸ்த்ரங்களால் மூர்ச்சை அடைந்தவர்களாய்
ஆகுலான் - பீடிக்கப்பட்டவர்களாய்
த்ருஷ்ட்வா - கவனித்து,
காமதுக் - 'காமதேனுவே!
யோகத: - யோகமஹிமையால்
ஸ்ருஜ - ச்ருஷ்டி செய்' என்று
சோதயாமாஸ - ஏவினார்.

तस्या हुङ्कारतो जाताः काम्भोजा रविसन्निभाः ।

ऊधसस्त्वथ संभूता बर्बराः शस्त्रपाणयः ॥

தஸ்யா ஹுங்காரதோ ஜாதா: காம்போஜா ரவிஸந்நிபா: ।
ஊதஸஸ்த்வத ஸம்ஜாதா: பப்லவா: ஸஸ்த்ர பாணய: ॥ 2

योनिदेशाच्च यवना शकृद्देशाच्छकास्तथा ।

रोमकूपेषु च म्लेच्छा हारीताः सकिरातकाः ॥

யோநி தேஸாச்ச யவநா: ஸக்ருத் தேஸாச் சகாஸ்ததா ।
ரோமகூபேஷு ச ம்லேச்சா ஹாரீதா: ஸகிராதகா: ॥ 3

தஸ்யா: - அதன்
ஹும்காரத: - ஹும் என்கிற ஹுங்காரத்தாலே
ரவிஸந்நிபா: - கதிரவன் போன்றவர்களான
காம்போஜா: - காம்போஜர்கள்
ஜாதா: - உண்டானார்கள்.
அத - தவிர
ஊதஸ: - மடியிலிருந்து
ஸஸ்த்ர பாணய: - ஆயுதங்களை கையிலேந்தினவர்களான
பப்லவா: து - பப்லவர்களும்
யோனிதேஸாத் - யோனிதேசத்திலிருந்து
யவனா: ச - யவனர்களும்

ஶக்ருத் தேஶாத் - சாணமிடும் துவாரத்திலிருந்து
சாகா: ததா - சகர்களும்
ரோமகூபேஷு - மயிர்க்கால்களிலிருந்து
ம்லேச்சா: ச - ம்லேச்சர்களும்
ஸகிராதகா: - கிராதர்களுடன் கூடின
ஹாரீதா: - ஹாரீதர்களும்
ஸம்ஜாதா: - உண்டானார்கள்.

तैस्तैर्निषूदितं सैन्यं विश्वामित्रस्य तत्क्षणात् ।
सपदातिगजं साश्वं सरथं रघुनन्दन ॥

தைஸ்தந் நிஷூதிதம் ஸைன்யம் விஶ்வாமித்ரஸ்ய தத்க்ஷணாத் ।
ஸபதாதிகஜம் ஸாஶ்வம் ஸரதம் ரகுநந்தன ॥ 4

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
விஶ்வாமித்ரஸ்ய - விச்வாமித்ரரின்
ஸைன்யம் - ஸேனையானது
ஸபதாதிகஜம் - காலாட்களுடனும் யானைகளுடனும்
ஸாஶ்வம் - குதிரைகளுடனும்
ஸரதம் - ரதங்களுடனும்
தத்க்ஷணாத் - ஒரு நொடிப்பொழுதிலே
தை: - அதற்கேற்ற
தை: - அவர்களாலே
நிஷூதிதம் - நாசமாக்கப்பட்டது.

दृष्ट्वा निषूदितं सैन्यं वसिष्ठेन महात्मना ।
विश्वामित्रसुतानां तु शतं नानाविधायुधम् ॥
अभ्यधावत् सुसंक्रुद्धं वसिष्ठं जपतां वरम् ॥

த்ருஷ்ட்வா நிஷூதிதம் ஸைந்யம் வஸிஷ்டேந மஹாத்மநா ।
விஶ்வாமித்ர ஸுதானாம் து ஶதம் நாநாவிதாயுதம் ॥
அப்யதாவத் ஸுஸம்க்ருத்தம் வஸிஷ்டம் ஜபதாம் வரம் ॥ 5

விஶ்வாமித்ர ஸுதானம்-விச்வாமித்ரருடைய பிள்ளைகளில்
ஶதம் - நூறுபேர்கள்
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டரால்
ஸைந்யம் - ஸேனையை
நிஷூதிதம் - நாசமடைந்ததாய்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
து - அதனால்
ஸுஸம் க்ருத்தம் - கடும் கோபம் கொண்டவர்களாகி
நாநாவிதாயுதம் - பலவித ஆயுதங்களை எடுத்துக்கொண்டு

ஜபதாம் - முனிகளில்
வரம் - உயர்ந்த
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரை
அப்யதாவத் - எதிர்த்தார்கள்.

हुंकारेणैव तान् सर्वान् निर्ददाह महानृषिः ॥

ஹுங்காரேணைவ தான் ஸர்வாந் நிர்ததாஹ மஹான்ரிஷி: ॥ 6

மஹான்ரிஷி: - மஹர்ஷி
தான் - அவர்கள்
ஸர்வான் - எல்லோரையும்
ஹுங்காரேணஏவ - 'ஹும்' என்கிற மிரட்டு சத்தத்தாலேயே
நிர்ததாஹ - பொசுக்கிவிட்டார்.

ते साश्वरथपादाता वसिष्ठेन महात्मना ।
भस्मीकृता मुहूर्तेन विश्वामित्रसुतास्तदा ॥

தே ஸாஶ்வரதபாதாதா: வஸிஷ்டேந மஹாத்மநா ।
பஸ்மீக்ருதா முஹூர்தேந விஶ்வாமித்ர ஸுதா: ததா ॥ 7

தே - அந்த
விஶ்வாமித்ர ஸுதா:- விச்வாமித்ரரின் புதல்வர்கள்
ஸ அஶ்வரத பாதாதா:-குதிரைகள் ரதங்கள், காலாட்களுடன்
ததா - அப்பொழுது
முஹூர்தேந - ஒரு நொடிப்பொழுதில்
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டரால்
பஸ்மீக்ருதா: - சாம்பலாக்கப்பட்டார்கள்.

दृष्ट्वा विनाशितान् पुत्रान् बलं च सुमहायशाः ।
सव्रीडश्चिन्तयाविष्टो विश्वामित्रोऽभवत्तदा ॥

த்ருஷ்ட்வா விநாஶிதாந் புத்ரான் பலம் ச ஸுமஹாயஶா: ।
ஸவ்ரீடஶ் சிந்தயாவிஷ்டோ விஶ்வாமித்ரோऽபவத் ததா ॥ 8

ஸுமஹாயஶா: - மிகப் பெரும் புகழுடையவரான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
ததா - அப்பொழுது
பலம் ச - ஸேனை எல்லாமும்
புத்ரான் - புத்ரர்களையும்
விநாஶிதாந் - நாசமடைந்து விட்டவர்களாய்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஸவ்ரீட: - லஜ்ஜை கொண்டவராகி
சிந்தயா - மனக்கவலையினால்
ஆவிஷ்ட: - மெய்மறந்தவராக
அபவத் - ஆனார்.

समुद्र इव निर्वेगो भग्नदंष्ट्र इवोरगः ।
उपरक्त इवादित्यः सद्यो निष्प्रभतां गतः ॥

ஸமுத்ர இவ நிர்வேகோ பக்ந தம்ஷ்ட்ர இவோரக: ।
உபரக்த இவாதித்ய: ஸத்யோ நிஷ்ப்ரபதாம் கத: ॥ 9

நிர்வேக: - அசைவற்ற
ஸமுத்ர: - கடல்
இவ - போலவும்
பக்ந தம்ஷ்ட்ர: - பல் பிடுங்கின
உரக: - பாம்பு
இவ - போலவும்
உபரக்த: - ராஹுக்ரஸ்தரான
ஆதித்ய: - ஸூர்யன்
இவ - போலவும்
நிஷ்ப்ரபதாம் - ஒளியழிவை
ஸத்ய: - உடனேயே
கத: - அடைந்தார்.

हतपुत्रबलो दीनो लूनपक्ष इव द्विजः ।
हतदर्पो हतोत्साहो निर्वेदं समपद्यत ॥

ஹத புத்ர பலோ தீநோ லூன பக்ஷ இவ த்விஜ: ।
ஹத தர்போ ஹதோத்ஸாஹோ நிர்வேதம் ஸமபத்யத ॥ 10

ஹத புத்ர பல: - புத்ரர்களையும் சைன்யங்களையுமிழந்த அவர்
லூன பக்ஷ: - சிறகொடிந்த
த்விஜ: இவ - பறவைபோல்
ஹத தர்ப: - கொழுப்படங்கினவராய்
தீந: - மனங்குன்றியவராய்
ஹதோத்ஸாஹ: - சக்தி குன்றியவராய்
நிர்வேதம் - ஏக்கத்தை
ஸமபத்யத - அடைந்தார்.

स पुत्रमेकं राज्याय पालयेति नियुज्य च ।
पृथिवीं क्षत्त्रधर्मेण वनमेवाभ्यपद्यत ॥

ஸ புத்ரமேகம் ராஜ்யாய பாலயேதி நியுஜ்ய ச ।
ப்ருதிவீம் க்ஷத்ர தர்மேண வனமேவ அப்யபத்யத ॥ 11

ஸ: - அவர்
ப்ருதிவீம் - 'பூமியை
க்ஷத்ர தர்மேண - ராஜ நீதிப்படி
பாலய - ஆள்வாயாக'
இதி - என்று சொல்லி
கம் புத்ரம் - ஒரு புத்ரனை

ராஜ்யாய - ஆக்ஷிக்காக
நியுஜ்ய - ஸ்தாபித்துவிட்டு
ஏகம் - தனியாக
ச - உடனே
வனம் - காட்டுக்கு
அன்வபத்யத - சென்றார்.

स गत्वा हिमवत्पार्श्वं किन्नरोरगसेवितम् ।
महादेवप्रसादार्थं तपस्तेपे महातपाः ॥

ஸ கத்வா ஹிமவத் பார்ஶ்வம் கிந்நரோரகஸேவிதம் ।
மஹாதேவ ப்ரஸாதார்தம் தபஸ் தேபே மஹாதபா: ॥ 12

ஸ: - அவர்
கிந்நரோரக ஸேவிதம் - கின்னரர்களாலும் உரகர்களாலும் நிறைந்த
ஹிமவத் பார்ஶ்வம் - ஹிமயமலைச்சாரலுக்கு
கத்வா - போய்ச்சேர்ந்து,
மஹாதேவ ப்ரஸாதார்தம் - மஹாதேவரது அனுக்ரஹத்தைப் பெறுவதற்காக
மஹாதபா: - கடுந்தபஸ் பூண்டவராய்
தப: - தபஸ்
தேபே - புரிந்தார்.

केनचित्त्वथ कालेन देवेशो वृषभध्वजः ।
दर्शयामास वरदो विश्वामित्रं महाबलम् ॥

கேநசித் த்வத காலேந தேவேஶோ வ்ருஷபத்வஜ: ।
தர்ஶயாமாஸ வரதோ விஶ்வாமித்ரம் மஹாபல ॥ 13

அத - அப்படியாய்
கேநசித் காலேன து - கொஞ்சம் காலத்திற்கப்பால்
தேவேஶ: - தேவேசரும்
வரத: - வரதருமாகிய
வ்ருஷபத்வஜ: - சிவபெருமான்
மஹாபலம் - மஹாசக்திமானாகிய
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரருக்கு
தர்ஶயாமாஸ - ப்ரத்யக்ஷமானார்.

किमर्थं तप्यसे राजन् ब्रूहि यत्ते विवक्षितम् ।
वरदोऽस्मि वरो यस्ते काङ्क्षितः सोऽभिधीयताम् ॥

கிமர்தம் தப்யஸே ராஜந் ப்ரூஹி யத்தே விவக்ஷிதம் ।
வரதோऽஸ்மி வரோ யஸ்தே காங்க்ஷித: ஸோऽபிதீயதாம் ॥ 14

ராஜந் - ராஜன்!
கிமர்தம் - எதற்காக

தப்யஸே - நீ தபஸ் செய்கிறாய்?
தே - உன்னுடைய
விவக்ஷிதம் - கோரிக்கை
யத் - எதுவோ
தத் ப்ரூஹி - அதைச் சொல்.
தே - உனக்கு
காங்க்ஷித: - வேண்டப்பட்டதாகிற
வர: - வரம்
ய: ஸ: - எதுவோ அது
அபிதீயதாம் - சொல்லப்படட்டும்
வரத: - வரமளிக்கிறவனாய்
அஸ்மி - இருக்கிறேன்.

एवमुक्तस्तु देवेन विश्वामित्रो महातपाः ।
प्रणिपत्य महादेवमिदं वचनमब्रवीत् ॥

ஏவமுக்தஸ் து தேவேந விஶ்வாமித்ரோ மஹாதபா: ।
ப்ரணிபத்ய மஹாதேவமிதம் வசநமப்ரவீத் ॥ 15

தேவேந - மஹாதேவரால்
ஏவம் - இவ்விதமாய்
உக்த: - ஸம்பாஷிக்கப்பட்ட
மஹாதபா: - மஹா தபஸ்வியான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
மஹாதேவம் - மஹாதேவரை
ப்ரணிபத்ய - ஸாஷ்டாங்கமாய் தண்டனிட்டு
து - அதன்பின்னர்
இதம் - பின்வரும்
வசநம் - மொழியை
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

यदि तुष्टो महादेव धनुर्वेदो ममानघ ।
साङ्गोपाङ्गोपनिषदः सरहस्यः प्रदीयताम् ॥

யதி துஷ்டோ மஹாதேவ தநுர்வேதோ மமாநக ।
ஸாங்கோபாங்கோபநிஷத: ஸரஹஸ்ய: ப்ரதீயதாம் ॥ 16

அநக - மாசற்ற
மஹாதேவ - மஹாதேவரே!
துஷ்ட: - உள்ளம் குளிர்ந்தவராய்
யதி - இருக்கிறீரென்றால்
மம - எனக்கு
தநுர்வேத: - தநுர்வேதமானது
ஸரஹஸ்ய: - ரஹஸ்யமெனப்படும் உபனிஷத்துடன்

ஸாங்கோபாங்கோப- நிஷத: - அங்கம், உபாங்கம் உபநிஷத்து இவைகளுடனும்
ப்ரதீயதாம் - அளிக்கப்பட வேண்டும்.

यानि देवेषु चास्त्राणि दानवेषु महर्षिषु ।
गन्धर्वयक्षरक्षःसु प्रतिभान्तु ममानघ ॥
तव प्रसादाद्भवतु देवदेव ममेप्सितम् ॥

யாநி தேவேஷு ச அஸ்த்ராணி தானவேஷு மஹர்ஷிஷு ।
கந்தர்வ யக்ஷரக்ஷ:ஸு ப்ரதிபாந்து மமானக ॥
தவ ப்ரஸாதாத் பவது தேவதேவ மமேப்ஸிதம் ॥ 17

அனக - மாசற்ற
தேவ தேவ - தேவர்கள் தேவனே!
தேவேஷு - தேவர்களிடத்திலும்
தானவேஷு - அஸுரர்களிடத்திலும்
மஹர்ஷிஷு - மஹர்ஷிகளிடத்திலும்
கந்தர்வ யக்ஷரக்ஷஸு - கந்தர்வர்களிடத்திலும் யக்ஷர்களிடத்திலும் ராக்ஷஸர்களிடத்திலும்
அஸ்த்ராணி - அஸ்த்ரங்கள்
யாநி ச - எவையெவைகளோ அவைகள் எல்லாமும்
மம - எனக்கு
ப்ரதிபாந்து - உரிமையுடையவைகளாய் விளங்க வேண்டும்.
தவ - தேவரீருடைய
ப்ரஸாதாத் - அனுக்ரஹத்தால்
மம - என்னுடைய
ஈப்ஸிதம் - மனோரதமானது
பவது - ஸித்தி பெற்றதாகட்டும்.

एवमस्त्विति देवेशो वाक्यमुक्त्वा दिवं गतः ॥

ஏவமஸ்து இதி தேவேஶோ வாக்யமுக்த்வா திவம் கத: ॥ 18

தேவேஶ: - தேவதேவரும்
ஏவம் - 'அப்படியே
அஸ்து இதி - ஆகட்டும்' என்கிற
வாக்யம் - வாக்யத்தை
உக்த்வா - திருவாய் மலர்ந்தருளிவிட்டு
திவம் - தேவலோகத்திற்கு
கத: - எழுந்தருளினார்.

प्राप्य चास्त्राणि राजर्षिर्विश्वामित्रो महाबलः ।
दर्पेण महता युक्तो दर्पपूर्णोऽभवत्तदा ॥

ப்ராப்ய ச அஸ்த்ராணி ராஜர்ஷி: விஶ்வாமித்ரோ மஹாபல: ।
தர்பேண மஹதா யுக்தோ தர்ப பூர்ணோऽபவத் ததா ॥ 19

மஹாபல: - மிக்க ஸாமர்த்யசாலியும்
மஹதா - பெரும்
தர்பேண - அஹங்காரத்தால்
யுக்த: ச - விளங்குகிறவருமான
விஸ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ர
ராஜர்ஷி: - ராஜர்ஷி,
அஸ்த்ராணி - அஸ்த்ரங்களை
ப்ராப்ய - அடைந்து
ததா - அதனால்
தர்ப பூர்ண: - தன் மனோபீஷ்டப்படியே எதுவும் ஸித்தி பெறுமென்கிற அஹங்காரமுடையவராய்
அபவத் - விளங்கினார்.

विवर्धमानो वीर्येण समुद्र इव पर्वसु ।
हतमेव तदा मेने वसिष्ठमृषिसत्तमम् ॥

விவர்தமாநோ வீர்யேண ஸமுத்ர இவ பர்வஸு ।
ஹதமேவ ததா மேநே வஸிஷ்டம் ரிஷிஸத்தமம் ॥ 20

பர்வணி - பர்வகாலத்தில்
ஸமுத்ர: - ஸமுத்ரம்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ததா - அப்பொழுது
வீர்யேண - வீர்யமஹிமையால்
விவர்தமாந: - பொங்கிப் பூரித்தவராகிய அவர்
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்ட
ரிஷிஸத்தமம் - முனிவர் பெருமானை
ஹதம் ஏவ - கொல்லப்பட்டவராகவே
மேநே - மனத்தினுள் தீர்மானித்து விட்டார்.

ततो गत्वाश्रमपदं मुमोचास्त्राणि पार्थिवः ।
यैस्तत्तपोवनं सर्वं निर्दग्धं चास्त्रतेजसा ॥

ததோ கத்வா ஆஶ்ரமபதம் முமோச அஸ்த்ராணி பார்திவ: ।
யைஸ் தத் தபோவனம் ஸர்வம் நிர்தக்தம் ச அஸ்த்ர தேஜஸா ॥ 21

பார்திவ: - விச்வாமித்ரர்
ஆஶ்ரமபதம் - ஆச்ரமபதத்திற்கு
கத்வா - போய்ச்சேர்ந்து
தத: - அவ்விடத்தில்
அஸ்த்ராணி - அஸ்த்ரங்களை
முமோச - ப்ரயோகித்தார்.
யை: - அவைகளாலும்
அஸ்த்ர தேஜஸா ச - அஸ்த்ரங்களின் மஹிமையாலும்

தத் தபோவனம் - அந்த தபோவனம்
ஸர்வம் - முழுவதும்
நிர்தக்தம் - பொசுக்கிவிடப்பட்டது.

उदीर्यमाणमस्त्रं तद्विश्वामित्रस्य धीमतः ।
दृष्ट्वा विप्रद्रुता भीता मुनयः शतशो दिशः ॥

உதீர்யமாணமஸ்த்ரம் தத் விஶ்வாமித்ரஸ்ய தீமத: ।
த்ருஷ்ட்வா விப்ரத்ருதா பீதா முநய: ஶதஶோ திஶ: ॥ 22

वसिष्ठस्य च ये शिष्यास्तथैव मृगपक्षिणः ।
विद्रवन्ति भयाद्भीता नानादिग्भ्यः सहस्रशः ॥

வஸிஷ்டஸ்ய ச யே ஶிஷ்யா: ததைவ ம்ருகபக்ஷிண: ।
வித்ரவந்தி பயாத்பீதா நாநாதிக்ப்ய: ஸஹஸ்ரஶ: ॥ 23

वसिष्ठस्याश्रमपदं शून्यमासीन्महात्मनः ।
मुहूर्तमिव निःशब्दमासीदिरिणसंनिभम् ॥

வஸிஷ்டஸ்யாஶ்ரமபதம் ஶூன்யமாஸீந் மஹாத்மந: ।
முஹூர்த மிவ நிஶ்ஶப்தமாஸீத் இரிணஸந்நிபம் ॥ 24

वदतो वै वसिष्ठस्य मा भैष्टेति मुहुर्मुहुः ।
नाशयाम्यद्य गाधेयं नीहारमिव भास्करः ॥

வததோ வை வஸிஷ்டஸ்ய மா பைஷ்டே தி முஹுர்முஹு: ।
நாஶயாமி அத்ய காதேயம் நீஹாரமிவ பாஸ்கர: ॥ 25

தீமத: - தீமானான
விஶ்வாமித்ரஸ்ய - விச்வாமித்ரருடைய
தத் - அந்த
அஸ்த்ரம் - அஸ்த்ரவரிசை
உதீர்யமாணம் - எங்குமாக்ரமித்திருக்கிறதாய்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
பாஸ்கர: - ஸூர்யன்
நீஹாரம் - பனியை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
காதேயம் - விச்வாமித்ரரை
அத்ய - இதோ
நாஶயாமி - நாசம் செய்கிறேன்
மா பைஷ்ட - பயப்படாதீர்கள்:
இதி - என்று
முஹு: முஹு: - அடிக்கடி
வஸிஷ்டஸ்ய - வஸிஷ்டர்
வதத: வை - சொல்லிக் கொண்டிருக்கும்போதே

வஸிஷ்டஸ்ய - வஸிஷ்டருடைய
ஶிஷ்யா: - சிஷ்யர்கள்
யே ச - எவர்களோ அவர்களும்
ததா - மற்றபடியாயிருந்த
ஶத ஶ: - பல
முநய: - ரிஷிகளும்
பீதா: - நடுக்கமடைந்தவர்களாய்
திஶ: - பல திக்குகளிலும்
விப்ரத்ருதா: - ஓடிவிட்டார்கள்.
ஸஹஸ்ரஶ: - ஆயிரக்கணக்காயிருந்த
ம்ருகபக்ஷிண: ஏவ - ம்ருகங்களும் பறவைகளும்கூட
பயாத் - ப்ராணபயத்தால்
பீதா: - நடுக்கமெடுத்து
நாநாதிக்ப்ய: - பல திசைகள் வழியாய்
வித்ரவந்தி - ஓட்டமெடுத்தன.
மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
வஸிஷ்டஸ்ய - வஸிஷ்டருடைய
ஆஶ்ரமபதம் - ஆச்ரமமானது
முஹூர்தம் இவ - ஏறக்குறைய ஒரு நொடிப்பொழுது மட்டும்
நிஶ்ஶப்தம் - ஒலி ஓசையின்றி
ஶூன்யம் - பாழாய்
ஆஸீத் - இருந்தது.
இரிணஸந்நிபம் - ஸஞ்சாரமற்ற வனப்ரதேசத்திற்கீடாய்
ஆஸீத் - விளங்கிற்று.

एवमुक्त्वा महातेजा वसिष्ठो जपतां वरः ।
विश्वामित्रं तदा वाक्यं सरोषमिदमब्रवीत् ॥

ஏவம் உக்த்வா மஹாதேஜா வஸிஷ்டோ ஜபதாம் வர: ।
விஶ்வாமித்ரம் ததா வாக்யம் ஸரோஷமிதம் அப்ரவீத் ॥ 26

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியும்
ஜபதாம் - மந்த்ர வித்துக்களில்
வர: - உத்தமருமான
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
ஏவம் - மேற்கண்டவண்ணமாய்
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
ததா - உடனேயே
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை நோக்கி
ஸரோஷம் - கோபத்தை நன்கு விளங்கக் காட்டுகிறதாயிருக்கிற
இதம் - பின்வரும்
வாக்யம் - மொழியை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

आश्रमं चिरसंवृद्धं यद्विनाशितवानसि ।
दुराचारोऽसि यन्मूढ तस्मात्त्वं न भविष्यसि ॥

ஆஶ்ரமம் சிரஸம்வ்ருத்தம் யத் விநாஶிதவாந் அஸி ।
துராசாரோ ऽஸி யன்மூட தஸ்மாத்த்வம் ந பவிஷ்யஸி ॥ 27

சிரஸம்வ்ருத்தம் - 'வெகுகாலமாய்ச்ரத்தையுடன்போஷித்துவரப்பட்ட
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்தை
விநாஶிதவாந் அஸி - நீ அழித்துவிட்டாய்
யத் - என்கிறபடியாலும்
துராசார: - துஷ்ட நடத்தையுடையவனாக
அஸி - இருக்கிறாய்
யத் - என்கிறபடியாலும்
மூட - மூடனே!
தஸ்மாத் - அதனாலும்
த்வம் - நீ
நபவிஷ்யஸி - பிழைத்திருக்கப் போகிறதில்லை.'

इत्युक्त्वा परमक्रुद्धो दण्डमुद्यम्य सत्वरः ।
विधूममिव कालाग्निं यमदण्डमिवापरम् ॥
उपतस्थे महातेजा वसिष्ठः कौशिकस्य तु ॥

இத்யுக்த்வா பரம க்ருத்தோ தண்டம் உத்யம்ய ஸத்வர: ।
விதூம இவ காலாக்நிம் யமதண்ட மிவாபரம் ॥ 28
உபதஸ்தே மஹாதேஜா வஸிஷ்ட: கௌசிகஸ்யது

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியாகிய
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
இதி - இவ்வண்ணமாய்
உக்த்வா - சொல்லி
விதூம: - புகையற்ற
காலாக்னி: இவ - ஊழித்தீயென
பரம க்ருத்த: - கோபாவேசம் கொண்டவராகி
ஸத்வர: - காலதாமதம் செய்யாதவராய்
து - உடனேயே
அபரம் - இரண்டாவதான
யமதண்டம் - யமதண்டம்
இவ - போன்றதான
தண்டம் - தமது ப்ரஹ்ம தண்டத்தை
உத்யம்ய - தூக்கிவைத்துக்கொண்டு
கௌஶிகஸ்ய - விச்வாமித்ரருக்கு
உபதஸ்தே - முன்னிலையில் நின்றார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
விஶ்வாமித்ர தநுர் வேதாதி கமோ நாம பஞ்சபஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

ஷட் பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 56

एवमुक्तो वसिष्ठेन विश्वामित्रो महाबलः ।
आग्नेयमस्त्रमुत्क्षिप्य तिष्ठ तिष्ठेति चाब्रवीत् ॥

ஏவ முக்தோ வஸிஷ்டேந விஶ்வாமித்ரோ மஹா பல: ।
ஆக்நேயம் அஸ்த்ரம் உத்க்ஷிப்ய திஷ்ட திஷ்டேதி சாப்ரவீத் ॥ 1

மஹாபல:	-	மஹாசக்திமானாகும்
விஶ்வாமித்ர:	-	விச்வாமித்ரர்
ஏவம்	-	இவ்விதமாக
வஸிஷ்டேந	-	வஸிஷ்டரால்
உக்த:	-	சொல்லப்பட்டவராய்
ச	-	உடனே
ஆக்நேயம்	-	ஆக்னேய
அஸ்த்ரம்	-	அஸ்த்ரத்தை
உத்க்ஷிப்ய	-	கையிலெடுத்து உயரத் தூக்கிக்கொண்டு
திஷ்ட திஷ்ட	-	'நில்! நில்!'
இதி	-	என்று
அப்ரவீத்	-	சொன்னார்.

ब्रह्मदण्डं समुत्क्षिप्य कालदण्डमिवापरम् ।
वसिष्ठो भगवान् क्रोधादिदं वचनमब्रवीत् ॥

ப்ரஹ்மதண்டம் ஸமுத்க்ஷிப்ய கால தண்டம் இவாபரம் ।
வஸிஷ்டோ பகவாந் க்ரோதாதிதம் வசநம் அப்ரவீத் ॥ 2

வஸிஷ்ட:	-	வஸிஷ்ட
பகவாந்	-	பகவான்
அபரம்	-	வேறோர்
கால தண்டம்	-	யமதண்டம்
இவ	-	போன்றதாயிருக்கும்
ப்ரஹ்ம தண்டம்	-	ப்ரஹ்மதண்டத்தை
க்ரோதாத்	-	கோபாவேசத்தால்
ஸமுத்க்ஷிப்ய	-	உயரத் தூக்கியெடுத்துக்கொண்டு
இதம்	-	பின்வரும்
வசநம்	-	மொழியை
அப்ரவீத்	-	மொழிந்தார்.

क्षत्त्रबन्धो स्थितोऽस्म्येष यद्बलं तद्विदर्शय ।
नाशयाम्येष ते दर्पं शस्त्रस्य तव गाधिज ॥

க்ஷத்ரபந்தோ ஸ்திதோऽஸ்மி ஏஷ யத்பலம் தத் விதர்ஶய ।
நாஶயாமி ஏஷ தே தர்பம் ஶஸ்த்ரஸ்ய தவ காதிஜ ॥ 3

க்ஷத்ர பந்தோ	-	'க்ஷத்ரியப்பதரே!
ஏஷ:	-	இதோ
ஸ்தித:	-	நின்றுகொண்டுதான்
அஸ்மி	-	இருக்கிறேன்.
பலம்	-	பலம்
யத்	-	எதுவோ
தத்	-	அதை
விதர்ஶய	-	காட்டு.
காதிஜ	-	காதியின் பயலே!
தே	-	உன்னுடையதும்
ஶஸ்த்ரஸ்ய	-	உன் அஸ்த்ரத்தினுடையதும்
தர்பம்	-	கொழுப்பை
அத்ய	-	இப்பொழுதே
நாஶயாமி	-	நாசம் பண்ணுகிறேன்.

क्व च ते क्षत्रियबलं क्व च ब्रह्मबलं महत् ।
पश्य ब्रह्मबलं दिव्यं मम क्षत्रियपांसन ॥

க்வ ச தே க்ஷத்ரியபலம் க்வ ச ப்ரஹ்மபலம் மஹத் ।
பஶ்ய ப்ரஹ்மபலம் திவ்யம் மம க்ஷத்ரியபாம்ஸந ॥ 4

க்ஷத்ரிய பாம்ஸந	-	க்ஷத்ரியஜாதிக்கே அபக்யாதி விளைவிக்கின்ற நீசனே!
தே	-	உன்னுடைய
க்ஷத்ரிய பலம்	-	க்ஷத்ரிய பலம்
க்வ ச	-	எங்கே?
மஹத்	-	மேலான
ப்ரஹ்ம பலம்	-	ப்ராஹ்மண பலம்
க்வ ச	-	எங்கே?
மம	-	என்னுடைய
திவ்யம்	-	தெய்வீகமான
ப்ரஹ்ம பலம்	-	ப்ராஹ்மண பலத்தை
பஶ்ய	-	இதோ பார்.'

तस्यास्त्रं गाधिपुत्रस्य घोरमाग्नेयमुद्यतम् ।
ब्रह्मदण्डेन तच्छान्तमग्नेर्वेग इवाम्भसा ॥

தஸ்யாஸ்த்ரம் காதி புத்ரஸ்ய கோரம் ஆக்நேயம் உத்யதம் ।
ப்ரஹ்மதண்டேந தச்சாந்தம் அக்னோ் வேக இவாம்பஸா ॥ 5

தஸ்ய	- அந்த
காதி புத்ரஸ்ய	- விச்வாமித்ரருடைய
தத்	- அந்த
கோரம்	- கடுமையானதும்
உத்யதம்	- மேல்விழ ஸித்தமாய் வந்ததுமான
ஆக்நேயம்	- ஆக்னேய
அஸ்த்ரம்	- அஸ்த்ரமானது
அம்பஸா	- ஜலத்தாலே
அக்னே:	- தீயினுடைய
வேக:	- தீக்ஷண்யம்
இவ	- எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ப்ரஹ்ம தண்டேந	- ப்ரஹ்மதண்டத்தாலே
சாந்தம்	- அடங்கிவிட்டது.

वारुणं चैव रौद्रं च ऐन्द्रं पाशुपतं तथा ।
ऐषीकं चापि चिक्षेप कुपितो गाधिनन्दनः ॥

வாருணம் சைவ் ரௌத்ரம் ச ஐந்த்ரம் பாஶுபதம் ததா।
ஐஷீகம் சாபி சிக்ஷேப குபிதோ காதிநந்தந: ॥ 6

காதி நந்தந:	- விச்வாமித்ரர்
குபித:	- கோபங்கொண்டவராய்
வாருணம் ச	- வருணாஸ்த்ரத்தையும்
ரௌத்ரம் ச	- ருத்ராஸ்த்ரத்தையும்
ஐந்த்ரம் ச	- இந்திர ஸம்பந்தமான ஐந்திரமென்ற அஸ்த்ரத்தையும்
பாஶுபதம் ததா	- பாசுபதாஸ்த்ரத்தையும்
ஐஷீகம் அபி ச	- ஐஷீகாஸ்த்ரத்தையும்
சிக்ஷேப	- ப்ரயோகித்தார்.

मानवं मोहनं चैव गान्धर्वं स्वापनं तथा ।
जृम्भणं मादनं चैव संतापनविलापने ॥

மாநவம் மோஹநம் சைவ காந்தர்வம் ஸ்வாபநம் ததா।
ஜ்ரும்பணம் மாதநம் சைவ ஸந்தாபந விலாபனே ॥ 7

शोषणं दारणं चैव वज्रमस्त्रं सुदुर्जयम् ।
ब्रह्मपाशं कालपाशं वारुणं पाशमेव च ॥

ஶோஷணம் தாருணம் சைவ வஜ்ரமஸ்த்ரம் ஸுதுர்ஜயம்।
ப்ரஹ்மபாஶம் காலபாஶம் வாருணம் பாஶமேவ ச ॥ 8

पिनाकास्त्रं च दयितं शुष्कार्द्रे अशनी उभे ।
दाण्डास्त्रं अथ पैशाचं क्रौञ्चमस्त्रं तथैव च॥

பிநாகாஸ்த்ரம் ச தயிதம் ஶுஷ்கார்த்ரே அஶநீ உபே।
தண்டாஸ்த்ரம் அத பைஶாசம் க்ரௌஞ்சமஸ்த்ரம் ததைவ ச ॥ 9

धर्मचक्रं कालचक्रं विष्णुचक्रं तथैव च ।
वायव्यं मथनं चैव अस्त्रं हयशिरस्तथा ॥

தர்மசக்ரம் காலசக்ரம் விஷ்ணுசக்ரம் ததைவ ச।
வாயவ்யம் மதநம் சைவ அஸ்த்ரம் ஹயஶிரஸ் ததா ॥ 10

शक्तिद्वयं च चिक्षेप कङ्कालं मुसलं तथा ।
वैद्याधरं महास्त्रं च कालास्त्रमथ दारुणम् ॥
त्रिशूलमस्त्रं घोरं च कापालमथ कङ्कणम् ॥

ஶக்தித்வயம் ச சிக்ஷேப கங்காலம் முஸலம் ததா।
வைத்யாதரம் மஹாஸ்த்ரம் ச காலாஸ்த்ரமத தாருணம் ॥
த்ரிஶூல மஸ்த்ரம் கோரம் ச காபாலமத கங்கணம் ॥ 11

மாநவம்	- மானவாஸ்த்ரத்தையும்
மோஹநம் ச	- மோஹனாஸ்த்ரத்தையும்
காந்தர்வம் ஏவ	- காந்தர்வாஸ்த்ரத்தையும்
ஸ்வாபநம் ததா	- தூங்கச் செய்யும் ஸ்வாபனாஸ்த்ரத்தையும்
ஜ்ரும்பணம்	- கொட்டாவிவிடச்செய்யும்ஜிரும்பணாஸ்திரத்தையும்
மாதநம் ச	- மயங்கச் செய்யும் மாதனாஸ்த்ரத்தையும்
ஸந்தாபந விலாபனே ஏவ	- தபிக்கச்செய்யும் ஸந்தாபனாஸ்த்ரத்தையும் அழச்செய்யும் விலாபனாஸ்த்ரத்தையும்
ஶோஷணம்	- உலர்த்திவிடும் சோஷணாஸ்த்ரத்தையும்
தாருணம் ச	- கொடுமைசெய்யும் தாருணாஸ்த்ரத்தையும்
ஸுதுர்ஜயம்	- வெல்லுவதற்கு மிக்க அரிதான
வஜ்ரமஸ்த்ரம் ஏவ	- வஜ்ராஸ்த்ரத்தையும்
ப்ரஹ்மபாஶம்	- ப்ரஹ்மபாசத்தையும்
காலபாஶம்	- காலபாசத்தையும்
வாருணம் பாஶம் ஏவ ச	- வருணபாசத்தையும்
தயிதம்	- மனோபீஷ்டப்படியே செய்து முடிக்கும்
பிநாகாஸ்த்ரம் ச	- பினாகாஸ்த்ரத்தையும்
ஶுஷ்கார்த்ரே	- உலர்ந்ததும் ஈரமுமான
உபே	- இரண்டுவிதமான
அஶநீ அத	- இடிகளையும்
தண்டாஸ்த்ரம் ச	- தண்டாஸ்த்ரத்தையும்
பைஶாசம் ததா	- பிசாசாஸ்த்ரத்தையும்
க்ரௌஞ்சம் அஸ்த்ரம் ஏவ	- கிரௌஞ்சாஸ்த்ரத்தையும்

தர்ம சக்ரம் ததா - தர்மசக்ரத்தையும்
கால சக்ரம் ஏவ - காலசக்ரத்தையும்
விஷ்ணு சக்ரம் ச - விஷ்ணுசக்ரத்தையும்
வாயவ்யம் ச - வாயுசம்பந்தமான வாயவ்யாஸ்த்ரத்தையும்
மதநம் ஏவ - மதனாஸ்த்ரத்தையும்
ஹயஶிர: - ஹயசிரமெனும்
அஸ்த்ரம் ததா - அஸ்த்ரத்தையும்
ததா - அவ்வண்ணமே
ஶக்தி த்வயம் - இரண்டுவித சக்திகளையும்
கங்காலம் - கங்காளாஸ்த்ரத்தையும்
முஸலம் - முஸலாஸ்த்ரத்தையும்
வைத்யாதரம் - வித்யாதர சம்பந்தமான
மஹாஸ்த்ரம் ச - மஹாஸ்த்ரத்தையும்
தாருணம் - கொடுமை செய்யும்
காலாஸ்த்ரம் அத - காலாஸ்த்ரத்தையும்
கோரம் - பயங்கரமான
த்ரிஶூலம் - த்ரிசூல
அஸ்த்ரம் ச - அஸ்த்ரத்தையும்
காபாலம் - காபாலாஸ்த்ரத்தையும்
கங்கணம் அத - கங்கணாஸ்த்ரத்தையும்
சிக்ஷேப - ப்ரயோகித்தார்.

एतान्यस्त्राणि चिक्षेप सर्वाणि रघुनन्दन ।
वसिष्ठे जपतां श्रेष्ठे तदद्भुतमिवाभवत् ॥

ஏதாநி அஸ்த்ராணி சிக்ஷேப ஸர்வாணி ரகுநந்தந ।
வஸிஷ்டே ஜபதாம் ஶ்ரேஷ்டே ததத்புத மிவாபவத் ॥ 12

ஏதாநி - இவ்விதமான
அஸ்த்ராணி - அஸ்த்ரங்களை
ஸர்வாணி - எல்லாம்
சிக்ஷேப - எய்தார்.
ரகுநந்தந - ரகுநந்தன!
ஜபதாம் - முனிவர்களுக்குள்
ஶ்ரேஷ்டே - உயர்ந்தவரான
வஸிஷ்டே - வஸிஷ்டரிடம்
தத் - அது
அத்புதம் இவ - ஓர் ஆச்சரியமாய்
அபவத் - முடிந்தது.

तानि सर्वाणि दण्डेन ग्रसते ब्रह्मणः सुतः ।
तेषु शान्तेषु ब्रह्मास्त्रं क्षिप्तवान् गाधिनन्दनः ॥

தாநி ஸர்வாணி தண்டேந க்ரஸதே ப்ரஹ்மண: ஸுத: ।
தேஷு ஶாந்தேஷு ப்ரஹ்மாஸ்த்ரம் க்ஷிப்தவான் காதி நந்தந: ॥ 13

ப்ரஹ்மண: - ப்ரஹ்மாவின்
ஸுத: - புத்ரர்
தாநி - அவைகளை
ஸர்வாணி - எல்லாம்
தண்டேந - ஓர் தண்டத்தைக் கொண்டே
க்ரஸதே - நாசம் செய்துவிட்டார்.
காதி நந்தந: - காதியின் புத்ரர்
தேஷு - அவைகள்
ஶாந்தேஷு - வீர்யமொழிந்துவிட்டவளவில்
ப்ரஹ்மாஸ்த்ரம் - ப்ரஹ்மாஸ்த்ரத்தை
க்ஷிப்தவான் - ப்ரயோகித்தார்.

तदस्त्रमुद्यतं दृष्ट्वा देवाः साग्निपुरोगमाः ।
देवर्षयश्च संभ्रान्ता गन्धर्वाः समहोरगाः ॥

ததஸ்த்ர முத்யதம் த்ருஷ்ட்வா தேவா: ஸாக்நிபுரோகமா: ।
தேவர்ஷய: ச ஸம்ப்ராந்தா: கந்தர்வா: ஸமஹோரகா: ॥ 14

ஸாக்நிபுரோகமா: - அக்னி பகவானை முன்னிட்ட
தேவா: - தேவர்களும்
ஸமஹோரகா: - மஹாபன்னர்களோடு கூடின
கந்தர்வா: - கந்தர்வர்களும்
தேவர்ஷய: ச - தேவரிஷிகளும்
தத் - அந்த
அஸ்த்ரம் - அஸ்த்ரத்தை
உத்யதம் - ப்ரயோகிக்கப்பட்டுவிட்டதாய்
த்ருஷ்ட்வா - கவனித்து
ஸம்ப்ராந்தா: - உள்ளம் கலங்கினார்கள்.

त्रैलोक्यमासीत् संत्रस्तं ब्रह्मास्त्रे समुदीरिते ॥

த்ரைலோக்ய மாஸீத் ஸந்த்ரஸ்தம் ப்ரஹ்மாஸ்த்ரே ஸமுதீரிதே ॥ 15

த்ரைலோக்யம் - மூன்றுலகமும்
ப்ரஹ்மாஸ்த்ரே - ப்ரஹ்மாஸ்த்ரமானது
ஸமுதீரிதே - ப்ரயோகிக்கப்பட்டதுமே
ஸந்த்ரஸ்தம் - நடுக்கமுற்றதாய்
ஆஸீத் - விளங்கிற்று.

तदप्यस्त्रं महाघोरं ब्राह्मं ब्राह्मेण तेजसा ।
वसिष्ठो ग्रसते सर्वं ब्रह्मदण्डेन राघव ॥

ததப்யஸ்த்ரம் மஹாகோரம் ப்ராஹ்மம் ப்ராஹ்மேண தேஜஸா ।
வஸிஷ்டோ க்ரஸதே ஸர்வம் ப்ரஹ்ம தண்டேந ராகவ ॥ 16

ராகவ - ராகவா!
தத் - அந்த
ஸர்வம் - எல்லாப்ரகாரத்திலும்
மஹாகோரம் - மஹத்தான வீர்யமுடைய
ப்ராஹ்மம் - ப்ரஹ்ம
அஸ்த்ரம் அபி - அஸ்த்ரத்தையும்
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
ப்ராஹ்மேண - ப்ரஹ்ம
தேஜஸா - தேஜஸ்ஸாயிருக்கிற
ப்ரஹ்ம தண்டேந - ப்ரஹ்மதண்டம் ஒன்றைக்கொண்டே
க்ரஸதே - விழுங்கிவிட்டார்.

ब्रह्मास्त्रं ग्रसमानस्य वसिष्ठस्य महात्मनः ।
त्रैलोक्यमोहनं रौद्रं रूपमासीत् सुदारुणम् ॥

ப்ரஹ்மாஸ்த்ரம் க்ரஸமானஸ்ய வஸிஷ்டஸ்ய மஹாத்மந: ।
த்ரைலோக்ய மோஹனம் ரௌத்ரம் ரூபமாஸீத் ஸுதாருணம் ॥ 17

ப்ரஹ்மாஸ்த்ரம் - ப்ரஹ்மாஸ்த்ரத்தை
க்ரஸமானஸ்ய - உட்கொள்ளும்
மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
வஸிஷ்டஸ்ய - வஸிஷ்டருடைய
ரூபம் - ரூபமானது
ஸுதாருணம் - கொஞ்சமும் ஸஹிக்க முடியாத வண்ணம்
ரௌத்ரம் - சுடர்மயமாய்
த்ரைலோக்ய மோஹனம் - மூவுலகத்தையும் ப்ரமிக்கச்செய்யும் வண்ணமாய்
ஆஸீத் - விளங்கிற்று.

रोमकूपेषु सर्वेषु वसिष्ठस्य महात्मनः ।
मरीच्य इव निष्पेतुरग्नेर्धूमाकुलार्चिषः ॥

ரோமகூபேஷு ஸர்வேஷு வஸிஷ்டஸ்ய மஹாத்மந: ।
மரீச்ய இவ நிஷ்பேதுரக்நேர் தூமாகுலார் சிஷ: ॥ 18

மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
வஸிஷ்டஸ்ய - வஸிஷ்டருடைய
ஸர்வேஷு - எல்லா
ரோமகூபேஷு - மயிர்க்கால்களிலிருந்தும்
மரீச்ய: - நெருப்புப்பொறிகள்
தூமாகுலார்சிஷ: - புகை சூழ்ந்த ஜ்வாலைகளோடு கூடிய

அக்நே: - அக்னியிலிருந்து
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
நிஷ்பேது: - வெளிவந்தன.

प्राज्वलत् ब्रह्मदण्डश्च वसिष्ठस्य करोद्यतः ।
विधूम इव कालाग्निर्यमदण्ड इवापरः ॥

ப்ராஜ்வலத் ப்ரஹ்ம தண்டஸ்ச வஸிஷ்டஸ்ய கரோத்யத: ।
விதூம இவ காலாக்நிர் யமதண்ட இவாபர: ॥ 19

வஸிஷ்டஸ்ய - வஸிஷ்டருடைய
கரோத்யத: - கையில் தூக்கிப் பிடிக்கப்பட்டிருந்ததும்
அபர: - வேறோர்
யமதண்ட: - யமதண்டம்
இவ ச - போன்றதாயுமிருந்த
ப்ரஹ்மதண்ட: - ப்ரஹ்மதண்டமானது
விதூம - புகையில்லாத
காலாக்நி: இவ - ப்ரளய காலாக்னிபோல்
ப்ராஜ்வலத் - ஒளிமயமாய் ஜ்வலித்தது.

ततोऽस्तुवन् मुनिगणा वसिष्ठं जपतां वरम् ।
अमेयं ते बलं ब्रह्मंस्तेजो धारय तेजसि ॥

ததோऽஸ்துவன் முநிகணா வஸிஷ்டம் ஜபதாம் வரம் ।
அமேயம் தே பலம் ப்ரஹ்மன் தேஜோ தாரய தேஜஸி ॥ 20

தத: - அச்சமயத்தில்
முநிகணா: - முனிச்ரேஷ்டர்கள்
ஜபதாம் - மந்த்ரத்யான பரர்களில்
வரம் - உத்தமரான
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரை
அஸ்துவன் - பின்வருமாறு புகழ்ந்து கொண்டாடினார்கள்.
ப்ரஹ்மந் - ப்ரஹ்மதேஜஸ்ஸே உருக்கொண்ட மூர்த்தியே!
தே - தேவரீருடைய
பலம் - சக்தியானது
அமேயம் - தப்பாத ஸித்தியைக் கொடுக்க வல்லது.
தேஜஸி - பிறவிக்குணமாயுள்ள ப்ரஹ்மதேஜஸ்ஸில்
தேஜ: - சுடர்மயமாய் விளங்கும் தேஜஸ்ஸை
தாரய - ஒடுங்கிக்கிடக்கச் செய்ய திருவுள்ளம் கொள்வீராக.

निगृहीतस्त्वया ब्रह्मन् विश्वामित्रो महाबलः ।
प्रसीद जपतां श्रेष्ठ लोकाः सन्तु गतव्यथाः ॥

நிக்ருஹீதஸ்த்வயா ப்ரஹ்மந் விஸ்வாமித்ரோ மஹாபல: ।
ப்ரஸீத ஜபதாம் ஶ்ரேஷ்ட லோகா: ஸந்து கதவ்யதா: ॥ 21

ஜபதாம் - முனிவர்களில்
ஶ்ரேஷ்ட - உத்தமராகிய
ப்ரஹ்மன் - ப்ரஜாபதிகளில் ஒருவராகிய வஸிஷ்ட பகவானே!
மஹாபல: - மஹா செருக்குற்ற
விஸ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
த்வயா - தேவரீரால்
நிக்ருஹீத: - கொட்டமடங்கிக் கிடக்கின்றார்;
ப்ரஸீத - சாந்தமான மனமுடையவராகக் கடவீர்,
லோகா: - உலகங்கள்
கதவ்யதா: - நடுங்கிக்கிடக்கும் அவஸ்தையற்றவைகளாய்
ஸந்து - ஆகட்டும்.

एवमुक्तो महातेजाः शमं चक्रे महातपाः ।
विश्वामित्रोऽपि निकृतो विनिःश्वस्येदमब्रवीत् ॥

ஏவமுக்தோ மஹாதேஜா: ஶமம் சக்ரே மஹாதபா: ।
விஸ்வாமித்ரோऽபி நிக்ருதோ விநி:ஶ்வஸ்யேதமப்ரவீத் ॥ 22

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜோமயமாய் விளங்கும்
மஹாதபா: - முனிவர் பெருமானாகுமவர்
ஏவம் - இவ்விதம்
உக்த: - வேண்டிக்கொள்ளப்பட்டவராய்
ஶமம் - தீக்ஷண்யமில்லாமையை
சக்ரே - செய்தருளினார்;
விஸ்வாமித்ர: அபி - விச்வாமித்ரரும்
நிக்ருத: - கர்வபங்கமடைந்தவராய்
விநிஶ்வஸ்ய - பெருமூச்செறிந்து
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - தானே சொல்லிக்கொண்டார்.

धिग्बलं क्षत्रियबलं ब्रह्मतेजोबलं बलम् ।
एकेन ब्रह्मदण्डेन सर्वास्त्राणि हतानि मे ॥

திக்பலம் க்ஷத்ரியபலம் ப்ரஹ்மதேஜோ பலம் பலம் ।
ஏகேந ப்ரஹ்மதண்டேந ஸர்வாஸ்த்ராணி ஹதானி மே ॥ 23

ஏகேந - ஒரே ஒரு
ப்ரஹ்மதண்டேந - பிரம்மதண்டத்தாலே
மே - எனது
ஸர்வாஸ்த்ராணி - எல்லா அஸ்த்ரங்களும்
ஹதானி - பாழாய்ப் போயின:

க்ஷத்ரிய பலம் - க்ஷத்ரிய பலம்
திக் பலம் - அல்பப்ரயோஜனமுடையது,
ப்ரஹ்மதேஜோ பலம் - ப்ராஹ்மண்ய தேஜஸ்ஸைச் சேர்ந்த பலம்
பலம் - கோரிய பயனை அளிக்க வல்லது.

तदेतत् समवेक्ष्याहं प्रसन्नेन्द्रियमानसः ।
तपो महत् समास्थास्ये यद्वै ब्रह्मत्वकारकम् ॥

ததேதத் ஸமவேக்ஷ்யாஹம் ப்ரஸந்நேந்த்ரிய மானஸ: ।
தபோ மஹத் ஸமாஸ்தாஸ்யே யத்வை ப்ரஹ்மத்வகாரகம் ॥ 24

ஏதத் - இதை
ஸமவேக்ஷ்ய - ப்ரத்யக்ஷத்தில் கண்டு கொண்டுவிட்டபடியால்
அஹம் - நான்
ப்ரஸந்நேந்த்ரிய மானஸ: - ஐம்புலன்களை அடக்கினவனாயும், மனச் சாந்தியுடையவனாகவும்,
ப்ரஹ்மத்வகாரகம் - ப்ராஹ்மண்யத்தை அடையச் செய்கிறது
யத் - எதுவோ
தத் - அந்த
மஹத் - மஹத்தான
தப: வை - தபஸ்ஸை
ஸமாஸ்தாஸ்யே - இனி புரிவேனாக.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ப்ரம்ஹதேஜோபலம் நாம ஷட்பஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

ஸப்த பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 57

ततः संतप्तहृदयः स्मरन्निग्रहमात्मनः ।
विनिःश्वस्य विनिःश्वस्य कृतवैरो महात्मना ॥

தத: ஸந்தப்த ஹ்ருதய: ஸ்மரந்நிக்ரஹமாத்மந: ।
விநிஶ்வஸ்ய விநிஶ்வஸ்ய க்ருதவைரோ மஹாத்மநா ॥ 1

स दक्षिणां दिशं गत्वा महिष्या सह राघव ।
तताप परमं घोरं विश्वामित्रो महातपाः ॥

ஸ தக்ஷிணாம் திஶம் கத்வா மஹிஷ்யா ஸஹ ராகவ ।
ததாப பரமம் கோரம் விஶ்வாமித்ரோ மஹாதபா: ॥ 2

ராகவ - ஹே ராகவா!
ஸ: - அந்த
மஹாதபா: - பெரும் தபஸ்வியான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவோடு
க்ருதவைர: - த்வேஷங் கொண்டவராய்
தத: - அதனால்
ஆத்மந: - தனக்கு நேர்ந்த
நிக்ரஹம் - அவமானத்தை
ஸ்மரந் - நினைத்து
ஸந்தப்த ஹ்ருதய: - மனம் நொந்தவராய்
விநிஶ்வஸ்ய விநிஶ்வஸ்ய - அடிக்கடி பெருமூச்சு விட்டுக்கொண்டு
தக்ஷிணாம் - தெற்கு
திஶம் - ப்ரதேசத்திற்கு
மஹிஷ்யா - பட்ட மஹிஷியோடு
ஸஹ - கூட
கத்வா - போய்ச்சேர்ந்து,
பரமம் - மிகவும்
கோரம் - கடுமையாய்
ததாப - தபஸ் புரிந்தார்.

फलमूलाशनो दान्तश्चचार परमं तपः ।
अथास्य जज्ञिरे पुत्राः सत्यधर्मपरायणाः ॥
हविःष्यन्दो मधुष्यन्दो दृढनेत्रो महारथः ॥

பலமூலாஶநோ தாந்தஶ் சகார பரமம் தப: ।
அதாஸ்ய ஜஜ்ஞிரே புத்ரா: ஸத்யதர்ம பராயணா: ॥
ஹவிஷ்யந்தோ மதுஷ்யந்தோ த்ருடநேத்ரோ மஹாரத: ॥ 3

பலமூலாஶந: - பழங்களையும், கிழங்குகளையும் ஆஹாரமாகக் கொண்டவராய்
தாந்த: - மனத்தை அடக்கினவராய்,
பரமம் - மஹத்தான
தப: - தபஸ்ஸை
சகார - செய்தார்,
அத - அதனிடையில்
அஸ்ய - இவருக்கு
ஹவிஷ்யந்த: - ஹவிஷ்யந்தன்,
மதுஷ்யந்த: - மதுஷ்யந்தன்,
த்ருடநேத்ர: - த்ருடநேத்ரன்,
மஹாரத: - மஹாரதன் என்ற
ஸத்ய தர்ம பராயணா: - ஸத்யத்திலும் தர்மத்திலும் நிலைகொண்டவர்களான
புத்ரா: - பிள்ளைகள்
ஜஜ்ஞிரே - உண்டானார்கள்.

पूर्णे वर्षसहस्रे तु ब्रह्मा लोकपितामहः ।
अब्रवीन्मधुरं वाक्यं विश्वामित्रं तपोधनम् ॥

பூர்ணே வர்ஷஸஹஸ்ரே து ப்ரஹ்மா லோகபிதாமஹ: ।
அப்ரவீன்மதுரம் வாக்யம் விஶ்வாமித்ரம் தபோதநம் ॥ 4

வர்ஷஸஹஸ்ரே - ஆயிரம் வருஷம்
பூர்ணே து - முடிந்த உடனேயே
லோக பிதாமஹ: - லோகத்துக்கெல்லாம் பாட்டனாரான
ப்ரஹ்மா - ப்ரஹ்மா
தபோதநம் - தபஸ்ஸையே செல்வமாயுடைய
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரைப் பார்த்து
மதுரம் - இனிய
வாக்யம் - வார்த்தையை இவ்வாறு
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

जिता राजर्षिलोकास्ते तपसा कुशिकात्मज ।
अनेन तपसा त्वां तु राजर्षिरिति विद्महे ॥

ஜிதா ராஜர்ஷிலோகாஸ் தே தபஸா குஶிகாத்மஜ ।
அனேந தபஸா த்வாம் து ராஜர்ஷிரிதி வித்மஹே ॥ 5

குஶிகாத்மஜ - குசிகரின் புத்ரா!
தே தபஸா - உன் தபஸ்ஸால்
ராஜர்ஷிலோகா: - ராஜர்ஷிகளின் லோகங்கள்
ஜிதா: - வெல்லப்பட்டன;
அனேந - இந்த

தபஸா - *தபஸ்ஸால்*
த்வாம் - *உன்னை*
ராஜர்ஷி: - *ராஜர்ஷி*
இதிஹி - *என்றே*
வித்மஹே - *அறிகிறோம்.*

एवमुक्त्वा महातेजा जगाम सह दैवतैः ।
त्रिविष्टपं ब्रह्मलोकं देवानां परमेश्वरः ॥

ஏவமுக்த்வா மஹாதேஜா ஜகாம ஸஹ தைவதை: ।
த்ரிவிஷ்டபம் ப்ரஹ்மலோகம் தேவாநாம் பரமேஶ்வர: ॥ 6

மஹாதேஜா: - *மஹ்ஹா தேஜஸ்வியாகிய*
பரமேஶ்வர: - *ப்ரஹ்மதேவர்*
ஏவம் - *இவ்விதம்*
உக்த்வா - *திருவாய் மலர்ந்தருளிவிட்டு*
தைவதை: ஸஹ - *தேவர்களோடுகூட*
தேவாநாம் - *தேவர்களுக்கான*
த்ரிவிஷ்டபம் - *ஸ்வர்லோகத்தின் வழியாய்*
ப்ரஹ்மலோகம் - *ப்ரஹ்மலோகத்திற்கு*
ஜகாம - *போய்ச்சேர்ந்தார்.*

विश्वामित्रोऽपि तच्छ्रुत्वा ह्रिया किञ्चिदवाङ्मुखः ।
दुःखेन महताविष्टः समन्युरिदमब्रवीत् ॥

விஶ்வாமித்ரோऽபி தச்ச்ருத்வா ஹ்ரியா கிஞ்சிதவாங்முக: ।
துக்கேந மஹதா(ஆ)விஷ்ட: ஸமந்யு: இதமப்ரவீத் ॥ 7

அவாங்முக: - *முன்பின் ஆலோசியாமல் எதையும் துணிகரமாய் செய்யும்*
விஶ்வாமித்ர: அபி - *விச்வாமித்ரரும்*
தத் ச்ருத்வா - *அதைக் கேட்டு*
ஹ்ரியா - *வெட்கத்தாலும்*
மஹதா - *பெரும்*
துக்கேந - *மன வேதனையாலும்*
ஆவிஷ்ட: - *பீடிக்கப்பட்டவராய்*
கிஞ்சித் - *கொஞ்சம்*
ஸமந்யு: - *கோபம் கொண்டவராய்*
இதம் - *பின்வருமாறு*
அப்ரவீத் - *தானே பேசிக் கொண்டார்.*

तपश्च सुमहत्तप्तं राजर्षिरिति मां विदुः ।
देवाः सर्षिगणाः सर्वे नास्ति मन्ये तपःफलम् ॥

தபஶ்ச ஸுமஹத்தப்தம் ராஜர்ஷிரிதி மாம் விது: ।
தேவா: ஸர்ஷிகணா: ஸர்வே நாஸ்தி மன்யே தப: பலம் ॥ 8

தப: - *தபஸ்ஸானது*
ஸுமஹத் - *மிகக் கொடுமையாய்*
தப்தம் - *செய்யப்பட்டது.*
ஸர்ஷிகணா: - *ரிஷிகணங்களை உள்ளிட்டு*
தேவா: - *தேவர்கள்*
ஸர்வே - *எல்லோரும்*
மாம் - *என்னை*
ராஜர்ஷி: ச - *ராஜர்ஷியாய் தான்*
விது: - *ஏற்றுக் கொண்டார்கள்*
தப: பலம் - *தபஸ்ஸால் உத்தேசித்திருந்த பயனானது*
நாஸ்தி - *கிடைக்கவில்லை*
இதி - *என்று*
மன்யே - *நான் கண்டுகொண்டேன்.*

एवं निश्चित्य मनसा भूय एव महातपाः ।
रोषेण महताऽऽविष्टस्त्रैलोक्यं व्यथयन्निव ॥
तपश्चकार धर्मात्मा काकुत्स्थ परमात्मवान् ॥

ஏவம் நிஶ்சித்ய மனஸா பூய ஏவ மஹாதபா: ।
ரோஷேணமஹதாऽऽவிஷ்டஸ் த்ரைலோக்யம் வ்யதயந்நிவ ॥
தபஶ்சகார தர்மாத்மா காகுத்ஸ்த பரமாத்மவான் ॥ 9

காகுத்ஸ்த - *காகுஸ்த!*
மஹதா - *பெரும்*
ரோஷேண - *ஆவேசத்துடன்*
ஆவிஷ்ட: - *இருந்த*
மஹாதபா: - *மஹாதபஸ்வி*
ஏவம் - *மேற்கண்டவண்ணம்*
மனஸா - *தீர்க்காலோசனை செய்து.*
நிஶ்சித்ய - *ஒரு முடிவுசெய்து கொண்டு*
தர்மாத்மா - *தர்மத்திலேயே உள்ளத்தையூன்றினவராய்,*
இவ - *முற்றிலும்*
பரமாத்மவான் - *பரமசாந்த மனத்தராகி*
த்ரிலோக்ய - *மூவுலகையும்*
வ்யதயன் - *நடுங்கச் செய்பவராகி,*
பூய: ஏவ - *மறுபடியும்*
தப: - *தபஸ்ஸை*
சகார - *புரியலானார்.*

एतस्मिन्नेव काले तु सत्यवादी जितेन्द्रियः ।
त्रिशङ्कुरिति विख्यात इक्ष्वाकुकुलवर्धनः ॥

ஏதஸ்மின் ஏவ காலே து ஸத்யவாதீ ஜிதேந்த்ரிய: ।
த்ரிஶங்குரிதி விக்யாத இக்ஷ்வாகு குலவர்தன: ॥ 10

து - இது இப்படியிருக்க
ஏதஸ்மின் ஏவ - இதே
காலே - காலத்தில்
இக்ஷ்வாகு குலநந்தன: - இக்ஷ்வாகு குலப் பிள்ளையெனவும்
ஸத்யவாதீ - எக்காலத்திலும் மெய்யே உரைப்பவரெனவும்
ஜிதேந்த்ரிய: - ஐம்புலன்களையும் அடக்கினவரெனவும்
விக்யாத: - த்ரிலோகப்ரஸித்தி பெற்றவராய்
த்ரிஶங்கு: - திரிசங்கு
இதி - என்று ஒருவரிருந்தார்.

तस्य बुद्धिः समुत्पन्ना यजेयमिति राघव ।
गच्छेयं स्वशरीरेण देवानां परमां गतिम् ॥

தஸ்ய புத்தி: ஸமுத்பந்நா யஜேயமிதி ராகவ ।
கச்சேயம் ஸ்வஶரீரேண தேவாநாம் பரமாம் கதிம் ॥ 11

ராகவ - ராகவ!
தேவாநாம் - 'தேவர்களுடைய
பரமாம் - உத்க்ரிஷ்ட
கதிம் - கதியை
ஸ்வஶரீரேண - இவ்வுடம்புடனேயே
கச்சேயம் - நானடைய வேண்டும்.
யஜேயம் - அதற்கான யஜ்ஞமொன்றை செய்யக் கடவேன்'
இதி - என்று
புத்தி : - ஓர் எண்ணம்
தஸ்ய - அவருக்கு
ஸமுத்பந்நா - உண்டாயிற்று.

स वसिष्ठं समाहूय कथयामास चिन्तितम् ।
अशक्यमिति चाप्युक्तो वसिष्ठेन महात्मना ॥

ஸ வஸிஷ்டம் ஸமாஹூய கதயாமாஸ சிந்திதம் ।
அஶக்யமிதி சாப்யுக்தோ வஸிஷ்டேந மஹாத்மநா ॥ 12

ஸ: - அவர்
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரை
ஸமாஹூய - அழைப்பித்து,
சிந்திதம் - மனோரதத்தை

கதயாமாஸ - விண்ணப்பம் செய்தார்;
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
வஸிஷ்டேந அபி ச - வஸிஷ்டராலேயும்
அஶக்யம் - முடியாது
இதி - என்று
உக்த: - மறுமொழி அளிக்கப்பட்டார்.

प्रत्याख्यातो वसिष्ठेन स ययौ दक्षिणां दिशम् ।
ततस्तत्कर्मसिद्ध्यर्थं पुत्रांस्तस्य गतो नृपः ॥
वासिष्ठा दीर्घतपसस्तपो यत्र हि तेपिरे ॥

ப்ரத்யாக்யாதோ வஸிஷ்டேந ஸ யயௌ தக்ஷிணாம் திஶம் ।
தத: தத்கர்ம ஸித்த்யர்தம் புத்ரான் தஸ்ய கதோ ந்ருப: ॥
வாஸிஷ்டா தீர்க தபஸஸ்தபோ யத்ர ஹி தேபிரே ॥ 14

தீர்க தபஸ: - நெடுங்காலம் தபஸ் செய்து கொண்டிருக்கும்
வாஸிஷ்டா: - வஸிஷ்ட புத்ரர்கள்
தக்ஷிணாம் திஶம் - தென்நாட்டில்
தப: - தபஸ்ஸை
தேபிரே - புரிந்துகொண்டிருந்தார்கள்;
வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டரால்
ப்ரத்யாக்யாத: - கூடாதென்று தடுக்கப்பட்டவராகி
ஸ: - அந்த
ந்ருப: - ராஜா
தத: - அப்படியிருக்கையிலும்
தத் கர்ம ஸித்த்யர்தம் - அந்த கார்யத்தை தலைக்கெட்டுவதில்
கத: - ப்ரயத்னமுடையவராய்
தஸ்ய - அவருடைய
புத்ராத் - புத்ரர்களிடம்
யத்ரஹி - எவ்விடத்தில் இருந்தார்களோ அவ்விடத்திற்கே
யயௌ - போய்ச் சேர்ந்தார்.

त्रिशङ्कुः सुमहातेजाः शतं परमभास्वरम् ।
वासिष्ठान् सन्ददर्शाथ तप्यमानान् यशस्विनः ॥

த்ரிஶங்கு: ஸுமஹாதேஜா: ஶதம் பரமபாஸ்வரம் ।
வஸிஷ்டான் ஸந்தத்ருஶாத தப்யமாநாந் யஶஸ்வின: ॥ 15

ஸுமஹாதேஜா: - ப்ரஸித்திபெற்ற மஹா தேஜஸ்வியாகிய
த்ரிஶங்கு: - திரிசங்கு,
அத - அப்போது
தப்யமாநாந் - தபஸ் செய்து கொண்டிருப்பவர்களும்
வாஸிஷ்டாந் - வஸிஷ்டரின் புத்ரர்களென
யஶஸ்விந: - கீர்த்தி பெற்றவர்களுமான

பரமபாஸ்வரம் - அதிஜ்யோதிர்மயமாய் விளங்கும்
ஶதம் - நூறுபேர்களை
ஸந்ததர்ஸ - கண்டார்.

सोऽभिगम्य महात्मानः सर्वानेव गुरोः सुतान् ।
अभिवाद्यानुपूर्व्येण ह्रिया किञ्चिदवाङ्मुखः ॥
अब्रवीत् सुमहा तेजा सर्वानेव कृताञ्जलिः ॥

ஸோ(அ)பிகம்ய மஹாத்மாந: ஸர்வாநேவ குரோ: ஸுதான் ।
அபிவாத்யாநுபூர்வ்யேண ஹ்ரியா கிஞ்சிதவாங்முக: ॥
அப்ரவீத் ஸுமஹாதேஜா ஸர்வானேவ க்ருதாஞ்ஜலி: ॥ 17

ஸுமஹாதேஜா: - நலமிகுந்த தேஜஸ்ஸையுடைய
ஸ: - அவர்
மஹாத்மாந: - மஹாத்மாக்களான (ஆர்ஷம்)
குரோ: - ஆசாரியரின்
ஸுதான் - புத்ரர்கள்
ஸர்வான் ஏவ - எல்லோரையும்
அபிகம்ய - அணுகி
ஆநுபூர்வ்யேண - வரிசைப்படி
அபிவாத்ய - நமஸ்கரித்து
க்ருதாஞ்ஜலி: - அஞ்ஜலிஹஸ்தராகி
ஹ்ரியா - லஜ்ஜையால்
கிஞ்சித் - கொஞ்சம்
அவாங்முக: - தலைகுனிந்தவராகி
ஸர்வான் ஏவ - எல்லோரையும் பார்த்து
அப்ரவீத் - இவ்வாறு விண்ணப்பம் செய்தார்.

शरणं वः प्रपद्येऽहं शरण्याञ्शरणागतः ।
प्रत्याख्यातोऽस्मि भद्रं वो वसिष्ठेन महात्मना ॥

ஶரணம் வ: ப்ரபத்யே(அ)ஹம் ஶரண்யான் ஶரணாகத: ।
ப்ரத்யாக்யாதோ(அ)ஸ்மி பத்ரம் வோ வஸிஷ்டேந மஹாத்மநா ॥ 18

அஹம் - நான்
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டரால்
ப்ரத்யாக்யாத: அஸ்மி - திரஸ்கரிக்கப்பட்டேன்
ஶரணாகத: - நான் சரணார்த்தி;
ஶரண்யான் - பணிந்தவர்களை அணைப்போரான
வ: - உங்களை
ஶரணம் - தஞ்சமாய்
ப்ரபத்யே - அடைகிறேன்;
வ: பத்ரம் - உங்களது திருவுள்ளம் ஏற்பட வேண்டும்.

यष्टुकामो महायज्ञं तदनुज्ञातुमर्हथ ।
गुरुपुत्रानहं सर्वान्नमस्कृत्य प्रसादये ॥

யஷ்டுகாமோ மஹாயக்ஞம் தத‌நுஜ்ஞாது மர்ஹத ।
குருபுத்ராநஹம் ஸர்வாந் நமஸ்க்ருத்ய ப்ரஸாதயே ॥ 19

அஹம் - நான்
குருபுத்ராந் - ஆசார்யரது புத்ரர்கள்
ஸர்வாந் - எல்லோரையும்
நமஸ்க்ருத்ய - வணங்கி
ப்ரஸாதயே - ப்ரார்த்திக்கிறேன்
மஹாயக்ஞம் - மஹாயஜ்ஞத்தை
யஷ்டுகாம: - செய்ய மனோரதமுடையவனாயிருக்கிறேன்,
தத் - அதை
அநுஜ்ஞாதும் - அனுக்ரஹிக்க
அர்ஹத - நீங்கள் திருவுள்ளம் கொள்ளவேண்டும்.

शिरसा प्रणतो याचे ब्राह्मणांस्तपसि स्थितान् ।
ते मां भवन्तः सिद्ध्यर्थं याजयन्तु समाहिताः ॥
सशरीरो यथाहं हि देवलोकमवाप्नुयाम् ॥

ஶிரஸா ப்ரணதோ யாசே ப்ராஹ்மணான் தபஸி ஸ்திதான் ।
தே மாம் பவந்த: ஸித்த்யர்தம் யாஜயந்து ஸமாஹிதா: ॥
ஸஶரீரோ யதா(அ)ஹம் ஹி தேவலோகமவாப்நுயாம் ॥ 20

தபஸி - தபஸ்ஸில்
ஸ்திதான் - ஆஸக்திகொண்ட
ப்ராஹ்மணான் - ப்ராஹ்மணர்களாகிய உங்களை
ஶிரஸா - முடிதாழ்த்தி
ப்ரணத: - நமஸ்கரித்து
யாசே - யாசிக்கிறேன்;
தே - அப்படியாகிய
பவந்த: - தேவரீர்கள்
அஹம் - நான்
ஸஶரீர: ஹி - இந்த உடம்போடு கூடவே
தேவலோகம் - ஸ்வர்க்கலோகத்தை
யதா அவாப்நுயாம் - எவ்விதம் அடைவேனோ அவ்விதமே
ஸித்த்யர்தம் - மனோரத ஸித்திபெறும் விஷயத்தில்
ஸமாஹிதா: - ச்ரத்தையுடையவர்களாய்
மாம் - எனக்கு
யாஜயந்து - யாகம் செய்விக்கத் திருவுள்ளம் கொள்வீர்களாக.

प्रत्याख्यातो वसिष्ठेन गतिमन्यां तपोधनाः ।
गुरुपुत्रानृते सर्वान्नाहं पश्यामि काञ्चन ॥

ப்ரத்யாக்யாதோ வஸிஷ்டேந கதிமன்யாம் தபோதநா: ।
குருபுத்ராந்ருதே ஸர்வாந்நாஹம் பஶ்யாமி காஞ்சந ॥ 21

தபோதநா: - தபஸ்ஸையே செல்வமாயுடையவர்களே!
வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டரால்
ப்ரத்யாக்யாத: - அனுமதிக்கப்படாதவனாய்
அஹம் - நான்
ஸர்வாந் - எல்லோருமான
குருபுத்ராந் - ஆசார்யரின் புதல்வர்களை
ருதே - அன்றி
அன்யாம் - வேறு
காஞ்சந - எவ்விதமான
கதிம் - கதியையும்
ந பஶ்யாமி - அறிகிலேன்.

इक्ष्वाकूणां हि सर्वेषां पुरोधाः परमा गतिः ।
पुरोधसस्तु विद्वांसस्तारयन्ति सदा नृपान् ॥

இக்ஷ்வாகூணாம் ஹி ஸர்வேஷாம் புரோதா: பரமாகதி: ।
புரோதஸஸ்து வித்வாம்ஸ: தாரயந்தி ஸதா ந்ருபான் ॥ 22

வித்வாம்ஸ: - கற்றுணர்ந்த
புரோதஸ: - புரோஹிதர்கள்
ஸதா - எக்காலத்திலும்
ந்ருபான் - ராஜாக்களுக்கு
தாரயந்தி - வேண்டியவைகளைச் செய்விக்கின்றார்கள்
ஹி - என்கிறபடியால்
இக்ஷ்வாகூணாம் - இக்ஷ்வாகு குலத்தினர்
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருக்கும்
புரோதா: து - புரோஹிதரே
பரமா - ஒப்புயர்வில்லாத
கதி: - துணை.

तस्मादनन्तरं सर्वे भवन्तो दैवतं मम ॥

தஸ்மாதநந்தரம் ஸர்வே பவந்தோ தைவதம் மம ॥ 23

தஸ்மாத்அனந்தரம் - 'அவருக்கடுத்தபடியாய்
பவந்த: - தேவரீர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
மம - எனக்கு
தைவதம் - தெய்வம்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
த்ரிஶங்குயாஜன ப்ரார்த்தநா நாம ஸப்தபஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

அஷ்ட பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 58

ततस्त्रिशङ्कोर्वचनं श्रुत्वा क्रोधसमन्वितम् ।
ऋषिपुत्रशतं राम राजानमिदमब्रवीत् ॥

தத: த்ரிஶங்கோ: வசநம் ஶ்ருத்வா க்ரோதஸமந்விதம் ।
ரிஷி புத்ரஶதம் ராம ராஜாநம் இதமப்ரவீத் ॥ 1

ராம - ஶ்ரீராம!
த்ரிஶங்கோ: - த்ரிசங்குவினுடைய
வசநம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
தத: - அதனால்
க்ரோத ஸமன்விதம் - கோபம்கொண்ட
ரிஷிபுத்ர ஶதம் - ரிஷியின் புத்ரர்கள் நூறுபேர்களும்
ராஜாநம் - ராஜாவைப் பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - பதில் அளித்தார்கள்.

प्रत्याख्यातो हि दुर्बुद्धे गुरुणा सत्यवादिना ।
तं कथं समतिक्रम्य शाखान्तरमुपेयिवान् ॥

ப்ரத்யாக்யாதோ ஹி துர்புத்தே குருணா ஸத்யவாதிநா ।
தம் கதம் ஸமதிக்ரம்ய ஶாகாந்தரமுபேயிவாந் ॥ 2

துர்புத்தே - ஹே மூட!
ஸத்யவாதிநா - ஸத்யஸந்தரான
குருணா - தந்தையால்
ப்ரத்யாக்யாத: ஹி - தடுக்கப்பட்டவனான நீயே
கதம் - எப்படி
தம் - அவரை
ஸமதிக்ரம்ய - அதிலங்கனம் செய்து
ஶாகாந்தரம் - வேறொரு ஆச்ரயத்தை
உபேயிவாந் - கிட்டி வேண்டுகிறவனானாய்?

इक्ष्वाकूणां हि सर्वेषां पुरोधाः परमा गतिः ।
न चातिक्रमितुं शक्यं वचनं सत्यवादिनः ॥

இக்ஷ்வாகூணாம் ஹி ஸர்வேஷாம் புரோதா: பரமா கதி: ।
ந சாதிக்ரமிதும் ஶக்யம் வசநம் ஸத்யவாதிந: ॥ 3

இக்ஷ்வாகூணாம் - இக்ஷ்வாகு வம்சத்தார்
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருக்கும்
புரோதா: ச - புரோஹிதர் ஒருவரே

பரமா - ஒப்புயர்வில்லாத
கதி: - தஞ்சம்
ஹி - அல்லவா?
ஸத்யவாதிந: - ஸத்யஸந்தருடைய
வசநம் - நியமனத்தை
அதிக்ரமிதும் - உல்லங்கனம் செய்ய
ஶக்யம் ந - முடியாது.

अशक्यमिति चोवाच वसिष्ठो भगवानृषिः ।
तं वयं वै समाहर्तुं क्रतुं शक्ताः कथं तव ॥

அஶக்யமிதி சோவாச வஸிஷ்டோ பகவாந் ரிஷி: ।
தம் வயம் வை ஸமாஹர்தும் க்ரதும் ஶக்தா: கதம் தவ ॥ 4

ரிஷி: - புனித முனிவராகிய
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்ட
பகவாந் - பகவான்
அஶக்யம் - முடியாது
இதி ச - என்றே
உவாச - சொல்லிவிட்டார்;
தம் - அப்படிப்பட்ட
க்ரதும் - யாகத்தை
தவ - உனக்காக
வயம் - நாங்கள்
கதம் வை - எவ்விதமாகத்தான்
ஸமாஹர்தும் - செய்துமுடித்துவைக்க
ஶக்தா: - சக்தர்களாவோம்?

बालिशस्त्वं नरश्रेष्ठ गम्यतां स्वपुरं पुनः ।
याजने भगवाञ्शक्तस्त्रैलोक्यस्यापि पार्थिव ॥
अवमानं च तत्कर्तुं तस्य शक्ष्यामहे कथम् ॥

பாலிஶஸ்த்வம் நரஶ்ரேஷ்ட கம்யதாம் ஸ்வபுரம் புந: ।
யாஜநே பகவான் ஶக்த: த்ரைலோக்யஸ்யாபி பார்திவ ॥
அவமாநம் ச தத் கர்தும் தஸ்ய ஶக்ஷ்யாமஹே கதம் ॥ 5

நரஶ்ரேஷ்ட - மனிதர்களில் மேம்பட்டவனாய் விளங்கும்
பார்திவ - பார்த்திவ!
த்வம் - நீ
பாலிஶ: - அசடாய் விளங்குகின்றனை,
புந: - திரும்பி
ஸ்வபுரம் - ஊருக்கு
கம்யதாம் - உன்னால் போய்சேரப்படட்டும்;

பகவான் - மஹா பூஜ்யரான அவர்
த்ரைலோக்யஸ்ய அபி - மூன்றுலகுக்குங் கூட
யாஜநே - யாகஞ்செய்து வைப்பதில்
ஶக்த: - ஸமர்த்தர்,
தஸ்ய - அப்படிப்பட்டவருக்கு
அவமாநம் - அவமதிப்பை
கர்தும் - செய்ய
வயம் - நாங்கள்
கதம் - எப்படி
ஶக்ஷ்யாமஹே - ஸமர்த்தர்களாகுவோம்?

तेषां तद्वचनं श्रुत्वा क्रोधपर्याकुलेक्षणः ।
स राजा पुनरेवैतानिदं वचनमब्रवीत् ॥

தேஷாம் தத்வசநம் ஶ்ருத்வா க்ரோதபர்யாகுலேக்ஷண: ।
ஸ ராஜா புநரேவைதாநிதம் வசநம் அப்ரவீத் ॥ 6

ஸ: - அந்த
ராஜா - அரசன்
தேஷாம் - அவர்களுடைய
தத் - அந்த
வசநம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
க்ரோத பர்யா குலேக்ஷண: - கோபத்தால் கலங்கின கண்களுடையவராகி,
புந: - அப்படியிருந்தும்
ஏதாந் ஏவ - இவர்களையே பார்த்து
இதம் - பின்வரும்
வசநம் - மொழியை
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

प्रत्याख्यातो वसिष्ठेन गुरुपुत्रैस्तथैव च ।
अन्यां गतिं गमिष्यामि स्वस्ति वोऽस्तु तपोधनाः ॥

ப்ரத்யாக்யாதோ வஸிஷ்டேந குருபுத்ரைஸ் ததைவ ச ।
அந்யாம் கதிம் கமிஷ்யாமி ஸ்வஸ்தி வோऽஸ்து தபோதநா: ॥ 7

வஸிஷ்டேந ஏவ - வஸிஷ்டராலேயும்
ததா - அவ்விதமாகவே
குரு புத்ரை: ச - ஆசார்யபுத்திரர்களாலும்
ப்ரத்யாக்யாத: - இச்சாபங்கம் செய்விக்கப்பட்டேன்;
தபோதநா: - தபஸே செல்வமாயுடையவர்களே!
வ: - உங்களுக்கு

ஸ்வஸ்தி அஸ்து - ஸுகமுண்டாகட்டும்,
அந்யாம் - மற்றோர்
கதிம் - ஆச்ரயத்தை
கமிஷ்யாமி - நான் தேடிக்கொள்ளுகிறேன்,

ऋषिपुत्रास्तु तच्छ्रुत्वा वाक्यं घोराभिसंहितम् ।
शेपुः परमसंक्रुद्धाश्चण्डालत्वं गमिष्यसि ॥

ரிஷிபுத்ராஸ்து தச்ச்ருத்வா வாக்யம் கோராபி ஸம்ஹிதம் ।
ஶேபு: பரமஸம்க்ருத்தா: சண்டாளத்வம் கமிஷ்யஸி ॥ 8

ரிஷிபுத்ரா: - ரிஷிபுத்ரர்கள்
கோராபி ஸம்ஹிதம் - மூர்க்கத்தனத்தை நன்கு விளங்கக் காட்டுகிறதாகிய
தத் - அந்த
வாக்யம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா து - கேட்டவுடனேயே
பரமஸம்க்ருத்தா: - கடும் கோபமடைந்தவர்களாய்,
சண்டாளத்வம் - சண்டாளத் தன்மையை
கமிஷ்யஸி - நீ அடைவாயாக என்று
ஶேபு: - சபித்தார்கள்.

एवमुक्त्वा महात्मानो विविशुस्ते स्वमाश्रमम् ॥

ஏவமுக்த்வா மஹாத்மாநோ விவிஶுஸ்தே ஸ்வமாஶ்ரமம் ॥ 9

தே - அந்த
மஹாத்மாந: - மஹாத்மாக்கள்
ஏவம் - இந்தப்ரகாரம்
உக்த்வா - சபித்துவிட்டு
ஸ்வம் - தங்களது
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்திற்குள்
விவிஶு: - புகுந்துவிட்டார்கள்.

अथ रात्र्यां व्यतीतायां राजा चण्डालतां गतः ।
नीलवस्त्रधरो नीलः परुषो ध्वस्तमूर्धजः ॥
चित्यमाल्याङ्गरागश्च आयसाभरणोऽभवत् ॥

அத ராத்ர்யாம் வ்யதீதாயாம் ராஜா சண்டாளதாம் கத: ।
நீல வஸ்த்ரதரோ நீல: பருஷோ த்வஸ்த மூர்தஜ: ॥
சித்யமால்யாங்கராகஶ்ச ஆயஸாபரணோ(அ)பவத் ॥ 10

அத - அப்பொழுது
ராத்ர்யாம் வ்யதீதாயாம் - இரவு கழிந்து விடிந்தவுடன்
ராஜா - ராஜா
சண்டாளதாம் - சண்டாளத் தன்மையை
கத: - அடைந்து

பருஷோ - அஸஹ்யமாயிக்கும்
நீல: - கறுப்புடம்புடையவனாய்
நீலவஸ்த்ரதர: - கறுப்பு வஸ்த்ரமுடுத்தவனாய்
த்வஸ்த மூர்தஜ: - மொட்டைத் தலையனாய்
சித்யமால்யாங்கராக: - சுடுகாட்டுப் பூமாலைகளையும் சாம்பலையும் அணிந்தவனாய்
ஆயஸாபரண: ஸ - இரும்பு நகைகளை பூண்டவனாகவும்
அபவத் - விளங்கினான்.

तं दृष्ट्वा मन्त्रिणः सर्वे त्यक्त्वा चण्डालरूपिणम् ।
प्राद्रवन् सहिता राम पौरा येऽस्यानुगामिनः ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா மந்த்ரிண: ஸர்வே த்யக்த்வா சண்டாள ரூபிணம் ।
ப்ராத்ரவன் ஸஹிதா ராம பௌரா யே(அ)ஸ்ய அநுகாமிந: ॥ 11

ராம - ஸ்ரீராம!
அஸ்ய - இவனுக்கு
ஸஹிதா: - மந்த்ராலோசனை விஷயங்களில் ஸகாக்களாயிருந்த
மந்த்ரிண: - மந்த்ரிகளும்
அநுகாமிந: - பணிவிடைக்காரர்களாய் கூடவந்திருந்த
பௌரா: - பட்டணத்து ஜனங்கள்
யே - எவர்களோ அவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
சண்டாளரூபிணம் - சண்டாளனாய் மூர்த்தீகரித்திருப்பதை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
தம் - அவரை
த்யக்த்வா - தனியே விட்டுவிட்டு
ப்ராத்ரவன் - திரும்பி ஓடிப்போய் விட்டார்கள்.

एको हि राजा काकुत्स्थ जगाम परमात्मवान् ।
दह्यमानो दिवारात्रं विश्वामित्रं तपोधनम् ॥

ஏகோ ஹி ராஜா காகுத்ஸ்த ஜகாம பரமாத்மவாந் ।
தஹ்யமாநோ திவாராத்ரம் விஶ்வாமித்ரம் தபோதநம் ॥ 12

காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்த!
பரமாத்மவாந் - மஹாஜ்ஞானியாகிய
ராஜா - அரசன்
ஏக: ஹி - ஒருவனாகவே
திவாராத்ரம் - பகலுமிரவும்
தஹ்யமாந: - மன வேதனைப் படுபவனாய்
தபோதநம் - தபோநிதியான
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரிடம்
ஜகாம - போய்ச்சேர்ந்தான்.

क्विश्वामित्रस्तु तं दृष्ट्वा राजानं विफलीकृतम् ।
चण्डालरूपिणं राम मुनिः कारुण्यमागतः ॥

விஸ்வாமித்ரஸ்து தம் த்ருஷ்ட்வா ராஜாநம் விபலீக்ருதம்।
சண்டாளரூபிணம் ராம முனி: காருண்யமாகத: ॥ 13

ராம - ஸ்ரீராம!
விஸ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ர
முனி: - முனிவர்
தம்ராஜாநம் - அந்த ராஜனை
விபலீக்ருதம் - பங்கப்படுத்தப்பட்டு
சண்டாளரூபிணம் - சண்டாளனாக மூர்த்தீகரித்திருக்கிறவனாக
த்ருஷ்ட்வா து - பார்த்த உடனேயே
காருண்யம் ஆகத: - மனமுருகினார்.

कारुण्यात् स महातेजा वाक्यं परमधार्मिकः ।
इदं जगाद भद्रं ते राजानं घोररूपिणम् ॥

காருண்யாத் ஸ மஹாதேஜா வாக்யம் பரமதார்மிக:।
இதம் ஜகாத பத்ரம் தே ராஜாநம் கோரரூபிணம் ॥ 14

பரமதார்மிக: - மஹாதபஸ்வியும்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜோவானுமாகிய
ஸ: - அவர்
கோரதர்ஶனம் - பார்க்க அஸஹ்யமாயிருக்கும்
ராஜாநம் - ராஜனைப் பார்த்து
காருண்யாத் - மனமுருக்கத்தால்
இதம் - பின்வரும்
வாக்யம் - மொழியை
ஜகாத - மிருதுவாயுரை செய்தருளினார்;
தே - உனக்கு
பத்ரம் - நன்மையே உண்டாகப் போகிறது.

किमागमनकार्यं ते राजपुत्र महायशाः ।
अयोध्याधिपते वीर शापाच्चाण्डालतां गतः ॥

கிமாகமனகார்யம் தே ராஜபுத்ர மஹாயஶா:।
அயோத்யாதிபதே வீர ஶாபாச் சண்டாலதாம் கத: ॥ 15

ராஜபுத்ர - க்ஷத்ரிய வம்சத்தில் பிறந்த
வீர - சூரனென
மஹாயஶா: - பெரும் புகழுடைய
அயோத்யாதிபதே - அயோத்தி மன்னனே!
ஶாபாத் - சாபத்தினால்

சண்டாளதாம் - சண்டாளத் தன்மையை
கத: - நீ அடைந்திருக்கின்றனை;
தே - உனக்கு
ஆகமன கார்யம் - ஆகவேண்டிய கார்யம்
கிம் - என்ன?

अथ तद्वाक्यमाकर्ण्य राजा चण्डालतां गतः ।
अब्रवीत् प्राञ्जलिर्वाक्यं वाक्यज्ञो वाक्यकोविदम् ॥

அத தத்வாக்யம் ஆகர்ண்ய ராஜா சண்டாளதாம் கத:।
அப்ரவீத் ப்ராஞ்ஜலிர் வாக்யம் வாக்யஜ்ஞோ வாக்ய கோவிதம் ॥ 16

வாக்யஜ்ஞ: - சொல்நேர்த்தி அறிந்தவனும்
சண்டாளதாம் - சண்டாள ரூபத்தை
கத: - அடைந்தவனுமான்
ராஜா - ராஜா
தத் - அந்த
வாக்யம் - மொழியை
ஆகர்ண்ய - கேட்டு,
அத - உடனே
வாக்ய கோவிதம் - பேச்சின் நுட்பங்களை அறிவதில் நிபுணராகிய அவரைப் பார்த்து
ப்ராஞ்ஜலி: - கைகளைக் கூப்பிக்கொண்டு
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

प्रत्याख्यातोऽस्मि गुरुणा गुरुपुत्रैस्तथैव च ।
अनवाप्यैव तं कामं मया प्राप्तो विपर्ययः ॥

ப்ரத்யாக்யாதோऽஸ்மி குருணா குருபுத்ரை: ததைவ ச।
அநவாப்யைவ தம் காமம் மயா ப்ராப்தோ விபர்யய: ॥ 17

குருணா ஏவ - ஆசார்யராலும்
ததா - அவ்விதமாகவே
குருபுத்ரை: ச - ஆசார்ய புத்ரர்களாலும்
ப்ரத்யாக்யாத: அஸ்மி - இச்சாபங்கம் செய்விக்கப்பட்டேன்;
தம் - அந்த
காமம் அநவாப்ய - மனோரதத்தைப் பெறாமல்
மயா - என்னால்
விபர்யய: ஏவ - ப்ரதிகூலம் மட்டும்
ப்ராப்த: - அனுபவிக்கப்படுகிறது.

सशरीरो दिवं यायामिति मे सौम्यदर्शन ।
मया चेष्टं क्रतुशतं तच्च नावाप्यते फलम् ॥

ஸஶரீரோ திவம் யாயா மிதி மே ஸௌம்யதர்ஶந ।
மயா சேஷ்டம் க்ரதுஶதம் தச்ச நாவாப்யதே பலம் ॥ 18

ஸௌம்ய தர்ஶந - குளிமையாய் தர்சனமளிப்பவரே!
மே - எனது
ஸஶரீர: ச - உடம்போடு கூடவே
திவம் - ஸ்வர்க்கத்தை
யாயாம் - நான் அடையவேண்டும்
இதி - என்று
மயா - என்னால்
க்ரதுஶதம் - நூறு யாகங்கள்
இஷ்டம் - செய்யப்பட்டன.
தத் - அந்த
பலம் ச - கோரிய பயனோவெனில்
அவாப்யதே ந - அடையப்படவில்லை.

अनृतं नोक्तपूर्वं मे न च वक्ष्ये कदाचन ।
कृच्छ्रेष्वपि गतः सौम्य क्षत्त्रधर्मेण ते शपे ॥

அந்ருதம் நோக்த பூர்வம் மே ந ச வக்ஷ்யே கதாசந ।
க்ருச்ரேஷ்வபி கத: ஸௌம்ய க்ஷத்ர தர்மேண தே ஶபே ॥ 19

ஸௌம்ய - புண்யாத்மாவே!
தே - தேவரீர் முன்னிலையில்
மே - எனது
க்ஷத்ர தர்மேண - க்ஷத்திரிய தர்மத்தின் பேரில்
ஶபே - ஆணையிட்டுச் சொல்லுகிறேன்,
அந்ருதம் - பொய்
உக்த பூர்வம் ந - இதுவரையிலும் சொல்லப்பட்டதில்லை;
க்ருச்ரேஷு - ஆபத்துக்களில்
கத: அபி - அகப்பட்டுக் கொண்டிருக்கையிலும்
கதாசந ச - இனி ஒருக்காலும் கூட
வக்ஷ்யே ந - நான் சொல்ல மாட்டேன்.

यज्ञैर्बहुविधैरिष्टं प्रजा धर्मेण पालिताः ।
गुरवश्च महात्मानः शीलवृत्तेन तोषिताः ॥

யஜ்ஞைர் பஹுவிதை ரிஷ்டம் ப்ரஜா தர்மேண பாலிதா: ।
குரவஶ்ச மஹாத்மாந: ஶீல வ்ருத்தேந தோஷிதா: ॥ 20

பஹுவிதை: - பலவகையான
யஜ்ஞை: - யாகங்களால்
இஷ்டம் - யஜிக்கப்பட்டது;
ப்ரஜா: - ப்ரஜைகள்

தர்மேண - நீதி தவறாமல்
பாலிதா: - ரக்ஷிக்கப்பட்டிருக்கிறார்கள்;
மஹாத்மாந: - மஹாத்மாக்களான
குரவ: ச - ஆசார்யர்களும்
ஶீல வ்ருத்தேந - நற்குணத்தாலும் நன்நடத்தையாலும்
தோஷிதா: - த்ருப்தியடைவிக்கப்பட்டிருக்கிறார்கள்.

धर्मे प्रयतमानस्य यज्ञं चाहर्तुमिच्छतः ।
परितोषं न गच्छन्ति गुरवो मुनिपुंगव ॥

தர்மே ப்ரயதமானஸ்ய யஜ்ஞம் ச ஆஹர்தும் இச்சத: ।
பரிதோஷம் ந கச்சந்தி குரவோ முனிபுங்கவ ॥ 21

முனிபுங்கவ - முனிவர் பெருமானே!
யஜ்ஞம் - ஓர் யாகத்தை
ஆஹர்தும் - செய்து முடிக்க
தர்மே - தர்மவழியில்
ப்ரயதமானஸ்ய - அசஞ்சலப் பற்றுடையவனாய்
இச்சத: ச - ப்ரார்த்திக்கும் என் விஷயத்தில்
குரவ: - ஆசார்யர்கள்
பரிதோஷம் - மனவுகப்பை
கச்சந்தி ந - அடையவில்லை.

दैवमेव परं मन्ये पौरुषं तु निरर्थकम् ।
दैवेनाक्रम्यते सर्वं दैवं हि परमा गतिः ॥

தைவமேவ பரம் மன்யே பௌருஷம் து நிரர்தகம் ।
தைவேநாக்ரம்யதே ஸர்வம் தைவம் ஹி பரமா கதி: ॥ 22

ஸர்வம் - எல்லாமும்
தைவேந - அவரவர்கள் செய்த பாபபுண்யங்களுக்கேற்ற வண்ணமாய் தெய்வீகமாய் நிர்ணயிக்கப்பட்ட விதி என்பதால்
ஆக்ரம்யதே - நடைபெற்று வருகிறது
ஹி - என்கிறபடியால்
தைவம் - விதி
பரமா - மற்றெதாலும் மாற்ற முடியாததாகிய
கதி: - காரணம்;
தைவம் ஏவ - விதி ஒன்றே
பரம் - எதற்கும் மேம்பட்டது;
பௌருஷம் து - புருஷப்ரயத்னம் மாத்திரம்
நிரர்தகம் - பயனற்றது என்று
மன்யே - நான் அனுபவத்தால் கண்டுகொண்டேன்.

तस्य मे परमार्तस्य प्रसादमभिकाङ्क्षतः ।
कर्तुमर्हसि भद्रं ते दैवोपहतकर्मणः ॥

தஸ்ய மே பரமார்தஸ்ய ப்ரஸாதம் அபிகாங்க்ஷத: ।
கர்துமர்ஹஸி பத்ரம் தே தைவோபஹத கர்மண: ॥ 23

தைவோபஹதகர்மண:- பூர்வபாபங்களால் ஏற்பட்ட விதிப்பயனையுடைய
பரமார்தஸ்ய - பரமகஷ்டதசையிலிருக்கின்றவனும்
அபிகாங்க்ஷத: - வேண்டி ப்ரார்த்திக்கின்றவனுமாகிய
தஸ்ய - அந்த
மே - எனக்கு
ப்ரஸாதம் - அனுக்ரஹத்தை
கர்தும் - செய்ய
அர்ஹஸி - தேவரீர் திருவுள்ளமுவப்பீராக;
தே பத்ரம் - தேவரீருக்கு த்ரிலோகப் பிரஸித்தி ஏற்படும்.

नान्यां गतिं गमिष्यामि नान्यः शरणमस्ति मे ।
दैवं पुरुषकारेण निवर्तयितुमर्हसि ॥

நாந்யாம் கதிம் கமிஷ்யாமி நாந்ய: ஶரணமஸ்தி மே ॥
தைவம் புருஷகாரேண நிவர்தயிதுமர்ஹஸி ॥ 24

அந்ய: - மற்றொருவரும்
ஶரணம் - தஞ்சமாய்
ந அஸ்தி - ஆகவில்லை;
அஸ்யாம் - வேறொரு
கதிம் - புகலிடத்தை
கமிஷ்யாமி ந - நான் ஆச்ரயிக்கப் போகிறதில்லை;
புருஷகாரேண - கடும்தபோபலனையுடைய ஆத்மாவைக் கொண்டு
மே - எனது
தைவம் - விதிப்பயனாகும் கஷ்டத்தை
நிவர்தயிதும் - மாற்ற
அர்ஹஸி - தேவரீர் மனமிசைந்தருள வேண்டும்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
த்ரிஶங்குஶாபோ நாம அஷ்டபஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

ஏகோந ஷஷ்டி தம: ஸர்க: - 59

उक्तवाक्यं तु राजानं कृपया कुशिकात्मजः ।
अब्रवीन्मधुरं वाक्यं शापाच्चण्डालरूपिणम् ॥

உக்தவாக்யம் து ராஜாநம் க்ருபயா குஶிகாத்மஜ: ।
அப்ரவீன்மதுரம் வாக்யம் சாபாத் சண்டாள ரூபிணம் ॥ 1

ஶாபாத் - சாபத்தினால்
சண்டாள ரூபிணம் - சண்டாள ரூபம் கொண்டிருப்பவனும்
து - இது விஷயத்திலிப்படியாய்
உக்த வாக்யம் - வேண்டிப்ரார்த்தித்தவனுமாகிய
ராஜாநம் - ராஜனைப் பார்த்து
குஶிகாத்மஜ: - விச்வாமித்ரர்
க்ருபயா - அனுதாபத்தால்
மதுரம் - மனத்தைக் களிப்புறச் செய்யும் வண்ணமாக
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
அப்ரவீத் - சொல்லியருளினார்.

ऐक्ष्वाक स्वागतं तेऽस्तु जानामि त्वां सुधार्मिकम् ।
शरणं ते भविष्यामि मा भैषीर्मनुजाधिप ।

ஐக்ஷ்வாக ஸ்வாகதம் தே(அ)ஸ்து ஜாநாமி த்வாம் ஸுதார்மிகம் ।
ஶரணம் தே பவிஷ்யாமி மா பைஷீர் மனுஜாதிப ॥ 2

ஐக்ஷ்வாக - இக்ஷ்வாகு வம்சத்தவனாகிய
வத்ஸ - குழந்தாய்!
மனுஜாதிப - மனிதர்கோமானே!
மா பைஷீ: - நீ பயப்படாதே,
த்வாம் - உன்னை
ஸுதார்மிகம் - நல்ல தர்மசீலனென்று
ஜாநாமி - நானறிவேன்,
தே - உனக்கு
ஶரணம் - தஞ்சமாக
பவிஷ்யாமி - நான் ஆகிறேன்;
ஸ்வாகதம் - இங்கு வந்ததில் எனக்கு மிகச் சந்தோஷம்.

अहमामन्त्रये सर्वान् महर्षीन् पुण्यकर्मणः ।
यज्ञसाह्यकरान् राजंस्ततो यक्ष्यसि निर्वृतः ॥

அஹம் ஆமந்த்ரயே ஸர்வான் மஹர்ஷீன் புண்யகர்மண: ।
யஞ ஸாஹ்யகரான் ராஜந் ததோ யக்ஷ்யஸி நிர்வ்ருத: ॥ 3

ராஜந் - ராஜன்!
புண்ய கர்மண: - புண்யசீலர்களும்
யஞஸாஹ்யகரான் - யாகஸஹாயம் செய்கிறவர்களுமான
ஸர்வான் - எல்லா
மஹர்ஷீன் - மஹர்ஷிகளையும்
அஹம் - நான்
ஆமந்த்ரயே - வரவழைக்கிறேன்,
தத: - அதன்மேல்
நிர்வ்ருத: - பயமற்றவனாய்
யக்ஷ்யஸி - நீ யாகம் செய்வாய்.

गुरुशापकृतं रूपं यदिदं त्वयि वर्तते ।
अनेन सह रूपेण सशरीरो गमिष्यसि ॥

குருஶாப க்ருதம் ரூபம் யதிதம் த்வயி வர்ததே ।
அனேன ஸஹ ருபேண ஸஶரீரோ கமிஷ்யஸி ॥ 4

இதம் - இந்த
குருஶாப க்ருதம் - ஆசார்ய சாபத்தாலுண்டாயிருக்கும்
யத் - எந்த
ரூபம் - ரூபம்
த்வயி - உன்னிடம்
வர்ததே - இருக்கிறதோ
அனேன ஏவ - இதே
ரூபேண - ரூபத்துடன்
ஸஶரீர: ஹி - சரீரத்துடனேயே
கமிஷ்யஸி - நீ மேல்லோகம் செல்வாய்.

हस्तप्राप्तमहं मन्ये स्वर्गं तव नराधिप ।
यस्त्वं कौशिकमागम्य शरण्यं शरणागतः ॥

ஹஸ்த ப்ராப்தமஹம் மன்யே ஸ்வர்கம் தவ நராதிப ।
யஸ்த்வம் கௌஶிகம் ஆகம்ய ஶரண்யம் ஶரணாகத: ॥ 5

நராதிப - மானிடர் கோமானே!
த்வம் - நீர்
கௌஶிகம் - கௌசிகரை
ஶரண்யம் - சரண்யனென்ன
ஆகம்ய - கிட்டி
ஶரணாகத: - சரணமடைந்து விட்டனை;
தவ - உனக்கு
ஸ்வர்கம் - தேவலோகத்தை
ஹஸ்த ப்ராப்தம் - கைக்குக் கிட்டிவிட்டதாக

ய: - இந்த
அஹம் - நான்
மன்யே - நினைக்கிறேன்.

एवमुक्त्वा महातेजाः पुत्रान् परमधार्मिकान् ।
व्यादिदेश महाप्राज्ञान यज्ञसंभारकारणात ॥
सर्वाञ्शिष्यान् समाहूय वाक्यमेतदुवाच ह ॥

ஏவ முக்த்வா மஹாதேஜா: புத்ரான் பரமதார்மிகான் ।
வ்யாதிதேஶ மஹா ப்ராக்ஞான் யஞஸம்பாரகாரணாத் ॥
ஸர்வான் ஶிஷ்யாந் ஸமாஹூய வாக்யமேதத் உவாச ஹ ॥ 6

மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியாகுமவர்
ஏவம் - மேற்கண்டவண்ணம்
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
பரமதார்மிகான் - மிக தர்மசீலர்களும்
மஹாப்ராக்ஞான் - மஹா மேதாவிகளுமான
புத்ரான் - புத்ரர்களை
யஞஸம்பாரகாரணாத் - யாகோபகரண ஸாமக்ரிக்காக
வ்யாதி தேஶ - நியமித்தார்;
ஶிஷ்யாந் - சிஷ்யர்கள்
ஸர்வான் - எல்லோரையும்
ஸமாஹூய - கூப்பிட்டு
ஏதத் - பின்வரும்
வாக்யம் - நியமனத்தை
உவாச ஹ - சொல்லிவிடுத்தார்.

सर्वानृषिगणान् वत्सा आनयध्वं ममाज्ञया ।
सशिष्यसुहृदश्चैव सर्त्विजः सुबहुश्रुतान् ॥

ஸர்வாந் ரிஷிகணாந் வத்ஸா ஆநயத்வம் மமாக்ஞயா ।
ஸஶிஷ்ய ஸுஹ்ருதஶ்சைவ ஸர்த்விஜ: ஸுபஹுஶ்ருதாந் ॥ 7

வத்ஸா - குழந்தைகளே!
ஸுபஹுஶ்ருதாந் - மிக்க சாஸ்த்ரப் பயிற்சியுடையவர்களும்,
ஸஶிஷ்ய ஸுஹ்ருத: - சிஷ்யர்களுடனும் இஷ்டர்களுடனும் கூடினவர்களும்
ஸர்த்விஜ: ச - ரித்விக்குகளுடன் கூடினவர்களுமான
ரிஷிகணாந் - ரிஷிகணங்கள்
ஸர்வாந் ஏவ - எல்லோரையும்
மம - என்
ஆக்ஞயா - கட்டளையைக்கொண்டு
ஆநயத்வம் - நீங்கள் அழைத்து வருவீர்களாக.

यदन्यो वचनं ब्रूयान्मद्वाक्यबलचोदितः ।
तत् सर्वमखिलेनोक्तं ममाख्येयमनादृतम् ॥

யதந்யோ வசநம் ப்ரூயான்மத்வாக்ய பலசோதித: ।
தத்ஸர்வமகிலேநோக்தம் மமாக்யேயம் அநாத்ருதம் ॥ 8

மத் வாக்ய பல சோதித: - என் நியமனமாகிற அதிகாரத்தைக்கொண்டு அழைக்கப்பட்ட
அந்ய: - எவனாவதொருவன்
யத் - ஏதாவது ஒரு
அநாத்ருதம் - உபேக்ஷை அல்லது நிந்தையுடன் கூடிய
வசநம் - பதிலை
ப்ரூயாத் - சொல்வானேயாகில்
தத் - அவ்விதம்
உக்தம் - சொல்லப்பட்டது
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
அகிலேந - ஒன்றும் விடாமல்
மாம் - என்னிடம்
ஆக்யேயம் - ஒபபித்துவிடத்தக்கது.

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा दिशो जग्मुस्तदाज्ञया ।
आजग्मुरथ देशेभ्यः सर्वेभ्यो ब्रह्मवादिनः ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா திஶோ ஜக்மு: ததாஞயா ।
ஆஜக்முரத தேஶேப்ய: ஸர்வேப்யோ ப்ரஹ்மவாதிந: ॥ 9

தஸ்ய - அவருடைய
தத் - அந்த
வசனம் } - நியமனத்தை
ஶ்ருத்வா } - சிரமேற்கொண்டு
திஶ: - பல ஸ்தலங்களுக்கு
ஜக்மு: - சென்றார்கள்;
ஸர்வேப்ய: - எல்லா
தேஶேப்ய: - தேசங்களினின்றும்
ததாஞயா அத - அவர் நியமனமென்கிற காரணத்தாலேயே
ப்ரஹ்ம வாதிந: - வேதவித்துக்கள்
ஆஜக்மு: - வந்துசேர்ந்தார்கள்.

ते च शिष्याः समागम्य मुनिं ज्वलिततेजसम् ।
ऊचुश्च वचनं सर्वे सर्वेषां ब्रह्मवादिनाम् ॥

தே ச ஶிஷ்யா: ஸமாகம்ய முநிம் ஜ்வலித தேஜஸம் ।
ஊசுஶ்ச வசனம் ஸர்வே ஸர்வேஷாம் ப்ரஹ்மவாதிநாம் ॥ 10

தே - அந்த
ஶிஷ்யா: - சிஷ்யர்களும்
ஜ்வலித தேஜஸம் - ஜ்வலிக்கின்ற தேஜஸ்ஸுடன் விளங்கும்
முநிம் - ரிஷியினிடம்
ஸமாகம்ய - திரும்பிவந்து
ஸர்வேஷாம் - எல்லா
ப்ரஹ்மவாதிநாம் - வேதவித்துக்களுடைய
வசனம் - மறுமொழியை
ஸர்வம் ச - எல்லாவற்றையுமே
ஊசு: - பின்கண்டவாறு தெரிவித்தார்கள்.

श्रुत्वा ते वचनं सर्वे समायान्ति द्विजातयः ।
सर्वदेशेषु चागच्छन् वर्जयित्वा महोदयम् ॥

ஶ்ருத்வா தே வசனம் ஸர்வே ஸமாயாந்தி த்விஜாதய: ।
ஸர்வதேஶேஷு சாகச்சந் வர்ஜயித்வா மஹோதயம் ॥ 11

ஸர்வ தேஶேஷு - பல தேசங்களில்
த்விஜாதய: - அந்தணர்கள்
தே - தேவரீருடைய
வசனம் - கட்டளையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டதுமே
ஸமாயாந்தி - ஒன்றாய் சேர்ந்து கூடினார்கள்;
மஹோதயம் வர்ஜயித்வா - மஹோதயர் என்பவரைத் தவிர
ஸர்வே ச - எல்லோருமே
ஆகச்சந் - வந்துவிட்டார்கள்.

वासिष्ठं तच्छतं सर्वं क्रोधपर्याकुलाक्षरम् ।
यदाह वचनं सर्वं शृणु त्वं मुनिपुंगव ॥

வாஸிஷ்டம் தச்சதம் ஸர்வம் க்ரோதபர்யாகுலாக்ஷரம் ।
யதாஹ வசனம் ஸர்வம் ஶ்ருணு த்வம் முனிபுங்கவ ॥ 12

முனிபுங்கவ - முனிவர் பெருமானே!
வாஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டர் பிள்ளைகளான
தத் - அந்த
ஶதம் - நூறுபேர்கள்
ஸர்வம் - எல்லோரும்
க்ரோத பர்யா } - கோபத்தால் பொங்கி வந்த
குலாக்ஷரம் } சொற்களையுடைய
யத் - எந்த ஒரு
வசனம் - பதில்லை
ஆஹ - சொல்லி விடுத்தார்களோ,
த்வம் - தேவரீர்

ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
ஶ்ருணு - சொல்லுமெங்களுக்குச் செவிகொடுத்தருள்வீராக.

क्षत्रियो याजको यस्य चण्डालस्य विशेषतः ।
कथं सदसि भोक्तारो हविस्तस्य सुरर्षयः ॥

க்ஷத்ரியோ யாஜகோ யஸ்ய சண்டாலஸ்ய விஶேஷத: ।
கதம் ஸதஸி போக்தாரோ ஹவிஸ்தஸ்ய ஸுரர்ஷய: ॥ 13

யஸ்ய - எவனுக்கு,
விஶேஷத: - அதிலும் விசேஷமாக
சண்டாளஸ்ய - சண்டாளனுக்கு,
க்ஷத்ரிய: - க்ஷத்ரியன்
யாஜக: - யாகஞ்செய்து வைப்பவனோ
தஸ்ய - அவனுடைய
ஹவி: - ஹவிஸ்ஸை
ஸுரர்ஷய: - தேவர்களும் ரிஷிகளும்
ஸதஸி - யாகஸபையில்
கதம் - எவ்விதமாகத்தான்
போக்தார: - புஜிப்பார்கள்?

ब्राह्मणा वा महात्मानो भुक्त्वा चण्डालभोजनम् ।
कथं स्वर्गं गमिष्यन्ति विश्वामित्रेण पालिताः ॥

ப்ராஹ்மணா வா மஹாத்மானோ புக்த்வா சண்டாள போஜனம் ।
கதம் ஸ்வர்கம் கமிஷ்யந்தி விஶ்வாமித்ரேண பாலிதா: ॥ 14

ப்ராஹ்மணா: - அந்தணர்கள்
மஹாத்மாந: - மஹாத்மாக்களென்றாலும்
விஶ்வாமித்ரேண - விச்வாமித்ரனாலே
பாலிதா: வா - ரக்ஷிக்கப்பட்டவர்களாயிருந்தாலும்
சண்டாள போஜனம் - சண்டாளனுடைய உணவை
புக்த்வா - உண்டுவிட்டு
கதம் - எப்படித்தான்
ஸ்வர்கம் - ஸ்வர்க்கத்திற்கு
கமிஷ்யந்தி - போவார்கள்?

एतद्वचननैष्ठुर्यमूचुः संरक्तलोचनाः ।
वासिष्ठा मुनिशार्दूल सर्वे ते समहोदयाः ॥

ஏதத்வசநநைஷ்டுர்யம் ஊசு: ஸம்ரக்த லோசநா: ।
வாஸிஷ்டா முனிஶார்தூல ஸர்வே தே ஸமஹோதயா: ॥ 15

முனிஶார்தூல - முனிவர் பெருமானே!
தே - அந்த

வாஸிஷ்டா: - வஸிஷ்ட புத்ரர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸமஹோதயா: - மஹோதயருடன் கூடினவர்களாய்
ஸம்ரக்த லோசநா: - மிகச் சிவந்த கண்களுற்றவர்களாய்
ஏதத் - மேற்கண்ட
வசந நைஷ்டுர்யம் - நிஷ்டூர பதிலை
ஊசு: - சொல்லி விடுத்தார்கள்.

तेषां तद्वचनं श्रुत्वा सर्वेषां मुनिपुंगवः ।
कोपसंरक्तनयनः सरोषमिदमब्रवीत् ॥

தேஷாம் தத்வசனம் ஶ்ருத்வா ஸர்வேஷாம் முனிபுங்கவ: ।
கோப ஸம்ரக்த நயந: ஸரோஷமித மப்ரவீத் ॥ 16

முனிபுங்கவ: - முனிவர் பெருமான்
தேஷாம் - அவர்கள்
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருடைய
ஸரோஷம் - கோபத்தை நன்கு விளங்கக் காட்டுகிறதாகிய
தத் - அந்த
வசனம் - பதிலை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
கோப ஸம்ரக்தநயந: - கோபத்தால் மிகச் சிவந்த கண்களுற்றவராகி
இதம் - பின்கண்டவாறு
அப்ரவீத் - சாபமிட்டார்.

ये दूषयन्त्यदुष्टं मां तप उग्रं समास्थितम् ।
भस्मीभूता दुरात्मानो भविष्यन्ति न संशयः ॥

யே தூஷயந்த்யதுஷ்டம் மாம் தப உக்ரம் ஸமாஸ்திதம் ।
பஸ்மீபூதா துராத்மானோ பவிஷ்யந்தி ந ஸம்ஶய: ॥ 17

யே - எந்த
துராத்மந: - துராத்மாக்கள்
அதுஷ்டம் - குற்றமற்றவனும்
உக்ரம் - உக்ரமான
தப: - தபஸ்ஸை
ஸமாஸ்திதம் - கைக்கொண்டிருக்கிறவனுமான
மாம் - என்னை
தூஷயந்தி - தூஷிக்கிறார்களோ, அவர்கள்
பஸ்மீபூதா: - பொசுங்கி சாம்பலாக
பவிஷ்யந்தி - ஆய்விடுவார்கள்;
ஸம்ஶய: ந - இதற்கையமில்லை.

अद्य ते कालपाशेन नीता वैवस्वतक्षयम् ।
सप्त जातिशतान्येव मृतपाः सन्तु सर्वशः ॥

அத்ய தே காலபாஶேந நீதா வைவஸ்வதக்ஷயம் ।
ஸப்தஜாதி ஶதாந்யேவ ம்ருதபா: ஸந்து ஸர்வஶ: ॥ 18

தே - அவர்கள்
காலபாஶேந - காலபாசத்தால்
அத்ய - இன்றைய தினமே
வைவஸ்வதக்ஷயம் - யமன் வீட்டை
நீதா: - அடைந்தவர்களாய்
ஸப்தஜாதி ஶதாநி - எழுநூறு ஜன்மம்
ஸர்வஶ: - எப்பொழுதும்
ம்ருதபா: ஏவ - சவமாம்ஸங்களை புஜிப்பவர்களாயே
ஸந்து - ஆகட்டும்.

श्वमांसनियताहारा मुष्टिका नाम निर्घृणाः ।
विकृताश्च विरूपाश्च लोकाननुचरन्त्विमान् ॥

ஶ்வமாம்ஸ நியதாஹாரா முஷ்டிகா நாம நிர்க்ருணா: ।
விக்ருதாஶ்ச விரூபாஶ்ச லோகானனுசரந்த்விமான் ॥ 19

ஶ்வமாம்ஸ நியதாஹாரா:- நாயிறைச்சியை நியதமாய் புஜிப்பவர்களாய்
விக்ருதா: ச - விகாரமான கார்யங்களை செய்பவர்களாயும்
விரூபா: ச - விகாரரூபமுடையவர்களாயும்
முஷ்டிகா: - முஷ்டிகர்கள்
நாம - என்று பெயர் படைத்த
நிர்க்ருணா: - தயாதாக்ஷிண்யமில்லாதவர்களாய்
இமான் - இந்த
லோகான் - உலகங்களில்
அனுசரந்து - அலையட்டும்.

महोदयश्च दुर्बुद्धिर्मामदूष्यं ह्यदूषयत् ।
दूषितः सर्वलोकेषु निषादत्वं गमिष्यति ॥

மஹோதயஶ்ச துர்புத்திர் மாமதூஷ்யம் ஹி அதூஷயத் ।
தூஷித: ஸர்வலோகேஷு நிஷாதத்வம் கமிஷ்யதி ॥ 20

துர்புத்தி: - துர்புத்தியாகிய
மஹோதய: ச - மஹோதயனும்
அதுஷ்யம் - அவமதிக்கத்தகாத
மாம் - என்னை
அதூஷயத் - அவமதித்தான்,
ஹி - ஆகையால்

ஸர்வ லோகேஷு - எல்லா உலகங்களிலும்
தூஷித: - நிந்திக்கப்பட்டவனாய்
நிஷாதத்வம் - வேடத்தன்மையை
கமிஷ்யதி - அடைவான்.

प्राणातिपातनिरतो निरनुक्रोशतां गतः ।
दीर्घकालं मम क्रोधाद् दुर्गतिं वर्तयिष्यति ॥

பிராணாதிபாதநிரத: நிரநுக்ரோஶதாம் கத: ।
தீர்ககாலம் மம க்ரோதாத் துர்கதிம் வர்தயிஷ்யதி ॥ 21

மம - என்னுடைய
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
தீர்க காலம் - நீடித்தகாலம்
பிராணாதிபாத நிரத: - உயிர்களைக் கொல்வதே கார்யமாயுடையவனாய்
நிரநுக்ரோஶதாம் - தயாதாக்ஷிண்யமில்லாதிருத்தலை
கத: - அடைந்தவனாய்
துர்கதிம் - இழிவுற்ற பிழைப்பை
வர்தயிஷ்யதி - அடைவான்.

एतावदुक्त्वा वचनं विश्वामित्रो महातपाः ।
विरराम महातेजा ऋषिमध्ये महामुनिः ॥

ஏதாவதுக்த்வா வசனம் விஶ்வாமித்ரோ மஹாதபா: ॥
விரராம மஹாதேஜா ரிஷிமத்யே மஹாமுனி: ॥ 22

மஹாதபா: - மஹாபதஸ்வியும்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியும்
மஹாமுனி: - மஹாமுனிவருமான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
ரிஷி மத்யே - முனிவர்களின் நடுவில்
ஏதாவத் - இவ்வாறான
வசநம் - வார்த்தையை
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
விரராம - ஓய்ந்தார்.

*இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
வாஸிஷ்டஶாபோ நாம ஏகோந ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥*

ஷஷ்டிதம: ஸர்க: 60

तपोबलहतान् कृत्वा वासिष्ठान् समहोदयान् ।
ऋषिमध्ये महातेजा विश्वामित्रोऽभ्यभाषत ॥

தபோபல ஹதான் க்ருத்வா வாஸிஷ்டான் ஸமஹோதயாந் ।
ரிஷிமத்யே மஹாதேஜா விஶ்வாமித்ரோ'ப்யபாஷத ॥ 1

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
ஸமஹோதயாந் - மஹோதயனுடன் சேர்ந்த
வாஸிஷ்டான் - வஸிஷ்டபுத்ரர்களை
தபோ பல ஹதான் - தபஸ்ஸின் வலிமையால் நசித்தவர்களாக
க்ருத்வா - செய்துவிட்டு,
ரிஷிமத்யே - ரிஷிகளின் நடுவில்
அப்ய பாஷத - பின்கண்டவாறு ப்ரஸங்கித்தார்.

अयमिक्ष्वाकुदायादस्त्रिशङ्कुरिति विश्रुतः ।
धर्मिष्ठश्च वदान्यश्च मां चैव शरणं गतः ॥
स्वेनानेन शरीरेण देवलोकजिगीषया ॥

அயமிக்ஷ்வாகுதாயாத: த்ரிஶங்குரிதி விஶ்ருத: ।
தர்மிஷ்டஶ்ச வதான்யஶ்ச மாம் சைவ ஶரணம் கத: ॥
ஸ்வேநாநேந ஶரீரேண தேவலோக ஜிகீஷயா ॥ 2

அயம் - இதோ இருக்கும்
த்ரிஶங்கு: - த்ரிசங்கு
இதி - என பெயர்பூண்டவன்
இக்ஷ்வாகுதாயாத: - இக்ஷ்வாகு குலப் பிள்ளையெனவும்,
தர்மிஷ்ட: ச - தர்மிஷ்டனெனவும்,
வதான்ய: ச - வெகுக்கொடையாளியெனவும்
விஶ்ருத: - மஹா ப்ரஸித்தி பெற்றவன்,
ஸ்வேந - தன்னுடைய
அநேந - இந்த
ஶரீரேண - சரீரத்துடனே
தேவலோக ஜிகீஷயா-ஸ்வர்க்கலோகம் போக வேண்டுமென்கிற மனோரதத்தைக்கொண்டு
மாம் ச ஏவ - என்னையே
ஶரணம் - தஞ்சமாய்
கத: - வந்தடைந்திருக்கிறான்.

यथायं स्वशरीरेण स्वर्गलोकं गमिष्यति ।
तथा प्रवर्त्यतां यज्ञो भवद्भिश्च मया सह ॥

யதா'யம் ஸ்வஶரீரேண ஸ்வர்கலோகம் கமிஷ்யதி ।
ததா ப்ரவர்த்யதாம் யஜ்ஞோ பவத்பிஶ்ச மயா ஸஹ ॥ 3

ஸ்வ ஶரீரேண - தனது சரீரத்தோடு
ஸ்வர்க லோகம் - ஸ்வர்க்க லோகத்தை
யதா - எப்படி
அயம் - இவன்
கமிஷ்யதி - அடைவானோ;
ததா - அப்படி
மயா ஸஹ ச - என்னோடு கூடவே
பவத்பி: - உங்களால்
யஜ்ஞ: - யாகம்
ப்ரவர்த்யதாம் - ஆரம்பிக்கப்படட்டும்.

विश्वामित्रवचः श्रुत्वा सर्व एव महर्षयः ।
ऊचुः समेत्य सहिता धर्मार्थसहितम् वचः ॥

விஶ்வாமித்ரவச: ஶ்ருத்வா ஸர்வ ஏவ மஹர்ஷய: ।
ஊசு: ஸமேத்ய ஸஹிதா தர்மார்த ஸஹிதம்வச: ॥ 4

மஹர்ஷய: - மஹர்ஷிகள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
விஶ்வாமித்ரவச: - விச்வாமித்ரர் சொன்னதை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஸஹிதா: ஏவ - பொறுமையுடையவர்களாகவே
ஸமேத்ய - ஒன்றுசேர்ந்து
தர்மார்த ஸஹிதம் - தர்மானுஷ்டானங்களுக்கு நிஷேதமென்கிறதை நன்கு விளக்கிக் காட்டுகிறதாகிய
வச: - பேச்சை
ஊசு: - பின்க்கண்டவாறு ஒருவருக்கொருவர் பேசிக் கொண்டனர்.

अयं कुशिकदायादो मुनिः परमकोपनः ।
यदाह वचनं सद्यः कर्तव्यं नात्र संशयः ॥

அயம் குஶிகாதாயாதோ முனி: பரமகோபன: ।
யதாஹ வசநம் ஸத்ய: கார்தவ்யம் நாத்ர ஸம்ஶய: ॥ 5

அயம் - இந்த
குஶிகாதாயாத: - குசிகவம்சத்தவரான
முனி: - ரிஷி

பரமகோபன: - மஹா கோபத்தை அடையக்கூடியவர்;
யத் - எந்த
வசநம் - வார்த்தையை
ஆஹ - சொன்னாரோ அது
ஸத்ய: - உடனே
கர்தவ்யம் - செய்து முடிக்க வேண்டியது;
அத்ர - இதில்
ஸம்ஶய: - ஸந்தேஹம்
ந - கூடாது.

अग्निकल्पो हि भगवाञ्शापं दास्यति रोषितः ।
तस्मात् प्रवर्त्यतां यज्ञः सशरीरो यथा दिवम् ॥

அக்நிகல்போ ஹி பகவான் ஶாபம் தாஸ்யதி ரோஷித: ।
தஸ்மாத் ப்ரவர்தயதாம் யஞ: ஸஶரீரோ யதா திவம் ॥ 6

गच्छेदिक्ष्वाकुदायादो विश्वामित्रस्य तेजसा ।
ततः प्रवर्त्यतां यज्ञः सर्वे समधितिष्ठत ॥

கச்சேத் இக்ஷ்வாகுதாயாதோ விஶ்வாமித்ரஸ்ய தேஜஸா ।
தத: ப்ரவர்த்யதாம் யஞ: ஸர்வே ஸமதிதிஷ்டத ॥ 7

பகவான் - பகவான்
அக்நிகல்ப: - நெருப்புக்கொப்பானவர்
ஹி - அன்றோ!
ரோஷித: - கோபிஷ்டராய்
ஶாபம் - சாபத்தை
தாஸ்யதி - கொடுப்பார்,
தஸ்மாத் - ஆகையால்
யஞ: - யாகம்
ப்ரவர்தயதாம் - ஆரம்பிக்கப்படட்டும்;
இக்ஷ்வாகுதாயாத: - இக்ஷ்வாகு வம்சத்தில் பிறந்தவன்
விஶ்வாமித்ரஸ்ய - விச்வாமித்ரருடைய
தேஜஸா - தபஸ்ஸின் பலத்தால்
ஸஶரீர: - தேஹத்துடன் கூடினவனாய்
யதா - எப்படி
திவம் - ஸ்வர்க்கத்தை
கச்சேத் - அடைவானோ
தத: - அப்படி
யஞ: - யாகம்
ப்ரவர்த்யதாம் - ப்ரவர்த்திக்கப்படட்டும்;
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸமதிதிஷ்டத - ஆரம்பியுங்கள்.

एवमुक्त्वा महर्षय संचकुस्ताः क्रियास्तदा ।
याजकश्च महातेजा विश्वामित्रोऽभवत् क्रतौ ॥

ஏவமுக்த்வா மஹர்ஷய: ஸம்சக்ருஸ்தா: க்ரியாஸ் ததா ।
யாஜகஶ்ச மஹாதேஜா விஶ்வாமித்ரோऽபவத் க்ரதௌ ॥ 8

ஏவம் - இவ்விதமாக
உக்த்வா - பேசிவிட்டு,
மஹர்ஷய: - மஹர்ஷிகள்
ததா - உடனே
தா: க்ரியா: - அந்தந்த காரியங்களை
ஸம்சக்ரு: - ஒருமித்து நடத்தினார்கள்;
மஹாதேஜா: - மஹாமஹிமைசாலியான
விஶ்வாமித்ரரே: ச - விச்வாமித்ரே
க்ரதௌ - யாகத்தில்
யாஜக: - யாகநிர்வாஹகராக
அபவத் - இருந்தார்.

ऋत्विजश्चानुपूर्व्येण मन्त्रवन्मन्त्रकोविदाः ।
चक्रुः सर्वाणि कार्याणि यथाकल्पं यथाविधि ॥

ருத்விஜஸ் ச ஆநுபூர்வ்யேண மந்த்ரவந் மந்த்ர கோவிதா: ।
சக்ரு: ஸர்வாணி கார்யாணி யதாகல்பம் யதாவிதி ॥ 9

மந்த்ர கோவிதா: - மந்த்ரங்களை உள்ளபடி அறிந்தவர்களான
ருத்விஜ: ச - ரித்விக்குகளும்
ஸர்வாணி - எல்லா
கர்மாணி - யாக கார்யங்களையும்
ஆநுபூர்வ்யேண - அடி முதல் வரிசைக்ரமமாக
யதாகல்பம் - கல்பஸூத்ர முறை தப்பாமல்
யதாவிதி - சாஸ்த்ர விதிகளின்படியே
மந்த்ரவத் - மந்த்ரோச்சாரணத்துடன்
சக்ரு: - நடத்தினார்கள்.

ततः कालेन महता विश्वामित्रो महातपाः ।
चकारावाहनं तत्र भागार्थं सर्वदेवताः ॥

தத: காலேந மஹதா விஶ்வாமித்ரோ மஹாதபா: ।
சகாராவாஹநம் தத்ர பாகார்தம் ஸர்வ தேவதா: ॥ 10

மஹதா - வெகு
காலேந - காலத்திற்கு
தத: - பிறகு
மஹாதபா: - பெரும் தவமுடையவரான

விஸ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
தத்ர - இதில்
பாகார்தம் - ஹவிஸ்ஸை பகுத்து பெறுவதற்காக
ஸர்வ தேவதா: - எல்லா தேவர்களையும்
ஆவாஹநம் - ஆவாஹனம்
சகார - செய்தார் (அவரவர்களுக்குரிய மந்த்ரங்களை சொல்லி அழைத்தார்).

नाभ्यागमंस्ततस्तत्र भागार्थं सर्वदेवताः ॥

நாப்யாகமன் ததஸ்தத்ர பாகார்தம் ஸர்வதேவதா: ॥ 11

தத: - அப்படியிருந்தும்
பாகார்தம் - ஹவிர் பாகத்தைப் பெற்றுக்கொள்வதின் பொருட்டு
ஸர்வ தேவதா: - தேவர்கள் எல்லோரும்
தத்ர - அவ்விடத்திற்கு
அப்யாகமன் ந - வராது இருந்துவிட்டார்கள்.

ततः क्रोधसमाविष्टो विश्वामित्रो महामुनिः ।
स्रुवमुद्यम्य सक्रोधस्त्रिशङ्कुमिदमब्रवीत् ॥

தத: க்ரோத ஸமாவிஷ்டோ விஸ்வாமித்ரோ மஹாமுநி: ।
ஸ்ருவம் உத்யம்ய ஸக்ரோதஸ் த்ரிஸங்கும் இதமப்ரவீத் ॥ 12

தத: - அதனால்
மஹாமுநி: - முனிவர் பெருமான்
க்ரோத ஸமாவிஷ்ட:- கோபாவேசங் கொண்டார்;
ஸக்ரோத: - கோபாவேசங்கொண்டிருந்த
விஸ்வாமித்ர: - விசுவாமித்ரர்
ஸ்ருவம் - ஸ்ருவமெனப்படும் ஹோமம் செய்யும் யாக அகப்பையை
உத்யம்ய - கையில் உயரத்தூக்கிக் கொண்டு
த்ரிஸங்கும் - த்ரிசங்குவைப் பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - கூறினார்.

पश्य मे तपसो वीर्यं स्वार्जितस्य नरेश्वर ।
एष त्वां सशरीरेण नयामि स्वर्गमोजसा ॥

பஸ்ய மே தபஸோ வீர்யம் ஸ்வார்ஜிதஸ்ய நரேஸ்வர ।
ஏஷ த்வாம் ஸஸரீரேண நயாமி ஸ்வர்க மோஜஸா ॥ 13

நரேஸ்வர - ராஜன்!
ஸ்வார்ஜிதஸ்ய - ஸ்வயமாகவே சம்பாதிக்கப்பட்ட
மே தபஸ: - என் தபஸ்ஸின்
வீர்யம் - மஹிமையை
பஸ்ய - பார்!
ஏஷ: - இதோ நான்
ஓஜஸா - மஹிமையால்
த்வாம் - உன்னை
ஸஸரீரேண - இவ்வுடம்புடனேயே
ஸ்வர்கம் - ஸ்வர்க்கத்திற்கு
நயாமி - போகச்செய்கிறேன்.

दुष्प्रापं स्वशरीरेण दिवं गच्छ नराधिप ॥

துஷ்ப்ராபம் ஸ்வஸரீரேண திவம் கச்ச நராதிப ॥ 14

நராதிப - மானிடர் கோமானே!
ஸ்வஸரீரேண - உன் தேஹத்துடன்
துஷ்ப்ராபம் - கிடைப்பதற்கரியதான
திவம் - ஸ்வர்க்கத்திற்கு
கச்ச - போ.

स्वार्जितं किंचिदप्यस्ति मया हि तपसः फलम् ।
राजन् स्वतेजसा तस्य सशरीरो दिवं व्रज ॥

ஸ்வார்ஜிதம் கிஞ்சித் அப்யஸ்தி மயா ஹி தபஸ: பலம் ।
ராஜந் ஸ்வதேஜஸா தஸ்ய ஸஸரீரோ திவம் வ்ரஜ ॥ 15

மயா - என்னால்
ஸ்வார்ஜிதம் - நன்கு சம்பாதிக்கப்பட்ட
தபஸ: பலம் - தபஸ்ஸின் பலன்
கிஞ்சித் அபி - கொஞ்சமாவது
அஸ்தி ஹி - இருக்கிறது நிச்சயமானால்,
ராஜந் - ராஜன்!
தஸ்ய - அதன்
தேஜஸா த்வம் - வீர்யத்தால் நீ
ஸஸரீர: - உடம்புடனே
திவம் - ஸ்வர்க்கத்திற்கு
வ்ரஜ - போ!

उक्तवाक्ये मुनौ तस्मिन् सशरीरो नराधिपः ।
दिवं जगाम काकुत्स्थ मुनीनां पश्यतां तदा ॥

உக்த வாக்யே முனௌ தஸ்மிந் ஸஸரீரோ நராதிப: ।
திவம் ஜகாம காகுத்ஸ்த முனீனாம் பஸ்யதாம் ததா ॥ 16

காகுத்ஸ்த - காகுஸ்தனே!
தஸ்மிந் - அந்த
முனௌ - ரிஷி
உக்த வாக்யே - பேசி முடிந்ததும்
நராதிப: - ராஜா
த தா - உடனே
முனீனாம் - ரிஷிகள்
பஶ்யதாம் - பார்த்துக் கொண்டிருக்க,
ஸஶரீர: - தன்னுடம்புடன்
தி வம் - ஸ்வர்க்கம்
ஜகா ம - அடைந்தான்.

देवलोकगतं दृष्ट्वा त्रिशङ्कुं पाकशासनः ।
सह सर्वैः सुरगणैरिदं वचनमब्रवीत् ॥

தேவலோக கதம் த்ருஷ்ட்வா த்ரிஶங்கும் பாகஶாஸன: ।
ஸஹ ஸர்வை: ஸுரகணைரிதம் வசநமப்ரவீத் ॥ 17

தேவலோக கதம் - தேவலோகத்தை அடைந்துவிட்ட
த்ரிஶங்கும் - த்ரிசங்குவை
ஸர்வை: - ஸகல
ஸுரகணை: ஸஹ - தேவகணங்களோடும்கூட
பாகஶாஸன: - தேவேந்த்ரன்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
இத ம் - இந்த
வசநம் - வார்த்தையை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

त्रिशङ्को गच्छ भूयस्त्वं नासि स्वर्गकृतालयः ।
गुरुशापहतो मूढ पत भूमिमवाक्शिराः ॥

த்ரிஶங்கோ கச்ச பூயஸ் த்வம் நாஸி ஸ்வர்க க்ருதாலய: ।
குருஶாபஹதோ மூட பத பூமிம் அவாக்ஶிரா: ॥ 18

த்ரிஶங்கோ - திரிசங்குவே!
த்வம் - நீ
பூய: கச்ச - திரும்பிப் போ.
மூ ட - முட்டாளே!
குருஶாபஹத: - ஆசார்ய சாபத்தால் கெட்டுப் போனவன்
ஸ்வர்க க்ருதாலய: - ஸ்வர்க்கத்திலிடமுடையவனாய்
அஸி ந - ஆகமாட்டாய்;
அவாக்ஶிரா: - தலைகீழாய்
பூமி ம் - பூமியில்
பத - விழு.

एवमुक्तो महेन्द्रेण त्रिशङ्कुरपतत् पुनः ।
विक्रोशमानस्त्राहीति विश्वामित्रं तपोधनम् ॥

ஏவமுக்தோ மஹேந்த்ரேண த்ரிஶங்குரபதத் புன: ।
விக்ரோஶமான: த்ராஹீதி விஶ்வாமித்ரம் தபோதநம் ॥ 19

மஹேந்த்ரேண - மஹேந்த்ரனால்
ஏவம் - இப்படி
உக்த: - ஏவப்பட்ட
த்ரிஶங்கு: - த்ரிசங்கு
தபோதநம் - தபோதனரான
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை நோக்கி,
த்ராஹி - 'காப்பாற்றக்கடவீர்'
இதி - என்று
விக்ரோஶமான: - கதறிக்கொண்டே
புவி - பூமியை நோக்கி
அபதத் - விழுந்து கொண்டிருந்தான்.

तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य क्रोशमानस्य कौशिकः ।
रोषमाहारयत्तीव्रं तिष्ठ तिष्ठेति चाब्रवीत् ॥

தச் ச்ருத்வா வசனம் தஸ்ய க்ரோஶமானஸ்ய கௌஶிக: ।
ரோஷமாஹாரயத்தீவ்ரம் திஷ்ட திஷ்டேதி சாப்ரவீத் ॥ 20

க்ரோஶமானஸ்ய - கதறுகிற
தஸ்ய - அவனுடைய
தத் - அந்த
வசனம் ஶ்ருத்வா - சொல்லைக்கேட்டு
கௌஶிக: - கௌசிகர்
தீவ்ரம் ரோஷம் - கடும் கோபம்
ஆஹாரயத் - கொண்டார்;
ச - உடனே
திஷ்டதிஷ்ட - 'நில்லு நில்லு!'
இதி - என்று
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

ऋषिमध्ये स तेजस्वी प्रजापतिरिवापरः ।
सृजन् दक्षिणमार्गस्थान् सप्तर्षीनपरान् पुनः ॥

ரிஷி மத்யே ஸ தேஜஸ்வீ ப்ரஜாபதிரிவாபர: ।
ஸ்ருஜந் தக்ஷிண மார்கஸ்தாந் ஸப்தர்ஷீந் அபராந் புந: ॥ 21

ரிஷிமத்யே - ரிஷிகளின் நடுவே (நின்றுகொண்டு)
ஸ: - அந்த

தேஜஸ்வீ - மஹிமைசாலி
அபர: - வேறொரு
ப்ரஜாபதி: - ப்ரஹ்மா
இவ - போல்
தக்ஷிண மார்கஸ்தாந் - தெற்குப் பக்கமான ஆகாச வழியில் நிலை கொண்டவர்களாய்
அபராந் - வேறு
ஸப்தர்ஷீந் - ஸப்தரிஷிகளை
புந: - புதிதாக
ஸ்ருஜந் - ஸ்ருஷ்டித்தார்.

नक्षत्रमालामपरामसृजत् क्रोधमूर्च्छितः ।
दक्षिणां दिशमास्थाय ऋषिमध्ये महातपाः ॥

நக்ஷத்ர மாலாமபராமஸ்ருஜத் க்ரோத மூர்ச்சித: ।
தக்ஷிணாம் திஶமாஸ்தாய ரிஷிமத்யே மஹாதபா: ॥ 22

க்ரோத மூர்ச்சித: - கோபாவேசமுடையவராய்
ரிஷிமத்யே - ரிஷிகளின் நடுவே இருந்தபடியே
மஹாதபா: - மஹா தபஸ்வியான அவர்
தக்ஷிணாம் - தெற்கு
திஶாம் - திசையை
ஆஸ்தாய - நாடி
அபராம் - வேறொரு
நக்ஷத்ர மாலாம் - நக்ஷத்ர வரிசையை
அஸ்ருஜத் - ஸ்ருஷ்டித்து விட்டார்.

सृष्ट्वा नक्षत्रवंशं च क्रोधेन कलुषीकृतः ।
अन्यमिन्द्रं करिष्यामि लोको वा स्यादनिन्द्रकः ॥
दैवतान्यपि स क्रोधात् स्रष्टुं समुपचक्रमे ॥

ஸ்ருஷ்ட்வா நக்ஷத்ரவம்ஶம் ச க்ரோதேந கலுஷீக்ருத: ॥
அன்ய மிந்த்ரம் கரிஷ்யாமி லோகோ வா ஸ்யாத் அநிந்த்ரக: ।
தைவதான்யபி ஸ க்ரோதாத் ஸ்ரஷ்டும் ஸமுபசக்ரமே ॥ 23

நக்ஷத்ர வம்ஶம் - நக்ஷத்ர வரிசையை
ஸ்ருஷ்ட்வா - உண்டுபண்ணிவிட்டு,
ச - அதன்மேல்
க்ரோதேந - கோபத்தால்
கலுஷீக்ருத: - கலங்கினவராய்,
அன்யம் - 'இன்னுமோர்
இந்த்ரம் - இந்த்ரனை
கரிஷ்யாமி - நான் ஸ்ருஷ்டிக்கின்றேன்;

வா - இல்லை என்றால்
லோக: - லோகமானது
அநிந்த்ரக: - இந்த்ரனில்லாததாய்
ஸ்யாத் - இருந்து வரட்டும்' என்றார்.
ஸ: - அவர்
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
தேவான் அபி - தேவர்களைக்கூட
ஸ்ரஷ்டும் - புதிதாய் ஸ்ருஷ்டி பண்ண
ஸமுபசக்ரமே - தலைப்பட்டார்.

ततः परमसंभ्रान्ताः सर्षिसङ्घाः सुरर्षभाः ।
सकिन्नरमहायक्षाः सहसिद्धाः सचारणाः ॥
विश्वामित्रं महात्मानमूचुः सानुनयं वचः ॥

தத: பரம ஸம்ப்ராந்தா: ஸர்ஷிஸங்கா: ஸுரர்ஷபா: ।
ஸகின்னர மஹாயக்ஷா: ஸஹஸித்தா: ஸசாரணா: ॥
விஶ்வாமித்ரம் மஹாத்மானமூசு: ஸாநுநயம் வச: ॥ 24

தத: - அதனால்
ஸுரர்ஷபா: - தேவோத்தமர்கள்
ஸர்ஷிஸங்கா: - ரிஷிக்கூட்டங்களோடும்
ஸகிந்நரமஹாயக்ஷா: - கின்னரர்களோடும் மஹாயக்ஷர்களோடும்
ஸ சாரணா: - சாரணர்களோடும்
ஸஹ ஸித்தா: - ஸித்தர்களோடும் கூடி
பரம ஸம்ப்ராந்தா: - அத்யந்த மனக்கவலை அடைந்தவர்களாகி
மஹாத்மாநம் - மஹாத்மாவான
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரைப் பார்த்து
ஸாநுநயம் - தணிவுடன் கூடின
வச: - பின்வரும் வார்த்தையை
ஊசு: - சொன்னார்கள்.

अयं राजा महाभाग गुरुशापपरिक्षतः ।
सशरीरो दिवं यातुं नार्हत्येव तपोधन ॥

அயம் ராஜா மஹாபாக குருஶாப பரிக்ஷத: ।
ஸஶரீரோ திவம் யாதும் நார்ஹத்யேவ தபோதந ॥ 25

மஹாபாக - மஹத்தான புண்ய பயனை ஸம்பாதித்திருக்கும்
தபோதந - தபோநிதியே!
குருஶாப பரிக்ஷத: - குருசாபத்தால் இழிவடைந்திருக்கும்
அயம் - இந்த
ராஜா - அரசன்
ஸஶரீர: ஏவ - தன்னுடம்புடனேயே

திவம் - ஸ்வர்க்க லோகத்தை
யாதும் - அடைய
அர்ஹதி ந - உரியவனாகான்.

तेषां तद्वचनं श्रुत्वा देवानां मुनिपुंगवः ।
अब्रवीत् सुमहद्वाक्यं कौशिकः सर्वदेवताः ॥

தேஷாம் தத்வசனம் ஶ்ருத்வா தேவானாம் முனிபுங்கவ: ।
அப்ரவீத் ஸுமஹத்வாக்யம் கௌஶிக: ஸர்வதேவதா: ॥ 26

கௌஶிக: - விச்வாமித்ர
முனிபுங்கவ: - முனிவர்பெருமான்
தேஷாம் - அந்த
தேவானாம் - தேவர்களுடைய
தத் வசனம் - அந்த மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ஸர்வ தேவதா: - தேவதைகள் எல்லோரையும் பார்த்து
ஸுமஹத் - மாபெரும் விஷயங்கள் அடங்கியதாகிய
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - பதிலாய்ச் சொன்னார்.

सशरीरस्य भद्रं वस्त्रिशङ्कोरस्य भूपतेः ।
आरोहणं प्रतिज्ञाय नानृतं कर्तुमुत्सहे ॥

ஸஶரீரஸ்ய பத்ரம் வ: த்ரிஶங்கோரஸ்ய பூபதே: ।
ஆரோஹணம் ப்ரதிஞாய நாந்ருதம் கர்துமுத்ஸஹே ॥ 27

வ: பத்ரம் - தேவரீர்கள் இன்னும் பெரும் புகழுக்குப் பாத்ரமாகுவீர்களாக.
அஸ்ய - அந்த
பூபதே: - பூபதியான
த்ரிஶங்கோ: - த்ரிசங்குவுக்கு
ஸஶரீரஸ்ய - அவன் உடம்புடனேயே
ஆரோஹணம் - ஸ்வர்க்கத்தை அடைதலை
ப்ரதிஞாய - வாக்களித்து விட்டு,
அந்ருதம் கர்தும் - சொன்னபடி செய்து முடிக்காததற்கு இடம் கொடுக்க
உத்ஸஹே ந - நான் இசையமாட்டேன்.

स्वर्गोऽस्तु सशरीरस्य त्रिशङ्कोरस्य शाश्वतः ।
नक्षत्राणि च सर्वाणि मामकानि ध्रुवाण्यथ ॥

ஸ்வர்கோऽஸ்து ஸஶரீரஸ்ய த்ரிஶங்கோரஸ்ய ஶாஶ்வத: ।
நக்ஷத்ராணி ச ஸர்வாணி மாமகாநி த்ருவாண்யத ॥ 28

ஸஶரீரஸ்ய - உடம்புடனிருக்கும்
அஸ்ய - இந்த
த்ரிஶங்கோ: - த்ரிசங்குவின்
ஸ்வர்க: - ஸ்வர்க்கமானது
ஶாஶ்வத: - சாச்வதமாக
அஸ்து - இருக்கட்டும்;
அத - தவிர
மாமகாநி - என்னால் ஸ்ருஷ்டிக்கப்பட்டவைகளான
ஸர்வாணி - எல்லா
நக்ஷத்ராணி ச - நக்ஷத்ரங்களும்
த்ருவாணி - சாச்வதங்களாகட்டும்.

यावल्लोका धरिष्यन्ति तिष्ठन्त्वेतानि सर्वशः ।
मत्कृतानि सुराः सर्वे तदनुज्ञातुमर्हथ ॥

யாவல்லோகா தரிஷ்யந்தி திஷ்டந்த்வேதாநி ஸர்வஶ: ।
மத்க்ருதானி ஸுரா: ஸர்வே ததநுக்ஞாதுமர்ஹத ॥ 29

யாவத் - எதுவரையில்
லோகா: - லோகங்கள்
தரிஷ்யந்தி - இருக்கின்றனவோ
தாவத் - அதுவரையிலும்,
மத் க்ருதானி - என்னால் ஸ்ருஷ்டிக்கப்பட்ட
ஏதாநி - இவைகள்
ஸர்வஶ: - எவ்விதத்திலும்
திஷ்டந்து - ஸ்திரமாயிருக்கட்டும்;
ஸுரா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
தத் - அதை
அநுக்ஞாதும் - அனுக்ரஹிக்க
அர்ஹத - மனமிசைந்தருள்வீர்களாக.

एवमुक्ताः सुराः सर्वे प्रत्यूचुर्मुनिपुंगवम् ॥

ஏவமுக்தா: ஸுரா: ஸர்வே ப்ரத்யூசுர் முனிபுங்கவம் ॥ 30

ஏவம் - இவ்விதமாக
உக்தா: - விஜ்ஞாபிக்கப்பட்ட
ஸுரா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
முனிபுங்கவம் - முனிவர்பெருமானான அவரைப் பார்த்து
ப்ரத்யூசு: - பின்கண்டவாறு பதிலுரைத்தார்கள்.

एवं भवतु भद्रं ते तिष्ठन्त्वेतानि सर्वशः ।
गगने तान्यनेकानि वैश्वानरपथाद्बहिः ॥

ஏவம் பவது பத்ரம் தே திஷ்டந்து ஏதானி ஸர்வஶ: ।
ககநே தான்யனேகாநி வைஶ்வாநர பதாத்பஹி: ॥ 31

தே - உமக்கு
பத்ரம் - க்ஷேமமே உண்டாகட்டும்,
ஏவம் - அப்படியே
பவது - ஆகட்டும்.
ஏதாநி - இந்த
தானி - அவைகள்
ஸர்வஶ: - எல்லாமும்
ககநே - ஆகாசத்தில்
அநேகாநி - ப்ரத்யேகமாக விளங்குகின்றவைகளாய்
வைஶ்வாநர பதாத் - ஜ்யோதிச்சக்ரமார்க்கத்தில் நின்றும்
பஹி: - வெளியே
திஷ்டந்து - சாச்வதமாயிருந்து வரட்டும்.

नक्षत्राणि मुनिश्रेष्ठ तेषु ज्योतिष्षु जाज्वलन् ।
अवाक्शिरास्त्रिशङ्कुश्च तिष्ठत्वमरसंनिभः ॥

நக்ஷத்ராணி முனிஶ்ரேஷ்ட தேஷு ஜ்யோதிஷ்ஷு ஜாஜ்வலன் ।
அவாக்ஶிராஸ் த்ரிஶங்குஶ்ச திஷ்டத்வமர ஸந்நிப: ॥ 32

முனிஶ்ரேஷ்ட - முனிவர் பெருமானே!
நக்ஷத்ராணி - நக்ஷத்ரங்கள்
தேஷு - அவையவைகளின்
ஜ்யோதிஷ்ஷு - ஆகாசமார்க்கங்களில்
ஜஜ்வலு: - ப்ரகாசிக்கட்டும்,
த்ரிஶங்கு: - த்ரிசங்கு
அவாக்ஶிரா: ச - தலைகீழாகவே
அமர ஸந்நிப: - தேவன்போல்
திஷ்டது - சாச்வதமாயிருக்கட்டும்.

अनुयास्यन्ति चैतानि ज्योतींषि नृपसत्तमम् ।
कृतार्थं कीर्तिमन्तं च स्वर्गलोकगतं तथा ॥

அநுயாஸ்யந்தி சைதாநி ஜ்யோதீம்ஷி ந்ருபஸத்தமம் ।
க்ருதார்தம் கீர்திமந்தம் ச ஸ்வர்கலோக கதம் ததா ॥ 33

ஜ்யோதீம்ஷி - நக்ஷத்ரங்கள்
ப்ரஹ்ம லோக கதம் - ப்ரஹ்மலோகமடைந்த ஒருவனை
யதா - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஏதாநி ச - இவைகளும்
க்ருதார்தம் - க்ருதார்த்தனான
கீர்தி மந்தம் - புகழ்பெற்றவனான
ந்ருப ஸத்தமம் ச - ராஜோத்தமனையே
அநுயாஸ்யந்தி - அணுகியிருந்து வரட்டும்.

विश्वामित्रस्तु धर्मात्मा सर्वदेवैरभिष्टुतः ।
ऋषिमध्ये महातेजा बाढमित्याह देवताः ॥

விஶ்வாமித்ரஸ்து தர்மாத்மா ஸர்வ தேவை: அபிஷ்டுத: ॥ 34
ரிஷிமத்யே மஹாதேஜா பாடமித்யாஹ தேவதா: ।

ஸர்வ தேவை: - எல்லா தேவதைகளாலும்
ரிஷிபி: ச - ரிஷிகளாலும்
து - இது விஷயத்தில் இவ்விதமாய்
அபிஷ்டுத: - கொண்டாடப்பட்டவரும்
தர்மாத்மா - தர்மசீலரும்
மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியுமான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்,
தேவதா: - தேவர்காள்!
பாடம் - திருவுள்ளம் எப்படியோ அப்படியே ஆகட்டும்,
இதி ஆஹ - என்று சொன்னார்.

ततो देवा महात्मानो मुनयश्च तपोधनाः ।
जग्मुर्यथागतं सर्वे यज्ञस्यान्ते नरोत्तम ॥

ததோ தேவா மஹாத்மாநோ முனயஶ்ச தபோதநா: ।
ஜக்முர்யதாகதம் ஸர்வே யஜ்ஞஸ்யாந்தே நரோத்தம ॥ 35

நரோத்தம - புருஷோத்தம!
தத: - அதற்குமேல்
மஹாத்மாந: - மஹாத்மாக்களான
தேவா: - தேவர்களும்
தபோதநா: - தபச்செல்வர்களான
முனய: ச - ரிஷிகளும்
ஸர்வே - எல்லாரும்
யஜ்ஞஸ்ய - யாகத்தின்
அந்தே - முடிவில்
யதாகதம் - வந்தவழியே
ஜக்மு: - போய்ச்சேர்ந்தார்கள்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
த்ரிஶங்கு ஸ்வர்கோ நாம ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

ஏகஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 61

विश्वामित्रो महात्माथ प्रस्थितान् प्रेक्ष्य तानृषीन् ।
अब्रवीन्नरशार्दूलः सर्वांस्तान् वनवासिनः ॥

விஸ்வாமித்ரோ மஹாத்மா(அ)த ப்ரஸ்திதான் ப்ரேக்ஷ்ய தாந்ருஷீன்।
அப்ரவீந்நரஶார்தூல: ஸர்வான் தான் வனவாஸின: ॥ 1

மஹாத்மா - மஹாத்மாவும்
நரஶார்தூல: - புருஷோத்தமருமாகிய
விஸ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
தான் - அவர்களையும்
ரீஷீன் - ரிஷிகளையும்
ப்ரஸ்திதான் - அந்தர்த்தானமாகிவிட்டவர்களாய்
ப்ரேக்ஷ்ய - பார்த்து,
வனவாஸின: - ஆச்ரமாவாஸிகளான
தான் - அவர்கள்
ஸர்வான் - எல்லோரையும் பார்த்து
அத - பின்கண்டவாறு
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

महान् विघ्नः प्रवृत्तोऽयं दक्षिणामास्थितो दिशम् ।
दिशमन्यां प्रपत्स्यामस्तत्र तप्स्यामहे तपः ॥

மஹாந்விக்ந: ப்ரவ்ருத்தோऽயம் தக்ஷிணாம் ஆஸ்திதோ திஶம்।
திஶமன்யாம் ப்ரபத்ஸ்யாம: தத்ர தப்ஸ்யாமஹே தப: ॥ 2

தக்ஷிணாம் - தெற்கு
திஶம் - ப்ரதேசத்தில்
ஆஸ்தித: - வாஸம் செய்துவந்தேன்;
அயம் - இந்த
மஹாந்விக்ந: - பெரிய இடையூறு
ப்ரவ்ருத்த: - நேர்ந்தது.
அன்யாம் திஶம் - வேறு இடத்திற்கு
ப்ரபத்ஸ்யாம: - போவோம்,
தத்ர - அவ்விடத்தில்
தப: - தபஸ்ஸை
தப்ஸ்யாமஹே - அனுஷ்டிப்போம்.

पश्चिमायां विशालायां पुष्करेषु महात्मनः ।
सुखं तपश्चरिष्यामो वरं तद्धि तपोवनम् ॥

பஶ்சிமாயாம் விஶாலாயாம் புஷ்கரேஷு மஹாத்மான:।
ஸுகம் தப: சரிஷ்யாம: வரம் தத்தி தபோவனம் ॥ 3

மஹாத்மான: - மஹாத்மாக்களே!
பஶ்சிமாயாம் - மேற்கிலுள்ள
விஶாலாயாம் - விசாலையெனும் நதியில்
புஷ்கரேஷு - புஷ்கரதீர்த்தக்கரைகளில்
ஸுகம் - இடையூறின்றி
தப: - தபஸ்ஸை
சரிஷ்யாம: - அனுஷ்டிப்போம்;
ஹி - ஏனென்றால்
தத் - அந்த
தபோவனம் - தபோவனமானது
பரம் - எவ்விதத்திலும் உத்தமமானது.

एवमुक्त्वा महातेजाः पुष्करेषु महामुनिः ।
तप उग्रं दुराधर्षं तेपे मूलफलाशनः ॥

ஏவ முக்த்வா மஹாதேஜா: புஷ்கரேஷு மஹாமுனி:।
தப உக்ரம் துராதர்ஷம் தேபே மூலபலாஶன: ॥ 4

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜோவானாகிய
மஹாமுனி: - முனிவர் பெருமான்
ஏவம் - இவ்விதம்
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
மூலபலாஶன: - கிழங்குகளையும், பழங்களையும் உணவாக உடையவராய்
புஷ்கரேஷு - புஷ்கரதீர்த்தக் கரைகளில்
தப: - தபஸ்ஸை
துராதர்ஷம் - பிறரால் இடையூறு உண்டாகாதவண்ணமாய்
உக்ரம் - கடுமையாய்
தேபே - புரிந்தார்.

एतस्मिन्नेव काले नु अयोध्याधिपतिर्नृपः ।
अम्बरीष इति ख्यातो यष्टुं समुपचक्रमे ॥

ஏதஸ்மின் ஏவ காலே து அயோத்யாதிபதிர் ந்ருப:।
அம்பரீஷ இதி க்யாதோ யஷ்டும் ஸமுபசக்ரமே ॥ 5

து - இது இப்படியிருக்க
ஏதஸ்மின் - இந்த
காலே ஏவ - காலத்திலேயே
மஹான் - மஹானெ்ன
க்யாத: - ப்ரஸித்தி பெற்றவரான
அயோத்யாதிபதி: - அயோத்தி ராஜனாகிய
அம்பரீஷ: இதி - அம்பரீஷனென்பவன்
யஷ்டும் - யாகம் செய்ய
ஸமுபசக்ரமே - ஆரம்பித்தான்.

तस्य वै यजमानस्य पशुमिन्द्रो जहार ह ।
प्रनष्टे तु पशौ विप्रो राजानमिदमब्रवीत् ॥

தஸ்ய வை யஜமானஸ்ய பஶுமிந்த்ரோ ஜஹார ஹ ।
ப்ரநஷ்டே து பஶௌ விப்ரோ ராஜாநம் இதமப்ரவீத் ॥ 6

தஸ்ய	-	அவன்
யஜமானஸ்ய வை	-	யாகம் செய்து கொண்டிருக்கும்போது
பஶும்	-	யாகப் பசுவை
இந்த்ர: ஹ	-	இந்த்ரனே
ஜஹார	-	அபஹரித்துக்கொண்டு போய்விட்டான்;
பஶௌ	-	யாகப் பசுவானது
ப்ரநஷ்டே து	-	காணாமல் போனவளவில்
விப்ர:	-	புரோஹிதர்
ராஜாநம்	-	அரசனைப் பார்த்து
இதம்	-	பின்வருமாறு
அப்ரவீத்	-	மொழிந்தார்.

पशुरद्य हृतो राजन् प्रनष्टस्तव दुर्नयात् ।
अरक्षितारं राजानं घ्नन्ति दोषा नरेश्वर ॥

பஶுரத்ய ஹ்ருதோ ராஜன் ப்ரநஷ்டஸ்தவ துர்நயாத் ।
அரக்ஷிதாரம் ராஜாநம் க்நந்தி தோஷோ நரேஶ்வர ॥ 7

ராஜன்	-	ராஜன்!
தவ	-	உன்னுடைய
பஶு:	-	யாகப் பசு
அத்ய	-	இப்பொழுது
ஆஹ்ருத:	-	அபஹரிக்கப்பட்டிருக்கிறது;
துர்நயாத்	-	பாபத்தின் பயனால்
ப்ரநஷ்ட:	-	காணாமல் போயிருக்கிறது.
நரேஶ்வர	-	மனிதர்கோமானே!
அரக்ஷிதாரம்	-	பாதுகாக்கத் தவறின
ராஜாநம்	-	அரசனை
தோஷ:	-	தோஷமானது
க்நந்தி	-	நாசஞ்செய்யும்.

प्रायश्चित्तं महद्ध्येतन्नरं वा पुरुषर्षभ ।
आनयस्व पशुं शीघ्रं यावत् कर्म प्रवर्तते ॥

ப்ராயஶ்சித்தம் மஹத்யேதத் நரம் வா புருஷர்ஷப ।
ஆனயஸ்வ பஶும் ஶீக்ரம் யாவத் கர்ம ப்ரவர்ததே ॥ 8

புருஷர்ஷப	-	புருஷோத்தம!
யாவத்	-	எதற்குள்
ஏதத்	-	இந்த
ப்ராயஶ்சித்தம்	-	தோஷ நிவிர்த்தியாகும்
கர்ம	-	வைதிகக்ரியை
ப்ரவர்ததே	-	செய்யலாமோ (அதற்குள்)
ஶீக்ரம்	-	சீக்ரமாகவே
மகஸ்ய	-	யாகத்திற்கு
பஶும்	-	யாகப் பசுவாக
நரம் வா	-	ஒரு மனிதனையே
ஆனயஸ்வ	-	நீ கொண்டுவர வேண்டும்.

उपाध्यायवचः श्रुत्वा स राजा पुरुषर्षभ ।
अन्वियेष महाबुद्धिः पशुं गोभिः सहस्रशः ॥

உபாத்யாயவச: ஶ்ருத்வா ஸ ராஜா புருஷர்ஷப ।
அன்வியேஷ மஹாபுத்தி: பஶும் கோபி: ஸஹஸ்ரஶ: ॥ 9

புருஷர்ஷப	-	புருஷோத்தம!
மஹாபுத்தி:	-	மஹாபுத்திமானான
ஸ: ராஜா	-	அந்த ராஜா
உபாத்யாய வச:	-	உபாத்யாயரின் நியமனத்தை
ஶ்ருத்வா	-	சிரமேற்கொண்டு
ஸஹஸ்ரஶ:	-	ஆயிரக்கணக்கான
கோபி:	-	பசுமாடுகளுக்கிடாய்
பஶும்	-	யாக பசுவாகக்கூடிய ஓர் மனிதனை
அன்வியேஷ	-	தேடித்திரிந்தான்.

देशाञ्जनपदांस्तांस्तान्नगराणि वनानि च ।
आश्रमाणि च पुण्यानि मार्गमाणो महीपतिः ॥

தேஶாஞ்ஜனபதாந் தாம்ஸ்தான் நகராணி வநாநி ச ।
ஆஶ்ரமாணி ச புண்யாநி மார்கமாணோ மஹீபதி: ॥ 10

மஹீபதி:	-	அரசன்
தானி தானி	-	அந்த அந்த
தேஶான்	-	தேசங்களிலும்
ஜனபதான்	-	நாட்டுப்புறங்களிலும்
நகராணி	-	பட்டணங்களிலும்
வநாநி ச	-	காடுகளிலும்
புண்யாநி	-	புண்ய
ஆஶ்ரமாணி ச	-	ஆச்ரமங்களிலும்
மார்கமாண:	-	தேடித்திரிந்தான்.

स पुत्रसहितं तात सभार्यं रघुनन्दन ।
भृगुतुन्दे समासीनमृचीकं संददर्श ह ॥

ஸ புத்ரஸஹிதம் தாத ஸபார்யம் ரகுநந்தன ।
ப்ருகுதுந்தே ஸமாஶீநம் ரிசீகம் ஸந்ததர்ஶ ஹ ॥ 11

தாத - அப்பா
ரகுநந்தன - ரகுநந்தனா!
ஸ: - அவன்
ப்ருகுதுந்தே - ப்ருகுதுந்தமென்ற மலைப் ப்ரதேசத்தில்
புத்ரஸஹிதம் - புத்திரர்களோடும்
ஸபார்யம் - மனைவியுடனும்
ஸமாஶீநம் - ஸுகமாய் வீற்றிருந்த
ரிசீகம் ஹ - ரிசீகரென்ற முனிவரையே
ஸந்ததர்ஶ - கண்டான்.

तमुवाच महातेजाः प्रणम्याभिप्रसाद्य च
ब्रह्मर्षिं तपसा दीप्तं राजर्षिरमितप्रभः ॥
पृष्ट्वा सर्वत्र कुशलमृचीकं तमिदं वचः ॥

தமுவாச மஹாதேஜா: ப்ரணம்யாபிப்ரஸாத்ய ச ।
ப்ரஹ்மர்ஷிம் தபஸா தீப்தம் ராஜர்ஷி: அமிதப்ரப: ॥
ப்ருஷ்ட்வா ஸர்வத்ர குஶலம் ரிசீகம் தமிதம் வச: ॥ 12

அமிதப்ரப: - அளவிலா ஒளியுடையவனாய்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
ராஜர்ஷி: - ராஜர்ஷியான அவன்,
தபஸா - தபஸ்ஸால்
தீப்தம் - ஜ்யோதிமயமாக விளங்கும்
தம் - அந்த
ப்ரஹ்மர்ஷிம் - ப்ரஹ்மரிஷியான
ரிசீகம் - ரிசீக முனிவரை
ப்ரணம்ய - முடிதாழ்த்தி நமஸ்கரித்து
குஶலம் - க்ஷேமத்தை
ஸர்வத்ர - எல்லா விஷயங்களிலும்
ப்ருஷ்ட்வா - விசாரித்து
ச - அதனால்
அபிப்ரஸாத்ய - உள்ளம் குளிரச்செய்து
தம் - அவரைப் பார்த்து
இதம் வச: - பின்கண்ட சொல்லை
உவாச - சொன்னார்.

गवां शतसहस्रेण विक्रीणीषे सुतं यदि ।
पशोरर्थे महाभाग कृतकृत्योऽस्मि भार्गव ॥

கவாம் ஶதஸஹஸ்ரேண விக்ரீணீஷே ஸுதம் யதி ।
பஶோரர்தே மஹாபாக க்ருதக்ருத்யோऽஸ்மி பார்கவ ॥ 13

மஹாபாக - மஹாபுண்யாத்மாவாகிய
பார்கவ - ப்ருகு குலத்தினரே!
கவாம் ஶத ஸஹஸ்ரேண-லக்ஷம் பசு மாடுகளை வாங்கிக்கொண்டு
ஸுதம் - ஓர் புத்ரனை
பஶோ: - யாகப்பசுவின்
அர்தே - கார்யத்திற்காக
விக்ரீணீஷே யதி - விற்று விடுவீரேயானால்
க்ருத க்ருத்ய: அஸ்மி - நான் க்ருதார்த்தனாவேன்.

सर्वे परिसृताः देशा याज्ञीयं न लभे पशुम् ।
दातुमर्हसि मूल्येन सुतमेकमितो मम ॥

ஸர்வே பரிஸ்ருதா: தேஶா யஜ்ஞீயம் ந லபே பஶும் ।
தாதுமர்ஹஸி மூல்யேந ஸுத மேகமிதோ மம ॥ 14

ஸர்வே - எல்லா
தேஶா: - தேசங்களும்
பரிஸ்ருதா: - சுற்றித் திரியப்பட்டன,
யஜ்ஞீயம் - யாகத்திற்கு வேண்டியதான
பஶும் - ஓர் பசுவை
ந லபே - நானடையவில்லை;
இத: - ஆதலால்
ஏகம் ஸுதம் - ஒரு பிள்ளையை
மம - எனக்கு
மூல்யேந தாதும் - விலைக்குக் கொடுக்க
அர்ஹஸி - தேவரீர் மனமிசைந்தருள்வீராக.

एवमुक्तो महातेजा ऋचीकस्त्वब्रवीद्वचः ।
नाहं ज्येष्ठं नरश्रेष्ठ विक्रीणीयां कथंचन ॥

ஏவமுக்தோ மஹாதேஜா ரிசீகஸ் து அப்ரவீத் வச: ।
நாஹம் ஜ்யேஷ்டம் நரஶ்ரேஷ்ட விக்ரீணீயாம் கதஞ்சன ॥ 15

ஏவம் - இவ்விதம்
உக்த: - வேண்டப்பட்டவராகிய
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
ரிசீக: - ரிசீகமுனிவர்
து - இது விஷயத்தில் இப்படியாய்
வச: - பதிலை
அப்ரவீத் - சொன்னார்:
நரஶ்ரேஷ்ட - மானிடர்கோனே!
அஹம் - நான்
கதஞ்சன - எவ்விதமானாலும்

ஜ்யேஷ்டம் - ஜ்யேஷ்டனை
விக்ரீணியாம் ந - விற்க மாட்டேன்.

ऋचीकस्य वचः श्रुत्वा तेषां माता महात्मनाम् ।
उवाच नरशार्दूलमम्बरीषं तपस्विनी ॥

ரிசீகஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா தேஷாம் மாதா மஹாத்மநாம் ।
உவாச நரஶார்தூலம் அம்பரீஷம் தபஸ்விநீ ॥ 16

மஹாத்மநாம் - பெரும் ப்ரகிருதி ஸ்வபாவமுடையவர்களான
தேஷாம் - அவர்களுடைய
மாதா - தாய்
ரிசீகஸ்ய - ரிசீகருடைய
வச: - நியமனத்தை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
தபஸ்விநீ - மிக்க மனவருத்தமுடையவளாகி,
நரஶார்தூலம் - புருஷோத்தமனாகிய
அம்பரீஷம் - அம்பரீஷனைப் பார்த்து
உவாச - இவ்வாறு மொழிந்தாள்.

अविक्रेयं सुतं ज्येष्ठं भगवानाह भार्गवः ।
ममापि दयितं विद्धि कनिष्ठं शुनकं नृप ॥

அவிக்ரேயம் ஸுதம் ஜ்யேஷ்டம் பகவாநாஹ பார்கவ: ।
மமாபி தயிதம் வித்தி கநிஷ்டம் ஶுனகம் ந்ருப ॥ 17

ந்ருப - ராஜன்!
பகவாந் - பகவானான
பார்கவ: - ப்ருகு குலத்தினர்
ஜ்யேஷ்டம் - மூத்த
ஸுதம் - பிள்ளையை
அவிக்ரேயம் - விற்கப்படத்தகாதவனாக
ஆஹ - சொல்லிவிட்டார்;
அபி - அப்படியே
மம - எனக்கு
கநிஷ்டம் - கடைசிப் பிள்ளையான
ஶுனகம் - சுனகனை
தயிதம் - அருமைக் குழந்தையாக
வித்தி - அறிவாயாக.

तस्मात् कनीयसं पुत्रं न दास्ये तव पार्थिव ॥

தஸ்மாத் கநீயஸம் புத்ரம் ந தாஸ்யே தவ பார்திவ ॥ 18

தஸ்மாத் - ஆகையால்
பார்திவ - ராஜன்!
கநீயஸம் - கடைசி
புத்ரம் - பிள்ளையை

தவ - உனக்கு
ந தாஸ்யே - நான் கொடுக்க மாட்டேன்.

प्रायेण हि नरश्रेष्ठ ज्येष्ठाः पितृषु वल्लभाः ।
मातॄणां च कनीयांसस्तस्मान्मोक्ष्ये कथं सुतम् ॥

ப்ராயேண ஹி நரஶ்ரேஷ்ட ஜ்யேஷ்டா: பித்ருஷு வல்லபா: ।
மாத்ருணாம் ச கனீயாம்ஸ: தஸ்மான்மோக்ஷ்யேகதம் ஸுதம் ॥ 19

நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தம!
ப்ராயேண - வெகுவாய்
பித்ருஷு - தகப்பன்மார்களுக்கு
ஜ்யேஷ்டா: - ஜ்யேஷ்ட குமாரர்கள்
வல்லபா: - ப்ரியர்கள்,
ச - அப்படியே
மாத்ருணாம் - தாய்மார்களுக்கு
கனீயாம்ஸ: - கடைசிகுமாரர்கள்;
தஸ்மாத் - ஆகையால்
கதம் ஹி - எப்படித்தான்
ஸுதம் - கனிஷ்டனை
மோக்ஷ்யே - நான் விடுவேன்?

उक्तवाक्ये मुनौ तस्मिन् मुनिपत्न्यां तथैव च ।
शुनःशेपः स्वयं राम मध्यमो वाक्यमब्रवीत् ॥

உக்த வாக்யே முனௌ தஸ்மின் முனிபத்ந்யாம் ததைவ ச ।
ஶுனஶ்ஶேப: ஸ்வயம் ராம மத்யமோ வாக்யமப்ரவீத் ॥ 20

ராம - ஸ்ரீராம!
தஸ்மின் - அந்த
முனௌ - முனிவரும்
உக்த வாக்யே ஏவ - சொல்லிவிட்ட உடனேயே
முனிபத்ந்யாம் ச - முனிபத்னியும்
ததா - அவ்விதமாய் சொல்லிவிட்ட உடனே;
மத்யம: - நடுப்பிள்ளையான
ஶுனஶ்ஶேப: - சுனச்சேபனென்பவன்
ஸ்வயம் - தானே
வாக்யம் - பின்கண்ட சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

पिता ज्येष्ठमविक्रेयं माता चाह कनीयसम् ।
विक्रीतं मध्यमं मन्ये राजन् पुत्रं नयस्व माम् ॥

பிதா ஜ்யேஷ்டம் அவிக்ரேயம் மாதா சாஹ கனீயஸம் ।
விக்ரீதம் மத்யமம் மன்யே ராஜன் புத்ரம் நயஸ்வ மாம் ॥ 21

ராஜன் - ராஜன்!
பிதா - தந்தை

ஜ்யேஷ்டம் - ஜ்யேஷ்டனை
அவிக்ரேயம் - விற்கப்பட முடியாதவனென்று
ஆஹ - சொல்லிவிட்டார்.
மாதா - தாய்
கனீயஸம் - கடைசிப் பிள்ளையை
ச - அவ்விதமே என்றார்.
விக்ரீதம் - விற்கப்படத்தகுந்தவனான
மத்யமம் - நடுவனான
புத்ரம் - பிள்ளையாகிய
மாம் - என்னை
நயஸ்வ - தேவரீர் அழைத்துக்கொண்டு போகவேண்டுமாய்
மன்யே - நான் உள்ளன்புடன் வேண்டிக் கொள்ளுகிறேன்.

गवां शतसहस्रेण शुनःशेपं नरेश्वरः ।
गृहीत्वा परमप्रीतो जगाम रघुनन्दन ॥

கவாம் ஶதஸஹஸ்ரேண ஶுன:ஶேபம் நரேஶ்வர: ।
க்ருஹீத்வா பரம ப்ரீதோ ஜகாம ரகுநந்தந ॥ 22

ரகுநந்தன - ரகுநந்தனா!
நரேஶ்வர: - மானிடர் கோமானாகும் அவன்
கவாம் ஶத ஸஹஸ்ரேண - லக்ஷம் பசுமாடுகளைக் கொடுத்து
ஶுன: ஶேபம் - சுனஸ்சேபனை
க்ருஹீத்வா - வாங்கிக்கொண்டு
பரம ப்ரீத: - பரமத்ருப்தி கொண்டவனாய்
ஜகாம - திரும்ப ப்ரயாணமானான்.

अम्बरीषस्तु राजर्षी रथमारोप्य सत्वरः ।
शुनःशेपं महातेजा जगामाशु महायशाः ॥

அம்பரீஷஸ்து ராஜர்ஷீ ரதம் ஆரோப்ய ஸத்வர: ।
ஶுன:ஶேபம் மஹாதேஜா ஜகாமாஶு மஹாயஶா: ॥ 23

மஹாபல: - மஹா சூரனும்
மஹாதேஜா: - மஹா தேஜோவானும்
ராஜர்ஷீ து - ராஜர்ஷியுமான
அம்பரீஷ: - அம்பரீஷன்
ஶுன: ஶேபம் - சுனஸ்சேபனை
ஆஶு - உடனே
ரதம் - ரதத்தில்
ஆரோப்ய - ஏற்றிவைத்துக்கொண்டு
ஸத்வரம் - வேகமாய்
ஜகாம - வழிகடந்தான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே ஶுன:ஶேபவிக்ரயோ நாம ஏக ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

த்விஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 62

शुनःशेपं नरश्रेष्ठ गृहीत्वा तु महाबलः ।
व्यश्राम्यत् पुष्करे राजा मध्याह्ने रघुनन्दन ॥

ஶுன:ஶேபம் நரஶ்ரேஷ்ட க்ருஹீத்வா து மஹாபல: ।
வ்யஶ்ராம்யத் புஷ்கரே ராஜா மத்யாஹ்நே ரகுநந்தன ॥ 1

ரகுநந்தன - ரகுநந்தனா!
நரஶ்ரேஷ்ட - உத்தம புருஷனான
ஶுன: ஶேபம் - சுனஸசேபனை
க்ருஹீத்வா - கூடவே அழைத்துக்கொண்டு
மஹாபல: - மஹா பலவானான
ராஜா - ராஜா
அத - அப்பொழுது
மத்யாஹ்நே - நடுப்பகலில்
புஷ்கரே - புஷ்கரக்ஷேத்ரத்தில்
வ்யஶ்ராமயத் - தங்கி இளைப்பாறினார்.

तस्य विश्रममाणस्य शुनःशेपो महायशाः ।
पुष्करक्षेत्रमागम्य विश्वामित्रं ददर्श ह ॥
तप्यन्तमृषिभिः सार्धं मातुलं परमातुरः ॥

தஸ்ய விஶ்ரமமாணஸ்ய ஶுந:ஶேபோ மஹாயஶா: ।
புஷ்கர க்ஷேத்ரம் ஆகம்ய விஶ்வாமித்ரம் ததர்ஶ ஹ ॥
தப்யந்தம் ரிஷிபி: ஸார்தம் மாதுலம் பரமாதுர: ॥ 2

புஷ்கர க்ஷேத்ரம் - புஷ்கரக்ஷேத்ரத்திற்கு
ஆகம்ய - வந்த
தஸ்ய - அவன்
விஶ்ரம மாணஸ்ய - இளைப்பாறிக் கொண்டிருக்கும்போது
மஹாயஶா: - மஹா புகழுக்கு பாத்ரனாகிவிட்ட
ஶுந:ஶேப: - சுனஸ்சேபன்
பரமாதுர: - அதிக மனவேதனைப்படுபவனாகி
ரிஷிபி: - ரிஷிகளுடன்
ஸார்தம் - கூட
தப்யந்தம் - தபஸ் புரிந்து கொண்டிருக்கும்
மாதுலம் - அம்மானான
விஶ்வாமித்ரம் ஹ - விச்வாமித்ரரையே
ததர்ஶ - போய்க்கண்டான்.

विवर्णवदनो दीनस्तृष्णया च श्रमेण च ।
पपाताङ्के मुनेराशु वाक्यं चेदमुवाच ह ॥

விவர்ணவதநோ தீன: த்ருஷ்ணயா ச ஶ்ரமேண ச।
பபாதாங்கே முனேராஶு வாக்யம் சேதம் உவாச ஹ ॥ 3

ராம - ஸ்ரீராம!
விஷண்ண வதந: - வாடிய முகத்தனாய்
த்ருஷ்ணயா ச - தாஹத்தாலும்
ஶ்ரமேண ச - மனக்கவலையாலும்
தீன: - தீனனாய்
முனே: - முனிவருடைய
அங்கே - மடியில்
பபாத - விழுந்தான்.
இதம் - பின்வரும்
வாக்யம் ச - வாக்யத்தையும்
ஹ - கஷ்டப்பட்டு
உவாச - சொன்னான்.

न मेऽस्ति माता न पिता ज्ञातयो न च बान्धवा: कुत: ।
त्रातुमर्हसि मां सौम्य धर्मेण मुनिपुंगव ॥

ந மே(அ)ஸ்தி மாதா ந பிதா ஞாதயோ நச பாந்தவா:।
த்ராதும் அர்ஹஸி மாம் ஸௌம்ய தர்மேண முனிபுங்கவ ॥ 4

மே - எனக்கு
மாதா - தாய்
ந அஸ்தி - இல்லை;
பிதா ந - தந்தை இல்லை;
ஞாதய: - ஞாதிகளும்
பாந்தவா: ச - ப்ராதாக்களும்
ந - இல்லை.
ஸௌம்ய - மஹாபுண்யாத்மாவாகிய
முனிபுங்கவ - முனிவர் பெருமானே!
தர்மேண - தஞ்சமாயடைந்தவனை காப்பாற்றியே தீர வேண்டுமென்கிற தர்ம விதிப்படி
த்ராதும் மாம் - என்னை ரக்ஷிக்க
அர்ஹஸி - தேவரீர் திருவுள்ளம் கொள்ளக்கடவீர்.

त्राता त्वं हि नरश्रेष्ठ सर्वेषामपि कौशिक ॥

த்ராதா த்வம் ஹி நரஶ்ரேஷ்ட ஸர்வேஷாமபி கௌஸிக ॥ 5

கௌஶிக - குசிக வம்சத்தில் உதித்தவரே!
நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தம!
த்வம்ஹி - தேவரீரொருவரே

ஸர்வேஷாம் அபி - எவர்களுக்கும்
த்ராதா - அபயங்கொடுப்பவர்.

राजा च कृतकार्य: स्यादहं दीर्घायुरव्यय: ।
स्वर्गलोकमुपाश्नीयां तपस्तप्त्वा ह्यनुत्तमम् ॥

ராஜா ச க்ருதகார்ய: ஸ்யாத் அஹம் தீர்காயுரவ்யய:।
ஸ்வர்க லோகம் உபாஶ்நீயாம் தப: தப்த்வா ஹ்யநுத்தமம் ॥ 6

ராஜா ச - ராஜனும்
க்ருத கார்ய: - எடுத்த கார்யம் கைகூடினவனாக
ஸ்யாத் - ஆகவேண்டும்.
அஹம் ஹி - நானும்
அவ்யய: - குறைக்கு பாத்ரனாகாதவனாய்
தீர்காயு: - நெடுங்காலம் பிழைத்திருந்து
அநுத்தமம் - ஒப்புயர்வில்லாத
தப: - தபஸ்ஸை
தப்த்வா - புரிந்துகொண்டு
ஸ்வர்க லோகம் - ஸ்வர்க்கலோகத்தை
உபாஶ்நீயாம் - அடைந்தனுபவிக்க வேண்டும்.

त्वं मे नाथो ह्यनाथस्य भव भव्येन चेतसा ।
पितेव पुत्रं धर्मात्मंस्त्रातुमर्हसि किल्बिषात् ॥

த்வம் மே நாதோ ஹ்யநாதஸ்ய பவ பவ்யேந சேதஸா।
பிதேவ புத்ரம் தர்மாத்மன் த்ராதும் அர்ஹஸி கில்பிஷாத் ॥ 7

த்வம் ஹி - தேவரீரே!
பவ்யேந - தர்மமான
சேதஸா - எண்ணத்தால்
அநாதஸ்ய - நாதனில்லாத
மே நாத: - எனக்கு ரக்ஷகராக
பவ - ஆகக்கடவீர்.
தர்மாத்மன் - தர்மத்திலேயே நிலைத்த மனமுடையவரே!
பிதா - தந்தை
புத்ரம் - புத்ரனை
கில்பிஷாத் - கெட்ட தசையினின்று
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
த்ராதும் - ரக்ஷிக்க
அர்ஹஸி - கடவீர்.

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा विश्वामित्रो महातपा: ।
सान्त्वयित्वा बहुविधं पुत्रानिदमुवाच ह ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா விஶ்வாமித்ரோ மஹாதபா: ।
ஸாந்த்வயித்வா பஹுவிதம் புத்ராந் இதம் உவாச ஹ ॥ 8

தஸ்ய - அவனுடைய
தத் வசனம் - அந்த வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டதும்
மஹாதபா: - மஹாதபஸ்வியான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
பஹுவிதம் - பலவிதமாய்
ஸாந்த்வயித்வா - ஸமாதானம் செய்து
புத்ராந் - புத்ரர்களைப் பார்த்து
இதம் உவாச - இவ்வாறு சொன்னார்.
ஹ - காண்!

यत्कृते पितरः पुत्राञ्जनयन्ति शुभार्थिनः ।
परलोकहितार्थाय तस्य कालोऽयमागतः ॥

யத்க்ருதே பிதர: புத்ராந் ஜநயந்தி ஶுபார்தின: ।
பரலோகஹிதார்தாய தஸ்ய காலோऽயமாகத: ॥ 9

யத்க்ருதே - எந்த ப்ரயோஜனத்தைப் பெறுவதற்காக
பிதர: - தந்தைகள்
ஶுபார்தின: - நன்மையில் பற்றுள்ள
புத்ராந் - புத்ரர்களை
ஜநயந்தி - பெறுகிறார்களோ அது
பரலோகஹிதார்தாய - மேலுலக நன்மையை பெறும் பொருட்டே
தஸ்ய - அதற்கு
கால: - ஏற்ற வேளை
அயம் - இதோ
ஆகத: - வந்திருக்கிறது.

अयं मुनिसुतो बालो मत्तः शरणमिच्छति ।
अस्य जीवितमात्रेण प्रियं कुरुत पुत्रकाः ॥

அயம் முனிஸுதோ பாலோ மத்த: ஶரணமிச்சதி ।
அஸ்ய ஜீவித மாத்ரேண ப்ரியம் குருத புத்ரகா: ॥ 10

அயம் - இந்த
முனிஸுத: - ரிஷிபுத்ரனாகிய
பால: - பாலன்
மத்த: - என்னிடமிருந்து
ஶரணம் - ஆபத்தினின்று ரக்ஷித்தலை
இச்சதி - கோருகிறான்.
புத்ரகா: - புத்ரர்களே

அஸ்ய - இவனுக்கு
ஜீவித மாத்ரேண - உயிருடனிருக்கும்படி செய்வதாலேயே
ப்ரியம் - ப்ரியத்தை
குருத - செய்யுங்கள்.

सर्वे सुकृतकर्माणः सर्वे धर्मपरायणाः ।
पशुभूता नरेन्द्रस्य तृप्तिमग्नेः प्रयच्छत ॥

ஸர்வே ஸுக்ருதகர்மாண: ஸர்வே தர்ம பராயணா: ।
பஶுபூதா நரேந்த்ரஸ்ய த்ருப்திமக்நே: ப்ரயச்சத ॥ 11

ஸர்வே - நீங்கள் எல்லோரும்
ஸுக்ருத கர்மண: - ஸத்கர்மங்களையே அனுஷ்டித்தவர்கள்;
ஸர்வே - நீங்களெல்லோரும்
தர்ம பராயணா: - தர்மமொன்றையே ஸர்வமுமாய்க் கொண்டவர்;
நரேந்த்ரஸ்ய - ராஜனுடைய
பஶுபூதா: - யாகப் பசுக்களாயிருந்து
அக்நே: - அக்னி பகவானுக்கு
த்ருப்திம் - த்ருப்தியை
ப்ரயச்சத - செய்யுங்கள்.

नाथवांश्च शुनःशेपो यज्ञश्चाविघ्नितो भवेत् ।
देवतास्तर्पिताश्च स्युर्मम चापि कृतं वचः ॥

நாதவாம்ஶ்ச ஶுன:ஶேபோ யக்ஞஸ் ச அவிக்நித: பவேத் ।
தேவதா: தர்பிதாஶ்ச ஸ்யு: மம சாபி க்ருதம் வச: ॥ 12

ஶுன: ஶேப: ச - சுன:சேபனும்
நாதவான் - ரக்ஷகனைக் கைப்பற்றின பயனுடையவனாவான்;
யக்ஞ: ச - யாகமும்
அவிக்நித: - இடையூறில்லாததாய்
பவேத் - முடியும்;
தேவதா: ச - தேவதைகளும்
தர்பிதா: - த்ருப்தி செய்விக்கப்பட்டவர்களாய்
ஸ்யு: - ஆவார்கள்;
மம - என்
வச: அபி - கட்டளையும்
க்ருதம் ச - கீழ்படிந்து அனுஷ்டிக்கப்பட்டதாகவும் ஆகும்.

मुनेस्तु वचनं श्रुत्वा मधुष्यन्दादयः सुताः ।
साभिमानं नरश्रेष्ठ सलीलमिदमब्रुवन् ॥

முனேஸ் து வசநம் ஶ்ருத்வா மதுஷ்யந்தாதய: ஸுதா: ।
ஸாபிமாநம் நரஶ்ரேஷ்ட ஸலீலம் இதமப்ருவன் ॥ 13

நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தம!
மதுஷ்யந்தாதய: - மதுஷ்யந்தன் முதலான
ஸுதா: - குமாரர்கள்
முனே: - ரிஷியினுடைய
வசநம் - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா து - கேட்டதும்
ஸாபிமாநம் - தலைகொழுத்திருக்கிறதை நன்கு விளங்கக் காட்டுகிறதாகிய
இதம் - பின்கண்ட மொழியை
ஸலீலம் - பரிஹாஸமாய்
அப்ருவன் - மொழிந்தார்கள்.

कथमात्मसुतान् हित्वा त्रायसेऽन्यसुतं विभो ।
अकार्यमिव पश्याम: श्वमांसमिव भोजने ॥

கதம் ஆத்மஸுதான் ஹித்வா த்ராயஸேऽன்யஸுதம் விபோ ।
அகார்யமிவ பஶ்யாம: ஶ்வமாம்ஸமிவ போஜநே ॥ 14

விபோ - ப்ரபுவே!
ஆத்மஸுதான் - தனது புத்ரர்களை
ஹித்வா - பறிகொடுத்து
அன்யஸுதம் - அயலான் புத்ரனை
கதம் இவ - ஏன் தானோ
த்ராயஸே - ரக்ஷிக்கப் பார்க்கிறீர்?
போஜநே - சாப்பாட்டில்
ஶ்வமாம்ஸம் - நாயிறச்சியானது
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
அகார்யம் - செய்து முடிக்க வேண்டாததாக
பஶ்யாம: - நாங்கள் அபிப்ராயப்படுகிறோம்.

तेषां तद्वचनं श्रुत्वा पुत्राणां मुनिपुंगव: ।
क्रोधसंरक्तनयनो व्याहर्तुमुपचक्रमे ॥

தேஷாம் தத்வசனம் ஶ்ருத்வா புத்ராணாம் முநிபுங்கவ: ।
க்ரோத ஸம்ரக்த நயநோ வ்யாஹர்தும் உபசக்ரமே ॥ 15

புத்ராணாம் - புத்ரர்களான
தேஷாம் - அவர்களுடைய
தத் வசனம் - அந்த சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
முநிபுங்கவ: - முனிவர் பெருமான்
க்ரோத ஸம்ரக்தநயந:- கோபத்தால் சிவந்த கண்களுற்றவராகி
வ்யாஹர்தும் - பின் கண்டபடி சாபமிட
உபசக்ரமே - தலையிட்டார்.

नि:साध्वसमिदं प्रोक्तं धर्मादपि विगर्हितम् ।
अतिक्रम्य तु मद्वाक्यं दारुणं रोमहर्षणम् ॥

நிஸ்ஸாத்வஸம் இதம் ப்ரோக்தம் தர்மாதபி விகர்ஹிதம் ।
அதிக்ரம்ய து மத்வாக்யம் தாருணம் ரோமஹர்ஷணம் ॥ 16

து - 'இது விஷயத்தில்
மத்வாக்யம் - எனது நியமனத்தை
அதிக்ரம்ய - அதிலங்கனம் செய்து
ப்ரோக்தம் இதம் - பதிலாய் சொல்லப்பட்டதாகிய இது
நிஸ்ஸாத்வஸம் - நெஞ்சழுத்தத்தை நன்கு விளங்கக் காட்டுகிறது;
தர்மாத் - தர்ம வழியினின்று
விகர்ஹிதம் - விலகினதாயிருக்கிறது
ரோமஹர்ஷணம் - மயிர்க்கூச்செறியச் செய்யும்வண்ணமாய்
அபி - கொஞ்சமாவது
தாருணம் - ஸஹிக்க முடியாததாயுமிருக்கிறது.

श्वमांसभोजिन: सर्वे वासिष्ठा इव जातिषु ।
पूर्णं वर्षसहस्रं तु पृथिव्यामनुवत्स्यथ ॥

ஶ்வமாம்ஸ போஜிந: ஸர்வே வாஸிஷ்டா இவ ஜாதிஷு ।
பூர்ணம் வர்ஷஸஹஸ்ரம் து ப்ருதிவ்யாம் அநுவத்ஸ்யத ॥ 17

ஸர்வே - நீங்களெல்லோரும்
ஜாதிஷு - பிறப்புகளில்
வாஸிஷ்டா: - வஸிஷ்ட புத்ரர்கள்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஶ்வமாம்ஸ போஜிந:- நாயிறச்சியை உண்கின்றவர்களாய்
வர்ஷ ஸஹஸ்ரம் - ஆயிரம் வர்ஷங்கள்
பூர்ணம் து - பூர்ணமாகிறவரைக்கும்
ப்ருதிவ்யாம் - பூமியில்
அநுவத்ஸ்யத - வஸியுங்கள்.

कृत्वा शापसमायुक्तान् पुत्रान् मुनिवरस्तदा ।
शुन:शेपमुवाचार्तं कृत्वा रक्षां निरामयम् ॥

க்ருத்வா ஶாபஸமாயுக்தான் புத்ரான் முனிவரஸ் ததா ।
ஶுன:ஶேபம் உவாசார்தம் க்ருத்வா ரக்ஷாம் நிராமயம் ॥ 18

முனிவர: - முனிவர் பெருமான்
புத்ரான் - புத்ரர்களை
ஶாபஸமாயுக்தான் - சாபத்தை அனுபவிக்கிறவர்களாக
க்ருத்வா - செய்துவிட்டு

ஆர்தம் - மனவேதனைப் பட்டுக் கொண்டிருந்த
ஶுன: ஶேபம் - சுனஸ்சேபனை
நிராமயம் - ஆபத்தினின்று விடுவிக்கத்தக்கதாகிய
ரக்ஷாம் - ரக்ஷாமந்த்ரப்ரயோகத்தை
க்ருத்வா - செய்தருளி
ததா - இன்னுமிப்படியாய்
உவாச - உபதேசம் செய்தருளினார்ர்.

पवित्रपाशैरासक्तो रक्तमाल्यानुलेपनः ।
वैष्णवं यूपमासाद्य वाग्भिरग्निमुदाहर ॥

பவித்ர பாஶை: ஆஸக்தோ ரக்தமால்யாநுலேபந: ।
வைஷ்ணவம் யூபம் ஆஸாத்ய வாக்பி: அக்நி முதாஹர ॥ 19

அக்நிம் - தங்கத்தால் செய்யப்பட்டுள்ளதும்
வைஷ்ணவம் - விஷ்ணுவை அதிஷ்டான தேவதையாய் ஆவாஹனம் செய்துள்ளதுமான
யூபம் - யூபஸ்தம்பத்தை
ஆஸாத்ய - அடைந்து
ரக்தமால்யாநுலேபந:- சிவந்த பூமாலைகளையும் சந்தணப் பூச்சையு முடையவனாய்
பவித்ர பாஶை: - தர்ப்பைக் கயறுகளால்
ஆஸக்த: - கட்டுண்ட நீ
வாக்பி: - வேதரிக்குகளாகுமிவைகளைச் சொல்லி
உதாஹர - ஜபஞ்செய்.

इमे तु गाथे द्वे दिव्ये गायेथा मुनिपुत्रक ।
अम्बरीषस्य यज्ञेऽस्मिंस्ततः सिद्धिमवाप्स्यसि ॥

இமே து காதே த்வே திவ்யே காயேதா முனிபுத்ரக ।
அம்பரீஷஸ்ய யக்ஞே(அ)ஸ்மின் தத: ஸித்திம் அவாப்ஸ்யஸி ॥ 20

முனிபுத்ரக - ரிஷியின் புத்ரா!
அம்பரீஷஸ்ய - அம்பரீஷருடைய
அஸ்மின் யக்ஞே - இந்த யாகத்தில்
இமே து - இந்த இரண்டு
திவ்யே - தெய்வ சக்தியுள்ள
காதே து - ரிக்குகளையே
காயேதா: - உருக்கமாய் ஜபிப்பாயாக.
தத: - அதனால்
ஸித்திம் - மனோபீஷ்டத்தை
அவாப்ஸ்யஸி - நீ அடைவாய்.

शुनःशेपो गृहीत्वा तु ते गाथे सुसमाहितः ।
त्वरया राजसिंहं तमम्बरीषमुवाच ह ॥

ஶுன:ஶேபோ க்ருஹீத்வா து தே காதே ஸுஸமாஹித: ।
த்வரயா ராஜஸிம்ஹம் தம் அம்பரீஷம் உவாச ஹ ॥ 21

ஶுந: ஶேப: - சுனஸ்சேபன்
ஸுஸமாஹித: - ஏகாக்ர சித்தத்துடன்
தே - அந்த
த்வே - இரண்டு
காதே - ரிக்குகளை
க்ருஹீத்வா - க்ரஹித்துக்கொண்டு
தம் - அந்த
ராஜஸிம்ஹம் - ராஜோத்தமனாகிய
அம்பரீஷம் - அம்பரீஷனை
த்வரயா - காலதாமதமின்றியே (கிட்டி)
உவாச ஹ - பின்வருமாறு விண்ணப்பஞ் செய்தான்.

राजसिंह महासत्त्व शीघ्रं गच्छावहे सदः ।
निर्वर्तयस्व राजेन्द्र दीक्षां च समुपाविश ॥

ராஜஸிம்ஹ மஹாஸத்வ ஶீக்ரம் கச்சாவஹே ஸத: ।
நிர்வர்தயஸ்வ ராஜேந்த்ர தீக்ஷாம் ச ஸமுபாவிஶ ॥ 22

மஹாஸத்வ - மஹாதர்மசாலியும்
ராஜஸிம்ஹ - ராஜோத்தமனுமாகிய
ராஜேந்த்ர - ராஜேந்த்ரனே!
ஶீக்ரம் - சீக்ரமாக
ஸத: - யாகசாலைக்கு
கச்சாவஹே - போவோம்;
ச தீக்ஷாம் - உடனே யாகதீக்ஷையை
ஸமுபாஹர - அடையும்.
நிர்வர்தயஸ்வ - தேவரீர் பூர்த்திசெய்து முடித்துக்கொள்ளும்.

तद्वाक्यमृषिपुत्रस्य श्रुत्वा हर्षसमुत्सुकः ।
जगाम नृपतिः शीघ्रं यज्ञवाटमतन्द्रितः ॥

தத்வாக்யம் ரிஷிபுத்ரஸ்ய ஶ்ருத்வா ஹர்ஷஸமுத்ஸுக: ।
ஜகாம ந்ருபதி: ஶீக்ரம் யக்ஞவாடம் அதந்த்ரித: ॥ 23

ந்ருபதி: - பூபதி
ரிஷிபுத்ரஸ்ய - ரிஷிபுத்ரனது
தத் - அந்த
வாக்யம் - விண்ணப்பத்தை
ஶ்ருத்வா - செவிக்கொண்டு

ஹர்ஷஸமுத்ஸுக: - மயிற்கூச்செறியும் வண்ணமாய் கார்யத்தின் நுட்பம் தெரியாதவனாய் கண்டுகொள்ள வேண்டுமென்கிற ஆவலுடனிருப்பவனாயும்
அதந்த்ரித: - ஏமாந்து போகாதவண்ணமாய் அந்யந்த ஜாக்ரதையுடனிருப்பவனாகி
ஶீக்ரம் - உடனேயே
யக்ஞவாடம் - யாகசாலைக்கு
ஜகாம - போய்ச்சேர்ந்தான்.

सदस्यानुमते राजा पवित्रकृतलक्षणम् ।
पशुं रक्ताम्बरं कृत्वा यूपे तं समयोजयत् ॥

ஸதஸ்யாநுமதே ராஜா பவித்ரக்ருதலக்ஷணம் ।
பஶும் ரக்தாம்பரம் க்ருத்வா யூபே தம் ஸமயோஜயத் ॥ 24

ராஜா - ராஜன்
ஸதஸ்யாநுமதே - யாக சபையினர்களின் அனுமதியின் பேரில்
பஶும் - யாக பசுவாக வந்திருக்கிற
தம் - அவனை
பவித்ரக்ருதலக்ஷணம் - தர்ப்பைக் கயிற்றால் கட்டப்பட்ட லக்ஷணத்தை உடையவனாயும்
ரக்தாம்பரம் - சிவந்த வஸ்த்ரதாரியாயும்
க்ருத்வா - அலங்கரித்து
யூபே - யூபஸ்தம்பத்தில்
ஸமயோஜயத் - சேர்த்து கட்டிவைத்தான்.

स बद्धो वाग्भिरग्र्याभिरभितुष्टाव वै सुरौ ।
इन्द्रमिन्द्रानुजं चैव यथावन्मुनिपुत्रकः ॥

ஸ பத்தோ வாக்பி: அக்ர்யாபி: அபிதுஷ்டாவ வை ஸுரௌ ।
இந்த்ரமிந்த்ராநுஜம் சைவ யதாவந் முனிபுத்ரக: ॥ 25

பத்த: - கட்டுண்டவனான
ஸ: - அந்த
முனிபுத்ரக: - ரிஷிகுமாரன்
ஸுரௌ - இரு தேவதைகளாகிய
இந்த்ரம் - இந்த்ரனையும்
இந்த்ராநுஜம் ச - நாராயணனையும்
யதாவத் ஏவ - உபதேசிக்கப்பட்டபடியே
அக்ர்யாபி: - உத்க்ருஷ்டமான
வாக்பி: - ரிக்குகளைச் சொல்லி
அபிதுஷ்டாவ வை - ஸ்துதி செய்து ஜபித்தான்.

ततः प्रीतः सहस्राक्षो रहस्यस्तुतितर्पितः ।
दीर्घमायुस्तदा प्रादाच्छुनःशेपाय वासवः ॥

தத: ப்ரீத: ஸஹஸ்ராக்ஷோ ரஹஸ்யஸ்துதிதர்பித: ।
தீர்கமாயுஸ் ததா ப்ராதாத் ஶுன:ஶேபாய வாஸவ: ॥ 26

தத: - அப்பொழுது
ரஹஸ்ய ஸ்துதி தர்பித: - மாயையாகிற மந்த்ரத்தால் ஆதரிக்கப்பட்டவனான
ஸஹஸ்ராக்ஷ: - ஆயிரம் கண்ணனான
வாஸவ: - இந்த்ரன்
ப்ரீத: - உள்ளம் குளிர்ந்தவனாகி
தத: - அதனால்
ஶுன: ஶேபாய - சுனச்சேபனுக்கு
தீர்கம் - நீடித்த
ஆயு: - ஆயுஸ்ஸை
ப்ராதாத் - வரமாக அளித்தார்.

स च राजा नरश्रेष्ठ यज्ञस्यान्तमवाप्तवान् ।
फलं बहुगुणं राम सहस्राक्षप्रसादजम् ॥

ஸ ச ராஜா நரஶ்ரேஷ்ட யஜ்ஞஸ்யாந்தமவாப்தவான் ।
பலம் பஹு குணம் ராம ஸஹஸ்ராக்ஷப்ரஸாதஜம் ॥ 27

நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தம!
ராம - ஸ்ரீராம!
ஸ: ராஜா ச - அந்த ராஜனும்
யஜ்ஞஸ்ய - யாகத்தின்
பலம் ச - ஸித்தியையும்
ஸஹஸ்ராக்ஷ ப்ரஸாதஜம் - இந்த்ரனது அனுக்ரஹத்தாலுண்டானதாய்
பஹு குணம் - அதிவிசேஷமாய்
ஸமாப்தவான் - பெற்றான்.

विश्वामित्रोऽपि धर्मात्मा भूयस्तेपे महातपाः ।
पुष्करेषु नरश्रेष्ठ दशवर्षशतानि च ॥

விஶ்வாமித்ரோऽபி தர்மாத்மா பூய: தேபே மஹாதபா: ।
புஷ்கரேஷு நரஶ்ரேஷ்ட தஶ வர்ஷஶதாநி ச ॥ 28

நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தம!
ஸ: - அந்த
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவும்
மஹாதபா: - பெரும் தபஸ்ஸுடையவருமான
விஶ்வாமித்ர: அபி - விச்வாமித்ரரும்
புஷ்கரேஷு - புஷ்கர தீர்த்தக் கரைகளில்
தஶ வர்ஷ ஶதாநி - ஆயிரம் வர்ஷகாலம்
தப: - தபஸ்ஸை
தேபே - புரிந்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
அம்பரீஷயஜ்ஞோ நாம த்விஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

த்ரிஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 63

पूर्णे वर्षसहस्रे तु व्रतस्नातं महामुनिम् ।
अभ्यागच्छन् सुराः सर्वे तपःफलचिकीर्षवः ॥

பூர்ணே வர்ஷஸஹஸ்ரே து வ்ரத ஸ்நாதம் மஹாமுனிம் ।
அப்யாகச்சந் ஸுரா: ஸர்வே தப:பலசிகீர்ஷவ: ॥ 1

வர்ஷ ஸஹஸ்ரே - ஆயிர வர்ஷகாலம்
பூர்ணே து - நிறைந்ததுமே
வ்ரத ஸ்நாதம் - தபவ்ரதம் முடிந்தவரான
மஹாமுனிம் - மஹர்ஷியிடம்
ஸுரா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
தப: பலசிகீர்ஷவ: - தபஸ்ஸின் பயனளிக்க எண்ணங்கொண்டவர்களாகி
அப்யா கச்சந் - வந்துசேர்ந்தார்கள்.

अब्रवीत् सुमहातेजा ब्रह्मा सानुनयं वचः ।
ऋषिस्त्वमसि भद्रं ते स्वार्जितैः कर्मभिः शुभैः ॥

அப்ரவீத் ஸுமஹாதேஜா ப்ரஹ்மா ஸானுநயம் வச: ।
ரிஷிஸ்த்வமஸி பத்ரம் தே ஸ்வார் ஜிதை: கர்மபி: ஶுபை: ॥ 2

ஸுமஹாதேஜா: - மிகப்பெருமொளியுடையவரான
ப்ரஹ்மா - ப்ரஹ்மா
வச: - பின்வரும் சொல்லை
ஸானுநயம் - நாசூக்காய்
அப்ரவீத் - திருவாய் மலர்ந்தருளினார்
ஸ்வார்ஜிதை: - உன்னால் ச்ரமப்பட்டு ஸம்பாதிக்கப்பட்ட
ஶுபை: கர்மபி: - புண்யச் செயல்களின் பலன்களாலே
த்வம் ரிஷி: - நீ ரிஷியாக
அஸி - ஆகி இருக்கிறாய்
தே - உனக்கு
பத்ரம் - இதுதானுரியது.

तमेवमुक्त्वा देवेशस्त्रिदिवं पुनरभ्यगात् ।
विश्वामित्रो महातेजा भूयस्तेपे महत्तपः ॥

தமேவ முக்த்வா தேவேஶ: த்ரிதிவம் புனரப்யகாத் ।
விஶ்வாமித்ரோ மஹாதேஜா பூய: தேபே மஹத்தப: ॥ 3

ஏவம் - இப்படி
தம் - அவரைப் பார்த்து
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு

தேவேஶ: - தேவர்கோமான்
புன: - திரும்பி
த்ரிதிவம் - தேவலோகத்திற்கு
அப்யகாத் - போய்ச்சேர்ந்தார்.
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரரும்
பூய: - மறுபடியும்
மஹத் தப: - பெரும் தபஸ்ஸை
தேபே - அனுஷ்டித்தார்.

ततः कालेन महता मेनका परमाप्सराः ।
पुष्करेषु नरश्रेष्ठ स्नातुं समुपचक्रमे ॥

தத: காலேந மஹதா மேனகா பரமாப்ஸரா: ।
புஷ்கரேஷு நரஶ்ரேஷ்ட ஸ்நாதும் ஸமுபசக்ரமே ॥ 4

தத: - அதற்குமேல்
மஹதா - வெகு
காலேந - காலத்திற்குப்பின்
நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தம!
பரமாப்ஸரா: - உத்தம அப்ஸரஸான
மேனகா - மேனகை
புஷ்கரேஷு - புஷ்கர தீர்த்தங்களில்
ஸ்நாதும் - ஸ்நானம் செய்ய
ஸமுபசக்ரமே - போய்வருவாள்.

तां ददर्श महातेजा मेनकां कुशिकात्मजः ।
रूपेणाप्रतिमां तत्र विद्युतं जलदे यथा ॥
दृष्ट्वा कन्दर्पवशगो मुनिस्तामिदमब्रवीत् ॥

தாம் ததர்ஶ மஹாதேஜா மேனகாம் குஶிகாத்மஜ: ।
ரூபேணாப்ரதிமாம் தத்ர வித்யுதம் ஜலதே யதா ॥
த்ருஷ்ட்வா கந்தர்பவஶகோ முனி: தாம் இதமப்ரவீத் ॥ 5

மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியாகிய
குஶிகாத்மஜ: - விச்வாமித்ரர்
தத்ர - அவ்விடத்தில்
ஜலதே - மேகத்தில்
வித்யுதம் - மின்னல் கொடியை
யதா - போன்றவளாய்
ரூபேண - வடிவழகால்
அப்ரதிமாம் - ஒப்பற்றவளாயிருக்கும்
தாம் - அந்த

மேனகாம் - மேனகையை
ததர்ஶ - ஒருஸமயம் கண்முன் கண்டார்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டதுமே
முனி: - முனிவராகுமவர்
கந்தர்பவஶக: - மன்மதனது வசமாகி
தாம் - அவளைப் பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - பேசினார்.

अप्सरः स्वागतं तेऽस्तु वस चेह ममाश्रमे ।
अनुगृह्णीष्व भद्रं ते मदनेन सुमोहितम् ॥

அப்ஸர: ஸ்வாகதம் தே(அ)ஸ்து வஸ சேஹ மம ஆஶ்ரமே ।
அநுக்ருஹ்ணீஷ்வ பத்ரம் தே மதநேந ஸுமோஹிதம் ॥ 6

அப்ஸர: - அப்ஸரஸே!
இஹ - இவ்விடத்தில்
தே - உனது
ஸ்வாகதம் - வரவால் க்ஷேமமே
அஸ்து - உண்டாகட்டும்.
தே - உனக்கு
பத்ரம் - பெரும் புகழ் உண்டாகட்டும்.
மம - எனது
ஆஶ்ரமே ச - ஆச்ரமத்திலேயே
வஸ - இருந்துவிடு.
மதநேந - காமத்தால்
ஸுமோஹிதம் - மிகவும் மோஹமடைந்திருக்குமென்னை
அநுக்ருஹ்ணீஷ்வ - உள்ளம் குளிர்ந்து கடாக்ஷித்து ஏற்றுக் கொள்வாயாக.

इत्युक्ता सा वरारोहा तत्र वासमथाकरात् ।
तपसो हि महाविघ्नो विश्वामित्रमुपागतः ॥

இத்யுக்தா ஸா வராரோஹா தத்ர வாஸம் அதாகரோத் ।
தபஸோ ஹி மஹாவிக்னோ விஶ்வாமித்ர முபாகத: ॥ 7

இதி - இவ்விதமாய்
உக்தா - வேண்டிக்கொள்ளப்பட்டவளான
வராரோஹா - மனதைக் கொள்ளைகொள்ளும் அழகு வாய்ந்து விளங்கும்
ஸா - அவள்
அத - அப்பொழுது
தத்ர - அவ்விடத்தில்

வாஸம் - வாஸத்தை
அகரோத் - ஏற்றுக்கொண்டாள்.
ஹி - ஆனதுபற்றி
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரருக்கு
தபஸ: - தபஸுக்கு
மஹாவிக்ந: - பெரும் இடையூறு
உபாகத: - ஸம்பவித்து விட்டது.

तस्यां वसन्त्यां वर्षाणि पञ्च पञ्च च राघव ।
विश्वामित्राश्रमे तस्मिन् सुखेन व्यतिचक्रमुः ॥

தஸ்யாம் வஸந்த்யாம் வர்ஷாணி பஞ்ச பஞ்ச ச ராகவ ।
விஶ்வாமித்ராஶ்ரமே தஸ்மிந் ஸுகேந வ்யதிசக்ரமு: ॥ 8

ராகவ - ஸ்ரீராகவ!
தஸ்மின் - அந்த
விஶ்வாமித்ராஶ்ரமே - விச்வாமித்ரரின் ஆச்ரமத்தில்
தஸ்யாம் - அவள்
வஸந்த்யாம் - வஸித்துக் கொண்டிருக்கும்போது
பஞ்ச பஞ்ச ச - ஐந்தோடைந்து சேர்ந்த (பத்து)
வர்ஷாணி - வர்ஷங்கள்
ஸுகேந - ஸுகமாக
வ்யதிசக்ரமு: - கழிந்துவிட்டன.

अथ काले गते तस्मिन् विश्वामित्रो महामुनिः ।
सव्रीड इव संवृत्तश्चिन्ताशोकपरायणः ॥

அத காலே கதே தஸ்மிந் விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
ஸவ்ரீட இவ ஸம்வ்ருத்தஶ் சிந்தா ஶோகபராயண: ॥ 9

தஸ்மிந் - அந்த
காலே - காலம்
கதே அத - சென்றபின்
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ர
மஹாமுனி: - மஹர்ஷி,
ஸவ்ரீட: - லஜ்ஜையடைந்து
இவ - முற்றிலும்
சிந்தா ஶோக பராயண: - கவலையிலும் க்லேசத்திலும் ஆழ்ந்தவராய்
ஸம்வ்ருத்த: - ஆகிவிட்டார்.

बुद्धिर्मुनेः समुत्पन्ना सामर्षा रघुनन्दन ।
सर्वं सुराणां कर्मैतत्तपोऽपहरणं महत् ॥

புத்தி: முனே: ஸமுத்பந்நா ஸாமர்ஷா ரகுநந்தந।
ஸர்வம் ஸுராணாம் கர்மைதத் தபோऽபஹரணம் மஹத்॥ 10

ரகுநந்தந	-	ரகுநந்தன!
ஏதத் ஸர்வம்	-	இதெல்லாம்
தபோऽபஹரணம்	-	தபஸை நாசம் செய்வதற்காகவான
ஸுராணாம்	-	தேவர்களுடைய
மஹத்	-	பெரிய
கர்ம	-	கார்யம் (என்று)
ஸாமர்ஷா	-	மேற்கொண்ட கார்யத்தை முற்றிலும் நிறைவேற்றியே தீரவேண்டுமென்கிறதாகிய
புத்தி:	-	தீர்மானம்
முனே:	-	ரிஷிக்கு
ஸமுத்பந்நா	-	உண்டாயிற்று.

अहोरात्रापदेशेन गताः संवत्सरा दश ।
काममोहाभिभूतस्य विघ्नोऽयं प्रत्युपस्थितः ॥

அஹோராத்ராபதேஶேந கதா: ஸம்வத்ஸரா தஶ।
காம மோஹாபிபூதஸ்ய விக்நோऽயம் ப்ரத்யுபஸ்தித:॥ 11

காமமோஹாபிபூதஸ்ய	-	காம மோஹத்தில் முழுகிக்கிடந்துவிட்ட அவருக்கு
தஶ	-	பத்து
ஸம்வத்ஸரா:	-	வர்ஷங்கள்
அஹோராத்ராபதேஶேந	-	ஓர் பகலிரவுக்கு ஸமமாக
கதா:	-	கழிந்துவிட்டன.
அயம்	-	இந்த
விக்ந:	-	தபஸினிடையூறு
ஸமுபஸ்தித:	-	விளைந்தது.

विनिःश्वसन् मुनिवरः पश्चात्तापेन दुःखितः ।
भीतामप्सरसं दृष्ट्वा वेपन्तीं प्राञ्जलिं स्थिताम् ॥

விநி: ஶ்வஸன் முனிவர: பஶ்சாத்தாபேந துக்கித:।
பீதாம் அப்ஸரஸம் த்ருஷ்ட்வா வேபந்தீம் ப்ராஞ்ஜலிம் ஸ்திதாம்॥ 12

मेनकां मधुरैर्वाक्यैर्विसृज्य कुशिकात्मजः ।
उत्तरं पर्वतं राम विश्वामित्रो जगाम ह ॥

மேனகாம் மதுரைர் வாக்யைர் விஸ்ருஜ்ய குஶிகாத்மஜ:।
உத்தரம் பர்வதம் ராம விஶ்வாமித்ரோ ஜகாம ஹ॥ 13

ராம	-	ஸ்ரீராம!
குஶிகாத்மஜ:	-	குசிகரின் புத்ரரும்,

முனிவர:	-	முனிவர் பெருமானும்,
பஶ்சாத் தாபேநஹ	-	புத்தி தடுமாறிவிட்ட கஷ்டத்தாலேயே
துக்கித:	-	மனம் நொந்து
விநி: ஶ்வஸன்	-	பெருமூச்சு விட்டுக் கொண்டிருந்தவருமான
விஶ்வாமித்ர:	-	விச்வாமித்ரர்,
ஸ்திதாம்	-	அவ்விடத்திலிருந்த
அப்ஸரஸம்	-	அப்ஸரஸாகிய
மேனகாம்	-	மேனகையை
ப்ராஞ்ஜலிம்	-	கைகூப்பிக்கொண்டு,
வேபந்தீம்	-	உடல் நடுங்க
பீதாம்	-	பயமடைந்திருக்கின்றவளாய்
த்ருஷ்ட்வா	-	கவனித்து
மதுரை:	-	இனிய
வாக்யை:	-	சொற்கொண்டு
விஸ்ருஜ்ய	-	விடைகொடுத்தனுப்பி விட்டு,
உத்தரம்	-	வடக்கு
பர்வதம்	-	மலைப்ரதேசத்திற்கு
ஜகாம	-	புறப்பட்டுப் போனார்.

स कृत्वा नैष्ठिकीं बुद्धिं तप्तुकामो महातपाः ।
कौशिकीतीरमासाद्य तपस्तेपे सुदारुणम् ॥

ஸ க்ருத்வா நைஷ்டிகீம் புத்திம் தப்துகாமோ மஹாதபா:।
கௌஶிகீதீரம் ஆஸாத்ய தப: தேபே ஸுதாருணம்॥ 14

மஹாதபா:	-	மஹா தபஸ்வியாகும்
ஸ:	-	அவர்,
கௌஶிகிதீரம்	-	கௌசிகீ நதிக்கரையை
ஆஸாத்ய	-	அடைந்து,
நைஷ்டிகீம்	-	தபஸின் இடையூறுகளுக்கு இடம் கொடுக்கிறதில்லை என்கிறதாகிய
புத்திம்	-	தீர்மானத்தை
க்ருத்வா	-	செய்துகொண்டு,
தப்துகாம:	-	தபஸ் செய்வதிலேயே ஏகாக்ரசித்தராகி
ஸுதாருணம்	-	மஹாகடுமையான
தப:	-	தபஸை
தேபே	-	புரிந்தார்.

तस्य वर्षसहस्राणि घोरं तपसि तिष्ठतः ।
उत्तरे पर्वते राम देवतानामभूद्भयम् ॥

தஸ்ய வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி கோரம் தபஸி திஷ்டத:।
உத்தரே பர்வதே ராம தேவதாநாம் அபூத் பயம் ॥ 15

ராம - ஸ்ரீராம!
உத்தரே - வடக்கு
பர்வதே - மலைப்ரதேசத்தில்
வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி - ஒரு ஆயிரம் வருஷம்
தஸ்ய - அவர்
கோரே - உக்ரமான
தபஸி - தபஸில்
திஷ்டத: - நிலைகொண்டிருக்கவே
தேவதாநாம் - தேவதைகளுக்கு
பயம் - திகில்
அபூத் - உண்டாகிவிட்டது.

आमन्त्रयन् समागम्य सर्वे सर्षिगणाः सुराः ।
महर्षिशब्दं लभतां साध्वयं कुशिकात्मजः ॥

ஆமந்த்ரயந் ஸமாகம்ய ஸர்வே ஸர்ஷிகணா: ஸுரா:।
மஹர்ஷிஶப்தம் லபதாம் ஸாத்வயம் குஶிகாத்மஜ: ॥ 16

ஸர்ஷிகணா: - ரிஷிகணங்களோடு கூடிய
ஸுரா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸமாகம்ய - ஒன்றுகூடி
குஶிகாத்மஜ: - விச்வாமித்ரர்
ஸாது - இதுவரையில் செய்தது போதும்
அயம் - இவர்
மஹர்ஷி ஶப்தம் - மஹர்ஷிப் பட்டத்தை
லபதாம் - அடையட்டும் என்று
ஆமந்த்ரயந் - ப்ரஹ்மதேவனைத்யானித்து ப்ரார்த்தித்தார்கள்.

देवतानां वचः श्रुत्वा सर्वलोकपितामहः ।
अब्रवीन्मधुरं वाक्यं विश्वामित्रं तपोधनम् ॥

தேவதாநாம் வச: ஶ்ருத்வா ஸர்வலோக பிதாமஹ:।
அப்ரவீத் மதுரம் வாக்யம் விஶ்வாமித்ரம் தபோதநம் ॥ 17

ஸர்வ லோக பிதாமஹ: - ப்ரஹ்மதேவர்
தேவதாநாம் - தேவதைகள்
வச: - ப்ரார்த்தனைக்கு
ஶ்ருத்வா - இணங்கி
தபோதநம் - தபோநிதியாகிய
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரைக் கண்டு

மதுரம் - அனுகூலமாயிருக்கும்
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

महर्षे स्वागतं वत्स तपसोग्रेण तोषितः ।
महत्त्वमृषिमुख्यत्वं ददामि तव कौशिक ॥

மஹர்ஷே ஸ்வாகதம் வத்ஸ தபஸோக்ரேண தோஷித:।
மஹத்வம் ரிஷிமுக்யத்வம் ததாமி தவ கௌஶிக ॥ 18

கௌஶிக - விச்வாமித்ரரே!
உக்ரேண - உக்ரமான
தபஸா - தபஸால்
தோஷித: - நான் ஸந்தோஷமடைந்தேன்
தவ - உனக்கு
ரிஷிமுக்யத்வம் - ரிஷிகளில் விசேஷமாய் கொண்டாடப்படுதலையும்
மஹத்வம் - 'மஹானெ'னும் பட்டப் பெயரையும்
ததாமி - நான் வரமாயளிக்கிறேன்
மஹர்ஷே - ஹே மஹர்ஷியே
தே - உனக்கு
ஸ்வாகதம் - க்ஷேமம்
அஸ்து - உண்டாகட்டும்.

ब्रह्मणस्तु वचः श्रुत्वा विश्वामित्रस्तपोधनः ।
प्राञ्जलिः प्रणतो भूत्वा प्रत्युवाच महायशाः॥

ப்ரஹ்மண: து வச: ஶ்ருத்வா விஶ்வாமித்ர: தபோதன:।
ப்ராஞ்ஜலி: ப்ரணதோ பூத்வா ப்ரத்யுவா ச மஹாயஶா: ॥ 19

தபோதன: - தபோநிதியென
மஹாயஶா: - பெரும் புகழ்படைத்த
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
ப்ரஹ்மண: - ப்ரஹ்மதேவரின்
வச: - திருவாக்கை
ஶ்ருத்வா து - கேட்ட உடனே
ப்ரணத: - முடிதாழ்த்தி நமஸ்கரித்தவராய்
ப்ராஞ்ஜலி: - அஞ்சலி செய்தவராய்
பூத்வா - ஆகி
ப்ரத்யுவாச - பின்கண்டவாறு விண்ணப்பம் செய்தார்.

ब्रह्मर्षिशब्दमतुलं स्वार्जितैः कर्मभिः शुभैः ।
यदि मे भगवानाह ततोऽहं विजितेन्द्रियः ॥

ப்ரஹ்மர்ஷி ஶப்தம் அதுலம் ஸ்வார்ஜிதை: கர்மபி: ஶுபை: ।
யதி மே பகவாநாஹ ததோऽஹம் விஜிதேந்த்ரிய: ॥ 20

பகவாந்	-	ப்ரஹ்மதேவர்
ஸ்வார்ஜிதை:	-	என்னால் ஸம்பாதிக்கப்பட்ட
ஶுபை:	-	புண்ய
கர்மபி:	-	கர்ம பலங்களால்
மே	-	எனக்கு
அதுலம்	-	ஒப்பற்றதாகிய
ப்ரஹ்மர்ஷி ஶப்தம்	-	ப்ரஹ்மர்ஷி பட்டத்தை
ஆஹ	-	இப்பவே திருவாய் மலர்ந்தருளுகிறார்
யதி	-	என்கிறதாயிருந்தால்தான்
தத:	-	அதிலிருந்து
அஹம்	-	நான்
விஜிதேந்த்ரிய:	-	இந்த்ரிய நிக்ரஹமுடையவனாகுவேன்.

तमुवाच ततो ब्रह्मा न तावत्त्वं जितेन्द्रियः ।
यतस्व मुनिशार्दूल इत्युक्त्वा त्रिदिवं गतः ॥

தமுவாச ததோ ப்ரஹ்மா ந தாவத்வம் ஜிதேந்த்ரிய: ।
யதஸ்வ முனிஶார்தூல இத்யுக்த்வா த்ரிதிவம் கத: ॥ 21

ப்ரஹ்மா	-	ப்ரஹ்மதேவர்
தம்	-	அவருக்கு
தத:	-	அதற்கு
உவாச	-	இப்படி பதிலளித்தார்.
முனிஶார்தூல	-	முனிவர் பெருமானே!
த்வம் தாவத்	-	நீ இன்னும்
ஜிதேந்த்ரிய: ந	-	ஜிதேந்த்ரியனாகவில்லை
யதஸ்வ	-	நீ ஜாக்ரதையாயிருந்து பார்
இதி	-	இவ்விதம்
உக்த்வா	-	திருவாய் மலர்ந்தருளிவிட்டு
த்ரிதிவம்	-	ப்ரஹ்மலோகத்திற்கு
கத:	-	எழுந்தருளிவிட்டார்.

विप्रस्थितेषु देवेषु विश्वामित्रो महामुनिः ।
ऊर्ध्वबाहुर्निरालम्बो वायुभक्षस्तपश्चरन् ॥

விப்ரஸ்திதேஷு தேவேஷு விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
ஊர்த்வபாஹுர் நிராலம்போ வாயுபக்ஷ: தபஸ்சரன் ॥ 22

घर्मे पञ्चतपा भूत्वा वर्षास्वाकाशसंश्रयः ।
शिशिरे सलिलस्थायी रात्र्यहानि तपोधनः ॥
एवं वर्षसहस्रं हि तपो घोरमुपागमत् ॥

கர்மே பஞ்ச தபா பூத்வா வர்ஷாஸு ஆகாஶஸம்ஶ்ரய: ।
ஶிஶிரே ஸலிலஸ்தாயீ ராத்ர்யஹாநி தபோதந: ॥
ஏவம் வர்ஷ ஸஹஸ்ரம் ஹி தபோ கோரம் உபாகமத் ॥ 23

தபோதந:	-	தபோநிதியாகும்
விஶ்வாமித்ர:	-	விச்வாமித்ர
மஹாமுனி:	-	முனிவர்பெருமான்
தேவேஷு	-	தேவர்கள்
விப்ரஸ்திதேஷு	-	அந்தர்த்தானமானவளவில்
ஊர்த்வ பாஹு:	-	கைகளை உயரத் தூக்கிக்கொண்டு
நிராலம்ப:	-	பிடிப்பொன்றுமில்லாதவராய்
வாயுபக்ஷ:	-	காற்றொன்றையே புஜிப்பவராகி
தப:	-	தபஸை
சரன்	-	புரிபவராய்
கர்மே	-	கோடையில்
பஞ்சதபா:	-	நாற்புறமும் அக்னிஜ்வாலைகள் தஹிக்க தலைமீது ஸூர்யபகவான் தஹிக்க இருப்பவராய்
வர்ஷாஸு	-	மழைகாலங்களில்
ஆகாஸ ஸம்ஶ்ரய:	-	மூட்டமில்லாதவெளியில் நிற்கின்றவராகி
ஶிஶிரே	-	குளிர்காலத்தில்
ஸலிலஸ்தாயீ	-	ஜலத்தினுள் கிடப்பவராய்
ஏவம்	-	இவ்விதமாய்
ராத்ர்யஹாநி	-	இரவுகளிலும் பகல்களிலும் இடைவிடாமல்
பூத்வா	-	இருந்துகொண்டு
கோரம்	-	உக்ரமான
தப:	-	தபஸை
வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி	-	அனேக ஆயிரவர்ஷகாலம்
உபாகமத்	-	அனுஷ்டித்தார்.

तस्मिन् संतप्यमाने तु विश्वामित्रे महामुनौ ।
संभ्रमः सुमहानासीत् सुराणां वासवस्य च ॥

தஸ்மின் ஸந்தப்யமாநே து விஶ்வாமித்ரே மஹாமுனௌ ।
ஸம்ப்ரம: ஸுமஹாநாஸீத் ஸுராணாம் வாஸவஸ்ய ச ॥ 24

தஸ்மின்	-	அந்த
விஶ்வாமித்ரே	-	விச்வாமித்ர

மஹாமுனௌ	-	மஹர்ஷி
ஸந்தப்யமாநே	-	தபஸ்புரிந்து கொண்டிருக்குமளவில்
ஸுராணாம்	-	தேவர்களுக்கும்
வாஸவஸ்ய ச து	-	தேவேந்த்ரனுக்குமொவெனில்
ஸுமஹாந்	-	மிகப் பெரிதான
ஸம்ப்ரம:	-	திகில்
ஆஸீத்	-	உண்டாகிவிட்டது.

रम्भामप्सरसं शक्रः सह सर्वैर्मरुद्गणैः ।
उवाचात्महितं वाक्यमहितं कौशिकस्य च ॥

ரம்பாம் அப்ஸரஸம் ஶக்ர: ஸஹ ஸர்வை: மருத்கணை: ॥
உவாச ஆத்மஹிதம் வாக்யம் அஹிதம் கௌஶிகஸ்ய ச ॥ 25

மருத்கணை:	-	தேவக்கூட்டங்கள்
ஸர்வை: ஸஹ	-	எல்லோருடனுங்கூட
ஶக்ர:	-	தேவேந்த்ரன்
ரம்பாம்	-	ரம்பை எனும்
அப்ஸரஸம்	-	அப்ஸரஸைப் பார்த்து
ஆத்மஹிதம்	-	தங்களுக்கு அனுகூலமும்
கௌஶிகஸ்ய	-	கௌசிகருக்கு
அஹிதம் ச	-	ப்ரதிகூலமுமான
வாக்யம்	-	பின்வரும் மொழியை
உவாச	-	மொழிந்தார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே மேனகா நிர்வாஸோ நாம த்ரிஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

சது:ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 64

सुरकार्यमिदं रम्भे कर्तव्यं सुमहत्त्वया ।
लोभनं कौशिकस्येह काममोहसमन्वितम् ॥

ஸுரகார்யம் இதம் ரம்பே கர்தவ்யம் ஸுமஹத் த்வயா ।
லோபநம் கௌஶிகஸ்யேஹ காமமோஹஸமந்விதம் ॥ 1

ரம்பே	-	ரம்பையே!
இஹ	-	இப்போது
கௌஶிகஸ்ய	-	கௌசிகருக்கு
காம மோஹ ஸமன்விதம்	-	சிற்றின்பங்களில் மோஹத்தாலுண்டாகிய
லோபநம்	-	மனத்தடுமாற்றம்
த்வயா	-	உன்னால்
கர்தவ்யம்	-	செய்யப்பட வேண்டியது
இதம்	-	இது
ஸுரகார்யம்	-	தேவர்களுக்காக செய்ய வேண்டிய கார்யம்
ஸுமஹத்	-	மிக்க அவசியமானது.

तथोक्ता साप्सरा राम सहस्त्राक्षेण धीमता ।
व्रीडिता प्राञ्जलिर्भूत्वा प्रत्युवाच सुरेश्वरम् ॥

ததோக்தா ஸா அப்ஸரா ராம ஸஹஸ்ராக்ஷேண தீமதா ।
வ்ரீடிதா ப்ராஞ்ஜலிர்பூத்வா ப்ரத்யுவாச ஸுரேஶ்வரம் ॥ 2

ராம	-	ஸ்ரீராம!
தீமதா	-	தீமானான
ஸஹஸ்ராக்ஷேண	-	இந்த்ரனால்
ததா	-	அவ்விதமாக
உக்தா	-	ஆக்ஞாபிக்கப்பட்டவளான
அப்ஸரா	-	அப்ஸரஸாகும்
ஸா	-	அவள்
வ்ரீடிதா	-	கலவரமடைந்து
ப்ராஞ்ஜலி:	-	கைகூப்பினவளாக
பூத்வா	-	இருந்துகொண்டு
ஸுரேஶ்வரம்	-	தேவேந்த்ரனை பார்த்து
ப்ரத்யுவாச	-	பின்வருமாறு மறுமொழி சொன்னாள்.

अयं सुरपते घोरो विश्वामित्रो महामुनिः ।
क्रोधमुत्स्रक्ष्यते घोरं मयि देव न संशयः ॥
ततो हि मे भयं देव प्रसादं कर्तुमर्हसि ।

அயம் ஸுரபதே கோரோ விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
க்ரோத முத்ஸ்ரக்ஷ்யதே கோரம் மயி தேவ ந ஸம்ஶய: ॥
ததோ ஹி மே பயம் தேவ ப்ரஸாதம் கர்துமர்ஹஸி ॥

ஸுரபதே - தேவர்களின் பதியே!
தேவ - பூஜார்ஹராகிய
தேவ - இந்த்ர பகவானே!
அயம் - இந்த
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
கோர: - மஹா மாக்ஷிமை தங்கிய
மஹாமுனி: - முனிவர் பெருமான்
மயி - என்மீது
கோரம் - அஸஹ்யமாயிருக்கும்
க்ரோதம் - கோபத்தை
உத்ஸ்ருஜதே - கட்டிவிடுவார்
ஸம்ஶய: ந - இதற்கையமில்லை
ஹி - ஆகையால்
மே - எனக்கு
பயம் - பயமாயிருக்கிறது
தத: - அப்படியிருப்பதால்
ப்ரஸாதம் - அனுக்ரஹத்தை
கர்தும் - செய்ய
அர்ஹஸி - தேவரீர் திருவுள்ளம் கொள்ளவேண்டும்.

तामुवाच सहस्राक्षो वेपमानां कृताञ्जलिम् ।
मा भैषि रम्भे भद्रं ते कुरुष्व मम शासनम् ॥

தாமுவாச ஸஹஸ்ராக்ஷோ வேபமானாம் க்ருதாஞ்ஜலிம் ।
மா பைஷி ரம்பே பத்ரம் தே குருஷ்வ மம ஶாஸனம் ॥ 5

ஸஹஸ்ராக்ஷோ - இந்த்ரன்
வேபமானாம் - உடல் நடுங்கி
க்ருதாஞ்ஜலிம் - கைகூப்பிக்கொண்டு நின்ற
தாம் - அவளைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.
ரம்பே - ரம்பையே!
மம - எனது
ஶாஸனம் - கட்டளையை
குருஷ்வ - நீ செய்து முடி
மா பைஷி - பயப்படாதே. (ஆர்ஷம்)
தே - உனக்கு
பத்ரம் - பெரும்புகழ் உண்டாகட்டும்.

कोकिलो हृदयग्राही माधवे रुचिरद्रुमे ।
अहं कंदर्पसहितः स्थास्यामि तव पार्श्वतः ॥

கோகிலோ ஹ்ருதய க்ராஹீ மாதவே ருசிரத்ருமே ।
அஹம் கந்தர்பஸஹித: ஸ்தாஸ்யாமி தவ பார்ஶ்வத: ॥ 6

அஹம் - நான்
ருசிரத்ருமே - செழிப்பாயிருக்கும் மரங்களையுடைய
மாதவே - வஸந்தகாலத்தில்
கந்தர்ப ஸஹித: - மன்மதனை ஆவாஹனம் செய்துகொண்டு
ஹ்ருதய க்ராஹீ - மனதை கொள்ளைகொள்ளும்
கோகில: - குயிலுருவமுடையவனாய்
தவ - உனது
பார்ஶ்வத: - பக்கத்தில்
ஸ்தாஸ்யாமி - இருந்து காப்பாற்றுகிறேன்.

त्वं हि रूपं बहुगुणं कृत्वा परमभास्वरम् ।
तमृषिं कौशिकं भद्रे भेदयस्व तपस्विनम् ॥

த்வம் ஹி ரூபம் பஹுகுணம் க்ருத்வா பரமபாஸ்வரம் ।
தம்ருஷிம் கௌஶிகம் பத்ரே பேதயஸ்வ தபஸ்விநம் ॥ 7

ரம்பே - ரம்பையே!
த்வம் ஹி - நீயோவெனில்
பஹுகுணம் - வெகு ரஸவிசேஷங்களையுடையதும்
பரம பாஸ்வரம் - மிகவும் ஜ்வலிப்பதுமான
ரூபம் - ரூபத்தை
க்ருத்வா - பரிக்ரஹித்து
தம் - அந்த
தபஸ்விநம் - தபஸ் புரிந்துகொண்டிருக்கும்
கௌஶிகம் ருஷிம் - கௌசிகரிஷியை
பேதயஸ்வ - சபலசித்தராகச் செய்துவிடு.

सा श्रुत्वा वचनं तस्य कृत्वा रूपमनुत्तमम् ।
लोभयामास ललिता विश्वामित्रं शुचिस्मिता ॥

ஸா ஶ்ருத்வா வசநம் தஸ்ய க்ருத்வா ரூபம் அநுத்தமம் ।
லோபயாமாஸ லலிதா விஶ்வாமித்ரம் ஶுசிஸ்மிதா ॥ 8

ஸா - அவள்
தஸ்ய - அவனுடைய
வசனம் - ஆக்ஞையை
ஶ்ருத்வா - சிரமேற்கொண்டு
அநுத்தமம் - ஒப்புயர்வற்ற

ரூபம்	-	ரூபத்தை
க்ருத்வா	-	எடுத்துக்கொண்டு
லலிதா	-	காமவிகாரத்தை உண்டு பண்ணுகிறவளாகி
ஶுசிஸ்மிதா	-	மாசற்ற புன்முறுவலுடன்
விஶ்வாமித்ரம்	-	விச்வாமித்ரரை
லோபயாமாஸ	-	ஆசைகாட்டி மோஹிக்கச் செய்தாள்.

कोकिलस्य स शुश्राव वल्गु व्याहरतः स्वनम् ।
संप्रहृष्टेन मनसा तत एनामुदैक्षत ॥

கோகிலஸ்ய ஸ ஶுஶ்ராவ வல்கு வ்யாஹரத: ஸ்வனம் ।
ஸம்ப்ரஹ்ருஷ்டேந மனஸா தத ஏநாமுதைக்ஷத ॥ 9

வல்கு	-	மனோஹரமாய்
வ்யாஹரத:	-	கூவுகிற
கோகிலஸ்ய	-	குயிலுனுடைய
ஸ்வனம்	-	குரலை
ஸம்ப்ரஹ்ருஷ்டேந	-	மிக்க உத்ஸாகத்துடனிருக்கும்
மனஸா	-	மனத்துடன்
ஶுஸ்ராவ	-	செவியுற்றார்.
தத:	-	அதே ஸமயத்தில்
ஏநாம் து	-	இவளையும்
உதைக்ஷத	-	கண்முன் கண்டார்.

अथ तस्य च शब्देन गीतेनाप्रतिमेन च ।
दर्शनेन च रम्भाया मुनिः संदेहमागतः ॥

அத தஸ்ய ச ஶப்தேந கீதேநாப்ரதிமேந ச ।
தர்ஶநேந ச ரம்பாயா முனி: ஸந்தேஹமாகத: ॥ 10

தஸ்ய	-	அதனுடைய
ஶப்தேந ச	-	குரலினாலும்
ரம்பாயா:	-	ரம்பையினுடைய
அப்ரதிமேந	-	ஒப்பற்ற
தர்ஶநேந ச	-	ரூபகாக்ஷியாலும்
கீதேந ச	-	கீதத்தாலும்
முனி:	-	முனிவர்
அத	-	அப்பொழுது
ஸந்தேஹம்	-	ஆபத்தை
ஆகத:	-	கண்டுகொண்டார்.

सहस्राक्षस्य तत् कर्म विज्ञाय मुनिपुंगवः ।
रम्भां क्रोधसमाविष्टः शशाप कुशिकात्मजः ॥

ஸஹஸ்ராக்ஷஸ்ய தத்கர்ம விக்ஞாய ம்ுநிபுங்கவ: ।
ரம்பாம் க்ரோதஸமாவிஷ்ட: ஶஶாப குஶிகாத்மஜ: ॥ 11

குஶிகாத்மஜ:	-	விச்வாமித்ர
முநிபுங்கவ:	-	முனிவர் பெருமான்
ஸஹஸ்ராக்ஷஸ்ய	-	இந்த்ரனுடைய
கர்ம	-	கார்யமாக
தத்	-	அதை
விக்ஞாய	-	ஞான த்ருஷ்டியால் கண்டுகொண்டு,
கோபஸமாவிஷ்ட:	-	கோபாவேசங்கொண்டவராய்
ரம்பாம்	-	ரம்பையை
ஶஶாப	-	பின்வருமாறு சபித்தார்.

यन्मां लोभयसे रम्भे कामक्रोधजयैषिणम् ।
दश वर्षसहस्राणि शैली स्थास्यसि दुर्भगे ॥

யந்மாம் லோபயஸே ரம்பே காமக்ரோதஜயைஷிணம் ।
தஶ வர்ஷஸஹஸ்ராணி ஶைலீ ஸ்தாஸ்யஸி துர்பகே ॥ 12

ரம்பே	-	ரம்பையே!
காமக்ரோத ஜயைஷிணம்	-	காமத்தையும், க்ரோதத்தையும் அடக்கி வெல்ல ஆஸக்திகொண்டு முயற்சிசெய்யும்
மாம்	-	என்னை
லோபயஸே	-	நீ ஆசைகாட்டி துர்மார்க்கத்திலிழுக்க வந்திருக்கின்றனை
யத்	-	என்கிற காரணத்தால்
துர்பகே	-	அசட்டைசெய்து தள்ளிவிடபட்ட துஷ்டையே!
தஶவர்ஷ ஸஹஸ்ராணி	-	பதினாயிரம் வர்ஷகாலம்
ஶைலீ	-	கல்லுருவமாய்
ஸ்தாஸ்யஸி	-	நீ இருக்கக்கடவாய்.

ब्राह्मणः सुमहातेजास्तपोबलसमन्वितः ।
उद्धरिष्यति रम्भे त्वां मत्क्रोधकलुषीकृताम् ॥

ப்ராஹ்மண: ஸுமஹாதேஜா: தபோபல ஸமன்வித: ।
உத்தரிஷ்யதி ரம்பே த்வாம் மத் க்ரோத கலுஷீக்ருதாம் ॥ 13

ரம்பே	-	ரம்பையே!
தபோபல ஸமன்வித:	-	தபோவலிமையாலுண்டாகிய
ஸுமஹாதேஜா:	-	ப்ரஸித்தி பெற்ற மஹா தேஜோவானாகிய
ப்ராஹ்மண:	-	ப்ரஹ்மதேவரின் புத்ரர்,
மத் க்ரோத கலுஷீ க்ருதாம்	-	என் கோபத்தால் கெடுதி அடைந்த

த்வாம் - உன்னை
உத்தரிஷ்யதி - ஆபத்தினின்று விடுவிப்பார்.

एवमुक्त्वा महातेजा विश्वामित्रो महामुनिः ।
अशक्नुवन् धारयितुं कोपसन्तापमात्मनः ॥

ஏவமுக்த்வா மஹாதேஜா விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
அஶக்நுவந் தாரயிதும் கோப ஸந்தாபம் ஆத்மன: ॥ 14

மஹாதேஜா: - மிகத் தேஜஸ்ஸுடைய
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ர
மஹாமுனி: - முனிவர் பெருமான்
ஏவம் - இந்தப்ரகாரம்
உக்த்வா - சபித்துவிட்டு,
ஆத்மன: - தன்னுடைய
கோப ஸந்தாபம் - கோபத்தால் விளைந்துவிட்டதை நினைத்து வருந்துவதை
தாரயிதும் - ஸஹிக்க
அஶக்நுவந் - முடியாதிருந்தார்.

तस्य शापेन महता रम्भा शैली तदाभवत् ।
वचः श्रुत्वा च कंदर्पो महर्षेः स च निर्गतः ॥

தஸ்ய ஶாபேந மஹதா ரம்பா ஶைலீ ததா அபவத் ।
வச: ஶ்ருத்வா ச கந்தர்போ மஹர்ஷே: ஸ ச நிர்கத: ॥ 15

மஹர்ஷே: - மஹர்ஷியின்
மஹதா - வீண்போகாத
ஶாபேன - சாபத்தாலே
ததா - அப்போதே
ரம்பா - ரம்பை
ஶைலீ - கல்ரூபமுடையவளாய்
அபவத் - ஆகிவிட்டாள்
தஸ்ய - அவருடைய
வச: - சாபச் சொல்லை
ஶ்ருத்வா ச - கேட்ட மாத்ரத்திலேயே
கந்தர்ப: - மன்மதனை ஆவாஹனம் செய்துகொண்டிருந்த
ஸ: ச - அவனும்
நிர்கத: - அந்தர்தானமாயினன்.

कोपेन सुमहातेजास्तपोऽपहरणे कृते ।
इन्द्रियैरजितै राम न लेभे शान्तिमात्मनः ॥

கோபேந ஸுமஹாதேஜா: தபோऽபஹரணே க்ருதே ।
இந்த்ரியை: அஜிதை: ராம ந லேபே ஶாந்திம் ஆத்மந: ॥ 16

ராம - ஸ்ரீராம!
அஜிதை: - அடக்கத்தில் வைக்கப்பட்டிராத
இந்த்ரியை: - இந்த்ரியங்களால்
கோபேந - கோபத்திற்கு இடம் கொடுத்துவிட்டதால்
ஸுமஹாதேஜா: - ப்ரஸித்திபெற்ற மஹா தேஜஸ்வியாகுமவர்
ஆத்மன: - தனக்கு
தபோऽபஹரணே - தபஸின் இடையூறு
க்ருதே - ஸம்பவித்துவிட்டதில்
ஶாந்திம் - சாந்தியை
ந லேபே - அடையவில்லை.

बभूवास्य मनश्चिन्ता तपोऽपहरणे कृते ॥

பபூவாஸ்ய மனஶ்சிந்தா தபோऽபஹரணே க்ருதே ॥ 17

அஸ்ய - இவருக்கு
தபோऽபஹரணே - தபஸுக்கு கேடு
க்ருதே - உண்டாயிருக்கும் விஷயத்தில்
மனஶ்சிந்தா - மனதில் ஓர் ஸங்கல்பம்
பபூவ - உதித்தது.

नैव क्रोधं गमिष्यामि न च वक्ष्ये कथंचन ।
अथ वा नोच्छ्वसिष्यामि संवत्सरशतान्यपि ॥

நைவ க்ரோதம் கமிஷ்யாமி ந ச வக்ஷ்யே கதஞ்சந ।
அதவா நோச்ச்வஸிஷ்யாமி ஸம்வத்ஸரஶதான்யபி ॥ 18

ஸம்வத்ஸர ஶதானி அபி-நூற்றுக்கணக்கான வர்ஷங்கள் வரைக்குங்கூட
கதஞ்சந - எப்படியானாலும் சரி
க்ரோதம் ஏவ - கோபமென்பதற்கே
கமிஷ்யாமி ந - நான் இடங்கொடுக்காதிருப்பேனாக.
வக்ஷ்யே ந - நான் வாய்த்திறந்தும் பேசாதிருப்பேனாக.
அதவா - இதுமட்டுமல்ல
ச - இன்னும்
உச்சவஸிஷ்யாமி ந - மூச்சுக்காற்றையும் வெளிவிடாதிருப்பேனாக.

अहं विशोषयिष्यामि ह्यात्मानं विजितेन्द्रियः ॥
तावद्यावद्धि मे प्राप्तं ब्राह्मण्यं स्वतपोऽर्जितम् ॥
अनुच्छ्वसन्नभुञ्जानस्तिष्ठेयं शाश्वतीः समाः ॥

அஹம் விஶோஷயிஷ்யாமி ஹ்யாத்மாநம் விஜிதேந்த்ரிய: ।
தாவத் யாவத் ஹி மே ப்ராப்தம் ப்ராஹ்மண்யம் ஸ்வதபோऽர்ஜிதம் ॥
அநுச்ச்வஸந் அபுஞ்ஜாந: திஷ்டேயம் ஶாஶ்வதீ: ஸமா: ॥ 19

மே - எனக்கு
ஸ்வதபோऽர்ஜிதம் - என் தபஸின் பயனாக
ப்ராஹ்மண்யம் - ப்ராஹ்மணத் தன்மை
யாவத் - எக்காலத்தில்
ப்ராப்தம் ஹி - கிடைத்ததாகுமோ
தாவத் ஹி - அக்காலம் வரையிலும்
அஹம் - நான்
விஜிதேந்த்ரிய: - புலன்களை அடக்கினவனாய்
ஆத்மாநம் - தேஹத்தை
விசேஷாயிஷ்யாமி - நன்றாய் வாட்டுவேன்.
ஶாஶ்வதீ - நீடித்த
ஸமா: - காலம்
அநுச்ச்வஸந் - மூச்சுவிடாமல்,
அபுஞ்ஜாந: - உண்ணாமல்
திஷ்டேயம் - நிற்கக் கடவேன்.

न हि मे तप्यमानस्य क्षयं यास्यन्ति मूर्तयः ॥
ந ஹி மே தப்யமாநஸ்ய க்ஷயம் யாஸ்யந்தி மூர்தய: ॥ 20

தப்யமாநஸ்ய - தபஸ் செய்து கொண்டிருக்கும்
மே - எனது
மூர்தய: - கரசரணாத்யவயவங்கள்
க்ஷயம் - க்ஷயத்தை
ந யாஸ்யந்தி ஹி - அடையாமலிருக்கக் கடவது.

एवं वर्षसहस्रस्य दीक्षां स मुनिपुंगवः ।
चकाराप्रतिमां लोके प्रतिज्ञां रघुनन्दन ॥
ஏவம் வர்ஷஸஹஸ்ரஸ்ய தீக்ஷாம் ஸ முனிபுங்கவ: ॥ 21
சகாராப்ரதிமாம் லோகே ப்ரதிஜ்ஞாம் ரகுநந்தன ॥

ரகுநந்தன - ரகுநந்தன!
ஸ: - அந்த
முனிபுங்கவ: - முனிவர் பெருமான்
லோகே - லோகத்தில்
அப்ரதிமாம் - நிகரற்றதும்,
வர்ஷ ஸஹஸ்ரஸ்ய - ஆயிர வர்ஷ பர்யந்தம்
ஏவம் - இவ்விதமாய்
தீக்ஷாம் - தீக்ஷையுடன் கூடிய
ப்ரதிஜ்ஞாம் - ப்ரதிக்ஞையை
சகார - செய்துகொண்டார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ரம்பாஶாபோ நாம சது:ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

பஞ்ச ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 65

अथ हैमवतीं राम दिशं त्यक्त्वा महामुनिः ।
पूर्वां दिशमनुप्राप्य तपस्तेपे सुदारुणम् ॥
அத ஹைமவதீம் ராம திஶம் த்யக்த்வா மஹாமுனி: ।
பூர்வாம் திஶம் அநுப்ராப்ய தப: தேபே ஸுதாருணம் ॥ 1

ராம - ஶ்ரீராம!
மஹாமுனி: - முனிவர் பெருமான்
அத - பிறகு
ஹைமவதீம் - வடக்கு
திஶம் - ப்ரதேசத்தை
த்யக்த்வா - விட்டுவிட்டு
பூர்வாம் - கிழக்கு
திஶம் - ப்ரதேசத்தில்
அநுப்ராப்ய - போய் இருந்துகொண்டு
ஸுதாருணம் - மிகக்கடுமையான
தப: - தபஸை
தேபே - செய்தார்.

मौनं वर्षसहस्रस्य कृत्वा व्रतमनुत्तमम् ।
चकाराप्रतिमं राम तपः परमदुष्करम् ॥
மௌனம் வர்ஷஸஹஸ்ரஸ்ய க்ருத்வா வ்ரதமநுத்தமம் ।
சகாராப்ரதிமம் ராம தப: பரமதுஷ்கரம் ॥ 2

ராம - ஶ்ரீராம!
வர்ஷ ஸஹஸ்ரஸ்ய - ஆயிர வர்ஷகாலம் வரைக்கும்
அநுத்தமம் - ஒப்புயர்வற்ற
மௌனம் - மௌன
வ்ரதம் - வ்ரதத்தை
க்ருத்வா - அனுஷ்டித்துக்கொண்டு
அப்ரதிமம் - ஒப்பற்றதும்
பரமதுஷ்கரம் - எப்படியும் பிறரால் செய்ய முடியாததுமாகிய
தப: சகார - தபஸை புரிந்தார்.

पूर्णे वर्षसहस्रे तु काष्ठभूतं महामुनिम् ।
विघ्नैर्बहुभिराधूतं क्रोधो नान्तरमाविशत् ॥
பூர்ணே வர்ஷஸஹஸ்ரே து காஷ்டபூதம் மஹா முநிம் ।
விக்னைர் பஹுபிராதூதம் க்ரோதோ நாந்தரம் ஆவிஶத் ॥ 3

வர்ஷ ஸஹஸ்ரே - ஆயிர் வர்ஷகாலம்
பூர்ணே து - பூர்ணமாகிய வரையிலும்
பஹுரூபி: - பலவகைப்பட்ட
விக்னை: - கஷ்டங்களால்
ஆதூதம் - அலங்கழிக்கப்பட்டவரும்
காஷ்டபூதம் - உயிரில்லாக் கட்டை போலிருந்து விட்டவருமான
மஹாமுநிம் - முனிவர் பெருமானுக்கு
க்ரோத: - கோபமென்பது
அந்தரம் - மனதில்
ந ஆவிஶத் - புகவில்லை.

स कृत्वा निश्चयं राम तप आतिष्ठदव्ययम् ॥

ஸ க்ருத்வா நிஶ்சயம் ராம தப ஆதிஷ்டத் அவ்யயம் ॥ 4

ராம - ஸ்ரீராம!
ஸ: - அவர்
நிஶ்சயம் - மனோரதமொன்றையே
க்ருத்வா - கடைப்பிடித்து
தப: - தபஸை
அவ்யயம் - பழுதாகாத வண்ணமாய்
ஆதிஷ்டத் - செய்து முடித்தார்.

तस्य वर्षसहस्रस्य व्रते पूर्णे महाव्रतः ।
भोक्तुमारब्धवानन्नं तस्मिन् काले रघूत्तम ॥
इन्द्रो द्विजातिर्भूत्वा तं सिद्धमन्नमयाचत ॥

தஸ்ய வர்ஷ ஸஹஸ்ரஸ்ய வ்ரதே பூர்ணே மஹாவ்ரத: ।
போக்தும் ஆரப்தவாந் அந்நம் தஸ்மின்காலே ரகூத்தம ॥
இந்த்ரோ த்விஜாதிர் பூத்வா தம் ஸித்தம் அன்னமயாசத ॥ 5

ரகூத்தம - ரகூத்தம!
மஹாவ்ரத: - கடும் வ்ரதத்தை செய்து முடித்த அவர்
தஸ்ய - அந்த
வர்ஷ ஸஹஸ்ரஸ்ய - ஆயிரம் வர்ஷங்களுக்கப்பால்
வ்ரதே - வ்ரதமானது
பூர்ணே - பூர்ணமடைந்த பின்னர்
அன்னம் - அன்னத்தை
போக்தும் - புஜிக்க
ஆரப்தவாந் - தொடங்கினார்.
தஸ்மிந் - அதே
காலே - ஸமயத்தில்
இந்த்ர: - இந்த்ரன்

த்விஜாதி: - ப்ராஹ்மண ரூபியாய்
பூத்வா - தன்னை ஆக்கிக்கொண்டு
தம் - அவரிடஞ்சென்று
ஸித்தம் - இலையில் பரிமாறியிருக்கும்
அன்னம் - அன்னத்தை
அயாசத - யாசித்துக் கேட்டான்.

तस्मै दत्वा तदा सिद्धं सर्वं विप्राय निश्चितः ।
निःशेषितेऽन्ने भगवानभुक्त्वैव महातपाः ॥
न किञ्चिदवदद्विप्रं मौनव्रतमथास्थितः ॥

தஸ்மை தத்வா ததா ஸித்தம் ஸர்வம் விப்ராய நிஶ்சித: ।
நிஶ்ஶேஷிதே அந்நே பகவான் அபுக்த்வைவ மஹாதபா: ॥
ந கிஞ்சித் அவதத் விப்ரம் மௌநவ்ரதம் அதாஸ்தித: ॥ 6

நிஶ்சித: - உத்தேசமெதுவோ அதொன்றையே ஸர்வமுமாய் கொண்டிருந்த
மஹாதபா: - மஹா தபஸ்வியான
பகவான் - த்ரிலோக ப்ரஸித்தி பெற்றவராகிய அவர்
ஸித்தம் - இலையில் பரிமாறியிருக்கும்
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
தஸ்மை - அந்த
விப்ராய - ப்ராஹ்மணருக்கு
தத்வா - கொடுத்துவிட்டு
ததா - அப்பொழுது
அந்நே - அன்னம்
நிஶ்ஶேஷிதே - மீதமில்லாமல் போகவே
அபுக்த்வா - போஜனஞ் செய்யாமலே
மௌனவ்ரதம் - மௌன வ்ரதத்தை
ஆஸ்தித: ஏவ - அனுஷ்டிப்பவராகவே
விப்ரம் - ப்ராஹ்மணனைப் பார்த்து
அத - அப்பொழுது
கிஞ்சித் - கொஞ்சமும்
ந அவதத் - பேசாமலிருந்து விட்டார்.

तथैवासीत् पुनर्मौनमनुच्छ्वासं चकार ह ।
अथ वर्षसहस्रं वै नोच्छ्वसन्मुनिपुंगवः ॥

ததைவாஸீத் புனர்மௌனமநுச்ச்சவாஸம் சகார ஹ ।
அத வர்ஷ ஸஹஸ்ரம் வை நோச் ச்வஸன் முனிபுங்கவ: ॥ 7

ததா ஏவ - அவ்வண்ணமே
புன: - இன்னும் ஒரு
வர்ஷ ஸஹஸ்ரம் - ஆயிரம் வர்ஷகாலம் வரைக்கும்

அனுச்ச்வாஸம் - மூச்சுவிடாமையையும்
மௌனம் ஹ - மௌனவ்ரதத்தையும்
சகார - அனுஷ்டித்தார்.
அத - அப்பொழுது
முனிபுங்கவ: - முனிவர் பெருமான்
நோச்ச்வஸன் வை - ஸங்கல்பத்திற்கு குறையேற்படாத வண்ணமாய்
ஆஸீத் - இருந்துவிட்டார்.

तस्यानुच्छ्वसमानस्य मूर्ध्नि धूमो व्यजायत ।
त्रैलोक्यं येन संभ्रान्तमादीपितमिवाभवत् ॥

தஸ்ய அனுச்ச்வஸமானஸ்ய மூர்த்னி தூமோ வ்யஜாயத ।
த்ரைலோக்யம் யேன ஸம்ப்ராந்தம் ஆதீபிதம் இவ அபவத் ॥ 8

அனுச்ச்வஸமானஸ்ய - ஸங்கல்பத்தை குறையின்றி செய்து முடித்த
தஸ்ய - அவருடைய
மூர்த்னி - தலையில்
தூம: - ஓர் ஆவி
வ்யஜாயத - உண்டாயிற்று.
யேன - அதனால்
த்ரைலோக்யம் - மூவுலகமும்
ஸம்ப்ராந்தம் - திகிலுற்றதாய்
ஆதீபிதம் - அக்னிதாபமடைந்ததாய்
இவ - முற்றிலும்
அபவத் - தபித்தது.

ततो देवाः सगन्धर्वाः पन्नगासुरराक्षसाः ।
मोहितास्तेजसा तस्य तपसा मन्दरश्मयः ॥

ததோ தேவா: ஸகந்தர்வா: பந்நகாஸுராக்ஷஸா: ।
மோஹிதா: தேஜஸா தஸ்ய தபஸா மந்தரஶ்மய: ॥ 9

தத: - அப்பொழுது
தேவர்ஷி கந்தர்வா: - தேவர்களும், ரிஷிகளும், கந்தர்வர்களும்,
பந்நகா ஸுர ராக்ஷஸா: - பன்னகர்களும், அஸுரர்களும், ராக்ஷஸர்களும்
தஸ்ய - அவருடைய
தபஸா - தபஸின்
தேஜஸா - தேஜஸால்
மோஹிதா: - மூர்ச்சித்து
மந்தரஶ்மய: - ஒளிமங்கினவர்களானார்கள்.

कश्मलोपहताः सर्वे पितामहमथाब्रुवन् ॥

கஶ்மலோபஹதா: ஸர்வே பிதாமஹம் அதா அப்ருவன் ॥ 10

அத - அப்போது
கஶ்மலோப ஹதா: - திடனிழந்திருந்த
ஸர்வே - எல்லோரும்
பிதாமஹம் - ப்ரஹ்மதேவனிடம் சென்று
அப்ருவன் - பின்வருமாறு விண்ணப்பஞ் செய்தார்கள்.

बहुभिः कारणैर्देव विश्वामित्रो महामुनिः ।
लोभितः क्रोधितश्चैव तपसा चाभिवर्धते ॥

பஹுபி: காரணைர் தேவ விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
லோபித: க்ரோதிதஶ்சைவ தபஸா ச அபிவர்ததே ॥ 11

தேவ - ப்ரஹ்மதேவரே!
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ர
மஹாமுனி: - முனிவர்பெருமான்
பஹுபி: - பலவகைப்பட்ட
காரணை: - செய்கைகளால்
லோபித: ச - நல்ல வார்த்தையாலாசை மூட்டப்பட்டும்
க்ரோதித: ஏவ - கோபமூட்டப்பட்டும்கூட
தபஸா ச - தபஸின் பயனாலேயே
அபிவர்ததே - மேன்மைபெற்று விளங்குகின்றார்.

न ह्यस्य वृजिनं किञ्चिद्दृश्यते सूक्ष्ममप्यथ ॥

ந ஹ்யஸ்ய வ்ருஜிநம் கிஞ்சித் த்ருஶ்யதே ஸூக்ஷ்மமப்யத ॥ 12

அத - மேலும்
அஸ்ய - இவருக்கு
வ்ருஜிநம் - பாபமென்பது
கிஞ்சித் - ஏதேனுமொன்று
ஸூக்ஷ்மம் அபி - அணு அளவுகூட
ந த்ருஶ்யதே ஹி - ஏற்படவேயில்லை.

न दीयते यदि त्वस्य मनसा यदभीप्सितम् ।
विनाशयति त्रैलोक्यं तपसा सचराचरम् ॥

ந தீயதே யதி த்வஸ்ய மனஸா யத் அபீப்ஸிதம் ।
விநாஶயதி த்ரைலோக்யம் தபஸா ஸசராசரம் ॥ 13

து - இப்படியிருந்தாலும்
அஸ்ய - இவருக்கு
மனஸா - ஸங்கல்பத்தால்
அபீப்ஸிதம் - மனோரதமாகிறது
யத் - எதுவோ அது
ந தீயதே யதி - கொடுக்கப்படாவிட்டால்
ஸசராசரம் - ஜங்கமஸ்தாவரங்களுள்ளிட்ட

த்ரைலோக்யம் - மூவுல்கையும்
தபஸா - தபஸ்ஸின் மஹிமையால்
விநாஶயதி - அழித்துவிடுவார்.

व्याकुलाश्च दिशः सर्वा न च किञ्चित् प्रकाशते ।
सागराः क्षुभिताः सर्वे विशीर्यन्ते च पर्वताः ॥

வ்யாகுலாஸ்ச திஶ: ஸர்வா ந ச கிஞ்சித் ப்ரகாஶதே ।
ஸாகரா: க்ஷுபிதா: ஸர்வே விஶீர்யந்தே ச பர்வதா: ॥ 14

ஸர்வா: - எல்லா
திஶ: ச - திசைகளும்
வ்யாகுலா: - பீடையுற்றன
கிஞ்சித் ஹ - ஒன்றுமே
ந ப்ரகாஶதே - விளங்கவில்லை;
ஸாகரா: ஸர்வே - கடல்கள் எல்லாம்
க்ஷுபிதா: - கலக்கமுற்றன
பர்வதா: ச - மலைகளும்
விஶீர்யந்தே - வெடித்துப் பிளந்து சிதறுகின்றது.

प्रकम्पते च पृथिवी वायुर्वाति भृशाकुलः ।
ब्रह्मन्न प्रतिजानीमो नास्तिको जायते जनः ॥

ப்ரகம்பதே ச ப்ருதிவீ வாயுர் வாதி ப்ருஶாகுல: ।
ப்ரஹ்மந் ந ப்ரதிஜாநீமோ நாஸ்திகோ ஜாயதே ஜன: ॥ 15

ப்ருதிவீ ச - பூமியும்
ப்ரகம்பதே - நடுங்குகிறது.
வாயு: - காற்று
ப்ருஶாகுல: - மிகவும் க்ஷோபத்துடன்
வாதி - வீசுகிறது
ப்ரஹ்மந் - ப்ரஹ்மனே!
ந ப்ரதிஜாநீமோ - இதற்கு என் செய்வதென்றொன்றுமறியோம்
ஜன: - லோகத்து ஜனஸமூஹம்
நாஸ்திக: - கர்மத்யாகியாக
ஜாயதே - ஆகிவிடுகிறது.

संमूढमिव त्रैलोक्यं संप्रक्षुभितमानसम् ।
भास्करो निष्प्रभश्चैव महर्षेस्तस्य तेजसा ॥

ஸம்மூடமிவ த்ரைலோக்யம் ஸம்ப்ரக்ஷுபிதமானஸம் ।
பாஸ்கரோ நிஷ்ப்ரபஸ்சைவ மஹர்ஷே: தஸ்ய தேஜஸா ॥ 16

தஸ்ய - அந்த
மஹர்ஷே: - மஹர்ஷியின்

தேஜஸா - தபோமஹிமையால்
த்ரைலோக்யம் - மூவுலகும்
ஸம்ப்ரக்ஷுபித மானஸம் - மிகக் கலக்கமடைவிக்கப்பட்ட மனத்துடன்
ஸம்மூடம் இவ - மூர்ச்சையடைந்தது போலிருக்கிறது;
பாஸ்கர: ச - ஸூர்யனும்
நிஷ் ப்ரப: இவ - ஒளிமழுங்கினவனாகவே ஆகிவிட்டான்.

बुद्धिं न कुरुते यावन्नाशे देव महामुनिः ।
तावत् प्रसाद्यो भगवानग्निरूपो महाद्युतिः ॥

புத்திம் ந குருதே யாவந்நாஶே தேவ மஹாமுனி: ।
தாவத் ப்ரஸாத்யோ பகவான் அக்நிரூபோ மஹாத்யுதி: ॥ 17

அக்நிருப: - அக்னிபகவானைப் போன்ற
மஹாத்யுதி: - பெருமொளியுடையவரென
பகவான் - மஹாப்ரஸித்தி பெற்றவராகிய
மஹாமுனி: - முனிவர்பெருமான்
யாவத் - எதற்குள்ளாக
நாஶே - லோகத்தின் நாசத்தில்
புத்திம் - மனோபாவத்தை
ந குருதே - செலுத்தாதிருப்பாரோ
தாவத் - அதற்குள்ளாகவே
தேவ - ப்ரஹ்மனே!
ப்ரஸாத்ய: - ஸந்துஷ்டராக்கப்பட வேண்டும்.

कालाग्निना यथा पूर्वं त्रैलोक्यं दह्यतेऽखिलम् ।
देवराज्यं चिकीर्षेत दीयतामस्य यन्मतम् ॥

காலாக்நிநா யதா பூர்வம் த்ரைலோக்யம் தஹ்யதே(அ)கிலம் ।
தேவராஜ்யம் சிகீர்ஷேத தீயதாமஸ்ய யந்மதம் ॥ 18

பூர்வம் - முன்காலங்களில்
காலாக்நிநா - ஊழித்தீயால்
யதா - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
த்ரைலோக்யம் - மூவுலகும்
அகிலம் - எல்லாமே
தஹ்யதே - கொளுத்தப்படும்
தேவராஜ்யம் - இந்த்ர பதவியை
சிகீர்ஷேத - விரும்பக்கூடும்
அஸ்ய - இவரது
மதம் - கோரிக்கை
யத் - எதுவோ அது
தீயதாம் - கொடுக்கப்பட வேண்டும்.

ततः सुरगणाः सर्वे पितामहपुरोगमाः।
विश्वामित्रं महात्मानं वाक्यं मधुरमब्रुवन् ॥

தத: ஸுரகணா: ஸர்வே பிதாமஹ புரோ கமா: ।
விஸ்வாமித்ரம் மஹாத்மாநம் வாக்யம் மதுரம் அப்ருவந் ॥ 19

தத: - அதின் பேரில்
பிதாமஹ புரோகமா:- ப்ரஹ்மாவை முன்னிட்ட
ஸுரகணா: - தேவகணங்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
மஹாத்மாநம் - மஹாத்மாவான
விஸ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரைக் கண்டு
மதுரம் - ப்ரீதிகரமாய்
வாக்யம் - பின்வரும் ஒரு சொல்லை
அப்ருவந் - சொன்னார்கள்.

ब्रह्मर्षे स्वागतं तेऽस्तु तपसा स्म सुतोषिताः ॥

ப்ரஹ்மர்ஷே ஸ்வாகதம் தே(அ)ஸ்து தபஸா ஸ்ம ஸுதோஷிதா: ॥ 20

ப்ரஹ்மர்ஷே - ப்ரஹ்மரிஷியே!
தே ஸ்வாகதம் - உமக்கு க்ஷேமம்
அஸ்து - உண்டாகட்டும்;
தபஸாம் - தபஸால்
ஸுதோஷிதா:ஸ்ம - மிக த்ருப்தியடைந்தவர்களானோம்.

ब्राह्मण्यं तपसोग्रेण प्राप्तवानसि कौशिक।
दीर्घमायुश्च ते ब्रह्मन् ददामि समरुद्गणः ॥
स्वस्ति प्राप्नुहि भद्रं ते गच्छ सौम्य यथासुखम् ॥

ப்ராஹ்மண்யம் தபஸோக்ரேண ப்ராப்தவாநஸி கௌஸிக ।
தீர்கம் ஆயு: ச தே ப்ரஹ்மன் ததாமி ஸமருத்கண: ॥
ஸ்வஸ்தி ப்ராப்நுஹி பத்ரம் தே கச்ச ஸௌம்ய யதாஸுகம் ॥ 21

கௌஸிக - கௌசிகரே!
உக்ரேண - உக்ரமான
தபஸா - தபஸால்
ப்ராஹ்மண்யம் - ப்ராஹ்மணன் நிலையை
ப்ராப்தவான் அஸி - அடைந்து விட்டீர்கள்
ப்ரஹ்மன் - ப்ரஹ்மன்!
தே - உமக்கு
தீர்கம் - நீடித்த
ஆயு: ச - ஆயுளையும்
ஸ மருத்கண: - தேவகணங்களோடிருக்கிற நான்

ததாமி - வரமாய் கொடுக்கிறேன்
தே பத்ரம் - உம்முடைய மனோரதம் ஸித்திபெற்றதாகிறது;
ஸ்வஸ்தி - மனஸ்ஸந்துஷ்டியை
ப்ராப்நுஹி - நீர் அடைவீராக.
ஸௌம்ய - புண்யாத்மாவே!
யதாஸுகம் - இஷ்டமானபடி
கச்ச - ஸஞ்சரிப்பீராக.

पितामहवचः श्रुत्वा सर्वेषां च दिवौकसाम्।
कृत्वा प्रणामं मुदितो व्याजहार महामुनिः ॥

பிதாமஹவச: ஶ்ருத்வா ஸர்வேஷாம் ச திவௌகஸாம் ।
க்ருத்வா ப்ரணாமம் முதிதோ வ்யாஜஹார மஹாமுனி: ॥ 22

மஹாமுனி: - முனிவர் பெருமான்
பிதாமஹ வச: - ப்ரஹ்மதேவருடைய திருவாக்கை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
முதித: - மலர்ந்த முகமுடையவராகி
ஸர்வேஷாம் - எல்லா
திவௌகஸாம் ச - தேவதைகளுக்கும்
ப்ரணாமம் - தண்டன்
க்ருத்வா - ஸமர்ப்பித்து
வ்யாஜஹார - பின்வருமாறு வேண்டிக் கொண்டார்;

ब्राह्मण्यं यदि मे प्राप्तं दीर्घमायुस्तथैव च।
ओंकारश्च वषट्कारो वेदाश्च वरयन्तु माम् ॥

ப்ராஹ்மண்யம் யதி மே ப்ராப்தம் தீர்கமாயு: ததைவ ச ।
ஓம்காரஸ்ச வஷட்காரோ வேதாஸ்ச வரயந்து மாம் ॥ 23

தீர்கம் - தீர்க்க ஆயுளும்
ததா ஏவ - அவ்வண்ணமே
ப்ராஹ்மண்யம் - ப்ராஹ்மண்யமும்
மே - எனக்கு
ப்ராப்தம் - கிடைத்துவிட்டது
யதி - என்கிற பக்ஷத்தில்
அத - அது காரணமாய்
ஓம்கார: ச - ப்ரணவமும்
வஷட்கார: - வஷட்காரமும்
வேதா: ச - வேதங்களும்
மாம் - என்னை
வரயந்து - வரிக்கட்டும்.

क्षत्रवेदविदां श्रेष्ठो ब्रह्मवेदविदामपि ।
ब्रह्मपुत्रो वसिष्ठो मामेवं वदतु देवताः ॥
यद्ययं परमः कामः कृतो यान्तु सुरर्षभाः ॥

க்ஷத்ரவேத விதாம் ஶ்ரேஷ்டோ ப்ரஹ்ம வேதவிதாமபி ।
ப்ரஹ்ம புத்ரோ வஸிஷ்டோ மாமேவம் வதது தேவதா: ॥
யத்யயம் பரம: காம: க்ருதோ யாந்து ஸுரர்ஷபா: ॥ 24

தேவதா: - தேவதைகளே!
க்ஷத்ர வேதவிதாம் - க்ஷத்ரியர்களுக்குரிய அதர்வ வேதத்தை அறிந்தவர்களுக்குள்ளும்
ப்ரஹ்ம வேதவிதாம் அபி - ப்ராஹ்மணர்க்கே உரிய 'த்ரயீ'யெனும் வேதபாகங்களை அறிந்தவர்களுக்குள்ளும்
ஶ்ரேஷ்ட: - ச்ரேஷ்டமாக விளங்குகிறவரும்
ப்ரஹ்ம புத்ர: - ப்ரஹ்மதேவரின் புத்ரருமான
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
மாம் - என்னைக் குறித்து
ஏவம் - இவ்விதமாக
வதது - சொல்ல வேண்டும்
அயம் - இந்த
பரம: - ஸர்வுமுமாய் கொண்ட
காம: - மனோரதம்
க்ருத: யதி - ஈடேறி முடிந்ததுமே
ஸுரர்ஷபா: - தேவோத்தமர்கள்
யாந்து - திரும்பி எழுந்தருளலாம்.

ततः प्रसादितो देवैर्वसिष्ठो जपतां वरः ।
सख्यं चकार ब्रह्मर्षिरेवमस्त्विति चाब्रवीत् ॥

தத: ப்ரஸாதிதோ தேவை: வஸிஷ்டோ ஜபதாம் வர: ।
ஸக்யம் சகார ப்ரஹ்மர்ஷி ரேவம் அஸ்து இதி சாப்ரவீத் ॥ 25

ஜபதாம் - த்யானிகளில்
வர: - உத்தமரும்
ப்ரஹ்மர்ஷி: - ப்ரஹ்மர்ஷியும்
தேவை: - தேவர்களால்
ப்ரஸாதித: ச - ஸமாதானம் செய்யப்பட்டவருமாகிய
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டர்
ஏவம் அஸ்து - 'அப்படியே ஆகட்டும்'
இதி - என்று
அப்ரவீத் - சொன்னார்.
தத: - அதிலிருந்து

ஸக்யம் - நட்பை
சகார - பாராட்டினார்.

ब्रह्मर्षिस्त्वं न संदेहः सर्वं संपत्स्यते तव ।
इत्युक्त्वा देवताश्चापि सर्वा जग्मुर्यथागतम् ॥

ப்ரஹ்மர்ஷி: த்வம் ந ஸந்தேஹ: ஸர்வம் ஸம்பத்ஸ்யதே தவ ।
இத்யுக்த்வா தேவதாஶ் சாபி ஸர்வா ஜக்மு: யதாகதம் ॥ 26

த்வம் - நீர்
ப்ரஹ்மர்ஷி: ச - ப்ரஹ்மர்ஷியே
ஸந்தேஹ: ந - ஸந்தேஹம் இல்லை.
தவ - உமக்கு
ஸர்வம் - எல்லாம்
ஸம்பத்ஸ்யதே - கைகூடினதாகும்
இதி - என்று
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
ஸர்வா: - எல்லா
தேவதா: அபி - தேவதைகளும்
யதாகதம் - வந்த வழியே
ஜக்மு: - திரும்பிச் சென்றார்கள்.

विश्वामित्रोऽपि धर्मात्मा लब्ध्वा ब्राह्मण्यमुत्तमम् ॥
पूजयामास ब्रह्मर्षिं वसिष्ठं जपतां वरम् ॥
कृतकामो महीं सर्वां चचार तपसि स्थितः ॥

விஶ்வாமித்ரோऽபி தர்மாத்மா லப்த்வா ப்ராஹ்மண்யம் உத்தமம் ।
பூஜயாமாஸ ப்ரஹ்மர்ஷிம் வஸிஷ்டம் ஜபதாம் வரம் ॥
க்ருதகாமோ மஹீம் ஸர்வாம் சசார தபஸி ஸ்தித: ॥ 27

தர்மாத்மா - தர்மசீலரான
விஶ்வாமித்ர: அபி - விச்வாமித்ரரும்
உத்தமம் - உத்தமமான
ப்ராஹ்மண்யம் - ப்ராஹ்மண நிலையை
லப்த்வா - அடைந்து
ப்ரஹ்மர்ஷிம் - ப்ரஹ்மர்ஷியும்
ஜபதாம் - மந்த்ரஜபம் செய்கிறவர்களில்
வஸிஷ்டம் வரம் - ச்ரேஷ்டருமான வஸிஷ்டரை
பூஜயாமாஸ - பூஜித்தார்.
க்ருத காம: - (விச்வாமித்ரர்) கோரிக்கை நிறைவேறினவராய்
தபஸி - தபஸ்ஸில்
ஸ்தித: - நிலைகொண்டு

மஹீம் ஸர்வாம் - பூமி முழுவதும்
சசார - இஷ்டப்படி ஸஞ்சரித்து வந்தார்.

एवं त्वनेन ब्राह्मण्यं प्राप्तं राम महात्मना ।
एष राम मुनिश्रेष्ठ एष विग्रहवत्तपः ॥
एष धर्मपरो नित्यं वीर्यस्यैष परायणम् ॥

ஏவம் த்வனேன ப்ராஹ்மண்யம் ப்ராப்தம் ராம மஹாத்மநா ।
ஏஷ ராம முனிஸ்ரேஷ்ட ஏஷ விக்ரஹவத் தப: ॥
ஏஷ தர்மபரோ நித்யம் வீர்யஸ்ய ஏஷ பராயணம் ॥ 28

ஏவம் து - இந்த விதமாகவே
ராம - ஸ்ரீராம!
அனேன - இந்த
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவாலே
ப்ராஹ்மண்யம் - ப்ராஹ்மணநிலை
ப்ராப்தம் - ஸம்பாதிக்கப்பட்டது.
ராம - ஸ்ரீராம
ஏஷ: - இவர்
முனிஸ்ரேஷ்ட: - ரிஷிகளில் உத்தமர்;
ஏஷ: - இவர்
விக்ரஹவாந் - ரூபமெடுத்த
தப: - தபஸே
ஏஷ: - இவர்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
தர்மபர: - தர்மத்தையே பரமப்ரயோஜனமாகக் கொண்டவர்
ஏஷ: - இவர்
வீர்யஸ்ய - வீர்யத்திற்கு
பராயணம் - உத்தமமான குடிகொள்ளிடம்.

शतानन्दवचः श्रुत्वा रामलक्ष्मणसंनिधौ ।
जनकः प्राञ्जलिर्वाक्यमुवाच कुशिकात्मजम् ॥

ஶதாநந்த வச: ஶ்ருத்வா ராமலக்ஷ்மண ஸந்நிதௌ ।
ஜநக: ப்ராஞ்ஜலிர்வாக்யம் உவாச குஶிகாத்மஜம் ॥ 29

ஜநக: - ஜனகர்
ராம லக்ஷ்மண ஸந்நிதௌ - ராமலக்ஷ்மணர்களுடைய முன்னிலையில்
ஶதாநந்த: வச: - சதானந்தர் வசனத்தை
ஶ்ருத்வா - செவியுற்று
குஶிகாத்மஜம் - விச்வாமித்ரரைப் பார்த்து
ப்ராஞ்ஜலி: - கைகூப்பிக்கொண்டு

வாக்யம் - பின்வரும் வார்த்தையை
உவாச - சொன்னார்.

धन्योऽस्म्यनुगृहीतोऽस्मि यस्य मे मुनिपुंगव ।
यज्ञं काकुत्स्थसहितः प्राप्तवानसि धार्मिक ॥

தன்யோऽஸ்மி அநுக்ருஹீதோऽஸ்மி யஸ்யமே முனிபுங்கவ ।
யஜ்ஞம் காகுத்ஸ்தஸஹித: ப்ராப்தவாநஸி தார்மிக ॥ 30

கௌஶிக - கௌசிக!
முனிபுங்கவ - முனிவர் பெருமானே!
யஸ்ய - எந்த
மே யஜ்ஞம் - எனது யாகத்திற்கு
காகுத்ஸ்த ஸஹித: - காகுஸ்தர்கள் ஸஹிதராய்
ப்ராப்தவான் அஸி - தேவரீர் எழுந்தருளியிருக்கிறீரே அந்த நான்
தன்ய: அஸ்மி - க்ருதார்த்தனாகிறேன்.
அநுக்ரஹீத: அஸ்மி - அனுக்ரஹிக்கப்பட்டவனாக ஆகிறேன்.

पावितोऽहं त्वया ब्रह्मन्दर्शनेन महामुने ।
विश्वामित्र महाभाग ब्रह्मर्षीणां वरोत्तम ॥
गुणा बहुविधाः प्राप्ताः तव सन्दर्शनान्मया ॥

பாவிதோऽஹம் த்வயா ப்ரஹ்மந் தர்ஶனேன மஹாமுனே ।
விஶ்வாமித்ர மஹாபாக ப்ரஹ்மர்ஷீணாம் வரோத்தம ॥
குணா பஹுவிதா: ப்ராப்தாஸ் தவ ஸந்தர்ஶநாந்மயா ॥ 31

ப்ரஹ்மந் - ப்ரஹ்மன்!
மஹாமுனே - முனிவர் பெருமானே!
விஶ்வாமித்ர - விச்வாமித்திரரே!
மஹாபாக - பரம பாக்கியசாலியே!
ப்ரஹ்மர்ஷீணாம் - ப்ரஹ்மர்ஷிகளுக்குள்
வரோத்தம - உயர்ந்தவரிலும் உயர்ந்தவரே!
த்வயா - தேவரீர்
தர்ஶனேன - கடாக்ஷத்தால்
அஹம் - நான்
பாவித: - பரிசுத்தனாக்கப்பட்டேன்.
தவ - தேவரீருடைய
ஸந்தர்ஶநாத் - அபிமானத்தால்
மயா - என்னால்
பஹுவிதா: - பலவிதங்களான
குணா: - மஹிமைகள்
ப்ராப்தா: - பெறப்பட்டன.

विस्तरेण च ते ब्रह्मन् कीर्त्यमानं महत्तपः ।
श्रुतं मया महातेजो रामेण च महात्मना ॥

விஸ்தரேண ச தே ப்ரஹ்மந் கீர்த்யமாநம் மஹத்தப: ।
ஶ்ருதம் மயா மஹாதேஜோ ராமேண ச மஹாத்மநா ॥ 32

மஹாதேஜ: - மஹத்தான தேஜஸையுடைய
ப்ரஹ்மந் - ப்ரஹ்மன்!
தே - தேவரீருடைய
மஹத் - மஹத்தானதும்
விஸ்தரேண - விரிவாக
கீர்த்யமாநம் ச - கீர்த்தனம் செய்யப்பட்டதுமான
தப: - தபஸின் பெருமை
மயா - என்னாலும்
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
ராமேண ச - ஸ்ரீராமராலும்
ஶ்ருதம் - செவியுற்று கேட்கப்பட்டது.

सदस्यैः प्राप्य च सदः श्रुतास्ते बहवो गुणाः ॥

ஸதஸ்யை: ப்ராப்ய ச ஸத: ஶ்ருதா: தே பஹவோ குணா: ॥ 33

ஸத: - ஸபைக்கு
ப்ராப்ய - வந்து வீற்றிருக்கிற
ஸதஸ்யை: ச - ஸபையோர்களாலும்
தே - தேவரீருடைய
பஹவ: குணா: - பல பெருங்குணங்கள்
ஶ்ருதா: - கேட்டறியப்பட்டன.

अप्रमेयं तपस्तुभ्यमप्रमेयं च ते बलम् ।
अप्रमेया गुणाश्चैव नित्यं ते कुशिकात्मज ॥

அப்ரமேயம் தப: துப்யம் அப்ரமேயம் ச தே பலம் ।
அப்ரமேயா குணாஶ்சைவ நித்யம் தே குஶிகாத்மஜ ॥ 34

துப்யம் - தேவரீருடைய
தப: - தபஸானது
அப்ரமேயம் - மனத்திற்கு எட்டாதது
தே - தேவரீருடைய
பலம் ச - வலிமையும்
அப்ரமேயம் - அளவிற்கு மிஞ்சினது
குஶிகாத்மஜ - குசிகரின் புத்ரரே!
தே - தேவரீருடைய
குணா: ச - தபஸின் குணங்கள்
நித்யம் - எக்காலத்திலும்
அப்ரமேயா: ஏவ - எண்ணுதற்கரியவை.

तृप्तिराश्चर्यभूतानां कथानां नास्ति मे विभो ।
कर्मकालो मुनिश्रेष्ठ लम्बते रविमण्डलम् ॥

த்ருப்தி: ஆஶ்சர்யபூதாநாம் கதாநாம் நாஸ்தி மே விபோ ।
கர்மகாலோ முனிஶ்ரேஷ்ட லம்பதே ரவிமண்டலம் ॥ 35

விபோ - ப்ரபுவே!
ஆஶ்சர்ய பூதாநாம் - அற்புதங்களாயிருக்கும்
கதாநாம் - சரித்ரங்களுடைய
த்ருப்தி: - போதுமென்கிற எண்ணம்
மே - எனக்கு
நாஸ்தி - உண்டாகவில்லை.
முனிஶ்ரேஷ்ட - உத்தமரிஷியே!
கர்மகால: - இது ஸந்த்யானுஷ்டான காலம்
ரவிமண்டலம் - ஸூர்ய மண்டலமானது
லம்பதே - அஸ்தமிக்கும் ஸமயமாயிருக்கிறது.

श्वः प्रभाते महातेजो द्रष्टुमर्हसि मां पुनः ।
स्वागतं तपतां श्रेष्ठ मामनुज्ञातुमर्हसि ॥

ஶ்வ: ப்ரபாதே மஹாதேஜோ த்ரஷ்டும் அர்ஹஸி மாம் புந: ।
ஸ்வாகதம் தபதாம் ஶ்ரேஷ்ட மாம் அநுக்ஞாதுமர்ஹஸி ॥ 36

மஹாதேஜ: - மிகுந்த ஒளியுடையவரே!
தபதாம் - தபஸ்விகளுள்
ஶ்ரேஷ்ட - உத்தமரே!
ஸ்வாகதம் - தேவரீர் இங்கு எழுந்தருளியதை நான் மிகவும் கொண்டாடுகிறேன்.
ஶ்வ: - நாளைய
ப்ரபாதே - விடியற்காலையில்
புன: - மறுபடியும்
மாம் - எனக்கு
த்ரஷ்டும் - தர்சிக்க
அர்ஹஸி - தேவரீர் திருவுள்ளம் கொள்ள வேண்டும்.
மாம் - என்னை
அநுக்ஞாதும் - இப்போது விடைகொடுத்தனுப்ப
அர்ஹஸி - தேவரீர் திருவுள்ளம் கொள்ளவேண்டும்.

एवमुक्तो मुनिवरः प्रशस्य पुरुषर्षभम् ।
विससर्जाशु जनकं प्रीतं प्रीतमनास्तदा ॥

ஏவமுக்தோ முனிவர: ப்ரஶஸ்ய புருஷர்ஷபம் ।
விஸஸர்ஜாஶு ஜநகம் ப்ரீதம் ப்ரீதமநா: ததா ॥ 37

ஏவம் - இவ்விதமாய்
உக்த: - மொழிந்ததற்கு திருச்செவிசாற்றிய

முனிவர: - முனிவர் பெருமான்
ப்ரீதமநா: - ஸந்துஷ்ட மனமுடையவராய்
புருஷர்ஷபம் - புருஷோத்தமரும்
ததா - அப்பொழுது
ப்ரீதம் - உள்ளம் குளிர்ந்தவருமான
ஜநகம் - ஜனகரை
ப்ரஶஸ்ய - புகழ்ந்து கொண்டாடிவிட்டு
ஆஶு - உடனே
விஸஸர்ஜ - திரும்பிப்போக விடை தந்தருளினார்.

एवमुक्त्वा मुनिश्रेष्ठं वैदेहो मिथिलाधिपः ।
प्रदक्षिणं चकाराथ सोपाध्यायः सबान्धवः ॥

ஏவமுக்த்வா முனிஶ்ரேஷ்டம் வைதேஹோ மிதிலாதிப: ।
ப்ரதக்ஷிணம் சகாராத ஸோபாத்யாய: ஸபாந்தவ: ॥ 38

வைதேஹ: - வைதேஹனும்
மிதிலாதிப: - மிதிலை கோமானுமாகும்
ஜநக: - ஜனகர்
ஏவம் - மேற்கண்ட வண்ணமாய்
உக்த்வா - விண்ணப்பம் செய்துவிடைபெற்றுக் கொண்டுவிட்டு
ஆஶு - உடனே
ஸோபாத்யாய: - உபாத்யாயருடனும்
ஸபாந்தவ: - பந்துக்களுடனும்
முனிஶ்ரேஷ்டம் - முனிவர்பெருமானை
ப்ரதக்ஷிணம் - பிரதக்ஷிணம்
சகார - செய்தார்.

विश्वामित्रोऽपि धर्मात्मा सहरामः सलक्ष्मणः ।
स्ववाटमभिचक्राम पूज्यमानो महर्षिभिः ॥

விஶ்வாமித்ரோऽபி தர்மாத்மா ஸஹராம: ஸலக்ஷ்மண: ॥
ஸ்வ வாடமபி சக்ராம பூஜ்யமாநோ மஹர்ஷிபி: ॥ 39

தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
விஶ்வாமித்ர: அபி - விச்வாமித்ரரும்
மஹர்ஷிபி: - மஹான்களாகிற ரிஷிகளால்
பூஜ்யமாந: - பூஜிக்கப்பட்டு
ஸ ராம: - ராமருடனும்
ஸஹ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணருடனும்
ஸ்வ வாடம் - தம் விடுதிக்கு
அபி சக்ராம - எழுந்தருளினார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ப்ரம்ஹர்ஷித்வ ப்ராப்திர் நாம பஞ்சஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

ஷட் ஷஷ்டி தம: ஸர்க: - 66

ततः प्रभाते विमले कृतकर्मा नराधिपः ।
विश्वामित्रं महात्मानमाजुहाव सराघवम् ॥

தத: ப்ரபாதே விமலே க்ருதகர்மா நராதிப: ।
விஶ்வாமித்ரம் மஹாத்மாநம் ஆஜுஹாவ ஸராகவம் ॥ 1

ப்ரபாதே - மறுநாள் பொழுது
விமலே தத: - நன்றாக விடிந்தபின்
க்ருத கர்மா - ப்ராதக்கால அனுஷ்டானங்கள் செய்து முடித்திருந்த
நராதிப: - ராஜன்
ஸ ராகவம் - ராகவர்களுடன் கூடியிருந்த
மஹாத்மாநம் - மஹாத்மாவாகிய
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரை
ஆஜுஹாவ - போய் கண்டார்.

तमर्चयित्वा धर्मात्मा शास्त्रदृष्टेन कर्मणा।
राघवौ च महात्मानौ तदा वाक्यमुवाच ह ॥

தமர்சயித்வா தர்மாத்மா ஶாஸ்த்ர த்ருஷ்டேந கர்மணா ।
ராகவௌ ச மஹாத்மாநௌ ததா வாக்ய முவாச ஹ ॥ 2

தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாகுமவர்
தம் ஹ - அவரையும்
மஹாத்மாநௌ - மஹாத்மாக்களான
ராகவௌ ச - ராகவர்களையும்
ஶாஸ்த்ர த்ருஷ்டேந - சாஸ்த்ர நூல்களில் கண்ட
கர்மணா - முறைப்படி
அர்சயித்வா - விருந்தோம்பலைச் செய்தருளிவிட்டு
ததா - அதன்மேல்
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
உவாச - மொழிந்தார்.

भगवन् स्वागतं तेऽस्तु किं करोमि तवानघ ।
भवानाज्ञापयतु मामाज्ञाप्यो भवता ह्यहम् ॥

பகவன் ஸ்வாகதம் தே(அ)ஸ்து கிம் கரோமி தவாநக ।
பவான் ஆக்ஞாபயது மாம் ஆக்ஞாப்ய: பவதா ஹ்யஹம் ॥ 3

அநக - எப்படிப்பட்ட கஷ்டத்தினின்றும் விடுவிக்க வல்லமையுடைய
பகவன் - பகவானே!

தே ஸ்வாகதம் - தேவரீர் இங்கே எழுந்தருளியதால் நன்மை விளையட்டும்.
அஹம் - நான்
பவதா - தேவரீரால்
ஆக்ஞாப்ய: - கட்டளையிடப்பட வேண்டியவன்
ஹி - என்கிறபடியால்
பவான் - தேவரீர்
மாம் - என்னை
ஆக்ஞாபயது - ஆக்ஞாபித்தருள வேண்டும்.
தவ - தேவரீருக்கு
கரோமி - நான் இப்பொழுது செய்ய வேண்டியது
கிம் - என்ன?

एवमुक्तः स धर्मात्मा जनकेन महात्मना ।
प्रत्युवाच मुनिर्वीरं वाक्यं वाक्यविशारदः ॥

ஏவமுக்த: ஸ தர்மாத்மா ஜனகேந மஹாத்மநா ।
ப்ரத்யுவாச முனிர்வீரம் வாக்யம் வாக்யவிஶாரத: ॥ 4

மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
ஜனகேந - ஜனகரால்
ஏவம் - மேற்கண்ட வண்ணமாய்
உக்த: - சொல்லப்பட்டதற்கு திருச்செவி சாற்றியவரும்
தர்மாத்மா - தர்மசீலரும்,
வாக்ய விஶாரத: து - சொல்வன்மையருமான
முனிஶ்ரேஷ்ட: - முனிவர்பெருமான்
வாக்யம் - பின்வரும் திருவாக்கை
ப்ரத்யுவாச - பதிலாய் திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

पुत्रौ दशरथस्येमौ क्षत्रियौ लोकविश्रुतौ ।
धनुर्वेदविशेषज्ञौ कुशलौ रामलक्ष्मणौ ॥
द्रष्टुकामौ धनुःश्रेष्ठं यदेतत्त्वयि तिष्ठति ॥

புத்ரௌ தஶரதஸ்ய இமௌ க்ஷத்ரியௌ லோகவிஶ்ருதௌ ।
தனுர்வேத விசேஷக்ஞௌ குஶலௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ॥
த்ரஷ்டுகாமௌ தனு:ஶ்ரேஷ்டம் யத் ஏதத் த்வயி திஷ்டதி ॥ 5

இமௌ - இவ்விரு
க்ஷத்ரியௌ - க்ஷத்ரியர்களும்,
தஶரதஸ்ய - தசரதரின்
புத்ரௌ - குமாரர்கள்,
ராம லக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமர், ஸ்ரீலக்ஷ்மணர் என்கிற பெயர்களால் அழைக்கப்படுகிறார்கள்.

தனுர்வேதவிஶேஷக்ஞௌ - தனுர்வேத நுட்பங்களில் நிபுணர்களெனவும்
குஶலௌ - தர்மசீலர்களெனவும்
லோக விஶ்ருதௌ - லோகமெல்லாம் பரவின புகழுடையவர்கள்
த்வயி - உம்மிடம்
யத் - எந்த
தனு: ஶ்ரேஷ்டம் - உத்தமமான தனுஸ்ஸானது
திஷ்டதி - இருக்கிறதோ,
ஏதத் - இதை
த்ருஷ்டகாமௌ - பார்க்க விரும்புகிறார்கள்.

एतद्दर्शय भद्रं ते कृतकामौ नृपात्मजौ ।
दर्शनादस्य धनुषो यथेष्टं प्रतियास्यतः ॥

ஏதத் தர்ஶய பத்ரம் தே க்ருதகாமௌ ந்ருபாத்மஜௌ ।
தர்ஶநாத் அஸ்ய தனுஷோ யதேஷ்டம் ப்ரதியாஸ்யத: ॥ 6

அஸ்ய - இந்த
தனுஷ: - தனுஸின்
தர்ஶநாத் - மஹிமையால்
தே - தேவரீருக்கு
பத்ரம் - க்ஷேமமுண்டாகப் போகிறது.
ஏதத் - இதை
தர்ஶய - கொண்டுவந்து காண்பியும்,
ந்ருபாத்மஜௌ - சக்ரவர்த்தியின் குமாரர்களும்
க்ருதகாமௌ - மனோரதம் நிறைவேற்றப் பெற்றவர்களாய்
யதேஷ்டம் - திருவுள்ளமெப்படியிருக்கிறதோ அப்படியே
ப்ரதியாஸ்யத: - இது விஷயத்தில் செய்யட்டும்.

एवमुक्तस्तु जनकः प्रत्युवाच महामुनिम् ।
श्रूयतामस्य धनुषो यदर्थमिह तिष्ठति ॥

ஏவமுக்தஸ்து ஜனக: ப்ரத்யுவாச மஹாமுனிம் ।
ஶ்ரூயதாமஸ்ய தனுஷோ யதர்தமிஹ திஷ்டதி ॥ 7

ஏவம் - மேற்கண்ட வண்ணமாய்
உக்த: - நியமனம் பெற்ற
ஜனக: - ஜனகர்,
து - இதுவிஷயத்தில்
மஹாமுனிம் - முனிவர்பெருமானைப் பார்த்து
ப்ரத்யுவாச - மறுமொழியளித்தார்.
இஹ - இங்கே
யதர்தம் - எக்காரணமாய்
திஷ்டதி - இருக்கிறதோ,

அஸ்ய	- இந்த
தனுஷ:	- தனுஸைப்பற்றி
ஶ்ரூயதாம்	- சொல்லுமெனக்கு செவி கொடுக்கப்பட வேண்டும்.

देवरात इति ख्यातो निमेः षष्ठो महीपतिः ।
न्यासोऽयं तस्य भगवन् हस्ते दत्तो महात्मनः ॥

தேவராத இதி க்யாதோ நிமே: ஷஷ்டோ மஹீபதி: ।
ந்யாஸோऽயம் தஸ்ய பகவன் ஹஸ்தே தத்தோ மஹாத்மந: ॥ 8

நிமே:	- நிமிசக்ரவர்த்திக்கு
ஷஷ்ட:	- ஆறாவதான
மஹீபதி:	- ராஜனாய்
தேவராத:	- தேவராதர்
இதி	- என்று
க்யாத:	- ப்ரஸித்திபெற்ற ஒருவரிருந்தார்.
பகவன்	- பகவானே!
தஸ்ய	- அவருடைய
ஹஸ்தே	- கையில்
ந்யாஸ:	- அடைக்கலமாக
அயம்	- இது
மஹாத்மந:	- மஹாத்மாவாலே
தத்த:	- கொடுக்கப்பட்டது.

दक्षयज्ञवधे पूर्वं धनुरायम्य वीर्यवान् ।
रुद्रस्तु त्रिदशान् रोषात् सलीलमिदमब्रवीत् ॥

தக்ஷயஜ்ஞவதே பூர்வம் தனுராயம்ய வீர்யவான் ।
ருத்ரஸ்து த்ரிதஶாந் ரோஷாத் ஸலீலமிதப்ரவீத் ॥ 9

வீர்யவான்	- மஹாசக்தியடைந்த
ருத்ர:	- ருத்ரர்
பூர்வம்	- முற்காலத்தில்
ரோஷாத்	- கோபாவேசத்தால்
தக்ஷயஜ்ஞ வதே து	- தக்ஷருடைய யாகத்தை நாசம் செய்யும்பொழுது
தனு:	- தனுஸை
ஆயம்ய	- தூக்கிக்கொண்டு,
த்ரிதஶாந்	- தேவர்களைப் பார்த்து
ஸலீலம்	- பரிஹாஸத்துடன்
இதம்	- பின்வருமாறு
அப்ரவீத்	- சொன்னார்.

यस्माद्भागार्थिनो भागं नाकल्पयत मे सुराः ।
वराङ्गानि महार्हाणि धनुषा शातयामि वः ॥

யஸ்மாத் பாகார்திநோ பாகம் ந அகல்பயத மே ஸுரா: ।
வராங்காநி மஹார்ஹாணி தனுஷா ஶாதயாமி வ: ॥ 10

ஸுரா:	- தேவர்களே!
பாகார்திந:	- யக்ஞஹவிஸ்ஸில் பங்கை விரும்பின
மே	- எனக்கு
பாகாந்	- உரியவையான ஹவிர் பாகங்களை
ந அகல்பயத	- வகுத்திட்டீர்களில்லை
யஸ்மாத்	- ஆனபடியால்
வ:	- உங்களுடைய
மஹார்ஹாணி	- அருமையான அணிகளுடைய
வராங்காநி	- தலைகளை
தனுஷா	- தனுஸால்
ஶாதயாமி	- சிதைக்கிறேன்.

ततो विमनसः सर्वे देवा वै मुनिपुंगव ।
प्रसादयन्ति देवेशं तेषां प्रीतोऽभवद्भवः ॥

ததோ விமனஸ: ஸர்வே தேவா வை முனிபுங்கவ ।
ப்ரஸாதயந்தி தேவேஶம் தேஷாம் ப்ரீதோऽபவத் பவ: ॥ 11

முனிபுங்கவ	- முனிவர் பெருமானே!
தத:	- அப்பொழுது
தேவா:	- தேவர்கள்
ஸர்வே வை	- எல்லோரும்
விமனஸ:	- மனம் கலங்கினவர்களாய்
தேவேஶம்	- சிவபெருமானை
ப்ரஸாதயந்தி	- போற்றிப் புகழ்ந்து ப்ரார்த்தித்தார்கள்;
பவ:	- சிவனார்
தேஷாம்	- அவர்களுக்கும்
ப்ரீத:	- அனுக்ரஹம் செய்கின்றவராய்
அபவத்	- ஆனார்.

प्रीतियुक्तः स सर्वेषां ददौ तेषां महात्मनाम् ॥

ப்ரீதியுக்த: ஸ ஸர்வேஷாம் ததௌ தேஷாம் மஹாத்மநாம் ।

தேஷாம்	- அந்த
மஹாத்மநாம்	- மஹாத்மாக்கள்
ஸர்வேஷாம்	- எல்லோருக்கும்
ப்ரீதியுக்த:	- அனுக்ரஹம் செய்ய உடன்பட்ட

ஸ: - அவர்

ததௌ - அடைக்கலமாய் தந்தருளினார்.

तदेतद्देवदेवस्य धनूरत्नं महात्मनः ।
न्यासभूतं तदा न्यस्तमस्माकं पूर्वके विभो ॥

ததேதத் தேவதேவஸ்ய தநூரத்நம் மஹாத்மந: ।
ந்யாஸபூதம் ததா ந்யஸ்தம் அஸ்மாகம் பூர்வகே விபோ ॥ 12

விபோ - ப்ரபுவே!
மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
தேவ தேவஸ்ய - சிவபெருமானுடைய
தத் - அந்த
தநூரத்நம் - ச்ரேஷ்டமான தனுஸ்
ஏதத் - இது.
அஸ்மாகம் - எங்களுடைய
பூர்வகே - முன்னோரிடம்
ததா - அப்பொழுது
ந்யாஸபூதம் - அடைக்கலமாக
ந்யஸ்தம் - ஒப்புவிக்கப்பட்டது.

अथ मे कृषतः क्षेत्रं लाङ्गलादुत्थिता पुरा ॥
क्षेत्रं शोधयता लब्धा नाम्ना सीतेति विश्रुता ॥

அத மே க்ருஷத: க்ஷேத்ரம் லாங்கலாத் உத்திதா புரா ।
க்ஷேத்ரம் ஶோதயதா லப்தா நாம்நா ஸீதேதி விஶ்ருதா ॥ 13

புரா - முன்னொரு ஸமயம்
க்ஷேத்ரம் - யாகபூமியை
மே - நான்
க்ருஷத: - கலப்பையால் உழும்பொழுது
லாங்கலாத் - கலப்பைக்கோட்டினின்று
உத்திதா - ஒரு பெண் கிளம்பி வந்தாள்
க்ஷேத்ரம் - யாகபூமியை
ஶோதயதா - சுத்தி செய்யும் என்னால்
லப்தா - எடுத்துக் கொள்ளப்பட்டாள்
அத - பிறகு
ஸீதா இதி - ஸீதா என்ற
நாம்நா - பெயரால்
விஶ்ருதா - ப்ரஸித்தையானாள்.

भूतलादुत्थिता सा तु व्यवर्धत ममात्मजा ।
वीर्यशुल्केति मे कन्या स्थापितेयमयोनिजा ॥

பூதலாத் உத்திதா ஸா து வ்யவர்தத மமாத்மஜா ।
வீர்யஶுல்கேதி மே கன்யா ஸ்தாபிதேயம் அயோநிஜா ॥ 14

அயோநிஜா - கர்ப்பவாஸமில்லாதவளாய்
பூதலாத் - பூமியிலிருந்து
மே - எனக்கு
உத்திதா - கிடைத்தாள்!
ஸா - ப்ரத்யக்ஷ மஹாலக்ஷ்மியாகிய
இயம் கன்யா - இந்த பெண்ணும்
மம - என்னுடைய
ஆத்மஜா - பெண்ணாய்
வ்யவர்தத - வளர்ந்து வருகிறாள்
இதி - என்கிற காரணத்தால்
வீர்யஶுல்கா - வீர்யத்திற்கு பணயமாக அடையவேண்டியவளாக
ஸ்தாபிதா - நிச்சயிக்கப்பட்டிருக்கிறாள்.

भूतलादुत्थितां तां तु वर्धमानां ममात्मजाम् ।
वरयामासुरागम्य राजानो मुनिपुंगव ॥

பூதலாத் உத்திதாம் தாம் து வர்தமாநாம் மமாத்மஜாம் ।
வரயாமாஸுராகம்ய ராஜாநோ முனிபுங்கவ ॥ 15

முனிபுங்கவ - முனிவர்பெருமானே!
பூதலாத் - பூமியினின்று
உத்திதாம் - கிளம்பி வந்தவளும்
மம - என்
ஆத்மஜாம் - புத்ரியாய்
வர்தமாநம் து - வளர்ந்து வருகிறவளுமாகிய
தாம் - அவளை
ராஜாந: - ராஜாக்கள்
ஆகம்ய - வந்து
வரயாமாஸு: - சுத்த கன்னிகாதானம் செய்து கொடுக்கும்படி ப்ரார்த்தித்தார்கள்.

तेषां वरयतां कन्यां सर्वेषां पृथिवीक्षिताम् ॥
वीर्यशुल्केति भगवन्न ददामि सुतामहम् ॥

தேஷாம் வரயதாம் கன்யாம் ஸர்வேஷாம் ப்ருதிவீக்ஷிதாம் ।
வீர்யஶுல்கேதி பகவந் ந ததாமி ஸுதாமஹம் ॥ 16

பகவன் - பகவானே!
கன்யாம் - கன்னிகையை
வரயதாம் - பாணிக்ரஹணம் செய்து கொள்ள ப்ரார்த்தித்த
தேஷாம் - அந்த

ப்ருதி வீக்ஷிதாம் - பூமிபாலர்கள்
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருக்கும்
வீர்யஶுல்கா - வீர்யத்திற்குப்பணயமாய்அடையப்படவேண்டியவள்
இதி - என்கிற காரணத்தைச் சொல்லி
ஸுதாம் - புத்ரியை
அஹம் - நான்
ந ததாமி - கொடுக்கவில்லை.

ततः सर्वे नृपतयः समेत्य मुनिपुंगव ।
मिथिलामभ्युपागम्य वीर्यजिज्ञासवस्तदा ॥

தத: ஸர்வே ந்ருபதய: ஸமேத்ய முனிபுங்கவ ।
மிதிலாம் அப்யுபாகம்ய வீர்ய ஜிஞாஸவஸ் ததா ॥ 17

முனிபுங்கவ - முனிவர் பெருமானே!
ததா - அப்பொழுது
தத: - அதனால்
ந்ருபதய: - ராஜாக்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்,
ஸமேத்ய - ஒன்றுசேர்ந்து
மிதிலாம் - மிதிலைக்கு
அப்யுபாகம்ய - வந்துசேர்ந்து
வீர்ய ஜிஞாஸவ: - வீர்யமின்னதென அறிய வேண்டினார்கள்.

तेषां जिज्ञासमानानामैशं धनुरुपाहृतम् ।
न शेकुर्ग्रहणे तस्य धनुषस्तोलनेऽपि वा ॥

தேஷாம் ஜிஞாஸமாநாநாமைஶம் தனு: உபாஹ்ருதம் ।
ந ஶேகு: க்ரஹணே தஸ்ய தனுஷ: தோலனேऽபி வா ॥ 18

வீர்யம் - வீர்யத்தை
ஜிஞாஸமாநாநாம் - தெரிந்துகொள்ள வேண்டிய
தேஷாம் - அவர்களுக்காக
தனு: - தனுஸானது
உபாஹ்ருதம் - இங்கு கொண்டுவந்து வைக்கப்பட்டது
தஸ்ய - அந்த
தனுஷ: - தனுஸுடைய
தோலனே அபி - தூக்கிநிறுத்தும் விஷயத்தில் தானாகட்டும்
க்ரஹணே வா - கையில் தூக்குவதிலுங்கூட
நஶேகு: - முடியாதிருந்தார்கள்.

तेषां वीर्यवतां वीर्यमल्पं ज्ञात्वा महामुने ।
प्रत्याख्याता नृपतयस्तन्निबोध तपोधन ॥

தேஷாம் வீர்யவதாம் வீர்யமல்பம் ஞாத்வா மஹாமுனே ।
ப்ரத்யாக்யாதா ந்ருபதய: தந்நிபோத தபோதந ॥ 19

தபோதந - தபஸின் செல்வமாகிய
மஹாமுனே - மஹாமுனிவரே!
நிபோத - தேவரீர் கவனமாய் செவி சாற்றியருள வேண்டும்.
வீர்யவதாம் - வீர்யவான்களான
தேஷாம் - அவர்களுடைய
வீர்யம் - சக்தி
அல்பம் - போதாதிருப்பதை
ஞாத்வா - அறிந்துகொண்டு
ந்ருபதய: - ராஜாக்கள்
தத் - அதனால்
ப்ரத்யாக்யாதா: - திரஸ்கரிக்கப்பட்டார்கள்.

ततः परमकोपेन राजानो मुनिपुंगव ।
न्यरुन्धन् मिथिलां सर्वे वीर्यसंदेहमागताः ॥

தத: பரமகோபேந ராஜாநோ முனிபுங்கவ ।
ந்யருந்தன் மிதிலாம் ஸர்வே வீர்யஸந்தேஹமாகதா: ॥ 20

முனிபுங்கவ - முனிவர்பெருமானே
தத: - அதனால்
ராஜாந: - ராஜாக்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
வீர்ய ஸந்தேஹம் - வீர்யத்திற்கு நேர்ந்த ஆபத்தை
ஆகதா: - மனதில் வாங்கிக் கொண்டவர்களாகி
பரம கோபேந - கடுங்கோபத்துடன்
மிதிலாம் - மிதிலையை
ந்யருந்தன் - முற்றுகைபோட்டு நிர்ப்பந்தித்தார்கள்.

आत्मानमवधूतं ते विज्ञाय नृपपुंगवाः ।
रोषेण महताविष्टाः पीडयन् मिथिलां पुरीम् ॥

ஆத்மாநம் அவதூதம் தே விக்ஞாய ந்ருபபுங்கவா: ।
ரோஷேண மஹதா ஆவிஷ்டா: பீடயன் மிதிலாம் புரீம் ॥ 21

தே - அந்த
ந்ருப புங்கவா: - ராஜோத்தமர்கள்
ஆத்மாநம் - தங்களுக்கு நேர்ந்த
அவதூதம் - அவமானத்தை
விக்ஞாய - பெரிதாய் பாராட்டி
மஹதா - கொடிய
ரோஷேண ஆவிஷ்டா: - ரோஷாவேசம் அடைந்தவர்களாய்
மிதிலாம் - மிதிலா
புரீம் - பட்டணத்தை
பீடயன் - உபத்ரவித்தார்கள்.

ततः संवत्सरे पूर्णे क्षयं यातानि सर्वशः ।
साधनानि मुनिश्रेष्ठ ततोऽहं भृशदुःखितः ॥

ததஃ ஸம்வத்ஸரே பூர்ணே க்ஷயம் யாதாநி ஸர்வஶஃ ।
ஸாதநாநி முனிஶ்ரேஷ்ட ததோऽஹம் ப்ருஶதுக்கித: ॥ 22

முனிஶ்ரேஷ்ட - முனிவர்பெருமானே!
தத: - அப்பொழுது
ஸம்வத்ஸரே - ஒரு வர்ஷம்
பூர்ணே - முடிவதற்கும்
ஸாதநாநி - ஸைன்யங்கள்
ஸர்வஶ: - எல்லாமும்
க்ஷயம் - அழிவை
யாதாநி - அடைந்தன
தத: அஹம் - அதனால் நான்
ப்ருஶதுக்கித: - மிக்வும் மனம் நொந்தேன்.

ततो देवगणान् सर्वांस्तपसाहं प्रसादयम् ।
ददुश्च परमप्रीताश्चतुरङ्गबलं सुराः ॥

ததோ தேவகணாந் ஸர்வான் தபஸா அஹம் ப்ரஸாதயம் ।
ததுஶ்ச பரமப்ரீதா: சதுரங்கபலம் ஸுரா: ॥ 23

தத: - அப்பொழுது
அஹம் - நான்
தேவகணாந் - தேவகணங்கள்
ஸர்வான் - எல்லோரையும்
தபஸா - தபஸால்
ப்ரஸாதயம் - ஆராதித்தேன்;
ஸுரா: - தேவர்கள்
பரமப்ரீதா: - வேண்டிய அளவு உள்ளம் குளிர்ந்தவர்களாகி
ச - அதனால்
சதுரங்கபலம் - சதுரங்க சைன்யத்தை
தது: - வரமாயளித்தார்கள்.

ततो भग्ना नृपतयो हन्यमाना दिशो ययुः ।
अवीर्या वीर्यसंदिग्धाः सामात्याः पापकारिणः ॥

ததோ பக்நா ந்ருபதயோ ஹந்யமாநா திஶோ யயு: ।
அவீர்யா வீர்ய ஸந்திக்தா: ஸாமாத்யா: பாபகாரிண: ॥ 24

பாபகாரிண: - பாபகார்யத்தில் தலையிட்டுக் கொண்டிருந்த
ந்ருபதய: - ராஜாக்கள்
தத: - அதிலிருந்து
ஹந்யமாநா: - புடைக்கப்பட்டவர்களாய்

வீர்ய ஸந்திக்தா: - வீர்யத்திற்குப் பெரும் ஆபத்தடைந்தவர்களாகி
அவீர்யா: - கார்யஸித்திக்கு வேண்டிய திறமையொழிந்தவர்களாய்
பக்நா: - மனம் சிதறியவர்களாய்
ஸாமாத்யா: - கூடவிருந்த பரிவார ஜனங்களுடன்
திஶ: - எல்லா திசைகளிலும்
யயு: - ஓடிவிட்டார்கள்.

तदेतन्मुनिशार्दूल धनुः परमभास्वरम् ।
रामलक्ष्मणयोश्चापि दर्शयिष्यामि सुव्रत ॥

ததேதன் முனிஶார்தூல தனு: பரமபாஸ்வரம் ।
ராமலக்ஷ்மணயோ: சாபி தர்ஶயிஷ்யாமி ஸுவ்ரத ॥ 25

ஸுவ்ரத - உத்தேசமெதுவோ அதைச் செய்து முடிக்கவல்ல
முனிஶார்தூல - முனிவர்பெருமானே!
பரம பாஸ்வரம் - அதி தேஜோமயமாய் விளங்கும்
தத் - அப்போர்க்கொத்ததான
ஏதத் - இந்த
தனு: - தனுஸை
ராம லக்ஷ்மணயோ: - ஸ்ரீராமர், லக்ஷ்மணர் இவர்களுடைய
அபி ச
தர்ஶயிஷ்யாமி - முன்னிலையில் கொண்டுவந்து நிறுத்துகிறேன்.

यद्यस्य धनुषो रामः कुर्यादारोपणं मुने ।
सुतामयोनिजां सीतां दद्यां दाशरथेरहम् ॥

யத்யஸ்ய தநுஷோ ராம: குர்யாத் ஆரோபணம் முனே ॥
ஸுதாமயோநிஜாம் ஸீதாம் தத்யாம் தாஶரதே: அஹம் ॥ 26

முனே - முனிவரே!
ராம: - ஸ்ரீராமர்
அஸ்ய - இந்த
தநுஷ: - தனுஸ்ஸுக்கு
ஆரோபணம் - நாணேற்றுதலை
குர்யாத் யதி - செய்துவிட்டால்
அயோ நிஜாம் - கர்ப்பவாஸமில்லாத
ஸுதாம் - புத்ரியான
ஸீதாம் - ஸீதையை
அஹம் - நான்
தாஶரதே: - ஸ்ரீராமருக்கு
தத்யாம் - பாணிக்ரஹணம் செய்து கொடுப்பேன்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
தனு: ப்ரஸங்கோ நாம ஷட்ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

ஸப்த ஷஷ்டி தம: ஸர்க: - 67

जनकस्य वचः श्रुत्वा विश्वामित्रो महामुनिः ।
धनुर्दर्शय रामाय इति होवाच पार्थिवम् ॥

ஜனகஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
தனுர்தர்ஶய ராமாய இதி ஹோவாச பார்திவம் ॥ 1

ஜனகஸ்ய	- ஜனகருடைய
வச:	- சொல்லுக்கு
ஶ்ருத்வா	- திருச்செவி சாற்றிய
விஶ்வாமித்ர:	- விச்வாமித்ர
மஹாமுனி:	- முனிவர் பெருமான்
பார்திவம்	- நரபதியை
இதிஹ	- பின் கண்டவண்ணமே
உவாச	- நியமித்தருளினார்
தனு:	- தனுஸை
ராமாய	- ஸ்ரீராமருக்கு
தர்ஶய	- காட்டும்.

ततः स राजा जनकः सचिवान् व्यादिदेश ह ।
धनुरानीयतां दिव्यं गन्धमाल्यविभूषितम् ॥

தத: ஸ ராஜா ஜனக: ஸசிவான் வ்யாதிதேஶ ஹ ।
தனுராநீயதாம் திவ்யம் கந்தமால்யவிபூஷிதம் ॥ 2

தத:	- அதன் பேரில்
ஸ:	- அந்த
ஜனக: ராஜா	- ஜனகராஜன்
ஸசிவான்	- மந்த்ரிகளைப் பார்த்து
வ்யாதிதேஶ	- பின்வருமாறு கட்டளையிட்டார்.
திவ்யம்	- திவ்யமான
தனு:	- தனுஸானது
கந்தமால்ய விபூஷிதம்ஹ	- சந்தனம், புஷ்பமாலை இவைகளால் அலங்கரிக்கப்பட்டதாகவே
ஆநீயதாம்	- இவ்விடம் கொண்டு வரப்படட்டும்.

जनकेन समादिष्टाः सचिवाः प्राविशन् पुरम् ।
तद्धनुः पुरतः कृत्वा निर्जग्मुः पार्थिवाज्ञया ॥

ஜனகேந ஸமாதிஷ்டா: ஸசிவா: ப்ராவிஶன் புரம் ।
தத்தனு: புரத: க்ருத்வா நிர்ஜக்மு: பார்திவாக்ஞயா ॥ 3

ஜனகேந	- ஜனகரால்
ஸமாதிஷ்டா:	- ஆஜ்ஞாபிக்கப்பட்ட
ஸசிவா:	- மந்த்ரிமார்கள்
நிர்ஜக்மு:	- வெளிப்புறப்பட்டார்கள்.
பார்திவாக்ஞயா	- ராஜாவினது ஆக்ஞையால்
புரம்	- அரண்மனைக்குள்
தத்தனு:	- அந்த தனுஸை
புரத:	- கண்முன்
க்ருத்வா	- பார்த்துக்கொண்டு
ப்ராவிஶன்	- ப்ரவேசித்தார்கள்.

नृणां शतानि पञ्चाशद्व्यायतानां महात्मनाम् ।
मञ्जूषामष्टचक्रां तां समूहुस्ते कथंचन ॥

ந்ருணாம் ஶதானி பஞ்சாஶத் வ்யாயதாநாம் மஹாத்மநாம் ।
மஞ்ஜூஷாம் அஷ்டசக்ராம் தாம் ஸமூஹுஸ்தே கதஞ்சந ॥ 4

மஹாத்மநாம்	- மஹத்தான தேஹ வலிமை கொண்டவர்களும்
வ்யாயதாநாம்	- கஷ்டவேலைகளில் ஆயாஸமடையாதவர்களுமான
ந்ருணாம்	- மனிதர்களின்
பஞ்சாஶத் ஶதானி	- ஐயாயிரவர்களான
தே	- அவர்கள்
அஷ்ட சக்ராம்	- எட்டு சக்ரங்களுடைய வண்டியால் வஹிக்கப்பட்டதான
தாம்	- அந்த
மஞ்ஜூஷாம்	- பெட்டியை
கதஞ்சன	- வெகுகஷ்டத்துடன்
ஸமூஹு:	- கொண்டுவந்து சேர்த்தார்கள்.

तामादाय तु मञ्जूषामायसीं यत्र तद्धनुः ।
सुरोपमं ते जनकमूचुर्नृपतिमन्त्रिणः ॥

தாமாதாய து மஞ்ஜூஷாமாயஸீம் யத்ர தத்தனு: ।
ஸுரோபமம் தே ஜனகமூசுர் ந்ருபதி மந்த்ரிண: ॥ 5

தே	- அந்த
ந்ருபதி மந்த்ரிண:	- ராஜமந்த்ரிகள்
தத் தனு:	- அந்த தனுஸ்
யத்ர	- எதிலிருந்ததோ
தாம்	- அந்த
ஆயஸிம்	- இரும்பு
மஞ்ஜூஷாம்	- பெட்டியை
ஆதாயது	- கொண்டுவந்து சேர்த்தபின்னர்

ஸுரோபமம் - தேவதை போலிருக்கும்
ஜநகம் - ஜனகரிடம்
ஊசு: - பின்கண்டவாறு விண்ணப்பம் செய்தார்கள்.

इदं धनुर्वरं राजन् पूजितं सर्वराजभिः ।
मिथिलाधिप राजेन्द्र दर्शनीयं यदीच्छसि ॥

இதம் தனுர்வரம் ராஜந் பூஜிதம் ஸர்வ ராஜபி: ।
மிதிலாதிப ராஜேந்த்ர தர்ஶநீயம் யதீச்சஸி ॥ 6

மிதிலாதிப - மிதிலையதிப!
ராஜேந்த்ர - ராஜோத்தமரான
ராஜந் - ராஜன்!
தர்ஶநீயம் - கொண்டுவரப்பட வேண்டியதாக
இச்சஸி யத் - தேவரீர் நியமித்தருளியது எதுவோ அது
ஸர்வராஜபி: - எல்லா ராஜாக்களாலும்
பூஜிதம் - பூஜிக்கப்பட்ட
தனுர்வரம் - உத்தம தனுஸ்
இதம் - இதோ!

तेषां नृपो वचः श्रुत्वा कृताञ्जलिरभाषत ।
विश्वामित्रं महात्मानं तौ चोभौ रामलक्ष्मणौ ॥

தேஷாம் ந்ருபோ வச: ஶ்ருத்வா க்ருதாஞ்ஜலி: அபாஷத ।
விஶ்வாமித்ரம் மஹாத்மானம் தௌசோபௌ ராம லக்ஷ்மணௌ ॥ 7

ந்ருப: - ராஜா
தேஷாம் - அவர்களுடைய
வச: - விண்ணப்பத்தை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
தௌ - அந்த
ராமலக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமலக்ஷ்மணர்களாகிய
உபௌ - இருவர்களையும் பார்த்து,
ச - அதன்பின்னர்
க்ருதாஞ்ஜலி: - அஞ்சலிஹஸ்தராகி
மஹாத்மாநம் - மஹாத்மாவான
விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரைப் பார்த்து
அபாஷத - பின்கண்டவாறு மொழிந்தார்.

इदं धनुर्वरं ब्रह्मञ्जनकैरभिपूजितम् ।
राजभिश्च महावीर्यैरशक्तैः पूरितुं पुरा ॥

இதம் தனுர்வரம் ப்ரஹ்மஞ்ஜநகைர் அபிபூஜிதம் ।
ராஜபிஶ்ச மஹாவீர்யைரஶக்தை பூரிதும் புரா ॥ 8

ப்ரஹ்மன் - வேதவித்தே!
புரா - முன்
பூரிதும் - வளைப்பதற்கு
அஶக்தை: - சக்தியில்லாமல் போன
மஹாவீர்யை: - மஹாவீர்யமுடைய
ராஜபி: ச - ராஜாக்களாலும்
ஜநகை: - ஜனக வம்சத்தவர்களாலும்
அபிபூஜிதம் - கௌரவிக்கப்பட்ட
தனுர்வரம் - ச்ரேஷ்டமான தனுஸ்
இதம் - இதுவே!

नैतत् सुरगणाः सर्वे नासुरा न च राक्षसाः ।
गन्धर्वयक्षप्रवराः सकिन्नरमहोरगाः ॥

நைதத் ஸுரகணா: ஸர்வே நாஸுரா ந ச ராக்ஷஸா: ।
கந்தர்வயக்ஷப்ரவரா: ஸகின்னர மஹோரகா: ॥ 9

क्व गतिर्मानुषाणां च धनुषोऽस्य प्रपूरणे ।
आरोपणे समायोगे वेपने तोलनेऽपि वा ॥

க்வ கதிர் மாநுஷாணாம் ச தனுஷோऽஸ்ய ப்ரபூரணே ।
ஆரோபணே ஸமாயோகே வேபநே தோலநே(அ)பி வா ॥ 10

அஸ்ய - இந்த
தனுஷ: - தனுஸின்
ப்ரபூரணே - வளைப்பதிலோ
ஆரோபணே - நாணேற்றுவதிலோ
ஸமாயோகே - அம்பு கோர்ப்பதிலோ
வேபநே - நாணிழுப்பதிலோ
தோலநே வா - தூக்குவதிலோ
ஸுரகணா: - தேவகணங்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ந - அணுகார்கள்;
அஸுரா: - அஸுரர்கள்
ந - அணுகார்கள்;
ராக்ஷஸா: - ராக்ஷஸர்களும்
ஸ கின்னர மஹோரகா:- கின்னரர்கள், மஹோரகர்கள் இவர்களோடு கூடிய
கந்தர்வ யக்ஷ ப்ரவரா: ச-கந்தர்வச்ரேஷ்டர்களும் யக்ஷச்ரேஷ்டர்களும்
ந - அணுகார்கள்.
ஏதத் ச - இது
ந - இப்படியிருக்க
மாநுஷாணாம் - மனிதர்களுடைய

கதி: - சக்தி
க்வ அபி - எந்த மூலை?

तदेतद्धनुषां श्रेष्ठमानीतं मुनिपुंगव ।
दर्शयैतन्महाभाग अनयो राजपुत्रयोः ॥

ததேதத்தநுஷாம் ஶ்ரேஷ்டமாநீதம் முனிபுங்கவ ।
தர்ஶயைதந் மஹாபாக அநயோ ராஜபுத்ரயோ: ॥ 11

மஹாபாக - மஹாபாக்கியசாலியாகிய
முனிபுங்கவ - முனிவர்பெருமானே!
தநுஷாம் - தனுஸ்ஸுக்களுள்
ஶ்ரேஷ்டம் - ச்ரேஷ்டமான
தத் - அந்த
ஏதத் - இது
ஆநீதம் - கொண்டுவரப்பட்டிருக்கிறது.
அநயோ: - இவ்விரண்டு
ராஜபுத்ரயோ: - ராஜகுமாரர்களுக்கும்
ஏதத் - இதை
தர்ஶய - தேவரீர் காட்டியருள்வீராக.

विश्वामित्रस्तु धर्मात्मा श्रुत्वा जनकभाषितम् ।
वत्स राम धनुः पश्य इति राघवमब्रवीत् ॥

விஸ்வாமித்ரஸ்து தர்மாத்மா ஶ்ருத்வா ஜனகபாஷிதம் ।
வத்ஸ ராம தனு: பஶ்ய இதி ராகவம் அப்ரவீத் ॥ 12

ஜனக பாஷிதம் - ஜனகரின் திருவாக்குக்கு
ஶ்ருத்வா - திருச்செவி சாற்றிய
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ரர்
ராகவம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
து - இதுவிஷயத்தில்
இதி - இப்படி
அப்ரவீத் - திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.
வத்ஸ - குழந்தாய்!
ராம - ஸ்ரீராம!
தனு: பஶ்ய - தனுஸைப் பார்.

ब्रह्मर्षेर्वचनाद्रामो यत्र तिष्ठति तद्धनुः ।
मञ्जूषां तामपावृत्य दृष्ट्वा धनुरथाब्रवीत् ॥

மஹர்ஷேர் வசநாத் ராமோ யத்ர திஷ்டதி தத்தனு: ।
மஞ்ஜூஷாம் தாமபாவ்ருத்ய த்ருஷ்ட்வா தனு: அதாப்ரவீத் ॥ 13

மஹர்ஷே: - மஹர்ஷியின்
வசநாத் - கட்டளையின் பேரில்
ராம: - ஸ்ரீராமர்
தத் தனு: - அந்த தனுஸ்
யத்ர திஷ்டதி - எதிலிருந்ததோ
தாம் மஞ்ஜூஷாம் - அந்தப் பெட்டியை
அபாவ்ருத்ய - திறந்து
தனு: - தனுஸை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்துவிட்டு
அத - அதன்மேல் இப்படி
அப்ரவீத் - திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

इदं धनुर्वरं ब्रह्मन् संस्पृशामीह पाणिना ।
यत्नवांश्च भविष्यामि तोलने पूरणेऽपि वा ॥
बाढमित्येव तं राजा मुनिश्च समभाषत ॥

இதம் தனுர்வரம் ப்ரஹ்மந் ஸம்ஸ்ப்ருஶாமீஹ பாணிநா ।
யத்நவாம்ஶ்ச பவிஷ்யாமி தோலநே பூரணே(அ)பி வா ॥
பாடமித்யேவ தம் ராஜா முனிஶ்ச ஸமபாஷத ॥ 14

ப்ரஹ்மன் - ஸ்வாமின்!
இஹ - இப்பொழுது
இதம் - இந்த
வரம் - உத்தமமான
தனு: - தனுஸை
பாணிநா - கையினால்
ஸம்ஸ்ப்ருஶாமி - பற்றுகிறேன்
தோலநே - தூக்கி அசைத்துப் பார்ப்பதிலும்
பூரணே அபி வா - வளைப்பதிலும்
யத்நவாந் ச - முயலுபவனாய்
பவிஷ்யாமி - ஆகுவேன்.
ராஜா ச - ராஜாவும்
முனி: ஏவ - முனிவருமொருமிக்க
தம் - அவரைப் பார்த்து
பாடம் - தடையின்றி அப்படியே செய்யலாம்
இதி - என்று
ஸமபாஷத - மொழிந்தார்கள்.

लीलया स धनुर्मध्ये जग्राह वचनान्मुनेः ।
पश्यतां नृसहस्राणां बहूनां रघुनन्दनः ॥

லீலயா ஸ தனுர்மத்யே ஜக்ராஹ வசநாந்முனே: ।
பஶ்யதாம் ந்ருஸஹஸ்ராணாம் பஹுநாம் ரகுநந்தன: ॥ 15

ஸ: - அந்த
ரகுநந்தன: - ரகுநந்தனர்,
முனே: - ரிஷியின்
வசநாத் - அனுமதி பெற்றதால்
பஹுநாம் - வெகு
ந்ருஸஹஸ்ராணாம் - ஆயிரக்கணக்கான மனிதர்கள்
பஶ்யதாம் - பார்த்துக் கொண்டிருக்கும்போதே
தனுர்மத்யே - தனுஸின் மத்தியில்
லீலயா - விளையாட்டான லாகவத்துடன்
ஜக்ராஹ - கைப்பற்றிப் பிடித்தெடுத்தார்.

आरोपयत्स धर्मात्मा सलीलमिव तद्धनुः ।
तद्बभञ्ज धनुर्मध्ये नरश्रेष्ठो महायशाः ॥

ஆரோபயத் ஸ தர்மாத்மா ஸலீலமிவ தத்தனு: ।
தத்பபஞ்ஜ தனுர்மத்யே நரஶ்ரேஷ்டோ மஹாயஶா: ॥

தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
மஹாயஶா: - பெரும் புகழுடையவராகிய
நரஶ்ரேஷ்ட: - புருஷோத்தமர்,
தத் - அந்த
தனு: - தனுஸுக்கு
ஸலீலம் இவ - விளையாட்டுபோல் சற்றேனும் ச்ரமமேயின்றி
ஆரோபயத் - நாணேற்றி வளைத்தார்;
ஸ: தத் - அவர் அதை
தனுர்மத்யே - தனுஸின் நடுவில்
பபஞ்ஜ - முறித்துவிட்டார்.

तस्य शब्दो महानासीन्निर्घातसमनिःस्वनः ।
भूमिकम्पश्च सुमहान् पर्वतस्येव दीर्यतः ॥

தஸ்ய ஶப்தோ மஹாநாஸீந் நிர்காத ஸம நிஸ்வன: ।
பூமிகம்பஸ் ச ஸுமஹான் பர்வதஸ்யேவ தீர்யத: ॥

தஸ்ய - அதின்
ஶப்த: - ஓசையானது
நிர்காத ஸம நிஸ்வன: - இடிபோன்ற முழக்கமுடையதாய்
மஹாந் - பெரிதாய்
ஆஸீத் - இருந்தது.
பர்வதஸ்ய - ஒரு பெரிய மலை
தீர்யத: - பிளந்து வெடிக்கும்போது

இவ - எப்படியோ அப்படியே
பூமிகம்ப: ச - பூகம்பமும்
ஸுமஹான் - மிகப் பெரிதாயிருந்தது.

निपेतुश्च नराः सर्वे तेन शब्देन मोहिताः ।
वर्जयित्वा मुनिवरं राजानं तौ च राघवौ ॥

நிபேது: ச நரா: ஸர்வே தேந ஶப்தேந மோஹிதா: ।
வர்ஜயித்வா முனிவரம் ராஜாநம் தௌ ச ராகவௌ ॥

முனிவரம் - முனிவர் பெருமானையும்
ராஜாநம் - ராஜாவையும்
தௌ - அந்த இரண்டு
ராகவௌ ச - ராகவர்களையும்
வர்ஜயித்வா - தவிர்த்து மற்ற
நரா: - மனிதர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
தேந - அந்த
ஶப்தேந - ஒலியால்
மோஹிதா: - மூர்ச்சையடைந்தவர்களாய்
ச - உடனே
நிபேது: - கீழே விழுந்துவிட்டார்கள்.

प्रत्याश्वस्ते जने तस्मिन् राजा विगतसाध्वसः ।
उवाच प्राञ्जलिर्वाक्यं वाक्यज्ञो मुनिपुंगवम् ॥

ப்ரத்யாஶ்வஸ்தே ஜநே தஸ்மின் ராஜா விகதஸாத்வஸ: ।
உவாச ப்ராஞ்ஜலிர்வாக்யம் வாக்யஜ்ஞோ முனிபுங்கவம் ॥

தஸ்மின் - அந்த
ஜநே - ஜனஸமூஹம்
ப்ரத்யாஶ்வஸ்தே - மூர்ச்சை தெளிந்து தன்னறிவைப் பெற்ற பின்னர்
வாக்யஜ்ஞ: - சாதுர்யமாயும், அழகாயும் பேசவல்லவராகிய
ராஜா - ராஜா
விகத ஸாத்வஸ: - மனதிலிருந்த திகிலொழிந்தவராய்
முனிபுங்கவம் - முனிவர் பெருமானைப் பார்த்து
ப்ராஞ்ஜலி: - அஞ்சலிஹஸ்தராகி
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
உவாச - திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

भगवन् दृष्टवीर्यो मे रामो दशरथात्मजः ।
अत्यद्भुतमचिन्त्यं च न तर्कितमिदं मया ॥

பகவன் த்ருஷ்டவீர்யோ மே ராமோ தஶரதாத்மஜ: ।
அத்யத்புதமசிந்த்யம் ச ந தர்கிதம் இதம் மயா ॥

பகவான் - பகவானே!
இதம் - இது
அசிந்த்யம் - அகோசரமானதாய்
மே - எனக்கு
அத்யத்புதம் - மிக்க ஆச்சரியகரமாயிருக்கிறது
மயா - என்னால்
ந தர்கிதம் ச - நினைக்கப்பட்டதுமல்ல
தஶரதாத்மஜ: - தசரதரின் புத்ரராகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
த்ருஷ்ட வீர்ய: - இன்ன வீர்யமுடையவரென்று நன்கறியப்பட்டவரானார்.

जनकानां कुले कीर्तिमाहरिष्यति मे सुता ।
सीता भर्तारमासाद्य रामं दशरथात्मजम् ॥

ஜனகானாம் குலே கீர்திம் ஆஹரிஷ்யதி மே ஸுதா ।
ஸீதா பர்தாரம் ஆஸாத்ய ராமம் தஶரதாத்மஜம் ॥

ஜனகனாம் - ஜனகர்களுடைய
குலே - குலத்தில்
மே - என்
ஸுதா - பெண்ணாய் வளரும்
ஸீதா - ஸீதை
தஶராத்மஜம் - தசரத சக்ரவர்த்தியாரின் திருமகனாகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமனை
பர்தாரம் - நாதனாய்
ஆஸாத்ய - அடைந்து
கீர்திம் - பெரும்புகழை
ஆஹரிஷ்யதி - வஹிக்கப் போகிறாள்.

मम सत्या प्रतिज्ञा च वीर्यशुल्केति कौशिक ।
सीता प्राणैर्बहुमता देया रामाय मे सुता ॥

மம ஸத்யா ப்ரதிக்ஞா ச வீர்யஶுல்கேதி கௌஶிக ।
ஸீதா ப்ராணைர்பஹுமதா தேயா ராமாய மே ஸுதா ॥

கௌஶிக - கௌசிகரே!
மம - எனது
ப்ரதிக்ஞா ச - ப்ரதிஜ்ஞையும்
ஸத்யா - நிறைவேறியதாயிற்று
இதி - என்றபடியால்

மே - என்
ப்ராணை: - உயிரைக்காட்டிலும்
பஹுமதா - அதிகமாக மதிக்கப்பட்டிருக்கிற
ஸுதா - பெண்ணும்
வீர்யஶுல்கா - வீர்யத்திற்கு பணயமாய் வைக்கப்பட்டிருந்தவளுமான
ஸீதா - ஸீதை
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கு
தேயா - பாணிக்ரஹணம் செய்து கொடுக்கப்பட வேண்டியவளே.

भवतोऽनुमते ब्रह्मञ्शीघ्रं गच्छन्तु मन्त्रिण: ।
मम कौशिक भद्रं ते अयोध्यां त्वरिता रथै: ॥

பவதோऽநுமதே ப்ரஹ்மந் ஶீக்ரம் கச்சந்து மந்த்ரிண: ।
மம கௌஶிக பத்ரம் தே அயோத்யாம் த்வரிதா ரதை: ॥

கௌஶிக - கௌசிக!
ப்ரஹ்மந் - பகவானே!
பவத: - தேவரீருடைய
அநுமதே - அனுமதியின் பேரில்
மம - என்
த்வரிதா - சீக்ரத்தில் கார்யத்தை முடிக்கவல்ல
மந்த்ரிண: - மந்த்ரிகள்
ரதை: - ரதங்களிலேறிக்கொண்டு
ஶீக்ரம் - இப்பவே
அயோத்யாம் - அயோத்யாபுரிக்கு
கச்சந்து - செல்லட்டும்
தே பத்ரம் - தேவரீர் மனமிசைந்தருள்புரிவீராக.

राजानं प्रश्रितैर्वाक्यैरानयन्तु पुरं मम ।
प्रदानं वीर्यशुल्काया: कथयन्तु च सर्वश: ॥

ராஜானம் ப்ரஶ்ரிதைர் வாக்யை: ஆனயந்து புரம் மம ।
ப்ரதானம் வீர்யஶுல்காயா: கதயந்து ச ஸர்வஶ: ॥

வீர்யஶுல்காயா: - வீர்யத்திற்கு பணயமாய் வைக்கப்பட்டிருந்தவளுடைய
ப்ரதானம் - கன்யாதானத்தைப் பற்றிய
ஸர்வஶ: ச - எல்லாவற்றையும்
ராஜாநம் - சக்ரவர்த்தியாரிடம்
கதயந்து - தெரிவிக்கட்டும்.
ப்ரஶ்ரிதை: - வணக்கமாயிருக்கும்
வாக்யை: - விண்ணப்பங்களைச் செய்து

மம புரம் - என் ஊருக்கு
ஆனயந்து - எழுந்தருளப் பண்ணிக்கொண்டு வரட்டும்.

मुनिगुप्तौ च काकुत्स्थौ कथयन्तु नृपाय वै ।
प्रीयमाणं तु राजानमानयन्तु सुशीघ्रगाः ॥

முனிகுப்தௌ ச காகுத்ஸ்தௌ கதயந்து ந்ருபாய வை ।
ப்ரீயமாணம் து ராஜாநமாநயந்து ஸுபீக்ரகா: ॥ 25

ந்ருபாய - சக்ரவர்த்தியாருக்கு
காகுத்ஸ்தௌ - ஸ்ரீராமலக்ஷ்மணர்கள்
முனிகுப்தௌ ச - முனிவர் போஷணையில் தானிருக்கிறார்கள் என்பதையும்
கதயந்து - தெரிவிக்கட்டும்
ராஜாநம் - சக்ரவர்த்தியாரை
து - இது விஷயத்தில்
ப்ரீயமாணம் - உள்ளம் குளிர்ந்தவராய்
ஸுபீக்ரகா: - அதிசீக்ரமாய் செல்ல வல்லவர்களாகிய அவர்கள்
ஆனயந்து - எழுந்தருளப் பண்ணிக்கொண்டு வரட்டும்.

कौशिकश्च तथेत्याह राजा चाभाष्य मन्त्रिणः ।
अयोध्यां प्रेषयामास धर्मात्मा कृतशासनान् ॥

கௌபிக: ச ததேத்யாஹ ராஜா ச ஆபாஷ்ய மந்த்ரிண: ।
அயோத்யாம் ப்ரேஷயாமாஸ தர்மாத்மா க்ருதபாஸநாந் ॥ 26

கௌபிக: ச - கௌசிகரும்
ததா ச - சரி அப்படியே ஆகட்டும்
இதி - என்று
ஆஹ - ஆக்ஞாபித்தார்.
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாகிய
ராஜா - ராஜா
மந்த்ரிண: - மந்த்ரிகளை
ஆபாஷ்ய - அழைத்து,
அயோத்யாம் - அயோத்யாபுரிக்கு
ப்ரேஷயாமாஸ - அனுப்பினார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்பதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
தநுர்பங்கோ நாம ஸப்தஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

அஷ்ட ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 68

जनकेन समादिष्टा दूतास्ते क्लान्तवाहनाः ।
त्रिरात्रमुषिता मार्गे त्वयोध्यां प्राविशन् पुरीम् ॥

ஜனகேந ஸமாதிஷ்டா தூதாஸ்தே க்லாந்தவாஹநா: ।
த்ரிராத்ரம் உஷிதா: மார்கே த்வயோத்யாம் ப்ராவிபன் புரீம் ॥ 1

ஜனகேந - ஜனகரால்
ஸமாதிஷ்டா: - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்ட
தே தூதா: - அந்த தூதர்கள்
க்லாந்த வாஹநா: - களைப்படைந்த வாஹனங்களை உடையவர்களாகி
மார்கே - வழியில்
த்ரிராத்ரம் - மூன்றிரவு
உஷிதா: - கழித்தார்கள்
தே - அவர்கள்,
அயோத்யாம் - அயோத்யா
புரீம் - புரிக்கு
ப்ராவிபன் - போய்ச்சேர்ந்தார்கள்.

राज्ञो भवनमासाद्य द्वारस्थानिदमब्रुवन् ।
शीघ्रं निवेद्यतां राज्ञे दूतान्नो जनकस्य च ॥
इत्युक्ता द्वारपालास्ते राघवाय न्यवेदयन् ॥

ராஜ்ஞோ பவனமாஸாத்ய த்வாரஸ்தாந் இதம் அப்ருவந் ।
பீக்ரம் நிவேத்யதாம் ராஜ்ஞே தூதாந் நோ ஜனகஸ்ய ச ।
இத்யுக்தா த்வாரபாலா: தே ராகவாய ந்யவேதயந் ॥

ராஜ்ஞ: - சக்ரவர்த்தியாருடைய
பவனம் - மாளிகையை
தே - அவர்கள்
ஆஸாத்ய - அடைந்து,
த்வாரஸ்தாந் - வாயிலில் நின்றவர்களைப் பார்த்து
இதம் - பின்கண்டவாறு
அப்ருவந் - உரைத்தார்கள்.
ந: - எங்களை
ஜனகஸ்ய - ஜனகருடைய
தூதாந் - தூதர்களென
ராஜ்ஞே - சக்ரவர்த்திக்கு
பீக்ரம் ச - சீக்ரமாகவே
நிவேத்யதாம் - தெரிவிக்க வேண்டும்.

இதி - இவ்விதம்
உக்தா: - வேண்டப்பட்டவர்களான
த்வாரபாலா: - வாயில் காப்போர்கள்,
ராகவாய - தசரதருக்கு
ந்யவேதயந் - தெரியப்படுத்தினார்கள்.

ते राजवचनाद्दूता राजवेश्म प्रवेशिता: ।
ददृशुर्देवसङ्काशं वृद्धं दशरथं नृपम् ॥

தே ராஜவசநாத் தூதா ராஜவேஶ்ம ப்ரவேஶிதா: ।
தத்ருஶுர் தேவ ஸங்காஶம் வ்ருத்தம் தஶரதம் ந்ருபம் ॥ 4

தூதா: - தூதர்கள்
ராஜவசநாத் - சக்ரவர்த்தியாரின் ஆக்ஞையின் பேரில்
ராஜவேஶ்ம - மன்னர் மாளிகைக்குள்
ப்ரவேஶிதா: - அழைத்துக்கொண்டு விடப்பட்டார்கள்.
தே - அவர்கள்,
தேவஸங்காஶம் - தேவனைப் போலிருப்பவரும்
வ்ருத்தம் - வயது முதிர்ந்தவருமான
தஶரதம் - தசரத
ந்ருபம் - சக்ரவர்த்தியாரை
தத்ருஶு: - கண்டார்கள்.

बद्धाञ्जलिपुटा: सर्वे दूता विगतसाध्वसा: ।
राजानं प्रयता वाक्यमब्रुवन् मधुराक्षरम् ॥

பத்தாஞ்சலிபுடா: ஸர்வே தூதா விகதஸாத்வஸா: ।
ராஜாநம் ப்ரணதா வாக்ய மப்ருவன் மதுராக்ஷரம் ॥ 5

தூதா: - தூதர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ராஜாநம் - சக்ரவர்த்தியாரை பார்த்து
ப்ரணதா: - அடிபணிந்து நமஸ்கரித்து,
பத்தாஞ்ஜலி புடா:- கைகளைக் கூப்பிக் கொண்டவர்களாய்
விகத ஸாத்வஸா: - படபடப்பில்லாதவர்களாய்
மதுராக்ஷரம் - இனிய சொற்கள் அமைந்த
வாக்யம் - பின்வரும் வாக்யத்தை
அப்ருவன் - மொழிந்தார்கள்.

राजसिंह महासत्त्व रघुश्रेष्ठ परन्तप ।
मैथिलो जनको राजा साग्निहोत्रपुरस्कृतम् ॥
कुशलं चाव्ययं चैव सोपाध्यायपुरोहितम् ।

ராஜஸிம்ஹ மஹாஸத்வ ரகுஶ்ரேஷ்ட பரந்தப ।
மைதிலோ ஜனகோ ராஜா ஸாக்நிஹோத்ரபுரஸ்க்ருதம் ॥
குஶலம் ச அவ்யயம் சைவ ஸோபாத்யாயபுரோஹிதம் ॥ 6

ராஜஸிம்ஹ - ராஜசிம்ஹமே!
மஹாஸத்வ - மஹாபுண்யவானாகும்
பரந்தப - அதி விசேஷமாய் க்ஷத்ரிய தர்மத்தை அனுஷ்டிக்கும்
ரகுஶ்ரேஷ்ட - ரகூத்தமரே!
மைதில: - மிதிலாதேசவாஸியாகிய
ஜனக: ராஜா - ஜனகராஜன்,
ஸாக்நி ஹோத்ர புரஸ்க்ருதம் - பூஜிக்கப்பட்ட அக்னி ஹோத்ரங்களுடன் கூடினவரும்
ஸோபாத்யாய புரோஹிதம் - உபாத்யாயர்களோடும் புரோஹிதர்களோடும் இருக்கும் தேவரீரை
அவ்யயம் - குறைவற்ற
குஶலம் ஏவ - க்ஷேமத்தை விசாரிக்கச் சொன்னார்.

मुहुर्मुहुर्मधुरया स्नेहसंयुक्तया गिरा ।
जनकस्त्वां महाराजापृच्छते सपुर:सरम् ॥

முஹுர் முஹுர் மதுரயா ஸ்நேஹ ஸம்யுக்தயா கிரா ।
ஜனக: த்வாம் மஹாராஜா ஆப்ருச்சதே ஸபுர:ஸரம் ॥ 7

ஜனக: - ஜனக
மஹாராஜா - மஹாராஜன்
ஸபுர: ஸரம் - பரிஜனங்களுடனிருக்கும்
த்வாம் - தேவரீரை
ஸ்நேஹ ஸம்யுக்தயா- ப்ரீதியுடன் கூடிய
மதுரயா - இனிமையான
கிரா - சொல்லால்
முஹு: முஹு: - பலதடவை
ஆப்ருச்சதே - குசலம் வினவினார்.

पृष्ट्वा कुशलमव्यग्रं वैदेहो मिथिलाधिप: ।
कौशिकानुमतो वाक्यं भवन्तमिदमब्रवीत् ॥

ப்ருஷ்ட்வா குஶலமவ்யக்ரம் வைதேஹ: மிதிலாதிப: ।
கௌஶிகாநுமதோ வாக்யம் பவந்தமித மப்ரவீத் ॥ 8

மிதிலாதிப: - மிதிலாதிப கோமானான
வைதேஹ: - ஜனகர்
குஶலம் - க்ஷேமத்தை
ப்ருஷ்ட்வா - விசாரித்துவிட்டு
அவ்யக்ரம் - அவகாசத்தைப் பெற்றுக்கொண்டு

கௌஶிகாநுமதே - கௌசிகருடைய நியமனத்தின் பேரில்
இதம் - பின்வரும்
வாக்யம் - விண்ணப்பத்தை
பவந்தம் - தேவரீருக்கு
அப்ரவீத் - சொல்லியனுப்பியிருக்கிறார்.

पूर्वं प्रतिज्ञा विहिता वीर्यशुल्का ममात्मजा ।
राजानश्च कृतामर्षा निर्वीर्या विमुखीकृताः ॥

பூர்வம் ப்ரதிஜ்ஞா விஹிதா வீர்யஶுல்கா மமாத்மஜா ।
ராஜாநஶ்ச க்ருதாமர்ஷா நிர்வீர்யா விமுகீக்ருதா: ॥ 9

மம ஆத்மஜா - என் பெண்
வீர்யஶுல்கா - வீர்யத்திற்குப் பணயமாய் அடையப்பட வேண்டியவள் என்று
பூர்வம் - முன்
ப்ரதிஜ்ஞா - ப்ரதிஜ்ஞை
விஹிதா - பண்ணப்பட்டது
ராஜாந: ச - ராஜாக்களெல்லாம்
நிர்வீர்யா: - தக்க வீர்யமற்றவர்களாய்
விமுகீக்ருதா: - முகம்கொடுத்து அங்கீகரிக்கப்படாதவர்களாய்
க்ருதாமர்ஷா: - ரோஷமடைந்தார்கள்.

सेयं मम सुता राजन् विश्वामित्रपुरःसरैः ।
यदृच्छयागतैर्वीरैर्निर्जिता तव पुत्रकैः ॥

ஸேயம் மம ஸுதா ராஜந் விஶ்வாமித்ரபுர:ஸரை: ।
யத்ருச்சயா ஆகதைர் வீரைர் நிர்ஜிதா தவ புத்ரகை: ॥ 10

ராஜந் - சக்ரவர்த்தியாரே!
ஸா - அந்த
இயம் - இந்த
மம ஸுதா - என் பெண்
யத்ருச்சயா - எனது பாக்யவிசேஷத்தால்
விஶ்வாமித்ர புர: ஸரை: - விச்வாமித்ரரால் அழைத்துக்கொண்டு வரப்பட்டு
ஆகதை: - இங்கே எழுந்தருளியிருக்கும்
வீரை: - சூரரான
தவ - தேவரீரது
புத்ரகை: - புத்ரராலே
நிர்ஜிதா - ஜயித்துப் பெறப்பட்டாள்.

तच्च राजन् धनुर्दिव्यं मध्ये भग्नं महात्मना ।
रामेण हि महातेजो महत्यां जनसंसदि ॥

தச்ச ராஜந் தனுர் திவ்யம் மத்யே பக்நம் மஹாத்மநா ।
ராமேண ஹி மஹாதேஜோ மஹத்யாம் ஜநஸம்ஸதி ॥ 11

மஹாதேஜ: - மஹாதேஜஸ்வியான
ராஜந் - சக்ரவர்த்தியாரே!
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
மஹத்யாம் - பெரிய
ஜநஸம்ஸதி - ஜனக்கூட்டத்தின் முன்னிலையில்
திவ்யம் - தெய்வத்தன்மைகொண்ட
தத் தனு: ச - அந்த தனுஸும்
மத்யே - நடுவில்
பக்நம் ஹி - முறித்துவிடப்பட்டது.

अस्मै देया मया सीता वीर्यशुल्का महात्मने ।
प्रतिज्ञां तर्तुमिच्छामि तदनुज्ञातुमर्हसि ॥

அஸ்மை தேயா மயா ஸீதா வீர்யஶுல்கா மஹாத்மனே ।
ப்ரதிஜ்ஞாம் தர்துமிச்சாமி தததுக்ஞாதுமர்ஹஸி ॥ 12

மஹாத்மனே - மஹாத்மாவான
அஸ்மை - இவருக்கு
மயா - என்னால்
வீர்யஶுல்கா - வீர்யத்திற்கு பணயமாய் அடையப்பட வேண்டியவளாய் வைக்கப்பட்டிருந்த
ஸீதா - ஸீதை
தேயா - பாணிக்கிரஹணம் செய்து கொடுக்கப்பட வேண்டியவளாகிறாள்.
ப்ரதிஜ்ஞாம் - ப்ரதிஜ்ஞையை
கர்தும் - நிறைவேற்ற
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.
தத் - அதை
அநுக்ஞாதும் - அங்கீகரிக்க
அர்ஹஸி - தேவரீர் மனமிசைந்தருள்வீராக.

सोपाध्यायो महाराज पुरोहितपुरःसरः ।
शीघ्रमागच्छ भद्रं ते द्रष्टुमर्हसि राघवौ ॥

ஸோபாத்யாயோ மஹாராஜ புரோஹிதபுர:ஸர: ।
ஶீக்ரமாகச்ச பத்ரம் தே த்ரஷ்டுமர்ஹஸி ராகவௌ ॥ 13

மஹாராஜ - சக்ரவர்த்தியாரே!
ராகவௌ - ஸ்ரீராமலக்ஷ்மணர்கள்
த்ரஷ்டும் - வந்து கடாக்ஷிக்க

அர்ஹஸி - தேவரீர் திருவுள்ளங்கொள்ள வேண்டும்.
ஸோபாத்யாய: - உபாத்யாயர்களோடும்
புரோஹித புரஸ்க்ருத:- புரோஹிதர்களோடும்
ஶீக்ரம் - இப்பவே
ஆகச்ச - தேவரீர் எழுந்தருளவும்
தே - தேவரீருக்கு
பத்ரம் - மங்களமுண்டாகப் போகிறது.

प्रतिज्ञां मम राजेन्द्र निर्वर्तयितुमर्हसि ।
पुत्रयोरुभयोः प्रीतिं लप्स्यसे वीर्यनिर्जिताम् ॥

ப்ரதிஞாம் மம ராஜேந்த்ர நிர்வர்தயிது மர்ஹஸி ।
புத்ரயோருபயோ: ப்ரீதிம் லப்ஸ்யஸே வீர்யநிர்ஜிதாம் ॥ 14

ராஜேந்த்ர - சக்ரவர்த்தியாரே!
வீர்ய நிர்ஜிதாம் - வீர்யத்திற்கு பலனாய் செய்துமுடிக்க வேண்டியதாகிய
ப்ரதிஞாம் - ப்ரதிஜ்ஞையை
நிர்வர்தயிதும் - நிறைவேற்றி வைக்க
அர்ஹஸி - தேவரீர் திருவுள்ளங் கொள்ள வேண்டும்.
மம - என்னுடையதும்
உபயோ: - இரண்டு
புத்ரயோ: - புத்ரர்களுடையதுமான
ப்ரீதிம் - நன்றிபாராட்டலை
லப்ஸ்யஸே - பெறுவீர்.

एवं विदेहाधिपतिर्मधुरं वाक्यमब्रवीत् ।
विश्वामित्राभ्यनुज्ञातः शतानन्दमते स्थितः ॥

ஏவம் விதேஹாதிபதிர் மதுரம் வாக்யம் அப்ரவீத் ।
விஶ்வாமித்ராப்யநுஞாத: ஶதாநந்தமதே ஸ்தித: ॥ 15

விஶ்வாமித்ராப்யநுஞாத:-விச்வாமித்ரரின் நியமனம் பெற்றவரும்
ஶதாநந்தமதே - சதாநந்தரின் அபிப்ராயத்தில்
ஸ்தித: - ஆஸக்தியுடனிருப்பவருமாகிய
விதேஹாதிபதி: - ஜனகமஹாராஜன்
ஏவம் - இப்படிப்பட்டதாகிய
மதுரம் - நல்ல
வாக்யம் - செய்தியை
அப்ரவீத் - சொல்லிவிடுத்திருக்கிறார்.

राजन्नागच्छसि यदि न चेद्वा रघुनन्दन ।
आज्ञापयोत्तरं देव जनकाय नरेश्वर ॥

ராஜன்னாகச்ஸி யதிநசேத்வா ரகுநந்தன ।
ஆக்ஞாபயோத்தரம் தேவஜனகாய நரேஶ்வர ॥ 16

தேவ - பூஜார்ஹராகிய
நரேஶ்வர - புருஷோத்தமரும்
ரகுநந்தன - ரகுநந்தனுமாகிய
ராஜந் - சக்ரவர்த்தியாரே!
ஆகச்சஸி - தேவரீர் இப்பவே எழுந்தருளுகின்றீர்
யதிவா - என்றால் சரி,
ந சேத்வா - மறுக்கக்கூடாதென நாங்கள் வேண்டிக் கொள்கிறோம்;
ஜநகாய - ஜனகருக்கு
உத்தரம் - மறுமொழியை
ஆக்ஞாபய - அருளிச் செய்யக்கடவீர்.

इत्युक्त्वा विरता दूता राजगौरवशङ्किताः ॥

இத்யுக்த்வா விரதா தூதா ராஜகௌரவ ஶங்கிதா: ॥ 17

தூதா: - தூதர்கள்
இதி - மேற்கண்டவண்ணம்
உக்த்வா - விண்ணப்பம் செய்துவிட்டு
ராஜ கௌரவ - சக்ரவர்த்தியாரின் திருவுள்ள மெதுவாகுமோ
ஸங்கிதா: என்பதில் ஆலோசனையுடையவர்களாகி
விரதா: - மௌனமடைந்தார்கள்.

दूतवाक्यं तु तच्छ्रुत्वा राजा परमहर्षितः ।
वसिष्ठं वामदेवं च मन्त्रिणोऽन्यांश्च सोऽब्रवीत् ॥

தூதவாக்யம் து தத் ஶ்ருத்வா ராஜா பரமஹர்ஷித: ।
வஸிஷ்டம் வாமதேவம் ச மந்த்ரிணோऽன்யாம்ஶ்ச ஸோऽப்ரவீத் ॥ 18

ஸ: - அந்த
ராஜா - சக்ரவர்த்தியார்
தத் - அந்த
தூதவாக்யம் - தூதர்கள் சொன்னதை
ஶ்ருத்வா - செவியுற்று,
து - இது விஷயத்தில்
பரம ஹர்ஷித: - பரம ஸந்தோஷமுடையவராகி
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரையும்
வாமதேவம் ச - வாமதேவரையும்
அன்யான் - மற்ற
மந்த்ரிண: ச - மந்த்ரிமார்களையும் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு உரைத்தார்.

गुप्तः कुशिकपुत्रेण कौसल्यानन्दवर्धनः ।
लक्ष्मणेन सह भ्रात्रा विदेहेषु वसत्यसौ ॥

குப்த: குஶிகபுத்ரேண கௌஸல்யாநந்தவர்தந: ।
லக்ஷ்மணேன ஸஹ ப்ராத்ரா விதேஹேஷு வஸத்யஸௌ ॥ 19

அஸௌ - இந்த
கௌஸல்யா நந்தவர்தந: - கௌஸல்யானந்தவர்த்தனனான ராமன்
ப்ராத்ரா - தம்பி
லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணனோடு
ஸஹ - கூடி
குஶிகபுத்ரேண - குசிகரின் புத்ரரால்
குப்த: - ஆதரிக்கப்பட்டவனாய்
விதேஹேஷு - விதேஹதேசத்தில்
வஸதி - இருக்கிறான்.

दृष्टवीर्यस्तु काकुत्स्थो जनकेन महात्मना ।
संप्रदानं सुतायास्तु राघवे कर्तुमिच्छति ॥

த்ருஷ்டவீர்யஸ்து காகுத்ஸ்தோ ஜனகேந மஹாத்மநா ।
ஸம்ப்ரதானம் ஸுதாயாஸ்து ராகவே கர்துமிச்சதி ॥ 20

மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
ஜனகேந - ஜனகரால்
காகுத்ஸ்த: - ராமன்
த்ருஷ்டவீர்ய: - இன்ன வீர்யமுடையவனென கண்டுகொள்ளப் பட்டான்;
து - அதன்பேரில்
ராகவே - ராமனுக்கு
ஸுதாயா: - பெண்ணினுடைய
ஸம்ப்ரதானம் - கன்யகா தானமஹோத்ஸவத்தை
து - இப்பொழுதே
கர்தும் - செய்ய
இச்சதி - ப்ரார்த்திக்கின்றார்.

यदि वो रोचते वृत्तं जनकस्य महात्मनः ।
पुरीं गच्छामहे शीघ्रं मा भूत् कालस्य पर्ययः ॥

யதி வோ ரோசதே வ்ருத்தம் ஜனகஸ்ய மஹாத்மந: ।
புரீம் கச்சாமஹே ஶீக்ரம் மா பூத்காலஸ்ய பர்யய: ॥ 21

வ: - உங்களுக்கு
வ்ருத்தம் - இப்பொழுது வந்திருக்கும் செய்தி
ரோசதே - ஏற்றுக்கொள்ள வேண்டியதாகிறது
யதி - என்கிற பக்ஷத்தில்
ஶீக்ரம் - இப்பொழுதே
மஹாத்மந: - மஹாத்மாவான
ஜனகஸ்ய - ஜனகருடைய
புரீம் - பட்டணத்துக்கு
கச்சாமஹே - புறப்பட்டுச் செல்வோம்;

காலஸ்ய - காலத்தின்
பர்யய: - அதிக்ரமம்
மா பூத் - வேண்டாம்.

मन्त्रिणो बाढमित्याहुः सह सर्वैर्महर्षिभिः ।
सुप्रीतश्चाब्रवीद्राजा श्वो यात्रेति स मन्त्रिणः ॥

மந்த்ரிணோ பாடமித்யாஹு: ஸஹ ஸர்வைர் மஹர்ஷிபி: ।
ஸுப்ரீதஶ்சாப்ரவீத் ராஜா ஶ்வோ யாத்ரேதி ஸ மந்த்ரிண: ॥ 22

மந்த்ரிண: - மந்த்ரிகள்
மஹர்ஷிபி: - மஹர்ஷிகள்
ஸர்வை: - எல்லோருடனும்
ஸஹ - கலந்து
பாடம் இதி - 'சரி' என்று
ஆஹு: - பதிலுரைத்தார்கள்.
ஸ: - அந்த
ராஜா - சக்ரவர்த்தியார்
ஸுப்ரீத: - அத்யந்த சந்தோஷமுடையவராய்
ச - அதன்மேல்
மந்த்ரிண: - மந்த்ரிகளைப் பார்த்து
ஶ்வ: - 'நாளைக்கு
யாத்ரா - ப்ரயாணம்'
இதி - என்று
அப்ரவீத் - உத்தரவை விடுத்தருளினார்.

मन्त्रिणस्तु नरेन्द्रेण रात्रिं परमसत्कृताः ।
ऊषुः प्रमुदिताः सर्वे गुणैः सर्वैः समन्विताः ॥

மந்த்ரிணஸ்து நரேந்த்ரேண ராத்ரிம் பரமஸத்க்ருதா: ॥
ஊஷு: ப்ரமுதிதா: ஸர்வே குணை: ஸர்வை: ஸமந்விதா: ॥ 23

து - இச்செய்தியைக் கொண்டுவந்த
மந்த்ரிண: - மந்த்ரிகள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
நரேந்த்ரேண - சக்ரவர்த்தியாராலே
பரமஸத்க்ருதா: - நன்கு உபசரிக்கப்பட்டவர்களாய்
குணை: - வேண்டியவைகள்
ஸர்வை: - எல்லாவற்றாலும்
ஸமந்விதா: - உபசரிக்கப்பட்டவர்களாய்
ப்ரமுதிதா: - உள்ளம் பூரித்தவர்களாய்
ராத்ரிம் - அன்றிரவை
ஊஷு: - அவ்விடம் கழித்தார்கள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
தஶரதாஹ்வானம் நாம அஷ்டஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

ஏகோந ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 69

ततो रात्र्यां व्यतीतायां सोपाध्याय: सबान्धव: ।
राजा दशरथो हृष्ट: सुमन्त्रमिदमब्रवीत् ॥

ததோ ராத்ர்யாம் வ்யதீதாயாம் ஸோபாத்யாய: ஸபாந்தவ: ।
ராஜா தஶரதோ ஹ்ருஷ்ட: ஸுமந்த்ர மித மப்ரவீத் ॥ 1

ராத்ர்யாம் - இரவு
வ்யதீதாயாம் - கழிந்ததுமே
தத: - அப்பொழுது
ஸோபாத்யாய: - உபாத்யாயருடனிருந்தவரும்
ஸ பாந்தவ: - பந்துக்களுடனிருந்தவரும்
ஹ்ருஷ்ட: - ஸந்தோஷத்துடனிருந்தவருமாகிய
தஶரத: - தசரத
ராஜா - சக்ரவர்த்தியார்,
ஸுமந்த்ரம் - ஸுமந்த்ரரைப் பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - ஆஜ்ஞாபித்தார்.

अद्य सर्वे धनाध्यक्षा धनमादाय पुष्कलम् ।
व्रजन्त्वग्रे सुविहिता नानारत्नसमन्विता: ॥

அத்ய ஸர்வே தநாத்யக்ஷா தன மாதாய புஷ்கலம் ।
வ்ரஜந்த்வக்ரே ஸுவிஹிதா நாநாரத்ந ஸமந்விதா: ॥ 2

அத்ய - இப்பவே
தநாத்யக்ஷா: - பொக்கிஷ அதிகாரிகள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
நாநாரத்ந ஸமந்விதா: - எல்லாவித ஆபரணங்களையும் எடுத்துக் கொண்டவர்களாய்
புஷ்கலம் - ஏராளமான
தனம் - தனத்தையும்
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
ஸுவிஹிதா: - அவரவர்கள் வேலையை அவரவர்கள் செய்கின்றவர்களாய்
அக்ரே - முதலில்
வ்ரஜந்து - ப்ரயாணமாகட்டும்.

चतुरङ्गबलं सर्वं शीघ्रं निर्यातु सर्वश: ।
ममाज्ञासमकालं च यानयुग्यमनुत्तमम् ॥

சதுரங்கபலம் ஸர்வம் ஶீக்ரம் நிர்யாது ஸர்வஶ: ।
மமாஜ்ஞா ஸமகாலம் ச யாந யுக்ய மநுத்தமம் ॥ 3

அநுத்தமம் ச - ஒப்புயர்வற்றதும்,
யாநயுக்யம் ச - பல்லக்குகளோடும், ரதங்களோடும் சேர்ந்திருக்கிறதுமான
சதுரங்க பலம் - சதுரங்கபலம்
ஸர்வஶ: அபி - எல்லாமும்
ஶீக்ரம் - இப்பவே
மம - எனது
ஆஜ்ஞாஸமகாலம் - உத்தரவு கிடைத்ததுமே
நிர்யாது - புறப்பட வேண்டும்.

वसिष्ठो वामदेवश्च जाबालिरथ काश्यप: ।
मार्कण्डेय: सुदीर्घायुर्ऋषि: कात्यायनस्तथा ॥

வஸிஷ்டோ வாமதேவஶ்ச ஜாபாலிரத காஶ்யப: ।
மார்கண்டேய: ஸுதீர்காயுர் ரிஷி: காத்யாயனஸ் ததா ॥ 4

एते द्विजा: प्रयान्त्वग्रे स्यन्दनं योजयस्व मे ।
यथा कालात्ययो न स्याद्दूता हि त्वरयन्ति माम् ॥

ஏதே த்விஜா: ப்ரயாந்த்வக்ரே ஸ்யந்தனம் யோஜயஸ்வ மே ।
யதா காலாத்யயோ ந ஸ்யாத் தூதா ஹி த்வரயந்தி மாம் ॥ 5

ஏதே - இந்த
த்விஜா: - ப்ராஹ்மணர்களாகிய
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்டரும்
வாமதேவ: ச - வாமதேவரும்
ஜாபாலி: - ஜாபாலியும்
காஶ்யப: அத - காச்யபரும்
ஸுதீர்காயு: - வெகுகாலம் கண்ட
மார்கண்டேய: - மார்க்கண்டேயரும்
காத்யாயன: - காத்யாயன
ரிஷி:ததா - ரிஷியும்
அக்ரே - முதலில்
ப்ரயாந்து - ப்ரயாணமாகட்டும்;
தூதா: - தூதர்கள்
மாம் - என்னை
த்வரயந்தி - அவஸரப்படுத்துகிறார்கள்
ஹி - என்பதால்
காலாத்யய: - கால்விளம்பம்
ந ஸ்யாத் யதா - ஆகாதபடி
மே ஸ்யந்தனம் - எனது ரதத்தை
யோஜயஸ்வ - தயாரித்துக் கொண்டுவாரும்.

इत्युक्त्वा स महातेजा राजा दशरथो रथम् ।
आरुरोह यथा भानुर्भगवान् रघुनन्दनः ॥

இத்யுக்த்வா ஸ: மஹாதேஜா ராஜா தஶரதோ ரதம் ।
ஆருரோஹ யதாபானுர் பகவான் ரகுநந்தன: ॥

ஸ: - அந்த
பானு: பகவான் - ஸூர்ய பகவான்
யதா - போன்ற
மஹாதேஜா: - தேஜஸ்வியுமான
ரகுநந்தன: - ரகுநந்தனருமான
தஶரத: ராஜா - தசரத சக்ரவர்த்தியார்
இதி - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - நியமித்துவிட்டு
ரதம் ஆருரோஹ - ரதத்தில் ஏறினார்.

वचनात्तु नरेन्द्रस्य सा सेना चतुरङ्गिणी ।
राजानमृषिभिः सार्धं व्रजन्तं पृष्ठतोऽन्वयात् ॥

வசநாத்து நரேந்த்ரஸ்ய ஸா ஸேநா சதுரங்கிணீ ।
ராஜாநம் ருஷிபி: ஸார்தம் வ்ரஜந்தம் ப்ருஷ்டதோSன்வகாத் ॥ 6

ருஷிபி: - ரிஷிகளுடன்
ஸார்தம் - கூட
வ்ரஜந்தம் - போய்க்கொண்டிருக்கும்
ராஜாநம் - சக்ரவர்த்தியாரை
நரேந்த்ரஸ்ய - சக்ரவர்த்தியாருடைய
வசநாத் - நியமனப்படியே
ஸா - அந்த
சதுரங்கிணீ - சதுரங்க
ஸேநா து - ஸேனையும்
ப்ருஷ்டத: - அவருக்குப் பின்
அன்வகாத் - சென்றது.

गत्वा चतुरहं मार्गं विदेहानभ्युपेयिवान् ।
राजा तु जनकः श्रीमाञ्छ्रुत्वा पूजामकल्पयत् ॥

கத்வா சதுரஹம் மார்கம் விதேஹாநப்யுபேயிவான் ।
ராஜா து ஜனக: ஸ்ரீமான் ஶ்ருத்வா பூஜாமகல்பயத் ॥ 7

மார்கம் - வழியை
சதுரஹம் - நான்கு நாளில்
கத்வா - கடந்து
விதேஹாந் - விதேஹதேசத்திற்கு
அப்யுபேயிவான் - வந்து சேர்ந்தார்.
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானான
ஜனக: ராஜா - ஜனகராஜன்
ஶ்ருத்வா து - விஷயம் செவிக்கெட்டினதுமே
பூஜாம் - அதிதிபூஜைக்கு
அகல்பயத் - யத்னஞ் செய்தார்.

ततो राजानमासाद्य वृद्धं दशरथं नृपम् ।
जनको मुदितो राजा हर्षं च परमं ययौ ॥
उवाच च नरश्रेष्ठो नरश्रेष्ठं मुदान्वितः ॥

ததோ ராஜாந மாஸாத்ய வ்ருத்தம் தஶரதம் ந்ருபம் ।
ஜனகோ முதிதோ ராஜா ஹர்ஷம் ச பரமம் யயௌ ॥
உவாச ச நரஶ்ரேஷ்டோ நரஶ்ரேஷ்டம் முதா அன்விதம்: ॥

தத: - அப்பொழுது
முதித: - உள்ளம் பூரித்திருந்த
ஜனக: ராஜா - ஜனகராஜன்
வ்ருத்தம் - வயது முதிர்ந்தவரும்
ராஜாநம் - க்ஷத்ரியருமான
தஶரதம் - தசரத
ந்ருபம் - சக்ரவர்த்தியாரை
ஆஸாத்ய - போய்க்கண்டு
பரமம் - பரம
ஹர்ஷம் - மனத்ருப்தியை
யயௌ - அடைந்தார்.
ச ச - உடனே
நரஶ்ரேஷ்ட: - புருஷோத்தமர்
முதா - மனக்களிப்புடன்
அன்விதம் - விளங்கும்
நரஶ்ரேஷ்டம் - புருஷோத்தமரை பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

स्वागतं ते महाराज दिष्ट्या प्राप्तोऽसि राघव ।
पुत्रयोरुभयोः प्रीतिं लप्स्यसे वीर्यनिर्जिताम् ॥

ஸ்வாகதம் தே மஹாராஜ திஷ்ட்யா ப்ராப்தோSஸி ராகவ ।
புத்ரயோ: உபயோ: ப்ரீதிம் லப்ஸ்யஸே வீர்ய நிர்ஜிதாம் ॥

ராகவ - தசரத
மஹாராஜ - சக்ரவர்த்தியாரே!
ப்ராப்த: அஸி - தேவரீர் இங்கே எழுந்தருளியிருக்கிறது

திஷ்ட்யா - எனது பாக்யவிசேஷமே
தே ஸ்வாகதம் - நான் மனத்துடன் செய்யும் அடியேனது விருந்தை தேவரீர் ஏற்றுக்கொள்ள வேண்டும்.
உபயோ: - இவ்விரண்டு
புத்ரயோ: - புத்ரர்களுக்கும்
வீர்ய நிர்ஜிதாம் - வீர்யத்திற்குப் பலனாய் அடையப்பட்டதாய் இருக்கும்
ப்ரீதிம் - அனுக்ரஹத்தை
லப்ஸ்யஸே - செய்யத் திருவுள்ளங் கொள்ளவேண்டும்.

दिष्ट्या प्राप्तो महातेजा वसिष्ठो भगवानृषिः ।
सह सर्वैर्द्विजश्रेष्ठैर्देवैरिव शतक्रतुः ॥

திஷ்ட்யா ப்ராப்தோ மஹாதேஜா வஸிஷ்டோ பகவாந்ருஷி: ।
ஸஹ ஸர்வைர் த்விஜஶ்ரேஷ்டைர் தேவைரிவ ஶதக்ரது: ॥

ஸர்வை: - எல்லா
தேவை: - தேவர்களால்
ஶதக்ரது: - இந்த்ரன்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியும்
ரிஷி: - ரிஷியுமான
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்ட
பகவாந் - பகவான்
த்விஜ ஶ்ரேஷ்டை: - த்விஜோத்தமர்களோடு
ஸஹ - கூட
ப்ராப்த: - இங்கு எழுந்தருளியிருக்கிறது
திஷ்ட்யா - எனது பாக்யவிசேஷமே.

दिष्ट्या मे निर्जिता विघ्ना दिष्ट्या मे पूजितं कुलम् ।
राघवैः सह संबन्धाद्वीर्यश्रेष्ठैर्महात्मभिः ॥

திஷ்ட்யா மே நிர்ஜிதா விக்நா திஷ்ட்யா மே பூஜிதம் குலம் ।
ராகவை: ஸஹ ஸம்பந்தாத் வீர்ய ஶ்ரேஷ்டைர் மஹாத்மபி: ॥

மே - என்னுடைய
விக்நா: - இதுவரையிலிருந்த கஷ்டங்கள்
நிர்ஜிதா: - ஒழிந்தன.
திஷ்ட்யா - இதுவும் என் பாக்யவிசேஷமே.
வீர்யஸ்லாக்யை: - வீர்யத்தால் மஹாபெருமைபெற்று விளங்கும்
மஹாத்மபி: - மஹாத்மாக்களாகிய
ராகவை: ஸஹ - ராகவர்களோடு கூட
ஸம்பந்தாத் - கல்யாண ஸம்பந்தத்தினால்

மே குலம் - எனது குலம்
பூஜிதம் - பெருமை பெற்றதாகிறது
திஷ்ட்யா - நாங்கள் செய்த புண்யத்தின் பயனே இது.

श्वः प्रभाते नरेन्द्र त्वं निर्वर्तयितुमर्हसि ।
यज्ञस्यान्ते नरश्रेष्ठ विवाहमृषिसंत्तमैः ॥

ஶ்வ: ப்ரபாதே நரேந்த்ர த்வம் நிர்வர்தயிது மர்ஹஸி ।
யஜ்ஞஸ்யாந்தே நரஶ்ரேஷ்ட விவாஹம் ரிஷிஸத்தமை: ॥

நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தம!
ஶ்வ: - நாளை
ப்ரபாதே - காலையில்
ரிஷி ஸத்தமை: - முனிவர் பெருமான்களோடு
யஜ்ஞஸ்ய - யாகத்தினுடைய
அந்தே - முடிவில்
நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தம!
விவாஹம் - திருக்கல்யாண மஹோத்ஸவத்தை
நிர்வர்தயிதும் - வஹித்து முடித்துவைக்க
அர்ஹஸி - தேவரீர் மனமிசைந்தருள வேண்டும்.

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा ऋषिमध्ये नराधिपः ।
वाक्यं वाक्यविदां श्रेष्ठः प्रत्युवाच महीपतिम् ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா ரிஷிமத்யே நராதிப: ।
வாக்யம் வாக்யவிதாம் ஶ்ரேஷ்ட: ப்ரத்யுவாச மஹீபதிம் ॥

ரிஷிமத்யே - ரிஷிகளின் மத்தியில்
தஸ்ய - அவருடைய
தத்வசனம் - அம்மொழிக்கு
ஶ்ருத்வா - திருச்செவி சாற்றியருளியவரும்
வாக்யவிதாம் - சொல் நுட்பங்களில் நிபுணர்களில்
ஶ்ரேஷ்ட: - உத்தமருமாகிய
நராதிப: - சக்ரவர்த்தியார்
மஹீபதிம் - மஹீபதியைப் பார்த்து
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
ப்ரத்யுவாச - பதிலாய் திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

प्रतिग्रहो दातृवशः श्रुतमेतन्मया पुरा ।
यथा वक्ष्यसि धर्मज्ञ तत् करिष्यामहे वयम् ॥

ப்ரதிக்ரஹோ தாத்ருவஶ: ஶ்ருதமேதன் மயா புரா ।
யதா வக்ஷ்யஸி தர்மஜ்ஞ தத்கரிஷ்யாமஹே வயம் ॥

ப்ரதிக்ரஹ: - கொடையைப் பெறுதல்
தாத்ருவஶ: - கொடுப்பவன தீனமானது
ஏதத் - என்ற இது
மயா - என்னால்
புரா - முன்னேயே
ஶ்ருதம் - கேட்டறிந்த உண்மை.
தர்மஜ்ஞ - தர்மமறிந்தவரே!
யதா - எப்படி
வக்ஷ்யஸி - சொல்வீரோ
தத் - அப்படி
வயம் - நாங்கள்
கரிஷ்யாமஹே - செய்யக்கடவோம்.

धर्मिष्ठं च यशस्यं च वचनं सत्यवादिनः ।
श्रुत्वा विदेहाधिपतिः परं विस्मयमागतः ॥

தர்மிஷ்டம் ச யஶஸ்யம் ச வசனம் ஸத்யவாதின: ।
ஶ்ருத்வா விதேஹாதிபதி: பரம் விஸ்மயமாகத: ॥

ஸத்யவாதின: - உண்மையே உரைக்கும் அவருடைய
தர்மிஷ்டம் ச - தர்மத்திற்கு மிகப் பொருந்தினதும்
யஶஸ்யம் ச - புகழ்பெருக்குவதுமான
வசனம் - மொழியை
விதேஹாதிபதி: - விதேஹராஜா
ஶ்ருத்வா - செவியுற்று
பரம் - மிகுந்த
விஸ்மயம் - ஆச்சரியத்தை
ஆகத: - அடைந்தார்.

ततः सर्वे मुनिगणाः परस्परसमागमे ।
हर्षेण महता युक्तास्तां निशामवसन् सुखम् ॥

தத: ஸர்வே முனிகணா: பரஸ்பரஸமாகமே ।
ஹர்ஷேண மஹதா யுக்தாஸ் தாம் நிஶாமவஸன் ஸுகம் ॥

தத: - அப்பொழுது
முனிகணா: - ரிஷிக்கூட்டங்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
பரஸ்பர ஸமாகமே - ஒருவரையொருவர் ஸந்திக்கும்படி நேர்ந்ததால்
மஹதா - மிகுந்த
ஹர்ஷேண - ஆனந்தத்துடன்
யுக்தா: - கூடியவர்களாய்
தாம் நிஶாம் - அவ்விரவில்

ஸுகம் - சுகமாக
அவஸன் - வஸித்தார்கள்.

राजा च राघवौ पुत्रौ निशाम्य परिहर्षितः ।
उवास परमप्रीतो जनकेनाभिपूजितः ॥

ராஜா ச ராகவௌ புத்ரௌ நிஶாம்ய பரிஹர்ஷித: ।
உவாஸ பரமப்ரீதோ ஜனகேநாபிபூஜித: ॥

புத்ரௌ - புத்ரர்களான
ராகவௌ - ராமரையும் லக்ஷ்மணரையும்
நிஶாம்ய - பார்த்து
பரிஹர்ஷித: - உள்ளம் பூரித்திருந்த
ராஜா - சக்ரவர்த்தியார்
ஜனகேந - ஜனகரால்
அபிபூஜித: - நன்கு ஸத்கரிக்கப்பட்டவராய்
பரம ப்ரீத: ச - ஸர்வப்ரகாரத்திலும் மனத்ருப்தி கொண்டவராகவும்
உவாஸ - இராப்பொழுதை கழித்தார்.

जनकोऽपि महातेजाः क्रियां धर्मेण तत्त्ववित् ।
यज्ञस्य च सुताभ्यां च कृत्वा रात्रिमुवास ह ॥

ஜனகோऽபி மஹாதேஜா: க்ரியாம் தர்மேண தத்த்வவித் ॥
யஜ்ஞஸ்ய ச ஸுதாப்யாம் ச க்ருத்வா ராத்ரிமுவாஸ ஹ ॥

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியும்
தத்த்வ வித் - சாஸ்த்ர நிபுணருமாகிய
ஜனக: - ஜனகர்
யஜ்ஞஸ்ய அபி - யாகத்தினுடையவும்
ஸுதாப்யாம் ச - புத்ரிகளிருவர்களுக்காகவும்
தர்மேண - நீதி முறைப்படி
க்ரியாம் - ஆகவேண்டிய கார்யத்தை
ராத்ரிம் ஹ - இரவிலேயே
க்ருத்வா - செய்தருளிவிட்டு
உவாஸ - இருந்தார்.

ततो मुनीनां च नराधिपानां विसृज्य सङ्घाञ्जनको महात्मनाम् ।
तद्यज्ञवाटं विधिवत्प्रविश्य उवास रात्रिं बलसूदनप्रियः ॥

ததோமுனீனாம் ச நராதிபானாம்
விஶ்ருஜ்ய ஸங்காஞ் ஜனகோ மஹாத்மனாம் ।
தத்யக்ஞவாடம் விதிவப் ப்ரவிஶ்ய
உவாஸ ராத்ரிம் பலஸூதன ப்ரிய: ॥

தத:	-	அதன்மேல்
பலஸூதன ப்ரிய:	-	இந்த்ரமித்ரரான
ஜனக:	-	ஜனகர்
மஹாத்மனாம்	-	மஹாத்மாக்களான
முனீனாம்	-	ரிஷிகளுடையவும்
நராதிபானாம் ச	-	ராஜாக்களுடையவும்
ஸங்கான்	-	கூட்டங்களை
விஸ்ருஜ்ய	-	அனுப்பிவிட்டு
தத்	-	அந்த
யஞவாடம்	-	யாகசாலையில்
விதிவத்	-	நூல்முறைப்படி
ப்ரவிஶ்ய	-	ப்ரவேசித்து
ராத்ரிம்	-	இரவை
உவாஸ	-	கழித்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே தஶரத ஜனக ஸமாகமோ நாம ஏகோந ஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 70

ततः प्रभाते जनकः कृतकर्मा महर्षिभिः ।
उवाच वाक्यं वाक्यज्ञः शतानन्दं पुरोहितम् ॥

தத: ப்ரபாதே ஜனக: க்ருதகர்மா மஹர்ஷிபி: ।
உவாச வாக்யம் வாக்யக்ஞ: ஶதாநந்தம் புரோஹிதம் ॥ 1

தத:	-	அதற்குமேல்
ப்ரபாதே	-	பொழுது விடிந்தவுடன்
மஹர்ஷிபி:	-	மஹர்ஷிகளோடு
க்ருத கர்மா	-	யஜ்ஞஸமாப்திக்ரியைகளைமுடித்துக்கொண்டு
வாக்யக்ஞ:	-	சொல் திறமையுடையவரான
ஜனக:	-	ஜனகர்
புரோஹிதம்	-	புரோஹிதரான
ஶதாநந்தம்	-	சதானந்தரைப் பார்த்து
வாக்யம்	-	பின்வரும் மொழியை
உவாச	-	திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

भ्राता मम महातेजा यवीयानतिधार्मिकः ।
कुशध्वज इति ख्यातः पुरीमध्यवसच्छुभाम् ॥

ப்ராதா மம மஹாதேஜா யவீயாநதி தார்மிக: ।
குஶத்வஜ இதி க்யாத: புரீமத்யவஸத் ஶுபாம் ॥ 2

वार्यामवकपर्यन्तां पिबन्निक्षुमतीं नदीम् ।
सांकाश्यां पुण्यसंकाशां विमानमिव पुष्पकम् ॥

வார்யாமவக பர்யந்தாம் பிபந்நிக்ஷுமதீம் நதீம் ।
ஸாங்காஶ்யாம் புண்யஸங்காஶாம் விமானமிவ புஷ்பகம் ॥ 3

மஹாதேஜா:	-	மஹாதேஜஸ்வியாய்
வீர்யவாந்	-	வீர்யமுடையவனாய்
அதி தார்மிக:	-	மிகவும் தர்மசீலனாய்
குஶத்வஜ:	-	குசத்வஜன்
இதி	-	என்று
க்யாத:	-	ப்ரஸித்தனான
மம ப்ராதா	-	என் ஸஹோதரன்
வார்யாமவக பர்யந்தாம்	-	நீர்நெல்லித் தோட்டங்களால் சூழப்பட்டதும்,
புண்ய ஸங்காஶாம்	-	புண்யத்தைப் போலவே ஸகலாபீஷ்டங்களை கொடுப்பதும்

புஷ்பகம் விமானம் - புஷ்பக விமானம்
இவ - போன்றதும்
ஶுபாம் - மங்களமுடையதுமான
ஸாங்காஶ்யாம் - ஸாங்காசிய
புரீம் - நகரத்தில்
இக்ஷுமதீம் நதீம் - இக்ஷுமதியாற்று ஜலத்தை
பிபந் - பானம் செய்பவனாய்
அத்யவஸத் - வஸித்து வருகிறான்.

तमहं द्रष्टुमिच्छामि यज्ञगोप्ता स मे मतः ।
प्रीतिं सोऽपि महातेजा इमां भोक्ता मया सह ॥

தமஹம் த்ரஷ்டு மிச்சாமி யக்ஞகோப்தா ஸ மே மத: ।
ப்ரீதிம் ஸோऽபி மஹாதேஜா இமாம் போக்தா மயா ஸஹ ॥ 4

மஹாதேஜா - மஹாதேஜஸ்வியான
ஸ: - அவன்
யக்ஞகோப்தா - சுபக்ருத்யத்தை கூடயிருந்து நடக்க வேண்டியவனாகிய
மத: - பெருமைபெற்றவன்
மே - எனது
இமாம் - இந்த
ப்ரீதிம் - சந்தோஷத்தை
மயா - என்னுடன்கூட
ஸஹ - சேர்ந்து
ஸ: அபி - அவனும்
போக்தா - அனுபவிப்பான்.
தே - அவனை
அஹம் த்ரஷ்டும் - நான் பார்க்க
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.

एवमुक्ते तु वचने शतानन्दस्य संनिधौ ।
आगताः केचिदव्यग्रा जनकस्तान् समादिशत् ॥

ஏவ முக்தே து வசனே ஶதாநந்தஸ்ய ஸந்நிதௌ ।
ஆகதா: கேசிதவ்யக்ரா ஜனகஸ்தான் ஸமாதிஶத் ॥ 5

ஶதாநந்தஸ்ய - சதானந்தருடைய
ஸந்நிதௌ - முன்னிலையில்
ஏவம் - இப்படியான
வசனே - சொல்
உக்தே து - சொல்லி முடிந்த உடனேயே
அவ்யக்ரா: - வேறு வேலைகளில் முனைந்திராத

கேசித் - சிலர்
ஆகதா: - வந்து நின்றார்கள்.
ஜனக: - ஜனகர்
தான் - அவர்களை
ஸமாதிஶத் - கட்டளையிட்டனுப்பினார்.

शासनात्तु नरेन्द्रस्य प्रययुः शीघ्रवाजिभिः ।
समानेतुं नरव्याघ्रं विष्णुमिन्द्राज्ञया यथा ॥

ஶாஸநாத்து நரேந்த்ரஸ்ய ப்ரயயு: ஶீக்ரவாஜிபி: ।
ஸமாநேதும் நரவ்யாக்ரம் விஷ்ணும் இந்த்ராஞ்யா யதா ॥ 6

இந்த்ராஞ்யா - இந்த்ரன் கட்டளையினால்
விஷ்ணும் - உபேந்த்ரனை (விஷ்ணுவை)
யதா - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
து - இவ்விஷயத்தில்
நரேந்த்ரஸ்ய - ராஜாவின்
ஶாஸநாத் - ஆஜ்ஞையினால்
ஶீக்ரவாஜிபி: - சீக்ரமாய்ச் செல்லும் குதிரைகள் மேலேறிக்கொண்டு
நரவ்யாக்ரம் - புருஷோத்தமரை (குசத்வஜரை)
ஸமாநேதும் - அழைத்துவர
ப்ரயயு: - புறப்பட்டுப் போனார்கள்.

सांकाश्यां ते समागम्य ददृशुश्च कुशध्वजम् ।
न्यवेदयन् यथावृत्तं जनकस्य च चिन्तितम् ॥

ஸாங்காஶ்யாம் தே ஸமாகம்ய தத்ருஶுஶ்ச குஶத்வஜம் ।
ந்யவேதயன் யதாவ்ருத்தம் ஜனகஸ்ய ச சிந்திதம் ॥ 7

तद्वृत्तं नृपतिः श्रुत्वा दूतश्रेष्ठैर्महाबलैः ।
आज्ञयाथ नरेन्द्रस्य आजगाम कुशध्वजः ॥
स ददर्श महातेजा जनकं धर्मवत्सलम् ॥

தத் வ்ருத்தம் ந்ருபதி: ஶ்ருத்வா தூதஶ்ரேஷ்டைர் மஹாபலை: ।
ஆஞ்யாத நரேந்த்ரஸ்ய ஆஜகாம குஶத்வஜ: ॥
ஸ ததர்ஶ மஹாதேஜா ஜனகம் தர்மவத்ஸலம் । 8

தே - அவர்கள்
ஸாங்காஶ்யாம் - ஸாங்காச்சயத்திற்குள்
ஸமாகத்ய - வந்து சேர்ந்து,
குஶத்வஜம் - குசத்வஜரை
தத்ருஶு: - பார்த்தார்கள்
ஜனகஸ்ய - ஜனகருடைய

சிந்திதம் - திருவுள்ளத்தை
யதா வ்ருத்தம் - உள்ளபடி
ந்யவேதயன் - தெரிவித்தார்கள்
மஹாதேஜா: - மஹா தேஜோவானாகும்
ந்ருபதி: - நரபதியாகிய
குஶத்வஜ: - குசத்வஜர்
மஹாபலை: - மஹா பலசாலிகளான
தூத ஶ்ரேஷ்டை: - உத்தம தூதர்களினின்று
தத் - அந்த
வ்ருத்தம் - ஸமாசாரத்தை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
நரேந்த்ரஸ்ய - புருஷோத்தமருடைய
ஆக்ஞயா - ஆக்ஞை என்கிறபடியால்
ச ச - உடனேயே
ஆஜகாம - வந்து சேர்ந்தார்.
ஸ: - அவர்
அத - உடனே
தர்ம வத்ஸலம் - தர்மத்தில் அசஞ்சல பக்தியுடைய
ஜனகம் - ஜனகரை
ததர்ஶ - தர்சித்தார்.

सोऽभिवाद्य शतानन्द राजानं चापि धार्मिकः ।
राजार्हं परमं दिव्यमासनं सोऽध्यरोहत ॥

ஸோऽபிவாத்ய ஶதாநந்தம் ராஜனாம் சாபி தார்மிகம் ।
ராஜார்ஹம் பரமம் திவ்யமாஸனம் ஸோऽத்யரோஹத ॥

ஸ: } - அவர்
ஶதாநந்தம் ச } - சதானந்தரையும்
தார்மிகம் - தர்மசீலரான
ராஜாநம் அபி - ராஜாவையும்
அபிவாத்ய - ஸேவித்துவிட்டு
ச - அதன் பின்னர்
ராஜார்ஹம் - மன்னர்களுக்குத் தக்கதான
பரமம் - பரம
திவ்யம் - திவ்யமான
ஆஸனம் - ஆஸனத்தில்
அத்யரோஹத - உட்கார்ந்தார்.

उपविष्टावुभौ तौ तु भ्रातरावमितौजसौ ।
प्रेषयामासतुर्वीरौ मन्त्रिश्रेष्ठं सुदामनम् ॥

உபவிஷ்டா வுபௌ தௌ து ப்ராதராவமிதௌஜஸௌ ।
ப்ரேஷயாமாஸதுர் வீரௌ மந்த்ரி ஶ்ரேஷ்டம் ஸுதாமனம் ॥ 10

அமிதௌ ஜஸௌ - அளவற்ற தேஜஸையுடையவர்களும்
வீரௌ - வீரர்களுமான
தௌ - அந்த
ப்ராதரவ் - ஸஹோதரர்கள்
உபௌ - இருவர்களும்
து - இவ்விஷயத்தில்
உபவிஷ்டவ் - ஒருவரோடொருவர் கலந்து பேசினவர்களாய்
மந்த்ரி ஶ்ரேஷ்டம் - உத்தம மந்த்ரியான
ஸுதாமனம் - சுதாமனிடம்
ப்ரேஷயா மாஸது: - பின்கண்ட உத்திரவை கொடுத்தனுப்பினார்கள்.

गच्छ मन्त्रिपते शीघ्रमैक्ष्वाकममितौजसम् ।
आत्मजैः सह दुर्धर्षमानयस्व समन्त्रिणम् ॥

கச்ச மந்த்ரிபதே ஶீக்ர மைக்ஷ்வாக மமிதௌஜஸம் ।
ஆத்மஜை: ஸஹ துர்தர்ஷ மானயஸ்வ ஸமந்த்ரிணம் ॥ 11

மந்த்ரிபதே - ப்ரதான மந்த்ரியே!
ஶீக்ரம் - இப்பவே
கச்ச - நீரே போம்
துர்தர்ஷம் - நிகரற்ற
அமிதௌஜஸம் - மஹாதேஜோவானாகும்
ஐக்ஷ்வாகம் - தசரத சக்ரவர்த்தியாரை
ஸமந்த்ரிணம் - மந்த்ரிமார்களோடு கூடினவராகவும்
ஆத்மஜை: - புத்ரர்களோடு
ஸஹ - கூடினவராகவும்
ஆனயஸ்வ - அழைத்துக்கொண்டு வாரும்.

औपकार्यं स गत्वा तु रघूणां कुलवर्धनम् ।
ददर्श शिरसा चैनमभिवाद्येदमब्रवीत् ॥

ஔபகார்யம் ஸ கத்வா து ரகூணாம் குலவர்தநம் ।
ததர்ஶ ஶிரஸா சைந மபிவாத்யேத மப்ரவீத் ॥ 12

ஸ: - அவர்
ஔபகார்யம் - சக்ரவர்த்தியார் தற்காலம் தங்கியிருக்கும் விடுதிக்கு
கத்வா - போய்
ரகூணாம் - ரகுக்களுடைய
குலவர்தநம் - வம்சம் தழைக்கச் செய்யுமவரை
ததர்ஶ - தர்சித்தார்
து ஏநம் - உடனே இவரை

ஶிரஸா - முடிதாழ்த்தி
அபிவாத்ய - நமஸ்கரித்து
ச - அதன் பின்னர்
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - விண்ணப்பம் செய்தார்.

अयोध्याधिपते वीर वैदेहो मिथिलाधिपः ।
स त्वां द्रष्टुं व्यवसितः सोपाध्यायपुरोहितम् ॥

அயோத்யாதிபதே வீர வைதேஹோ மிதிலாதிப: ।
ஸ த்வாம் த்ரஷ்டும் வ்யவஸித: ஸோபாத்யாய புரோஹிதம் ॥ 13

அயோத்யாதிபதே - அயோத்யா ராஜன்
வீர - சூரரே!
மிதிலாதிப: - மிதிலர் கோனாகும்
ஸ: வைதேஹ: - அந்த ஜனகர்,
த்வாம் - தேவரீரை
ஸோபாத்யாய புரோஹிதம் - உபாத்யாயர்கள், புரோஹிதர்கள் இவர்களோடு கூடினவராய்
த்ரஷ்டும் - தர்சிக்க
வ்யவஸித: - உத்தேசம் கொண்டிருக்கிறார்.

मन्त्रिश्रेष्ठवचः श्रुत्वा राजा सर्षिगणस्तदा ।
सबन्धुरगमत्तत्र जनको यत्र वर्तते ॥

மந்த்ரி ஶ்ரேஷ்ட வச: ஶ்ருத்வா ராஜா ஸர்ஷிகணஸ் ததா ।
ஸபந்து ரகமத் தத்ர ஜனகோ யத்ர வர்ததே ॥ 14

மந்த்ரி ஶ்ரேஷ்டவச:- ப்ரதான மந்த்ரி சொல்லியதை
ஶ்ருத்வா - ஏற்றுக்கொண்டு,
ததா - அப்பொழுதே
ராஜா - சக்ரவர்த்தியார்
ஸர்ஷிகண: - ரிஷிகணங்களோடு கூடினவராகவும்
ஸ பந்து: - பந்துக்களுடன் கூடினவராகவும்
ஜனக: - ஜனகர்
யத்ர - எங்கு
வர்ததே - இருந்தாரோ
தத்ர - அவ்விடத்திற்கு
அகமத் - எழுந்தருளினார்.

मन्त्रिश्रेष्ठवचः श्रुत्वा राजा सर्षिगणस्तदा ।
सबन्धुरगमत्तत्र जनको यत्र वर्तते ॥

ராஜா ச ஜனக: ஶ்ரீமான் ராஜராஜம் ஸஹானுஜ: ।
ப்ரத்யுத்கம்ய ப்ரஹ்ருஷ்டாத்மா ப்ரவேஶ்ய க்ருஹமர்ஹயத் ॥ 15

ஶ்ரீமான் - ஶ்ரீமானான
ஜனக: ராஜா - ஜனகராஜா
ப்ரஹ்ருஷ்டாத்மா - பரமானந்தத்தால் உள்ளம் பூரித்தவராய்
ராஜராஜம் - சக்ரவர்த்தியாரை
ஸஹானுஜ: ச - தம்பியுடன் கூடவே
ப்ரத்யுத்கம்ய - எதிர்கொண்டழைத்து
க்ருஹம் - மாளிகைக்குள்
ப்ரவேஶ்ய - அழைத்துக்கொண்டுபோய்
அர்ஹயத் - பூஜித்தார்.

स राजा मन्त्रिसहितः सोपाध्यायः सबान्धवः ।
वाक्यं वाक्यविदां श्रेष्ठो वैदेहमिदमब्रवीत् ॥

ஸ ராஜா மந்த்ரி ஸஹித: ஸோபாத்யாய: ஸபாந்தவ: ।
வாக்யம் வாக்யவிதாம் ஶ்ரேஷ்டோ வைதேஹ மித மப்ரவீத் ॥ 16

மந்த்ரி ஸஹித: - மந்த்ரிகளோடிருந்தவரும்
ஸோபாத்யாய: - உபாத்யாயர்களோடிருந்தவரும்
ஸ பாந்தவ: - பந்துக்களுடனிருந்தவரும்
வாக்ய விதாம் - சொல்லறிவாளரில்
ஶ்ரேஷ்ட: - உத்தமருமான
ஸ: - அந்த
ராஜா - சக்ரவர்த்தியார்
வைதேஹம் - ஜனகரைப் பார்த்து
இதம் - பின்வரும்
வாக்யம் - மொழியை
அப்ரவீத் - சொல்லியருளினார்.

विदितं ते महाराज इक्ष्वाकुकुलदैवतम् ।
वक्ता सर्वेषु कृत्येषु वसिष्ठो भगवानृषिः ॥

விதிதம் தே மஹாராஜ இக்ஷ்வாகு குல தைவதம் ।
வக்தா ஸர்வேஷு க்ருத்யேஷு வஸிஷ்டோ பகவான் ரிஷி: ॥ 17

மஹாராஜ - மஹாராஜன்!
ரிஷி: - ரிஷியான
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்ட
பகவான் - பகவான்
இக்ஷ்வாகு குல தைவதம்- இக்ஷ்வாகு வம்சத்தின் தெய்வமென்றும்
ஸர்வேஷு - எல்லா
க்ருத்யேஷு - கார்யங்களிலும்

வக்தா	-	முன்நின்று பேசவேண்டியவரென்றும்
தே	-	தேவரீருக்கு,
விதிதம்	-	ஏற்கனவே தெரிந்த விஷயம்.

विश्वामित्राभ्यनुज्ञातः सह सर्वैर्महर्षिभिः ।

एष वक्ष्यति धर्मात्मा वसिष्ठो मे यथाक्रमम् ॥

விஸ்வாமித்ராப்யநுக்ஞாத: ஸஹ ஸர்வைர் மஹர்ஷிபி: ।
ஏஷ வக்ஷ்யதி தர்மாத்மா வஸிஷ்டோ மே யதாக்ரமம் ॥ 18

மஹர்ஷிபி:	-	மஹர்ஷிகள்
ஸர்வை:	-	எல்லோருடன்
ஸஹ	-	கூட
ஏஷ:	-	இந்த
தர்மாத்மா	-	தர்மாத்மாவான
வஸிஷ்ட:	-	வஸிஷ்டர்
விஸ்வாமித்ராப்யநுக்ஞாத:	-	விச்வாமித்ரருடைய அனுமதி பெற்றவராகி
மே யதாக்ரமம்	-	என் வம்ச வரிசைக்ரமத்தை
வக்ஷ்யதி	-	விவரிப்பார்.

एवमुक्त्वा नरश्रेष्ठे राज्ञां मध्ये महात्मनाम् ।

तूष्णींभूते दशरथे वसिष्ठो भगवानृषिः ॥

उवाच वाक्यं वाक्यज्ञो वैदेहं सपुरोधसम् ॥

ஏவ முக்த்வா நரஸ்ரேஷ்டே ராக்ஞாம் மத்யே மஹாத்மநாம் ।
தூஷ்ணீம் பூதே தஸரதே வஸிஷ்டோ பகவான் ருஷி: ॥
உவாச வாக்யம் வாக்யஜ்ஞோ வைதேஹம் ஸபுரோதஸம் ॥ 19

ராக்ஞாம்	-	ராஜாக்களுடைய
மஹாத்மநாம்	-	மகாத்மாக்களுடைய
மத்யே	-	நடுவில்,
நரஸ்ரேஷ்டே	-	புருஷோத்தமராகிய
தஸரதே	-	தசரதர்
ஏவம்	-	மேற்கண்ட வண்ணமாய்
உக்த்வா	-	சொல்லிவிட்டு
தூஷ்ணீம் பூதே	-	மௌனமடைந்தவுடனே
வாக்யஜ்ஞ:	-	சொல்லறிவாளரும்
ருஷி:	-	ரிஷியுமான
வஸிஷ்ட:	-	வஸிஷ்ட
பகவான்	-	பகவான்
ஸபுரோதஸம்	-	புரோஹிதருடனிருக்கும்
வைதேஹம்	-	ஜனகரைப் பார்த்து

வாக்யம்	-	பின்வரும் மொழியை
உவாச	-	திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

अव्यक्तप्रभवो ब्रह्मा शाश्वतो नित्य अव्ययः ।

तस्मान्मरीचिः संजज्ञे मरीचेः काश्यपः सुतः ॥

அவ்யக்த ப்ரபவோ ப்ரஹ்மா ஸாஸ்வதோ நித்ய அவ்யய: ।
தஸ்மாந் மரீசி: ஸஞ்ஜக்ஞே மரீசே: காஸ்யப: ஸுத: ॥ 20

ப்ரஹ்மா	-	ப்ரஹ்மா
ஸாஸ்வத:	-	சாசவதர்
நித்ய:	-	தனது திருவுள்ளப்படியே நடக்கவல்லவர்
அவ்யய:	-	காலக்ரமதோஷரகிதர்
அவ்யக்த ப்ரபவ:	-	புலன்களுக்கெட்டாத பரமனிடத்திலிருந்து உண்டானவர்
தஸ்மாத்	-	அவரிடத்தினின்று
மரீசி:	-	மரீசி
ஸஞ்ஜக்ஞே	-	உண்டானார்.
மரீசே: ஸுத:	-	மரீசியின் பிள்ளை
காஸ்யப:	-	காச்யபர்.

विवस्वान् काश्यपाज्जज्ञे मनुर्वैवस्वतः स्मृतः ।

मनुः प्रजापतिः पूर्वमिक्ष्वाकुस्तु मनोः सुतः ॥

விவஸ்வான் காஸ்யபாஜ் ஜக்ஞே மநுர்வைவஸ்வத: ஸ்ம்ருத: ।
மநு: ப்ரஜாபதி: பூர்வம் இக்ஷ்வாகுஸ்து மநோ: ஸுத: ॥ 21

காஸ்யபாஜ்	-	காச்யபரிடத்துனின்று
விவஸ்வான்	-	ஸூர்யபகவான்
ஜக்ஞே	-	பிறந்தார்
வைவஸ்வத:	-	ஸூர்யபகவான் பிள்ளையென
ஸ்ம்ருத:	-	வழங்கப்படுபவர்
மநு:	-	மனு என்பவர்
மநு: து	-	மனு என்பவர்தான்
பூர்வம்	-	முதல்
ப்ரஜாபதி:	-	மானிட கோடிகளின் பிதா
மநோ: ஸுத:	-	மனுவினது பிள்ளை
இக்ஷ்வாகு:	-	இக்ஷ்வாகு.

तमिक्ष्वाकुमयोध्यायां राजानं विद्धि पूर्वकम् ।

इक्ष्वाकोस्तु सुतः श्रीमान् कुक्षिरित्येव विश्रुतः ॥

தமிக்ஷ்வாகு மயோத்யாயாம் ராஜாநம் வித்தி பூர்வகம் ।
இக்ஷ்வாகோஸ்து ஸுத: ஸ்ரீமாந் குக்ஷிரித்யேவ விஸ்ருத: ॥ 22

அயோத்யாயாம் - அயோத்யையில்
தம் - அந்த
இக்ஷ்வாகும் - இக்ஷ்வாகுவை
பூர்வகம் - முதல்
ராஜாநம் - ராஜ்னாக
வித்தி - அறியும்.
ஸ்ரீமாந் ஏவ - ஸ்ரீமானென
விஶ்ருத: - த்ரிலோகப்ரஸித்தி பெற்றவராகிய
குக்ஷி: - குக்ஷி
இதி து - என்பவர்தான்
இக்ஷ்வாகோ: - இக்ஷ்வாகுவின்
ஸுத: - புத்ரர்.

कुक्षेरथात्मजः श्रीमान् विकुक्षिरुदपद्यत ।
विकुक्षेस्तु महातेजा बाणः पुत्रः प्रतापवान् ॥

குக்ஷேரதாத்மஜ: ஸ்ரீமான் விகுக்ஷி ருதபத்யத ।
விகுக்ஷேஸ்து மஹாதேஜா பாண: புத்ர: ப்ரதாபவான் ॥ 23

அத: - அதன்மேல்
குக்ஷே: - குக்ஷியின்
ஆத்மஜ: - புத்ரராக
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானான
விகுக்ஷி: - விகுக்ஷி
உதபத்யத - உண்டானார்.
மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியும்
ப்ரதாபவான் - ப்ரதாபசாலியுமாகிய
பாண:து - பாணனென்பவர்தான்
விகுக்ஷே: - விகுக்ஷியின்
புத்ர: - புத்ரர்.

बाणस्य तु महातेजा अनरण्यः प्रतापवान् ।
अनरण्यात् पृथुर्जज्ञे त्रिशङ्कुस्तु पृथोः सुतः ॥

பாணஸ்ய து மஹாதேஜா அனரண்ய: ப்ரதாபவான் ।
அனரண்யாத் ப்ருதுர்ஜக்ஞே த்ரிஶங்குஸ்து ப்ருதோ: ஸுத: ॥ 24

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியும்
ப்ரதாபவான் - ப்ரதாபசாலியுமாகிய
அனரண்ய: து - 'அனரண்யன்' என்பவர்தான்
பாணஸ்ய - பாணரின் புதல்வர்.
அனரண்யாத் - அனரண்யரிடத்திலிருந்து
ப்ருது: - 'ப்ருது' என்பவர்

ஜக்ஞே - உண்டானார்.
த்ரிஶங்கு: து - 'த்ரிசங்கு' என்பவர்தான்
ப்ருதோ: - ப்ருதுவின்
ஸுத: - புத்ரர்.

त्रिशङ्कोरभवत् पुत्रो धुन्धुमारो महायशाः ।
धुन्धुमारान्महातेजा युवनाश्वो महारथः ॥
युवनाश्वसुतः श्रीमान् मान्धाता पृथिवीपतिः ॥

த்ரிஶங்கோரபவத் புத்ரோ துந்துமாரோ மஹாயஶா: ।
துந்துமாராத் மஹாதேஜா யுவநாஶ்வோ மஹாரத: ॥
யுவநாஶ்வஸுதஸ் ஸ்ரீமான் மாந்தாதா ப்ருதிவீபதி: ॥ 25

த்ரிஶங்கோ: - த்ரிசங்குவுக்கு
மஹாயஶா: - பெரும் புகழுடையவரான
துந்துமார: - 'துந்துமாரன்' என்னும்
புத்ர: - புத்ரன்
அபவத் - உண்டானார்.
துந்துமாராத் - துந்துமாரனிடத்திநின்று
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியும்
மஹாரத: - மஹாவீரனுமான
யுவநாஶ்வ - யுவனாச்வன்.
யுவநாஶ்வ: ஸுத: - யுவனாச்வரின் பிள்ளை
ப்ருதிவீபதி: - மண்டலாதிபதியும்
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானுமான
மாந்தாதா - மாந்தாதா.

मान्धातुस्तु सुतः श्रीमान् सुसंधिरुदपद्यत ।
सुसंधेरपि पुत्रौ द्वौ धुवसंधिः प्रसेनजित् ॥

மாந்தாதுஸ்து ஸுத: ஸ்ரீமான் ஸுஸந்தி ருதபத்யத ।
ஸுஸந்தேரபி புத்ரௌ த்வௌ த்ருவஸந்தி: ப்ரஸேநஜித் ॥ 26

மாந்தாது: - மாந்தாதாவுக்கு
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானான
ஸுஸந்தி: து - 'ஸுஸந்தி' என்பவர்தான்
ஸுத: - புத்ரராக
உதபத்யத - பிறந்தார்.
த்ருவஸந்தி: - 'த்ருவஸந்தி' என்பவரும்
ப்ரஸேநஜித் - 'ப்ரஸேனஜித்' என்பவருமாகிய
த்வௌ அபி - இருவர்களும்
ஸுஸந்தே: - ஸுஸந்தியின்
புத்ரௌ - புத்ரர்கள்.

यशस्वी ध्रुवसंधेस्तु भरतो नाम नामतः ।
भरतात्तु महातेजा असितो नाम जातवान् ॥

யஶஸ்வீ த்ருவஸந்தேஸ்து பரதோ நாம நாமத: ।
பரதாத்து மஹாதேஜா அஸிதோ நாம ஜாதவான் ॥ 27

நாமத: - ப்ரஸித்திபெற்ற
யஶஸ்வீ - புகழுடையவரான
பரத: - 'பரதன்'
நாம து - என்பவர்தான்
த்ருவஸந்தே: - த்ருவஸந்தியின் புத்ரர்.
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியாகிய
அஸித: - 'அஸிதர்'
நாம து - என்பவர்தான்
பரதாத் - பரதனிடத்தினின்று
ஜாதவான் - பிறந்தார்.

यस्यैते प्रतिराजान उदपद्यन्त शत्रवः ।
हैहयास्तालजङ्घाश्च शूराश्च शशिबिन्दवः ॥
तांस्तु संप्रतियुध्यन् हि युद्धे राज्यात् प्रवासितः ॥

யஸ்யை தே ப்ரதி ராஜான உதபத்யந்த ஶத்ரவ: ॥
ஹைஹயாஸ் தாலஜங்காஸ்ச ஶூராஸ்ச ஶஶிபிந்தவ: ।
தாம்ஸ்து ஸம்ப்ரதியுத்யந் ஹி யுத்தே ராஜ்யாத் ப்ரவாஸித: ॥ 28

ஏதே - இந்த
ஶூரா: - ஸூரர்களான
ஹைஹயா: - 'ஹைஹயர்கள்' என்பவர்களும்,
தாலஜங்கா: ச - 'தாலஜங்கர்கள்' என்பவர்களும்,
ஶஶிபிந்தவ: - 'சசிபிந்துக்கள்' என்பவர்களுமான
ப்ரதிராஜான: - இதர ராஜாக்கள்
யஸ்ய - எவருக்கு
ஶத்ரவ: - தீங்கு செய்யும் விரோதிகளாய்
உதபத்யந்த - ஏற்பட்டார்களோ
ராஜாஹி - அந்த இந்தராஜன்தான்
யுத்தே - யுத்தத்தில்
தான் - அவர்களை
ஸம்ப்ரதியுத்யந் - நேரில் எதிர்த்து போர் செய்தார்.
து - அப்பொழுது
ப்ரவாஸித: - ராஜ்யத்தினின்று துரத்தி ஓட்டிவிடப்பட்டார்.

हिमवन्तमुपागम्य भार्याभ्यां सहितोऽवसत् ।
असितोऽल्पबलो राजा कालधर्ममुपेयिवान् ॥

ஹிமவந்த முபாகம்யபார்யாப்யாம்ஸஹித ऽவஸத் ।
அஸிதோऽல்ப பலோ ராஜா காலதர்ம முபேயிவான் ॥ 29

அல்ப பல: - துர்பலனாகிய
அஸித: ராஜா - அஸித மன்னர்
பார்யாப்யாம் - இருபத்னிமார்களோடு
ஸஹித: - கூடினவராய்
ஹிமவந்தம் - ஹிமயமலைக்கு
உபாகம்ய - வந்துசேர்ந்து
அவஸத் - வஸித்தார்.
கால தர்மம் - மரணத்தை
உபேயிவான் - அடைந்தார்.

द्वे चास्य भार्ये गर्भिण्यौ बभूवतुरिति श्रुतिः ।
एका गर्भविनाशाय सपत्न्यै तुगरं ददौ ॥

த்வே சாஸ்ய பார்யே கர்பிண்யௌ பபூவதுரிதி ஶ்ருதி: ।
ஏகா கர்பவிநாஶாய ஸபத்ந்யை து கரம் ததௌ ॥ 30

து - அந்த ஸமயத்தில்
அஸ்ய - இவருடைய
பார்யே - பத்னிகள்
த்வே ச - இருவரும்
கர்பிண்யௌ - கர்ப்பிணிகளாக
பபூவது: - இருந்தார்கள்.
இதி - இது
ஶ்ருதி: - இருவருக்கும் பேச்சால் தெரிந்த விஷயமாக இருந்தது.
ஏகா - ஒருத்தி
ஸபத்ந்யை - சக்களத்திக்கு
கர்பவிநாஶாய - கருவழியும் பொருட்டு
கரம் - விஷத்தை
ததௌ - கொடுத்தாள்.

ततः शैलवरे रम्ये बभूवाभिरतो मुनिः ।
भार्गवश्च्यवनो नाम हिमवन्तमुपाश्रितः ॥

தத: ஶைலவரே ரம்யே பபூவாபிரதோ முனி: ।
பார்கவஶ் ச்யவனோ நாம ஹிமவந்த முபாஶ்ரித: ॥ 31

தத: - அதே ஸமயத்தில்
பார்கவ: - பருகு குலத்தவரும்
ச்யவந: நாம - 'ச்யவன'ரென்றவருமான
முனி: - ஓர் ரிஷி

ஹிமவந்தம் - ஹிமயமலையை
உபாஶ்ரித: - அடைந்தவராய்
ரம்யே - அழகிய
ஶைலவரே - ஓர் உத்தமமான குன்றில்
அபிரத: - தெய்வத்யானத்திலேயே காலங்கழிப்பவராக
பபூவ - இருந்தார்.

तत्र चैका महाभागा भार्गवं देववर्चसम् ।
ववन्दे पद्मपत्राक्षी काङ्क्षन्ती सुतमात्मनः ॥

தத்ர சௌகா மஹாபாகா பார்கவம் தேவ வர்சஸம் ।
வவந்தே பத்மபத்ராக்ஷீ காங்க்ஷந்தீ ஸுத மாத்மன: ॥ 32

மஹாபாகா - மஹாபாக்கியவதியும்
பத்ம பத்ராக்ஷீ - தாமரையிதழ்க்கண்ணியுமான
ஏகா - ஒருத்தி
உத்தமம் - உத்தமனான
ஸுதம் - புத்ரனை
காங்க்ஷந்தீ - பெறக்கோரினவளாய்
தேவ வர்சஸம் - தேவர்களைப் போன்ற ஒளியுடையவரான
பார்கவம் - பார்க்கவரை
தத்ர ச - அவரிருந்த இடத்திற்குச் சென்று
சௌகா வவந்த - தூரத்திலிருந்தே விதேயமாய் கைகூப்பி ஸேவித்தாள்.

तमृषिं साभ्युपागम्य कालिन्दी चाभ्यवादयत् ।
स तामभ्यवदद्विप्रः पुत्रेप्सुं पुत्रजन्मनि ॥

தம்ரிஷிம் ஸாப்யுபாகம்ய காளிந்தீ சாப்யவாதயத் ।
ஸ தாமப்யவதத் விப்ர: புத்ரேப்ஸும் புத்ரஜன்மனி ॥ 33

காளிந்தீ - 'காளிந்தி' என்று பெயருடைய
ஸா - அவள்
தம் ரிஷிம் - அந்த முனிவருக்கு
அப்யுபாகம்ய - அருகில் சென்று
அப்யவாதயத் - திருவடிகளில் முடிதாழ்த்தி ஸேவித்தாள்
ஸ: - அந்த
விப்ர: - அந்தணர்
புத்ரேப்ஸும் - ஸத்புத்ரனைப் பெற விரும்பிய
தாம் - அவளைப் பார்த்து
புத்ர ஜன்மனி ச - புத்ரோத்பத்தி விஷயத்தில்
அப்யவாதயத் - பின்வருமாறு ஆசீர்வதித்தருளினார்.

तव कुक्षौ महाभागे सुपुत्रः सुमहाबलः ।
महावीर्यो महातेजा अचिरात् संजनिष्यति ॥
गरेण सहितः श्रीमान् मा शुचः कमलेक्षणे ॥

தவ குக்ஷௌ மஹாபாகே ஸுபுத்ர: ஸுமஹாபல: ।
மஹாவீர்யோ மஹாதேஜா அசிராத் ஸஞ்ஜனிஷ்யதி ॥
கரேண ஸஹித: ஶ்ரீமான் மாஶுச: கமலேக்ஷணே ॥ 34

கமலேக்ஷணே - தாமரைக்கண்ணியே!
மஹாபாகே - மஹா புண்ணியப் பெருக்குடையவளே!
கரேண - விஷத்தால்
ஸஹித: - உருக்கொண்டவனாயும்
ஸுமஹாபல: - மஹாப்ரசித்தி பெற்ற பலசாலியும்
மஹாவீர்ய: - மஹாவீர்யவானும்
மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியும்
ஶ்ரீமான் - ஶ்ரீமானுமாகிய
ஸுபுத்ர: - ஓர் நல்ல புத்ரன்
தவ - உன்
குக்ஷௌ - வயிற்றில்
அசிராத் - சீக்கிரமாகவே
ஸஞ்ஜனிஷ்யதி - பிறக்கப் போகிறான்,
மாஶுச: - மன ஏக்கத்தை விட்டொழி.

एवमुक्त्वा महातेजा असिते स्वर्गते सति ।
विधाय चेतो नृपतौ विद्युल्लेखेव सुप्रभा ॥

ஏவமுக்த்வா மஹாதேஜா அஸிதே ஸ்வர்கதே ஸதி ।
விதாய சேதோ ந்ருபதௌ வித்யுல்லேகேவ ஸுப்ரபா ॥ 35

च्यवनं तु नमस्कृत्य राजपुत्री पतिव्रता ।
पतिशोकातुरा तस्मात् पुत्रं देवी व्यजायत ॥

ச்யவனம் து நமஸ்க்ருத்ய ராஜபுத்ரீ பதிவ்ரதா ।
பதிஶோகாதுரா தஸ்மாத் புத்ரம் தேவீ வ்யஜாயத ॥ 37

வித்யுல்லேகா - மின்னற்கொடி
இவ - போன்ற
ஸுப்ரபா - மஹா ஒளியுடையவளும்
பதிஶோகாதுரா - கணவனையிழந்த சோகத்தால் மனம் நொந்தவளும்
து - அப்பவும்
அஸிதே - அஸிதர்
ஸ்வர்கதே ஸதி - சுவர்கலோகவாஸியாயிருக்கையிலும்
ந்ருபதௌ - ராஜனிடத்தில்

சேத: - மனத்தை
நிதாய - அர்ப்பணம் செய்துவிட்ட
பதிவ்ரதா - பதிவ்ரதையும்
ராஜபுத்ரீ - ராஜபுத்ரியும்
தேவீ - பட்டமஹிஷியும்
ச்யவனம் - ச்யவனரை
நமஸ்க்ருத்ய - சரணமடைந்து
ஏவம் - மேற்கண்ட வண்ணமாய்
உக்த்வா - ஆசீர்வதிக்கப் பெற்றவளுமாகிய
மஹாபாகா - மஹா புண்யப்பெருக்குடையவளுமான அவள்
தஸ்மாத் - அதனால்
புத்ரம் - ஒரு புத்ரனை
வ்யஜாயத - பெற்றாள்.

सपत्न्या तु गरस्तस्यै दत्तो गर्भजिघांसया ।
सह तेन गरेणैव जातः स सगरोऽभवत् ॥

ஸபத்ந்யா து கரஸ்தஸ்யை தத்தோ கர்பஜிகாம்ஸயா ।
ஸஹ தேந கரேணைவ ஜாத: ஸ ஸகரோऽபவத் ॥ 38

கர்ப ஜிகாம்ஸயா - கருவழிக்க வேண்டுமென்ற எண்ணத்துடன்
ஸபத்ந்யா - சக்களத்தியாலே
தஸ்யை - அவளுக்கு
கர: - விஷம்
தத்த: - கொடுக்கப்பட்டது,
ஸ: - அவர்
தேந - அதே
கரேண ஸஹ ஏவ - விஷத்தோடேயே
ஜாத: - பிறந்தார்;
து - அது காரணமாய்
ஸகர: - 'ஸகர'ரென
அபவத் - வழங்கலானார்.

सगरस्यासमञ्जस्तु असमञ्जादथांशुमान् ।
दिलीपोऽम्शुमतः पुत्रो दिलीपस्य भगीरथः ।
भगीरथात् ककुत्स्थस्तु रघुस्तस्मादजायत ॥

ஸகரஸ்யாஸமஞ்ஜஸ்து அஸமஞ்ஜாததாம்ஶுமான் ।
திலீபோऽம்ஶுமத: புத்ரோ திலீபஸ்ய பகீரத: ॥
பக்ரதாத் ககுத்ஸ்தஸ்து ரகுஸ்தமாதஜாயத ॥ 39

அஸமஞ்ஜ: து - 'அஸமஞ்சன்'தான்
ஸகரஸ்ய - ஸகரரின் புத்ரன்,

ததா - அதன்மேல்
அஸமஞ்ஜாத் - அஸமஞ்சனிடத்தினின்று
அம்ஶுமான் - 'அம்சுமானெ'ன்பவர் பிறந்தார்,
திலீப: - 'திலீபரென்'பவர்
அம்ஶுமத: - அம்சுமானின்
புத்ர: - புத்ரர்,
பகீரத: து - 'பகீரதர்'தான்
திலீபஸ்ய - திலீபரின் புத்ரர்,
பகீரதாத் - பகீரதரிடமிருந்து
ககுத்ஸ்த: - 'ககுத்ஸ்தர்' என்பவர் பிறந்தார்,
தஸ்மாத் - அவரிடமிருந்து
ரகு: - 'ரகு' என்பவர்
அஜாயத - பிறந்தார்;

रघोस्तु पुत्रस्तेजस्वी प्रवृद्धः पुरुषादकः ।
कल्माषपादो ह्यभवत्तस्माज्जातस्तु शङ्खणः ॥

ரகோஸ்து புத்ரஸ்தேஜஸ்வீ ப்ரவ்ருத்த: புருஷாதக: ।
கல்மாஷபாதோஹி அபவத் தஸ்மாஜ் ஜாதஸ்து ஶங்கண: ॥ 40

ரகோ: - ரகுவுக்கு
தேஜஸ்வீ அபி - தேஜஸ்வியாயிருந்தும்
து - ஒரு சாபத்தால்
புருஷாதக: - நரமாம்ஸத்தை புஜிப்பவரும்
கல்மாஷபாத: து - கறுப்புநிறக் கால்களையுடையவராயும்
ப்ரவ்ருத்த: - 'ப்ரவிருத்தரெ'ன்ற
புத்ர: - பிள்ளை
அபவத் - உண்டானார்;
தஸ்மாத் - அவரிடத்தினின்று
ஶங்கண: - 'சங்கணரெ'ன்பவர்
ஜாத: - பிறந்தார்.

सुदर्शनः शङ्खणस्य अग्निवर्णः सुदर्शनात् ।
शीघ्रगस्त्वग्निवर्णस्य शीघ्रगस्य मरुः सुतः ॥
मरोः प्रशुश्रुकस्त्वासीदम्बरीषः प्रशुश्रुकात् ॥

ஸுதர்ஶன: ஶங்கணஸ்ய அக்நிவர்ண: ஸுதர்ஶநாத் ।
ஶீக்ரகஸ்த்வக்நிவர்ணஸ்ய ஶீக்ரகஸ்ய மரு: ஸுத: ॥ 41
மரோ: ப்ரஶுஶ்ருகஸ்த் வாஸீதம்பரீஷ: ப்ரஶுஶ்ருகாத்

ஸுதர்ஶன: - ஸுதர்சனரென்பவர்
ஶங்கணஸ்ய - சங்கணரின் புத்ரர்,
ஸுதர்ஶநாத் - 'ஸுதர்சன'ரிடத்திலிருந்து

அக்நிவர்ண: - 'அக்னிவர்ணரெ'ன்பவர் பிறந்தார்,
ஶீக்ரக: - 'சீக்கிரகரெ'ன்பவர்தான்
அக்நிவர்ணஸ்ய - அக்னிவர்ணரின் புத்ரர்,
மரு: - 'மரு'வென்பவர்
ஶீக்ரகஸ்ய - சீக்கிரகருடைய
ஸுத: - புத்ரர்,
ப்ரஶுஶ்ருக: - 'ப்ரசுச்ருகர்'
மரோ: - மருவினிடத்தினின்று
ஆஸீத் - உண்டானார்,
அம்பரீஷ: து - 'அம்பரீஷர்'தான்
ப்ரஶுஶ்ருகஸ்த் - ப்ரஶுஸ்கரிடத்தினின்று உண்டானவர்;

अम्बरीषस्य पुत्रोऽभून्नहुषः पृथिवीपतिः ।
नहुषस्य ययातिश्च नाभागस्तु ययातिजः ॥

அம்பரீஷஸ்ய புத்ரோऽபூந்நஹுஷ: ப்ருதிவீபதி: ।
நஹுஷஸ்ய யயாதிஶ்ச நாபாகஸ்து யயாதிஜ: ॥ 42

அம்பரீஷஸ்ய - அம்பரீஷருக்கு
புத்ர: - புத்ரனாகிய
நஹுஷ: து - 'நகுஷரெ'ன்பவர்தான்
ப்ருதிவீபதி: - மண்டலாதிபதியாய்
அபூத் - விளங்கினார்,
யயாதி: து - 'யயாதி'யென்பவர்தான்
நஹுஷஸ்ய - நகுஷரின் புதல்வர்,
நாபாக: - 'நாபாகரெ'ரென்பவர்
யயாதிஜ: - யயாதியின் புதல்வர்,

नाभागस्य बभूवाजो अजाद्दशरथोऽभवत् ।
अस्माद्दशरथाज्जातौ भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ॥

நாபாகஸ்ய பபூவாஜோ: அஜாத் தஶரதோऽபவத் ।
அஸ்மாத் தஶரதாஜ்ஜாதௌ ப்ராதரௌ ராம லக்ஷ்மணௌ ॥ 43

நாபாகஸ்ய - நாபாகருக்கு
அஜ: - 'அஜரெ'ன்பவர்
பபூவ - பிறந்தார்,
அஜாத் - அஜரிடத்தினின்று
தஶரத: - தசரதர்
அபவத் - உண்டானார்,
அஸ்மாத் - இந்த
தஶரதாத் - தசரதரிடத்திலிருந்து
ப்ராதரௌ - ப்ராதர்களாகிய

ராமலக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணரும்
ஜாதௌ - பிறந்தார்கள்.

आदिवंशविशुद्धानां राज्ञां परमधर्मिणाम् ।
इक्ष्वाकुकुलजातानां वीराणां सत्यवादिनाम् ॥

ஆதி வம்ஶ விஶுத்தாநாம் ராஜ்ஞாம் பரமதர்மிணாம் ।
இக்ஷ்வாகு குலஜாதாநாம் வீராணாம் ஸத்யவாதிநாம் ॥ 44

रामलक्ष्मणयोरर्थे त्वत्सुते वरये नृप ।
सदृशाभ्यां नरश्रेष्ठ सदृशे दातुमर्हसि ॥

ராமலக்ஷ்மணயோரர்தே த்வத்ஸுதே வரயே ந்ருப ॥
ஸத்ருஶாப்யாம் நரஶ்ரேஷ்ட ஸத்ருஶே தாதுமர்ஹஸி ॥ 45

ராஜ்ஞாம் - ராஜாக்களாய்
ஆதிவம்ஶ - ஆதிமுதல் தொடங்கி வம்ச பரம்பரையின்
விஶுத்தாநாம் சுத்தியுடையவர்களாய்
பரமதர்மிணாம் - பரமதர்மிஷ்டர்களாய்
வீராணாம் - சூரர்களாய்
ஸத்யவாதிநாம் - உண்மை பேசுபவர்களாய்
இக்ஷ்வாகு குல - இக்ஷ்வாகுவம்சத்தில்
ஜாதாநாம் பிறந்தவர்களுக்குள்
அர்தே - சேர்ந்திருக்கும் காரணத்தால்
ராமலக்ஷ்மணயோ: - ஸ்ரீராமலக்ஷ்மணர்கள் இருவர்களுக்கும்
ந்ருப - ராஜன்!
த்வத்ஸுதே - தேவரீருடைய பெண்களிருவர்களையும்
வரயே - கொடுக்கும்படி நான் வேண்டுகிறேன்;
நரஶ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தமரே!
ஸத்ருஶாப்யாம் - தக்க புத்ரர்களிருவர்களுக்கும்
ஸத்ருஶே - தக்க கன்னிகைகளிருவர்களையும்
தாதும் - பாணிக்ரஹணம் செய்துகொடுக்க
அர்ஹஸி - மனமிசைந்தருள்வீராக.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
கன்யாவரணம் நாம ஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

ஏகஸப்ததிதம: ஸர்க: - 71

एवं ब्रुवाणं जनकः प्रत्युवाच कृताञ्जलिः ।
श्रोतुमर्हसि भद्रं ते कुलं नः परिकीर्तितम् ॥

ஏவம் ப்ருவாணம் ஜனக: ப்ரத்யுவாச க்ருதாஞ்ஜலி: ।
ஶ்ரோது மர்ஹஸி பத்ரம் தே குலம் ந பரிகீர்திதம் ॥ 1

ஜனக: - ஜனகர்
ஏவம் - மேற்கண்டவண்ணம்
ப்ருவாணம் - விரித்துரை செய்த அவரைப் பார்த்து
க்ருதாஞ்ஜலி: - அஞ்சலிஹஸ்தராகி
ப்ரத்யுவாச - பின்வருமாறு மொழியைச் சொன்னார்;
ந: - எங்களுடைய
குலம் - வம்சம்
பரிகீர்திதம் - விவரிக்கப்படுவதற்கு
ஶ்ரோதும் - செவிசாற்ற
அர்ஹஸி - தேவரீர் திருவுள்ளங் கொள்ளவேண்டும்.
தே பத்ரம் - தேவரீருக்கு புகழேமேல் மேலுண்டாகட்டும்.

प्रदाने हि मुनिश्रेष्ठ कुलं निरवशेषतः ।
वक्तव्यं कुलजातेन तन्निबोध महामुने ॥

ப்ரதானே ஹி முனிஶ்ரேஷ்ட குலம் நிரவஶேஷத: ।
வக்தவ்யம் குலஜாதேந தன்நிபோத மஹாமுனே ॥ 2

முனிஶ்ரேஷ்ட - முனிவர் பெருமானே!
குலஜாதேந - நற்குலத்தில் பிறந்தவனால்
ப்ரதானே - கன்யாதானத்தில்
குலம் - வம்சாவளியானது
நிரவஶேஷத: - ஒன்றும் தவறாமல்
வக்தவ்யம் - சொல்லப்பட வேண்டியது
ஹி - என்கிறபடியால்
மஹாமுனே - மஹாமுனியே!
தத் - அதற்கு என்னிடம்
நிபோத - திருச்செவி சாற்றி அருள்வீராக.

राजाभूत् त्रिषु लोकेषु विश्रुतः स्वेन कर्मणा ।
निमिः परमधर्मात्मा सर्वसत्त्ववतां वरः ॥

ராஜாபூத்த்ரிஷு லோகேஷு விஶ்ருத: ஸ்வேந கர்மணா ।
நிமி: பரமதர்மாத்மா ஸர்வஸத்த்வவதாம் வர: ॥ 3

நிமி: - நிமி என்ற
ராஜா - ஓர் அரசன்
ஸ்வேந - தனது
கர்மணா - புண்யக்ருத்யங்களின் பயனால்
ஸர்வஸத்வவதாம் - ஸகல ஸாத்வீகர்களுக்குள்
வர: - உத்தமரெனவும்
பரமதர்மாத்மா - மஹா தர்மிஷ்டரெனவும்
த்ரிஷு - மூன்று
லோகேஷு - லோகங்களிலும்
விஶ்ருத: அபூத் - ப்ரஸித்தராயிருந்தார்.

तस्य पुत्रो मिथिर्नाम मिथिला येन निर्मिता ।
प्रथमो जनको राजा जनकादप्युदावसुः ॥

தஸ்ய புத்ரோ மிதிர்நாம மிதிலா யேன நிர்மிதா ।
ப்ரதமோ ஜநகோ ராஜா ஜனகாதப்யுதாவஸு: ॥ 4

ப்ரதம: - முதல்
ஜநக: - ஜனகர்
நாம அபி - என்று வழங்கப்பட்டவரும்,
மிதிலா - மிதிலாநகரம்
நிர்மிதா - நிர்மாணம் செய்யப்பட்டது
யேந - எவராலோ
மிதி: நாம - அவராகிய 'மிதி' என்பவர்தான்
தஸ்ய - அவருடைய
புத்ர: - புத்ரர்
ஜனகாத் - ஜனகரிடத்தினின்று
உதாவஸு: - 'உதாவஸு' என்பவர் பிறந்தார்.

उदावसोस्तु धर्मात्मा राजा वै नन्दिवर्धनः ।
नन्दिवर्धनपुत्रस्तु सुकेतुर्नाम नामतः ॥

உதாவஸோஸ்து தர்மாத்மா ராஜா வை நந்திவர்தந: ।
நந்திவர்தன புத்ரஸ்து ஸுகேதுர்நாம நாமத: ॥ 5

நந்திவர்தந: - 'நந்திவர்த்தனர்' என்று
தர்மாத்மா வை - தர்மாத்மாவான
ராஜா து - ராஜன் தான்
உதாவஸோ: - உதாவஸுவின் புத்ரர்,
நாமத: - ப்ரஸித்தி பெற்ற
ஸுகேது: - 'ஸுகேது'
நாம து - என்பவர்தான்
நந்தி வர்தன புத்ர: - நந்திவர்த்தனருடைய புத்ரர்.

सुकेतोरपि धर्मात्मा देवरातो महाबलः ।
देवरातस्य राजर्षेर्बृहद्रथ इति स्मृतः ॥

ஸுகேதோரபி தர்மாத்மா தேவராதோ மஹாபல: ।
தேவராதஸ்ய ராஜர்ஷேர் ப்ருஹத்ரத இதி ஶ்ம்ருத: ॥ 6

மஹாபல: - *மஹாபலசாலியும்*
தர்மாத்மா அபி - *தர்மாத்மாவுமான*
தேவராத: - *தேவராதர் என்பவர்*
ஸுகேதோ: - *ஸுகேதுவின் புத்ரர்*
ப்ருஹத்ரத: - *பிருஹத்ரதர்*
இதி - *என்று*
ஶ்ம்ருத: - *வழங்கப்பட்டவர்*
ராஜர்ஷே: - *ராஜரிஷியாகிய*
தேவராதஸ்ய - *தேவராதரின் புத்ரர்.*

बृहद्रथस्य शूरोऽभून्महावीरः प्रतापवान् ।
महावीरस्य धृतिमान् सुधृतिः सत्यविक्रमः ॥

ப்ருஹத்ரதஸ்ய ஶூரோऽபூத் மஹாவீர: ப்ரதாபவான் ।
மஹாவீரஸ்ய த்ருதிமான் ஸுத்ருதி: ஸத்யவிக்ரம: ॥ 7

ஶூர: - *சூரனும்*
ப்ரதாபவான் - *ப்ரதாபசாலியுமாகிய*
மஹாவீர: - *'மஹாவீர'ரென்பவர்*
ப்ருஹத்ரதஸ்ய - *ப்ருஹத்ரதருக்கு*
அபூத் - *பிறந்தார்,*
த்ருதிமான் - *தைர்யவானும்*
ஸத்ய விக்ரம: - *வீண்படாத பராக்ரமமுடையவருமான*
ஸுத்ருதி: - *'ஸுத்ருதி' என்பவர்*
மஹாவீரஸ்ய - *மஹாவீரரின் புத்ரர்.*

सुधृतेरपि धर्मात्मा धृष्टकेतुः सुधार्मिकः ।
धृष्टकेतोस्तु राजर्षेर्हर्यश्व इति विश्रुतः ॥

ஸுத்ருதேரபி தர்மாத்மா த்ருஷ்டகேது: ஸுதார்மிக: ।
த்ருஷ்டகேதோஸ்து ராஜர்ஷேர் ஹர்யஶ்வ இதி விஶ்ருத: ॥ 8

தர்மாத்மா - *தருமசிந்தனையுள்ளவரும்*
ஸுதார்மிக: - *சிறந்த தர்மானுஷ்டானமுடையவருமான*
த்ருஷ்டகேது: - *'த்ருஷ்டகேது' என்பவர்*
ஸுத்ருதே: - *ஸுதிருதியின் புத்ரர்,*
விஶ்ருத: - *ப்ரஸித்திபெற்ற*
ஹர்யஶ்வ: - *'ஹர்யச்வர்'*

இதி - *என்பவர்தான்*
ராஜர்ஷே: - *ராஜர்ஷியான*
த்ருஷ்டகேதோ: - *த்ருஷ்டகேதுவின் புத்ரர்.*

हर्यश्वस्य मरुः पुत्रो मरोः पुत्रः प्रतीन्धकः ।
प्रतीन्धकस्य धर्मात्मा राजा कीर्तिरथः सुतः ॥

ஹர்யஶ்வஸ்ய மரு: புத்ரோ மரோ: புத்ர: ப்ரதீந்தக: ।
ப்ரதீந்தகஸ்ய தர்மாத்மா ராஜா கீர்திரத: ஸுத: ॥ 9

மரு: - *'மரு' என்பவர்*
ஹர்யஶ்வஸ்ய - *ஹரியச்வரின்*
புத்ர: - *புத்ரர்,*
ப்ரதீந்தக: - *ப்ரதீந்தகரென்பவர்*
மரோ: - *மருவின்*
புத்ர: - *புத்ரர்,*
தர்மாத்மா - *தர்மாத்மாவாகிய*
கீர்திரத: - *கீர்த்திரதரென்னும்*
ராஜா - *ராஜா*
ப்ரதீந்தகஸ்ய - *ப்ரதீந்தகரின்*
ஸுத: - *புத்ரர்.*

पुत्रः कीर्तिरथस्यापि देवमीढ इति श्रुतः ।
देवमीढस्य विबुधो विबुधस्य महीध्रकः ॥

புத்ர: கீர்திரதஸ்யாபி தேவமீட இதி ஶ்ருத: ।
தேவமீடஸ்ய விபுதோ விபுதஸ்ய மஹீத்ரக: ॥ 10

அத - *அதன்மேல்*
தேவமீட: - *தேவமீடர்*
இதி - *என்று*
ஶ்ருத: - *வழங்கப்பட்டவர்*
கீர்திரதஸ்ய - *கீர்த்திரதரின்*
புத்ர: - *புத்ரர்,*
விபுத: - *விபுதரென்பவர்*
தேவமீடஸ்ய - *தேவமீடரின் புத்ரர்,*
மஹீத்ரக: - *மகீத்ரகரென்பவர்*
விபுதஸ்ய - *விபுதரின் புத்ரர்.*

महीध्रकसुतो राजा कीर्तिरातो महाबलः ।
कीर्तिरातस्य राजर्षेर्महारोमा व्यजायत ॥

மஹீத்ரக ஸுதோ ராஜா கீர்திராதோ மஹாபல: ।
கீர்திராதஸ்ய ராஜர்ஷேர் மஹாரோமா வ்யஜாயத ॥ 11

மஹாபல: - மஹா பலசாலியாகும்
கீர்திராத: - 'கீர்திராதரெ'ன்னும்
ராஜா - ராஜா
மஹீத்ரக ஸுத: - மஹீத்ரகருடைய புத்ரன்
மஹாரோமா - 'மஹாரோமா' என்பவர்
ராஜர்ஷே: - ராஜரிஷியான
கீர்திராதஸ்ய - கீர்த்திராதருக்கு
வ்யஜாயத - பிறந்தார்.

महारोम्णस्तु धर्मात्मा स्वर्णरोमा व्यजायत ।
स्वर्णरोम्णस्तु राजर्षेर्ह्रस्वरोमा व्यजायत ॥

மஹா ரோம்ணஸ்து தர்மாத்மா ஸ்வர்ணரோமா வ்யஜாயத ।
ஸ்வர்ணரோம்ணஸ்து ராஜர்ஷே: ஹ்ரஸ்வரோமா வ்யஜாயத ॥ 12

தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
ஸ்வர்ணரோமா து - 'ஸ்வர்ணரோமர்' என்பவர்தான்
மஹாரோம்ண: - மஹாரோமருக்கு
வ்யஜாயத - பிறந்தார்,
ஹ்ரஸ்வரோமா து - 'ஹ்ரஸ்வரோமா' என்பவர்தான்
ராஜர்ஷே: - ராஜர்ஷியான
ஸ்வர்ண ரோம்ண: - ஸ்வர்ணரோமருக்கு
வ்யஜாயத - பிறந்தார்.

तस्य पुत्रद्वयं राज्ञो धर्मज्ञस्य महात्मनः ।
ज्येष्ठोऽहमनुजो भ्राता मम वीरः कुशध्वजः ॥

தஸ்ய புத்ரத்வயம் ராஜ்ஞோ தர்மஜ்ஞஸ்ய மஹாத்மன: ।
ஜ்யேஷ்டோऽஹமனுஜோ ப்ராதா மம வீர: குஶத்வஜ: ॥ 13

தஸ்ய - அந்த
தர்மஜ்ஞஸ்ய - அறநெறியறிந்த
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவான
ராஜ்ஞ: - ராஜாவுக்கு
புத்ர த்வயம் - புத்ரர்களிரண்டு;
ஜ்யேஷ்ட: அஹம் - ஜ்யேஷ்டன் நான்
மம அனுஜ: - என் உடன்பிறந்த
ப்ராதா - தம்பி
வீர: - வீரனான
குஶத்வஜ: - குசத்வஜன்.

मां तु ज्येष्ठं पिता राज्ये सोऽभिषिच्य नराधिपः ।
कुशध्वजं समावेश्य भारं मयि वनं गतः ॥

மாம் து ஜ்யேஷ்டம் பிதா ராஜ்யே ஸோऽபிஷிச்ய நராதிப: ।
குஶத்வஜம் ஸமாவேஶ்ய பாரம் மயி வனம் கத: ॥ 14

பிதா - தந்தையும்
நராதிப: து - வேந்தருமாகிய
ஸ: - அவர்
ஜ்யேஷ்டம் அபி - ஜ்யேஷ்டனான என்னை
ராஜ்யே - ராஜ்யத்தில்
அபிஷிச்ய - பட்டங்கட்டிவிட்டு,
குஶத்வஜம் - குசத்வஜனை
பாரம் - பரிக்கப்பட வேண்டியவனாக
மயி - என்னிடம்
ஸமாவேஶ்ய - ஒப்புவித்துவிட்டு
வனம் - தவம் செய்ய வனத்திற்கு
கத: - போய்விட்டார்.

वृद्धे पितरि स्वर्याते धर्मेण धुरमावहन् ।
भ्रातरं देवसंकाशं स्नेहात् पश्यन् कुशध्वजम् ॥

வ்ருத்தே பிதரி ஸ்வர்யாதே தர்மேண துரமாவஹன் ।
ப்ராதரம் தேவஸங்காஶம் ஸ்நேஹாத் பஶ்யன் குஶத்வஜம் ॥ 15

வ்ருத்தே - வயதுமுதிர்ந்த
பிதரி - பிதா
ஸ்வர்யாதே - ஸ்வர்க்கமடைந்தவளவில்,
தேவ ஸங்காஶம் - தேவர்களுக்கொப்பான
ப்ராதரம் - தம்பியான
குஶத்வஜம் - குசத்வஜனை
ஸ்நேஹாத் - அபிமானத்தோடு
பஶ்யன் - பார்ப்பவனாய்
தர்மேண - தர்மத்தோடு
துரம் - ராஜ்யபாரத்தை
ஆவஹம் - வஹித்தேன்.

कस्यचित्त्वथ कालस्य सांकाश्यादागतः पुरात् ।
सुधन्वा वीर्यवान् राजा मिथिलामवरोधकः ॥

கஸ்யசித் த்வத காலஸ்ய ஸாங்காஶ்யாத் ஆகத: புராத் ।
ஸுதன்வா வீர்யவான் ராஜா மிதிலாமவரோதக: ॥ 16

அத - பிறகு
கஸ்யசித் - ஒரு
காலஸ்ய - சமயத்தில்
ஸாங்காஶ்யாத் - ஸாங்காச்ய
புராத் - புரியிலிருந்து
வீர்யவான் து - வீர்யவானும்
ராஜா - ராஜனுமான
ஸுதன்வா - ஸுதன்வா என்பவன்
மிதிலாம் - மிதிலையை
அவரோதக: - முற்றுகை செய்பவனாய்
ஆகத: - வந்துசேர்ந்தான்,

स च मे प्रेषयामास शैवं धनुरनुत्तमम् ।
सीता कन्या च पद्माक्षी मह्यं वै दीयतामिति ॥

ஸ ச மே ப்ரேஷயாமாஸ ஶைவம் தனுரனுத்தமம் ।
ஸீதா கன்யா ச பத்மாக்ஷீ மஹ்யம் வை தீயதா மிதி ॥ 17

ஸ: - அவன்
அநுத்தமம் - ச்ரேஷ்டமான
ஶைவம் - சிவனார்
தனு: ச - தனுஸ்ஸும்
பத்மாக்ஷீ - தாமரையிதழ் போன்ற கண்களையுடைய
ஸீதா - 'ஸீதை' என்ற
கன்யா ச - கன்னிகையும்
மஹ்யம் - தனக்கு
தீயதாம் - கொடுக்கப்படட்டும்
இதி - என்று
மே - எனக்கு
ப்ரேஷயாமாஸ ஏவ - தூதுவிட்டுக் கேட்டான்.

तस्याप्रदानाद्ब्रह्मर्षे युद्धमासीन्मया सह ।
स हतोऽभिमुखो राजा सुधन्वा तु मया रणे ॥

தஸ்யாப்ரதாநாத் ப்ரஹ்மர்ஷேர் யுத்தமாஸீந்மயா ஸஹ ।
ஸ ஹதோ(அ)பிமுகோ ராஜா ஸுதன்வா து மயா ரணே ॥ 18

ப்ரஹ்மர்ஷே - ப்ரஹ்மரிஷியே!
தஸ்யா: - அவளை
அப்ரதாநாத் - மறுத்துவிட்டமையால்
மயாஸஹ - என்னோடுகூட
யுத்தம் - யுத்தம்
ஆஸீத் - நடந்தது;

அபிமுக: - கிட்டிநெருங்கிய
ஸ: - அந்த
ஸுதன்வா - ஸுதன்வா என்ற
ராஜா - அரசன்
ரணே து - யுத்தத்திலேயே
மயா - என்னால்
ஹத: - கொல்லப்பட்டான்.

निहत्य तं मुनिश्रेष्ठ सुधन्वानं नराधिपम् ।
साङ्काश्ये भ्रातरं वीरमभ्यषिञ्चं कुशध्वजम् ॥

நிஹத்ய தம் முனிஶ்ரேஷ்ட ஸுதன்வானம் நராதிபம் ।
ஸாங்காஶ்யே ப்ராதரம் வீரமப்யஷிஞ்சம் குஶத்வஜம் ॥ 19

முனிஶ்ரேஷ்ட - முனிவர்பெருமானே!
தம் - அந்த
ஸுதன்வானம் - ஸுதன்வா
நராதிபம் - ராஜனை
நிஹத்ய - கொன்று,
வீரம் - சூரனும்
ப்ராதரம் - தம்பியுமான
குஶத்வஜம் - குசத்வஜனை
ஸாங்காஶ்யே - ஸாங்காச்யத்தில்
அப்யஷிஞ்சம் - திருமுடி சூட்டினேன்.

कनीयानेष मे भ्राता अहं ज्येष्ठो महामुने ।
ददामि परमप्रीतो वध्वौ ते मुनिपुङ्गव ॥
सीतां रामाय भद्रं ते ऊर्मिलां लक्ष्मणाय च ॥

கநீயாநேஷ மே ப்ராதா அஹம் ஜ்யேஷ்டோ மஹாமுனே ।
ததாமி பரம ப்ரீதோ வத்வௌ தே முனிபுங்கவ ॥
ஸீதாம் ராமாய பத்ரம் தே ஊர்மிளாம் லக்ஷ்மணாய ச ॥ 20

மஹாமுனே - மாமுனிவரே!
ஏஷ: - இவன்
மே - என்னுடைய
கநீயாந் - இளைய
ப்ராதா - ப்ராதா,
அஹம் - நான்
ஜ்யேஷ்ட: - ஜ்யேஷ்டன்,
முனிபுங்கவ - முனிபுங்கவரே!
தே - அந்த

வத்வெள - கன்னிகைகளான
ஸுதாம் - ஸீதையை
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கும்
ஊர்மிளாம் - ஊர்மிளையை
லக்ஷ்மணாய ச - லக்ஷ்மணருக்கும்
பரம ப்ரீத: - எல்லா மனக்கவலையுமொழிந்தவனாய்
ததாமி - பாணிக்ரஹணம் செய்து கொடுக்கிறேன்,
தே பத்ரம் - மனமிசைந்தருள்வீராக.

वीर्यशुल्कां मम सुतां सीतां सुरसुतोपमाम् ।
द्वितीयामूर्मिलां चैव त्रिर्ददामि न संशय: ॥

வீர்யஶுல்காம் மம ஸுதாம் ஸீதாம் ஸுரஸுதோபமாம் ।
த்விதீயாமூர்மிளாம் சைவ த்ரிர்ததாமி ந ஸம்ஶய: ந ॥ 21

மம - என்னுடைய
ஸுரஸுதோபமாம் - தேவகன்னிகைகளுக்கு நிகரான
ஸீதாம் - பெண்ணும்
வீர்ய ஶுல்காம் - பராக்கிரமத்தின் பயனாக அடையப்பட்டவளுமான
ஸீதாம் ஏவ - ஸீதையையும்
த்விதீயாம் - இளையவளான
ஊர்மிளாம் ச - ஊர்மிளையையும்
த்ரி: - த்ரிகரணத்தோடு
ததாமி - பாணிக்கிரகணம் செய்து கொடுக்கிறேன்,
ஸம்ஶய: ந - இதற்கைய்யமின்று.

रामलक्ष्मणयो राजन् गोदानं कारयस्व ह ।
पितृकार्यं च भद्रं ते ततो वैवाहिकं कुरु ॥

ராமலக்ஷ்மணயோ ராஜன் கோதானம் காரயஸ்வ ஹ ।
பித்ருகார்யம் ச பத்ரம் தே ததோ வைவாஹிகம் குரு ॥ 22

ராஜன் ஹ - மகாராஜரே!
ராமலக்ஷ்மணயோ: - ராமலக்ஷ்மணர்களுக்கு
கோதானம் - விவாகத்திற்கு முதலங்கமான ஸமாவர்த்தனத்தையும்
பித்ரு கார்யம் ச - நாந்திசிராத்தத்தையும்
காரயஸ்வ - செய்துவையும்
தத: - அதன்மேல்
வைவாஹிகம் - கல்யாணச் சடங்கை
குரு - செய்யும்
பத்ரம் தே - மனமிசைந்தருள்வீர்.

मघा ह्यद्य महाबाहो तृतीये दिवसे विभो ।
फल्गुन्यामुत्तरे राजंस्तस्मिन् वैवाहिकं कुरु ।
रामलक्ष्मणयोरर्थे दानं कार्यं सुखोदयम् ॥

மகா ஹ்யத்ய மஹாபாஹோ த்ருதீயே திவஸே விபோ ।
பல்குன்யாமுத்தரே ராஜன் தஸ்மின் வைவாஹிகம் குரு ॥
ராமலக்ஷ்மணயோரர்தே தானம் கார்யம் ஸுகோதயம் ॥ 23

மஹாபாஹோ - மஹாபாஹுவே!
அத்ய - இன்று
மகா: ஹி - மக நக்ஷத்திரமன்றோ!
விபோ - ப்ரபுவே!
த்ருதீயே - மூன்றாவது
திவஸே - தினத்தில்
பல்குன்யாம் - பல்குனி என்கிற
தஸ்மின் - அந்த
உத்தரே - உத்திர நக்ஷத்ரத்தில்
வைவாஹிகம் - கல்யாணச் சடங்கை
குரு - செய்யும்;
ராஜன் - ராமர் லக்ஷ்மணர் இவர்களின்
அர்தே - விஷயத்தில்
ஸுகோதயம் - மேன்மேலும் நலங்களை கொடுக்கிற
தானம் - தானமானது
கார்யம் - செய்யத்தக்கது.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
கன்யாதான ப்ரதிஶ்ரவோ நாம ஏகஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

த்விஸப்ததிதம: ஸர்க: - 72

तमुक्तवन्तं वैदेहं विश्वामित्रो महामुनिः ।
उवाच वचनं वीरं वसिष्ठसहितो नृपम् ॥

தமுக்தவந்தம் வைதேஹம் விஸ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
உவாச வசனம் வீரம் வஸிஷ்டஸஹிதோ ந்ருபம் ॥ 1

உக்தவந்தம் - இவ்வாறு சொல்லிய
வீரம் - ப்ரபாவசாலியாகிய
தம் - அந்த
வைதேஹம் - விதேஹதேசத்து
ந்ருபம் - ராஜாவைப் பார்த்து
வஸிஷ்டஸஹித: - வஸிஷ்டரோடு கூடியிருந்த
விஸ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ர
மஹாமுனி: - மாமுனிவர்
வசனம் - ஒரு மொழியை
உவாச - மொழிந்தார்.

अचिन्त्यान्यप्रमेयानि कुलानि कुलानन्दन।
इक्ष्वाकूणां विदेहानां नैषां तुल्योऽस्ति कश्चन ॥

அசிந்த்யான்யப்ரமேயானி குலானி குலநந்தன ।
இக்ஷ்வாகூணாம் விதேஹாநாம் நைஷாம் துல்யோஸ்தி கஸ்சன ॥ 2

குலநந்தன - குலநந்தன!
இக்ஷ்வாகூணாம் - இக்ஷ்வாகுக்களுடையவும்
விதேஹாநாம் - விதேஹதேசத்து மன்னர்களுடையவும்
குலானி - வம்சங்கள்
அசிந்த்யானி - ஆச்சரியமானவைகள்.
அப்ரமேயானி - அளவிடற்கரிய மஹிமை பொருந்தியவைகள்;
ஏஷாம் - இவைகளுக்கு
துல்ய: - நிகரானது
கஸ்சன - வேறெதுவும்
அஸ்தி ந - கிடையாது.

सदृशो धर्मसंबन्धः सदृशो रूपसंपदा ।
रामलक्ष्मणयो राजन् सीता चोर्मिलया सह ॥

ஸத்ருஸோ தர்மஸம்பந்த: ஸத்ருஸோ ரூபஸம்பதா ।
ராமலக்ஷ்மணயோ ராஜன் ஸீதா ச ஊர்மிளயா ஸஹ ॥ 3

ராஜன் - ராஜன்!
ராமலக்ஷ்மணயோ: - ராமலக்ஷ்மணர்களுக்கு

ஊர்மிளயா - ஊர்மிளையுடன்
ஸஹ - ஓர்ப்படியாய்
ஸீதா ச - ஸீதாபிராட்டியார் ஆகிறாள்
தர்ம ஸம்பந்த: - என்கிற தர்மத்தோடு கூடின இல்லற ஸம்பந்தமானது
ஸத்ருஸ: - சரியானது,
ரூப ஸம்பதா - அழகினாலும் ஸம்பத்தாலும்
ஸத்ருஸ: - ஏற்றது.

वक्तव्यं च नरश्रेष्ठ श्रूयतां वचनं मम ॥

வக்தவ்யம் ச நரஸ்ரேஷ்ட ஸ்ரூயதாம் வசனம் மம ॥ 4

நரஸ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தமரே!
வக்தவ்யம் ச - சொல்வதற்குரியதான
மம - எனது
வசனம் - ப்ரார்த்தனையானது
ஸ்ரூயதாம் - கேட்கப்படட்டும்.

भ्राता यवीयान् धर्मज्ञ एष राजा कुशध्वजः ।
अस्य धर्मात्मनो राजन् रूपेणाप्रतिमं भुवि ॥
सुताद्वयं नरश्रेष्ठ पत्न्यर्थं वरयामहे ॥

ப்ராதா யவீயான் தர்மஞ ஏஷ ராஜா குஸத்வஜ: ।
அஸ்ய தர்மாத்மனோ ராஜந் ரூபேணாப்ரதிமம் புவி ॥
ஸுதாத்வயம் நரஸ்ரேஷ்ட பத்ந்யர்தம் வரயாமஹே ॥ 5

ராஜந் - ராஜன்!
ஏஷ: - இந்த
தர்மஞ - தர்மஜ்ஞனான
குஸத்வஜ: - குசத்வஜ
ராஜா - ராஜா
யவீயான் - இளைய
ப்ராதா - ப்ராதா;
நரஸ்ரேஷ்ட - புருஷோத்தமரே!
புவி - உலகில்
ரூபேண - அழகில்
அப்ரதிமம் - ஒப்பற்றவர்களான
அஸ்ய - இந்த
தர்மாத்மன: - தர்மாத்மாவின்
ஸுதாத்வயம் - குமாரிகளிரண்டையும்
பத்ந்யர்தம் - கல்யாணம் செய்து கொடுத்தலை
வரயாமஹே - கேட்டுக் கொள்ளுகிறோம்.

भरतस्य कुमारस्य शत्रुघ्नस्य च धीमतः ।
वरयेम सुते राजंस्तयोरर्थे महात्मनोः ॥

பரதஸ்ய குமாரஸ்ய ஶத்ருக்நஸ்ய ச தீமத: ।
வரயேம ஸுதே ராஜந் தயோரர்தே மஹாத்மனோ: ॥ 6

ராஜந் - ராஜன்!
குமாரஸ்ய - குமாரனான
பரதஸ்ய - பரதனுக்கும்
தீமத: - புத்திமானான
ஶத்ருக்நஸ்ய ச - சத்ருக்னனுக்கும்
தயோ: - இவ்விரண்டு
மஹாத்மனோ: - மஹாத்மாக்களுடைய
அர்தே - உலக சுகவாழ்வின் பொருட்டு
ஸுதே - குமாரிகளிருவர்களை
வரயேம - மன்றல் செய்து தரும்படி கேட்கின்றனம்.

पुत्रा दशरथस्येमे रूपयौवनशालिनः ।
लोकपालोपमाः सर्वे देवतुल्यपराक्रमाः ॥

புத்ரா தஶரதஸ்யேமே ரூபயௌவன ஶாலிந: ।
லோகபாலோபமா: ஸர்வே தேவதுல்ய பராக்ரமா: ॥ 7

தஶரதஸ்ய - தசரதருடைய
புத்ரா: - குமாரர்களான
இமே - இவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ரூபயௌவன ஶாலிந: - நல்லழகும், யௌவனமும் பொருந்தியவர்கள்,
லோகபாலோபமா: - உலகபாலர்கள் போன்றவர்கள்,
தேவ துல்ய பராக்ரமா:- தேவர்களுக்கொப்பான பராக்ரமமுடையவர்கள்

उभयोरपि राजेन्द्र संबन्धो ह्यनुबध्यताम् ।
इक्ष्वाकोः कुलमव्यग्रं भवतः पुण्यकर्मणः ॥

உபயோரபி ராஜேந்த்ர ஸம்பந்தோ ஹ்யநுபத்யதாம் ।
இக்ஷ்வாகோ: குலமவ்யக்ரம் பவத: புண்யகர்மண: ॥ 8

ராஜேந்த்ர - ராஜேந்த்ர!
புண்யகர்மண: - புண்யச் செயலையுடைய
பவத: - உம்முடையதும்
அவ்யக்ரம் - கல்மஷமற்ற
இக்ஷ்வாகுலம் அபி - இக்ஷ்வாகுகுலமும்
உபயோ: - இவ்விரண்டின்

ஸம்பந்தேன - ஸம்பந்தத்தால்
அநுபத்யதாம் - பிணைக்கப்படட்டும்.

विश्वामित्रवचः श्रुत्वा वसिष्ठस्य मते तदा ।
जनकः प्राञ्जलिर्वाक्यमुवाच मुनिपुंगवौ ॥

விஶ்வாமித்ரவச: ஶ்ருத்வா வஸிஷ்டஸ்ய மதே ததா ।
ஜனக: ப்ராஞ்ஜலிர் வாக்ய முவாச முனிபுங்கவௌ ॥ 9

வஸிஷ்டஸ்ய - வஸிஷ்டருடைய
மதே - அனுமதியின் பேரில்
விஶ்வாமித்ர வச: - விச்வாமித்ரர் சொன்ன மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ததா - அப்பொழுது
ஜனக: - ஜனகர்
ப்ராஞ்ஜலி: - கைகூப்பி அஞ்சலிபந்தம் பண்ணினவராய்
முனிபுங்கவௌ - மெய்ஞானச் செல்வர்களைப் பார்த்து
வாக்யம் - பதில் வார்த்தையை
உவாச - மொழிந்தார்.

कुलं धन्यमिदं मन्ये येषां नो मुनिपुंगवौ ।
सदृशं कुलसंबंधं यदाज्ञापयथः स्वयम् ॥

குலம் தன்யமிதம் மன்யே யேஷாம் நோ முனிபுங்கவௌ ।
ஸத்ருஶம் குலஸம்பந்தம் யதாக்ஞாபயத: ஸ்வயம் ॥ 10

யத் - எக்காரணத்தால்
முனிபுங்கவௌ - மெய்ஞானச்செல்வர்களாகிய நீங்கள்
ஏஷாம் ந: - எந்த எங்களுடைய
ஸத்ருஶம் - உசிதமாகிற
குல ஸம்பந்தம் - குல ஸம்பந்தத்தை
ஸ்வயம் - தாமே
ஆக்ஞாபயத: - ஆக்ஞாபிக்கிறீர்களோ, அதனால்
இதம் - இந்தக் குலமானது
தன்யம் - தூய்மை பெற்றதென
மன்யே - எண்ணுகிறேன்.

एवं भवतु भद्रं वः कुशध्वजसुते इमे ।
पत्न्यौ भजेतां सहितौ शत्रुघ्नभरतावुभौ ॥

ஏவம் பவது பத்ரம் வ: குஶத்வஜஸுதே இமே ।
பத்ந்யௌ பஜேதாம் ஸஹிதௌ ஶத்ருக்ந பரதா வுபௌ ॥ 11

ஏவம் - இவ்வாறே
பவது - நடைபெறட்டும்,

பத்ரம் வ: - உங்கள் அருள்பாட்டின்படி ஆகட்டும்,
இமே - இந்த
குஶத்வஜஸுதே - குசத்வஜனின் குமாரிகளிருவர்களை
ஸஹிதௌ - ஒன்று சேர்ந்திருக்கிறவர்களான
ஶத்ருக்ந பரதௌ - சத்ருக்னன், பரதன்,
உபௌ - இவ்விருவர்களும்
பத்ந்யௌ - மனைவிகளாக
பஜேதாம் - அடையட்டும்.

एकाह्ना राजपुत्रीणां चतसृणां महामुने ।
पाणीन् गृह्णन्तु चत्वारो राजपुत्रा महाबलाः ॥

ஏகாந்ஹா ராஜபுத்ரீணாம் சதஸ்ருணாம் மஹாமுனே।
பாணீன் க்ருண்ஹந்து சத்வாரோ ராஜபுத்ரா மஹாபலா: ॥ 12

மஹாமுனே - மாமுனிவரே!
மஹாபலா: - மகா பலிஷ்டர்களாகிய
சத்வார: - நான்கு
ராஜபுத்ரா: - ராஜகுமாரர்கள்
சதஸ்ருணாம் - நான்கு
ராஜபுத்ரீணாம் - ராஜபுத்ரிகளுடைய
பாணீன் - கைகளை
ஏகாந்ஹா - ஒரே நாளில்
க்ருண்ஹந்து - க்ரஹிக்கட்டும்.

उत्तरे दिवसे ब्रह्मन् फल्गुनीभ्यां मनीषिणः ।
वैवाहिकं प्रशंसन्ति भगो यत्र प्रजापतिः ॥

உத்தரே திவஸே ப்ரஹ்மன் பல்குனீப்யாம் மனீஷிண:।
வைவாஹிகம் ப்ரஶம்ஸந்தி பகோ யத்ர ப்ரஜாபதி: ॥ 13

ப்ரஹ்மன் - ப்ராஹ்மணரே!
யத்ர பக: - எதில் பகரென்பவர்
ப்ரஜாபதி: - அதிஷ்டாதாவான தேவதையோ, அந்த
பல்குனீப்யாம் - பல்குனீ என்கிற
உத்தரே - உத்ரநக்ஷத்ரம் கூடிய
திவஸே - நாளில்
மனீஷிண: - பெரியவர்கள்
வைவாஹிகம் - விவாஹமுஹூர்த்தத்தை
ப்ரஶம்ஸந்தி - கொண்டாடுகிறார்கள்.

एवमुक्त्वा वचः सौम्यं प्रत्युत्थाय कृताञ्जलिः ।
उभौ मुनिवरौ राजा जनको वाक्यमब्रवीत् ॥

ஏவமுக்த்வா வச: ஸௌம்யம் ப்ரத்யுத்தாய க்ருதாஞ்ஜலி:।
உபௌ முனிவரௌ ராஜா ஜனகோ வாக்யமப்ரவீத் ॥ 14

ஏவம் - இவ்வாறு
ஸௌம்யம் வச: - அழகான பேச்சை
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
ப்ரத்யுத்தாய - மீண்டுமெழுந்து
ஜனக:ராஜா - ஜனகராஜன்
க்ருதாஞ்ஜலி: - கைகூப்பி அஞ்சலிபந்தம் பண்ணினவராய்
உபௌ - இரண்டு
முனிவரௌ - அருந்தவத்தலைவர்களைப் பார்த்து
வாக்யம் - இப்படியும் ஒரு சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

परो धर्मः कृतो मह्यं शिष्योऽस्मि भवतोः सदा ॥

பரோ தர்ம: க்ருதோ மஹ்யம் ஶிஷ்யோ‌஽ஸ்மி பவதோ: ஸதா ॥ 15

மஹ்யம் - எனக்கு
பர: - பெரிய
தர்ம: - நல்லறம் தலைக்கட்டுதல்
க்ருத: - அருளப்பட்டது;
பவதோ: - உங்களிருவர்களுக்கும்
ஸதா - எப்பொழுதும்
ஶிஷ்ய: - நன்றிபாராட்டும் சீடனாக
அஸ்மி - ஆகின்றேன்.

इमान्यासनमुख्यानि आसाताां मुनिपुंगवौ ।
यथा दशरथस्येयं तथायोध्या पुरी मम ॥
प्रभुत्वे नास्ति संदेहो यथार्हं कर्तुमर्हथ ॥

இமான்யாஸந முக்யானி ஆஸாதாம் முனிபுங்கவௌ।
யதா தஶரதஸ்யேயம் ததா அயோத்யாபுரீ மம ॥
ப்ரபுத்வே நாஸ்தி ஸந்தேஹோ யதார்ஹம் கர்துமர்ஹத ॥ 16

முனிபுங்கவௌ - முனிச்ரேஷ்டர்களிருவர்களும்
இயம் - இது
தஶரதஸ்ய - தசரதருக்குரியதாயும்
அயோத்யாபுரீ - அயோத்யா நகர்
மம - எனக்குரியதாயும்
யதாததா - என்றபடி
இமானி - இந்த
ஆஸந முக்யானி - சிம்ஹாஸனங்களில்
ஆஸாதாம் - எழுந்தருளட்டும்;
ப்ரபுத்வே - ப்ரபுத்வத்தில்

ஸந்தேஹ: அஸ்தி ந- ஐயமில்லை;
யதார்ஹம் - இஷ்டப்ரகாரம்
கர்தும் - செய்ய
அர்ஹத - உரியவராகிறீர்கள்.

तथा ब्रुवति वैदेहे जनके रघुनन्दनः ।
राजा दशरथो हृष्टः प्रत्युवाच महीपतिम् ॥

ததா ப்ருவதி வைதேஹே ஜனகே ரகுநந்தன: ।
ராஜா தஶரதோ ஹ்ருஷ்ட: ப்ரத்யுவாச மஹீபதிம் ॥ 17

வைதேஹே - விதேஹதேசத்து ராஜரான
ஜனகே - ஜனகர்
ததா - அவ்வாறு
ப்ருவதி - சொல்லுகையில்,
ரகுநந்தன: - ரகுவம்சத்தைச் சிறப்பிக்கும்
தஶரத: - தசரத
ராஜா - ராஜன்
ஹ்ருஷ்ட: - மனமகிழ்ந்தவராய்
மஹீபதிம் - வேந்தரைப் பார்த்து
ப்ரத்யுவாச - பின்வருமாறு பதில் சொன்னார்.

युवामसंख्येयगुणौ भ्रातरौ मिथिलेश्वरौ ।
ऋषयो राजसङ्घाश्च भवद्भ्यामभिपूजिताः ॥

யுவாமஸங்க்யேய குணௌ ப்ராதரௌ மிதிலேஶ்வரௌ ।
ரிஷயோ ராஜஸங்காஶ்ச பவத்ப்யாமபிபூஜிதா: ॥ 18

மிதிலேஶ்வரௌ - மிதிலைக்கதிபதிகளான
ப்ராதரௌ - அண்ணந்தம்பிகளான
யுவாம் - நீங்களிருவர்களும்
அஸங்க்யேய குணௌ- அளவற்ற நற்குணமுடையவர்கள்;
ரிஷய: - ரிஷிகளும்
ராஜஸங்கா - அரசர்களின் கூட்டங்களும்
பவத்ப்யாம் - உங்களால்
அபிபூஜிதா: - நன்றாய் ஆதரிக்கப்பட்டிருக்கிறார்கள்.

स्वस्ति प्राप्नुहि भद्रं ते गमिष्यामि स्वमालयम् ।
श्राद्धकर्माणि सर्वाणि विधास्यामीति चाब्रवीत् ॥

ஸ்வஸ்தி ப்ராப்நுஹி பத்ரம் தே கமிஷ்யாமி ஸ்வமாலயம் ।
ஶ்ராத்த கர்மாணி ஸர்வாணி விதாஸ்யாமீதி சாப்ரவீத் ॥ 19

ஸ்வஸ்தி - க்ஷேமத்தை
ப்ராப்நுஹி - அடையும்,
பத்ரம் தே - உமக்கு மங்களமுண்டாகுக;
ஸ்வம் - எனது
ஆலயம் - விடுதிக்கு
கமிஷ்யாமி - போய்வருகிறேன்;
ஸர்வாணி - எல்லா
ஶ்ராத்த கர்மாணி ச - நாந்தி முதலிய மன்னற்குரிய பூர்வ சடங்குகளையும்
விதாஸ்யாமி - செய்கிறேன்,
இதி - என்று
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

तमापृष्ट्वा नरपतिं राजा दशरथस्तदा ।
मुनीन्द्रौ तौ पुरस्कृत्य जगामाशु महायशाः ॥

தமாப்ருஷ்ட்வா நரபதிம் ராஜா தஶரதஸ் ததா ।
முனீந்த்ரௌ தௌ புரஸ்க்ருத்ய ஜகாமாஶு மஹாயஶா: ॥ 20

ததா - அப்பொழுது
மஹாயஶா: - மிகப் புகழ்படைத்த
தஶரத: - தசரத
ராஜா - மன்னர்,
தம் நரபதிம் - அந்த ராஜரிடம்
ஆப்ருஷ்ட்வா - விடைபெற்றுக்கொண்டு
தௌ - அவ்விரண்டு
முனீந்த்ரௌ - முனிச்ரேஷ்டர்களை
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டுக்கொண்டு
ஆஶு - உடனே
ஜகாம - புறப்பட்டார்.

स गत्वा निलयं राजा श्राद्धं कृत्वा विधानतः ।
प्रभाते काल्यमुत्थाय चक्रे गोदानमुत्तमम् ॥

ஸ கத்வா நிலயம் ராஜா ஶ்ராத்தம் க்ருத்வா விதாநத: ।
ப்ரபாதே கால்யமுத்தாய சக்ரே கோதாந முத்தமம் ॥ 21

ஸ: - அந்த
ராஜா - மன்னர்
நிலயம் - விடுதியை
கத்வா - அடைந்து

ஶ்ராத்தம்	- சிரத்தையாய் செய்ய வேண்டிய கர்மாவை
விதாநத:	- விதிப்படி
க்ருத்வா	- நடத்தி,
ப்ரபாதே	- ஸூர்யோதயத்திற்கு முந்தி
உத்தாய	- துயிலுணர்ந்து,
உத்தமம்	- சிறந்த
கால்யம்	- நன்மையைப் பெருக்கும்
கோதாநம்	- கோதானத்தை (சமாவர்த்தனத்தை)
சக்ரே	- செய்துமுடித்தார்.

गवां शतसहस्राणि ब्राह्मणेभ्यो नराधिपः ।
एकैकशो ददौ राजा पुत्रानुद्दिश्य धर्मतः ॥

கவாம் ஶதஸஹஸ்ராணி ப்ராஹ்மணேப்யோ நராதிப: ।
ஏகைகஶோ ததௌ ராஜா புத்ராநுத்திஶ்ய தர்மத: ॥ 22

நராதிப:	- நராதிபதியான
ராஜா	- அரசர்
புத்ராந்	- புத்ரர்களை
உத்திஶ்ய	- உத்தேசித்து
ப்ராஹ்மணேப்ய:	- ப்ராம்மணர்களுக்கு
ஏகைகஶ:	- ஒவ்வொருவருக்கும்
கவாம்	- பசுக்களின்
ஶத ஸஹஸ்ராணி	- நூறாயிரங்களை
தர்மத:	- விதிப்படி
ததௌ	- தானங்கொடுத்தார்.

सुवर्णशृङ्गाः संपन्नाः सवत्साः कांस्यदोहनाः ।
गवां शतसहस्राणि चत्वारि पुरुषर्षभः ॥

ஸுவர்ண ஶ்ருங்கா: ஸம்பந்நா: ஸவத்ஸா: காம்ஸ்ய தோஹநா: ।
கவாம் ஶதஸஹஸ்ராணி சத்வாரி புருஷர்ஷப: ॥ 23

वित्तमन्यच्च सुबहु द्विजेभ्यो रघुनन्दनः ।
ददौ गोदानमुद्दिश्य पुत्राणां पुत्रवत्सलः ॥

வித்தமன்யச்ச ஸுபஹு த்விஜேப்யோ ரகுநந்தன: ।
ததௌ கோதாந முத்திஶ்ய புத்ராணாம் புத்ர வத்ஸல: ॥ 24

புருஷர்ஷப:	- புருஷச்ரேஷ்டரும்
புத்ர வத்ஸல:	- புத்திரர்களிடத்தில் வாத்ஸல்யமுள்ளவருமான
ரகுநந்தன:	- தசரதர்
புத்ராணாம்	- புத்ரர்களுடைய

கோதாநம்	- ஸமாவர்த்தனத்தை
உத்திஶ்ய	- உத்தேசித்து
ஸுவர்ண ஶ்ருங்கா:	- பொன்குப்பி பூட்டிய கொம்புகளை உடையவைகளும்
ஸம்பந்நா:	- தோஷரஹிதமாயுமிருக்கும்
ஸவத்ஸா:	- கன்றுகளுடனிருக்கும்
காம்ஸ்ய தோஹநா:	- குடம்குடமாய் பால்கறக்கும்
கவாம்	- பசுக்களுடைய
சத்வாரி	- நாலு
ஶத ஸஹஸ்ராணி	- லக்ஷத்தையும்
அன்யத்	- இதர
ஸுபஹு	- அனேக
வித்தம் ச	- பொருள்களையும்
த்விஜேப்ய:	- அந்தணர்களுக்கு
ததௌ	- தானம் செய்தார்.

स सुतैः कृतगोदानैर्वृतस्तु नृपतिस्तदा ।
लोकपालैरिवाभाति वृतः सौम्यः प्रजापतिः॥

ஸ ஸுதை: க்ருத கோதானைர் வ்ருதஸ்து ந்ருபதிஸ்ததா ।
லோகபாலை ரிவாபாதி வ்ருத: ஸௌம்ய: ப்ரஜாபதி: ॥ 25

க்ருத கோதானை:	- சமாவர்த்தனம் செய்து முடித்த
ஸுதை:	- புத்ரர்களால்
வ்ருத:	- சூழப்பட்டிருந்த
ஸ: ந்ருபதி:	- அந்த ராஜன்
ததா	- அப்பொழுது
லோகபாலை:	- லோகபாலர்களால்
வ்ருத:	- சூழப்பட்ட
ஸௌம்ய:	- ப்ரஸன்னசித்தரான
ப்ரஜாபதி:	- நான்முகக் கடவுள்
இவ து	- போலவே
ஆபாதி	- விளங்கினார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
கோதான மங்களம் நாம த்விஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

த்ரிஸப்ததிதம: ஸர்க: - 73

यस्मिंस्तु दिवसे राजा चक्रे गोदानमुत्तमम् ।
तस्मिंस्तु दिवसे शूरो युधाजित् समुपेयिवान् ॥

யஸ்மின் து திவஸே ராஜா சக்ரே கோதாந முத்தமம் ।
தஸ்மின் து திவஸே ஶூரோ யுதாஜித் ஸமுபேயிவான் ॥ 1

யஸ்மின் - எந்த
திவஸே - தினத்தில்
ராஜா - ராஜன்
உத்தமம் - உத்தமமான
கோதாநம் - ஸமாவர்த்தனத்தை
சக்ரே து - செய்தாரோ,
தஸ்மின் - அந்த
திவஸே து - தினத்திலேயே
ஶூர: - சூரராகிய
யுதாஜித் - (பரதரின் அம்மானான) யுதாஜித்
ஸமுபேயிவான் - வந்து சேர்ந்தார்.

पुत्रः केकयराजस्य साक्षाद्भरतमातुलः ।
दृष्ट्वा पृष्ट्वा च कुशलं राजानमिदमब्रवीत् ॥

புத்ர: கேகயராஜஸ்ய ஸாக்ஷாத் பரதமாதுல: ।
த்ருஷ்ட்வா ப்ருஷ்ட்வா ச குஶலம் ராஜாநமிதமப்ரவீத் ॥ 2

ஸாக்ஷாத் - நேர்
பரத மாதுல: - பரதருக்கு மாமனாகிய
கேகயராஜஸ்ய - கேகயராஜருடைய
புத்ர: - மைந்தர்
ராஜாநம் - ராஜனை
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு
குஶலம் - நல்வாழ்வை
ப்ருஷ்ட்வா - விசாரித்து,
இதம் - பின்சொல்லியவண்ணமாய்
அப்ரவீத் - பேசினார்.

केकयाधिपती राजा स्नेहात् कुशलमब्रवीत् ।
येषां कुशलकामोऽसि तेषां सम्प्रत्यनामयम् ॥

கேகயாதிபதீ ராஜா ஸ்நேஹாத் குஶலமப்ரவீத் ।
யேஷாம் குஶலகாமோऽஸி தேஷாம் ஸம்ப்ரத்யநாமயம் ॥ 3

யேஷாம் - எவர்களுடைய
குஶலகாம: அஸி - க்ஷேமத்தைக் கோருகிறீரோ
தேஷாம் - அவர்களுக்கு
ஸம்ப்ரதி - இப்பொழுது
அநாமயம் - குசலமே;
கேகயாதிபதீ - கேகயாதிபதியான
ராஜா - ராஜா
ஸ்நேஹாத் - ஸ்னேகபூர்வமாக
குஶலம் - குசலத்தை
அப்ரவீத் - தெரிவித்தார்.

स्वस्रीयं मम राजेन्द्र द्रष्टुकामो महीपतिः ।
तदर्थमुपयातोऽहमयोध्यां रघुनन्दन ॥

ஸ்வஸ்ரீயம் மம ராஜேந்த்ர த்ரஷ்டுகாமோ மஹீபதி: ।
ததர்த முபயாதோऽஹமயோத்யாம் ரகுநந்தன ॥ 4

ரகுநந்தன - ரகுவம்சத்தவராகிய
ராஜேந்த்ர - ராஜோத்தமா!
மஹீபதி: - மஹீபதி
மம - எனது
ஸ்வஸ்ரீயம் - உடன் பிறந்தவளின் குமாரனை (மருமகனை)
த்ருஷ்டுகாம: - பார்க்க விரும்புகிறார்.
ததர்தம் - அதற்காக
அஹம் - நான்
அயோத்யாம் - அயோத்திக்கு
உபயாத: - வந்தேன்.

श्रुत्वा त्वहमयोध्यायां विवाहार्थं तवात्मजान् ।
मिथिलामुपयातांस्तु त्वया सह महीपते ॥

ஶ்ருத்வா த்வஹமயோத்யாயாம் விவாஹார்தம் தவாத்மஜாந் ।
மிதிலா முபயாதாம்ஸ்து த்வயா ஸஹ மஹீபதே ॥ 5

त्वरयाभ्युपयातोऽहं द्रष्टुकामः स्वसुः सुतम् ।
तस्य त्वं राजशार्दूल प्रीतिं कर्तुमिहार्हसि ॥

த்வரயாப்யுபயாதோऽஹம் த்ரஷ்டுகாம: ஸ்வஸு: ஸுதம் ।
தஸ்ய த்வம் ராஜஶார்தூல ப்ரீதிம் கர்துமிஹார்ஹஸி

ராஜஶார்தூல - ராஜோத்தமராகிய
மஹீபதே - சக்ரவர்த்தியே!
அஹம் - நான்
அயோத்யாயம் - அயோத்தியில்

தவ - உம்முடைய
ஆத்மஜாந் - புத்ரர்களை
விவாஹார்தம் - விவாஹகாரியமாய்
த்வயா - உம்மோடு
ஸஹ து - கூடவே
மிதிலாம் - மிதிலைக்கு
உபயாதான் - போயிருப்பவர்களாய்
ஶ்ருத்வா து - கேள்விப்பட்டதுமே
த்வரயா - உடனே
ஸ்வஸு: - உடன் பிறந்தவளின்
ஸுதம் - புத்ரனை
த்ரஷ்டுகாம: - காண விரும்பியவனாய்
அஹம் - நான்
அப்யுபயாத: - இங்கு வந்தேன்,
த்வம் - தேவரீர்
இஹ - இது விஷயத்தில்
தஸ்ய - அவனுக்கு
ப்ரீதிம் - அனுக்கிரஹத்தை
கர்தும் - அளிக்க
அர்ஹஸி - வேண்டும்.

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा मधुरं मधुराक्षरम् ।
अथ राजा दशरथः प्रियातिथिमुपस्थितम् ॥
दृष्ट्वा परमसत्कारैः पूजनार्हमपूजयत् ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா மதுரம் மதுராக்ஷரம் ।
அத ராஜா தஶரத: ப்ரியாதிதி முபஸ்திதம் ॥
த்ருஷ்ட்வா பரம ஸத்காரை: பூஜநார்ஹமபூஜயத் ॥ 6

தஶரத: ராஜா - தசரத மன்னர்
தஸ்ய - அவருடைய
மதுரம் - ஸந்தோஷமானதும்
மதுராக்ஷரம் - இனிய சொற்களோடிசைந்த
தத்வசனம் - அம்மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
பூஜநார்ஹ - உபசாரத்திற்குரிய
ப்ரியாதிதிம் - இஷ்ட அதிதியாய்
உபஸ்திதம் - வந்து சேர்ந்தவரை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
அத - பின்னர்
பரம ஸத்காரை: - வெகுவித மரியாதைகளால்
அபூஜயத் - உபசரித்தார்.

ततस्तामुषितो रात्रिं सह पुत्रैर्महात्मभिः ।
प्रभाते पुनरुत्थाय कृत्वा कर्माणि तत्त्ववित् ॥
ऋषींस्तदा पुरस्कृत्य यज्ञवाटमुपागमत् ॥

ததஸ்தாமுஷிதோ ராத்ரிம் ஸஹ புத்ரைர் மஹாத்மபி: ।
ப்ரபாதே புனருத்தாய க்ருத்வா கர்மாணி தத்வவித் ॥
ரிஷீந் ததா புரஸ்க்ருத்ய யக்ஞவாட முபாகமத் ॥ 7

தத: - அதன்மேல்
மஹாத்மபி: - மஹாத்மாக்களான
புத்ரை: - புத்ரர்களோடு
ஸஹ - கூட
தாம்ராத்ரிம் - அந்த இரவை
உஷித: - கழித்து,
புன: - மறுபடி
ப்ரபாதே - ஸூர்யோதயத்திற்கு முந்திய வேளையில்
உத்தாய - எழுந்து
கர்மாணி - நித்யகர்மங்களை
க்ருத்வா - செய்துமுடித்து,
தத்வவித் - சாஸ்த்ரஜ்ஞானியாகிய அவர்
ரிஷீந் - முனிகளை
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டுக்கொண்டு
ததா - அப்பொழுது
யக்ஞவாடம் - கல்யாண மண்டபத்திற்கு
உபாகமத் - வந்துசேர்ந்தார்.

युक्ते मुहूर्ते विजये सर्वाभरणभूषितैः ।
भ्रातृभिः सहितो रामः कृतकौतुकमङ्गलः ॥

யுக்தே முஹூர்தே விஜயே ஸர்வாபரண பூஷிதை: ।
ப்ராத்ருபி: ஸஹிதோ ராம: க்ருத கௌதுக மங்கள: ॥ 8

ஸர்வா பரண பூஷித: - ஸர்வாபரணபூஷிதராகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
விஜயே - வெற்றியை அளிக்கிற
யுக்தே - உசிதமான
முஹூர்தே - முஹூர்த்தத்தில்
ப்ராத்ருபி: - ப்ராதாக்களோடு
ஸஹித: - கூடினவராய்
க்ருத கௌதுக மங்கள: - கல்யாணகங்கணத்தை தரித்துக் கொண்டார்.

वसिष्ठं पुरतः कृत्वा महर्षीनपरानपि ।
पितुः समीपमाश्रित्य तस्थौ भ्रातृभिरावृतः ॥

வஸிஷ்டம் புரத: க்ருத்வா மஹர்ஷீநபராநபி ।
பிது: ஸமீபமாஸ்ருத்ய தஸ்தௌ ப்ராத்ருபிராவ்ருத: ॥ 9

ப்ராத்ருபி: - ப்ராதாக்களால்
ஆவ்ருத: - சூழப்பட்டவராய்
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரையும்
அபராந் - இதர
மஹர்ஷீந் அபி - மாமுனிவர்களையும்
புரத: க்ருத்வா - முன்னிருக்கச் செய்துகொண்டு
பிது: - தந்தையின்
ஸமீபம் - சமீபத்தை
ஆஶ்ருத்ய - கிட்டி
தஸ்தௌ - நின்றார்.

वसिष्ठो भगवानेत्य वैदेहमिदमब्रवीत् ॥

வஸிஷ்டோ பகவானேத்ய வைதேஹமித மப்ரவீத் ॥ 10

வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்ட
பகவான் - பகவான்
வைதேஹம் - விதேஹதேசத்தின் ராஜனை
ஏத்ய - அடைந்து
இதம் - பின்கண்டவாறு
அப்ரவீத் - அறிவித்தார்.

राजा दशरथो राजन् कृतकौतुकमङ्गलैः ।
पुत्रैर्नरवरश्रेष्ठ दातारमभिकाङ्क्षते ॥

ராஜா தஶரதோ ராஜன் க்ருத கௌதுகமங்களை: ।
புத்ரைர் நரவரஶ்ரேஷ்ட தாதாரமபிகாங்க்ஷதே ॥ 11

நரவரஶ்ரேஷ்ட - மனிதச்ரேஷ்டர்களில் சிறந்த
ராஜந் - வேந்தே!
தஶரத: - தசரத
ராஜா - ராஜன்
க்ருத கௌதுக மங்களை: - கல்யாண கங்கணங்களை தரித்த
புத்ரை: - புத்ரர்களோடு
தாதாரம் - தாதாவை
அபிகாங்க்ஷதே - எதிர்பார்க்கிறார்.

दातृप्रतिग्रहीतृभ्यां सर्वार्थाः प्रभवन्ति हि ।
स्वधर्मं प्रतिपद्यस्व कृत्वा वैवाह्यमुत्तमम् ॥

தாத்ரு ப்ரதிக்ரஹீ த்ருப்யாம் ஸர்வார்தா: ப்ரபவந்தி ஹி ।
ஸ்வதர்மம் ப்ரதிபத்யஸ்வ க்ருத்வா வைவாஹ்ய முத்தமம் ॥ 12

தாத்ரு ப்ரதிக்ரஹீ - கொடுக்கிறவர் பெற்றுக் கொள்கிறவர்கள்
த்ருப்யாம் - இருவர்களுக்கும்
ஸர்வார்தா: - ஸகல சம்பத்துக்கள்
ப்ரபவந்தி - பெருகுகின்றன
ஹி - என்பதால்,
உத்தமம் - சிலாக்கியமான
வைவாஹ்யம் - திருமணத்தை
க்ருத்வா - செய்து
ஸ்வதர்மம் - உமது புண்ணியத்தை
ப்ரதிபத்யஸ்வ - கட்டிக்கொள்ளும்.

इत्युक्तः परमोदारो वसिष्ठेन महात्मना ।
प्रत्युवाच महातेजा वाक्यं परमधर्मवित् ॥

இத்யுக்த: பரமோதாரோ வஸிஷ்டேந மஹாத்மநா ।
ப்ரத்யுவாச மஹாதேஜா வாக்யம் பரமதர்மவித் ॥ 13

மஹாத்மநா - மஹாத்மாவான
வஸிஷ்டேந - வஸிஷ்டரால்
இதி - மேல்ச்சொல்லிய வண்ணமாய்
உக்த: - சொல்லிக்கேட்ட
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜோவானும்
பரமோதார: - வெகு உதாரகுணம் பொருந்தியவருமான
பரமதர்மவித் - பரமதர்ம ப்ரபு ஜனகர்
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
ப்ரத்யுவாச - பதிலாக உரைத்தார்.

कः स्थितः प्रतिहारो मे कस्याज्ञा संप्रतीक्ष्यते ।
स्वगृहे को विचारोऽस्ति यथा राज्यमिदं तव ॥

க: ஸ்தித: ப்ரதிஹாரோ மே கஸ்யாஜ்ஞா ஸம்ப்ரதீக்ஷ்யதே ।
ஸ்வக்ருஹே கோ விசாரோऽஸ்தி யதா ராஜ்யமிதம் தவ ॥ 14

மே - என்னுடைய
ப்ரதிஹார: - வாசல் காப்பவனாய்
ஸ்தித: - இருப்பவன்
க: - எவன்?
இதம் தவ - இது உம்முடைய
ராஜ்யம் யதா - ராஜ்யமாகிறபடியால்
ஸ்வக்ருஹே - சொந்த வீட்டில்
க: விசார: - என்ன யோசனை
அஸ்தி - இருக்கிறது?
கஸ்ய - யாருடைய

ஆஜ்ஞா - உத்திரவு
ஸம்ப்ரதீக்ஷ்யதே - எதிர்பார்க்கப்படுகிறது?

कृतकौतुकसर्वस्वा वेदिमूलमुपागताः ।
मम कन्या मुनिश्रेष्ठ दीप्ता वह्नेरिवार्चिषः ॥

க்ருதகௌதுக ஸர்வஸ்வா: வேதிமூல முபாகதா: ।
மம கன்யா: முனிஶ்ரேஷ்ட தீப்தா வன்ஹோர் யதார்சிஷ: ॥ 15

முனிஶ்ரேஷ்ட - முனிச்ரேஷ்டரே!
மம - என்னுடைய
கன்யா: - கன்னிகைகள்
க்ருதகௌதுக ஸர்வஸ்வா: - எல்லா கல்யாண கங்கணங்களையும் தரித்தவர்களாய்
வன்ஹே: - அக்னியின்
அர்சிஷ: யதா - ஜ்வாலையென
தீப்தா: - ஜ்வலிக்கின்றவர்களாய்
வேதிமூலம் - கல்யாண மேடைக்கு
உபாகதா: - ஆயத்தமாய் வந்திருக்கிறார்கள்.

सज्जोऽहं त्वत्प्रतीक्षोऽस्मि वेद्यामस्यां प्रतिष्ठितः ।
अविघ्नं क्रियतां राजन् किमर्थमवलम्बसे ॥

ஸஜ்ஜோऽஹம் த்வத்ப்ரதீக்ஷோऽஸ்மி வேத்யாமஸ்யாம் ப்ரதிஷ்டித: ।
அவிக்நம் க்ரியதாம் ராஜன் கிமர்தம் அவலம்பஸே ॥ 16

ராஜன் - ராஜன்!
அஹம் - நான்
த்வத் ப்ரதீக்ஷ: - உம்மை எதிர்பார்க்கிறவனாய்
ஸஜ்ஜ: - க்ருதக்ருத்யனாய்
அஸ்யாம் வேத்யாம் - இந்த மேடையில்
ப்ரதிஷ்டித: அஸ்மி - காத்துக் கொண்டிருக்கிறேன்;
கிமர்தம் - ஏன்
அவலம்பஸே - தாமதிக்கிறீர்?
அவிக்நம் - தடங்கலில்லாதபடி
க்ரியதாம் - செய்யப்படட்டும்.

तद्वाक्यं जनकेनोक्तं श्रुत्वा दशरथस्तदा ।
प्रवेशयामास सुतान् सर्वानृषिगणानपि ॥

தத்வாக்யம் ஜனகேநோக்தம் ஶ்ருத்வா தஶரதஸ்ததா ।
ப்ரவேஶயாமாஸ ஸுதான் ஸர்வான் ரிஷிகணாநபி ॥ 17

தஶரத: - தசரதர்
ஜனகேந - ஜனகரால்

உக்தம் - சொல்லப்பட்ட
தத் - அந்த
வாக்யம் - மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ததா - அப்பொழுது
ஸுதான் - புத்ரர்களையும்
ரிஷிகணாந் - ரிஷிகணங்கள்
ஸர்வான் அபி - எல்லோரையும்
ப்ரவேஶயாமாஸ - ப்ரவேசிப்பித்தார்.

ततो राजा विदेहानां वसिष्ठमिदमब्रवीत् ।
कारयस्व ऋषे सम्यगृषिभिः सह धार्मिकैः ॥
रामस्य लोकरामस्य क्रियां वैवाहिकीं प्रभो ॥

ததோ ராஜா விதேஹாநாம் வஸிஷ்டமித மப்ரவீத் ।
காரயஸ்வ ரிஷே ஸம்யக் ரிஷிபி: ஸஹ தார்மிகை: ॥
ராமஸ்ய லோகராமஸ்ய க்ரியாம் வைவாஹிகீம் ப்ரபோ ॥ 18

தத: - உடனே
விதேஹாநாம் - விதேஹதேசத்தவர்களின்
ராஜா - ராஜா
வஸிஷ்டம் - வஸிஷ்டரைப் பார்த்து
இதம் - பின்கண்டபடி
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்;
ரிஷே - ரிஷியே!
ப்ரபோ - ப்ரபுவே!
தார்மிகை: - தர்மிஷ்டர்களான
ரிஷிபி: - முனிவர்களோடு
ஸஹ - கூட
லோகராமஸ்ய - லோகங்களைக் களிப்பிக்கிற
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
வைவாஹிகீம் - திருக்கோல
க்ரியாம் - க்ரியையை
ஸம்யக் - சாஸ்த்ரோக்தமாய்
காரயஸ்வ - செய்தருள வேண்டும்.

त्वया न विदितं किञ्चिन्नास्ति ब्रह्मविदां वर ।
तस्मात्त्वमेव ब्रह्मर्षे अशेषं कर्तुमर्हसि ॥

த்வயா நவிதிதம் கிஞ்சின்னாஸ்தி ப்ரஹ்மவிதாம் வர ।
தஸ்மாத்வமேவ ப்ரஹ்மர்ஷே அஶேஷம் கர்துமர்ஹஸி ॥ 19

ப்ரஹ்மவிதாம் - ப்ரஹ்மவித்துக்களில்
வர - சிறந்த
ப்ரஹ்மர்ஷே - ப்ரஹ்மரிஷியே!
த்வயா - உம்மால்
ந விதிதம் - அறியப்படாதது
கிஞ்சித் - எதுவும்
அஸ்தி ந - இல்லை;
தஸ்மாத் - ஆகையால்
த்வம் ஏவ - தேவரீரே
அஶேஷம் - குறையின்றி
கர்தும் - செய்துமுடிக்க
அர்ஹஸி - தகுந்தவராகிறீர்.

तथेत्युक्त्वा तु जनकं वसिष्ठो भगवानृषिः ।
विश्वामित्रं पुरस्कृत्य शतानन्दं च धार्मिकम् ॥
ததேத்யுக்த்வா து ஜனகம் வஸிஷ்டோ பகவாந்ரிஷி: ।
விஶ்வாமித்ரம் புரஸ்க்ருத்ய ஶதாநந்தம் ச தார்மிகம் ॥ 20

प्रपामध्ये तु विधिवद्वेदिं कृत्वा महातपाः ।
अलंचकार तां वेदिं गन्धपुष्पैः समन्ततः ॥
ப்ரபாமத்யே து விதிவத் வேதிம் க்ருத்வா மஹாதபா: ।
அலஞ்சகார தாம் வேதிம் கந்தபுஷ்பை: ஸமந்தத: ॥ 21

सुवर्णपालिकाभिश्च छिद्रकुम्भैश्च सांकुरैः ।
अङ्कुराढ्यैः शरावैश्च धूपपात्रैः सधूपकैः ॥
ஸுவர்ண பாலிகாபிஶ்ச சித்ரகும்பைஶ்ச ஸாங்குரை: ।
அங்குராட்யை: ஶராவைஶ்ச தூபபாத்ரை: ஸதூபகை: ॥ 22

शङ्खपात्रैः स्रुवैः स्रुग्भिः पात्रैरर्घ्याभिपूरितैः ।
लाजपूर्णैश्च पात्रीभिरक्षतैरपि संस्कृतैः ॥
ஶங்கபாத்ரை: ஸ்ருவை: ஸ்ருக்பி: பாத்ரைரர்க்யாபி பூரிதை: ।
லாஜபூர்ணைஶ்ச பாத்ரீபி ரக்ஷதைரபி ஸம்ஸ்க்ருதை: ॥ 23

மஹாதபா - மஹாதபஸ்வியான
வஸிஷ்ட: ரிஷி: - வஸிஷ்டரிஷியான
பகவாந் - பகவான்
ஜநகம் - ஜனகரைப் பார்த்து
ததா இதி - அப்படியே என்று
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
து - இப்பொழுது

விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ரரையும்
தார்மிகம் - தார்மிகரான
ஶதாநந்தம் ச - சதானந்தரையும்
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டுக்கொண்டு
ப்ரபாமத்யே - மணப்பந்தலின் மத்தியில்
விதிவத் - சாஸ்த்ரப்பிரகாரம்
வேதிம் க்ருத்வா - வேதியை அமைத்து
தாம் வேதிம் - அந்த வேதியை
ஸமந்தத: - நாற்புறங்களிலும்
கந்தபுஷ்பை: து - கந்தபுஷ்பங்களாலும்
ஸுவர்ணபாலிகாபி:ச - தங்கப்பாலிகைகளாலும்
ஸாங்குரை: - முளைகளோடு கூடின
சித்ர கும்பை: ச - சித்ரகும்பங்களாலும்
அங்குராட்யை: ச - முளைநிறைந்த
ஶராவை: ச - தொட்டிகளாலும்
ஸதூபகை: - தூபங்களோடு கூடிய
தூப பாத்ரை: - தூப பாத்ரங்களாலும்
ஶங்க பாத்ரை: - சங்கபாத்ரங்களாலும்
ஸ்ருவை: - ஹோமத்திற்குரிய சட்டுவங்களாலும்
ஸ்ருக்பி: - ஆஜ்ய ஹோமத்திற்குரிய மரக்கரண்டிகளாலும்
அர்க்யாபி பூரிதை: - அர்க்யஜலத்தால் பூர்ணமான
பாத்ரை: - பாத்ரங்களாலும்
லாஜபூர்ணை: - பொரி நிறைந்த
பாத்ரீபி: - பாத்திரங்களாலும்
அபிஸம்ஸ்க்ருதை: - மந்த்ரிக்கப்பட்ட
அக்ஷதை: ச - அக்ஷதைகளாலும்
அலஞ்சகார - அலங்கரித்தார்.

दर्भैः समैः समास्तीर्य विधिवन्मन्त्रपूर्वकम् ।
अग्निमाधाय वेद्यां तु विधिमन्त्रपुरस्कृतम् ॥
जुहावाग्नौ महातेजा वसिष्ठो भगवानृषिः ॥
தர்பை: ஸமை: ஸமாஸ்தீர்ய விதிவன் மந்த்ர பூர்வகம் ।
அக்நிமாதாய வேத்யாம் து விதிமந்த்ர புரஸ்க்ருதம் ॥
ஜுஹாவாக்நௌ மஹாதேஜா வஸிஷ்டோ பகவாந் ரிஷி: ॥ 24

மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியான
ரிஷி: - முனிவராகிய
வஸிஷ்ட: - வஸிஷ்ட
பகவாந் - பகவான்
விதிவத் - விதிப்ரகாரமாயும்

மந்த்ரபூர்வகம் து - மந்த்ரபூர்வகமாயும்
ஸமை: - கணக்கான
தர்பை: - தர்ப்பைகளால்
ஸமாஸ்தீர்ய - பரப்பி
வேத்யாம் - வேதியில்
விதிமந்த்ர புரஸ்க்ருதம்- வேதோக்த மந்த்ரங்களை முன்னிட்டு
அக்நிம் - அக்னியை
ஆதாய - வளர்த்தி
அக்நௌ - அக்னியில்
ஜுஹாவ - ஹோமம் செய்தார்.

ततः सीतां समानीय सर्वाभरणभूषिताम् ।
श्रियं पद्मवियुक्तां वै केशवाङ्कच्युतामिव ॥

தத: ஸீதாம் ஸமாநீய ஸர்வாபரண பூஷிதாம் ।
ஶ்ரியம் பத்மவியுக்தாம் வை கேஶவாங்கச்ச் யுதாமிவ ॥ 25

विद्युत्प्रभां विशालाक्षीं नीलकुञ्चितमूर्धजाम् ॥

வித்யுத்ப்ரபாம் விஶாலாக்ஷீம் நீலகுஞ்ஜித மூர்தஜாம்

हंसाङ्कितेन क्षौमेण किञ्चित्पीतेन संवृताम् ।
वासितेनोत्तरीयेण सुरक्तेन सुसंवृताम् ॥

ஹம்ஸாங்கிதேன க்ஷௌமேண கிஞ்சித் பீதேன ஸம்வ்ருதாம்
வாஸிதே நோத்தரீயேண ஸுரக்தேன ஸுஸம்வ்ருதாம்

समक्षमग्नेः संस्थाप्य राघवाभिमुखे तदा ।
अब्रवीज्जनको राजा कौसल्यानन्दवर्धनम् ॥

ஸமக்ஷமக்னே: ஸம்ஸ்தாப்ய ராகவாபிமுகே ததா ।
அப்ரவீஜ்ஜனகோ ராஜா கௌஸல்யாநந்தவர்தநம் ॥ 26

தத: - அப்பொழுது
ஜனக: ராஜா - ஜனகமன்னர்
ஸர்வாபரண பூஷிதாம்- ஸர்வாபரணபூஷிதையாய் விளங்குகிறவளும்
கிஞ்சித் - கொஞ்சம்
பீதேன - மஞ்சள் நிறமானதும்
ஹம்ஸாங்கிதேன - ஹம்ஸங்கள் வரையப்பட்டதுமான
க்ஷௌமேண - பட்டால்
ஸம்வ்ருதாம் - உடுத்தப்பட்டவளாயும்
ஸுரக்தேன - நன்றாய் சிவந்ததும்
வாஸிதேன - வாஸனைத்ரவ்யங்கள் போடப்பட்டதுமான
உத்தரீயேண - மேலங்கியால்
ஸுஸம் வ்ருதாம் - நன்கு போர்த்தப்பட்டவளாயும்

வித்யுத் ப்ரபாம் - மின்னல் கொடிப் பிரபை கொண்டவளும்
நீலகுஞ்ஜித மூர்தஜாம்- கறுத்துவளைந்த தலைமயிரையுடையவளும்
விஶாலாக்ஷீம் - தடங்கண்ணாளும்
இவ - ஸாக்ஷாத்
ஶ்ரியம் - மஹாலக்ஷ்மியும்
பத்ம வியுக்தாம் - தாமரை மலரிலிருந்து தனிப்பட்டு வந்தவளும்
கேஶவாங்கச்யுதாம்வை-கேசவனது அங்கத்தினின்று நழுவி வந்தவளுமாகிய
ஸீதாம் - சீதாபிராட்டியாரை.
அக்னே: - அக்னிக்கு
ஸமக்ஷம் - முன்பாக
ஸமானீய - அழைத்துக்கொண்டு வந்து
ராகவாபிமுகே - ஸ்ரீராகவனுக்கெதிரில்
ஸம்ஸ்தாப்ய - நிற்கச் செய்து
தத: - பின்னர்
கௌஸல்யா நந்த வர்தநம் - கௌஸல்யையின் ஆனந்தத்தை விருத்தி செய்பவரை (ஸ்ரீராமரை) பார்த்து
அப்ரவீத் - திருவாய்மொழிந்தார்.

इयं सीता मम सुता सहधर्मचरी तव ।
प्रतीच्छ चैनां भद्रं ते पाणिं गृह्णीष्व पाणिना ॥

இயம் ஸீதா மம ஸுதா ஸஹதர்மசரீ தவ ।
ப்ரதீச்ச சைநாம் பத்ரம் தே பாணிம் க்ருஹ்ணீஷ்வ பாணினா ॥ 27

இயம் ஸீதா - இந்த ஸீதை
மம ஸுதா - என் பெண்;
தவ - உன்னுடைய
ஸஹதர்மசரீ - ஒவ்வொரு தர்மங்களையும் கூடவிருந்து நிறைவேற்றுகிறவள்;
ச - ஆதலால்
ஏநாம் - இவளை
ப்ரதீச்ச - பெற்றுக்கொள்;
பத்ரம் தே - உனக்கு சகல மங்களங்களுமுண்டாகட்டும்;
பாணினா - கையால்
பாணிம் - கையை
க்ருஹ்ணீஷ்வ - பற்றும்.

पतिव्रता महाभागा छायेवानुगता तव ।
इत्युक्त्वा प्राक्षिपद्राजा मन्त्रपूतं जलं तदा ॥

பதிவ்ரதா மஹாபாகா சாயேவாநுகதா தவ ।
இத்யுக்த்வா ப்ராக்ஷிபத் ராஜா மந்த்ரபூதம் ஜலம் ததா ॥ 28

பதிவ்ரதா - தனது கணவன் தான் தனக்கு கதி என்று கருதும் குணமுள்ளவள்,
மஹாபாகா - மஹாபாக்கியவதி,
தவ - உனது
சாயா இவ - நிழல்போல்
அநுகதா - விட்டுப் பிரியாதவள்,
இதி - என்று
ராஜா - ராஜா
உக்த்வா - திருவாய் மலர்ந்து
ததா - அப்பொழுது
மந்த்ர பூதம் - மந்த்ரங்களால் பாவனமான
ஜலம் - தீர்த்தத்தை
ப்ராக்ஷிபத் - வார்த்தார்.

प्रक्षिप्ते सलिले भूमौ गगने चोत्थिताः स्वनाः ।
साधु साध्विति देवानामृषीणां वदतां तदा ॥
देवदुन्दुभिनिर्घोषः पुष्पवृष्टिर्महत्यभूत् ॥

ப்ரக்ஷிப்தே ஸலிலே பூமௌ ககனே சோத்திதா: ஸ்வநா:
ஸாது ஸாத்விதி தேவாநாம் ரிஷீணாம் வததாம் ததா ।
தேவதுந்துபிநிர்கோஷ: புஷ்பவ்ருஷ்டிர் மஹத்யபூத் ॥ 29

பூமௌ - பூமியில்
ஸலிலே - தீர்த்தம்
ப்ரக்ஷிப்தே ச - வார்க்கப்படவே
மஹதி - மஹத்தான
ககனே - ஆகாசத்தில்
ஸ்வநா: - கோஷங்கள்
உத்திதா: - ஸம்பவமாயின;
ததா - அப்பொழுது
தேவாநாம் - தேவர்களும்
ரிஷீணாம் - ரிஷிகளும்
ஸாது - வெகு சிலாக்யம்,
ஸாது - வெகு அழகு,
இதி - என்று
வததாம் - சொல்லுகையில்,
தேவதுந்துபி நிர்கோஷ: - தேவர்களின் துந்துபி வாத்திய முழக்கத்துடன் கூடிய
புஷ்ப வ்ருஷ்டி: - புஷ்பமாரி
அபூத் - பொழிந்தது.

एवं दत्वा सुतां सीतां मन्त्रोदकपुरस्कृताम् ।
अब्रवीज्जनको राजा हर्षेणाभिपरिप्लुतः ॥

ஏவம் தத்வா ஸுதாம் ஸீதாம் மந்த்ரோதக புரஸ்க்ருதாம் ।
அப்ரவீஜ்ஜனகோ ராஜா ஹர்ஷேணாபிபரிப்லுத: ॥ 30

ஜனக: - ஜனக
ராஜா - ராஜா
ஹர்ஷேண - ஆனந்தத்தால்
அபிபரிப்லுத: - தேகமும் மனமும் பூரித்தவராய்
ஏவம் - மேற்சொல்லிய வண்ணமாய்
மந்த்ரோதக புரஸ்க்ருதாம் - மந்த்ரத்தோடு ஒப்புவிக்கப்பட்ட
ஸீதாம் - ஸீதையை
தத்வா - பாணிக்ரஹணம் செய்து கொடுத்துவிட்டு
ததா - அப்பொழுது
அப்ரவீத் - திருவாய் மலர்ந்தார்.

लक्ष्मणागच्छ भद्रं ते ऊर्मिलामुद्यतां मया ।
प्रतीच्छ पाणिं गृह्णीष्व मा भूत् कालस्य पर्ययः ॥

லக்ஷமணாகச்ச பத்ரம் தே ஊர்மிளா முத்யதாம் மயா।
ப்ரதீச்ச பாணிம் க்ருஹ்ணீஷ்வ மாபூத் காலஸ்யபர்யய: ॥ 31

லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா,
ஆகச்ச - வா!
பத்ரம் தே - உனக்கு ஸகல மங்களங்களுமுண்டாகட்டும்;
மயா - என்னால்
உத்யதாம் - வளர்க்கப்பட்ட
ஊர்மிளாம் - ஊர்மிளையை
ப்ரதீச்ச - ஒப்புக்கொள்,
பாணிம் - கையை
க்ருஹ்ணீஷ்வ - கையால் பற்று;
காலஸ்ய பர்யய: - காலதாமதம்
மாபூத் - வேண்டாம்.

तमेवमुक्त्वा जनको भरतं चाभ्यभाषत ।
पाणिं गृहाण माण्डव्याः पाणिना रघुनन्दन ॥

தமேவமுக்த்வா ஜனகோ பரதம் சாப்யபாஷத ।
பாணிம் க்ருஹாண மாண்டவ்யா: பாணினா ரகுநந்தன ॥ 32

ஏவம் - இவ்வண்ணமாய்
தம் - அவனுக்கு

உக்த்வாச - சொல்லி,
ஜனக: - ஜனகர்
பரதம் - பரதரைப் பார்த்து,
ரகுநந்தன - ரகுவம்சத்தில் பிறந்தவனே
மாண்டவ்யா: - மாண்டவியின்
பாணிம் - கரத்தை
பாணினா - கையால்
க்ருஹாண - பற்று என்று
அப்ய பாஷத - திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

शत्रुघ्नं चापि धर्मात्मा अब्रवीज्जनकेश्वरः ।
श्रुतकीर्त्याः महाबाहो पाणिं गृह्णीष्व पाणिना ॥

ஶத்ருக்நம் சாபி தர்மாத்மா அப்ரவீஜ்ஜனகேஶ்வர: ।
ஶ்ருதகீர்த்யா: மஹாபாஹோ பாணிம் க்ருஹ்ணீஷ்வ பாணினா ॥ 33

அபிச - இன்னும்
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாகிய
ஜனகேஶ்வர: - ஜனகமஹீபாலர்
ஶத்ருக்நம் - சத்ருக்னரைப் பார்த்து
மஹாபாஹோ - மஹாபாஹுவே!
ஶ்ருத கீர்த்யா - ச்ருதகீர்த்தியின்
பாணிம் - கரத்தை
பாணினா - கையால்
க்ருஹ்ணீஷ்வ - பற்று என்று
அப்ரவீத் - திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

सर्वे भवन्तः सौम्याश्च सर्वे सुचरितव्रताः ।
पत्नीभिः सन्तु काकुत्स्था मा भूत् कालस्य पर्ययः ॥

ஸர்வே பவந்த: ஸௌம்யாஶ்ச ஸர்வே ஸுசரித வ்ரதா: ।
பத்நீபி: ஸந்து காகுத்ஸ்தா மாபூத் காலஸ்ய பர்யய: ॥ 34

காலஸ்ய பர்யய: - காலதாமதம்
மாபூத் - வேண்டாம்.
காகுத்ஸ்தா: - ககுத்ஸ்த வம்சத்தில் பிறந்த
பவந்த: - நீங்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸௌம்யா: - வெகு யோக்யர்கள்;
ஸர்வே - எல்லோரும்
பத்நீபி: - பத்னிகளோடு கூட
ஸுசரித வ்ரதா: ச - நற்செய்கை, நல்ல நோம்பு, இவைகளை உடையவர்களாய்
ஸந்து - ஆகுங்கள்.'

जनकस्य वचः श्रुत्वा पाणीन् पाणिभिरस्पृशन् ।
चत्वारस्ते चतसृणां वसिष्ठस्य मते स्थिताः ॥

ஜனகஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா பாணீன் பாணிபிரஸ்ப்ருஶன் ।
சத்வாரஸ்தே சதஸ்ருணாம் வஸிஷ்டஸ்ய மதே ஸ்திதா: ॥ 35

தே - அந்த
சத்வார: - நால்வர்
ஜனகஸ்ய - ஜனகருடைய
வச: - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
வஸிஷ்டஸ்ய - வஸிஷ்டருடைய
மதே - அனுமதியின் மேல்
ஸ்திதா: - நடக்கிறவர்களாய்,
சதஸ்ருணாம் - நால்வருடைய
பாணீன் - கரங்களை
பாணிபி: - கைகளால்
அஸ்ப்ருஶன் - பற்றினார்கள்.

अग्निं प्रदक्षिणं कृत्वा वेदिं राजानमेव च ।
ऋषींश्चैव महात्मानः सभार्या रघुसत्तमाः ॥
यथोक्तेन तदा चक्रुर्विवाहं विधिपूर्वकम् ॥

அக்நிம் ப்ரதக்ஷிணம் க்ருத்வா வேதிம் ராஜாந மேவ ச ।
ரிஷீம்ஶ்சைவ மஹாத்மான: ஸபார்யா: ரகுஸத்தமா: ॥
யதோக்தேந ததா சக்ருர் விவாஹம் விதி பூர்வகம் ॥ 36

மஹாத்மான: - மஹாத்மாக்களான
ரகுஸத்தமா: - ரகுச்ரேஷ்டர்கள்
ஸபார்யா: - மனைவிகளோடு கூடினவர்களாய்
அக்நிம் ஏவ - அக்னியையும்
வேதிம் ச - வேதியையும்
ராஜாநம் ஏவ - ராஜனையும்
ரிஷீன் ச - ரிஷிகளையும்
ப்ரதக்ஷிணி க்ருத்ய - ப்ரதக்ஷிணம் செய்து
ததா - அப்பொழுது
விதி பூர்வகம் - கல்பஸூத்திரப்ரகாரமும்
யதோக்தேந - சாஸ்த்ரப்ரகாரமும்
விவாஹம் - திருமணச் செயலை
சக்ரு: - செய்தார்கள்.

काकुत्स्थैश्च गृहीतेषु ललितेषु च पाणिषु ।
पुष्पवृष्टिर्महत्यासीदन्तरिक्षात् सुभास्वरा ॥
दिव्यदुन्दुभिनिर्घोषैर्गीतवादित्रनिःस्वनैः ॥

காகுத்ஸ்தைஶ்ச க்ருஹீதேஷு லலிதேஷு ச பாணிஷு ॥ 37
புஷ்பவ்ருஷ்டிர் மஹத்யாஸீத் அந்தரிக்ஷாத் ஸுபாஸ்வரா ।
திவ்ய துந்துபிநிர்கோஷைர் கீத வாதித்ரநி:ஸ்வநை: ॥ 38

காகுத்ஸ்தை: - காகுத்ஸதர்களால்
லலிதேஷு - ஸுகுமாரங்களான
பாணிஷு - கரங்கள்
க்ருஹீதேஷு - பற்றப்பட்டவளவில்
அந்தரிக்ஷாத் - ஆகாயத்திநின்று
கீத வாதித்ர - பாட்டு, வாத்தியம் இவைகளின்
நி:ஸ்வநை:ச ஒலியோடும்
திவ்ய துந்துபி நிர்கோஷை: ச - திவ்ய துந்துபி முழக்கத்தோடும்
ஸுபாஸ்வரா - அதி ஒளிகொண்ட
மஹதி - மஹத்தான
புஷ்ப வ்ருஷ்டி: - புஷ்பமாரி
ஆஸீத் - பொழிந்தது.

ननृतुश्चाप्सरःसङ्घा गन्धर्वाश्च जगुः कलम् ।
विवाहे रघुमुख्यानां तदद्भुतमदृश्यत ॥

நந்ருதுஶ் சாப்ஸர: ஸங்கா கந்தர்வாஸ்ச ஜகு: கலம் ।
விவாஹே ரகுமுக்யாநாம் ததத்புத மத்ருஶ்யத ॥ 39

அப்ஸர ஸங்கா: - அப்ஸரக் கூட்டங்கள்
நந்ருது: - தாண்டவம் செய்தார்கள்,
கந்தர்வா: ச - கந்தர்வர்கள்
கலம் - இனிமையாக
ஜகு: - பாடினார்கள்;
இவ - இப்படிப்பட்ட
தத் அத்புதம் - அந்த ஆச்சரியம்
ரகு முக்யாநாம் - ரகூத்தமர்களின்
விவாஹே - விவாஹத்தில்
அபவத் - நேர்ந்தது.

ईदृशे वर्तमाने तु तूर्योद्घुष्टनिनादिते ।
त्रिरग्निं ते परिक्रम्य ऊहुर्भार्या महौजसः ॥

ஈத்ருஶே வர்தமாநே து தூர்யோத்குஷ்ட நிநாதிதே ।
த்ரிரக்னிம் தே பரிக்ரம்ய ஊஹுர் பார்யா மஹௌஜஸ: ॥ 40

ஈத்ருஶே - இவ்வண்ணம்
தூர்யோத்குஷ்ட நிநாதிதே - தாண்டவம், பாட்டு, தாளம் இவைகளின் முழக்கம்
வர்தமாநே து - இருக்கும்பொழுதே
மஹௌஜஸ: - மஹா ஒளியுடைய

தே - அவர்கள்
அக்னிம் - அக்னியை
த்ரி: - மூன்றுமுறை
பரிக்ரம்ய - வலம்வந்து
பார்யா: - மனைவிகளை
ஊஹு: - கைக்கொண்டார்கள்.

अथोपकार्यां जग्मुस्ते सदारा रघुनन्दनाः ।
स्वानि यानानि चारोप्य तां पुरीं प्रययुस्तदा ॥

அதோபகார்யாம் ஜக்முஸ்தே ஸதாரா ரகுநந்தநா: ।
ஸ்வானி யாநாநி சாரோப்யதாம் புரீம் ப்ரயயுஸ்ததா ॥ 41

தே - அவர்கள்
உபகார்யம் - (பாலிகை கொட்டல் முதலிய) உபகாரியத்திற்கு
அத - இப்பொழுது
ஜக்மு: - புறப்பட்டார்கள்;
ததா - அப்பொழுது
ரகுநந்தநா: - ரகுநந்தனர்கள்
ஸதாரா: - மனைவிகளுடன் கூடினவர்களாய்
ஸ்வானி - தங்கள் தங்கள்
யாநாநி - வாஹனங்களில்
ஆரோப்ய ச - ஏறிக்கொண்டே
தாம் புரீம் - அந்தப் பட்டணத்தில்
ப்ரயயு: - உல்லாஸமாய் சென்றார்கள்.

प्रीयमाणो दशरथः पुत्रान् पुत्रवतां वरः ।
राजाऽप्यनुययौ पश्यन् सर्षिसङ्घः सबान्धवः ॥

ப்ரீயமாணோ தஶரத: புத்ரான்புத்ரவதாம் வர: ।
ராஜாப்யநுயயௌ பஶ்யந் ஸர்ஷிஸங்க: ஸபாந்தவ: ॥ 42

புத்ரவதாம் - புத்ரப்பேறுள்ளவர்களில்
வர: - சிறந்தவராகிய
தஶரத: - தசரத
ராஜா - ராஜா
ஸர்ஷிஸங்க: - ரிஷிக்கூட்டங்களோடு கூடினவராயும்
ஸ பாந்தவ: அபி - பந்துக்களோடு கூடினவராயும்
புத்ரான் - புத்ரர்களை
பஶ்யன் - பார்த்துக்கொண்டே
ப்ரீயமாண: - மனஸ்ஸந்துஷ்டி கொண்டவராய்
அநுயயௌ - பின்சென்றார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே தஶரதபுத்ரோத்வாஹோ நாம த்ரிஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

சது:ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 74

अथ रात्र्यां व्यतीतायां विश्वामित्रो महामुनिः ।
आपृच्छ्य तौ च राजानौ जगामोत्तरपर्वतम् ॥
आशीर्भिः पूरयित्वा च कुमारांश्च सराघवान् ॥

அத ராத்ர்யாம் வ்யதீதாயாம் விஶ்வாமித்ரோ மஹாமுனி: ।
ஆப்ருச்சய தௌ ச ராஜாநௌ ஜகாம உத்தரபர்வதம் ॥
ஆஶீர்பி: பூரயித்வா ச குமாராம்ஶ்ச ஸ ராகவான் ॥ 1

ஸ: - அந்த
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்ர
மஹாமுனி: - மஹாமுனிவர்
ராத்ர்யாம் - இரவு
வ்யதீதாயாம் அத - கழிந்ததுமே
குமாரான் - ராஜகுமாரர்களான
ராகவான் - ராகவர்களை
ஆஶீர்பி: - ஆசீர்வாதங்களால்
பூரயித்வா ச - வாழ்த்தியும்
தௌ - அந்த
ராஜாநௌ ச - ராஜாக்களிருவர்களையும்
ஆப்ருஷ்ட்வா ச - கண்டு விடைபெற்றுக் கொண்டும்
உத்தர பர்வதம் - வடதிசையிலுள்ள மலைக்கு (ஹிமயமலைக்கு)
ஜகாம - எழுந்தருளினார்.

विश्वामित्रे गते तस्मिन् राजा च जगतीपतिः ।
अयोध्याधिपतिः श्रीमान् वैदेहं मिथिलाधिपम् ।
आपृच्छ्याथ जगामाशु राजा दशरथः पुरीम् ।

விஶ்வாமித்ரம் கதே தஸ்மின் ராஜாச ஜகதீபதி: ।
அயோத்யாதிபதி: ஶ்ரீமான் வைதேஹம் மிதிலாதிபம் ॥
ஆப்ருச்ச்யாத ஜகாமாஶு ரஜா தஶரத: புரீம் ॥ 2

தஸ்மின் - அந்த
விஶ்வாமித்ரே - விச்வாமித்ரர்
கதே அத - எழுந்தருளிய பின்
ஆஶு - உடனே
ஜகதீபதி: - சக்ரவர்த்தியும்
அயோத்யாதிபதி: - அயோத்யாபதியாய்
ராஜா - பரிபாலிக்கும்
ஶ்ரீமான் ச - ஶ்ரீமானுமான

தஶரத: ராஜா - தசரத மன்னர்
மிதிலாதிபம் - மிதிலைக்கு அதிபதியான
வைதேஹம் - விதேஹதேசத்து மன்னரை
ஆப்ருஷ்ட்வா - கண்டு விடைபெற்றுக்கொண்டு
புரீம் - நகருக்கு
ஜகாம - ப்ரயாணமானார்.

गच्छन्तं तं तु राजानमन्वगच्छन्नराधिपः ॥

கச்சந்தம் தம் து ராஜாநமந்வகச்சத் நராதிப: ॥ 3

நராதிப: - அரசர்
கச்சந்தம் - புறப்பட்டு போகின்ற
தம் - அந்த
ராஜாநம் து - ராஜனை
அந்வ கச்சத் - சிறிதுதூரம் பின்தொடர்ந்து வந்தார்.

अथ राजा विदेहानां ददौ कन्याधनं बहु ।
गवां शतसहस्राणि बहूनि मिथिलाधिपः ॥
कम्बलानां च मुख्यानां क्षौमकोट्यम्बराणि च ॥

அத ராஜா விதேஹாநாம் ததௌ கன்யாதனம் பஹு ।
கவாம் ஶதஸஹஸ்ராணி பஹூநி மிதிலாதிப: ॥
கம்பலாநாம் ச முக்யாநாம் க்ஷௌம கோட்யம்பராணி ச ॥ 4

அத - அப்பொழுது
விதேஹாநாம் - விதேஹ தேசத்தவர்களின்
ராஜா - ராஜா
மிதிலாதிப: - மிதிலாதிபர்
கவாம் - பசுக்களுடையவும்
முக்யாநாம் - சிறந்த
கம்பலாநாம் - கம்பளங்களுடையவும்
பஹூநி - அனேக
ஶத ஸஹஸ்ராணி - லக்ஷங்களையும்
க்ஷௌம கோட்யம் - வெண்பட்டுக்களையும் கோடி
பராணி ச - வஸ்த்ரங்களையும்
கன்யாதனம் - சீதனமாக
பஹு - ஏராளமாய்
ததௌ - கொடுத்தார்.

हस्त्यश्वरथपादातं दिव्यरूपं स्वलंकृतम् ।
ददौ कन्यापिता तासां दासीदासमनुत्तमम् ॥

ஹஸ்த்யஸ்வரத பாதாதம் திவ்யரூபம் ஸ்வலங்க்ருதம் ।
ததௌ கன்யாபிதா தாஸாம் தாஸீதாஸ மநுத்தமம் ॥ 5

கன்யாபிதா - கன்னிகைகளின் பிதா (ஜனகர்)
தாஸாம் - அவர்களுக்கு
திவ்யரூபம் - திவ்யரூபமான
ஸ்வலங்க்ருதம் - நன்றாயலங்கரிக்கப்பட்ட
ஹஸ்த்யஸ்வரத பாதாதம் - யானைகள், குதிரைகள், ரதங்கள், காலாட் படைகள் இவைகளையும்
அநுத்தமம் - மேம்பாடுள்ள
தாஸீதாஸம் - தாதிகளையும், குற்றேவல் செய்யும் வேலைக்காரர்களையும்
ததௌ - கொடுத்தார்.

हिरण्यस्य सुवर्णस्य मुक्तानां विद्रुमस्य च ।
ददौ परमसंहृष्टः कन्याधनमनुत्तमम् ॥

ஹிரண்யஸ்ய ஸுவர்ணஸ்ய முக்தாநாம் வித்ருமஸ்ய ச ।
ததௌ பரமஸம்ஹ்ருஷ்ட: கன்யாதந மநுத்தமம் ॥ 6

ஹிரண்யஸ்ய - வெள்ளியினுடையவும்
ஸுவர்ணஸ்ய - தங்கத்தினுடையவும்
முக்தாநாம் - முத்துக்களுடையவும்
வித்ருமஸ்ய ச - பவழத்தினுடையவும்
அநுத்தமம் - மிக விலையுயர்ந்த
கன்யாதநம் - சீதனத்தை
பரமஸம்ஹ்ருஷ்ட: - பரமானந்தம் கொண்டவராய்
ததௌ - கொடுத்தார்.

दत्त्वा बहुधनं राजा समनुज्ञाप्य पार्थिवम् ।
संपूज्य मङ्गलाशीर्भिः कुमारान् रघुनन्दनान् ॥
प्रविवेश स्वनिलयं मिथिलां मिथिलेश्वरः ॥

தத்வா பஹுதனம் ராஜா ஸமநுக்ஞாப்ய பார்திவம் ।
ஸம்பூஜ்ய மங்களாஶீர்பி: குமாரான் ரகுநந்தநான் ॥
ப்ரவிவேஶ ஸ்வநிலயம் மிதிலாம் மிதிலேஶ்வர: ॥ 7

மிதிலேஶ்வர: - மிதிலேச்வர
ராஜா - ராஜா
பஹுதனம் - வெகுதனத்தை
தத்வா - கொடுத்துவிட்டு
பார்திவம் - சக்ரவர்த்தியை
ஸமநுக்ஞாப்ய - கண்டு விடைபெற்றுக் கொண்டு
குமாரான் - இளவரசர்களாகிய

ஸஸம்ஞா: இவ - கலவரமடையாதவர்களாகவே
ஆஸன் - இருந்தார்கள்;
அன்யத் - மற்றது
ஸர்வம் - எல்லாம்
விசேதனம் - கலக்கமடைந்தன.

तस्मिंस्तमसि घोरे तु भस्मच्छन्नेव सा चमूः ।
ददर्श भीमसंकाशं जटामण्डलधारिणम् ॥
भार्गवं जामदग्न्यं तं राजवंशविमर्दिनम् ॥

தஸ்மின் தமஸி கோரே து பஸ்மச்சன்னேவ ஸா சமூ: ।
ததர்ஶ பீமஸங்காஶம் ஜடாமண்டலதாரிணம் ॥
பார்கவம் ஜாமதக்ந்யம் தம் ராஜவம்ஶ விமர்தினம் ॥ 18

कैलासमिव दुर्धर्षं कालाग्निमिव दुःसहम् ।
ज्वलन्तमिव तेजोभिर्दुर्निरीक्ष्यं पृथग्जनैः ॥

கைலாஸமிவ துர்தர்ஷம் காலாக்னிமிவ துஸ்ஸஹம் ।
ஜ்வலந்தமிவ தேஜோபிர் துர்நிரீக்ஷ்யம் ப்ருதக் ஜனை: ॥ 19

स्कन्धे चासज्ज्य परशुं धनुर्विद्युद्गणोपमम् ।
प्रगृह्य शरमुख्यं च त्रिपुरघ्नं यथा हरम् ॥

ஸ்கந்தே சாஸஜ்ஜ்ய பரஶும் தநுர்வித்யுத்கணோபமம் ।
ப்ரக்ருஹ்ய ஶரமுக்யம் ச த்ரிபுரக்நம் யதா ஹரம் ॥ 20

தஸ்மின் - அந்த
கோரே - பயங்கரமான
தமஸி - ஸங்கடத்தில்
பஸ்மச்சன்னாஇவ - புழுதியால் மூடுண்டிருந்த
ஸா சமூ: - அந்த சேனை,
பீமஸங்காஶம் - பயங்கரமான தோற்றமுடையவரும்,
ஜடாமண்டலதாரிணம் - தலையில் சடையின் சமூகம் விளங்குகின்றவரும்
ராஜவம்ஶ விமர்தினம் - க்ஷத்ரியவம்சங்களை இடைவிடாது ஒழித்தவரும்
கைலாஸம் இவ - கைலாஸ பர்வதம்போல
துர்தர்ஷம் - எதிர்க்கக் கூடாதவரும்
காலாக்னிம் இவ - ப்ரளய காலத்துத் தீயைப்போல்
துஸ்ஸஹம் - அணுகக் கூடாதவரும்,
தேஜோபி: - காந்திகளால்
ஜ்வலந்தம் - கொழுந்து விட்டெரிபவர்
இவ - போலிருப்பவரும்,
ப்ருதக்ஜனை: - சாதாரண ஜனங்களால்
துர்நிரீக்ஷ்யம் - கண்கூசாமல் பார்க்க முடியாதவரும்,

ஸ்கந்தே - தோளில்
பரஶும் து - கோடாலியையும்
வித்யுத்கணோபமம் - மின்னல் கொடிகளின் கூட்டம்போன்ற
தநு: ச - தனுஸ்ஸையும்
ஆஸஜ்ய - வகித்துக்கொண்டு,
ஶரமுக்யம் ச - சிறந்த பாணத்தையும்
ப்ரக்ருஹ்ய - கையில் பிடித்துக்கொண்டு
த்ரிபுரக்நம் - முப்புரங்களைத் தீயிட வந்த
ஶிவம் யதா - சிவபெருமானைப் போலிருக்கிற
தம் பார்கவம் - அந்த ப்ருகுவம்சத்தவரான
ஜாமதக்ந்யம் - ஜமதக்னியின் புதல்வரை (பரசுராமரை)
ததர்ஶ - கண்டது.

तं दृष्ट्वा भीमसंकाशं ज्वलन्तमिव पावकम् ।
वसिष्ठप्रमुखाः सर्वे जपहोमपरायणाः ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா பீமஸங்காஶம் ஜ்வலந்த மிவ பாவகம் ।
வஸிஷ்ட ப்ரமுகா: ஸர்வே ஜபஹோமபராயணா: ॥ 21

संगता मुनयः सर्वे संजजल्पुरथो मिथः ।
कच्चित् पितृवधामर्षी क्षत्त्रं नोत्सादयिष्यति ॥

ஸங்கதா முனய: ஸர்வே ஸஞ்ஜஜல்புரதோ மித: ।
கச்சித் பித்ருவதாமர்ஷீ க்ஷத்ரம் நோத்ஸாதயிஷ்யதி ॥ 22

பீமஸங்காஸம் - பயங்கரமான தோற்றமுடையவரும்,
பாவகம் இவ - அக்னியைப்போல
ஜ்வலந்தம் - ஜ்வலித்துக் கொண்டிருக்கிறவருமான
தம் த்ருஷ்ட்வா - அவரைப் பார்த்து,
ஜபஹோம பராயணா: - ஜபம், ஹோமம், இவைகளுக்கு இருப்பிடமாகிய
வஸிஷ்ட ப்ரமுகா: - வஸிஷ்டர் முதலிய
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸங்கதா: - கூடிய
முனய: - முனிவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோருமே
அதோ - ஸந்தேஹத்தால்
மித: - தங்களுக்குள்ளேயே
ஸஞ்ஜஜல்பு: - ஆலோசிக்கலானார்கள்.
பித்ருவதாமர்ஷீ - பிதாவைக் கொன்றதற்காக வைரம் வைத்திருக்கிறவர் (பரசுராமர்)
க்ஷத்ரம் - க்ஷத்ரியவம்சத்தை

இதம் - இது
கிம் - என்ன?

राज्ञो दशरथस्यैतच्छ्रुत्वा वाक्यं महानृषिः ।
उवाच मधुरां वाणीं श्रूयतामस्य यत् फलम् ॥

ராஜ்ஞோ தஶரதஸ்யைதத் ஶ்ருத்வா வாக்யம் மஹாந்ரிஷி: ।
உவாச மதுராம் வாணீம் ஶ்ரூயதாமஸ்ய யத்பலம் ॥ 13

தஶரதஸ்ய - தசரத
ராஜ்ஞ: - ராஜரின்
ஏதத் - இந்த
வாக்யம் - வாக்யத்தை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
மஹ்றான் - மஹானான
ரிஷி: - முனிவர்
மதுராம் - மதுரமான
வாணீம் - மொழியை
உவாச - மொழிந்தார்;
அஸ்ய - இதற்கு
பலம் - பலம்
யத் - எதுவோ அது
ஶ்ரூயதாம் - கேட்கப்படட்டும்.

उपस्थितं भयं घोरं दिव्यं पक्षिमुखाच्च्युतम् ।
मृगाः प्रशमयन्त्येते संतापस्त्यज्यतामयम् ॥

உபஸ்திதம் பயம் கோரம் திவ்யம் பக்ஷி முகாச் ச்யுதம் ।
ம்ருகா: ப்ரஶமயந்த்யேதே ஸந்தாபஸ் த்யஜ்யதாம் அயம் ॥ 14

பக்ஷிமுகாத் - பக்ஷிகள் வழியாக
ச்யுதம் - ஸூசிப்பிக்கப்பட்ட
திவ்யம் - தைவீகமானதும்
உபஸ்திதம் - சமீபத்தில் ஏற்படப்போகிறதும்
கோரம் - கோரமுமாகிய
பயம் - ஆபத்தை
ஏதே - இந்த
ம்ருகா: - ம்ருகங்கள்
ப்ரஶமயந்தி - நன்றாய் ஒழிந்ததை ஸூசிப்பிக்கின்றன;
அயம் ஸந்தாப: - இந்த மனக்கவலை
த்யஜ்யதாம் - ஒழியட்டும்.

तेषां संवदतां तत्र वायुः प्रादुर्बभूव ह ।
कम्पयन् मेदिनीं सर्वां सपर्वतवनां महान् ॥

ஸ்கந்தே - தோளில்
பரஶும் து - கோடாலியையும்
வித்யுத்கணோபமம் - மின்னல் கொடிகளின் கூட்டம்போன்ற
தநு: ச - தனுஸ்ஸையும்
ஆஸஜ்ய - வகித்துக்கொண்டு,
ஶரமுக்யம் ச - சிறந்த பாணத்தையும்
ப்ரக்ருஹ்ய - கையில் பிடித்துக்கொண்டு
த்ரிபுரக்நம் - முப்புரங்களைத் தீயிட வந்த
ஶிவம் யதா - சிவபெருமானைப் போலிருக்கிற
தம் பார்கவம் - அந்த ப்ருகுவம்சத்தவரான
ஜாமதக்ந்யம் - ஜமதக்னியின் புதல்வரை (பரசுராமரை)
ததர்ஶ - கண்டது.

तं दृष्ट्वा भीमसंकाशं ज्वलन्तमिव पावकम् ।
वसिष्ठप्रमुखाः सर्वे जपहोमपरायणाः ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா பீமஸங்காஶம் ஜ்வலந்த மிவ பாவகம் ।
வஸிஷ்ட ப்ரமுகா: ஸர்வே ஜபஹோமபராயணா: ॥ 21

संगता मुनयः सर्वे संजजल्पुरथो मिथः ।
कच्चित् पितृवधामर्षी क्षत्त्रं नोत्सादयिष्यति ॥

ஸங்கதா முனய: ஸர்வே ஸஞ்ஜஜல்புரதோ மித: ।
கச்சித் பித்ருவதாமர்ஷீ க்ஷத்ரம் நோத்ஸாதயிஷ்யதி ॥ 22

பீமஸங்காஸம் - பயங்கரமான தோற்றமுடையவரும்,
பாவகம் இவ - அக்னியைப்போல
ஜ்வலந்தம் - ஜ்வலித்துக் கொண்டிருக்கிறவருமான
தம் த்ருஷ்ட்வா - அவரைப் பார்த்து,
ஜபஹோம பராயணா: - ஜபம், ஹோமம், இவைகளுக்கு இருப்பிடமாகிய
வஸிஷ்ட ப்ரமுகா: - வஸிஷ்டர் முதலிய
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸங்கதா: - கூடிய
முனய: - முனிவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோருமே
அதோ - ஸந்தேஹத்தால்
மித: - தங்களுக்குள்ளேயே
ஸஞ்ஜஜல்பு: - ஆலோசிக்கலானார்கள்.
பித்ருவதாமர்ஷீ - பிதாவைக் கொன்றதற்காக வைரம் வைத்திருக்கிறவர் (பரசுராமர்)
க்ஷத்ரம் - க்ஷத்ரியவம்சத்தை

இதம் - இது
கிம் - என்ன?

राज्ञो दशरथस्यैतत्श्रुत्वा वाक्यं महानृषिः ।
उवाच मधुरां वाणीं श्रूयतामस्य यत् फलम् ॥

ராஜ்ஞோ தஶரதஸ்யைதத் ஶ்ருத்வா வாக்யம் மஹாந்ரிஷி: ।
உவாச மதுராம் வாணீம் ஶ்ரூயதாமஸ்ய யத்பலம் ॥ 13

தஶரதஸ்ய - தசரத
ராஜ்ஞ: - ராஜரின்
ஏதத் - இந்த
வாக்யம் - வாக்யத்தை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
மஹான் - மஹானான
ரிஷி: - முனிவர்
மதுராம் - மதுரமான
வாணீம் - மொழியை
உவாச - மொழிந்தார்;
அஸ்ய - இதற்கு
பலம் - பலம்
யத் - எதுவோ அது
ஶ்ரூயதாம் - கேட்கப்படட்டும்.

उपस्थितं भयं घोरं दिव्यं पक्षिमुखाच्च्युतम् ।
मृगाः प्रशमयन्त्येते संतापस्त्यज्यतामयम् ॥

உபஸ்திதம் பயம் கோரம் திவ்யம் பக்ஷி முகாச் ச்யுதம் ।
ம்ருகா: ப்ரஶமயந்த்யேதே ஸந்தாபஸ் த்யஜ்யதாம் அயம் ॥ 14

பக்ஷிமுகாத் - பக்ஷிகள் வழியாக
ச்யுதம் - ஸூசிப்பிக்கப்பட்ட
திவ்யம் - தைவீகமானதும்
உபஸ்திதம் - சமீபத்தில் ஏற்படப்போகிறதும்
கோரம் - கோரமுமாகிய
பயம் - ஆபத்தை
ஏதே - இந்த
ம்ருகா: - ம்ருகங்கள்
ப்ரஶமயந்தி - நன்றாய் ஒழிந்ததை ஸூசிப்பிக்கின்றன;
அயம் ஸந்தாப: - இந்த மனக்கவலை
த்யஜ்யதாம் - ஒழியட்டும்.

तेषां संवदतां तत्र वायुः प्रादुर्बभूव ह ।
कम्पयन् मेदिनीं सर्वां सपर्वतवनां महान् ॥

தேஷாம் ஸம்வததாம் தத்ர வாயு: ப்ராதுர்பபூவ ஹ ।
கம்பயன் மேதினீம் ஸர்வாம் ஸ பர்வதவனாம் மஹான் ॥ 15

தத்ர - அங்கு
தேஷாம் - அவர்கள்
ஸம்வததாம் - பேசிக்கொண்டிருக்கும்போதே
ஸபர்வதவநாம் - பர்வதங்கள் வனங்களுள்ளிட்ட
மேதினீம் - பூமி
ஸர்வாம் - எல்லாவற்றையும்
கம்பயன் - நடுங்கச்செய்துகொண்டு
மஹான் - பெரிய
வாயு: - மாருதம்
ப்ராதுர் பபூவ - உண்டாயிற்று,
ஹ - காண்!

तमसा संवृतः सूर्यः सर्वा न प्रबभुर्दिशः ।
भस्मना चावृतं सर्वं संमूढमिव तद्बलम् ॥

தமஸா ஸம்வ்ருத: ஸூர்ய: ஸர்வா ந ப்ரபபுர் திஶ: ।
பஸ்மநா சாவ்ருதம் ஸர்வம் ஸம்மூடமிவ தத்பலம் ॥ 16

ஸூர்ய: - ஸூர்யன்
தமஸா - இருளால்
ஸம்வ்ருத: - மூடுண்டான்,
திஶ: ஸர்வா: - திசைகள் எல்லாம்
ப்ரபபு: ந - விளங்காமல் போயின;
தத்பலம் - அவர் ஸேனை
ஸர்வம் - எல்லாமும்
ஸம்மூடமிவ - திடுக்கிட்டதாயும்
பஸ்மநா - தூசியால்
ஆவ்ருதம் ச - படிந்ததாயுமாயிற்று.

वसिष्ठ ऋषयश्चान्ये राजा च ससुतस्तदा ।
ससंज्ञा इव तत्रासन् सर्वमन्यद्विचेतनम् ॥

வஸிஷ்டரிஷயஶ்சான்யே ராஜா ச ஸஸுதஸ்ததா ।
ஸஸம்ஜ்ஞா இவ தத்ராஸந் ஸர்வமன்யத்விசேதனம் ॥ 17

வஸிஷ்ட: ச - வஸிஷ்டரும்
அன்யே - இதர
ரிஷய: ச - ரிஷிகளும்
ஸஸுத: - குமரர்களுடன் கூடின
ராஜா ச - ராஜனும்
ததா - அப்பொழுது
தத்ர - அங்கு

வத - சொல்லிவிடு;
அதவா - அன்றேல்
த்வம் மே - நீ எனக்கு
த்வந்த்வ யுத்தம் - ஒருவரோடொருவர் போர்புரிவதை
தாதா - தந்தவனாகு,
ஸம்ஶய: ந - ஸந்தேஹம் வேண்டாம்.

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा राजा दशरथस्तदा ।
विषण्णवदनो दीनः प्राञ्जलिर्वाक्यमब्रवीत् ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா ராஜா தஶரதஸ் ததா ।
விஷண்ணவதநோ தீந: ப்ராஞ்ஜலிர் வாக்யமப்ரவீத் ॥ 5

ததா - அப்பொழுது
தஸ்ய - அவருடைய
தத் வசனம் - அந்த வசனத்தை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
தஶரத: ராஜா - தசரத ராஜன்
விஷண்ண வதந: - முக ஒளியிழந்தவராய்
தீந: - நெஞ்சுருக்கமுற்றவராய்
ப்ராஞ்ஜலி: - கைகூப்பிக்கொண்டு
வாக்யம் - பதிலை
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்:

क्षत्ररोषात् प्रशान्तस्त्वं ब्राह्मणश्च सन्निधौ ।
बालानां मम पुत्राणामभयं दातुमर्हसि ॥

க்ஷத்ரரோஷாத் ப்ரஶாந்தஸ்த்வம் ப்ராஹ்மணஶ்ச ஸந்நிதௌ ।
பாலானாம் மம புத்ராணாமபயம் தாதுமர்ஹஸி ॥ 6

த்வம் ச - தேவரீரோ
க்ஷத்ரரோஷாத் - க்ஷத்ரியர்கள் மேல்வைத்திருந்த கோபத்தினின்று
ப்ரஶாந்த: - சாந்தமடைந்தவர்,
மம - எனது
பாலானாம் புத்ராணாம் - சிறுபுத்ரர்களுக்கு
அபயம் - அபயத்தை
ப்ராஹ்மணானாம் - அந்தணர்களின்
ஸந்நிதௌ - முன்னிலையில்
தாதும் - தந்தருள
அர்ஹஸி - வேண்டும்.

भार्गवाणां कुले जातः स्वाध्यायव्रतशालिनाम् ।
सहस्राक्षे प्रतिज्ञाय शस्त्रं निक्षिप्तवानसि ॥

பார்கவாணாம் குலே ஜாத: ஸ்வாத்யாய வ்ரதஶாலிநாம் ।
ஸஹஸ்ராக்ஷே ப்ரதிக்ஞாய ஶஸ்த்ரம் நிக்ஷிப்தவாநஸி ॥ 7

ஸ்வாத்யாய வ்ரதஶாலிநாம் - வேதபராயணத்தையே வ்ரதமாகக் கொண்டிருக்கும்
பார்கவாண்ணாம் - ப்ருகுவம்சத்தவர்களின்
குலே - மரபில்
ஜாத: - தோன்றினவராய்,
ஸஹஸ்ராக்ஷே - இந்த்ரனிடத்தில்
ப்ரதிக்ஞாய - ப்ரதிஜ்ஞை செய்து,
ஶஸ்த்ரம் - படைக்கலத்தை
நிக்ஷிப்தவாந் - ஒழித்தவராய்
அஸி - இருக்கின்றீர்.

स त्वं धर्मपरो भूत्वा कश्यपाय वसुंधराम् ।
दत्त्वा वनमुपागम्य महेन्द्रकृतकेतनः ॥

ஸ த்வம் தர்மபரோ பூத்வா கஶ்யபாய வஸுந்தராம் ।
தத்த்வா வனமுபாகம்ய மஹேந்த்ரக்ருத கேதன: ॥ 8

ஸ: த்வம் - அந்த தேவரீர்,
தர்ம பர: - அறநெறியையே பற்றி ஒழுகுகிறவராய்
பூத்வா - ஆகி,
கஶ்யபாய - கச்யபருக்கு
வஸுந்தராம் - லோகத்தை
தத்வா - தானம் செய்துவிட்டு
வனம் - கானகத்திற்கு
உபாகம்ய - சென்று
மஹேந்த்ர க்ருத கேதன: - மஹேந்த்ர மலையை உறைவிடமாய் ஆக்கிக் கொண்டீர்.

मम सर्वविनाशाय संप्राप्तस्त्वं महामुने ।
न चैकस्मिन् हते रामे सर्वे जीवामहे वयम् ॥

மம ஸர்வவிநாஶாய ஸம்ப்ராப்தஸ்த்வம் மஹாமுனே ।
ந சைகஸ்மின் ஹதே ராமே ஸர்வே ஜீவாமஹே வயம் ॥ 9

ராம - ராமன்
ஏகஸ்மின் - ஒருவன்
ஹதே - மாளுகையில்
வயம் - நாங்கள்
ஸர்வே ச - எல்லோருமே
ஜீவாமஹே ந - உயிர் வைத்திரோம்;
மஹாமுனே - மஹாமுனிவரே!
த்வம் மம - தேவரீர் என்னை

உத்ஸாதயிஷ்யதி - நாசம் செய்யப் போகிறாரா
ந கச்சித் - இல்லையா? என்ன?

पूर्वं क्षत्रवधं कृत्वा गतमन्युर्गतज्वरः ।
क्षत्रस्योत्सादने भूयो न खल्वस्य चिकीर्षितम् ॥

பூர்வம் க்ஷத்ரவதம் க்ருத்வா கதமந்யுர் கதஜ்வர: ।
க்ஷத்ரஸ்யோத்ஸாதநம் பூயோ ந கல்வஸ்ய சிகீர்ஷிதம் ॥ 23

பூர்வம் - முன்னமே
க்ஷத்ர வதம் - க்ஷத்ரியர்களின் வதையை
க்ருத்வா - செய்து
கதமந்யு: - கோபத்தை ஒழித்தவர்,
கதஜ்வர: - வைரத்தை ஒழித்தவர்,
பூய: - மறுபடி
அஸ்ய - இவருக்கு
க்ஷத்ரஸ்ய - க்ஷத்ரியவம்சத்தினுடைய
உத்ஸாதநம் - நாசமானது
சிகீர்ஷிதம் - விரும்பப்பட்டதாக
ந கலு - ஆகவேமாட்டாது.

एवमुक्त्वार्घ्यमादाय भार्गवं भीमदर्शनम् ।
ऋषयो राम रामेति मधुरं वाक्यमब्रुवन् ॥

ஏவ முக்த்வா அர்க்ய மாதாய பார்கவம் பீமதர்ஶனம் ।
ரிஷயோ ராம ராமேதி மதுரம் வாக்யமப்ருவன் ॥ 24

ஏவம் - இவ்வண்ணம்
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
ரிஷய: - முனிவர்கள்
அர்க்யம் - அர்க்யத்தை
ஆதாய - கையிலேந்திக்கொண்டு,
பீமதர்ஶனம் - பார்க்கப் பயங்கரமாயிருக்கிற
பார்கவம் - ப்ருகுவம்சத்தவரை (பரசுராமரை) பார்த்து
மதுரம் - மதுரமான
வாக்யம் - வாக்காகிற
ராம ராம - ராம! ராம!
இதி - என்று
அப்ருவன் - அழைத்தார்கள்.

प्रतिगृह्य तु तां पूजामृषिदत्तां प्रतापवान् ।
रामं दाशरथिं रामो जामदग्न्योऽभ्यभाषत ॥

ப்ரதிக்ருஹ்ய து தாம் பூஜாம் ரிஷி தத்தாம் ப்ரதாபவான் ।
ராமம் தாஶரதிம் ராமோ ஜாமதக்ந்யோऽப்யபாஷத ॥ 25

ரிஷிதத்தாம் - ரிஷிகளால் அளிக்கப்பட்ட
தாம் பூஜாம் - அந்த மரியாதையை
ப்ரதி க்ருஹ்ய - பெற்றுக்கொண்டு,
ப்ரதாபவான் - ப்ரதாபசாலியாகிய
ஜாமதக்ந்ய: - ஜமதக்னியின் புதல்வரான
ராம: - பரசுராமர்
தாஶரதிம் - தசரத குமாரராகிய
ராமம் து - ஸ்ரீராமரை மட்டும் பார்த்து
அப்ய பாஷத - ஒரு மொழி மொழிந்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ஜாமதக்ந்யாபியோகோ நாம சதுஸ்ஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

பஞ்ச ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 75

राम दाशरथे वीर वीर्यं ते श्रूयतेऽद्भुतम् ।
धनुषो भेदनं चैव निखिलेन मया श्रुतम् ॥

ராம தாஶரதே வீர வீர்யம் தே ஶ்ரூயதே(அ)த்புதம் ।
தனுஷோ பேதனம் சைவ நிகிலேன மயா ஶ்ருதம் ॥ 1

தாஶரதே - தசரதநந்தனனாகிய
ராம வீர - ராம! வீர!
தே - உனது
வீர்யம் - பராக்ரமம்
அத்புதம் - அத்புதமாக
ஶ்ரூயதே - செவியில் படுகின்றது,
தனுஷ: - வில்லின்
பேதனம் ச - முறித்தலும்
நிகிலேன - சிறிதும் விடாமல்
மயா ஏவ - என்னாலேயும்
ஶ்ருதம் - கேட்கப்பட்டது.

तदद्भुतमचिन्त्यं च भेदनं धनुषस्त्वया ।
तत्श्रुत्वाहमनुप्राप्तो धनुर्गृह्यापरं शुभम् ॥

ததத்புத மசிந்த்யம் ச பேதனம் தனுஷஸ்த்வயா ।
தத் ஶ்ருத்வா அஹமனுப்ராப்தோ தனுர் க்ருஹ்யாபரம் ஶுபம் ॥ 2

த்வயா - உன்னால்
தனுஷ: - தனுஸ்ஸின்
தத் - அந்த
பேதனம் - முறித்தலை
அத்புதம் ச - மிகவும் வியக்கத்தக்கதாயும்
தத் - அதை
அசிந்த்யம் - இன்னதென எண்ணுதற்கரியதுமாக
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
அஹம் அபரம் - நான் வேறொரு
ஶுபம் தனு: - சிறந்த வில்லை
க்ருஹ்ய - எடுத்துக்கொண்டு
அனுப்ராப்த: - இங்கு வந்தேன்.

तदिदं घोरसंकाशं जामदग्न्यं महद्धनुः ॥
पूरयस्व शरेणैव स्वबलं दर्शयस्व च ॥

ததிதம் கோரஸங்காஸம் ஜாமதக்ந்யம் மஹத்தநு: ।
பூரயஸ்வ ஸரேணைவ ஸ்வபலம் தர்ஸயஸ்வ ச ॥ 3

கோரஸங்காஸம் - யாவரும் வெருவத்தக்கதும்
ஜாமதக்ந்யம் ஏவ - ஜமதக்னியிடத்திலிருந்துகிடைத்ததுமாகிய
தத் - அந்த
இதம் - இந்த
மஹத் தநு: - பெரிய வில்லை
ஸரேண - நாணேற்றி
பூரயஸ்வ - கணை தொடு,
ஸ்வபலம் - உனது தோள்வலியை
தர்ஸயஸ்வ - கட்புலனாக்கக்கடவாய்.

तदहं ते बलं दृष्ट्वा धनुषोऽस्य प्रपूरणे ।
द्वन्द्वयुद्धं प्रदास्यामि वीर्यश्लाघ्यमिदं तव ॥

ததஹம் தே பலம் த்ருஷ்ட்வா தநுஷோऽஸ்ய ப்ரபூரணே ।
த்வந்த்வயுத்தம் ப்ரதாஸ்யாமி வீர்ய ஸ்லாக்யமிதம் தவ ॥ 4

தத் - அப்பொழுது
அஸ்ய - இந்த
தநுஷ: - வில்லின்
ப்ரபூரணே - நாணேற்றுவதில்
தே - உனது
பலம் - தோளாண்மையை
அஹம் த்ருஷ்ட்வா - நான் உணர்ந்து
த்வந்த்வ யுத்தம் - ஒருவரோடொருவர் போர்புரிவதை
ப்ரதாஸ்யாமி - கட்டளையிடுகிறேன்;
வீர தவ - வீர! உனக்கு
இதம் - இது
ஸ்லாக்யம் - மெச்சத்தக்கதாகும்.

भीतो यदि धनुस्त्यक्त्वा निर्जितोऽस्मीति वा वद ।
अथवा द्वन्द्वयुद्धं मे दाता त्वं वै न संशयः ॥

பீதோயதி தநுஸ்த்யக்த்வா நிர்ஜிதோऽஸ்மீதிவா வத
அதவாத் வந்த்வ யுத்தம் மே தாதாத்வம் வைநஸம்ஸய:

யதி வா - இல்லாதபக்ஷத்தில்
தநு: - வில்லை
த்யக்த்வா - எறிந்துவிட்டு
பீத: - பயந்தவனாய்
நிர்ஜித: - தோல்வியடைந்தவனாக
அஸ்மி இதி - ஆகிறேன் என்று

வத - சொல்லிவிடு;
அதவா - அன்றேல்
த்வம் மே - நீ எனக்கு
த்வந்த்வ யுத்தம் - ஒருவரோடொருவர் போர்புரிவதை
தாதா - தந்தவனாகு,
ஸம்ஸய: ந - ஸந்தேஹம் வேண்டாம்.

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा राजा दशरथस्तदा ।
विषण्णवदनो दीनः प्राञ्जलिर्वाक्यमब्रवीत् ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஸ்ருத்வா ராஜா தஸரதஸ் ததா ।
விஷண்ணவதநோ தீந: ப்ராஞ்ஜலிர் வாக்யமப்ரவீத் ॥ 5

ததா - அப்பொழுது
தஸ்ய - அவருடைய
தத் வசனம் - அந்த வசனத்தை
ஸ்ருத்வா - கேட்டு
தஸரத: ராஜா - தசரத ராஜன்
விஷண்ண வதந: - முக ஒளியிழந்தவராய்
தீந: - நெஞ்சுருக்கமுற்றவராய்
ப்ராஞ்ஜலி: - கைகூப்பிக்கொண்டு
வாக்யம் - பதிலை
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்:

क्षत्ररोषात् प्रशान्तस्त्वं ब्राह्मणश्च सन्निधौ ।
बालानां मम पुत्राणामभयं दातुमर्हसि ॥

க்ஷத்ரரோஷாத் ப்ரஸாந்தஸ்த்வம் ப்ராஹ்மணஸ்ச ஸந்நிதௌ ।
பாலானாம் மம புத்ராணாமபயம் தாதுமர்ஹஸி ॥ 6

த்வம் ச - தேவரீரோ
க்ஷத்ரரோஷாத் - க்ஷத்ரியர்கள் மேல்வைத்திருந்த கோபத்தினின்று
ப்ரஸாந்த: - சாந்தமடைந்தவர்,
மம - எனது
பாலானாம் புத்ராணாம்-சிறுபுத்ரர்களுக்கு
அபயம் - அபயத்தை
ப்ராஹ்மணானாம் - அந்தணர்களின்
ஸந்நிதௌ - முன்னிலையில்
தாதும் - தந்தருள
அர்ஹஸி - வேண்டும்.

भार्गवाणां कुले जातः स्वाध्यायव्रतशालिनाम् ।
सहस्राक्षे प्रतिज्ञाय शस्त्रं निक्षिप्तवानसि ॥

பார்கவாணாம் குலே ஜாத: ஸ்வாத்யாய வ்ரதஶாலிநாம் ।
ஸஹஸ்ராக்ஷே ப்ரதிக்ஞாய ஶஸ்த்ரம் நிக்ஷிப்தவாநஸி ॥ 7

ஸ்வாத்யாய வ்ரதஶாலிநாம் - வேதபராயணத்தையே வ்ரதமாகக் கொண்டிருக்கும்
பார்கவாணாம் - ப்ருகுவம்சத்தவர்களின்
குலே - மரபில்
ஜாத: - தோன்றினவராய்,
ஸஹஸ்ராக்ஷே - இந்த்ரனிடத்தில்
ப்ரதிக்ஞாய - ப்ரதிஜ்ஞை செய்து,
ஶஸ்த்ரம் - படைக்கலத்தை
நிக்ஷிப்தவாந் - ஒழித்தவராய்
அஸி - இருக்கின்றீர்.

स त्वं धर्मपरो भूत्वा कश्यपाय वसुंधराम् ।
दत्त्वा वनमुपागम्य महेन्द्रकृतकेतनः ॥

ஸ த்வம் தர்மபரோ பூத்வா கஶ்யபாய வஸுந்தராம் ।
தத்த்வா வனமுபாகம்ய மஹேந்த்ரக்ருத கேதன: ॥ 8

ஸ: த்வம் - அந்த தேவரீர்,
தர்ம பர: - அறநெறியையே பற்றி ஒழுகுகிறவராய்
பூத்வா - ஆகி,
கஶ்யபாய - கச்யபருக்கு
வஸுந்தராம் - லோகத்தை
தத்த்வா - தானம் செய்துவிட்டு
வனம் - கானகத்திற்கு
உபாகம்ய - சென்று
மஹேந்த்ர க்ருத கேதன: - மஹேந்த்ர மலையை உறைவிடமாய் ஆக்கிக் கொண்டீர்.

मम सर्वविनाशाय संप्राप्तस्त्वं महामुने ।
न चैकस्मिन् हते रामे सर्वे जीवामहे वयम् ॥

மம ஸர்வவிநாஶாய ஸம்ப்ராப்தஸ்த்வம் மஹாமுனே ।
ந சைகஸ்மின் ஹதே ராமே ஸர்வே ஜீவாமஹே வயம் ॥ 9

ராம - ராமன்
ஏகஸ்மின் - ஒருவன்
ஹதே - மாளுகையில்
வயம் - நாங்கள்
ஸர்வே ச - எல்லோருமே
ஜீவாமஹே ந - உயிர்வைத்திரோம்;
மஹாமுனே - மஹாமுனிவரே!
த்வம் மம - தேவரீர் என்னை
ஸர்வ விநாஶாய - வேரொடு ஒழிக்க
ஸம்ப்ராப்த: - வந்திருக்கிறீர்.

ब्रुवत्येवं दशरथे जामदग्न्यः प्रतापवान् ।
अनादृत्यैव तद्वाक्यं राममेवाभ्यभाषत ॥

ப்ருவத்யேவம் தஶரதே ஜாம்தக்ந்ய: ப்ரதாபவான் ।
அநாத்ருத்யைவ தத்வாக்யம் ராமமேவாப்யபாஷத ॥ 10

தஶரதே - தசரதர்
ஏவம் - இவ்வண்ணம்
ப்ருவதி - சொல்லுகையில்
தத் வாக்யம் - அவர் சொன்ன வார்த்தையை
ப்ரதாபவான் - ப்ரதாபசாலியாகிய
ஜாமதக்ந்ய: - ஜமதக்னியின் புதல்வர் (பரசுராமர்)
அநாத்ருத்ய ஏவ - கொஞ்சமேனும் காதில் வாங்கிக் கொள்ளாமலே
ராமம் ஏவ - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
அப்ய பாஷத் - பேசினார்:

इमे द्वे धनुषी श्रेष्ठे दिव्ये लोकाभिविश्रुते ।
दृढे बलवती मुख्ये सुकृते विश्वकर्मणा ॥

இமே த்வே தனுஷீ ஶ்ரேஷ்டே திவ்யே லோகாபிவிஶ்ருதே ।
த்ருடே பலவதீ முக்யே ஸுக்ருதே விஶ்வகர்மணா ॥ 11

இமே - இந்த
த்வே - இரண்டு
தனுஷீ - தனுஸுகளும்
விஶ்வ கர்மணா - விச்வகர்மாவினால்
ஶ்ரேஷ்டே - சிறந்தவைகளாயும்,
திவ்யே - ஆச்சரியமானவைகளாயும்,
லோகாபிவிஶ்ருதே - உலகங்களில் பெயர்பெற்றவைகளாயும்,
த்ருடே - உறுதியுள்ளவைகளாயும்,
பலவதீ - பலமுள்ளவைகளாயும்,
முக்யே - ப்ரதானமானவைகளாயும்,
ஸுக்ருதே - ஸமமானவைகளாயும் ச்ருஷ்டிக்கப்பட்டன.

अतिसृष्टं सुरैरेकं त्र्यम्बकाय युयुत्सवे ॥

அதிஸ்ருஷ்டம் ஸுரை ரேகம் த்ர்யம்பகாய யுயுத்ஸவே ॥ 12

ஏகம் - ஒன்று
ஸுரை: - தேவர்களால்
யுயுத்ஸவே - போர் செய்ய விருப்பமுற்ற
த்ரையம்பகாய - முக்கண்ணருக்கு (சிவபெருமானுக்கு)
அதிஸ்ருஷ்டம் - தந்தருளப்பட்டது,

त्रिपुरघ्नं नरश्रेष्ठ भग्नं काकुत्स्थ यत्त्वया ।
इदं द्वितीयं दुर्धर्षं विष्णोर्दत्तं सुरोत्तमैः ॥

த்ரிபுரக்நம் நரஶ்ரேஷ்ட பக்னம் காகுத்ஸ்த யத்த்வயா ।
இதம் த்விதீயம் துர்தர்ஷம் விஷ்ணோர்தத்தம் ஸுரோத்தமை: ॥ 13

காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்த!
யத் - எதுவோ, அந்த
த்ரிபுரக்நம் - இந்த முப்புரங்களையும் நாசம் பண்ண வல்லதும்
ஶ்ரேஷ்டம் - சுபமானதுமான
தனு: - தனுஸானது
த்வயா - உன்னால்
பக்னம் - முறிக்கப்பட்டது;
துர்தர்ஷம் - அணுகமுடியாத
த்விதீயம் - இரண்டாவதானது
ஸுரோத்தமை: - தேவச்ரேஷ்டர்களால்
விஷ்ணோ: - ஸ்ரீவிஷ்ணுபகவானுக்கு
தத்தம் - ஸமர்ப்பிக்கப்பட்டது.

तदिदं वैष्णवं राम धनुः परपुरंजयम् ।
समानसारं काकुत्स्थ रौद्रेण धनुषा त्विदम् ॥

ததிதம் வைஷ்ணவம் ராம தனு: பரபுரஞ்ஜயம் ।
ஸமானஸாரம் காகுத்ஸ்த ரௌத்ரேண தனுஷா த்விதம் ॥ 14

காகுத்ஸ்த - ககுத்ஸ்த வம்ஶத்தில் பிறந்த
ராம - ராம!
தத் - அப்படிப்பட்ட
இதம் - இந்த
வைஷ்ணவம் - வைஷ்ணவ
தனு: - தனுஸானது
பரபுரஞ்ஜயம் - மேலொன்றில்லாதபடி வெற்றி கொண்டுள்ளது.
இதம் து - இதுவும்
ரௌத்ரேண - சிவனது
தனுஷா - தனுஸுடன்
ஸமானஸாரம் - ஸமானமான கீர்த்தி கொண்டது.

तदा तु देवताः सर्वाः पृच्छन्ति स्म पितामहम् ।
शितिकण्ठस्य विष्णोश्च बलाबलनिरीक्षया ॥

ததா து தேவதா: ஸர்வா: ப்ருச்சந்தி ஸ்ம பிதாமஹம் ।
ஶிதி கண்டஸ்ய விஷ்ணோஶ்ச பலாபலநிரீக்ஷயா ॥ 15

ததா - அப்பொழுது
தேவதா - தேவதைகள்
ஸர்வா: - எல்லோரும்
விஷ்ணோ: து - விஷ்ணுவினுடையவும்
ஶிதி கண்டஸ்ய - சங்கரனுடையவும்
பலாபலநிரீக்ஷயா - பலாபலத்தைத் தெரிந்துகொள்ள வேண்டும் என்கிற உத்தேசத்தால்
பிதாமஹம் - ப்ரஹ்மதேவரை
ப்ருச்சந்திஸ்ம - வினவினார்கள்.

अभिप्रायं तु विज्ञाय देवतानां पितामहः ।
विरोधं जनयामास तयोः सत्यवतां वरः ॥

அபிப்ராயம் து விஞாய தேவதாநாம் பிதாமஹ: ।
விரோதம் ஜனயாமாஸ தயோ: ஸத்ய வதாம் வர: ॥ 16

ஸத்யவதாம் - ஸத்யவான்களுள்
வர: - முதல்வராகிய
பிதாமஹ: - ப்ரஹ்மதேவர்
தேவதாநாம் - தேவர்களுடைய
அபிப்ராயம் - கருத்தை
விஞாய - உணர்ந்து,
தயோ: து - அவ்விருவர்களுக்குமே
விரோதம் - பகைமையை
ஜனயாமாஸ - கற்பித்துவிட்டார்.

विरोधे च महद्युद्धमभवद्रोमहर्षणम् ।
शितिकण्ठस्य विष्णोश्च परस्परजिगीषिणोः ॥

விரோதே ச மஹத் யுத்தமபவத் ரோமஹர்ஷணம் ।
ஶிதிகண்டஸ்ய விஷ்ணோஶ்ச பரஸ்பர ஜிகீஷிணோ: ॥ 17

விரோதே - பகைமையுண்டாகிவிடவே
பரஸ்பர ஜிகீஷிணோ: - ஒருவரை ஒருவர் கொல்ல ஆவல்கொண்ட
ஶிதிகண்டஸ்ய - சிவபெருமானுக்கும்
விஷ்ணோ: ச - எம்பெருமானுக்கும்
ரோமஹர்ஷணம் - புளகெழும்படியான
மஹத் யுத்தம் - பெரும்போர்
அபவத் - விளைந்தது.

तदा तु जृम्भितं शैवं धनुर्भीमपराक्रमम् ।
हुंकारेण महादेवः स्तम्भितोऽथ त्रिलोचनः ॥

ததா து ஜ்ரும்பிதம் ஶைவம் தனுர் பீமபராக்ரமம் ।
ஹுங்காரேண மஹாதேவ: ஸ்தம்பிதோऽத த்ரிலோசன: ॥ 18

ததா - அப்பொழுது
பீமபராக்ரமம் - மஹத்தான பராக்ரமமுடையதும்
ஶைவம் - சிவனாரதுமாகிய
தனு: - தனுஸ்ஸும்
ஹுங்காரேண - ஒரு ஹுங்காரம் செய்ததினாலேயே
ஜ்ரும்பிதம் - முறிந்துவிட்டது;
அத - அப்பொழுது
த்ரிலோசன: - முக்கண்ணரான
மஹாதேவ: து - மஹாதேவரே
ஸ்தம்பித: - எதொன்றும் தோன்றாமல் கட்டைபோல் நின்றுவிட்டார்.

देवैस्तदा समागम्य सर्षिसङ्घैः सचारणैः ।
याचितौ प्रशमं तत्र जग्मतुस्तौ सुरोत्तमौ ॥

தேவைஸ் ததா ஸமாகம்ய ஸர்ஷிஸங்கை: ஸசாரணை: ।
யாசிதௌ ப்ரஶமம் தத்ர ஜக்மதுஸ்தௌ ஸுரோத்தமௌ ॥ 19

ஸுரோத்தமௌ - தேவச்ரேஷ்டர்களாகிய
தௌ - அவ்விருவர்களும்
ததா - அச்சமயத்தில்
ஸர்ஷிஸங்கை: - முனிக்கூட்டங்களோடு கூடினவர்களும்
ஸசாரணை: - சாரணர்களோடு கூடினவர்களுமாகிய
தேவை: - தேவர்களால்
தத்ர - இது விஷயமாய்
ஸமாகம்ய - ஒன்றுசேர்ந்து வந்து
யாசிதௌ - வேண்டிக்கொள்ளப்பட்டவர்களாய்
ப்ரஶமம் - ஸமாதானத்தை
ஜக்மது: - அடைந்தார்கள்.

जृम्भितं तद्धनुर्दृष्ट्वा शैवं विष्णुपराक्रमैः ।
अधिकं मेनिरे विष्णुं देवाः सर्षिगणास्तथा ॥

ஜ்ரும்பிதம் தத்தநுர் த்ருஷ்ட்வா ஶைவம் விஷ்ணுபராக்ரமை: ।
அதிகம் மேநிரே விஷ்ணும் தேவா: ஸர்ஷிகணாஸ் ததா ॥ 20

ததா - அப்பொழுது
ஸர்ஷிகணா: - ரிஷிகணங்களோடு கூடிய
தேவா: - தேவர்கள்
தத் - அந்த
ஶைவம் - சிவனாரது
தநு: - தனுஸ்ஸை
விஷ்ணு பராக்ரமை: - விஷ்ணுவின் பராக்ரமத்தால்
ஜ்ரும்பிதம் - முறிபட்டிருப்பதாக

த்ருஷ்ட்வா - கண்கூடாக பார்த்து
விஷ்ணும் - விஷ்ணுவை
அதிகம் - மிக்கவரென
மேநிரே - கொண்டாடினார்கள்.

पूजयित्वा ततो विष्णुमामन्त्र्य च पिनाकिनम् ।
ब्रह्मेन्द्रादीन् पुरस्कृत्य नाकपृष्ठं ययुस्तदा ॥

பூஜயித்வா ததோ விஷ்ணு மாமன்த்ரய ச பிநாகினம் ।
ப்ரஹ்மேந்த்ரா தீன்புரஸ்க்ருத்ய நாகப்ருஷ்டம் யயுஸ்ததா ॥ 21

ததா - அப்பொழுது
விஷ்ணும் - விஷ்ணுவை
ஆமந்த்ர்ய - ப்ரார்த்தித்து
பூஜயித்வா - வாயாரப் புகழ்ந்து
தத: - அதன்மேல்
பினாகினம் - சிவனாரையும்
ப்ரஹ்மேந்த்ராதீன் ச - ப்ரஹ்மா, இந்த்ரன் முதலியவர்களையும்
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டுக்கொண்டு
நாக ப்ருஷ்டம் - ஸ்வர்க்கலோகத்தில்
யயு: - போய்ச்சேர்ந்தார்கள்.

धनू रुद्रस्तु संक्रुद्धो विदेहेषु महायशाः ।
देवरातस्य राजर्षेर्ददौ हस्ते ससायकम् ॥

தனூ ருத்ரஸ்து ஸங்க்ருத்தோ விதேஹேஷு மஹாயஶா: ।
தேவராதஸ்ய ராஜர்ஷேர் ததௌ ஹஸ்தே ஸஸாயகம் ॥ 22

மஹாயஶா: - பெரும் புகழ்படைத்த
ஸங்க்ருத்த: - ரௌத்திரராகிய
ருத்ர: - சிவனார்,
து - இப்பொழுது
விதேஹேஷு - விதேஹத்தில்
ராஜர்ஷே: - ராஜர்ஷியாகிய
தேவராதஸ்ய - தேவராதருடைய
ஹஸ்தே - கையில்
ஸஸாயகம் - பாணத்தோடு கூடிய
தனு: - தனுஸ்ஸை
ததௌ - ஸமர்ப்பித்தார்.

इदं च वैष्णवं राम धनुः परपुरंजयम् ।
ऋचीके भार्गवे प्रादाद्विष्णुः सन्न्याससमुत्तमम् ॥

இதம் ச வைஷ்ணவம் ராம தனு: பரபுரஞ்ஜயம் ।
ரிசீகே பார்கவே ப்ராதாத் விஷ்ணு: ஸந்ந்யாஸ முத்தமம் ॥ 23

ராம - ஸ்ரீராம!
விஷ்ணு: ச - ஸ்ரீவிஷ்ணுபகவானும்
பரபுரஞ்ஜயம் - மேலொன்றில்லாதபடி வெற்றிக் கொண்டுள்ளதாகிய
இதம் வைஷ்ணவம் - இந்த விஷ்ணுவின்
தனு: - தனுஸ்ஸை
பார்கவே - ப்ருகு வம்சத்தவரான
ரிசீகே - ரிசீகருக்கு
உத்தமம் - ஒப்புயர்வில்லாத
ஸந்ந்யாஸம் - வைப்பாக
ப்ராதாத் - அளித்தனர்.

ऋचीकस्तु महातेजाः पुत्रस्याप्रतिकर्मणः ।
पितुर्मम ददौ दिव्यं जमदग्नेर्महात्मनः ॥

ரிசீகஸ்து மஹாதேஜா: புத்ரஸ்யாப்ரதிகர்மண: ।
பிதுர்மம ததெள திவ்யம் ஜமதக்நேர் மஹாத்மன: ॥ 24

மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியான
ரிசீக: து - ரிசீகரும்
அப்ரதி கர்மண: - ஈடற்ற செய்கையையுடைய
புத்ரஸ்ய - புத்ரரும்
மம - எனது
பிது: - தந்தையும்
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவுமான
ஜமதக்நே: - ஜமதக்னிக்கு
திவ்யம் - அதிசயமான தனுஸ்ஸை
ததெள - தந்தருளினார்.

न्यस्तशस्त्रे पितरि मे तपोबलसमन्विते ।
अर्जुनो विदधे मृत्युं प्राकृतां बुद्धिमास्थितः ॥

ந்யஸ்த ஶஸ்த்ரே பிதரி மே தபோபலஸமன்விதே ।
அர்ஜுநோ விததே ம்ருத்யம் ப்ராக்ருதாம் புத்திமாஸ்தித: ॥ 25

அர்ஜுந: - கார்த்தவீர்யார்ஜுனனென்பவன்
ப்ராக்ருதாம் - அற்ப
புத்திம் - புத்தியை
ஆஸ்தித: - பற்றியவனாய்
மே பிதரி - எனது பிதா

ந்யஸ்த ஶஸ்த்ரே - ஆயுதங்களை விட்டொழித்தவராய்
தபோபல ஸமன்விதே - தபஸ்ஸின் பெருமையில் மூழ்கிக்கிடக்கையில்
ம்ருத்யும் விததே - கொலை புரிந்தான்.

वधमप्रतिरूपं तु पितुः श्रुत्वा सुदारुणम् ।
अमर्षो मे महानासीत्सर्वलोकभयप्रदः ॥

வதமப்ரதிருபம் து பிது: ஶ்ருத்வா ஸுதாருணம் ।
அமர்ஷோ மே மஹாநாஸீத் ஸர்வலோக பயப்ருத: ॥ 26

மே - எனது
பிது: - பிதாவின்
ஸுதாருணம் - கடுமையானதும்
அப்ரதிருபம் - ஈடற்றதுமாகிய
வதம் - கொலையை
ஶ்ருத்வா - கேள்வியுற்று
து - அது விஷயமாய்
மஹான் - மஹத்தான
ஸர்வலோக பயப்ரத: - எல்லாவுலகங்களுக்கும் பயத்தைத் தருகிறதுமாகிய
அமர்ஷ: - பழிக்குப்பழி வாங்கும் சினமானது
ஆஸீத் - உண்டாயிற்று.

क्षत्रमुत्सादयन् रोषाज्जातं जातमनेकशः ॥

க்ஷத்ரமுத்ஸாதயன் ரோஷாத் ஜாதம் ஜாதமனேகஶ: ॥ 27

ரோஷாத் - பழிக்குப்பழி வாங்க வேண்டுமென்கிற ரோஷத்தால்
ஜாதம் ஜாதம் - அப்போதைக்கப்போது உண்டாகிற
க்ஷத்ரம் - க்ஷத்ரிய பூண்டை
அனேகஶ: - எத்தனையோ தடவை
உத்ஸாதயன் - சிரங்கொய்து வந்தேன்.

पृथिवीं चाखिलां प्राप्य कश्यपाय महात्मने ।
यज्ञस्यान्ते तदा राम दक्षिणां पुण्यकर्मणे ॥

ப்ருதிவீம் சாகிலாம் ப்ராப்ய கஶ்யபாய மஹாத்மனே ।
யஜ்ஞஸ்யாந்தே ததா ராம தக்ஷிணாம் புண்ய கர்மணே ॥ 28

दत्त्वा महेन्द्रनिलयस्तपोबलसमन्वितः ।
स्थितोऽस्मि तस्मिंस्तप्यन्वै सुसुखं सुरसेविते ॥

தத்வா மஹேந்த்ர நிலயஸ் தபோபல ஸமன்வித: ।
ஸ்திதோऽஸ்மிதஸ்மிம் ஸ்தப்யன்வை ஸுஸுகம் ஸுரஸேவிதே ॥ 29

ராம - ஸ்ரீராம
யஜ்ஞஸ்ய - யாகத்தினுடைய
அந்தே - முடிவில்
ப்ருதிவீம் - பூமி
அகிலம் - எல்லாவற்றையும்
ப்ராப்ய - அடைந்து,
புண்யகர்மணே - புண்யச்செயலுடையவரும்
மஹாத்மனே - மஹாத்மாவுமாகிய
கஶ்யபாய - கச்யபருக்கு
ததா - அப்பொழுது
தக்ஷிணாம் - தக்ஷிணையாக
தத்வா - தானம் செய்து
மஹேந்த்ர நிலய: - மஹேந்த்ர மலையையடைந்தவனாய்
தபோபல ஸமன்வித: - தவ வைராக்கியம் பூண்டவனாய்
ஶ்தித: - ஸ்திரசித்தனாய்
ஸுரஸேவிதே - தேவர்களால் கொண்டாடப்பட்ட
தஸ்மின் - அவ்விடத்தில்
ஸுஸுகம் வை - பரமமனஸ்ஸந்துஷ்டியுடையவனாய்
தப்யன் அஸ்மி - தபஸ்புரிந்து வருகிறேன்.

श्रुत्वा तु धनुषो भेदं विस्मितानां नभस्तले ।
भाषतां देवसङ्घानां ततोऽहं द्रुतमागतः ॥

ஶ்ருத்வாது தனுஷோ பேதம் விஸ்மிதாநாம் நபஸ்தலே ।
பாஷதாம் தேவஸங்கானாம் ததோऽஹம் துரிதமாகத: ॥ 30

து - இப்பொழுது
நபஶ்தலே - ஆகாயத்தில்
விஶ்மிதானாம் - ஆச்சர்யமடைந்து
தேவஸங்கானாம் - தேவகூட்டங்கள்
பாஷத: - பேசிக்கொண்டிருக்கையில்
தனுஷ: - தனுஸின்
பேதம் ஶ்ருத்வா - முறித்தலைக் கேட்டு
தத: - அதன்மேல்
அஹம் - நான்
த்ருதம் - விரைவாக
ஆகத: - இங்கு வந்தேன்.

तदिदं वैष्णवं राम पितृपैतामहं महत् ।
क्षत्रधर्मं पुरस्कृत्य गृह्णीष्व धनुरुत्तमम् ॥

ததிதம் வைஷ்ணவம் ராம பித்ரு பைதாமஹம் மஹத் ।
க்ஷத்ர தர்மம் புரஸ்க்ருத்ய க்ருஹ்ணீஷ்வ தனுருத்தமம் ॥ 31

ராம - ஸ்ரீராம!
பித்ரு பைதாமஹம் - தகப்பனார், பாட்டனார் இவர்களுபயோகித்த
மஹத் - மஹத்தான
உத்தமம் - உத்தமமான
வைஷ்ணவம் - விஷ்ணுபகவானுக்குரியதான
தத் - அந்த
இதம் தனு: - இந்த வில்லை
க்ஷத்ர தர்மம் - க்ஷத்ரிய முறையை
புரஸ்க்ருத்ய - அத்தாக்ஷிப்படுத்தி
க்ருஹ்ணீஷ்வ - கையிலேந்து.

योजयस्व धनुःश्रेष्ठे शरं परपुरंजयम् ।
यदि शक्नोषि काकुत्स्थ द्वन्द्वं दास्यामि ते ततः ॥

யோஜயஸ்வ தனு: ஶ்ரேஷ்டே ஶரம் பரபுரஞ்சயம் ।
யதி ஶக்நோஷி காகுத்ஸ்த் த்வந்த்வம் தாஸ்யாமி தே தத: ॥ 32

காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸத!
தனு: ஶ்ரேஷ்டே - விற்களில் சிறந்தில்
பர புரஞ்சயம் - சத்ரு நகரத்தை நாசம் பண்ணக்கூடிய
ஶரம் - ஓர் அம்பை
யோஜயஸ்ய - தொடு;
ஶக்நோஷி யதி - செய்யும் ஆண்மை கொண்டாயென்றால்
தத: - பின்னர்
த்வந்த்வம் - ஒருவரோடொருவர் போர்புரிவதை
தே - உனக்கு
தாஸ்யாமி - விதிப்பேன்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
வைஷ்ணவ தனு: ப்ரஶம்ஸா நாம பஞ்ச ஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

ஷட் ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 76

श्रुत्वा तज्जामदग्न्यस्य वाक्यं दाशरथिस्तदा ।
गौरवाद्यन्त्रितकथः पितू राममथाब्रवीत् ॥

ஶ்ருத்வா தத் ஜாமதக்ந்யஸ்ய வாக்யம் தாஶரதிஸ்ததா ।
கௌரவாத்யந்த்ரித கத: பிதூ ராமம் அதாப்ரவீத் ॥ 1

தாஶரதி: - தாசரதி
ஜாமதக்ந்யஸ்ய - பரசுராமருடைய
தத் வாக்யம் - அந்த மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ததா - அப்பொழுது
பிது: - பிதாவினிடத்தில்
கௌரவாத் - மரியாதையால்
யந்த்ரித கத: - வணக்கத்தோடு சொல்பவராய்
ராமம் - பரசுராமருக்கு
அத - இப்படி
அப்ரவீத் - மொழிந்தருளினார்.

श्रुतवानस्मि यत् कर्म कृतवानसि भार्गव ।
अनुरुध्यामहे ब्रह्मन् पितुरानृण्यमास्थितः ॥

ஶ்ருதவானஸ்மி யத் கர்ம க்ருதவானஸி பார்கவ ।
அனுருத்யாமஹே ப்ரஹ்மன் பிதுராந்ருண்ய மாஸ்தித: ॥ 2

பார்கவ - ப்ருகுவம்சத்தில் பிறந்த
ப்ரஹ்மன் - வேதியரே!
பிது: - தந்தையின்
ஆந்ருண்யம் - நீர்க்கடனைத் தீர்த்தலை
ஆஸ்தித: - கைப்பற்றியவராய்
யத் - எந்த
கர்ம - செயலை
க்ருதவான் - புரிபவராய் ஆகிறீரோ அதை
ஶ்ருதவான் அஸ்மி - செவியுற்றிருக்கிறேன்,
அனுருத்யாமஹே - கட்டளைப்படி செய்கிறேன்.

वीर्यहीनमिवाशक्तं क्षत्रधर्मेण भार्गव ।
अवजानासि मे तेजः पश्य मेऽद्य पराक्रमम् ॥

வீர்யஹீந மிவாஶக்தம் க்ஷத்ர தர்மேண பார்கவ ।
அவஜாநாஸி மே தேஜ: பஶ்ய மே(அ)த்ய பராக்ரமம் ॥ 3

பார்கவ - ப்ருகுவம்சத்தில் பிறந்த
ராம - பரசுராமரே!
மாம் - என்னை
வீர்யஹீநம் - ஆண்மையில்லாதவனாகவும்,
அஶக்தம் இவ - ஆற்றலில்லாதவனாகவும்
அவஜாநாஸி - அவமதித்து அலக்ஷ்யம் செய்கிறீர்.
அத்ய - இப்பொழுதே
க்ஷத்ர தர்மேண - க்ஷத்ரியமுறையால்
மே - எனது
பராக்ரமம் - தோள் ஆண்மையை
பஶ்ய - நேரில் பாரும்.

इत्युक्त्वा राघवः क्रुद्धो भार्गवस्य शरासनम् ।
शरं च प्रतिजग्राह हस्ताल्लघुपराक्रमः ॥

இத்யுக்த்வா ராகவ: க்ருத்தோ பார்கவஸ்ய ஶராஸனம் ।
ஶரம் ச ப்ரதிஜக்ராஹ ஹஸ்தால்லகுபராக்ரம: ॥ 4

ராகவ: - ஸ்ரீராகவர்,
இதி - மேற்சொல்லிய வண்ணமாய்
உக்த்வா - மொழிந்தருளிவிட்டு,
லகுபராக்ரம: - ப்ரயத்னமில்லாத ஸாஹஸமுடையவராய்
க்ருத்த: - ரோஷங்கொண்டவராய்,
பார்கவஸ்ய - பரசுராமருடைய
ஹஸ்தாத் - கையிலிருந்து
வராயுதம் - சிறந்த ஆயுதத்தையும்
ஶரம் ச - சரத்தையும்
ப்ரதி ஜக்ராஹ - கைநீட்டி வாங்கிக் கொண்டார்.

आरोप्य धनू रामः शरं सज्यं चकार ह ।
जामदग्न्यं ततो रामं रामः क्रुद्धोऽब्रवीद्वचः ॥

ஆரோப்ய ஸ தனூ ராம: ஶரம் ஸஜ்யம் சகார ஹ ।
ஜாமதக்ந்யம் ததோ ராமம் ராம: க்ருத்தோऽப்ரவீத் வச: ॥ 5

தத் தனு: - அந்த தனுஸை
ஆரோப்ய - வளைத்து
ஶரம் - அம்பை
ஸஜ்யம் - நாணேற்றினதாக
சகார ஹ - செய்தார் காண்!
தத: - அதின்மேல்
ராம: - ஸ்ரீராமர்
க்ருத்த: - கடுமை செய்பவராய்

ஜாமதக்ந்யம் - ஜமதக்னி மைந்தனாகிய
ராமம் - பரசுராமரைப் பார்த்து
வச: - ஒரு ஆக்ஞையை
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

ब्राह्मणोऽसीति मे पूज्यो विश्वामित्रकृतेन च ।
विश्वामित्रः पूजनीयस्तदीयस्त्वं द्विजोत्तम ॥
तस्माच्छक्तो न ते राम मोक्तुं प्राणहरं शरम् ॥

ப்ராஹ்மணோऽஸீதி மே பூஜ்யோ விஶ்வாமித்ர க்ருதேன ச ।
விஶ்வாமித்ர: பூஜனீயஸ்ததீயஸ்த்வம் த்விஜோத்தம ॥
தஸ்மாச்சக்தோ ந தே ராம மோக்தும் பிராணஹரம் ஶரம் ॥ 6

த்விஜோத்தம - ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்டராகிய
ராம - பரசுராமரே!
விஶ்வாமித்ர: ச - விச்வாமித்ரரோ
பூஜநீய: - பூஜைக்குரியவர்.
த்வம் - நீர்
விஶ்வாமித்ரக்ருதேன- விச்வாமித்ரருக்கு ஸமீப பந்துவானதால்
ததீய: - அவராளாயும்
ப்ராஹ்மண: - ப்ராஹ்மணராகவும்
அஸி - இருக்கிறீர்;
இதி - என்கிறபடியால்
மே - என்னால்
பூஜ்ய: - வணங்க வேண்டியவர்;
தஸ்மாத் - ஆனதால்
தே - உம்முடைய
பிராணஹரம் - உயிரை மாய்க்கத்தக்கதான
ஶரம் - பாணத்தை
மோக்தும் - விட
சக்த: ந - துணியாதிருக்கிறேன்.

इमां वा त्वद्गतिं राम तपोबलसमार्जिताम् ।
लोकानप्रतिमान् वा ते हनिष्यामि यदिच्छसि ॥

இமாம் பாதகதிம் ராம தபோபல ஸமார் ஜிதாம் ।
லோகாநப்ரதிமான் வா தே ஹநிஷ்யாமி யதிச்சஸி ॥ 7

ராம - பரசுராமரே!
தபோபல ஸமார்ஜிதாம்-தபஸின் மஹிமையால் பெற்றிருக்கும்
இமாம் - இந்த
த்வத்கதிம்வா - உம்தாளின் வலிவையாயினும்
அப்ரதிமான் - ஒப்பில்லாத
தே - உமது

லோகான் வா - உலகங்களையாயினும்
இச்சஸி - நீர் கருதியவாறு சொல்லுகிறது
யத் - எதுவோ அதை
ஹநிஷ்யாமி - குறியாகக் கொண்டெய்கின்றேன்.

न ह्ययं वैष्णवो दिव्यः शरः परपुरंजयः ।
मोघः पतति वीर्येण बलदर्पविनाशनः ॥

ந ஹ்யயம் வைஷ்ணவோ திவ்ய: ஶர: பரபுரஞ்ஜய: ।
மோக: பததி வீர்யேண பலதர்பவிநாஶன: ॥ 8

அயம் ஶர: - இந்த சரம்
வைஷ்ணவ: - விஷ்ணுவினுடையது
திவ்ய: - தெய்வஸம்பந்தமானது
பலதர்ப விநாஶன: - பலம் கொழுப்பு இவைகளை ஒழிக்கிறதானது
பரபுரஞ்ஜய: - மேலொன்றில்லாதபடி வெற்றி பெறுகின்றது
ஹி - இக்காரணங்களால்
வீர்யேண - வீர்யத்தால்
மோக: - பலனற்றதாக
பததி ந - வீணாய் கீழே விழாது.

इति ब्रुवति काकुत्स्थे भार्गवं प्रति रोषिते ।
वरायुधधरं रामं द्रष्टुं सर्षिगणाः सुराः ।
पितामहं पुरस्कृत्य समेतास्तत्र सङ्घशः ॥

இதி ப்ருவதி காகுஸ்தே பார்கவம் ப்ரதிரோஷதே ।
வராயுததரம் ராமம் த்ரஷ்டும் ஸர்ஷிகணா: ஸுரா: ॥
பிதாமஹம் புரஸ்க்ருத்ய ஸமேதாஸ் தத்ர ஸங்கஶ: ॥ 9

गन्धर्वाप्सरसश्चैव सिद्धचारणकिन्नराः ।
यक्षराक्षसनागाश्च तद्द्रष्टुं महदद्भुतम् ॥

கந்தர்வாப்ஸரஸஶ்சைவ ஸித்தசாரண கின்னரா: ।
யக்ஷ ராக்ஷஸ நாகாஶ்ச தத்த்ரஷ்டும் மஹதத்புதம் ॥ 10

பார்கவம் - பரசுராமரை
ப்ரதி - நோக்கி
ரோஷிதே - ரோஷத்துடனிருக்கும்
காகுஸ்தே - காகுத்ஸ்தர்
இதி - மேற்சொல்லியபடி
ப்ருவதி - சொல்லிக் கொண்டிக்கையில்
பிதாமஹம் - ப்ரஹ்மதேவரை
புரஸ்க்ருத்ய - முன்னிட்டுக்கொண்டு

ஸர்ஷிகணா: - ரிஷிகணங்களோடு கூடின
ஸுரா: - தேவர்களும்
கந்தர்வாப்ஸரஸ: ஸித்த சாரண கின்னரா: - கந்தர்வர்களும் அப்ஸரஸ்ஸுகளும் ஸித்தர்களும, சாரணர்களும், கின்னரர்களும்
யக்ஷ ராக்ஷஸ நாகா: ச - யக்ஷர்களும், ராக்ஷஸர்களும், நாகர்களும்,
தத் - அந்த
மஹத் - மஹத்தான
அத்புதம் - அற்புதத்தை
த்ரஷ்டும் - பார்க்கவும்
ஏவ - அப்படியே
வராயுத தரம் - வராயுதத்தை கையிலேந்திக் கொண்டிருக்கிற
ராமம் - ஸ்ரீராமரையும்
த்ரஷ்டும் ச - நேரில் தரிசிக்கவும்
ஸங்கஸ: - கூட்டங்கூட்டமாய்
தத்ர - அங்கு
ஸமேதா: - வந்துசேர்ந்தார்கள்.

जडीकृते तदा लोके रामे वरधनुर्धरे ।
निर्वीर्यो जामदग्न्योऽथ रामो राममुदैक्षत ॥

ஜடீக்ருதே ததா லோகே ராமே வரதநுர்தரே ।
நிர்வீர்யோ ஜாமதக்ந்யோऽத ராமோ ராம முதைக்ஷத ॥ 11

ததா - அப்பொழுது
ராமே - ஸ்ரீராமர்
வரதநுர்தரே - மஹத்தான தனுஸ்ஸை நாண் பூட்டியளவில்
லோகே - லோகம்
ஜடீக்ருதே - ஸ்தம்பித்து அசைவற்று நின்றவளவில்
அஸௌ - இந்த
ஜாமதக்ந்ய: - ஜமதக்னிமைந்தனாகிய
ராம: - பரசுராமர்
நிர்வீர்ய: - தேஜஸ் ஒழிந்தவராய்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
உதைக்ஷத - உற்றுப் பார்த்தார்.

तेजोऽभिहतवीर्यत्वाज्जामदग्न्यो जडीकृतः ।
रामं कमलपत्राक्षं मन्दं मन्दमुवाच ह ॥

தேஜோऽபிஹதவீர்யத்வாத் ஜாமதக்ந்யோ ஜடீக்ருத: ।
ராமம் கமலபத்ராக்ஷம் மந்தம் மந்தமுவாச ஹ ॥ 12

ஜாமதக்ந்ய: - பரசுராமர்
தேஜோऽபிஹத வீர்யத்வாத் - தேஜஸ்ஸால் வீர்யத்தையிழந்ததால்
ஜடீக்ருத: - ஸ்தம்பித்தவராய்
கமல பத்ராக்ஷம் - தாமரையிதழ் போன்ற கண்களையுடைய
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
மந்தம் மந்தம் - தட்டுத்தடுமாறி
உவாச - இப்படி பதிலுரைத்தார்;
ஹ - காண்!

त्राहि त्राहि महाबाहो शृणु राम वचो मम ।
राजसूये कृते पूर्वं यज्ञे दशरथात्मज ॥

த்ராஹி த்ராஹி மஹாபாஹோ ஶ்ருணு ராம வசோ மம।
ராஜஸூயே க்ருதே பூர்வம் யக்ஞே தஶரதாத்மஜ ॥ 13

कश्यपाय मया दत्ता यदा पूर्वं वसुंधरा ।
विषये मे न वस्तव्यमिति मां कश्यपोऽब्रवीत् ॥

கஶ்யபாய மயா தத்தா யதா பூர்வம் வஸுந்தரா ।
விஷயே மே ந வஸ்தவ்யமிதி மாம் காஶ்யபோऽப்ரவீத் ॥ 14

மஹாபாஹோ - மஹாபாஹுவே!
தஶரதாத்மஜ - தசரதரின் மைந்தா!
ராம - ஸ்ரீராம!
மம - எனது
வச: - வேண்டுகோளுக்கு
ஶ்ருணு - செவிசாற்றும்;
த்ராஹி - காப்பாற்றும்.
த்ராஹி - ரக்ஷிக்க அருள் புரியும்.
பூர்வம் - முன்பு
ராஜஸூயே - ராஜஸூய
யக்ஞே - யாகம்
க்ருதே - நடைபெறுகையில்
மயா - என்னால்
வஸுந்தரா - பூலோகம்
கஶ்யபாய - கச்யபருக்கு
தத்தா - தானம் கொடுத்துவிடப்பட்டது.
பூர்வம் - முன்பு
யதா - இது எப்பொழுதோ அப்பொழுது
கஶ்யப: - கச்யபர்
மே - என்

ஸர்ஷிகணா: - ரிஷிகணங்களோடு கூடின
ஸுரா: - தேவர்களும்
கந்தர்வாப்ஸரஸ: - கந்தர்வர்களும் அப்ஸரஸ்ஸுகளும்
ஸித்த சாரண கின்னரா: - ஸித்தர்களும, சாரணர்களும், கின்னரர்களும்
யக்ஷ ராக்ஷஸ நாகா: ச - யக்ஷர்களும், ராக்ஷஸர்களும், நாகர்களும்,
தத் - அந்த
மஹத் - மஹத்தான
அத்புதம் - அற்புதத்தை
த்ரஷ்டும் - பார்க்கவும்
ஏவ - அப்படியே
வராயுத தரம் - வராயுதத்தை கையிலேந்திக் கொண்டிருக்கிற
ராமம் - ஸ்ரீராமரையும்
த்ரஷ்டும் ச - நேரில் தரிசிக்கவும்
ஸங்கஶ: - கூட்டங்கூட்டமாய்
தத்ர - அங்கு
ஸமேதா: - வந்துசேர்ந்தார்கள்.

जडीकृते तदा लोके रामे वरधनुर्धरे ।
निर्वीर्यो जामदग्न्योऽथ रामो राममुदेक्षत ॥

ஜடீக்ருதே ததா லோகே ராமே வரதநுர்தரே ।
நிர்வீர்யோ ஜாமதக்ந்யோऽத ராமோ ராம முதைக்ஷத ॥ 11

ததா - அப்பொழுது
ராமே - ஸ்ரீராமர்
வரதநுர்தரே - மஹத்தான தனுஸ்ஸை நாண் பூட்டியளவில்
லோகே - லோகம்
ஜடீக்ருதே - ஸ்தம்பித்து அசைவற்று நின்றவளவில்
அஸௌ - இந்த
ஜாமதக்ந்ய: - ஜமதக்னிமைந்தனாகிய
ராம: - பரசுராமர்
நிர்வீர்ய: - தேஜஸ் ஒழிந்தவராய்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
உதைக்ஷத - உற்றுப் பார்த்தார்.

तेजोऽभिहतवीर्यत्वाज्जामदग्न्यो जडीकृतः ।
रामं कमलपत्राक्षं मन्दं मन्दमुवाच ह ॥

தேஜோऽபிஹதவீர்யத்வாத் ஜாமதக்ந்யோ ஜடீக்ருத: ।
ராமம் கமலபத்ராக்ஷம் மந்தம் மந்தமுவாச ஹ ॥ 12

ஜாமதக்ந்ய: - பரசுராமர்
தேஜோऽபிஹத வீர்யத்வாத் - தேஜஸ்ஸால் வீர்யத்தையிழந்ததால்
ஜடீக்ருத: - ஸ்தம்பித்தவராய்
கமல பத்ராக்ஷம் - தாமரையிதழ் போன்ற கண்களையுடைய
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
மந்தம் மந்தம் - தட்டுத்தடுமாறி
உவாச - இப்படி பதிலுரைத்தார்;
ஹ - காண்!

त्राहि त्राहि महाबाहो शृणु राम वचो मम ।
राजसूये कृते पूर्वं यज्ञे दशरथात्मज ॥

த்ராஹி த்ராஹி மஹாபாஹோ ஶ்ருணு ராம வசோ மம।
ராஜஸூயே க்ருதே பூர்வம் யக்ஞே தஶரதாத்மஜ ॥ 13

कश्यपाय मया दत्ता यदा पूर्वं वसुंधरा ।
विषये मे न वस्तव्यमिति मां कश्यपोऽब्रवीत् ॥

கஶ்யபாய மயா தத்தா யதா பூர்வம் வஸுந்தரா ।
விஷயே மே ந வஸ்தவ்யமிதி மாம் காஶ்யபோऽப்ரவீத் ॥ 14

மஹாபாஹோ - மஹாபாஹுவே!
தஶரதாத்மஜ - தசரதரின் மைந்தா!
ராம - ஸ்ரீராம!
மம - எனது
வச: - வேண்டுகோளுக்கு
ஶ்ருணு - செவிசாற்றும்;
த்ராஹி - காப்பாற்றும்.
த்ராஹி - ரக்ஷிக்க அருள் புரியும்.
பூர்வம் - முன்பு
ராஜஸூயே - ராஜஸூய
யக்ஞே - யாகம்
க்ருதே - நடைபெறுகையில்
மயா - என்னால்
வஸுந்தரா - பூலோகம்
கஶ்யபாய - கச்யபருக்கு
தத்தா - தானம் கொடுத்துவிடப்பட்டது.
பூர்வம் - முன்பு
யதா - இது எப்பொழுதோ அப்பொழுது
கஶ்யப: - கச்யபர்
மே - என்

விஷயே	- தேசத்தில்
வஸ்தவ்யம் ந	- வஸிக்கக்கூடாது
இதி	- என்று
மாம்	- எனக்கு
அப்ரவீத்	- விதித்திருக்கிறார்.

सोऽहं गुरुवचः कुर्वन् पृथिव्यां न वसे निशाम् ।
तदा प्रतिज्ञा काकुत्स्थ कृता भूः कश्यपस्य हि ॥

ஸோऽஹம் குருவச: குர்வன் ப்ருதிவ்யாம் ந வஸே நிஶாம் ।
ததா ப்ரதிக்ஞா காகுத்ஸ்த க்ருதா பூ: கஶ்யபஸ்ய ஹ ॥ 15

காகுத்ஸ்த	- காகுத்ஸ்தரே!
ப்ரதிக்ஞா	- ப்ரதிஜ்ஞை
க்ருதா	- செய்யப்பட்டது;
பூ:	- பூலோகம்
கஶ்யபஸ்ய	- கச்யபருக்கு
க்ருதா	- ஒப்புவிக்கப்பட்டது.
ஸ:	- அந்த
அஹம்	- நான்
குரு வச:	- குருவின் ஆஜ்ஞையை
குர்வன்	- பரிபாலிப்பவனாகவே
ப்ருதிவ்யாம்	- புவியில்
நிஶாம்	- இரவில்
வஸே ந ஹ	- தங்காமல்த்தான் இருக்கிறேன்.

तदिमां मद्गतिं वीर हन्तुं नार्हसि राघव ।
मनोजवं गमिष्यामि महेन्द्रं पर्वतोत्तमम् ॥

ததிமாம் மத் கதிம் வீர ஹந்தும் நார்ஹஸி ராகவ ।
மனோஜவம் கமிஷ்யாமி மஹேந்த்ரம் பர்வதோத்தமம் ॥ 16

வீர	- சூரரே!
ராகவ	- ஸ்ரீராகவ!
தத் இமாம்	- ஆதலால் இந்த
மத்கதிம்	- எனது கால்நடையை
ஹந்தும்	- ஒழிக்க
அர்ஹஸி ந	- வேண்டாம்.
பர்வதோத்தமம்	- பர்வதங்களில் சிறந்த
மஹேந்த்ரம்	- மஹேந்த்ர பர்வதத்திற்கு
மனோஜவம்	- மனோவேகமாய்
கமிஷ்யாமி	- இதோ போய்விடுகிறேன்.

लोकास्त्वप्रतिमा राम निर्जितास्तपसा मया ।
जहि तान्शरमुख्येन मा भूत्कालविपर्ययः ॥

லோகாஸ் த்வப்ரதிமா ராம நிர்ஜிதாஸ் தபஸா மயா ।
ஜஹி தான் ஶரமுக்யேந மாபூத் காலவிபர்யய: ॥ 17

ராம	- ஸ்ரீராம!
மயா	- என்னால்
தபஸா	- தபோமஹிமையால்
அப்ரதிமா	- ஒப்பற்ற
லோகா:	- லோகங்கள்
நிர்ஜிதா:	- கைப்பற்றப்பட்டன.
து	- இப்பொழுது
தான்	- அவைகளை
ஶரமுக்யேந	- சிறந்தசரத்தால்
ஜஹி	- உமக்குச் சொந்தமாக்கிக் கொள்ளும்.
காலவிபர்யய:	- காலவிளம்பம்
மாபூத்	- வேண்டாம்.

अक्षयं मधुहन्तारं जानामि त्वां सुरोत्तमम् ।
धनुषोऽस्य परामर्शात् स्वस्ति तेऽस्तु परंतप ॥

அக்ஷயம் மதுஹந்தாரம் ஜாநாமி த்வாம் ஸுரோத்தமம் ।
தனுஷோऽஸ்ய பராமர்ஶாத் ஸ்வஸ்தி தே(அ)ஸ்து பரந்தப ॥ 18

பரந்தப	- தனிவீர!
அஸ்ய	- இந்த
தனுஷ:	- தனுஸினுடைய
பராமர்ஶாத்	- நாணேற்றுதலால்
த்வாம்	- தேவரீரை
ஸுரோத்தமம்	- தேவோத்தமராகிய
அக்ஷயம்	- பரமாத்மாவான
மது ஹந்தாரம்	- மதுவென்ற அஸுரனைக் கொன்ற திருமாலென
ஜாநாமி	- நான் கண்டுகொண்டேன்.
தே	- தேவரீருக்கு
ஸ்வஸ்தி	- ஸர்வ மங்களமும்
அஸ்து	- உண்டாகட்டும்.

एते सुरगणाः सर्वे निरीक्षन्ते समागताः ।
त्वामप्रतिमकर्माणमप्रतिद्वन्द्वमाहवे ॥

ஏதே ஸுரகணா: ஸர்வே நிரீக்ஷந்தே ஸமாகதா: ।
த்வாமப்ரதிமகர்மாண மப்ரதித்வந்த்வ மாஹவே ॥ 19

விஷயே - தேசத்தில்
வஸ்தவ்யம் ந - வஸிக்கக்கூடாது
இதி - என்று
மாம் - எனக்கு
அப்ரவீத் - விதித்திருக்கிறார்.

सोऽहं गुरुवचः कुर्वन् पृथिव्यां न वसे निशाम् ।
तदा प्रतिज्ञा काकुत्स्थ कृता भूः कश्यपस्य हि ॥

ஸோऽஹம் குருவச: குர்வன் ப்ருதிவ்யாம் ந வஸே நிஶாம் ।
ததா ப்ரதிக்ஞா காகுத்ஸ்த க்ருதா பூ: கஶ்யபஸ்ய ஹ ॥ 15

காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்தரே!
ப்ரதிக்ஞா - ப்ரதிஜ்ஞை
க்ருதா - செய்யப்பட்டது;
பூ: - பூலோகம்
கஶ்யபஸ்ய - கச்யபருக்கு
க்ருதா - ஒப்புவிக்கப்பட்டது.
ஸ: - அந்த
அஹம் - நான்
குரு வச: - குருவின் ஆஜ்ஞையை
குர்வன் - பரிபாலிப்பவனாகவே
ப்ருதிவ்யாம் - புவியில்
நிஶாம் - இரவில்
வஶே ந ஹ - தங்காமல்த்தான் இருக்கிறேன்.

तदिमां मद्गतिं वीर हन्तुं नार्हसि राघव ।
मनोजवं गमिष्यामि महेन्द्रं पर्वतोत्तमम् ॥

ததிமாம் மத் கதிம் வீர ஹந்தும் நார்ஹஸி ராகவ ।
மனோஜவம் கமிஷ்யாமி மஹேந்த்ரம் பர்வதோத்தமம் ॥ 16

வீர - சூரரே!
ராகவ - ஸ்ரீராகவ!
தத் இமாம் - ஆதலால் இந்த
மத்கதிம் - எனது கால்நடையை
ஹந்தும் - ஒழிக்க
அர்ஹஸி ந - வேண்டாம்.
பர்வதோத்தமம் - பர்வதங்களில் சிறந்த
மஹேந்த்ரம் - மஹேந்த்ர பர்வதத்திற்கு
மனோஜவம் - மனோவேகமாய்
கமிஷ்யாமி - இதோ போய்விடுகிறேன்.

लोकास्त्वप्रतिमा राम निर्जितास्तपसा मया ।
जहि ताञ्शरमुख्येन मा भूत्कालविपर्ययः ॥

லோகாஸ் த்வப்ரதிமா ராம நிர்ஜிதாஸ் தபஸா மயா ।
ஜஹி தான் ஶரமுக்யேந மாபூத் காலவிபர்யய: ॥ 17

ராம - ஸ்ரீராம!
மயா - என்னால்
தபஸா - தபோமஹிமையால்
அப்ரதிமா - ஒப்பற்ற
லோகா: - லோகங்கள்
நிர்ஜிதா: - கைப்பற்றப்பட்டன.
து - இப்பொழுது
தான் - அவைகளை
ஶரமுக்யேந - சிறந்தசரத்தால்
ஜஹி - உமக்குச் சொந்தமாக்கிக் கொள்ளும்.
காலவிபர்யய: - காலவிளம்பம்
மாபூத் - வேண்டாம்.

अक्षयं मधुहन्तारं जानामि त्वां सुरोत्तमम् ।
धनुषोऽस्य परामर्शात् स्वस्ति तेऽस्तु परंतप ॥

அக்ஷயம் மதுஹந்தாரம் ஜாநாமி த்வாம் ஸுரோத்தமம் ।
தனுஷோऽஸ்ய பராமர்ஶாத் ஸ்வஸ்தி தே(அ)ஸ்து பரந்தப ॥ 18

பரந்தப - தனிவீர!
அஸ்ய - இந்த
தனுஷ: - தனுஸினுடைய
பராமர்ஶாத் - நாணேற்றுதலால்
த்வாம் - தேவரீரை
ஸுரோத்தமம் - தேவோத்தமராகிய
அக்ஷயம் - பரமாத்மாவான
மது ஹந்தாரம் - மதுவென்ற அஸுரனைக் கொன்ற திருமாலென
ஜாநாமி - நான் கண்டுகொண்டேன்.
தே - தேவரீருக்கு
ஸ்வஸ்தி - ஸர்வ மங்களமும்
அஸ்து - உண்டாகட்டும்.

एते सुरगणाः सर्वे निरीक्षन्ते समागताः ।
त्वामप्रतिमकर्माणमप्रतिद्वन्द्वमाहवे ॥

ஏதே ஸுரகணா: ஸர்வே நிரீக்ஷந்தே ஸமாகதா: ।
த்வாமப்ரதிமகர்மாண மப்ரதித்வந்த்வ மாஹவே ॥ 19

ஏதே - இந்த
ஸுரகணா: - தேவகணங்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸமாகதா: - ஒன்றுசேர்ந்து வந்தவர்களாய்
ஆஹவே - போரில்
அப்ரதி த்வந்த்வம் - நிகரொருவருமில்லாதவரும்
அப்ரதி கர்மாணம் - வேறொருவராலும் செய்யக்கூடாத செய்கையை யுடையவருமான
த்வாம் - தேவரீரை
நிரீக்ஷந்தே - பார்த்துக் கொண்டிருக்கிறார்கள்.

न चेयं मम काकुत्स्थ व्रीडा भवितुमर्हति ।
त्वया त्रैलोक्यनाथेन यदहं विमुखीकृतः ॥

ந சேயம் மம காகுத்ஸ்த வ்ரீடா பவிதுமர்ஹதி ।
த்வயா த்ரைலோக்ய நாதேந யதஹம் விமுகீக்ருத: ॥ 20

காகுத்ஸ்த - காகுத்ஸ்தரே!
அஹம் - நான்
த்ரைலோக்ய நாதேந - மூவுலகுக்கும் நாதனாகிய
த்வயா - தேவரீரால்
விமுகீக்ருத: - ஜயிக்கப்பட்டேன்;
யத் - என்கிறபடியால்
இயம் ச - இதுவும்
மம - எனக்கு
வ்ரீடா - மானக்குறையாக
பவிதும் - ஆக
அர்ஹதி ந - ந்யாயமில்லை.

शरमप्रतिमं राम मोक्तुमर्हसि सुव्रत ।
शरमोक्षे गमिष्यामि महेन्द्रं पर्वतोत्तमम् ॥

ஶரமப்ரதிமம் ராம மோக்துமர்ஹஸி ஸுவ்ரத ।
ஶர மோக்ஷே கமிஷ்யாமி மஹேந்த்ரம் பர்வதோத்தமம் ॥ 21

ஸுவ்ரத - நல்ல நேர்மையுடைய
ராம - ஸ்ரீராம!
அப்ரதிமம் - ஒப்பற்ற
ஶரம் - சரத்தை
மோக்தும் - ப்ரயோகிக்க
அர்ஹஸி - அருள்புரியும்.
ஶரமோக்ஷே - பாணத்தை விடுத்ததுமே
பர்வதோத்தமம் - பர்வதங்களில் சிறந்த

மஹேந்த்ரம் - மஹேந்த்ர பர்வதத்திற்கு
கமிஷ்யாமி - நான் போய்விடுகிறேன்.

तथा ब्रुवति रामे तु जामदग्न्ये प्रतापवान् ।
रामो दाशरथिः श्रीमांश्चिक्षेप शरमुत्तमम् ॥

ததா ப்ருவதி ராமே து ஜாமதக்ந்யே ப்ரதாபவான் ।
ராமோ தாஶரதி: ஸ்ரீமான் சிக்ஷேப ஶர முத்தமம் ॥ 22

ஜாமதக்ந்யே - ஜமதக்னியின் புத்ரரான
ராமே - பரசுராமர்
ததா - அப்படி
ப்ருவதி - சொல்லவே
ப்ரதாபவான் - ப்ரபாவசாலியானவரும்
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானும்
தாஶரதி: - தசரதரின் மைந்தருமான
ராம: து - ஸ்ரீராமர் இப்பொழுது
உத்தமம் ஶரம் - திவ்ய சரத்தை
சிக்ஷேப - விடுத்தார்.

स हतान् दृष्ट्वा रामेण स्वान् लोकांस्तपसार्जितान् ।
जामदग्न्यो जगामाशु महेन्द्रं पर्वतोत्तमम् ॥

ஸ ஹதான் த்ருஷ்ட்வா ராமேண ஸ்வால்லோகான் தபஸார்ஜிதான் ।
ஜாமதக்ந்யோ ஜகாமாஶு மஹேந்த்ரம் பர்வதோத்தமம் ॥ 23

ஸ: - அந்த
ஜாமதக்ந்ய: - பரசுராமர்
தபஸா - தபோமஹிமையால்
ஆர்ஜிதான் - ஸம்பாதிக்கப்பட்டவைகளும்
ஸ்வான் - தனக்குச் சொந்தமானவைகளும்
லோகான் - உலோகங்களை
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஹதான் - பறித்துவிடப்பட்டதாக
த்ருஷ்ட்வா - அறிந்துகொண்டு
ஆஶு - தக்ஷணமே
பர்வதோத்தமம் - பர்வதங்களில் சிறந்த
மஹேந்த்ரம் - மஹேந்திர பர்வதத்தை யுத்தேசித்து
ஜகாம - ப்ரயாணமானார்.

ततो वितिमिराः सर्वा दिशश्चोपदिशस्तथा ।
सुराः सर्षिगणा रामं प्रशशंसुरुदायुधम् ॥

தத்தோ விதிமிரா: ஸர்வா திஶஶ்சோபதிஶஸ்ததா ।
ஸுரா: ஸர்ஷிகணா ராமம் ப்ரஶஶம்ஸுருதாயுதம் ॥ 24

தத: - அச்சமயத்தில்
திஶா: - திசைகள்
ஸர்வா - எல்லாமும்
ததா - அப்படியே
உபதிஶ: ச - உபதிசைகள் எல்லாமும்
விதிமிரா: - இருள் நீங்கி விளங்கின.
ஸர்ஷிகணா: - ரிஷிகணங்களோடு கூடின
ஸுரா: - தேவர்கள்
உதாயுதம் - ஆயுதத்தை உயரத் தூக்கியபடியிருந்த
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ப்ரஶஶம்ஸு: - கொண்டாடினார்கள்.

रामं दाशरथिं रामो जामदग्न्यः प्रशस्य च ।
ततः प्रदक्षिणं कृत्वा जगामात्मगतिं प्रभुः ॥

ராமம் தாஶரதிம் ராமோ ஜாமதக்ந்ய: ப்ரஶஸ்ய ச ।
தத: ப்ரதக்ஷிணம் க்ருத்வா ஜகாமாத்மகதிம் ப்ரபு: ॥ 25

ஜாமதக்ந்ய: - ஜமதக்னியின் புதல்வரும்
ப்ரபு: - ஸமர்த்தருமாகிய
ராம: - பரசுராமர்
தாஶரதிம் - தசரதரின் மைந்தராகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
தத: - அப்பொழுது
ப்ரஶஸ்ய - புகழ்ந்து
ப்ரதக்ஷிணம் ச - ப்ரதக்ஷிணத்தையும்
க்ருத்வா - செய்துவிட்டு
ஆத்மகதிம் - தன்னிருப்பிடத்திற்கு
ஜகாம - சென்றார்.

*இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
ஜாமதக்ந்ய ப்ரதிஷ்டம்போ நாம ஷட்ஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥*

ஸப்த ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 77

गते रामे प्रशान्तात्मा रामो दाशरथिर्धनुः ।
वरुणायाप्रमेयाय ददौ हस्ते महायशाः ॥

கதே ராமே ப்ரஶாந்தாத்மா ராமோ தாஶரதிர் தநு: ।
வருணாய அப்ரமேயாய ததௌ ஹஸ்தே மஹாயஶா: ॥ 1

ராமே - பரசுராமர்
கதே - போனபிறகு
தாஶரதி: - தசரதமைந்தரும்
மஹாயஶா: - பெரும் புகழ்படைத்தவருமான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ப்ரஶாந்தாத்மா - ரோஷமடங்கினவராய்
தநு: - தனுஸை
அப்ரமேயாய - ஆராய்ந்தறியக்கூடாத
வருணாய - வருணபகவானுக்கு
ஹஸ்தே - கையில்
ததௌ - தானம் செய்தார்.

अभिवाद्य ततो रामो वसिष्ठप्रमुखानृषीन् ।
पितरं विह्वलं दृष्ट्वा प्रोवाच रघुनन्दनः ॥
प्रणयन् मनसो वृत्तिं पितुः स परमात्मवान् ॥

அபிவாத்ய ததோ ராமோ வஸிஷ்ட ப்ரமுகாந் ரிஷீன் ।
பிதரம் விஹ்வலம் த்ருஷ்ட்வா ப்ரோவாச ரகுநந்தன: ॥
பிரணயன் மனஸோ வ்ருத்திம் பிது: ஸபரமாத்மவான் ॥ 2

ஸ: - அந்த
பரமாத்மவான் - மஹா ஸூக்ஷ்ம புத்தியுடையவரும்
ரகுநந்தன: - ரகுகுலத்தில் பிறந்தவருமாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
பிது: - பிதாவின்
மனஸ: - மனதின்
வ்ருத்திம் - தற்கால நிலைமையை
ப்ரணயன் - கண்டுகொண்டு
தத: - அப்பொழுது
வஸிஷ்ட ப்ரமுகான் - வஸிஷ்டர் முதலான
ரிஷீன் - ரிஷிகளை
அபிவாத்ய - நமஸ்கரித்து
விஹ்வலம் - சோகப்பட்டுக் கொண்டிருக்கும்

பிதரம் த்ருஷ்ட்வா - பிதாவைப் பார்த்து
ப்ரோவாச - பின்வருமாறு விண்ணப்பம் செய்தார்.

जामदग्न्यो गतो रामः प्रयातु चतुरङ्गिणी ।
अयोध्याभिमुखी सेना त्वया नाथेन पालिता ॥

ஜாமதக்ந்யோ கதோ ராம: ப்ரயாது சதுரங்கிணீ ।
அயோத்யாபிமுகீ ஸேனா த்வயா நாதேந பாலிதா ॥ 3

ஜாமதக்ந்ய: - ஜமதக்னியின் புத்ரரான
ராம: - பரசுராமர்
கத: - போய்விட்டார்.
நாதேன - நாதரான
த்வயா - தேவரீரால்
பாலிதா - ரக்ஷிக்கப்பட்ட
சதுரங்கிணீ - சதுரங்க
ஸேனா - சேனை
அயோத்யாபிமுகீ - அயோத்தியை நோக்கி
ப்ரயாது - நடக்கட்டும்.

संदिशस्व महाराज सेनां त्वच्छासने स्थिताम् ।
शासनं काङ्क्षते सेना चातकालिर्जलं यथा ॥

ஸந்திஶஸ்வ மஹாராஜ ஸேனாம் த்வச்சாஸனே ஸ்திதாம் ।
ஶாஸனம் காங்க்ஷதேஸேனா சாதகாலிர் ஜலம்யதா ॥ 4

மஹாராஜ - மஹாராஜாவே!
ஸேநா - ஸேனை
சாதகாலி: - நீர்பறவை
ஜலம் - மேக ஜலத்திற்கு
யதா - எப்படியோ அப்படி
ஶாஸனம் - உத்தரவிற்கு
காங்க்ஷதே - காத்துக் கொண்டிருக்கிறது.
த்வச்சாஸனே - உம்முடைய உத்தரவில்
ஸ்திதாம் - இருக்கும்
ஸேநாம் - ஸேனையை
ஸந்திஶஸ்வ - ஆக்ஞாபியும்.

रामस्य वचनं श्रुत्वा राजा दशरथः सुतम् ।
बाहुभ्यां संपरिष्वज्य मूर्ध्न्युपाघ्राय राघवम् ॥

ராமஸ்ய வசனம் ஶ்ருத்வா ராஜா தஶரத: ஸுதம் ।
பாஹுப்யாம் ஸம்பரிஷ்வஜ்ய மூர்த்ன்யுபாக்ராய ராகவம் ॥ 5

गतो राम इति श्रुत्वा हृष्टः प्रमुदितो नृपः ।
पुनर्जातं तदा मेने पुत्रमात्मानमेव च ॥

கதோ ராம இதி ஶ்ருத்வா ஹ்ருஷ்ட: ப்ரமுதிதோ ந்ருப: ।
புனர்ஜாதம் ததா மேனே புத்ரமாத்மானமேவ ச ॥ 6

தஶரத: ராஜா - தசரத ராஜன்
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
வசனம் - மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
ஸுதம் - குமாரனான
ராகவம் - ஸ்ரீராகவரை
பாஹுப்யாம் - இரு கைகளால்
ஸம்பரிஷ்வஜ்ய - கட்டியணைத்து
மூர்த்னி - உச்சியில்
உபாக்ராய - முகர்ந்து
ந்ருப: - நிருபன்
ராம: - பரசுராமர்
கத: - போய்விட்டார்
இதி - என்பதை
ஶ்ருத்வா - கவனித்து
ஹ்ருஷ்ட: - மெய்பூரித்தவராய்
ப்ரமுதித: - மனம் பூரித்தவராய்
ததா - அக்காலத்தில்
ஆத்மானம் - தன்னையும்
புன: ஜாதம் - மறுபிறப்புற்றவராகவும்
புத்ரம் ஏவ - புத்ரனையும்
ச - அப்படியே
மேனே - எண்ணினார்.

चोदयामास तां सेनां जगामाशु ततः पुरीम् ।
पताकाध्वजिनीं रम्यां तूर्योद्घुष्टनिनादिताम् ॥

சோதயாமாஸ தாம் ஸேநாம் ஜகாமாஶு தத: புரீம் ।
பதாகாத்வஜினீம் ரம்யாம் தூர்யோத்குஷ்ட நிநாதிதாம் ॥ 7

सिक्तराजपथां रम्यां प्रकीर्णकुसुमोत्कराम् ।
राजप्रवेशसुमुखैः पौरैर्मङ्गलवादिभिः ॥
संपूर्णां प्राविशद्राजा जनौघैः समलंकृताम् ॥

ஸிக்த ராஜபதாம் ரம்யாம் ப்ரகீர்ண குஸுமோத்கராம் ।
ராஜ ப்ரவேஶ ஸுமுகை: பௌரைர் மங்கள வாதிபி: ॥
ஸம்பூர்ணாம் ப்ராவிஶத் ராஜா ஜநௌகை: ஸமலங்க்ருதாம் ॥ 8

ராஜா - மன்னர்
தாம் - அந்த
ஸேநாம் - ஸேனையை
சோதயாமாஸ - போக உத்திரவு தந்தார்
ஆஶு - தக்ஷணமே
ஜகாம - ப்ரயாணமானார்.
தத: - அதின்மேல்
பதாகாத்வஜினீம் - பதாகைகளோடு கூடிய கொடிகளால் அலங்கரிக்கப்பட்டதும்
ரம்யாம் - அழகாயிருக்கிறதும்
தூர்யோத்குஷ்ட நிநாதிதாம் - மங்கள வாத்யங்களின் சப்தங்களால் முழங்குகிறதும்
ஸிக்த ராஜபதாம் - நீர்தெளித்த ராஜவீதிகளையுடையதாய்
ரம்யாம் - மனதிற்கு இன்பமாயிருக்கிறதும்
ப்ரகீர்ண குஸுமோத்கராம் } - இறைக்கப்பட்ட புஷ்பக் குவியல்களை உடையதும்
ராஜப்ரவேஶ ஸுமுகை: } - ராஜனுடைய ப்ரவேசத்தால் ப்ரஸன்னமுகம் உடையவர்களாய்
மங்கள வாதிபி: - ஆசீர்வாதம் சொல்லுகின்ற
பௌரை: - நகரத்து ஜனங்களால்
ஸம்பூர்ணாம் - நிறைந்ததும்
ஜநௌகை: - ஜனக்கூட்டங்களால்
ஸமலங்க்ருதாம் - நன்கு அலங்கரிக்கப்பட்டதுமான
புரீம் - அயோத்யாபுரியில்
ப்ரவிஶத் - புகுந்தனர்.

पौरैः प्रत्युद्गतो दूरं द्विजैश्च पुरवासिभिः ।
पुत्रैरनुगतः श्रीमाञ्श्रीमद्भिश्च महायशाः ॥

பௌரை: ப்ரத்யுத்கதோ தூரம் த்விஜைஶ்ச புரவாஸிபி: ।
புத்ரைரநுகத: ஶ்ரீமான் ஶ்ரீமத்பிஶ்ச மஹாயஶா: ॥ 9

प्रविवेश गृहं राजा हिमवत्सदृशं प्रियम् ।
ननन्द स्वजनै राजा गृहे कामैः सुपूजितः ॥

ப்ரவிவேஶ க்ருஹம் ராஜா ஹிமவத்ஸத்ருஶம் ப்ரியம் ।
நநந்த ஸ்வஜநை ராஜா க்ருஹே காமை: ஸுபூஜித: ॥ 10

பௌரை: - நகரத்து ஜனங்களாலும்
புரவாஸிபி: - நகரத்தில் வஸிக்கின்ற
த்விஜை: ச - ப்ராஹ்மணர்களாலும்
தூரம் - தூரமாக

ப்ரத்யுத்கத: - எதிர்கொண்டழைக்கப்பட்டவராயும்
ஶ்ரீமத்பி: - செல்வ
புத்ரை: - குமாரர்களால்
அநுகத: - பின்தொடரப்பட்டவராயும்
மஹாயஶா: - மஹாபுகழ் படைத்தவரும்
ஶ்ரீமான் ச - ஶ்ரீமானுமாகிய
ராஜா - ராஜன்
ப்ரியம் - ரம்யமாய்
ஹிமவத் ஸத்ருஶம் - ஹிமயமலைபோல் விளங்குகிற
க்ருஹம் - மாளிகையுள்
ப்ரவிவேஶ - ப்ரவேசித்தார்.
ராஜா - ராஜா
க்ருஹே - மாளிகையில்
காமை: - விரும்பிய எல்லாவற்றாலும்
ஸுபூஜித: - நன்கு மரியாதை செய்யப்பட்டவராய்
ஸ்வஜந: - ஸந்ததிகளுடனிருப்பவராய்
நநந்த - களித்தார்.

कौसल्या च सुमित्रा च कैकेयी च सुमध्यमा ।
वधूप्रतिग्रहे युक्ता याश्चान्या राजयोषितः ॥

கௌஸல்யா ச ஸுமித்ரா ச கைகேயீ ச ஸுமத்யமா ।
வதூ ப்ரதிக்ரஹே யுக்தா யாஶ்சான்யா ராஜயோஷித: ॥ 11

रामं च लक्ष्मणं चैव शत्रुघ्नं भरतं तथा ।
अर्चयन् मङ्गलाशीर्भिर्मङ्गलैरभ्यपूजयन् ॥
उपहारैश्च संहृष्टाः कुमारानभिपूज्य च ॥

ராமம் ச லக்ஷ்மணம் சைவ ஶத்ருக்னம் பரதம் ததா ।
அர்சயன் மங்களாஶீர்பிர் மங்கலை ரப்யபூஜ்யன் ॥
உபஹாரைஶ்ச ஸம்ஹ்ருஷ்டா: குமாரானபிபூஜ்ய ச ॥ 12

கௌஸல்யா ச - கௌஸல்யையும்
ஸுமித்ரா ச - ஸுமித்ரையும்
ஸுமத்யமா - நுண்ணிடையாளான
கைகேயீ ச - கைகேயியும்
அன்யா: - இதர
ராஜயோஷித: - ராஜஸ்த்ரீகள்
யா: ச - எவர்களோ அவர்களும்
வதூ ப்ரதிக்ரஹே - நாட்டுப் பெண்களை கொண்டாடுவதில்
யுக்தா: - ஆஸக்தர்களாய்
ஸம்ஹ்ருஷ்டா: - அத்யந்தமன மகிழ்ச்சி கொண்டவர்களாய்

குமாரான் - குமாரர்களான
ராமம் ச - ஸ்ரீராமரையும்
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணரையும்
பரதம் ஏவ - பரதரையும்
ஶத்ருக்னம் ச - சத்ருக்னரையும்
அபி பூஜ்ய - ஆசீர்வதித்து
ததா - அப்படியே
மங்களாஶீர்பி: - மங்களாசாஸனங்களால்
அர்சயன் - வாழ்த்தினார்கள்
மங்களை: - மங்களங்களான
உபஹாரை: ச - புஷ்பக் குவியல்களாலும்
அப்ய பூஜயன் - அலங்கரித்தார்கள்.

ततः सीतां महाभागामूर्मिलां च यशस्विनीम् ।
कुशध्वजसुते चोभे जगृहुर्नृपपत्नयः ॥

தத: ஸீதாம் மஹாபாகாம் ஊர்மிளாம் ச யஶஸ்விநீம் ।
குஶத்வஜஸுதே சோபே ஜக்ருஹுர் ந்ருபபத்னய: ॥ 13

ந்ருப பத்னய: - ராஜமஹிஷிகள்
தத: - அதன்மேல்
மஹாபாகாம் - மஹாபாக்யவதியான
ஸீதாம் - ஸீதையையும்
யஶஸ்விநீம் - யசஸ்வினியான
ஊர்மிளாம் ச - ஊர்மிளையையும்
குஶத்வஜஸுதே - குசத்வஜரின் புத்ரிகளாகிய
உபே ச - மற்றயிருவர்களையும்
ஜக்ருஹு: - அழைத்துச் சென்றார்கள்.

मङ्गलालापनैश्चैव शोभिताः क्षौमवाससः ।
देवतायतनान्याशु यथार्हं प्रत्यपूजयन् ॥

மங்களாலாபநைஶ்சைவ ஶோபிதா: க்ஷௌமவாஸஸ: ।
தேவதாயதநாந்யாஶு யதார்ஹம் ப்ரத்யபூஜயந் ॥ 14

க்ஷௌம வாஸஸ: - 'வெண்பட்டுடுத்தியவர்களாய்
மங்களா லம்பநை: - மங்கள சின்னங்களாலும்
ஶோபிதா: ஏவ - விளங்குபவர்களாகவே
தேவதா யதாநி - தைவஸன்னிதிகளை
ஆஶு - உடனே
யதார்ஹம் - ஏற்றபடி
ப்ரத்ய பூஜயந் - பூஜித்தார்கள்.

अभिवाद्याभिवाद्यांश्च सर्वा राजसुतास्तदा ।
स्वं स्वं गृहमथासाद्य कुबेरभवनोपमम् ॥

அபிவாத்யாபிவாத்யாம்ஶ்ச ஸர்வா ராஜஸுதாஸ் ததா ।
ஸ்வம் ஸ்வம் க்ருஹம் அதாஸாத்ய குபேரபவநோபமம் ॥ 15

गोभिर्धनैश्च धान्यैश्च तर्पयित्वा द्विजोत्तमान् ।
रेमिरे मुदिताः सर्वा भर्तृभिः सहिता रहः ॥

கோபிர்தனைஶ்ச தான்யைஶ்ச தர்பயித்வா த்விஜோத்தமான் ।
ரேமிரே முதிதா: ஸர்வா பர்த்ருபி: ஸஹிதா ரஹ: ॥ 16

ததா - அப்பொழுது
ராஜஸுதா: - ராஜகுமாரிகள்
ஸர்வா: - எல்லோரும்
த்விஜோத்தமான் - ப்ராஹ்மணோத்தமர்களை
கோபி: - பசுக்களாலும்,
தனை: - தனங்களாலும்
தான்யை: ச - தான்யங்களாலும்
தர்பயித்வா ச - த்ருப்திசெய்துவிட்டு பின்னர்,
ஸர்வா: ச - எல்லோரும்
பர்த்ருபி: - பர்த்தாக்களோடு
ஸஹிதா: - கூடியிருப்பவர்களாய்
அபிவாத்யான் - மரியாதை செய்ய வேண்டியவர்களை
அபிவாத்ய ச - மரியாதை செய்துவிட்டும்,
முதிதா: - மனமகிழ்ச்சி கொண்டவர்களாய்
குபேர பவநோபமம் - குபேரனது வீடுபோலிருக்கிற
ஸ்வம் ஸ்வம் - தன் தன்
க்ருஹம் - மனையை
ஸமாஸாத்ய - அடைந்து,
ரஹ: - ஏகாந்தத்தில்
ரேமிரே - க்ரீடித்தனர்.

कुमाराश्च महात्मानो वीर्येणाप्रतिमा भुवि ।
कृतदाराः कृतास्त्राश्च सधनाः ससुहृज्जनाः ॥

குமாராஶ்ச மஹாத்மானோ வீர்யேணாப்ரதிமா புவி ।
க்ருததாரா: க்ருதாஸ்த்ராஶ்ச ஸதநா: ஸ ஸுஹ்ருஜ்ஜநா: ॥ 17

शुश्रूषमाणाः पितरं वर्तयन्ति नरर्षभाः ।
काले काले तु नीतिज्ञास्तोषयन्तो गुरुं गुणैः ॥

ஶுஶ்ரூஷமாணா: பிதரம் வர்தயந்தி நரர்ஷபா: ।
காலே காலே து நீதிக்ஞா: தோஷயந்தோ குரும் குணை: ॥ 18

புவி - புவியில்
நரர்ஷபா: - புருஷோத்தமர்களான

மஹாத்மான: - மஹாத்மாக்களான
குமாரா: - குமாரர்கள்
வீர்யேண - வீர்யத்தால்
அப்ரதிமா: - நிகரற்றவர்களாயும்
க்ருததாரா: - மனைவிகளைப் பெற்றவர்களாயும்,
க்ருதாஸ்த்ரா: ச - யுத்த வித்தையை முன்னரே அடைந்தவர்களாயும்
ஸதநா: - ஸகல ஐச்வரியங்களைப் பெற்றவர்களாயும்,
ஸஸுஹ்ருஜ்ஜநா: - நல்ல மித்ரர்களையுடையவர்களாயும்,
நீதிக்ஞா: - ஸகல நீதிகளையுறிந்தவர்களாயும்
குரும் - குருவுக்கு
குணை: - நன்மார்க்கங்களால்
காலே காலே - சரியான காலத்தில்
தோஷயந்த: து - த்ருப்தி செய்பவர்களாயும்
பிதரம் - பிதாவுக்கு
ஶுஶ்ரூஷமாணா: - பணிவிடை செய்பவர்களாயும்
வர்தயந்தி - சுகமாய் வாழ்ந்து வந்தார்கள்.

कस्यचित्त्वथ कालस्य राजा दशरथः सुतम् ।।
अभिवादयितुं प्राप्तं श्यामं कमललोचनम् ।।

கஸ்யசித்வத காலஸ்ய ராஜா தஶரத: ஸுதம் ।
அபிவாதயிதும் ப்ராப்தம் ஶ்யாமம் கமலலோசனம் ॥ 19

अक्लिष्टकारिणं शूरं परसैन्यविमर्दनम् ।
विनयं देहयोगेन संप्राप्तमिव संस्थितम् ।।
भरतं कैकयीपुत्रमब्रवीद्रघुसत्तमः ।।

அக்லிஷ்ட காரிணம் ஶூரம் பரஸைன்ய விமர்தனம் ।
விநயம் தேஹயோகேனஸம்ப்ராப்தமிவஸம்ஸ்திதம் ॥
பரதம் கைகயீ புத்ர மப்ரவீத் ரகுஸத்தம: ॥ 20

அத - பிறகு
கஸ்யசித் - சில
காலஸ்ய து - நாள் சென்றபிறகு
ரகுஸத்தம: - ரகூத்தமராகிய
தஶரத: - தசரத
ராஜா - மன்னர்,
தேஹயோகேன - தேஹத்தோடுகூட
ஸம்ப்ராப்தம் - உண்டாயிருக்கிற
விநயம் - வினயத்தை
இவ - போல்
ஸம்ஸ்திதம் - இருக்கிறவனும்

அபிவாதயிதும் - நமஸ்காரம் செய்ய
ப்ராப்தம் - வந்திருக்கிறவனும்,
ஶ்யாமம் - ச்யாமள வர்ணமுடையவனும்
கமல லோசனம் - தாமரைக்கண்ணனும்
அக்லிஷ்ட காரிணம் - கல்மஷமற்ற செய்கையையுடையவனும்
பரஸைன்ய விமர்தனம்-சத்ருஸைன்யத்தை அழிக்கும்
ஶூரம் - சூரனும்
கைகயீ புத்ரம் - கைகேயீ புத்ரனும் ஆகிய
பரதம் - பரதனென்ற
ஸுதம் - குமாரனைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - இப்படி ஆக்ஞாபித்தார்.

अयं केकयराजस्य पुत्रो वसति पुत्रक ।
त्वां नेतुमागतो वीर युधाजिन्मातुलस्तव ।।

அயம் கேகயராஜஸ்ய புத்ரோ வஸதி புத்ரக ।
த்வாம் நேதுமாகதோ வீர யுதாஜின் மாதுலஸ்தவ ॥ 21

புத்ரக - குழந்தாய்!
வீர - சூரனே!
த்வாம் - உன்னை
நேதும் - அழைத்துக்கொண்டுபோக
ஆகத: - வந்திருக்கிற
தவ - உனது
மாதுல: - மாமனும்,
கேகயராஜஸ்ய - கேகயராஜனின்
புத்ர: - புத்ரனுமாகிய
அயம் - இந்த
யுதாஜித் - யுதாஜித்து
வஸதி - இருந்து கொண்டிருக்கிறான்.

प्रार्थितस्तेन धर्मज्ञ मिथिलायामहं तदा ।
ऋषिमध्ये तु तस्य त्वं प्रीतिं कर्तुमिहार्हसि ।।

ப்ரார்திதஸ்தேன தர்மக்ஞ மிதிலாயாமஹம் ததா ।
ருஷிமத்யே து தஸ்ய த்வம் ப்ரீதிம் கர்துமிஹார்ஹஸி ॥ 22

மிதிலாயாம் - மிதிலையில்
ரிஷிமத்யே - ரிஷிகளுக்கு முன்பில்
ததா - அக்காலத்தில்
தேன - அவனால்
அஹம் - நான்
ப்ரார்தித: - ப்ரார்த்திக்கப்பட்டேன்.

தார்மக்ஞ - தர்மமறிந்தவனே!
த்வம் - நீ
இஹ - இந்த விஷயத்தில்
து - இப்பொழுது
தஸ்ய - அவனுடைய
ப்ரீதிம் - இஷ்டத்தை
கர்தும் - பூர்த்தி செய்ய
அர்ஹஸி - வேண்டும்.

श्रुत्वा दशरथस्यैतद्भरतः कैकयीसुतः ।
अभिवाद्य गुरुं रामं परिष्वज्य च लक्ष्मणम् ॥
गमनायाभिचक्राम शत्रुघ्नसहितस्तदा ॥

ஶ்ருத்வா தஶரதஸ்யைதத் பரத: கைகயீஸுத: ।
அபிவர்த்யகுரும் ராமம் பரிஷ்வஜ்ய சலக்ஷ்மணம் ॥
கமநாயாபிசக்ராம ஶத்ருக்ந ஸஹிதஸ்ததா ॥ 23

கைகயீஸுத: - கைகேயீ புத்ரராகிய
பரத: - பரதர்
தஶரதஸ்ய - தசரதருடைய
ஏதத் ஶ்ருத்வா - இதை கேட்டு
ததா - அப்பொழுது
குரும் - பிதாவையும்
ராமம் ச - ஸ்ரீராமரையும்
அபிவாத்ய - நமஸ்கரித்து
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரை
பரிஷ்வஜ்ய - ஆலிங்கனம் செய்துகொண்டு
ஶத்ருக்ந ஸஹித: - சத்ருக்னரோடு கூடினவராய்
கமநாய - போக
அபிசக்ராம - ஸித்தமானார்.

आपृच्छ्य पितरं शूरो रामं चाक्लिष्टकारिणम् ।
मातॄश्चापि नरश्रेष्ठः शत्रुघ्नसहितो ययौ ॥

ஆப்ருச்ச்ய பிதரம் ஶூரோ ராமம் சாக்லிஷ்டகாரிணம் ।
மாத்ரூஶ்சாபி நரஶ்ரேஷ்ட: ஶத்ருக்நஸஹிதோ யயௌ ॥ 24

ஶூர: - சூரராகிய
நரஶ்ரேஷ்ட: - புருஷோத்தமர்
ஶத்ருக்ந ஸஹித: - சத்ருக்னரோடு கூடினவராய்
பிதரம் ச - தந்தையும்
அக்லிஷ்ட காரிணம் - எவருக்கும் துன்பம் வராதபடி நடக்கும்
ராமம் ச - ஸ்ரீராமரையும்

மாத்ரு: அபி - தாய்மார்களையும்
ஆப்ருச்சய - கேட்டு விடைபெற்றுக்கொண்டு
யயௌ - ப்ரயாணமானார்.

युधाजित् प्राप्य भरतं सशत्रुघ्नं प्रहर्षितः ।
स्वपुरं प्राविशद्वीरः पिता तस्य तुतोष ह ॥

யுதாஜித் ப்ராப்ய பரதம் ஸஶத்ருக்நம் ப்ரஹர்ஷித: ।
ஸ்வபுரம் ப்ராவிஶத்வீர: பிதா தஸ்ய துதோஷ ஹ ॥ 25

யுதாஜித் - யுதாஜித்து
ஸ ஶத்ருக்நம் - சத்ருக்னருடன்
பரதம் - பரதரை
ப்ராப்ய - அழைத்துக்கொண்டு
ப்ரஹர்ஷித: - ஸந்தோஷப்பட்டவராய்
ஸ்வபுரம் - தன்னூருக்கு
ப்ராவிஶத் - போய்ச்சேர்ந்தார்.
தஸ்ய - அவருடைய
வீர: - வீரராகிய
பிதா - பிதா
துதோஷஹ - அடக்கமுடியாதபடி மகிழ்ந்தார்.

गते च भरते रामो लक्ष्मणश्च महाबलः ।
पितरं देवसंकाशं पूजयामासतुस्तदा ॥

கதே ச பரதே ராமோ லக்ஷ்மணஶ்ச மஹாபல: ।
பிதரம் தேவஸங்காஶம் பூஜயாமாஸது: ததா ॥ 26

பரதே - பரதர்
கதே ச - சென்ற பின்பு
ராம: - ஸ்ரீராமரும்
மஹாரத: - மஹாரதராகிய
லக்ஷ்மண: ச - லக்ஷ்மணரும்
தேவஸங்காஶம் - தெய்வத்திற்கொப்பான
பிதரம் - பிதாவை
ததா - அக்காலத்தில்
பூஜயாமாஸது: - பூஜித்தார்கள்.

पितुराज्ञां पुरस्कृत्य पौरकार्याणि सर्वशः ।
चकार रामो धर्मात्मा प्रियाणि च हितानि च ॥

பிதுராஜ்ஞாம் புரஸ்க்ருத்ய பௌரகார்யாணி ஸர்வஶ: ।
சகார ராமோ தர்மாத்மா ப்ரியாணி ச ஹிதாநி ச ॥ 27

தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
பிது: - பிதாவின்
ஆஞாம் - உத்திரவை
புரஸ்க்ருத்ய - தவறாது அனுஸரித்துக்கொண்டு,
பௌரகார்யாணி - நகர கார்யங்களை
ஸர்வஶ: - எல்லாவிதத்திலும்
ப்ரியாணி ச - ஆதரவாகவும்
ஹிதாநி ச - க்ஷேமக்குறைவு இல்லாமலும்
சகார - நடத்தினார்.

मातृभ्यो मातृकार्याणि कृत्वा परमयन्त्रितः ।
गुरूणां गुरुकार्याणि काले कालेऽन्ववैक्षत ॥

மாத்ருப்யோ மாத்ருகார்யாணி க்ருத்வா பரமயந்த்ரித: ।
குரூணாம் குருகார்யாணி காலே காலே(அ)ன்வவைக்ஷத ॥ 28

பரம யந்த்ரித: - மிகக் கட்டுண்டவரான ஸ்ரீராமர்
காலே காலே - அந்தந்த ஸமயோசித காலத்தில்
மாத்ருப்ய: - தாய்மார்களுக்கு
மாத்ரு கார்யாணி - வேண்டிய சுச்ரூஷைகளையும்
குரூணாம் - குருக்களுக்கு
குரு கார்யாணி - குருக்களுக்குச் செய்ய வேண்டிய சுச்ரூஷைகளையும்
க்ருத்வா - புரிந்து
அன்வவைக்ஷத - கவனமாய் நடந்து வந்தார்.

एवं दशरथः प्रीतो ब्राह्मणा नैगमास्तदा ।
रामस्य शीलवृत्तेन सर्वे विषयवासिनः ॥

ஏவம் தஶரத: ப்ரீதோ ப்ராஹ்மணா நைகமாஸ்ததா ।
ராமஸ்ய ஶீல வ்ருத்தேந ஸர்வே விஷயவாஸிந: ॥ 29

ஏவம் - இப்படிப்பட்ட
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
ஶீல வ்ருத்தேந - நல்லொழுக்கமுள்ள நடத்தையால்
தஶரத: - தசரதர்
ப்ரீத: - மனமகிழ்ச்சி அடைந்தார்
ப்ராஹ்மணா: - ப்ராஹ்மணர்கள்
நைகமா: - நகரவாசிகள்
விஷய வாஸிந: - தேசவாஸிகள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ததா - அப்படியே மகிழ்ந்தார்கள்.

तेषामतियशा लोके रामः सत्यपराक्रमः ।
स्वयंभूरिव भूतानां बभूव गुणवत्तरः ॥

தேஷா மதியஶா லோகே ராம: ஸத்யபராக்ரம: ।
ஸ்வயம்பூரிவ பூதாநாம் பபூவ குணவத்தர: ॥ 30

தேஷாம் - அந்த
பூதாநாம் - ப்ராணிகளுக்கு
ஸ்வயம்பூ: - ப்ரஹ்மதேவர்
இவ - எப்படியோ அப்படியே
அதியஶா: - மிகப் புகழ்பெற்ற
ஸத்ய பராக்ரம: - உண்மையான பராக்ரமமுடைய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
லோகே - உலகில்
குணவத்தர: - மிக அருமை குணங்கள் பொருந்தியவராய்
பபூவ - விளங்கினார்.

रामस्तु सीतया सार्धं विजहार बहूनृतून् ॥
मनस्वी तद्गतमना नित्यं हृदि समर्पितः ।

ராமஸ்து ஸீதயா ஸார்தம் விஜஹார பஹூந் ருதூந் ।
மனஸ்வீ தத்கதமநா நித்யம் ஹ்ருதி ஸமர்பித: ॥ 31

மனஸ்வீ - நல்ல மனமுடைய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸீதயா - ஸீதாதேவியோடு
ஸார்தம் - கூட
தத்கத: - அவளிடத்தில் ஒற்றுமையுடையவராய்
தஸ்யா: - அவளுடைய
ஹ்ருதி - மனதில்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ஸமர்பித: - ஸமர்பிக்கப்பட்டவராய்
பஹூந் - வெகு
ருதூந் து - நியமமான பிரமாணங்களையே
விஜஹார - அனுபவித்தார்.

प्रिया तु सीता रामस्य दाराः पितृकृता इति ।
गुणाद्रूपगुणाच्चापि प्रीतिर्भूयोऽभ्यवर्धत ॥

ப்ரியா து ஸீதா ராமஸ்ய தாரா: பித்ருக்ருதா இதி ।
குணாத் ரூபகுணாச்சாபி ப்ரீதிர் பூயோऽப்யவர்தத ॥ 32

ஸீதா - ஸீதை
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு

பித்ரு க்ருதா: - பிதாவாலளிக்கப்பட்ட
தாரா: - பத்னீ
இதி - என்கிறபடியால்
ப்ரியா து - ப்ரீதிக்குரியவள் என்பதாலும்
குணாத் அபி - பக்தியாலும்
ரூப குணாத் - ஸௌந்தர்யத்தாலும்
பூய: - அதிக
ப்ரீதி: - ப்ரீதி
அப்ய வர்தத - வ்ருத்தியடைந்தது.

हृदयं चैव जानाति प्रीतियोगि परस्परम् ॥

ஹ்ருதயம் சைவ ஜானாதி ப்ரீதியோகி பரஸ்பரம் ॥ 33

ப்ரீதியோகி - ப்ரீதி கொண்டிருக்கையில்
பரஸ்பரம் - ஒருவரிடம் ஒருவருக்குள்ள
ஹ்ருதயம் ச ஏவ - மனோபாவமும் கூட
ஜாநாதி - ஸ்பஷ்டமாய் வெளியாகுகிறது.

तस्याश्च भर्ता द्विगुणं हृदये परिवर्तते ।
अन्तर्जातमभिव्यक्तमाख्याति हृदयं हृदा ॥

தஸ்யாஶ்ச பர்தா த்விகுணம் ஹ்ருதயே பரிவர்ததே ।
அந்தர்கதமபிவ்யக்தமாக்யாதி ஹ்ருதயம் ஹ்ருதா ॥ 34

தஸ்யா: - அவளுடைய
ஹ்ருதயே ச - உள்ளத்திலும்
பர்தா - பர்த்தா
த்விகுணம் - இருமடங்காக
பரிவர்ததே - நிகழ்கிறார்.
ஹ்ருதயம் - மனம்
ஹ்ருதா - மனதோடு
அந்தர்ஜாதம் அபி - உள்ளே உண்டானதையும்
வ்யக்தம் - ஸ்பஷ்டமாக
ஆக்யாதி - தெரிந்து கொள்கிறது.

तस्य भूयो विशेषेण मैथिली जनकात्मजा ।
देवताभिः समा रूपे सीता श्रीरिव रूपिणी ॥

தஸ்ய பூயோ விஶேஷேண மைதிலீ ஜனகாத்மஜா ॥
தேவதாபி: ஸமா ரூபே ஸீதா ஸ்ரீரிவ ரூபிணீ ॥ 35

ரூபிணீஸ்ரீ: - அழகிய லக்ஷ்மி
இவ - எப்படியோ அப்படி
ரூபே - ரூபத்தில்

தேவதாபி: - தேவமாதுகளோடு
ஸமா - ஒத்திருப்பவளும்
மைதிலீ - மிதிலையில் ஜனித்தவளும்
ஜனகாத்மஜா - ஜனகர் புத்திரியுமாகிய
ஸீதா - ஸீதாதேவி
தஸ்ய - அவருக்கு
பூய: - இன்னுமதிகமாய்
விஶேஷேண - விசேஷித்து விளங்கினாள்.

तया स राजर्षिसुतोऽभिरामया समेयिवानुत्तमराजकन्यया ।
अतीव रामः शुशुभेऽतिकामया विभुः श्रिया विष्णुरिवामरेश्वरः ॥

தயா ஸ ராஜர்ஷிஸுதோऽபிராமயா
ஸமேயிவாநுத்தம ராஜகன்யயா ॥
அதீவ ராம: ஶுஶுபே(அ)திகாமயா
விபு: ஶ்ரியா விஷ்ணுரிவ அமரேஶ்வர: ॥ 36

ராஜர்ஷி ஸுத: - ராஜரிஷியின் புத்ரராகிய
ஸ: ராம: - அந்த ஸ்ரீராமர்
அபிராமயா - வெகு அழகுள்ளவளும்
அதிகாமயா - வெகு அன்புள்ளவளுமாகிய
தயா - அந்த
உத்தம ராஜ கன்யயா - உத்தம ராஜ குமாரியோடு
ஸமேயிவாந் - சேர்ந்தவராய்
அமரேஶ்வர: - தேவாதிதேவனான
விபு: - எங்குமுள்ள
விஷ்ணு: - ஸ்ரீவிஷ்ணுபகவான்
ஶ்ரியா - லக்ஷ்மியோடு
இவ - எப்படியோ அப்படியே
அதீவ - உத்க்ருஷ்டமாய்
ஶுஶுபே - விளங்கினார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் பாலகாண்டே
அயோத்யா ப்ரவேஶோ நாம ஸப்த ஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

ஸ்ரீமத் வால்மீகீ ராமாயணே பாலகாண்ட: ஸம்பூர்ண:

श्रीमद्वाल्मीकिरामायणे बालकाण्डः संपूर्णः

பல பாகங்கள் கொண்ட எங்கள் புத்தகங்கள்

ஸ்ரீமத் வால்மீகி ராமாயணம்

மூலம் தமிழில்-பெரிய எழுத்தில்

2 பாகங்கள் 1976 பக்கங்கள் - 700/-

ஸ்ரீமத் பாகவதம் வசனம்

7 பாகங்கள் 2736 பக்கங்கள் - 600/-

ஸ்ரீமத் வால்மீகி ராமாயணம்

தமிழ் வசனம்

7 பாகங்கள் 1322 பக்கங்கள் - 300/-

ஸ்ரீமத் பாகவதம் ப்ரதி பத அர்த்தம்

7 பாகங்கள் 6214 பக்கங்கள் - 1500/-

ஸ்ரீ மஹாபாரதம் –தமிழ் வசனம்

10 பாகங்கள் 8296 பக்கங்கள் - 1800/-

ராமாயண ரசம்

4பாகங்கள் 1616பக்கங்கள் - 600/-

ஸ்ரீ பகவன் நாம பப்ளிகேஷன்ஸ்
2/3, விநாயகம் தெரு, மேற்கு மாம்பலம், சென்னை - 600 033.
போன் : 044 - 24893736. web: www.ramanamabank.org
e-mail: rama@ramanamabank.org